

**ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ
ΤΖΕΛΕΠΗΣ**

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ
ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΚΑΙ
Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ**

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ

ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
και η ανωτερότητα της
- Β Ι Β Λ Ο Υ -**

2^η έκδοση - έτος 2023 μ.Χ

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

και η ανωτερότητα της
- ΒΙΒΛΟΥ -

*ΕΙΝΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΕΙΟΠΙΣΤΟ;
ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ;
ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΜΕ ΤΗ ΒΙΒΛΟ;*

2η έκδοση βελτιωμένη

«ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»

© COPYRIGHT 2017, 2023
για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο:
ALKIVIADIS TZELEPIS (FILADELFOS)

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΩΤΗ: 01/2017
ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ 1ης ΕΚΔΟΣΗΣ: 11/2020
ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗ: 03/2023

Επιμέλεια κειμένων & εξώφυλλου:
ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ
Τηλ. - Viber - WhatsApp: 694 - 49 21 318

SITE:
www.AlkiviadisFiladelfos.com

FACEBOOK (3 λογαριασμοί):
Alkiviadis Tzelepis (Filadelfos)
Groups 1: «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»
Groups 2: «Vivliothiki FILADELFOS»

E - MAIL

filadelfos02@hotmail.com
alkiviadistzelepis@yahoo.gr

YOUTUBE (5 κανάλια):
"Filadelfos Channel 1" και "F. Channel 2"
"FiladelfosTV-music", Filadelfos FILMS
Filadelfos Holy Bible

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: GRAFIMA ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
www.grafimaprint.gr
Λ.Ελευθερίας 29 - Τ.Κ. 17455 ΑΛΙΜΟΣ
Τηλ. 210 72 51 600

Επιτρέπεται

η αναδημοσίευση αποσπασμάτων μόνον
του παρόντος βιβλίου, χωρίς αλλοίωση
ή μεταβολή του κειμένου και με την αναγραφή
του ονόματος του συγγραφέα
(Ν.2121/1993, άρθρο 18, παρ.1-2)

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 43 -2

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	09
Κεφάλαιο ΠΡΩΤΟ	
ΟΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΟΙ	
ΝΙΚΑΙΑΣ και ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ	17
01. Α' Οικουμενική Σύνοδος - Νίκαια 325 μ.Χ.	17
02. Β' Οικουμενική Σύνοδος - Κωνσταντινούπολη 381 μ.Χ.	20
Κεφάλαιο ΔΕΥΤΕΡΟ	
ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ	
ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ	29
Κεφάλαιο ΤΡΙΤΟ	
Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ	41
Κεφάλαιο ΤΕΤΑΡΤΟ	
Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ	
ΕΝΟΣ ΚΑΤΑΡΓΗΜΕΝΟΥ ΙΕΡΑΤΕΙΟΥ	51
01. Διάκριση "παράδοσης" και "πατέρων"	51
02. Εκκλησιαστικοί πατέρες	54
03. Συνοδοιπόροι του ιερατείου	63
Κεφάλαιο ΠΕΜΠΤΟ	
ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	67
Κεφάλαιο ΕΚΤΟ	
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ και ΑΠΟΨΕΙΣ για την ΤΡΙΑΔΑ	83
01. Διδασκαλία 1η	86
02. Διδασκαλία 2η	88
03. Διδασκαλία 3η	92
04. Διδασκαλία 4η (μη τριαδική)	94
Κεφάλαιο ΕΒΔΟΜΟ	
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ «ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ»	
κατά την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	105

Κεφάλαιο ΟΓΔΩΟ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ ΛΑΘΗ

ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΤΟΥ Ν.ΒΑΜΒΑ 115

- (1) Ιωάννης Α/1:1,14 (2) Ιωάννης ΙΖ/17:5, (3) Εφεσίους Ϛ/6:17
(4) Α' Ιωάννου Ε/5:7, (5) Ιωάννης ΙΖ/17:11 (6) Κολοσσαείς Α/1:26-27
(7) Πράξεις ΙϚ/16:6-7 (8) Εβραίους Α/1:1-2

Κεφάλαιο ΕΝΑΤΟ

ΤΟ ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ 133

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ

ΟΙ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ... 147

01. Ο Θεός είναι «ένας» και όχι «τρεις σε ένα» 150
02. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 παντοδύναμα θεία πρόσωπα 153
03. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ΣΥΝ-αιώνια θεία πρόσωπα... 156
04. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 άπειρα και πανταχού παρό-
τα πρόσωπα του Θεού 160
05. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 αδημιούργητα θεία πρόσωπα 162
06. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ισότιμα πρόσωπα του Θεού.. 164
07. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα του
Θεού, τα οποία να είναι μία υπόσταση 166
08. Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα του
Θεού, που να είναι ο Θεός Πατέρας, ο Θεός Υιός 169
09. Ο «Θεός Υιός» δεν ενσαρκώθηκε εν Χριστώ
Ο «Λόγος του Θεού» έγινε σαρξ 171
10. Ο «Θεός Υιός» δεν έχει «Υιό» 177

Κεφάλαιο ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΗ ΒΙΒΛΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΗ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ 185

- Α. Αποστολική εκκλησία και Μονοθεϊσμός 185
Β. Η θεόπνευστη Βίβλος και η χρήση εξωΒιβλικών όρων..... 193
Γ. Το μυστήριο της τριαδικότητας 199

Κεφάλαιο ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΟΘΕΪΣΤΩΝ 205

01. Η προϋπαρξη του Ιησού 209
02. Η Θεότητα του Ιησού 210
03. Βάπτισμα στο νερό 213
04. Το Σύμβολο της Πίστεως 217

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ	221
01. Ιστορική αναδρομή στην ειδωλολατρεία	221
02. Θεότητες των ΒΑΒΥΛΩΝΙΩΝ	224
03. Θεότητες των ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ	226
04. Θεότητες του ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΥ	229
05. Θεότητες του ΒΟΥΔΙΣΜΟΥ	232
06. Θεότητες του ΖΩΡΟΑΣΤΡΙΣΜΟΥ	234
07. Θεότητες του ΤΑΤΟΪΣΜΟΥ	241
08. Θεότητες της αρχαίας ΣΥΡΙΑΣ	243
09. Πυθαγόρας: «Αριθμός 3 και Πεντάγραμμα»	244
10. Φιλοσοφία του ΠΛΑΤΩΝΑ	246
11. Ο Αριστοτέλης και ο αριθμός 3	246
12. Ηλιακοί δίσκοι - Τρίγωνα - Τραϊκούετρα	247
13. ΕΚΑΤΗ η Τρισυπόστατη ή Φωτοβόλος	252
14. Ελληνικές τριαδικές θεότητες	258
Οι 3 Μοίρες (259) - Οι 3 Χάριτες (261) - Οι 3 Ερινύες (261)	
Οι 9 Μούσες (263) - Οι Ώρες (264)	

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ	
ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ.....	267
01. Η Χριστιανική θρησκεία - Γενικές έννοιες	267
02. ΝεοΠλατωνισμός και Τριάδα	268
03. Τερτυλλιανός και Τριάδα	270
04. Αίγυπτος - Αλεξανδρινή Σχολή	272
05. Μονοαρχιανισμός - Σαβελιανισμός	279
06. Ανατολική (Ρωμαϊκή) Εκκλησία	280
07. Δυτική (Ρωμαϊκή) Εκκλησία	292
08. Η μετά τον Κωνσταντίνο εποχή	305
09. Αριθμολογία και Αγία Γραφή	315
10. Ο αριθμός 3 στη μετά Χριστό εποχή	319

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΒΑΒΥΛΩΝΑ, Η ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑΣ.....	327
01. Το όνομά της: «ΒΑΒΥΛΩΝ Η ΜΕΓΑΛΗ»	327
02. Νεβρώδ, ο πρώτος ηγέτης	328
03. Βαβέλ και τριαδική λατρεία	332
04. Κατώτερες τριαδικές θεότητες	341
Αιγυπτιακές (342), Ρωμαϊκές (343), Σουμερίων (302), Σλαβικές (345), Ετρούσκων - Ησίοδου - Ιρλανδών (346), Κελτών (348) Νέας Ζηλανδίας (349), "Δεκανοί"/12 τριάδες (349)	
05. Η Βαβυλώνα είναι εδώ	352
ΠΙΝΑΚΑΣ 45 ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ ΘΕΟΤΗΤΩΝ	358

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

ΤΟ ΒΔΕΛΥΓΜΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΑΣ	361
01. Οι εντολές του Θεού και τα είδωλα	361
02. Η πρώτη πασών των εντολών	374
03. Τι εφάρμοζε η Αποστολική εκκλησία	383
04. Τι εφάρμοζε η Μεταποστολική εκκλησία	388

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ των ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ από την Π.ΔΙΑΘΗΚΗ	401
01. Ο Θεός είναι ο ΕΛΟΧΙΜ	401
02. Ας κάμωμεν άνθρωπον - Η πρώτη προφητεία	406
03. Έγινε ο Αδάμ, σαν ένας από εμάς - Γένεσις Γ/3:22	421
04. Έλθετε, ας καταβώμεν - Γένεσις ΙΑ/11:7	426
05. Η επίσκεψη των 3 αγγέλων στον Αβραάμ	432
06. Ποιος θέλει υπάγει διά ημάς; - Ησαΐας ς'/6:8-9	438
07. Απέστειλεν Εμέ και το Πνεύμα Αυτού - Ησαΐας ΜΗ/48:16.....	445
08. Με είχαν εν τη αρχή των οδών Αυτού	452

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ των ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ από την Κ.ΔΙΑΘΗΚΗ	467
-- Εισαγωγή - Συνοπτική παρουσίαση	467
01. Η εντολή του Ιησού - Ματθαίος ΚΗ/28:19	469
02. Η βάπτιση του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό	477
03. Ο χαιρετισμός του Παύλου - Β' Κορινθίους ΙΓ/13:14	486
04. Οι 3 μαρτυρούντες στον ουρανό - Α' Ιωάννης Ε/5:7	490
05. Ο Λόγος ήταν «παρά τω Θεώ» - Ιωάννης Α/1:1,14	493
06. Η δόξα του Ιησού, ΠΡΙΝ γίνει ο κόσμος - Ιωάννης ΙΖ/17:5	498
07. Εαυτόν εκένωσε λαβών δούλου μορφή /Κενωτικό ζήτημα...	501
08. Πριν γίνει ο Αβραάμ «Εγώ Ειμί» - Ιωάννης Η/8:58	510
09. Αναβαίνοντα όπου ήτο «το πρότερον» - Ιωάννης ς'/6:62.....	522
10. Ο Μελχισεδέκ, είναι ο προϋπάρχων «Θεός Υιός»	527

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Η "ΔΕΞΙΑ" ΤΟΥ ΘΕΟΥ & Ο "ΘΡΟΝΟΣ" ΤΟΥ ΘΕΟΥ.....	533
--	------------

Κεφάλαιο ΕΙΚΟΣΤΟ

ΤΟ ΟΝΟΜΑ, ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ	547
01. Το «ΝΕΟΝ ΠΡΑΓΜΑ» των Εσχάτων Καιρών	547
02. Η εντολή του Ιησού «Εν τω ονόματί Μου»	551
03. Τι εφάρμοζε η πρώτη εκκλησία	553
04. Προσευχή «απευθείας» στον Πατέρα!!	555
05. Η θέση του "Πάτερ ημών" σήμερα	558
06. Ο Πατέρας "ντύθηκε" τον Υιό	560
07. Ιησούς: Το υπέρ παν όνομα	565

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ: Αλκιβιάδης Τζελέπης	573
--	------------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	577
---------------------------	------------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 2ης έκδοσης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ: Ίσως πολλούς αναγνώστες το θέμα το οποίο παρουσιάζεται στην παρούσα μελέτη να τους προβληματίσει σοβαρά, ίσως άλλους να τους αφήσει αδιάφορους, ίσως άλλους να τους επηρεάσει αρνητικά ή θετικά και ίσως σε άλλους να φέρει σύγχυση και αμηχανία, εκείνο όμως που είναι βέβαιο είναι ότι πνευματικά θα τους «ταρακουνήσει» και θα τους συγκλονίσει εάν διαπιστώσουν ότι τα αναφερόμενα **ιστορικά στοιχεία** δεν αμφισβητούνται, γεγονός, το οποίο θα τους φέρει σε μια νέα πρωτόγνωρη πραγματικότητα, η οποία θα τους οδηγήσει να αναθεωρήσουν μερικές απόψεις τους σχετικά με την αξιοπιστία ή μη των εκκλησιαστικών κειμένων γενικά, τα οποία **δεν** συμπεριλαμβάνονται στα θεόπνευστα βιβλία της Αγίας Γραφής.

Είναι γνωστό ότι το «Σύμβολο της Πίστεως» έχει καθιερωθεί από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους της ενιαίας τότε εκκλησίας, κατά τα έτη **325 μ.Χ.** (Νίκαια) και **381 μ.Χ.** (Κωνσταντινούπολη). Εκείνο το οποίο είναι ιστορικά επιβεβαιωμένο είναι ότι η σύγκληση των Συνόδων δεν γινόταν για να λύσουν τα πραγματικά πνευματικά προβλήματα τα οποία είχαν δημιουργηθεί, αλλά γινόταν για να διορίζουν και να καθαιρούν ιεράρχες κατά τις προτιμήσεις των τότε αυτοκρατόρων της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (της μετέπειτα ονομασθείσας Βυζαντινής).

Στο βιβλίο του Στυλιανού Χαραλαμπίκη **«Η ΜΑΥΡΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ»**, το οποίο αναφέρεται λεπτομερώς στις Οικουμενικές Συνόδους ολόκληρης της πρώτης μετά Χριστό χιλιετίας, ο αναγνώστης θα εκπλαγεί διαβάζοντας για τις θρησκευτικές ίντριγκες (φατρίες, κλίκες) και σκευωρίες που υπήρχαν κατά την περίοδο εκείνη και για το πως διοικούσε την εκκλησία η τότε κατεστημένη εξουσία (θρησκευτική και πολιτική), στοιχεία τα οποία ιστορικά είναι αξιόπιστα και επιβεβαιώνονται από τις πλούσιες γραπτές μαρτυρίες των εκκλησιαστικών συγγραφέων των περιόδων εκείνων.

Το «Σύμβολο της Πίστεως», με τη μορφή που εμείς το γνωρίζουμε σήμερα, περιλαμβάνει **12** άρθρα και είναι ένα κείμενο, το οποίο προήλθε από ένα άλλο «προγενέστερο» Σύμβολο Πίστεως, δημιουργός του οποίου θεωρείται ο Μέγας Αθανάσιος, ένας από τους συμμετέχοντες στην Α' Οικουμενική Σύνοδο (διάκονος τότε) και έχει μείνει γνωστό στην ιστορία ως το «**Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου**», ή το «**Δόγμα του Αθανασίου**», ή το «**Σύμβολο του Αθανασίου**» και περιλαμβάνει συνολικά **42** άρθρα. Για το θέμα αυτό στην παρούσα μελέτη μας έχουμε αφιερώσει αποκλειστικά δύο ολόκληρα κεφάλαια (5^ο και 10^ο).

Πολλοί είναι εκείνοι που αγνοούν τελείως την ύπαρξη του Συμβόλου του Αθανασίου, ακόμα και Βιβλικοί μελετητές και όταν έρχονται αντιμέτωποι με τα ιστορικά στοιχεία για το πως διαμορφώθηκε το τελικό κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως, μένουν κατάπληκτοι και αναθεωρούν πολλές θέσεις τους.

2. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ: Η παρούσα μελέτη απευθύνεται **αποκλειστικά** σε άτομα που έχουν προσωπική σχέση με τον Ιησού Χριστό και είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τον Λόγο του Θεού, απευθύνεται δηλαδή **σε αναγεννημένους πιστούς**, ανεξάρτητα από τη δογματική τους θέση. Για τον λόγο αυτό μερικά σχόλια αναγράφονται συνοπτικά, καθόσον, αφενός μεν οι ιστορικές αναφορές και περιγραφές θεωρούνται γνωστές και δεν αμφισβητούνται και αφετέρου ο μελετητής και γνώστης του Λόγου του Θεού θα μπορεί να εμβαθύνει περισσότερο τα θέματα τα οποία αναλύονται στο παρόν βιβλίο από προσωπική του έρευνα και μελέτη.

Η αποδοχή ή μη του «ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ» ως ορθού και αλάνθαστου και η διερεύνησή του εάν αποτελεί ή όχι αξιόπιστη δογματική πηγή πληροφόρησης, έχει ανά τους αιώνες απασχολήσει πολλές φορές τους σοβαρούς μελετητές και ερευνητές της Βίβλου, καθόσον είναι ένα δημιουργήμα μιας εποχής πολύ μεταγενέστερης της αποστολικής εποχής, όπου οι μαθητές δίδασκαν την υγιαίνουσα διδασκαλία και η εκκλησία βγαίνοντας από την περίοδο των Ρωμαϊκών διωγμών είχε αρχίσει να συμβιβάζεται με τον κόσμο.

Το βασικό ερώτημα που δημιουργείται στον κάθε ειλικρινή εκζητητή της αλήθειας είναι **εάν το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με τον Λόγο του Θεού** και ιδιαίτερα με την Καινή Διαθήκη και ότι δεν εμπεριέχει δογματικά λάθη ή πλάνες.

Δυστυχώς στη **σημερινή εποχή** (πρώτες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα) το θέμα αυτό δεν έχει απασχολήσει ιδιαίτερα, ίσως και καθόλου, τους διάφορους σχολιαστές και ερμηνευτές της Βίβλου, **είτε** γιατί θεώρησαν την αξιολογία του ως δεδομένη και μη επιδεχόμενης κριτικής, **είτε** γιατί είχαν άγνοια, **είτε** γιατί οι ιστορικές πηγές τους δεν ήταν επαρκείς, **είτε** γιατί δεν το θεωρούσαν θέμα ουσίας που θα μπορούσε να τους βοηθήσει πνευματικά. Εκείνο όμως το οποίο γενικά είναι επιβεβαιωμένο, είναι ότι όσοι ασχολήθηκαν, πλην εξαιρετικά ελαχίστων περιπτώσεων, ασχολήθηκαν τελείως επιφανειακά και όχι σε βάθος.

3. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: Η συγγραφή του παρόντος βιβλίου ξεκίνησε με την προϋπόθεση να γίνει μόνο **ιστορική καταγραφή** των συνθηκών οι οποίες συνετέλεσαν στην καθιέρωση του «Συμβόλου της Πίστεως» και όχι να προβεί σε **δογματική ανάλυση και τοποθέτηση**. Στην πορεία όμως επειδή διαπιστώθηκε ότι η **ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ** και η **ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ** είναι **άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους** και ο τυχόν διαχωρισμός τους θα δημιουργούσε πολλά κενά και ερωτηματικά, τόσο στον απλό αναγνώστη, όσο και στον ιστορικό ερευνητή, προέκυψε η ανάγκη να γίνει και **δογματική ανάλυση** μερικών βασικών εννοιών μέσα από τον Λόγο του Θεού, καθώς και των επικρατέστερων για το θέμα αυτό απόψεων και θεωριών.

Στην ανάλυση αυτή παρουσιάζονται όλες οι επικρατούσες απόψεις με τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία τους, καθόσον η παρούσα μελέτη δεν έχει σαν βασικό στόχο να παρουσιάσει κάποια συγκεκριμένη δογματική γραμμή (όσο δύσκολο και να φαίνεται αυτό), αλλά να παραθέσει τα γεγονότα από **ιστορική πλευρά** και να καταδείξει ΠΩΣ αυτά με την πάροδο των αιώνων επεκράτησαν και ΠΩΣ έφθασαν μέχρι σε μας σήμερα.

Κατά συνέπεια, η δογματική ανάλυση βασικών και θεμελιωδών διδασκαλιών της Βίβλου, που καταγράφονται στο «Σύμβολο της Πίστεως», δεν θα μπορούσε να παραβλεφθεί, γι' αυτό σε όσες περιπτώσεις επιβάλλεται να γίνει, δεν γίνεται μονομερής παρουσίαση, δηλαδή δεν παρουσιάζεται μόνο η μία άποψη, αλλά παρουσιάζεται και η αντίθετη δογματική άποψη, για να υπάρχει αντικειμενικότητα και αξιοπιστία. **Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός, ότι το δόγμα του Αθανασίου είναι η βάση επάνω στην οποία στηρίζεται η τριαδική διδασκαλία, την οποία έχουν υιοθετήσει τα μεγαλύτερα Χριστιανικά δόγματα,** γεγονός που επιβάλλει να καταγραφεί και η αντίθετη **μονοθεϊστική** (μη τριαδική) άποψη, ή να καταγραφούν τυχόν περιπτώσεις στις οποίες το δόγμα του Αθανασίου έρχεται σε αντίθεση με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή.

Η παρούσα μελέτη, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «**τριαδική**» ή ως «**μονοθεϊστική**» και αυτό θα το διαπιστώσει στην πορεία ο αναγνώστης, όταν αντιληφθεί ότι καταγράφονται με αξιοπιστία οι θέσεις και των δύο κατηγοριών, αλλά πιστεύω ότι ο δόκιμος όρος ο οποίος θα μπορούσε να της αποδοθεί είναι ότι αποτελεί μια «**ιστορική εκκλησιαστική πραγματεία**», όπου με τεκμηριωμένα στοιχεία δείχνει την ανωτερότητα της **θεόπνευστης** Βίβλου απέναντι από σ' ένα **ανθρώπινο** θρησκευτικό σύγγραμμα, όπως είναι το «Σύμβολο της Πίστεως» στην περίπτωση που εξετάζουμε.

4. Υπάρχουν περιπτώσεις, όπου δογματικές τοποθετήσεις και ιστορικές αναφορές **επαναλαμβάνονται** σε διάφορα κεφάλαια για λόγους καθαρά σκοπιμότητας. Δεν γίνεται πιστή αναφορά τους όπως αρχικά έχουν καταγραφεί, αλλά γίνεται συνοπτική περιγραφή, ώστε ο αναγνώστης να έχει σφαιρική εικόνα του θέματος που αναλύεται και να μην αναγκάζεται να ανατρέχει σε προηγούμενα κεφάλαια, για επιβεβαίωση των γεγονότων. Αυτό αποτελεί **μια πρωτοτυπία** στην παρούσα μελέτη, η οποία έχει και Βιβλική βάση, καθόσον ο Παύλος αναφέρει σε κάποια περίπτωση: *«Το να σας γράφω τα αυτά (τα ίδια), εις εμέ μεν δεν είναι οχληρόν (κουραστικό), εις εσάς δε (είναι) ασφαλές»* (Φιλιππησίους Γ/3:1).

Το παρόν βιβλίο πρωτοτυπεί από κάθε άλλη σχετική έκδοση στο γεγονός ότι γίνεται μια **μοναδική** στην Ελληνική βιβλιογραφία παρουσίαση όλων των **αρχαίων θεοτήτων** και πως στη συνέχεια διατηρήθηκαν στην μετά Χριστό εποχή. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο, καθόσον το Σύμβολο της Πίστεως καθιερώθηκε από ένα **ιερατείο**, το οποίο κατήργησε ο Ιησούς Χριστός με τη σταυρική του θυσία και την ανάστασή Του, αλλά και του γεγονότος ότι το ιερατείο (σε Ανατολή και Δύση) αντικατέστησε τον μοναδικό μεσίτη μεταξύ Θεού και ανθρώπων, τον Ιησού Χριστό (βλ. Α' Τιμόθεου Β/2:5) με πλήθος άλλων μεσιτών, υιοθέτησε πλήθος αρχαίων δοξασιών και λατρειών, ντύνοντάς τα με Χριστιανικό μανδύα.

Το αποτέλεσμα ήταν να αλλάξει τελείως τη δομή της λειτουργίας και της οργάνωσης της εκκλησίας, χωρίς να θυμίζει τίποτα πλέον από την ένδοξη πορεία της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, που ήταν γεμάτη από το Πνεύμα του Κυρίου και διοικείτο όχι από ιερατείο, αλλά από τα χαρίσματα διακονίας που ο ίδιος ο Κύριος έδινε στο σώμα Του (βλ. Εφεσίους Δ/4:11-12).

5. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ: Για την εύκολη κατανόηση της γλώσσας της Αγίας Γραφής στη μελέτη μας αυτή χρησιμοποιείται το κείμενο της μετάφρασης του αρχιμ. **Νεόφυτου Βάμβα**, σε **νέα απλοποιημένη μορφή**, όπου λέξεις του κειμένου μεταφράζονται στη δημοτική. Είναι μία καινοτομία που εισάγεται αποκλειστικά από τις εκδόσεις "**ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ**" και πρόκειται για έναν εξαιρετο συνδυασμό της **ΑΠΛΗΣ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑΣ** με τη **ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**, όπου υπερισχύει η καθαρεύουσα, ώστε, αφενός μεν να μην αλλοιώνεται η αρχική μορφή του κειμένου του Βάμβα και αφετέρου το κείμενο να είναι πλέον προσιτό και σ' αυτούς οι οποίοι δεν είναι γνώστες της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας. Εφεξής το κείμενο αυτό, θα αποκαλείται "**νέος ΒΑΜΒΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ απλοποιημένος**" (συντομογραφικά "**νΒΦ**").

- Στις περιπτώσεις, όπου το κείμενο του Βάμβα είναι κατανοητό, τίθεται αυτούσιο στην αρχική του μορφή, χωρίς καμιά διαφοροποίηση των λέξεων. Όσες λέξεις βρίσκονται **μέσα σε παρένθεση**, δεν υπάρχουν στο θεόπνευστο αρ-

χαίο Ελληνικό κείμενο.

- Πολλά εδάφια έχουν τεθεί, όπως αναφέρονται στο πρωτότυπο (θεόπνευστο) αρχαίο Ελληνικό κριτικό κείμενο και υπάρχει προς τούτο σχετική ένδειξη.
- Σε όσες περιπτώσεις ο Βάμβας έχει στο κείμενό του μεταφράσει λάθος κάποια λέξη από το πρωτότυπο αρχαίο Ελληνικό κείμενο της Καινής Διαθήκης, τίθεται **απευθείας** η σωστή μετάφραση της λέξης του αρχαίου κειμένου και σαν ένδειξη θα βρίσκεται μέσα σε εισαγωγικά.

Για τις παραπομπές των εδαφίων χρησιμοποιούνται και ΓΡΑΜΜΑΤΑ (Α,Β,Γ, ...κλπ) και ΑΡΙΘΜΟΙ (1,2,3,κλπ). Για παράδειγμα «βλ. Ματθαίος Ε/5:8 και Αποκάλυψη ΙΒ/12:9», δηλαδή Ματθαίος, 5^ο κεφάλαιο (Ε´) και εδάφιο 8 και Αποκάλυψη, 12^ο κεφάλαιο (ΙΒ´) και εδάφιο 9. Αυτό κρίθηκε απαραίτητο για όσους αναγνώστες χρησιμοποιούν Αγία Γραφή σε νέο Ελληνική μετάφραση, όπου στα εδάφια και στις παραπομπές χρησιμοποιούνται μόνον ΑΡΙΘΜΟΙ (Αραβικοί αριθμοί) και καθόλου ΓΡΑΜΜΑΤΑ (Ελληνικοί αριθμοί).

6. Η συγγραφή του βιβλίου αυτού, άρχισε από το καλοκαίρι του έτους **2013** και ολοκληρώθηκε στο τέλος του έτους **2017**. Μετά από **3** έτη, τέλος του έτους **2020**, επανεκδίδεται σε βελτιωμένη **ανατύπωση** και μετά πάλι από 3 έτη (**2023**) κυκλοφορεί σε **2η έκδοση**, στην οποία έχουν γίνει αρκετές αλλαγές, **τόσο** στον εμπλουτισμό του κειμένου με ιστορικά στοιχεία, όσο και στα παρατιθέμενα εδάφια της Αγίας Γραφής, με τη χρησιμοποίηση της απλοποιημένης μορφής του κειμένου του Βάμβα ("**νΒΦ**"), ώστε το Βιβλικό κείμενο να είναι προσιτό σε όλους τους αναγνώστες και σε αυτούς που χρησιμοποιούν κείμενο σε απλή καθαρεύουσα, όσο και στην καθομιλουμένη δημοτική γλώσσα.

7. **Αναγραφή του όρου "Ειδωλο-ΛΑΤΡΕΙΑ":** Στη δημοτική γλώσσα το συνθετικό "**λατρεία**" της λέξης "**ειδωλολατρεία**" γράφεται με «**ι**», δηλαδή "**ειδωλολατρία**". Στα βιβλία των εκδόσεων "**ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ**", **για να αποδίδεται επακριβώς το νόη-**

μα της λέξης (λατρεία ειδώλων), θα αναγράφεται η λέξη με «ει», σύμφωνα με την αρχική της γραφή στην απλή καθαρεύουσα, δηλαδή «ειδωλολατρεία». Κατά συνέπεια, δεν πρόκειται για **ορθογραφικό λάθος**, αλλά για χρήση **δόκιμου όρου**, όπως ακριβώς συμβαίνει και με το επόμενο θέμα για το "άγιο Πνεύμα".

8. Αναγραφή του όρου "ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ": Όπου χρησιμοποιείται ο όρος «ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» με μικρά (πεζά) γράμματα, το αρχικό γράμμα ΑΛΦΑ της λέξης «ΑΓΙΟΝ» στις εκδόσεις "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ", αναγράφεται πάντοτε με μικρό «α» και όχι με κεφαλαίο «Α» (δηλαδή «άγιον Πνεύμα»). **Αυτό γίνεται για να αποδοθεί η ακριβής θεολογική έννοια του όρου «άγιος»,** ο οποίος στην Ελληνική γλώσσα σημαίνει «**ξεχωριστός, ξεχωρισμένος από τον κόσμο**». Είναι ο «άγιος Θεός», είναι ο «άγιος Κύριος», είναι ο «άγιος του Ισραήλ» και το Πνεύμα Του άγιου Θεού είναι απλά «άγιο».

Ο ΘΕΟΣ τον οποίο λατρεύουμε στην Βίβλο αναφέρεται ότι είναι «Πνεύμα» (βλ. *Γένεσις Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, Ψαλμός ΛΘ/39:7-8, Ησαΐας ΞΑ/ 61:1, ΜΗ/48:16, Ιωάννης Δ/4:23-24, κλπ*) και ότι είναι «άγιος» (βλ. *Λευιτικό. ΙΑ/11:44-45, Ησαΐας ΝΖ/57:15, Ιωάννης ΙΖ/17:11, Αποκάλυψη Δ/4:8, κλπ*). Αφού ο Θεός είναι «Πνεύμα» και αφού είναι «άγιος», **τότε το Πνεύμα του Θεού, του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει, τι είναι; Είναι «άγιον Πνεύμα».**

Ειδικά, στην παρούσα μελέτη **επιβάλλεται λόγω θέματος** να υπάρχει αυτή η σαφής διάκριση σε «**άγιον Πνεύμα**» (με μικρό "α") και σε «**Άγιον Πνεύμα**» (με κεφαλαίο "Α"), για καθαρή αποσαφήνιση εννοιών και όρων, όπου η αναγραφή «**Άγιον Πνεύμα**» θα αφορά το 3ο πρόσωπο της "αγίας Τριάδας" και η αναγραφή «**άγιον Πνεύμα**» θα αφορά το Πνεύμα του Πατέρα Θεού, ο οποίος (κατά την τριαδική διδασκαλία) είναι το 1ο πρόσωπο της "αγίας Τριάδας".

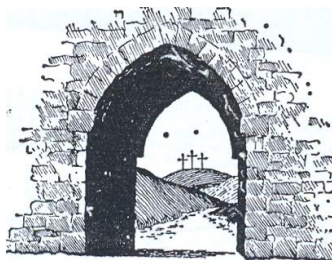
Σημειώτεον ότι το κείμενο της Αγίας Γραφής στα αρχαία χειρόγραφα ήταν γραμμένο μόνο με **κεφαλαία γράμματα** και οι λέξεις ήταν μεταξύ τους κολλημένες (χωρίς αποστάσεις). Από τον 9^ο μ.Χ. αιώνα και μετά, τα κείμενα γράφονταν και με **μικρά**

(πεζά) γράμματα, όπου μεταξύ των λέξεων δεν υπήρχαν διαστήματα, ούτε κεφαλαία γράμματα.

Παρόμοια διάκριση και καταγραφή γίνεται και με τη λέξη "Θεός", η οποία όταν αναφέρεται στον Διάβολο, ως τον "θεό" του κόσμου τούτου αναγράφεται με μικρό «θ», καθώς και με τη λέξη "Υιός", η οποία με κεφαλαίο «Υ», αναφέρεται στον Ιησού (Υιός του Θεού), ενώ με μικρό «υ», αναφέρεται στον πιστό άνθρωπο (υιοί και θυγατέρες του Θεού).

9. Εύχομαι με καρδιά ταπεινή το βιβλίο αυτό, λόγω του ιδιάζοντος θέματος που πραγματεύεται να μην αποτελέσει μέσο διαχωρισμού και αντιπαράθεσης, γιατί ο Ιησούς δεν έχυσε το αίμα Του **για να διαιρέσει**, αλλά **για να ενώσει** το σώμα Του και να γίνει η αιτία για μια περισσότερο προσέγγιση των αληθειών της Βίβλου και ειδικότερα του προσώπου του Κυρίου Ιησού, γιατί κάθε αποκάλυψη του Πνεύματος Θεού μας φέρνει σε μια πιο στενή σχέση μαζί Του, καθόσον γινόμαστε κοινωνοί και μέτοχοι των θαυμαστών μυστηρίων Του.

Αλκιβιάδης Τζελέπης
2η έκδοση: 03/2023

Κεφάλαιο ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΟΔΟΙ ΝΙΚΑΙΑΣ και ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

1. Α' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΝΙΚΑΙΑ 325 μ.Χ.

Από τον 3^ο μ.Χ. αιώνα και μετά, όπου η «νέα θρησκεία», ο Χριστιανισμός είχε επικρατήσει ως επίσημη θρησκεία της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η οποία μετά από μια μακρά περίοδο ταραχών και διαιρέσεων, είχε και πάλι ενοποιηθεί κάτω από την κραταιά ηγεσία του Μεγάλου Κωνσταντίνου, άρχισαν οι σκληρές θρησκευτικές αντιπαραθέσεις και έριδες, που για αιώνες δημιούργησαν σοβαρά ρήγματα μέσα στην αυτοκρατορία. Προκειμένου να δίνονται λύσεις σε σοβαρά δογματικά ζητήματα που αναφύονταν, συγκαλούνταν κατά καιρούς Σύνοδοι, οι οποίες είχαν οικουμενικό χαρακτήρα, καθόσον συμμετείχαν εκπρόσωποι της Δυτικής και της Ανατολικής (Ρωμαϊκής) εκκλησίας. Τις Συνόδους συγκαλούσαν συνήθως οι αυτοκράτορες της Ρώμης αρχικά και μετέπειτα του Βυζαντίου, είτε από δική τους πρωτοβουλία, είτε με υπόδειξη των εκάστοτε πατριαρχών. Σε διάστημα 6 με 7 αιώνων έγιναν συνολικά οκτώ μεγάλες Οικουμενικές Σύνοδοι, προκειμένου να καταπολεμήσουν «αιρετικές», όπως χαρακτηρίστηκαν από την κατεστημένη εκκλησία, διδασκαλίες.

Η Α' Οικουμενική Σύνοδος συνεκλήθη επί αυτοκράτορα Κωνσταντίνου στη Νίκαια της Βιθυνίας το έτος **325** μ.Χ. και η τελευταία, η Η' Οικουμενική Σύνοδος, συνεκλήθη στην Κωνσταντινούπολη κατά τα έτη **879-880** μ.Χ. επί πατριαρχίας Φώτιου του Μεγάλου. Η τελευταία Σύνοδος αποτελεί μία από τις πιο σκοτεινές περιόδους της Ανατολικής εκκλησίας, καθόσον οι Πατριάρχες εναλλάσσονταν στον πατριαρχικό θρόνο σε μικρά χρονικά διαστήματα και ανάλογα με τις πεπιοιθήσεις του εκάστοτε αυτο-

κράτορα, εάν αυτός ήταν εικονολάτρης, ή εάν ήταν εικονομάχος, ο οποίος τοποθετούσε τον πατριαρχικό θρόνο θρησκευτικό ηγέτη, σύμφωνα με τις δικές του θεολογικές πεποιθήσεις. Δεν θα ασχοληθούμε ειδικά με όλες τις Συνόδους, παρά μόνο με τις δύο πρώτες, που έχουν άμεση σχέση με το θέμα που εξετάζουμε.

Την 14^η Ιουνίου μέχρι την 25^η Αυγούστου του έτους **325 μ.Χ.** συγκαλείται η **Α'** Οικουμενική Σύνοδος στη Νίκαια και στην οποία έλαβαν μέρος 318 «πατέρες» της Ανατολικής εκκλησίας. Το σημαντικότερο γεγονός της Συνόδου εκείνης ήταν ότι προήδρευσε ο Μέγας Κωνσταντίνος με τον τίτλο «**Pontifex Maximus**», όχι δηλαδή με την ιδιότητα του αυτοκράτορα (ή όπως θα λέγαμε σήμερα με την ιδιότητα του ανώτατου πολιτικού άρχοντα), αλλά με την ιδιότητα του **Μεγάλου Αρχιερέα** των ειδωλολατρών. Ο Β.Στεφανίδης στην «Εκκλησιαστική Ιστορία» του αναφέρει: «*Ο αυτοκράτωρ είχεν ιερατικόν χαρακτήρα. Ήδη οι εθνικοί αυτοκράτορες είχαν τοιούτον χαρακτήρα (ο Ρωμαίος αυτοκράτωρ ήτο άκρως αρχιερέυς του εθνισμού, pontifex maximus)...*» Η Σύνοδος εκείνη, είχε συγκληθεί για να καταδικάσει τη διδασκαλία του **Άρειου** ενάντια στη θεότητα του Ιησού, αλλά οι στόχοι της κάθε άλλο παρά πνευματικοί ήταν και υπό την προεδρία του «Μεγάλου Αρχιερέα» Κωνσταντίνου συνέταξε τα πρώτα επτά (7) άρθρα του «Συμβόλου της Πίστεως».

Ακριβείς ιστορικές πληροφορίες για τον Άρειο δεν υπάρχουν, καθόσον οι γραπτές αναφορές από τους σύγχρονους συγγραφείς δεν είναι επαρκείς. Πιθανολογείται ότι γεννήθηκε στην Λιβύη στα μέσα του 3^{ου} μ.Χ. αιώνα. Υπήρξε μαθητής του διακεκριμένου ερμηνευτή των Γραφών **Λουκιανού** στην Αντιόχεια και αργότερα τον βλέπουμε να ζει στην Αλεξάνδρεια, όπου είχε χειροτονηθεί πρεσβύτερος από τον επίσκοπο Πέτρο. Ήταν εύγλωττος, γι' αυτό μπορούσε να δημιουργήσει πολύ γρήγορα οπαδούς. Ο Άρειος ήρθε σε μεγάλη αντιπαράθεση με την τότε (κατεστημένη) εκκλησιαστική ηγεσία, εξαιτίας των απόψεών του επάνω στο χριστολογικό θέμα.

Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος θεωρείται από τους ιστορικούς ως μια εξέχουσα στρατιωτική και πολιτική ιδιοφυΐα, που βα-

σική του επιδίωξη ήταν να αποκαταστήσει την ειρήνη στην απέραντη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, της οποίας ήταν απόλυτος κυρίαρχος, έχοντας ήδη συντρίψει τον συναυτοκράτορά του στη Δύση **Λικίνιο**. Με πολιτική διορατικότητα διέβλεπε ότι η ειρήνη και η ασφάλεια της απέραντης αυτοκρατορίας δεν θα μπορούσε να υπάρξει εάν δεν υπήρχε ταυτόχρονα και θρησκευτική ελευθερία, κάτι που αμέσως νομοθέτησε με την άνοδό του στο αυτοκρατορικό θρόνο, εκδίδοντας το **313 μ.Χ.** το γνωστό Διάταγμα των Μεδιολάνων "**περί ανεξιθρησκείας**".

Στη Σύνοδο της Νίκαιας, έχοντας ο Κωνσταντίνος υπόψη του την επικρατούσα ταραχώδη κατάσταση, με τις συνεχείς θρησκευτικές εντάσεις και διενέξεις, προσπάθησε να χειριστεί την υπόθεση με σύνεση και διπλωματία, προκειμένου να ομαλοποιηθεί η κατάσταση και να σταματήσουν οι βίαιες ταραχές μεταξύ των οπαδών του Άρειου και του επίσημου θρησκευτικού κατεστημένου (του ιερατείου), αλλά βρέθηκε μπροστά στη σκληρή στάση των ηγετών της Ανατολικής εκκλησίας, με αποτέλεσμα η αντιπαράθεση μαζί τους να είναι αναπόφευκτη και να αναγκαστεί στο τέλος να συνυπογράψει **ένα κοινό κείμενο πίστης**, που σήμερα θα ονομαζόταν ως «**κοινό ανακοινωθέν**» και όπως προαναφέραμε συμπεριλάμβανε τα πρώτα **7** άρθρα του σημερινού Συμβόλου της Πίστεως.

Για την αδιαλλαξία του ιερατείου μεγάλη ευθύνη φέρει και ο ίδιος ο Κωνσταντίνος, γιατί αναλαμβάνοντας την ηγεσία της ενιαίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και προκειμένου και εδραιωθεί η νέα θρησκεία στο απέραντο βασίλειό του, έδωσε στους ιερείς εξουσίες, οφίκια και μεγάλα προνόμια, με αποτέλεσμα η εκκλησία και γενικά το **ιερατείο** να αποκτήσει «υπερεξουσίες», ειδωλολατρικούς τίτλους και ισχυρή δύναμη, που για τον αυτοκράτορα όλα αυτά έγιναν όπλα, τα οποία στράφηκαν και "χρησιμοποιήθηκαν" εναντίον του. Ανά τους αιώνες η ηγεσία της εκκλησίας καθοδηγούσε τον εκάστοτε αυτοκράτορα και σε σημαντικό βαθμό ασκούσε παρασκηνακά διοίκηση, αποτελούσε «κράτος εν κράτει», έχοντας τη δυνατότητα ακόμα και να εξαναγκάζει τους αυτοκράτορες σε παραίτηση και όπου δεν μπορούσε να το επιτύχει,

ταυτιζόταν με την πολιτική τους. Για τον αρνητικό ρόλο τον οποίο είχε ο Κωνσταντίνος στα θρησκευτικά ζητήματα και για το πως επέβαλε τις θέσεις του θα ασχοληθούμε σε άλλο κεφάλαιο.

Αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι μεταξύ των **318** πατέρων, που συμμετείχαν ως σύνεδροι στην Α' Οικουμενική Σύνοδο υπήρξαν και άτομα τα οποία είχαν διακριθεί για την εκκλησιαστική τους δράση, μεταξύ των οποίων ήταν ο Νικόλαος Μύρων, ο Σπυρίδων Τριμυθούντος και ο **διάκονος Αθανάσιος** (γνωστός αργότερα ως Μέγας Αθανάσιος), ο οποίος υπήρξε ο μεγαλύτερος πολέμιος του Άρειου και της διδασκαλίας του. Ο Αθανάσιος προκειμένου να στηρίξει τις δογματικές του θέσεις απέναντι στη διδασχά του Άρειου εξέδωσε ένα μανιφέστο (διακήρυξη) με **42** άρθρα, το οποίο έμεινε στην ιστορία γνωστό ως το **«Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου»**, με βάση το οποίο στη συνέχεια καταρτίστηκε από την Α' και την Β' Οικουμενική Σύνοδο το σημερινό **«Σύμβολο της Πίστεως»** με τα **12** τελικά άρθρα, τα οποία αποτελούσαν μια συνοπτική περιγραφή των 42 άρθρων του μανιφέστου του Αθανασίου, για το οποίο θα αναφερθούμε αναλυτικότερα στα κεφάλαια 5^ο και 10^ο.

2. Β' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ (ΝΕΑ ΡΩΜΗ) 381 μ.Χ.

Το έτος **381 μ.Χ.** ακολούθησε η Β' Οικουμενική Σύνοδος, η οποία συγκλήθηκε από τον αυτοκράτορα Θεοδοσίο τον Α' στην Κωνσταντινούπολη για να καταδικάσει τη διδασκαλία των οπαδών του **Μακεδονίου**, που «αμφισβητούσαν» τη θεότητα του αγίου Πνεύματος και στη Σύνοδο αυτή προστέθηκαν και τα υπόλοιπα **5** άρθρα στο «Σύμβολο της Πίστεως», το οποίο έλαβε τη μορφή των **12** άρθρων, που εμείς σήμερα γνωρίζουμε.

Όταν ανέλαβε την εξουσία ο Θεοδοσίος (379-395 μ.Χ.) βρέθηκε μπροστά σε μια πρωτοφανή έκρυθμη κατάσταση, λόγω των σκληρών αντιπαραθέσεων μεταξύ **4** μεγάλων και κυρίαρχων παρατάξεων, οι οποίες ήταν **οι ειδωλολάτρες, οι Αρειανοί, οι μονοθεϊστές και το ιερατείο** (για τις ομάδες αυτές θα ασχοληθούμε στο 14ο κεφάλαιο) και όλα έδειχναν ότι κυφορείτο μια γε-

νική εξέγερση με απρόβλεπτες συνέπειες για την αυτοκρατορία. Ο Θεοδοσίος αφού δήλωσε επίσημα ότι αποδέχεται το συνταχθέν Σύμβολο της Συνόδου της Νίκαιας, άρχισε έναν σφοδρότατο αγώνα εναντίον, **τόσο** των χαρακτηριζομένων από την επίσημη εκκλησιαστική ηγεσία «αιρετικών», **όσο** και των ειδωλολατρών. **Σκληρά και απάνθρωπα ήταν τα μέσα που χρησιμοποίησε εναντίον όλων εκείνων που δεν αποδέχονταν το Σύμβολο της Νίκαιας**, τους οποίους κατά τον ιστορικό Κωνσταντίνο Παπαρηγόπουλο χαρακτήριζε «τυφλούς και μωρούς» και για να καταπολεμήσει κάθε αντιφρονούντα εξέδωσε μια σειρά από **σκληρά διατάγματα**, με τα οποία απαγόρευε κάθε δημόσια ή ιδιωτική συγκέντρωση και τα οποία έχουν αμαυρώσει την εικόνα του σαν ενός διορατικού και στιβαρού ηγέτη.

Ιδιαίτερα σκληρό χαρακτηρίζεται το Διάταγμα που εξέδωσε στη Θεσσαλονίκη το έτος **380 μ.Χ.**, σύμφωνα με το οποίο μόνη θρησκεία οριζόταν ο Χριστιανισμός και οι οπαδοί της «αληθινής» κατ' αυτόν πίστης έπρεπε να ονομάζονται **«καθολικοί Χριστιανοί»**, οι δε αντιφρονούντες αιρετικοί και αντίπαλοι ειδωλολάτρες να ονομάζονται **«παράφρονες, άτιμοι και αιρετικοί»** (βλέπε: **"ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ"**, Κωνσταντίνου Παπαρηγόπουλου, τόμος Β' και μέρος β').

Παρά τα σκληρά του νομοθετήματα ο Θεοδοσίος βρέθηκε αντιμέτωπος με μια νέα θρησκευτική δοξασία, την οποία εισήγαγε ο επίσκοπος **Μακεδόνιος**, ο οποίος είχε διατυπώσει διαφορετικές θέσεις σχετικά με την ενέργεια του αγίου Πνεύματος του Θεού. Για να καταπολεμήσει τις κακοδοξίες του νέου αιρεσιάρχου, όπως τον αποκαλούσε ο Θεοδοσίος, συγκάλεσε το έτος **381 μ.Χ.** Σύνοδο στην Κωνσταντινούπολη (Νέα Ρώμη), στην οποία έλαβαν μέρος **150** επίσκοποι της Ανατολικής εκκλησίας και 36 επίσκοποι από τους οπαδούς του Μακεδόνιου, στην οποία παρευρέθη και ο ίδιος, προκειμένου να έχει προσωπική γνώση και άποψη και να μπορεί να ασκεί έντονες πιέσεις **για την επιβολή και επικράτηση των δικών του πολιτικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων**. Αρχικά, πρόεδρος του Συνεδρίου ορίστηκε ο επίσκοπος Αντιοχείας **Μελέτιος**, πλην όμως κατά τη διάρκεια των

εργασιών της Συνόδου απέθανε και ως νέος πρόεδρος τοποθετήθηκε ο **Γρηγόριος Ναζιανζηνός**, ο οποίος ήταν από τους πιο θερμούς υποστηρικτές του "Συμβόλου της Νίκαιας" και του τριαδικού δόγματος, γι' αυτό και του δόθηκε ο τίτλος «**τριαδικός θεολόγος**», παρ' όλο που την περίοδο εκείνη δεν είχαν εισαχθεί επίσημα οι όροι "τριάδα" και "τριαδικός" (ίσως για πολλούς και να ήσαν άγνωστοι), καθόσον για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε επίσημα από την κρατική εξουσία ο όρος "τριάδα" στην **Ιουστινιάνειο νομοθεσία** τον 6ο αιώνα, γεγονός για το οποίο θα αναφερθούμε σε επόμενα κεφάλαια. Για τον όρο "τριάδα" υπάρχει σύγχυση", καθόσον οι ιστορικοί δέχονται ότι για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε από τον **Μέγα Αθανάσιο** στο συνταχθέν από τον ίδιο "Σύμβολο της Πίστεως" των **42** άρθρων, για το οποίο θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στο "Κεφάλαιο 5ο". Το όρο "τριάς" είχε χρησιμοποιήσει και ο **Ιουστίνος** ο Μάρτυς στην "Απολογία" του.

Οι θρησκευτικές πεποιθήσεις του Γρηγορίου ήταν το γεγονός το οποίο συνέβαλε για να τον διορίσει ο Θεοδόσιος επίσκοπο Κωνσταντινούπολης. Γενικά ο Γρηγόριος, επειδή ήταν χαμηλών τόνων και σε πολλές περιπτώσεις είχε ενεργήσει με σύνεση και φρόνηση ήταν αποδεκτός από μεγάλη μερίδα του λαού, αλλά όχι όμως από τους υψηλά ιστάμενους ιεράρχες, οι οποίοι ενεργούσαν "υπόγεια" για να ανοίξουν το δρόμο, ώστε να βρεθούν οι ίδιοι στον επισκοπικό θρόνο.

Η Σύνοδος που υποτίθεται ότι συγκλήθηκε για να καταδικάσει τις «κακοδοξίες» του Μακεδόνιου για την ενέργεια του αγίου Πνεύματος, μόνο από το Πνεύμα του Θεού δεν κυριαρχείτο. Αμέσως σχεδόν με την ανάληψη της προεδρίας από τον Γρηγόριο, άρχισε εντός της Συνόδου η σκληρή αντιπολίτευση εναντίον του από ομάδα ζηλόφθονων υψηλόβαθμων ιερωμένων, οι οποίοι εποφθαλιμούσαν τη θέση του επισκόπου της Κωνσταντινούπολης και την έχασαν από τον Γρηγόριο, το οποίο κατηγορούσαν ότι ήταν επιεικής προς τους εχθρούς της πίστης. Ήταν τέτοια η πίεση που ασκούσαν εναντίον του Γρηγορίου, που αναγκάστηκε να υποβάλει στον αυτοκράτορα την παραίτησή του.

Στην προεδρία της Συνόδου τον διαδέχτηκε ο **Νεκτάριος**,

πλην όμως μέχρι το τέλος της Συνόδου υπήρχαν εντάσεις, προστριβές και απαράδεκτες συμπεριφορές, που σε καμιά περίπτωση δεν άρμοζαν σε λειτουργούς του Κυρίου Ιησού. Αυτή λοιπόν η Σύνοδος, που κατά τον σύγχρονο εκκλησιαστικό ιστορικό Στυλιανό Χαραλαμπάκη, κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η «**δαιμονιώδης συμπεριφορά**» των συναδέλφων του Γρηγορίου, τελείωσε τις εργασίες της με την προσθήκη **5** ακόμα άρθρων στο αρχικό Σύμβολο της Νίκαιας, άρθρων που κατά βάση είχαν σχέση με το «άγιον Πνεύμα», το οποίο, κατά το Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου, για το οποίο θα αναφερθούμε στη συνέχεια, είναι το 3^ο (ξεχωριστό) πρόσωπο της «αγίας Τριάδας», όρος ο οποίος δεν απαντάται μέσα στην Βίβλο, ούτε μια φορά και αυτό δεν το αμφισβητεί καμία δογματική θέση, αλλά όμως είχε σαν αποτέλεσμα στην πορεία των αιώνων να δημιουργηθούν σοβαρά θεολογικά προβλήματα που έφεραν μεγάλα σχίσματα στην εκκλησία του Ιησού Χριστού (βλέπε: "**Η ΜΑΥΡΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ**" - Στυλιανού Χαραλαμπάκη, σελ. 34).

Ο Θεοδόσιος είναι ο πρώτος αυτοκράτορας που καθιέρωσε με διάταγμα, για όλους τους υπηκόους της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (Ανατολή και Δύση), υποχρεωτικό το Χριστιανικό τριαδικό δόγμα, σύμφωνα με τις αποφάσεις των δύο μέχρι τότε Οικουμενικών Συνόδων και επειδή επέβαλε δια της βίας τον Χριστιανισμό ονομάστηκε «Μέγας».

Ο Κυριάκος Σιμόπουλος στην αξιόπιστη ιστορική πραγματεία του «**Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**» καταρρίπτει τον μύθο, όλων όσων έλαβαν τον τίτλο «**ΜΕΓΑΣ**», αναφέροντας τις μελανές σελίδες της διακυβέρνησής τους, από τους οποίους φυσικά δεν εξαιρούνται ούτε ο Κωνσταντίνος, ούτε και ο Θεοδόσιος. Χρησιμοποιώντας ιστορικά ντοκουμέντα που δεν αμφισβητούνται και αξιόπιστες πηγές, αποδεικνύει ότι οι «μεγάλοι» της ιστορίας είναι ένας όμορφος «μύθος» που συναρπάζει τον άνθρωπο, ενώ στην πραγματικότητα ήταν εξολοθρευτές και τύραννοι των λαών, βάρβαροι και διεφθαρμένοι, αρχίζοντας από τον Αλέξανδρο και τον Κωνσταντίνο και φθάνοντας μέχρι τον Φρειδερίκο και το Ναπολέοντα.

Είναι γνωστό ότι ο Κωνσταντίνος δεν είχε καμιά σχέση με την Ελλάδα, ήταν γνήσιος Ρωμαίος πολίτης, γιος του Ρωμαίου στρατηγού Κωνσταντίου του Χλωρού. Όταν έγινε κυρίαρχος σε ολόκληρη την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, για πολιτικούς λόγους μετέφερε το έτος **330 μ.Χ.** την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας από την Ρώμη της Ιταλίας στην μετέπειτα ονομασθείσα Κωνσταντινούπολη και την ονόμασε **«Νέα Ρώμη»**, το δε κράτος έφερε τον ίδιο τίτλο, **«Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία»**.

Αργότερα, το έτος **395 μ.Χ.**, όταν αυτοκράτορας της ενιαίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας ήταν ο "Μέγας"- Θεοδόσιος (379-395 μ.Χ.), με το θάνατό του η αυτοκρατορία διαιρέθηκε στα δύο και μοιράσθηκε στους δύο γιους του, όπου στον Ονώριο δόθηκε το ΔΥΤΙΚΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΡΑΤΟΣ με πρωτεύουσα τη Ρώμη και στον Αρκάδιο το ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΚΡΑΤΟΣ με πρωτεύουσα τη Νέα Ρώμη. Ο Θεοδόσιος, ιστορικά θεωρείται ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας της ενιαίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Το Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος άρχισε να δέχεται επιδρομές βαρβάρων, Βησιγόθων, Βουργουνδίων, Φράγκων, Ούννων και Οστρογόθων, στους οποίους τελικά υποκύπτει το έτος **476 μ.Χ.** και καταλύεται οριστικά. Αντίθετα, το Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος διατηρείται για 1000 περίπου χρόνια, **εκχριστιανίζεται και εξελιγνίζεται σταδιακά**, και παίζει σπουδαιότατο ρόλο στην παγκόσμια ιστορία, μέχρι το έτος **1453 μ.Χ.**, όπου καταλύεται από τους Τούρκους με την πτώση της Κωνσταντινούπολης.

Πολλές θεωρούνται οι "μελανές" σελίδες στην διακυβέρνηση του Κωνσταντίνου, ιστορικές, πολιτικές και θρησκευτικές, μεταξύ των οποίων ήταν και η ιδιαίτερη προστασία του μέχρι το τέλος του στον **Μιθραϊσμό**.

Μελανή σελίδα, τουλάχιστον στο εσωτερικό της χώρας, θεωρείται και η γενική πορεία του Θεοδοσίου, ο οποίος δεν διέφερε σε τίποτα από τους προκατόχους του Ρωμαίους αυτοκράτορες, προ του Μεγάλου Κωνσταντίνου. **Οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες** επέβαλαν δια της βίας τους ειδωλολατρικούς θεούς στους υπηκόους τους και εδίωκαν σκληρά και απάνθρωπα τους οπαδούς

της «νέας θρησκείας», της αίρεσης των Ναζωραίων, όπως την είχαν ονομάσει οι εχθροί της. **Ο Θεοδόσιος**, που του έδωσαν τον τίτλο του «μεγάλου», έκανε ακριβώς το ίδιο, αλλά από την αντίθετη όψη: Επέβαλε δια της βίας τον Χριστιανισμό και έδωσε σκληρά και απάνθρωπα όλους, όσους ακολουθούσαν τις αρχαίες ειδωλολατρικές δοξασίες.

Κλείνοντας το κεφάλαιο αυτό, θα πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός ότι και οι υπόλοιπες Οικουμενικοί Σύνοδοι που ακολούθησαν στην πορεία των αιώνων, κινήθηκαν μέσα στο ίδιο πνεύμα. Εάν για παράδειγμα, ο αυτοκράτορας ήταν **εικονομάχος**, διόριζε και εικονομάχο Πατριάρχη, εάν ο αυτοκράτορας ήταν **εικονολάτρης**, διόριζε και εικονολάτρη Πατριάρχη. Το αποτέλεσμα ήταν οι Σύνοδοι που συγκαλούσαν να παίρνουν αποφάσεις, σύμφωνα με τις πεποιθήσεις της εκάστοτε θρησκευτικής και πολιτικής εξουσίας (Πατριάρχη και αυτοκράτορα) και διακήρυνταν ότι έπαιρναν αποφάσεις με την οδηγία και την αποκάλυψη του Πνεύματος του Θεού. Με απλά λόγια, στη μια Σύνοδο το Πνεύμα του Θεού τους αποκάλυπτε **«ΠΑΝΩ οι εικόνες»**, στην επόμενη Σύνοδο τους αποκάλυπτε **«ΚΑΤΩ οι εικόνες»**, στην μεθεπόμενη πάλι **«ΠΑΝΩ οι εικόνες»** και στην πιο μετά Σύνοδο **«ΚΑΤΩ οι εικόνες»**. Γεγονότα τραγικά.

❖ Η όλη πορεία της άρχουσας πολιτικής και θρησκευτικής ηγεσίας με μια λέξη χαρακτηρίζεται πνευματικά «νοσηρή». Ο Ιησούς ποτέ, ποτέ δεν πίεσε κάποιον να Τον ακολουθήσει με τη βία, *«όποιος θέλει ας έρθει οπίσω Μου»* έλεγε. Η Βίβλος μας παρουσιάζει έναν Θεό ΑΓΑΠΗΣ, η τέλεια έκφραση του Θεού είναι η ΑΓΑΠΗ του, κάτι που επανειλημμένα αναφέρεται στην Βίβλο, *«ο Θεός ΑΓΑΠΗ εστί»*. Είναι το πιο μικρό εδάφιο της Βίβλου, αλλά το περιεχόμενό του είναι ασύλληπτα μεγάλο. Η αγάπη του Θεού για τον αμαρτωλό άνθρωπο οδήγησε τον Υιό Του επάνω στο σταυρό του Γολγοθά, γιατί *«...τόσον αγάπησε ο Θεός τον κόσμον, ώστε έδωσε τον Υιόν αυτού τον μονογενή, διά να μην απολεσθεί πας ο πιστεύων εις αυτόν, αλλά να έχει ζωήν αιώνιον. Επειδή δεν απέστειλεν ο Θεός τον Υιόν αυτού εις τον κόσμον διά να κρίνει τον κόσμον, αλλά διά να σωθεί ο κόσμος δι' Αυτού»* (Ιωάννης Γ/3:16-17).

Η διδασκαλία της ΑΓΑΠΗΣ έγινε από τους εκκλησιαστικούς ηγέτες διδασκαλία μίσους και τρόμου. Ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος, ο οποίος φημιζόταν για τον βίαιο και ορμητικό του χαρακτήρα, κατά την προσωπική μου άποψη, κατέχει τα πρωτεία. Έλαβε αυστηρότατα μέτρα κατά της ειδωλολατρίας, έκλεισε και κατέστρεψε ειδωλολατρικούς ναούς, κατήγγησε το έτος **394** μ.Χ. την τέλεση των Ολυμπιακών αγώνων και γενικά εξανάγκαζε τους γύρω ειδωλολατρικούς λαούς με την βία και με την απειλή του θανάτου σε όσους αντιτίθετο, να ασπασθούν την Χριστιανική πίστη και διδασκαλία, αλλά όχι όμως αυτή της Βίβλου, αλλά του θρησκευτικού **ιερατείου** της εποχής του, για το οποίο "ιερατείο" θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στο 3ο κεφάλαιο.

Η αγάπη φέρνει την αγάπη και το μίσος φέρνει το μίσος. Ότι σπέρνει ο άνθρωπος, αυτό και θερίζει. Ο Θεοδόσιος έσπειρε βία, στηριζόμενη σε πνευματική πλάνη και θέρισε έναν «ειδωλολατρικό Χριστιανισμό». Οι ειδωλολάτρες όταν ασπάζονταν τον Χριστιανισμό δια της βίας, δεν τους ενδιέφερε ποια είναι η αλήθεια, αλλά τους ενδιέφερε να μη χάσουν τη ζωή τους, γι' αυτό στη νέα τους «θρησκεία» υιοθετούσαν παλιά ήθη και έθιμά τους, τα οποία με την πάροδο του χρόνου αλλοίωσαν ριζικά την αρχική διδασκαλία της Βίβλου με ολέθρια και τραγικά αποτελέσματα, τα οποία σαν Έλληνες ζούμε και σήμερα σε όλη τους την μεγαλοπρέπεια: Δεν προσκυνούμε πλέον τον **Ποσειδώνα** ως «προστάτη της θάλασσας», αλλά τον άγιο Νικόλαο, όχι τον **Άρη** σαν «θεό του πολέμου», αλλά την αγία Βαρβάρα και τον άγιο Αρτέμιο, σαν προστάτες του στρατού και της αστυνομίας, όχι την **Αφροδίτη** σαν τη «θεά της αγάπης και του έρωτα», αλλά τον άγιο Βαλεντίνο, όχι την **Αστάρτη** σαν «βασιλίτσα των ουρανών», αλλά την αγία μητέρα του Κυρίου Ιησού, την Μαριάμ, όχι την θεά Ήρα, σαν την «θεά της γονιμότητας», αλλά την αγία Ειρήνη της Χρυσοβαλάντου... και ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Αυτά είναι τα τραγικά επιτεύγματα των τότε πνευματικών ποιμένων της εκκλησίας (αλλά και των σημερινών), που **δεν** τους ενδιέφερε η σωτηρία του "απολωλός", της χαμένης ψυχής, αλλά τους ενδιέφερε η πρωτοκαθεδρία.

Δεν τους ενδιέφερε να ακολουθήσουν το παράδειγμα του Ιησού και των αποστόλων, αλλά τους ενδιέφερε να αποκτήσουν εξουσία και δύναμη και να κατακυριεύουν το ποίμνιο.

Δεν τους ενδιέφερε να υπηρετήσουν τον ποιμήνιο, αλλά τους ενδιέφερε να υπηρετηθούν οι ίδιοι, έχοντας δημιουργήσει γύρω τους μια μεγάλη στρατιά από αυλικούς κόλακες, έτοιμοι να πράξουν οτιδήποτε για να ευχαριστήσουν τον αφέντη τους.

Δεν τους ενδιέφερε η αλήθεια του Λόγου του Θεού, αλλά τους ενδιέφερε μόνο κάθε διδαχή που "γαργάλιζε την ακοή τους" και καθισχύαζε τη νεκρή πνευματικά συνειδήσή τους.

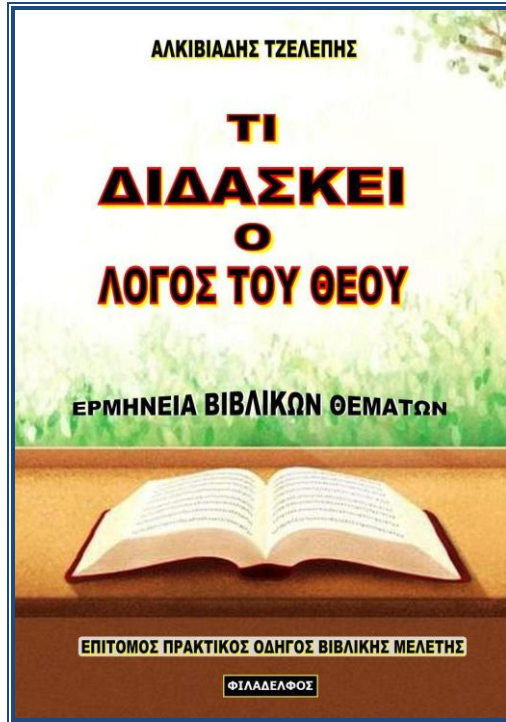
Με ποια λογική, καλούμαστε εμείς σήμερα να αποδεχτούμε τα νομοθετήματα και τα γραπτά τους κείμενα ως αξιόλογα και αξιόπιστα, όταν οι ίδιοι ζούσαν μέσα στο ψεύδος, στην πλάνη και στην διαφθορά σε όλα τα επίπεδά της πολιτείας τους, ηθικά, κοινωνικά και πνευματικά;

Πως μπορούμε εμείς να θεωρήσουμε τους ανθρώπους αυτούς ως εκπροσώπους και όργανα του Θεού, όταν το θρησκευτικό σύστημα, το ιερατείο, στο οποίο ανήκουν και υπηρετούν, **καταργήθηκε** με τη σταυρική του Ιησού, όταν το καταπέτασμα του επίγειου ναού σχίστηκε από πάνω προς κάτω και ο αναστημένος Ιησούς είναι πλέον ο μόνος μεσίτης μας και αρχιερέας μας κατά την τάξη του Μελχισεδέκ;

Και πολλά άλλα εύλογα ερωτηματικά θα μπορούσαμε να θέσουμε, τα οποία δείχνουν με πασιφανή τρόπο την τραγική πορεία της «εκκλησίας» του Ιησού Χριστού μέσα στους αιώνες, η οποία ξέφυγε ριζικά από την υγιή διδασκαλία του Λόγου του Θεού και οι άνθρωποι άρχισαν να αρέσκονται σε μύθους και πλάνες, για να ικανοποιούν τις φιλοδοξίες τους και να γαργάλιζον απλώς την ακοή τους.

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 40 - 1

1^η έκδοση: 05/1992 (σελ.280) ❖ 5^η έκδοση: 09/2022 (σελ.608)

Ένα βιβλίο που αποτελεί πολύτιμο **ΟΔΗΓΟ - ΒΟΗΘΗΜΑ**. Πρόκειται για μια συλλογή βασικών θεμάτων, που εξετάζονται και ερμηνεύονται σύμφωνα με την Αγία Γραφή. Το βιβλίο απευθύνεται **σε όλες τις τάξεις των ανθρώπων**, σε θεολόγους, ιεροκήρυκες, ομιλητές, δασκάλους Κυριακών σχολείων, καθώς και σε απλούς ανθρώπους, που εκζητούν να γνωρίσουν τις αιώνιες αλήθειες της Γραφής και να έχουν προσωπική σχέση και γνωριμία με τον ένδοξο Κύριο Ιησού.

Ένα επίτομο **ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ**, που περιέχει **31** αυτοτελή θέματα, γεγονός που χαρακτηρίζει το βιβλίο αυτό σαν μια **«Μικρή Βιβλική Εγκυκλοπαίδεια»**. Η ύλη του κάθε θέματος περιλαμβάνει περίπου 15-20 σελίδες. Στο τέλος του κάθε θέματος, αναφέρονται **ΠΗΓΕΣ και ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ** (βιβλία, μηνύματα σε cd, video, κλπ), όπου μπορεί να ανατρέξει ο ενδιαφερόμενος, περισσότερες λεπτομέρειες

Κεφάλαιο ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

1. Σήμερα εμείς καλούμαστε να αποδεχθούμε όχι **ως θεό-πνευστο** (γιατί ίσως να θεωρηθεί ότι είναι βαρύς ο όρος αυτός), αλλά ως σύμφωνο με τον Λόγο του Θεού ένα κείμενο των αποφάσεων των Οικουμενικών εκείνων Συνόδων, που είχαν οδηγήσει το λαό σε πλάνες και είχαν δεχθεί μέσα στους κόλπους της «εκκλησίας» πλήθος ειδωλολατρικών δοξασιών. Κατά την προσωπική μου άποψη και απόλυτα σωστό να θεωρηθεί ότι είναι το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως» η αποδοχή εκ μέρους μας, συνιστά αυτόματα και **την αναγνώριση των έργων της εκκλησίας εκείνης της περιόδου**, που ιστορικά αυτή η περίοδος της εκκλησίας ανήκει στην «εκκλησία της Περγάμου» (συμβιβαζόμενη εκκλησία) και στην «εκκλησία των Θυατείρων» (εκκλησία των σκοτεινών αιώνων).

Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διαβάσει τα βιβλία «**Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ**» και «**ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**» (εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»). Συνιστώ επίσης στον κάθε αναγνώστη για πληρέστερη ενημέρωσή του να διαβάσει τα βιβλία: (1) «**Η ΜΑΥΡΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ**» του Στυλιανού Χαραλαμπάκη, και (2) «**ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΟΙ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ**» του Γ.Α. Χατζηαντωνίου (εκδόσεις «Ο ΛΟΓΟΣ»). Πρόκειται για βιβλία με ιστορικό περιεχόμενο, απόλυτα τεκμηριωμένο.

2. Ο κάθε αναγεννημένος πιστός (ανεξάρτητα ποια είναι η δογματική του θέση), θα πρέπει να συστήνει πάντα τον Λόγο του Θεού, ενώ όλα τα άλλα βιβλία ή κείμενα θα πρέπει να τα θεωρεί **βοηθητικά**. Εάν για παράδειγμα λέμε σε οποιονδήποτε και ιδιαίτερα στους μη αναγεννημένους, σε αυτούς δηλαδή που δεν έχουν προσωπική γνωριμία και σχέση με τον Ιησού και κατά συνέπεια δεν γνωρίζουν τον Λόγο του Θεού: «...**Ξέρεις, για να**

μην είσαι σε πλάνη και για να είσαι μέλος της τάδε Χριστιανικής ομάδας ή ομολογίας, θα πρέπει να ακολουθείς και να συμφωνείς με το Σύμβολο της Πίστεως», αυτόματα, ακούσια ή εκούσια, βάζουμε σε δεύτερη, ίσως και σε τρίτη θέση την Βίβλο, έστω και αν «θεωρητικά» δεχτούμε ότι το Σύμβολο της Πίστεως έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, γιατί έτσι αποδεχόμαστε πως, ότι έκαναν την εποχή εκείνη οι αποκαλούμενοι «άγιοι πατέρες» και γενικά το θρησκευτικό ιερατείο (το οποίο όπως θα δούμε σε επόμενο κεφάλαιο **ο Ιησούς Χριστός το έχει καταργήσει**), ήταν ενέργειες που έφεραν στη σφραγίδα του Πνεύματος του Θεού, αλλά ιστορικά γνωρίζουμε, ότι μόνο αυτό δεν συνέβαινε.

Το εύλογο ερώτημα που θα μπορούσε να θέσει ένας πιστός της κατεστημένης (Ελληνικής) εκκλησίας σε αναγεννημένο πιστό είναι: **«Αφού αποδέχεστε τους άγιους Πατέρες και τις Εκκλησιαστικές Συνόδους ότι σωστά ενήργησαν και αφού θεωρείτε το «Σύμβολο Πίστεως» ως αξιόπιστη πηγή αλήθειας, γιατί πιστεύετε ότι η Ορθόδοξη εκκλησία με την πάροδο των αιώνων έχει δεχτεί πλήθος ειδωλολατρικών δοξασιών, έχει πέσει σε πλάνες και έχει ξεφύγει από την απλότητα του ευαγγελίου των πρώτων αποστολικών αιώνων;»**

3. Το «Σύμβολο της Πίστεως», δημιούργημα από το θρησκευτικό κατεστημένο μιας ταραγμένης και σκοτεινής εκκλησιαστικής περιόδου, εφόσον δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί "θεόπνευστο", **αναμφίβολα εμπεριέχει μέσα του πλάνες που με έντεχνο τρόπο έχει βάλει ο εχθρός της ψυχής μας, ο πλανών την οικουμένη όλη, ο Διάβολος.** Οφείλουμε να συστήνουμε σε όλους τους ανθρώπους (πιστούς και μη πιστούς) τον Λόγο του Θεού, γιατί ο Λόγος είναι που αναγεννά, σώζει και οδηγεί τον άνθρωπο στη μόνη ΑΛΗΘΕΙΑ, που είναι ο αναστημένος και ένδοξος Ιησούς.

Όλοι έχουμε παρατηρήσει ότι σε μερικές εκκλησίες, διαφόρων δογματικών αποχρώσεων (Ευαγγελικές, Πεντηκοστιανές, κλπ) έχουν αναρτήσει σε εμφανές σημείο με μεγάλα γράμματα το

«Σύμβολο της Πίστεως», αφενός μεν για να προσελκύσουν τους Ορθοδόξους και αφετέρου για να υπάρχει και σαν επιχείρημα ότι εμείς δεν είμαστε «...αιρετικοί», όπως μας αποκαλούν οι Ορθόδοξοι! Κατά τη δική μου άποψη, αυτό δεν είναι σωστό, γιατί μεγαλύτερη ευλογία θα υπάρχει εάν έχουν αναρτηθεί εδάφια από την θεόπνευση Αγία Γραφή και όποιος μη αναγεννημένος πιστός μπαίνει μέσα στην αίθουσα θα τα διαβάζει και έτσι ο Λόγος που διαβάζει, θα γίνεται **σπόρος** και κάποια στιγμή αυτός ο σπόρος θα καρποφορήσει, γιατί «κανένας Λόγος που πέφτει στην καρδιά του ανθρώπου, δεν επιστρέφει κενός».

4. Το ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ όπως διαμορφώθηκε από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους, σήμερα είναι αποδεκτό από την Ρωμαιοκαθολική Δυτική εκκλησία, από την Ανατολική Ορθόδοξη εκκλησία και από πολλές Διαμαρτυρόμενες (Προτεσταντικές) εκκλησίες, αν και οι πλείστες των εκκλησιών της τρίτης κατηγορίας απορρίπτουν όλα τα «πιστεύω» των δύο πρώτων κατηγοριών, σαν δεσμευτικά γι' αυτούς, στην πράξη όμως υιοθετούν την «τριαδική διδασκαλία του Αθανασίου».

Το κείμενο του **Συμβόλου της Πίστεως**, όπως αυτό οριστικοποιήθηκε από την Β' Οικουμενική Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης (τότε "Νέας Ρώμης") έχει ως εξής:

Α' Οικουμενική Σύνοδος Νίκαιας Άρθρα 01 - 07

- 01.** «Πιστεύω εις ένα ΘΕΟΝ, ΠΑΤΕΡΑ, παντοκράτορα, ποιητήν ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων.
- 02.** Και εις ένα Κύριον ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ, τον Υιόν του Θεού τον μονογενή, τον εκ του Πατρός γεννηθέντα, προ πάντων των αιώνων. Φως εκ φωτός, Θεόν αληθινόν εκ Θεού αληθινού γεννηθέντα, ου ποιηθέντα, **ομοούσιον** τω Πατρί, δι' ου τα πάντα εγένετο.
- 03.** Τον δι' ημάς τους ανθρώπους και δια την ημετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ των ουρανών και σαρκωθέντα εκ Πνεύματος Αγίου, και Μαρίας της Παρθένου, και ενανθρωπήσαντα.

04. Σταυρωθέντα τε υπέρ ημών επί Ποντίου Πιλάτου και παθόντα, και ταφέντα.
05. Και αναστάντα τη τρίτη ημέρα κατά τας Γραφάς.
06. Και ανελθόντα εις τους ουρανούς, και καθεζόμενον εκ δεξιών του Πατρός.
07. Και πάλιν ερχόμενον μετά δόξης, κρίναι ζώντας και νεκρούς, ου της βασιλείας ουκ έσται τέλος.

**Β' Οικουμενική Σύνοδος Νέας Ρώμης (Κωνσταντινούπολης)
Άρθρα 08 - 12**

08. **Και εις το ΠΝΕΥΜΑ ΤΟ ΑΓΙΟΝ**, το Κύριον, το Ζωοποιόν, το εκ του Πατρός εκπορευόμενον, **το συν Πατρί και Υιώ συμπροσκυνούμενον και συνδοξαζόμενον**, το λαλήσαν διά των Προφητών.
09. Εις Μίαν, Αγία, Καθολικήν, και Αποστολικήν Εκκλησίαν.
10. Ομολογώ έν Βάπτισμα εις άφεσιν αμαρτιών.
11. Προσδοκώ Ανάστασιν νεκρών,
12. Και ζωήν του μέλλοντος αιώνος. **Αμήν».**

Κανένας δεν αμφισβητεί ότι η δογματική θεολογία του κειμένου του «Συμβόλου της Πίστεως» είναι καθαρά «τριαδική» (έστω και εάν δεν χρησιμοποιείται ακόμα ο όρος αυτός), καθόσον μέσα στο συνταχθέν κείμενο **ρητά** γίνεται η αναφορά σε **3** θείες υποστάσεις, σε **3** θεία πρόσωπα, τα οποία είναι **«ΣΥΜπροσκυνούμενα και ΣΥΝδοξαζόμενα»** και ότι ο **«Υιός είναι ΟΜΟΟΥΣΙΟΣ τω Πατρί»**. Επάνω σε αυτό όμως υπάρχουν μερικές εύλογες απορίες, που μέσα στην πάροδο των αιώνων, για να ερμηνευτούν οι όροι αυτοί, έχουν φέρει σύγχυση. Για τις απορίες αυτές θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

5. Για να μην υπάρχουν κενά στη μελέτη μας, θα πρέπει να αναφερθεί μέσα από αξιόπιστες ιστορικές πηγές, το «παρασκήνιο» που υπήρχε για να συνταχθεί και να διαμορφωθεί το οριστικό κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως». Τον **4^ο** λοιπόν μ.Χ. αιώνα η εκκλησία δοκιμάστηκε από την εμφάνιση της διδασκα-

λίας του πρεσβύτερου από την Αλεξάνδρεια **Άρειου**, ο οποίος αμφισβήτησε τις τότε διδασκαλίες σχετικά με τη θεότητα του Ιησού Χριστού. Γραπτά κείμενα του Άρειου, για το ποια ακριβώς ήταν η διδαχή του, **δεν έχουν διασωθεί**, εξαιτίας των διωγμών που υπέστησαν οι οπαδοί του σε μεταγενέστερους αιώνες.

Κάποιοι του προσάπτουν τη διδασκαλία ότι ο Χριστός ήταν **κτίσμα**, ως απαρχή της κτίσης του Θεού. Άλλοι αμφισβητούν ότι δίδασκε κάτι τέτοιο και ότι η διδασκαλία του στηριζόταν αποκλειστικά στην Αγία Γραφή υποστηρίζοντας ότι ο Υιός «γεννήθηκε από τον Πατέρα», γι' αυτό δεν μπορούσε να είναι ομοούσιος και συναιώνιος με τον Πατέρα.

Για τον λόγο αυτό συγκλήθηκε το έτος 325 μ.Χ. η σύνοδος της Νίκαιας, στην οποία παρευρέθηκαν εκκλησιαστικοί αξιωματούχοι από όλη την αυτοκρατορία (Ανατολή και Δύση), ο ίδιος ο Άρειος και 18 επίσκοποι που τον υποστήριζαν. Μετά από συζήτηση συνετάχθη ένα κείμενο από τον διάκονο Αθανάσιο και μοιράστηκε στους επισκόπους για να υπογραφεί. Όταν διαπιστώθηκε ότι το κείμενο το είχαν υπογράψει και οι 18 επίσκοποι που υποστήριζαν τον Άρειο, τότε έγινε μεγάλη αναταραχή και φασαρία, έσκισαν το κείμενο και έδιωξαν τον Άρειο από την σύνοδο (βλ. Ευσέβιος, Εκκλησιαστική Ιστορία, σελ.15-17).

Ήταν φανερό ότι η σύνοδος της Νίκαιας δεν συνεκλήθη για να ενώσει τον Χριστιανισμό, όπως είχαν περάσει το μήνυμα στο λαό, αλλά για να καταστρέψει την "κατ' αυτούς" αίρεση του Αρειανισμού. Στην αναταραχή που ακολούθησε, ο Ευσέβιος από την Καισάρεια παρουσίασε ένα παλαιό «πιστεύω», χωρίς να αναφέρεται η πηγή προέλευσής του. Όταν αναγνώσθηκε οι οπαδοί επίσκοποι του Αρείου, εκδήλωσαν τη θέλησή τους να το προσυπογράψουν, όμως αυτό ήταν ακριβώς που οι Δυτικοί (παπικοί) επίσκοποι δεν ήθελαν και έπρεπε να κάνουν κάτι για να αποτρέψουν τους οπαδούς του Άρειου να το υπογράψουν.

Από την πορεία των γεγονότων φαινόταν πολύ καθαρά ότι ο Άρειος και οι συνακολουθούντες αυτόν, ήσαν διαλλακτικοί και υποχωρητικοί, γι' αυτό και συναινούσαν στην συνυπογραφή δια-

φόρων κειμένων, ενώ η αντίθετη πλευρά ήταν που όξυνε διαρκώς τις καταστάσεις. Για να αποκτήσει κάποιος μια σαφή εικόνα της επικρατούσας τότε κατάστασης στη Σύνοδο, δεν έχει παρά να διαβάσει την **"ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ"** του αρχιμανδρίτη και καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών **Βασιλείου Στεφανίδου** (έκδοση "Παπαδημητρίου 1998" - σελ.916).

Ο πολύ κόσμος, που δεν έχει εμβαθύνει στα γεγονότα της εποχής εκείνης, απλά δέχεται ότι ο Άρειος δίδασκε πως **"ο Ιησούς ότι ήταν ένα κτίσμα του Θεού"** και εκεί σταματούν την έρευνά τους και δεν προχωρούν παρά πέρα. Σήμερα θεωρούν τη διδασκαλία του Αρείου ότι είναι "πρόδρομος" της διδαχής των Μαρτύρων του Ιεχωβά. Εφόσον όμως δεν έχουν διασωθεί γραπτά κείμενα του ίδιου του Αρείου και των οπαδών του, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε την ακριβή διδαχή του. Εκείνο που είναι βέβαιο από την πορεία των γεγονότων είναι πως, εάν ο Άρειος δίδασκε αλήθειες του Λόγου του Θεού, **οι αντίπαλοί του θα διαστρέβλωναν τις διδασκαλίες τους** για να κυριαρχήσουν, όπως και έκαναν στη συνέχεια της Συνόδου. Σήμερα, πολλοί σοβαροί ιστορικοί μελετητές αμφισβητούν ανοιχτά και δεν δέχονται την αποδιδόμενη από τους αντιπάλους του διδαχή του Αρείου.

Επανερχόμενοι στα γεγονότα της Συνόδου βλέπουμε ότι στη συζήτηση που επακολούθησε ένας επίσκοπος ανέφερε τη λέξη **«ομοούσιος»**, λέγοντας πόσο παράλογη θα ήταν μια τέτοια δοξασία. Οι οπαδοί όμως του Αρείου (όπως αναφέρουν οι αντίπαλοί τους) υποστήριζαν τη λέξη **«ομοιούσιος»**, η οποία σημαίνει **«όμοια ουσία»** και όχι τη λέξη **«ομοούσιος»**, η οποία σημαίνει **«κοινή ουσία»**, αν και στην πραγματικότητα οι σύνεδροι δεν ενδιαφέρονταν καθόλου για τους όρους αυτούς, γιατί άλλα ήταν τα σχέδια και τα κίνητρά τους, αλλά και γιατί γνώριζαν ότι οι όροι αυτοί δεν υπήρχαν μέσα στην Αγία Γραφή.

Το σχόλιο όμως αυτό, έδωσε στους παπικούς αυτό που ζητούσαν, κάτι που θα τους διαχώριζε. Ακόμη και ο Ευσέβιος δυσκολευόταν να δει τη διαφορά ανάμεσα στις δύο λέξεις, γιατί όπως είπε και ο προεδρεύων της συνόδου αυτοκράτορας Κωνσταντίνος: **«Το ομοούσιος θα μπορούσε να κατανοηθεί**

και ως ομοιούσιος». Το συνταχθέν «πιστεύω» με τα πρώτα 7 άρθρα του, τελικά ψηφίστηκε, αφού έγιναν οι αναγκαίες τροποποιήσεις, αρνούμενοι όμως να το ψηφίσουν οι επίσκοποι οπαδοί του Αρείου, οι οποίοι εκδιώχτηκαν από τις θέσεις τους στην εκκλησία και όλα τα γραπτά κείμενα του Αρείου κάηκαν.

Μια σημαντική παρατήρηση την οποία πρέπει να κάνουμε είναι ότι η **σύνοδος της Αντιόχειας**, 60 χρόνια πριν, είχε καταδικάσει τη λέξη «ομοούσιος», γιατί σήμαινε **«ίδια ουσία»** όπως υποστήριζαν οι Μονταλικοί Μοναρχιανιστές. Τώρα όμως, η Σύνοδος της Νίκαιας υιοθετεί την ίδια ακριβώς λέξη για να καταδικάσει τον Αρειανισμό. Έκτοτε εμφανίζεται στο συνταχθέν «Πιστεύω» η επίμαχη προσθήκη: **«...Και εις ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων φῶς ἐκ φωτός, θεὸν ἀληθινὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο...»**.

Πιστεύεται ότι η Σύνοδος της Νίκαιας ηθελημένα καταδίκασε τον Αρειανισμό, επειδή οι οπαδοί του πίστευαν ότι ο Ιησούς είχε μία αρχή, ανεξάρτητα από το αν ήταν γεννημένος ή κτισμένος. **Η απόφαση ήταν ότι ο Χριστός ήταν αιωνίως γεννημένος, ήταν δηλαδή χωρίς αρχή.** Ο Άρειος υποστήριξε ότι αυτή η δοξασία αποτελούσε αντίφαση γιατί δεν θα μπορούσε να είναι χωρίς αρχή και γεννημένος ταυτόχρονα. Έκτοτε, η Δυτική εκκλησία αρχικά και αργότερα η Ανατολική εκκλησία διδάσκουν ότι υπάρχουν τρία πρόσωπα θεικής φύσης μέσα στη θεότητα, τα οποία μοιράζονται την ίδια ουσία και είναι συναιώνια: Ο Πατέρας είναι Θεός, ο Υιός είναι Θεός, το άγιο Πνεύμα είναι Θεός, αλλά ο Πατέρας δεν είναι ο Υιός, ο Υιός δεν είναι το άγιο Πνεύμα και το άγιο Πνεύμα δεν είναι ο Πατέρας.

Το 348 μ.Χ. ο πατριάρχης Αντιοχείας **Φλαβιανός** συγκάλεσε μια ομάδα μοναχών και τους κάλεσε εφεξής να χρησιμοποιούν στις δημόσιες λειτουργίες τη φράση **«Δόξα Πατρί και Υιῷ και αγίῳ Πνεύματι»**, σε αντίθεση με την αντίστοιχη φράση που χρησιμοποιούσαν οι οπαδοί του Αρείου **«Δόξα τῷ Θεῷ και**

Πατρί δια του Υιού εν τω αγίω Πνεύματι». Με την τροποποίηση αυτή του Φλαβιανού, η δόξα αποδίδεται πλέον και στο "άγιο Πνεύμα", ως ισότιμο μέλος της "αγίας Τριάδας", γεγονός όμως που δεν συναντάται στην Αγία Γραφή, η οποία προσδιορίζει ότι όλη η δόξα πρέπει να αποδίδεται μόνον προς τον Θεό Πατέρα εν Χριστώ Ιησού.

6. Κατά τον 4^ο αιώνα, ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος εξέδωσε τουλάχιστον 15 αυστηρά διατάγματα εναντίον των «αιρετικών», που αντιτίθεντο στους θρησκευτικούς νόμους τους οποίους ο ίδιος είχε εκδώσει, με την σύμπραξη του εκάστοτε εκλεκτού του επισκόπου και ιδιαιτέρως εναντίον όσων απέρριπταν το «δόγμα της τριαδικότητας», το οποίο αποτελούσε τη βάση της ονομαζόμενης τότε **«καθολικής πίστης»** (βλ. κεφάλαιο 5^ο- σελ.71-74). Η διαμάχη σχετικά με την τριαδικότητα συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια, έως τον 6^ο αιώνα, ωστόσο από τη Σύνοδο της Νίκαιας και μετά αποτελούσε επίσημο μεν **παπικό δόγμα**, αλλά είχε πλέον εδραιωθεί και στην Ανατολική εκκλησία, ως καθιερωμένη δογματική άποψη, καθόσον το κέντρο όλων των πολιτικών αποφάσεων και των θρησκευτικών εξελίξεων ήταν πλέον η νέα πρωτεύουσα της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η «Νέα Ρώμη», η μετέπειτα ονομασθείσα «Κωνσταντινούπολη».

Αρκετοί αιώνες αργότερα, στη Σύνοδο της **Τρέντης** (1545-1563 μ.Χ.) προήλθε η πρώτη **«κατήχηση»** της Δυτικής Καθολικής εκκλησίας και όπως ήταν φυσικό, το **"δόγμα της τριαδικότητας του Θεού"** συμπεριελήφθη μέσα σε αυτή, χωρίς καμία αλλαγή, αλλά όπως συντάχθηκε από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους, με μόνη εξαίρεση την προσθήκη του **«filioque»**, που σημαίνει «και εκ του Υιού» και που αργότερα ήταν και η αιτία (βασικά η αφορμή) για το οριστικό σχίσμα των **2** εκκλησιών.

Προς το τέλος του 20^{ου} αιώνα, το έτος **1985** (25 χρόνια μετά τη "2η Βατικανή Σύνοδο"), μια σύνοδος Καθολικών επισκόπων αποφάσισε να φτιάξει μια **«νέα κατήχηση»**, ώστε να μπόρέσει να συμπεριλάβει μέσα σ' αυτή τα αποτελέσματα της 2ης Βατικανής Συνόδου. Η νέα κατήχηση εκδόθηκε το **1992** και μέσα

σε αυτή περιλαμβάνεται το δόγμα της τριαδικότητας ακριβώς όπως διατυπώθηκε στις συνόδους της Νίκαιας και της Τρέντης. **Η νέα αυτή κατήχηση αναφέρει:**

*«Από την αρχή, η αποκαλυφθείσα αλήθεια σχετικά με την Αγία Τριάδα αποτέλεσε την κεντρική ρίζα της ζωντανής πίστεως της Εκκλησίας ...**Η τριάδα είναι μία. Δεν ομολογούμε τρεις θεούς αλλά έναν Θεό σε τρία πρόσωπα, η ομοούσιος Τριάς. Τα θεϊκά πρόσωπα δεν μοιράζονται την μία θεότητα μόνα τους αλλά καθένα από αυτά είναι Θεός πλήρης και καθ' ολοκληρίαν ... Τα θεϊκά πρόσωπα είναι διακριτά μεταξύ τους, ο Θεός είναι ένας αλλά δεν είναι μονήρης.***

*Ο Πατέρας, ο Υιός, το Άγιο Πνεύμα δεν είναι απλώς λέξεις που υποδηλώνουν τρόπους-ρόλους του θεϊκού όντος, διότι είναι διακριτοί ο ένας από τον άλλον. **Ο Υιός δεν είναι ο Πατέρας, ούτε ο Πατέρας είναι ο Υιός, ούτε το Άγιο Πνεύμα είναι ο Πατέρας ή ο Υιός ... Τα θεϊκά πρόσωπα σχετίζονται μεταξύ τους.** Χωρίς αυτό να χωρίζει τη θεία ενότητα, η πραγματική διακριτότητα του ενός προσώπου από το άλλο βρίσκεται αποκλειστικά και μόνο στις σχέσεις με τις οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.*

*Αυτή είναι η **Καθολική πίστη.** Προσκυνοούμε έναν Θεό, Τριαδικό, μια ενωμένη Τριάδα **χωρίς να συγχέουμε τα πρόσωπα της ή να χωρίζουμε την ουσία της.** Διότι το πρόσωπο του Πατέρα είναι ένα, **άλλο** είναι το πρόσωπο του Υιού και **άλλο** το πρόσωπο του Αγίου Πνεύματος. Η θεότητα όμως του Πατέρα, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος είναι **μία**, η δόξα τους είναι **ίση** η δε μεγαλειότητά τους είναι **συναιώνια ...».***

Διαβάζοντας κάποιος το παραπάνω κείμενο της Δυτικής εκκλησίας και το κείμενο των 42 άρθρων του «Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου» (βλ. κεφάλαιο 5^ο), αμέσως διαπιστώνει πλήρη ταύτιση θέσεων, σχετικά με την «τριαδικότητα του Θεού» και ειδικότερα στους χαρακτηρισμούς που δίνουν για τις σχέσεις των **3** προσώπων μέσα στη θεότητα. Στο "Κεφάλαιο ΔΕΚΑ" με

τεκμηριωμένα επιχειρήματα, τόσο μέσα από την Βίβλο, όσο και από αξιόπιστες ιστορικές πηγές και μαρτυρίες παρουσιάζουμε **10 μεγάλες αντιφάσεις** του δόγματος του Αθανασίου, αντιφάσεις που παρουσιάζονται και στο προαναφερόμενο κείμενο της Δυτικής εκκλησίας.

Η παραπάνω πορεία της Δυτικής Καθολικής εκκλησίας, σχετικά με την αποδοχή του «Συμβόλου της Πίστεως» και την εδραίωση της τριαδικής διδασκαλίας, ήταν παράλληλη με την αντίστοιχη πορεία της Ανατολικής Ορθόδοξης εκκλησίας, απλά η Ανατολική εκκλησία, δεν χρειάστηκε νεότερες Συνόδους για να επικυρώσει ή να επιβεβαιώσει το κείμενο του συναχθέντος «Συμβόλου της Πίστεως» από τις Οικουμενικές Συνόδους, καθόσον έχει **οικειοποιηθεί** τις ενέργειες και τις αποφάσεις των Συνόδων αυτών, θεωρώντας ότι η ίδια είναι **η εκκλησιαστική συνέχεια**, όχι μόνο της περιόδου των Συνόδων, αλλά και της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, παρ' όλο που την περίοδο εκείνη η «εκκλησία» ήταν ακόμα μία, χωρίς πολλές ονομασίες, καθόσον διασπάστηκε αρκετούς αιώνες αργότερα.

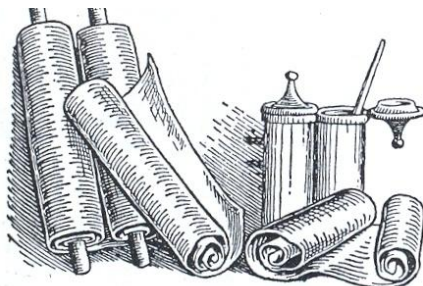
Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

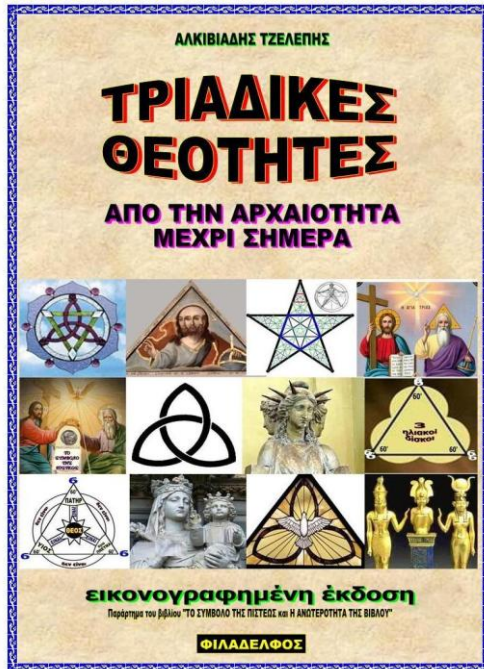
Το «Σύμβολο της Πίστεως» σήμερα είναι επίσημα αποδεκτό και από την Καθολική Δυτική εκκλησία με τη μεταγενέστερη προσθήκη του όρου «**filioque**». Το έτος **1054 μ.Χ.**, όταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Κωνσταντίνος Θ' ο Μονομάχος (1042-1055) και Πατριάρχης ήταν ο Μιχαήλ Α' ο Κηρουλάριος, γίνεται το οριστικό σχίσμα των «δύο» εκκλησιών και **ονομάσθηκαν επίσημα πλέον «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» με έδρα την Κωνσταντινούπολη και «ΔΥΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ» με έδρα την Ρώμη** και η κάθε μία διεκδικούσε για λογαριασμό της ότι έχει τη ρίζα της στην πρώτη αποστολική εκκλησία. Δεν είχαν λάβει ακόμα τις σημερινές ονομασίες «**Ορθόδοξη εκκλησία**» (για την Ανατολή) και «**Καθολική εκκλησία**» (για την Δύση).

Η επίσημη «θεολογική» αιτία του σχίσματος των δύο εκκλησιών ήταν ότι η Δυτική εκκλησία πρόσθεσε στο «Σύμβολο της Πίστεως» τον όρο «**filioque**», ότι δηλαδή το άγιο Πνεύμα εκπο-

ρεύεται «**και ΕΚ του Υιού**», αλλά είναι πλέον γνωστόν ότι τα αίτια του σχίσματος ήσαν καθαρά «πολιτικά», δηλαδή ποιος θα έχει τα πρωτεία της εξουσίας και ποιος θα ασκεί πνευματική κυριαρχία και καταπίεση επάνω στους λαούς. Άλλωστε, εφόσον το «Σύμβολο τη Πίστεως» δεν καθιερώθηκε από την πρώτη αποστολική εκκλησία, δεν θα μπορούσε να υπάρξει κάποια σοβαρή θεολογική διαμάχη, καθόσον δεν θα τολμούσαν να αλλοιώσουν ένα αποστολικό κείμενο, αν και μέσα στην πορεία των αιώνων έγιναν παρεμβάσεις και στα επίσημα 4 Ευαγγέλια, είτε ηθελημένα, είτε ακούσια.

Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να διαβάσει το βιβλίο «**Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ**» (εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» - κωδικός 20).

ISBN: 978 - 618 - 80075 - 9 - 8

Α' έκδοση: 01/2017 - Σελίδες 80

❖ Το βιβλίο αυτό είναι μία **ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ έκδοση** και αποτελεί "ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ" (συνέχεια) του βιβλίου «**ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΟΥ**». Πρόκειται για μια παρουσίαση των βασικών τριαδικών θεοτήτων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Δεν γίνεται ανάλυση και ιστορική ερμηνεία επικράτησής τους, αλλά μόνο παρουσίαση των απεικονίσεων και των παραστάσεων των **τριαδικών θεοτήτων**, καθώς και των **τριαδικών συμβόλων**, καθόσον τα σύμβολα αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τις θεότητες αυτές.

❖ Η έκδοση του παρόντος βιβλίου, σαν ξεχωριστού, κρίθηκε απαραίτητη, καθόσον υπάρχει πολύ μεγάλη πληθώρα απεικονίσεων και παραστάσεων όλων των τριαδικών θεοτήτων, που αποτελούν και φωτογραφικά ντοκουμέντα και που ήταν αδύνατον να συμπεριληφθούν στο κυρίως (αρχικό) βιβλίο, για καθαρά τεχνικούς λόγους. Η συγκέντρωσή τους σε ένα ξεχωριστό βιβλίο αποτελεί ένα σπάνιο **φωτογραφικό αρχείο** και θα υπάρχει η δυνατότητα στο μέλλον, να προστεθούν και άλλα νέα στοιχεία (περισσότερες εικόνες), σε γενόμενη επανεκτύπωση του βιβλίου.

Κεφάλαιο ΤΡΙΤΟ

Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ

1. Η Ορθόδοξη Ανατολική εκκλησία και η Καθολική Δυτική εκκλησία, διακηρύσσουν ότι **είναι η συνέχεια των αποστόλων**, ότι δηλαδή έχουν την ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ και εκεί στηρίζουν την αυθεντικότητά τους. Μεγαλύτερο ψέμα από αυτό δεν μπορεί να υπάρξει και δυστυχώς αυτό γίνεται εύκολα πιστευτό από το Χριστεπώνυμο πλήθος, με αποτέλεσμα ο εχθρός της ψυχής μας, ο Διάβολος, "ο θεός του κόσμου τούτου", να γελάει για την ανοησία και την αφέλεια των «...πιστών», γιατί από μικρή ηλικία έχουν διδαχτεί στο σχολείο **δύο** μεγάλες αλήθειες, έστω και αν αυτές τις δέχονται διανοητικά, σαν απλή γνώση και όχι με αποκάλυψη μέσα τους. Οι αλήθειες αυτές είναι:

(α) **Ο ΙΗΣΟΥΣ** με τη σταυρική Του θυσία κατήργησε τη Λευιτική ιεροσύνη, κατήργησε το μεσιτικό έργο των ιερέων της Παλαιάς Διαθήκης και ο ίδιος είναι πλέον ο μόνος μεσίτης μας και αρχιερέας μας, όχι πλέον κατά την τάξη του Ααρών που ήσαν οι ιερείς της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά κατά την τάξη του Μελχισεδέκ και έχει πλέον **το αμετάθετο της ιεροσύνης** (βλ. σελίδα 527):

- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Δ/4:14-16.** «Έχοντες λοιπόν ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΜΕΓΑΝ, ο οποίος διήλθε τους ουραμούς, Ιησούν τον Υιόν του Θεού, ας κρατώμεν την ομολογία (μας). Διότι δεν έχομεν αρχιερέα μη δυνάμενον να συμπαθήσει εις τας ασθενείας ημών, αλλά (έχομεν αρχιερέα) πειρασθέντα κατά πάντα καθ' ομοιότητα ημών χωρίς αμαρτίας. **Ας πλησιάζωμεν λοιπόν μετά παρρησίας εις τον θρόνον της χάριτος, διά να λάβωμεν έλεος και να εύρωμεν χάριν προς βοήθειαν εν καιρώ χρείας**».
- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Ζ/7:11-17.** «Εάν λοιπόν η τελειότης υπήρχε διά Λευιτικής ιερωσύνης· διότι ο λαός επ' αυτής έλαβε τον νόμον· ποια χρεία (είναι) πλέον να εγερθεί άλλος ιερέυς κατά την τάξιν

Μελχισεδέχ και ουχί να λέγεται κατά την τάξιν Ααρών; Διότι μετατιθεμένης της ιερωσύνης, εξ ανάγκης και νόμου μετάθεσις γίνεται. ...διότι κατά την ομοιότητα του Μελχισεδέκ εγείρεται άλλος ιερεύς, ο οποίος δεν έγινε κατά νόμον σαρκικής εντολής, αλλά κατά δύναμιν ζωής ατελευτήτου· διότι μαρτυρεί λέγων ότι Σὺ εἶσαι ἱερεύς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ».

- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Θ/9:15.** «Και διὰ τοῦτο εἶναι μεσίτης ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΚΑΙΝΗΣ, ὥστε διὰ τοῦ θανάτου, ο οποίος έγινε πρὸς ἀπολύτρωσιν των παραβάσεων ἐπὶ τῆς πρώτης διαθήκης, να λάβουν οἱ κεκλημένοι τὴν ἐπαγγελίαν τῆς αἰωνίου κληρονομίας».

Ο Ἰησοῦς Χριστός, δεν εἶναι μόνον ὁ ἀρχικός ἰδρυτής τῆς ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἡ παντοτινὴ κεφαλὴ καὶ ἐξουσία τῆς. Ἄρα τὸ πολίτευμα τῆς ἐκκλησίας, δεν εἶναι ὅπως εμεῖς τὸ ονομάζουμε σήμερα δημοκρατικό, ἢ σοσιαλιστικό, ἢ φασιστικό, ἢ κάποιον ἄλλο ἀνθρώπινο σύστημα, ἀλλὰ εἶναι **ΘΕΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ**. Ο Ἰησοῦς εἶναι ὁ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ (βασιλιάς), ὁ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ καὶ ὁ ΔΙΚΑΣΤΗΣ τῆς ἐκκλησίας, ἡ ὀργάνωση τῆς ὁποῖα γίνεται ἀπὸ τὸν ἴδιον, με ἕναν τρόπο τελείως διαφορετικό ἀπὸ ὅτι γίνονταν στο ἱερατεῖο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. **Ο ΡΟΛΟΣ καὶ Ἡ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ.**

Ἐπειδὴ εἶναι πολὺ σοβαρὸ θέμα καὶ ὑψίστης σημασίας γιὰ τὴν παραπέρα πνευματικὴ μας πορεία καὶ ἐπειδὴ πολλὲς ἐνεργειές μας ἔχουν ἄμεσο ἀντίκτυπο, εἴαν θὰ ἀπορρίψουμε ὀλοκληρωτικὰ τὸ θρησκευτικὸ αὐτὸ σύστημα ἢ εἴαν θὰ διατηρήσουμε μερικὲς θέσεις του, τὸ ἐπαναλαμβάνω καὶ αὐτὸ ἀφορᾷ ἰδιαιτέρα κάθε ἀναγεννημένο πιστό ὅτι **Ο ΡΟΛΟΣ καὶ Ἡ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ**, ὅταν ὁ Ἰησοῦς στο σταυρὸ τοῦ Γολγοθᾶ εἶπε «τετέλεσται» καὶ «τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη» καὶ **δεν ὑπάρχει πλέον στὴν Καινὴ Διαθήκη εἰδικὴ τάξις ἱερέων, ἀλλὰ ὍΛΟΙ οἱ ἀναγεννημένοι πιστοὶ εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ΙΕΡΕΙΣ** (βλ. Α' Πέτρου Β/2:4-10, Ἀποκάλυψη Α/1:6, Ε/5:10, Κ/20:6) καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς καταργεῖ κάτι, εμεῖς δεν πρέπει να ἀγγίζουμε τίποτα, τίποτα, τίποτα ἀπὸ τὸ σύστημα αὐτό.

Στὴν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὅπου ἐφαρμοζόταν ὁ

νόμος του Μωυσή, μεσίτες μεταξύ Θεού και ανθρώπων **ήταν μόνοι οι ΙΕΡΕΙΣ** και κανένας άλλος, προερχόμενοι από τη φυλή του Λευί, κατά την τάξη του Ααρών. Αποστολή τους ήταν να προσφέρουν θυσίες ζώων για τις αμαρτίες του λαού Ισραήλ (βλ. Εβραίους 1΄/10:11, Αριθμοί ΚΗ/28:3).

Στην περίοδο της Καινής Διαθήκης, **καταργήθηκε** ο μεσιτικός ρόλος τον οποίο είχαν οι ιερείς της Παλαιάς Διαθήκης και κεφαλή (=εξουσία) του σώματος της εκκλησίας είναι ο **Ιησούς Χριστός**, είναι ο μόνος μεσίτης και αρχιερέας από τη φυλή του Ιούδα, κατά την τάξη του Μελχισεδέκ και διοικεί πλέον το σώμα Του με τα χαρίσματα τα οποία έχει δώσει: *«Διότι είναι ΕΙΣ (=έννας) Θεός, ΕΙΣ (=έννας) και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός»* (Α΄ Τιμόθεου Β/2:5).

(β) **ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ** δεν ανήκαν σε κανένα «ιερατείο» και δεν αποτελούσαν «ειδική τάξη ιερέων», ήταν απλοί λαϊκοί άνθρωποι και πριν τη σταύρωση του Ιησού, αλλά και μετά την ανάστασή Του και την ανάληψή Του. Μετά την Πεντηκοστή, όταν βαπτίστηκαν με το άγιο Πνεύμα, ως απλοί άνθρωποι κήρυτταν τον ευαγγέλιο της σωτηρίας και παράλληλα ασκούσαν τη βιοποριστική τους εργασία για να έχουν τα αναγκαία για τους ίδιους και για τις οικογένειές τους.

Ο απόστολος Πέτρος όλοι γνωρίζουν ότι ήταν παντρεμένος και μετά την Πεντηκοστή συνέχισε να ασκεί το επάγγελμα του ψαρά. **Οι μαθητές του Ιησού**, ήταν απλοί λαϊκοί και στο επάγγελμα ψαράδες (Πέτρος, Ανδρέας, κλπ). Το ίδιο και οι μαθητές των μαθητών του Ιησού. **Ο Ματθαίος** ήταν φοροεισπράκτορας (τελώνης). **Ο ευαγγελιστής Λουκάς** ήταν γιατρός.

Ο απόστολος Παύλος, ο οποίος πριν πιστέψει στον Ιησού Χριστό ανήκε στην άρχουσα θρησκευτική τάξη των Ιουδαίων (βλ. Πράξεις ΚΓ/23:6, Κς΄/26:5, κλπ), απαρνήθηκε κάθε αξίωμα και τίτλο και σαν απλός πιστός γύριζε τον τότε γνωστό κόσμο και κήρυττε το ευαγγέλιο του Ιησού, ασκώντας παράλληλα και την τέχνη του σκηνοποιού για να εξοικονομεί τα προς το ζειν. Αυτό βλέπουμε να έκανε στην Κόρινθο μαζί με τον συμπατριώτη του Ακύλα, που

ήταν ομότεχνός του (Πράξεις ΙΗ/18:3).

2. Στην περίοδο της Καινής Διαθήκης δεν υπάρχει πλέον ιερατείο, η αποστολή των ιερέων της Παλαιάς Διαθήκης να προσφέρουν θυσίες στον Θεό και να μεσολαβούν για τις αμαρτίες του λαού Ισραήλ, έληξε (καταργήθηκε) με τη σταυρική θυσία του Ιησού. Αυτό φαίνεται πολύ καθαρά από την πορεία της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, όπως καταγράφεται μέσα στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, το οποίο περιγράφει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της πρώτης εκκλησίας.

Ο καθένας που προσωπικά δέχεται το λυτρωτικό έργο του Ιησού και αφιερώνει την καρδιά του σ' Αυτόν, σώζεται από τις αμαρτίες του, αναγεννιέται σε έναν καινούριο άνθρωπο και πληρούμενος από το άγιο Πνεύμα του Θεού, **ο ίδιος είναι πλέον ενώπιόν Του ένας ΙΕΡΕΑΣ, μπορεί πλέον να προσεύχεται απευθείας στον Θεό, χωρίς τη μεσολάβηση άλλων** (όπως γινόταν στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης) και να μπαίνει πνευματικά μέσα στα άγια των αγίων, μέσα στην παρουσία του ύψιστου Θεού, εν Χριστώ Ιησού.

Όλοι οι αναγεννημένοι πιστοί είναι ενώπιον του Θεού «ιερείς», δεν χρειάζεται να υπάρχει «ειδική τάξη ιερέων» κατά τα πρότυπα της προ του Χριστού εποχής. Η εκκλησία του Ιησού Χριστού είναι **«λαός ιερέων»** και αυτό διακηρύσσεται με σαφήνεια μέσα στην Βίβλο:

«...Και σεις, ως λίθοι ζώντες, οικοδομείσθε ΟΙΚΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ, ιεράτευμα άγιον, διά να προσφέρητε πνευματικές θυσίας ευπροσδέκτους εις τον Θεόν διά Ιησού Χριστού..

...σεις όμως είσθε γένος εκλεκτόν, βασιλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον, λαός τον οποίον απέκτησεν ο Θεός, διά να εξαγγείλητε τας αρετάς εκείνου, ο οποίος σας εκάλεσεν εκ του σκότους εις το θαυμαστόν αυτού φώς» (Α' Πέτρου Β/2:5-9).

Στην Αποκάλυψη Α/1:6 διαβάζουμε ότι ο Κύριος Ιησούς όλους τους πιστούς, όλους τους κεκλημένους αγίους Του, τους έκανε **«βασιλειαν, ΙΕΡΕΙΣ τω Θεώ και Πατρί αυτού»** (αρχαίο κείμενο /βλ.επίσης: Αποκάλυψη Ε/5:10 και Κ/20:6, Έξοδος ΙΘ/19:6, κλπ).

3. Μέσα στην Καινή Διαθήκη η «εκκλησία του Χριστού» παρομοιάζεται με το **ανθρώπινο σώμα** (βλ. Α' Κορινθίους ΙΒ/12:27-31, Εφεσίους Ε/5:30-32, Ρωμαίους ΙΒ/12:5) και όπως το ανθρώπινο σώμα αποτελείται από πολλά μέλη (χέρια, πόδια, κεφάλι, κλπ), όπου το ένα μέλος έχει άμεση εξάρτηση και ανάγκη το άλλο μέλος (Α' Κορινθίους ΙΒ/12:14-26), έτσι και το **σώμα της εκκλησίας του Χριστού** αποτελείται από εξαγορασμένους με το αίμα Του πιστούς-μέλη (βλ. Πράξεις Κ/20:28, Α' Κορινθίους ς'/6:15). Κεφαλή-εξουσία του σώματος της εκκλησίας είναι ο ίδιος ο Ιησούς και κανένας άλλος (Κολοσσαείς Α/1:18, Εφεσίους Α/1:22).

Γενέθλια ημέρα της εκκλησίας του Ιησού Χριστού θεωρείται η ημέρα της Πεντηκοστής, όπου αρχικά **120 περίπου** άτομα έγιναν μέλη της (βλ. Πράξεις Α/1:14-15, Β/2:1-4), αμέσως αυξήθηκαν σε **3.000** (Πράξεις Β/2:41), λίγο πιο αργότερα έγιναν **5.000** (Πράξεις Δ/4:4) και στη συνέχεια «...**πλήθη ανδρών τε και γυναικών**» (Πράξεις Ε/5:14).

Σήμερα, **εκατομμύρια** άνθρωποι, που έχουν αναγεννηθεί και βαπτισθεί με το άγιο Πνεύμα του Θεού, είναι μέλη του σώματος της αληθινής και άγιας εκκλησίας του Ιησού, η οποία θα ολοκληρώσει την αποστολή της με την αρπαγή της στον ουρανό (βλ. Α' Θεσσαλονικείς Δ/4:13-28, Α' Κορινθίους ΙΕ/15:51-58, Εφεσίους Ε/5:25-27), η οποία θα γίνει σε δύο στάδια:

- Στο πρώτο στάδιο θα γίνει με την αρπαγή της **«εκκλησίας της ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ»**, στην αρχή της επταετίας του Αντίχριστου (ανάσταση πιστών νεκρών και μεταμόρφωση πιστών ζωντανών).
- Στο δεύτερο στάδιο θα γίνει με την ανάσταση και ανάληψη του υπόλοιπου του σπέρματος αυτής, της **«εκκλησίας της ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ»**, στο μέσον της επταετίας του Αντίχριστου, καθόσον θα περάσει μέσα από τη θλίψη του Αντίχριστου (βλ. Αποκάλυψη, κεφ.ΙΑ/11 και ΙΒ/12).

Η εκκλησία του Ιησού τώρα διοικείται από τα χαρίσματα που ο ίδιος ο Ιησούς δίνει στους αγίους Του και τα οποία αναφέρονται στην επιστολή προς Εφεσίους: «...**Και αυτός** (ο Ιησούς)

έδωκεν άλλους μεν ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ, άλλους δε ΠΡΟΦΗΤΑΣ, άλλους δε ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΑΣ, άλλους δε ΠΟΙΜΕΝΑΣ και ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ, προς την τελειοποίησιν των αγίων, διά το έργον της διακονίας, δια την ΟΙΚΟΔΟΜΗΝ του σώματος του Χριστού» (Εφεσίους Δ/4:11-12). Τα πέντε αυτά χαρίσματα, βασικά είναι για την ηγεσία της εκκλησίας, υπάρχουν και άλλα **εννέα χαρίσματα** που αναφέρονται στην επιστολή Α΄ Κορινθίου IB/12:7-11, τα οποία είναι και για το υπόλοιπο σώμα της εκκλησίας.

Ενώ όλοι οι αναγεννημένοι πιστοί στη διακονία είναι «ιερείς», δεν είναι όμως όλοι «ποιμένες», ή «προφήτες», ή «διδασκαλοι», κλπ, δηλαδή δεν έχουν όλοι τα ίδια χαρίσματα (βλ. Α΄ Κορινθίου IB/12:29-30). Ιστορικά γνωρίζουμε ότι ο πρώτος «ποιμένας» της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ ήταν ο **Ιάκωβος**, ο επονομαζόμενος «αδελφόθεος», ο οποίος έγραψε και την ομώνυμη επιστολή. Συνώνυμος όρος του «ΠΟΙΜΕΝΑ» είναι και ο όρος «ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ», τίτλος που ανήκει κατά πρώτον στον Κύριο Ιησού (Α΄ Πέτρου Β/2:25) και κατά δεύτερον στους αγίους Του (βλέπε: Α΄ Τιμόθεου Γ/3:1-2, Τίτος Α/1:7, Φιλιππησίους Α/1:1, Πράξεις Κ/20:28, Α΄ Πέτρου Ε/5:2, κλπ).

«**Διάκονος**» στην πρώτη αποστολική περίοδο δεν ήταν κάποιος βαθμός ιεροσύνης, όπως γίνεται σήμερα από ορισμένα Χριστιανικά δόγματα, αλλά ήταν «**υπηρέτης**» και μάλιστα οι **7** πρώτοι διάκονοι που εκλέχτηκαν (με πρόταση του απ. Πέτρου) ήταν απλοί «**τραπεζοκόμοι**» (Πράξεις ζ΄/6:2-6) και για να προσφέρουν την απλή και ταπεινή αυτή υπηρεσία, έπρεπε να ήταν «**πλήρεις πίστεως και δυνάμεως και Πνεύματος αγίου**» (βλ. Πράξεις ζ΄/6:5, Ζ/7:8). Ανάμεσα στους **7** διακόνους ήταν και ο Στέφανος, ο πρώτος μάρτυρας της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ.

Ο Κύριος Ιησούς όμως για την οικοδομή του σώματος της εκκλησίας Του, για την τελειοποίηση (καταρτισμό) των πιστών, έδωσε σε αυτούς διάφορα χαρίσματα, τους έκανε ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ, ΠΡΟΦΗΤΕΣ, ΠΟΙΜΕΝΕΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΕΣ και ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥΣ (βλ. Εφεσίους Δ/4:7-13, Ρωμαίους IB/12:5-8, Α΄ Κορινθίου IB/12:28, κλπ) και αυτή είναι πλέον η οργάνωση της εκκλησίας Του, **χωρίς όλοι αυτοί να αποτελούν «ειδική τάξη ιερέων» (ιερατείο)**. Αρχιε-

ρέας, μεσίτης και κεφαλή του σώματος της εκκλησίας είναι ο ίδιος, ο αναστημένος και ένδοξος Ιησούς, μέσα στον οποίο κατοικεί «παν το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα».

Κανένας απόστολος ή μαθητής του Κυρίου, κατά τους δύο πρώτους μ.Χ. αιώνες δεν πήρε τον τίτλο του «ιερέα», σαν ειδική διακονία μέσα στο σώμα της εκκλησίας. Ο θεσμός της ειδικής τάξης των ιερέων, η επανασύσταση του ιερατείου όπως και στην Παλαιά Διαθήκη, εισήχθη από τον 3^ο μ.Χ. αιώνα από τους «πατέρες» της εκκλησίας, οι οποίοι χάρη των προσωπικών τους επιδιώξεων και φιλοδοξιών, είχαν συμβιβαστεί με το πολιτικό σύστημα και την άρχουσα τάξη και έτσι, αντί να υπάρχει η **ΓΕΝΙΚΗ Ιεροσύνη** όλων πιστών σύμφωνα με το σχέδιο του Θεού (βλέπε: Α' Πέτρου Β/2:9-10, Αποκάλυψη Α/1:6, Ε/5:10, Ιωάννης ΙΖ/17:19, Β' Τιμόθεου Α/1:9, Α' Κορινθίους Γ/3:17, κλπ), δημιουργήθηκε μια **ΕΙΔΙΚΗ Ιεροσύνη**, μια ειδική τάξη ιερέων, που για χάρη αισχρού κέρδους και άσκησης εξουσίας απετέλεσε προνόμιο των ολίγων, που συστηματικά κατακυριεύαν τον ποίμνιο του Κυρίου.

4. Ο Ιησούς γεφύρωσε το χάσμα, που χώρισε τον αμαρτωλό άνθρωπο από τον Θεό. Τώρα μπορούμε να μπούμε μέσα στα ουράνια άγια των αγίων καλυμμένοι με το αίμα της θυσίας του Ιησού και μπαίνοντας μέσα μπορούμε να ζήσουμε την άγια ζωή που ο Κύριος θέλει. Για 1500 περίπου χρόνια το επίγειο «καταπέτασμα» χώριζε τον ΑΜΑΡΤΩΛΟ άνθρωπο από τον ΑΓΙΟ Θεό, αλλά ο Ιησούς με το θάνατό Του έσκισε το καταπέτασμα αυτό και έφερε την ποθητή ένωση του ανθρώπου με τον Θεό.

Η σημερινή οργάνωση της κατεστημένης εκκλησίας με το ιερατείο της, είναι αποτέλεσμα της πολιτικής που εφάρμοσε ο Μέγας Κωνσταντίνος το 313 μ.Χ. και μετά. Η εκκλησία έκτοτε συμβιβάστηκε με τον κόσμο, έχασε την πνευματική της δύναμη την οποία είχε στους πρώτους αιώνες και αργότερα έφτασε στο σημείο κάθε γνήσιο παιδί του Θεού να το θανατώνει σαν αιρετικό στο «νόμο» του Χριστού (σκοτεινοί αιώνες).

Από την εποχή του Μεγάλου Κωνσταντίνου και μετά η οργάνωση και η λειτουργία της εκκλησίας δεν θυμίζει τίποτα από

την οργάνωση και τον τρόπο λειτουργίας της εκκλησίας των πρώτων αιώνων και ιδιαίτερα της εποχής των μαθητών:

- **Η πρώτη αποστολική εκκλησία** διοικείται από τα ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ που ο Κύριος Ιησούς έδινε στο λαό Του και δεν υπήρχε ιερατείο.
- **Η μεταποστολική εκκλησία** διοικείται από ΙΕΡΑΤΕΙΟ και πιο αργότερα, από τον 4^ο αιώνα και μετά, σαν βάση της λατρείας τέθηκε σε ισχύ η «**θεία Λειτουργία**», κάτι που ποτέ δεν εφάρμοσαν ούτε δίδαξαν ή έκαναν οι απόστολοι και οι μαθητές τους.

Η "θεία Λειτουργία" αποτελεί ένα **αντί Βιβλικό δημιούργημα** της συμβιβαζόμενης εκκλησίας σε Ανατολή και Δύση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανατολική Ορθόδοξη εκκλησία εφαρμόζει **4** Λειτουργίες (αγίου Ιακώβου, Μεγάλου Βασιλείου, Ιωάννου Χρυσόστομου και Προηγιασμένων Δώρων) και η Δυτική Καθολική εκκλησία ακολουθεί **2** Λειτουργίες (Λειτουργία της Ρώμης και Λειτουργία των Μεδιολάνων).

Εμείς, σαν αναγεννημένα παιδιά του Θεού **δεν πρέπει να ακολουθούμε** αυτό που πρόσθεσαν οι άνθρωποι **4** αιώνες μετά Χριστό και δεν το εφάρμοζε **ποτέ** η πρώτη αποστολική εκκλησία. Η Βίβλος μας προτρέπει: **(α)** «*Ο Λόγος του Χριστού ΑΣ ΚΑΤΟΙΚΗ ΜΕΣΑ ΣΑΣ πλουσιώς μετά πάσης σοφίας*» (Κολοσσαείς Γ/3:16), **(β)** Να μην απομακρυνθεί το βιβλίο του Θεού «*από του στόματός σου, αλλά εις αυτό ΘΕΛΕΙΣ ΜΕΛΕΤΑ ημέραν και νύκταν...*» (Ιησούς Ναυή Α/1:8), και **(γ)** Είναι μακάριος ο άνθρωπος ο οποίος «*εις τον νόμον Αυτού ΜΕΛΕΤΑ ημέραν και νύκτα*» (Ψαλμός Α/1:1-2).

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (όχι η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ) είναι «*ζω-ντανός και ενεργός*» και σήμερα και σε όλες τις γενιές (Εβραίους Δ/4:12). Ο Ιησούς είπε ότι τα πάντα μια ημέρα θα καταστραφούν «*οι δε ΛΟΓΟΙ ΜΟΥ δεν θέλουν παρέλθει*» (Ματθαίος ΚΔ/24:35). Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ έχει ιδιότητες και ενέργειες επάνω στον άνθρωπο, που ΚΑΜΙΑ ανθρώπινη παράδοση και ΚΑΝΕΝΑ ανθρωπινό σύγγραμμα (θρησκευτικό ή όχι) δεν έχει. Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ είναι που μας οδηγεί και μας δίνει σοφία για το «*πώς θα*

σωθούμε» (βλ. Β΄ Τιμόθεου Γ/3:15-17). Ο Ιησούς είναι ο μοναδικός «δρόμος» που οδηγεί προς τον Πατέρα Θεό. Το αίμα Του που χύθηκε επάνω στο σταυρό του Γολγοθά είναι η εγγύηση των λόγων Του, είναι η αιώνια διαθήκη που έκανε μαζί σου και μαζί μου και την οποία σφράγισε με το άγιο αίμα Του: *«Και δεν υπάρχει δι ουδενός άλλου σωτηρία, διότι ούτε όνομα άλλο είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, διά του οποίου πρέπει να σωθώμεν»* (Πράξεις Δ/4:12).

- Σκέφτηκες ποτέ, εάν είναι σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού, την Βίβλο, αυτά που πρόσθεσαν οι άνθρωποι 3 - 4 αιώνες μετά Χριστό; Και εάν είναι, γιατί δεν τα εφαρμόζε και η πρώτη αποστολική εκκλησία;
- Εσύ σήμερα, τι πρέπει να ακολουθείς και να εφαρμόζεις: ΑΥΤΟ που μας δίδαξαν ο Ιησούς και οι μαθητές Του, ή ΑΥΤΟ που μας άφησαν οι μετέπειτα «πατέρες» της εκκλησίας; Τι από τα δύο ευαρεστεί τον Θεό;
- Πως μπορούμε εμείς σήμερα να δεχθούμε αποφάσεις Συνόδων, που θέσπιζαν νόμους και κανόνες, όπως είναι το «Σύμβολο της Πίστεως», όταν τις αποφάσεις αυτές νομοθετούσε ένα θρησκευτικό σύστημα, που ο Κύριος Ιησούς είχε καταργήσει και αποτελείτο από εκκλησιαστικούς ηγέτες γεμάτους φιλοδοξία και απληστία;
- Αφού ο Ιησούς κατήγγησε το ιερατείο της Παλαιάς Διαθήκης, πως οι ηγέτες του θρησκευτικού ιερατείου της Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας, ανά τους αιώνες, θεωρούν ότι είναι συνέχεια των αποστόλων και ότι οι αποφάσεις τους έχουν τη σφραγίδα του Θεού;

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 26 - 5

1η έκδοση: 1995 ❖ 7η έκδοση: 2021 - σελ. 570

❖ Το βιβλίο αυτό αναλύει με ακριβή **ιστορικά στοιχεία** τις σύγχρονες πολεμικές κινητοποιήσεις που συμβαίνουν επάνω σ' ολόκληρο τον κόσμο, με τελική κατάληξη την περιγραφή της μελλοντικής **επίθεσης της Ρωσίας** με τους συμμάχους της **εναντίον του λαού Ισραήλ**.

Αν και τα γεγονότα αναλύονται κάτω από το φως των προφητειών της Βίβλου, το βιβλίο αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν **«θρησκευτικό»**, αλλά αποτελεί ένα **«σύγχρονο ιστορικό ντοκουμέντο»**, μοναδικό στην Ελληνική βιβλιογραφία, ένα μνημειώδες έργο που προχωρεί μέσα στο μέλλον.

❖ **Ερωτήματα όπως τα παρακάτω βρίσκουν απάντηση:**

Ποιο θα είναι το μέλλον του κόσμου; **Θα υπάρξει** ειρήνη μεταξύ Αράβων και Ισραήλ στη Μέση Ανατολή; **Ποιος** θα είναι ο ρόλος της Ενωμένης Ευρώπης; **Ποιος** θα είναι ο μελλοντικός «Παγκόσμιος Υπέρ-Ηγέτης;» **Θα γίνει 3^{ος}** παγκόσμιος πόλεμος & τότε; **Είναι κοντά** η 2^η έλευση του Ιησού;

Κεφάλαιο ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΟΣ ΚΑΤΑΡΓΗΜΕΝΟΥ ΙΕΡΑΤΕΙΟΥ

(1) ΔΙΑΚΡΙΣΗ "ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ" και "ΠΑΤΕΡΩΝ"

Από το τέλος περίπου του 2^{ου} μ.Χ. αιώνα και μετά, άρχισε η αντίστροφη πορεία για την εκκλησία του Χριστού, καθόσον η υγιαίνουσα διδασκαλία του Λόγου του Θεού άρχισε να νοθεύεται από λάθος διδαχές, είτε αυτό έγινε ηθελημένα, είτε έγινε αθέλητα από υπερβάλλοντα ζήλο των λειτουργών και των ηγετών της εκκλησίας, γεγονός που ο απόστολος Παύλος το είχε προφητικά αναγγείλει με πολύ παραστατικό και γλαφυρό τρόπο: *«ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ λοιπόν εις εαυτούς και εις όλον το ποίμνιον, εις το οποίον το Πνεύμα το άγιον σας έθεσεν επισκόπους, διά να ποιμαίνετε την εκκλησίαν του Θεού, την οποίαν απέκτησε διά του ιδίου Αυτού αίματος. Διότι εγώ εξεύρω τούτο, ότι μετά την αναχώρησίν μου θέλουν εισέλθει εις εσάς λύκοι βαρείς μη φειδόμενοι του ποιμνίου· και από εσάς τους ίδιους θέλουν σηκωθεί άνθρωποι ΑΛΛΟΥΝΤΕΣ ΔΕΙΣΤΡΑΜΜΕΝΑ, διά να αποσπούν τους μαθητάς οπίσω αυτών. Διά τούτο αγρυπνείτε...»* (Πράξεις Κ/20:28-31).

Η λαμπρότητα και η ένδοξη πορεία της πρώτης αποστολικής περιόδου, όπου το χρίσμα του Κυρίου κινείτο δυναμικά, άρχισε σταδιακά να υποχωρεί και να επισκιάζεται από ένα **σύννεφο πλάνης και κακοδοξιών**, καθώς και από λαθεμένους χειρισμούς των εκάστοτε λειτουργών της εκκλησίας, που στην αρχή το πνευματικό αυτό σύννεφο φάνταζε μικρό και αχνό, αλλά σιγά-σιγά άρχισε να μεγαλώνει και να γίνεται όλο και πιο μαύρο, μέχρι που κάλυψε κάθε μέρος και κάθε γωνιά και "φως πνευματικό" πλέον δεν φαινόταν πουθενά.

Αξιόλογες εκκλησιαστικές πηγές της περιόδου εκείνης μαρτυρούν το παραπάνω το γεγονός και προξενεί μεγάλη κατάπλη-

ξη και απορία ότι, ενώ οι πηγές αυτές είναι ευρέως γνωστές, πως είναι δυνατόν και σήμερα να συνεχίζεται η πνευματική αυτή παρέκκλιση της εκκλησίας και το ποίμνιο να αρέσκεται σε γραιιώδεις μύθους που γαργαλίζουν την ακοήν: «...*Διότι θέλει ελθεί καιρός όταν δεν θέλουν υποφέρει την υγιαινουσαν διδασκαλιαν, αλλά θέλουν επισωρεύσει εις εαυτούς διδασκάλους κατά τας ιδίας αυτών επιθυμίας, γαργαλιζόμενοι την ακοήν, και από μεν της αληθείας θέλουν αποστρέψει την ακοήν αυτών, εις δε τους μύθους θέλουν εκτραπεί*» (Β' Τιμόθεου Δ/4:3-4).

Πριν προχωρήσουμε στη σύντομη περιγραφή της τότε επικρατούσας εκκλησιαστικής κατάστασης, κρίνεται απαραίτητο να γίνει μια σημαντική διευκρίνιση για την αυθεντικότητα και την ιστορική αξιοπιστία των πηγών που παραθέτουμε και ιδιαίτερα στον διαχωρισμό που υπάρχει μεταξύ τους σε δύο μεγάλες κατηγορίες, όπως αναφέρονται αμέσως παρακάτω. Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που διάφοροι ιστορικοί μελετητές τις εν λόγω διακρίσεις (κατηγορίες), τις κατατάσσουν σε διαφορετικές ομάδες, με παραλλαγές, αλλά ο βασικός όμως διαχωρισμός παραμένει στον ίδιο άξονα που παρουσιάζεται στη μελέτη μας:

(α) Στην 1^η κατηγορία έχουμε την «αποστολική παράδοση» και την «εκκλησιαστική ή ιερά παράδοση», ανάμεσα στις οποίες υπάρχει σαφής διαχωρισμός:

Αποστολική παράδοση, είναι οι γραπτές και οι προφορικές παραδόσεις που μας παρέδωσαν οι ίδιοι οι απόστολοι και οι μαθητές του Κυρίου Ιησού. Ο Παύλος στους πιστούς Θεσσαλονικείς γράφει: «*Λοιπόν, αδελφοί, μένετε σταθεροί και κρατείτε τας παραδόσεις, τας οποίας εδιδάχθητε, είτε διά ΛΟΓΟΥ, είτε δι' ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ημών*» (Β' Θεσσαλονικείς Β/2:15). Το ίδιο γράφει και στους Κορινθίους πιστούς: «...*Κρατείτε τας παραδόσεις, καθώς παρέδωκα εις εσάς*» (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:2).

Εκκλησιαστική ή ιερά παράδοση είναι ανθρώπινες διδασκαλίες, κατά βάση γραπτές, που αφορούν την μεταποστολική περίοδο και οι διδασκαλίες αυτές έρχονται σε αντίθεση με τις γνήσιες Βιβλικές παραδόσεις των αποστόλων. Αυτό συνέβηκε

γιατί οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τις εντολές του Κυρίου και υιοθέτησαν πλήθος ανθρωπίνων διατάξεων και αυτό συνέβηκε ακόμα και στην εποχή του Ιησού, γεγονός το οποίο επισήμανε στους θρησκευτικούς άρχοντες της εποχής Του, λέγοντας: *«Διότι αφήσαντες την εντολήν του Θεού, κρατείτε την παράδοσιν των ανθρώπων, (η οποία είναι) πλύματα ζεστών (=πλύσεις ξύλινων δοχείων) και ποτηρίων, και άλλα παρόμοια τοιαύτα πολλά κάμνετε. Και έλεγε προς αυτούς: "Καλώς αθετείτε την εντολήν του Θεού, διά να φυλάττητε την παράδοσίν σας" ...ακυρούντες τον λόγον του Θεού χάριν της παραδόσεώς σας, την οποίαν παρεδώκατε· και κάμνετε παρόμοια τοιαύτα πολλά»* (βλ. Μάρκος Ζ/7:8,9,13).

(β) **Στη 2^η κατηγορία** έχουμε τους «αποστολικούς συγγραφείς ή πατέρες ή απολογητές» και τους «εκκλησιαστικούς πατέρες», ανάμεσα στους οποίους επίσης υπάρχει σαφής διάκριση, όπως και στην 1^η κατηγορία:

Αποστολικοί συγγραφείς ή πατέρες, δεν είναι οι θεόπνευστοι συγγραφείς της Καινής Διαθήκης, αλλά είναι συγγραφείς των αποστολικών χρόνων, που είχαν διδαχτεί απευθείας από τους μαθητές του Ιησού ή από τους μαθητές των μαθητών Του, όπως ήταν ο Πολύκαρπος Σμύρνης, ο Ιγνάτιος Αντιοχείας, ο Κλήμης Ρώμης και πολλοί άλλοι. Τα γραπτά τους συγγράμματα κατά βάση εναρμονίζονταν με τον Λόγο του Κυρίου.

Οι εκκλησιαστικοί πατέρες αντίθετα, καλύπτουν την περίοδο από τα τέλη του 2^{ου} αιώνα και μετά, όταν ήδη η εκκλησία άρχισε να δέχεται ισχυρές επιρροές από τα γύρω ειδωλολατρικά έθνη και να υιοθετεί πλήθος από τα ήθη και τα έθιμά τους, με αποτέλεσμα οι συγγραφείς της περιόδου εκείνης και μετά, να ξεφεύγουν από βασικές διδασκαλίες της Βίβλου και να υιοθετούν ανθρωπίνες διατάξεις.

Για λόγους ιστορικής αξιοπιστίας αναφέρουμε ότι ο όρος **«πατέρες της εκκλησίας»** (αποστολικοί ή εκκλησιαστικοί πατέρες) ήταν τελείως άγνωστος, **τόσο** στους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες, όπου υπήρχε ακόμα η γνήσια διδαχή των αποστόλων του Κυρίου, **όσο** και στους μεταγενέστερους αιώνες, όπου η εκ-

κλησία συμβιβάστηκε με τον κόσμο και ο πνευματικός της προσανατολισμός άλλαξε ριζικά. Ο όρος «πατέρες της εκκλησίας» καθιερώθηκε επίσημα τον 17^ο μ.Χ. αιώνα από τον Γερμανό Διαμαρτυρόμενο θεολόγο **Γκέρχαρτ** και ο όρος αυτός αποδόθηκε σε επιφανείς Χριστιανούς συγγραφείς των πρώτων αιώνων.

Είναι γεγονός ιστορικά επιβεβαιωμένο ότι πολλές εκκλησιαστικές και καθαρά ιστορικές ονομασίες και ορολογίες καθιερώθηκαν πολλούς αιώνες αργότερα, αλλά σήμερα έχουν επικρατήσει να αποδίδονται σε πολύ προγενέστερες εποχές. Χαρακτηριστική περίπτωση έχουμε την **Ανατολική Ρωμαϊκή αυτοκρατορία**, η οποία αιώνες αργότερα έλαβε την ονομασία **Βυζαντινή αυτοκρατορία**, ενώ οι πρώτοι αποκαλούμενοι σήμερα «Βυζαντινοί» αυτοκράτορες, όπως ήταν ο Μέγας Κωνσταντίνος και ο Μέγας Θεοδόσιος, ποτέ δεν υπήρξαν αυτοκράτορες του Βυζαντινού κράτους, αλλά ήταν αυτοκράτορες της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, έδρα της οποίας ήταν η νεοϊδρυθείσα από τον Μέγα Κωνσταντίνο «**Νέα Ρώμη**», η μετέπειτα ονομασθείσα Κωνσταντινούπολη, χωρίς αυτό να προσδιορίζεται χρονικά.

(2) ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ

Μέσα από τις παραπάνω πηγές θα παρουσιάσουμε την εικόνα της τότε εκκλησιαστικής κατάστασης και δεν θα αναφερθούμε σε πρόσωπα άγνωστα, αλλά σε **επιφανείς** προσωπικότητες, που είχαν διακριθεί για την εκκλησιαστική τους δράση, αλλά υπήρχαν περιπτώσεις που οι ενέργειές τους είχαν αρνητικά αποτελέσματα σε σημείο που να αμαυρώνουν και το θετικό τους έργο. Εάν ενώσουμε τα γεγονότα της περιόδου εκείνης, συνθέτουμε την εικόνα μιας ταραγμένης και χαοτικής κατάστασης. Θα αναφερθούμε συνοπτικά σε μερικούς επιφανείς ποιμενάρχες και συγγραφείς της περιόδου εκείνης, που σήμερα τους γνωρίζουμε με τον όρο «**εκκλησιαστικοί πατέρες**», για να καταδείξουμε την πραγματικότητα της αρνητικής κατάστασης της "εκκλησίας" των περιόδων εκείνων.

Οι λεγόμενοι «πατέρες» ήταν άνθρωποι ευσεβείς και με ζήλο για τα πνευματικά θέματα, αλλά δεν έπαυαν όμως να είναι άν-

θρωποι με σφάλματα και αδυναμίες, που τους οδηγούσαν συχνά σε μεγάλα πνευματικά ολισθήματα. Πιστεύω ότι πτώση τους αυτή οφειλόταν στο γεγονός ότι δεν είχαν την άμεση και απευθείας προφορική πληροφόρηση από τους αποστόλους και από τους μαθητές των μαθητών του Κυρίου (όπως είχαν οι αποστολικοί συγγραφείς/πατέρες) του 2^{ου} κυρίως μ.Χ. αιώνα. Ενήργησαν με ευσέβεια και πίστη, αλλά η ανθρώπινη αδυναμία τους αποδείχτηκε ανεπαρκής και σε πολλές περιπτώσεις στην πνευματική τους πορεία τα αποτελέσματα ήταν αρνητικά, όπως στη συνέχεια θα αναφερθούμε σε μερικά γνωστά παραδείγματα.

1. ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (330 -349 μ.Χ)

Θεωρείται εξέχουσα προσωπικότητα των πρώτων αιώνων. Γεννήθηκε στη Νεοκαισάρεια του Πόντου το έτος **330** μ.Χ. από μεγάλη και πλούσια οικογένεια. Το έτος **345** μ.Χ. περίπου πηγαίνει για σπουδές στην Καισάρεια, όπου γνωρίζεται με το Γρηγόριο τον Ναζιανζηνό. Στη συνέχεια μεταβαίνει για σπουδές στην Κωνσταντινούπολη και στην Αθήνα, όπου τελειώνει το **358** μ.Χ. και γυρίζει στην Καισάρεια. Αργότερα βαπτίζεται στο νερό και αποφασίζει να αφιερωθεί στο έργο του Θεού. Το **368** μ.Χ., όταν ξέσπασε πείνα στην Καισάρεια βοήθησε όλους αυτούς που υπέφεραν και ίδρυσε συγκρότημα από φιλανθρωπικά ιδρύματα, που πήρε το όνομά του «**Βασιλειάδα**». Το **370** μ.Χ. εκλέχτηκε επίσκοπος Καισαρείας. Πέθανε το έτος **379** μ.Χ. σε ηλικία 49 ετών.

Και όμως ο λαμπρός αυτός ποιμενάρχης έζησε σε μια ταραγμένη εκκλησιαστική περίοδο και ο ίδιος πολλές φορές, βρισκόμενος μέσα στη δίνη των γεγονότων, πρωταγωνίστησε με ενέργειες που χαρακτηρίστηκαν βίαιες. Επειδή είχε μεγάλη αντιδικία και αντιπαλότητα με τον Άνθιμο, επίσκοπο Τυάνων, για αντίπραξη προς αυτόν, χειροτόνησε τον Γρηγόριο (ενώ ο ίδιος δεν το ήθελε) ως επίσκοπο στα Σάσιμα, ένα μικρό χωριό της Καππαδοκίας το οποίο ανήκε στη δικαιοδοσία του Άνθιμου.

Αυτή η ενέργεια, από ηθικής πλευράς για το πνευματικό ανάστημα του Βασιλείου, ήταν ανέντιμη και απαράδεκτη, γι' αυτό και έχει κατακριθεί έντονα από τους κατά καιρούς ιστορικούς.

Επίσης πολλά γραπτά του Βασιλείου, έρχονται σε αντίθεση με τον Λόγο του Θεού, αλλά αυτό ήταν αδύνατο να το αποφύγει γιατί έπρεπε να δικαιολογήσει τα «αδικαιολόγητα», αφού και ο ίδιος ήταν ιεράρχης, ήταν ηγέτης ενός θρησκευτικού ιερατικού συστήματος που ο ίδιος ο Ιησούς το είχε καταργήσει με τη θυσία Του και έπρεπε να βρει επιχειρήματα να το στηρίξει.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι στην εμφάνιση ήταν άτομο φιλόλιγνο και ζούσε βαθειά ασκητική ζωή. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με τις φιγούρες του υπέρ ευτραφούς "Αϊ Βασίλη", όπως τον παρουσιάζουν κάθε χρόνο με την αλλαγή του χρόνου. Αυτές οι φιγούρες ανήκουν στον Αμερικανό σχεδιαστή και δημοσιογράφο **Τόμας Ναστ**, στον οποίο, όταν του ανέθεσαν να παρουσιάσει τα δρώμενα του Αμερικανικού εμφυλίου πολέμου, σχεδίασε τη φιγούρα αυτή και την δημοσίευσε στο περιοδικό "Harper's Weekly" με τον τίτλο "**Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ**". Από τότε "γεννήθηκε" ένας νέος "Αϊ Βασίλης" που έγινε παγκόσμιο σύμβολο ευμάρειας και του υλισμού και εξελίχθηκε σε "θεότητα" που κάθε χρόνο λατρεύεται από εκατομμύρια ανθρώπους στον πλανήτη Γη, όλων των θρησκειών.

2. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΣ (329 - 390 μ.Χ.)

Ο Γρηγόριος θεωρείται ως ο πιο ταλαντούχος «ρήτορας» ανάμεσα στους συγχρόνους του εκκλησιαστικούς ηγέτες. Διετέλεσε για ένα διάστημα και αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινούπολης. Είναι γνωστός και ως «**Γρηγόριος ο θεολόγος**» ή ως «**τριαδικός θεολόγος**», καθόσον εργάστηκε για τη διαμόρφωση της τριαδικής θεολογίας, ειδικότερα όσον αφορά τα 3 πρόσωπα της Τριάδας. Ο τίτλος όμως αυτός του δόθηκε πολύ μεταγενέστερα, σε άγνωστο χρόνο, καθόσον στην εποχή του οι όροι "τριάδα, τριαδικός" δεν είχαν χρησιμοποιηθεί.

Και όμως αυτός ο δεινός ρήτορας είχε πολλές ανθρώπινες αδυναμίες που τον οδηγούσαν σε λάθος επιλογές. Θεώρησε πολύ υποτιμητική τη θέση του ως επισκόπου στα **Σάσιμα**, που τον χειροτόνησε ο Βασίλειος, γι' αυτό ποτέ δεν πήγε στο ποίμνιο της επισκοπής του για να του προσφέρει τις υπηρεσίες του, ενώ για

το ποίμνιο αυτό ο Ιησούς έχυσε το δικό Του αίμα. Φυσικά και τα γραπτά του Γρηγορίου έρχονται σε πολλές περιπτώσεις σε αντίθεση με βασικές Βιβλικές διδασκαλίες, όπως στην περίπτωση της αποδοχής του νηπιοβαπτισμού, για το οποίο στα γραπτά του υπάρχουν μεγάλες αντιφάσεις, καθόσον προσπαθούσε να συμβιάσει το νηπιοβαπτισμό με το βάπτισμα στο νερό, που πραγματοποιούσαν οι απόστολοι και γενικά η πρώτη εκκλησία, μόνο στους πιστεύοντας ενήλικες.

3. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο Ιωάννης συγκαταλέγεται ανάμεσα στις κορυφαίες εκκλησιαστικές προσωπικότητες των πρώτων αιώνων, αναδείχθηκε ως ένας από τους πλέον λαοφιλείς ιεράρχες και από πολλούς θεωρείται ο «**κορυφαίος**». Γεννήθηκε στην Αντιόχεια της Συρίας μεταξύ 344 και 354 μ.Χ.. Έδρασε στην ίδια πόλη, αλλά και στην Κωνσταντινούπολη. Πέθανε εκδιωγμένος από την αυτοκρατορική αυλή το 407 μ.Χ, λόγω του αυστηρού ελέγχου που της ασκούσε, ένεκα του αξεπέραστου χαρίσματός του στην ομιλία. Διετέλεσε επίσκοπος Κωνσταντινούπολης, όπου διακρίθηκε για το σπουδαίο ποιμαντικό και φιλανθρωπικό του έργο. Άφησε ένα από σημαντικότερα **συγγραφικά έργα**, που θεωρείται ανεκτίμητο και διαχρονικό, ένα έργο που αγκαλιάζει όλο το φάσμα των ποιμαντικών και θεολογικών ζητημάτων της εκκλησίας.

Μπορεί ο ίδιος ο Ιωάννης Χρυσόστομος να μη συμμετείχε σε εκκλησιαστικές έριδες και ίντριγκες της εποχής του, αλλά ο ίδιος έγινε ο στόχος ενός διεφθαρμένου θρησκευτικού κατεστημένου, που απεικόνιζε την τραγική κατάσταση στην οποία βρισκόταν η εκκλησία την περίοδο εκείνη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ένα ανάρμοστο κείμενο που είχε γράψει εναντίον του ο πατριάρχης **Θεόφιλος**, ένα κείμενο, το οποίο από πολλούς έχει χαρακτηριστεί ως λίβελος. Διαβάστε, πως ο ποιμενάρχης Θεόφιλος αποκαλούσε τον Ιωάννη:

«Ακάθαρτος τις δαίμων, του οποίου οι λόγοι έρεον ως χείμαρρος βορβόρου εις τας ψυχάς, προδότης, σύντροφος του Ιούδα και όπως ο Σατανάς μεταμορφούται εις άγγελος φωτός, ούτως και ο

Ιωάννης δεν ήτο πραγματικώς ότι εφαινετο, ότι είναι(είναι) μεμολυσμένος και διεφθαρμένος, ασεβής εν τη εκκλησία, καυχόμενος διά την ιδίαν αυτού τρέλαν» (βλ. Ιωάννης Χρυσόστομος, σελ.236, έκδοση «ΖΩΗ»).

Πιστεύω, μετά από αυτό το απαράδεκτο για ιεράρχη κείμενο, ότι καταλαβαίνει κάποιος πολύ εύκολα ποια ήταν η πνευματική κατάντια του εκκλησιαστικού ιερατείου, ενός **θρησκευτικού συστήματος**, το οποίο δεν είχε και δεν έχει και σήμερα καμιά απολύτως σχέση με την οργάνωση της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, όπως βλέπουμε μέσα στις Πράξεις των Αποστόλων, ενός συστήματος που ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός το κατήργησε με τη σταυρική Του θυσία, όταν είπε «τετέλεσται» και το καταπέτασμα του επίγειου ναού σχίστηκε από πάνω προς τα κάτω και δεν χρειάζεται πλέον ο άνθρωπος τη μεσολάβηση των ειδικών ιερέων για να πλησιάσει τον Θεό.

4. ΜΕΓΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (298 - 373 μ.Χ.)

Ο Αθανάσιος από πολύ νέος έδειξε την πνευματική κλίση του και σε ηλικία 25 ετών χειροτονήθηκε διάκονος από τον επίσκοπο Αλεξανδρείας Αλέξανδρο, τον οποίο ακολούθησε και στην Α' Οικουμενική Σύνοδο το 325 μ.Χ., στη Νίκαια της Βιθυνίας. Εκεί αναδείχθηκε πρωτεργάτης στην καταδίκη της διδασκαλίας του Αρείου την οποία οι "εναντίοι" του την χαρακτήρισαν αιρετική. Το έτος 328 μ.Χ. και σε ηλικία 33 ετών εξελέγη πατριάρχης Αλεξανδρείας. Ο βίος και η πολιτεία του ήταν πνευματικά ταραχώδης. Κατηγορήθηκε ότι συνωμοτούσε κατά του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, ότι σκότωσε τον Αρσένιο, επίσκοπο Θηβαΐδος και ότι «διέφθειρε εν γύναιον» (βλ. Θρησκευτική Εγκυκλοπαίδεια - Α. Μαρτίνο). Οι κατηγορίες αυτές, ποτέ δεν αποδείχθηκαν και εικάζεται από όλους τους ιστορικούς ότι είναι αβάσιμες.

Με τον Μέγα Αθανάσιο, θα ασχοληθούμε εκτενέστερα στα "Κεφάλαια 5 και 10", καθόσον ο Αθανάσιος θεωρείται ο συγγραφέας του κειμένου με τα 42 άρθρα, που έλαβε το όνομά του και είναι γνωστό ως «το Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου», το οποίο αποτέλεσε το θεμέλιο λίθο επάνω στο οποίο στηρίχθηκε

το μετέπειτα συνταχθέν «Σύμβολο της Πίστεως» με τα 12 άρθρα από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους.

5. ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Υπήρξε επίσκοπος της Αλεξανδρείας (412 - 444 μ.Χ.). Ήταν η κεντρική μορφή της συνόδου της Εφέσου το έτος **431** μ.Χ., η οποία οδήγησε στην απομάκρυνση του **Νεστόριου** από τον αρχιεπισκοπικό θρόνο της Κωνσταντινούπολης. Αν και θεωρείται αμφιλεγόμενη ιστορική προσωπικότητα, θεωρείται εκ των κορυφαίων δογματικών της Ανατολικής εκκλησίας, έχοντας συγγράψει πολλά θεολογικά συγγράμματα, τα οποία του απέφεραν τον χαρακτηρισμό του στύλου της Ορθοδοξίας και την περίοπτη θέση ανάμεσα στους εκκλησιαστικούς συγγραφείς.

Πολυσυζητημένο είναι το θέμα της εμπλοκής ή όχι του Κύριλλου στη δολοφονία της νεοπλατωνικής φιλοσόφου Υπατίας και στην υποκίνηση στάσεων και βίαιων εκδηλώσεων. **Πολλοί μελετητές τον εμπλέκουν άμεσα στα γεγονότα αυτά και του επιρρίπτουν την ηθική ευθύνη της δολοφονίας της Υπατίας, ενώ άλλοι ελαχιστοποιούν το ρόλο και την ευθύνη του.** Εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι πράγματι ο Κύριλλος έχει στο ακέραιο την ηθική ευθύνη για τη δολοφονία της Υπατίας, γιατί τα κίνητρα της δολοφονίας της δεν ήταν κοινωνικά, ή οικογενειακά, κλπ, αλλά ήταν **καθαρά θρησκευτικά**, την σκότωσε ένα μαινόμενο θρησκευτικό πλήθος, που ήταν οπαδοί του Κύριλλου και που αυτός σαν ποιμενάρχης τους, εάν ο ίδιος δεν ήταν αναμειγμένος στη δολοφονία της (όπως πολλοί πιστεύουν), θα μπορούσε να καθοδηγήσει και να επηρεάσει το πλήθος να μην προβεί σε μια από τις πιο αποτρόπαιες πράξεις που έχουν καταγραφεί μέσα σε ιστορικά χρονικά.

Η Υπατία είναι μοναδικό στην ιστορία παράδειγμα φιλοσόφου γυναίκας και επειδή ασχολείτο με τους αριθμούς ως καθηγήτρια μαθηματικών, κατηγορήθηκε ως μάγισσα, από τους τυφλωμένους από μίσος και φανατισμό Χριστιανούς, οι οποίοι όταν την συνέλαβαν, την γύμνωσαν εξευτελίζοντάς την δημόσια, της ξέσκισαν το σώμα με ένα όστρακο και τέλος την έκαψαν. **Πρόκει-**

ται για ένα από τα πιο ειδικά εγκλήματα στην ιστορία της εκκλησίας, γι' αυτό επιβάλλεται να γίνει μια εκτενής παρουσίαση (για όσους δεν γνωρίζουν), για το ποια ήταν αυτή η φοβερή και μεγάλη ...μάγισσα Υπατία, που τόσο μισούσαν οι σύγχρονοί της Χριστιανοί, οι οποίοι για τις «αλήθειες» του ευαγγελίου έφθαναν μέχρι και τον φόνο, αλλά και για να κατανοήσει ο αναγνώστης τον ηθικό ξεπεσμό της τότε κρατούσας εκκλησίας, την οποία **έμμεσα** αποδέχεται και σήμερα, εφόσον υιοθετεί τις όποιες πνευματικές δραστηριότητές της (γραπτές, κλπ):

*«Η Υπατία γεννήθηκε το έτος έτος 370 μ.Χ. στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου και ήταν κόρη του μαθηματικού και αστρονόμου **Θέωνα**. Ήταν αγνή και άξια σεβασμού, καθηγήτρια μαθηματικών και της νεοπλατωνικής φιλοσοφίας στην Αλεξάνδρεια. Αποδειξεις για τη ζωή και το έργο της Υπατίας μπορούν να βρεθούν σε διάφορα ιστορικά κείμενα, όπως στα έργα του **Σωκράτη του Σχολαστικού**. Δυστυχώς, παρ' όλο που η ίδια η Υπατία υπήρξε πολυγραφότατη κανένα από τα έργα της δεν σώζεται και έχουμε μόνο αναφορές για αυτά. Μερικοί αναλυτές πιστεύουν ότι τα έργα της ήταν γραμμένα στα Αραβικά, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι η δουλειά της αποτελούνταν από μαθηματικές φόρμουλες που η ίδια είχε δημιουργήσει.*

Πολλοί από τους μαθητές της ανήκαν στους ανώτατους κύκλους της αριστοκρατίας της πόλης και έγιναν σημαντικές προσωπικότητες, όπως ο επίσκοπος Κυρήνης **Συνέσιος** και ο Ρωμαίος έπαρχος της Αλεξανδρείας **Ορέστης**, με τον οποίο συναντιόταν πολύ συχνά και συζητούσαν πολιτικά ζητήματα. Η Υπατία, εκτός από φιλόσοφος, μαθηματικός και αστρονόμος, κατείχε και την προεδρία της νεοπλατωνικής Σχολής της Αλεξάνδρειας και ήταν ένα άτομο άξιο σεβασμού, που ασκούσε επιρροή στους σημαντικούς άρχοντες της Αλεξάνδρειας αλλά και της Μεσογείου. Η Υπατία ασκούσε επιρροή όχι μόνο στην Αλεξάνδρεια, αλλά και στην Κωνσταντινούπολη, στην Συρία και στην Κυρήνη. Η Υπατία είναι σημαντική για τον "ρητορικό κανόνα", γιατί αποδεικνύει ότι και οι γυναίκες συμμετείχαν στις κοινωνικές και πνευματικές δραστηριότητες του αρχαίου κόσμου. Η

Υπατία δίδασκε δημόσια για τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη, αποδεικνύοντας την εκπαίδευσή της στη φιλοσοφία και στη ρητορική. Υπάρχουν πολλά κείμενα που επικυρώνουν την ενασχόλησή της ως διδάσκουσα εκτός από τα μαθηματικά, φιλοσοφία και ρητορεία.

Η Υπατία σχολίασε την Αριθμητική του **Διόφαντου**, έγραψε τον Αστρονομικό Κανόνα και τελειοποίησε τον **Κώνο του Απολλώνιου**. Επίσης συνεργάστηκε με τον πατέρα της για τον σχολιασμό του 3ου τόμου της **Αλμαγέστης** και βοήθησε τον μαθητή της **Συνέσιο**, επίσκοπο Κυρήνης στην κατασκευή ενός **αστρολάβου** και ενός **υδρομέτρου**. Βέβαια, αν και δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι ήταν μια σπουδαία μαθηματικός και φιλόσοφος της εποχής της, η Υπατία έμεινε γνωστή πιο πολύ για τη διδασκαλία της. Η Υπατία ήταν μια σεβαστή και επιφανής δασκάλα, αρκετά χαρισματική και αγαπητή στους μαθητές της. Πηγές αναφέρουν ότι είχε φυσική ομορφιά και φορούσε απλά ρούχα. Έδινε δημόσιες διαλέξεις και ίσως διατηρούσε κάποιου είδους δημόσιο γραφείο.

Η Υπατία δίδασκε και έγινε γνωστή τόσο για τη φιλοσοφία, όσο και για τα μαθηματικά. Ότι γνωρίζουμε για τα μαθηματικά της είναι μόνο ένα μικρό υποσύνολο του έργου της. Σε μεγάλο βαθμό θεωρείται ως δάσκαλος και λόγιος. Επιμελήθηκε έργα Γεωμετρίας, Άλγεβρας και Αστρονομίας και ήξερε πώς να κάνει **αστρολάβους** και **υγροσκόπια**. Αν και το έργο της χάθηκε, η παράδοση στην οποία εργάστηκε και τα κείμενα που σχολίασε αποδείχτηκε ότι ήταν η ακριβής βάση για το επόμενο βήμα στην ιστορία των μαθηματικών».

Αυτή η εξέχουσα προσωπικότητα και η λαμπρή επιστήμονας του 3^{ου} μ.Χ. αιώνα, που θεωρείται ακόμα και στις ημέρες μας **μία από τις κορυφαίες επιστήμονες όλων των εποχών**, ήταν που κατηγορήθηκε ως η αιρετική μάγισσα. Για τον θάνατό της (415 μ.Χ.), όπως αναφέρθηκε η πλειοψηφία των ιστορικών θεωρεί υπεύθυνο τον επίσκοπο Αλεξανδρείας Κύριλλο. Η πιο αξιόπιστη πηγή για τον θάνατό της είναι από τον **Σωκράτη τον Σχολαστικό**, ο οποίος έγραψε τι ακριβώς είχε συμβεί 25 περίπου χρόνια

αργότερα. Εκείνη την περίοδο, υπήρχε σε πολύ μεγάλο βαθμό ένταση και μίσος μεταξύ των Εβραίων και των Χριστιανών της Αλεξάνδρειας, ήταν η εποχή όπου ο έπαρχος Ορέστης και ο επίσκοπος **Κύριλλος** (γνωστός από τον σκληρό τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκε τον «αιρετικό» Νεστόριο) βρίσκονταν σε αντιπαράθεση. Περίπου 500 μοναχοί έφτασαν στην πόλη για να ταχθούν στο πλευρό του Κύριλλου. Κατηγόρησαν τον έπαρχο Ορέστη, ο οποίος ήταν βαπτισμένος Χριστιανός, αλλά και φίλος της Υπατίας ότι είναι ειδωλολάτρης και ότι έκανε θυσίες στους Έλληνες θεούς, **σε αντίθεση με το νόμο του Θεοδοσίου που απαγόρευε κάθε είδος ειδωλολατρείας.**

Όταν ένας μοναχός ονόματι **Αμμώνιος** πέθανε, επειδή είχε πετάξει μία πέτρα στον έπαρχο, ο Κύριλλος και οι άλλοι Χριστιανοί στράφηκαν ενάντια στην Υπατία. Αποκαλώντας την ειδωλολατρική μάγισσα και ιέρεια, την έγδυσαν και την έσυραν μέχρι τον καθεδρικό ναό, όπου την σκότωσαν γδέρνοντάς και διαμελίζοντάς την με κοφτερά όστρακα. Το διαλυμένο σώμα της το μετέφεραν στο Κυνάριον όπου την έκαψαν. Την πρακτική αυτή εξόντωσης των αντιφρονούντων ακολουθούσε ο Χριστιανικός όχλος της περιοχής και σε άλλες περιπτώσεις, όπως συνέβη και στην περίπτωση του Πατριάρχη Προτέρου.

Το θέμα με την Υπατία δεν σταματά με το θάνατό της. Η ίδια η εκκλησία σιωπηρά αναγνώριζε ότι είχε διαπράξει μια από τις πιο αποτρόπαιες πράξεις που είχαν κάνει "χριστιανοί" στο όνομα του Χριστού, γι' αυτό "έψαχνε" τρόπους για να εξιλεωθεί και βρήκαν τον τρόπο 14 αιώνες μετά. Στις **25.11.1897**, ημέρα που σύμφωνα με το Ορθόδοξο εορτολόγιο εορταζόταν η Αγία Αικατερίνη, εκπρόσωποι του θρησκευτικού κατεστημένου, εκπρόσωποι του ιερατείου (το οποίο ο Ιησούς είχε καταργήσει με το θάνατό Του), για να καλύψουν το φρικτό έγκλημα των προκαθημένων ηγετών και πιστών, εόρτασαν την Υπατία στην περιοχή **Δενισλή της Μικράς Ασίας** και αποφάσισαν να της αλλάξουν το όνομα, το οποίο έφερνε αναστάτωση στους Χριστιανούς και να της δώσουν το όνομα **Αικατερίνη**, ώστε να σβηστεί από την μνήμη το όνομα Υπατία, το οποίο τους προκαλούσε ταραχή. Εί-

ναι φοβεροί οι ιερωμένοι πλαστογράφοι της ιστορίας, όταν **1483** χρόνια μετά το φρικτό θάνατο της Υπατίας, της έδωσαν νέο όνομα για να μην ακούγεται το παλιό.

Επίσης στο συναξάριο του Νικοδήμου αναφέρεται ότι εχθροί της αλήθειας, στην περιοχή του Βοσπόρου, κοντά στη Μονή της οσίας Ματρώνης, οικοδόμησαν μοναστήρι στο όνομα της αγίας Υπατίας της Αλεξανδρινής. Με αυτό τον τρόπο οι λειτουργοί ενός αντί Βιβλικού ιερατείου προσπάθησαν να καλύψουν μια αποτρόπαια πράξη που είχε γίνει αιώνες πριν από το χριστεπώνυμο πλήθος, καθοδηγούμενο, ή και με την ανοχή της τότε αρχουσας θρησκευτικής εξουσίας, την οποία το μόνο που την ενδιέφερε ήταν η πρωτοκαθεδρία, αλλά όλα αυτά ήταν και είναι χάρτινα τεχνάσματα, γιατί οι ιστορικοί δεν ήταν δυνατόν να σιγήσουν σε ένα τέτοιο συγκλονιστικό και αποτρόπαιο γεγονός που συνέβη μέσα στους κόλπους της τότε κρατούσας εκκλησίας, την κατάσταση της οποίας πολλοί ιστορικοί, τόσο της εποχής εκείνης, όσο και μεταγενέστεροι, χαρακτηρίζουν ως «...*άθλια, φανατική και δαιμονιώδη κατάσταση*».

(3) ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΟΙ ΤΟΥ ΙΕΡΑΤΕΙΟΥ

Όταν συντάχθηκε το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστewας» και από τις δύο Οικουμενικές Συνόδους, η κατάσταση της εκκλησίας που επικρατούσε την περίοδο εκείνη ήταν όπως ήδη την περιγράψαμε. Σήμερα εμείς καλούμαστε να δεχτούμε ένα κείμενο, ως αξιόπιστη πηγή αλήθειας, το οποίο συντάχθηκε από ένα αντί Βιβλικό θρησκευτικό ιερατείο, γεμάτο πάθη, αδυναμίες, αλαζονεία και μισαλλοδοξία. Δυστυχώς και σήμερα, δεν είναι λίγοι οι αναγεννημένοι πιστοί και οι υπεύθυνοι διαφόρων εκκλησιών, ομολογιών και κινήσεων, που θέτουν το κείμενο των Οικουμενικών Συνόδων πιο πάνω ακόμα και από την θεόπνευστη Βίβλο. Αυτό δεν είναι ούτε υπερβολή, ούτε απλή εικασία, ούτε προσωπική άποψη. Αυτό μπορεί πολύ απλά να το διαπιστώσει ο οποιοσδήποτε επιθυμεί και εκζητεί την αλήθεια, εάν κάνει ένα απλό πείραμα, που είναι το εξής: Σε τυχόν ερώτηση που του κάνουν «*δέχεσαι το Σύμβολο της Πίστewας;*», ανεξάρτητα τι πιστεύει ο

ίδιος, να απαντήσει **«όχι δεν το δέχομαι, προτιμώ να ασχολούμαι με την αυθεντία του Λόγου του Θεού»**. Σε μια τέτοια απάντηση, θα διαπιστώσει με τον πιο τραγικό τρόπο την άμεση απόρριψη και τον χαρακτηρισμό του πλανεμένου και του αιρετικού και αυτό, επειδή "τόλμησε" να αμφισβητήσει ένα ανθρώπινο σύγγραμμα. Υπάρχει τόσο αμάθεια και φανατισμός, που σε μια τέτοια περίπτωση μπορεί να οδηγήσει κάποιους αναγεννημένους πιστούς και σε ακραίες καταστάσεις, που αμαυρώνουν την εικόνα του σώματος του Κυρίου Ιησού.

Το πολύ απλά ερωτήματα που τίθενται είναι:

- **Γιατί να δεχτώ ένα κείμενο**, που εκδόθηκε από ένα καταργημένο από τον Ιησού Χριστό θρησκευτικό σύστημα;
- **Γιατί να δεχτώ ένα κείμενο**, ως αξιόπιστο, όταν είναι προϊόν θρησκευτικού φανατισμού, έριδων και διχοστασιών;
- **Γιατί να δεχτώ ένα κείμενο**, που γράφτηκε αρχές του 4^{ου} μ.Χ. αιώνα και δεν περιέχεται στα θεόπνευστα κείμενα της Βίβλου;

Όχι, δεν είμαι υποχρεωμένος να το δεχτώ και ούτε ενώπιον του Θεού είναι αμαρτία, αφού δεν πρόκειται για κείμενο το οποίο να έχει γραφτεί από τους θεόπνευστους συγγραφείς της Αγίας Γραφής.

Δεν είναι δυνατόν αναγεννημένοι πιστοί, που επαγγέλλονται θεοσέβεια και που διακηρύττουν με θέρμη σε κάθε περίπτωση της ζωής τους τον Ιησού ως σωτήρα και λυτρωτή τους, **να γίνονται**, έστω και άθελά τους, **"συνεργοί" και "συνοδοιπόροι" ενός αντί Βιβλικού ιερατείου** (η βάση στην οποία στηρίζεται το ιερατείο είναι η λατρεία των ειδώλων με Χριστιανικό μανδύα), **με το να μη βάζουν εικόνες στο χώρο συναθροίσεών τους, αλλά να αναρτούν σε περίοπτη θέση το «Σύμβολο της Πίστewς» του καταργημένου από τον Ιησού ιερατείου**, για να το "προσκυνούν" ο καθένας με το δικό του τρόπο και για να τους θυμίζει πως, **ΕΑΝ** το αποδέχονται είναι πιστοί, **ΕΑΝ** δεν το δέχονται είναι **ά-πιστοι** (χωρίς πίστη) και πλανεμένοι.

Αυτό αποτελεί θρησκευτική αυθαιρεσία και πνευματικό

εξαναγκασμό του ποιμνίου να ακολουθεί ένα ανθρώπινο σύστημα και όχι τον Λόγο του Θεού. **Προσέξτε:** Το ίδιο θρησκευτικό σύστημα που θέσπισε το «Σύμβολο της Πίστεως» και το **επέβαλε**, είναι το ίδιο σύστημα που **επέβαλε** τις εικόνες ως "θαυματοργές" για να εκμεταλλεύεται την ελπίδα των ανθρώπων, αντί οι άνθρωποι να οδηγούνται στο σταυρό του Ιησού. Γιατί λοιπόν κάνεις διάκριση και το ένα το δέχεσαι και το άλλο το απορρίπτεις;

Δεν ισοπεδώνουμε τα πάντα και παρουσιάζουμε την κατεστημένη εκκλησία εχθρό του ευαγγελίου του Χριστού, γιατί και μέσα στην κατεστημένη εκκλησία έχουν υπάρξει λαμπρές μορφές, που εργάστηκαν με τον τρόπο τους και με το φως του που είχαν για την δόξα του Κυρίου και πολλοί μαρτύρησαν για την πίστη τους, αλλά ο βασικός στόχος μας στην παρούσα μελέτη μας είναι να καταδείξουμε την αξιοπιστία ή μη ενός κειμένου, του Συμβόλου της Πίστεως, που οι πιστοί το θέτουν ή σε **ισοδύναμη θέση** με τον Λόγο του Θεού, ή ακόμα το θέτουν και **πιο πάνω από την Βίβλο** και η τυχόν αξιοπιστία του κειμένου αυτού φανερώνεται μέσα από τις αξιόπιστες ιστορικές και αρχαιολογικές πηγές και μαρτυρίες, που δεν μαρτυρούν απλά, αλλά καταμαρτυρούν μια ηθική πτώση της εκκλησίας που θεωρείται μη αναστρέψιμη με ανθρώπινες ενέργειες.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι μέσα στο χώρο της κατεστημένης εκκλησίας ότι δεν υπήρξαν πράγματι λαμπρές μορφές που εργάστηκαν με αυταπάρνηση και ανιδιοτέλεια, υπηρετώντας το ποίμνιό τους και παράλληλα άφησαν συγγράμματα που προκαλούν το θαυμασμό για την αντικειμενικότητά τους. Αυτό συνέβηκε στο παρελθόν, όπως ήδη αναφέραμε από επιφανείς εκκλησιαστικούς συγγραφείς, αυτό γίνεται και στις ημέρες μας (20^{ος} και 21^{ος} αιώνας).

Όλες αυτές οι εξέχουσες προσωπικότητες είναι σαν «να χτυπούν τον αέρα» ή κατά μια άλλη έκφραση είναι σαν να προσπαθούν «να τετραγωνίσουν τον κύκλο» και αυτό γιατί, όλες οι προσπάθειές τους πέφτουν στο κενό, αν και στην αρχή φαίνεται να έχουν μεγάλη επιδοκιμασία και αποδοχή και αυτό συμβαίνει γιατί βρίσκονται σε λάθος «στρατόπεδο», βρίσκονται μέσα σε

ένα θρησκευτικό σύστημα (ιερατείο), το οποίο έχει καταργηθεί από τον Ιησού και δεν έχουν καμιά Βιβλική νομιμοποίηση.

Να το θέσουμε πιο απλά το θέμα: Είναι σαν να παίρνεις ένα υγιές φρούτο και να το βάζεις μαζί με πολλά άλλα χαλασμένα φρούτα και να περιμένεις το ένα υγιές φρούτο να επηρεάσει τα χαλασμένα φρούτα για να γίνουν και αυτά υγιή. **Αυτό δεν γίνεται, συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο, σαπίζει και το υγιές.** Το ίδιο συμβαίνει όταν κάποιος πνευματικά υγιής, βρίσκεται μέσα σε ένα πνευματικά άρρωστο σύστημα, κάθε προσπάθειά του είναι μταιοπονία. Για να δει και για να θερίσει υγιείς πνευματικούς καρπούς, θα πρέπει να βγει έξω από το σύστημα αυτό και αυτή είναι η προτροπή της Βίβλου για τον καθένα μας, σε όποιο σύστημα του κόσμου τούτου βρισκόμαστε: «...**Εξέλθετε εκ μέσου αυτών και αποχωρίσθητε, λέγει Κύριος, και μη εγγίσητε ακάθαρτον, και Εγώ θέλω σας δεχθεί, και θέλω είσθαι (εις εσάς) Πατήρ σας, και εσείς θέλετε είσθε (εις Εμένα) υιοί Μου και θυγατέρες, λέγει Κύριος παντοκράτωρ**» (Β' Κορινθίους 5'/6:17-18).

Όταν βγεις έξω από τα ανθρώπινα συστήματα, μην πάρεις μαζί σου ΤΙΠΟΤΑ από αυτά, **ούτε και τα καλά τους**, γιατί θα έχουν επάνω τους τη σφραγίδα του συστήματος που βρισκόσουν πριν. Βγες έξω και ξεκίνησε μια νέα πνευματική πορεία από το μηδέν, από την αρχή, **με μόνο οδηγό σου τον αιώνιο και αληθή Λόγο του Θεού**, γιατί εκεί υπάρχει αληθινή αγιότητα και καθαρότητα, εκεί υπάρχει αγάπη και όχι μίσος, εκεί υπάρχει συγχωρητικότητα και όχι ανταπόδοση, εκεί υπάρχει ο ίδιος ο Κύριος των δυνάμεων που θα σε οδηγή με το Πνεύμα Του.

Κεφάλαιο ΠΕΜΠΤΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

1. Στα προηγούμενα κεφάλαια έγινε μια ιστορική παρουσίαση για το πώς θεσμοθετήθηκε το «**Σύμβολο της Πίστεως**», προϊόν της Α' και της Β' Οικουμενικής Συνόδου και για τις πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούσαν την περίοδο εκείνη, που για τα δύο μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης, Ορθόδοξους και Καθολικούς, αποτελούν χρονικά ορόσημα, καθόσον τέθηκαν οι δογματικές βάσεις πάνω στις οποίες σήμερα στηρίζονται.

Επίσης αναφέρθηκε και το παρασκήνιο που εξυπηρετούσε και προωθούσε τα συμφέροντα της κατεστημένης τότε άρχουσας τάξης, πολιτικοστρατιωτικής και θρησκευτικής και για τον λόγο αυτό, **κρίθηκε απαραίτητο να αφιερωθεί ένα ολόκληρο κεφάλαιο για την κατάργηση της ιεροσύνης**, γεγονός που είναι πλέον γνωστό και δεν αμφισβητείται από όλους τους αναγεννημένους πιστούς, καθόσον κάθε αναγεννημένο παιδί του Θεού έχει προσωπική εμπειρία και αποκάλυψη του σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου με τη σταυρική θυσία του Ιησού. **Η κατάργηση της ιεροσύνης και γενικά του θεσμού του ιερατείου, είναι ένα γεγονός ύψιστης σημασίας**, για πολλούς λόγους, αλλά θα αναφέρουμε δύο βασικούς:

(1) ΓΙΑΤΙ ο Θεός άλλαξε τον διατεταγμένο από τον Νόμο του Μωυσή τρόπο λατρείας Του και εισήγαγε στην περίοδο της Καινής Διαθήκης ένα τελείως διαφορετικό τρόπο λατρείας και δοξολογίας, όπου ο πιστός θα έρχεται ενώπιόν Του, όχι πλέον με τη μεσολάβηση των ιερέων και με το αίμα της θυσίας των ζώων, αλλά απευθείας με το αίμα της μοναδικής θυσίας του Ιησού

(2) ΓΙΑΤΙ οι λειτουργοί και οι ηγέτες ενός καταργημένου θρησκευτικού ιερατείου, ενός πλέον ψεύτικου συστήματος, νομοθετούν κείμενα και λαμβάνουν αποφάσεις, **τις οποίες επιβάλλουν**

στο ποίμνιό τους να ακολουθούν πιστά και αυτό με την πάροδο των αιώνων εξελίχθηκε, εδραιώθηκε και σήμερα έχει γίνει αποδεκτό ως ορθό από τα μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης, με μικρές εξαιρέσεις, τις οποίες θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

2. Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται καταγραφή ενός άλλου εκκλησιαστικού κειμένου, το οποίο αποτελείται από 42 άρθρα και το οποίο έχει μείνει γνωστό στην ιστορία ως το **«Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου»**, με βάση το οποίο στη συνέχεια καταρτίστηκε το οριστικό κείμενο του σημερινού «Συμβόλου της Πίστεως» από τις Οικουμενικές Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινούπολης τα έτη 324 και 381 μ.Χ., αντίστοιχα. Ονομάστηκε **«...του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ»**, γιατί πιστεύεται ότι ο βασικός εμπνευστής και δημιουργός του ήταν ο μεγάλος πολέμιος του Άρειου διάκονος (τότε) Αθανάσιος, ο οποίος για την πλούσια «αντιαιρετική» του δράση έλαβε αργότερα και τον τίτλο του «Μέγα» και είναι γνωστός πλέον ως «Μέγας Αθανάσιος».

Το κείμενο αυτό δεν είναι (απόλυτα) ιστορικά εξακριβωμένο ότι έχει γραφτεί πράγματι από τον Αθανάσιο, καθόσον η χρονολογία του και ο συγγραφέας του αμφισβητούνται από μερίδα ιστορικών μελετητών, οι οποίοι θεωρούν ότι το ονομαζόμενο «Πίστεύω του Αθανασίου» δεν έχει γραφτεί από αυτόν. Ο Αθανάσιος έζησε τα έτη 293 - 373 μ.Χ., δηλαδή τέλος του 3^{ου} με τον 4^ο μ.Χ. αιώνα, ενώ άλλες πηγές τοποθετούν τη συγγραφή του κειμένου αυτού σε μεταγενέστερους αιώνες, μεταξύ του 5^{ου} και του 8^{ου} μ.Χ. αιώνα. Εάν θεωρηθεί ότι αυτή η άποψη είναι αληθινή (ενώ δεν έχει επιβεβαιωθεί), αυτό σημαίνει ότι:

(1) Το συνταχθέν «Σύμβολο της Πίστεως» από τις Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινούπολης, δεν θα μπορούσε σε καμιά περίπτωση να στηριχθεί στο λεγόμενο «κείμενο του Αθανασίου», αφού χρονολογικά αυτό ήταν μεταγενέστερο.

(2) Οι παραχαράκτες της αλήθειας του Λόγου του Θεού και οι σκοταδιστές του Μεσαίωνα, που αποτελεί την πιο σκοτεινή περίοδο της εκκλησίας, για να επιβεβαιώσουν ένα κείμενο που δογματικά (είτε ολόκληρο, είτε σε ορισμένα σημεία του) δεν συμφω-

νούσε με τον Λόγο του Θεού, εκ των υστέρων κατασκεύασαν ψεύτικες αποδείξεις και στοιχεία, θέτοντας και το όνομα κάποιου επιφανούς εκκλησιαστικού ηγέτη για να προσδώσουν κύρος και αξιοπιστία στο κείμενό τους.

Αυτή η πρακτική διαστρέβλωσης της αλήθειας και εξαπάτησης του κάθε πιστού ξεχωριστά, αλλά και ολόκληρου του ποιμνίου, είναι μία πάγια τακτική που ακολουθούσαν οι ψευδοδιδάσκαλοι και οι πλάνοι μέσα στους αιώνες, καθόσον συνέγραφαν πλήθος βιβλίων, κειμένων, κλπ. και θέτοντας ως συγγραφέα κάποιο αξιόπιστο όνομα (αποστόλου, μαθητή του Ιησού, κλπ), τα κυκλοφορούσαν εκ των υστέρων ως αυθεντικά. Τα βιβλία αυτά έμειναν γνωστά στην ιστορία ως «ψευδεπίγραφα» ή «πλαστά» ή «νόθα» ή «απόκρυφα» βιβλία, τα οποία είναι γεμάτα με φανταστικές ιστορίες. Τα πιο γνωστά από τα βιβλία αυτά είναι τα ακόλουθα: «Πράξεις του Παύλου», «Ποιμήν του Ερμά», «Αποκάλυψις του Πέτρου», «Επιστολή του Βαρνάβα», «Διδαχή των 12 Αποστόλων», «Ευαγγέλιο του Πέτρου», «Ευαγγέλιο του Θωμά», «Ευαγγέλιο του Μαθία», «Ευαγγέλιο του Ιούδα», «Πράξεις του Ανδρέα», «Πράξεις του Ιωάννη», «Βιβλίο του Ενώχ», κλπ.

Σήμερα, η επίσημη κατεστημένη Ανατολική (Ορθόδοξη) εκκλησία πολλές διδασκαλίες της σχετικά με τον Ιησού και τη μητέρα Του, τις στηρίζει στα απόκρυφα βιβλία, ενώ «επίσημα» δεν τα αποδέχεται ως θεόπνευστα ή αξιόπιστα. Τέτοιες διδασκαλίες είναι "τα παιδικά χρόνια του Ιησού", "η άσπιλη σύλληψή της Μαριάμ", "η ανάληψή της Μαριάμ", κλπ.

Το κείμενο των **42** άρθρων του «Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου», **είτε** γράφτηκε από τον ίδιο, **είτε** είναι έργο μεταγενέστερο των δύο Οικουμενικών Συνόδων, οι οποίες θέσπισαν το «Σύμβολο της Πίστεως» των 12 άρθρων, **σήμερα θεωρείται από την Ανατολική Ορθόδοξη εκκλησία ως αξιόπιστη πηγή μαρτυρίας και γίνεται αποδεκτό ως αυθεντικό έργο του Μεγάλου Αθανασίου**, καθόσον είναι το βασικό κείμενο που εδραιώνει τη διδασκαλία της «αγίας Τριάδας» και το οποίο αναφέρει πολλές περιγραφές, σχετικά με τη «σχέση» Πατέρα, Υιού και αγίου Πνεύματος. Θεωρείται ότι είναι το **πρώτο εκκλησια-**

στικό κείμενο, που χρησιμοποίησε τον όρο «**ΤΡΙΑΔΑ**», ο οποίος στη συνέχεια άρχισε να χρησιμοποιείται σε όλα τα θρησκευτικά κείμενα της κρατούσας εκκλησίας. Ιστορικά όμως υπάρχει σύγχυση ποιος πράγματι χρησιμοποίησε πρώτος τον όρο αυτό, καθώς άλλοι δέχονται ότι ο **Τερτυλλιανός** ήταν ο πρώτος που τον χρησιμοποίησε και άλλοι δέχονται τον **Ιουστινιανό**.

3. Ίσως φανεί παράξενο το γεγονός, ότι πολλοί μελετητές της Βίβλου και γενικά η μεγάλη πλειοψηφία των αναγεννημένων πιστών **αγνοούν ΠΑΝΤΕΛΩΣ την ύπαρξη του κειμένου του Αθανασίου**, με αποτέλεσμα να πέφτουν σε μεγάλες αντιφάσεις και αδιέξοδα στην προσπάθειά τους να εναρμονίσουν και να ταυτίσουν το μετέπειτα συνταχθέν «Σύμβολο της Πίστεως» από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους με τη διδασκαλία του Λόγου του Θεού. Υπάρχουν κενά και αντιφάσεις μεταξύ των κειμένων του "Συμβόλου της Πίστεως" και της "Βίβλου", ειδικά στη διδασκαλία της Τριάδας, που κάποιος ειλικρινής εκζητητής της αλήθειας αμέσως θα διαπίστωνε την αιτία, εάν γνώριζε την ύπαρξη του κειμένου του «Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου», το οποίο είναι αρκετά «κατατοπιστικό» σε βασικές δογματικές τοποθετήσεις, άσχετα αν αυτές συμφωνούν ή όχι με τον Λόγο του Θεού. Επειδή πολλοί Χριστιανοί (αναγεννημένοι και κατ' όνομα) έχουν παντελή άγνοια τι σημαίνει ο όρος «αγία Τριάδα», πιστεύοντας απλά ότι «τριάδα» είναι «Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα», στο επόμενο κεφάλαιο θα αναφέρουμε τις βασικές επικρατούσες απόψεις για την διδαχή της «τριάδας» και ποια από αυτές ανταποκρίνεται στην αλήθεια.

4. Η παρακάτω καταγραφή του κειμένου του «Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου», γίνεται σε απλή κατανοητή γλώσσα και όχι στο αρχαίο κείμενο, καθώς έχει γίνει πιστή, κατά γράμμα μετάφραση. Μέσα στο κείμενο υπάρχουν εκφράσεις που πιθανόν να δημιουργούν ερωτηματικά, αλλά όλες οι εκφράσεις αυτές εξηγούνται σε διάφορα κεφάλαια του παρόντος βιβλίου. Για παράδειγμα, συχνά αναφέρεται η φράση «**καθολική πίστη**» ή «**καθολική θρησκεία**». Εδώ δεν εννοεί την Καθολική (Δυτική) εκκλη-

σία, καθόσον η "Δυτική εκκλησία" με έδρα την Ρώμη και η "Ανατολική εκκλησία" με έδρα τη Νέα Ρώμη (Κωνσταντινούπολη), παρ' όλο που ήταν 2 ισχυρά Πατριαρχεία, αντιμαχόμενα για την πρωτοκαθεδρία, μέχρι το έτος **867 μ.Χ.** όπου επήλθε η πρώτη προσωρινή ρήξη μεταξύ τους, αποτελούσαν **ΜΙΑ ενιαία ΕΚΚΛΗΣΙΑ**. Δύο αιώνες αργότερα, το έτος **1054 μ.Χ.**, γίνεται το οριστικό σχίσμα των «δύο» εκκλησιών και όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, ονομάστηκαν επίσημα **«Ανατολική εκκλησία»** και **«Δυτική εκκλησία»**, χωρίς να έχουν λάβει ακόμα τις σημερινές ονομασίες **«Ορθόδοξη εκκλησία»** και **«Καθολική εκκλησία»**, διεκδικώντας η κάθε μία για λογαριασμό της ότι έχει την «αποστολική διαδοχή».

Για τον όρο «καθολική πίστη», αναφέραμε επίσης σε προηγούμενο κεφάλαιο ότι τον χρησιμοποίησε ο (Μέγας) Θεοδόσιος σε Διάταγμα που είχε εκδώσει και επέβαλε τον Χριστιανισμό ως υποχρεωτική θρησκεία όλων των υπηκόων της αυτοκρατορίας.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το Σύμβολο του Αθανασίου, όπως έχει διατυπωθεί σε 42 άρθρα, έχει ως παρακάτω (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ζωντά ή κεφαλαία γράμματα, οι υπογραμμίσεις και λοιπές επισημάνσεις, έχουν γίνει από τον εκδότη του βιβλίου. Όσες λέξεις βρίσκονται μέσα σε παρένθεση δεν υπάρχουν στο πρωτότυπο κείμενο, αλλά έχουν τεθεί για διευκόλυνση της κατανόησης του κειμένου):

- 01.** Οποιοσδήποτε, ο οποίος θα σωζόταν ή επιθυμούσε να σωθεί, πριν από όλα είναι αναγκαίο να κρατά την **«καθολική πίστη»**.
- 02.** Όποια πίστη **εξαιρεί τον άνθρωπο** να διαφυλαχθεί τέλειος και αμόλυντος ή αδιάφθορος, χωρίς αμφιβολία θα χαθεί αιωνίως.
- 03.** Η **«καθολική πίστη»** είναι η εξής: «Λατρεύουμε τον ΕΝΑ Θεό σαν ΤΡΙΑΔΑ και την ΤΡΙΑΔΑ σαν ενότητα...».
- 04.** Δίχως να συγχέουμε τα ΠΡΟΣΩΠΑ, ούτε να διαιρούμε την ΟΥΣΙΑ - ΥΠΟΣΤΑΣΗ....

05. Γιατί υπάρχει **ένα** πρόσωπο (1^ο) του ΠΑΤΕΡΑ, **άλλο** πρόσωπο (2^ο) του ΥΙΟΥ και **άλλο** πρόσωπο (3^ο) του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ.
06. Αλλά η **ΘΕΟΤΗΤΑ** του Πατέρα, του Υιού και του Αγίου ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ **είναι ΜΙΑ**. Η δόξα τους (των 3 προσώπων) είναι ίση και η μεγαλοπρέπεια αιώνια.
07. Όπως είναι ο Πατέρας, έτσι είναι και ο Υιός και το Πνεύμα το Άγιο.... (δηλαδή)
08. Ο Πατέρας είναι **ΑΔΗΜΙΟΥΡΓΗΤΟΣ**, ο Υιός είναι **αδημιούργητος**, και το Πνεύμα το Άγιο είναι **αδημιούργητο**....
09. Ο Πατέρας είναι **ΑΠΕΙΡΟΣ**, ο Υιός είναι **άπειρος**, το Πνεύμα το Άγιο είναι **άπειρο**....
10. Ο Πατέρας είναι **ΑΙΩΝΙΟΣ**, ο Υιός είναι **αιώνιο**, το Πνεύμα το Άγιο είναι **αιώνιο**....
11. Και ακόμα ότι «**δεν είναι ΤΡΕΙΣ αιώνιοι, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ αιώνιος**».
12. Όπως επίσης «**δεν είναι ΤΡΕΙΣ αδημιούργητοι, ούτε ΤΡΕΙΣ άπειροι, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ άπειρος, ΕΝΑΣ αδημιούργητος**».
13. Το ίδιο, ο Πατέρας είναι **ΠΑΝΤΟΔΥΝΑΜΟΣ**, ο Υιός είναι **παντοδύναμος**, το Άγιο Πνεύμα είναι **παντοδύναμο**....
14. Και ακόμα «**δεν είναι ΤΡΕΙΣ παντοδύναμοι, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ παντοδύναμος**».
15. Ο Πατέρας είναι **ΘΕΟΣ**, ο Υιός (είναι) **Θεός**, το Άγιο Πνεύμα (είναι) **Θεός**,
16. Και ότι «**δεν είναι ΤΡΕΙΣ ΘΕΟΙ, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ**».
17. Ο Πατέρας είναι **ΚΥΡΙΟΣ**, ο Υιός είναι **Κύριος**, το Άγιο Πνεύμα (είναι) **Κύριος**,
18. (Και) «**δεν είναι όμως ΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ ΚΥΡΙΟΣ**».

19. Έτσι είμαστε αναγκασμένοι από τη «Χριστιανική αλήθεια» να ομολογήσουμε κάθε (θείο) πρόσωπο ΜΟΝΟ του ή χωριστά **ότι είναι και ΘΕΟΣ και ΚΥΡΙΟΣ**.
20. ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ από την «καθολική θρησκεία» να μιλάμε για 3 ΘΕΟΥΣ ή (για) 3 ΚΥΡΙΟΥΣ.
21. **Ο ΠΑΤΕΡΑΣ είναι άναρχος**, δεν δημιουργήθηκε, δεν κατασκευάστηκε και δεν γεννήθηκε.
22. **Ο ΥΙΟΣ είναι ο μονογενής του Πατρός**, δεν δημιουργήθηκε, δεν κατασκευάστηκε, αλλά γεννήθηκε.
23. **Ο ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ εκπορεύεται από τον Πατέρα και τον Υιό**, δεν κατασκευάστηκε δεν δημιουργήθηκε, ούτε γεννήθηκε, αλλά ενεργεί.
24. Υπάρχει συνεπώς **ΕΝΑΣ Πατέρας**, όχι 3 Πατέρες, **ΕΝΑ Υιός**, όχι 3 Υιοί, **ΕΝΑ Άγιο Πνεύμα**, όχι 3 Άγια Πνεύματα.
25. Και σ' αυτή την ΤΡΙΑΔΑ, κανείς **δεν είναι** προγενέστερος ή μεταγενέστερος, κανείς **δεν είναι** μεγαλύτερος ή μικρότερος....
26. Αλλά και τα 3 πρόσωπα είναι ΣΥΝΑΙΩΝΙΑ και ΙΣΑ μεταξύ τους.
27. Έτσι σε κάθε περίπτωση η ΤΡΙΑΔΑ πρέπει να λατρεύεται σαν ΕΝΟΤΗΤΑ και (αντίστροφα) η «Ενότητα» σαν «Τριάδα»
28. **Αφήστε** το «ότι θα σωζόταν» ή «επιθυμούσε να σωθεί». **Σκεφτείτε** την ΤΡΙΑΔΑ ή ότι αφορά την ΤΡΙΑΔΑ.
29. Επί πλέον, είναι ανάγκη για **αιώνια σωτηρία** το ότι πιστεύει επίσης με πίστη **στην «ΕΝΣΑΡΚΩΣΗ» του Κυρίου μας Ιησού Χριστού**.
30. **Η σωστή πίστη είναι ότι** «εμείς πιστεύουμε και ομολογούμε ότι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, ο Υιός του Θεού, είναι ταυτοχρόνως και ΘΕΟΣ και ΑΝΘΡΩΠΟΣ....»
31. Είναι (ο Υιός) **Θεός της υπόστασης του Πατέρα**, γεννη-

μένος πριν να γίνει ο κόσμος (και) πριν να υπάρξει ο χρόνος και είναι **άνθρωπος της υπόστασης της μητέρας του**, γεννηθείς μέσα στον κόσμο (και) μέσα στο χρόνο....

32. (Είναι) τέλειος ΘΕΟΣ, τέλειος ΑΝΘΡΩΠΟΣ, αποτελούμενος από λογική, ψυχή και ανθρώπινη σάρκα.
33. (Είναι) ΙΣΟΣ, τέλειος ΘΕΟΣ, τέλειος ΑΝΘΡΩΠΟΣ, αποτελούμενος από λογική, ψυχή και ανθρώπινη σάρκα.
34. Αν και είναι ΘΕΟΣ και ΑΝΘΡΩΠΟΣ, **δεν είναι δύο**, αλλά είναι **«ένας Χριστός»**.....
35. Ένας, όχι με αλλαγή της θεότητας σε σάρκα, αλλά με το να πάρει την ανθρώπινη φύση μέσα στον Θεό..
36. **ΟΛΟΙ μαζί ΕΝΑΣ**, χωρίς καμιά σύγχυση της υποστάσεως, αλλά ΕΝΟΤΗΤΑ προσώπου.....
37. Γιατί, σαν λογικό, ψυχή και σάρκα, είναι ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ, έτσι ο Θεός και ο άνθρωπος είναι **«ένας Χριστός»**.
38. Ο οποίος **υπέφερε** για τη σωτηρία μας, **κατέβηκε** στον κάτω κόσμο στους νεκρούς και **αναστήθηκε**....
39. **Αναλήφθηκε** στους ουρανούς, **κάθισε** στα δεξιά του Πατέρα, **για να έρθει** πάλι από εκεί για να κρίνει ζώντες και νεκρούς.....
40. Με τον ερχομό του όλοι οι άνθρωποι **θα αναστηθούν** με τα σώματά τους και **θα δώσουν** λόγο για τις πράξεις τους....
41. Και όσοι έχουν πράξει τα αγαθά θα υπάγουν στην αιώνια ζωή και όσοι έχουν πράξει τα φαύλα θα υπάγουν στο αιώνιο πυρ....
42. Αυτή είναι η **«καθολική πίστη»**, την οποία όποιος δεν έχει πιστέψει ειλικρινά και σταθερά, δεν μπορεί να σωθεί.
- 5.** Διαβάζοντας κάποιος το «Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου», όπως αυτό είναι διατυπωμένο, αμέσως αντιλαμβάνεται ότι πρόκειται για ένα κείμενο, το οποίο έχει γραφτεί, χωρίς να υ-

πάρχει βαθειά επίγνωση των αληθειών του Λόγου του Θεού, **καθόσον εμπειριέχει πολλές ασάφειες, φοβερές αντιφάσεις και διδασκαλίες, οι οποίες δεν έχουν κανένα έρεισμα στην Βίβλο.** Το πιο συγκλονιστικό γεγονός από όλα είναι ότι, ενώ ο προφανής σκοπός του συγγραφέα ήταν να στηρίξει και να δώσει ισχυρά επιχειρήματα υπέρ της "τριάδας", **κατορθώνει το εντελώς αντίθετο**, με το να δημιουργήσει σύγχυση και πολλά ερωτηματικά στον καλοπροαίρετο αναγνώστη. Για το θέμα αυτό, θα ασχοληθούμε με λεπτομέρειες στο «Κεφάλαιο 10».

Χωρίς κάποιος να έχει ιδιαίτερες θεολογικές γνώσεις, διαβάζοντας το κείμενο των 42 άρθρων, αντιλαμβάνεται πάρα πολύ εύκολα ότι το κείμενο αυτό στερείται ολοκληρωμένου λόγου και δομής και ότι εμπειριέχει έννοιες οι οποίες δεν μπορούν να ερμηνευτούν. Παρ' όλα αυτά όμως, το κείμενο αυτό έγινε αποδεκτό ως αξιόπιστο από την Α' Οικουμενική Σύνοδο (324 μ.Χ.), εάν βέβαια δεχτούμε την άποψη ότι πράγματι συντάχθηκε από τον Αθανάσιο και στη συνέχεια, σύμφωνα με αυτό, καταρτίστηκαν τα πρώτα 7 άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως».

Το θέμα όμως δεν σταματά εδώ, αλλά στην επόμενη Β' Οικουμενική Σύνοδο (381 μ.Χ.) ολοκληρώνεται το επίσημο κείμενο του **«ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ»** με την προσθήκη 5 ακόμα άρθρων, **οι έννοιες των οποίων έρχονται σε πλήρη ταύτιση με το κείμενο του «ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ», όσον αφορά την τριαδικότητα του Θεού**, που στο κείμενο του Αθανασίου παρουσιάζεται ο Θεός με 3 θεία πρόσωπα (άρθρο 15), αλλά δεν ...είναι **«τρεις Θεοί»** (αντίφαση /άρθρο 16) και τα οποία πρόσωπα είναι **«συναιώνια και ίσα μεταξύ τους»** (άρθρο 26) και κατά το οριστικό «Σύμβολο της Πίστεως» των δύο πρώτων Οικουμενικών Συνόδων τα πρόσωπα αυτά είναι **«συνδοξαζόμενα και συμπροσκονούμενα».**

Σήμερα το «Σύμβολο της Πίστεως» των Οικουμενικών Συνόδων, Νίκαιας και Κωνσταντινούπολης (που στηρίχθηκε σε ένα κείμενο αμφίβολης προέλευσης, συγγραφής και αξιοπιστίας, σε ένα κείμενο που το χαρακτηρίζει η ασάφεια και η αντίφαση), είναι επίσημα αποδεκτό από την Ορθόδοξη Ανατολική εκκλησία και

από την Καθολική Δυτική εκκλησία, καθώς και από το μεγαλύτερο μέρος της Διαμαρτυρόμενης εκκλησίας, ως η βάση και το θεμέλιο της δογματικής πίστης τους.

Αξίζει να γίνει ειδική μνεία για την **αντιφατική στάση** της Διαμαρτυρόμενης εκκλησίας, η οποία περίπου το έτος 1517 μ.Χ. βγήκε μέσα από την Καθολική εκκλησία με τη μεγάλη εκκλησιαστική μεταρρύθμιση του Μαρτίνου Λούθηρου, απορρίπτοντας τις πλάνες της για το πώς σώζεται ο άνθρωπος από την αμαρτία και για το πώς μπορεί να πλησιάσει τον Θεό και να Τον λατρεύει «εν πνεύματι και αληθεία».

Η Διαμαρτυρόμενη κίνηση υιοθέτησε εξ ολοκλήρου το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως» ως δογματικά αξιόπιστο και σύμφωνο με τον Λόγο του Θεού, ενώ και τότε και σήμερα κατακρίνει και απορρίπτει τα θρησκευτικά ιερατικά συστήματα της Ορθοδόξου και της Καθολικής εκκλησίας, καθόσον ο θεσμός της ιεροσύνης καταργήθηκε με τη θυσία και την ανάσταση του Ιησού, πλην όμως οι λειτουργοί αυτού του ψεύτικου θρησκευτικού συστήματος, συνεπικουρούμενοι και από την τότε επίσημη πολιτική εξουσία, είναι που συνέταξαν το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως» και στη συνέχεια το επέβαλαν δια της βίας και απειλών με θάνατο στους υπηκόους της αυτοκρατορίας.

Εκτός των 3 μεγάλων κατεστημένων δογμάτων (Ορθόδοξων, Καθολικών, Διαμαρτυρομένων) υπάρχουν ομάδες, κινήσεις, ομολογίες, κλπ, που συγγενεύουν δογματικά με την Διαμαρτυρόμενη κίνηση, καθόσον **ταυτίζονται (α)** στην απόρριψη του ιερατείου και **(β)** στη διδασκαλία της αναγέννησης του ανθρώπου διά μέσου της θυσίας του Ιησού, που στο δογματικό τους πιστεύω προτάσσουν το τρίπτυχο: **(1) Αναγέννηση** με τη σταυρική θυσία του Ιησού, **(2) Βάπτισμα στο νερό** στο όνομα του Κυρίου Ιησού και **(3) Βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα του Θεού**.

Οι κινήσεις αυτές, που φέρουν διάφορες ονομασίες, **απορρίπτουν εξ ολοκλήρου** το «Σύμβολο της Πίστεως» των Οικουμενικών Συνόδων, ως δημιούργημα μιας σκοτεινής περιόδου και ενός θρησκευτικού κατεστημένου, του οποίου η μόνη του επιδίω-

ξη ήταν η πρωτοκαθεδρία. Οι ομάδες αυτές, θεωρούνται ότι ανήκουν στην κατηγορία των μονοθειστικών (μη τριαδικών) εκκλησιών και από επίσημα στατιστικά στοιχεία αποτελούν την τρίτη παγκόσμια Πεντηκοστιανή δύναμη και εκτός Ελλάδος φέρουν τη γενική ονομασία **«εκκλησίες του Ονόματος του Ιησού»**, ενώ στον Ελλαδικό χώρο αυτοαποκαλούνται "μονοθειστικές εκκλησίες", ή "εκκλησίες της μοναδικότητας του Θεού". Σαν σύνολο όμως, οι μονοθειστικές εκκλησίες, αποτελούν παγκόσμια μειοψηφία σε σύγκριση με τις τριαδικές εκκλησίες και των 3 μεγάλων Χριστιανικών δογμάτων, Ορθοδόξων, Καθολικών και Διαμαρτυρομένων. Για λεπτομέρειες στο θέμα αυτό, συστήνουμε το βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο **«ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»** (κωδικός 34).

Θα ισχυριστεί κάποιος ότι ένα μεγάλο μέρος του Συμβόλου της Πίστεως έχει ισχυρά εδραιώματα μέσα στον Λόγο Του Θεού και ότι δεν έρχεται σε αντίθεση με την Βίβλο. Αυτό είναι αλήθεια, ειδικά στην αρχή, αλλά όμως δεν το καθιστά αυτόματα αξιόπιστο, όταν μέσα του εμπεριέχει και βασικές διδασκαλίες που αντιβαίνουν προς τη διδασκαλία της Βίβλου. Ένα κείμενο θεωρείται αξιόπιστο, όχι όταν ένα σημαντικά μεγάλο μέρος του ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και ένα μικρό μέρος του είναι λάθος, αλλά όταν **ολόκληρο** το κείμενο είναι αξιόπιστο και η αξιοπιστία του μπορεί να ελεγχθεί και από άλλες πηγές, ως συμμαρτυρία.

Υπάρχουν αξιόλογα κείμενα που έχουν λάθη **σε επουσιώδη θέματα** και δεν αλλοιώνουν σημαντικά το κεντρικό μήνυμά του. Υπάρχουν όμως και κείμενα που τα τυχόν λάθη τους είναι **εξαιρετικά σημαντικά**, γιατί αλλάζουν όλο το κεντρικό θέμα του κειμένου. Τότε το κείμενο αυτό απορρίπτεται εξ' ολοκλήρου. Τέτοια σημαντικά λάθη υπάρχουν και στο κείμενο του συνταχθέντος «Συμβόλου της Πίστεως» από τις Οικουμενικές Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινούπολης, καθόσον η σχέση του Πατέρα, του Υιού και του αγίου Πνεύματος παρουσιάζεται και ερμηνεύεται σε διαφορετική βάση, απ' ότι αναφέρεται σε ολόκληρη την Βίβλο και η τοποθέτησή του αυτή στηρίζεται σε ένα σύγγραμμα αμφίβολης ποιότητας και προέλευσης, όπως είναι το

«Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου».

Αναφερθήκαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο για το ένα υγιές φρούτο και τα πολλά χαλασμένα φρούτα. Αυτό εδώ, θα το επαναλάβουμε, **λίγο διαφορετικά**, γιατί έχει άμεση σχέση με το θέμα που θίγουμε στο παρόν κεφάλαιο. Είναι πολλή σοφή η παροιμία του λαού μας που αναφέρει ότι: **«Όταν έχεις 10 μήλα, από τα οποία τα 9 είναι υγιή και το 1 σάπιο και τα βάλεις όλα μαζί, δεν θα γίνει υγιές το 1 ένα σάπιο, αλλά θα σαπίσουν και τα υπόλοιπα 9. Το μικρόβιο της ασθένειας του ενός μήλου, θα προσβάλει και τα άλλα 9 μήλα».**

Αυτή είναι μια πνευματική εικόνα στον καθημερινό αγώνα του πιστού, που είναι εύκολο η μία αμαρτία να αμαυρώσει όλο το σώμα, η μία αμαρτία (ίσως και ασήμαντη) να πολλαπλασιασθεί και να αγγίξει όλο το περιβάλλον μας γύρω, φέρνοντας την πνευματική ασθένεια.

Όταν σε ένα κείμενο, **το μεγαλύτερο μέρος** του μπορεί να χαρακτηριστεί από κάποιους ως "αξιόλογο και καθαρό" (όπως τα 9 μήλα) και **το μικρότερο μέρος** του να διαπιστωθεί ότι περιέχει "ανακρίβειες και έλλειψη αντικειμενικότητας", σε σημείο που να διαστρεβλώνεται όλο το κυρίως θέμα (όπως το 1 σάπιο μήλο), τότε ολόκληρο το κείμενο αυτό, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι υγιές, αλλά είναι αναξιόπιστο και κατά συνέπεια δέχεται κριτική και απορρίπτεται.

Εδώ μπορούμε να το παραλληλίσουμε με τις μικρές αλώπεκες που αναφέρει η Βίβλος: **«Πιάσατε εις ημάς τας αλώπεκας, τας μικράς αλώπεκας, αι οποίαι αφανίζουν τας αμπέλους· διότι αι άμπελοι ημών ανθούν»** (Ώσμα Ασμάτων Β/2:15). Πολύ μικρές αλώπεκες (αλεπούδες) μπορούν να αφανίσουν ένα τεράστιο αμπέλι. Μια μικρή αμαρτία, πολύ μικρή, δεν χρειάζεται να είναι κάποια πολύ χτυπητή περίπτωση, ή μια αθώα ψευδοδιδασκαλία, ή μια οποιαδήποτε μικρή παρέκκλιση από τον Λόγο του Θεού, που μπορεί να τη χαρακτηρίσουμε μη σημαντική, μπορεί να φέρει στην πορεία, αργά αλλά σταθερά, μια ολοκληρωτική καταστροφή μέσα στους πιστούς.

Η αλεπού σαν ζώο φημίζεται για την πονηριά της και συμβολικά αναφέρεται στον εχθρό της ψυχής μας, τον Διάβολο, ο οποίος αποκαλείται και «**πονηρός**» (βλ. Ματθαίος 1Γ/13:19,39, κλπ). Ο πονηρός εχθρός του ανθρώπου, **η μεγάλη αλεπού**, που είναι ο Διάβολος, μεταχειρίζεται πολλά τεχνάσματα για να παρασύρει τον άνθρωπο μακριά από τις αλήθειες της Βίβλου και η τεχνική του είναι απλή, **ή** να τις κρύβει, **ή** να τις παρουσιάζει αθώως, μικρές και ασήμαντες.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο Ιησούς αποκάλεσε τον Ηρώδη "αλεπού" όταν μερικοί Φαρισαίοι πήγαν του είπαν: «*..Έξελθε και αναχώρησον εντεύθεν, διότι ο Ηρώδης θέλει να σε θανατώση*». Ο Ιησούς τους απάντησε: «*...Υπάγετε και είπατε προς την **αλώπεκα ταύτην·** Ιδοῦ, **εκβάλλω δαιμόνια και κάμνω θεραπείας σήμερον και αύριον***» (βλ. Λουκάς 1Γ/13:31-32). Μικρές διδασκαλίες, που δεν συμφωνούν με τον Λόγο του Θεού, καταστρέφουν ολόκληρες εκκλησίες, λίγη ζύμη κάνει όλο το φύραμα ένζυμο. Εάν μία λάθος διδαχή υπάρχει μέσα στο Σύμβολο της Πίστεως, τότε **όλο** το κείμενό του είναι "ένζυμο".

Όπως ήδη αναφέραμε μέσα στην Ορθόδοξη και την Καθολική εκκλησία υπήρξαν εξέχουσες πνευματικές μορφές, που διακρίθηκαν για την εξαιρετική τους δράση και εργάστηκαν με αυταπάρνηση για τη διάδοση της αλήθειας του ευαγγελίου του Ιησού, γεγονός που έστρεψε εναντίον τους την τότε κατεστημένη εκκλησία και υπέστησαν διωγμούς, όπως για παράδειγμα ο **Ιωάννης Χρυσόστομος** στην Ανατολή και ο ιερός **Αυγουστίνος** στη Δύση, αλλά άλλες μορφές, λιγότερες γνωστές.

Όσο όμως και να ήσαν γεμάτοι από την πίστη για τον Ιησού Χριστό, όσο και εάν εργάστηκαν με θυσία και ζήλο, το γεγονός **ότι βρισκόντουσαν** μέσα σε ένα καταργημένο από τον Ιησού θρησκευτικό σύστημα και **ότι υπηρετούσαν** μέσα στην άγνοιά τους ένα ιερατείο, που οι ειδωλολατρικές ρίζες του είχαν φυτρώσει στην αρχαία Βαβυλώνα, **ήσαν αιχμάλωτοι και πνευματικά δέσμιοι του συστήματος αυτού**, με αποτέλεσμα κάθε ενέργειά τους να είναι εκ των προτέρων καταδικασμένη. Εφόσον

έμεναν μέσα στο σύστημα αυτό και δεν το αποκήρυτταν, όπως είχε την τόλμη και την πίστη να κάνει ο Μαρτίνος Λούθηρος, ο αγώνας τους κατά βάση ήταν μάταιος, έστω και αν επιφανειακά παρουσίαζε καρπούς νίκης.

Και σήμερα, πρώτες δεκαετίες του 21^{ου} αιώνα, μέσα στην Ελλαδική Ορθόδοξη εκκλησία υπάρχουν οι εξαιρέσεις, υπάρχουν εκείνες οι λαμπρές μορφές των ταπεινών υπηρετών του Κυρίου Ιησού, που έντονα δραστηριοποιούνται σε διάφορους εκκλησιαστικούς και κοινωνικούς τομείς. Αλλά η ένταξή τους και η παραμονή τους σε ένα καταργημένο θρησκευτικό σύστημα και το γεγονός ότι υπηρετούν αυτό το σύστημα, ακυρώνει κάθε αξιόλογη προσπάθεια και ενέργειά τους, ο κόσμος πλέον δεν πείθεται, θέλει να δει τα «σημεία και τα τεράστια» της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, θέλει να δει στο πρόσωπο των λειτουργών του Κυρίου, τον ίδιο τον Κύριο Ιησού, θέλει να δει αγιότητα και καθαρότητα σε όλο το σύστημα της εκκλησίας και σε όλους τους λειτουργούς της.

Το ότι υπάρχουν μέσα στην κατεστημένη Ορθόδοξη εκκλησία μερικά «πνευματικά μήλα» που είναι υγιή, δεν σημαίνει ότι αυτόματα και όλο το έργο της εκκλησίας είναι υγιές, αφού υπάρχουν και πολλά άλλα «σάπια μήλα», που σκανδαλίζουν το ποίμνιο, που έχουν γίνει φορείς ειδωλολατρικών δοξασιών και που γενικά καπηλεύονται το όνομα του Χριστού (όντες «Χριστιανοί») για την απόκτηση αισχρού κέρδους. Πως σήμερα, εγώ και εσύ, καλούμαστε να δεχτούμε σαν αξιόπιστο κείμενο το «Σύμβολο της Πίστεως», όταν αυτό είναι δημιούργημα ενός θρησκευτικού ιερατείου, το οποίο ολοκληρωτικά καταργήθηκε με τη σταυρική θυσία του Κυρίου Ιησού, ο οποίος ήρθε για να ελευθερώσει τους δέσμιους και να δώσει νέα πνευματική όραση στο λαό Του.

Ίσως να φανεί στον αναγνώστη παράδοξο το γεγονός ότι στη μελέτη μας αυτή δεν παίρνουμε σαφή θέση, ούτε υπέρ, ούτε κατά της «τριαδικής διδασκαλίας». Βασικός στόχος είναι η παρουσίαση ιστορικών γεγονότων και πληροφοριών, για το πώς συντάχθηκε το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως» επάνω στο οποίο θεμελιώθηκε και στηρίζεται η τριαδική διδασκαλία.

Για τον λόγο αυτό και για να είναι αντικειμενική και αξιόπιστη η μελέτη μας, στο επόμενο κεφάλαιο θα γίνει καταγραφή των υπάρχουσών διδασκαλιών (υπέρ) της «τριάδας» και στο τέλος της μελέτης ο κάθε αναγνώστης, όποια άποψη και να ακολουθεί, να βγάλει τα δικά του προσωπικά συμπεράσματα και να οδηγηθεί στην αλήθεια.

Μια μελέτη θεωρείται αντικειμενική και αξιόπιστη, όχι όταν ο συγγραφέας παρουσιάζει μονομερώς τα στοιχεία, δηλαδή από τη μία μόνο πλευρά (σύμφωνα με την προσωπική του δογματική θέση), αλλά όταν περιλαμβάνει και τις δύο απόψεις, παραθέτοντας με ακρίβεια τα ιστορικά εκείνα στοιχεία ή τις πληροφορίες που στηρίζουν **και τις δύο απόψεις**.

από τις εκδόσεις μας

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 37 - 1

Α' έκδοση: 06/2012 - Β' έκδοση: 03/2021

Σελίδες 160

«ΔΟΓΜΑΤΑ και ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»: Πρόκειται για ένα βιβλίο, που παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο τις διάφορες Χριστιανικές ομολογίες, ομάδες και κινήσεις που υπάρχουν στην Ελλάδα και **πρωτοτυπεί** στο γεγονός ότι έχει γραφτεί από **«αναγεννημένο ΠΙΣΤΟ»** και αφορά **«αναγεννημένες ΚΙΝΗΣΕΙΣ»**, με βασικό στόχο να υπάρχει μια αντικειμενική ενημέρωση, καθόσον στα λεγόμενα **«αντιαιρετικά εγχειρίδια»** της επίσημης κατεστημένης εκκλησίας υπάρχουν πολλές ανακρίβειες για τους «ετερόδοξους», όπως αποκαλούν τους μη ανήκοντες στην Ελλαδική εκκλησία.

Κεφάλαιο ΕΚΤΟ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ και ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΑΔΑ

1. Επειδή στη μεγάλη πλειοψηφία των αναγεννημένων πιστών υπάρχει άγνοια ή σύγχυση για τη διδασκαλία της "αγίας Τριάδας" και επειδή είναι γενική η διαπίστωση ότι αδυνατούν με τεκμηριωμένα επιχειρήματα να στηρίξουν την όποια άποψή τους, στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει μία σαφή αναφορά στην καθαρώς «τριαδική θεολογία», προκειμένου να αποσαφηνιστούν μερικές ουσιώδεις και βασικές έννοιές της, ώστε να μην υπάρχουν κενά και απορίες στον ενδιαφερόμενο. **Η μελέτη αυτή δεν αποσκοπεί να ταχθεί, ούτε υπέρ της «τριάδας», ούτε κατά της «τριάδας».** Ίσως για πολλούς αυτό να θεωρηθεί σχήμα οξύμωρο ή αντιφατικό, αλλά στόχος είναι να γίνει μια αντικειμενική καταγραφή και ανάλυση των όρων, των εννοιών και των γεγονότων, ώστε ο αναγνώστης στο τέλος ολόκληρου του βιβλίου (και όχι του κεφαλαίου αυτού) να οδηγηθεί ο ίδιος να λάβει θέση υπέρ ή κατά της «τριάδας», γιατί σήμερα η διδασκαλία της «αγίας Τριάδας» είναι ένα ταμπού απαραβίαστο, γιατί με αυτό γαλουχήθηκε και μεγάλωσε. **Εάν** μεν η διδασκαλία της «αγίας Τριάδας» είναι σύμφωνη με τον Λόγο του Θεού, θα πρέπει να μάθει να την τεκμηριώνει σωστά και να μην έχει μια επιφανειακή και ρηχή γνώση των πραγμάτων. **Εάν** αντίθετα, η διδασκαλία αυτή «δεν στηρίζεται» στην Βίβλο, επίσης θα πρέπει να έχει ισχυρά τεκμήρια για να μπορεί να το αποδεικνύει.

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ένα συγκλονιστικά μεγάλο ποσοστό μεταξύ των αναγεννημένων πιστών (ποσοστό που φθάνει μέχρι και το 80%) δεν γνωρίζει και δεν μπορεί να τεκμηριώσει την «τριαδική διδασκαλία». Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι μεταξύ των διαφόρων δογματικών ομολογιών και κινήσεων **δεν υπάρχει ενιαία και ταυτόσημη δογματική τοποθέτηση.**

ΕΑΝ ερωτηθεί κάποιος που ακολουθεί τη διδασκαλία αυτή να απαντήσει «τι είναι ή πως εννοεί την αγία Τριάδα», αβίαστα απαντά **«Τριάδα είναι Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα».**

ΕΑΝ του ζητηθεί να κάνει μια ανάλυση επάνω στο θέμα αυτό, θα βρεθεί σε αμηχανία και θα πέφτει σε αντιφάσεις, καθόσον η απάντησή του δεν θα πείθει και στο τέλος θα κλείσει το θέμα επικαλούμενος το **«μυστήριο της τριαδικότητας».** Αυτή είναι η συνηθισμένη απάντηση που δίνουν όσοι δεν έχουν βαθιά γνώση της τριαδικής θεολογίας, δεν έχουν δηλαδή επίγνωση της διδασκαλίας αυτής, καθόσον την θεωρούν μυστήριο, το **«μυστήριο της τριαδικότητας»** και έτσι προσπερνούν πολύ εύκολα ένα τόσο ουσιώδες θεολογικό θέμα.

Για τους αναγεννημένους πιστούς (σε όποια ομολογία και αν ανήκουν) **δεν υπάρχουν «μυστήρια»**, γιατί ο Κύριος Ιησούς είναι Αυτός που αποκαλύπτει τα μυστήρια στα παιδιά Του. Ο απόστολος Παύλος γράφει ότι είμαστε *«οικονόμοι των μυστηρίων του Θεού...και της πολυειδούς χάριτος του Θεού»* (βλ. Α' Κορινθίους Δ/4:1, Α' Πέτρου Δ/4:10) και ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ σημαίνει ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ, είμαστε διαχειριστές των αποκεκαλυμμένων μυστηρίων του Κυρίου. Ο Παύλος μας δίνει επίσης το παράδειγμα, λέγοντας *«γνωρίζω εις τίνα επίστευσα»*, δηλαδή μας λέγει ότι *«ΞΕΡΩ σε ποιον επίστευσα, ΞΕΡΩ ποιος είναι ο Κύριός μου και ο Θεός μου, ΞΕΡΩ όταν λέγω Πατέρα, ποιος είναι ο Πατέρας, ΞΕΡΩ όταν λέγω Ιησούς, ποιος είναι ο Ιησούς και ΞΕΡΩ όταν λέγω το άγιο Πνεύμα του Θεού, ποιο είναι το Πνεύμα, γιατί ΓΝΩΡΙΖΩ ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΕΠΙΣΤΕΥΣΑ...».*

Στην Καινή Διαθήκη έχουμε πολλές αναφορές για «μυστήρια», τα οποία ο Κύριος Ιησούς τα έχει αποκαλύψει στο λαό Του, όπως είναι τα παρακάτω:

- Το **«μυστήριο της ευσεβείας»** (Α' Τιμόθεου Γ/3:16).
- Το **«μυστήριο της ανομίας»** (Β' Θεσσαλονικείς Β/2:6-7).
- Το **«μυστήριο του Χριστού και της εκκλησίας»** (Εφεσίους Ε/5:31-32).
- Το **«μυστήριο της βασιλείας του Θεού»** (Μάρκος Δ/4:11-12).

- Το «**μυστήριο της αρπαγής της εκκλησίας**» (Α' Θεσσαλονικείς ΙΕ/15:51-54).
- Το «**μυστήριο του ευαγγελίου**» (Εφεσίους ζ'/6:18-20).
- Το «**σεσιωπημένον μυστήριο**» (Ρωμαίους Ιζ'/16:25).
- Το «**αποκεκρυμμένο μυστήριο**» (Κολοσσαείς Α/1:26-28, Εφεσίους Γ/3:1-8).
- Το «**μυστήριο του Θεού και Πατρός και του Χριστού**» (Κολοσσαείς Β/2:1-3 και Δ/4:2-4).
- Το «**μυστήριο της πίστεως**» (Α' Τιμόθεου Γ/3:8-10).
- Το «**μυστήριο των 7 αστέρων**» (Αποκάλυψη Α/1:19-20).
- Το «**μυστήριο της μεγάλης Βαβυλώνας**» (Αποκάλυψη Ι'/10:5-7).

Στα παραπάνω αναφερόμενα μυστήρια ΑΠΟΥΣΙΑΖΕΙ το «**μυστήριο της τριαδικότητας**», καθόσον (προσέξτε το αυτό), **άλλο** είναι να πιστεύει κάποιος στην «τριάδα» και **άλλο** είναι να πιστεύει στον Πατέρα, στον Υιό και στο άγιο Πνεύμα του Θεού, *είναι δύο τελείως διαφορετικά θεολογικά θέματα*, που επιφανειακά φαίνονται να ταυτίζονται και να μην υπάρχει θεολογική διάκριση μεταξύ τους και εκεί είναι που προσκόπουν όσοι δεν έχουν επίγνωση του Θεού.

Εάν η πρώτη αποστολική εκκλησία είχε σύγχυση και δεν είχε επίγνωση για το "ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ", "ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΥΙΟΣ" και "ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ", τότε εύλογες είναι και οι δικές μου παρακάτω απορίες:

Ο απόστολος Παύλος λάθος γράφει «γνωρίζω εις τίνα επιστευσα;» Εάν δεν είχε αποκάλυψη και επίγνωση "ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ", **πως** θα μπορούσε να υποφέρει κακουχίες, πείνες, στερήσεις, ξυλοδαρμούς, πόνους και θλίψεις; Θα μπορούσε να μάχεται για κάτι που το θεωρούσε «μυστήριο;» Νομίζω ότι η απάντηση είναι πλέον αυτονόητη.

Ο απόστολος Πέτρος είχε συλληφθεί από τον Ιουδαίο ηγεμόνα και την επομένη θα τον θανάτωνε. Μας αναφέρει η Βίβλος ότι το βράδυ εκείνο κοιμόταν. Θα μπορούσε να έχει αυτή την τέλεια ειρήνη μέσα του και να κοιμάται σαν μικρό παιδάκι,

όταν γνώριζε ότι την επόμενη ημέρα δεν θα ζούσε, εάν δεν είχε επίγνωση για το "ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΘΕΟΣ" που υψώνει και λατρεύει, αλλά ήταν γι' αυτόν ένα πυκνό μυστήριο; Εγώ, εάν γνώριζα ότι την επόμενη ημέρα, όχι ότι θα με σκότωναν, αλλά απλά ότι θα με ανέκριναν, όλη τη νύχτα δεν θα μπορούσα να κοιμηθώ, θα είχα μεγάλη αγωνία και όμως ο Πέτρος με τέλεια γαλήνη μέσα στην καρδιά του κοιμόταν βαθιά, γιατί είχε επίγνωση ποιος ήταν ο Κύριός Του. Κοιμόταν τόσο βαθιά, που ο άγγελος του Κυρίου που πήγε να τον ελευθερώσει χρειάστηκε να τον κτυπήσει στην πλευρά για να ξυπνήσει (βλ. Πράξεις ΙΒ/12:5-10).

Οι πιστοί της πρώτης εκκλησίας, θα μπορούσαν να αντέξουν τα λιοντάρια της Ρώμης, τις φυλακίσεις, τους ξυλοδαρμούς και τα φρικτά βασανιστήρια για έναν Θεό «μυστηριώδη», για έναν Θεό που δεν τους είχε αποκαλυφθεί και τον θεωρούσαν «μυστήριο»;

2. Για να είναι αντικειμενική η μελέτη μας και επειδή υπάρχει μεγάλη σύγχυση, τι εννοούμε με τους όρους «τριάδα», ή «αγία Τριάδα» ή «τριαδικός Θεός», θα κάνουμε μία καταγραφή όλων των υπαρχουσών απόψεων και διδασκαλιών, που είναι, όχι κατά, αλλά υπέρ της «αγίας Τριάδας», όπως αυτές αναφέρονται, είτε στη διεθνή βιβλιογραφία, είτε στην επίσημη ιστοσελίδα των διαφόρων δογματικών ομολογιών. Κατά την προσωπική μου άποψη, οι βασικές περί «τριάδας» διδασκαλίες είναι **τέσσερις** (αν και η 4η κατά σειρά αναφερόμενη, δεν θεωρείται "τριαδική"), χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και άλλες διδασκαλίες επ' αυτού. Εδώ, για διευκόλυνση και καλύτερη κατανόηση του θέματος, έχει γίνει ομαδοποίηση των σχετικών διδασκαλιών περί «τριαδικού Θεού», αρχίζοντας από την πιο απλή και γενικότερα αποδεκτή περίπτωση, μέχρι την πιο ενδεδειγμένη ή ακραία περίπτωση:

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ 1^η

«Τριαδικός Θεός είναι Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα». Αυτή είναι η πιο συνηθισμένη και ευρέως αποδεκτή άποψη, χωρίς να γίνεται καμιά απολύτως διευκρίνιση τι είναι, όταν λέμε

«Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα». Είναι **πρόσωπα**; Είναι **τίτλοι**; Είναι **φανερώσεις**; Ή είναι **κάτι άλλο**; Στα ερωτήματα αυτά, δεν υπάρχει απάντηση, γιατί οι ακολουθούντες την άποψη αυτή, δεν κάνουν καμία απολύτως δογματική ερμηνεία και ανάλυση, απλά γίνεται από αυτούς μόνο ονομαστική αναφορά ότι «ΤΡΙΑΔΑ είναι ΠΑΤΕΡΑΣ, ΥΙΟΣ και ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ» και για να «τεκμηριώσουν» την άποψή τους αυτή, επικαλούνται μερικά συγκεκριμένα εδάφια μέσα από την Βίβλο, τα οποία εδάφια γι' αυτούς είναι από μόνα τους «ισχυρές αποδείξεις» των ισχυρισμών τους και **δεν χρειάζονται ερμηνεία**.

Για τους υποστηρικτές της διδασκαλίας αυτής, δεν υπάρχει αποκαλυπτικός λόγος, παίρνουν τα εδάφια όπως είναι **«κατά γράμμα»**. Τα πιο συνήθη εδάφια που χρησιμοποιούν ως επιχειρήματά τους, κατά σειρά αξιολόγησης και σπουδαιότητας, είναι τα παρακάτω, σε κείμενο της μετάφρασης Ν.Βάμβα:

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΗ/28:19. *«Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το ΟΝΟΜΑ του Πατρός, και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς.....»*

Β' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΙΓ/13:14. *«Η ΧΑΡΙΣ του Κυρίου Ιησού Χριστού και η ΑΓΑΠΗ του Θεού και η ΚΟΙΝΩΝΙΑ του Αγίου Πνεύματος εϊη μετά πάντων υμών, αμήν».*

ΓΕΝΕΣΗ Α/1:26. *«Και εϊπεν ο Θεός, Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημών, καθ' ομοίωσιν ημών· και ας εξουσιάξη («αρχέτωσαν» Ιαρχαίο κείμενο) επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών του ουρανού.... κλπ».*

Α' ΙΩΑΝΝΟΥ Ε/5:7-8. *«Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες (...εν τω ουρανώ, ο Πατήρ, ο Λόγος και το Άγιον Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν· και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη γη...), το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα, και οι τρεις ούτοι αναφέρονται εις το έν».*

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το κείμενο που είναι μέσα σε παρένθεση, δεν υπάρχει στο πρωτότυπο αρχαίο Ελληνικό κείμενο. Για το θέμα αυτό θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στο **8ο** κεφάλαιο.

Αυτή η άποψη, συνήθως γίνεται αποδεκτή από τους απλούς πιστούς, που δεν μπαίνουν σε δογματικές ερμηνείες, είτε

γιατί δεν γνωρίζουν, **είτε** γιατί δεν μπορούν να ερμηνεύσουν τον Λόγο του Θεού, **είτε** γιατί δεν θέλουν να έχουν μια πιο βαθιά επίγνωση της αλήθειας, καθόσον θεωρούν ότι πνευματικά είναι καλυμμένοι. Γι' αυτούς, εφόσον ο Λόγος του Θεού γράφει «Πατήρ, Υιός και άγιον Πνεύμα» ή χρησιμοποιεί πληθυντικό αριθμό, που φανερώνει «τριάδα», δεν χρειάζονται περαιτέρω εξηγήσεις, ερμηνείες και σχόλια.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ 2^η

«Τριαδικός Θεός είναι ΕΝΑΣ Θεός με ΤΡΕΙΣ υποστάσεις, δηλαδή τρισυπόστατος Θεός, ΕΝΑΣ Θεός με ΤΡΙΑ πρόσωπα, Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα». Αυτή η άποψη είναι κυρίως αποδεκτή από τους σχολιαστές και ερμηνευτές του Λόγου του Θεού, από αυτούς που δεν αρκούνται από μια απλή αναφορά, αλλά θέλουν να έχουν μια πληρέστερη γνώση για τη φύση του Θεού. Οι υποστηρικτές αυτής της διδασκαλίας αποδέχονται μεν ότι οι τρεις υποστάσεις είναι θείες, αλλά ρητά καταδικάζουν ότι έχουμε «τρεις Θεούς». Για τον λόγο αυτό δεν χρησιμοποιούν (ή τουλάχιστον το αποφεύγουν) τις εκφράσεις «ΘΕΟΣ Πατέρας», «ΘΕΟΣ Υιός» και «ΘΕΟΣ άγιον Πνεύμα», που συνήθως χρησιμοποιούν οι υποστηρικτές της 3^{ης} διδασκαλίας όπως θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

Ενώ δεν χρησιμοποιούν αυτούς τους όρους, στην πράξη όμως αντιμετωπίζουν ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα όταν θέλουν να τεκμηριώσουν ότι ο Ιησούς είναι το 2^ο πρόσωπο της "αγίας Τριάδας", καθόσον υποστηρίζουν ότι ο Ιησούς προϋπήρχε ως «Θεός Υιός» και άφησε τη δόξα Του στον ουρανό, αφού εκένωσε τον εαυτόν Του και ως απλός άνθρωπος ήρθε εδώ στη γη, στηρίζοντας την άποψή τους αυτή στην επιστολή Φιλιππησίους Β/2:5-8, περίπτωση για την οποία θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στο 9^ο κεφάλαιο, καθόσον για τη διδασκαλία αυτή που είναι γνωστή ως «**κενωτικό ζήτημα**», είχε δημιουργηθεί στο παρελθόν μεγάλο θέμα μεταξύ των πιστών μιας συγκεκριμένης ομολογίας.

Άρα, κατά τη 2^η διδασκαλία **«ΤΡΙΑΔΙΚΟΣ Θεός, είναι ένας Θεός με 3 θείες ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ, αλλά δεν αποτελούν 3 ΘΕΟΥΣ, είναι ΕΝΑΣ Θεός με 3 θεία ΠΡΟΣΩΠΑ».**

(1) Εδώ θα πρέπει να γίνει μια ουσιώδη διευκρίνιση όσον αφορά τον Ελληνικό όρο «**υπόσταση**». Αναφέρεται στην Εβραϊούς Α/1:3 ότι ο Υιός είναι η ακτινοβολία της δόξας του Πατέρα και ο χαρακτήρας **ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ** του Πατέρα, όχι **ΤΩΝ υποστάσεων** του Πατέρα: «*Ὅστις ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτῆρ τῆς υποστάσεως Αὐτοῦ...*». Η Ελληνική γλώσσα, από γραμματική και συντακτική άποψη θεωρείται η πιο τέλεια γλώσσα του κόσμου, όσον αφορά την ακρίβεια των ορισμών της και τη σαφή ερμηνεία και απόδοση της κάθε λέξης. Για τον λόγο αυτό, ο Θεός επέτρεψε να γραφτεί ο Λόγος Του στην Καινή Διαθήκη απευθείας στην Ελληνική γλώσσα. Ακόμα και η Παλαιά Διαθήκη, που γράφτηκε στην Εβραϊκή γλώσσα, όταν μεταφράστηκε στα Ελληνικά από τους Εβδομήκοντα, άρχισε το Ελληνικό κείμενο να χρησιμοποιείται επίσημα πλέον και από του Εβραίου.

Σύμφωνα με τα Ελληνικά λεξικά η λέξη «υπόσταση» σημαίνει «ύπαρξη, θεμέλιο, αλήθεια, μοναδικότητα», κατά συνέπεια ο δισυστόστατος ή ο τρισυστόστατος είναι αυτός που έχει 2 ή 3 ξεχωριστές, ανεξάρτητες μεταξύ τους υποστάσεις/υπάρξεις. Ο όρος «**τρिसυστόστατος Θεός**» για να αποδοθεί σωστά γραμματικά, προϋποθέτει 3 ξεχωριστές και ανεξάρτητες θείες προσωπικότητες. Κατά συνέπεια η 2^η άποψη που υποστηρίζει έναν ΤΡΙΣΥ-ΠΟΣΤΑΤΟ ΘΕΟ, που δεν είναι ΤΡΕΙΣ ΘΕΟΙ, παρουσιάζει **κενό** στη γραμματική ερμηνεία.

(2) Θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός με την γραμματική ερμηνεία του «**σχιζοφρενούς ατόμου**», το οποίο μπορεί να παρουσιάζει 2 διαφορετικές προσωπικότητες. **Στην περίπτωση αυτή, έχουμε μόνο ΜΙΑ υπόσταση και ΔΥΟ διαφορετικές συμπεριφορές του ίδιου του σχιζοφρενούς ατόμου.** Τη μία στιγμή βλέπουμε να παρουσιάζεται ως άτομο καθ' όλα λογικό με τη δική του προσωπικότητα και την άλλη στιγμή να παρουσιάζεται με τη σχιζοφρενική του προσωπικότητα, η οποία δεν είναι δική του και οφείλεται σε άλλα αίτια (ψυχολογικά, παθολογικά, πνευματικά, κλπ), που δεν είναι του παρόντος να αναφερθούν, καθόσον ανήκουν στη σφαίρα της ιατρικής και ψυχιατρικής επιστήμης και επ' αυτού υπάρχει πλούσια επιστημονική βιβλιογραφία, στην οποία

μπορεί να ανατρέξει ο ενδιαφερόμενος.

Την παραπάνω περίπτωση θα μπορούσαμε να την παραλληλίσουμε και με τα λόγια της Βίβλου: «*Ἄνθρωπος δίνωμος είναι ακατάστατος εν πάσαις ταις οδοίς αυτού*» (Ιάκωβος Α/1:8). Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο δεν αναγράφει «**δίνωμος**» (δύο γνώμες), αλλά «**δίψυχος**» (δύο ψυχές). Η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι ο δίψυχος άνθρωπος είναι ΑΚΑΤΑΣΤΑΤΟΣ σε όλη την πορεία της ζωής του. **Αυτό δεν σημαίνει ότι ο δίψυχος άνθρωπος έχει και δύο διαφορετικές υποστάσεις**, αλλά στη ζωή του φανερώνει με πολύ έκδηλο τρόπο ή δύο διαφορετικές προσωπικότητες που οι πράξεις και οι ενέργειές τους έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους, ή στην πιο απλή περίπτωση έχουμε διάφορες αντιφατικές εκδηλώσεις της ίδιας προσωπικότητας. Το «σχιζοφρενές άτομο» και ο «δίψυχος άνθρωπος» σε πολλές εκδηλώσεις της προσωπικότητάς τους ταυτίζονται, υπάρχει πλήρης ακαταστασία σε όλες τις εκδηλώσεις τους.

(3) Παρόμοια περίπτωση με το «σχιζοφρενές άτομο» είναι το «**δαιμονιζόμενο άτομο**», δηλαδή το άτομο το οποίο έχει καταληφθεί από πνεύματα πονηρίας (δαιμόνια). Τέτοιες περιπτώσεις γνωρίζουμε πολλές μέσα από την Βίβλο. Όταν ένα άτομο έχει καταληφθεί από πονηρά πνεύματα ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΟΛΛΕΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ, αλλά μόνο μία, που είναι η δική του. **Απλά στην περίπτωση αυτή, η ανθρώπινη υπόσταση έχει υποταχθεί στα πονηρά πνεύματα και ενεργεί παρά τη θέλησή του, όπως τα πονηρά πνεύματα τον προστάζουν**. Εάν για παράδειγμα, ένα άτομο έχει καταληφθεί από 10 δαιμόνια, θα ήταν παράλογο να δεχτούμε ότι το άτομο αυτό έχει 11 υποστάσεις (1 ανθρώπινη και 10 δαιμονικές). Στην Καινή Διαθήκη διαβάζουμε ότι ο Ιησούς εξέβαλε από την Μαρία Μαγδαληνή 7 δαιμόνια, το ερώτημα είναι «η Μαρία είχε **8 υποστάσεις**, 1 δική της και 7 δαιμονικές;» Φυσικά δεν μπορεί να συμβαίνει αυτό! Σε κάποια άλλη περίπτωση ο Ιησούς θεράπευσε έναν δαιμονιζόμενο μέσα στον οποίο κατοικούσε μία **λεγεώνα** δαιμονίων, δηλαδή θα έπρεπε αυτός ο άνθρωπος να είχε μέσα του μια **λεγεώνα από υποστάσεις**; Η απάντηση είναι πλέον αυτονόητη.

(4) Μία άλλη συγκλονιστική περίπτωση έχουμε με τον Ιούδα τον Ισκαριώτη, τον μαθητή που πρόδωσε τον Ιησού. Αναφέρει ο Λόγος του Θεού ότι «...εισήλθεν εις εκείνον ο Σατανάς» (Ιωάννης ΙΓ/13:26-27). Ο ίδιος ο Διάβολος, που είναι μια ξεχωριστή πνευματική οντότητα, που είναι μια ξεχωριστή υπόσταση μπήκε μέσα σε έναν άνθρωπο, τον Ιούδα, ο οποίος είχε τη δική του υπόσταση. Το ερώτημα είναι: **«Ο Ιούδας είχε 2 υποστάσεις, μία δική του και μία του Διαβόλου; Ήταν διυπόστατος;»**. Όχι είχε μία υπόσταση, απλά έφερε για ένα μικρό διάστημα (μέχρι που αυτοκτόνησε) 2 φύσεις, την δική του ανθρώπινη φύση και τη σατανική φύση του Διαβόλου, η οποία σατανική φύση είχε υποτάξει και καθοδηγούσε την ανθρώπινη φύση του Ιούδα, ήταν το υποχείριο του Σατανά, ήταν το εκτελεστικό όργανό του.

Παρόμοια περίπτωση έχουμε και με τον **«άνθρωπο Χριστό Ιησού»**, μέσα στον οποίο κατοίκησε **«παν το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα»**. Είχε ο Ιησούς εδώ στη γη 2 υποστάσεις, μία ανθρώπινη και μία θεϊκή; Όχι, ο Ιησούς είχε δύο φύσεις, την ανθρώπινη φύση και την φύση του Πατέρα και οι 2 φύσεις είχαν ταυτιστεί πλήρως, γεγονός που ο Ιησούς το έλεγε συχνά: *«Οποιος είδεν ΕΜΕ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ ...Ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί, Αυτός εκτελεί τα έργα ...Εγώ και ο Πατήρ ΕΝ (ένα) είμεθα»* (Ιωάννης ΙΔ/14:9-10 και Ι΄/10:30).

Ο Ιησούς Χριστός ως άνθρωπος δεν ήταν ένας οποιοσδήποτε κοινός άνθρωπος, ήταν η **φανέρωση** του Πατέρα, του Κυρίου των δυνάμεων, ήταν η **ορατή εικόνα** του Θεού του αοράτου (Κολοσσαείς Α/1:15), ήταν ο **Λόγος που έγινε «σαρξ»** (Ιωάννης Α/1:14) και αυτό ο Σατανάς το γνώριζε. Έπρεπε και αυτός να αντιμετωπίσει τον «άνθρωπο Χριστό Ιησού» ως άνθρωπος, γι' αυτό στον Ιούδα δεν μπήκε μια λεγεώνα δαιμονίων για να αντιμετωπίσουν τον Ιησού, αλλά μπήκε ο άρχοντάς τους, ο ίδιος ο Εωσφόρος, ώστε **«ΑΝΘΡΩΠΟΣ με σατανικές δυνάμεις να αντιμετωπίσει ΑΝΘΡΩΠΟ με θείες δυνάμεις»**. Με τη σύλληψη και τη θανάτωση του Ιησού, ο Σατανάς άρχισε να θριαμβολογεί για τη «νίκη» του, αλλά η χαρά του μετατράπηκε σε τραγωδία όταν ο Ιησούς αναστήθηκε.

(5) Πολλοί πιστοί που δεν γνωρίζουν την ορθή γραμματική ερμηνεία του όρου «υπόσταση» και για να ερμηνεύσουν τον όρο «τρισυπόστατος Θεός» κάνουν τον ατυχή παραλληλισμό με τον άνθρωπο, λέγοντας ότι: **«Ο Θεός είναι τρισυπόστατος, Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα, όπως ακριβώς είναι τρισυπόστατος και ο άνθρωπος, σώμα, πνεύμα και ψυχή»**. Αυτή η ερμηνεία είναι αυθαίρετη, είναι αντίθετη από την απλή λογική. Ο άνθρωπος έχει μία υπόσταση και σύμφωνα με την Βίβλο διακρίνεται στον εξωτερικό άνθρωπο, ο οποίος φθείρεται και στον εσωτερικό άνθρωπο, ο οποίος καθημερινά ανανεώνεται. **Ο εξωτερικός άνθρωπος** είναι το σώμα, το θνητό μέρος της ύπαρξής του και **ο εσωτερικός άνθρωπος** είναι το πνευματικό μέρος της ύπαρξής του (πνεύμα και ψυχή) που με το φυσικό του θάνατο επιστρέφει στον δημιουργό του Θεό.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ 3^η

«Τριαδικός Θεός είναι ο Θεός με ΤΡΕΙΣ υποστάσεις, με ΤΡΙΑ πρόσωπα, είναι ο ΘΕΟΣ Πατήρ, ο ΘΕΟΣ Υιός και ο ΘΕΟΣ Άγιο Πνεύμα». Αυτή η άποψη είναι αποδεκτή από πολύ μικρή μερίδα πιστών και κυρίως από αυτούς που είναι συνειδητά μνημένοι στην «τριάδα». Οι υποστηρικτές αυτής της διδασκαλίας αποδέχονται ότι είναι **«τρεις Θεοί»**, ότι είναι **τρεις ξεχωριστές θείες υποστάσεις**, γι' αυτό και χρησιμοποιούν τους όρους «ΘΕΟΣ Πατέρας», «ΘΕΟΣ Υιός» και «ΘΕΟΣ άγιον Πνεύμα», όρους τους οποίους οι υποστηρικτές των 2 προηγούμενων διδασκαλιών δεν αποδέχονται (τουλάχιστον συνειδητά), καθόσον δεν αναφέρονται ρητά στην Βίβλο. Ο Ιησούς Χριστός μέσα στην Καινή Διαθήκη αναφέρεται ως **«Υιός του Ανθρώπου»** (ανθρώπινη φύση) και ως **«Υιός του Θεού»** (θεία φύση), πουθενά δεν αναφέρεται ως «Θεός Υιός». Κατά την 3^η διδασκαλία **«ΤΡΙΑΔΙΚΟΣ Θεός, είναι ο Θεός με 3 θεία ΠΡΟΣΩΠΑ, ίσα μεταξύ τους, συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα, είναι ο "ΘΕΟΣ Πατήρ", ο "ΘΕΟΣ Υιός" και ο "ΘΕΟΣ Άγιο Πνεύμα"....»**.

Μέσα στην Βίβλο, δεν βλέπουμε ρητά να αναφέρονται 3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα, αλλά βλέπουμε 2 πρόσωπα, τα οποία

είναι ο «ΘΕΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ» και ο «ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΙΗΣΟΥΣ». Η θεία φύση του Πατέρα ταυτισμένη με την ανθρώπινη φύση του Υιού. **Αυτή την τυπολογία την βλέπουμε συνέχεια μέσα στην Παλαιά Διαθήκη, η οποία είναι γεμάτη από τύπους.** Βλέπουμε την Κιβωτό της Διαθήκης να αποτελείται από ξύλο επενδεδυμένο με χρυσό. Το ΞΥΛΟ, που καίγεται και εξαφανίζεται, είναι σύμβολο της φθαρτής ανθρώπινης φύσης και το ΧΡΥΣΑΦΙ, που η φωτιά το καθαρίζει, είναι σύμβολο της θείας φύσης. Ξύλο και χρυσάφι πλήρως ενωμένα και ταυτισμένα, σύμβολα της ανθρώπινης φύσης του ΙΗΣΟΥ που είναι πλήρως ενωμένη και ταυτισμένη με τη θεία φύση του Πατέρα.

Αυτή την ταύτιση τη βλέπουμε παντού, από την Γένεση μέχρι την Αποκάλυψη. Στην Αποκάλυψη ΚΒ/22:3 βλέπουμε ότι στον ουρανό υπάρχει μόνο **ΕΝΑΣ ΘΡΟΝΟΣ** και ονομάζεται ο «*θρόνος του ΘΕΟΥ και του ΑΡΝΙΟΥ*». Είναι ο «**ένας**» θρόνος που ανήκει και στον ΘΕΟ (θεία φύση) και στο ΑΡΝΙΟ, τον αναστημένο Ιησού Χριστό (ανθρώπινη φύση). Έχουμε ταύτιση της θείας φύσης του ΠΑΤΕΡΑ με την ανθρώπινη φύση του ΥΙΟΥ. Ένας θρόνος για 2 πρόσωπα, αλλά όχι για 2 Θεούς.

Ένα βασικό στοιχείο, στο οποίο στηρίζεται μια μερίδα των υποστηρικτών της 3^{ης} διδασκαλίας είναι η αναφορά τους στη δράση της «**ΣΑΤΑΝΙΚΗΣ τριάδας**», κατ' αντιδιαστολή της «**ΑΓΙΑΣ τριάδας**», ισχυριζόμενοι ότι ο Διάβολος, «*ο πλανών την οικουμένην όλην*» (Αποκάλυψη ΙΒ/12:9) αντιγράφει και διαστρεβλώνει την υγιαινούσα διδασκαλία του Λόγου του Θεού, για να παρασύρει τον άνθρωπο στην αιώνια απώλεια. Στη θιγόμενη περίπτωση, ο Διάβολος δεν κάνει άμεση διαστρέβλωση των αληθειών της Βίβλου, αλλά σε πρώτο στάδιο **αντιγράφει** τις Βιβλικές αλήθειες και σε δεύτερο στάδιο προβαίνει στη διαστρέβλωση και στην παραπλάνηση.

Κατά τους υποστηρικτές της άποψης αυτή, τα πρόσωπα που αποτελούν τη Σατανική τριάδα είναι ο **ΔΙΑΒΟΛΟΣ** (ο Εωσφόρος) και τα **2 θηρία** που αναφέρονται στο ΙΓ/13 κεφάλαιο της Αποκάλυψης, που για τους μελετητές της Βίβλου είναι ο **ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΣ** και **ΨΕΥΔΟΠΡΟΦΗΤΗΣ**. Εδώ πολύ καθαρά φαίνεται

ότι δεν πρόκειται για ένα πρόσωπο με 3 υποστάσεις, αλλά πρόκειται για 3 ξεχωριστά πρόσωπα, που όμως το καθένα (κατά την 3η διδασκαλία) αντιπoiείται τη δόξα και την εξουσία των 3 προσώπων της «αγίας Τριάδας». Ο Διάβολος αντιπροσωπεύει τον **Θεό Πατέρα**, ο Αντίχριστος τον **Υιό** (τον Ιησού) και ο Ψευδοπροφήτης το **άγιο Πνεύμα**. Οι δύο τριάδες, η «Σατανική τριάδα» και η «αγία Τριάδα» βρίσκονται σε ένα συνεχή πόλεμο μεταξύ τους.

Ο παραλληλισμός που γίνεται από τους υποστηρικτές της άποψης αυτής δεν έχει κανένα έρεισμα στην Βίβλο. Τα 3 πρόσωπα της Σατανικής τριάδας είναι πράγματι 3 ξεχωριστές οντότητες (υπάρξεις), είναι ο Διάβολος, που είναι πνευματική ύπαρξη και είναι ο Αντίχριστος και ο Ψευδοπροφήτης, 2 άνθρωποι θνητοί, για όσους βέβαια δέχονται την άποψη αυτή, καθόσον υπάρχουν αναγεννημένοι πιστοί μιας συγκεκριμένης ομολογίας που θεωρούν ότι "Αντίχριστος" και "Ψευδοπροφήτης" δεν αφορούν ανθρώπινες υπάρξεις, αλλά παρελθόντα θρησκευτικά συστήματα. Για ένα λοιπόν διάστημα ο Διάβολος θα ταυτιστεί πλήρως με τον Αντίχριστο, καθόσον θα κατοικήσει μέσα του και θα αντιπoiηθεί την εξουσία του Ιησού Χριστού, επιδιώκοντας θεία προσκύνηση και λατρεία και παγκόσμια κυριαρχία.

Οι ορολογίες «Σατανική τριάδα» και «αγία Τριάδα» δεν αναφέρονται στην Βίβλο και κατά συνέπεια αποτελούν ανθρώπινες επινοήσεις, που επιδέχονται πολλών ερμηνειών. Η Βίβλος αποκαλύπτει ένα Θεό, που είναι ΠΝΕΥΜΑ και που αποκαλύφθηκε στον άνθρωπο μέσα από τον ΥΙΟ Του, κατοικώντας σε Αυτόν εν πληρότητι με το ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ Του: Είναι «*ο Πατήρ εν τω Υιό*», είναι «*ο Θεός ο οποίος φανερώθηκε εν σαρκί*». Έχουμε ένα Θεό με διαφορετικές φανερώσεις και όχι με πολλές **υποστάσεις**, όπως είναι η επονομαζόμενη «Σατανική τριάδα».

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ 4^η (μη τριαδική)

«Ο Θεός είναι ΕΝΑΣ και όταν αναφέρουμε Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα, δεν είναι πρόσωπα, αλλά είναι ΦΑΝΕΡΩΣΕΙΣ και ΤΙΤΛΟΙ του ενός και μόνου Θεού, που υπάρχει». Όλοι οι υποστηρικτές της άποψης αυτής δεν χρησιμοποιούν τους

όρους «τριάδα, τριαδικός Θεός, τρισυπόστατος Θεός, κλπ», καθόσον δεν αναφέρονται ούτε μία φορά μέσα σε ολόκληρη την Αγία Γραφή. **Αποδέχονται «Πατέρα, Υιό και άγιο Πνεύμα», αλλά χωρίς τη χρήση των τριαδικών αυτών όρων.** Αυτή η άποψη υποστηρίζεται από πολύ, πολύ λίγες τριαδικές ομάδες ή από μεμονωμένους πιστούς διαφόρων τριαδικών εκκλησιών, που χαρακτηρίζονται για τις πνευματικές αποκαλύψεις που έχουν και που παρουσιάζουν σημάδια αναζωπύρωσης. Το βασικό χαρακτηριστικό τους είναι ότι δεν κατέχονται από φανατισμό και δεν ξεχωρίζουν τους αναγεννημένους αδελφούς σε "τριαδικούς" και "μη τριαδικούς", τους θεωρούν όλους μέλη του ενός σώματος του Χριστού. Στον Ελλαδικό χώρο είναι εξαιρετικά λίγες οι περιπτώσεις αυτές, ενώ στο εξωτερικό ο αριθμός των «τριαδικών» αυτών ομάδων αρχίζει να αυξάνεται πολύ γρήγορα.

Η άποψη αυτή βασικά υποστηρίζεται από όλες τις μονοθεϊστικές (μη τριαδικές) ομάδες της χώρας μας, είναι η κατεξοχήν διδασκαλία τους.

Σύμφωνα με τους υποστηρικτές της άποψης αυτής ο Θεός είναι ΕΝΑΣ και δεν έχει 3 υποστάσεις ή 3 πρόσωπα. Τα ονόματα «Πατήρ, Υιός και άγιον Πνεύμα» είναι φανερώσεις του ΕΝΟΣ και ΜΟΝΟΥ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΘΕΟΥ που υπάρχει. Φυσικά ο Θεός έχει φανερωθεί στον άνθρωπο και με πολλούς άλλους τρόπους, όπως για παράδειγμα φανερώθηκε στον Μωυσή **ως πύρ** στην καιόμενη βέβα, που αναφέρεται στο 3^ο κεφάλαιο της Εξόδου.

Περιπτώσεις φανερώσεων του Θεού στην Καινή Διαθήκη έχουμε πολλές, αλλά θα αναφέρουμε τρεις χαρακτηριστικές περιπτώσεις, **δύο** από τη ζωή του Ιησού (βάπτισή Του και μεταμόρφωσή Του) και **μία** από τους μαθητές Του μετά την ανάστασή Του (Πεντηκοστή), καθώς επίσης θα αναφερθούν και **δύο** ακόμα περιπτώσεις που δογματικά στηρίζουν την 4^η διδασκαλία (βλ. Ματθαίος ΚΗ/28:18 και Β' Κορινθίους ΙΓ/13:14).

(1) ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ στον ΙΟΡΔΑΝΗ ΠΟΤΑΜΟ

Την ημέρα που ο Ιησούς βαπτίστηκε στο νερό στον Ιορδάνη ποταμό παρατηρούμε τα εξής: Ενώ ο **ΥΙΟΣ** είναι κάτω στη γη

και βαπτίζεται από τον Ιωάννη, από τον ουρανό ακούγεται η φωνή του **ΠΑΤΕΡΑ** που έλεγε: «*Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον ερηρεστήθην*» και ταυτόχρονα το **ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**, που φανερώθηκε ως περιστέρι, κατέβηκε και κάθισε επάνω στον Ιησού. Το περιστατικό αυτό, το αναφέρουν στα Ευαγγέλια τους οι Ματθαίος, Μάρκος και Λουκάς, έχοντας διαφοροποιηθεί για το «ποιος κατοίκησε μέσα στον Ιησού». Ο Ματθαίος αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**» (βλ. Ματθαίος Γ/3:16-17), ο Μάρκος αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ**» (βλ. Μάρκος Α/1:10-11) και ο Λουκάς αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ**» (βλ. Λουκάς Γ/3:21-22).

Η Βίβλος διδάσκει ότι ο δημιουργός του σύμπαντος, ο Κύριος των δυνάμεων, ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει, ο Πατέρας είναι **ΠΝΕΥΜΑ** (βλέπε: Ιωάννης Δ/4:24, Γένεση Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, Ησαΐας ΜΔ/44:3, Πράξεις ΙΖ/17:24-28, κλπ). Σύμφωνα με την τριαδική θεολογία ο «Πατέρας Θεός που είναι Πνεύμα» είναι το 1^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας και το «άγιον Πνεύμα» είναι το 3^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας.

Εδώ δημιουργείται ένα σοβαρότατο πρόβλημα:

Κατά τον Ματθαίο στον Ιησού την ημέρα της βάπτισης Του κατοίκησε το 1^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας, καθόσον πολύ καθαρά αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το "ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ" (βλ. Γ/3:16-17), ποιου Θεού; Φυσικά του Θεού Πατέρα.

Κατά τον Λουκά στον Ιησού κατοίκησε το 3^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας, καθόσον επίσης πολύ καθαρά αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ» (βλ.Γ/3:21-22).

Δηλαδή, εδώ υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ των 2 συγγραφέων και μέσα στον Ιησού Χριστό κατοίκησαν και το "ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΑΤΕΡΑ" (Ματθαίος) και το ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ (Λουκάς); Κατοίκησαν ταυτόχρονα το 1^ο και το 3^ο πρόσωπο της Τριάδας;

Είναι δυνατόν να συμβαίνει αυτό; Φυσικά όχι και η εξήγηση είναι πολύ απλή και μπορώ να ισχυριστώ ότι σχεδόν όλοι οι αναγεννημένοι πιστοί την γνωρίζουν, αλλά απλά δεν έχουν συνειδητοποιήσει αυτή την απλή αλήθεια. Ο Θεός **είναι** ΠΝΕΥ-

ΜΑ, αλλά ο Θεός είναι και ΑΓΙΟΣ, τότε το Πνεύμα του αγίου Θεού, **τι είναι**; Είναι ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ, γι' αυτό ο πιο ακριβής ορισμός είναι να λέμε το «**άγιον Πνεύμα του Θεού**», που σημαίνει ότι, **είτε** πούμε «**πνεύμα**» (σχέτο), όπως το αναφέρει και ο Μάρκος Α/1:10, **είτε** πούμε «**άγιον Πνεύμα**», **είτε** πούμε «**Πνεύμα Θεού**», αναφερόμαστε στον ίδιο τον Θεό, ο οποίος είναι ΠΝΕΥΜΑ (Ιωάννης Δ/4:24, κλπ).

Την ημέρα της βάπτισης του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό, κατοίκησε μέσα Του ο Πατέρας Θεός διά του αγίου Πνεύματός Του, κάτι που ο Ιησούς Χριστός συνέχεια το διακήρυττε, λέγοντας «*ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί, ούτος εκτελεί τα έργα...*» (Ιωάννης ΙΔ/14:9-10, Ι'/10:30, κλπ). Άρα την ημέρα της βάπτισης του Ιησού δεν έχουμε τη φανέρωση της αγίας Τριάδας (τριαδικού Θεού), αλλά έχουμε τη φανέρωση των ιδιοτήτων του Θεού. **Πρόσωπα έχουμε δύο**: Τον άνθρωπο Χριστό Ιησού κάτω στη γη (ανθρώπινη φύση) και τον Θεό Πατέρα στον ουρανό που φανερώθηκε με το Πνεύμα Του (θεία φύση) και εφόσον κατοίκησε μέσα στον Υίο Του **έχουμε ταύτιση της ανθρώπινης φύσης του ΥΙΟΥ με τη θεία φύση του ΠΑΤΕΡΑ**, ο Υιός έγινε η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου και αυτό είναι το «άγιον Πνεύμα», είναι «*ο Πατήρ εν τω Υιώ*», είναι ο Θεός που φανερώθηκε «εν σαρκί» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16, κλπ).

(2) ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ στο ΟΡΟΣ ΘΑΒΩΡ

Ίδια ακριβώς περίπτωση με το περιστατικό της βάπτισης του Ιησού, έχουμε και στην περίπτωση της μεταμόρφωσής Του στο όρος Θαβώρ. Ο **ΥΙΟΣ** είναι κάτω στη γη και από τον ουρανό ακούγεται η φωνή του **ΠΑΤΕΡΑ** που έλεγε: «*Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον ενηρεστήθην*» και ταυτόχρονα το **ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**, που φανερώνεται **ως νεφέλη**. Εδώ η διαφορά είναι ότι η φανέρωση του αγίου Πνεύματος του Πατέρα είναι με **μορφή** νεφέλης και όχι με **μορφή** περιστεριού που συνέβηκε στον Ιορδάνη ποταμό. Και εδώ έχουμε δύο πρόσωπα, αλλά όχι δύο Θεούς: Έχουμε τον άνθρωπο Χριστό Ιησού κάτω στη γη που ντύνεται με τη δόξα του Πατέρα (ανθρώπινη φύση) και τον Θεό Πατέρα του οποίου ακούστηκε η φωνή και έκανε

ορατή την παρουσία του Πνεύματός του με τη μορφή νεφέλης (θεία φύση). Παρατηρούμε και εδώ την ίδια περίπτωση, που είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ», πλήρης ταύτιση της ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ φύσης του Υιού με τη ΘΕΙΑ φύση του Πατέρα.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ (βάπτιση του Ιησού) και ΟΡΟΣ ΘΑΒΩΡ (μεταμόρφωση του Ιησού) είναι δύο παράλληλα και ταυτόσημα γεγονότα με **διαφορετική φανέρωση** του Πνεύματος του Πατέρα: Στην **1^η περίπτωση** έχουμε τον Υιό και τον Πατέρα, ο οποίος κάνει ορατή την παρουσία του Πνεύματός Του με μορφή ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ και στη **2^η περίπτωση** έχουμε τον Υιό και τον Πατέρα, ο οποίος κάνει ορατή την παρουσία του Πνεύματός Του με μορφή ΝΕΦΕΛΗΣ. Είναι αντιβιβλικό να ισχυριστεί κάποιος ότι στις 2 αυτές περιπτώσεις και ειδικά στον Ιορδάνη ποταμό έχουμε τη φανέρωση των 3 τριών προσώπων της «αγίας Τριάδας», αφού όλοι οι μελετητές και οι διδάσκαλοι του Λόγου του Θεού γνωρίζουν ότι μέσα στον Ιησού **κατοίκησε ο ίδιος ο Πατέρας με το Πνεύμα Του**, με το δικό Του Πνεύμα, αφού ο Θεός ΕΙΝΑΙ Πνεύμα.

(3) ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ: ΒΑΠΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ

Την ημέρα της Πεντηκοστής, δέκα ημέρες μετά την ανάληψη του Ιησού, έχουμε μία ακόμα περίπτωση της φανέρωσης του Θεού στον άνθρωπο και λόγω της εξαιρετικής σημασίας που παρουσιάζει, θα ασχοληθούμε λίγο παραπάνω με την περίπτωση αυτή: *«Και όταν ήλθεν η ημέρα της Πεντηκοστής, ήσαν άπαντες ομοθυμαδόν εις τον αυτό τόπον. Και εξαίφνης έγινε ήχος εκ του ουρανού ως άνέμου βιαίως φερομένου, και εγέμισεν όλον τον οίκον όπου ήσαν καθήμενοι· και εφάνησαν εις αυτούς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ως πυρός, και εκάθησεν επί ένα έκαστον αυτών, και επλήσθησαν άπαντες ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΑΓΙΟΥ, και ήρχισαν να λαλούν ξένας γλώσσας (αρχ. «λαλείν ετέραις γλώσσαις»), καθώς το ΠΝΕΥΜΑ έδιδεν εις αυτούς να λαλούν....»* (Πράξεις Β/2:1-4).

ΕΑΝ ερμηνεύσουμε το παραπάνω περιστατικό σύμφωνα με την τριαδική θεολογία, αλλά και του «Συμβόλου της Πίστεως», οι συγκεντρωμένοι στο ανώγειο μαθητές του Ιησού (σύ-

νολο 120 άτομα /Πράξεις Α/1:14), πληρώθηκαν με το 3^ο πρόσωπο της «αγίας Τριάδας», αφού ρητά η Βίβλος αναφέρει ότι «*επλήσθησαν άπαντες Πνεύματος αγίου*».

ΕΑΝ όμως το ερμηνεύσουμε **σύμφωνα με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού** θα οδηγηθούμε σε διαφορετικό συμπέρασμα, το οποίο δεν θα αφήνει καμιά αμφιβολία για την ορθή ή μη ερμηνεία του, την οποία θα αναφέρουμε στη συνέχεια.

❖ Το θαυμαστό γεγονός της Πεντηκοστής είχε προφητευτεί από τον ίδιο τον Θεό ως η «έσχατη βροχή»: «...*Και μετά ταύτα ΘΕΛΩ ΕΚΧΕΕΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΟΥ επί πάσαν σάρκα· και θέλουν προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας· οι πρεσβύτεροί σας θέλουν ενυπνιασθεί ενύπνια, οι νεανίσκοι σας θέλουν ιδεί όρασεις. Και ακόμα επί τους δούλους μου και επί τας δούλας μου εν ταις ημέραις εκείναις ΘΕΛΩ ΕΚΧΕΕΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΜΟΥ*» (βλ. Ιωήλ Β/2:28-32). Εδώ αναφέρεται ρητά από τον ίδιο τον Θεό ότι θα εκχέει **το δικό Του** Πνεύμα («θέλω εκχέει το Πνεύμα ΜΟΥ») και την προφητεία αυτή την επιβεβαίωσε ο ίδιος ο απόστολος Πέτρος μιλώντας την ημέρα της Πεντηκοστής στο συγκεντρωμένο πλήθος: «...*Τούτο είναι το ρηθέν διά του προφήτου Ιωήλ· Και εν ταις εσχάταις ημέραις, λέγει ο Θεός, Θέλω εκχέει από του ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΜΟΥ επί πάσαν σάρκα, και θέλουν προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας....κλπ*» (βλ. Πράξεις Β/2:15-18).

❖ Στις Πράξεις των Αποστόλων αρχικά ο Πέτρος και αργότερα ο Παύλος μας κάνουν μια θαυμαστή αποκάλυψη για το ποιος κατοίκησε μέσα στους μαθητές την ημέρα της Πεντηκοστής:

ΠΕΤΡΟΣ: «*Προς εσάς πρώτον ο Θεός αναστήσας τον Υιόν αυτού Ιησούν απέστειλεν Αυτόν διά να σας ευλογεί, όταν επιστρέψετε έκαστος από των πονηριών υμών*» (Πράξεις Γ/3:26). Ο Πατέρας, αφού πρώτα ανέστησε τον Υιό Του, **μετά** Τον απέστειλε για να μας ευλογεί. ΠΟΤΕ και ΠΩΣ Τον απέστειλε; Τον απέστειλε την ημέρα της Πεντηκοστής και είναι ανάμεσά μας «*ως Πνεύμα Ζωοποιούν*» (βλ. Πράξεις Β/2:1-4, Α' Κορινθίους ΙΕ/15:45).

ΠΑΥΛΟΣ: «...*Ότι ο Χριστός έμελλε να πάθει (και) ότι πρώτος αναστάς εκ νεκρών ΜΕΛΛΕΙ ΝΑ ΚΗΡΥΞΕΙ φως εις τον λαόν και*

εις τα έθνη» (Πράξεις Κς'126:23). Εδώ έχουμε την ίδια ακριβώς περίπτωση με την προηγούμενη, ο Ιησούς αφού αναστήθηκε από τους νεκρούς «μέλλει να κηρύξει» στα έθνη; Πως θα γίνει αυτό, αφού αναλήφθηκε στους ουρανούς και δεν είναι ανάμεσά μας με το ένδοξο και αναστημένο σώμα Του; Αυτό γίνεται με το βάπτισμα του αγίου Πνεύματος, είναι ανάμεσά μας ως «*Πνεύμα Ζωοποιούν*», ως ο «*Παράκλητος*» (βλ. Ιωάννης ΙΔ'14:16-18, Ις'16:7, Α' Ιωάννου Β'2:1).

«*Διήλθον δε (Παύλος και Σίλας) την Φρυγίαν και την Γαλατικήν χώραν, κωλυθέντες υπό του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ λαλήσαι τον λόγον εν τη Ασία, ελθόντες δε κατά την Μυσίαν επείραζον εις την Βιθυνίαν πορευθήναι, και ουκ είασεν (δεν αφήκεν) αυτούς το ΠΝΕΥΜΑ ΙΗΣΟΥ*» (Πράξεις Ις'16:6-7/αρχαίο κείμενο). Παρατηρούμε ότι στο εδ.6 ο Παύλος και ο Σίλας εμποδίστηκαν να κηρύξουν στην Ασία από το **ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ**, ενώ στο εδ. 7 αναφέρεται ότι εμποδίστηκαν από το **ΠΝΕΥΜΑ ΙΗΣΟΥ**. Το ίδιο «Πνεύμα» που τους εμπόδισε την πρώτη φορά, ήταν το ίδιο «Πνεύμα» που τους εμπόδισε και τη δεύτερη φορά. Άρα το "άγιο Πνεύμα" είναι το «Πνεύμα του Ιησού», είναι το "Πνεύμα του Γιάχβε Οσήα", του Κυρίου των δυνάμεων, που κατοικεί με πληρότητα μέσα στον Υιό Του Ιησού.

Το κατοικητήριο του Θεού είναι το ένδοξο σώμα του αναστημένου Ιησού. Την ημέρα της Πεντηκοστής ο **ΥΙΟΣ** κατοίκησε στις καρδιές των μαθητών Του δια του **ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ** του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, του **ΘΕΟΥ ΠΑΤΕΡΑ**, είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ», όπως πολύ καθαρά εξηγεί και αναφέρει ο Ιωάννης: «...Απεκρίθη ο Ιησούς και είπε προς αυτόν· Εάν κάποιος με αγαπά, τον λόγον μου θέλει φυλάξει, και ο Πατήρ μου θέλει αγαπήσει αυτόν, και προς αυτόν **ΘΕΛΟΜΕΝ ΕΛΘΕΙ** και εν (=μέσα) αυτό **ΘΕΛΟΜΕΝ κατοικήσει**» (Ιωάννης ΙΔ'14:23). Οι φράσεις «**θέλομεν ελθεί**» και «**θέλομεν κατοικήσει**» είναι πληθυντικός αριθμός και αναφέρονται στον ΥΙΟ και στον ΠΑΤΕΡΑ που κατοικούν μέσα μας, **έχουμε ταύτιση της ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΦΥΣΗΣ του Υιού με την ΘΕΙΑ ΦΥΣΗ του Πατέρα**, που κατοικεί «εν πληρότητι» μέσα στον Υιό Του. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας, με τίτλο «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ**».

(4) Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ - ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΗ/28:19

Χαρακτηριστική περίπτωση μέσα από την Βίβλο ότι «ΠΑ-ΤΗΡ», «ΥΙΟΣ» και «ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ» είναι **τίτλοι** και όχι πρό-σωπα, έχουμε στην περίπτωση του Ματθαίος ΚΗ/28:19, όπου ο Ιησούς είπε: *«Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ αυτούς εις το ΟΝΟΜΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»*. Εδώ ο Ιησούς δεν έδωσε εντολή να βαπτίζομαστε στα **«ονόματα»** (πληθυντικός αριθμός) του Πα-τρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, **γιατί τότε θα έπρε-πε να έχουμε 3 ονόματα**, αλλά να βαπτίζομαστε στο **«όνομα»** (ενικός αριθμός), να βαπτίζομαστε δηλαδή στο ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ, που ανήκει **και** στον Πατέρα **και** στον Υιό **και** στο άγιο Πνεύμα του Θεού και στο οποίο όνομα βάπτιζε ολόκληρη η πρώτη απο-στολική εκκλησία (βλέπε: Πράξεις Β/2:38, Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, ΚΒ/22:16, Γαλάτες Γ/3:27, Ρωμαίους ζ'/6:3, κλπ). Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας, με τίτλο **«ΒΑ-ΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ»** (κωδικός 10).

Επειδή η φράση *«...βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»* αναφέρεται μία και μοναδική φορά μέσα στην Βίβλο και **επειδή** οι απόστολοι όταν βάπτιζαν στο νερό ουδέποτε χρησιμοποίησαν τη φράση αυτή «κατά γράμμα», αλλά βάπτιζαν πάντοτε στο όνομα του Κυρίου Ιησού (βλ. Πράξεις Β/2:38, Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, ΚΒ/22:16, Γαλάτες Γ/3:27, Ρωμαίους ζ'/6:3, κλπ). πολλοί μελετητές της Βίβλου και ι-στορικοί συγκλίνουν στο γεγονός ότι το εν λόγω εδάφιο δεν είναι αυθεντικό, αλλά νόθο, καθόσον υπάρχουν γραπτές μαρτυρίες, όπου αντί της φράσης *«βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πα-τρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος»* χρησιμοποιείται η φράση *«βαπτίζοντες αυτούς ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, διδάσκοντες αυτούς τηρείν όσα ενετειλάμην υμίν....»*

Αξίζει να αναφερθεί ότι ισχυρές αρχαιολογικές μαρτυρίες για την αυθεντικότητα του εδαφίου Ματθαίος ΚΗ/28:19, δεν υ-πάρχουν, γιατί στα αρχαιότερα χειρόγραφα, πριν τον 4^ο μ.Χ. αιώ-να, σχεδόν ολόκληρο το κεφάλαιο ΚΗ/28 του Ματθαίου **ΔΕΝ Ε-ΧΕΙ διασωθεί**. Την πιο ισχυρή γραπτή απόδειξη που έχουμε για

το θέμα αυτό είναι η μαρτυρία του Ευσέβιου Καισαρείας, ο οποίος στα γραπτά του, όταν αναφέρεται στο εδάφιο Ματθαίος ΚΗ/28:19 χρησιμοποιεί **πάντοτε** τη φράση «...*βαπτίζοντες αυτούς ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ*». Ο Ευσέβιος, που έζησε το 264-340 μ.Χ. και που διέυθυνε την περίφημη βιβλιοθήκη του Παμφίλου στην Αντιόχεια, θεωρείται ο μεγαλύτερος εκκλησιαστικός συγγραφέας με αντικειμενικότητα στα γραπτά του. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας, με τίτλο «**Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ**» (κωδικός 20).

(5) ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ απ.ΠΑΥΛΟΥ - Α' ΚΟΡΙΝΘ.ΙΓ/13:14

Άλλη περίπτωση μέσα από την Βίβλο ότι «ΠΑΤΗΡ», «ΥΙΟΣ» και «ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ» είναι **τίτλοι** και όχι πρόσωπα, έχουμε στην περίπτωση των λόγων του Παύλου στην Β' Κορινθίους ΙΓ/13:14, όπου λέγει: «**Η χάρις του Κυρίου ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και η αγάπη του ΘΕΟΥ και η κοινωνία του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ εἴη μετὰ πάντων υμῶν· ἀμήν**». Εδώ έχουμε 3 λέξεις κλειδιά, που είναι ΧΑΡΙΣ, ΑΓΑΠΗ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ και που με απλό τρόπο φανερώνουν τη μοναδικότητα του Κυρίου των δυνάμεων και το θαυμαστό σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου μέσα σε ένα μόνο εδάφιο, που ο απόστολος Παύλος το απευθύνει στους Κορινθίους αδελφούς, σαν μια ευχή στο τέλος της Β' επιστολής του.

Η τριπλή ευχή του Παύλου δεν αποτελεί απόδειξη ύπαρξης 3 προσώπων μέσα στη θεότητα, ούτε αναφέρεται σε ιδιότητες 3 θείων προσώπων, αλλά αναφέρεται με απλό τρόπο (συνοπτικά) **στο σχέδιο του Θεού** για να μπορέσει ο άνθρωπος να έχει ζωντανή και αληθινή κοινωνία με το άγιο Πνεύμα Του, η οποία κοινωνία είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ» μέσα μας: «*Εκείνο, το οποίον είδομεν και ακούσαμεν, απαγγέλλομεν προς εσάς· διὰ να έχετε και σεις κοινωνίαν μεθ' ημών και η κοινωνία δε ημών είναι μετὰ του Πατρός και μετὰ του Υιού αυτού Ιησού Χριστού*» (Α' Ιωάννου Α/1:3).

Μέσα στην τριπλή ευχή του Παύλου στην επιστολή Β' Κορινθίους ΙΓ/13:13 περικλείεται όλο το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Προτάσσεται η **ΧΑΡΙΣ** του Θεού, η οποία εκφράστηκε στο πρόσωπο του Υιού Του, του Κυρίου Ιησού, ο

οποίος με τη σταυρική θυσία Του έγινε το σκέπαστρο (ιλασμός) των αμαρτιών μας και δια μέσου αυτής της χάρης εκχέεται η **ΑΓΑΠΗ** του Θεού επάνω σε μας, για να μας φέρει στη συνέχεια την **ΚΟΙΝΩΝΙΑ** του Πατέρα με τον Υιό μέσα μας, όταν βαπτισθούμε με το άγιο Πνεύμα Του.

ΧΑΡΙΣ (ή “χάρη” στη δημοτική) σημαίνει ΔΩΡΟ και ποιο είναι το δώρο του Κυρίου Ιησού προς τον άνθρωπο; Είναι ότι πρόσφερε τον εαυτό Του λύτρο για τις αμαρτίες μας, πέθανε Αυτός στη δική μου και στη δική σου θέση. Αυτό το «δώρο» ήταν προσφορά **ΑΓΑΠΗΣ** από τον Πατέρα Θεό που δέχτηκε τη θυσία του Υιού Του: *«Διότι τόσον ΑΓΑΠΗΣΕΝ ο Θεός τον κόσμον, ώστε έδωκε τον Υιόν αυτού τον μονογενή, διά να μην απολεσθεί πας ο πιστεύων εις αυτόν, αλλά να έχει ζωήν αιώνιον»* (Ιωάννης Γ13:16). Βλέπουμε τη **χάρη** του Κυρίου Ιησού και την **αγάπη** του Πατέρα να συνεργάζονται θαυμαστά για τη σωτηρία του αμαρτωλού ανθρώπου.

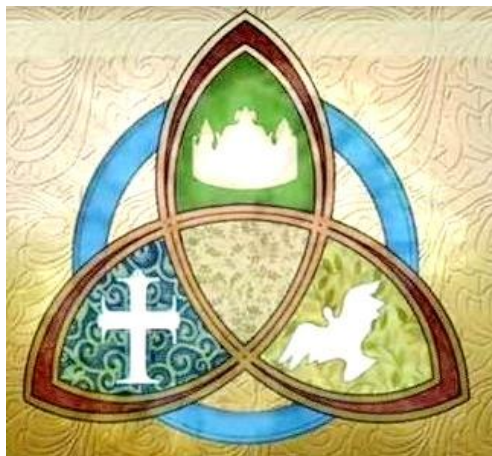
Μέσα στην Βίβλο συχνά απαντούμε τη συνεργασία και την ταύτιση του Υιού με τον Πατέρα: *«...Όποιος είδεν ΕΜΕ είδε τον ΠΑΤΕΡΑΕν εκείνη τη ημέρα σεις θέλετε γνωρίσει, ότι Εγώ είμαι ΕΝ (=μέσα) ΤΩ ΠΑΤΡΙ μου και σεις εν Εμοί και Εγώ εν υμίν...Εγώ και ο Πατήρ ΕΝ (ένα) ΕΙΜΕΘΑ...»* (βλέπε: Ιωάννης ΙΔ14:9, 20, ΙΒ12:44-45, κλπ /κείμενο Βάμβα).

Όποιος **έχει τον Πατέρα** έχει και τον Υιό. Όποιος **έχει τον Υιό** έχει και τον Πατέρα. Όποιος έχει ΚΑΙ τον Πατέρα ΚΑΙ τον Υιό, **τι έχει;** Έχει την **ΚΟΙΝΩΝΙΑ** του αγίου Πνεύματος του Θεού. Όταν χρησιμοποιούμε τον όρο *«Πνεύμα άγιο»* εννοούμε τον *«Πατέρα εν (=μέσα) τω Υιώ»*. Αυτό το συγκλονιστικό γεγονός γίνεται στη ζωή μας, όταν βαπτισθούμε με το άγιο Πνεύμα του Θεού.

Αυτή είναι η απλή ερμηνεία του εδαφίου Β' Κορινθίου ΙΓ13:14, στο οποίο δεν έχουμε 3 ξεχωριστές θείες υποστάσεις, αλλά βλέπουμε να ξετυλίγονται με θαυμαστό τρόπο η **χάρη** και η **αγάπη** του Θεού για τον άνθρωπο «εν προσώπω Χριστώ Ιησού» και η **κοινωνία** του Θεού με τον άνθρωπο δια του αγίου Πνεύματός Του, όπως πολύ χαρακτηριστικά το είπε και ο ίδιος ο

Ιησούς: «...*Εάν κάποιος με αγαπά, τον λόγον Μου θέλει φυλάξει, και ο Πατήρ μου θέλει αγαπήσει αυτόν, και προς αυτόν ΘΕΛΟΜΕΝ ελθεί και εν αυτώ ΘΕΛΟΜΕΝ κατοικήσει*» (Ιωάννης ΙΔ/14:23).

Το αρχαίο κείμενο δεν γράφει απλά «...*εν αυτώ θέλομεν κατοικήσει*», αλλά γράφει «...**μονήν παρ' αυτώ ποιησόμεθα**», δηλαδή ο Πατέρας και ο Υιός θα κτίσουν μέσα μας **μια μονή**, στην οποία θα κατοικούν και τότε το σώμα μας θα γίνει ο ναός του Θεού του ζώντος: «...*Διότι ΣΕΙΣ είσθε ναός Θεού ζώντος, καθώς είπεν ο Θεός ότι θέλω κατοικεί "εν αυτοίς"* (=μέσα εις αυτούς) *και περιπατεί, και θέλω είσθαι Θεός αυτών, και αυτοί θέλουν είσθαι λαός μου*» (Β' Κορινθίους ς'16:16, κλπ).

TRIQUETRA - ΤΡΑΪΚΟΥΕΤΡΑ
τριαδικό σύμβολο (βλ. σελίδα 247)

Κεφάλαιο ΕΒΔΟΜΟ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ «ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ» ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(1) Το συνταχθέν κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους, βασικό δογματικό του χαρακτήρα έχει την «τριαδικότητα» του Θεού, καθόσον ρητά ξεχωρίζει τρία διαφορετικά πρόσωπα, τα οποία μεταξύ τους είναι **«συνδοξαζόμενα και συμπροσκυνούμενα»**. Το κείμενο των 12 άρθρων δεν αναφέρει σε κανένα του σημείο, ούτε μία φορά, τους όρους «τριάδα», «τριαδικός Θεός», «τριαδικότητα του Θεού» και «τρисуπόστατος Θεός». Αυτές οι ορολογίες καθιερώθηκαν αργότερα και κατά βάση στηρίχθηκαν στο εάν ο Θεός έχει ΜΙΑ ή ΤΡΕΙΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΙΣ.

Κυρίαρχος λοιπόν όρος είναι η Ελληνική λέξη **«υπόστα-ση»**, της οποίας την ακριβή ερμηνεία, έννοια και σημασία, ή αγνοούν, ή παραβλέπουν οι ερμηνευτές και οι σχολιαστές της Βίβλου, οι θεολόγοι, οι διδάσκαλοι και γενικά οι εκζητητές και οι μελετητές του Λόγου του Θεού. Ήδη αναφέραμε ότι ολόκληρη η Αγία Γραφή είναι γραμμένη στην Ελληνική γλώσσα, **η μιν Παλαιά Διαθήκη** με τη μετάφραση των Εβδομήκοντα, που χρησιμοποίησαν και επίσημα οι Εβραίοι, έχοντας σιωπηρά εγκαταλείψει δια ένα μεγάλο χρονικό διάστημα το πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο, **η δε Καινή Διαθήκη**, που μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα στο παρόν κεφάλαιο, καθόσον εκεί αναφέρεται η λέξη «υπόσταση» του Θεού (βλ. Εβραίους Α/1:3), γράφηκε απευθείας στην Ελληνική Γλώσσα, εκτός από το Ευαγγέλιο του Ματθαίου, που γράφηκε ταυτόχρονα και στην Ελληνική και στην Εβραϊκή γλώσσα.

Κατά συνέπεια, σαν Έλληνες είμαστε ιδιαίτερα ευλογημένοι από τον Θεό, γιατί έχουμε **το μοναδικό προνόμιο** μέσα σε όλους τους λαούς της γης, να γνωρίζουμε την ακριβή έννοια της λέξης «υπόστασης» και έτσι να μην έχουμε ΚΑΜΙΑ απολύτως

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ εάν ο Θεός της Βίβλου, ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, όπως μας αποκαλύφθηκε και «*ελάλησεν ημίν εν Υιώ*» (Εβραίους Α/1:2, αρχ. κείμενο), **έχει ΜΙΑ υπόσταση ή είναι ΤΡΙΣυπόστατος**.

Για τον λόγο αυτό και για να είναι αντικειμενική η μελέτη μας, θα αναφέρουμε από τα πιο έγκυρα **Ελληνικά Λεξικά** ποια είναι η ακριβής έννοια της λέξης «**υπόστασις**» (καθαρεύουσα) ή «**υπόσταση**» (δημοτική) και πιστεύω ότι μετά η απάντηση για τη ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ή την ΤΡΙΑΔΙΚΟΤΗΤΑ του Θεού έρχεται από μόνη της. Επειδή η έννοια και ο ορισμός της λέξης «υπόστασις» δεν συμπεριλαμβάνει μόνο μία συγκεκριμένη κατηγορία (π.χ. τον άνθρωπο ή τον Θεό), αλλά συμπεριλαμβάνει έμψυχα, άψυχα, ιδέες, οράματα, μεταφορικές έννοιες, ιατρικές έννοιες, πράγματα, αντικείμενα, κλπ. θα γίνει καταγραφή όλων αυτών των εννοιών, όπως ακριβώς αναφέρονται στα λεξικά, χωρίς καμιά προσθήκη ή αφαίρεση λέξεων, **ώστε ο αναγνώστης να μην έχει πλέον καμιά αμφιβολία για την ορθή ερμηνεία της υπόστασις ή των υποστάσεων του Θεού**, καθόσον αυτό είναι το εξεταζόμενο θέμα, έστω και εάν οι παρακάτω καταγραφές θεωρηθούν από μερικούς αναγνώστες και μελετητές κουραστικές και περιττές, καθόσον δεν αφορούν "έμμεσα" το θέμα, όπως για παράδειγμα η «υπόσταση» σαν ιατρικός όρος. Είναι όμως αναγκαίο να αναφερθούν, για να αποκλεισθεί και η παραμικρή περίπτωση λάθους οποιασδήποτε άλλης ερμηνείας.

1. ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ (σελ.1048)

Έκδοση «ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ», έτος 1990

ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ-σεως, η (υφίσταμαι): (1) Η *πραγματικότητα*, ότι πραγματικώς υπάρχει, (2) η *οντότης*, (3) η *ουσία*, εν αντιθέσει προς το φαινόμενον, (4) *μτφρ.*, το θεμέλιον (η βάση) εφ' ού στηρίζεται μία ελπίς, ή η αυτοπεποίθησις, ή η λαμβανομένη επί τινος απόφασις, (5) *μτφρ.*, η υπόθεσις, το θέμα το περιεχόμενον, ενός ποιήματος, ρητορικού λόγου, κτλ. (6) ότι κατακαθίζει (κατασταλάζει) εις το βάθος, κατακάθισμα, καταστάλαγμα.

2. ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ** (σελ.1877-1878)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (και υποστάσεως -εις -εων):

- (1) **Η ύπαρξη:** *Οι πυρηνικοί εξοπλισμοί απειλούν την ίδια την ύπαρξη της ανθρωπότητας - Οι πράξεις αυτές δεν ταιριάζουν στην ανθρώπινη ύπαρξη/οντότητα - ΣΥΝΩΝΥΜΟ: οντότητα.*
- (2) Το σύνολο των στοιχείων που συγκροτούν τη φυσιογνωμία, τον ιδιαίτερο αναγνωρίσιμο χαρακτήρα της ύπαρξης: *εταιρεία χωρίς νομική ύπαρξη.*
- (3) Δίνω υπόσταση (σε κάποιον/κάτι), δίνω μορφή, κάνω να υπάρξει πραγματικά (κάποιος/κάτι): *δίνω υπόσταση στα οράματά μου.*
- (4) Αποκτώ/λαμβάνω υπόσταση, αποκτώ μορφή, **πραγματική ύπαρξη:** *με την υλοποίηση του έργου απέκτησαν υπόσταση οι προσδοκίες των κατοίκων.*
- (5) **ΘΕΟΛΟΓΙΑ**, το πρόσωπο: *ο Χριστός έχει δύο φύσεις (θείκη και ανθρώπινη) και μία υπόσταση ή πρόσωπο.*
- (6) **ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ**, η ουσία, ως οντολογική πραγματικότητα.
- (7) **ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ**, η βάση, το θεμέλιο: *φήμες /λόγια /πληροφορίες χωρίς καμιά υπόσταση.*
- (8) **ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ**, το κύρος ή αυτόνομη παρουσία, τα στοιχεία της προσωπικότητας, που κάνουν κάποιον να ξεχωρίζει: *άνθρωπος χωρίς υπόσταση/οντότητα - ΣΥΝΩΝΥΜΟ: οντότητα.*

3. ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ **ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΟΒΑΝΗΣ Α.Ε.Β.Ε.** (σελ.1694)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (αρχ. -σις): (1) Το να υπάρχει κάτι, **ύπαρξη**, (2) κατακάθι υγρού, (3) το να βάζει κανείς κάποιον σε ενέδρα ή το να ενεδρεύει ο ίδιος, (4) σταθερότητα,(11) ουσία, φύση, (12) πραγματικότητα, (13) η πραγματική ουσία κάποιου πράγματος, που υπάρχει σαν βάση και στηρίζει την εξωτερική του μορφή, (14) το ιδιαίτερο ή χαρακτηριστικό φυσικό ιδίωμα κάποιου προσώπου ή πράγματος, (15) είδος ρητορικού σχήματος (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι περιπτώσεις 5 - 10 αφορούν ιατρικές, μεταφορικές και

λοιπές έννοιες, γι' αυτό και παραλήφθηκαν).

4. ΥΠΕΡΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΞΑΤΟΜΟ - Εκδόσεις ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ (σελ.2976, 6^{ος} τόμος)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (ουσ.): *ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ* (αρχ.): υφίσταμαι – υπόστασις - υπόσταση, *ΣΥΝΩΝΥΜΑ*: ύπαρξη, οντότητα, *ΠΑΡΑΓΩΓΑ*: υποστασιακός. **(1)** Το να υπάρχει, να υφίσταται κάποιος ή κάτι: *η Τουρκία απειλεί την υπόσταση του Κυπριακού κράτους*, **(2)** πραγματικότητα: *αυτά που λες στερούνται υπόστασης*, **(3)** σημαδόφωνο/Βυζ. μουσική, **(4)** κατακάθι, **(5)** συγκέντρωση αίματος σε κάποιο σημείο του σώματος/ιατρ.ορος.

5. ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

Δ.ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ – Εκδόσεις ΧΡ.ΓΙΟΒΑΝΗ (σελ.1384)

ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ -εως: Υποστήριξις, σταθερότης, παλινδρόμησις, *πραγματική ύπαρξις, πραγματικότης, ύπαρξις, στρατόπεδον, συρροή αίματος.*

6. ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΞΙΚΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α.ΓΕΩΡΓΟΠΑΠΑΔΑΚΟΥ/ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ παιδεία (σελ.979)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (αρχ. -σις): **(1)** *Ύπαρξη: από τα πυρηνικά όπλα κινδυνεύει η υπόσταση της ανθρωπότητας*, **(2)** βάση, θεμέλιο, αλήθεια: *οι φήμες αυτές δεν έχουν υπόσταση*, **(3)** υποστάθμη, **(4)** σημαδόφωνο της Βυζαντινής μουσικής, σημάδι, **(5)** **ΙΑΤΡΙΚΟ**: συρροή αίματος στα επικλινή μέρη του σώματος, υποστατικό φαινόμενο.

7. ΜΕΙΖΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ - ΦΥΤΡΑΚΗΣ (σελ.1203)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (ουσ.) αρχ. **ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ** = υφίσταμαι: *Ύπαρξη: στερείται υποστάσεως, δεν υπάρχει στην πραγματικότητα, είναι ψευδές, ανύπαρκτο.*

8. ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Εκδόσεις ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ (σελ.1713)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η (ουσ.): Η παρουσία σε τόπο και χρόνο, βάση, αλήθεια: *στερείται υποστάσεων, δεν υπάρχει στην πραγματικότητα*

τα. ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ (αρχ.): υφίσταμαι - ίστημι (=στήνω). ΣΥΝΩΝΥΜΑ: ύπαρξη.

9. ΠΑΠΥΡΟΣ - ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΑΡΧΑΙΑΣ - ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ - ΝΕΑΣ /13 ΤΟΜΟΙ

(σελ. 545 - 546, 12^{ος} τόμος)

ΥΠΟΣΤΑΣΗ, η /ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ-σεως (ουσ.): (1) Το να υπάρξει κάτι, *ύπαρξι*, (2) πραγματική ύπαρξη, πραγματικότητα: *τα λόγια του δεν έχουν υπόσταση*, (3) ουσία, φύση: *«η του γεώδους υπόστασις /Θεόφραστος* (4) υποστάθμη (5) **ΘΕΟΛΟΓΙΑ:** Φιλοσοφικός όρος που στη θεολογική γραμματεία χρησιμοποιήθηκε με ποικίλες μορφές, είτε στην ουσία, σχετικά με το «τριαδικό δόγμα», είτε στη φύση και στο πρόσωπο, σχετικά με το «χριστολογικό δόγμα» (6) **ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ:** βάση θεμέλιο, υπόβαθρο.

ΑΡΧΑΙΑ: (1) Στήριξη, υποστήριξη, υποστήριγμα, σταθερότητα, παλινδρόμηση, αντίσταση, αντοχή, (2) διάρκεια: *«η σημασία των καιρών υπόστασις»*, (3) ενέδρα, απόστημα, ιδιοκτησία, περιουσία, προσφορά, βάση, κρηπίδα, θεμέλιο, (4) σημείο αναχώρησης, αφετηρία, (5) Η προέλευση και η σύσταση ενός λαού, (6) ο σκοπός μιας ενέργειας, (7) η πραγματική ουσία, η φύση ενός πράγματος, η οποία υπάρχει ως βάση και στηρίζει την εξωτερική του μορφή, (8) η ουσία ή η υποκείμενη ύλη ενός πράγματος: «ός (=ο Υιός) ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ Αυτού (=του Πατέρα)/Καινή Διαθήκη, (9) ιδιαίτερο ή χαρακτηριστικό φυσικό ιδίωμα προσώπου ή πράγματος (10) είδος ρητορικού σχήματος, (11) η περιοχή όπου παρατηρείται η τύχη κάποιου/αστρολογικός όρος (12) στρατόπεδο: «εξήλθεν εξ ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ των αλλοφύλων των εν τω πέραν Μαγμάς»/Παλαιά Διαθήκη, (13) είδος παχύρευστου ζωμού. (14) **ΧΡΗΣΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ:** Αι υποστάσεις: (α) Επίσημα έγγραφα ιδιοκτησίας, (β) Τα πραγματικά αντικείμενα των οποίων τα είδωλα φαίνονται σε κάτοπτρο, (γ) «υπόστασις ξύλου», (δ) «νέφους υποστάσεις», συσσωρευμένα νέφη.

10. ΝΕΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ – Γεωργίου Ζ. Κωνσταντινίδη Εκδόσεις «Ο ΛΟΓΟΣ» (σελ.928)

Εις την Καινήν Διαθήκην σημαίνει μεταφορικώς την πεπποιθησιν, βεβαιότητα:

ΕΒΡΑΙΟΥΣ 3:14 - «*Εάν κρατήσωμεν μέχρι τέλους βεβαίαν την αρχήν της υποστάσεως*» (πεπποιθήσεως, κατά Ν.Βάμβα).

ΕΒΡΑΙΟΥΣ 11:1 - «*Είναι δε πίστις ελπίζομένων υπόστασις*» (πεπποιθήσις, κατά Ν.Βάμβα). Επίσης στην Β' Κορινθίους Θ/9:4

Β' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ 11:17 - Με την έννοιαν του θάρρους, τόλμης, καυχήσεως «*εν ταύτη τη υποστάσει* (το θάρρος, κατά Ν.Βάμβα) *της καυχήσεως*» .

ΕΒΡΑΙΟΥΣ 1:3 - Με την έννοιαν του χαρακτήρος, της ουσίας «*Οστις (ο Υιός) ων απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως Αυτού*», ήτοι ομοούσιος (;) με τον Πατέρα.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Σύμφωνα με τα Ελληνικά λεξικά η λέξη «υπόσταση» σημαίνει **«ύπαρξη, θεμέλιο, αλήθεια, μοναδικότητα»**, κατά συνέπεια ο **δισυπόστατος** ή ο **τρισυπόστατος** είναι αυτός που έχει 2 ή 3 ξεχωριστές, ανεξάρτητες μεταξύ τους υποστάσεις/υπάρξεις. Ο όρος **«τρισυπόστατος Θεός»** για να αποδοθεί σωστά γραμματικά, προϋποθέτει 3 ξεχωριστές και ανεξάρτητες θείες προσωπικότητες. Κατά συνέπεια η 2^η διδασκαλία (βλ. σελίδες 88-91) η οποία υποστηρίζει έναν ΤΡΙΣΥΠΟΣΤΑΤΟ ΘΕΟ, ο οποίος δεν είναι ΤΡΕΙΣ ΘΕΟΙ, παρουσιάζει κενό στη γραμματική της ερμηνεία.

Άρα «αγία Τριάδα» δεν είναι απλώς «Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα», αλλά είναι κάτι πιο βαθύτερο, για το οποίο ήδη έχουμε αναφερθεί στη μελέτη μας αυτή. Οι μονοθεϊστικές κινήσεις και ομάδες δέχονται **και** τον ΠΑΤΕΡΑ **και** τον ΥΙΟ **και** το άγιο ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, αλλά **δεν δέχονται** την «αγία Τριάδα», **τι σημαίνει αυτό;** Μήπως εδώ υπάρχει κάποια αντίφαση; Ή σημαίνει ότι στη διδασκαλία τους έχουν επίγνωση "ποιος είναι ο

Πατέρας", "**ποιος** είναι ο Υιός" και "**ποιος** είναι το άγιο Πνεύμα", ώστε να μην χρησιμοποιούν ορολογίες που δεν αναφέρονται στην Βίβλο, αλλά προστέθηκαν με την πάροδο των αιώνων και έφεραν σύγχυση στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού;

Το «Σύμβολο της Πίστεως» στην ολοκληρωμένη του μορφή στηρίζεται στην επίσημη «τριαδική θεολογία», η οποία δεν προϋποθέτει απλά την ύπαρξη «Πατέρα, Υιού και αγίου Πνεύματος», γιατί **γραμματικά** οι ορολογίες αυτές και καθ' εαυτές, είναι τίτλοι ενός ή περισσότερων προσώπων, τα οποία πρόσωπα έχουν κάποιο όνομα. Η καθαρά τριαδική θεολογία και διδασκαλία (προσέξτε αυτό, έχει μεγάλη σημασία) δεν προϋποθέτει ΕΝΑ Θεό με τρία πρόσωπα ή με τρεις θείες υποστάσεις, αλλά προϋποθέτει ΤΡΕΙΣ ξεχωριστούς Θεούς, που είναι ο «ΘΕΟΣ Πατέρας», ο «ΘΕΟΣ Υιός» και ο «ΘΕΟΣ άγιον Πνεύμα», γιατί ρητά και με σαφήνεια στο Σύμβολο της Πίστεως διευκρινίζεται είναι τα 3 αυτά θεία πρόσωπα είναι **συμ**προσκυνούμενα και **συν**δοξαζόμενα: *«Και εις το ΠΝΕΥΜΑ ΤΟ ΑΓΙΟΝ, το Κύριον, το Ζωοποιόν, το εκ του Πατρός εκπορευόμενον, το συν ΠΑΤΡΙ και ΥΙΩ, συμπροσκυνόμενον και συνδοξαζόμενον...»* (βλ. 3^η διδασκαλία, σελίδες 92-93).

Εδώ είναι που δημιουργούνται απορίες και ερωτηματικά και όπως αναφέρθηκε μέσα στην πάροδο των αιώνων, για να ερμηνευτούν οι όροι αυτοί, έφεραν σύγχυση και σχίσματα στο σώμα της εκκλησίας του Χριστού:

(1) Πως είναι δυνατόν ο «Υιός» και το «άγιον Πνεύμα» να είναι **συμ**προσκυνούμενα και **συν**δοξαζόμενα, ως ξεχωριστές θείες υποστάσεις, αφού ο Ένας και Μόνος Θεός που υπάρχει, ο Πατέρας, αναφέρει καθαρά και πολλές φορές ότι *«...προ Εμού άλλος Θεός δεν υπήρξεν, ουδέ θέλει υπάρχει μετ' Εμέ»* (Ησαΐας ΜΓ/43:10-11, ΜΔ/44:6, κλπ) και *«...δεν θέλω δώσει τη δόξα Μου σε άλλον;»* (Ησαΐας ΜΒ/42:8, ΜΗ/48:11, κλπ). Άρα, ποια είναι η απάντηση στα ερωτήματα αυτά;

Στην Παλαιά Διαθήκη ο Θεός παρουσιάζεται ως **«παντοκράτωρ»** (βλ. Γένεσις ΙΖ/17:1, ΛΕ/35:11, Έξοδος Ϛ'/6:3, Ψαλμός 91:1, κλπ), στην Αποκάλυψη Α/1:8 όμως και ο Υιός παρουσιάζεται ως

«παντοκράτωρ», το ερώτημα είναι: **Πόσοι «παντοκράτορες» υπάρχουν;** Μήπως ο ένας παντοκράτωρ (ο Θεός) δίνει τη δόξα Του στον άλλον παντοκράτορα (τον Υιό), και έτσι τα μέλη της «αγίας Τριάδας» είναι συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα; Εάν είναι έτσι, τότε στον ουρανό, που είναι η 3^η θεία υπόσταση το «άγιον Πνεύμα», αφού στην Αποκάλυψη δεν αναφέρεται πουθενά, αντίθετα αναφέρεται ότι ο Θεός έχει «επτά πνεύματα;» (βλ. Αποκάλυψη Α/1:4, Γ/3:1, Δ/4:5, Ε/5:6). ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όταν η Γραφή αποκαλεί τον Θεό "παντοκράτορα", δείχνει μία από τις ιδιότητές Του και δεν αποτελεί όνομα του Θεού.

Πως λοιπόν μπορούμε να δεχτούμε ότι είναι σύμφωνο με τον Λόγο του Θεού το «Σύμβολο της Πίστεως», ένα δημιούργημα της συμβιβαζόμενης εκκλησίας της ιστορικής περιόδου της "Περγάμου", όταν υπάρχουν αυτά τα αναπάντητα (για πολλούς ίσως) ερωτήματα;

(2) Στην Α' Κορινθίους ΙΕ/15:28 ο Παύλος γράφει: *«Όταν δε υποταχθούν εις Αυτόν (τον Ιησού) τα πάντα, τότε και αυτός ο Υιός θέλει υποταχθεί εις τον υποτάζαντα εις αυτόν τα πάντα (δηλαδή στον Πατέρα), διά να είναι ο Θεός τα πάντα "εν πάσιν"..."*. Αφού υποταχθούν τα πάντα στον Υιό, στο τέλος θα υποταχθεί και Αυτός στον Πατέρα (ως άνθρωπος βέβαια), τότε το αυτονόητο ερώτημα είναι: "Η θεότητα του 2^{ου} προσώπου της αγίας Τριάδας που θα είναι τότε; Θα υποταχθεί και αυτή στον Πατέρα ή θα συνδοξαζέται αιώνια στον ουρανό από τους αγίους και τους αγγέλους;"

(3) Σύμφωνα με τη δογματική της Ανατολικής Ορθοδόξου εκκλησίας (που σήμερα ακολουθούν και η Καθολική Δυτική εκκλησία και η Διαμαρτυρόμενη κίνηση, όσον αφορά το Σύμβολο της Πίστεως») η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ είναι ΑΔΙΑΙΡΕΤΗ και στο λειτουργικό της κατεστημένης εκκλησίας συνέχεια αναφέρεται η επίκληση *«εις το όνομα της αγίας και ομοουσίου και αδιαίρετου Τριάδας»*. Πίστη δηλαδή ότι η «αγία Τριάδα» είναι «αδιαίρετη», κάτι που συχνά αναφέρεται και στις επίσημες ιστοσελίδες των τριαδικών κινήσεων. Το ερώτημα είναι: Όταν ο «Θεός Υιός» άφησε τη δόξα Του στον ουρανό και ήρθε στη Γη ως άνθρωπος, **διαιρέθηκε** από τον Πατέρα; Εάν

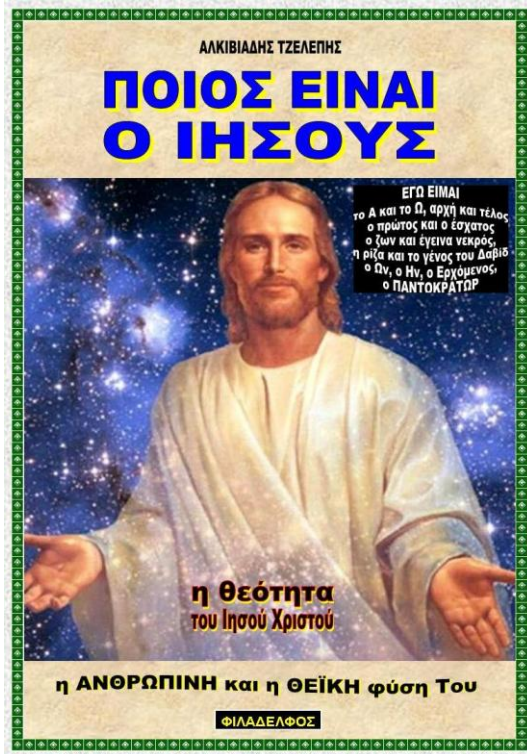
ναι, τότε η αγία Τριάδα δεν είναι «ομοούσιος» και «αδιαίρετος;»

(4) Αναφέρει το «Σύμβολο της Πίστεως» για τον Υιό *«γεννηθέντα ΠΡΟ πάντων των αιώνων»* και πιο κάτω *«ου ποιηθέντα»*. Πράγματι ο Υιός δεν **«εποιήθη»** από τον Πατέρα, όπως έγινε με τον πρώτο άνθρωπο, τον Αδάμ, αλλά **«εγεννήθη»**, μόνο που η Βίβλος διακηρύττει ότι ο Υιός κατά σάρκα δεν γεννήθηκε **«προ πάντων των αιώνων»**, αλλά περίπου πριν δύο χιλιάδες χρόνια, ενώ «προ πάντων των αιώνων» ήταν το «Αρνίον το εσφαγμένον προ καταβολής κόσμου», το οποίο ο Πατέρας είχε «προγνωρίσει», όπως αναφέρει στην επιστολή Α' Πέτρου Α/1:20 *«...ΠΡΟΕΓΝΩΣΜΕΝΟΥ μεν προ καταβολής κόσμου, ΦΑΝΕΡΩΘΕΝΤΟΣ δε επ' εσχάτου των χρόνων δι' υμάς»* (αρχαίο κείμενο). Ο Θεός δεν είχε σχεδιάσει και προγνωρίσει μόνο τον Υιό Του, αλλά και την εκκλησία Του, την οποία *«...προέθετο εν εαυτώ»*, όπως *«...προέθετο»* και τον Ιησού. Θαυμαστή αποκάλυψη ο ΙΗΣΟΥΣ και η ΕΚΚΛΗΣΙΑ, ήταν μέσα στην "πρόθεση" του Πατέρα:

- **ΙΗΣΟΥΣ:** *«...Δικαιούνται δε δωρεάν με την χάριν αυτού διά της απολυτρώσεως της εν Χριστώ Ιησού, τον ΟΠΟΙΟΝ ο Θεός προέθετο μέσον εξιλέσεως διά της πίστεως εν τω αίματι Αυτού...»* (Ρωμαίους Γ/3:24-25, βλ. Α' Πέτρου Α/1:1).
- **ΕΚΚΛΗΣΙΑ:** *«...γνωστοποιήσας εις ημάς το μυστήριον του θελήματος αυτού κατά την ευδοκίαν αυτού, την ΟΠΟΙΑΝ προέθετο εν εαυτώ...»* (Εφεσίους Α/1:9, βλέπε και Α/1:4).

Ένα γεγονός που είναι εξαιρετικά σημαντικό και αξίζει να αναφερθεί είναι ότι το «Σύμβολο της Πίστεως» καμιά αναγεννημένη τριαδική εκκλησία **δεν το θεωρεί ως θεόπνευστο** (αφού δεν περιέχεται μέσα στην Βίβλο), αλλά γίνεται από τις κινήσεις αυτές πλήρως αποδεκτό ως μια καθαρή και αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης των δογματικών αρχών της Χριστιανικής πίστης των πρώτων αιώνων.

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 28 - 9

Α΄ έκδοση: 06/1992 ❖ Β΄ έκδοση: 01/1995

Γ΄ έκδοση: 03/2018 ❖ Σελ. 84

❖ Πρόκειται για ένα καθαρά ερμηνευτικό βιβλίο, το οποίο δεν «διαβάζεται» απλά, αλλά προσφέρεται για «μελέτη» και «διδασκαλία», καθόσον αποτελεί μια συστηματική παρουσίαση των δογματικών αληθειών της Αγίας Γραφής, που αναφέρονται στη φύση του Πατέρα και του Υιού και στην κοινωνία του αγίου Πνεύματος.

❖ Αναλύονται και εξηγούνται με κατανοητό τρόπο η ανθρώπινη και η θεϊκή φύση του Κυρίου Ιησού Χριστού, η σχέση Του με τον Πατέρα, η φανέρωσή Του στον άνθρωπο, η θέση Του στον ουρανό και πολλά άλλα που απασχολούν κάθε αναγνώστη της Βίβλου.

Κεφάλαιο ΟΓΔΟΟ

ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ ΛΑΘΗ

ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΤΟΥ Ν. ΒΑΜΒΑ

Πολλές Χριστιανικές ομολογίες θεωρούν δεδομένη την αξιοπιστία του συνταχθέντος κειμένου του Συμβόλου της Πίστεως από τις 2 Οικουμενικούς Συνόδους, καθόσον δέχονται ότι έρχεται σε πλήρη συμφωνία με την Καινή Διαθήκη και για να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό τους αυτό, προτάσσουν συγκεκριμένα “επιχειρήματα” μέσα από τον Λόγο του Θεού, πλην όμως τα πιο ισχυρά επιχειρήματά τους στηρίζονται **στο κείμενο της μετάφρασης του αρχιμ. Νεόφυτου Βάμβα** και όχι στο πρωτότυπο θεόπνευστο κείμενο της Καινής Διαθήκης που γράφτηκε απευθείας στην Ελληνική Γλώσσα και εμείς σαν Έλληνες έχουμε το μοναδικό προνόμιο (έναντι των άλλων λαών που χρησιμοποιούν μεταφράσεις) να μπορούμε να γνωρίζουμε επακριβώς την έννοια και τη σημασία του κειμένου, καθώς και των ορολογιών που χρησιμοποιούνται από τους θεόπνευστους συγγραφείς της Αγίας Γραφής και ειδικά της Καινής Διαθήκης.

Παρακάτω θα αναφερθούν μόνο **8** χαρακτηριστικές περιπτώσεις, που έχουν μεταφραστεί λάθος από τον Ν.Βάμβα και που αλλοιώνουν ριζικά το νόημα του θεόπνευστου κειμένου της Καινής Διαθήκης, όσον αφορά τη σχέση Πατέρα και Υιού και γενικά τη θεότητα του Ιησού, με αποτέλεσμα ο αναγνώστης να βγάζει λανθασμένα συμπεράσματα και να οδηγείται αθέλητα σε πλάνη ή σε δογματικό ερμηνευτικό αδιέξοδο.

(1) ΙΩΑΝΝΗΣ Α/1:1,14

«1. Εν αρχή ήτο ο Λόγος, και ο Λόγος ήτο ΠΑΡΑ τω Θεώ, και Θεός ήτο ο Λόγος14. Και ο Λόγος έγεινε σαρξ και ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξύ ημών...» (Μετάφρ.Βάμβα). Τα εδάφια αυτά, όπως είναι διατυπωμένα είναι λάθος μεταφρασμένα από τον Βάμβα. Το

αρχαίο κείμενο λέγει: «*Εν αρχή ἦν (ἦτο) ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν ΠΡΟΣ τὸν Θεόν καὶ Θεὸς ἦν ὁ ΛόγοςΚαὶ ὁ ΛΟΓΟΣ σαρξ ἐγένετο καὶ ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ ἐν ἡμίν.....*». Ἄρα ὁ ΛΟΓΟΣ δὲν ἦταν «**ΠΑΡΑ τῷ Θεῷ**» ἀλλὰ ἦταν «**ΠΡΟΣ τὸν Θεόν**». Υπάρχει μεγάλη καὶ σαφὴς διαφορὰ στὴν Ἑλληνικὴ γραμματικὴ μεταξὺ τῶν λέξεων «παρά» καὶ «προς». Ἡ μετάφραση τοῦ «παρά» εἶναι «πλησίον, δίπλα». Το «προς» δείχνει κατεύθυνση καὶ συνήθως ἔχει τὴν ἐννοια τοῦ «μέσα». Νὰ δώσω ἓνα ἀπλὸ κατανοητὸ παράδειγμα: Ὅταν θέλουμε νὰ μπούμε μέσα στὴν πόλη λέμε «**πηγαίνω ΠΡΟΣ τὴν πόλη**», ἢ «**πηγαίνω ΜΕΣΑ στὴν πόλη**». Αντίθετα, ὅταν δὲν θέλουμε νὰ μπούμε μέσα στὴν πόλη, λέμε «**Πηγαίνω ΕΞΩ ἀπὸ τὴν πόλη**», ἢ «**πηγαίνω ΠΛΗΣΙΟΝ (κοντά) τῆς πόλης**», δηλαδὴ δὲν μπαίνω ΜΕΣΑ στὴν πόλη.

Υπάρχουν καὶ περιπτώσεις στὸ ἀρχαίον κείμενο ποὺ τὸ «παρά» ὅταν συντάσσεται **με γενικὴ** («παρά του..») ἔχει καὶ τὴ μεταφορικὴ ἐννοια τοῦ «ἀπὸ», ὅπως γιὰ παράδειγμα στὸ Ἰωάννης ΙΕ/15:26, ὅπου ἀναφέρεται «*...τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας τὸ ὁποῖον ἐκπορεύεται ΠΑΡΑ τοῦ Πατρὸς*», δηλαδὴ βγαίνει ἐξω («ἐκ..») ΑΠΟ (ὄχι ΔΙΠΛΑ) ἀπὸ τὸν Πατέρα.

Ὁ Ἰησοῦς, ὡς Λόγος τοῦ Πατέρα **δεν ἦταν** «ΠΑΡΑ τῷ Θεῷ», δηλαδὴ ΠΛΗΣΙΟΝ, ΔΙΠΛΑ, ΚΟΝΤΑ στον Πατέρα, ἀλλὰ ὅπως ὁ θεόπνευστος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ Βίβλος, μὰς λέγει **ἦταν** «**ΠΡΟΣ τὸν Θεόν**», δηλαδὴ ΜΕΣΑ στον Πατέρα. Ἄρα ὁ ΙΗΣΟΥΣ εἶναι ἡ ΕΚΦΡΑΣΗ τοῦ Πατέρα πρὸς τὸν ἄνθρωπο, εἶναι ὁ ΛΟΓΟΣ τοῦ Πατέρα πρὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ ὁ Λόγος τοῦ Πατέρα ἔλαβε «σάρκα». Αυτό μὰς τὸ λέγει πάλι ὁ Ἰωάννης στὸ Ευαγγέλιό του «*..καὶ ὁ ΛΟΓΟΣ σαρξ ἐγένετο καὶ ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ ἐν ἡμίν.....*» (εἰς ἀφίον Α/1:14, ἀρχαίον κείμενον). Ὁ Λόγος τοῦ Πατέρα Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἡ ἐκφραση τοῦ Πατέρα ἐγένετο σαρξ καὶ «*ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ ἐν ἡμίν*», δηλαδὴ ἔστησε τὴ σκηνὴ Τῶν μέσα μὰς.

Ἡ μετάφραση τοῦ Βάμβα πάλι ἐδῶ εἶναι λάθος, ἀναφέρει: «*...Καὶ ὁ Λόγος ἐγένετο σαρξ καὶ ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξὺ ἡμῶν*». Δὲν λέγει «ΕΣΚΗΝΩΣΕ μέσα μὰς» («ἐν ἡμίν»), ὅπως ἀναφέρει τὸ ἀρχαίον κείμενον, ἀλλὰ λέγει «ΚΑΤΟΙΚΗΣΕ ἀνάμεσά μὰς» («μεταξὺ

ημών»). Ο Ιησούς Χριστός πράγματι όταν γεννήθηκε από την Μαρία κατοίκησε και περπάτησε ανάμεσα στους ομοεθνείς Του, αλλά εδώ η Βίβλος αναφέρει ότι ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα που έγινε ΣΑΡΞ κατοικεί ΜΕΣΑ ΜΑΣ και όχι ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ.

(2) ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΖ/17:5

«...Και τώρα δόξασόν με συ, Πάτερ, πλησίον σου με την ΔΟΞΑΝ, την οποίαν είχαν παρά Σοι πριν γείνη ο κόσμος» (Μετάφρ. Βάμβα). Εδώ αναφέρεται πολύ καθαρά ότι ο Ιησούς ήταν «δίπλα» στον Πατέρα («παρά Σοι»), πριν γίνει ο κόσμος. Λέγει δηλαδή ο Ιησούς στον Πατέρα «...δόξασέ με, με τη δόξα που είχα ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΟΥ (=παρά Σοι) πριν γίνει ο κόσμος».

Το εδάφιο αυτό είναι λάθος μεταφρασμένο και διαστρεβλώνει παντελώς την έννοια των λόγων του Ιησού. Το αρχαίο κείμενο γράφει: *«...Και νυν δόξασόν με Συ Πάτερ παρά σεαυτώ, τη δόξη ή (=την οποία) είχαν προ του τον κόσμον είναι παρά Σοι»*. Το «παρά Σοι» αλλάζοντας συντακτική θέση, αλλάζει ριζικά το νόημα του εδαφίου. Στη μετάφραση του Βάμβα ο Ιησούς λέγει **«με τη δόξα που είχα ΠΛΗΣΙΟΝ Σου πριν γίνει ο κόσμος»**, όπου το «πλησίον Σου» έχει άμεση σχέση με τον ίδιο τον Ιησού, ότι ήταν δηλαδή «δίπλα» στον Πατέρα («παρά τω Πατρί»), ενώ στο αρχαίο θεόπνευστο κείμενο ο Ιησούς λέγει **«με τη δόξα που είχα, πριν να είναι ο ΚΟΣΜΟΣ πλησίον Σου»**, όπου φαίνεται καθαρά πως το «πλησίον Σου» (=παρά Σοι) έχει άμεση σχέση με τον ΚΟΣΜΟ και όχι με τον Ιησού, ως τον Λόγο του Πατέρα.

Ίσως ρωτήσει κάποιος: «Ποια δόξα είχε ο Ιησούς, πριν ακόμα ο Θεός να δημιουργήσει τον κόσμο, αφού ο Ιησούς ΔΕΝ είχε γεννηθεί, γιατί δεν είχε έρθει ακόμα το «πλήρωμα του χρόνου» σύμφωνα με το θείο σχέδιο;»

Το έργο της σταυρικής θυσίας του Ιησού, ο Θεός το είχε προγνωρίσει και το είχε σχεδιάσει **«προ καταβολής κόσμου»** (βλ. Α' Πέτρου Α/1:18-19, Ρωμαίους Ιζ/16:25-26, Πράξεις Β/2:23, Εφεσίους Γ/3:9-11, κλπ), γι' αυτό βλέπουμε μέσα στην Αγία Γραφή ο Ιησούς να μας φανερώνεται ως το **«Αρνίον το εσφαγμένον ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ κόσμου»** (Αποκάλυψη ΙΓ/13:8) και ότι **«έπρεπε πολλάκις να πά-**

θη ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ κόσμου» (Εβραίους Θ/9:26). Ο Ιησούς είχε προγνωρισθεί και προορισθεί για δόξα, όπως ακριβώς ο Θεός είχε προγνωρίσει **«προ καταβολής κόσμου»** και τη νύμφη εκκλησία Του (βλ. Εφεσίους Α/1:4, Κολοσσαείς Α/1:26, κλπ). Αυτή τη δόξα είχε ο Κύριος Ιησούς *«προ του τον κόσμο είναι ΠΑΡΑ ΣΟΙ»* (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το θέμα αυτό, διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο: **«Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ»** /Κωδικός 07).

(3) ΕΦΕΣΙΟΥΣ ς'/6:17

«...Και λάβετε την περικεφαλαίαν της σωτηρίας και την μάχαιραν του Πνεύματος, ήτις (=η οποία) είναι ο Λόγος του Θεού....» (Μετάφρ. Βάμβας). Εδώ αναφέρει ότι Η ΜΑΧΑΙΡΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ είναι Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. Το εδάφιο αυτό είναι μεταφρασμένο λάθος. Το αρχαίο κείμενο γράφει: *«...Και την περικεφαλαίαν του σωτηρίου δέξασθε και την μάχαιραν του Πνεύματος, ό εστίν ρήμα Θεού»*. Εδώ δεν αναφέρει ότι ο Λόγος του Θεού είναι η μάχαιρα του Πνεύματος, αλλά ότι το «Πνεύμα» είναι το «ρήμα» (=λόγος) του Θεού. Γράφει *«...ό (=ΠΝΕΥΜΑ) εστίν ΡΗΜΑ Θεού»*, δηλαδή *«...το οποίο είναι ΛΟΓΟΣ Θεού»*. Ο Βάμβας μεταφράζει το **«ό»** (=το οποίο ΠΝΕΥΜΑ) **«ήτις»** (=η οποία ΜΑΧΑΙΡΑ) και κατά συνέπεια αλλοιώνεται και το νόημα ολόκληρου του εδαφίου. Το «ΠΝΕΥΜΑ» είναι ο «ΛΟΓΟΣ» και γνωρίζουμε ότι *«ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος»*.

Εδώ βλέπουμε ότι υπάρχει ταύτιση «Πνεύματος» και «Λόγου», ο Ιησούς είναι ο Λόγος που *«εξήλθεν ΕΚ του Θεού»*, που βγήκε μέσα από τον Πατέρα Θεό, ο οποίος είναι Πνεύμα (βλ. Ιωάννης Η/8:42, ΙΓ/13:3, Ις/16:27-30, Γαλάτες Δ/4:4). Μια θαυμαστή αποκάλυψη της Αγίας Γραφής για τη θεότητα του Ιησού Χριστού. Η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι ο Ιησούς Χριστός, ο Υιός του αληθινού Θεού είναι:

- (1) «Ο Θεός** (ο ένας και μόνος που υπάρχει) **εν Χριστώ** (Β' Κορινθίους Ε/5:19).
- (2) «Ο Θεός (που) φανερώθηκε εν ΣΑΡΚΙ»** (βλ. Α' Τιμόθεου Γ/3:16).

- (3) **«Ο ΗΛ μεθ' ημών»**, ο «Εμμανου-ΗΛ» (Ματθαίος Α/1:23). «ΗΛ» ή «ΕΛ» είναι ο ενικός αριθμός του «ΕΛΟΧΙΜ». Άρα ο Ιησούς Χριστός είναι η φανέρωση του «Ελοχίμ».
- (4) **«Ο αιώνιος Πατήρ»** (Ησαΐας Θ/9:6). Ο Ιησούς αποκαλείται «αιώνιος Πατέρας», αλλά Π ΑΤΕΡΑΣ είναι μόνον ένας, ο ΘΕΟΣ. Άρα ο Ιησούς είναι η φανέρωση του Πατέρα Θεού (Στο κείμενο της μετάφρασης του Νεόφ.Βάμβα αναφέρεται λάθος, ω ο «ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΩΝΟΣ»).
- (5) **«Ο ισχυρός Θεός»** - Εβραϊκά είναι «ΕΛ ΓΚΙΜΠΟΡ» (Ησαΐας Θ/9:6).
- (6) **«...Ο ΩΝ, και ο ΗΝ, και ο ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ, ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ»** (Αποκάλυψη Α/1:8). Εδώ ο Ιησούς φανερώνεται ως ο «παντοκράτωρ». Δεν υπάρχουν ΠΟΛΛΟΙ με την ιδιότητα του «παντοκράτορα», αλλά μόνον «ΕΝΑΣ», ο Πατέρας, ο οποίος φανερώθηκε «εν Υιώ».
- (7) **«...Ο ΩΝ επί πάντων ΘΕΟΣ ευλογητός»** (βλ. Ρωμαίους Θ/9:5, Εφεσίους Δ/4:5-6, κλπ.).
- (8) **«Ο Αληθινός ΘΕΟΣ και η Ζωή η Αιώνιος»** (Α' Ιωάννου Ε/5:20).
- (9) **«Ο ΚΥΡΙΟΣ μας και ο ΘΕΟΣ μας»** (Ιωάννης Κ/20:28).

(4) Α' ΙΩΑΝΝΟΥ Ε/5:7-8

«...Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες (εν τω ΟΥΡΑΝΩ, ο Πατήρ, ο Λόγος, και το άγιον Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν. Και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη ΓΗ), **το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα»** (Μετάφρ.Βάμβα). Το μέρος με τα ψιλά γράμματα δεν υπάρχει, τόσο στο αρχαίο Ελληνικό κείμενο, όσο και στα πιο αξιόπιστα χειρόγραφα της Καινής Διαθήκης, όπως θα δούμε στη συνέχεια. Το αρχαίο πρωτότυπο κείμενο γράφει: **«Ότι τρεις εισίν οι μαρτυρούντες, το ΠΝΕΥΜΑ και το ΥΔΩΡ και το ΑΙΜΑ, και οι τρεις εις το έν εισίν»**. Τα εδάφια Ε/5:7-8 της Α' επιστολής του Ιωάννη, όπως είναι διατυπωμένα στο κείμενο της μετάφρασης του Ν.Βάμβα είναι το κατ' εξοχήν επιχείρημα των υποστηρικτών της **“τριαδικής διδασκαλίας”**, το

οποίο σε συνδυασμό με το “**Σύμβολο της Πίστεως**”, αποτελούν το ισχυρό δογματικό θεμέλιο της διδασκαλίας αυτής.

Το ερώτημα που απασχολεί τον κάθε καλοπροαίρετο μελετητή της Βίβλου και εκζητητή της αλήθειας, είναι: «**Πώς**, το παραπάνω κείμενο με τα ψιλά γράμματα υπάρχει στις περισσότερες σύγχρονες μεταφράσεις; **Πώς** μπήκε σφήνα μέσα στο αρχικό θεόπνευστο κείμενο και επεκράτησε;». Σαν απάντηση στο ερώτημα αυτό, θα αναφέρουμε τις παρακάτω αξιόπιστες ιστορικές πηγές - μαρτυρίες:

(1) ΕΡΑΣΜΟΣ: Όταν ο Έρασμος έκανε την **1^η έκδοση** του κριτικού κειμένου της Καινής Διαθήκης (Textus Receptus), δεν είχε συμπεριλάβει το επίμαχο εδάφιο, γιατί δεν το είχε συναντήσει σε κανένα χειρόγραφο. Επειδή όμως το εδάφιο αυτό ήταν απαραίτητο για τη στήριξη της διδασκαλίας της «τριάδας», ο Πάπας παραπλάνησε με ένα τέχνασμα τον Έρασμο, παρουσιάζοντάς του ένα ψεύτικο χειρόγραφο και αυτός, όταν έκανε τη **2^η έκδοση** του κειμένου το συμπεριέλαβε. Αργότερα, όταν ο Έρασμος αντιλήφθηκε την απάτη του Πάπα, προβαίνει στην **3^η έκδοση** του κειμένου του, χωρίς το πρόσθετο εδάφιο στο Α' Ιωάννου Ε/5:7, αλλά ήταν πλέον πολύ αργά, γιατί η τυπογραφία είχε ήδη ανακαλυφθεί και οι αδελφοί Ελίζεβιρ, που είχαν τυπογραφείο, το 1624 μ.Χ. τύπωσαν τη 2^η έκδοση και τη διέδωσαν παντού. Αυτοί ήταν που ονόμασαν το κείμενο του Έρασμου «**Textus Receptus**», δηλαδή «κείμενο παραδεκτό από όλους».

(2) ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ: Το πρόσθετο αυτό εδάφιο παραλείπεται από τα κριτικά κείμενα που έχουν εκδώσει, κατά σειρά, οι «**U.B.S.**», «**WESTCOTT & HORT**» και «**NESTLE**», τα οποία είναι τα πλέον αξιόπιστα κείμενα στον κόσμο.

(3) ΚΩΔΙΚΕΣ - ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ: Το εδάφιο Α' Ιωάννου Ε/5:7 με τη μεταγενέστερη προσθήκη δεν υπάρχει στον Βατικανό, στον Σιναϊτικό (ή Άλεφ) και στον Αλεξανδρινό κώδικα, καθώς και στους κώδικες με τις ονομασίες **K**, **P**, **Ψ**. Επίσης δεν υπάρχει στις μεταφράσεις: Βουλγάτα, Συριακή, Κοπτική, Αρμενική, Αιθιοπική,

Σλαβική και Βυζαντινή.

(4) ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ: Το επίμαχο εδάφιο, όπως διαμορφώθηκε αργότερα, δεν αναφέρεται στα γραπτά των παρακάτω επιφανέστερων εκκλησιαστικών Πατέρων: Ειρηναίος, Τερτυλλιανός, Κλήμης, Ιππόλυτος, Ωριγένης, Κυπριανός, Ιλαρίωνας, Μ.Αθανάσιος, Μ. Βασίλειος, Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Ιωάννης Χρυσόστομος, Επιφάνειος, Ιερώνυμος, Κύριλλος, Αυγουστίνος, κλπ.. Αξίζει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στον Μέγα Αθανάσιο, γιατί, ενώ θεωρείται ο αυθεντικός εκφραστής και υποστηρικτής της τριαδικής διδασκαλίας και για μερικούς έχει τον τίτλο του **«φανατικού»**, στα γραπτά του δεν αναφέρει καθόλου το εδάφιο αυτό ως επιχείρημα υπέρ της «τριάδας».

(5) Κείμενο U.B.S.: Το κριτικό κείμενο U.B.S. («United Bible Societies» - Ενωμένες Βιβλικές Εταιρίες), που θεωρείται το πιο αξιόπιστο, το πρόσθετο εδάφιο δεν το συμπεριλαμβάνει στο κυρίως κείμενο, αλλά στις υποσημειώσεις αναφέρει ότι η προσθήκη αυτή υπάρχει σε μια έκδοση της μετάφρασης Ιτάλας του 9^{ου} -10^{ου} αιώνα, αλλά και η μετάφραση αυτή το έχει μέσα σε παρένθεση, που σημαίνει ότι μεταφραστής αναγνώριζε ότι υπήρχε κάποιο πρόβλημα με την αυθεντικότητα της προσθήκης στο Α' Ιωάννου Ε/5:7-8. Αυτή η αμφισβήτηση θεωρείται φυσική, αφού η Ιτάλα είναι η Λατινική μετάφραση του πρωτότυπου κειμένου της Καινής Διαθήκης από την Ελληνική γλώσσα, στο οποίο κείμενο δεν υπήρχε η προσθήκη αυτή. Άρα η προσθήκη αυτή, δεν υπήρχε στο πρωτότυπο Ελληνικό κείμενο, αλλά κάποιος την πρόσθεσε πολύ αργότερα, είτε στην αντιγραφή του κειμένου, είτε στη μετάφραση που έκανε.

Επίσης αναφέρεται στις σημειώσεις του κριτικού κειμένου ότι το επίμαχο εδάφιο με την προσθήκη υπάρχει και στη Λατινική Βουλγάτα (LV), η οποία είναι μετάφραση του 16^{ου} αιώνα και είναι φανερό πλέον ότι έχει προστεθεί εκ των υστέρων και γι' αυτό τον λόγο οι κριτικοί των κειμένων δεν το έλαβαν υπόψη τους ως αξιόπιστο στοιχείο.

(6) ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ: Το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης στην έκδοσή του της Καινής Διαθήκης, το έτος **1912**, αναγράφει ότι το εδάφιο Α' Ιωάννου Ε/5:7-8 με την αναφορά των τριών μαρτύρων είναι προσθήκη (νόθο), πλην όμως **«διατηρείται κατά την γνώμην της Ιεράς Συνόδου»** (Η Καινή Διαθήκη: Εν Κωνσταντινουπόλει, εκ του Πατριαρχικού τυπογραφείου 1912, σελίς ζ').

(7) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ: Η Ελληνική Βιβλική Εταιρία έχει επιμεληθεί δύο συγχρόνων μεταφράσεων της Καινής Διαθήκης, που είναι γνωστές ως **«Μετάφραση των 4 Καθηγητών»** και **«Μετάφραση των 6 Καθηγητών»**. Στην πρώτη «Μετάφραση των 4 Καθηγητών», η οποία έγινε το έτος 1967, το επίμαχο εδάφιο συμπεριλαμβάνεται μέσα σε αγκύλες και με την υποσημείωση ότι **«...Το εντός της παρενθέσεως δεν υπάρχει εις τα κυριότερα χειρόγραφα»** (σελ.468).

Αξίζει να σημειωθεί ότι το κείμενο της «Μετάφρασης των 4 Καθηγητών» έχει μεταφραστεί και στη σύγχρονη **Αγγλική γλώσσα**, 1976-1977, χωρίς όμως να περιλαμβάνει την επίμαχη προσθήκη του Α' Ιωάννου Ε/5:7-8, ενώ στην Ελληνική έκδοση υπάρχει σε αγκύλες.

Θέμα υπάρχει στη «Μετάφραση των 6 Καθηγητών», όπου στην Α' έκδοση του **1985**, η οποία περιλαμβάνει το αρχαίο κείμενο και τη μετάφραση, στο μεν ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ περιλαμβάνεται το εδάφιο αυτό με την προσθήκη (καθόσον παρατίθεται το κείμενο του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, που όπως ήδη αναφέρθηκε, το θεώρησε ως προσθήκη), στη δε ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ δεν το συμπεριλαμβάνει. Σε νεότερη Β' έκδοση του **1989** την επίμαχη προσθήκη του εδαφίου την συμπεριλαμβάνει μέσα σε αγκύλες.

Σε νεότερη μετάφραση ολόκληρης της Αγίας Γραφής στη δημοτική γλώσσα το επίμαχο εδάφιο της επιστολής Α' Ιωάννου Ε/5:7-8 συμπεριλαμβάνεται μέσα σε αγκύλες και με την υποσημείωση ότι **«Το εντός των αγκυλών κείμενο, δεν υπάρχει εις τα κυριότερα χειρόγραφα»** (σελ.483).

(8) ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ (γενικά): Εκτός από τις παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ότι υπάρχει η επίμαχη προσθήκη του εδαφίου Α΄ Ιωάννου Ε/5:7-8, υπάρχει και στις ακόλουθες περιπτώσεις: **(α)** Nestle-Aland Novum Testamentum Graece. **(β)** Αγία Γραφή, έκδοση Αδελφότης Θεολόγων «**Η ΖΩΗ**». **(γ)** Μετάφραση Σπύρου Φίλου, εκδόσεις «**ΠΕΡΓΑΜΟΣ**», **(δ)** Μετάφραση στη δημοτική του Συμεών Ιωαννίδη, εκδόσεις «**Ο ΛΟΓΟΣ**» και **(ε)** Αγγλικό κείμενο **King James Version**.

(9) ΠΡΩΤΗ χειρόγραφη ΕΜΦΑΝΙΣΗ: Σύμφωνα με τους κριτικούς επιστήμονες των κειμένων της Καινής Διαθήκης, το εν λόγω πρόσθετο εδάφιο βρέθηκε για πρώτη φορά σε Ελληνικό χειρόγραφο του έτους **635 μ.Χ.**, αλλά δεν ήταν γραμμένο μέσα στο κείμενο, ήταν γραμμένο με ψιλά γράμματα, δίπλα στο περιθώριο της σελίδας, γεγονός που σημαίνει ότι **κάποιος το πρόσθεσε αργότερα**, όπως και αποδείχτηκε.

Ίσως κάποιος να αναρωτηθεί, γιατί παρατίθενται τόσο πολλά στοιχεία για την αυθεντικότητα ή μη του Α΄ Ιωάννου Ε/5:6-7, όταν κανείς δεν αμφισβητεί την αξιοπιστία των γραπτών μαρτυριών ότι η προσθήκη των τριών μαρτύρων στον ουρανό (Πατήρ, Λόγος και άγιο Πνεύμα) είναι μεταγενέστερη και ότι δεν υπάρχει στο πρωτότυπο Ελληνικό κείμενο. Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενα κεφάλαια, ο λόγος είναι ότι η παρούσα μελέτη απόσκοπεί να αποτελέσει μια αξιόπιστη και αντικειμενική πηγή πληροφοριών για την ιστορική επικράτηση του συνταχθέντος κειμένου του «**Συμβόλου της Πίστewς**», ώστε ο αναγνώστης στο τέλος να εξάγει τα δικά του ασφαλή συμπεράσματα, καθόσον στην παρούσα μελέτη παρουσιάζονται και τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία της κάθε εξεταζόμενης περίπτωσης.

Πριν κλείσουμε το θέμα αυτό, θα ήθελα να κάνω την ακόλουθη παρατήρηση ή διαπίστωση: Στο επίμαχο κείμενο, όπως αναφέρεται στις περισσότερες μεταφράσεις παρουσιάζονται **3** μάρτυρες στον ΟΥΡΑΝΟ (=Πατήρ - Λόγος - άγιο Πνεύμα) και αντίστοιχα **3** μάρτυρες στη ΓΗ (=Πνεύμα - Ύδωρ - Αίμα): «**..Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τω ΟΥΡΑΝΩ**, ο Πατήρ, ο Λόγος, και το άγιον

Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν. Και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη γη, το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα».

Εάν υποθέσουμε ότι το εδάφιο αυτό είναι το αυθεντικό, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε με απολυτότητα ότι οι 3 μάρτυρες στον ουρανό είναι 3 πρόσωπα μέσα στη θεότητα, **γιατί η άποψη αυτή δεν έρχεται σε καμιά αντιστοιχία, παραλληλισμό, ή τυπολογία** με τους 3 μάρτυρες στη γη, που πολύ καλά γνωρίζουμε ότι οι δύο από αυτούς (ΝΕΡΟ και ΑΙΜΑ) **δεν είναι** πρόσωπα.

Άρα στην υποθετική αυτή περίπτωση, κάποια άλλη θα έπρεπε να ήταν η ερμηνεία, που κατά τη γνώμη μου θα ήταν ότι πρόκειται για φανερώσεις του ενός κα μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει: Ο Λόγος είναι η έκφραση και η φανέρωση του Πατέρα στη γη, καθόσον η Βίβλος λέγει ότι *«...ο Λόγος σαρκς εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»*, είναι ο άνθρωπος Χριστός Ιησούς μέσα στον οποίο κατοικεί *«παν το πλήρωμα»* της θεότητας, που είναι το Πνεύμα του Πατέρα. Αυτή η άποψη έρχεται σε συμφωνία με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, την Βίβλο.

(5) ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΖ/17:11

«Πάτερ άγιε, φύλαξον αυτούς (=τους μαθητές) εν τω ονόματί σου, τους οποίους μοι έδωκας, διά να ήναι εν (=ένα) καθώς ημείς» (Μετάφρ.Βάμβας). Εδώ, όπως είναι μεταφρασμένο το εδάφιο, αναφέρεται στα λόγια του Ιησού προς τον Πατέρα Θεό, τον οποίο παρακαλεί να φυλάξει τους μαθητές τους οποίους του έδωσε: *«Φύλαξον αυτούςτους οποίους μοι έδωκας»*. Εδώ είναι λάθος η μετάφραση "τους οποίους". Το αρχαίο κείμενο γράφει: *«...Πάτερ άγιε, τήρησον αυτούς εν τω ονόματί σου, ώ δέδωκάς μοι ίνα ώσιν έν καθώς ημείς»*. Σύμφωνα με το αρχαίο κείμενο, ο Ιησούς παρακαλεί τον Πατέρα να φυλάξει τους μαθητές Του "εις το όνομά Του, το οποίο του έδωσε. Γράφει «...ώ (=ΟΝΟΜΑ) δέδωκάς μοι», δηλαδή «...το οποίο (όνομα) μου έχεις δώσει». Ο Βάμβας μεταφράζει το «ώ» (το οποίο ΟΝΟΜΑ) με τη λέξη **«τους οποίους»** (ΜΑΘΗΤΕΣ).

Εδώ η συντακτική και γραμματική διαστρέβλωση του εδα-

φίου είναι πασιφανής. Το αρχαίο κείμενο λέγει «...**ΤΟ ΟΠΟΙΟ Ο-NOMA μου έχεις δώσει**», ενώ ο Βάμβας μεταφράζει «...**ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ μου έχεις δώσει**». Στη μελέτη μας αυτή έχουμε επανειλημμένα αναφέρει ότι το κατεξοχήν όνομα του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη είναι "**ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ**", που σημαίνει «*Αυτός είναι σωτήρας*» και το όνομα του Υιού στην Καινή Διαθήκη είναι "**ΙΗΣΟΥΣ**", που επίσης σημαίνει «*Αυτός είναι σωτήρας*». Άρα Ο Πατέρας και ο Υιός έχουν το ίδιο όνομα, γιατί το Εβραϊκό ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ μεταφράζεται Ελληνικά ΙΗΣΟΥΣ. Είναι το όνομα, το υπέρ παν όνομα, το οποίο κληρονόμησε ο Υιός από τον Πατέρα, έχουν το ίδιο όνομα. Ο Διάβολος αυτή τη μεγάλη αλήθεια δεν θέλει απλά να την κρύψει, αλλά θέλει να την εξαφανίσει τελείως και αυτό το έχει επιτύχει σε μεγάλο βαθμό, παρ' όλο που υπάρχουν πάρα πολλές αναφορές μέσα στον Λόγο του Θεού, ότι ο Υιός είναι κληρονόμος πάντων από τον Πατέρα, μεταξύ των οποίων είναι και το όνομα, το υπέρ παν όνομα:

- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Α/1:2-4**. «*Εν ταις εσχάταις ταύταις ημέραις (ο Θεός) ελάλησε προς ημάς "εν Υιώ", τον οποίον έθεσε κληρονόμον πάντων..... τοσοῦτον ανώτερος των αγγέλων γενόμενος, όσον εξοχώτερον υπέρ αυτούς όνομα εκληρονόμησε*».
- **ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ Β/2:9-11** «*Διά τούτο και ο Θεός υπερύψωσεν Αυτόν (τον Ιησού) και εχάρισεν εις Αυτόν όνομα, το υπέρ παν όνομα, διά να κλίνει εις το όνομα του Ιησού παν γόνυ επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων, και πάσα γλώσσα να ομολογήσει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος εις δόξαν Θεού Πατρός*».

Εδώ γράφει "εις δόξαν Θεού ΠΑΤΡΟΣ" και όχι "εις δόξαν Θεού ΥΙΟΥ", γιατί ο Πατέρας, που είναι Πνεύμα κατοικεί με πληρότητα μέσα στον Υιό, είναι "ο Πατήρ εν τω Υιώ".

- **ΕΦΕΣΙΟΥΣ Α/1:20-21** «...*Την οποίαν (δύναμη ο Θεός) ενήργησεν εις τον Χριστό, αναστήσας Αυτόν εκ νεκρών, και εκάθισεν εκ δεξιών Αυτού εις τα επουράνια, υπεράνω πάσης αρχής και εξουσίας και δυνάμεως και κυριότητος και παντός ονόματος ονομαζομένου όχι μόνον εις τον αιώνα τούτον, αλλά και εις τον μέλλοντα (αιώνα) ..*».

Το όνομα του Ιησού είναι η εγγύηση της σωτηρίας μας και της συντριβής του Διαβόλου. Είναι όνομα **σωτηρίας**, είναι όνομα **θεραπείας** και είναι όνομα **απελευθέρωσης**. Είναι το όνομα του Κυρίου Ιησού, που τρέμουν οι δυνάμεις της κόλασης, όταν ο πιστός το χρησιμοποιεί με εξουσία. Ένα λάθος όμως στη μετάφραση και μειώνει το όνομα του Ιησού. Η σωστή μετάφραση είναι: *«Πατέρα άγιε, τήρησε αυτούς εις το όνομά σου, το οποίο (όνομα) μου έχεις δώσει, για να είναι ΕΝΑ, καθώς εμείς (είμαστε ΕΝΑ)».*

(6) ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Α/1:26-27

«Το ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, το οποίον ήτο αποκεκρυμμένον από των αιώνων και από των γενεών, τώρα δε εμφανώθη εις τους αγίους αυτού, εις τους οποίους ηθέλησεν ο Θεός να φανερώσει ποιος (είναι) ο ΠΛΟΥΤΟΣ της δόξης του ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ τούτου εις τα έθνη, ΟΣΤΙΣ (=ο οποίος) είναι ο Χριστός εις εσάς, η ελπίς της δόξης» (Μετάφρ. Βάμβας).

Στην περικοπή αυτή θα ασχοληθούμε με **3** λέξεις που είναι γραμμένες με κεφαλαία γράμματα: ΜΥΣΤΗΡΙΟ, ΠΛΟΥΤΟΣ και ΟΣΤΙΣ. Ο Βάμβας στη μετάφρασή του γράφει «...*όστις* (ο οποίος δηλαδή ΠΛΟΥΤΟΣ της δόξας του μυστηρίου) *είναι ο Χριστός εις εσάς*».

Το αρχαίο κείμενο γράφει «.....**ό** (το οποίο) **έστιν Χριστός εν υμίν**», δηλαδή «...το οποίο μυστήριο είναι ο Χριστός μέσα σας, η ελπίδα της δόξας». Ο Βάμβας αγνοεί τελείως τη λέξη ΜΥΣΤΗΡΙΟ, για το οποίο γράφει το αρχαίο κείμενο και μεταφράζει το «**ό**» (=το οποίο ΜΥΣΤΗΡΙΟ), ως «**όστις**» (=ο οποίος ΠΛΟΥΤΟΣ...). Εδώ ο Παύλος μιλάει για ένα μυστήριο που ήταν κρυμμένο από τους αιώνες και από τις γενεές και φανερώθηκε στους αγίους και εξηγεί ότι αυτό το μυστήριο είναι “**ο Χριστός μέσα μας**” και έχουμε ήδη εξηγήσει σε άλλα κεφάλαια πως ο Ιησούς κατοικεί πνευματικά μέσα σας, ως «**Πνεύμα ζωοποιούν**» (βλέπε: Α' Κορινθίους 1Ε/15:45, Πράξεις 1ς/16:7, Φιλιππησίους Α/1:19, κλπ).

Ο αναστημένος Ιησούς είναι το κατοικητήριο του Πατέρα και μέσα μας κατοικεί δια του αγίου Πνεύματος του Πατέρα, ο οποίος αφού τον ανάστησε, τον απέστειλε για να μας ευλογεί (βλ.

Πράξεις Γ/3:26, Ις'/16:23). Αυτό το μυστήριο, να κατοικήσει μέσα μας ο Ιησούς, συνέβηκε μετά την Πεντηκοστή. Πριν την Πεντηκοστή ο Ιησούς συχνά μιλούσε στους μαθητές Του για το θαυμαστό αυτό μυστήριο: *«Εν εκείνη τη ημέρα σεις θέλετε γνωρίσει, ότι "εγώ είμαι εν τω Πατρί μου" και "σεως εν εμοί" και "εγώ εν υμίν"Εάν κάποιος με αγαπά, τον λόγον μου θέλει φυλάξει, και ο Πατήρ μου θέλει αγαπήσει αυτόν, και προς αυτόν θέλομεν ελθει και εν αυτό θέλομεν κατοικήσει»* (Ιωάννης ΙΔ/14:20,23).

Οι μαθητές όμως δεν μπορούσαν να καταλάβουν τα παραπάνω λόγια, γιατί ο διδάσκαλός του, ο Ιησούς, συχνά τους μιλούσε παραβολικά δια παροιμιών: *«Ταύτα διά παροιμιών ελάλησα προς εσάς· αλλ' έρχεται ώρα, ότε δεν θέλω σας λαλήσει πλέον διά παροιμιών, αλλά παρησία θέλω σας αναγγείλει περί του Πατρός»* (Ιωάννης Ις'/16:25). Ο Ιωάννης στα κεφάλαια ΙΔ/14, ΙΕ/15 και Ις'/16 αναφέρεται με λεπτομέρειες για το θέμα αυτό.

Ο Βάμβας με τη λάθος ερμηνεία που δίνει στη λέξη "'ό", την οποία γραμματικά συνδέει με τον "πλούτο" και όχι με το "μυστήριο", μειώνει και υποβαθμίζει μια τόσο συγκλονιστική αποκάλυψη του Κυρίου προς την εκκλησία Του. Κάθε λέξη που έχει μπει στον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, έχει να μας αποκαλύψει και να μας διδάξει θαυμαστές αλήθειες και δεν έχουμε το δικαίωμα να αλλάζουμε την Γραφή, δεν έχουμε το δικαίωμα να αλλάζουμε ούτε ένα γιώτα ή μία κεραία. Εάν δεν υπακούσουμε, τότε η ετυμολογία του Κυρίου θα είναι πολύ αυστηρή:

«Διότι μαρτύρομαι εις πάντα ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου·

- **Εάν κάποιος ΕΠΙΘΕΣΕΙ** (=προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίω τούτω· και
- **Εάν κάποιος ΑΦΑΙΡΕΣΕΙ** από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής και από της πόλεως της αγίας και των γεγραμμένων εις το βιβλίον τούτο...» (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

(7) ΠΡΑΞΕΙΣ Ις'/16:6-7

«6. Διελθόντες δε την Φρυγίαν και την γην της Γαλατίας, επειδή εμποδίσθησαν υπό του αγίου ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ να κηρύξουν τον λόγον εις την Ασία, 7. ήλθον κατά την Μυσίαν και εδοκίμαζον να υπάγουν προς την Βιθυνίαν· πλην δεν αφήκεν αυτούς το ΠΝΕΥΜΑ» (Μετάφρ. Βάμβας). Εδώ βλέπουμε 2 περιπτώσεις που ο Παύλος με τον Σίλα ήθελαν να πάνε να κηρύξουν το μήνυμα του ευαγγελίου (Ασία και Βιθυνία), πλην όμως εμποδίστηκαν από το άγιο Πνεύμα. Στην 1η περίπτωση, στην Ασία, ο Βάμβας γράφει ότι τους εμπόδισε το «**άγιο Πνεύμα**» και στη 2η περίπτωση, στην Βιθυνία, ότι τους εμπόδισε το «**Πνεύμα**», που κατά τον Βάμβας είναι το ίδιο πρόσωπο και αφορά το 3ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας.

Το αρχαίο κείμενο, στο εδ.7 (στη 2η περίπτωση) δεν αναγράφει ότι τους εμπόδισε το «**Πνεύμα**», αλλά το «**Πνεύμα ΙΗΣΟΥ**». Φυσικά και στις 2 περιπτώσεις ήταν το ίδιο Πνεύμα που τους εμπόδισε, αλλά δεν ήταν όμως το 3ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας (κατά το Σύμβολο της Πίστεως), αλλά ήταν το Πνεύμα του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, ήταν το Πνεύμα του "**Γιάχβε Οσήα**" του Πατέρα μας Θεού, που είναι «**ο ΗΛ (=Θεός) μεθ' ημών**», τους εμπόδισε ο **ΙΗΣΟΥΣ** (=Εμμανου-ΗΛ). Το όνομα και του Πατέρα και του Υιού είναι το ίδιο όνομα, είναι «**ΙΗΣΟΥΣ**» = «**ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ**» και εφόσον ο Θεός είναι Πνεύμα και από το Πνεύμα Του εκχέει μέσα μας, αυτό ονομάζεται «**Πνεύμα** (του) **ΙΗΣΟΥ**» ή Εβραϊκά «**Πνεύμα** (του) **ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ**».

Γι αυτόν ακριβώς τον λόγο ο Ιησούς, λίγο πριν αναληφθεί, παρήγγειλε στους Μαθητές Του σε **ποιο όνομα** (και όχι σε ποιά ονόματα) θα βαπτίζονται στο νερό: «*Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις **ΤΟ ΟΝΟΜΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος***» (Ματθαίος ΚΗ/28:19). Υπάρχει ΕΝΑ όνομα, που ανήκει και στις 3 φανερώσεις του ενός και μόνου αληθινού Θεού, που ανήκει και στον Πατέρα και στον Υιό και στο Πνεύμα Του και αυτό το όνομα είναι "**ΙΗΣΟΥΣ**" και σε αυτό το όνομα, το υπέρ παν όνομα πρέπει να βαπτιζόμαστε,

όπως έκαναν και οι απόστολοι σε όλες τις περιπτώσεις, όπως αναφέρεται στις Πράξεις των Αποστόλων (βλέπε: Πράξεις Β/1:38, Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, κλπ).

Το αρχαίο κείμενο στις Πράξεις Ις'/16:7 γράφει: «...*Ελθόντες δε κατά την Μυσιάν επείραζον εις την Βιθυνία πορευθήναι, και ουκ είασεν αυτούς το Πνεύμα ΙΗΣΟΥ*». Εδώ έχουμε ακόμα μια περίπτωση που ανθρώπινη ενέργεια αλλοίωσε τον Λόγο Θεού, αφαιρώντας μια λέξη, κατά ρητή παράβαση των λόγων του Κυρίου Ιησού στην Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19, που ήδη προαναφέραμε.

(8) ΕΒΡΑΙΟΥΣ Α/1:1-2

«Ο Θεός, αφού ελάλησε το πάλαι προς τους πατέρας ημών διά των προφητών πολλάκις και πολυτρόπως, εν ταις εσχάταις ταύταις ημέραις ελάλησε προς ημάς διά του Υιού, τον οποίον έθεσε κληρονόμον πάντων...» (Μετάφρ. Βάμβρα). Στο κείμενό του ο Βάμβρας αναφέρει ότι ο Θεός στις έσχατες ημέρες μας μίλησε «διά του Υιού», δηλαδή «ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ του Υιού Του». Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει «...ελάλησεν εν ημίν ΕΝ Υιώ», όχι «ΔΙΑ του Υιού».

Ο Θεός δεν μας μίλησε ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ του Ιησού, αλλά ΜΕΣΑ από τον Ιησού. Η Βίβλος μας λέγει ότι «ΕΝ αυτό (=μέσα σε Αυτόν) κατοικεί ΠΑΝ το πλήρωμα της θεότητας σωματι-κώς» (βλ. Κολοσσαείς Α/1:19-20, Β/2:9, Ιωάννης Α/1:16, Γ/3:34, κλπ). Ο Υιός είναι η σκηνή (το κατοικητήριο) το Πατέρα, κατοικεί μέσα σε Αυτόν "χωρίς μέτρο" και μέσα από Αυτόν μας μιλά.

Παρόμοια μεταφραστικά λάθη ο Βάμβρα έχει κάνει σε άλλες περικοπές του Λόγου του Θεού, όπως για παράδειγμα στη Β' Κορινθίους Δ/4:6, όπου γράφει: «...*Διότι ο Θεός ο ειπών να λάμψει φως εκ του σκότους, είναι ο οποίος έλαμψεν εις τας καρδίας ημών προς φωτισμόν της γνώσεως της δόξης του Θεού ΔΙΑ του προσώπου του Ιησού Χριστού*». Το αρχαίο κείμενο δεν γράφει «ΔΙΑ του προσώπου», αλλά «ΕΝ προσώπω». Ο Θεός μας μίλησε μέσα από το πρόσωπο του κεχρισμένου Του, του εκλεκτού Του Υιού, μας μίλησε «ΕΝ προσώπω Ιησού Χριστού» και όχι «ΔΙΑ του

προσώπου του Υιού Του».

Ο Λόγος του Θεού είναι θεόπνευστος και δεν αφήνει κανένα κενό, είναι αποκαλυπτικός και διαυγής. Ακόμα και τα σημεία που θεωρούνται "**δυσνόητα**", όπως γράφει ο Παύλος, τα διαστρεβλώνουν οι αμαθείς και όχι αυτοί που με πίστη και εμπιστοσύνη ζητούν από τον Κύριο να τους διδάξει.

♦ Αναφέρθηκαν **8** περιπτώσεις με μεταφραστικά λάθη του κειμένου του Νεόφυτου Βάμβα. Οι περιπτώσεις αυτές δεν είναι οι μοναδικές, αλλά επιλέχτηκαν ως οι **πιο αντιπροσωπευτικές** από πληθώρα άλλων περιπτώσεων. Κατά την προσωπική μου άποψη και γνώμη και μετά από έρευνα την οποία έχω κάνει σε όλες τις Ελληνικές μεταφράσεις των κειμένων της Βίβλου, έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η μετάφραση του Ν.Βάμβα, είναι από τις πιο αξιόπιστες μεταφράσεις. Αν θεωρήσουμε ότι είναι υπερβολικός ο όρος «αξιόπιστη», θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι από τις «πιο καλές» μεταφράσεις, με τα λιγότερα δηλαδή λάθη. Παρ' όλα αυτά όμως έχουν γίνει πολύ σοβαρά γραμματικά και συντακτικά λάθη, τα οποία δογματικά αλλοιώνουν τη γνήσια διδασκαλία της Βίβλου.

Το εύλογο ερώτημα είναι: «Αφού μία θεωρούμενη αξιόπιστη ή καλή μετάφραση της Βίβλου, όπως είναι του Βάμβα, η οποία το κείμενό της είναι στην απλή καθαρεύουσα, έχει τόσο σοβαρά λάθη, οι λοιπές μεταφράσεις οι οποίες είναι και στην απλή καθομιλουμένη σύγχρονη γλώσσα, πόσο αξιόπιστες μπορεί να είναι;». Η απάντηση είναι ότι για όλες τις περιπτώσεις τις οποίες ή δεν καταλαβαίνουμε, ή τις θεωρούμε πολύ δυσνόητες, ή θέλουμε να κάνουμε λεπτομερή ανάλυση, ή έχουμε κάποια αμφιβολία, θα πρέπει να συμβουλευόμαστε το πρωτότυπο αρχαίο κείμενο, το μόνο θεόπνευστο, ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι βρισκόμαστε στο ορθό και ότι δεν έχουμε πέσει σε πλάνη.

♦ Εκείνο που είναι πολύ φανερό, στα μεταφραστικά λάθη του Νεόφυτου Βάμβα και ένας καλοπροαίρετος μελετητής της Βίβλου το αντιλαμβάνεται αμέσως, είναι ότι στη συντριπτική τους πλειοψηφία έχουν να κάνουν με τη **θεότητα** του Κυρίου Ιησού, την

οποία διαστρεβλώνουν τελείως. Ειδικά στις παραπάνω **8** περιπτώσεις τις οποίες αναλύσαμε, τα μεταφραστικά λάθη, με το τρόπο που έχουν γραφτεί, στηρίζουν την τριαδικότητα του Θεού, όπως αυτή παρουσιάζεται μέσα από τα άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως των Οικουμενικών Συνόδων της Νίκαιας και της Νέας Ρώμης (Κωνσταντινουπόλεως).

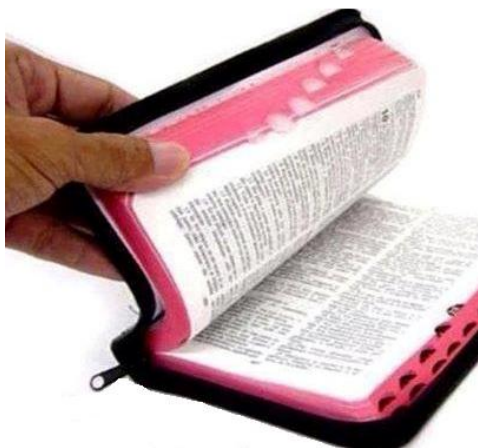
Σε όσες περιπτώσεις το αρχαίο κείμενο φανερώνει τη **μοναδικότητα του ενός και μόνου αληθινού Θεού** που υπάρχει, του Πατέρα, ο οποίος φανερώθηκε εν Χριστώ Ιησού, κατοικώντας με πληρότητα μέσα Του, χωρίς μέτρο, ο Βάμβας στη μετάφρασή του χρησιμοποιεί λέξεις οι οποίες στηρίζουν τη διδασκαλία για τον προϋπάρχοντα "**Θεό Υιό**", η οποία σύμφωνα με την τριαδική διδασκαλία είναι το 2ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας (βλ. Ιωάννης Α/1:1, ΙΖ/17:5, Α' Ιωάννου Ε/5:7-8).

Σε άλλες περιπτώσεις προκαλεί σύγχυση για το ποια θεότητα κατοικούσε μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού ή για το ποιος κατοικεί μέσα μας (βλ. Κολοσσαείς Α/1:26-27, Εβραίους Α/1:1). Όπου έχει σχέση με το παντοδύναμο όνομα του Ιησού, το υποβαθμίζει ή το παραλείπει (βλ. Ιωάννης ΙΖ/17:5, Πράξεις Ις'/16:6-7).

◆ Για να μην υπάρχει κενό στη μελέτη μας, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα μεταφραστικά λάθη διακρίνονται σε **2** κατηγορίες: **(1)** Στα **«άθελα λάθη»**, που σημαίνει ότι δεν υπήρχε πρόθεση από τον μεταφραστή, και **(2)** Στα **«ηθελμένα λάθη»** που γινόντουσαν με σκοπιμότητα. Στη 2η περίπτωση, βασική αιτία των ηθελμένων λαθών ήταν η δογματική διδασκαλία του μεταφραστή, που δεν μπορούσε να κατανοήσει το κείμενο σύμφωνα με το δικό του πιστεύω, οπότε έκανε και την ανάλογη προσαρμογή κατά τις πεποιθήσεις του, γιατί έτσι πίστευε ότι ήταν το σωστό. Τέτοια πιθανή περίπτωση έχουμε στις Πράξεις Ις'/16:7, όπου γράφει «...ουκ είασεν αυτούς το Πνεύμα ΙΗΣΟΥ». Επειδή αυτό ερχόταν σε αντίθεση με την τριαδική διδασκαλία ή δεν μπορούσε να το εξηγήσει ο μεταφραστής, στο κείμενό του, το απέδωσε σκέτο **«Πνεύμα»**, χωρίς την ονομασία **«ΙΗΣΟΥ»**.

Μια παρόμοια περίπτωση, που δεν είναι όμως μεταφρα-

στικό λάθος του Βάμβα, έχουμε στον Ιούδα, εδ.5 όπου το αρχαίο κείμενο γράφει: «...Ὅτι (ο) **Κύριος, άπαξ λαόν εκ γης Αιγύπτου σώσας, το δεύτερον τους μη πιστεύσαντας απόλεσεν**». Οι πιο αξιόπιστοι κώδικες της Καινής Διαθήκης, αντί της λέξης «Κύριος», γράφουν «**Ιησούς**», αλλά αυτό δεν ταιριάζει με τη δογματική διδασκαλία των εκάστοτε μεταφραστών, καθόσον "Ιησούς" εδώ, **δεν είναι ο Υιός** (δηλαδή ο Ιησούς της Καινής Διαθήκης), **αλλά είναι στα Ελληνικά το όνομα του Πατέρα στην Παλαιά Διαθήκη** (ΙΗΣΟΥΣ=ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ), γι' αυτό και δεν υπάρχει σε "έγκυρες" μεταφράσεις, παρά μόνο σε τυχόν υποσημειώσεις. Για λεπτομέρειες στο θέμα αυτό, συστήνουμε το βιβλίο των εκδόσεων μας «**Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ**» (κωδικός 20).

Κεφάλαιο ΕΝΑΤΟ

«ΤΟ ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ»

1. Ίσως πολλοί να μην γνωρίζουν τι είναι το λεγόμενο **«κενωτικό ζήτημα»**, είτε γιατί το αγνοούν παντελώς, καθόσον ποτέ δεν έχουν ακούσει για τη διδαχή αυτή, είτε γιατί δεν ασχολήθηκαν ειδικά με το θέμα αυτό και η πληροφόρησή τους είναι ελλιπής, είτε γιατί το θεώρησαν ως ελάσσονος σημασίας και αδιαφόρησαν, είτε για άλλους λόγους που δεν μπορούμε να τους γνωρίζουμε. Οι υποστηρικτές της διδασκαλίας του **«κενωτικού ζητήματος»**, πιστεύουν ότι ο προϋπάρχων «Θεός Υιός», ως το 2^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας (κατά την τριαδική δογματική διδασκαλία), άφησε τη δόξα Του στον ουρανό και ήρθε στη Γη ως απλός άνθρωπος και την άποψη αυτή βασικά τη στηρίζουν στην επιστολή Φιλιππησίου Β/2:5-8, όπου ο Παύλος γράφει: **«Το αυτό δε φρόνημα έστω εν υμίν, το οποίον ήτο και εν τω Χριστώ Ιησού, όστις εν μορφή Θεού υπάρχων, δεν ενόμισεν αρπαγήν το να είναι ίσα με τον Θεόν, ΑΛΛ' ΕΑΥΤΟΝ ΕΚΕΝΩΣΕ ΛΑΒΩΝ ΔΟΥΛΟΥ ΜΟΡΦΗΝ, γενόμενος όμοιος με τους ανθρώπους, και ευρεθείς κατά το σχήμα ως άνθρωπος, εταπεινώσεν εαυτόν γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού»** (κείμενο Ν.Βάμβα).

Για τους υποστηρικτές της «κενωτικής» διδασκαλίας και για τους δεχόμενους το Σύμβολο της Πίστεως ως ιστορικά αξιόπιστο, τα παραπάνω λόγια του απόστολου Παύλου αποτελούν μια ισχυρή απόδειξη της ύπαρξης πολλών προσώπων μέσα στη θεότητα (τρισυπόστατος Θεός), δεχόμενοι ότι τα λόγια αυτά αφορούν το προαιώνιο παρελθόν του προϋπάρχοντα (κατά την διδαχή τους) «Θεού Υιού».

Ονομάστηκε η διδασκαλία αυτή **«κενωτική»** από το ρήμα που χρησιμοποιεί ο Παύλος **«...εαυτόν ΕΚΕΝΩΣΕ»**, δηλαδή ο Ιησούς, πριν γεννηθεί ως άνθρωπος, ενώ «βρισκόταν» στον ουρανό **«ΑΔΕΙΑΣΕ τον εαυτό Του»** από τη θεότητά Του και έλαβε «μορφή δούλου», έλαβε ανθρώπινη μορφή: **«ΕΑΥΤΟΝ ΚΕΝΩΣΕ**

ΛΑΒΩΝ ΔΟΥΛΟΥ ΜΟΡΦΗΝ». Δυστυχώς όμως για τους υποστηρικτές της άποψης αυτής, η ερμηνεία που δίνουν είναι καθαρά επιφανειακή και λανθασμένη, γιατί απλούστατα στη μετάφραση δεν γίνεται η σωστή ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ και ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ανάλυση του εδαφίου, όπως ακριβώς είναι γραμμένο στην αρχαία Ελληνική γλώσσα: «...**αλλ' εαυτόν εκένωσεν μορφήν δούλου ΛΑΒΩΝ εν ομοιώματι ανθρώπων ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ και σχήματι ΕΥΡΕΘΕΙΣ ως άνθρωπος εταπείνωσεν εαυτόν**» (αρχαίο κείμενο). Η ορθή συντακτική ερμηνεία του αρχαίου κειμένου μας παραπέμπει αβίαστα ότι ο Ιησούς Χριστός «άδειασε» (εκένωσε) τον εαυτό Του, ενώ ήταν εδώ στη Γη, **ως άνθρωπος** και όχι ότι αυτό έγινε στον ουρανό «πριν γεννηθεί» και όταν ερμηνεύσουμε σωστά το αρχαίο κείμενο, η αλήθεια του κειμένου βγαίνει πλέον πασιφανής και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί.

Το κλειδί βρίσκεται στη σωστή μετάφραση των λέξεων που είναι **μετοχή** χρόνου ενεστώτα, δηλαδή των **3** λέξεων «λαβών, γενόμενος, ευρεθείς», που μεταφράζονται σύμφωνα με τους κανόνες της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας: «...**ΑΦΟΥ ΕΛΑΒΕ δούλου μορφή ...ΑΦΟΥ ΕΓΙΝΕ όμοιος με τους ανθρώπους ...και ΑΦΟΥ ΕΥΡΕΘΗ κατά το σχήμα ως άνθρωπος**», τότε ταπείνωσε τον εαυτόν Του και άδειασε τη δόξα Του, γιατί μέσα Του κατοικούσε «*παν το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα σωματικά*» (Κολοσσαείς Α/1:19, Β/2:9) και με ένα λόγο Του υπάκουε η φύση και τα κύματα σταματούσαν και με ένα λόγο Του έβγαινε έξω από τον τάφο ο Λάζαρος που ήταν ήδη νεκρός για 4 ημέρες.

Ο Ιησούς άδειασε εδώ στη Γη (και όχι στον ουρανό) τον εαυτό Του από τη δόξα του Πατέρα με την οποία ήταν ντυμένος. Ο Παύλος το λέγει καθαρά «...*όστις εν μορφή Θεού ΥΠΑΡΧΩΝ*», η λέξη «υπάρχων» είναι σε **ενεστώτα** χρόνο και όχι σε **παρελθόντα** χρόνο όπως λάθος μεταφράζεται, δηλαδή «...*όστις εν μορφή Θεού ΥΠΗΡΧΕ*», γι' αυτό ο Παύλος μας προτρέπει να έχουμε **το ίδιο φρόνημα με τον Ιησού**, «...*το αυτό δε φρόνημα έστω εν υμίν, το οποίον ήτο και εν τω Χριστώ Ιησού...*», να είμαστε ταπεινοί, όπως ο Ιησούς που δεν νόμιζε ότι είναι «ίσα με τον Θεόν», αν και ήταν φορές που αυτό το φανέρωνε, λέγοντας «*όποιος είδεν*

Εμέ, τον Πατέρα είδε, Εγώ και ο Πατήρ ΕΝ είμεθα». Το «ΕΝ είμεθα» υποδηλώνει τέλεια ταύτιση και ενότητα. Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ Χριστός Ιησούς (ο ταπεινός) και ο ΘΕΟΣ Πατέρας σε μία τέλεια ενότητα (η ΘΕΙΑ φύση με την ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ φύση).

Η γραμματική παρερμηνεία γίνεται συνήθως επειδή στη φράση «*αλλ' εαυτόν εκένωσε λαβών δούλου μορφή*» η μετοχή «**λαβών**», μεταφράζεται λάθος, δηλαδή «...**και έλαβε**» (και όχι «...**αφού έλαβε**», που είναι η σωστή γραμματική ερμηνεία), οπότε το εδάφιο μεταφράζεται από τον Βάμβα λάθος «...*αλλ' εαυτόν εκένωσε ΚΑΙ ΕΛΑΒΕ δούλου μορφή*», δηλαδή «**αφού** εκένωσε τον εαυτό Του (στον ουρανό, κατά τους "κενωτικούς"), **τότε** έλαβε δούλου μορφή», το εντελώς το αντίθετο από την γραμματική ερμηνεία του αρχαίου κειμένου, το οποίο κείμενο σε σωστή μετάφραση έχει ως εξής:

«Το αυτό δε φρόνημα ας είναι εις εσάς, το οποίο ήτο και εν τω Χριστώ Ιησού, ο οποίος εν μορφή Θεού υπάρχων, δεν ενόμισεν αρπαγήν το να είναι ίσα με τον Θεόν, αλλ' εαυτόν εκένωσε αφού έλαβε δούλου μορφήν, αφού έγινε όμοιος με τους ανθρώπους, και αφού ευρέθη κατά το σχήμα ως άνθρωπος, εταπεινώσεν εαυτόν αφού έγινε υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού».

2. Έχοντας υπόψη την παραπάνω συντακτική και γραμματική ερμηνεία των λόγων του αποστόλου Παύλου, θα ήθελα να εξετάσουμε πολύ σύντομα μερικές επί μέρους λεπτομέρειες του μηνύματος που θέλει να μας δώσει ο Παύλος:

ΤΟ ΑΥΤΟ ΦΡΟΝΗΜΑ: Το βασικό μήνυμα που ο Λόγος του Θεού, δια του Παύλου, θέλει να μας διδάξει είναι η **ταπεινοφροσύνη** που πρέπει να έχουμε και μας δίνει παράδειγμα προς μίμηση τον Ιησού Χριστό κατά την επίγεια διακονία Του και μάλιστα από την περίοδο που ο Ιησούς «χρίστηκε» με το άγιο Πνεύμα του Θεού κατά τη βάπτισή Του στον Ιορδάνη ποταμό και μετά. Το αρχαίο κείμενο αναφέρει: «*Τούτο φρονείτε εν υμίν, ό και εν Χριστώ Ιησού...*». Δεν αναφέρει απλά «Ιησούς» ή «Υιός Θεού», αλλά ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού χρησιμοποιεί και τον τίτλο του Ιησού που είναι «**χριστός**», που σημαίνει «**κεχρισμένος**».

Το φρόνημα της ταπείνωσης που ήταν στον «κεχρισμένο Ιησού», αυτό το φρόνημα πρέπει να έχει και ο λαός του Κυρίου, γιατί και εμείς είμαστε «χρισμένοι» με το ίδιο Πνεύμα, όταν βαπτισθήκαμε εν Πνεύματι.

ΕΝ "ΜΟΡΦΗ" ΘΕΟΥ ΥΠΑΡΧΩΝ: Εφόσον το φρόνημα της ταπείνωσης αναφέρεται στον **κεχρισμένο** Ιησού από τον Πατέρα, η φράση «...εν μορφή Θεού υπάρχων», αναφέρεται στην επίγεια διακονία Του. Για να δώσουμε αντικειμενική απάντηση στο θέμα αυτό, θα πρέπει να εξηγήσουμε ποια είναι η γραμματική ερμηνεία και έννοια της λέξης «**μορφή**». Σύμφωνα με τα λεξικά της αρχαίας και της νέας Ελληνικής γλώσσας η λέξη «μορφή» ερμηνεύεται ως «**σχήμα, παράστημα, σχήμα εξωτερικόν, ή εξωτερική μορφή**». Αυτό σημαίνει ότι ο Παύλος μιλούσε για τον «άνθρωπο Χριστό Ιησού», γιατί **ο Ιησούς ως άνθρωπος είχε εξωτερική μορφή και σχήμα**.

Ο Ιησούς (σύμφωνα με την Βίβλο) δεν προϋπήρχε ως «**Θεός Υιός**», αλλά προϋπήρχε ως ο «**Λόγος του Θεού**», που ΕΞΗΛΘΕΝ από τον Πατέρα (βλ. Ιωάννης Η/8:42, κλπ) και όπως είναι φυσικό ως ο «**Λόγος**» του Πατέρα δεν υπήρχε ανάγκη να έχει μορφή ή κάποιο εξωτερικό σχήμα. Όταν όμως «εφανερώθη εν σαρκί» πήρε κάποια μορφή, ώστε να γίνει αντιληπτός από τον άνθρωπο: «...*Ὅστις είναι ΕΙΚΩΝ του ΘΕΟΥ του αοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως*» (Κολοσσαείς Α/1:15). Ο άνθρωπος Χριστός Ιησούς είναι η ΟΡΑΤΗ εικόνα του Θεού του ΑΟΡΑΤΟΥ. Η λέξη «εικόνα» προϋποθέτει κάποια **εξωτερική** μορφή, ή κάποιο σχήμα και η «εικόνα» έρχεται πάντα σε αντίθεση με το «αόρατο».

Ο Παύλος αποκαλεί τον Ιησού «**ΕΙΚΩΝ ΘΕΟΥ**», γεγονός που σημαίνει ότι Τον ταυτίζει με την «εν σαρκί» ζωή Του και το ότι στην Φιλιππησίους Β/2:6 χρησιμοποιεί αντί της λέξης «**εικών** Θεού» τη λέξη «**μορφή** Θεού», αναφέρεται στη φανέρωση του Θεού Πατέρα, γιατί ο Ιησούς (ο Λόγος) δεν ήρθε στον κόσμο για να φανερώσει τον εαυτό Του, αλλά για να φανερώσει τον αόρατο Θεό: «**Ο Θεός** (ο ένας και μόνος που υπάρχει) *εφανερώθη εν ΣΑΡΚΙ*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16), ήταν «**ο Θεός εν Χριστώ**» (Β' Κορινθίους Ε/5:19).

Άρα η φράση «*εν μορφή Θεού υπάρχων*» αναφέρεται στην επίγεια διακονία του Ιησού και όχι στην προϋπάρχουσα ύπαρξή Του ως «Θεού Υιού» κατά την άποψη των υποστηρικτών, τόσο της «κενωτικής» διδασκαλίας, όσο και γενικά της τριαδικής διδασκαλίας.

ΜΟΡΦΗΝ ΔΟΥΛΟΥ ΛΑΒΩΝ: Είναι η δεύτερη φορά που ο Παύλος μέσα σε δύο συνεχόμενα εδάφια (Φιλιππησίους Β/2:6-7) χρησιμοποιεί τη λέξη «μορφή». Στην πρώτη περίπτωση αναφέρεται στη θεϊκή φύση του Ιησού («*εν μορφή Θεού υπάρχων*») και στην δεύτερη περίπτωση αναφέρεται στην ανθρώπινη φύση του Ιησού («*μορφήν δούλου λαβών*»). Ο Ιησούς, έχοντας «μορφή δούλου», σημαίνει πολύ απλά ότι στην εξωτερική μορφή Του ως άνθρωπος δεν διέφερε σε τίποτα από τους άλλους ομοεθνείς Του, που την εποχή εκείνη ήταν υπόδουλοι στους Ρωμαίους κατακτητές. Ήταν ντυμένος με τα ίδια ρούχα που φορούσαν και οι υπόλοιποι συμπατριώτες Του, δεν είχε κάποια ξεχωριστή ενδυμασία για να διαφέρει και σαν διδάσκαλος να ξεχωρίζει από τους μαθητές Του. Ας θυμηθούμε, πως τον κήπο της Γεθσημανής, για να τον γνωρίσουν οι Ρωμαίοι στρατιώτες και να τον συλλάβουν, χρειάστηκε ένας προδότης για να τον δείξει ποιος ήταν, γιατί ήταν «*όμοιος*» με τους λοιπούς ανθρώπους που Τον περιέβαλαν.

Αξίζει να αναφερθεί πως η λέξη «μορφή» αναφέρεται μία ακόμα φορά στην Καινή Διαθήκη, στην περίπτωση που ο αναστημένος Ιησούς, φανερώθηκε στους δύο μαθητές που πήγαιναν προς Εμμαούς: «*Μετά δε ταύτα εφανερώθη εν άλλη μορφή εις δύο εξ αυτών, ενώ περιεπάτουν και επορεύοντο εις τον αγρόν....*» (Μάρκος Ις΄/16:12). Εδώ ο Μάρκος δεν αναφέρει ότι οι μαθητές πήγαιναν στην πόλη Εμμαούς, αλλά την πληροφορία αυτή την προσθέτει ο Λουκάς, χωρίς όμως να χρησιμοποιεί τη φράση ότι ο Ιησούς τους φανερώθηκε «με άλλη μορφή» (βλ. Λουκάς ΚΔ/24: 13-31). Ο Λουκάς αναφέρει ότι «*οι οφθαλμοί αυτών εκρατούντο διά να μη γνωρίσωσιν Αυτόν*» (εδ.16) και λίγο πιο κάτω περιγράφει, πως τελικά οι δύο μαθητές Τον αναγνώρισαν: «*...Αυτών δε διηνοίχθησαν οι οφθαλμοί, και εγνώρισαν Αυτόν. Και Αυτός έγεινε άφαντος απ' αυτών*» (εδ.31).

Όταν ο Μάρκος γράφει «**εν ετέρα μορφή**» (αρχαίο κείμενο), αναφέρεται ότι ο Ιησούς τους παρουσιάστηκε με κάποια άλλη (εξωτερική) μορφή που δεν μπορούσαν να Τον αναγνωρίσουν οι δύο μαθητές και όχι ότι είχε κάποια αλλαγή της προσωπικότητάς Του, Αυτό ήταν μια σκόπιμη ενέργεια του Ιησού, που την διευκρινίζει ο Λουκάς όταν γράφει ότι «*οι οφθαλμοί αυτών εκρατούντο διά να μη γνωρίσωσιν Αυτόν*». Στη συνέχεια όμως οι μαθητές Τον αναγνώρισαν από τη συμπεριφορά του, από τις κινήσεις του και από τις εκφράσεις του, Τον αναγνώρισαν από την προσωπικότητά Του, η οποία δεν είχε αλλάξει, αλλά παρέμεινε η ίδια και οι μαθητές Του την γνώριζαν και τότε είναι που ανοίχτηκαν τα πνευματικά τους μάτια και Τον αναγνώρισαν και τότε πολύ φυσικά «*...έγεινεν άφαντος απ' αυτών*».

ΙΣΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟΝ: Αναφέρει ο Παύλος ότι ο Ιησούς είχε ντυθεί την ταπεινοφροσύνη και «*δεν ενόμισεν αρπαγήν το να είναι ίσα με τον Θεόν....*». Μέσα στον «άνθρωπο Χριστό Ιησού» κατοικούσε όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα (Κολοσσαείς Α/1:19, Β/2:9), ο Ιησούς ήταν ντυμένος με όλη τη δόξα του Πατέρα και μέσα Του κατοικούσε το Πνεύμα του Θεού «**χωρίς μέτρο**». Είχε τη δύναμη και την εξουσία με ένα Του λόγο να διατάζει τα στοιχεία της φύσης, να ανασταίνει νεκρούς, να θεραπεύει χλωούς, λεπρούς και κάθε αρρώστια, να περπατά επάνω στα κύματα, να γνωρίζει τις καρδιές των ανθρώπων, να συντρίβει τις λεγεώνες των δαιμονικών δυνάμεων, είχε τη δύναμη και την εξουσία να κάνει όλα τα έργα του Πατρός Του, ήταν το «*απαύγασμα (=ακτινοβολία) της δόξης και ο χαρακτήρ της υποστάσεως του Θεού, και βαστάζων τα πάντα με τον λόγον της δυνάμεως Αυτού....*» (Εβραίους Α/1:3).

Αυτό σημαίνει ότι ο Ιησούς Χριστός ως άνθρωπος ήταν «**ίσα με τον Θεόν**» και αυτό είναι που θέλει να μας διδάξει ο Παύλος, ότι δηλαδή, ενώ είχε τη δύναμη να χρησιμοποιήσει την εξουσία Του αυτή για ιδιοτελείς και προσωπικούς σκοπούς δεν το έκανε, αλλά ταπεινώσε τον εαυτό Του και άδειασε τον εαυτό Του από κάθε προσωπική φιλοδοξία και η μόνη Του φιλοδοξία ήταν να κάνει το θέλημα «*του πέμψαντος Πατρός Του*». Είχε την

εξουσία να κάνει τα πάντα, αλλά δεν το έκανε, εάν αυτό δεν ήταν μέσα στο θέλημα και στο σχέδιο του Πατέρα Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Θα αναφέρω για επιβεβαίωση δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα:

(α) **ΚΗΠΟΣ ΓΕΘΣΗΜΑΝΗΣ:** Στον κήπο της Γεθσημανής, όταν πήγαν οι Ρωμαίοι στρατιώτες για να συλλάβουν τον Ιησού, ενώ είχε την εξουσία να καλέσει 12 λεγεώνες αγγέλων για να Τον σώσουν, **δεν το έκανε**, γιατί έτσι θα ματαιωνόταν το σχέδιο του Θεού για την απολύτρωση του ανθρώπου. Όταν ένας από τους μαθητές (που πολλοί ερμηνευτές πιστεύουν ότι ήταν ο Πέτρος) έβγαλε το μαχαίρι του και έκοψε το αυτί ενός δούλου, ο Ιησούς του είπε: *«Επίστρεψον την μάχαιράν σου εις τον τόπον αυτής· διότι πάντες όσοι πιάσουν μάχαιραν, διά μαχαίρας θέλουν απολεσθεί. Ἡ νομίζεις ότι δεν δύναμαι ἤδη να παρακαλέσω τον Πατέρα μου, και θέλει στησει πλησίον μου περισσοτέρους παρά δώδεκα λεγεώνας αγγέλων;»* (Ματθαίος Κς'/26:52-53).

(β) **ΠΕΙΡΑΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ:** Όταν ο Ιησούς ήταν στην έρημο και νήστευε για 40 ημέρες αντιμετώπισε 3 μεγάλους πειρασμούς από τον άρχοντα του κόσμου τούτου, τον Διάβολο. Οι πειρασμοί και οι προκλήσεις του Διαβόλου ήταν πραγματικοί, δεν ήταν εικονικοί ή εκφοβιστικοί, γιατί εάν συνέβαινε αυτό ο Διάβολος θα έχανε την ώρα του και εκ των προτέρων δεν είχε να κερδίσει τίποτα (βλ. Ματθαίος Δ/4:1-11).

Ο Διάβολος έθεσε στον Ιησού 3 «εάν», αλλά και στις 3 περιπτώσεις ο Ιησούς Χριστός δεν ενέδωσε στους πειρασμούς του Διαβόλου και του απάντησε σύμφωνα με τον γεγραμμένο Λόγο του Θεού και ο Διάβολος αναγκάστηκε να Τον αφήσει και τότε ήρθαν άγγελοι και Τον υπηρετούσαν:

1ος πειρασμός (εδ. 3 - 4)

«**ΕΑΝ** είσαι Υιός του Θεού, ειπέ να γίνουν άρτοι οι λίθοι ούτοι».

- **ΙΗΣΟΥΣ:** *«...Είναι γεγραμμένον, Με άρτον μόνον δεν θέλει ζήσει ο άνθρωπος, αλλά με πάντα λόγον εξερχόμενον διά στόματος Θεού».*

2ος πειρασμός (εδ. 6 - 7)

«**ΕΑΝ** είσαι Υιός του Θεού, ρίψον σεαυτόν κάτω· διότι είναι γεγραμμένον, Ότι θέλει προστάξει εις τους αγγέλους αυτού περί σου, και θέλουν σε σηκώνει επί των χειρών αυτών, διά να μην προσκόψεις προς λίθον τον πόδα σου».

- **ΙΗΣΟΥΣ:** «...*Πάλιν είναι γεγραμμένον, δεν θέλεις πειράσει Κύριον τον Θεόν σου*».

3ος πειρασμός (εδ. 9 - 10)

«**ΕΑΝ** πεσών με προσκυνήσεις, ταύτα (τα βασίλεια της Γης) πάντα θέλω σου δώσει».

- **ΙΗΣΟΥΣ:** «...*Υπάγε, Σατανά, διότι είναι γεγραμμένον, Κύριον τον Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει και Αυτόν μόνον θέλεις λατρεύσει*».

Ο Ιησούς Χριστός ήταν «**ίσα με τον Θεόν**» («ίσα Θεώ» αρχαίο κείμενο) σε όλη τη διάρκεια της επίγειας διακονίας Του, είχε ντυθεί όλη την εξουσία του Πατέρα και μπορούσε να την χρησιμοποιήσει, **αλλά δεν έκανε τίποτα για τον εαυτό Του**. Ο απόστολος Παύλος δεν θέτει το «ίσα Θεώ» χρονικά με την προ του Χριστού γέννηση, πριν τη δημιουργία της Γης. Εάν θέσουμε το «ίσα Θεώ» στην προϋπαρξη του Ιησού ως «Θεού Υιός» κατά την άποψη της «κενωτικής» διδασκαλίας, τότε το «εαυτόν εκένωσεν» θα σήμαινε πολύ απλά ότι **δεν θα ήταν πλέον «ίσα με τον Θεόν**», αφού κατά τη διδασκαλία αυτή, **πρώτα άδειασε τον εαυτό Του στον ουρανό από τη θεότητα Του και τις ιδιότητές Του και μετά ήρθε στη Γη**. Άρα, εφόσον άδειασε από την υποτιθέμενη θεϊκή ιδιότητα (πριν γεννηθεί), δεν μπορούσε εδώ στη Γη να είναι «ίσα με τον Θεό».

Κατά συνέπεια, η άποψη αυτή δεν μπορεί να σταθεί, όποια ερμηνεία και αν της δώσουμε, αφού ο ίδιος ο Ιησούς, όταν ήταν εδώ στη Γη έλεγε στους Ιουδαίους ότι ήταν «ίσα με τον Θεό»: «...*Διά τούτο λοιπόν μάλλον εξήτουν οι Ιουδαίοι να θανατώσουν αυτόν, διότι ουχί μόνον παρέβαινε το σάββατον, αλλά και Πατέρα εαυτού έλεγε τον Θεόν, ίσον με τον Θεόν κάμωνν εαυτόν*» (Ιωάννης Ε/5:18).

Μια παρόμοια περίπτωση αναφέρει και πάλι ο Ιωάννης στο ομώνυμο Ευαγγέλιό του και ειδικά στα κεφάλαια ΙΔ΄/14, ΙΕ΄/15 και Ις΄/16, στα οποία παρουσιάζει τη θεότητα του Ιησού και τη σχέση Του με τον Πατέρα: «*Εγώ και ο Πατήρ εν (=ένα) είμεθα. Επίασαν λοιπόν πάλιν οι Ιουδαίοι λίθους, διά να λιθοβολήσουν Αυτόν ...Περί καλού έργου δεν σε λιθοβολούμεν, αλλά περί βλασφημίας, και διότι συ άνθρωπος ών κάμνεις σεαυτόν Θεόν*» (βλ. Ιωάννης Γ΄/10:30-33). Το θέμα είναι πάρα πολύ απλό και όχι πολύπλοκο, όπως το παρουσιάζουν οι υποστηρικτές της «κενωτικής» και «τριαδικής» διδασκαλίας: Εάν ο Ιησούς είχε αδειάσει τον εαυτό Του από τη θεότητά Του, πριν έλθει στη Γη, σημαίνει ότι εδώ στη Γη, **δεν είχε πλέον τη θεότητα μέσα Του**, άλλωστε αυτό σημαίνει «κένωση» (άδειασμα) και εφόσον δεν είχε τη θεία ιδιότητά Του, τότε δεν μπορούσε να είχε δυνάμεις και εξουσία επάνω στα στοιχεία της φύσης, επάνω στις ασθένειες και επάνω στις πονηρές δυνάμεις. Η Βίβλος μας διδάσκει το εντελώς αντίθετο, ότι ο Ιησούς Χριστός, κατά την επίγεια διακονία Του, ήταν πλήρης από το άγιο Πνεύμα του Πατέρα που κατοικούσε μέσα Του «χωρίς μέτρο» (βλ. Ιωάννης Γ/3:34, Κολοσσαείς Α/1:19, Α΄ Κορινθίους Ε/5:19, κλπ).

ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ και ΔΟΞΑ

Εφόσον ο Ιησούς ήταν ντυμένος με τη δόξα του Πατέρα, το Πνεύμα του οποίου κατοικούσε μέσα στον Υιό Του με πληρότητα, η έννοια της «κένωσης», δεν έχει καμιά σχέση με αυτό που κηρύττουν σήμερα οι υποστηρικτές της άποψης αυτής. Η «κένωση» που αναφέρει ο Παύλος (*«εαυτόν εκένωσεν»*) δεν αφορά τη **θεότητά Του**, αλλά έχει άμεση σχέση με την **ταπεινή** συμπεριφορά Του εδώ στη Γη. Ο Λουκάς αναφέρει ότι, ο Ιησούς όταν βαπτίσθηκε στο νερό στον Ιορδάνη ποταμό και ταυτόχρονα βαπτίσθηκε και με το άγιο Πνεύμα του Θεού Πατέρα ήταν «**ΠΛΗΡΗΣ Πνεύματος αγίου**» και όταν επέστρεψε από την έρημο, μετά από τους πειρασμούς που είχε από τον ίδιο τον Διάβολο, ήταν «**εν τη ΔΥΝΑΜΕΙ του Πνεύματος**» (βλ. Λουκάς Δ/4:1,14). Όλη η δόξα του Θεού Πατέρα κατοικούσε μέσα Του, ήταν «**πλήρης και εν δυνάμει**» από το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων, από το Πνεύμα του Γιάχβε.

«**Κένωση**» λοιπόν σημαίνει το φρόνημα της ταπείνωσης που υπήρχε στον Ιησού. Ενώ ήταν «...**Θεός εν σαρκί**», «...**Θεός εν Χριστώ**», δεν έκανε διαφήμιση στον εαυτό Του, δεν αυτοπροβλήθηκε, αλλά άδειασε τον εαυτό Του και έγινε δούλος του Θεού και των ανθρώπων, ζούσε σαν απλός άνθρωπος ανάμεσα σε ανθρώπους, βάδιζε με τα πόδια, έκανε χειρονακτική εργασία ως τέκνων (μαραγκός) που βοηθούσε τον θετό πατέρα Του Ιωσήφ, έζησε μέσα σε απλότητα, βρισκόταν πάντα κοντά σε αυτούς που είχαν ανάγκη, έγινε ένα με τους ταπεινούς της γης, ένα με το λαό Του, ένα με τους μαθητές Του.

Τι συγκλονιστικό μεγαλείο ψυχής, ήταν όταν πήρε μια λεκάνη νερό και έπλυνε τα λερωμένα και βρώμικα πόδια των μαθητών Του! Ποιος το έκανε αυτό;

- **Το έκανε Αυτός**, που έλεγε στη θάλασσα «σιώπα, ησύχασον» και αμέσως επάνω στη φουρτουνιασμένη θάλασσα επικρατούσε γαλήνη.
- **Το έκανε Αυτός**, που είπε στον επί 4 ημέρες νεκρό Λάζαρο «δεύρο έξω» και ο Λάζαρος βγήκε έξω από τον τάφο αναστημένος.
- **Το έκανε Αυτός**, που οι 3 μαθητές Του (Πέτρος, Ιάκωβος και Ιωάννης) επάνω στο όρος Θαβώρ Τον είδαν να είναι ντυμένος με την λαμπρότητα του ήλιου.
- **Το έκανε Αυτός**, που με ένα λόγο Του λεγεώνες δαιμονίων ετρέποντο σε φυγή.
- **Το έκανε Αυτός**, που μ' ένα λόγο Του ή μ' ένα άγγιγμά Του θεράπευε κάθε ασθένεια.
- **Το έκανε Αυτός**, μέσα στον οποίο κατοικούσε «παν το πλήρωμα» της θεότητας του Πατέρα σωματικά. Αυτό ήταν το φρόνημα της ταπείνωσης του κεχρισμένου Ιησού και έγινε «*υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού*».

Η ταπείνωση όμως φέρνει και «δόξα» και η δόξα αυτή είναι απ' ευθείας από το θρόνο του Θεού. Η ταπείνωση του Ιησού ήταν τέλεια και Τον οδήγησε στο σταυρό της αισχύνης. Πέθανε

Αυτός, αντί για μένα και για σένα, ο δίκαιος υπέρ των αδίκων, αναμάρτητος υπέρ των αμαρτωλών, πέθανε Αυτός «**ο οποίος αμαρτίαν δεν έκαμεν, ουδέ ευρέθη δόλος εις το στόμα Αυτού, ο οποίος λοιδορούμενος δεν αντελοιδόρει, πάσχων δεν απειλούσε, αλλά παρέδιδεν εαυτόν εις τον κρίνοντα δικαίως· ο οποίος τας αμαρτίας ημών Αυτός εβάστασεν εις το σώμα Αυτού επί του ξύλου, διά να ζήσωμεν** (εμείς) **εν τη δικαιοσύνη...**» (Α΄ Πέτρου Β/2:22-24). Παράδειγμα ταπεινού φρονήματος για κάθε πιστό επάνω στη Γη, σε όλους τους αιώνες.

Μέσα στην Βίβλο διαβάζουμε πως «όποιος υψώνει τον εαυτό του θα ταπεινωθεί και όποιος ταπεινώνει τον εαυτό του θα υψωθεί», ο Θεός αντιτάσσεται στους υπερήφανους και στους ταπεινούς δίνει χάρη (Ιάκωβος Δ/4:6-7, κλπ). Αυτό έκανε και ο άγιος και δίκαιος Θεός με τον Υιό Του, τον άνθρωπο Χριστό Ιησού, Τον ύψωσε πάνω από όλους και του χάρισε το όνομα «**το υπέρ παν όνομα**», Τον ύψωσε πάνω από κάθε αρχή, πάνω από κάθε δύναμη και πάνω από κάθε εξουσία και στο όνομά Του θα γονατίσουν όλες οι δυνάμεις (ανθρώπινες, ουράνιες και σατανικές) και θα ομολογήσουν ότι ο Ιησούς είναι Κύριος προς δόξα του Θεού Πατέρα: «**Διά τούτο και ο Θεός υπερύψωσεν Αυτόν και εχάρισεν εις Αυτόν όνομα ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, διά να κλίνει εις το όνομα του Ιησού ΠΑΝ ΓΟΝΥ επουρανίων και επιγείων και κατάχθονίων, και ΠΑΣΑ ΓΛΩΣΣΑ να ομολογήσει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος εις δόξαν Θεού Πατρός**» (Φιλιππησίους Β/2:9-11). Ένδοξη πορεία του Ιησού: Από την ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ του σταυρού, στη ΔΟΞΑ του ουρανού!!

Αξίζει να το σημειώσουμε ότι ο απόστολος Παύλος παραπάνω γράφει ότι ο Ιησούς είναι Κύριος «**εις δόξαν Θεού Πατρός**», δεν γράφει «**εις δόξαν Θεού Υιού**», γιατί μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού **εδώ στη ΓΗ** κατοικούσε «παν το πλήρωμα» της θεότητας του Πατέρα και **στον ΟΥΡΑΝΟ**, μέσα στο ένδοξο και αναστημένο σώμα του Ιησού κατοικεί ο Πατέρας, είναι το κατοικητήριό Του, δεν κατοικούσε κανένας «Θεός Υιός», γιατί όπως αναφέραμε ο Ιησούς ήταν «ο Λόγος του Πατέρα», που εξήλθεν

από τον Πατέρα και «*σαρξ ἐγένετο και ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν*». Για περισσότερες λεπτομέρειες ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διαβάσει το κεφάλαιο «**Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ**» στο βιβλίο «**ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**» (κωδικός 33).

**«ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ»
και «ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ»**

Θα ήθελα να κάνω μια σημαντική παρατήρηση, που πιθανόν πολλοί μελετητές της Βίβλου να την αγνοούν και η οποία είναι ότι στη διδασκαλία του «κενωτικού» ζητήματος υπάρχει σχετική ταύτιση και θεολογική προσέγγιση ανάμεσα στους οπαδούς της άποψης αυτής και στους Μάρτυρες του Ιεχωβά. Ειδικότερα:

(α) Οι «κενωτικοί» και γενικότερα οι «τριαδικοί» (όχι όλων των ομολογιών) δέχονται την προϋπαρξη του Ιησού, ως «ΘΕΟΥ ΥΙΟΥ», που άφησε τη δόξα Του στον ουρανό και ήρθε εδώ στη Γη ως άνθρωπος, στηριζόμενοι κατά βάση στο Φιλιππησίους Β/2:6-8, όπως προαναφέρθηκε. Κατά συνέπεια, η διδασκαλία τους προϋποθέτει ΕΝΑ Θεό με ΤΡΕΙΣ θείες υποστάσεις (τρισπόστατο), δηλαδή «ΘΕΟ Πατέρα», «ΘΕΟ Υιό» και «ΘΕΟ άγιο Πνεύμα», που μεταξύ τους (κατά το Σύμβολο της Πίστεως) είναι ομοούσιοι και αδιαίρετοι και ο "Θεός Υιός", όταν ήταν στον ουρανό «εκένωσε τον εαυτό Του», άδειασε τον εαυτό Του από όλες τις θεϊκές ιδιότητές Του και ήρθε εδώ στη Γη σαν απλός άνθρωπος (**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε στο 6^ο κεφάλαιο, διδασκαλίες 2 και 3).

(β) Οι Μάρτυρες του Ιεχωβά δέχονται ότι ο Ιησούς προϋπήρξε, όχι ως «ο ΘΕΟΣ ΥΙΟΣ», που διακηρύττουν οι κενωτικοί-τριαδικοί, ούτε ως «ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ», που διακηρύττουν οι μη τριαδικοί (οι μονοθεϊστές), αλλά ότι ήταν ένα ΚΤΙΣΜΑ του Θεού, στηριζόμενοι στα εδάφια «...*πρωτότοκος πάσης κτίσεως*» (Κολοσσαείς Α/1:15) και «...*η αρχή της κτίσεως του Θεού*» (Αποκάλυψη Γ/3:14) και κλείνουν προς την άποψη πιθανόν να ήταν ο άγγελος Μιχαήλ, ένα κτίσμα του Θεού, ένας κατώτερος θεός. Αυτή την άποψη την υποστηρίζουν στο επίσημο περιοδικό τους «ΞΥΠΝΑ» (22.09.1983, σελ. 24).

Κατά συνέπεια, η δογματική τοποθέτηση των Μαρτύρων του Ιεχωβά "θεωρείται" από μερίδα Βιβλικών σχολιαστών ότι βρίσκεται σε παράλληλη πορεία με τους «κενωτικούς - τριαδικούς». Όπως δηλαδή οι κενωτικοί δέχονται την **προϋπαρξη** του Ιησού Χριστού ως «**Θεού Υιού**», το ίδιο και οι Μάρτυρες του Ιεχωβά δέχονται την **προϋπαρξη** του Ιησού, όχι ως «Θεού Υιού», αλλά ως **ενός αγγέλου**, μάλλον του Μιχαήλ, κατά την άποψή τους.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Τόσο στην επιστολή Φιλιππησίους Β/2:6-8, όσο και στα λοιπά εδάφια που αναφέρθηκαν μέσα από τον Λόγο του Θεού, γίνεται φανερό ότι ο Παύλος **δεν αναφέρθηκε στην προαιώνια ύπαρξη του Ιησού**, αλλά στην επίγεια διακονία Του, κυρίαρχο χαρακτηριστικό της οποίας ήταν η ταπεινοφροσύνη Του, **γιατί**, ενώ ήταν η ορατή φανέρωση του Θεού του αοράτου, ο οποίος κατοικούσε «χωρίς μέτρο» μέσα Του, ενώ ήταν ντυμένος με τις δυνάμεις και τη δόξα του Πατέρα («ίσα με τον Θεόν»), **άδειασε και ταπείνωσε τον εαυτό Του μέχρι θανάτου**. Εάν δώσουμε αυτή την ερμηνεία, δεν δημιουργούνται απορίες και αντιφάσεις και ο Λόγος του Θεού έρχεται σε μια θαυμαστή αρμονία.

❖ Φθάνοντας στο τέλος του θέματος αυτού, θα ήθελα να κλείσω με την περικοπή από την Φιλιππησίους Β/2:5-8, όχι σε κατά γράμμα μετάφραση, αλλά σε απλή και κατανοητή περιγραφή. Εάν ζούσε στις ημέρες μας ο απόστολος Παύλος, θα μας έλεγε στην απλή γλώσσα:

«Αδελφοί, σας προτρέπω να έχετε το ίδιο ταπεινό φρόνημα το οποίο ήταν και στον Κύριό μας Ιησού Χριστό, όταν ήταν εδώ στη Γη, ο οποίος, ενώ ήταν ντυμένος με τη δόξα του Θεού και στο πρόσωπό Του βλέπαμε την εικόνα του παντοδύναμου και αιώνιου Θεού, δεν χρησιμοποίησε τις θείες δυνάμεις Του για τη δική Του προβολή και δόξα, ενώ μπορούσε να το κάνει, γιατί ήταν ίσα με τον Θεό, καθόσον μέσα Του κατοικούσε όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα σωματικά, αλλά έκανε το αντίθετο, άδειασε τελείως τον εαυτό Του όταν έλαβε δούλου μορφή και έγινε όμοιος

με τους ανθρώπους, όταν έγινε ένα με τους απλούς καθημερινούς ανθρώπους και αφού βρέθηκε κατά το σχήμα ως άνθρωπος, ταπείνωσε τον εαυτόν Του ενώπιον του Πατέρα Θεού και υπάκουσε μέχρι το θάνατο, ένα θάνατο επάνω στο σταυρό της ντροπής.

Ο άγιος και δίκαιος Θεός, ο Κύριος του ουρανού και της γης, βλέποντας την πλήρη υποταγή του Υιού Του, τον υπερύψωσε και του χάρισε το όνομα, που είναι πάνω από κάθε άλλο όνομα, του χάρισε το όνομα ΙΗΣΟΥΣ, που σημαίνει Ο ΓΙΑΧΒΕ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΩΤΗΡΑΣ, για να γονατίσουν στο όνομα αυτό όλες οι δυνάμεις, επουράνιες (αγγελικές), επίγειες (ανθρώπινες) και καταχθόνιες (σατανικές) και να ομολογήσουν ότι ο αναστημένος και ένδοξος Ιησούς Χριστός είναι ο Κύριος των κυρίων, ο Βασιλιάς των βασιλιάδων, είναι το Α και το Ω, ο Πρώτος και ο Έσχατος, η Αρχή και το Τέλος, είναι ο Ων και ο Ην και ο ερχόμενος, είναι ο Παντοκράτωρ, είναι ο ισχυρός Θεός, ο Σύμβουλος, ο Θαυμαστός, είναι ο αιώνιος Πατέρας, είναι Πατέρας μέσα στον Υιό, είναι ο Κύριος ντυμένος τη δόξα του Θεού Πατέρα, αμήν».

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ

ΟΙ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μετά από τις περιγραφές στα προηγούμενα κεφάλαια για την ιστορική επικράτηση του «**Συμβόλου της Πίστεως**», όπως αυτό καθιερώθηκε από τις Οικουμενικές Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινούπολης, καθώς και για τις **δογματικές θέσεις** που θεσπίστηκαν με τα 12 άρθρα του, παρουσιάζοντας τις **4 βασικές διδασκαλίες** περί «**τριάδας**», θα επανέλθουμε στο παρόν κεφάλαιο στο «**Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου**», το οποίο από την πλειοψηφία των ερευνητών θεωρείται προπομπός του Συμβόλου της Πίστεως των Οικουμενικών Συνόδων, καθόσον φρονώ ότι για να είναι αντικειμενική και τεκμηριωμένη η μελέτη μας, θα πρέπει να θίξουμε βασικές διδασκαλίες που περιλαμβάνει το κείμενο αυτό και που σήμερα γίνονται αποδεκτές από τα μεγάλα δόγματα του Χριστιανισμού.

Διαβάζοντας κάποιος το «**Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου**», όπως αυτό είναι διατυπωμένο, αμέσως αντιλαμβάνεται ότι **εμπεριέχει μεγάλες αντιφάσεις προς τις βασικές διδασκαλίες της Βίβλου**. Το γεγονός αυτό έχει προκαλέσει σε επιστημονικούς μελετητές και ερευνητές της Βίβλου σύγχυση και ερωτηματικά και αυτό που προκαλεί ακόμη μεγάλη αμηχανία είναι ότι αυτό συμβαίνει κυρίως μεταξύ των υποστηρικτών της τριαδικής διδασκαλίας. Η αντίδρασή τους ποικίλει: **Άλλοι** παραμένουν με αναπάντητα ερωτηματικά, χωρίς να φθάνουν σε ένα ασφαλές συμπέρασμα, **άλλοι** προβαίνουν σε ριζική αναθεώρηση των απόψεών τους, αλλάζοντας θέση επάνω στα πιστεύω τους και **άλλοι** είναι αδιάφοροι, καθόσον εξετάζουν το θέμα από καθαρά ιστορική και επιστημονική άποψη και δεν λαμβάνουν

μέρος στις θεολογικές διαμάχες μεταξύ των διαφόρων θρησκευτικών ομάδων.

Ήδη αναφέραμε ότι, ενώ ο προφανής σκοπός του συγγραφέα του κειμένου αυτού ήταν να στηρίξει και να δώσει ισχυρά επιχειρήματα υπέρ της «τριάδας», κατορθώνει το εντελώς αντίθετο, με το να δημιουργήσει σύγχυση και πολλά ερωτηματικά στον καλοπροαίρετο ερευνητή, αλλά και στον απλό αναγνώστη. Το κείμενο αυτό, που στερείται ολοκληρωμένου λόγου και δομής και που εμπεριέχει έννοιες που δεν μπορούν να ερμηνευτούν, έγινε κατ' αρχήν αποδεκτό ως αξιόπιστο από την Α' Οικουμενική Σύνοδο (324 μ.Χ.), **εάν βέβαια δεχτούμε** την άποψη ότι συντάχθηκε από τον Αθανάσιο, καθόσον υπάρχει και η άλλη άποψη ότι συντάχθηκε **εκ των υστέρων** για να στηρίξει την τριαδική διδασκαλία του οριστικού κειμένου του «ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ» των 2 Οικουμενικών Συνόδων με τα 12 συνολικά άρθρα του, **οι έννοιες των οποίων έρχονται σε πλήρη ταύτιση** με τα 42 άρθρα του κειμένου του «ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ», όσον αφορά την τριαδικότητα του Θεού.

Εάν όμως δεχθούμε την άποψη μεγάλης μερίδας ιστορικών ερευνητών και το πάρουμε σαν δεδομένο ότι το κείμενο των **42 άρθρων** συντάχθηκε πολύ μεταγενέστερα από τον περίοδο που έζησε ο Μέγας Αθανάσιος και κατά συνέπεια δεν είναι δικό του κείμενο, αλλά καπηλεύτηκαν το όνομά του, τότε αυτό αποτελεί την **πιο ισχυρή απόδειξη** ότι ήθελαν εκ των υστέρων να «τεκμηριώσουν» με ψευδή στοιχεία μία διδασκαλία που δεν είναι σύμφωνη με τον Λόγο του Θεού, όπως ακριβώς έγινε και με τα ονομαζόμενα «ψευδεπίγραφα» ή «νόθα» βιβλία της Καινής Διαθήκης, τα οποία απέδωσαν ότι τα έγραψαν οι μαθητές του Ιησού ή άλλοι αποστολικοί πατέρες και μέσα στα οποία υπάρχουν **φανταστικές ιστορίες**, τις οποίες σήμερα η κατεστημένη εκκλησία τις έχεις υιοθετήσει (παιδικά χρόνια του Ιησού από 12 έως 30 ετών, μετάσταση της Μαριάμ, κατ' αυτούς «Παναγία», κλπ).

Το ονομαζόμενο λοιπόν «κείμενο του Αθανασίου», όσον αφορά τη διδασκαλία της τριάδας, οδηγεί σε πλήρες αδιέξοδο και κατά την προσωπική μου άποψη θα έλεγα ότι οδηγεί σε παραλο-

γισμό. Αναφέρει στο άρθρο 16 «*δεν είναι τρεις θεοί, αλλά ένας Θεός*». Η έννοια των 3 προσώπων, τα οποία είναι ένας Θεός είναι λογικά αδύνατη και αναπόφευκτα οδηγεί σε συμπεράσματα που είναι απαράδεκτα, ακόμη και μεταξύ των τριαδικών συγγραφέων και ερευνητών της Βίβλου. Εφόσον αναφέρει «3 ξεχωριστά πρόσωπα», το καθένα πλήρης και τέλειος Θεός από μόνος του, τότε αποτελούν 3 θεούς και όχι 1 Θεό και αυτό είναι καθαρά **«τριθεϊσμός»**, παρ' όλο που ο συγγραφέας προσπαθεί να απόφυγει έναν τέτοιο χαρακτηρισμό με την φράση «*δεν είναι ΤΡΕΙΣ θεοί, αλλά ΕΝΑΣ Θεός*». Αυτό όμως είναι μία σιωπηρή παραδοχή που οδηγεί στο λογικό συμπέρασμα ότι αν υπάρχουν 3 πρόσωπα, τότε υπάρχουν και 3 θεοί και προσπαθεί ο συγγραφέας να το αποκρύψει λέγοντας «...**ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ από την καθολική θρησκεία να μιλάμε για 3 ΘΕΟΥΣ ή (για) 3 ΚΥΡΙΟΥΣ**» (άρθρο 20).

Αντίθετα, εάν τα 3 πρόσωπα δεν αποτελούν 3 θεούς (κατά την καθολική πίστη), τότε πολύ απλά καθένα από αυτά τα 3 πρόσωπα είναι το **ένα τρίτο** (1/3) του Θεού. Ο «Θεός» τότε θα πρέπει να ορισθεί σαν τριάδα 3 προσώπων και κατά συνέπεια, κανένα από τα πρόσωπα δεν μπορεί να ονομασθεί ξεχωριστά «Θεός», γιατί μόνο και τα 3 πρόσωπα μαζί αποτελούν το σύνθετο σύνολο του «Θεού». Αυτό είναι ένα λογικό επιχείρημα.

Με τις παραπάνω σκέψεις, θα αναφέρουμε στη συνέχεια μερικές μεγάλες **αντιφάσεις** που διατυπώνονται στο κείμενο του Αθανασίου, που κρίνεται αναγκαίο να αναφερθούν για να είναι τεκμηριωμένη και ολοκληρωμένη η μελέτη μας. Ίσως εδώ ο αναγνώστης να θεωρήσει ότι παρουσιάζονται μόνο τα αρνητικά στοιχεία του κειμένου του Αθανασίου, με αποτέλεσμα να δημιουργείται λανθασμένη εικόνα της πραγματικότητας. Δεν είναι όμως έτσι, γιατί ο αναγνώστης μπορεί να αντιστρέψει το «αρνητικό» και να το μετατρέψει σε «θετικό» και εάν στην περίπτωση αυτή, υπάρχει συμφωνία την Βίβλο, είναι στη δική του ευχέρεια να το δεχτεί ή να το απορρίψει.

Για παράδειγμα αναφέρει στο άρθρο 26 «...**Αλλά και τα 3 πρόσωπα είναι ΣΥΝΑΙΩΝΙΑ και ΙΣΑ μεταξύ τους**» και στη μελέτη

μας αυτή αναφέρουμε ότι μέσα από την Βίβλο **δεν μπορούμε να αποδείξουμε** ότι τα 3 πρόσωπα είναι «συναιώνια και ίσα μεταξύ τους» (αρνητική άποψη). Ο αναγνώστης, εάν δεν συμφωνεί με την άποψη αυτή, την αντιστρέφει και υποστηρίζει ότι τα 3 πρόσωπα **είναι** μεταξύ τους «συναιώνια και ίσα» (θετική άποψη) και φυσικά τα εδάφια που παρατίθενται ως επιβεβαίωση της 1^{ης} άποψης τα ερμηνεύουν με την αντίθετη έννοια για να επιβεβαιώσουν τη δική τους 2^η άποψη.

Πιστεύω ότι **με τον τρόπο αυτό της κριτικής σκέψης και ερμηνείας**, ο κάθε αναγνώστης, είναι αδύνατον να οδηγηθεί σε λάθος συμπεράσματα και αβίαστα θα δεχτεί την ορθή άποψη για κάθε εξεταζόμενη περίπτωση.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 1^η

Ο Θεός είναι «ένας» και όχι «τρεις σε ένα»

Στα άρθρα 15-16 γράφει: *«Ο Πατέρας είναι Θεός, ο Υιός (είναι) Θεός, το Άγιο Πνεύμα (είναι) Θεός, και ότι δεν είναι ΤΡΕΙΣ ΘΕΟΙ, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ»*. Από πρώτη άποψη, η τριαδική δήλωση ότι ο Θεός είναι 3 πρόσωπα, αλλά όχι 3 Θεοί, έρχεται σε άμεση αντίθεση με τις καθαρές διακηρύξεις της Αγίας Γραφής ότι ο Θεός είναι «ΕΙΣ» (ΕΝΑΣ). Αυτή είναι η πρώτη απ' όλες τις εντολές και πάνω από κάθε άλλη εντολή. Διαβάστε με προσοχή τα παρακάτω εδάφια:

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

- **ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ Ϛ'/6:45** «...Άκουε, Ισραήλ· Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ (ένας) Κύριος. Και θέλεις αγαπά Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδιάς σου και εξ όλης της ψυχής σου και εξ όλης της δυνάμεώς σου».
- **ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ ΛΒ/32:39** «Ίδετε τώρα ότι Εγώ, Εγώ είμαι, και **δεν είναι Θεός πλην Εμού**· Εγώ θανατώνω και ζωοποιώ· εγώ πληγώνω και ιατροεύω· και δεν υπάρχει ο ελευθερών εκ της χειρός Μου».
- **Β' ΣΑΜΟΥΗΛ Ζ/7:22** «...Διά τούτο μέγας είσαι, Κύριε Θεέ·

διότι δεν είναι όμοιός σου· **ουδέ είναι Θεός εκτός Σου**, κατά πάντα όσα ακούσαμεν με τα ότα ημών».

- **ΗΣΑΪΑΣ ΜΒ/42:8** «Εγώ είμαι ο Κύριος· τούτο είναι το όνομά μου· και δεν θέλω δώσει την δόξαν ΜΟΥ εις άλλον ουδέ την αίνεσίν ΜΟΥ εις τα γλυπτά».
- **ΗΣΑΪΑΣ ΜΓ/43:10-11** «Σεις είσθε μάρτυρές μου...και να εννοήσητε ότι Εγώ αυτός είμαι· προ Εμού άλλος Θεός δεν υπήρξεν, ουδέ θέλει υπάρχει μετ' Εμέ. Εγώ, Εγώ είμαι ο Κύριος· και εκτός Εμού σωτήρ δεν υπάρχει».
- **ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΔ/14:9** «Και εν εκείνη τη ημέραο Κύριος θέλει είσθαι βασιλεύς εφ' όλην την γήν· εν τη ημέρα εκείνη θέλει είσθαι Κύριος ΕΙΣ και το όνομα αυτού ΕΝ».
- **ΒΛΕΠΕ επίσης:** Δευτερονόμιο Δ/4:35, Α' Βασιλέων ΙΗ/18:39, Ψαλμός ΠΓ/83:18, Πς/86:10, Ησαΐας ΜΓ/43:3, ΜΔ/44:6,8,24, ΜΕ/45:5-6,18,22, Μαλαχίας Β/2:10, κλπ.

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

- **ΜΑΡΚΟΣ ΙΒ/12:29-32** «Ο δε Ιησούς απεκρίθη προς αυτόν ότι **πρώτη πασών των εντολών είναι:** Άκουε Ισραήλ, Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ (ένας) Κύριος· και θέλεις αγαπά Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδιάς σου, και εξ όλης της ψυχής σου, και εξ όλης της διανοίας σου, και εξ όλης της δυνάμεώς σου· **αύτη είναι η πρώτη εντολή...**».
- **ΡΩΜΑΙΟΥΣ Γ/3:30** «Επειδή ΕΙΣ (ένας) είναι ο Θεός, ο οποίος θέλει δικαιώσει την περιτομήν εκ πίστεως και την ακροβυστίαν διά της πίστεως».
- **ΓΑΛΑΤΑΣ Γ/3:20** «Ο δε μεσίτης δεν είναι ενός, ο Θεός όμως είναι ΕΙΣ (ένας)...».
- **Α' ΤΙΜΟΘΕΟΥ Β/2:5** «Διότι είναι ΕΙΣ (ένας) Θεός, ΕΙΣ (ένας) και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός».
- **ΙΑΚΩΒΟΣ Β/2:19** «Συ πιστεύεις ότι ο Θεός είναι ΕΙΣ (ένας)· καλώς ποιείς· και τα δαιμόνια πιστεύουν και φρίττουν».

- **ΒΛΕΠΕ επίσης:** Μάρκος ΙΒ/12:32, Α΄ Κορινθίους Η/8:4-6, Εφεσίους Δ/4:4-6, κλπ.

Η Βίβλος σε κανένα σημείο δεν κάνει την παραμικρή νύξη ότι ο Θεός είναι «τρεις». Οι τριαδικοί, μέσα στην πάροδο των αιώνων, αρχής γενομένης από τον Μέγα Αθανάσιο, έχουν προσθέσει την έννοια της «τριάδας» ή της «τριαδικής ενότητας» σε ότι η Βίβλος μας λέει για τον Θεό, σε μια προσπάθεια να υποστηρίξουν τη θέση τους. Αυτό θέλει και ο Διάβολος, ο εχθρός της ψυχής μας, **θέλει να διασπάσει τη λατρεία στο πρόσωπο του ενός και μόνου αληθινού Θεού και φέρνοντας σύγχυση να απαιτήσει από τον άνθρωπο, να λάβει ο ίδιος θεία λατρεία και προσκύνηση**, αυτός είναι ο μεγάλος στόχος του και δυστυχώς τον έχει επιτύχει και θα έρθει μια ημέρα στο μέλλον, όπου στο πρόσωπο του Αντίχριστου θα επιδιώξει και φανερά αυτή τη θεία προσκύνηση από τον άνθρωπο. Ο Λόγος του Θεού μας προειδοποιεί: «...*Τεκνία, φυλάξατε εαυτούς από των ειδώλων*» (Α΄ Ιωάννου Ε/5:21). Κάθε μορφή **ειδωλολατρείας** (ακόμα και αυτή που υπονοείται) είναι βδέλυγμα για τον Θεό.

Ας προσέξουμε λοιπόν να μην προσθέτουμε στο Λόγο του Θεού ούτε ένα ιώτα ή μια κεραία. Η προειδοποίησή του Κυρίου είναι πολύ αυστηρή:

- **ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ Δ/4:2** «Δεν θέλετε προσθέσει εις τον λόγον τον οποίον Εγώ σας προστάζω, ουδέ θέλετε αφαιρέσει απ' αυτού· διά να φυλάσσετε τας εντολάς Κυρίου του Θεού σας, τας οποίας Εγώ σας προστάζω».
- **ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ ΙΒ/12:32** «Παν ό,τι προστάζω Εγώ εις εσάς, τούτο προσέχετε να κάμνετε· **δεν θέλεις προσθέσει εις αυτό ουδέ θέλεις αφαιρέσει απ' αυτού**».
- **ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ Λ/30:6** «Μην προσθέσεις εις τους λόγους Αυτού· μήποτε σε ελέγξει, και ευρεθείς ψεύστης».
- **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΒ/22:18-19** «Διότι μαρτύρομαι εις πάντα (τον) ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου· **ΕΑΝ κάποιος επιθέσει** (προσθέσει) εις ταύτα, **ο Θεός θέλει επι-**

θέσει εις αυτόν τας πληγὰς τας γεγραμμένας εις το βιβλίον τούτο· και **ΕΑΝ** κάποιος αφαιρέσει από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, **ο Θεός θέλει αφαιρέσει** το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής και από της πόλεως της αγίας και των γεγραμμένων εις το βιβλίον τούτο». (νβφ)

Η μεγάλη σύγχυση και ο παραλογισμός στην «1η αντίφαση» που εξετάζουμε είναι ότι, ενώ στο άρθρο 16 το Σύμβολο του Αθανασίου πολύ καθαρά αναφέρει «*ότι δεν είναι ΤΡΕΙΣ ΘΕΟΙ, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ*», αυτό το αναιρεί στο άρθρο 19, επίσης με μεγάλη σαφήνεια, όπου γράφει: «*Έτσι είμαστε αναγκασμένοι από τη Χριστιανική αλήθεια να ομολογήσουμε κάθε (θείο) πρόσωπο ΜΟΝΟ του ή χωριστά ότι είναι και ΘΕΟΣ και ΚΥΡΙΟΣ*». Το ερώτημα είναι πολύ απλό: Αφού το κάθε θείο πρόσωπο από μόνο του ή χωριστά είναι ΚΑΙ Θεός ΚΑΙ Κύριος, τότε πως αναφέρει ότι δεν είναι 3 Θεοί; Πιστεύω ότι πλέον η απάντηση είναι αυτονόητη.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 2^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν

3 παντοδύναμα πρόσωπα του Θεού

1. Στα άρθρα 13-14 το κείμενο του Αθανασίου αναφέρει: «**Ο Πατέρας είναι παντοδύναμος, ο Υιός είναι παντοδύναμος, το Άγιο Πνεύμα είναι παντοδύναμο ...Και ακόμα δεν είναι ΤΡΕΙΣ παντοδύναμοι, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ παντοδύναμος**».

Η παραπάνω διακήρυξη από μόνη της είναι αντιφατική. **Αν δεν υπάρχουν** 3 παντοδύναμοι, τότε κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι ο Πατέρας είναι παντοδύναμος, ο Υιός είναι παντοδύναμος και το Άγιο Πνεύμα είναι παντοδύναμο. **Αν όμως είναι αλήθεια** ότι ο Πατέρας είναι παντοδύναμος, και ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα είναι επίσης παντοδύναμοι, τότε υπάρχουν τρεις παντοδύναμοι.

Ένα ακόμη λογικό σφάλμα στην τριαδική θεωρία βρίσκεται στον ορισμό της «παντοδυναμίας». Τι σημαίνει δηλαδή να είναι κάποιος παντοδύναμος; **Σημαίνει να έχει εξουσία επάνω σε**

κάποιους άλλους, γεγονός το οποίο εδώ αποκλείει να υπάρχουν 3 ξεχωριστά παντοδύναμοι, αφού εάν οποιοδήποτε από τα 3 πρόσωπα ήταν παντοδύναμο, αυτό θα είχε εξουσία πάνω στα άλλα 2 πρόσωπα.

Όταν το 1 από τα 3 πρόσωπα έχει ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ, τότε δεν αφήνει καμιά εξουσία για τα άλλα 2. Ούτε μπορούν τα 3 πρόσωπα να συμμετέχουν αμοιβαία σε μια παντοδύναμη θεότητα, γιατί τότε δεν θα μπορούσε, όπως αναγράφει το άρθρο 13, το κάθε (θείο) πρόσωπο ξεχωριστά να είναι παντοδύναμο, δηλαδή ο Πατέρας να είναι παντοδύναμος, ο Υιός να είναι παντοδύναμος, και το άγιο Πνεύμα να είναι παντοδύναμο. Με το να αποδίδουν παντοδυναμία στα 3 πρόσωπα του Θεού, οι υποστηρικτές της διδασκαλίας αυτής έρχονται σε αντίθεση με την θεόπνευστη Βίβλο σε πολλά σημεία.

2. Ο Ιησούς, κατά την επίγεια διακονία Του, διακήρυττε ότι δεν ήταν παντοδύναμος, δεν μπορούσε **«να πράττει ουδέν αφ' εαυτού»**, δεν μπορούσε να πράξει τίποτα από μόνος Του, αλλά ότι έκανε, το έκανε με τη δύναμη του Πατέρα: **«...Αληθώς, αληθώς σας λέγω, δεν δύναται ο Υιός να πράττει ουδέν αφ' εαυτού, εάν δεν βλέπει τον Πατέρα πράττοντα τούτο· επειδή όσα Εκείνος (ο Πατέρας) πράττει, ταύτα και ο Υιός πράττει ομοίωςΔεν δύναμαι Εγώ να κάμνω απ' εμαυτού ουδέν...»** (Ιωάννης Ε/5:19,30).

Μια άλλη περίπτωση, που η Βίβλος μας αποκαλύπτει ότι ο Ιησούς δεν είχε την παντοδυναμία να ελέγχει και να γνωρίζει τα πάντα είναι ότι ο ίδιος **δεν γνώριζε** την ημέρα του δεύτερου ερχομού Του, γιατί δεν του το είχε αποκαλύψει ο Πατέρας: **«Περί δε της ημέρας εκείνης και της ώρας ουδείς γινώσκει, ουδέ οι άγγελοι οι εν ουρανών, ουδέ ο Υιός, ειμή ο Πατήρ»** (Μάρκος ΙΓ/13:32).

Εάν δεχτούμε την άποψη του δόγματος του Αθανασίου ότι ο Θεός είναι 3 πρόσωπα, τότε το 3^ο πρόσωπο της τριάδας, το «Άγιο Πνεύμα», στερείται της παντογνωσίας, εφόσον δεν μπορεί να γνωρίζει πλήρως τον Πατέρα και τον Υιό, σύμφωνα με τα λόγια του ίδιου του Ιησού: **«Πάντα παρεδόθησαν εις Εμέ από του Πατρός μου· και ουδείς γινώσκει τον Υιόν ει μη ο Πατήρ· ουδέ τον**

Πατέρα γνωσκει κάποιος εμμή ο Υιός και εις όποιον θέλει ο Υιός να αποκαλύψει αυτόν» (Ματθαίος ΙΑ/11:27). Για να μη γίνει παρερμηνεία, εδώ ο Ιησούς δεν διδάσκει ότι το άγιο Πνεύμα δεν είναι παντογνώστης, αφού ο Ιησούς είχε επίγνωση ότι ο Θεός είναι Πνεύμα, αλλά σύμφωνα με τη τριαδική διδασκαλία, εφόσον το «Άγιο Πνεύμα» είναι ξεχωριστό πρόσωπο από τον Πατέρα και τον Υιό, εδώ δεν αναφέρεται καθόλου, αναφέρεται μόνον ότι ο Πατέρας γνωρίζει τον Υιό και ο Υιός γνωρίζει τον Πατέρα.

3. Βλέπουμε όμως τον αναστημένο Ιησού, όταν ντύθηκε με όλη τη δόξα του Πατέρα, **να παρουσιάζεται ως παντοδύναμος** και μάλιστα να φαίνεται σαν το μόνο παντοδύναμο πρόσωπο: *«Και προσελθών ο Ιησούς, ελάλησε προς αυτούς, λέγων· Εδόθη εις Εμέ πάσα εξουσία εν ουρανών και επί γης»* (Ματθαίος ΚΗ/28:18). Όμως, η παντοδύναμη αυτή εξουσία Του, δεν είναι από τον εαυτό Του, αλλά είναι από τη δόξα του Πατέρα που κατοικεί μέσα Του. Η εξουσία Του αυτή, όταν θα εκτελέσει το θέλημα του Πατέρα και υποταχθούν τα πάντα κάτω από τα πόδια Του, τότε θα υποταχθεί και Αυτός κάτω από τον Θεό Πατέρα, όπως πολύ χαρακτηριστικά το αναφέρει ο απόστολος Παύλος: *«Όταν δε υποταχθώσιν εις Αυτόν τα πάντα, τότε και αυτός ο Υιός θέλει υποταχθεί εις τον υποτάζαντα εις Αυτόν τα πάντα, διά να είναι ο Θεός τα πάντα “εν πάσιν”...»* (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:28).

Μια πολύ χαρακτηριστική περιγραφή μέσα στην Βίβλο, που παρουσιάζει τον Υιό, ως παντοδύναμο, είναι στην Αποκάλυψη Α/1:8, όπου ο ίδιος ο Ιησούς λέγει για τον εαυτό Του: *«Εγώ είμαι το Α και το Ω, αρχή και τέλος, λέγει ο Κύριος, ο ών και ο ήν και ο ερχόμενος, ο παντοκράτωρ»*. Ο αναστημένος Ιησούς διακήρυττει ότι είναι ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ, γνωρίζουμε όμως ότι «παντοκράτωρ» είναι μόνο ένας, ο Θεός που δημιούργησε τον ουρανό και τη γη. Φυσικά, δεν έχουμε 2 «παντοκράτορες» (τον Υιό και τον Πατέρα), αλλά έχουμε μόνο ένα τον Πατέρα, που κατοικούσε μέσα στο ένδοξο και αναστημένο σώμα του Ιησού. Εδώ ο Ιησούς όταν διακήρυττε **«Εγώ είμαι ο παντοκράτωρ»** αναφερόταν στην θεότητα που κατοικούσε μέσα Του και που είναι του Πατέρα. Στο

πρόσωπο του Υιού βλέπουμε πλέον τον παντοδύναμο και παντοκράτορα Πατέρα, είναι *«ο Πατήρ εν τω Υιώ»*.

Την ίδια ακριβώς περίπτωση έχουμε και στον Ησαΐα Θ/9:6, όπου ο Υιός καλείται προφητικά **«αιώνιος Πατήρ»**, αλλά ΠΑΤΕΡΑΣ είναι μόνον ένας, ο ΘΕΟΣ. Άρα ο Υιός, ο Ιησούς είναι η φανέρωση του Πατέρα Θεού (**ΣΗΜΕΙΩΣΗ**: Στο κείμενο της μετάφρασης του αρχιμ. Νεόφυτου Βάμβα αναφέρεται λάθος **«ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΩΝΟΣ»**).

Ο άνθρωπος Χριστός Ιησούς, κατά την επίγεια διακονία Του ήταν η ορατή ΦΑΝΕΡΩΣΗ του Θεού, ενώ τώρα στον ουρανό είναι το ένδοξο ΚΑΤΟΙΚΗΤΗΡΙΟ του Πατέρα, γι' αυτό στην Αποκάλυψη ΚΒ/22:3-4 βλέπουμε ένα θρόνο για 2 πρόσωπα, είναι ο **«θρόνος του ΘΕΟΥ και του ΑΡΝΙΟΥ»** Είναι ο **«ένας»** θρόνος που ανήκει και στον ΘΕΟ (θεία φύση) και στο ΑΡΝΙΟ, τον Ιησού Χριστό (ανθρώπινη φύση). Έχουμε ταύτιση της θείας φύσης του ΠΑΤΕΡΑ με την ανθρώπινη φύση του ΥΙΟΥ.

❖ Τα παραπάνω χαρακτηριστικά παραδείγματα μέσα από την Βίβλο, έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την τριαδική διδασκαλία, βάση της οποίας είναι τα δύο κείμενα των «Συμβόλων της Πίστεως» (των Οικουμενικών Συνόδων και του Αθανασίου). Εάν ο Ιησούς υποταχθεί στον Πατέρα, όπως πολύ καθαρά αναφέρεται στην Α' Κορινθίους ΙΕ/15:28, παύει πλέον να είναι παντοδύναμος και παντοκράτορας, γιατί του αφαιρέθηκε η εξουσία.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 3^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν

3 ΣΥΝ-αιώνια πρόσωπα του Θεού

Το κείμενο του Αθανασίου τονίζει την **συναιωνιότητα** των 3 προσώπων της Τριάδας. Στα άρθρα 10 και 11 γράφει: **«Ο Πατέρας είναι αιώνιος, ο Υιός είναι αιώνιος, το Άγιο Πνεύμα είναι αιώνιο κι ακόμη ότι δεν είναι ΤΡΕΙΣ αιώνιοι, αλλά (είναι) ΕΝΑΣ αιώνιος»**. Παρακάτω, στα άρθρα 25 και 26, επανέρχεται στο θέμα της αιωνιότητας και γράφει: **«...Και σ' αυτή την τριάδα, κανείς δεν είναι**

προγενέστερος ή μεταγενέστερος, κανείς δεν είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος. Αλλά και τα τρία πρόσωπα είναι συναιώνια και ίσα μεταξύ τους».

Η «θεότητα» εξ' ορισμού είναι αιώνια, που σημαίνει ότι, εάν τα 3 πρόσωπα της Τριάδας δεν είναι αιώνια, τότε δεν είναι το καθένα ξεχωριστά Θεός. Εδώ καταρρίπτεται πλήρως η τριαδική διδασκαλία, καθόσον πολύ καθαρά η Αγία Γραφή δηλώνει ότι ο **«Υιός»** (όχι ο «Ιησούς» υπό τη θεία ιδιότητά Του) **δεν είναι αιώνιος** και αυτό το γνωρίζουν πολλοί καλά και οι τριαδικοί μελετητές της Βίβλου. Τι σημαίνει εδώ ότι «ο Υιός δεν είναι αιώνιος», αφού Υιός είναι ο Ιησούς και ο Ιησούς **ως προς τη θεότητά Του** είναι αιώνιος;

Εδώ το κλειδί για την ορθή απάντηση είναι **ο ίδιος ο όρος «Υιός», που αναφέρεται αποκλειστικά στην ανθρώπινη φύση του Ιησού Χριστού και όχι στη θεότητά Του.** Όταν αυτό το εννοήσει κάποιος και έχει επίγνωση της αποκάλυψης του Λόγου του Θεού, θα καταλάβει ότι ο Υιός δεν μπορεί να είναι αιώνιος, **επειδή είναι άνθρωπος.** Μόνον ο αληθινός Θεός έχει αιώνια ύπαρξη, μη έχων αρχή ή τέλος, ενώ όλοι οι άλλοι έχουν κάποια αρχή, συμπεριλαμβανομένου και του Υιού του Θεού. Οι όροι **«Υιός του ανθρώπου»** και **«Υιός του Θεού»** απαντώνται πολύ συχνά στην Καινή Διαθήκη και ο μεν **1^{ος}** αφορά την ανθρώπινη φύση του Κυρίου Ιησού, ο δε **2^{ος}** αφορά τη θεία φύση Του. Κατά συνέπεια, ο όρος «Υιός του Θεού» είναι ένας προσδιορισμός του ανθρώπου που συνελήφθη «εκ Πνεύματος αγίου» (με υπερφυσική ενέργεια) στη μήτρα της παρθένου Μαριάμ, γεννήθηκε στη Βηθλεέμ, έζησε συνολικά 33 χρόνια, πέθανε και αναστήθηκε στις αρχές του **1^{ου}** αιώνα.

Το ότι ο «άνθρωπος» Χριστός Ιησούς δεν ήταν αιώνιος, το αποδέχονται όλοι οι επιστημονικοί ερευνητές και μελετητές της Βίβλου, όλων των δογμάτων και των ομολογιών (τριαδικοί, μη τριαδικοί, κλπ). Κατά συνέπεια, εφόσον δεν μπορεί να στηριχθεί η διδασκαλία ότι «ο Υιός είναι αιώνιος», δεν μπορεί και να αποδειχθεί ότι υπάρχουν τρία «ΣΥΝαιώνια» πρόσωπα του Θεού.

Για επιβεβαίωση των παραπάνω (ότι ο Υιός δεν είναι αιώνιος) θα γίνει μια μικρή ενδεικτική καταγραφή των πιο χαρακτηριστικών περιπτώσεων μέσα από τον αληθινό Λόγο του Θεού:

- **Α΄ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΙΕ/15:50** - Άνθρωπος με σάρκα και αίμα δεν μπορεί να πάει στον ουρανό. Αυτό ο απόστολος Παύλος το διευκρινίζει πολύ καθαρά: *«Τούτο δε λέγω, αδελφοί, ότι σαρξ και αίμα βασιλείαν Θεού δεν δύνανται να κληρονομήσουν, ουδέ η φθορά κληρονομεί την αφθαρσίαν».*
- **ΗΣΑΪΑΣ Ζ/7:14** - Ο ερχομός του «Υιού» είχε προφητευτεί και με λεπτομέρειες για τη γέννησή Του και όπως γνωρίζουμε όταν δόθηκε η παρακάτω προφητεία στις ημέρες του Ησαΐα δεν υπήρχε ακόμη ο Υιός: *«Διά τούτο ο Κύριος αυτός θέλει σας δώσει σημείον, ιδού, η παρθένος θέλει συλλάβει και γεννήσει υιόν, και θέλει καλεσθεί το όνομα αυτού Εμμανουήλ».*
- **Β΄ ΣΑΜΟΥΗΛ Ζ/7:14** - Η περικοπή που ακολουθεί αφορά την εποχή του Δαβίδ, όπου ο Θεός δεν ήταν ακόμα «Πατέρας» του Υιού, γεγονός που το βλέπουμε στις περιγραφές όλης της Παλαιάς Διαθήκης: *«...Εγώ θέλω είσθαι εις αυτόν ΠΑΤΗΡ και αυτός θέλει είσθαι εις εμέ ΥΙΟΣ· εάν πράξει ανομίαν, θέλω σωφρονίσει αυτόν εν ράβδω ανδρών και διά μαστιγώσεων υιών ανθρώπων».*
- **ΛΟΥΚΑΣ Α/1:30-35** - Όταν η παρθένος Μαρία μίλησε με τον άγγελο Γαβριήλ, ο Υιός δεν είχε ακόμα γεννηθεί: *«Και είπεν ο άγγελος προς αυτήν· Μη φοβού, Μαριάμ· διότι εύρες χάριν παρά τω Θεώ. Και ιδού, θέλεις συλλάβει εν γαστρί και θέλεις γεννήσει υιόν και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού Ιησούν. Ούτος θέλει είσθαι μέγας και Υιός Υψίστου θέλει ονομασθεί ...Είπε δε η Μαριάμ προς τον άγγελον. Πως θέλει είσθαι τούτο, επειδή άνδρα δεν γνωρίζω; Και αποκριθείς ο άγγελος είπε προς αυτήν· Πνεύμα άγιον θέλει επέλθει επί σε, και δύναμις του υψίστου θέλει σε επισκιάσει· διά τούτο και το γεννώμενον εκ σου άγιον θέλει ονομασθεί Υιός Θεού».*
- **ΨΑΛΜΟΣ Β/2:7** - Ο «Υιός» γεννήθηκε όταν ήρθε το πλήρω-

μα του χρόνου. Ο ψαλμωδός Δαβίδ αναφέρει προφητικά: *«Εγώ θέλω αναγγείλει το πρόσταγμα· ο Κύριος είπε προς εμέ, Υιός μου είσαι σύ· εγώ σήμερον σε εγέννησα».*

Την ίδια περιγραφή βλέπουμε και στην επιστολή προς **Εβραίους Α1:5**, όταν πλέον ο Υιός είχε ήδη γεννηθεί: *«Διότι προς τίνα των αγγέλων είπε ποτέ· Υιός μου είσαι συ, Εγώ σήμερον σε εγέννησα; και πάλιν· Εγώ θέλω είσθαι εις αυτόν Πατήρ, και αυτός θέλει είσθαι εις εμέ Υιός;»*

❖ Τα Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την Αγία Γραφή, όταν υποστηρίζει ότι ο Υιός είναι αιώνιος, ενώ η Βίβλος, ως ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού αναφέρει το αντίθετο. Φυσικά, ο Ιησούς εφόσον είχε και τις 2 φύσεις (ανθρώπινη και θεϊκή), ήταν ταυτόχρονα τέλειος άνθρωπος και τέλειος Θεός, αλλά η θεότητά Του ήταν του Πατέρα, **ο οποίος είναι αιώνιος**. Κατά συνέπεια και ο Ιησούς, ως προς τη θεότητα Του και μόνο, είναι αιώνιος, πλην όμως σε κανένα σημείο της Βίβλου η αιώνια θεότητά Του δεν ονομάζεται «ο Υιός».

Ο Χριστός πάντοτε ομολογούσε ότι ο Πατέρας κατοικεί μέσα Του και όχι ο «Θεός Υιός». Σε κάποια περίπτωση, αναφερόμενος στη θεία φύση Του είπε: **«Πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ»** (Ιωάννης Η/8:58). Ο Ιησούς, ως προς τη θεότητά Του ήταν το μεγάλο «ΕΓΩ ΕΙΜΙ», το οποίο υπήρχε στην αιωνιότητα και όχι ο «Υιός του Θεού», που όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου **«εγεννήθη εκ γυναικός και υπετάγη στο νόμο».**

Όλα τα εδάφια που χρησιμοποιούν οι υποστηρικτές της τριαδικής διδασκαλίας για να αποδείξουν έναν **«αιώνιο ΥΙΟ»**, στην πραγματικότητα αποδεικνύουν έναν **«αιώνιο Πατέρα Θεό»** (Για λεπτομέρειες βλέπε: Κεφάλαιο 18ο, σελίδες 467- 532).

ΑΝΤΙΦΑΣΗ 4^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 άπειρα και πανταχού παρόντα πρόσωπα του Θεού

1. Το κείμενο στου Αθανασίου στα άρθρα 9 και 12 γράφει: «**Ο Πατέρας είναι άπειρος, ο Υιός είναι άπειρος, το Πνεύμα το Άγιο είναι άπειρο ...Όπως επίσης δεν είναι ΤΡΕΙΣ αδημιούργητοι, ούτε ΤΡΕΙΣ άπειροι, αλλά (είναι) ένας άπειρος, ΕΝΑΣ αδημιούργητος**». Η έννοια της λέξης ΑΠΕΙΡΟΣ σημαίνει ΧΩΡΙΣ ΟΡΙΑ σε όλες τις περιοχές και περιγράφει κάτι που με κανέναν τρόπο δεν μπορεί να έχει όρια. Το δόγμα του Αθανασίου αναφέρει ότι, ενώ «και τα 3 πρόσωπα είναι άπειρα», παρ' όλα αυτά «δεν είναι 3 άπειροι, αλλά 1 άπειρος». Είναι πασιφανές πλέον ότι η φράση οι 3 «δεν είναι τρεις άπειροιαλλά ένας άπειρος» αποτελεί μια καταφανή αντίφαση, όπως ακριβώς αναφέρει το ίδιο στην “Αντίφαση 2” («δεν είναι τρεις ΠΑΝΤΟΔΥΝΑΜΟΙαλλά ένας») και στην “Αντίφαση 3” («δεν είναι τρεις ΑΙΩΝΙΟΙαλλά ένας»).

Υπάρχει μια βαθύτερη αιτία για το ποιος είναι ο βασικός λόγος που δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα, τα οποία ταυτόχρονα να είναι άπειρα. Για το λόγο ότι, αν και τα 3 πρόσωπα ήταν πράγματι άπειρα, τότε θα ήταν αδύνατο να ξεχωριστούν μεταξύ τους. Για να προσδιορίσει κάποιος **ξεχωριστά πρόσωπα**, θα πρέπει να αναγνωρίσει τους περιορισμούς ή τα όρια τους, με βάση τη λογική ότι κάθε πρόσωπο θα πρέπει να είναι διαφορετικό από τ' άλλα δύο, για να μπορεί να διαχωριστεί.

Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των 3 προσώπων, σημαίνει ότι τα πρόσωπα είναι **περιορισμένα** και αυτό έρχεται σε αντίθεση με το δόγμα των 3 ξεχωριστών, αλλά απείρων προσώπων του Θεού. Για παράδειγμα, **πρέπει να υπάρχει κάποιο σημείο στο οποίο ο Θεός Πατέρας διαφέρει από τον Θεό Υιό για να πούμε ότι είναι ξεχωριστοί.** Ωστόσο, οποιοδήποτε σημείο στο οποίο διαφέρουν, είναι ένα σημείο στο οποίο ένα από τα δύο πρόσωπα δεν μπορεί να είναι άπειρο.

Εάν η βάση για διαχωρισμό είναι ότι **ο Πατέρας ασκεί δια-**

φορετική εξουσία πάνω στη δημιουργία από τον Υιό, τότε ο Υιός δεν ασκεί άπειρη εξουσία. Αυτό όμως που φαίνεται καθαρά στην Βίβλο είναι ότι ο Υιός θα υποταχθεί στον Πατέρα (βλ. Α' Κορινθίους 15:24,28) και κατά συνέπεια είναι περιορισμένος και όχι άπειρος. Αν δύο πρόσωπα ή αντικείμενα είναι πράγματι άπειρα, με οποιονδήποτε τρόπο, **θα πρέπει να είναι ακριβώς όμοια μεταξύ τους**. Ο μόνος δυνατός τρόπος να διαχωρίσει κανείς δύο πράγματα είναι να βρει όρια και περιορισμούς (δηλαδή διαφορές). Επειδή η τριαδική διδασκαλία, δέχεται ότι τα μέλη της αγίας Τριάδας μπορούν να διαχωριστούν σε ξεχωριστά πρόσωπα, αυτό σημαίνει ότι, κατά κάποιο τρόπο, περιορίζονται και έτσι δεν μπορούν να είναι άπειρα.

2. Αν και το Σύμβολο της Πίστεως του Αθανάσιου δεν αναφέρει ιδιαίτερα την **πανταχού παρουσία** του Θεού, αυτό μπορεί κανείς να το συμπεράνει από το χαρακτηριστικό γνώρισμα του Θεού ότι είναι **άπειρος**. Όποιος είναι «άπειρος», χωρίς περιορισμούς, βρίσκεται παντού. Η τριαδική διδασκαλία διακηρύττει την πανταχού παρουσία των 3 προσώπων της Τριάδας: Ο Πατέρας είναι πανταχού παρών ο Υιός είναι πανταχού παρών και το Άγιο Πνεύμα είναι πανταχού παρών και εφόσον το κείμενο του Αθανασίου, αναφερόμενο στον άπειρο Θεό, γράφει ότι **«δεν είναι 3 άπειροι, αλλά ένας άπειρος»**, κατ' αντιστοιχία ισχύει το ίδιο και στην πανταχού παρουσία των 3 προσώπων της Τριάδας, δηλαδή **«δεν είναι τρεις πανταχού παρόντες, αλλά (είναι) ένας πανταχού παρών»**.

Το ουσιαστικό πρόβλημα με αυτό το σημείο της τριαδικής θεολογίας είναι ότι, αν η τριαδική αυτή πρόταση είναι αληθινή, τότε τα 3 πρόσωπα δεν μπορούν να διαχωριστούν το ένα από το άλλο. Αν και τα 3 πρόσωπα είναι πανταχού παρόντα και εάν είναι άπειρα και με την ίδια υπόσταση (πνεύμα), είναι αδύνατον να διαχωριστούν μεταξύ τους. Όλα τα πρόσωπα κατέχουν τον ίδιο ακριβώς χώρο, όλα έχουν την ίδια υπόσταση και δεν υπάρχουν όρια για να μπορεί να πει κάποιος πού τελειώνει το ένα και πού αρχίζει το άλλο.

Για να μπορέσει να το καταλάβει αυτό ο αναγνώστης, το εξηγούμε ακόμα πιο απλά: Κάποιος δεν θα μπορούσε να μετακινηθεί από τη φυσική περιοχή στην οποία βρίσκεται ο Θεός Πατέρας, στη φυσική περιοχή που βρίσκεται ο Θεός Υιός, αφού και ο Πατήρ και ο Υιός είναι ταυτόχρονα πανταχού παρόντες. Ακριβώς επειδή είναι και οι δύο πνεύματα, δεν υπάρχει διαχωρισμός της υπόστασής τους, είτε στον ένα, είτε στον άλλο. Όταν φθάσουμε σε αυτό το λογικό συμπέρασμα, αυτή η θεολογία πραγματικά καταλήγει στην ιδέα μόνο ενός απείρου και πανταχού παρόντος Πνεύματος μέσα στο οποίο δεν υπάρχουν καθόλου διαχωρισμοί.

Οι υποστηρικτές της διδασκαλίας του Αθανασίου ισχυρίζονται ότι υπάρχουν διαχωρισμοί, αλλά δεν μπορεί να τους εντοπίσει κανείς, ή ότι τα 3 πρόσωπα είναι «αλληλοεισδύοντα» το ένα μέσα στο άλλο. Ο Λόγος του Θεού όμως σε κανένα σημείο δεν αναφέρει κάποιον ή κάτι που να είναι «αλληλοεισδύων», ούτε αναφέρει ανεξακρίβωτους διαχωρισμούς μεταξύ 3 ξεχωριστών και πανταχού παρόντων προσώπων.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 5^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν

3 αδημιούργητα πρόσωπα του Θεού

Το κείμενο του Αθανασίου στα άρθρα 8 και 12 αναφέρει: *«Ο Πατέρας είναι αδημιούργητος, ο Υιός είναι αδημιούργητος, και το Πνεύμα το Άγιο είναι αδημιούργητο, ...Όπως επίσης δεν είναι ΤΡΕΙΣ αδημιούργητοι, ούτε τρεις άπειροι, αλλά (είναι) ένας άπειρος, ένας (είναι) αδημιούργητος»*. Οι υποστηρικτές της άποψης του Αθανασίου δέχονται ότι και τα 3 πρόσωπα της Τριάδας είναι αδημιούργητα. Αν ο Πατήρ είναι αδημιούργητος, είναι και ο Υιός αδημιούργητος και το άγιο Πνεύμα επίσης είναι αδημιούργητο και καταλήγουν στην άποψη ότι «δεν είναι 3 αδημιούργητοι, αλλά ένας αδημιούργητος».

Όπως αναφέραμε και στις προηγούμενες περιπτώσεις, το να υποστηρίζει κάποιος ότι **«οι 3 είναι ένας και όχι 3»**, είναι ένα πολύ λογικό σφάλμα. Το σφάλμα που γίνεται σ' αυτό το σημείο

του δόγματος του Αθανασίου είναι ότι ο Υιός και το Πνεύμα το άγιο δεν μπορούν να είναι πραγματικά αδημιούργητοι, όπως ισχυρίζονται, γιατί η ίδια η διδασκαλία αυτή λέει ότι και οι δύο είναι **«ΕΚ του Πατρός»**. Αυτό και μόνο σημαίνει ότι ο Πατέρας είναι η πηγή της ύπαρξής τους, δηλαδή ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα προέρχονται από τον Πατέρα. Αν αυτό είναι αλήθεια, ότι ο Υιός και το άγιο Πνεύμα προήλθαν από τον Πατέρα, **τότε οφείλουν την ύπαρξή τους σε Αυτόν και μόνο σε Αυτόν** και μπορεί να πει κάποιος ότι είναι δημιουργημένοι, με αυτή τη λογική.

Οι υποστηρικτές της άποψης του Αθανασίου και γενικότερα της τριαδικής διδασκαλίας, προσπαθούν να καλύψουν την αντίφαση ότι ο Υιός και το άγιο Πνεύμα είναι **«εκ του Πατρός»** και επί πλέον ότι είναι «αδημιούργητοι», υποστηρίζοντας το επιχείρημα ότι οι κύριες λέξεις για τη γέννησή τους από τον Πατέρα είναι **«γεννημένος»** και **«ενεργεί»**. Φυσικά, η αντίφαση δεν εξαλείφεται, έστω κι αν χρησιμοποιούνται ειδικοί όροι, για τον απλό λόγο ότι «αν ο Υιός και το άγιο Πνεύμα προήλθαν από τον Πατέρα», τότε θα πρέπει να έχουν δημιουργηθεί σε κάποια χρονική στιγμή, όσο και εάν κάποιος επιμένει στο αντίθετο, ότι είναι δηλαδή αδημιούργητοι.

Άλλη μία αντίφαση προκύπτει σ' αυτό το σημείο, στο άρθρο **7** του δόγματος του Αθανασίου, το οποίο αναφέρει ότι *«όπως είναι ο Πατέρας, έτσι είναι και ο Υιός και το Πνεύμα το Άγιο»*. Παρακάτω, στο άρθρο 21 υποστηρίζεται ότι ο Πατήρ είναι **εκ του μηδενός**, δεν είναι κατασκευασμένος ούτε δημιουργημένος, ούτε γεννημένος: *«Ο ΠΑΤΕΡΑΣ είναι άναρχος, δεν δημιουργήθηκε, δεν κατασκευάσθηκε και δεν γεννήθηκε»*.

Στα αμέσως επόμενα άρθρα 22 και 23, αναφέρει ότι *«ο Υιός είναι ΕΚ του Πατρός μονογενής»* και ότι *«το Άγιο Πνεύμα είναι ΕΚ του Πατρός και του Υιού»*, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι και ο ΥΙΟΣ **«δεν κατασκευάσθηκε, δεν δημιουργήθηκε, αλλά ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ»** και το ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ **«δεν κατασκευάσθηκε, ούτε δημιουργήθηκε, ούτε γεννήθηκε, αλλά ΕΝΕΡΓΕΙ»**. Το κοινό σημείο Υιού και Αγίου Πνεύματος είναι ότι και οι δύο **«δεν κατασκευά-**

στηκαν και δεν δημιουργήθηκαν», όπως και ο Πατέρας και το διαφορετικό σημείο μεταξύ τους είναι ότι ο Υιός **«γεννήθηκε»** και το Άγιο Πνεύμα **«ενεργεί»**.

Εδώ έχουμε ίσως την πιο συγκλονιστική αντίφαση η οποία είναι ότι: Ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα δεν είναι «όπως είναι ο Πατέρας», εφόσον Αυτός είναι **«εκ του μηδενός»** και αυτοί είναι και οι δύο **«εκ του Πατρός»**. Το εύλογο συμπέρασμα βγαίνει πλέον από μόνο του: Εάν πράγματι ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα ήσαν «όπως είναι ο Πατέρας», τότε θα ήταν και αυτοί «εκ του μηδενός», όπως ακριβώς είναι ο Πατέρας; Υποθετικά, εάν υπήρχε περίπτωση και τα 3 πρόσωπα να είναι «εκ του μηδενός», τότε θα μπορούσε να ειπωθεί ότι και τα 3 πρόσωπα είναι αδημιούργητα, αλλά κάτι τέτοιο δεν διδάσκεται από την Βίβλο.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 6^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν 3 ισότιμα πρόσωπα του Θεού

Στα άρθρα 7 - 18 του κειμένου του Αθανασίου, βλέπουμε τα 3 θεία πρόσωπα (Πατέρας, Υιός και Άγιο Πνεύμα) να παρουσιάζονται ως **ισότιμα** σε όλες τις ιδιότητές τους. Αναφέρει *«όπως ο ΠΑΤΕΡΑΣ είναι αδημιούργητος, άπειρος, αιώνιος, παντοδύναμος, Θεός και Κύριος, έτσι είναι και ο ΥΙΟΣ και το ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ»*. Εξετάζοντας την Αγία Γραφή, διαπιστώνουμε το εντελώς αντίθετο, δεν υπάρχουν περικοπές που να στηρίζουν την ύπαρξη 3 προσώπων του Θεού, **ισότιμα** μεταξύ τους.

Ήδη αναφερθήκαμε με περισσότερες λεπτομέρειες, κατά την εξέταση και ερμηνεία των προηγούμενων αντιφάσεων του κειμένου του Αθανασίου, όπου παρουσιάζει τα 3 πρόσωπα της Τριάδας, ως **παντοδύναμα** (αντίφαση 2^η), **συναιώνια** (αντίφαση 3^η), **άπειρα** (αντίφαση 4^η) και **αδημιούργητα** (αντίφαση 5^η), με αποτέλεσμα να έχουν δοθεί ικανοποιητικές απαντήσεις στα τυχόν ερωτηματικά του κάθε ενδιαφερομένου.

Για να είναι πλήρης η μελέτη μας και για να μην υπάρχουν

πιθανά κενά, αμέσως παρακάτω, παρατίθεται ένας κατάλογος εδαφίων, τα οποία φανερώνουν ότι τα 3 πρόσωπα της τριαδικής θεότητας, κατά το δόγμα του Αθανασίου, **δεν μπορεί** να είναι ισότιμα μεταξύ τους (διαβάστε προσεκτικά τα εδάφια):

1. Ο Πατέρας είναι μεγαλύτερος από τον Υιό:

«Εάν με αγαπάτε, θέλετε χαρεί ότι (σας) είπον, Υπάγω προς τον Πατέρα· διότι ο Πατήρ μου είναι ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ μου....» (Ιωάννης ΙΔ/14:28).

2. Ο Πατέρας είναι μεγαλύτερος πάντων και υπεράνω όλων:

«Ο Πατήρ μου, ο οποίος μου έδωκεν αυτά, είναι ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΠΑΝΤΩΝ, και ουδείς δύναται να αρπάσει εκ της χειρός του Πατρός μου» (Ιωάννης Ι'/10:29).

«...ΕΙΣ (=ένας) Θεός και ΠΑΤΗΡ ΠΑΝΤΩΝ, ο ΩΝ επί πάντων και διά πάντων και εν πάσιν υμίν» (Εφεσίους Δ/4:6).

3. Ο Πατέρας είναι η ΕΞΟΥΣΙΑ του Ιησού Χριστού:

«Θέλω δε να εξεύρητε, ότι η κεφαλή (=εξουσία) παντός ανδρός είναι ο Χριστός, κεφαλή δε της γυναικός ο ανήρ, κεφαλή δε του Χριστού (είναι) ο Θεός» (Α' Κορινθίους ΙΑ/11:3).

4. Ο Πατέρας είναι ο Θεός του Υιού:

*«Περί δε την ενάτην ώραν ανεβόησεν ο Ιησούς μετά φωνής μεγάλης, λέγων· Ηλί, Ηλί, λαμά σαβαχθανί; τουτέστι, **Θεέ μου, Θεέ μου, διά τι με εγκατέλιπες;*** (Ματθαίος ΚΖ/27:46).

«Ευλογητός ο Θεός και Πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο ευλογήσας ημάς εν πάση ευλογία πνευματική εις τα επουράνια διά Χριστούδιά να σας δώσει ο Θεός του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο Πατήρ της δόξης, πνεύμα σοφίας και αποκαλύψεως εις επίγνωσιν αυτού» (Εφεσίους Α/1:3, 17).

«Διά τούτο ο Πατήρ με αγαπά, διότι Εγώ βάλλω την ψυχήν μου, διά να λάβω αυτήν πάλιν» (Ιωάννης Ι'/10:17).

«Περί δε του Υιού (λέγει)· Ο θρόνος σου, ω Θεέ, είναι εις τον αιώνα του αιώνος· σκήπτρον ευθύτητος είναι το σκήπτρον της βασιλείας σου. Ηγάπησας δικαιοσύνην και εμίσησας ανομίαν·

διά τούτο έχρισέ σε, ο Θεός, ο Θεός σου, έλαιον αγαλλιάσεως υπέρ τους μετόχους σου» (Εβραίους Α/1:8-9). Ο Πατέρας είναι που χρίζει τον άνθρωπο Χριστό Ιησού, ο Θεός ΔΕΝ χριεται!!

5. Ο Υιός δεν είναι ο ΥΨΙΣΤΟΣ, αλλά μόνον ο Πατέρας Του:

«...Και ιδού, θέλεις συλλάβει εν γαστρί και θέλεις γεννήσει υιόν και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού Ιησούν. Ούτος θέλει είσθαι μέγας και Υιός Υψίστου θέλει ονομασθεί, και θέλει δώσει εις αυτόν Κύριος ο Θεός τον θρόνον Δαβίδ του πατρός αυτού.....

....Και αποκριθείς ο άγγελος είπε προς αυτήν (την Μαριάμ)· Πνεύμα άγιον θέλει επέλθει επί σε, και δύναμις του Υψίστου θέλει σε επισκιάσει· διά τούτο και το γεννώμενον εκ σου άγιον θέλει ονομασθεί Υιός Θεού» (Λουκάς Α/1:31-32,35).

6. Ο Υιός θα υποταχθεί στον Πατέρα αιώνια

«Υστερον θέλει είσθαι το τέλος, όταν (ο Υιός) παραδώσει την βασιλείαν εις τον Θεόν και Πατέρα, όταν καταργήσει πάσαν αρχήν και πάσαν εξουσίαν και δύναμιν. Διότι πρέπει να βασιλεύει εωσού θέσει πάντας τους εχθρούς υπό τους πόδας Αυτού ...Όταν δε υποταχθούν εις Αυτόν (τον Υιό) τα πάντα, τότε και Αυτός ο Υιός θέλει υποταχθεί εις τον υποτάζαντα εις Αυτόν τα πάντα, διά να είναι ο Θεός τα πάντα εν πάσιν» (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:24-25,28).

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 7^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν

3 ξεχωριστά πρόσωπα του Θεού

τα οποία να είναι μία υπόσταση

Το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως του Αθανάσιου στα άρθρα 3, 4 και 5 ορίζει: *«Λατρεύουμε τον ΕΝΑ Θεό σαν ΤΡΙΑΔΑ και την ΤΡΙΑΔΑ σαν ενότητα ...Δίχως να συγχέουμε τα ΠΡΟΣΩΠΑ, ούτε να διαιρούμε την ΟΥΣΙΑ - ΥΠΟΣΤΑΣΗ...Γιατί υπάρχει ένα πρόσωπο του ΠΑΤΕΡΑ, άλλο πρόσωπο του ΥΙΟΥ και άλλο (πρόσωπο) του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ».*

Η Βίβλος συνέχεια το επαναλαμβάνει ότι ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, ο δημιουργός του σύμπαντος, είναι Πνεύμα. Εάν θέλαμε να αναφέρουμε εδάφια που να το επιβεβαιώνουν αυτό, θα έπρεπε να αντιγράψουμε την μισή Βίβλο. Απλά θα αναφέρουμε παρακάτω μερικά ενδεικτικά, απλά για ενημέρωση:

1. *«Ο Θεός είναι ΠΝΕΥΜΑ, και οι προσκυνούντες αυτόν εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι»* (Ιωάννης Δ/4:24).
2. *«Ο δε Κύριος είναι το ΠΝΕΥΜΑ· και όπου είναι το Πνεύμα του Κυρίου, εκεί (είναι) ελευθερία»* (Β΄ Κορινθίους Γ/3:17).
3. *«Ιδετε τας χείρας Μου και τους πόδας Μου, ότι αυτός εγώ είμαι· ψηλαφήσατέ με και ιδετε, διότι ΠΝΕΥΜΑ σάρκα και οστά δεν έχει, καθώς Εμέ θεωρείτε έχοντα»* (Λουκάς ΚΔ/24:39).
4. *«Αποκριθείς ο Ιησούς είπε προς αυτόν· Μακάριος είσαι, Σίμων, υιέ του Ιωνά, διότι σαρξ και αίμα δεν σοι απεκάλυψε τούτο, αλλ' ο Πατήρ μου ο εν τοις ουρανοίς»* (Ματθαίος Ις'/16:17).

Εάν πάρουμε σαν δεδομένο ότι **«υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα στη θεότητα, τότε η ουσία και των 3 αυτών προσώπων είναι ΠΝΕΥΜΑ»**, κάτι που είναι αδύνατο να συμβαίνει, αφού γνωρίζουμε ότι ο Υιός γεννήθηκε ως άνθρωπος από την παρθένο Μαρία, ήταν ο Λόγος του Πατέρα που **«σαρξ εγένετο»**.

Η διδασκαλία του Αθανασίου και γενικότερα η τριαδική διδαχή, που διδάσκουν ότι **«υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα του Θεού, καθένα από τα οποία είναι Πνεύμα»**, μας οδηγούν αβίαστα στο λογικό συμπέρασμα ότι και **«τα 3 πρόσωπα αποτελούν 3 ξεχωριστά Πνεύματα»**. Αυτό φυσικά, έρχεται σε αντίθεση, ΤΟΣΟ με την Αγία Γραφή, η οποία αναφέρει ότι υπάρχει μόνο «ένα Πνεύμα» (βλ. Εφεσίους Δ/4:4, κλπ), ΟΣΟ και με την ίδια τη διδασκαλία του Αθανασίου, η οποία καθαρά αναφέρει στο άρθρο 24 ότι **«δεν είναι τρία Άγια Πνεύματα»**.

Το δόγμα της Τριάδας εμπεριέχει μια αντίφαση από μόνο του. Η δήλωση ότι υπάρχουν τρία ξεχωριστά πρόσωπα μιας υπόστασης (ουσίας) οδηγεί στο λογικό συμπέρασμα ότι είναι 3 πνεύματα, αλλά το ίδιο το δόγμα απαγορεύει αυτό το συμπέρα-

σμα με την τιμωρία της αιώνιας καταδίκης. ΕΑΝ και τα 3 πρόσωπα είναι μόνο ένα Πνεύμα, τότε ποιος είναι ο διαχωρισμός μεταξύ τους; ΕΑΝ ο Θεός μας, αποτελείται μόνο από ένα Πνεύμα, τότε Αυτός δεν μπορεί να είναι τριάδα προσώπων. Μια πνευματική ύπαρξη δεν μπορεί να είναι 3 ξεχωριστά πρόσωπα, γιατί τότε το ίδιο θα μπορούσαμε να πούμε για τον Σατανά, τα δαιμόνια και τους αγγέλους που είναι πνεύματα.

Η μόνη εναλλακτική λύση που απομένει στην τριαδική διδασκαλία είναι να διδάσκει ότι «...καθένα από τα τρία πρόσωπα είναι το ένα τρίτο του ενός Πνεύματος που αποκαλούμε Θεό». Αυτό όμως, όχι μόνο είναι εντελώς ξένο στην Βίβλο, αλλά σημαίνει ότι καθένα από τα 3 πρόσωπα «κλέβει» ή μειώνει την πληρότητα της θεότητας. Επίσης είναι λογική αντίφαση, καθόσον δηλώνει ότι τρεις ξεχωριστές υπάρξεις, οι οποίες είναι Πνεύματα, **δεν** αποτελούν τρία Πνεύματα, αλλά ένα Πνεύμα.

❖ Αναφέρει στην Εβραϊούς Α/1:3 ότι ο Υιός είναι η ακτινοβολία της δόξας του Πατέρα και ο χαρακτήρας **ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ** του Πατέρα, όχι **ΤΩΝ υποστάσεων** του Πατέρα: «..ο *Οποίος ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως Αυτού...*». Επειδή το θέμα αυτό το αναλύσαμε με λεπτομέρειες, **τόσο** στο 5^ο κεφάλαιο, όπου αναφερθήκαμε στη «Διδασκαλία 2^η» και στη «Διδασκαλία 3^η» περί της τριάδας, όσο και στο 6^ο κεφάλαιο, το οποίο αφιερώσαμε ολόκληρο στην έννοια και στην ερμηνεία της υπόστασης, δεν θα ασχοληθούμε περισσότερο, καθόσον το θέμα αυτό θεωρείται πλέον ότι έχει καλυφτεί πλήρως.

ΑΝΤΙΦΑΣΗ 8^η

Δεν μπορούν να υπάρχουν

3 ξεχωριστά πρόσωπα του Θεού, τα οποία να είναι ο Θεός Πατέρας, ο Θεός Υιός

Οι όροι «Πατήρ» και «Υιός», χρησιμοποιούνται πολύ συχνά μέσα στην Καινή Διαθήκη και έχουμε αποκάλυψη και επίγνωση στο «**ποιος είναι ο ΠΑΤΗΡ**» και «**ποιος είναι ο ΥΙΟΣ**» και «**ποια είναι σχέση μεταξύ τους**», αλλά οι όροι αυτοί έρχονται σε καταφανή αντίθεση με το τριαδικό δόγμα του Αθανασίου, όταν μέσα σ' αυτό διακηρύσσεται κατ' επανάληψη ότι ο Πατέρας και ο Υιός είναι συνάναρχα, ισότιμα, θεία πρόσωπα.

Ο όρος «πατήρ», στον φυσικό τομέα, φανερώνει κάποιον, ο οποίος δημιουργεί ή γεννά ένα παιδί, έχει δηλαδή την έννοια ότι φέρνει απόγονο στον κόσμο. Κατά συνέπεια, **ο όρος «υιός»** δείχνει κάποιον ο οποίος γεννήθηκε από έναν άλλον, κάποιον ο οποίος είναι καρπός ή απόγονος και φανερώνει ότι έρχεται στην ύπαρξη, ή λαμβάνει την ύπαρξη από τον πατέρα. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τον ουράνιο «Πατέρα», τον δημιουργό του σύμπαντος, που γέννησε τον «Υιό» Του.

Η μεγάλη αντίφαση εδώ, που έχει φέρει σε αμηχανία τους οπαδούς του δόγματος του Αθανασίου είναι ότι το 1^ο και το 2^ο πρόσωπο της Τριάδας είναι «πατήρ» και «υιός», όπου ο ένας γεννήθηκε από τον άλλο και είναι υποθετικό ότι είναι συνάναρχοι, αφού αυτό εκ των πραγμάτων είναι αδύνατον. **Δεν μπορεί και οι δύο να υπάρχουν αιώνια, διότι εξ ορισμού ο «πατέρας» πρέπει να υπάρχει πριν απ' τον «υιό» του για να τον γεννήσει και να είναι η πηγή της ύπαρξής του.** Επειδή ο όρος υιός αναφέρεται σε κάποιον απόγονο που έχει αρχή κατά την διάρκεια της ζωής του πατέρα του, κανένας υιός δεν μπορεί να είναι αιώνιος με την έννοια, του ότι πάντοτε υπήρχε.

Για ν' αποφύγουν αυτή τη δυσκολία, οι τριαδικοί οπαδοί του Αθανασίου έχουν εφεύρει έξω Βιβλικές λέξεις για να υποστηρίξουν τη θέση τους. Υποστηρίζουν στο Σύμβολο της Πίστεως ότι

ο Υιός είναι «γεννημένος προ πάντων των αιώνων» με «αιώνια γέννηση». Φυσικά αυτά τα ζεύγη των λέξεων που αντιφάσκουν δεν απαντούν στο ερώτημα, πώς ένας γιος μπορεί να είναι αιώνιος. **Εφόσον μάλιστα, αυτοί οι όροι δεν αναφέρονται στην Αγία Γραφή, κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να τους δεχθεί σαν αλήθειες του Θεού.** Το ότι οι όροι αυτοί δεν είναι Βιβλικόι, αλλά έχουν προστεθεί εκ των υστέρων, υπάρχει μεγάλη ευθύνη και κατάκριση σε όλους αυτούς που όχι μόνο τους χρησιμοποιούν, αλλά εργάζονται για τη διάδοσή τους, «προσθέτοντας» στον Λόγο του Θεού, παρ' όλο που υπάρχουν αυστηρές προειδοποιήσεις από τον Κύριο, γι' αυτούς που προσθέτουν ή αφαιρούν από τον άγιο Λόγο Του: «...*Παν ό,τι προστάζω Εγώ εις εσάς, τούτο προσέχετε να κάμνετε· δεν θέλεις προσθέσει εις αυτό ουδέ θέλεις αφαιρέσει απ' αυτού*» (Δευτερονόμιο ΙΒ/12:32), «...*Μην προσθέσεις εις τους λόγους Αυτού· μήποτε σε εξελέγξει, και ευρεθείς ψεύστης*» (Παροιμίες Λ/30:6). Για το θέμα αυτό, βλέπε επίσης: Δευτερονόμιο Δ/4:2, Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19, κλπ).

Άλλοι υποστηρικτές της τριαδικής διδασκαλίας ισχυρίζονται ότι οι όροι «Πατήρ» και «Υιός» όπως χρησιμοποιούνται στην Βίβλο δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματική δημιουργία και συνεπώς η διαχρονική σχέση είναι **ασυνεπής**. Κατ' αυτούς, οι όροι αναφέρονται για να περιγράψουν τη σχέση αγάπης και κοινωνίας μεταξύ του «Πατέρα» και του «Υιού». Παρ' όλα αυτά, κάθε προσπάθειά τους να στηρίξουν και να διασώσουν τη διδασκαλία της Τριάδας αποτυγχάνει, απλά και μόνον επειδή η Καινή Διαθήκη χρησιμοποιεί πράγματι τους δύο αυτούς όρους (Πατήρ και Υιός) με άμεση αναφορά στην πραγματική δημιουργία:

- **ΙΩΑΝΝΗΣ Α/1:14** «*Και ο Λόγος σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν και εθεασάμεθα την δόξαν αυτού δόξαν ως μονογενοῦς παρά Πατρός πλήρης χάριτος και αληθείας*» (αρχαίο κείμενο).
- **ΕΒΡΑΙΟΥΣ Α/1:5** *Διότι προς τίνα των αγγέλων είπε ποτέ· Υιός μου είσαι σν, Εγώ σήμερα σε εγέννησα; και πάλιν· Εγώ θέλω είσθαι εις αυτόν Πατήρ, και αυτός θέλει είσθαι εις εμέ Υιός*» (κείμενο Βάμβα).

- **Β΄ ΙΩΑΝΝΟΥ, εδ.3** «*Είη μεθ' υμών χάρις, έλεος, ειρήνη παρά Θεού Πατρός και παρά Κυρίου Ιησού Χριστού του Υιού του Πατρός, εν αληθεία και αγάπη*» (κείμενο Βάμβα).

Τέλος, εάν δεχτούμε υποθετικά ότι, εάν οι όροι αυτοί περιγράφουν περισσότερο τη σχέση μεταξύ των δύο προσώπων, Πατρός και Υιού και όχι τη δημιουργία, το συμπέρασμα θα ήταν ότι ο Πατέρας έχει εξουσία πάνω στον Υιό και σ' αυτή την περίπτωση δεν θα ήταν ισότιμοι.

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 9^η

Ο «Θεός Υιός» δεν ενσαρκώθηκε εν Χριστώ **Ο «Λόγος του Θεού» έγινε σαρξ**

1. Ο ΘΕΟΣ ΥΙΟΣ

Σύμφωνα με την τριαδική διδασκαλία, ο προϋπάρχων «Θεός Υιός», το 2^ο πρόσωπο της Τριάδας, ενσαρκώθηκε εν Χριστώ. Σε κανένα της σημείο η Καινή Διαθήκη δεν διδάσκει με σαφήνεια ότι μόνο το 1ο (ο Πατέρας) από τα 3 πρόσωπα κατοίκησε μέσα στον Ιησού Χριστό και ότι τα άλλα 2 πρόσωπα παρέμειναν στον ουρανό, σε κανένα σημείο της δεν αναφέρει ότι «Θεός Υιός» ενσαρκώθηκε εν Χριστώ, ενώ η Βίβλος όπως έχουμε ήδη αναπτύξει σε προηγούμενα κεφάλαια αναφέρει με πολύ απλό τρόπο ότι ο Λόγος του Πατέρα Θεού «*σάρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημιν*» (βλ. Ιωάννης Α/1:1-14).

Η τριαδική άποψη ότι μόνο το 2^ο πρόσωπο της Τριάδας ενσαρκώθηκε εν Χριστώ, έρχεται σε αντίθεση με τις περικοπές της Βίβλου που ορίζουν ότι «**όλο το πλήρωμα της θεότητας**» κατοίκησε μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού (βλ. Κολοσσαείς Α/1:19, Β/2:9, κλπ). **Εάν η Βίβλος** εννοεί επακριβώς ό,τι γράφει και **εάν ο Θεός** είναι 3 πρόσωπα, τότε πολύ απλά θα πρέπει και τα 3 πρόσωπα της «θεότητας» να κατοίκησαν μέσα στον Ιησού Χριστό.

Συνέχεια ο Ιησούς, κατά την επίγεια διακονία Του, διακήρυττε ένα γεγονός που ήταν πάντα το ίδιο, ότι ο Πατέρας που ήταν μέσα Του, **Αυτός εκτελούσε πάντα τα έργα**. Η θεότητα

που κατοικούσε μέσα Του ήταν του Πατέρα και όχι του «Θεού Υιού» όπως διακηρύττει η τριαδική διδασκαλία, βάση της οποίας είναι το κείμενο του Αθανασίου (βλέπε: Ιωάννης 1'/10:37-38, ΙΔ/14:7-11, ΙΖ/17:21, κλπ). Ίσως πολλοί τριαδικοί να αντιπαχθούν και να ειπουν «**εμείς δεν το πιστεύουμε αυτό και είναι λάθος να γίνεται γενίκευση του θέματος!**». Πολύ σωστή και εύστοχη αυτή η παρατήρηση, αλλά εδώ δεν αναφέρεται και δεν σχολιάζεται τι πιστεύουν οι πολλοί ή οι λίγοι που ακολουθούν την τριαδική διδασκαλία, αλλά εδώ γίνεται καθαρά ερμηνεία του κειμένου του Αθανασίου και ο συγγραφέας του κειμένου αυτού είναι που καταδεικνύεται για τις μεγάλες αντιφάσεις που αναφέρει.

Εφόσον όμως θεωρήσουμε ως ορθή την άποψη ότι η θεότητα που κατοίκησε μέσα στον Ιησού ήταν του Πατέρα, προκύπτει ένα βασικό πρόβλημα, για τους μη δεχόμενους αυτή την άποψη, αλλά δέχονται την τριαδική διδασκαλία του Αθανασίου. Το πρόβλημα που δημιουργείται είναι το ακόλουθο: Πολύ καθαρά αναφέρεται στην Καινή Διαθήκη ότι η Μαριάμ συνέλαβε **«ΕΚ Πνεύματος αγίου»**, όχι **«ΔΙΑ Πνεύματος αγίου»** και στη συνέχεια γεννήθηκε ο Ιησούς (Ματθαίος Α/1:18, Λουκάς Α/1:35). Βλέπουμε ότι ο γεννήτωρ είναι το «άγιο Πνεύμα», αλλά ποτέ ο Ιησούς όταν προσευχόταν δεν απευθυνόταν ονομαστικά προς το «άγιο Πνεύμα», λέγοντας **«Πνεύμα άγιο σε ευχαριστώ που με άκουσες..... κλπ»**, πάντα έλεγε **«Σε ευχαριστώ Πάτερ....κλπ»**. Άρα, ο γεννήτωρ είναι ο Πατέρας Θεός, ο οποίος **είναι** «Πνεύμα» και μάλιστα είναι «άγιο», γιατί ο Θεός είναι άγιος.

Εφόσον λοιπόν ο Πατέρας που κατοίκησε εν Χριστώ είναι το **άγιο Πνεύμα** Του (που πράγματι έτσι είναι), τότε κατά την τριαδική διδασκαλία, θα πρέπει «να ενσαρκώθηκε» εν Χριστώ, το 3^ο πρόσωπο της Τριάδας, «το άγιο Πνεύμα» και όχι το 2^ο πρόσωπο της Τριάδας, ο «Θεός Υιός». Βλέπουμε, σε όλες τις περιπτώσεις που εξετάζουμε ότι προσπαθώντας να ερμηνεύσουν μία θέση του Συμβόλου του Αθανασίου να πέφτουν σε νέες αντιφάσεις, που δημιουργούν νέα προβλήματα, πιο περίπλοκα. Ο Λόγος του Θεού όμως δεν είναι έτσι, είναι καθαρός και διαυγής, δεν αφήνει άλυτα μυστήρια, αλλά αποκαλύπτει τα μυστήρια και τα αναγεννη-

μένα παιδιά του Κυρίου είναι οικονόμοι και διαχειριστές των μυστηρίων Του: «...*Ούτως ας μας θεωρεί πας άνθρωπος ως υπηρέτας του Χριστού και οικονόμους των μυστηρίων του Θεού*» (Α΄ Κορινθίους Δ/4:1). Είναι άξιο απορίας, που οι οπαδοί του δόγματος του Αθανασίου **δέχονται αυτά που δεν διδάσκει η Βίβλος** (όπως για παράδειγμα ότι «ο Θεός Υιός κατοίκησε μέσα στον Χριστό») και **αρνούνται αυτά που διδάσκει η Βίβλος** (όπως, ότι ο Πατέρας, που είναι Πνεύμα κατοίκησε μέσα στον Υιό Του).

Το συμπέρασμα που μπορεί κάποιος να βγάλει είναι ότι η «**Βίβλος**» και «**οι διδασκαλίες των 2 Συμβόλων της Πίστewς**» (των Οικουμενικών Συνόδων και του Αθανασίου), δεν μπορεί να έχουν κάτι το **κοινό** και να ταυτίζονται σε θεμελιώδεις διδασκαλίες, δεν μπορεί και οι δύο πλευρές να έχουν την αλήθεια, κάποια θα βρίσκεται σε λάθος και κάποια θα βρίσκεται στην αλήθεια. Είναι πλέον φανερό σε ποια πλευρά από τις δύο βρίσκεται η λάθος διδαχή.

2. Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Επειδή το θέμα που εξετάζουμε είναι μείζονος σημασίας, θα πρέπει να δοθεί απάντηση με τεκμηριωμένα επιχειρήματα ότι δεν ενσαρκώθηκε ο «Θεός Υιός», αλλά ο «Λόγος του Θεού» έγινε «σαρξ». Για τον λόγο αυτό, κρίνεται απαραίτητο να γίνει μια εκτενέστερη ανάλυση και ερμηνεία για τον προϋπάρχοντα Λόγο του Θεού ο οποίος έγινε «σαρξ».

1. Στην αρχή του Ευαγγελίου του ο Ιωάννης γράφει «...*Εν αρχή ήτο ο Λόγος και ο Λόγος ήτο παρά τω Θεώ και Θεός ήτο ο Λόγος*». Το εδάφιο αυτό, όπως είναι διατυπωμένο έχει μεταφραστεί λάθος από τον αρχιμανδρίτη Νεόφυτο Βάμβα. Το αρχαίο κείμενο αναφέρει «...*Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος*». Άρα ο ΛΟΓΟΣ δεν ήταν «**ΠΑΡΑ τω Θεώ**», αλλά ήταν «**ΠΡΟΣ τον Θεόν**». Υπάρχει μεγάλη και σαφής διαφορά στην Ελληνική γραμματική μεταξύ των λέξεων «παρά» και «προς». Η μετάφραση του «παρά» είναι «πλησίον, δίπλα». Το «προς» δείχνει κατεύθυνση, και συνήθως έχει την έννοια του «μέσα».

Στην κατά γράμμα ερμηνεία «ΛΟΓΟΣ» σημαίνει «ΕΚΦΡΑΣΗ» και ο **έναρθρος λόγος** του κάθε ανθρώπου είναι η **έκφραση της καρδιάς του**, η εξωτερίκευση δηλαδή του εσωτερικού του κόσμου. Άρα ο ΛΟΓΟΣ που βγαίνει μέσα από τον κάθε άνθρωπο είναι αναπόσπαστο κομμάτι του εαυτού του και η ομιλία (η χροιά, ο τόνος της, κλπ) αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του κάθε ανθρώπου. Δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση ΝΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΕΙ ο «λόγος» του ανθρώπου από τον «ίδιο» τον άνθρωπο. Ότι γίνεται στο φυσικό τομέα, το ίδιο γίνεται και στον πνευματικό τομέα. Ο Θεός έχει δημιουργήσει τον κόσμο (υλικό, φυτικό και ζωικό βασίλειο) με τέτοια λεπτομέρεια και σοφία, ώστε να διδασκόμαστε από τη δημιουργία Του. Ο λόγος είναι ΜΕΣΑ στον άνθρωπο και όχι ΠΑΡΑ (πλησίον) που αναφέρεται στο εδάφιο Ιωάννης Α/1:1 στη λάθος μετάφραση του κειμένου του Ν.Βάμβα.

Ο Ιησούς, ως Λόγος του Πατέρα **δεν ήταν** «ΠΑΡΑ τω Θεώ», δηλαδή ΠΛΗΣΙΟΝ, ΔΙΠΛΑ, ΚΟΝΤΑ στον Πατέρα, αλλά όπως ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, η Βίβλος, μας λέγει **ήταν «ΠΡΟΣ τον Θεόν»**, δηλαδή ΜΕΣΑ στον Πατέρα. Άρα ο ΙΗΣΟΥΣ είναι ΕΚΦΡΑΣΗ του Πατέρα προς τον άνθρωπο, είναι ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα προς τον άνθρωπο και ο Λόγος του Πατέρα έλαβε «σάρκα». Αυτό μας το λέγει πάλι ο Ιωάννης στο Ευαγγέλιό του «*..και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν*» (βλέπε Α/1:14, αρχαίο κείμενο). Ο Λόγος του Πατέρα Θεού, που είναι η έκφραση του Πατέρα έγινε σαρξ και «*...ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν*», δηλαδή έστησε τη σκηνή Του μέσα μας.

Η μετάφραση του Βάμβα πάλι εδώ είναι λάθος, αναγράφει «*Και ο Λόγος έγινε σαρξ και ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξύ ημών...*». Δεν αναφέρει «ΕΣΚΗΝΩΣΕ μέσα μας» («*εν ημίν*»), όπως λέγει το αρχαίο κείμενο, αλλά «ΚΑΤΟΙΚΗΣΕ ανάμεσά μας» («*μεταξύ ημών*»). Ο Ιησούς Χριστός πράγματι όταν γεννήθηκε από την Μαριάμ κατοίκησε και περπάτησε ανάμεσα στους ομοεθνείς Του, αλλά εδώ η Βίβλος αναφέρει ότι ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα που έγινε ΣΑΡΞ κατοικεί ΜΕΣΑ ΜΑΣ και όχι ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ.

2. Ίσως εύλογα ρωτήσει κάποιος: Αφού ο Ιησούς, ως Λόγος,

ήταν ΜΕΣΑ στον Θεό («προς» τον Θεό) και όχι «παρά», θα πρέπει και ο ίδιος αναφερόμενος στην προϋπαρξή Του, αυτό να το αναφέρει με **σαφήνεια**. Υπάρχουν τέτοιες σαφείς αναφορές μέσα στον Λόγο Του Θεού; Ο Ιησούς Χριστός μιλώντας για τη θεία προέλευσή Του αναφέρει ότι «...**ΕΞΗΛΘΕ από τον Θεόν**». Δεν χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη γραμματική ερμηνεία εδώ για το ρήμα «**ΕΞ-ΕΡΧΟΜΑΙ**», που καθαρά σημαίνει «έρχομαι ΕΞΩ» ή πιο απλά «βγαίνω ΕΞΩ».

- «...**Διότι Εγώ ΕΚ του Θεού ΕΞΗΛΘΟΝ και έρχομαι· επειδή δεν ήλθον απ' εμαυτού, αλλ' Εκείνος με απέστειλε**» (Ιωάννης Η/8:42).
- «...**Εξέρων ο Ιησούς ότι πάντα έδωκεν εις αυτόν ο Πατήρ εις τας χείρας, και ότι ΑΠΟ του Θεού ΕΞΗΛΘΕ και ΠΡΟΣ τον Θεόν υπάγει...**» (Ιωάννης ΙΓ/13:3).

Ο Ιησούς σε άλλη περίπτωση αναφέρει ότι «*ουδείς είδε ποτέ τον Θεόν· ο μονογενής Υιός, ο ών εις τον κόλπον του Πατρός, εκείνος εφάνέρωσεν Αυτόν*» (Ιωάννης Α/1:18). Γνωρίζουμε ότι μέσα στον «κόλπο της γυναίκας» υπάρχει ΖΩΗ, όταν η γυναίκα μένει έγκυος και η ζωή αυτή είναι ΜΕΣΑ της, δεν είναι ΔΙΠΛΑ της («παρά»). Ο Ιησούς ήταν ΜΕΣΑ μέσα στον κόλπο του Πατέρα και αναφέρει ο Παύλος πως «...*όταν όμως ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ΕΞ-ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ο Θεός τον Υιόν αυτού, ο οποίος εγεννήθη εκ γυναικός και υπετάγη εις τον νόμον*» (Γαλάτες Δ/4:4), δηλαδή Τον έστειλε ΕΞΩ, που σημαίνει ότι πριν κάπου ήταν ΜΕΣΑ.

3. «*Και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν ΕΝ ΗΜΙΝ...*» (Ιωάννης Α/1:14 - αρχαίο κείμενο). Το εδάφιο αυτό, ήδη το εξηγήσαμε, προσθέτουμε εδώ για επιβεβαίωση και συμμαρτυρία και τα λόγια του Παύλου: «...*Και αναντιρρήτως το ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ είναι μέγα· ο Θεός εφανερώθη ΕΝ ΣΑΡΚΙ...*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16). Αναφερόμενος ο Παύλος στο προηγούμενο εδάφιο 15 για τον Θεό, αναφέρεται στον Πατέρα. Άρα στο επόμενο 16 εδάφιο που αναφέρει ότι ο «**ΘΕΟΣ εφανερώθη ΕΝ ΣΑΡΚΙ**» δεν είναι ο ΠΑΤΕΡΑΣ που φανερώθηκε στη σάρκα, αλλά ο Λόγος του

Πατέρα που «*σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν*». Γι' αυτό όταν ο Φίλιππος είπε στο Ιησού Χριστό: «Δείξε μας τον Πατέρα», Αυτός απάντησε: «...*Όποιος είδεν ΕΜΕ είδε τον ΠΑΤΕΡΑ· και πως συ λέγεις, Δείξον εις ημάς τον Πατέρα; Δεν πιστεύεις ότι εγώ είμαι εν τω Πατρί και ο Πατήρ είναι εν εμοί;*» (Ιωάννης ΙΔ/14:8-9).

Ο Λόγος του Πατέρα εξήλθε και «*σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν*». Ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα «ενσαρκώθηκε» και είναι λάθος η έκφραση ότι ενσαρκώθηκε ο ΙΗΣΟΥΣ. Ο Υιός **γεννήθηκε** από τον Πατέρα και **χρίστηκε** από τον Πατέρα, ο οποίος Πατέρας κατοικεί μέσα στον Υιό **χωρίς μέτρο** και αυτό είναι το μυστήριο της ευσεβείας. Δηλαδή πως ο παντοδύναμος Θεός, που πληροί το σύμπαν, κατοίκησε χωρίς μέτρο μέσα στον «άνθρωπο Χριστό Ιησού».

Ένα απλό και εύλογο ερώτημα, που επίσης θα μπορούσε να θέσει κάποιος είναι: «...Αφού ο Ιησούς είναι “ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα” και αφού “ο Λόγος βγήκε ΜΕΣΑ από τον Πατέρα”, τότε ο Πατέρας είναι «**α_Λογος**», είναι δηλαδή «**ΧΩΡΙΣ Λόγο**», είναι χωρίς έκφραση;»

Ο Θεός Πατέρας κατοίκησε ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΡΟ μέσα στον Υιό Του και ο Ιησούς (ο Λόγος του Πατέρα), όταν περπατούσε ανάμεσα στους ομοεθνείς Του ήταν η φανέρωση του Πατέρα, ήταν ο Λόγος του Πατέρα, ήταν η έκφραση του Πατέρα προς τον αμαρτωλό άνθρωπο, που τον καλούσε σε μετάνοια. Όπως εμείς όταν μιλάμε και βγαίνουν τα λόγια από τα χείλη μας, συνεχίζουμε να έχουμε λόγο, το ίδιο και ο Πατέρας, όταν «ο ΛΟΓΟΣ του σαρξ εγένετο», όχι μόνο συνέχισε να έχει ΛΟΓΟ, αλλά κατοίκησε χωρίς μέτρο μέσα στον ενσαρκωθέντα Λόγο **Του** και αυτό είναι το «μυστήριο της ευσεβείας», το οποίο δεν είναι πλέον για μας τα αναγεννημένα παιδιά του Θεού «μυστήριο», γιατί ο Κύριος μας τα έχει αποκαλύψει και μας έχει κάνει, όπως αναφέρει ο απόστολος Παύλος «*οικονόμους των μυστηρίων Του και διαχειριστές της πολυειδούς χάριτός Του*» (Α' Πέτρου Δ/4:10).

Το συμπέρασμα λοιπόν είναι ότι ο Ιησούς, ως ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα, ήταν «**προς**» (μέσα) στον Θεό, μέσα στον «κόλπο»

Του, γι' αυτό και ο Ιωάννης αρχίζει το Ευαγγέλιό του «...*Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος.....και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν....*» (Ιωάννης Α/1:1, 14, αρχαίο κείμενο).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Περισσότερες λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, συστήνουμε τη μελέτη μας με τίτλο «**Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ**», που βρίσκεται στο **7^ο κεφάλαιο** του βιβλίου των εκδόσεών μας «**ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**» (κωδικός 33).

Α Ν Τ Ι Φ Α Σ Η 10^η

Ο «Θεός Υιός» δεν έχει «υιό»

1. Ίσως ο παραπάνω τίτλος «ο Θεός Υιός ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΥΙΟ» να προξενεί πάρα πολύ μεγάλη απορία στον αναγνώστη και να αναρωτιέται: «Είναι δυνατόν να αναφέρει κάτι τέτοιο η Βίβλος; Αυτό είναι αδύνατον να συμβαίνει, γιατί στη φυσική ζωή όταν ένας γιος αποκτήσει γιο, τότε ο ίδιος γίνεται πατέρας και υπάρχει πλέον η σχέση πατέρα και γιου και όχι γιου και γιου; Υποτίθεται ότι το ίδιο θα γίνεται και στον πνευματικό τομέα, εάν ο «Θεός Υιός» αποκτήσει «Υιό», τότε ο Θεός Υιός αυτόματα αποκτά τον τίτλο του «Πατέρα», δεν είναι δυνατόν να αναφέρει η θεόπνευστη Γραφή ότι ο Θεός Υιός έχει υιό!!»

Και όμως αυτό συμβαίνει και ίσως κάποιος να μην έχει προσέξει ότι υπάρχει σχετικό εδάφιο στην Παλαιά Διαθήκη, αλλά η ερμηνεία του είναι πολύ διαφορετική από αυτό που φαίνεται από πρώτη άποψη, εάν εξετάσουμε και τα παράλληλα εδάφια της Καινής Διαθήκης. Στην παρούσα μελέτη μας, έχουμε παρατηρήσει ότι η διδασκαλία των τριών προσώπων μέσα στη θεότητα, ή η διδασκαλία της Τριάδας, όπως είναι γνωστή, έρχεται σε μεγάλη αντίθεση και συγκρούεται με πολλές έννοιες μέσα στην Βίβλο, γεγονός που έχει προβληματίσει όλους τους καλοπροαίρετους μελετητές και εκζητητές της αλήθειας.

Μια τέτοια περίπτωση έχουμε στις Παροιμίες Λ/30:4, όπου αναφέρει: «**ΤΙΣ (=ποιος) ανέβη εις τον ουρανόν και κατέβη; ΤΙΣ σονήγαγε τον άνεμον εις τας χείρας αυτού; ΤΙΣ εδέσμευσε τα ύδατα**

εν ματίω; ΤΙΣ εστερέωσε πάντα τα άκρα της γης; ΤΙ (=ποιο) το όνομα αυτού; και ΤΙ το όνομα του υιού αυτού, εάν εξέρησ;» (κείμενο Βάμβα). Στο εδάφιο αυτό, μας αναφέρει πολύ καθαρά ότι «...αυτός που ανέβηκε στον ουρανό και κατέβηκε, είχε Υιό» και ερωτά «...ποιο είναι το όνομα του Υιού αυτού;».

Εάν υποθετικά (το διευκρινίζω **υποθετικά**, για να μη γίνει παρερμηνεία) δεχτούμε ότι αυτός που ανέβηκε στον ουρανό και κατέβηκε ήταν ο (προϋπάρχων) «**Θεός Υιός**», σύμφωνα με την τριαδική ερμηνεία του δόγματος του Αθανασίου, αλλά και σύμφωνα με την «κενωτική» θεωρία, ο Σολομώντας που έγραψε τις Παροιμίες ερωτά και «**...ποιο είναι το όνομα του Υιού αυτού**», ποιο δηλαδή είναι το όνομα του «Υιού» του «Θεού Υιού», ο οποίος ανέβηκε στον ουρανό και μετά κατέβηκε;

Πριν όμως προχωρήσουμε για να εξηγήσουμε, ΠΟΙΟΣ ήταν αυτός που «ανέβηκε» και «κατέβηκε», θα πρέπει να κάνουμε μια πάρα πολύ σημαντική παρατήρηση που έχει άμεση σχέση με το «κατέβηκε», που εάν την παραβλέπουμε θα οδηγηθούμε σε λάθος ερμηνεία. Στο παραπάνω εδάφιο, ενώ αναφέρει πολύ καθαρά και με σαφήνεια για κάποιον που «**ανέβηκε στον ΟΥΡΑΝΟ**», δεν αναφέρει γι' αυτόν «**πού, σε ποιο μέρος κατέβηκε;**» απλά γράφει «κατέβηκε» και τίποτε άλλο. Υπάρχουν **2** περιπτώσεις που μπορεί να κατέβηκε, ή ήταν στον ουρανό και κατέβηκε στη γη, ή ήταν στη γη και κατέβηκε στα κατώτερα μέρη αυτής, στον Άδη. **Ποια από τις 2 απόψεις είναι ορθή;**

2. ΚΑΤΕΒΗΚΕ ΣΤΟΝ ΑΔΗ: Την απάντηση στο παραπάνω ερώτημα, μας την δίνει πολύ καθαρά η ίδια η Αγία Γραφή, η οποία μας διδάσκει ότι το «**κατέβηκε**» αναφέρεται στα **κατώτερα μέρη της γης**, στον πνευματικό εκείνο τόπο που είναι γνωστός ως ΑΔΗΣ (Εβραϊκά «Σηώλ») και ο μόνος που γνωρίζουμε ότι κατέβηκε στον Άδη ήταν, όχι ο «Θεός Υιός», αλλά ο Υιός του Θεού, ήταν ο «**άνθρωπος Χριστός Ιησούς**», όπως θα δούμε και στα επόμενα αποκαλυπτικά εδάφια:

- «**Το δε ΑΝΕΒΗ τι είναι, ειμή ότι και ΚΑΤΕΒΗ πρότον εις τα κατώτερα μέρη της γης;**» (Εφεσίους Δ/4:9).

- «*Επειδή και ο Χριστός άπαξ έπαθε διά τας αμαρτίας, ο δίκαιος υπέρ των αδίκων, διά να φέρη ημάς προς τον Θεόν, ΘΑΝΑΤΩΘΕΙΣ μεν κατά την σάρκα, ΖΩΟΠΟΙΗΘΕΙΣ δε διά του πνεύματος· διά του οποίου πορευθείς εκήρυξε και προς τα πνεύματα τα εν τη φυλακή*» (Α' Πέτρου Γ/3:18-19).
- «*Διότι ως ο Ιωνάς ήτο εις την κοιλία του κήτους τρεις ημέρας και τρεις νύκτας, ούτω θέλει είσθαι ο Υιός του ανθρώπου εν τη καρδία της γης τρεις ημέρας και τρεις νύκτας*» (Ματθαίος ΙΒ/12:40).

Στα παραπάνω εδάφια η Βίβλος μας διδάσκει ότι ο Ιησούς Χριστός ΚΑΤΕΒΗΚΕ (α) «εις τα κατώτερα μέρη της γης», (β) «προς τα πνεύματα τα εν τη φυλακή» και (γ) «εν τη καρδία της γης». Και οι 3 περιπτώσεις, οι οποίες φυσικά δεν είναι οι μοναδικές, αλλά υπάρχει και πληθώρα παρομοίων μαρτυριών στην Βίβλο, αναφέρονται στο θάνατο του Ιησού και στην κάθοδό Του στον Άδη, όπου εκεί κήρυξε στα φυλακισμένα πνεύματα, στις ψυχές των δικαίων που ήταν στο επάνω μέρος του Άδη, στον κόλπο του Αβραάμ, όπως γνωρίζουμε και από την αφήγηση του Ιησού για την ιστορία του πλούσιου και του φτωχού Λάζαρου (Λουκάς Ις'/16:19-31), όπου όταν πέθαναν και οι 2 πήγαν στον Άδη, αλλά όχι στον ίδιο χώρο, ο μεν άδικος πλούσιος πήγε στο **κάτω μέρος του Άδη**, όπου ήταν οι ψυχές όλων των αδίκων, ο δε Λάζαρος πήγε στο **επάνω μέρος του Άδη**, όπου ήταν οι ψυχές όλων των δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης.

Ο επάνω χώρος του Άδη, στην Καινή Διαθήκη ονομάζεται «**κόλπος του Αβραάμ**» (Λουκάς Ις'/16:22) και στον οποίο ήταν όλοι οι άγιοι της εποχής προ του Χριστού, ήταν ο Αδάμ και η Εύα, ο Νώε και ο Λωτ με τις οικογένειές τους, ο Αβραάμ, ο Ισαάκ, ο Ιακώβ, ο Δαβίδ, ο Σολομώντας, ο Μωυσής, ο Ιωσήφ, οι προφήτες και αμέτρητος πλήθος επωνύμων και ανωνύμων δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης. Οι μόνοι δίκαιοι που δεν βρέθηκαν στον κόλπο του Αβραάμ ήταν ο Ενώχ (πριν τον κατακλισμό) και ο Ηλίας (μετά τον κατακλισμό), γιατί δεν πέθαναν, αλλά ζωντανοί αρπάχτηκαν στον ουρανό.

Η ιστορία του άδικου πλούσιου και του ταπεινού φτωχού Λαζάρου (βλ. Λουκάς Ιζ´/16:19-30) δεν είναι παραβολική αφήγηση του Ιησού, όπως μερίδα πιστών δέχεται, αλλά πρόκειται για αληθινή ιστορία, την οποία είχε αποκαλύψει στον Ιησού ο παντογνώστης Θεός. Ο Ιησούς όταν αναφερόταν σε ένα θέμα με παραβολές, συνήθως έλεγε «ακούσατε την παραβολήν ταύτην...». Εδώ όμως μπαίνει κατευθείαν στο θέμα και αρχίζει να διηγείται το περιστατικό και ιδιαίτερα τον διάλογο που είχαν στον Άδη ο πλούσιος και ο φτωχός Λάζαρος.

3. ΑΝΕΒΗΚΕ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ: Ο μόνος που «κατέβηκε» (στον Άδη) ήταν ο Ιησούς, αλλά και ο μόνος που «ανέβηκε» (στον ουρανό) είναι πάλι ο Ιησούς:

- *«Και ενώ (ο Ιησούς) ευλόγει αυτούς, απεχωρίσθη απ' αυτών και ανεφέρετο (=ανέβη) εις τον ουρανόν (Λουκάς ΚΔ/24:51).*
- *«Λέγει προς αυτήν (την Μαρία Μαγδαληνή) ο Ιησούς· Μη μου άπτου· διότι δεν ανέβην ακόμη προς τον Πατέρα μου. Αλλ' ύπαγε προς τους αδελφούς μου και ειπέ προς αυτούς· Αναβαινω προς τον Πατέρα μου και Πατέρα σας και Θεόν μου και Θεόν σας» (Ιωάννης Κ/20:17).*
- *«Και αφού είπε ταύτα, βλέπόντων αυτών ανελήφθη, και νεφέλη υπέλαβεν Αυτόν από των οφθαλμών αυτών. Και ενώ ήσαν ατενίζοντες εις τον ουρανόν όταν Αυτός ανέβαινεν, ιδού, ανδρες δύο με ιμάτια λευκά εστάθησαν πλησίον αυτών, οι οποίοι και είπον· Άνδρες Γαλιλαίοι, τι ίστασθε εμβλέποντες εις τον ουρανόν; Ούτος ο Ιησούς, ο οποίος ανελήφθη από εσάς εις τον ουρανόν, θέλει ελθεί ούτω κατά τον ίδιον τρόπον είδετε Αυτόν πορευόμενον εις τον ουρανόν» (Πράξεις Α/1:9-11).*
- *«Και αναντιρρήτως το μυστήριον της ευσεβείας είναι μέγα· ο Θεός εφανερώθη εν σαρκί, εδικαιώθη εν πνεύματι, εφάνη εις αγγέλους, εκηρύχθη εις τα έθνη, επιστεύθη εις τον κόσμον, ανελήφθη εν δόξη» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16).*

Η πορεία του Ιησού ήταν η ακόλουθη: **Ήρθε** από τον ουρανό, ως ο Λόγος του Πατέρα, ο οποίος Λόγος έγινε σάρκα, **έζησε**

μία άγια και αναμάρτητη ζωή, ευεργετών και θεραπεύων όλους τους καταδυναστευομένους από τον Διάβολο, **συνελήφθηκε** από χείρες ανόμων ανθρώπων και όταν θανατώθηκε **κατέβηκε** στον Άδη, αλλά ο Άδης δεν μπορούσε να κρατήσει τον δίκαιο ανάμεσα στους αδίκους και την 3^η ημέρα **αναστήθηκε**, όπου παρέμεινε στη γη για 40 ημέρες εμφανιζόμενος στους μαθητές Του και μετά τις 40 ημέρες **αναλήφθηκε** σωματικά στον ουρανό, όπου μετά από 10 ημέρες **ήρθε και πάλι** στη γη ως «Πνεύμα ζωοποιούν». Ο Ιησούς λοιπόν είναι ο μόνος (αναμάρτητος) που ΚΑΤΕΒΗΚΕ στον Άδη και (μετά) ΑΝΕΒΗΚΕ στον ουρανό.

4. Σύμφωνα λοιπόν με τις **Παροιμίες Λ/30:4**, αυτός που ΚΑΤΕΒΗΚΕ (στον Άδη) και ΑΝΕΒΗΚΕ (στον ουρανό) **είχε «Υιόν»** και εάν το ερμηνεύσουμε σύμφωνα με την τριαδική διδασκαλία του Αθανασίου, που δέχεται ότι αυτός που κατέβηκε και ανέβηκε ήταν ο προϋπάρχων «Θεός Υιός», δημιουργείται μεγάλο πρόβλημα, γιατί θα πρέπει ο «Θεός Υιός» να είχε «Υιό», αλλά γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την θεόπνευστη Βίβλο μόνον ο Πατέρας Θεός είχε Υιό. Η σωστή ερμηνεία του εδαφίου είναι ότι αναφέρεται στην θεότητα του Ιησού, που κατοικούσε μέσα Του και η οποία θεότητα ήταν του Πατέρα. Ήταν ο Θεός, ο δημιουργός του σύμπαντος, ο οποίος είχε Υιό και το όνομά του Θεού ήταν **το ίδιο με το όνομα του Υιού Του:**

- *Πάτερ άγιε τήρησον αυτούς εν τω ονόματί Σου, ώ (=το οποίο όνομα) δεδωκάς μοι, ίνα ώσιν εν καθώς ημείς (Ιωάννης ΙΖ/17:11 – αρχαίο κείμενο).*
- *«Τοσούτον ανώτερος των αγγέλων γενόμενος, όσον εξοχώτερον υπέρ αυτούς όνομα εκκληρονόμησε» (Εβραίουσ Α/1:4).*

Ο Υιός κληρονόμησε το όνομα του Πατέρα και αυτό το όνομα είναι το όνομα ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, είναι το όνομα ΙΗΣΟΥΣ. **«ΙΗΣΟΥΣ»** είναι σύνθετη λέξη, από το **«ΓΙΑ»** (σύντμηση του ΓΙΑΧΒΕ) και το **«ΟΣΗΑ»** (=σωτήρας), που σημαίνει **«Ο ΓΙΑΧΒΕ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ»** και όλοι γνωρίζουμε ότι «ΓΙΑΧΒΕ» είναι ο ΘΕΟΣ (Ελοχίμ) της Παλαιάς Διαθήκης και το όνομά του ο Πατέρας το έδωσε στον Υιό. Άρα ο άνθρωπος Χριστός **ΙΗΣΟΥΣ** της Καινής

Διαθήκης είναι η φανέρωση του **ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ** της Παλαιάς Διαθήκης, ο Πατήρ εν τω Υιώ.

Κατά συνέπεια, έχουμε:

- **«ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ»** στην Παλαιά Διαθήκη (=ΙΗΣΟΥΣ Ελληνικά).
- **«ΙΗΣΟΥΣ»** στην Καινή Διαθήκη (= ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ Εβραϊκά)
- **«ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ»** (= ΙΗΣΟΥΣ = ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ).

Ο Θεός Πατέρας, *«...ός εμφανερώθη εν σαρκί»* (Α' Τιμόθεου Γ/3:16 αρχαίο κείμενο), ο οποίος δηλαδή φανερώθηκε («εν σαρκί») στον άνθρωπο Χριστό Ιησού, που μίλησε *«εν Υιώ»* (Εβραίουσ Α/1:1), το όνομά Του το έδωσε στον Υιό Του, ο οποίος είναι η **ορατή** εικόνα του Θεού του **αοράτου** (βλ. Κολοσσαείς Α/1:15), είναι ο **τύπος** από το **αντίτυπο**, είναι *«το ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ (=η ακτινοβολία) της δόξης και ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ της υποστάσεως Αυτού (του Πατέρα)...»* (Εβραίουσ Α/1:3).

Ο **ΥΙΟΣ** της Καινής Διαθήκης είναι η φανέρωση του **ΠΑΤΕΡΑ** της Παλαιάς Διαθήκης: *«Ο Θεός (ο Πατέρας) ήτο εν Χριστώ, διαλλάσων τον κόσμον προς εμμαντόν...»* (Β' Κορινθίους Ε/5:18), γι' αυτό το όνομα **και** του Πατέρα **και** του Υιού είναι «ΙΗΣΟΥΣ» (=ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ). Όταν ήρθε ο Ιησούς Χριστός άρχισε να φανερώνεται ως ο **«ΕΧΓΙΕ»**, δηλαδή ως ο **«ΕΓΩ ΕΙΜΙ Ο ΩΝ»** και να διακηρύττει ανοιχτά το θαυμαστό όνομά Του (βλ. Μάρκος ΙΓ/13:6, Λουκάς ΚΑ/21:6, Ιωάννης Η/8:24, 28, 58).

Ο Θεός του Ισραήλ, ο Γιάχβε, φανερώθηκε «εν Υιώ» για να μπορέσουμε να Τον γνωρίσουμε, να Τον ψηλαφίσουμε και για να δούμε τη δόξα Του. Ο Ιησούς είπε: *«Όποιος είδεν ΕΜΕ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ, Εγώ και ο Πατήρ “εν” είμεθα»* (Ιωάννης ΙΔ/14:9) και όταν είπε τα λόγια αυτά οι Ιουδαίοι θέλησαν να Τον λιθοβολήσουν, γιατί ταύτιζε τον εαυτόν Του (ως άνθρωπος) με τον Πατέρα (βλ. Ιωάννης Ι'10:29-33).

❖ Κλείνοντας το θέμα αυτό, θα ήθελα να κάνω ακόμα μια παρατήρηση στα λόγια του απόστολου Παύλου: *«Το δε ΑΝΕΒΗ τι είναι, ειμή ότι και ΚΑΤΕΒΗ πρώτον εις τα κατώτερα μέρη της γης;»* (Εφεσίους Δ/4:9). Στο εδάφιο αυτό και μόνο βρίσκεται η κα-

θαρή ερμηνεία των λόγων του Σολομώντα στις Παροιμίες Λ/30:4. Όπως το διατυπώνει ο Παύλος φαίνεται με σαφήνεια πως απαραίτητη προϋπόθεση για να ανέβει κάποιος είναι πρώτα να κατέβει, όχι το αντίθετο, δηλαδή να ανέβει πρώτα και μετά να κατέβει Έχουμε δηλαδή δύο στάδια, το 1^ο είναι ΚΑΤΕΒΑΣΜΑ και το 2^ο είναι ΑΝΕΒΑΣΜΑ και αυτή την πορεία ακολούθησε ο Ιησούς εδώ στη γη: **Όταν πέθανε ΚΑΤΕΒΗΚΕ στην καρδιά της γης και κήρυξε στα πνεύματα των δικαίων της Παλαιάς Διαθήκης και μετά αφού αναστήθηκε σωματικά, ΑΝΕΒΗΚΕ στον ουρανό.**

Πολλοί παρερμηνεύουν τα παραπάνω λόγια του Παύλου, καθόσον τα συγχέουν με τα λόγια του Ιησού, ο οποίος στην επίγεια διακονία Του παρουσίαζε τον εαυτόν Του ως τον «άρτον» ο οποίος κατέβηκε από τον ουρανό: *«Και ουδείς ΑΝΕΒΗ εις τον ουρανόν, ειμή ο ΚΑΤΑΒΑΣ εκ του ουρανού, ο Υιός του ανθρώπου, ο ών εν τω ουρανώ»* (Ιωάννης Γ/3:13).

Ο Ιησούς δεν έμεινε εδώ, αλλά έκανε και τη διευκρίνιση για το ποιος ήταν «ο καταβάς» από τον ουρανό: *«Εγγόγγυζον λοιπόν οι Ιουδαίοι περί αυτού ότι είπεν, Εγώ είμαι ο άρτος ο καταβάς εκ του ουρανούΕγώ είμαι ο άρτος ο ζων, ο καταβάς εκ του ουρανού. Εάν κάποιος φάγει εκ τούτου του άρτου, θέλει ζήσκει εις τον αιώνα. Και ο άρτος δε τον οποίον εγώ θέλω δώσει, είναι η σαρξ μου την οποίαν εγώ θέλω δώσει υπέρ της ζωής του κόσμου...»* (βλ. Ιωάννης ς/6:41,51,58).

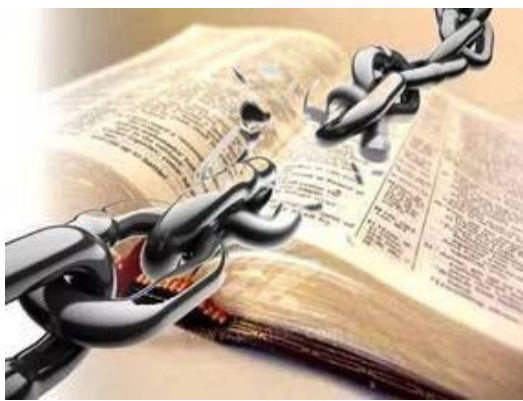
Αυτός που κατέβηκε από τον ουρανό δεν είναι ο «Θεός Υιός», όπως διδάσκει το δόγμα του Αθανασίου, αλλά είναι «ο Λόγος του Θεού», ο οποίος έγινε σάρκα, είναι «ο Θεός εν σαρκί», είναι «ο Θεός εν Χριστώ», όπως διδάσκει η θεόπνευστη Βίβλος, θέμα για το οποίο έχουμε μιλήσει με λεπτομέρειες σε προηγούμενα κεφάλαια.

❖ Στο παρόν κεφάλαιο έγινε παρουσίαση **10 ΑΝΤΙΦΑΣΕΩΝ** του «Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου» με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού. Οι αντιφάσεις αυτές δεν είναι οι μοναδικές, αλλά είναι οι πιο βασικές και αντιπροσωπευτικές. Πολλοί σχολιαστές και μελετητές των εκκλησιαστικών ιστορικών κειμένων έχουν κα-

ταγράψει **20** μεγάλες αντιφάσεις στο κείμενο του Αθανασίου.

Οι 10 αντιφάσεις, που παρουσιάστηκαν εδώ, συμπεριλαμβάνουν περιπτώσεις αντιφάσεων και από τα 42 άρθρα του κειμένου του Αθανασίου, καθόσον έχουν ομαδοποιηθεί, ώστε ο αναγνώστης να μην οδηγηθεί σε έναν λαβύρινθο αντιφάσεων, λόγω της ιδιάζουσας ασάφειας που παρουσιάζει και των πολλών έξω Βιβλικών ορολογιών που χρησιμοποιεί το δόγμα του Αθανασίου, αλλά να μπορεί να «κατανοήσει» το κείμενο αυτό, ώστε να το μελετήσει με ευχέρεια, χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες και στο τέλος να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Πιστεύω ότι αυτός ο στόχος έχει επιτευχθεί κατά ένα πολύ μεγάλο βαθμό, καθόσον η ανάλυση και η ερμηνεία που δίνεται για την κάθε μία αντίφαση είναι σαφής και συγκεκριμένη, ώστε να καλύπτει όλα τα τυχόν υπάρχοντα κενά και απορίες, δίνοντας ικανοποιητικές απαντήσεις.

Κεφάλαιο **ΕΝΔΕΚΑΤΟ**

Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΗ ΒΙΒΛΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

A. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ & ΜΟΝΟΘΕΪΣΜΟΣ

1. Όλα τα δόγματα του Χριστιανισμού και τα παρακλάδια τους έχουν ένα κοινό σημείο αναφοράς, το οποίο είναι ότι συμφωνούν πως ο Χριστιανισμός «κληρονόμησε» τον **μονοθεϊσμό** του λαού Ισραήλ. Η μετάβαση από τη μια διαθήκη του Θεού, την οποία συνήψε με τον Μωυσή επάνω στο όρος Σινά, στην άλλη διαθήκη την οποία συνήψε με τη λυτρωτική θυσία του Υιού Του, του Ιησού, επάνω στον Γολγοθά, δεν επέδρασε στη φύση του Θεού. Στο τέλος της Παλαιάς Διαθήκης ο Θεός είπε: *«Είμαι ο Γιάχβε, δεν αλλοιούμαι»* (Μαλαχίας Δ/4:6).

Οι Ιουδαίοι σήμερα δεν πιστεύουν, ούτε πίστευαν ποτέ στη διδασκαλία τριών ξεχωριστών προσώπων μέσα στη θεότητα, δεν δέχονται την τριαδικότητα του Γιάχβε της Παλαιάς Διαθήκης, γι' αυτούς η διδασκαλία της Τριάδας είναι κάτι το ξένο. Ο Ιησούς και οι μαθητές Του ήσαν Ιουδαίοι και στην Παλαιά Διαθήκη δεν είχε αποκαλύψει ο Θεός τον εαυτό Του σαν Τριάδα, **γι' αυτό η πρώτη αποστολική εκκλησία ακολουθούσε τον μονοθεϊσμό**. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι η εκκλησία στα πρώτα χρόνια της ίδρυσής της (μετά την Πεντηκοστή), αποτελείτο μόνο από Ιουδαίους πιστούς. Πολύ αργότερα στράφηκαν οι μαθητές του Ιησού προς τα έθνη, αρχής γενομένης από τον εκατόνταρχο Κορνήλιο, μετά από το όραμα με τα ακάθαρτα ζώα που έδειξε ο Κύριος στον απόστολο Πέτρο (βλ. Πράξεις Ι'/10:9-16).

Ήταν αδιανόητο για τους πιστούς της πρώτης (Ιουδαϊκής) εκκλησίας να διδάσκουν κάτι διαφορετικό για τον Θεό των προ-

γόνων τους, για τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, που τους φανερώθηκε εν Χριστώ Ιησού. Οι ίδιοι οι απόστολοι εξακολουθούσαν να έχουν σαν βάση της πίστης τους και της διδασκαλίας τους το νόμο του Θεού, που είχε δοθεί στους προπάτορές τους. Είχαν απορρίψει τον **τυπολογικό νόμο** της Παλαιάς Διαθήκης, που στηριζόταν στις θυσίες των ζώων και στους τύπους, αφού εκπληρώθηκε με τη μοναδική θυσία του Ιησού Χριστού, αλλά δεν είχαν απορρίψει τον **ηθικό νόμο** του Θεού, τον οποίο εξακολουθούσαν να τον διδάσκουν και να τον εφαρμόζουν. Αυτό το βλέπουμε να αναφέρεται με πλήρη σαφήνεια στις Πράξεις ΙΕ/15:18-21, όπου γράφει:

«Απ' αιώνας είναι γνωστά εις τον Θεόν πάντα τα έργα Αυτού. Όθεν εγώ κρίνω να μην παρενοχλούμε τους από των εθνών επιστρέφοντας εις τον Θεόν, αλλά να γράφουμε προς αυτούς να απέχουν από των μiasμάτων των ΕΙΔΩΛΩΝ και από της ΠΟΡΝΕΙΑΣ και του ΠΝΙΚΤΟΥ και του ΑΙΜΑΤΟΣ. Διότι ο Μωυσής από γενεάς αρχαίας έχει εις πάσαν πόλιν τους κηρύττοντας Αυτόν εις τας συναγωγάς, αναγινωσκόμενος κατά παν Σάββατον».

Το περιστατικό εδώ, αναφέρεται στην περίπτωση που είχε δημιουργηθεί πρόβλημα σχέσεων, ανάμεσα στους πιστούς της πρώτης εκκλησίας, που προέρχονταν από τα έθνη και που ήταν πρώην ειδωλολάτρες και στους εξ Ιουδαίων πιστούς. Είχε δημιουργηθεί το πρόβλημα εάν οι εξ εθνών πιστοί, έπρεπε να τηρούν το νόμο του Μωυσή και τι έπρεπε να τους διδάσκουν. Ο Ιάκωβος, ο αδελφόθεος, που ήταν ο πρώτος ποιμένας της εκκλησίας της Ιερουσαλήμ τους λέγει **«να ΜΗΝ παρενοχλούμε τους επιστρέφοντες στον Θεό από τα έθνη»** και γιατί το λέγει αυτό, το αναφέρει με πολλή σαφήνεια στο εδάφιο 21: **«...ΔΙΟΤΙ ο Μωυσής από γενεάς αρχαίας έχει ΕΙΣ ΠΑΣΑΝ ΠΟΛΙΝ τους ΚΗΡΥΤΟΝΤΑΣ Αυτόν εις τας συναγωγάς, αναγινωσκόμενος κατά παν Σάββατον».** Πολλή απλή αλήθεια: Κάθε τοπική εκκλησία που δημιουργείτο την εποχή εκείνη, είχε σαν βάση μερικούς Εβραίους, οι οποίοι είχαν βγει από κάποια συναγωγή και αυτοί αποτελούσαν τον πυρήνα, επάνω στον οποίο οικοδομείτο η νέα εκκλησία. Αυτοί οι άνθρωποι ΓΝΩΡΙΖΑΝ το νόμο του Θεού (που είχε δώσει

στον Μωυσή) και τον ΔΙΔΑΣΚΑΝ και στους νέους πιστούς, γνώριζαν τις δέκα εντολές, γνώριζαν όλους τους ηθικούς θεσμούς που μας αναφέρει η Βίβλος. Γι' αυτό ο Ιάκωβος τους επισημαίνει ότι **«έχουν σε κάθε πόλη τους κηρύττοντας τον Μωυσή»**, ώστε να διδαχθούν αυτά που έπρεπε να μάθουν.

Εδώ λοιπόν οι απόστολοι δεν κάθονται να τους γράψουν και να επαναλάβουν το νόμο του Μωυσή, αλλά τους λένουν μερικά ουσιώδη πράγματα, που την εποχή εκείνη ήταν **επίκαιρα**, καθόσον γύρω τους υπήρχαν μόνο ειδωλολατρικά έθνη, τους επισημαίνουν δηλαδή να απέχουν *«από των μiasμάτων των ΕΙΔΩΛΩΝ και από της ΠΟΡΝΕΙΑΣ και του ΠΙΝΙΚΤΟΥ και του ΑΙΜΑΤΟΣ»*. Τα υπόλοιπα θέματα τα αφήνουν στο νόμο του Μωυσή, που διδασκόταν στους νέους πιστούς εξ εθνών, γεγονός που σημαίνει ότι οι παλιοί πιστοί τους δίδασκαν και τον **μονοθεϊσμό**, τους δίδασκαν τον ένα και μόνο Θεό της Παλαιάς Διαθήκης, που φανερώθηκε *«εν σαρκί»* στο πρόσωπο του εκλεκτού Του, του κειρισμένου Ιησού.

Για τους πιστούς της εποχής εκείνης «Θεός με τρία πρόσωπα», ή εκφράσεις «τριάδα», «τριαδικός», «τρισυπόστατος», «ομοούσιος», κλπ, ήταν γι' αυτούς όροι ανύπαρκτοι, γι' αυτό και δεν αναφέρονται ούτε ΜΙΑ ΦΟΡΑ μέσα σε όλα τα βιβλία από τους συγγραφείς της Καινής Διαθήκης.

Την άποψη αυτή, περί μονοθεϊσμού της πρώτης εκκλησίας, παραδέχονται ακόμη και οι τριαδικοί μελετητές, δεν μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει, όταν μάλιστα το επιβεβαιώνουν ότι μέσα στην Βίβλο δεν υπάρχουν οι λεγόμενοι «τριαδικοί» όροι. Το πιο απλό ερώτημα που θα μπορούσε να θέσει ένας άνθρωπος είναι: «Πως είναι δυνατόν ο Θεός, που μας έχει δώσει τόσες λεπτομέρειες μέσα στον αψευδή Λόγο Του για όλα τα θέματα, για το θέμα της τριάδας να μην κάνει κάποια νύξη, εφόσον πολλοί πιστεύουν ότι αυτό είναι τόσο σημαντικό;».

Φυσικά η απάντηση είναι αυτονόητη, **ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, έχει αποκαλύψει ΠΛΗΡΩΣ τον εαυτό Του και δεν έχει αφήσει κενά**, αλλά ο Διάβολος, που μισεί τον

Θεό και τον άνθρωπο, έχει διαστρεβλώσει την αλήθεια και αυτό που για τον Θεό είναι βδέλυγμα, ο Διάβολος το έχει παρουσιάσει σαν την αλήθεια, σκοτίζοντας το νου ανθρώπου, έχοντας διασπάσει τη λατρεία του ενός και μόνου αληθινού Θεού σε τρία πρόσωπα, που μεταξύ τους έχουν μεγάλες αντιφάσεις και διαφορές, γεγονός που πολύ εύκολα το αντιλαμβάνεται κάποιος και ας μην είναι εξοικειωμένος την Βίβλο, εάν απλά και μόνο έχει διαβάσει το Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου.

2. Υπάρχει μια παράλληλη πορεία και εντυπωσιακή σύγκριση, η οποία δείχνει ότι στην πλήρη του έκφραση το τριαδικό δόγμα που καθιερώθηκε επίσημα πλέον με το «Σύμβολο της Πίστεως» των Οικουμενικών Συνόδων, δεν ταυτίζεται με την γνήσια έκφραση του μονοθεϊσμού της Βίβλου.

Μία άλλη «τριάδα», η **«Ινδουιστική τριάδα»** έχει οδηγήσει σε μεγάλη σύγχυση ερευνητές Χριστιανούς που ακολουθούν τις δογματικές διδασκαλίες του Συμβόλου της Πίστεως και των Οικουμενικών Συνόδων και του Αθανασίου. Οι Ινδουιστές εκφράζουν ουσιαστικά την ίδια αντίληψη όπως οι τριαδικοί Χριστιανοί, ακόμη και στο γεγονός που υποστηρίζουν ότι η άποψή τους είναι μονοθεϊστική (αν και φυσικά δεν είναι). **Υπάρχουν ισχυρές ομοιότητες στις θέσεις, μεταξύ της Ινδουιστικής τριάδας και της Χριστιανικής τριάδας.** Οι δύο αυτές τριάδες περιλαμβάνουν τρία θεία πρόσωπα και οι δύο ισχυρίζονται ότι είναι «ένας» Θεός και ότι ανήκουν στην κατηγορία των μονοθεϊστικών θρησκειών ή τάσεων.

Η αντίφαση σ' αυτή την σύγκριση είναι φανερή: Οι τριαδικοί Χριστιανοί επιμένουν ότι το Ινδουιστικό τριαδικό δόγμα είναι καθαρά πολυθεϊστικό, αλλά η δική τους τριάδα είναι μονοθεϊστική. Εάν όμως η διδασκαλία της «Χριστιανικής αγίας Τριάδας» ουσιαστικά είναι αντίστοιχη με την πολυθεΐα της «Ινδουιστικής τριάδας», τότε η τριαδική διδασκαλία (σε όποια θρησκεία ή δόγμα ακολουθείται) δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρείται ότι είναι μονοθεϊστική.

3. Αναφέρθηκε παραπάνω ότι τριαδικοί μελετητές και ερευνη-

τές δεν αμφισβητούν τον μονοθεϊσμό της πρώτης αποστολικής εκκλησίας και επιβεβαιώνουν ότι οι τριαδικοί όροι ήταν ξένοι και άγνωστοι στην πρώτη εκκλησία. Αυτή βέβαια την άποψη την υποστηρίζει η πλειοψηφία των επιστημονικών ερευνητών των Γραφών, αλλά υπάρχει ικανή μερίδα υποστηρικτών της τριαδικής διδασκαλίας που ισχυρίζονται ότι **οι απόστολοι του Χριστού πίστευαν και δίδαξαν την διδασκαλία της «...τριάδας» κατά τον πρώτο αιώνα.**

Άλλοι επίσης δέχονται ότι το δόγμα αυτό πράγματι δεν ήταν γνωστό στον καιρό της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά δέχονται ότι αποκαλύφθηκε στην αποστολική εκκλησία. Πιστεύοντας ότι η Καινή Διαθήκη **«εμπεριέχει» μέσα της αυτή την διδασκαλία**, οι υποστηρικτές της διδασκαλίας των 2 Συμβόλων της Πίστεως (Οικουμενικών Συνόδων και Αθανασίου), ισχυρίζονται ότι το τριαδικό δόγμα είναι **η αληθινή αποστολική διδασκαλία του Θεού** που εγκαθιδρύθηκε στην εκκλησία από τους 12 αποστόλους.

Η εκκλησιαστική όμως ιστορία αποδεικνύει ότι η διδασκαλία της τριάδας δεν είναι αποστολική. Δεν υπήρχε τον πρώτο αιώνα (με εξαίρεση τις ειδωλολατρικές τριάδες). Το τριαδικό δόγμα ήταν μια σταδιακή εξέλιξη αυτού που βαθμιαία δημιουργήθηκε κατά την διάρκεια του 3^{ου} με 5^{ου} μ.Χ. αιώνα. Είναι αδύνατον η αποστολική εκκλησία να δίδαξε ένα δόγμα, το οποίο για πρώτη φορά διαμορφώθηκε αρκετούς αιώνες μετά την μεταποστολική εποχή σαν αποτέλεσμα συμβιβασμού και εξέλιξης.

Παρακάτω υπάρχουν αρκετές παραπομπές από έγκυρες **τριαδικές πηγές**, οι οποίες παραδέχονται ότι η διδασκαλία της Τριάδας δεν ήταν αποστολική, αλλά ήταν το αποτέλεσμα εξέλιξης πολλών αιώνων. Οι πηγές αυτές στην πλειοψηφία τους είναι λεξικά και εγκυκλοπαίδειες της Βίβλου, που έχουν χαρακτηριστεί ως αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης για την ιστορική πορεία της εκκλησίας μέσα στους αιώνες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα ζωντανά γράμματα, οι υπογραμμίσεις και τα κεφαλαία δεν υπάρχουν στα πρωτότυπα κείμενα, τη μορφοποίηση αυτή την έχουμε κάνει για να δοθεί έμφαση σε συγκεκριμένα σημεία:

01. Benjamin B. Warfield: «Τριάδα»
INTERNATIONAL STANDARD BIBLE ENCYCLOPEDIA
(εκδοτικός οίκος Eerdmans 1939, τόμος 5, σελ. 3021 - 3022)

«Στην περίπτωση της διαμόρφωσης του δόγματος (της τριάδας), αυτό πραγματοποιήθηκε αργά. Η επιρροή των παραδοσιακών αντιλήψεων και της σύγχρονης φιλοσοφίας αναπόφευκτα φανέρωσε τον εαυτό της. Στην σύγκρουση μεταξύ αυτών των δύο αντιθέτων τάσεων (χριστολογία του λόγου και Μονταλιστικός Μοναρχιανισμός) η εκκλησία βαθμιαία βρήκε τον δρόμο της... προς μια καλύτερη και πιο καλοζυγισμένη αντίληψη, πριν εκφραστεί η πραγματική διδασκαλία περί τριάδας. **Κάτω από την οδηγία του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, αυτό το δόγμα ανακηρύχθηκε σαν η πίστη της εκκλησίας στη σύνοδο της Νίκαιας το 325 μ.Χ.** και με πολύ κόπο βαθμιαία κέρδισε έδαφος για πλήρη αποδοχή απ' όλη την εκκλησία. Στα χέρια του **ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ** πάντως, ένα αιώνα αργότερα, το δόγμα βρήκε την πλήρη επεξεργασία του και τις περισσότερες προσεκτικά βασισμένες θέσεις του».

02. R.L.Richard: «Αγία Τριάδα»
NEW CATHOLIC ENCYCLOPEDIA
(Εταιρεία βιβλίου McGraw-Hill, N.Y.1967, τόμος 14ος, σελ.295)

«Υπάρχει μια αναγνώριση εκ μέρους των Βιβλικών θεολόγων, συμπεριλαμβανομένου ενός σταθερά αυξανόμενου αριθμού Ρωμαιοκαθολικών, ότι κανείς δεν θα μιλούσε για την τριαδική διδασκαλία στην Καινή Διαθήκη, χωρίς σοβαρές επιφυλάξεις. **Υπάρχει επίσης μια στενά παράλληλη αναγνώριση** από μερικούς των ιστορικών του δόγματος και συστηματικών θεολόγων, ότι όταν κάποιος μιλάει πραγματικά για ένα απόλυτο τριαδικό, έχει μετακινηθεί από την περίοδο των χριστιανικών απαρχών, στην τελευταία περίοδο του 4ου αιώνα, θα έλεγε κανείς. Και ήταν μόνο τότε, που ό,τι θα μπορούσε να ονομασθεί οριστικό τριαδικό δόγμα «ένας Θεός σε τρία πρόσωπα» αφομοιώθηκε παντού μέσα στη χριστιανική ζωή και σκέψη ...ο δογματικός τύπος από μόνος του δεν αντανάκλα την άμεση συναίσθηση της αρχικής περιόδου, αλλά ήταν προϊόν 3 αιώνων δογματικής εξέλιξης».

03. W.Fulton: «Τριάδα»

ENCYCLOPEDIA OF RELIGION and ETHICS

(έκδοση James Hastings, Edinburgh 1921 τόμος 12, σελ. 459)

«Στο σύμβολο της Πίστεως των συνόδων Νίκαιας και Κωνσταντινουπόλεως, πάνω στο οποίο η Ανατολική ανάπτυξη της τριάδας έφθασε στο αποκορύφωμά της, το δόγμα συγκρατεί ακόμα την σχέση του με την δογματική βάση και εδραίωση της ενσάρκωσης του Χριστού, **αλλά στο δόγμα του Αθανάσιου**, το οποίο παρουσιάζει την τελική μορφή που πήρε το δόγμα στην Δύση, εμφανίζεται να έχει χάσει την συνοχή του και να κινείται εξ' ολοκλήρου στο υπερβατικό πεδίο».

04. R. A. Finlayson: «Τριάδα» NEW BIBLE DICTIONARY

(Grand Rapid, WM.B.Eerdmans Publishing Comp.1971,σελ. 1298)

«Η λέξη ΤΡΙΑΔΑ δεν υπάρχει πουθενά μέσα στην Βίβλο, αν και χρησιμοποιήθηκε από τον Τερτυλλιανό την τελευταία δεκαετία του 2ου αιώνα, δεν βρήκε ουσιαστικά μέρος στη θεολογία της εκκλησίας παρά μόνο τον 4ο αιώνα και μετάη Βίβλος δεν μας αναφέρει καμία πλήρως διαμορφωμένη διδασκαλία περί τριάδας».

05. W. Sunday: «Ο Θεός στην Καινή Διαθήκη»

A. DICTIONARY of THE BIBLE (έκδοση James Hastings, N.York Charles Scribners Sons, 1903, τόμος 2ος, σελ. 213)

«Τον καιρό για τον οποίο μιλάμε (την περίοδο της Καινής Διαθήκης) δεν υπήρχε καμία τέτοια αντίληψη μέσα στο νου των ανθρώπων όπως της «προσωπικότητας μέσα στην θεότητα». **Αλλά έπρεπε να γίνει μια μακρά διαδικασία, προτού η ιδέα αυτή των προσώπων αποκτήσει μια ακριβή έννοια.** Αυτή η διαδικασία εμπλεκόταν με τις θεολογικές αντιφάσεις σχετικά με το θέμα της τριάδας, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν **ο σχηματισμός του δόγματος των τριών προσώπων σε ένα Θεό**, όπως υπάρχει στο δόγμα του Αθανάσιου που είναι παντού γνωστό. Θα ήταν αναχρονιστικό να περιμέναμε ορισμό του δόγματος (της τριάδας) στην Καινή Διαθήκη».

06. E.Mc Chesney: «Τριάδα» - UNGER'S BIBLE DICTIONARY (Chicago, Moody Press 1972, σελ. 1119)

«Εν συντομία μπορεί να λεχθεί ότι η πίστη των πρώτων Χριστιανών σ' αυτό το σημείο, όπως και σε πολλά άλλα, ήταν χωρίς επιστημονική βάση. Ήταν μόνο βαθμιαία, και μετά από μια αμφισβητήσιμη περίοδο, στην σύγκρουσή της με τον Ιουδαϊσμό και την ειδωλολατρεία, ώστε η σκέψη της εκκλησίας έφτασε σε κάποιο σημείο την ήδη διαμορφωμένη θέση. Η λέξη «**Τριάδα**» θεωρείται ότι χρησιμοποιήθηκε πρώτα απ' τον ΤΕΡΤΥΛΛΙΑΝΟ τον 2^ο μ.Χ. αιώνα, όπως και η λέξη «**πρόσωπον**» χρησιμοποιήθηκε επίσης για πρώτη φορά απ' τον Τερτυλλιανό».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επίσημα ο όρος "τριάδα" καθιερώθηκε τον 6^ο μ.Χ αιώνα από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό, που χρησιμοποίησε τον όρο αυτό στο νομοθετικό κώδικα που θέσπισε, που είναι γνωστός ως "Ιουστινιάνειος Κώδικας".

07. E. Mc Chesney: «Άγιο Πνεύμα» UNGER'S BIBLE DICTIONARY (Chicago, Moody Press, 1972, σελ. 496)

«Η σχέση του Αγίου Πνεύματος προς τον Πατέρα και τον Υιό είναι ένα θέμα σχετικά με το οποίο η πίστη της εκκλησίας αναπτύχθηκε αργά. Από την άλλη πλευρά, οι τριαδικοί σπουδαστές έχουν κάνει την καταπληκτική παραδοχή ότι ο Μονταλιστικός Μοναρχιανισμός υφίστατο τον 1^ο, 2^ο και 3^ο αιώνα. Ουσιαστικά αυτό σημαίνει ότι προηγείται χρονολογικά της τριαδικής διδασκαλίας. Ακολουθως παραθέτουμε αρκετές μαρτυρίες από τριαδικά βιβλία τα οποία παραδέχονται ότι ο ΜΟΝΑΡΧΙΑΝΙΣΜΟΣ προηγείται χρονολογικά».

08. Kenneth Scott Latourette: «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ» (New York 1953, Hrper & Row, Publishers, σελ. 144 – 145)

«Ο Μοναρχιανισμός έκανε την εμφάνιση του στην Ρώμη στο τέλος του 1^{ου} αιώνα και το πρώτο τέταρτο του 2^{ου} αιώνα. Ο Μοναρχιανισμός ήλθε στην Ρώμη από την Ανατολή και παρέμεινε εδώ κι εκεί στην Μ.Ασία, Συρία, Λιβύη, και Αίγυπτο για πολλά χρόνια. Ειδικά παρέμεινε στην Αίγυπτο».

**09. Arthur C. Mc Giffert: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ
(N.Y. Charles Scribner's Sons, 1932, τόμος 1, σελ. 236 – 240)**

«Ο Τερτυλλιανός αποδεικνύει κάπου αλλού ότι οι Χριστιανοί στους οποίους αναφέρεται στο κείμενό του (αυτούς που υποστηρίζουν τον Μοναρχιανισμό), ήταν η πλειοψηφία στις ημέρες του. Το 230 μ.Χ. ο Μονταλισμός απλώθηκε γρήγορα στην Αίγυπτο και έγινε αποδεκτός παντού στην χώρα. Ήταν επίσης πλατιά διαδεδομένος στην Μ. Ασία, πιθανόν ανεξάρτητα απ' τον Σαβέλλιο, αν και τόσο πολύ το όνομά του συνδέθηκε μ' αυτόν. Ο Μονταλισμός ήταν υπερβολικά δύσκολο να επικρατήσει. Διαιρέθηκε απ' την πλειοψηφία του λαού και ήταν σε αρμονία με την επικρατούσα θρησκοληψία της εποχής. Ο Μονταλισμός στην πραγματικότητα ήταν αποκρουστικός μόνο στους θεολόγους, ιδιαίτερα σ' αυτούς που επηρεάστηκαν από την Πλατωνική φιλοσοφία».

**10. John Mc Clintock & James Strong: «ΟΙ ΜΟΝΑΡΧΙΑΝΟΙ»
ENCYCLOPEDIA OF BIBLICAL, THEOLOGICAL & EC-
CLISIASTICAL LITERATURE (Grand Rapids, Baker Book
House, 1970, τόμος 6ος, σελ. 448)**

«Ο Μοναρχιανισμός είναι γενικά παραδεκτό ότι έχει την γένεσή του γύρω στο τέλος του 2^{ου} αιώνα. Όμως σ' εμάς φαίνεται ότι πιθανόν να έχει τα ίχνη του στους πρώτους χρόνους του Χριστιανισμού. Ο **Ιουστίνος ο Μάρτυρας** εντυπωσιακά καταγγέλλει ότι... βρίσκει τον Μοναρχιανισμό να υπάρχει ανάμεσα και στους Ιουδαίους και στους Χριστιανούς».

**B. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΗ ΒΙΒΛΟΣ και
Η ΧΡΗΣΗ ΕΞΩΒΙΒΛΙΚΩΝ ΟΡΩΝ**

1. Το τριαδικό δόγμα των 3 προσώπων μέσα στη θεότητα, όπως καταγράφεται από τα δύο «Σύμβολα της Πίστεως» (των Οικουμενικών Συνόδων και του Αθανασίου), είναι αδύνατον να ορισθεί με Βιβλικούς όρους και να αποδίδει επακριβώς το επιδιωκόμενο νόημα. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι η τριαδική διδασκαλία, η οποία αναπτύχθηκε από τον 3^ο μ.Χ. αιώνα και μετά και επικράτησε ως η θεμελιώδης διδασκαλία πίστης μέσα στα μεγαλύτερα δόγματα της Χριστιανοσύνης, δεν μπορεί να θεω-

ρηθεί ότι είναι Βιβλική διδασκαλία.

Το δόγμα της τριάδας για να διατυπωθεί σωστά και να μην υπάρχουν «παρερμηνείες» **απαιτεί** (ενώ αναφερόμαστε σε ΕΝΑ Θεό), **να υπάρχουν τρία ξεχωριστά πρόσωπα**, είναι απαραίτητη δηλαδή η έννοια «ΕΝΑΣ Θεός σε ΤΡΙΑ πρόσωπα». Δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος για να εκφραστεί αυτή η διδασκαλία, η οποία είναι αδύνατον να εξηγηθεί και να ερμηνευτεί, εάν χρησιμοποιηθούν μόνο Βιβλικές λέξεις και ορολογίες.

Όταν ο Θεός ενέπνευσε τους ανθρώπους που έγραψαν την Βίβλο, διάλεξε κάθε λέξη έτσι, ώστε οι όροι τους οποίους χρησιμοποίησαν οι θεόπνευστοι συγγραφείς να εκφράζουν με σαφήνεια την έννοια των διδασκαλιών που Αυτός θεμελιώνει. Ο Θεός ότι κάνει, το κάνει τέλειο και επιβεβαιώνει τον Λόγο Του με πολλές και αλληπάλληλες μαρτυρίες:

«Και έχομεν βεβαιότερον τον προφητικόν λόγον, εις τον οποίον κάμνετε καλά να προσέχετε ως εις λύχνον φέγγοντα εις σκοτεινόν τόπο, εωσού έλθει η αυγή της ημέρας και ο φωσφόρος ανατείλει εις τας καρδιάς σας· τούτο πρώτον εξεύροντες, ότι ουδεμία προφητεία της γραφής γίνεται εξ ιδίας του προφητεύοντος διασαφήσεως· διότι δεν ήλθε ποτέ προφητεία εκ θελήματος ανθρώπου, αλλ' υπό του Πνεύματος του αγίου κινούμενοι ελάλησαν οι άγιοι άνθρωποι του Θεού» (Β΄ Πέτρου Α/1:19-21).

Η αληθινή αντίληψη για τον Θεό, είναι μόνο ό,τι περιέχεται μέσα στην Βίβλο, **κάθε άλλη άποψη είναι λανθασμένη.** Οι λέξεις της Βίβλου μας μεταφέρουν την ακριβή διδασκαλία που ο ίδιος ο Θεός ήθελε να διαφυλάξει μέσα στην εκκλησία Του, σαν τον ακριβή, αληθινό ορισμό της άγιας φύσης Του. **Μπορούμε** λοιπόν σήμερα να χρησιμοποιήσουμε ΜΟΝΟΝ τις ίδιες λέξεις, όταν θέλουμε ν' ασχοληθούμε με τη διδασκαλία, την οποία Αυτός όρισε μέσα στην Αγία Γραφή. **Αν δεν μπορούμε** και αναγκαζόμαστε να χρησιμοποιήσουμε έξω Βιβλικούς όρους για να ορίσουμε τη θέση μας, **τότε** η θέση μας δεν είναι Βιβλική.

Όταν ο Θεός τοποθέτησε μέσα στην Βίβλο την αληθινή αντίληψη και αποκάλυψη για τον εαυτό Του, δεν χρησιμοποίησε

καμία λέξη που σήμερα από τους υποστηρικτές του Συμβόλου της Πίστεως θεωρείται ουσιώδης για τον καθορισμό της έννοιας της Τριάδας. **Αν οι λέξεις οι οποίες χρειάζονται για να δοθεί μια ιδέα δεν υπάρχουν, τότε ούτε και η ίδια η ιδέα υπάρχει.** Εάν η Βίβλος περιέχει πράγματι ένα δόγμα ή μία διδασκαλία, το περιέχει στις λέξεις των εδαφίων της που διδάσκουν αυτό το δόγμα. Αν επιτρέπεται να χρησιμοποιούμε μόνο τις λέξεις της Βίβλου, τότε κανένας υποστηρικτής των τριαδικών διδασκαλιών του Συμβόλου της Πίστεως, δεν μπορεί ποτέ να εκφράσει το δόγμα του τριαδικού Θεού (ο οποίος είναι ένας Θεός σε τρία πρόσωπα), γιατί απλούστατα δεν υπάρχουν μέσα στην Βίβλο αυτές οι λέξεις, όπως όλοι το γνωρίζουν πολύ σαφέστατα.

Είναι τελείως αδύνατον οι υποστηρικτές του τριαδικού δόγματος να ορίσουν ακόμη και τη βασική αντίληψη του «ενός Θεού σε τρία πρόσωπα», **χωρίς να προσθέσουν λέξεις στα λόγια του Θεού** που χρησιμοποιούνται στην Βίβλο για να εκφράσουν ποια είναι στην πραγματικότητα η φύση Του. Εάν για να καθορίσουν τη θεολογία τους πρέπει να μεταχειρίζονται έξω Βιβλικές λέξεις που διαμορφώθηκαν από τις Συνόδους των ανθρώπων, αιώνες μετά τη συγγραφή του Λόγου του Θεού, θα πρέπει βεβαίως να παραδεχτούν ότι διατρέχουν τον κίνδυνο να εισηγηθούν έξω Βιβλική διδασκαλία. Είναι ακριβώς αυτός ο λόγος για τον οποίο η Αγία Γραφή προειδοποιεί τους ανθρώπους να μην προσθέσουν τίποτα στον θεόπνευστο Λόγο του Θεού: *«...Διότι μαρτύρομαι εις πάντα ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου· Εάν κάποιος επιθέσει (=προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εις το βιβλίου τούτο· και εάν κάποιος αφαιρέσει από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής και από της πόλεως της αγίας και των γεγραμμένων εις το βιβλίου τούτο...»* (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

2. Για να μην υπάρξει η παραμικρή αμφιβολία για την αξιοπιστία της θεοπνευστίας της Βίβλου, έναντι των λοιπών ανθρωπίνων θρησκευτικών συγγραμμάτων, παρατίθενται αμέσως παρα-

κάτω μια σειρά από ορολογίες, που δεν υπάρχουν μέσα σε ολόκληρη την Αγία Γραφή, αλλά χρησιμοποιούνται από τους ανθρώπους για τη στήριξη της τριαδικής διδασκαλίας:

Ισότιμος	Το πρώτο πρόσωπο	Ενωμένος
Συνάναρχος	Το δεύτερο πρόσωπο	Ενότης
Αιώνιος Υιός	Το τρίτο πρόσωπο	Μια ουσία
Θεός Άγιο Πνεύμα	Τριάς - τριάδα	Ομοούσιος
Θεός Υιός	Τριαδικότης	Αδιαίρετος
Ένας σε τρία	Τριαδικός Θεός	Πλειονότης
Τρία σε ένα	Τρία πρόσωπα	Πρόσωπα
Προϋπάρχων	Τρισυπόστατος	
Προενσαρκωθείς	Τριπροσωπικός	

Οι παραπάνω όροι δεν είναι οι μοναδικοί, αλλά είναι οι πιο αντιπροσωπευτικοί και γνωστοί. Κανείς από τους όρους αυτούς δεν χρησιμοποιείται στην Αγία Γραφή για να περιγράψουν τη φύση του Θεού. Το εύλογο ερώτημα είναι: «**Πώς τότε μπορούν οι τριαδικοί θεολόγοι και ερευνητές να δώσουν την ιδέα του τριαδικού Θεού, χρησιμοποιώντας μόνο λέξεις της Βίβλου;**» Απλά, δεν μπορούν, γι' αυτό έπρεπε να «εφεύρουν» λέξεις που να ανταποκρίνονται στη διδαχή αυτή.

Ένα σφάλμα που γίνεται συχνά από τους υποστηρικτές των δογμάτων των Συμβόλων της Πίστεως είναι η μεγάλη τους επιμονή στο να «ισχυρίζονται» ότι **οι Χριστιανοί πιστεύουν σε όρους που είναι ξένοι με την Βίβλο.** Κρίνουν τη θεολογία κάποιου εάν είναι Βιβλική ή όχι, εάν είναι στο σωστό ή σε πλάνη, με το να τον ρωτούν επίμονα εάν πιστεύει ορισμένους όρους, **που δεν υπάρχουν στην Γραφή.** Πόσο άστοχο, παράλογο και αντί Βιβλικό είναι όταν ρωτούν κάποιον: «Πιστεύεις στην τριάδα; Πιστεύεις στην προϋπαρξη του Χριστού, ως Θεού Υιού; Πιστεύεις στον τρισυπόστατο Θεό, σε έναν Θεό με τρία πρόσωπα που είναι ίσα και συνάναρχα μεταξύ τους;» Εάν η απάντηση είναι «όχι», τότε κατά την απόλυτη άποψή τους, είναι αιρετικός και βρίσκεται σε μεγάλη πλάνη, που μπορεί να τον οδηγήσει στην

αιώνια απώλεια, έστω και αν γνωρίζουν (από την προσωπική του ομολογία) ότι είναι αναγεννημένος και βαπτισμένος με το άγιο Πνεύμα του Θεού.

Το ερώτημα είναι: «Πώς μπορούμε, ρωτώντας κάποιον εάν πιστεύει πράγματα τα οποία δεν αναγράφονται στην Βίβλο, να καθορίσουμε ότι δεν είναι στην ορθή διδασκαλία και να τον κατατάξουμε στους πλάνους;» Δυστυχώς, μέσα στην πορεία των αιώνων, αλλά και σήμερα, υποστηρικτές του δόγματος του Αθανασίου, γεμάτοι φανατισμό και ιστορική άγνοια, έχουν καταδικάσει Χριστιανούς που πιστεύουν ότι «ο Θεός είναι ΕΙΣ» στην ίδια βάση που οι Ρωμαιοκαθολικοί καταδίκασαν τους αποκαλούμενους «αιρετικούς» κατά την περίοδο της Ιεράς Εξέτασης. Εάν κάποιος στη σκοτεινή εκείνη περίοδο, αρνιόταν να πιστέψει στο λεγόμενο «πουργατόριο», ή στον «παπισμό», ή στην «ιερατική απολυταρχία», τον κατηγορούσαν ότι δεν πιστεύει στην Βίβλο και του έριχναν τη ρετσινιά του «αιρετικού» και συνήθως η κατάληξη μιας τέτοιας κατηγορίας ή ο θάνατος διά της πυράς.

Επειδή ακριβώς, αυτοί οι όροι δεν υπάρχουν μέσα στην θεόπνευστη Βίβλο, κανείς συνειδητός Χριστιανός δεν είναι υποχρεωμένος να ομολογήσει ότι τους πιστεύει. Δεν είναι επίσης υποχρεωμένος να δεχτεί την οικειοποίηση έξω Βιβλικών λέξεων και όρων των υποστηρικτών της τριάδας. Είναι τραγικό λάθος αντί Βιβλικό για τους τριαδικούς να παρουσιάζουν μια λίστα όρων, **που εφεύραν** με την πάροδο των αιώνων, αφού η Βίβλος συμπληρώθηκε (όροι που δεν υπάρχουν πουθενά στην Βίβλο) και **να απαιτούν** από αναγεννημένους πιστούς οι οποίοι πιστεύουν και διακηρύττουν ΕΝΑ και ΜΟΝΟ αληθινό Θεό, να πιστέψουν αυτούς τους όρους, κάτω από την απειλή ότι θα θεωρηθούν κακόδοξοι αιρετικοί και πλάνοι!!

Κανένας δεν θα μπορούσε να κατηγορηθεί ως αιρετικός και πλανεμένος, απλώς και μόνο επειδή αρνείται να πιστέψει και να αποδέχεται ό,τι δεν υπάρχει μέσα στον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, την Αγία Γραφή.

3. Οι πνευματικοί ηγέτες της πρώτης εκκλησίας **δεν δίδα-**

σκαν στο ποίμνιό τους, που ο Κύριος Ιησούς τους είχε εμπιστευθεί να υπηρετούν, πράγματα τα οποία όχι μόνο δεν αναφέρονται μέσα στον άγιο Λόγο Του, αλλά ούτε καν υπονοούνται και **ποτέ ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΣΑΝ λέξεις, εκφράσεις και ορολογίες, που όχι μόνον έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την Αγία Γραφή, αλλά δεν αναφέρονται μέσα σ' αυτή, έστω και μία φορά.** Αυτό όμως άρχισε να γίνεται καθ' υπερβολή από τους εκκλησιαστικούς ηγέτες του 3^{ου} - 4^{ου} αιώνα μ.Χ. και κατόπιν.

Μελετώντας κάποιος την «Εκκλησιαστική Ιστορία», από οποιονδήποτε συγγραφέα ή σκοπιά και να έχει γραφτεί, αμέσως κάνει την τραγική διαπίστωση ότι τα αίτια των περισσότερων διαμαχών, αντιθέσεων και διασπάσεων της εκκλησίας του Χριστού, ανά τους αιώνες, καθώς και της δημιουργίας (πραγματικών) αιρέσεων, ήταν η λάθος χρήση και ερμηνεία όρων θρησκευτικών (όχι «χριστιανικών»), όρων που δεν χρησιμοποιούνται από την Αγία Γραφή, αλλά στην προσπάθειά τους οι διάφοροι ερμηνευτές, θεολόγοι, εκκλησιαστικοί πατέρες, κλπ. να δώσουν θεολογική εξήγηση και ερμηνεία στους όρους αυτούς, έπεφταν σε αντιφάσεις, δογματισμούς και πλάνες.

Είναι γενικά γνωστό ότι οι κατά καιρούς Οικουμενικές Σύνοδοι συγκλήθηκαν για να καταπολεμήσουν τις διάφορες αναφυόμενες (κατά την άποψή τους) «αιρέσεις», οι αρχηγοί των οποίων χρησιμοποιούσαν όρους και λέξεις που δεν αναφέρονται μεν στην Αγία Γραφή, αλλά επάνω στους νέους αυτούς όρους στήριζαν τις εκάστοτε θεωρίες τους. Για κλασικό παράδειγμα έχουμε τον Άρειο, τον οποίο η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος της Νίκαιας (325 μ.Χ.) καταδίκασε γιατί χρησιμοποίησε για πρώτη φορά για τον Ιησού τον αντί Βιβλικό όρο «**ομοούσιος τω Πατρί**», ανεξάρτητα εάν σήμερα η κατεστημένη εκκλησία έχει υιοθετήσει τον όρο αυτό, χωρίς να δέχεται τις τότε διδασκαλίες του Άρειου. Βέβαια βασική διδασκαλία του Άρειου, κατά την άποψη των εχθρών του, ήταν ότι ο άνθρωπος Ιησούς, ο Υιός, ήταν το τέλειο κτίσμα του Θεού Πατέρα.

Εφόσον όμως δεν έχουν διασωθεί γραπτά του ίδιου του Άρειου και των οπαδών του, αμφισβητείται ποια είναι η ακριβής

διδαχή του, καθόσον ήταν προσφιλής τακτική των αντιπάλων του, ή να κατασκευάζουν κατηγορίες, ή να διαστρεβλώνουν τις πραγματικές του θέσεις και στη συνέχεια αυτοί που ενεργούσαν με αυτό τον τρόπο αποτύπωναν στα δικά τους γραπτά αυτό που οι ίδιοι διέδιδαν ότι δίδασκαν οι αντίπαλοί τους και έτσι εμείς σήμερα να μην έχουν την πραγματική εικόνα των γεγονότων.

Αργότερα, μετά τον Άρειο, παρουσιάστηκαν οι λεγόμενοι **Μονοφυσίτες** (δίδασκαν ότι ο Ιησούς είχε μόνο **μία** φύση), οι **Μονοθελητές** (δίδασκαν ότι ο Ιησούς είχε μόνο **μία** θέληση), κλπ. Το οριστικό σχίσμα μεταξύ της Δυτικής Καθολικής εκκλησίας και της Ανατολικής Ορθόδοξου εκκλησίας το έτος 1054 μ.Χ. είχε **σαν αφορμή** τη χρήση του Λατινικού όρου «**FILIOQUE**», που σημαίνει «**και εκ του Υιού**». Βέβαια όλοι γνωρίζουν ότι τα αίτια του σχίσματος μεταξύ των δύο εκκλησιών δεν ήταν πνευματικά, αλλά ήταν καθαρά πολιτικά (θέμα εξουσίας).

Τέτοιοι αντί Γραφικοί όροι, που σήμερα κατά κόρον χρησιμοποιούνται από τους υπεύθυνους των διαφόρων Χριστιανικώνών και κινήσεων, προφορικά και γραπτά, δεν είναι μόνο οι «τριαδικοί όροι», τους οποίους ήδη αναφέραμε με λεπτομέρειες (τριάδα, τρισυπόστατος, ομοούσιος, συνάναρχος, αδιαίρετος, Θεός Υιός, κλπ), αλλά είναι και οι ακόλουθοι ορισμοί: **Θεομήτωρ, Θεοτόκος** (ο Θεός είναι αιώνιος και άναρχος, δεν γεννιέται), **Παν-Αγία, πανάγιος**, κλπ (ο Θεός δεν αναφέρεται στην Βίβλο ως «**παν-Αγιος**», παρ'όλο που είναι, αλλά απλά «**άγιος**»). Επίσης οι όροι και οι εκφράσεις **προπατορικό αμάρτημα, επιφοίτηση του αγίου Πνεύματος**, κλπ είναι ανύπαρκτοι μέσα στην Βίβλο. Η πρώτη αποστολική εκκλησία δεν έκανε καμιά και ποτέ χρήση αντί Βιβλικών όρων.

Γ. ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΤΡΙΑΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Εάν ζητηθεί από κάποιον, που ακολουθεί την τριαδική διδασκαλία του Συμβόλου της Πίστεως, να στηρίξει την άποψή του και να απαντήσει, τι πιστεύει ότι είναι «αγία Τριάδα», αβίαστα θα απαντήσει «Τριάδα είναι Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα». Εάν στη συνέχεια του ζητηθούν λεπτομέρειες για θέμα αυτό, επειδή θα βρεθεί σε αμηχανία και θα πέφτει σε αντιφάσεις και επειδή η

απάντησή του δεν θα πειθεί, θα κλείσει το θέμα δίνοντας την συνηθισμένη για τις περιπτώσεις αυτές απάντηση, που είναι ότι **«αυτό είναι το μυστήριο της τριαδικότητας»** και με την απάντηση αυτή προσπερνούν πολύ εύκολα ένα τόσο ουσιώδες θεολογικό θέμα. Ήδη, για το «μυστήριο της τριαδικότητας» είχαμε ασχοληθεί και στο 5^ο κεφάλαιο, χωρίς όμως να μπορούμε σε λεπτομέρειες. Το γεγονός όμως ότι το δόγμα της τριάδας είναι μυστήριο, που δεν μπορεί να κατανοηθεί ή να εξηγηθεί, αποδεικνύει ότι δεν είναι Βιβλική διδασκαλία. Αντίθετα, συνέχεια ο Λόγος του Θεού αναφέρει ότι μπορούμε να γνωρίσουμε και να κατανοήσουμε τη διδασκαλία περί Θεού:

- *«Ελεγε λοιπόν ο Ιησούς προς τους Ιουδαίους τους πιστεύσαντας εις Αυτόν· Εάν εσείς μείνετε εις τον λόγο τον εμόν (τον δικό Μου) είσθε αληθώς μαθηταί μου, και θέλετε γνωρίσει την αλήθειαν, και η αλήθεια θέλει σας ελευθερώσει»* (Ιωάννης Η/8:31-32).
- *«Αγίασον αυτούς εν τη αληθεία Σου· ο λόγος ο ιδικός σου είναι αλήθεια»* (Ιωάννης ΙΖ/17:17).
- *«Πάντα δοκιμάζετε, το καλόν κατέχετε»* (Α΄ Θεσσαλον. Ε/5:21).
- *«...Προσκεκολλημένος εις τον πιστόν λόγον της διδασκαλίας, διά να είναι δυνατός και να προτρέπη διά της υγιαινούσης διδασκαλίας και να εξελέγχει τους αντιλέγοντας»* (Τίτος Α/1:9).
- *«Συ όμως παρηκολούθησας την διδασκαλίαν μου, την διαγωγήν, την πρόθεσιν, την πίστιν, την μακροθυμίαν, την αγάπην, την υπομονήν»* (Β΄ Τιμόθεου Γ/3:10).

Η διδασκαλία για τη φύση του Θεού είναι ένα από τα θεμελιώδη δόγματα της Βίβλου, κατέχει την κυρίαρχη θέση, γι' αυτό θα πρέπει να επιδιώκουμε να κατανοήσουμε τουλάχιστον τα ουσιώδη σημεία της φύσης του Θεού, τα οποία Αυτός μας έχει αποκαλύψει στον Λόγο Του. Αν και πιστεύω ότι οι λεπτομέρειες για τη φύση και το χαρακτήρα του δημιουργού του σύμπαντος, δεν θα μας αποκαλυφθούν στο πλήρες στη ζωή αυτή, οι θεμελιώδεις διδασκαλίες όλων των κυριοτέρων Βιβλικών δογμάτων μας έχουν αποκαλυφθεί στον θεόπνευστο Λόγο του Θεού.

Είναι παράλογο και αδικαιολόγητο η διδασκαλία περί Θεού να είναι ένα «*κεκαλυμμένο μυστήριο*», το οποίο να είναι αδύνατο να κατανοηθεί, γιατί ο Θεός **απαιτεί από εμάς**, όχι απλά να γνωρίζουμε τις διδασκαλίες της Αγίας Γραφής, αλλά να έχουμε επίγνωση και αποκάλυψη του Λόγου Του, ώστε να μπορούμε να αποδεικνύουμε εάν οι διδασκαλίες αυτές είναι σωστές ή όχι και να μπορούμε να τις τεκμηριώνουμε και στους άλλους, ώστε να γνωρίσουν το μεγαλείο και τη δόξα του Κυρίου των δυνάμεων. **Ο Θεός θα ήταν άδικος, εάν απαιτούσε από μας να κάνουμε κάτι που θα μας ήταν αδύνατον.**

Δεν είναι επιθυμία του Θεού να παραμείνει συγκαλυμμένος και κρυμμένος και να μην αποκαλύπτει τον εαυτό Του. Όρισε την αληθινή φύση Του μέσα στον Λόγο Του και αυτές οι διακηρύξεις μπορούν να διαβαστούν και να κατανοηθούν από τους αγίους Του, που λυτρώθηκαν με το αίμα της θυσίας του Υιού Του. Ο Θεός περιμένει από εμάς να γνωρίσουμε και να κατανοήσουμε ό,τι έχει πει σχετικά με τον Εαυτό Του. Θα πρέπει να καταλάβουμε ότι σαν αναγεννημένα παιδιά Του είμαστε πρίγκιπες του ουρανού, είμαστε «*υιοί Του και θυγατέρες*» και έχουμε όλα τα προνόμια ως γιοι του μεγάλου Βασιλιά. **Ξέρουμε** ποιος είναι ο Κύριός μας, **ξέρουμε** ποιος είναι ο Θεός που υψώνουμε, που λατρεύουμε και που δοξάζουμε, **ξέρουμε** ποιος κατοικεί μέσα μας, για τα πριγκιπόπουλα του Θεού δεν υπάρχουν πλέον «*μυστήρια*» γιατί είμαστε «*...οικονόμοι - διαχειριστές των μυστηρίων του Θεού*» (Α΄ Κορινθίους Δ/4:1).

Υπάρχει πολύ μεγάλη αντίφαση ανάμεσα στο «τι λέγει η Βίβλος» και στο «τι λένουν οι τριαδικοί του δόγματος του Αθανασίου» για τη διδασκαλία περί Θεού. Οι υποστηρικτές του Συμβόλου της Πίστewς και γενικά οι ακολουθούντες την τριαδική διδασκαλία επιμένουν ότι «δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τη φύση του Θεού», γιατί είναι μυστήριο και εφόσον προσπαθούμε να το κάνουμε αυτό, παραβιάζουμε το «*απόρρητο*» του Κυρίου.

Για επιβεβαίωση, θα αναφερθούν παρακάτω μια σειρά από γραπτές μαρτυρίες από τη διεθνή και Ελληνική βιβλιογραφία:

01. «Το ιερό μυστήριο της τριάδας είναι κάτι που το φως του δεν έχει αποκαλυφθεί ανάμεσα στους ανθρώπους, ώστε να το κατανοήσουν...ο φυσικός νους **δεν είναι ικανός να συλλάβει** ή να εξηγήσει την τριαδική αντίληψη».

02. «...Ο Θεός, **τρεις σε ένα**, είναι πέραν της αντιλήψεώς μας ..πέραν από το νου μας ...**το μυστήριο της τριάδας** υπερβαίνει το νουαυτό το ιερό δόγμα είναι πάνω από τη λογική».

03. «Το μυστήριο της τριάδας ...**είναι θείας αποκαλύψεως** και πρέπει να λατρεύεται από αυτούς οι οποίοι ταπεινά και πιστά το δέχονται. Η τριάδα είναι ένα αντικείμενο πίστης ...η τριάδα των θείων προσώπων στην ενότητα της ουσίας **είναι τελείως υπερφυσική**, και πρέπει να την δεχτούμε με πίστη».

04. «Υπάρχουν διαχωρισμοί με τέλεια έννοια ή ορισμό των λέξεων, υπάρξεις που χρησιμοποιήθηκαν για να διαχωρίσουν τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα... **τρία πρόσωπα αλλά μια θεότητα δεν μπορούν πλήρως να ορισθούν**... η Βίβλος δεν μας προσφέρει κανένα ορισμό της τριάδας».

05. «...Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από την ανεξερεύνητη φύση του Θεού ...**ο ένας Θεός σε τρία πρόσωπα** είναι μια τολμηρή σύλληψη ...είναι ένα θεικό αίνιγμα όπου ένας κάνει τρεις, και οι τρεις έναν. Πράγματι η περιορισμένη σκέψη μας δεν μπορεί να κατανοήσει πιο πολύ την τριάδα σε ενότητα, όπως μια καρυδόφλουδα δεν μπορεί να χωρέσει την θάλασσα».

06. «Συμβούλια και θεολόγοι ...έχουν συγκρουσθεί με το ανέκφραστο μυστήριο **των τριών υποστάσεων της θεότητας**... δεν μπορούμε πλήρως να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο υπάρχουν οι 3 ξεχωριστές προσωπικότητες μέσα στη θεότητα».

07. «...Είναι αδύνατον να περιγράψουμε με ανθρώπινα μέσα την βαθύτατη αλήθεια που αφορά **τα τρία πρόσωπα**, που από τελούν τη θεότητα».

08. «Η τριάδα είναι υπεράνω κάθε δυνατότητας για τέλεια σύγκριση και εξήγηση. Δεν μπορούμε να βρούμε **μια τέλεια ανα-**

λογία του θεολογικού δόγματος που εξετάζουμε».

09. «Το ζήτημα που εκφράστηκε με τον όρο τριάδα φαίνεται να είναι πέρα από οτιδήποτε μπορεί ο νους μας να συλλάβει, να αιτιολογήσει και να εξηγήσει λογικά ό,τι αφορά τον Θεό της Γραφής. **Το δόγμα της τριάδας είναι όλο ένα μυστήριο**».

10. «Είναι πέραν της δυνάμεως της εκκλησίας σ' αυτό το δόγμα ως και σε άλλα, να ικανοποιήσει τον ερευνητικό ανθρώπινο νου. Όταν ο ανθρώπινος νους ζητά μια γνώμη πάνω σ' αυτό το θέμα, η εκκλησία θα δηλώσει αμετακίνητα ότι αν επιθυμούμε να συλλάβουμε και να μιλήσουμε επιμελώς για τον Θεό, **πρέπει να διαλέξουμε μεταξύ** Μοναρχιανισμού, Μονοθεϊσμού ή Τριθεϊσμού, ή πρέπει να παραδεχθούμε τρία πρόσωπα και να αποδεχθούμε την πίστη της μιας ουσίας ή πάλι τα ίδια».

11. «Το δόγμα της τριάδας **είναι ακατανόητο** για την ανθρώπινη λογική, και οτιδήποτε άλλο ανάλογο που μπορεί να παρουσιάσει για να το ερμηνεύσει σαν κατανοητό, διασπάται στο τέλος γιατί δεν υπάρχει τίποτα σ' ολόκληρο το σύμπαν που να μπορεί να συγκριθεί τέλεια μ' αυτό».

❖ Από τις παραπάνω γραπτές μαρτυρίες, ένας αντικειμενικός μελετητής θα διαπιστώσει ότι στις μαρτυρίες αυτές κυριαρχούν 3 κοινά χαρακτηριστικά: **Ασάφεια, Μυστήριο και Τριθεϊσμός**. Συμβαίνει ακριβώς ότι συμβαίνει με το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου, το οποίο στα 42 άρθρα το κύριο χαρακτηριστικό του είναι η ασάφεια και η σύγχυση του αναγνώστη. Έτσι οι τριαδικοί πιστοί επιμένουν ότι δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τον Θεό, που είναι ένα «μυστήριο», αλλά η Βίβλος όμως μας αναφέρει το εντελώς αντίθετο, όπως βλέπουμε από τις μαρτυρίες της αμέσως παρακάτω:

- *«Σεις είσθε μάρτυρές μου, λέγει Κύριος, και ο δούλος μου, τον οποίον εξέλεξα, διά να μάθετε και να πιστεύσετε εις Εμέ και να εννοήσετε ότι εγώ αυτός είμαι· προ εμού άλλος Θεός δεν υπήρξεν ουδέ θέλει υπάρχει μετ' εμέ.. Εγώ, εγώ είμαι ο Κύριος· και εκτός εμού σωτήρ δεν υπάρχει»* (Ησαΐας ΜΓ/43:10-11).

- «Και θέλω σου δώσει θησαυρούς φυλαττομένους εις το σκότος και πλούτη κερυμμένα εν αποκρύφους· διά να γνωρίσεις ότι Εγώ είμαι ο Κύριος ο καλών σε κατ' όνομα, ο Θεός του Ισραήλ ...Εγώ είμαι ο Κύριος και δεν είναι άλλος· δεν υπάρχει εκτός Εμού Θεός· Εγώ σε περιέζωσα, αν και δεν Με εγνώρισας, **διά να γνωρίσουν από ανατολών ηλίου και από δυσμών, ότι εκτός εμού δεν υπάρχει ουδείς· εγώ είμαι ο Κύριος και δεν υπάρχει άλλος**» (Ησαΐας ΜΕ/45:3-6).
- «...Αλλ' ο καυχόμενος ας καυχάται εις τούτο, **ότι εννοεί και γνωρίζει Εμέ, ότι εγώ είμαι ο Κύριος, ο ποιών έλεος, κρίσιν και δικαιοσύνην επί της γης· επειδή εις ταύτα ευαρεστούμαι, λέγει Κύριος...**» (Ιερεμίας Θ/9:24).
- «Διά τούτο, ιδού, θέλω κάμει αυτούς ταύτην την φοράν να **γνωρίσουν, θέλω κάμει αυτούς να γνωρίσουν την χείρα μου και την δύναμίν μου, και θέλουν γνωρίσει ότι το όνομά Μου είναι ο Κύριος.....**» (Ιερεμίας Ις'/16:21).
- «Διότι ο Θεός ο ειπών να λάμψει φως εκ του σκότους, είναι (Αυτός) ο οποίος έλαμψεν εις τας καρδίας μας προς φωτισμόν της γνώσεως της δόξης του Θεού διά του προσώπου του Ιησού Χριστού» (Β' Κορινθίους Δ/4:6).
- «...Διά να σας δώσει ο Θεός του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ο Πατήρ της δόξης, πνεύμα σοφίας και αποκαλύψεως εις **επίγνωσιν αυτού, ώστε να φωτισθούν οι οφθαλμοί του νοός σας, εις το να γνωρίσετε ποία είναι η ελπίς της προσκλήσεως Αυτού, και ποιος (είναι) ο πλούτος της δόξης της κληρονομίας αυτού εις τους αγίους, και τι (είναι) το υπερβάλλον μέγεθος της δυνάμεως Αυτού προς ημάς τους πιστεύοντας κατά την ενέργειαν του κράτους της ισχύος Αυτού**» (Εφεσίους Α/1:17).
- «...Διά να περιπατήσητε αξίως του Κυρίου, ευαρεστούντες κατά πάντα, καρποφορούντες εις παν έργον αγαθόν και **αυξανόμενοι εις την επίγνωσιν του Θεού**» (Κολοσσαείς Α/1:10).

... ||| ...

Κεφάλαιο ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ και ΜΟΝΟΘΕΪΣΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

1. Η αποδοχή ή η απόρριψη του κειμένου του «Συμβόλου της Πίστεως» είναι και μία από τις **δογματικές διαφορές** μεταξύ των «τριαδικών» και των «μονοθεϊστικών» (μη τριαδικών) κινήσεων στη χώρα μας, αλλά δεν είναι αυτή, καθ' εαυτή η θεολογική διαφορά τους. Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε τη θεολογία των δύο κατηγοριών, καθόσον υπάρχουν μεταξύ τους βασικές αντίθετες δογματικές θέσεις και τοποθετήσεις σε ουσιώδεις διδασκαλίες της Βίβλου, με πρωταρχική και εξέχουσα θέση την απόδοχή ή την απόρριψη της τριαδικής διδασκαλίας, άλλωστε αυτό το μαρτυρεί και η ίδια η ονομασία τους:

«ΤΡΙΑΔΙΚΟΙ» αποκαλούνται όσοι δέχονται το τριαδικό δόγμα, που έχει θεσπιστεί και καθιερωθεί, τόσο με το **«Σύμβολο της Πίστεως»** των Οικουμενικών Συνόδων της Νίκειας και της Κωνσταντινούπολης, όσο και με το **«Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου»**, επάνω στο οποίο στηρίχθηκε το Σύμβολο των Οικουμενικών Συνόδων. Βέβαια οι υποστηρικτές του τριαδικού δόγματος ισχυρίζονται ότι η ολόκληρη η Βίβλος, ακόμα και από το 1^ο βιβλίο της, την Γένεση, αποκαλύπτει έναν «τριαδικό Θεό», προτάσσοντας ως βασικό τους επιχείρημα το εδάφιο Γένεσις Α/1:26, επειδή χρησιμοποιεί ρήμα σε πληθυντικό αριθμό: *«...Και είπεν ο Θεός, Ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπον κατ' εικόνα ΗΜΩΝ, καθ' ομοίωσιν ΗΜΩΝ· και ας εξουσιάξει επί των ιχθύων της θαλάσσης....κλπ»* (κείμενο Βάμβα).

Για τα επιχειρήματα των ακολουθούντων την τριαδική διδασκαλία έχουμε αφιερώσει 2 ολόκληρα κεφάλαια, όπου στο «17ο κεφάλαιο» αναφέρονται 8 βασικά επιχειρήματά τους μέσα από

την Παλαιά Διαθήκη και στο «18ο κεφάλαιο» αναφέρονται 10 επιχειρήματά τους από την Καινή Διαθήκη. Επίσης, βασικά επιχειρήματά της τριαδικής δογματικής θεολογίας αναφέρθηκαν στο «9ο κεφάλαιο», στο οποίο αναλύσαμε το λεγόμενο «**ΚΕΝΩΤΙΚΟ Ζήτημα**» και θα αναφερθούν και στο «19ο κεφάλαιο», όπου εξετάζουμε το θέμα «η δεξιά του Θεού και ο θρόνος του Θεού».

«ΜΟΝΟΘΕΙΣΤΕΣ» αποκαλούνται όσοι απορρίπτουν την τριαδική διδασκαλία, που θεσπίστηκε από τις Οικουμενικές Συνόδους και με την πάροδο των αιώνων η διδαχή αυτή έγινε αποδεκτή από τα μεγάλα δόγματα του Χριστιανισμού. Οι «**μονοθεϊστές**» στη χώρα μας, δεν χρησιμοποιούν την ονομασία «**αντιτριαδικοί**» (την οποία τους προσάπτουν οι τριαδικοί), καθόσον αντιτριαδικοί θεωρούνται και οι Μάρτυρες του Ιεχωβά, με τους οποίους οι μονοθεϊστές έχουν τεράστιες θεολογικές διαφορές, ειδικά στο θέμα της θεότητας του Ιησού Χριστού, την οποία οι Μάρτυρες απορρίπτουν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι εδώ στη χώρα μας, οι τριαδικοί πιστοί, όλους όσους δεν δέχονται γενικά το τριαδικό δόγμα, δεν τους αποκαλούν, ούτε «αντιτριαδικούς», ούτε «μονοθεϊστές», αλλά τους αποδίδουν την ονομασία «**JESUS ONLY**» και μάλιστα το αναφέρουν αυτό **ως μεγάλη μομφή** (κατηγορία), γιατί πιστεύουν ότι έχουν πέσει σε πλάνη, που κατά την άποψή τους, η πλάνη αυτή είναι στο ότι ΔΕΧΟΝΤΑΙ «Μόνο τον ΙΗΣΟΥ» (εξ' ού και "Jesus Only") και ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΝ τον Πατέρα. Στην πορεία με στοιχεία θα αναφέρουμε ότι αυτή η άποψη των τριαδικών για τους μη τριαδικούς μονοθεϊστές δεν ισχύει. Για να είναι όμως αντικειμενική η μελέτη μας και για να μην αφήνει κενά, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι παγκόσμια οι μονοθεϊστικές (μη τριαδικές) εκκλησίες, οι ομάδες και όλες οι σχετικές κινήσεις, φέρουν τη γενική ονομασία «**Εκκλησίες του Ονόματος του Ιησού**». Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διαβάσει το βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο «**ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**» (κωδικός 34), καθώς και το βιβλίο «**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ**» του Χρήστου Χαλκιά (εκδόσεις ΟΡΟΣ).

2. Όπως ο όρος "τριαδικός-τριάδα" δεν αναφέρεται στην Αγία Γραφή, το ίδιο και ο όρος "μονοθεϊστής", είναι και οι δύο ανθρωπίνιοι όροι, οι οποίοι εκφράζουν διαφορετικές θεολογικές θέσεις. Ο σωστός όρος είναι "μη τριαδικός", καθόσον και οι τριαδικοί είναι μονοθεϊστές. Κατά την προσωπική μου άποψη, η δόκιμη διάκριση είναι: (1) Σε **«μονοθεϊστές που ακολουθούν την ΤΡΙΑΔΙΚΟΤΗΤΑ του Θεού»** και (2) Σε **«μονοθεϊστές που ακολουθούν την ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ του Θεού»**. Πιστεύω ότι μέση κατάσταση δεν υπάρχει, καθόσον στην Αγία Γραφή δεν υπάρχουν "γκρίζες ζώνες" και ο "Λόγος" είναι καθαρός.

Θα ρωτήσει κάποιος εύλογα: **«Σήμερα οι πιστοί της κατεστημένης εκκλησίας, η οποία είναι τριαδική, έχουν ξεφύγει τελείως από τις αλήθειες του ευαγγελίου του Ιησού, λατρεύουν και προσκυνούν εικόνες, αγάλματα, σταυρούς, ανθρώπινα λείψανα, αντικείμενα και πολλά άλλα, αυτοί οι ονομαζόμενοι Χριστιανοί δεν είναι ειδωλολάτρες;»**. Ο απόστολος Παύλος, ο πρώην Σαούλ και σκληρός διώκτης της εκκλησίας του Ιησού Χριστού, όταν αργότερα πίστεψε είπε ότι **«αγνοών έπραξα εν απιστία»** (Α' Τιμόθεου Α/1:13), που σημαίνει πως ότι έκανε, το έκανε από άγνοια της αλήθειας και έλλειψη αληθινής πίστης, δεν είχε αποκάλυψη της αλήθειας.

Το ίδιο σήμερα και οι πιστοί της κατεστημένης εκκλησίας, ότι κάνουν, **το κάνουν από άγνοια**, είναι άνθρωποι που αγαπούν τον Θεό, αλλά δεν έχουν αναγέννηση και εφόσον δεν έχουν προσωπική ζωντανή σχέση με τον αναστημένο Ιησού, βαδίζουν σε λάθος πορεία και είναι σκληρός ο λόγος να τους αποκαλούμε **ειδωλολάτρες**. Ας λάβουμε παράδειγμα από τον Παύλο, που όταν επισκέφθηκε την Αθήνα και είδε την πόλη γεμάτη από είδωλα, πως ενήργησε με σοφία και αγάπη Θεού. Δεν τους αποκάλεσε "ειδωλολάτρες", αλλά τους μίλησε για τα **"σεβάσματά"** τους (Πράξεις ΙΖ/17:23) και ταυτόχρονα τους μίλησε για τον ένα και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει και δεν τους άφησε στο σκοτάδι.

Στο βιβλίο αυτό, γίνεται παρουσίαση πως επεκράτησαν οι αρχαίες δοξασίες μέσα στον Χριστιανισμό και στη συνέχεια υιοθετήθηκαν και παρουσιάζουμε ποια είναι η αληθινή διδασκαλία

της Αγίας Γραφής και όχι τα εντάλματα των ανθρώπων. Η μελέτη μας εστιάζεται στο σύστημα και όχι στους λειτουργούς του συστήματος, οι οποίοι ενεργούν από άγνοια. Για τον λόγο αυτό, πριν αναφερθούμε στις δογματικές διαφορές μεταξύ των δύο κατηγοριών (τριαδικών και μονοθειστών) κρίνεται αναγκαίο να γίνει η παρακάτω βασική διευκρίνιση, που αφορά τους τριαδικούς πιστούς, οι οποίοι **είναι αναγεννημένοι και βαπτισμένοι με το άγιο Πνεύμα.**

Προσέξτε τον λόγο τούτο: Είναι προσβολή κατά του ίδιου του Θεού, όταν κάποιος τολμήσει και αποκαλέσει ειδωλολάτρες τριαδικούς **αναγεννημένους** πιστούς, επειδή δέχονται τρισυπόστατο Θεό, ή Θεό με 3 πρόσωπα, όταν ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς τους έχει λυτρώσει με το αίμα Του και τους έχει χρίσει με το άγιο Πνεύμα Του. **Δεν είμαστε εμείς ανώτεροι του Κυρίου και δεν είμαστε εμείς που σώζουμε και χρίουμε, ώστε να διορθώνουμε τον Κύριο ότι έκανε λάθος.**

Εφόσον ο Κύριος τους δέχθηκε μέσα στην ποίμνη Του, τότε όλοι, τριαδικοί και μη τριαδικοί, είναι ΕΝΑ σώμα εν Χριστώ Ιησού και αυτό ισχύει και για πιστούς αναγεννημένους και βαπτισμένους με άγιο Πνεύμα, οι οποίοι εξακολουθούν να παραμένουν μέσα στην κατεστημένη εκκλησία. Οι διαφορές μεταξύ των δύο κατηγοριών έγκειται στις «αποκαλύψεις» που έχουν, ανάλογα με την αφιέρωσή τους. Όποιοι έχουν περισσότερες αποκαλύψεις και ακολουθούν την αλήθεια του Λόγου του Θεού, τότε ανοίγουν **οι καταρράκτες των ευλογιών** του ουρανού, όποιοι όμως δεν ακολουθούν την «αλήθεια» (από άγνοια και έλλειψη επίγνωσης) τότε **χάνουν ευλογίες**, αλλά οι πιστοί και των 2 κατηγοριών έχουν χρισθεί από τον άγιο των αγίων και αποτελούν ένα σώμα.

❖ Εάν ομαδοποιήσουμε τις διαφορές μεταξύ των «τριαδικών» και των «μονοθειστών» (μη τριαδικών) και τις περιορίσουμε, όσο το δυνατόν σε μικρότερο αριθμό, τότε θα καταλήξουμε σε 4 μεγάλες δογματικές διαφορές, οι οποίες έχουν σχέση:

(1) Με την ΠΡΟΫΠΑΡΞΗ ή ΜΗ του Ιησού, εάν δηλαδή προ-υπήρχε ο Ιησούς ως «Θεός Υιός», ή ως «Λόγος του Θεού».

- (2) Με το ποια ΘΕΟΤΗΤΑ κατοικούσε μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού. Κατοικούσε η θεότητα του Πατέρα ή η θεότητα του Θεού Υιού!
- (3) Με το ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ στο όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ και όχι στους τίτλους (Πατέρας - Υιός - άγιο Πνεύμα), και
- (4) Με την αποδοχή ή μη του ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ που ακολουθεί και η κατεστημένη Ελληνική Ορθόδοξη εκκλησία.

Για τις 4 παραπάνω περιπτώσεις, θα αναφερθούμε **συνοπτικά**, καθόσον τα βασικά σημεία αυτών, τα έχουμε ήδη θίξει σε προηγούμενα κεφάλαια. Για τον λόγο αυτό, εδώ θα γίνει μια **ανακεφαλαίωση** των προηγούμενων αναλύσεων, με προσθήκη και **νέων στοιχείων** για την καλύτερη κατανόηση του θέματος.

1. Η ΠΡΟΪΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

(ως «ο Θεός Υιός» ή ως «ο Λόγος του Θεού»;

(α) Η τριαδική θεολογία, όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενα κεφάλαια, δέχεται με πολύ καθαρό τρόπο, χωρίς να αφήνει αμφισβητήσεις την προϋπαρξη του «**Θεού Υιού**», γνωρίζοντας οι υποστηρικτές της άποψης αυτής ότι τέτοιος όρος ρητά δεν αναφέρεται μέσα στην Βίβλο, πλην όμως σε πολλά δογματικά τους βιβλία και διδασκαλίες τους χρησιμοποιούν τους όρους «ΘΕΟΣ Πατέρας», «ΘΕΟΣ Υιός» και «ΘΕΟΣ Άγιον Πνεύμα», γεγονός που οδηγεί στην **ασυνείδητη** «αποδοχή» τριών θεοτήτων, λόγω άγνοιας. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε στο **18ο** κεφάλαιο.

Όπως προαναφέρθηκε, ο αναγεννημένος και βαπτισμένος με άγιο Πνεύμα τριαδικός, όταν αναφέρεται σε θεότητες ή σε υποστάσεις, σε καμιά περίπτωση δεν θεωρείται "ειδωλολάτρης", απλά (κατά τους μη τριαδικούς - μονοθεϊστές) δεν έχει καθαρή αποκάλυψη και επίγνωση για το "**ποιος** είναι ο Πατέρας", "**ποιος** είναι ο Υιός" και "**ποιος** είναι το άγιο Πνεύμα του Θεού". Ενώπιον του Κυρίου είναι άγιος και πολύτιμος, μέλος του **ενός** σώματος.

(β) Η μονοθεϊστική θεολογία αντίθετα δέχεται την προϋπαρξη, όχι του «Θεού Υιού», αλλά του «Λόγου του Θεού», ο οποίος Λόγος «*σαρξ εγένετο....εσκήνωσεν εν ημίν*» (Ιωάννης

A/1:1,14, αρχαίο κείμενο), σύμφωνα με την οποία ο Ιησούς δεν είναι ο «Θεός Υιός», αλλά ο «Υιός του Θεού» και κατά συνέπεια ΔΕΝ ΕΝΣΑΡΚΩΘΗΚΕ ο προϋπάρχων Ιησούς, ως «Θεός Υιός», αλλά ΕΝΣΑΡΚΩΘΗΚΕ ο «Λόγος» του Πατέρα, που βρισκόταν μέσα στον «κόλπο» του Πατέρα (Ιωάννης A/1:18) και που «εξήλθε» από τον Πατέρα (Ιωάννης Η/8:42, ΙΓ/13:3, κλπ) και κατά τον απόστολο Παύλο «*ότε όμως ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ΕΞ-ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ο Θεός τον Υιόν αυτού, ο οποίος εγεννήθη εκ γυναικός και υπετάγη εις τον νόμον*» (Γαλάτες Δ/4:4).

2. Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

(η θεότητα του «Θεού Υιού» ή του «Θεού Πατέρα»);

(α) Η τριαδική διδασκαλία διακηρύττει, ΑΛΛΟΤΕ ότι μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού κατοικούσε η θεότητα του προϋπάρχοντα «Θεού Υιού», **που άφησε την δόξα Του στον ουρανό και έλαβε δούλου μορφή**, στηριζόμενοι στο Φιλιππησίους Β/2:5-8 και ΑΛΛΟΤΕ ότι μέσα Του κατοικούσε ο Πατέρας, αναφέροντας τα σχετικά εδάφια από την Βίβλο ("Πατήρ ο μένων εν Εμοί, ούτος εκτελεί πάντα τα έργα...", κλπ). Επειδή δεν μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο, εδώ υπάρχει κάποια σύγχυση, η οποία, κατά την άποψή μου, οφείλεται στο γεγονός ότι η πλειοψηφία των τριαδικών ομολογιών στη χώρα μας (όχι στο εξωτερικό) έχει αποδεχτεί και έχει υιοθετήσει ορολογίες από την κατεστημένη Ορθόδοξη εκκλησία, όπως «τρισυπόστατος», «ομοούσιος», «αδιαίρετος» και «συνάναρχος» και το βασικό με τις ορολογίες αυτές είναι ότι μεταξύ των τριαδικών ομολογιών που κηρύττουν αναγέννηση και σωτηρία για του αίματος του Ιησού, δεν υπάρχει **κοινή ταύτιση στην ερμηνεία** των θεολογικών αυτών όρων, τουλάχιστον στα βασικά τους σημεία.

Οι μόνες αξιόλογες προσπάθειες για την ερμηνεία του «τριαδικού» Θεού και των προαναφερομένων ορολογιών, είχε γίνει κατά τη δεκαετία του 80' από τον τότε ποιμένα της Ελεύθερης Ευαγγελικής Εκκλησίας Αθηνών Θάνο Καρμπόνη, με μια σειρά λεπτομερών μαθημάτων. Σχετική μελέτη για τον τριαδικό Θεό είχε κάνει και ο Εβραίος Ντέιβιντ Κούπερ και ίσως να είναι η μονα-

δική που υπάρχει στη διεθνή βιβλιογραφία, που έχει γίνει από μονοθεϊστή Εβραίο. **Εδώ δεν αναφερόμαστε στην ορθότητα ή μη της ερμηνείας, αλλά στην ύπαρξη συγκροτημένης θεολογίας για τη διδασκαλία του τριαδικού Θεού.**

Αξίζει να σημειωθεί ότι και μεταξύ των τριαδικών πιστών και ειδικότερα των Ευαγγελικών Ελληνικών εκκλησιών, υπάρχουν μεγάλες και ουσιώδεις διαφορές στην ερμηνεία της τριαδικότητας του Θεού, που έχει σχέση με το λεγόμενο **«κενωτικό ζήτημα»**, μία θεολογική διαφορά που είχε φέρει ισχυρό εσωτερικό σχίσμα στην Ευαγγελική κίνηση στην Ελλάδα, χωρίς όμως να έχει επέλθει και διάσπαση. Οι Ελληνικές Πεντηκοστιανές τριαδικές εκκλησίες στο «κενωτικό θέμα» ακολουθούν κατά βάση χαλαρή έως και αδιάφορη στάση. Για το κενωτικό ζήτημα έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στο **«9ο κεφάλαιο»**.

Είναι ιστορικά επιβεβαιωμένο ότι οι πρώτες αιρέσεις που εμφανίστηκαν κατά την αποστολική και μεταποστολική περίοδο (2^ο και 3^ο μ.Χ. αιώνα), ήταν αποτέλεσμα της χρήσης θεολογικών όρων που δεν υπάρχουν μέσα στην Βίβλο και κατά συνέπεια οι υπεύθυνοι της εκκλησίας στην προσπάθειά τους να ερμηνεύσουν τους όρους αυτούς οδηγήθηκαν σε λανθασμένες διδασκαλίες, που στη συνέχεια δημιούργησαν σχίσμα και διάσπαση στο ενιαίο σώμα της εκκλησίας του Ιησού. **Τέτοιες κινήσεις ήταν οι Μονοφυσίτες, οι Πατροπασχίτες, κλπ, οι «αιρέσεις» δηλαδή των Αρείου, Νεστόριου, Μακεδόνιου, Ευτυχή και άλλων.**

Σήμερα το φαινόμενο αυτό συνεχίζεται από τους υπεύθυνους των τριαδικών κινήσεων, όταν καλούνται να ερμηνεύσουν θεολογικά και να εξηγήσουν με λεπτομέρειες τους αντί Βιβλικούς (Ορθόδοξους) όρους, όπως τριάδα, τριςυπόστατος, ομοούσιος, αδιαίρετος, συνάναρχος, Θεοτόκος, κλπ.. Όσοι δεν είναι βαθείς γνώστες της τριαδικής θεολογίας, δεν έχουν δηλαδή επίγνωση της διδασκαλίας αυτής, δίνουν την εύκολη απάντηση ότι αυτό είναι ένα μυστήριο, το **«μυστήριο της τριαδικότητας»** και έτσι προσπερνούν πολύ εύκολα ένα τόσο ουσιώδες θεολογικό θέμα.

Για τους αναγεννημένους πιστούς (σε όποια ομολογία και αν

ανήκουν), όπως ήδη έχουμε αναφέρει δεν υπάρχουν «μυστήρια», γιατί ο Κύριος είναι που αποκαλύπτει τα μυστήρια στα παιδιά Του, που είναι «*οικονόμοι των μυστηρίων και της πολυειδούς χάριτος του Θεού*», είναι διαχειριστές των αποκεκαλυμμένων μυστηρίων του Κυρίου. **Άλλο** είναι να πιστεύει κάποιος στην «τριάδα» και **άλλο** είναι να πιστεύει στον Πατέρα, στον Υιό και στο άγιο Πνεύμα του Θεού, είναι δύο τελείως διαφορετικά θεολογικά θέματα, που επιφανειακά φαίνονται να ταυτίζονται και εκεί είναι που προσκόπτουν όσοι δεν έχουν επίγνωση του Θεού.

(β) Η μονοθεϊστική διδασκαλία αντίθετα δέχεται ότι μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού κατοικούσε **μόνο** η θεότητα του Πατέρα και ότι ο Ιησούς είχε και τις **2** φύσεις, ήταν τέλειος ως άνθρωπος (ο **Υιός του ανθρώπου**) και τέλειος ως η φανέρωση του Θεού Πατέρα (ο **Υιός του Θεού**), δηλαδή η θεία φύση του Υιού ήταν του Πατέρα, ο οποίος κατοίκησε μέσα Του «χωρίς μέτρο». Κατά τον απόστολο Παύλο κατοίκησε μέσα στον Ιησού «ΠΑΝ το πλήρωμα» της θεότητας του Πατέρα σωματικά, εξ' ού και τα λόγια του Ιησού προς τον Φίλιππο: «...*Όποιος είδεν Εμέ είδε τον ΠατέραΔεν πιστεύεις ότι Εγώ είμαι εν τω Πατρί και ο Πατήρ είναι εν Εμοί; τους λόγους, τους οποίους Εγώ λαλώ προς εσάς, απ' εμαντού δεν λαλώ· αλλ' ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί αυτός εκτελεί τα έργα*» (Ιωάννης ΙΔ/14:9-11). Το «**ΕΝ**» (=μέσα) υποδηλώνει ενότητα δύο προσώπων (όχι δύο θεών), του ΘΕΟΥ Πατέρα και του ΑΝΘΡΩΠΟΥ Ιησού Χριστού. Έχουμε πλήρη ταύτιση της θείας φύσης με την ανθρώπινη φύση του Ιησού. Κατά συνέπεια η μονοθεϊστική διδασκαλία δέχεται και τον Πατέρα και τον Υιό και το άγιο Πνεύμα του Θεού, αλλά δεν δέχεται την «τριάδα», η οποία προϋποθέτει τρεις θείες προσωπικότητες, ομοούσιες, αδιαίρετες και **συνάναρχες, συνπροσκυνούμενες και συνδοξαζόμενες**, όπως ορίζεται στο «Σύμβολο της Πίστεως».

Συμπερασματικά, η μονοθεϊστική διδασκαλία στηρίζεται σε συγκροτημένη θεολογία για το «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ**», για το «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ**» και για το «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ**». Είναι **ΕΝΑΣ** Θεός, ο Πατέρας, που με το άγιο Πνεύμα Του κατοίκησε χωρίς μέτρο μέσα στον Υιό Του, τον εν-

σαρκωθέντα Λόγο Του. Οι μονοθεϊστές διακηρύττουν πίστη **με επίγνωση** στον Πατέρα Θεό, στον Ιησού και στο άγιο Πνεύμα του Θεού, αλλά όχι πίστη στη διδασκαλία της «τριάδας» ή της ονομαζόμενης «τριαδικότητας τους Θεού».

❖ Αυτές είναι οι δύο βασικές διαφορές μεταξύ τριαδικών και μονοθεϊστών, δηλαδή **η προϋπαρξη** ή μη του Ιησού ως Θεού Υιού ΚΑΙ ποια ήταν **η θεότητα** που κατοικούσε μέσα Του και όχι το ότι οι μονοθεϊστές πιστεύουν **«ΜΟΝΟΝ στον Ιησού»**, γι' αυτό και εδώ στην Ελλάδα τους αποκαλούν **“Jesus Only”**. Τέλος, αξίζει να διευκρινισθεί ότι **η θεολογία** των «Μαρτύρων του Ιεχωβά», που θεωρούνται ότι ανήκουν στις αντιτριαδικές ομάδες, **είναι συγγενής με την τριαδική**, γιατί έχει να κάνει με την προϋπαρξη "κάποιου". Ειδικότερα, όπως οι τριαδικοί αναγεννημένοι πιστοί δέχονται την προϋπαρξη του Ιησού Χριστού ως «Θεού Υιού», το ίδιο και οι Μάρτυρες του Ιεχωβά (που κατά τη γνώμη μου δεν έχουν αναγέννηση) δέχονται την προϋπαρξη του Ιησού, όχι ως **«Θεού Υιού»**, αλλά ως ενός **«αγγέλου»**, γεγονός που το διακηρύττουν και στα επίσημα βιβλία και περιοδικά τους.

Παρερμηνεύοντας τα εδάφια *«πρωτότοκος πάσης κτίσεως»* (Κολοσσαείς Α/1:15) και *«η αρχή της κτίσεως του Θεού»* (Αποκάλυψη Γ/3:14) υποστηρίζουν ότι ο Ιησούς ήταν ένας άγγελος (ο Μιχαήλ), ένα κτίσμα του Θεού, ένας κατώτερος θεός. Στο περιοδικό τους «ΞΥΠΝΑ» (22.09.1983, σελ.24) γράφουν: **«...Γι' αυτούς και πολλούς άλλους λόγους οι αληθινοί χριστιανοί διακρατούν την άποψη ότι ο Ιησούς δεν μπορεί να είναι “ο Θεός”, αλλά μάλλον ο Γιος Του»** και εξηγούν ότι δεν μπορεί να είναι **“ο Θεός”**, γιατί το οριστικό άρθρο **«ο»** ανήκει μόνο στον Πατέρα Θεό, τον Ιεχωβά όπως αυτοί τον αποκαλούν (βλ.επίσης «ΞΥΠΝΑ» 08.02.2002, σελ.16-17).

3. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

(στο όνομα του «Ιησού» ή στο όνομα των «3 τίτλων»);

Μία άλλη βασική διαφορά μεταξύ τριαδικής και μονοθεϊστικής διδασκαλίας είναι ο τρόπος που εφαρμόζουν για το βάπτισμα του πιστού στο νερό. **Οι τριαδικές εκκλησίες** στο σύνολό τους εφαρμόζουν το βάπτισμα στο νερό με την *ΚΑΤΑ ΓΡΑΜΜΑ*

επανάληψη της εντολής του Ιησού προς τους μαθητές Του, λίγο πριν αναληφθεί: *«Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ αυτούς εις το ΟΝΟΜΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»* (Ματθαίος ΚΗ/28:18-19). Με την καταβύθιση στο νερό του πιστού, ο βαπτίζων λέγει *«...Σε βαπτίζω στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»*, η βάπτισμα δηλαδή γίνεται στους τίτλους (Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα) και όχι στο «ΟΝΟΜΑ» που ανήκει και στον «Πατέρα» και στον «Υιό» και στο «άγιο Πνεύμα».

Αντίθετα, όλες οι **μονοθεϊστικές εκκλησίες** στη χώρα μας εφαρμόζουν το *ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ* της εντολής του Ιησού στο Ματθαίος ΚΗ/28:18-19 και βαπτίζουν «στο όνομα του Κυρίου Ιησού», κατά το παράδειγμα της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, καθόσον βλέπουμε τους αποστόλους ότι σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων να βαπτίζουν τους πιστούς στο όνομα, το ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, στο όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ (βλέπε: Πράξεις Β/2:38, Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, ΚΒ/22:16. Επίσης Γαλάτες Γ/3:27, Ρωμαίους ς'/6:3).

Είναι το όνομα που ανήκει και στον «**Πατέρα**» και στον «**Υιό**» και στο «**άγιο Πνεύμα του Θεού**», γιατί όλοι γνωρίζουν ότι το κατ' εξοχήν όνομα του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη είναι «**ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ**» (που σημαίνει «ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ») και το όνομα αυτό μεταφράζεται Ελληνικά «**ΙΗΣΟΥΣ**». Άρα ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ = ΙΗΣΟΥΣ και αυτό είναι το όνομα που ο Πατέρας το έδωσε στον Υιό Του, ο οποίος είναι ο κληρονόμος πάντων (Εβραίους Α/1:4, Ιωάννης ΙΖ/17:11, κλπ). Το ίδιο όνομα έχει και το άγιο Πνεύμα του Θεού, αφού ο Θεός είναι Πνεύμα (Ιωάννης Δ/4:24).

Η βασική δογματική διδασκαλία των μονοθεϊστών για το βάπτισμα στο νερό στο «όνομα του ΙΗΣΟΥ» και όχι στο «όνομα των ΤΙΤΛΩΝ» στηρίζεται στο ακόλουθο γεγονός: Ο πιστός βαπτίζεται **στο όνομα Εκείνου που τον έσωσε** και Τον ακολουθεί συμβολικά σε όλη την πορεία του μαρτυρίου Του (σταύρωση, θάνατο, ταφή και ανάσταση): *«Όσοι βαπτισθήκαμε εις ΧΡΙΣΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ, εις τον θάνατο Αυτού βαπτισθήκαμε...»*. Ειδικότερα ο αναγεννημένος πιστός ακολουθεί τον Ιησού σε 7 στάδια:

- **ΣΥΝΣΤΑΥΡΩΘΗΚΕ** με τον Ιησού Χριστό (Ρωμαίους ς΄/6:6, Γαλάτες Β/2:20).
- **ΣΥΝΑΠΕΘΑΝΕ** με τον Ιησού Χριστό (Ρωμαίους ς΄/6:3,7-8).
- **ΣΥΝΕΤΑΦΗΚΕ** με τον Ιησού Χριστό (Ρωμαίους ς΄/6:4, Κολοσσαείς Β/2:12).
- **Γίνεται ΣΥΜΦΥΤΟΣ** με τον Ιησού στο θάνατό Του (Ρωμαίους ς΄/6:5, Φιλιππησίους Γ/3:10-11).
- **ΕΝΔΥΕΤΑΙ** τον Κύριο Ιησού (Γαλάτες Γ/3:26-27, Ρωμαίους ΙΓ/13:14, Εφεσίους Δ/4:22-24).
- **ΣΥΝΑΝΕΣΤΗ** με τον Κύριο Ιησού (Ρωμαίους ς΄/6:5, Κολοσσαείς Β/2:12, Εφεσίους Β/2:6).
- **ΣΥΖΕΙ και ΣΥΜΒΑΣΙΛΕΥΕΙ** με τον αναστημένο Ιησού (Ρωμαίους ς΄/6:18, Εφεσίους Β/2:6).

Δηλαδή συνσταυρωνόμαστε, συναποθνήσκουμε, συνταφόμαστε και συνανασταινόμαστε με τον Ιησού Χριστό. **Άλλωστε ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ ο Πατέρας ή το άγιο Πνεύμα Του για να βαπτισθούμε σ' αυτούς.** Το βάπτισμα του πιστού στο νερό είναι τύπος του πραγματικού θανάτου του Ιησού, ο οποίος πέθανε στη δική μας θέση για να εξιλεώσει τη θεία δικαιοσύνη και να μας αγιάσει. Επειδή «ο μισθός της αμαρτίας είναι θάνατος» (Ρωμαίους ς΄/6:23) ο αμαρτωλός πρέπει να πεθάνει. Ο θάνατος του πιστού στο βάπτισμα είναι μεν συμβολικός, αλλά για τον Θεό λογίζεται σαν πραγματικός, γιατί γίνεται σαν απόδειξη της πίστης μας, γινόμαστε δηλαδή νεκροί κατά την αμαρτία. Στον υγρό τάφο θαβουμε τον παλιό (σαρκικό) άνθρωπο και ανασταίνεται ένας νέος (πνευματικός) άνθρωπος, ντυμένος με τη δικαιοσύνη του Ιησού.

Εδώ προκαλεί μεγάλη κατάπληξη, καθόσον την ίδια ακριβώς διδασκαλία δέχεται και η τριαδική θεολογία για την τυπολογία του ς΄/6ου κεφαλαίου της επιστολής προς Ρωμαίους. Γιατί λοιπόν δεν εφαρμόζουν το βάπτισμα στο νερό, σύμφωνα με την πρακτική της πρώτης αποστολικής εκκλησίας;

❖ Το βάπτισμα λοιπόν στο νερό είναι μία ακόμα (3^η) βασική θεολογική διαφορά μεταξύ «τριαδικών» και «μονοθεϊστών» στη

χώρα μας, αλλά αξίζει να αναφερθούν τρία (3) ακόμα σημαντικά γεγονότα επ' αυτού:

(1) Στο εξωτερικό οι διαχωριστικές γραμμές για τον τρόπο του βαπτίσματος στο νερό μεταξύ «τριαδικών» και «μονοθειστών» προ δεκαετιών έχουν ήδη αρχίσει να χαλαρώνουν, καθόσον σε χώρες που υπάρχει αναζωπύρωση το βάπτισμα στο νερό από τριαδικές εκκλησίες γίνεται ως εξής: «...**Σε βαπτίζω στο ΟΝΟΜΑ του Πατέρα και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, το οποίο όνομα είναι ΙΗΣΟΥΣ**». Είχα προ ετών την ευλογία να παρακολουθήσω μια παρόμοια τελετή βαπτίσματος στο νερό από τριαδική Πεντηκοστιανή εκκλησία στην περιοχή Essex της Αγγλίας.

(2) Γνωρίζω προσωπικά πολλές περιπτώσεις πιστών ανθρώπων εδώ στην Ελλάδα, που ενώ ανήκουν και ακολουθούν τριαδική διδασκαλία, να έχουν βαπτισθεί στο «όνομα του Κυρίου Ιησού», σύμφωνα δηλαδή με τον τρόπο που βάπτιζαν οι απόστολοι, ομολογώντας ότι εφόσον το έκαναν αυτό οι απόστολοι, ήξεραν τι έκαναν, γεγονός που σημαίνει ότι δεν παράκουσαν την εντολή του Ιησού στο Ματθαίος ΚΗ/28:18-19, αλλά είχαν αποκάλυψη από τον Ιησού για το θέμα αυτό. Τον **Δεκέμβριο του 2022**, Έλληνας τριαδικός εργάτης του Κυρίου, που δραστηριοποιείται στην Αμερική, βάπτισε στην Αθήνα άτομα στο «*όνομα του Κυρίου Ιησού*», σύμφωνα με την αποστολική πρακτική. Περί αυτού υπάρχει σχετική μαρτυρία στο Youtube.

(3) Θα πρέπει να σημειωθεί το γεγονός ότι **δεν υπάρχουν** ισχυρές αρχαιολογικές μαρτυρίες για την αυθεντικότητα του εδαφίου Ματθαίος ΚΗ/28:19, επάνω στο οποίο στηρίζονται οι ακολουθούντες την τριαδική θεολογία, γιατί στα αρχαιότερα χειρόγραφα, πριν τον 4^ο μΧ αιώνα, σχεδόν ολόκληρο το ΚΗ/28 κεφάλαιο του Ματθαίου **δεν έχει διασωθεί**. Η πιο ισχυρή απόδειξη είναι η μαρτυρία του εκκλησιαστικού συγγραφέα **Ευσέβιου**, επισκόπου Καισαρίας (264-340 μΧ), ο οποίος στα συγγράμματά του αναφέρει τη φράση «*εν τω ονόματί Μου*», αντί της φράσης «*εις το όνομα του Πατρός, και του Υιού και του αγίου Πνεύματος*». Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, συστήνουμε το βιβλίο των εκδό-

σεών μας με τίτλο «**ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ**» (κωδικός 10).

4. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Μια 4^η βασική διαφορά μεταξύ «τριαδικών» και «μονοθεϊστών» είναι η αποδοχή ή μη του «**ΣΥΜΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ**» ως ορθού και αλάνθαστου και κατά συνέπεια εάν βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με την Καινή Διαθήκη και ότι δεν εμπεριέχει δογματικά λάθη ή πλάνες. Για το θέμα αυτό, που είναι το κεντρικό του βιβλίου, εκθέτουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

(α) Είναι γνωστό ότι το «Σύμβολο της Πίστεως» έχει καθιερωθεί από τις δύο πρώτες Οικουμενικές Συνόδους της Ορθοδόξου (Ανατολικής) εκκλησίας, και οι Σύνοδοι τότε γινόντουσαν, όχι για να λύσουν τα πραγματικά πνευματικά προβλήματα, αλλά για να διορίζουν και να καθαιρούν ιεράρχες κατά τις προτιμήσεις των Βυζαντινών αυτοκρατόρων. Στο βιβλίο του Στυλιανού Χαραλαμπίκη «**Η ΜΑΥΡΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ**», που αναφέρεται ακριβώς στις Οικουμενικές Συνόδους, ο αναγνώστης θα εκπλαγεί διαβάζοντας για τις θρησκευτικές ίντριγκες (κλίκες) που υπήρχαν τότε και διοικούσαν την εκκλησία και υπάρχουν για το θέμα αυτό αξιόπιστα ιστορικά στοιχεία.

Ήδη αναφέρθηκε στο «1^ο κεφάλαιο» ότι στην **Α΄** Οικουμενική Σύνοδο που έγινε το **325** μ.Χ. στη Νίκαια και στην οποία έλαβαν μέρος 318 «πατέρες» της Ανατολικής εκκλησίας προήδρευσε ο Μέγας Κωνσταντίνος με τον τίτλο **Pontifex Maximus** δηλαδή, όχι με την ιδιότητα του αυτοκράτορα, αλλά με την ιδιότητα του Μεγάλου Αρχιερέα των ειδωλολατρών. Ο Β.Στεφανίδης στην «Εκκλησιαστική Ιστορία» του αναφέρει: «*Ο αυτοκράτωρ είχεν ιερατικόν χαρακτήρα. Ήδη οι εθνικοί αυτοκράτορες είχαν τοιούτον χαρακτήρα (ο ρωμαίος αυτοκράτωρ ήτο άκρος αρχιερεύς του εθνισμού, pontifex maximus)...*».

Η Σύνοδος εκείνη, είχε συγκληθεί για να καταδικάσει τη διδασκαλία του **Αρείου** ενάντια στη θεότητα του Ιησού Χριστού, αλλά οι στόχοι της κάθε άλλο παρά πνευματικοί ήταν και υπό την

προεδρία του «Μεγάλου Αρχιερέα» Κωνσταντίνου συνέταξε τα πρώτα **7** άρθρα του «Συμβόλου της Πίστεως».

Ακολούθησε αργότερα, η **Β΄** Οικουμενική Σύνοδος, η οποία συγκλήθηκε από τον αυτοκράτορα Θεοδοσίο τον Α΄ το έτος **381** μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη για να καταδικάσει τη διδασκαλία των οπαδών του **Μακεδονίου**, που αμφισβητούσαν τη θεότητα του αγίου Πνεύματος και στη Σύνοδο αυτή προστέθηκαν και τα υπόλοιπα άρθρα στο «Σύμβολο της Πίστεως», το οποίο έλαβε τη μορφή που εμείς σήμερα γνωρίζουμε.

Αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι μεταξύ των 318 πατέρων, που συμμετείχαν ως σύνεδροι στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο ήταν και ο **Διάκονος Αθανάσιος** (γνωστός αργότερα ως Μέγας Αθανάσιος) ο οποίος υπήρξε ο μεγαλύτερος πολέμιος του Αρείου και της διδασκαλίας του και θεωρείται ο εμπνευστής του τριαδικού δόγματος. Ο Αθανάσιος προκειμένου να στηρίξει τις δογματικές του θέσεις απέναντι στη διδαχή του Αρείου εξέδωσε ένα μανιφέστο (διακήρυξη) με 42 άρθρα, το οποίο έμεινε στην ιστορία γνωστό ως το «**Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου**», με βάση το οποίο στη συνέχεια καταρτίστηκε από την Α΄ και τη Β΄ Οικουμενική Σύνοδο το σημερινό «**Σύμβολο της Πίστεως**» με τα 12 τελικά άρθρα, τα οποία αποτελούσαν μια συνοπτική περιγραφή των 42 άρθρων του μανιφέστου του Αθανασίου και για το οποίο έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στα «κεφάλαια **5^ο** και **10^ο**».

Και οι υπόλοιπες Οικουμενικοί Σύνοδοι που ακολούθησαν στην πορεία των αιώνων, κινήθηκαν μέσα στο ίδιο πνεύμα. Εάν ο αυτοκράτορας ήταν **εικονομάχος**, διόριζε και εικονομάχο Πατριάρχη, εάν ο αυτοκράτορας ήταν **εικονολάτρης**, τότε διόριζε και εικονολάτρη Πατριάρχη. Το αποτέλεσμα ήταν οι Σύνοδοι που συγκαλούσαν, να παίρνουν αποφάσεις, σύμφωνα με τις πεποιθήσεις της εκάστοτε θρησκευτικής και πολιτικής εξουσίας (Πατριάρχη και αυτοκράτορα) και διακήρυτταν ότι έπαιρναν αποφάσεις με την οδηγία και την αποκάλυψη του Πνεύματος του Θεού.

Σήμερα εμείς καλούμαστε να αποδεχθούμε όχι ως θεόπνευστο, (γιατί ίσως είναι βαρύς ο όρος), αλλά ως σύμφωνο με

τον Λόγο του Θεού, ένα κείμενο των αποφάσεων των Οικουμενικών εκείνων Συνόδων που είχαν οδηγήσει το λαό σε πλάνες και είχαν δεχθεί μέσα στους κόλπους της «εκκλησίας» πλήθος ειδωλολατρικών δοξασιών. Το θέμα είναι ότι και απόλυτα σωστό εάν δεχθούμε ότι είναι το κείμενο του «Συμβόλου της Πίστεως», η αποδοχή του εκ μέρους μας, συνιστά αυτόματα και **την αναγνώριση των έργων της εκκλησίας εκείνης της περιόδου**, η οποία περίοδος της εκκλησίας ιστορικά ανήκει στη συμβιβαζόμενη εκκλησία και πιο αργότερα στην εκκλησία των σκοτεινών αιώνων, ακόμα πιο απλά συνιστά την αναγνώριση του ιερατείου, το οποίο ο Ιησούς Χριστός με τη σταυρική Του θυσία το κατήργησε, γιατί έπαψε πλέον ο ρόλος του (βλέπε 3^ο κεφάλαιο).

(β) Ο κάθε αναγεννημένος πιστός πρέπει να συστήνει πάντα τον Λόγο του Θεού, ενώ όλα τα άλλα κείμενα, βιβλία, κλπ είναι βοηθητικά. Εάν για παράδειγμα λέμε σε οποιονδήποτε και ιδιαίτερα στους μη αναγεννημένους «...**Ξέρεις, πρέπει να ακολουθείς και να συμφωνείς με το Σύμβολο της Πίστεως για να είσαι μέλος της ομάδας...**», αυτόματα βάζουμε σε δεύτερη, ίσως και σε τρίτη θέση την Βίβλο (έστω και αν υποθετικά το Σύμβολο της Πίστεως έρχεται σε συμφωνία με την Βίβλο), γιατί έτσι αποδεχόμαστε πως ότι έκαναν την εποχή εκείνη οι λεγόμενοι «άγιοι πατέρες» ενήργησαν σωστά. Καλόν είναι λοιπόν να συστήνουμε σε όλους τους ανθρώπους (πιστούς και μη πιστούς) τον Λόγο του Θεού, γιατί ο Λόγος είναι που αναγεννά, σώζει και οδηγεί τον άνθρωπο στην «Αλήθεια», που είναι ο Ιησούς.

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 17 - 3

Α' έκδοση: 04/1997 – Β' έκδοση: 04/2003

Ανατύπωση: 2022 - Σελίδες 84

Το βιβλίο αυτό αναλύει με σύντομο τρόπο ένα από τα πιο βασικά θέματα της Βίβλου και αφορά προσωπικά τον κάθε αναγεννημένο πιστό:

- **Σε ποιο** ΟΝΟΜΑ πρέπει να βαπτίζομαστε στο νερό: Στο «**όνομα του ΙΗΣΟΥ**» ή στο όνομα των τίτλων, δηλαδή «**του ΠΑΤΡΟΣ, και του ΥΙΟΥ, και του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ;**»
- **Τι** εφαρμόζε η πρώτη εκκλησία; **Τι** αναφέρεται στις «Πράξεις των Αποστόλων»;»
- **Ποια** είναι η ερμηνεία των εδαφίων **Ματθαίος ΚΗ/28:19** και **Πράξεις Β/2:38;**
- **Ποιοι** πρέπει να βαπτίζονται;
- **Πρέπει** να ακολουθούμε το νηπιοβάπτισμα;

Αυτά και πολλά άλλα σημαντικά ερωτήματα που απασχολούν τον κάθε πιστό σχετικά με το βάπτισμα στο νερό βρίσκουν την απάντηση στις σελίδες του βιβλίου αυτού.

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ

Οι άνθρωποι, σε όλους τους αιώνες και σε όλες τις εποχές, όλες οι φυλές και όλες οι γλώσσες, λατρεύουν τον Θεό μέσα από διάφορα σχήματα, μορφές και εκδηλώσεις. **Άλλοι** τον λατρεύουν σε πέτρες (φτιάχνουν γλυπτά, αγάλματα, κλπ), **άλλοι** σε δέντρα και ξύλα (εικόνες, τοτέμ, ξόανα, κλπ), **άλλοι** μέσα από τη δημιουργία του Θεού (λατρεύουν το φεγγάρι, τον ήλιο, κλπ), **άλλοι** έχουν θεοποιήσει τα ζώα και γενικά έχουν βρει πολλούς τρόπους έκφρασης της λατρείας του σε κάποια ανώτερη δύναμη που πιστεύουν ότι μπορεί να τους προστατεύσει, ή να τους αγαθοποιήσει, αλλά και να επιφέρει κρίση επάνω τους. Βέβαια στην πραγματικότητα δεν λατρεύουν πέτρες, ξύλα και αστέρια, αλλά όλα αυτά είναι αντιπροσωπεύσεις πονηρών υπερβατικών δυνάμεων.

Ο Θεός βδελύσσεται (σιχαίνεται) την αμαρτία και την ειδωλολατρεία. Ο Διάβολος και οι πονηρές δυνάμεις του, έχουν σαν στόχο να κάνουν τον άνθρωπο ΝΑ ΑΜΑΡΤΗΣΕΙ και να πέσει στην ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ κάθε μορφής και στις ημέρες μας θα μπορούσαμε να καταγράψουμε όχι δεκάδες, αλλά χιλιάδες χιλιάδων μορφών ειδωλολατρείας. Η μεγαλύτερη «επιτυχία» του Διαβόλου είναι ότι με καλοστημένο και εξαιρετικά οργανωμένο σχέδιο μέσα στους αιώνες, κατόρθωσε να διασπάσει τη λατρεία του ενός και μόνου αληθινού που υπάρχει και να αποδίδει ο άνθρωπος τη λατρεία σε πολλά πρόσωπα μέσα στη θεότητα και έχει επιβάλλει αυτή λατρεία, εξαπατώντας τον άνθρωπο ότι έχει την αρχή της από τον ίδιο τον Θεό.

Στην προ του Χριστού εποχή, στις αρχαίες ειδωλολατρικές θρησκείες, εκτός από την κυρίαρχη τριάδα, υπήρχαν εκατοντάδες ή χιλιάδες άλλοι «θεοί» για να μπορεί ο άνθρωπος να

προσφεύγει σε κάθε του περίπτωση. **Στην μετά Χριστό εποχή**, όταν ο Χριστιανισμός έγινε επίσημη θρησκεία της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, όχι μόνο ο «εις» Θεός έγινε «τρεις» Θεοί και εισήχθη μία νέα **τριαδική θεότητα** κατά το πρότυπα των αρχαίων ειδωλολατρικών θεών, αλλά εισήχθησαν, καθιερώθηκαν και επιβλήθηκαν στο ποίμνιο εκατοντάδες άλλοι «θεοί» προστάτες, που τους ονόμασαν "**άγιους**", "**όσιους**" και "**ασκητές**" και δημιούργησαν έναν κατάλογο που μεταφορικά ο κατάλογος αυτός δεν έχει τέλος, αφού για κάθε μικρό ή μεγάλο πρόβλημα, υπήρχε και ένας **προστάτης άγιος**, στον οποίο θα μπορούσε να προσφύγει ο άνθρωπος. Δεν ήταν όμως μόνο αυτό, αυτοί οι "**άγιοι**" έπρεπε να έχουν και κάποιον ανώτερό τους κυρίαρχο και παντοδύναμο και για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε η «**Βασίλισσα των ουρανών**» που είναι αγία πάνω απ' όλους, η ονομαζόμενη με το Χριστιανικό μανδύα «**ΠΑΝ-αγία**

Εκείνο που εκπλήσσει πολλούς ιστορικούς ερευνητές και μελετητές της Βίβλου είναι το γεγονός ότι, ενώ είναι πασιφανές ότι δημιουργός όλων αυτών των αντί Βιβλικών καταστάσεων είναι το καταργημένο από τον Ιησού **ιερατείο**, η μεγάλη πλειοψηφία των απανταχού αναγεννημένων κινήσεων και ομολογιών, προβαίνει σε επιλεκτική απόρριψη ή αποδοχή των καταστάσεων αυτών. Συγκεκριμένα, **απορρίπτουν** μεν τη μεσιτεία των αγίων, των οσίων, της Βασίλισσας των ουρανών, κλπ, καθόσον έχουν επίγνωση ότι πίσω από τις ορολογίες αυτές έχουμε με άλλη μορφή αναβίωση αρχαίων δοξασιών, **δέχονται** όμως την τριαδικότητα του Θεού, όταν και αυτό έχει δημιουργηθεί από την ίδια πηγή, **το ιερατείο**, ισχυριζόμενοι ότι αυτό αποτελεί Βιβλική διδαχή, παρ' όλο που δεν αναφέρεται στην Βίβλο, ούτε μία από τις ορολογίες που χρησιμοποιούν σαν απόδειξη των ισχυρισμών τους.

Βέβαια, οι αναγεννημένοι πιστοί, έχουν το μεγάλο προνόμιο, καλυμμένοι με το αίμα του Ιησού και βαπτισμένοι με το άγιο Πνεύμα του Θεού, να εισέρχονται μέσα στα ουράνια άγια των αγίων, κάτι που δεν μπορούν να το κάνουν οι απερίμητοι που ανήκουν σε κατεστημένα εκκλησιαστικά συστήματα, αλλά όμως με την σύγχυση που έχουν, όσον αφορά τον πρόσωπο του Θεού

(εάν είναι ΕΝΑΣ ή ΤΡΙΑΔΙΚΟΣ), ο εχθρός της ψυχής τους **στερεί ευλογίες** και στον πνευματικό πόλεμο **χάνουν και μάχες**.

Είναι ιστορικά επιβεβαιωμένο ότι η πλειονότητα των αρχαίων ειδωλολατρικών θρησκειών πίστευαν σε κάποια τριαδική θεότητα. Πολλές από αυτές πιστεύουν σε αυτή, ακόμα και σήμερα. Θα ήταν παράδοξο, εάν πιστεύαμε ότι ο *«άρχων του κόσμου τούτου, ο Διάβολος»* δεν θα προσπαθούσε να εξαπατήσει τους πρώτους Χριστιανούς για να τους οδηγήσει στην πολυθεΐα και γενικά στην **ειδωλολατρεία**. Θα έλεγα ότι το πέτυχε πολύ εύκολα, όταν μέσα στην τότε Δυτική και Ανατολική εκκλησία επέβαλε ταυτόχρονα **και** την «αγία Τριάδα» **και** ένα τεράστιο πλήθος από «προστάτες άγιους». Σήμερα και τα τρία μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο του Διαβόλου, όταν η Ορθόδοξη και η Καθολική εκκλησία δίνουν τη δόξα στη Βασίλισσα των Ουρανών και στους άγιους και η Διαμαρτυρόμενη εκκλησία, όταν έχει **σύγχυση** εάν ο Θεός είναι «εις» ή «τρεις» και με τον τρόπο αυτό μειώνει την *«εν Πνεύματι και αληθεία»* λατρεία στον ένα και μόνο Θεό που υπάρχει και φανερώθηκε στον άνθρωπο *«εν προσώπω Ιησού Χριστού»*.

Ο Διάβολος από τους αρχαίους χρόνους εργάζεται για να κάνει κοινή συνείδηση και να επιβάλλει τις τριαδικές θεότητες, γιατί και ο ίδιος στο μέλλον θα μετέχει μιας άλλης τριάδας που θα θελήσει να κυβερνήσει τον κόσμο στους έσχατους καιρούς, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο βιβλίο της Αποκάλυψης, αλλά και στις προφητείες του Δανιήλ, όπου θα υπάρχει η λεγόμενη «Σατανική τριάδα», που θα την αποτελούν ο ίδιος ο Σατανάς, ο Αντίχριστος και ο Ψευδοπροφήτης (βλέπε, κεφ.ΙΓ/13, ΙΖ/17, κλπ).

Για να γίνει πιστευτή η Σατανική τριάδα, έπρεπε και μέσα στη Χριστιανική θρησκεία να εφευρεθεί και μια «θεία τριάδα», ως αντίποδας και προπέτασμα καπνού των πραγματικών προθέσεων της. Θεσπίστηκε το Σύμβολο της Πίστεως από το πολιτικό και θρησκευτικό σύστημα μιας πνευματικά ταραγμένης περιόδου και έτσι γεννήθηκε η **«Αγία Τριάδα»**, Πατέρας, Υιός και Άγιο Πνεύμα και έπρεπε για να γίνει απόλυτα πιστευτή ότι έχει θεία

προέλευση, τα **3** θεία πρόσωπα που την απαρτίζουν να έχουν "..σαφείς" αναφορές μέσα στην Βίβλο. Πιο συγκεκριμένα, για τους **ΜΗ μνημένους** τριάδα είναι απλά «Πατέρας - Υιός - Άγιο Πνεύμα», για του **μνημένους** είναι «ΘΕΟΣ Πατέρας - ΘΕΟΣ Υιός - ΘΕΟΣ Άγιο Πνεύμα».

Αναφέραμε σε προηγούμενα κεφάλαια, αναλύοντας με λεπτομέρειες το θέμα, ότι «Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα του Θεού», **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΡΙΑΔΑ**. Ο πιστός που έχει αποκάλυψη, δεν γνωρίζει απλά, αλλά έχει επίγνωση, **ποιος** είναι ο Πατέρας, **ποιος** είναι ο Υιός και **ποιος** είναι το Πνεύμα του Θεού. Λατρεύει τον ένα Θεό, τον ΠΑΤΕΡΑ, που είναι ΠΝΕΥΜΑ, στο πρόσωπο του ΥΙΟΥ Του, του Ιησού. Ο Διάβολος όμως καπηλεύεται τους τίτλους, ή τα ονόματα και δημιουργεί από αρχαιοτάτων χρόνων "τριάδες", γιατί εργάζεται από την πτώση του ένα σχέδιο παγκόσμιας κυριαρχίας και θείας λατρείας στο πρόσωπό του. Σε όλες τις αρχαίες θρησκείες, πλην λίγων εξαιρέσεων, βλέπουμε να υπάρχουν τριαδικές θεότητες:

02. Θεότητες των BABYΛΩΝΙΩΝ

Στην Βαβυλώνα έχουμε μία θείκη τριάδα που αποτελείται από τον **Νεβρώδ** (ή Νεμβρώδ), τη σύζυγό του **Σεμίραμις** και το γιο της **Θαμμούζ** (ή Ταμμούζ). Όταν πέθανε ο Νεβρώδ, η Σεμίραμις ισχυρίστηκε πως τώρα ήταν ο **θεός Ήλιος**, ή κατά άλλη ονομασία ήταν ο **Βάαλ** και όταν αργότερα γέννησε τον Θαμμούζ ισχυρίστηκε ότι ήταν ο αναγεννημένος Νεβρώδ, τον οποίο ονόμασαν «**σωτήρα**».

Από τις τρεις αυτές Βαβυλωνιακές θεότητες προήλθαν μετέπειτα όλες οι θεότητες της αρχαιότητας και γενικά προήλθε το ιερατείο με τις απόκρυφες μυστηριακές τελετές. Βέβαια μέσα στη

μυστηριακή Βαβυλωνιακή θρησκεία υπήρχαν και άλλες τριαδικές θεότητες, όπως ήταν η τριάδα **Ισάρ, Σιν και Σαμάς**. Η Βαβυλωνιακή σκέψη για τη θεϊκή τριάδα εκπροσωπήθηκε από ένα «**ισόπλευρο τρίγωνο**», που αντιπροσωπεύει την έννοια της τριάδας στον Χριστιανισμό σήμερα. Για το ισόπλευρο τρίγωνο θα ασχοληθούμε και παρακάτω, όταν θα αναφερθούμε στα «**Πυθαγόρεια μυστήρια**», καθόσον στις ημέρες μας θεωρείται ένα από τα πιο βασικά σύμβολα της τριαδικής διδασκαλίας.

Ειδικά μέσα στους Ορθόδοξους ναούς έχει εξέχουσα, περίοπτη θέση, όπου πάνω από την Ωραία Πύλη σχηματίζεται ένα μεγάλο **τρίγωνο**, μέσα στο οποίο είναι ένα μάτι. Για τους **μη** μνημένους στις απόκρυφες Βαβυλωνιακές μυστηριακές λατρείες θεωρείται ότι είναι «**το μάτι του Θεού**», δηλαδή του αληθινού Θεού της Βίβλου, αλλά για τους μνημένους είναι «**το μάτι του Μ.Α.Τ.Σ.**», που για τους Σατανιστές είναι ο Μπαθομέτ, δηλαδή ο Εωσφόρος. ΜΑΤΣ είναι αρχικά και σημαίνουν «**Μέγας Αρχιτέκτων Του Σύμπαντος**», τίτλος που αποδίδεται στον Διάβολο. Το τρίγωνο με το μάτι μέσα, είναι ένα καθαρά σύμβολο του Σατανά και το αποκαλούν επίσης «**το μάτι του Δία**», «**το μάτι του Απόλλωνα**», «**το μάτι του Βάαλ**» και «**Ηλιακό Οφθαλμό**». Λεπτομέρειες για τον «**ΜΑΤΣ**» θα βρείτε στο βιβλίο των εκδόσεών μας «**ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ**» (κωδικός 5).

Δυστυχώς ο αναγεννημένος πιστός τα αγνοεί όλα αυτά και πολύ εύκολα έχει εξαπατηθεί και δίνει λατρεία σε «**δαιμονικά σύμβολα**», μέσα από την παραδοχή του Συμβόλου της Πίστewς, το οποίο είναι ένα κατασκεύασμα μια ταραγμένης και σκοτεινής περιόδου, που κυριαρχείτο από θρησκευτικές ιντρίγκες ενός καταργημένου από τον Ιησού ιερατείου.

Επειδή η αρχαία Βαβυλώνα θεωρείται ότι είναι η "έδρα" της ειδωλολατρείας και ότι από εκεί προήλθαν ή επηρεάστηκαν όλες οι μετέπειτα ειδωλολατρικές δοξασίες των υπολοίπων λαών, πριν και μετά Χριστό, μέχρι και τις ημέρες μας και **επειδή** έχουν βρει γόνιμο έδαφος μέσα σε ολόκληρες ομάδες αναγεννημένων πιστών, ανά τον κόσμο, έχοντας βέβαια εξαπατηθεί, το

θέμα που εξετάζουμε έχει πολύ, πολύ μεγάλη σημασία για την εκκλησία του Θεού, γι' αυτό με την αρχαία Βαβυλώνα θα ασχοληθούμε εκτενέστερα στο **15ο** κεφάλαιο.

03. Θεότητες των ΑΙΓΥΠΤΙΩΝ

ΟΣΙΡΙΣ - ΙΣΙΣ - ΩΡΟΣ

Υπέρτατη θεία αρχή στους Αιγύπτιους ήταν η τριαδική θεότητα: **Άμμων Ρα, Ίσις και Όσιρις**. Εδώ βέβαια έχουμε και άλλες παραλλαγές των τριαδικών θεοτήτων, από τις οποίες η πιο γνωστή και η πιο ισχυρή είναι η τριάδα που αποτελείται από τον **Όσιρις** (πατέρας), την **Ίσιδα** (μητέρα) και τον **Ωρος** (υιός). Οι περισσότερες επεικονίσεις που έχουμε από την περίοδο εκείνη παρουσιάζουν αυτή την τριάδα (βλ. φώτο αριστερά).

Άλλη παραλλαγή έχουμε με την τριάδα **Άμμων Ρα, Ραμσής Β'** και **Μουτ**. Αν και υπήρχαν **3** πρόσωπα-θεότητες στις Αιγυπτιακές τριάδες, ο θεός που τις συνέκλινε ήταν πάντα ο **θεός Ήλιος**. Η Ίσις λατρευόταν με τις ονομασίες «**Δέσποινα**» και «**Βασίλισσα των Ουρανών**». Επίσης στην Καβάλα της Αιγύπτου λάτρευαν τους **10 Σεφινώθ**, από τους οποίους οι **3** αντιπροσώπευαν τη «θεία τριαδικότητα» και οι άλλοι **7** αντιπροσώπευαν την «εξέλιξη του σύμπαντος».

Ο Dr.MG Easton, τριαδικός μελετητής της Βίβλου γράφει τα παρακάτω αποκαλυπτικά: «...Οι Αιγύπτιοι πίστευαν στην ανάσταση και την μέλλουσα ζωή, καθώς και σε μια κατάσταση ανταμοιβών και τιμωριών που εξαρτώνται από τη συμπεριφορά μας σ' αυτό τον κόσμο. Ο δικαστής των νεκρών ήταν ο **ΟΣΙΡΙΣ**, ο οποίος είχε σκοτωθεί από τον **ΣΕΤ**, τον εκπρόσωπο του κακού, και στη συνέχεια αποκαταστάθηκε στη ζωή. Ο θάνατός του εκδικήθηκε από τον γιο του **ΩΡΟΣ**, τον οποίο οι Αιγύπτιοι προβάλλουν σαν "Λυτρωτή". Ο Όσιρις και ο Ωρος, μαζί με την Ίσις, διαμόρφω-

σαν μια τριάδα, η οποία θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει τον "θεό Ήλιο" με διάφορες μορφές...» (πηγή: Εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια: *Easton's Bible Dictionary*, Thomas Nelson Publ.).

Από πολλούς ιστορικούς και Βιβλικούς μελετητές θεωρείται ότι η **Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου** είναι πιθανότατα η πιο σημαντική πηγή της διείσδυσης της έννοιας της αρχαίας παγανιστικής τριάδας, στην τότε νέα θρησκεία, τον **Χριστιανισμό**. Δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε πλήρως τη σημασία της, χωρίς μια πιο προσεκτική ματιά σ' αυτή την εξαιρετικά σημαντική πόλη από τη γέννησή της τον 4^ο αιώνα π.Χ. μέχρι την επιτυχία της να επιβάλει το δόγμα της αγίας Τριάδας στην τότε ενιαία κρατική Ρωμαϊκή εκκλησία (Ανατολική και Δυτική) του 4^{ου} μ.Χ. αιώνα.

Χρονολογικά ο Μέγας Αλέξανδρος έχτισε την Αλεξάνδρεια στην Αίγυπτο το 332 π.Χ., εποχή κατά την οποία εμφανίζεται και η Ινδουιστική λατρεία. Ο Αλέξανδρος είχε ήδη εξαπλώσει την αυτοκρατορία του στην Ινδία και καθώς περνούσε ο καιρός, οι δεσμοί μεταξύ της Ινδουιστικής Ινδίας και της Αλεξάνδρειας γίνονταν ακόμη πιο ισχυροί. Αργότερα, στην περίοδο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η Αλεξάνδρεια έγινε το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο στον τότε γνωστό κόσμο και οι Αλεξανδρινοί έμποροι είχαν πολλές αποικίες στη Νότια Ινδία.

Η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, είχε αναπτύξει ένα δικό της τριαδικό δόγμα, πολύ πριν από τους χριστιανικούς χρόνους, που όπως ήταν αναμενόμενο, φαίνεται ότι ήταν ένα **μίγμα** Αιγυπτιακής, Ινδουιστικής και Ελληνικής φιλοσοφίας. Αυτή η συγχώνευση ενός θεού με έναν άλλο λέγεται **θεοκρασία** και σε κανένα άλλο μέρος δεν ήκμασε τόσο πολύ, όσο στην Αλεξάνδρεια. Την περίοδο εκείνη μόνο 2 λαοί αντιστάθηκαν στο ειδωλολατρικό πνεύμα που επικρατούσε παντού:

- (α) **ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ**, που είχαν ήδη την πίστη τους στον ένα Θεό του ουρανού και της γης, τον Γιάχβε, και
- (β) **ΟΙ ΠΕΡΣΕΣ**, που είχαν μονοθεϊστική λατρεία στο θεό Ήλιο, τον Μίθρα, αν και στην Περσία υπήρχε τριαδική θεότητα, που είχε δημιουργηθεί από τον Ζαρατούστρα, όπως θα

δούμε στη συνέχεια με περισσότερα στοιχεία.

Σύμφωνα με την Αμερικάνικη Εγκυκλοπαίδεια στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου έγινε η πρώτη σοβαρή προσπάθεια από τους Χριστιανούς για να ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΟΥΝ τα γεγονότα και τις αλήθειες του Ευαγγελίου καθώς και τις σχέσεις της Χριστιανικής διδασκαλίας με τη λογική και τη φιλοσοφία. Ο **Τερτυλλιανός**, θεωρείται ο πρώτος από τον Χριστιανικό κόσμο, ο οποίος εφάρμοσε τη λέξη «τριάδα» **για την κατανόηση του ...Θεού της Βίβλου**, γιατί πιθανόν (κατά την άποψή του) από τις περιγραφές της Βίβλου ο άνθρωπος αδυνατούσε να καταλάβει τον Θεό (βλ. «Encyclopedia Americana»: έκδοση 1944, τ.6, σ. 609). Για τις διδασκαλίες του Τερτυλλιανού θα αναφερθούμε στη συνέχεια με περισσότερα στοιχεία.

Στην Αίγυπτο ο βασιλιάς Πτολεμαίος Α' ο Λάγου, που ήταν γνωστός και με το προσωνύμιο "**σωτήρ**" (367 - 282 π.Χ.) έκτισε το **Σεράπιουμ**, που ήταν αφιερωμένο στη λατρεία μιας τριάδας θεών που αντιπροσώπευε το αποτέλεσμα της **θεοκρασίας**. Η τριάδα του Σεράπιουμ αποτελείτο από τον θεό **Σέραπι** (=Όσιρις + Άπις), την θεά **Ίσις** (= Χαθόρ, η φεγγαροαγελάδα θεά) και το παιδί θεό **Ώρος**. Με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, σχεδόν κάθε θεός ταυτιζόταν με κάποιο από τα 3 πρόσωπα του ενός θεού. **Ήταν τρεις, αλλά ήταν και ένας** (βλ.Βικιπαίδεια: The Outline of History, Wells, vol.1, p.307, έκδοση 1956).

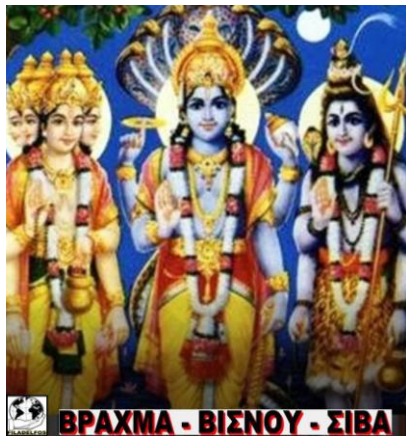
Αξίζει να σημειωθεί ότι το όνομα του θεού Σέραπι, της παγανιστικής τριάδας και το όνομα του ναού που ήταν αφιερωμένο στη λατρεία αυτής της τριάδας, ήταν το ίδιο, δηλαδή **Σεράπιουμ**. Επίσης, το όνομα ενός Αιγύπτιου επισκόπου που ήταν θερμός υποστηρικτής του Αθανασίου και υπερασπιστής της τριαδικής πίστης του Συμβόλου της Νίκαιας στη Σύνοδο της Σαρδηνίας το 343 μ.Χ. ήταν **Σεράπειος**. Όπως φαίνεται το όνομα αυτό ήταν ένα «είδος» λατρείας στον θεό Σέραπι.

Στην Αίγυπτο επίσης καθιερώθηκε σαν σύμβολο της τριαδικής θεότητας Όσιρι, Ίσιδας και Ώρου, το **«ισόπλευρο τρίγωνο με το μάτι μέσα»** και σε πολλά αγάλματα της Ίσιδας, που έφε-

ραν αυτό το σύμβολο, έγραφαν τα παρακάτω λόγια: «Είμαι όλα όσα υπήρξαν (παρελθόν), υπάρχουν (παρόν) ή πρόκειται να υπάρχουν (μέλλον), και κανένας από τους θνητούς μέχρι τώρα δεν μου αφαίρεσε το πέπλο».

04. Θεότητες του ΙΝΔΟΥΙΣΜΟΥ

1. Στον Ινδουισμό έχουμε την τριάδα **Βράχμα, Βισνού και Σίβα**, που είναι 3 προαιώνιοι, προϋπάρχοντες και ίσοι μεταξύ τους

θεοί. Ο πρώτος είναι ο ΠΑΤΗΡ, ο δεύτερος είναι ο ΥΙΟΣ που βγήκε από τον πατέρα και τέλος ο ΣΙΒΑ, που βγήκε από τους άλλους δύο. Ο Βράχμα είναι ο θεός της **δημιουργίας**, ο Βισνού είναι ο θεός της **συντήρησης** και ο Σίβα είναι ο θεός της **καταστροφής**. Η Ινδουϊστική τριάδα είναι γνωστή και ως **Τριμούρτι** (ο ένας ή το όλον με τρεις μορφές).

Μία ακόμα τριάδα στον Ινδουισμό είναι η αποτελούμενη από την **Ντεβάκι**, τον **Βισνού** και τον **Κρίσνα**. Η Ντεβάκι είναι η ακτινοβολούσα **παρθένα** που έγινε γυναίκα του θεού Βισνού και γέννησε τον **σωτήρα** Κρίσνα, κατά το Χριστιανικό πρότυπο της Μαρίας και του Ιησού Χριστού. Η Ινδία από το 300 π.Χ. είχε μια σαφώς καθορισμένη έννοια της τριάδας. Οι Βραχμάνοι αναφέρουν συχνά την **«Βεδική τριάδα»**.

Το μεγάλο πρόβλημα με τους οπαδούς της τριάδας (και αναφέρομαι ειδικά στους αναγεννημένους πιστούς) είναι ότι αρνούνται ή αδυνατούν να κατανοήσουν και να αποδεχτούν τη στενή και άμεση σχέση που υπάρχει ανάμεσα στις αρχαίες τριάδες και του πανθεισμού γενικότερα με το σημερινό δόγμα της τριάδας, που «επέβαλε» το ιερατείο, το οποίο ιερατείο ΟΛΟΙ οι αναγεννημένοι το απορρίπτουν ως αντί Βιβλικό. Με μία προσεκτική εξέταση της αρχαίας Ινδουιστικής τριάδας, εύκολα μπορεί κάποιος να

καταλάβει τη στενή συγγενείά της με το Χριστιανικό δόγμα της «αγίας Τριάδας». Κατά την Ινδουιστική διδασκαλία η μία «**παγκόσμια αυτουπάρχουσα ψυχή**» αποτελείται από τους Βράχμα, Βισνού και Σίβα, που λατρευόταν εξίσου και ήταν απλά διαφορετικές εκδηλώσεις του Ενός θεού.

Από τη διεθνή βιβλιογραφία που αντλήσαμε από την ηλεκτρονική Βικιπαίδεια στο βιβλίο «**Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΝΔΟΥΪΣΤΙΚΩΝ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΕΣ**» διαβάζουμε: «Ο Σίβα είναι ένας από τους θεούς της τριάδας. Λέγεται ότι είναι ο θεός της κατάστροφής. Οι άλλοι δύο θεοί είναι ο Βράχμα, ο θεός της δημιουργίας και ο Βισνού, ο θεός της συντήρησης Για να υποδηλώσει ότι οι τρεις αυτοί είναι ένα και το αυτό, τρεις θεοί συνδυασμένοι σε μία φόρμα» (Έκδοση A. Parthasarathy, Βομβάη). Εδώ βλέπουμε καθαρά τη δογματική ταύτιση της Ινδουιστικής τριάδας με την Χριστιανική τριάδα, στο ότι είναι «**τρεις σε ένα**». Αυτή η αρχαία διδασκαλία μετεπήδησε αργότερα και στον Χριστιανισμό.

2. Στον Ινδουισμό συχνά συναντάμε τον όρο «**αβατάρ**» (από το anātara που σημαίνει «κατάβαση»). Είναι η εσκεμμένη **κάθοδος** μιας θεότητας στην γη, ή η κάθοδος ενός υπέρτατου όντος, που συνήθως μεταφράζεται σε άλλες γλώσσες σαν ενσάρκωση, αλλά ακριβέστερα σημαίνει «**εμφάνιση**» ή «**εκδήλωση**» (φανέρωση).

Ο αβατάρ θεωρείται σαν μία από τις πιο βασικές αρχές του Ινδουισμού και συνήθως ο όρος αυτός σχετίζεται με τον **Βισνού**, τον υιό που **βγήκε** από τον πατέρα και **κατέβηκε από τον ουρανό στη γη**, αλλά σχετίζεται επίσης και με άλλες θεότητες. Ο **Βισνού**, ο αβάταρ, είναι μία από τις **3** ο-

ψεις της **Τριμούρτι (Trimurti)**, της μεγάλης Ινδουιστικής θεϊκής

τριάδας, η οποία μαζί με τον **Βράχμα** και τον **Σίβα** εκφράζει στον Ινδουισμό την έννοια των κοσμικών λειτουργιών της δημιουργίας, της συντήρησης και του μετασχηματισμού ή της καταστροφής.

Αυτές οι **3** θεότητες αποτελούν την Ινδουιστική **αρσενική «Μεγάλη Τριάδα»**, η οποία συμπληρώνεται και από την **θηλυκή τριάδα**, η οποία ονομάζεται **«Τριντέβι»** και αποτελείται από τις συζύγους τους. Η τριάδα αυτή προσωποποιείται από τις θεές του Ινδουισμού **Σαρασουάτι, Λάκσμι και Παρβάτι**. Οι 3 αυτές θεές δεν είναι τίποτα άλλο, παρά η τριαδική εκδήλωση μια μεγάλης θηλυκής θεότητας, της **«Άντι Παρασάκτι»**, της θεϊκής μητέρας, της αρχικής παγκόσμιας ενέργειας.

Η Σαρασουάτι είναι η σύζυγος του Δημιουργού **Βράχμα**, είναι θεά της μάθησης, των τεχνών, της μουσικής, των επιστημών και του πολιτισμού, είναι σεβαστή και ως το Shakti, δηλαδή η δύναμη (ενέργεια) του Βράχμα. Είναι η κοσμική νοημοσύνη, η κοσμική συνείδηση και η κοσμική γνώση.

Η Λάκσμι, θεά του πλούτου και της γονιμότητας, είναι η σύζυγος του **Βισνού**, του διατηρητή ή συντηρητή. Όμως δεν συμβολίζει μόνο τον υλικό πλούτο, αλλά κάθε είδους ευημερία, όπως δόξα, μεγαλοπρέπεια, χαρά, εξύψωση.

Η Παρβάτι, η θεά της δύναμης, της αγάπης και της πνευματικής ολοκλήρωσης, είναι η σύζυγος του καταστροφέα ή μεταμορφωτή **Σίβα**. Κάποιοι την θεωρούν και σαν αδελφή του Βισνού. Η Παρβάτι θεωρείται ως η πλήρης ενσάρκωση της μεγάλης μητέρας Άντι Παρασάκτι και κατέχει όλες τις ποιότητες ή τις λειτουργικές αρχές (**gunas**). Η καλή αυτή θεά, κάποιες φορές παίρνει την σκοτεινή βίαιη μορφή της ως **θεά Κάλι**, όπου «Κάλι» σημαίνει μαύρη, χρόνος, θάνατος. Η Κάλι συνδέεται με την ενδυνάμωση της ενέργειας (**Shakti**) που αποβαίνει ατίθαση, ανεξέλεγκτη, χαοτική.

3. Οι αρχαίοι θρησκόληπτοι Ινδουιστές αρχικά πίστευαν σε **ένα Θεό** ή σε μια ενιαία δύναμη, δεν μπορούσαν όμως να ανταγωνιστούν τη δημοτικότητα των **πολλών θεών** που λατρεύονταν σε ολόκληρη την αρχαία Ινδία. Θέλοντας λοιπόν να αποκτήσουν

επιρροή στο μεγαλύτερο μέρος των συμπατριωτών τους, συμβίβαστηκαν στο μέχρι τότε πιστεύω τους και δανείστηκαν την ιδέα της **τριάδας** (κατά πάσα πιθανότητα κατευθείαν από την πηγή της, την αρχαία Βαβυλώνα), διαλέγοντας τρεις από τους πιο δημοφιλείς Ινδουιστές θεούς και τους ενσωμάτωσαν στον «Ένα Αληθινό Θεό» τους, ο οποίος διακήρυττε: **«Εγώ, ο υπέρτατος αδιαίρετος Κύριος, είμαι τρεις: Βράχμα, Βισνού και Σίβα»**. Εδώ βλέπουμε και την πιστή αντιγραφή που έχει γίνει από την Ορθόδοξη τριαδική εκκλησία που διακηρύττει περί *«ομοουσίου και αδιαίρετου αγίας Τριάδας»*, μία διδασκαλία που την έχει υιοθετήσει πλήρως και η Διαμαρτυρόμενη κίνηση με τα παρακλάδια της και δυστυχώς αυτό έχει μεγάλη σημασία για τους αναγεννημένους της κίνησης αυτής.

Στην Ινδουιστική θρησκεία αναφερθήκαμε με περισσότερα στοιχεία, λόγω των πολλών ομοιοτήτων που παρουσιάζουν οι τριαδικές θεότητες της με την Χριστιανική "αγία Τριάδα", που όλα αυτά μας δείχνουν τον τρόπο με τον οποίο εργαζόταν και συνεχίζει να εργάζεται ο Πονηρός μέσα στην πορεία των αιώνων, για να παγιδέψει τον άνθρωπο στο δικό του σύστημα, το οποίο οδηγεί στην αιώνια απώλεια.

05. Θεότητες του ΒΟΥΔΙΣΜΟΥ

Στον Βουδισμό η θείκη τριάδα αποτελείται από τους **Νάρα, Νάρι** και **Βιράντι**. Ο NAPA είναι ο Πατέρας, ο οποίος θεωρείται το *«αιώνιο αρσενικό»*. Η NAPI είναι η Μητέρα, η οποία θεωρείται το *«αιώνιο θηλυκό»*. Ο BIPANTI είναι ο Υιός, που είναι *«ο Λόγος, ο Δημιουργός»*. Ο Βούδας, ο ιδρυτής του θρησκευτικού αυτού συστήματος θεωρείται ότι γεννήθηκε από το πλευρό μιας **παρθένου**. Αυτό θυμίζει την περιγραφή στο βιβλίο της Γένεσης, όπου η Εύα βγήκε από το πλευρό του Αδάμ, αλλά και στην μετά Χριστό εποχή, όπου η εκκλησία βγήκε από την τρυπημένη πλευρά του Ιησού Χριστού.

Κατά μία άλλη άποψη, ο Βούδας γεννήθηκε ως **Σιντάρτα Γκοτάμα**, πρίγκιπας της φυλής Σάκκα του Νεπάλ (*Σακουαμούνι*) το 563 π.Χ. Στη ηλικία των 30 ετών εγκατέλειψε τις ανέσεις του

βασιλικού οίκου, για να αναζητήσει το νόημα της οδύνης που αντίκριζε γύρω του. Μετά από **6** χρόνια σκληρής εκπαίδευσης και πειθαρχίας εγκατέλειψε την οδό του ασκητισμού και κάθισε κάτω από τον δέντρο **Μπόντχι**, σε γαλήνιο διαλογισμό.

Όπως σε όλες τις θρησκείες, έτσι και στον Βουδισμό υπάρχουν ποικίλα από «δόγματα» με διαφορές σε κάποια σημεία της πίστης. Κεντρικό σημείο της πίστης, ανεξαρτήτως δόγματος είναι το **«μη-Εγώ»** (anātman), η απόλυτη **μη ύπαρξη** του ατομικού προσώπου. Για τους Βουδιστές το κεντρικό ζήτημα δεν είναι η θεότητα ή μη του Βούδα, αλλά είναι η **Αλήθεια της Οδύνης** (dukkha) και η **Διδασκαλία** για τον τερματισμό της.

Το θεμέλιο της Βουδιστικής παράδοσης και πρακτικής είναι οι **«3 θησαυροί»**: Ο Βούδας, το **Ντάρμα** (η Διδασκαλία) και η **Σάνγκα** (η Μοναστική Κοινότητα). Το να έχεις καταφύγιο στους **3 θησαυρούς** έχει παραδοσιακά αποτελέσει δήλωση και δεσμευση ότι ακολουθείς την ατραπό του Βούδα και διακρίνει έναν Βουδιστή από έναν μη Βουδιστή.

Η **θεϊκή τριάδα** (Νάρα - Νάρι - Βιράντι) και οι **3 θησαυροί** (Βούδας - Ντάρμα - Σάνγκα) αποτελούν το βασικό θρησκευτικό οικοδόμημα του Βουδισμού.

Εκτός από αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει και μια τρίτη Βουδιστική τριάδα που είναι της **Μαχαγιάνα** (βόρεια) **σχολής** του Βουδισμού, η οποία έχει αναπτύξει τη διδασκαλία του «τρι-

πλού σώματος» ή **«τρικάγια»**. Σύμφωνα με τη διδασκαλία αυτή υπάρχουν τα ΤΡΙΑ σώματα της "Βουδιστικής αλήθειας", που διακρίνονται ως ακολούθως:

Το 1ο σώμα είναι η **«αιώνια κοσμική αλήθεια»**. Το 2ο σώμα είναι η **«ΟΥΡΑΝΙΑ φανέρωση»** του πρώτου. Το 3ο σώμα είναι η **«ΓΗΙΝΗ φανέρωση»** του δευτέρου. Σε πολλές απεικονίσεις υπάρχουν αγάλματα του Βούδα με **3 κεφάλια** για να εκφράσουν την **τριαδική** του μορφή και αυτό ακριβώς παρατηρείται και στις εικονογραφήσεις της Χριστιανικής τριάδας, κυρίως της Καθολικής εκκλησίας, όπως θα παρουσιάσουμε στη συνέχεια.

06. Θεότητες του ΖΩΡΟΑΣΤΡΙΣΜΟΥ

Ο Ζωροαστρισμός είναι η κατεξοχήν μυστηριακή θρησκεία των αρχαίων Περσών. Βλέπουμε τον **Ζωροάστρη ή Ζαρατούστρα**, ιδρυτή της θρησκείας αυτής να θέτει ως επικεφαλής της ουράνιας ιεραρχίας την τριάδα που την αποτελούν ο **Αχούρα Μάζντα**, ο **Αριμάν** και ο **Μίθρας**, μιας τριάδας, η οποία διαφέρει από τις τριάδες των άλλων αρχαίων λαών, καθόσον υπάρχει μία συνεχή διαμάχη μεταξύ των προσώπων, τα οποία την αποτελούν. Δεν ήταν από την αρχή τριάδα, στην αρχή ήταν μόνον **ένας** θεός, στην πορεία έγινε θεϊκή **διαρχία** και κατέληξε σε **τριάδα**.

Θα αναφερθούμε στη συνέχεια με περισσότερα στοιχεία στα χαρακτηριστικά των 3 θεοτήτων, που αποτελούν την τριαδική Περσική θεότητα, Αχούρα Μάζντα, Αριμάν και Μίθρα:

(1) ΑΧΟΥΡΑ ΜΑΖΝΤΑ: Ο Ζωροάστρης, κατά τη διδασκαλία τους, πιστεύεται ότι δέχτηκε μια θεϊκή αποκάλυψη, που τον οδήγησε στην πίστη σ' ΕΝΑΝ μόνο θεό, τον Αχούρα Μάζντα, τον Κύριο της Σοφίας. Στην πράξη ο Ζωροάστρης εξύψωσε μία προϋπάρχουσα Περσική θεότητα, τον Αχούρα Μάζντα, σε επίπεδο υπέρτατου θεού, δαιμονοποιώντας ταυτόχρονα όλες τις άλλες θεότητες του Περσικού πάνθεου στο πλαίσιο μιας μεταφυσικής και ηθικής διαμάχης μεταξύ «**Καλού και Κακού**», ή διαμάχης μεταξύ «**Τάξης και Χάους**», η οποία διαμάχη αποκτά κοσμολογικό χαρακτήρα και διαστάσεις αφηρημένων εννοιών. Στο βασικό δόγμα του Ζωροαστρισμού ο **Αχούρα Μάζντα** είναι ένας καθολικός και υπερβατικός θεός, μόνος αδημιούργητος δημιουργός, ο οποίος και αποτελεί το αντικείμενο κάθε λατρείας.

Η δημιουργία του Αχούρα Μάζντα αποδεικνύεται ως η «**άσα**» (η αλήθεια ή η τάξη), ενώ η αντίθεση και το χάος, αποδεικνύονται ως το «**ντρουζ**» (το ψέμα και η αταξία). Η διαμάχη ανάμεσα στην ΑΣΑ και το ΝΤΡΟΥΖ περιλαμβάνει ολόκληρο το σύμπαν και την ανθρωπότητα, η οποία έχει ενεργό ρόλο σε αυτή τη σύγκρουση.

(2) ΑΡΙΜΑΝ: Μετά τον θάνατο του Ζωροάστρη, κάποιες δευτερεύουσες θεότητες άρχισαν να λατρεύονται ξανά, αλλά χωρίς όμως να τιμώνται με τις ίδιες τιμές με τους θεούς που αποτελούσαν την τριάδα. Θεωρούσαν τις θεότητες αυτές, σαν αυτονομημένους «βοηθούς» του Αχούρα Μάζντα. **Αντίθετα ο Αριμάν, η αφηρημένη έννοια του Κακού, εξυψώθηκε σε επίπεδο περίπου ΙΣΟΤΙΜΟ με τον Αχούρα Μάζντα, ως ο μέγας αντίπαλός του.** Έτσι ο μονοθεϊστικός Ζωροαστρισμός γρήγορα κατέληξε να είναι **διαρχικός**, με αντίθετα άκρα τον Αχούρα Μάζντα και τον Αριμάν και δεκάδες κατώτερες παλαιές θεότητες να συντάσσονται ως κτιστοί άγγελοι ή δαίμονες με την πλευρά ή του ενός ή του άλλου θεού, αλλά αυτό άρχισε να συμβαίνει και με

τους ακολουθούντες οπαδούς τη θρησκεία αυτή, όπου άλλοι συντάσσονταν με τον **Αχούρα Μάζντα** (αντιπροσώπευση του Καλού και της Αλήθειας) και άλλοι με τον **Αριμάν** (αντιπροσώπευση του Κακού και του Ψέματος).

Ο Αχούρα Μάζντα θα κυριαρχήσει τελικά απέναντι στο κακό πνεύμα **Ανγκρα Μαϊνιού ή Αριμάν** και τότε το σύμπαν θα βιώσει μία **κοσμική αναγέννηση** και **ο χρόνος θα τελειώσει**. Στην τελική αναγέννηση, όλη η δημιουργία (ακόμα και οι ψυχές των νεκρών που αρχικά τιμωρήθηκαν στο σκοτάδι), θα ενωθεί με την αναβίωση του Αχούρα Μάζντα σε ζωντανή μορφή. Στο τέλος του χρόνου ένας **«σωτήρας»** θα συντελέσει την τελική αναγέννηση του κόσμου με την ανάσταση των νεκρών.

(3) ΜΙΘΡΑΣ: Ο «σωτήρας» Μίθρας ήταν Περσικός θεός του Φωτός και της Σοφίας και η προέλευσή του ανάγεται σε μια αρχαιότερη Βεδική θεότητα. Στην Αβέστα, τα ιερά Ζωροαστρικά συγγράμματα, ο Μίθρας παρουσιάζεται ως «ο αγαθοεργός» (*γιαζάτα*), «ο σωτήρας», το πνεύμα του καλού, ο υπερασπιστής και φύλακας της **άσα** (της αλήθειας και της τάξης) και ο άρχοντας του κόσμου, στον οποίο «ο Αχούρα Μάζντα ανέθεσε την εποπτεία του κόσμου». Θεωρούνταν ότι είχε σφάξει τον θεικό ή κοσμικό ταύρο, το **αίμα** του οποίου συντηρούσε όλα τα πλάσματα και παρείχε σωτηρία στους ανθρώπους. Επίσης, θεωρούνταν **μεσίτης** μεταξύ του ουρανού και των ανθρώπων στη γη και εγγυητής των συμβολαίων.

Εδώ έχουμε πολύ μεγάλες ομοιότητες με τον Θεό της Βίβλου και τον Ιησού, ομοιότητες που έχουν σχέση Πατέρα και Υιού: (α) Ο Αχούρα Μάζντα είναι ο Πατέρας, ο οποίος δίνει την **εποπτεία** του κόσμου στον σωτήρα Μίθρα, όπως ακριβώς ο Πατέρας Θεός έδωσε στον Ιησού «πάσα την εξουσία στον ουρανό και τη γη». (β) Ο Ιησούς σταυρώθηκε και με το αίμα της θυσίας Του αποκτούμε εμείς σωτηρία. Ο Μίθρας έσφαξε τον **θεικό ταύρο** και με το αίμα του ταύρου και όχι με το δικό του αίμα παρείχε σωτηρία στον άνθρωπο. (γ) Όπως ο Ιησούς είναι **μεσίτης** μεταξύ Θεού Πατέρα και των πιστών, το ίδιο και ο Μίθρας είναι

μεσίτης μεταξύ του Αχούρα Μάζντα και των ανθρώπων.

Ο Μίθρας αρχικά ήταν ένας από τους κατώτερους θεούς του αρχαίου Περσικού πανθέου. Τον είπαν «σωτήρα», γιατί ως άνθρωπο τον θεωρούσαν χαρισματικό, έχοντας γεννηθεί από **παρθένο** στις 25 Δεκεμβρίου. Περίπου τον 6ο π.Χ. αιώνα ο Μίθρας ταυτίστηκε με τον **θεό-Ήλιο** και η λατρεία του Ήλιου αποδιδόταν πλέον σε εκείνον. Πέρα όμως από

την Ανατολία, οι Έλληνες της Μικράς Ασίας συνέβαλαν στη διάδοση της λατρείας του Μίθρα καθώς τον ταύτιζαν με τον αρχαϊκό Ελληνικό **θεό Ήλιο**, τον Απόλλωνα.

Στη Ρώμη έφτασε γύρω στο 68 π.Χ, επεκτάθηκε ταχύτατα σε όλη την Ιταλία και τις Ρωμαϊκές επαρχίες και ταυτίστηκε με τον **«Αήτητο Ήλιο»**, τον οποίο γιόρταζαν στις 25 Δεκεμβρίου και την ημέρα αυτή την αποκαλούσαν **«DIES NATALIS INVICTI SOLIS»**, που σημαίνει **«Γενέθλια ημέρα του Αήτητου Ήλιου»**. Την ίδια ημερομηνία γιόρταζαν και τον Φρυγικό θεό **Άπτι**.

Στην Χριστιανική περίοδο η γενέθλια ημέρα του θεού Ήλιου μετατράπηκε σε γενέθλια ημέρα του Υιού του Θεού, του Χριστού (εξ' ου και "Χριστούγεννα"), η οποία στη Δύση καθιερώθηκε το 345 μ.Χ. από τον πάπα **Ιούλιο Α'** και στην Ανατολή από την Β' Οικουμενική Σύνοδο (381 μ.Χ). Ιστορικά είναι γνωστό ότι ο Μεγας Κωνσταντίνος είχε ευνοήσει τον Μιθραϊσμό, που στην εποχή του ήταν μια πολύ δημοφιλής θρησκεία και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ήταν η **αγαμία** των ιερέων της.

(4) Η ομοιότητα μεταξύ του Μίθρα και του Χριστού εξέπληξε πολύ νωρίς τους παρατηρητές, όπως ήταν ο Ιουστίνος, ο Τερτυλλιανός και άλλοι σύγχρονοί τους συγγραφείς και αργότερα πολλοί μελετητές και ιστορικοί κλήθηκαν να αποδείξουν ότι ο Χριστιανισμός δεν είναι τίποτα άλλο, παρά μία μεταγενέστερη προσαρμογή του Μιθραϊσμού, ή το πολύ ότι ήταν μία έκβαση

των ίδιων θρησκευτικών ιδεών. Σε αυτή βέβαια την εσφαλμένη και ανιευπιστημονική διαδικασία, η οποία δεν εγκρίθηκε από τους περισσότερους ερευνητές, θα έπρεπε τα επιχειρήματά τους, ή να γίνουν αποδεκτά, ή να απορριφθούν. Υπάρχουν πράγματι μερικές "προφανείς" ομοιότητες μεταξύ Μιθραϊσμού και Χριστιανισμού, αλλά «ο *πλανών την οικουμένην όλην*», ο Διάβολος, δημιουργεί τέτοιες καταστάσεις, ώστε να φέρει σύγχυση, αμφισβήτηση και τέλος απόρριψη των αληθειών του Λόγου του Θεού.

Ο Τερτυλλιανός περίπου το 200 μ.Χ. έλεγε: «*Hesterni sumus et omnia vestra implevimus*», δηλαδή σε ελεύθερη μετάφραση «*έχουμε εκπληρώσει όλες σας τις επιθυμίες, ο κόσμος είναι γεμάτος από εμάς*». Αυτό ερμηνεύεται ότι θεωρείται φυσικό να υποθέσει κάποιος ότι μια θρησκεία, ή μια πίστη, ή κάποια ιδέα που έχει επηρεάσει τον τότε γνωστό κόσμο, θα έπρεπε να έχει αντιγραφεί τουλάχιστον σε μερικές λεπτομέρειες από κάποια άλλη θρησκεία, που ήταν επίσης πολύ δημοφιλής κατά τη διάρκεια του 3ου μ.Χ. αιώνα, όπως ήταν τότε ο **Μιθραϊσμός** και τον οποίο ο Μέγας Κωνσταντίνος είχε ευνοήσει. Αυτό έκανε ακριβώς και ο Διάβολος στους 3 πρώτους μ.Χ. αιώνες, όπου η Χριστιανική διδασκαλία είχε μία συγκλονιστική επικράτηση, παρ' όλο τους πολύ σκληρούς διωγμούς που υπέστη από τους Ρωμαίους αυτόκράτορες. Ο Διάβολος αφού δεν κατάφερε να εξαφανίσει την πίστη μέσα από τις καρδιές των γνησίων παιδιών του Κυρίου, μεταχειρίστηκε μία σίγουρη και δοκιμασμένη μέθοδό του, που ήταν, αφού σταματήσει τους διωγμούς, να «**αγκαλιάσει**» τη νέα πίστη και να φέρει μέσα στο λατρευτικό της, τις δοξασίες και τις λατρείες των αρχαίων ειδωλολατρικών λαών, των οποίων εισηγητής και εμπνευστής ήταν ο ίδιος.

Εδώ ερχόμαστε σε ένα συγκλονιστικό κρίσιμο σημείο, που έχει άμεση σχέση με το θέμα που αναλύουμε στο βιβλίο αυτό και που είναι η επικράτηση και η καθιέρωση του τριαδικού Θεού μέσα από τη θέσπιση του Συμβόλου της Πίστεως και θα αναφέρουμε μερικές μεθοδείες του Διαβόλου....

- **Όταν** ο Διάβολος επέβαλε και πάλι το **ιερατείο**, που ο Ιη-

σούς Χριστός το κατάργησε με τη σταυρική Του θυσία και είναι Αυτός πλέον ο μόνος μεσίτης μας προς τον Θεό Πατέρα και όχι οι ιερείς....

- **Όταν** επέβαλε την **προσκύνηση** των αγίων και των εικόνων, αλλάζοντας τα ονόματα, οπότε οι πιστοί, αντί να προσκυνούν τον Ποσειδώνα ως προστάτη της θάλασσας, τώρα προσκυνούν τον άγιο Νικόλαο....
- **Όταν** επέβαλε πλήθος **εορτών** που επίσης δεν καθιέρωσε ο Ιησούς και οι απόστολοί Του και σήμερα όλες οι εορτές και ειδικά των Χριστουγέννων, του Πάσχα και της Παναγίας είναι πιστή αντιγραφή αρχαίων λατρειών....
- **Όταν** επέβαλε πλήθος ειδωλολατρικών **δοξασιών** και εθίμων για κάθε λεπτομέρεια της ζωής του ανθρώπου και όλα αυτά με το κάλυμμα του Χριστιανικού μανδύα....
- **Όταν** ο Διάβολος έκανε όλα αυτά για να αποπροσανατολίσει τον άνθρωπο από την αλήθεια και να τον οδηγήσει μακριά από τον Θεό, είναι δυνατόν να μην προσπάθησε να επιβάλει και την αρχαία τριάδα μέσα στον Χριστιανισμό, **όταν όλες οι λατρείες του αρχαίου κόσμου ήταν γεμάτες από τριάδες, που ο ίδιος είχε δημιουργήσει;**

Αυτή ήταν η πρώτη προτεραιότητα του Διαβόλου με την καθιέρωση της Χριστιανικής θρησκείας ως επίσημης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, όπως και το πέτυχε σχετικά σύντομα με τη θέσπιση του καθαρά τριαδικού Συμβόλου της Πίστεως, το οποίο εισαγάγει 3 θεούς, οι οποίοι είναι ίσοι μεταξύ τους **«συμπροσκυνούμενοι και συνδοξαζόμενοι»**. Στην Χριστιανική πίστη είχε και ένα λόγο παραπάνω να το κάνει αυτό ο Διάβολος, γιατί ήθελε να διασπάσει τη λατρεία στο πρόσωπο τους ενός και μόνου αληθινού Θεού, σε τρία πρόσωπα, ώστε να φέρει σύγχυση πως να προσεύχεται ο πιστός, αλλά και για να προετοιμάσει το έδαφος για την παγκόσμια επικράτηση της Σατανικής τριάδας στους έσχατους καιρούς.

❖ Θα κλίσουμε το θέμα για τον Μιθραϊσμό και δεν θα ανα-

φερθούμε με λεπτομέρειες για τις ομοιότητες ή τις διαφορές που παρουσιάζει με τον Χριστιανισμό, παρά μόνο **επιγραμματικά** για να είναι ολοκληρωμένη και αντικειμενική η παρουσίαση που κάνουμε. Άλλωστε μπορεί κάποιος να χαρακτηρίσει τις ομοιότητες αυτές ως επιφανειακές και εξωτερικές, ομοιότητες με λέξεις και ονόματα, που κατά τη διάρκεια αυτών των αιώνων ο Χριστιανισμός τους υιοθέτησε και τους αφομοίωσε.

(α) Ο Μίθρας ονομάζεται **μεσολαβητής**, αλλά και ο Ιησούς Χριστός είναι ο **μόνος μεσίτης** μεταξύ Θεού και ανθρώπων, αφού ο Ιησούς είχε και την ανθρώπινη φύση και τη θεία φύση, ώστε να μπορέσει να είναι μεσολαβητής (μεσίτης) του ανθρώπου προς τον Πατέρα Θεό.

(β) Ο Μίθρας έσωσε τον κόσμο με τη **θυσία ενός ταύρου**, όπως εμφανίζεται και σε πολλές παραστάσεις, αλλά ο Ιησούς Χριστός έσωσε τον κόσμο ο **θυσιάζοντας ο ίδιος τον εαυτό Του**. Εδώ υπάρχει μεγάλη διαφορά, δεν θυσιάστηκε ο Μίθρας, όπως έκανε ο Ιησούς, αλλά θυσίασε κάτι που ήταν έξω από τον εαυτό του, όπως έκαναν και οι ιερείς στην οικονομία του Νόμου, στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης.

(γ) Ο Ιησούς Χριστός γεννήθηκε από μια **παρθένα**, την Μαριάμ και μέσα σε μια σπηλιά, ενώ ο Μίθρας γεννήθηκε **κάτω από ένα δέντρο** κοντά σε ένα ποτάμι. Υπάρχουν όμως Ρωμαϊκές αναφορές που λένε ότι γεννήθηκε σε σπήλαιο όπως ο Χριστός με τις ίδιες ακριβώς συνθήκες.

(δ) Ο Μίθρας μεγαλώνοντας είχε **12 αποστόλους**, έκανε θαύματα και νεκραναστάσεις, σταυρώθηκε, αναστήθηκε και στο τέλος αναλήφθηκε στους ουραμούς, όπως ακριβώς έκανε και ο Χριστός, μόνο που αυτό συνέβη εκατοντάδες χρόνια πριν τη γέννηση του Ιησού Χριστού. Αυτή την "ομοιότητα" **όλοι οι ιστορικοί την απορρίπτουν** και την θεωρούν κατασκευασμένη εκ των υστέρων για να χτυπήσουν οι εχθροί του ευαγγελίου του Χριστού την αληθινή πίστη.

(ε) Ο Χριστός ήταν ένα **υπαρκτό ιστορικό πρόσωπο**, που

γεννήθηκε σε μια πολύ γνωστή πόλη της Ιουδαίας, σταυρώθηκε κάτω από έναν Ρωμαίο κυβερνήτη, του οποίου το όνομα περιλαμβάνονταν στους τακτικούς επίσημους καταλόγους. Αντίθετα, ο Μίθρας ήταν **μια προσωποποίηση από τον ήλιο**, αλλά και της διάχυτης ημέρας του, ήταν η ίδια η ενσάρκωση του, που έπρεπε να είχε συμβεί πριν από τη δημιουργία του ανθρώπινου γένους.

Οι ομοιότητες του Μιθραϊσμού με τον Χριστιανισμό δεν είναι τίποτα άλλο, παρά η προσπάθεια από τους «πατέρες της εκκλησίας» και ειδικά τον 3ο μ.Χ. αιώνα να ξεσηκώσουν από τον Μιθραϊσμό σχεδόν τα πάντα και να τα προσαρμόσουν στην καινούρια θρησκεία. **Το ερώτημα που τίθεται, είναι και πάλι κρίσιμο:** «Πως είναι δυνατόν, να τα προσάρμοσαν όλα, εκτός από την τριαδική θεότητα, όπως σήμερα δεν δέχονται ότι συνέβηκε οι τριαδικοί αναγεννημένοι Χριστιανοί, που αρνούνται να δεχτούν το αυτονόητο;»

07. Θεότητες του ΤΑΟΪΣΜΟΥ

Πίσω από την έκφραση «Ταοϊσμός» είναι η αρχαία μυστικιστική λατρεία των θεοτήτων της Κίνας, μέσα στο πάνθεον της οποίας υπάρχει μία επίσημη **τριαδική θεότητα**, που αποτελείται

από **ΤΡΕΙΣ** υπέρτατους θεούς, οι οποίοι που είναι ο αυτοκράτορας **Γιάντε** (ή Τζαντέ), που θεωρείται ο επικεφαλής της τριάδας, ο **Λάο Τζου** και ο **Λινγκ Παό**. Οι θεότητες αυτές αποκαλούνται **«οι 3 αγνοί»** και τους βρίσκουμε και με τα ονόματα **Γουανσί**

Τιανζούν, Ντάοντε Τιανζούν και Λινγκμπάο Τιανζούν. Προσέξτε στη φωτογραφία ότι στο κεφάλι της κάθε θεότητας υπάρχει ένας φωτοστέφανος, όπως υπάρχει και σε άλλες αρχαίες τριαδικές θεότητες (Βαβυλωνίων, Αιγυπτίων, κλπ) και στις εικόνες των Χριστιανών αγίων. Το στεφάνι αυτό, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ο **"ηλιακός δίσκος"** για τον οποίο θα αναφερθούμε παρακάτω και αυτό είναι ένα κατεξοχήν σύμβολο του θεού Ήλιου.

Η λέξη «Ταοϊσμός» χρησιμοποιείται ως μετάφραση των Κινέζικων όρων **«Νταοζιάο»** (διδασκαλίες - θρησκεία του Ντάο) και **«Νταοζία»** (σχολή του Ντάο). Ο χαρακτήρας **Τάο ή Ντάο**, (προφέρεται, ανάλογα με το σχήμα εκλατινισμού της λέξης που κάποιος ακολουθεί) σημαίνει **«ατραπός» ή «δρόμος»**, αλλά στην Κινέζικη θρησκεία και φιλοσοφία έχει προσλάβει περισσότερο αφηρημένα νοήματα. Επικρατεί αρκετή σύγχυση σε ό,τι αφορά το βαθύτερο νόημα του Ταοϊσμού, καθώς ο όρος «Τάο ή Ντάο» χρησιμοποιείται συχνά εσφαλμένα για να περιγράψει παρόμοιες φιλοσοφικές σχολές όπως το **«Ζεν»**.

Η Κινέζικη **αλχημεία**, η Κινέζικη **αστρολογία**, η Κινέζικη κουζίνα, αρκετές Κινέζικες **πολεμικές τέχνες**, η Κινέζικη παραδοσιακή ιατρική, το **Φενγκ Σούι**, πολλά στυλ του **Τζι Γκονγκ**, παρουσιάζουν κάποια σχέση με τον Ταοϊσμό.

Τα σύμβολα **«τάιτζιτου»**, τα οποία είναι πολύ γνωστά και ως **ΓΙΝ-ΓΙΑΝΓΚ** και **«μπαγκούα»** (οκτώ **τριγράμματα**) συνδέονται με τον Ταοϊστικό συμβολισμό. Το Γιν-Γιανγκ δεν θεωρείται ότι αποτελεί αποκλειστικό σύμβολο του Ταοϊσμού, ωστόσο όλες οι Ταοϊστικές οργανώσεις το χρησιμοποιούν συνήθως στις σημαίες και στα λογότυπα τους, ή ως διακοσμήσεις στα πατώματα των ναών ή των ιερατικών αμφίων.

Οι ναοί συνήθως κοσμούνται με σημαίες **τριγωνικού ή τετράγωνου σχήματος**, επί των οποίων υπάρχουν παραστάσεις και ρητά ως «αποτροπαϊκά» μέσα και σύμβολα ευδαιμονίας, ενώ άλλες αναπαραστάσεις περιέχουν τις **εικόνες των θεών** και των **αθανάτων της Ταοϊστικής θρησκείας**. Μια συνήθης παράσταση είναι αυτή με τα **7 άστρα** σε εναλλαγή θέσεων (ζιγκ ζαγκ), τα

οποία αναπαριστούν τον αστερισμό της Μεγάλης Άρκτου. Οι ναοί της νότιας Κίνας και της Ταϊβάν, συνήθως ξεχωρίζουν από την διακόσμηση των οροφών τους, στις οποίες υπάρχουν οι παραστάσεις **Κινέζικων δράκων** και **φοινίκων** ως μωσαϊκά χρωματισμένων κεραμιδιών. Συχνά επίσης απεικονίζεται και ένα **φλεγόμενο μαργαριτάρι** ανάμεσα σε **2 δράκους**.

Ο δράκος θεωρείται το κατεξοχήν σύμβολο της Κίνας, γι' αυτό και αποκαλείται **«Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΔΡΑΚΟΝΤΟΣ»**. Ο δράκος είναι ένα φοβερό και αποκρουστικό στην όψη ζώο, που προκαλεί δέος και τρόμο, όπου πήγαινε προκαλούσε καταστροφή. Με το σύμβολο αυτό παρουσιάζεται και ο Σατανάς μέσα στην Βίβλο, όπως βλέπουμε και το ΙΒ/12^ο κεφάλαιο της Αποκάλυψης. Πρόκειται για μια παραστατική παρουσίαση του εχθρού του ανθρώπου, που ο βασικός στόχος του είναι να φέρει την καταστροφή.

08. Θεότητες της αρχαίας ΣΥΡΙΑΣ

Στην Παλμύρα της Συρίας λάτρευαν την τριαδική θεότητα του **«θεού της Σελήνης»**, του **«Κυρίου των Ουρανών»** και του **«θεού Ήλιου»**. Για την Συριακή αυτή τριάδα βρέθηκε μαρμάρινο

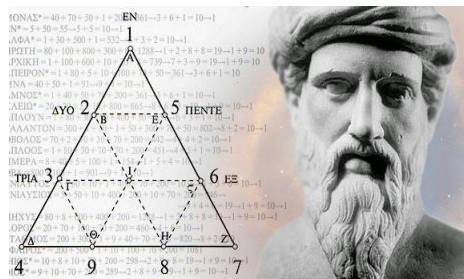
άγαλμα, που χρονολογείται ότι κατασκευάστηκε τον 1ο μ.Χ. αιώνα. Η Συριακή τριάδα ήταν ταυτισμένη με τους πλανήτες (Σελήνη, Ουρανό και Ήλιο), όπως και οι περισσότερες αρχαίες λατρείες, γι' αυτό και είχε αναπτυχθεί πολύ η αστρολογία, η μελλοτολογία και η οιωνοσκοπία και μέσα από την πορεία και τις εκ-

δηλώσεις των αστέρων, προσπαθούσαν να ερμηνεύσουν τα γεγονότα και του παρόντος και του μέλλοντος.

09. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ **«Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 3 και ΤΟ ΠΕΝΤΑΓΡΑΜΜΟ»**

(1) Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 3 και ΤΟ ΙΣΟΠΛΕΥΡΟ ΤΡΙΓΩΝΟ

Ο Πυθαγόρας (580 - 496 π.Χ.) θεωρείται ο ιδρυτής της Ελληνικής φιλοσοφίας και των μυστηριακών θρησκειών και κατάσσεται στους κατεξοχήν «Έλληνες θρησκευόμενους φιλόσοφους», η δε επιρροή του από τις δοξασίες των Βαβυλώνιων, Αιγυπτίων και Ινδουιστών ήταν εμφανής στις δικές του διδασκαλίες. Το αντικείμενο ενασχόλησης του Πυθαγόρα ήταν η καθοδήγηση μιας «εταιρείας», η οποία ήταν μία μυστική, θρησκευτική κίνηση. Η θρησκευτική διδασκαλία και πίστη του Πυθαγόρα στηριζόταν στην **αριθμολογία**, με κυρίαρχο τον αριθμό **3**. Δίδαξε ότι **«θεός είναι αριθμός»** και δημιούργησε ένα αριθμητικό συμβολισμό μέσα από ένα **ισόπλευρο τρίγωνο** το οποίο αποτελείται από τελείες.

Όπως τα «Πυθαγόρεια μυστήρια» ήταν μια προέκταση των αρχαίων μυστηριακών τελετών της Βαβυλώνας, της Αιγύπτου και της Ινδίας, έτσι και στην μετά Χριστό εποχή και κυρίως στον Μεσαίωνα, οι **Αριθμολόγοι**

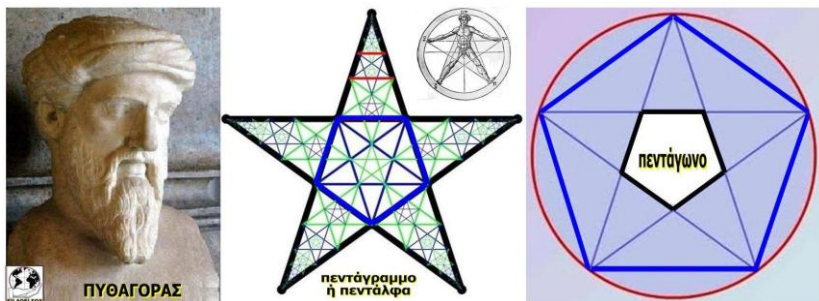
ήταν οι συνεχιστές της αριθμητικής μυστηριακής γνώσης του Πυθαγόρα, όπως οι ίδιοι το παραδέχτηκαν, αναφέροντας ότι **«ο αριθμός 3 σημαίνει τριάδα και είναι επέκταση της θεότητας»**.

(2) «ΠΕΝΤΑΓΩΝΟ» και «ΠΕΝΤΑΓΡΑΜΜΟ ή ΠΕΝΤΑΛΦΑ» **Η «ΧΡΥΣΗ ΤΟΜΗ» ΤΟΥ ΠΕΝΤΑΓΡΑΜΜΟΥ**

Οι αρχαίοι Έλληνες πρώτοι μελέτησαν αυτό, που στη Γεωμετρία είναι γνωστό με τον όρο **«χρυσή τομή»**. Η διαίρεση ενός τμήματος σε **"άκρο και μέσο λόγο"** είναι γνωστή στη Γεωμετρία

των πενταγράμμων και των πενταγώνων. Η αντίληψη αυτή αποδίδεται στον Πυθαγόρα και τους ακολούθους του και περιέχει μυστηριακά σύμβολα.

Στους Πυθαγόρειους υπήρχε και ο «**χρυσός λόγος**» που ήταν γνωστός στο μυστικό σύμβολό τους το «**πεντάγραμμα**» (ή πεντάλφα), οποίο είναι ένα αστερί που σχηματίζεται από τις **5** διαγώνιους ενός κανονικού **πενταγώνου**. Η κάθε πλευρά του πενταγράμμου, διαιρεί τις 2 άλλες πλευρές σε χρυσή τομή και έτσι σχηματίζεται στο εσωτερικό ένα άλλο μικρότερο πεντάγωνο.

Ο χρυσός λόγος εμφανίζεται στις πλευρές του αστεριού (της πεντάλφας), που σχηματίζεται από τη διάταξη των **5** γραμμών. Οι ΝεοΠυθαγόρειοι συμβόλιζαν τις 4 άκρες της πεντάλφας με τα 4 στοιχεία της φύσης και την 5η άκρη με το θείο, που ήταν **Υ**δωρ, **Γ**αία, **Ι**δέα ή Ιερόν, **Ε**ιλή (θερμότητα του ήλιου) και **Α**έρας. Η σειρά των **5** παραπάνω στοιχείων έπρεπε να μην αλλάξει και να είναι η συγκεκριμένη, γιατί τα αρχικά γράμματα των λέξεων αυτών σχημάτιζαν τη λέξη «**Υ.Γ.Ι.ΕΙ.Α.**»

Η "πεντάλφα" (πεντάγραμμα) είναι ένα παγανιστικό σύμβολο και ειδικά όταν είναι μέσα σε κύκλο είναι το κατεξοχήν σύμβολο του Σατανά. Όπου βλέπουμε να υπάρχει αυτό στο Πυθαγόρειο γεωμετρικό σύμβολο, αυτό φανερώνει ότι ο Σατανάς έχει εξουσία επάνω του. «Πεντάγραμμα» (πεντάλφα) και «ισόπλευρο τρίγωνο» (αριθμός **3**) του Πυθαγόρα είναι σύμβολα που χρησιμοποιούνται από όλες τις αρχαίες λατρείες και ειδικά χρησιμοποιούνται στις τριαδικές θεότητες, οι οποίες αντιπροσωπεύονται και από τον αριθμό **3**.

10. Φιλοσοφία του ΠΛΑΤΩΝΑ

Κατά τον Πλάτωνα (427-347 π.Χ.) είναι ο ΥΠΕΡΤΑΤΟΣ ΘΕΟΣ που τον αποκαλεί **«ο Πατήρ»**, είναι η ΘΕΙΑ ΝΟΗΣΗ που την απόκαλεί **«Νου, Λόγο, Σοφία»** και τέλος είναι η ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ που την αποκαλεί **«το Πνεύμα»**. Στην τριαδική φιλοσοφία του Πλάτωνα, θα πρέπει να προστεθούν και οι μετέπειτα θεωρίες του **«ΝεοΠλατωνισμού»**, ο οποίος απαιτούσε έναν τριαδικό θεό, όχι σε φανερώσεις, αλλά με πολλά πρόσωπα μέσα στη θεότητα (για τον ΝεοΠλατωνισμό θα αναφερθούμε στο επόμενο κεφάλαιο).

11. Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ και ο ΑΡΙΘΜΟΣ 3

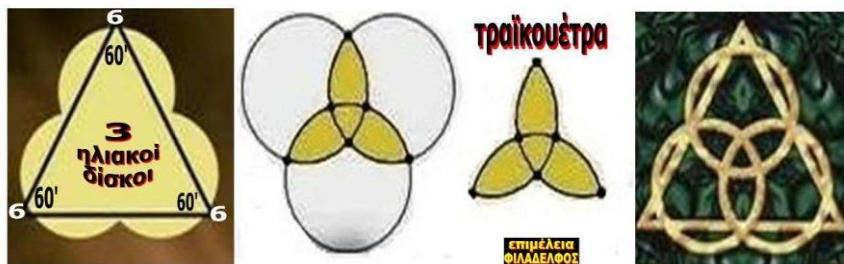
Ο Αριστοτέλης (384 - 322 π.Χ.) ήταν ο φιλόσοφος που διέτυπωσε την θεωρία της ύπαρξης του **πέμπτου στοιχείου** της φύσης, όταν οι άλλοι Έλληνες φιλόσοφοι από την Ιωνία θεωρούσαν ότι στη φύση υπάρχουν **4** στοιχεία ή ουσίες: **Γη, ύδωρ, πυρ και αήρ**. Ο Αριστοτέλης πρόσθεσε στην τετράδα τον **αιθέρα** ο οποίος θα αποτελέσει την πέμπτη ουσία, την πεμπτουσία, το οποίο στοιχείο παρουσιάζει κάποιες ιδιαιτερότητες, είναι αγέννητο, αγήρατο, άφθαρτο, αίδιο, αναλλοίωτο και εντοπίζεται στον "άνω τόπο" όπου κατοικεί η "θεότητα", στην οποία θεότητα ο κυρίαρχος αριθμός είναι το **3**. Έλεγε: **«Όλα τα πράγματα είναι 3, και τρεις φορές είναι όλα, ας χρησιμοποιήσουμε αυτό τον αριθμό στη λατρεία των θεών, γιατί όπως λένε οι Πυθαγόρειοι, τα πάντα και όλα τα πράγματα είναι στενά δεμένα από τριάρια, στο ΤΕΛΟΣ, στο ΜΕΣΟΝ και στην ΑΡΧΗ έχουν αυτό τον αριθμό σε όλα, και συνθέτουν τον αριθμό της τριάδας»**.

Όλοι οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι (Πυθαγόρας, Πλάτωνας, Αριστοτέλης, κλπ), που γνώριζαν από μυστικισμό, χρησιμοποιούσαν σαν βάση για την εδραίωση των φιλοσοφικών τους θεωριών τον αριθμό 3, αλλά ο αριθμός αυτός ήταν ο κυρίαρχος αριθμός στη θρησκευτική τους λατρεία. Αυτή η πρωτεύουσα θέση του αριθμού **3** σε όλους τους τομείς της ζωής των πολιτών του αρχαίου κόσμου, δείχνει για μια ακόμα φορά αυτό που ο Παύλος λέγει ότι **«το μυστήριον της ανομίας ήδη ενεργείται»** (Β' Θεσσαλονικείς Β/2:7), ο Διάβολος υφαίνει ένα σχέδιο για την πλήρη από-

στασία του ανθρώπου από την αληθινή και υγιάνουσα πίστη του Λόγου του Θεού.

12. ΗΛΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ -ΤΡΙΓΩΝΑ -ΤΡΑΪΚΟΥΕΤΡΑ

(α) **ΗΛΙΑΚΟΙ ΔΙΣΚΟΙ:** Σε πολλές παραστάσεις αρχαίων θεοτήτων, Αιγυπτιακών, Βαβυλωνιακών, κλπ, βλέπουμε πίσω ή πάνω από τα πρόσωπα να υπάρχουν **στρογγυλοί δίσκοι**, που αμέσως κάποιος καταλαβαίνει ότι δεν πρόκειται για ένα απλό διακοσμητικό, αλλά είχαν τοποθετηθεί επειδή αντιπροσώπευαν τον θεό που λάτρευαν, που δεν ήταν άλλος από τον «**θεό Ήλιο**» ή κατά την ονομασία της Βίβλου τον «**Σατανά**» σε 3 διαφορετικές μορφές ή φάσεις, γιατί συνήθως οι κύκλοι ήταν **3**, καθόσον αντιπροσώπευαν τις **3** φάσεις του φυσικού ήλιου του πλανητικού συστήματος, αλλά αποτελούσαν ένα ταιριαστό σύμβολο για τον θεό που λάτρευαν.

Ήταν μια σαφής αποτύπωση της τριαδικής θεότητας που πίστευαν και λάτρευαν. Δεν χρησιμοποιούσαν τη φράση «οι 3 θεοί σε 1 θεό», αλλά ήταν «**ο 3 σε 1 θεός**» ή «**ο θεός 1 σε 3**» και οι τρεις ήταν ο θεός Ήλιος. Είχαν ο καθένας 3 διαφορετικές φάσεις-θέσεις, αλλά όλοι ήταν ένα.

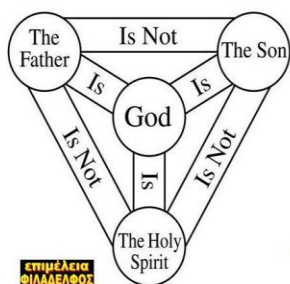
Στις παραστάσεις οι κύκλοι **τέμνονταν**, έχοντας τοποθετηθεί οι 2 στο κάτω μέρος, σαν βάση, και ο 3ος στο πάνω μέρος και στο μέσον των 2, ώστε να σχηματίζουν ένα τρίγωνο ισόπλευρο, όπως φαίνεται και στην παραπάνω σχηματική παράσταση. **Αυτή η εικόνα έγινε το βασικό σύμβολο του θεού Ήλιου, πίσω από τη λατρεία του οποίου ήταν ο Εωσφόρος, ο Σατανάς.** Το σύμβολο αυτό το χρησιμοποιούσαν και για παραπλάνηση, όταν ήθελαν να κρύψουν την πραγματική τους λατρεία,

όπως θα αναφερθούμε και στη συνέχεια.

Υπάρχουν επίσης πολλές περιπτώσεις ειδωλολατρικών απεικονίσεων, που βλέπουμε πίσω και γύρω από το κεφάλι του εικονιζόμενου θεού να υπάρχει **μόνο ένας κύκλος**, σε τέτοιο μέγεθος, ώστε να υπερκαλύπτει το κεφάλι και να μοιάζει σαν **φωτοστέφανο**. Η ίδια ακριβώς απεικόνιση υπάρχει και στην Χριστιανική αιογραφία, όπου όλους τους εικονιζόμενους αγίους τους αναπαριστούν με ένα φωτοστέφανο, που εύκολα κάποιος καταλαβαίνει την αρχαία προέλευση αυτού του συμβόλου.

(β) ΤΡΙΓΩΝΑ ΙΣΟΠΛΕΥΡΑ: Το άθροισμα των γωνιών ενός οποιουδήποτε τριγώνου είναι **180** μοίρες, είτε είναι ισόπλευρο, είτε όχι. Ειδικά στο ισόπλευρο τρίγωνο κάθε του γωνία είναι ακριβώς **60** μοίρες. Οι αρχαίοι λαοί που χρησιμοποιούσαν στη λατρεία τους το σύμβολο των **3** κύκλων, που τοποθετημένοι κατάλληλα σχημάτιζαν ένα ισόπλευρο τρίγωνο, χρησιμοποιούσαν το τρίγωνο **σαν μυστικό σύμβολο των θρησκευτικών μυστηριακών λατρειών τους**. Η κάθε ισόπλευρη πλευρά του τριγώνου αντιπροσώπευε και μία θέση του ήλιου ή μία από τις τρεις θεότητες που αποτελούσαν τον θεό Ήλιο.

Οι ειδωλολάτρες, γνωρίζοντας ότι η κάθε γωνία ενός ισόπλευρου τριγώνου είναι 60 μοίρες, χρησιμοποιούσαν τους αριθμούς αυτούς και τις εικόνες που αναπαριστούσαν για να κρύψουν τη λατρεία που απέδιδαν στον Σατανά.

ισόπλευρα τρίγωνα
τραϊκούετρα

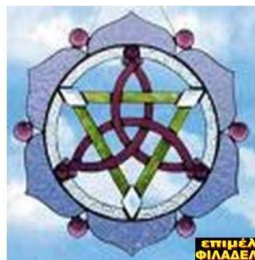

Κατά συνέπεια η λατρεία του θεού Ήλιου, ήταν λατρεία του Σατανά μέσα από τον αριθμό **666**. Πολλοί δεν θα γνώριζαν τον αριθμό αυτόν, εάν δεν αναφερόταν στην Αποκάλυψη του Ιωάννη

(κεφ.ΙΓ/13:18). Ο τριπήφιος αυτός αριθμός αντιπροσωπεύει ένα θρησκευτικό σύστημα, γεγονός που πιστοποιείται και από αρχαιολογικές ανασκαφές οι οποίες έχουν γίνει στην αρχαία Βαβυλώνα και έχουν βρεθεί επιγραφές που να αναγράφουν τον αριθμό αυτό. Είναι το σύστημα του 666, στο οποίο μελλοντικά γνωρίζουμε ότι επικεφαλής θα είναι ο ίδιος ο Σατανάς μέσα από τον ψεύδο Μεσσία, τον Αντίχριστο.

(Υ) ΤΡΑΪΚΟΥΕΤΡΑ -TRIQUETRA: Οι αρχαίοι λαοί συνήθιζαν να συνδυάζουν τα διάφορα σύμβολά τους και να κρύβουν αυτά που πίστευαν, **ώστε αυτά να είναι γνωστά μόνο στους μνημόνους.** Η τομή των 3 δίσκων, στα σημεία που εφάπτονται, είναι γνωστή με τον όρο "**τραϊκουέτρα**" και διαπίστωσαν πως θα μπορούσαν οι 3 κύκλοι να αντικατασταθούν από το σύμβολο που σχηματίζεται από την τομή τους, η οποία θα συνέχιζε να αντιπροσωπεύει το θεό-Ήλιο, που είναι 3 σε 1. Απεικόνιζαν το σύμβολο αυτό επάνω σε έναν κύκλο, ο οποίος νοητά είχε το αντίστοιχο μέγεθος ενός εκ των 3 κύκλων που σχημάτισαν την τομή, την τραϊκουέτρα.

Το σύμβολο αυτό, το βλέπουμε να απεικονίζεται σε πολλές **αρχαίες παραστάσεις** και ίσως να μην μας κάνει ιδιαίτερη εντύπωση, επειδή γνωρίζουμε την ειδωλολατρική του προέλευση. Το σύμβολο όμως αυτό το συναντάμε και στη **σημερινή ηλεκτρονική εποχή** και συνήθως είναι σε τοίχους, σε εκκλησίες, σε γλυπτά και γενικά σε διάφορες παραστάσεις, οι οποίες κάτι υποκρύπτουν, χωρίς οι άλλοι να το γνωρίζουν.

Η τραϊκουέτρα είναι ένα αποκρυφιστικό σύμβολο, που ήταν και είναι πάντα συνυφασμένο με **παγανιστικές διδασκαλίες,**

σατανικές τελετές και μαγεία. Κατά βάση η τραϊκουέτρα αποτελείται από **3** επικαλυπτόμενα εξάρια, τα οποία είναι συνδυασμένα περίτεχνα, ώστε ένας αδαής και μη μυημένος να μην μπορεί να τογνωρίζει. Το σύμβολο αυτό, ίσως είναι γνωστό σε πολλούς και από τον γνωστό σατανιστή Άλιστερ Κρόουλι, ο οποίος το χρησιμοποίησε για την Βασιλική Αψίδα του **3ου** βαθμού της μασονικής στοάς της Νέας Υόρκης.

Ψάχνοντας στο διαδίκτυο, επισκεφτήκαμε μία ιστοσελίδα που εμπορεύεται αντικείμενα και σκευή που χρησιμοποιούν οι "μάγοι". Εκεί βρήκαμε το σύμβολο τραϊκουέτρα επάνω σε **δισκοπότηρα** που χρησιμοποιούνται σε σατανικές λατρείες και το αξιοσημείωτο είναι ότι αυτά ήταν και άμεσα διαθέσιμα στο εμπόριο για το κοινό, αναγραφόμενης της τιμής σε δολάρια. Υπήρχαν ενδύματα, ολόσωμα που είχαν επάνω τους το σύμβολο αυτό και μάλιστα με τέτοια διάταξη, που εάν κάποιος το έβλεπε, χωρίς να γνωρίζει τι ακριβώς αντιπροσωπεύει, θα πίστευε ότι το ένδυμα αυτό έχει μία πολύ ωραία διακόσμηση. Το σύμβολο τραϊκουέτρα πιθανόν πολλοί να το έχουν δει σε ναούς (εξωτερικά και εσωτερικά), στους τοίχους, τα τζάμια και τα στασίδια.

Τέλος, η τραϊκουέτρα υπάρχει και σε μερικές ξενόγλωσσες εκδόσεις της Αγίας Γραφής, **συμβολίζοντας τον τριαδικό Θεό** και το τραγικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι αυτοί που το χρησιμοποίησαν σαν τριαδικό σύμβολο, πιθανόν **να αγνοούσαν** παντελώς την παγανιστική του προέλευση. Μία παρόμοια περίπτωση είχε παρουσιαστεί και στον Ελλαδικό χώρο, η οποία μετά από προσωπική μου υπόδειξη διορθώθηκε. Στη δεκαετία του 1990 γινόταν σταδιακά η μετάφραση του κειμένου του αρχιμ. Ν.Βάμβα της Βίβλου στη δημοτική γλώσσα (εκδ. "ΠΕΡΓΑΜΟΣ"). Στα αρχικά αντίτυπα που τυπώθηκαν, μεταξύ των κεφαλαίων ή των βιβλίων, είχε χρησιμοποιηθεί σαν διαχωριστικό σύμβολο η μασονική **πεντάλφα**. Ο υπεύθυνος των εκδόσεων αυτών, ήταν ένας από τους πολύ καλά καταρτισμένους επάνω στα αποκρυφιστικά σατανικά σύμβολα, έχοντας ο ίδιος κάνει πολλές διαλέξεις επ' αυτού. Το σύμβολο αυτό, που είχε τυπωθεί στη νέα μετάφραση δεν το είχε προσέξει, γιατί προφανώς να ήταν πατέντα του τυπογρα-

φείου. Μετά από σχετική ενημερωτική επιστολή μου, το σύμβολο αυτό αντικαταστάθηκε με κάποιο άλλο.

Θα πρέπει να γνωρίζουμε και να μην μας προκαλεί απορία το γεγονός όταν βλέπουμε σε διάφορους χώρους και ιδιαίτερα σε θρησκευτικούς χώρους, όπως σε Ορθόδοξες ή Καθολικές εκκλησίες να υπάρχουν παραστάσεις με **ισόπλευρα τρίγωνα, φίδια, μασονικές πεντάλφες, ηλιακοί κύκλοι, μάτια και άλλα παράξενα σύμβολα** που γνωρίζουμε ότι έχουν σατανική προέλευση και είναι αποκρυφιστικά σύμβολα. Αυτό δείχνει ότι ο Διάβολος στο χώρο αυτό έχει βάλει τη δική του σφραγίδα, έχει βάλει τα δικά του λατρευτικά σύμβολα που πιστοποιούν ότι ο χώρος αυτός του ανήκει, είναι χώρος δικής του κυριαρχίας και εξουσίας.

Άλλωστε δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι το ιερατείο που συντηρεί τις εκκλησίες αυτές, έχει καταργηθεί με τη θυσία του Ιησού, άρα ο χώρος που ιερουργούν, που εκτελούν τα λατρευτικά τους καθήκοντα, δεν μπορεί να ανήκει στον Θεό της Βίβλου, αφού οι ίδιοι ως «ειδικοί ιερείς» **δεν μπορούν να εκπροσωπούν** κάτι που δεν αναφέρει η Βίβλος και που δεν υπήρχε στην λατρεία της πρώτης αποστολικής εκκλησίας.

Παρόμοια περίπτωση συμβαίνει και σε μερικές τριαδικές αναγεννημένες εκκλησίες της Διαμαρτυρόμενης κίνησης (Ευαγγελικές, κλπ), καθώς και σε εκκλησίες της Πεντηκοστής, οι οποίες δεν έχουν αναρτήσει εικόνες σαν λατρευτικά μέσα για να τις προσκυνούν οι πιστοί, αφού γνωρίζουν ότι αυτό ρητά απαγορεύεται από τον Θεό, γιατί μόνο σε Αυτόν ανήκει η τιμή, η λατρεία και η προσκύνηση, έχουν όμως αναρτήσει σε εμφανές σημείο το τριαδικό **Σύμβολο της Πίστewς** και αυτό «προσκυνούν» ακούσια. Είτε το πιστεύουν, είτε όχι, αυτό αποτελεί ένα σύμβολο του εχθρού της ψυχής μας μέσα στο χώρο όπου υπάρχουν αναγεννημένα παιδιά του Θεού και αυτό δείχνει ότι και μέσα στο χώρο αυτό έχει εξουσία και μετά απορούν «γιατί δεν υπάρχουν μεγάλες ευλογίες» και πολλά άλλα «γιατί, γιατί!».

Ο Διάβολος κατόρθωσε να διασπάσει τη λατρεία, που ανήκει στον ΕΝΑ και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει και να φέρει

σύγχυση στο σώμα του Χριστού, μη γνωρίζοντας ο πιστός πως πρέπει να λατρεύει τον Κύριο της δόξας «εν πνεύματι και αληθεία» και έχοντας προβληματισμό μήπως αδίκησε στην προσευχή του κάποιον από τους 3, ή τον Πατέρα, ή τον Υιό, ή το άγιο Πνεύμα. Εφόσον ο πιστός δέχεται τριαδικό Θεό και εφόσον πιστεύει ότι είναι 3 πρόσωπα «**συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα**», αποδίδει την ίδια λατρεία και στα 3 πρόσωπα, ενώ ο ίδιος ο Θεός λέγει «*δεν θέλω δώσει την δόξαν Μου εις άλλον*».

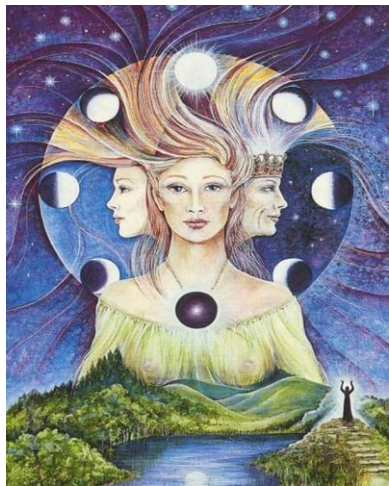
Πολλές φορές έχουμε ακούσει πιστούς αναγεννημένους να προσεύχονται απευθείας στο "άγιο Πνεύμα", κάτι που δεν βλέπουμε μέσα στην Καινή Διαθήκη να το έχουν κάνει, έστω και μία φορά, οι απόστολοι και γενικά οι πιστοί της πρώτης εκκλησίας. Πρέπει ο αναγεννημένος πιστός να έχει επίγνωση **ποιος είναι ο Κύριος** που υψώνει, που λατρεύει και που δοξάζει και έτσι δεν θα έχει σύγχυση, αλλά θα γνωρίζει ότι η λατρεία του φθάνει μέσα στα επουράνια άγια των αγίων και ότι οι δυνάμεις της κόλασης θα σείονται. Όταν έχει αυτή την επίγνωση και την αποκάλυψη του Λόγου του Θεού, τότε δεν θα έχει ανάγκη από ανθρώπινα κείμενα, κατασκευασμένα από ένα θρησκευτικό ιερατείο, το οποίο ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς κατήργησε με τη θυσία Του, αλλά θα είναι πλήρης **μόνο** με τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, ο οποίος θα είναι η ασφάλειά του.

Όταν κάνει ανάρτηση στο χώρο της λατρείας του σε περίοπτη θέση το Σύμβολο της Πίστεως, είτε από άγνοιά του, είτε με γνώση του, θέτει σε υποδεέστερη θέση την Βίβλο και "επιβάλλει", ενσυνείδητα ή ασυνείδητα, στους προσερχόμενους να υιοθετήσουν το κείμενο αυτό, σαν απόδειξη της ορθότητας της πίστης, σαν απόδειξη ότι "ακολουθούν την αλήθεια".

13. ΕΚΑΤΗ Η ΤΡΙΣΥΠΟΣΤΑΤΗ ή ΦΩΤΟΒΟΛΟΣ

Στον αρχαίο Ελληνικό κόσμο η κλασική μορφή της Εκάτης παρουσιάζεται αυστηρή, παράξενη και ανάγλυφη, καθισμένη συνήθως επάνω σε ένα τρίγωνο, με τα 3 πρόσωπά της στραμμένα σε 3 κατευθύνσεις. Ο Ησιόδος, συγγραφέας της «Θεογονίας» αναγνωρίζει στο πρόσωπό της την πανίσχυρη «**Κυρία των 3**

βασιλείων»: ΓΗΣ, ΟΥΡΑΝΟΥ και ΘΑΛΑΣΣΑΣ. Η θεά ασκούσε την κυριαρχία της από την εποχή των Τιτάνων, καθόσον ήταν κόρη τιτάνων (του Πέρση και της Αστερίας), προϋπήρχε των Ολυμπίων θεών και ασκούσε την εξουσία σε όλη την κτίση.

Ο Ζευς, όταν αναγνωρίστηκε ως ο νέος κυβερνήτης του κόσμου την τίμησε, αφήνοντάς της όλες τις θεϊκές της δυνάμεις, όπως ο Ησίοδος μας γνωρίζει στη Θεογονία του: *«Η (Αστερία) δ' υποκουσαμένη Εκάτην τέκε, την περί πάντων Ζευς Κρονίδης τίμησε»* (στ. 411-412). Στην πορεία, οι λατρευτές της θεάς θέλησαν να απαλλαγούν από την αυστηρότητα της μορφής της, γι' αυτό διέσπασαν και διαχώρισαν την **τρισυπό-**

σταση θεότητα σε **3** παρθένες χορεύτριες. Στις μεταγενέστερες εποχές, επέμειναν πολύ έντονα στον χαρακτηριστικό αριθμό **3** από ότι στην κλασική εποχή του Ησίοδου.

Η Εκάτη είχε διάφορες ονομασίες, που η κάθε ονομασία της είχε και ένα συμβολισμό. Ονομαζόταν **Εκατηβόλος, Κουροτρόφος, Φωτοβόλος**. Επίσης της είχαν αποδώσει τους τίτλους **Άγγελος** και **Φωσφόρος**. Με τον τελευταίο τίτλο, συνήθως την ανέφερε ο Ευριπίδης στα συγγράμματα του, παρουσιάζοντας τη θεά ως **«φορέας του φωτός»**. Η Εκάτη βοηθούσε τους πολεμιστές στον πόλεμο και τους βασιλείς στην απονομή της δικαιοσύνης. Έφερνε τιμές στους αθλητικούς αγώνες, παραστεκόταν στους κυνηγούς και στους ψαράδες και μαζί με τον Ερμή προστάτευε στους βοσκούς με τα κοπάδια τους, εξ' ου και η προσωνυμία **«κουροτρόφος»**.

Οι εορτασμοί που γινόντουσαν προς τιμή της είχαν την ονομασία **«Εκάτεια»** και τελούνταν σε **τρίστρατα**, τόποι που ήταν ειδικά αφιερωμένοι στην θεά Εκάτη και υπήρχε αρμονία-ταύτιση με την Ησιοδική ή κοσμική σύλληψη του αριθμού **3**. Όλα

τα τρίστρατα προβάλλουν ξεκάθαρα τη δυνατότητα διαίρεσης του κόσμου σε **3** μέρη. Η Εκάτη, σαν «Κυρία των Πνευμάτων», προειδοποίησε τους Έλληνες πως μια τριπλή διαίρεση θα δημιουργούσε αναγκαστικά δίπλα στον οργανωμένο κόσμο του Δία μια **χαοτική περιοχή**, στην οποία θα συνέχιζε να υπάρχει το αμορφοποίητο μέρος του αρχέγονου κόσμου, σαν **Κάτω Κόσμος**. Η Εκάτη δεν ήταν σε όλους αγαπητή, ίσως για την αυστηρότητά της, γι' αυτό οι Έλληνες άρχισαν να θεωρούν και να πιστεύουν πως η **τρισυπόστατη** προσωπικότητα της θεάς ήταν κάτι το καταθρόνιο (ή χθόνιο).

Σε προγενέστερους καιρούς όμως, πριν ακόμη απολιθωθούν τα **3** πρόσωπα της Εκάτης στα πασίγνωστα Εκάτεια, αυτές οι **3** όψεις φαίνεται πως αποτελούσαν πολλές μορφές ή βασιλεία του κόσμου, πολλές δυνατές εξελίξεις της μιας και ίδιας συμπαγούς ιδέας. Έτσι στη μορφή αυτής, που προφανώς είναι η μικρότερη των θεαινών (η κατώτερη από τις τρεις), βλέπουμε μια εσωτερική σχέση ανάμεσα στην τριάδα: **Δήμητρα, Περσεφόνης και Εκάτης**. Από εδώ πηγάζει προφανώς και η ιδέα του μυθολογήματος, όπως ξεδιπλώνεται σε **ύμνο** που της αποδίδουν.

Υπάρχει άμεση και στενή σχέση μεταξύ των **3** θεοτήτων, της Δήμητρας, της Περσεφόνης και της Εκάτης. Πολλοί αποδίδουν την τριαδική μορφή της τρισυπόστατης Εκάτης στις θεότητες αυτές και μάλιστα η Εκάτη παρουσιάζεται με τη **δίδυμη μορφή** της θεάς Δήμητρας. Γι' αυτό και στο μύθο της «αρπαγής της Περσεφόνης», υπάρχουν δύο αποδόσεις για το γεγονός αυτό. Στη μία περίπτωση πρωταγωνιστεί η Δήμητρα και στην άλλη η Εκάτη, που πηγαίνει μάλιστα και στον Κάτω Κόσμο για να αναζητήσει την Περσεφόνη. Αφού συναντηθούν η μητέρα με την κόρη, η Εκάτη εμφανίζεται για άλλη μια φορά στον ύμνο, για να παραλάβει την Κόρη και να μείνει για πάντα μαζί της.

Η Εκάτη και η Περσεφόνη είναι το ίδιο αδιαχώριστες, όπως η Περσεφόνη και η Δήμητρα. Έτσι, ο στενός σύνδεσμος της Εκάτης με τη δίδυμη μορφή της Δήμητρας και της Περσεφόνης γίνεται όλο και πιο έντονος. Συνεπώς, ο "**κόσμος της Εκάτης**" θα μπορούσε να οριστεί ως σεληνιακή όψη του "**κόσμου**

της Δήμητρας".

Ονομάζεται η Εκάτη «**Φωτοβόλος**», γιατί στον ύμνο που της αποδίδουν περιγράφεται να μεταφέρει **ΕΝΑΝ πυρσό** και η «μεταφορά του φωτός» αποτελεί ένα ουσιαστικό τμήμα της φύσης της θεάς, πλην όμως ο πυρσός δεν είναι αποκλειστικό γνώρισμα της Εκάτης, αλλά έχει επίσης εξίσου σημαντικό λατρευτικό χαρακτήρα και στα άλλα 2 μέλη της τριάδας, της Δήμητρας και της Περσεφόνης, καθόσον και η Δήμητρα παρουσιάζεται να κρατεί **ΔΥΟ πυρσούς**, γεγονός που υποδηλοί ότι η Εκάτη είναι μία δεύτερη Δήμητρα.

Ο Αισχύλος στα έργα του συνδέει την Εκάτη με τη Σελήνη και την παρουσιάζει ως η «**Άρτεμις-Εκάτη**» και στο έργο του «Μήδεια» την παρουσιάζει **ως θεά προστάτιδα των μαγισσών**. Στα ύστερα χρόνια, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην υποχθόνια υπόστασή της και στις μαγικές της ιδιότητες, τότε ήταν που εμφανίστηκε με τρομακτική μορφή (όπως η Μέδουσα και οι Ερινύες). Με την εκδοχή αυτή συνδέονται οι οικιακοί καθαρμοί, τα ονομαζόμενα «**οξυθύμια**», με τα οποία **διώχονταν από το σπίτι τα κακά πνεύματα**. Λατρευόταν για τις μαγικές της κυρίως ιδιότητες, για τη δύναμη που είχε να κρατάει μακριά το κακό από την καθημερινή ζωή.

Αυτές τις αρχαίες δοξασίες με τις προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες τις συναντάμε καθημερινά στη σύγχρονη εποχή, όπου στον Χριστιανικό κόσμο πολλοί με διάφορους τρόπους «ξορκίζουν» το κακό να μένει έξω από τα σπίτια τους. **Η Εκάτη αποτελεί μία ακόμα τριαδική θεότητα του αρχαίου κόσμου, διέφε-**

ρε όμως από τις τριαδικές θεότητες των άλλων λαών σε 2 βασικά σημεία: (1ον) Οι θεότητες που αντιπροσώπευε η τρισυπόστατη προσωπικότητά της δεν ήσαν στην κορυφή της θρησκευτικής ιεραρχίας, όπως ήταν οι αντίστοιχες τριάδες της Βαβυλώνας ή της Αιγύπτου, γιατί στην Ελλάδα τον ρόλο αυτό τον είχαν οι 12 θεοί του Ολύμπου, που ήταν η ηγεσία όλων των άλλων θεών, και **(2ον)** Δεν ήταν αγαπητή στο κόσμο, λόγω της αυστηρότητάς της, της υποχθόνιας υπόστασής της και αργότερα της τρομακτικής μορφής της. Όμως ο αριθμός **3** μέσα στον αποκρυφισμό, τη μαγεία και τον Σατανισμό, αλλά και η επέκτασή του στον Χριστιανισμό, αυτόν ακριβώς το στόχο έχει, να φέρει δηλαδή **θρησκευτικό φόβο** στον άνθρωπο, ώστε να ενεργεί έξω από το αληθινό θέλημα του Κυρίου Ιησού.

Η Εκάτη στους ύστερους χρόνους της αρχαιότητας, εμφανίζεται σαν τρισυπόστατη θεότητα, εκφράζοντας ουσιαστικά τους **3** κόσμους (Θεϊκό, Γήινο και Νεκρικό). Τα αγάλματα της θεάς έφεραν, συνήθως, 3 πρόσωπα ενώ, σε άλλες εκδοχές το πρόσωπο της γυναίκας συνόδευαν ένα πρόσωπο **αλόγου** και ένα **λέοντα**. Το τρίμορφο και τρισυπόστατο της Εκάτης αποτελεί, ίσως, την πιο παλιά και αρχέγονη προσέγγιση του ανθρώπινου υπαρξιακού προβλήματος μέσα από τη συσχέτισή του με το θείο και τον θάνατο. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την υιοθέτηση τριαδικών θεϊκών σχημάτων σε πολλές μεταγενέστερες θρησκείες, όπως τους αρχαίους Κέλτες, τους Βουδιστές, τους **προισλάμ Άραβες**, τους Ινδουιστές κ.ά. Πολλοί ιστορικοί δέχονται ότι η Εκάτη ήταν η πρώτη τριαδική θεότητα, πολύ πριν από την τριαδική Βαβυλωνιακή τριάδα.

Η λατρεία της **Εκάτης** στην Χριστιανική περίοδο είναι στενά συνδεδεμένη με τη λατρεία της **αγίας Βαρβάρας**, η οποία αν και θεωρείται προστάτιδα του πυροβολικού και της ευλογίας των παιδιών, έχουν παράλληλη πορεία στον τρόπο λατρείας. Την Εκάτη την ονόμαζαν και «**τριοδίτιν Εκάτην**», επειδή καθόταν στις τριόδους και τα σταυροδρόμια και στις τελευταίες ημέρες του μήνα, όταν άρχιζε η νέα σελήνη, οι αρχαίοι επέθεταν στα πόδια των αγαλμάτων της και στους βωμούς της τροφήμα, που τα ονόμαζαν

«Εκαταία» ή «Εκάτης δείπνα».

Από την αρχαία λατρεία της Εκάτης υιοθετήθηκε από τον τριαδικό Χριστιανισμό της Ανατολής και διατηρήθηκε το έθιμο της προσφοράς προς την αγία Βαρβάρα των **βαρβαροκολύβων** και άλλων τροφίμων. Άλλωστε είναι γνωστό και δεν χρειάζεται να ασχοληθούμε με το θέμα αυτό, ότι όλες οι αρχαίες θεότητες, αντικαταστάθηκαν στην Χριστιανική θρησκεία με "αγίους", όπως ο Ποσειδώνας αντικαταστάθηκε από τον άγιο Νικόλαο, ο Απόλλων και ο Δίας από τον προφήτη Ηλία, η Σεμίραμις και η Αστάρτη από την Παναγία, οι τριαδικές θεότητες από την αγία Τριάδα και ο κατάλογος δεν τελειώνει.

Τέλος θα πρέπει να επισημάνουμε τη σχέση της Εκάτης, ως προστάτιδα **θεά των μαγισσών** με τις μάγισσες του Μεσαίωνα που σκληρά καταδίωκε η Ιερά Εξέταση. Η περίοδος του Μεσαίωνα, θεωρείται για την εκκλησία, ως η πιο σκοτεινή περίοδος στην ιστορία της, όπου στο "όνομα του Χριστού" έγιναν τα πιο αποτρόπαια εγκλήματα με κορυφαίο και πρωταγωνιστικό ρόλο το θρησκευτικό ιερατείο της Δυτικής εκκλησίας.

Το χαρακτηριστικό της περιόδου εκείνης είναι ότι οι υποτιθέμενοι λάτρεις του Σατανά ήταν στη συντριπτική τους πλειοψηφία γυναίκες, τις οποίες ονόμαζαν **μάγισσες** και πολύ ελάχιστοι υπήρχαν **άνδρες μάγοι**. Εκατοντάδες και χιλιάδες περιστατικά έχουμε από ιστορικές πηγές της περιόδου εκείνης, όπου "γυναίκες μάγισσες" με την κατηγορία ότι εργάζονταν για τον Σατανά, καταδικάστηκαν στον θάνατο δια πυράς από το θρησκευτικό δικαστήριο, την ιερά Εξέταση, η οποία αποτελείτο από ανθρώπους διεφθαρμένους, οι οποίοι διψούσαν για εξουσία, άνθρωποι οι οποίοι καταπίεζαν και εκμεταλλεύονταν οικονομικά το λαό, άνθρωποι χωρίς ηθικές αρχές και με περισσή σκληρότητα. Όσοι πήγαιναν ενάντια στα συμφέροντά τους, κατηγορούντο για μαγεία, αλλά οι γυναίκες μάγισσες ξεφύτρωναν σαν μανιτάρια, σε σύγκριση με τους άνδρες μάγους.

Ο Διάβολος που είχε εξουσία επάνω στο θρησκευτικό κατεστημένο της εποχής του, μέσα από τα δικά του όργανα φανέ-

ρωνε το πνεύμα της θεάς Εκάτης, φανέρωνε τη σκληρότητά της και την υποχθόνια υπόστασή της. Συνήθως δεν είχαν καταληφθεί από τον Διάβολο οι γυναίκες που τις κατηγορούσαν ως μάγισσες, αλλά οι ίδιοι ήταν κάτω από την εξουσία ισχυρών πονηρών πνευμάτων που εκδηλώνονταν στη ζωή τους με τα χαρακτηριστικά της αρχαίας θεάς Εκάτης.

Όλες οι αρχαίες θεότητες **δεν είναι μύθοι**, αλλά είναι πραγματικότητες, γιατί πίσω από τα ονόματα των θεοτήτων αυτών υπήρχαν δαιμονικές οντότητες, τις οποίες λάτρευαν και οι άνθρωποι. Οι ίδιες αυτές δαιμονικές δυνάμεις υπάρχουν και σήμερα (3^η δεκαετία του 21^{ου} αιώνα), κάτω από άλλα ονόματα, που συνήθως για να εξαπατήσουν έχουν θρησκευτικό περιβλημα.

14. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

Στην αρχαία Ελλάδα η λατρεία σε τριαδικές θεότητες υπήρχε και μάλιστα σε πολλές μορφές, αλλά όχι όμως τα πρόσωπα που αποτελούσαν τις τριάδες αυτές να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο, **ήταν κατώτερες θεότητες**, καθόσον ανώτατος στην ηγεσία ήταν ο Δίας με την Ήρα και μετά ακολουθούσαν και οι 10 υπόλοιποι Ολύμπιοι θεοί. Το χαρακτηριστικό των τριαδικών θεοτήτων ήταν ο αριθμός **3**, αριθμός που από τα βάθη των αιώνων προσπαθεί ο Διάβολος να τον επιβάλλει ως συμβολισμό, ώστε μία ημέρα να υπάρχει πλήρη επικράτηση του συστήματός τους. Ο απόστολος Παύλος αναφερόμενος στις μεθοδείες του Διαβόλου για να επιβάλει το σύστημά του παγκόσμια γράφει *«το μυστήριο της ανομίας ΗΔΗ ενεργείται»* (Β' Θεσσαλονικείς Β/2:7).

Παρατηρούμε ότι η πολλές από τις αρχαίες Ελληνικές τριαδικές θεότητες, ήταν θηλυκές, όπως ήταν η τριάδα **Εκάτη, Δήμητρα και Περσεφόνη**, ή οι **3 Χάριτες**, ή οι **3 Μοίρες**. Υπήρχαν όμως και μικτές τριαδικές θεότητες, όπως ήταν στην Αρκαδία όπου λατρεύονταν ο **Ποσειδώνας**, η **Δήμητρα** και η άλλη κόρη τους, η **Δέσποινα**, ή στα Καβείρια Μυστήρια όπου λατρεύονταν ο **Αξιόκερσος** (Αδης), η **Αξιόκερσα** (Περσεφόνη) και ο **Καδμίλος** (Ερμής). Δεν πρέπει επίσης ξεχνάμε ότι και οι **12** θεοί του Ολύμπου χωρίζονταν ισότιμα σε **6** θηλυκές θεότητες και σε **6**

αρσενικές θεότητες, όπου η κάθε μια εξάδα αποτελείτο από 2 τριάδες, σύνολο 4 τριάδες (2 θηλυκές και 2 αρσενικές).

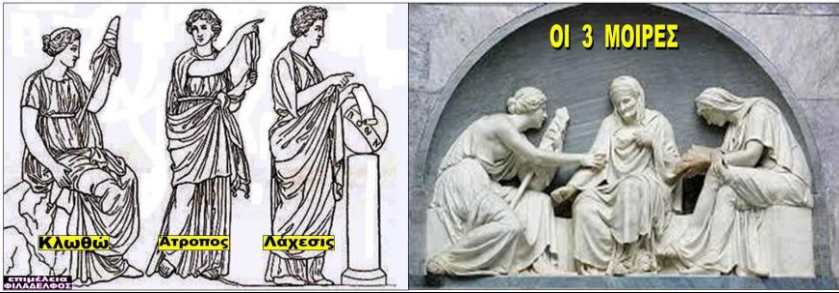
Στις 2 από τις 3 μεγάλες μονοθεϊστικές θρησκείες, τον Ιουδαϊσμό και το Ισλάμ, η τριαδική θεότητα καταργήθηκε πλήρως, αν και οι Ισραηλίτες ποτέ δεν λάτρευαν τριαδικό Θεό, ώστε να χρειαστεί ανάγκη να τον καταργήσουν, ενώ στον Χριστιανισμό προσέλαβε τη μορφή της "αγίας Τριάδας" με τις όποιες δογματικές ή θεολογικές ιδιομορφίες της. Αυτό που παρατηρούμε στην Χριστιανική τριάδα είναι ότι το **θηλυκό στοιχείο εξοβελίσθηκε** από την επίσημη τριάδα, αλλά τόσο από την Δυτική Καθολική εκκλησία, όσο και από την Ανατολική Ορθόδοξη εκκλησία, δόθηκαν θείες δυνάμεις και υπερεξουσίες στη μητέρα του Ιησού με τις ονομασίες **«Θεοτόκος», «Παναγία», «Βασίλισσα των ουρανών», «Πλατυτέρα των ουρανών», «Μεσίτρια».**

Το εκπληκτικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι οι ακόλουθοι πιστοί της ισχυρίζονται πως δεν είναι "θεά", αλλά στο λατρευτικό και των 2 εκκλησιών, αλλά και στην καρδιά των πιστών, έχει θέση ανώτερη και του ίδιου του δημιουργού του σύμπαντος. Η λατρεία που οι άνθρωποι στον Χριστιανικό κόσμο αποδίδουν στην «Παναγία» υπερβαίνει την ανθρώπινη φαντασία, καθόσον τα 3 πρόσωπα της Χριστιανικής τριάδας είναι η απλά η "σκιά" της, γ' αυτό πολλοί δικαίως χρησιμοποιούν τον όρο **«αγία Τετράδα».**

❖ Θα αναφέρουμε στη συνέχεια τριαδικές θεότητες από την αρχαία Ελλάδα, οι οποίες κατά βάση είναι **θηλυκές τριάδες**. Οι περιπτώσεις που καταγράφονται δεν είναι οι μοναδικές, απλά είναι οι πιο γνωστές και οι πιο χαρακτηριστικές:

(1) ΟΙ 3 ΜΟΙΡΕΣ

Οι «Μοίρες» είναι αρχαίες Ελληνικές θεότητες, οι οποίες συνήθως παριστάνονται ως ΤΡΕΙΣ γυναικείες μορφές που γνέθουν. Το νήμα που κρατούν στα χέρια τους, συμβολίζει την ανθρώπινη ζωή, δείχνοντας πόσο μικρή και αδύναμη μπορεί να είναι, γ' αυτό και χρειάζεται την προστασία των θεών. Οι 3 Μοίρες, κατά σειρά, είναι η Κλωθώ, η Λάχεσις και η Άτροπος.

- Η 1η Μοίρα, η **Κλωθώ**, είναι αυτή που «κλώθει», γνέθει το νήμα της ζωής και συμβολίζει το **ΠΑΡΟΝ**.
- Η 2η μοίρα, η **Λάχεσις** «ξετυλίγει» το νήμα της ζωής, μοιράζει τους κλήρους, καθορίζει τι θα «λάχει» στον καθένα, εξ'ού και η ονομασία "λαχείο" και συμβολίζει το **ΠΑΡΕΛΘΟΝ**.
- Η 3η μοίρα, η **Άτροπος** είναι αυτή που «κόβει» το νήμα της ζωής, όταν έρθει η ώρα και συμβολίζει το **ΜΕΛΛΟΝ**.

Οι Μοίρες είναι οι δυνάμεις που ευθύνονται για τα καλά και τα κακά της ζωής του κάθε θνητού, από τη γέννησή του μέχρι το θάνατό του. Παίρνουν τη δύναμή τους από τον Δία, ο οποίος για τον λόγο αυτό καλείται και «**Μοιραγέτης**». Στην Μοίρα υπακούουν μέχρι και οι θεοί, οι οποίοι έχουν όμως τη δύναμη να την αλλάζουν. Μια αλλαγή τέτοια όμως θα διατάρασσε την αρμονία του σύμπαντος. Ο Αισχύλος στον "Προμηθεά Δεσμώτη" παρουσιάζει τον Δία και τους άλλους θεούς υποταγμένους στις Μοίρες.

Στον Ησίοδο (στ. 217), όπως και στον Αισχύλο (Ευμενίδες), οι Μοίρες είναι **κόρες της Νύχτας**. Ο ίδιος Ησίοδος όμως τις παρουσιάζει και σαν **κόρες του Δία και της Θέμιδας** σε άλλο σημείο (στ. 904). Στα έπη του Ομήρου εμφανίζονται ως μία και μόνη και ονομάζεται «**Αΐσα ή Μοίρα**», η οποία είναι **σύνθρονη** του Δία, κάθεται δηλαδή στον ίδιο θρόνο με το Δία και δίνει σε κάθε θνητό το μερίδιό του από τις χαρές και τις λύπες, ορίζοντας έτσι το πεπρωμένο του. Ο Πίνδαρος προσθέτει στις τρεις Μοίρες την **Τύχη**, για την οποία θεωρεί μάλιστα ότι έχει μεγαλύτερο κύρος.

Την αρχική τριάδα ξανασυναντούμε και αργότερα στον Πλάτωνα ο οποίος στο έργο του "Πολιτεία" παρουσιάζει τις Μοί-

ρες ως κόρες της **θεάς Ανάγκης**, καθισμένες σε θρόνους, με χιτώνες λευκούς και στεφάνι στο κεφάλι, να συνοδεύουν με τη φωνή τους την αρμονία η οποία βασιλεύει στις ουράνιες σφαίρες. Η λέξη «**μοίρα**» βγαίνει από το αρχαίο ρήμα «**μείρομαι**» που σημαίνει «μοιράζω», είναι δηλαδή το «μερίδιο», το κομμάτι που παίρνει ο καθένας από τη μοιρασιά ενός όλου. Ο **3** Μοίρες απαντώνται και σε άλλες Ευρωπαϊκές μυθολογίες να παίζουν τον ίδιο ρόλο, έτσι έχουμε τις **3 Νορν** στην Σκανδιναβική μυθολογία και τις **3 Πάρκες** (Parcae) στην Ρωμαϊκή μυθολογία.

(2) ΟΙ 3 ΧΑΡΙΤΕΣ

Οι 3 Χάριτες είναι θεές της γοητείας, της ομορφιάς, της φύσης, της ανθρώπινης δημιουργικότητας και της γονιμότητας. Ως Χάριτες αναφέρονται η **Αγλαΐα** η νεότερη, η **Ευφροσύνη** και η **Θαλεια**, αλλά ορισμένες φορές αναφέρονται και άλλες με τις εξής ονομασίες: **Αυξώ**, **Χάρης**, **Ηγεμόνη**, **Φαένα** και **Πασιθέα**.

Θεωρούνται κόρες του Δία και της Ευρυνόμης. Κατ' άλλους ήταν κόρες του Διονύσου και της Αφροδίτης, ή του Ήλιου και της Ναϊάδας Αίγλης. Ο Όμηρος ισχυρίζεται πως ήταν μέρος της ακολουθίας της θεάς Αφροδίτης. Το αντίστοιχό τους στην Ρωμαϊκή μυθολογία ήταν οι **Gratiae**. Αγαπούσαν πολύ την ομορφιά και έδωσαν στους ανθρώπους τα ταλέντα για τέχνη, στενά συνδεδεμένες με τις Μούσες. Οι Χάριτες συνδέονταν και με τον κάτω κόσμο και με τα Ελευσίνια Μυστήρια.

(3) ΟΙ 3 ΕΡΙΝΥΕΣ

Οι **Ερινύες** στην Ελληνική μυθολογία ήταν μυθικές κατάχθόνιες θεότητες, οι οποίες κυνηγούσαν όσους είχαν διαπράξει

εγκλήματα κατά της φυσικής και ηθικής τάξης των πραγμάτων. Επίσης είναι γνωστές και ως **Ευμενίδες**, δίνοντάς έτσι το όνομά τους στην τρίτη τραγωδία της τριλογίας **Ορέστειας** του Αισχύλου. Στη Θεογονία του Ησίοδου (στ.178-185) αναφέρεται ότι οι Ερινύες γεννήθηκαν από το αίμα του Ουρανού, προκειμένου να εκδικηθεί ο ίδιος τον ευνουχισμό του από τον ίδιο του το γιο τον Κρόνο, κατά δε τον Αισχύλο ότι αυτές ήταν κόρες της Νύκτας και κατά τον Σοφοκλή ήταν κόρες της Γης και του Σκότους, ενώ ακολουθούν και άλλες γνώμες.

Ο αριθμός τους δεν είναι πάντα ο ίδιος στα συγγράμματα των αρχαίων Ελλήνων. Ο Όμηρος δεν αναγράφει πόσες ήταν, ο Αισχύλος εισάγει ολόκληρο χορό Ερινύων και ο Ευριπίδης σ' ένα δράμα του αναφέρει **τρεις**, με ονόματα που έδωσαν μεταγενέστεροι, όπως ο Βιργίλιος, ο οποίος επίσης αναγνωρίζει τρεις Ερινύες, οι οποίες έφεραν τα ονόματα:

- **Αληκτώ** (ανθρωπομορφισμός της οργής και μανίας),
- **Μέγαιρα** (ανθρωπομορφισμός του μίσους και του φθόνου)
- **Τισεφόνη** (ανθρωπομορφισμός της εκδίκησης φόνου).

Η εμφάνιση των Ερινύων ήταν τρομακτική, φρικιαστική και απωθητική. Συνήθως απεικονίζονται με τα κεφάλια τους να είναι τυλιγμένα με **φίδια**, εικόνα που θυμίζει την μέδουσα Γοργώ, να έχουν βλέμμα αστραφερό, η όψη τους να είναι μαύρη, αποπνέουσες καταστρεπτικό πυρ και επίσης να έχουν φτερά, φέρουσες μαύρες εσθίτες.

Κατοικία τους είχαν τον κάτω κόσμο του Άδη, απ' όπου και αναλάμβαναν την εκτέλεση των ποινών τις οποίες έθεταν οι κριτές του Άδη και της Δίκης στους ανθρώπους, ακόμα και πέραν του τάφου τους, γι' αυτό επί των φονέων αποκαλούνταν ως θεότητες **«Επίκουροι της Δίκης»**.

Στα χέρια τους έφεραν συνήθως αναμμένες δάδες για να διαλύουν τα σκότη, που ευνοούσαν ή κάλυπταν τα διαπραχθέντα εγκλήματα, καθώς και μαστίγιο **φιδοφόρο**, ως όπλο κατά των δραστών. Στη μέση τους έφεραν ζώνη (δίνοντας την όψη Μαινάδων) και γι αυτό επίσης ονομάζονταν και **«Βάκχες του Άδη»**.

(4) ΟΙ 9 ΜΟΥΣΕΣ

Εδώ έχουμε 3 φορές τον αριθμό 3 και αυτό δεν είναι τυχαίο μέσα στις αρχαίες ειδωλολατρικές δοξασίες. Πάντα μέσα από τους αριθμούς υπήρχε ένας συμβολισμός για τους μυημένους.

Εδώ έχουμε 9 ονόματα και αποτελούνται από 3 τριάδες, που η κάθε μία τριάδα αποτελείται από τα συγκεκριμένα άτομα, γι' αυτό βρίσκουμε τα ονόματά τους συνήθως με την ίδια σειρά:

- (1η) Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια,
- (2η) Μελπομένη Τερψιχόρη Ερατώ,
- (3η) Πολύμνια, Ουρανία, Καλλιόπη.

Αρχικά οι θεότητες αυτές ήταν **ΝΥΜΦΕΣ** του βουνού και των νερών. Ο Ησίοδος στη Θεογονία αφηγείται: «...Η Μνημοσύνη κοιμήθηκε στην Πιερία με το γιο του Κρόνου και γέννησε αυτές τις παρθένες που μας κάνουν να ξεχνάμε τα βάσανά μας και απαλύνουν τους πόνους μας. Εννιά νύχτες συνέχεια ο συνετός Δίας ανεβαίνοντας στο ιερό κρεβάτι του, κοιμότανε δίπλα στη Μνημοσύνη, μακριά απ' όλους τους αθανάτους. Ύστερα από ένα χρόνο, όταν οι εποχές και οι μήνες είχαν συμπληρώσει τον κύκλο τους κι όταν πέρασαν πολλές μέρες η Μνημοσύνη γέννησε εννιά κόρες, που όλες τις μάγευε η μουσική». Ο Απόλλωνας, ο θεός Ήλιος ήταν ο ηγέτης τους, γι' αυτό και έφερε τον τίτλο «**Απόλλων Μουσαγέτης**».

Στους μεμημένους στον αποκρυφισμό οι 9 Μούσες αντιπροσωπεύουν τα **πονηρά πνεύματα**, που παρουσιάζονται «*ως άγγελοι φωτός*» και με την υπέροχη μουσική τους που έχει μέσα τους σατανικά στοιχεία και μηνύματα εργάζονται για να παρασύρουν τον άνθρωπο στην αμαρτία. Άλλωστε ο Εωσφόρος πριν την πτώση του ήταν ένα εξέχον αγγελικό δημιουργήμα και η υπη-

ρεσία του ήταν επί «των τυμπάνων και των αυλών» ενώπιον του Θεού, είχε εξέχουσα μουσική υπηρεσία (βλ. Ιεζεκιήλ ΚΗ/28:13-15).

(5) ΟΙ ΩΡΕΣ

Οι «Ωρες» είναι θεότητες των **καιρών** και του **χρόνου** της αρχαίας Ελλάδας. Ήταν θυγατέρες του Δία και της Θέμιδος, αδελφές των **3** Μοιρών και των Νυμφών που κατοικούσαν στον Ηριδανό ποταμό. Τα ονόματά τους είναι: **Θαλλώ, Αυξώ, Καρπώ, Ευνομία, Δίκη, Ειρήνη**. Όπως με τις **9** μούσες που αποτελούντο από **3** τριάδες, έτσι και εδώ είναι οι Ωρες **6** στον αριθμό και σχηματίζουν **2** τριάδες. Μόνο που εδώ υπάρχει αμφισβήτηση εάν ήταν πράγματι **6** στον αριθμό ή ήταν μόνον **3**, ήταν δηλαδή μία τριαδική θεότητα που παρουσιαζόταν με διαφορετικά ονόματα, καθόσον υπάρχουν πηγές που το επιβεβαιώνουν:

- Στην Αθήνα αναφέρονταν ως «**Θαλλώ, Αυξώ, Καρπώ**».
- Στον Ησίοδο αναφέρονται ως «**Ευνομία, Δίκη, Ειρήνη**»

Οι θεότητες αυτές είχαν σαν έργο τους να παρακολουθούν τα έργα των ανθρώπων. Ήταν οι πρώτες που υποδέχτηκαν την Αφροδίτη και αφού την έντυσαν, την συνόδεψαν στον Όλυμπο. Αναφέρεται πως ήταν βοηθοί του θεού Ήλιου και επιπλέον βοηθούσαν την **θεά Χλωρίδα** στο έργο της, στην βλάστηση της γης, ρυθμίζοντας τις Εποχές του Χρόνου. Από τον Όμηρο μαθαίνουμε πως άνοιγαν και έκλειναν τις πύλες του Ολύμπου, με σύννεφα, και φρόντιζαν τα άλογα της Ήρας.

Κατά τους Ορφικούς οι **Ωρες**, μαζί με τις **3 Χάριτες** και τις **3 Μοίρες**, οδήγησαν την Περσεφόνη από τον Άδη στο φως και επειδή και οι Χάριτες και οι Μοίρες ήταν τριαδικές θεότητες, πιστεύεται ότι και οι Ωρες ήταν μια καθαρά τριαδική θεότητα, με **2** διαφορετικές παρουσιάσεις.

Σε άλλους μύθους βλέπουμε τις Ωρες να συντροφεύουν τον Πάνα, ή να αποτελούν μέρος της ακολουθίας του Διονύσου, ο οποίος είναι αντιπροσώπευση του Σατανά. «Διόνυσος» σε ελεύθερη απόδοση σημαίνει «**ο ΦΕΡΩΝ την αμαρτία στον κόσμο**», ενώ ο Ιησούς Χριστός είναι «**ο ΑΙΡΩΝ (ο σηκώνων) την αμαρτία του κόσμου**».

❖ Μετά από την παρουσίαση των παραπάνω τριαδικών θεοτήτων στον αρχαίο κόσμο, εύκολα αντιλαμβάνεται κάποιος ότι η ιδέα της **τριαδικής θεότητας** δεν έχει την αρχή της στον Χριστιανικό κόσμο, ούτε αναπτύχθηκε για πρώτη φορά στην Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας, όπου τέθηκαν οι βάσεις του τριαδικού (Χριστιανικού) δόγματος. Οι τριαδικές θεότητες ήταν το βασικό γνώρισμα των αρχαίων ειδωλολατρικών θρησκειών και των φιλοσοφιών, πολύ πριν από την Χριστιανική εποχή. Η σημερινή ύπαρξη της Χριστιανικής "αγίας Τριάδας", κάτω από διάφορες μορφές, δείχνει την αρχαία ειδωλολατρική καταγωγή της.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το σημερινό φαινόμενο της **αγιολατρείας**, το οποίο είναι η συνέχεια των λατρευτικών ιδεών και δοξασιών της αρχαίων Ελληνικών θεοτήτων, τις οποίες πήρε ο Ελληνικός λαός και τις τοποθέτησε στους νέους "θεούς" του, στους αγίους όπως τους ονομάζει και τους απέδωσε όλες τις ιδιότητες που είχαν οι αντίστοιχες αρχαίες θεότητες. **Θα ήταν αυθαίρετο**, αλλά και ανόητο να ισχυριστεί κάποιος ότι μέσα στην Χριστιανική θρησκεία διείσδυσαν **μόνο** οι μεμονωμένοι αρχαίοι θεοί (μικροί ή μεγάλοι, γνωστοί ή άγνωστοι), αλλά έμειναν απέξω οι τριαδικές θεότητες, οι οποίες αποτελούσαν τη βάση της λατρείας και της πίστης όλων των αρχαίων λαών.

Όταν η Καινή Διαθήκη αναφέρεται σε Πατέρα, Υιό και άγιο Πνεύμα, δεν θα άφηνε μια τέτοια ευκαιρία ανεκμετάλλευτη ο Πονηρός, ο Διάβολος, γιατί άλλο είναι να δέχεται κάποιος Πατέρα, Υιό και άγιο Πνεύμα, **όπως η Βίβλος τα αποκαλύπτει** και άλλο είναι να δέχεται κάποιος «τριαδικό Θεό», είναι δύο τελείως διαφορετικά πράγματα και στο βιβλίο αυτό, οι δύο αυτές διαφορετικές καταστάσεις, αποσαφηνίζονται πλήρως και ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει και που είναι ο δημιουργός του σύμπαντος, παίρνει τη δόξα και τη λατρεία που Του ανήκει, μέσα από τον αναστημένο και ένδοξο Ιησού Χριστό, είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ».

... /// ...

ISBN: 978 - 960 - 92560 - 2 - 5

Αρχική έκδοση: 08/1995 ❖ Γ' έκδοση: 06/2007

Σελίδες 88

- **Ποια** σχέση υπάρχει ανάμεσα στη «ΜΑΣΟΝΙΑ» και το «ΣΑΤΑΝΙΣΜΟΣ»;
- **Τι** αντιπροσωπεύουν τα «ιερά σύμβολα» των μασόνων-σατανιστών;
- **Ποια** σχέση υπάρχει στα κινήματα «ειρήνης» και τον μελλοντικό «Παγκόσμιο Ηγέτη», τον αποκαλούμενο «Αντίχριστο»;
- **Πως** αντιδρούν σήμερα στην κατάσταση αυτή οι επίσημοι πολιτικοί, κοινωνικοί και εκκλησιαστικοί φορείς;

Αυτά και πολλά άλλα ερωτήματα βρίσκουν απάντηση στο βιβλίο αυτό.

Το βιβλίο αυτό είχε κυκλοφορήσει αρχικά με τίτλο «**ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΣ και ΣΚΟΤΕΙΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ**», αλλά επειδή το βασικό θέμα που πραγματεύεται είναι η χρήση των **ΚΟΙΝΩΝ ΙΕΡΩΝ ΣΥΜΒΟΛΩΝ** που χρησιμοποιούνται και από τους «μασόνους» και από τους «σατανιστές» (υπάρχει πλήρης ταύτιση), κρίθηκε σκόπιμο ο τίτλος να αλλάξει και να αποδίδει την πραγματικότητα.

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

01. Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ - Γενικές έννοιες

Στην Χριστιανική θρησκεία έχουμε την «**Αγία Τριάδα**», για την οποία έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες σε προηγούμενα κεφάλαια και ειδικότερα στο "6ο κεφάλαιο" όπου γίνεται κατάγραφή των υπαρχουσών διδασκαλιών περί τριάδας στην Ελλάδα. Εδώ γίνεται απλή συνοπτική αναφορά σαν «εισαγωγή» στο παρόν κεφάλαιο. Η «**Αγία Τριάδα**», **δεν** αποτελείται από τον «**Πατέρα, Υιό και άγιο Πνεύμα**», κατά την πίστη των μη μνημένων, αλλά αποτελείται από τον «**Θεό ΠΑΤΕΡΑ**», τον «**Θεό ΥΙΟ**» και τον «**Θεό ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ**». Κατά το «**Σύμβολο της Πίστεως**» των 2 Οικουμενικών Συνόδων και του «**Συμβόλου της Πίστεως του Αθανασίου**» είναι 3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα, είναι 3 προαιώνιοι και προϋπάρχοντες θεοί, ίσοι μεταξύ τους, **συμπροσκυνούμενοι** και **συνδοξαζόμενοι**, αλλά ομοούσιοι και ...αδιαίρετοι.

(α) Στο «**Σύμβολο της Πίστεως**» των 2 Οικουμενικών Συνόδων (12 άρθρα), δεν χρησιμοποιείται ρητά ο όρος «**τριάδα**», αλλά ξεχωρίζουν τα τρία πρόσωπα στα άρθρα 1, 2 και 8. Στο άρθρο 8, που αναφέρεται στο «**Άγιο Πνεύμα**», ρητά αναφέρει ότι μαζί με τον Πατέρα και τον Υιό "**συμπροσκυνείται**" και "**συνδοξάζεται**", γεγονός που φανερώνει ότι είναι ξεχωριστό θείο πρόσωπο που δέχεται την ίδια τιμή και δόξα με τα άλλα 2 πρόσωπα της Τριάδας «**...το συν Πατρί και Υιό συμπροσκυνούμενον και συνδοξαζόμενον**». Στα λειτουργικά βιβλία της κατεστημένης Ορθόδοξης εκκλησίας, της οποίας το Σύμβολο της Πίστεως είναι το δογματικό θεμέλιο επάνω στο οποίο στηρίζεται, ρητά αναφέρουν περί «**αγίας, ομοουσίου και αδιαίρετου Τριάδας**», την οποία Τριάδα κληρονόμησε και η Διαμαρτυρόμενη κίνηση, μέσω της Καθολικής Δυτικής εκκλησίας από την οποία προήλθε.

(β) Στο «Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου» (42 άρθρα) αναφέρεται πολλές φορές ο όρος «τριάδα» και ιδιαίτερα στα άρθρα 3, 25, 27 και 28. Στο άρθρο 8 γράφει: «*Λατρεύουμε τον ΕΝΑ Θεό σαν ΤΡΙΑΔΑ και την ΤΡΙΑΔΑ σαν ενότητα...*» και στα επόμενα άρθρα γίνονται ρητές αναφορές για τα 3 πρόσωπα της τριάδας. Για το θέμα αυτό έχουμε ασχοληθεί εκτενέστερα σε προηγούμενα κεφάλαια (βλέπε: 5ο και 10ο κεφάλαιο).

02. ΝεοΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ και ΤΡΙΑΔΑ (μ.Χ.)

Το βασικό χαρακτηριστικό του ΝεοΠλατωνισμού ήταν η προσπάθεια να συμφιλιώσει την **Ελληνική φιλοσοφία** με τις διδασκαλίες του **Χριστιανισμού**. Ο ΝεοΠλατωνισμός ξεκίνησε σαν μια ανάμειξη των ιδεών των Πυθαγόρα, Πλάτωνα, Αριστοτέλη και των Στωικών, οι οποίες είχαν προσαρμοστεί με Εβραϊκά θρησκευτικά στοιχεία και με Ινδουιστικές λατρείες, που αργότερα διείσδυσαν στην Χριστιανική «πατερική θεολογία», αν και ήταν ομολογουμένως ειδωλολατρικά στοιχεία. Αυτό όμως δεν συνέβηκε ξαφνικά, αλλά σταδιακά, κατά την περίοδο από 200 έως 550 μ.Χ. (βλ. «Encyclopedia Americana»: έκδοση 1982, τ.20, σ. 97-98).

Σαρκοφάγος του Πλωτίνου

Ο μεγαλύτερος εκφραστής του ΝεοΠλατωνισμού ήταν ο **Πλωτίνος**, που γεννήθηκε κοντά στην Αλεξάνδρεια το έτος 205 μ.Χ. και πέθανε στη Ρώμη το 270 μ.Χ. Η επίδραση του Πλωτίνου και αργότερα των ΝεοΠλατωνικών στην Χριστιανική θεολογία έχει τεράστια σημασία. Ο Πλωτίνος ήταν μαθητής του **Αμμώνιου Σακά** της Αλεξάνδρειας (160-242 μ.Χ.) ο οποίος θεωρείται ο ιδρυτής του ΝεοΠλατωνισμού. Ο Σακκάς δεν άφησε δικά του

γραπτά κείμενα, αλλά τα λόγια του επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό τον Πλωτίνο και πολλούς άλλους.

Ο Πλωτίνος, όπως και οι Πυθαγόρειοι, είχε μεγάλο σεβασμό στον **αριθμό 3**, γι' αυτό και κάνει μεγάλη χρήση των τριπλών διακρίσεων. **Διακήρυξε ότι ο Θεός αποκαλύπτεται στον ΥΛΙΚΟ ΚΟΣΜΟ με μια τριάδα φανερώσεων** και αναφέρθηκε για τις «υποστάσεις», οι οποίες είναι τρεις (**Εν, Νους και Ψυχή**) και οι υποστάσεις αυτές σχετίζονται με τους θεούς, τα κοσμικά πεδία και τις **5** βαθμίδες μύησης, οι οποίες είναι:

- (1) **Καθαρμός**, το προκαταρκτικό στάδιο.
- (2) Κυρίως **γνώση**.
- (3) **Εποπτεία**, ο ανώτατος βαθμός μύησης.
- (4) Το στάδιο κατά το οποίο ο μύστης γίνεται **«δαδούχος/ιεροφάντης»** και έχει τη δύναμη της **μεταλαμπάδευσης**, δηλαδή της μύησης άλλων.
- (5) **Ομοίωση** προς τον Θεό.

Οι μελετητές της εκκλησιαστικής ιστορίας τονίζουν συνεχώς την τεράστια επιρροή του ΝεοΠλατωνισμού, ο οποίος περιελάμβανε τη βασική ειδωλολατρική ιδέα της τριάδας στον Χριστιανισμό που είχε αρχίσει να δανείζεται δόγματα, έθιμα και φιλοσοφία από την **ειδωλολατρεία** από το 200 μ.Χ.

Ο ΝεοΠλατωνισμός έχει γίνει διαβόητος για την **ειδωλολατρεία** που εισήγαγε στον Χριστιανισμό. Οι καρποί αυτού του εκλεκτικού δανεισμού των φιλοσοφικών και ειδωλολατρικών ιδεών από την πρώτη εκκλησία φθάνουν μέχρι και τις ημέρες μας. Η Χριστιανική θεολογία έχει συγχωνευτεί τόσο πολύ με την ειδωλολατρική Ελληνική φιλοσοφία, που έχει φτιάξει άτομα, τα οποία ήσαν ένα μίγμα από **εννέα** μέρη Ελληνικής σκέψης και **ένα** μέρος Χριστιανικής. Αυτό το παρατηρούμε και

στις ημέρες μας πολύ καθαρά, καθόσον μια μερίδα ατόμων στη χώρα μας έχουν στραφεί φανερά πλέον στη λατρεία του **δωδεκάθεου**, με το πρόσχημα να εξυψώσουν την αρχαία Ελληνική σκέψη και φιλοσοφία. Φυσικά δεν πρόκειται για αναγεννημένα άτομα, αλλά για ανθρώπους που απορρίπτουν συνειδητά τον Θεό και τον άγιο Λόγο Του.

03. ΤΕΡΤΥΛΛΙΑΝΟΣ και ΤΡΙΑΔΑ (μ.Χ.)

Ο Τερτυλλιανός (155 - 240 μ.Χ.) ήταν ο ιδρυτής της Λατινικής θεολογίας και ονομαζόταν **«Πατέρας της Λατινικής εκκλησίας»**. Η μεγαλύτερη συμβολή του στην τριαδική θεολογία είναι ότι στην μετά Χριστό περίοδο, στο σύγγραμμά του **«Adversus Praxean»** (Ελληνικά "Κατά Πραξέα" - 215 μ.Χ.) είναι ο πρώτος που χρησιμοποίησε και καθιέρωσε τους όρους **«τριάδα»** (trinitas) και **«υπόσταση»** (sub-stantio) για την ουσία και την κατανόηση της Χριστιανικής θεότητας.

Ο Τερτυλλιανός το έτος 202 μ.Χ. προσχωρεί στους Μοντανιστές και παραμένει πιστός στην κίνηση αυτή μέχρι το θάνατό του. Για όσους δεν γνωρίζουν **«Μοντανισμός»** ή αλλιώς **«η κατά Φρύγας αίρεση»**, ονομάστηκε μία πρωτοχριστιανική κίνηση που γεννήθηκε και αναπτύχθηκε στην Φρυγία κατά τον 2ο μ.Χ. αιώνα και ιδρυτές της θεωρούνται ο **Μοντανός**, που ήταν αρχικά ιερέας της λατρείας της Κυβέλης και οι **2** προφήτισσες **Πρίσκιλλα** και **Μαξιμίλλα**. Η κίνηση αυτή βρήκε ιδιαίτερη απήχηση τόσο στην υπολοιπη Μικρά Ασία, όσο και σε όλη την Ρωμαϊκή επικράτεια, ιδιαίτερα δε στην Ρώμη και στην Βόρεια Αφρική, καθόσον πολλοί Χριστιανοί υιοθετούσαν τις αυστηρές ηθικές αρχές τις οποίες πρέσβευε, κυρίως τον **ασκητισμό** και την έφεση προς το **μαρτύριο**. Η ονομασία Μοντανισμός είναι μεταγενέστερη (χωρίς να υπάρχει χρονικός προσδιορισμός), καθώς στην εποχή που ήκμαζε η κίνηση αυτή ονομαζόταν **«κατά Φρύγας αίρεση»**, ή **«Καταφρύγια αίρεση»**, ή **«αίρεση των Πεπυζιτών»**.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η ίδια η επίσημη ενιαία τότε (Χριστιανική) Ρωμαϊκή εκκλησία που υιοθέτησε την **«Χριστιανική τριάδα»** (αρχής γενομένης από το 325 μ.Χ. κατά την

Σύνοδο της Νίκαιας), το έτος 381 μ.Χ. δήλωσε ότι **οι Μοντανιστές θα πρέπει να εκλαμβάνονται σαν ειδωλολάτρες**. Καθώς λοιπόν την περίοδο εκείνη ξεκινά η μεγάλη επιρροή του ΝεοΠλατωνισμού, έχουμε τον Τερτυλλιανό, επιφανή συγγραφέα της εποχής του και έναν από τους μεγαλύτερους πατέρες της τριαδικής εκκλησίας, να ανήκει στη θρησκευτική ομάδα των Μοντανιστών, οι οποίοι είχαν αναπτύξει «φανατικές» παρερμηνείες της Αγίας Γραφής και ενώ ήταν μέλος αυτής της ομάδας, η οποία καταδικαζόταν σαν ειδωλολατρική κίνηση από την κρατούσα εκκλησία, προσποιούμενος ότι ήταν πιστός, έγινε ο πρώτος που ανέπτυξε τη θεολογική διδασκαλία της Τριάδας, κατά το έτος 215 μ.Χ., έναν αιώνα νωρίτερα από την Σύνοδο της Νίκαιας, η οποία σαν επίσημη πλέον εκκλησία υιοθέτησε το τριαδικό δόγμα, με υπέρμαχο υποστηρικτή τον τότε διάκονο Αθανάσιο. Τερτυλλιανός και Αθανάσιος, αν και χρονικά δεν έζησαν μαζί, αλλά με διαφορά έναν αιώνα, θα μπορούσαν να ονομαστούν οι **«Πατέρες της Χριστιανικής αγίας Τριάδας»**.

Στο έργο του «Κατά Πραξέα» ο Τερτυλλιανός ανέπτυξε θεολογικές και χριστολογικές θέσεις ερχόμενος αντιμέτωπος με τον **Μονοαρχιανισμό** (βλ. σελ.279). Υποστήριξε ότι ο Θεός είναι **ένας** και ότι είχε ανέκαθεν μέσα του τον **απρόσωπο Λόγο** του (ratio), αλλά όταν αποφάσισε να δημιουργήσει, ο Λόγος αυτός γεννήθηκε (ως sermo) και έγινε **Υιός**, δηλαδή απέκτησε προσωπική υπόσταση. Μέσω του Υιού απέκτησε υπόσταση και το **Άγιο Πνεύμα**, που επίσης προέρχεται από τον Θεό. **Ο Τερτυλλιανός υποστήριξε ότι αυτά τα τρία πρόσωπα (personae) έχουν μία ουσία ή υπόσταση (sub-stantio) και τα αποκάλεσε Λατινικά "trinitas", δηλαδή "τριάδα"**.

Οι απόψεις του Τερτυλλιανού, σχετίζονται με την ευρέως αποδεκτή, εκείνη την εποχή, **χριστολογία περί Λόγου**, κατά την οποία υφίσταται η διάκριση μεταξύ «Λόγου ΕΝΔΙΑΘΕΤΟΥ» και «Λόγου ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ», η οποία φαίνεται να έχει επιδράσει στο θεολογικό του σύστημα. Έτσι, χρησιμοποιεί τις έννοιες **«Σοφία»** και **«Λόγος»** σαν ταυτόσημους προσδιορισμούς του 2ου προσώπου της Αγίας Τριάδας, τις διακρίνει όμως, κατά το ότι η Σοφία

γεννήθηκε προ της δημιουργίας και στη συνέχεια έγινε Λόγος με μια νέα τέλεια γέννηση (**nativitas perfecta**) κατά τη δημιουργία.

Επιγραμματικά, η **τριαδολογία** του Τερτυλλιανού έδωσε όρους και έννοιες που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του τριαδικού δόγματος, όπως το **ομοούσιο** της τριαδικής θεότητας και η διαφοροποίησή της σε **υποστάσεις**. Επίσης υποστήριξε ότι κατά την επίγεια ζωή του ο Ιησούς Χριστός ήταν ένα πρόσωπο με δύο υποστάσεις (όχι φύσεις) την θείκη και την ανθρώπινη. Ο Τερτυλλιανός χρησιμοποίησε πρώτος τον όρο **«TRINITAS»** (τριάδα) και ανέπτυξε θεολογικούς ορισμούς, που άσκησαν ισχυρή επίδραση στη συνέχεια, όπως το ότι ο Θεός είναι **«μία ουσία με τρία πρόσωπα»**. Αν και η διδασκαλία του Τερτυλλιανού περί **«ενός Θεού με πολλά πρόσωπα»**, κατά τον 3ο αιώνα μ.Χ. δεν ήταν ακόμη το μετέπειτα «Ορθόδοξο» τριαδικό δόγμα, που τελικά αναπτύχθηκε και υιοθετήθηκε από την «εκκλησία», είναι σήμερα αποδεκτό από όλες σχεδόν τις Χριστιανικές εκκλησίες.

Μερίδα του τριαδικού δόγματος δέχεται ο **Ιουστίνος ο Μάρτυρας** (100-165 μ.Χ.) είναι ο πρώτος που εισήγαγε την τριαδική διδασκαλία και όχι ο Τερτυλλιανός. Η άποψη αυτή στηρίζεται στα γραπτά του Ιουστίνου, που αναφέρεται στη σχέση Πατρός και Υιού, αλλά και του γεγονότος ότι στην **"Α' Απολογία"** του (63,1) χρησιμοποιεί τον όρο **"τριάς"**, αλλά στην εποχή που αυτός έζησε, ζούσαν και οι μαθητές των μαθητών του Ιησού και έτσι η γνήσια διδασκαλία του Ιησού ήταν ακόμη νωπή, ήταν πρόσφατη και κατά συνέπεια μεγάλες θεολογικές αποκλίσεις από την Αγία Γραφή ήταν πολύ δύσκολο να γίνουν αμέσως αποδεκτές.

04. ΑΙΓΥΠΤΟΣ και ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ

Αναφερθήκαμε ήδη για τις θεότητες των αρχαίων Αιγυπτίων και για τη μεγάλη επιρροή που είχαν οι διάφορες Αιγυπτιακές τριαδικές θεότητες στην τότε νέα θρησκεία, τον Χριστιανισμό και για το σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισε προς τούτο η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου ως πηγή διείσδυσης της έννοιας της αρχαίας παγανιστικής τριάδας στον Χριστιανισμό. Εδώ θα αναφερθούμε πάλι για την Αλεξάνδρεια, αλλά ειδικά για την μετά Χριστό

περίοδο, καθόσον στην πόλη αυτή ήταν πολύ έντονη η ανάπτυξη και η μίξη φιλοσοφικών, ειδωλολατρικών και Χριστιανικών διδασκαλιών, άλλωστε η πόλη αυτή ήταν μεγάλο εμπορικό κέντρο και προσέλκυε πλήθος κόσμου.

Η Αλεξάνδρεια, εκτός από την τοπική καλλιέργεια της ειδωλολατρικής τριάδας και την εισαγόμενη Ινδουιστική τριαδική λατρεία, φιλοξένησε και τον ΝεοΠλατωνισμό, ο οποίος επίσης υιοθετούσε την τριαδική έννοια, καθώς η έννοια αυτή ήρθε από τον Πυθαγόρα και τον Πλάτωνα στον Δυτικό κόσμο. Από την εποχή του Ιησού, μέχρι περίπου το έτος 150 μ.Χ. οι Χριστιανικές διδασκαλίες έχουν περάσει σε αρκετά καθαρή μορφή.

Οι απόψεις των ιστορικών και των μελετητών της Βίβλου, που στην πλειοψηφία τους είναι, ή οπαδοί της τριαδικής διδασκαλίας, ή θεολογικά αδιάφοροι, εξετάζοντας το θέμα μόνο ιστορικά, είναι ότι τα γραπτά της Καινής Διαθήκης ολοκληρώθηκαν λίγο πριν από το τέλος του πρώτου αιώνα μετά Χριστό, αφού θεωρείται ότι το τελευταίο βιβλίο που γράφτηκε από τους αποστόλους ήταν η Αποκάλυψη από τον Ιωάννη. Άνθρωποι που γνώρισαν τους αποστόλους και την καθαρή αποστολική διδασκαλία, συνέχισαν το έργο της συγγραφής Χριστιανικής λογοτεχνίας και τα περισσότερα λογοτεχνικά τους έργα γράφτηκαν μεταξύ των ετών 95 και 150 μ.Χ. Στα γραπτά τους εμφανίζονται συγκεκριμένα και σαφώς καθορισμένα χαρακτηριστικά. Οι εκφράσεις τους είναι άτυπες απλές δηλώσεις ειλικρινούς πίστης και ευλάβειας και δεν μαρτυρούν φιλοσοφική κατάρτιση στην παγανιστική φιλοσοφία, κάτι που κάποιος παρατηρεί στα γραπτά του **Ωριγένη** (στην Αλεξάνδρεια) και του **Κλήμη της Αλεξάνδρειας**, αλλά και των περισσότερων που ακολούθησαν (πηγή "Βικιπαίδεια: Christianity Through the Centuries").

Το πιο αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό, το οποίο αξίζει να αναφερθεί για την Αλεξάνδρεια ήταν το μόνιμο πάθος του «συγκρητισμού». Ο συγκρητισμός (όπως ο εκλεκτισμός) είναι μια λέξη, η οποία περιγράφει τον τρόπο που ένα μέρος της αρχαίας εκκλησίας, μετά το έτος 150 μ.Χ., επέλεξε διάφορες ι-

δέες και δόγματα από ειδωλολατρικές θρησκείες και φιλοσοφίες και τα ενσωμάτωσε στην «Χριστιανική» εκκλησία.

Το πιο σημαντικό κέντρο, γι' αυτή την πρακτική του δανεισμού και ενσωμάτωσης των παγανιστικών ιδεών και την ένωση τους με τον Χριστιανισμό ήταν η Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Έγινε γνωστή σαν η «**Αλεξανδρινή Σχολή**» και η θρησκευτική Χριστιανική φιλοσοφία που αναπτύχθηκε είναι γνωστή σαν η «**Αλεξανδρινή Φιλοσοφία**». Ο Παύλος συχνά προειδοποιούσε στις επιστολές του, ότι θα υπήρχαν τέτοια φαινόμενα: «...*Διότι θέλει ελθεί καιρός ότε δεν θέλουν υποφέρει την υγιαίνουσαν διδασκαλίαν, αλλά θέλουν επισωρεύσει εις εαυτούς διδασκάλους κατά τας ιδίας αυτών επιθυμίας, γαργαλιζόμενοι την ακοήν, και από μεν της αληθείας θέλουν αποστρέψει την ακοήν αυτών, εις δε τους μύθους θέλουν εκτραπείν*» (Β' Τιμόθεου Δ/4:3-4).

Λίγο μετά τα μέσα του 2ου μ.Χ. αιώνα άνοιξε στην Αλεξάνδρεια ένα κατηχητικό σχολείο, για να προσελκύσει ειδωλολάτρες στον Χριστιανισμό. Οι άνδρες της Αλεξανδρινής Σχολής ανυπομονούσαν να αναπτύξουν ένα σύστημα θεολογίας που με τη χρήση της φιλοσοφίας, θα παρουσίαζε συστηματικά τον Χριστιανισμό. Είχαν εκπαιδευτεί στην κλασική (ειδωλολατρική) λογοτεχνία και φιλοσοφία του παρελθόντος και νόμιζαν ότι αυτό

θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί με επιτυχία και στη διαμόρφωση της Χριστιανικής θεολογίας. Δυστυχώς τα αποτελέσματα ήταν τα αντίθετα και τραγικά, ανέπτυξαν ένα αλληγορικό σύστημα ερμηνείας, που **έχει μολύνει** τον Χριστιανισμό από την εποχή εκείνη και φθάνει μέχρι τις ημέρες μας. Αυτή η μέθοδος ερμηνείας των Γραφών, έχει κάνει πολύ μεγάλο κακό στην όλη υπόθεση της ορθής ερμηνείας και έχει οδηγήσει σε παράλογες και αντί Γραφικές θεολογικές ιδέες (πηγή Βικιπαίδεια: Christianity Through the Centuries, E.E.Cairns, Zondervan Publishing House).

Οι επιρροές που ήταν αναμειγμένες στην Αλεξανδρινή Σχολή, η λογική και η φαντασία των **Ελλήνων**, η πρακτικότητα και η θετική σκέψη των **Ρωμαίων**, ο οραματισμός, ο ιδεαλισμός των **Εβραίων** και ο μυστικισμός των **Ινδουιστών**, χρησιμοποιήθηκαν για να υποστηρίξουν και να εισαγάγουν την ειδωλολατρική φιλοσοφία στις διδασκαλίες του Χριστιανισμού, με αποτέλεσμα σήμερα ο πιστός να είναι εγκλωβισμένος μέσα σε αρχαίες παγανιστικές θρησκείες και να μην το γνωρίζει. Ειδικά ο αναγεννημένος πιστός είναι ήσυχος, πως βρίσκεται έξω από τα θρησκευτικά κατεστημένα ειδωλολατρικά συστήματα, επειδή έχει απορρίψει την προσκύνηση εικόνων και γλυπτών, επειδή δεν ακολουθεί πλέον το θρησκευτικό κατεστημένο σύστημα, γνωρίζοντας ότι είναι γεμάτο από αρχαίες ειδωλολατρικές δοξασίες και επειδή πιστεύει (κατά τη δική του άποψη) ότι ακολουθεί το "σωστό", γνωρίζοντας τι είναι και τι δεν είναι σύμφωνο με την Βίβλο.

Απατάται όμως, γιατί κάθε χρόνο δεν παραλείπει να έχει ενεργό μέρος σε όλες τις λεγόμενες μεγάλες εορταστικές εκδηλώσεις Χριστουγέννων, Πάσχα, Αποκριάς, κλπ, ακόμα και των εορτών της «Παναγίας», καθόσον έχει εγκλωβιστεί στο κοινωνικό σύστημα και δεν μπορεί να διαχωρίσει τη θέση του. Είναι για παράδειγμα, αδιανόητο να μη στολίζει τα Χριστούγεννα το χριστουγεννιάτικο δένδρο και πολλές φορές στην κορυφή του βάζει και την μασονική πεντάλφα, που είναι ένα καθαρά σατανικό σύμβολο και το κάνει αυτό, ενώ το γνωρίζει και διακηρύττει ότι αυτό είναι ένα ειδωλολατρικό έθιμο και γενικά όλη την περίοδο των εορτών **ταυτίζεται και γίνεται ένα με το σύστημα του κόσμου,**

ενώ η προσταγή (όχι προτροπή) του Κυρίου είναι «*εξέλθετε εκ μεσου αυτών και αποχωρίσθητε!*» (Β' Κορινθίους 5'/6:17).

Ένα άλλο πολύ τραγικό γεγονός που συμβαίνει τις ημέρες εκείνες είναι ότι την Πρωτοχρονιά, όχι λίγοι, αλλά πολλοί αναγεννημένοι πιστοί τηρούν κατά γράμμα το έθιμο της **βασιλόπιττας** με το "τυχερό" φλουρί, γνωρίζοντας ότι αυτό είναι καθαρή μαγεία, δικαιολογούμενοι ότι αυτό το κάνουν "χωρίς να το πιστεύουν", ή "για να χαρούν τα παιδιά τους με το φλουρί". Αυτό θυμίζει όλους αυτούς που ασχολούνται όλη την ημέρα με τα ζώδια και όταν τους πεις ότι εσύ τα απορρίπτεις, **είτε** γιατί ο Λόγος του Θεού ρητά το απαγορεύει, **είτε** γιατί όλα αυτά που παρουσιάζουν τα περιοδικά, οι εφημερίδες κλπ είναι απάτη, λένουν «...εμείς, δεν τα πιστεύουμε αυτά, έτσι το κάνουμε», αλλά την ίδια στιγμή ασκούν ισχυρή πίεση επάνω σου για να μάθουν την ακριβή ημερομηνία γέννησής σου, για να δουν ποιο είναι το ζώδιό σου και μετά να αρχίσουν να "προφητεύουν" για το μέλλον σου.

Εκείνο που είναι συγκλονιστικό εάν το σκεφτεί κάποιος, είναι το γεγονός που ο αναγεννημένος πιστός που εύκολα ομολογεί με τα χείλη του ότι δεν προσκυνά τους αγίους, γιατί σύμφωνα με την Βίβλο **η προσκύνηση ανήκει μόνο στον αληθινό Θεό**, αλλά και πολύ εύκολα έχει δεχτεί, έχει υιοθετήσει και "προσκυνά" ότι έχει καθιερώσει η κατεστημένη εκκλησία σχετικά με τον εορτασμό τους και τηρεί με ...ευλάβεια την **ονομαστική του εορτή**, η οποία είναι αφιερωμένη σε κάποιον "άγιο", με το πρόσημα ότι γι' αυτόν είναι μία κοινωνική εκδήλωση και τίποτα παραπάνω, ισχυριζόμενος ότι εάν καταργήσει την ονομαστική του εορτή, θα θεωρηθεί αντικοινωνικός και ότι προς τους έξω δεν θα δίνει καλή μαρτυρία και πολλές άλλες δικαιολογίες.

Πολύ λίγοι είναι οι πιστοί οι οποίοι, αφού αναγεννήθηκαν, έχουν καταργήσει τελείως την ονομαστική τους εορτή και όχι μόνο δεν είναι αντικοινωνικοί, αλλά δίνουν μια πολύ όμορφη και ευλογημένη μαρτυρία προς τους έξω, γιατί φέρονται με σύνεση και σοφία την ημέρα της υποτιθέμενης εορτής τους. Εάν κάποιος τους δώσει ευχές, με ευγένεια τον ευχαριστούν και αντεύχονται σ'

αυτόν και εάν τους ρωτήσει πως θα το εορτάσουν, πάλι με ευγένεια απαντούν για ποιο λόγο δεν τηρούν το εορτολόγιο της κατεστημένης εκκλησίας, προσπαθώντας πάντα με αγάπη να μη θίξουν το συνομιλητή τους, ο οποίος μη έχοντας επίγνωση της Βίβλου, τηρεί τη δική του ονομαστική εορτή.

Στόχος μας σαν πιστοί, δεν είναι να πούμε στον κόσμο **να μην τηρούν ΑΥΤΟΙ τις εορτές τους**, γιατί αυτό θα ήταν ένα μεγάλο απόπημα από μέρος μας και ίσως να δημιουργήσουμε σκάνδαλο, στόχος μας είναι να πούμε **«γιατί ΕΜΕΙΣ δεν τηρούμε τις εορτές»** και μέσα από αυτό να μας δοθεί μια θαυμάσια ευκαιρία να ομολογήσουμε το έργο που έχει κάνει μέσα μας ο Ιησούς Χριστός επάνω στο σταυρό του Γολγοθά. Πιστεύω ότι είναι λάθος να προσπαθήσουμε να πείσουμε έναν μη αναγεννημένο να μην τηρεί τις εορτές του, ή κάτι άλλο που γι' αυτόν είναι βίωμα. Εκείνο που πρέπει να του δείξουμε είναι ο δρόμος της σωτηρίας δια του αίματος του Ιησού και εφόσον αναγεννηθεί, μετά ο Κύριος θα τον οδηγήσει **«εις πάσαν την αλήθειαν»**.

Το ίδιο συμβαίνει και κατά την περίοδο της Αποκριάς, όπου πιστές οικογένειες συμμετέχουν στις καρναβαλικές παγανιστικές εκδηλώσεις με διάφορους τρόπους, **είτε** επιτρέποντας τα παιδιά τους να ντυθούν "μασκαράδες", γιατί δεν μπορούν αυτά να ξεχωρίζουν από τους συμμαθητές τους, **είτε** γιατί τα παιδιά τους το απαιτούν, **είτε** γιατί οι ίδιοι αρέσκονται στην ευχάριστη ατμόσφαιρα των εορταστικών εκδηλώσεων, που όπως υποστηρίζουν «δίνουν χαρά και δεν έχουν κάτι το κακό». Η Βίβλος όμως μας προειδοποιεί: **«Μη ΣΥΜ-μορφώσεσθε με τον αιώνα τούτον, α λ λ ά ΜΕΤΑμορφώσεσθε διά της ανακαινίσεως του νοός σας, ώστε να δοκιμάζητε τι είναι το θέλημα του Θεού, το αγαθόν και ενάρεστον και τέλειον»** (Ρωμαίους ΙΒ/12:2).

Αυτά είναι τα τραγικά αποτελέσματα που οι αρχαίες παγανιστικές δοξασίες και λατρείες εισήλθαν μέσα στον Χριστιανισμό και στη συνέχεια πολλές από αυτές υιοθετήθηκαν και από τους πιστούς, μεμονωμένα ή και από ολόκληρες ομάδες αναγεννημένων πιστών και με αυτό τον τρόπο ο πιστός που έχει πέσει στην

παγίδα αυτή ακολουθεί ένα θρησκευτικό σύστημα, η βάση του οποίου είναι το Σύμβολο της Πίστεως των Οικουμενικών Συνόδων, ένα κείμενο το οποίο αποδέχεται πλήρως, χωρίς ποτέ να έχει εξετάσει, **πως** αυτό προήλθε, **ποιες** σκοτεινές δυνάμεις το επέβαλαν και **γιατί** το επέβαλαν, ένα κείμενο που έχει υιοθετήσει τις τριαδικές δοξασίες των Βαβυλωνίων, των άλλων αρχαίων λατρειών και των φιλοσόφων της αρχαίας Ελλάδας (Πυθαγόρα, Πλάτωνα, κλπ). Ο πιστός πρέπει να βγει έξω από όλα αυτά τα θρησκευτικά συστήματα και να μην συγκοινωνεί με τα έργα τους, δεν πρέπει να παίρνει μαζί του ούτε τα "καλά" τους, γιατί είναι πλέον μολυσμένα: **«ΕΞΕΛΘΕΤΕ εκ μέσων αυτών και αποχωρισθητε, λέγει Κύριος, και μη εγγίσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθή, και θέλω είσθαι Πατήρ σας, και σεις θέλετε είσθαι υιοί μου και θυγατέρες, λέγει Κύριος παντοκράτωρ»** (Β' Κορινθίους ζ'/6:17-18).

Ίσως να νομίσει ο αναγνώστης ότι ξεφύγαμε από το θέμα μας αναφερόμενοι στα παραπάνω. Πιστεύω το αντίθετο, ότι όλα αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τις αρχαίες παγανιστικές λατρείες με σύγχρονο χριστιανικό (θρησκευτικό) μανδύα. Όπως αυτές οι λατρείες πέρασαν "αθώα" μέσα στη συνειδηση των ανθρώπων (αναγεννημένων και μη), το ίδιο ακριβώς συνέβηκε και με την αποδοχή του τριαδικού Συμβόλου της Πίστεως που συνέταξε ένα καταργημένο από τον Ιησού θρησκευτικό ιερατείο.

Πρέπει σαν παιδιά του Θεού να μην ταυτιζόμαστε και να συμμετέχουμε στα λατρευτικά συστήματα του κόσμου, γιατί χωρίς να το γνωρίζουμε γινόμαστε **"εχθροί του Θεού"**, αλλά επειδή ο Κύριος βλέπει την άγνοιά μας και επειδή είναι αγάπη, μακροθυμεί και περιμένει την αλλαγή πορεία της καρδιάς μας. Όταν όμως γνωρίζουμε την αλήθεια και δεν την τηρούμε, τότε θερίζουμε από τους καρπούς της **ανυπακοής μας**. Η Βίβλος είναι πολύ αυστηρή σε αυτό και μας προειδοποιεί να μην ερωτοτροπούμε με τον κόσμο και να γινόμαστε πνευματικά μοιχοί: **«Μοιχοί και μοιχαλίδες, δεν εξεύρετε ότι η φιλία του κόσμου είναι έχθρα του Θεού; όποιος λοιπόν θελήσει να είναι φίλος του κόσμου, εχθρός του Θεού καθίσταται»** (Ιάκωβος Δ/4:4).

05. ΜΟΝΟΑΡΧΙΑΝΙΣΜΟΣ - ΣΑΒΕΛΙΑΝΙΣΜΟΣ

Στην μετά Χριστό εποχή και ειδικότερα στους πρώτους αιώνες, παρουσιάστηκαν πολλές ψευδοδιδασκαλίες, που είχαν σαν αποτέλεσμα να υπάρχουν συνεχείς εντάσεις και οξυμένες σχέσεις, με αποτέλεσμα επί αιώνες να υπάρχει μια ταραχώδη γενικευμένη κατάσταση. Βασικά το θέμα στο βιβλίο αυτό είναι οι διδασκαλίες του επίσκοπου Άρειου, που οδήγησαν στην σύγκληση της Α' Οικουμενικής Συνόδου και στη θέσπιση του Συμβόλου της Πίστεως, το οποίο ήταν η αφετηρία για την επιβολή στον Χριστιανικό κόσμο του τριαδικού δόγματος. Δεν θα εξετάσουμε όλες τις τότε αναφυόμενες και αποκαλούμενες ψευδοδιδασκαλίες, αν και έχουν έμμεση ή άμεση σχέση με το θέμα μας, γιατί θα χρειαζόταν να γίνει ειδική προς τούτο μελέτη, αλλά θα αναφερθούμε μόνο σε δύο περιπτώσεις συνοπτικά που άπτονται άμεσα με το θέμα μας και αυτές είναι οι διδασκαλίες του "Μονοαρχιανισμού" και του "Σαβελιανισμού".

(α) ΜΟΝΟΑΡΧΙΑΝΙΣΜΟΣ: Η διδασκαλία αυτή διαχωριζόταν σε δύο σχολές σκέψης, την **Δυναμική**, ότι ο Χριστός ήταν μόνο άνθρωπος, αλλά είχε θεία δύναμη (δεν διευκρινίζεται όμως, πως είχε θεία δύναμη) και τον **Μονταλισμό**, ο οποίος υποστήριζε ότι υπήρχε ένας Θεός ο οποίος αναλάμβανε να παίξει 3 διαφορετικούς ρόλους. Οι ρόλοι αυτοί ήταν πρώτον του ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ **Πατέρα**, δεύτερον του ΣΩΤΗΡΑ **Υιού** και τρίτον του ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ της εκκλησίας **Αγίου Πνεύματος**. Κατά πολλούς μελετητές ο Μονταλισμός αποτελεί μετεξέλιξη της παγανιστικής τριάδας του ενός Θεού, ο οποίος έχει «3 κεφάλια», ή αυτή του ενός Θεού, ο οποίος έχει «1 κεφάλι, αλλά 3 πρόσωπα». Καθένα από αυτά τα 3 πρόσωπα ή κεφάλια αντιπροσώπευε και τον αντίστοιχο ρόλο, τον οποίο αναλάμβανε ο ίδιος Θεός.

(β) ΣΑΒΕΛΙΑΝΙΣΜΟΣ: Η διδασκαλία αυτή είναι μετεξέλιξη των αρχαίων τριαδικών θεοτήτων, γιατί διακήρυττε ότι ο Θεός αποκαλύφθηκε με **3** τρόπους υπό την έννοια π.χ. ότι ο (φυσικός) ΗΛΙΟΣ είναι άλλοτε **λαμπρός**, άλλοτε **ζεστός** και άλλοτε **στρογγυλός**, αλλά είναι ο ίδιος ήλιος. Οι ειδωλολάτρες λάτρευαν τον ΗΛΙΟ

στις 3 φάσεις του, την Ανατολή, την Μεσημβρία και την Δύση, απεικονίζοντας με τον τρόπο αυτό τη λατρεία ενός **τριαδικού Θεού**. Οι διάφορες αυτές θεωρίες που ήρθαν στο προσκήνιο απασχόλησαν ιδιαίτερα την ανερχόμενη τότε Ρωμαϊκή εκκλησία και έτσι το **264 μ.Χ.** συνεκλήθη η **Σύνοδος της Αντιόχειας** για να εξετάσει τις απόψεις του επισκόπου της πόλης, ο οποίος πίστευε στον Μονταλικό (ή Μονταλισμό) Μονοαρχιανισμό.

Ο επίσκοπος αυτός, αντί να διδάσκει ότι ο Πατέρας και ο Υιός ήταν δύο ξεχωριστά και διακριτά μεταξύ τους πρόσωπα (ότι ήταν "ο Θεός" και "ο άνθρωπος Ιησούς", η θεία και η ανθρώπινη φύση), δίδασκε ότι ήταν το ΙΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ, ήταν ο ένας **Θεός**, ο οποίος πήρε τη μορφή του **Υιού** τη στιγμή της ενσάρκωσης, ενώ κατά την Πεντηκοστή πήρε τη μορφή του **Αγίου Πνεύματος**. Η σχολή αυτή του Μονοαρχιανισμού δίδασκε ότι ο Πατέρας, ο Υιός και το Άγιο Πνεύμα δεν ήταν από μία **όμοια ουσία**, αφού κάτι τέτοιο θα υποδήλωνε την ύπαρξη 3 χωριστών προσώπων, αλλά ήταν 3 ενέργειες, 3 ρόλοι, που είχε αναλάβει ο ένας Θεός.

Η Σύνοδος της Αντιόχειας καταδίκασε τη διδασκαλία αυτή ως αίρεση, ωστόσο αυτή δεν εξαλείφθηκε εντελώς. Τόσο ο Μονταλικός Μονοαρχιανισμός, όσο και ο Σαβελιανισμός διδάσκονταν από πολλούς ιερείς (κυρίως Δυτικούς) ανά τους αιώνες. Μάλιστα σε χώρες στις οποίες κυριαρχούσε η ειδωλολατρεία, η παπική εκκλησία χρησιμοποιούσε εικόνες και αγάλματα, **όμοια με τα είδωλα με τα 3 πρόσωπα**, που προαναφέρθηκαν, απεικονίσεις των οποίων παρουσιάζονται παρακάτω, όπου εξετάζουμε την «**ΔΥΤΙΚΗ (ΡΩΜΑΪΚΗ) ΕΚΚΛΗΣΙΑ**».

06. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ (ΡΩΜΑΪΚΗ) ΕΚΚΛΗΣΙΑ

1. Σε προηγούμενα κεφάλαια αναφερθήκαμε στο πως θεσπίστηκε το **Σύμβολο της Πίστεως**, πως επικράτησε ιστορικά στην πορεία των αιώνων και ποια είναι η βασική δογματική του διδασκαλία. **Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται μια ιστορική αναδρομή στο πως καθιερώθηκε χρονικά η τριαδική διδασκαλία στην μετά Χριστό εποχή**, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το Σύμβολο της Πίστεως, το οποίο είναι και το κεντρικό θέμα ολό-

κληρου του βιβλίου.

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφερθήκαμε στην ιστορική πορεία και **επικράτηση** της τριάδας στον αρχαίο προ Χριστού κόσμο και εδώ συνεχίζουμε στο πως **μετεξελίχθηκε** με την επικράτηση του Χριστιανισμού ως επίσημης θρησκείας της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και στους μετέπειτα Ευρωπαϊκούς λαούς, αλλά και πως έφθασε μέχρι τις ημέρες μας.

Εάν γινόταν προσπάθεια να ξεχωρίσουμε ιστορικά και δογματικά και να παρουσιάσουμε ξεχωριστά το πως επικράτησε το **«ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ»** και το πως επικράτησε η **«ΤΡΙΑΔΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ»**, η αποτυχία θα ήταν βέβαιη, γιατί αυτά τα δύο είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους και εάν θα υπήρχαν κάποια όρια διαχωρισμού μεταξύ τους, αυτά θα ήταν αδύνατον να αντιληφθούν από οποιονδήποτε αντικειμενικό ιστορικό και μελετητή της Βίβλου. Γι' αυτό στην παρούσα μελέτη μας το ένα κεφάλαιο συμπληρώνει το άλλο και στο τέλος ο αναγνώστης θα έχει μια πλήρη σφαιρική και αντικειμενική εικόνα του όλου θέματος.

Για να καταλάβουμε, τι πραγματικά συνέβηκε στην Α' Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας το 325 μ.Χ., η οποία ήταν η βασική αφετηρία για την επιβολή της αρχαίας τριάδας μέσα στον Χριστιανισμό, θα πρέπει να διερευνήσουμε τη δραστηριότητα μερικών σημαντικών προσώπων της περιόδου εκείνης, η συμβολή των οποίων για τη θέσπιση του κειμένου του Συμβόλου της Πίστεως ήταν καθοριστική. Κυρίαρχο ρόλο για την κατάσταση η οποία διαμορφώθηκε τότε και φθάνει μέχρι σήμερα είχαν βασικά **5** πρόσωπα, τα οποία είναι: **(1)** Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας **Κωνσταντίνος**, **(2)** ο επίσκοπος της Δυτικής εκκλησίας **Όσιος της Κόρδοβα ή Κόρντομπα**, σύμβουλος του Κωνσταντίνου, για τον οποίο θα αναφερθούμε περισσότερο όταν θα ασχοληθούμε παρακάτω με την Δυτική Ρωμαϊκή εκκλησία, **(3)** ο τότε διάκονος **Αθανάσιος** της Αλεξανδρείας, κύριος εισηγητής της τριάδας, **(4)** ο επίσκοπος **Άρειος** και **(5)** ο **Ευσέβιος Καισαρείας**.

Μέσα από αξιόπιστα ιστορικά κείμενα θα παρουσιάσουμε με σύντομο τρόπο το παρασκήνιο, τις ίντριγκες και τις ομάδες

(φατρίες) που είχαν δημιουργηθεί, καθώς και το πως ενήργησε η κάθε ομάδα για να επιτύχει το επιδιωκόμενο γι' αυτή αποτέλεσμα, ένα αποτέλεσμα που σήμερα έχει υιοθετηθεί από εκατομμύρια πιστούς μέσα στα 3 μεγάλα δόγματα του Χριστιανισμού.

2. Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΜΙΞΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ: Είναι σημαντικό να επισημάνουμε το γεγονός ότι οι **πολλές** θεότητες των λαών, θεωρήθηκαν σαν εκδηλώσεις της **μιας** υπέρτατης θεότητας. Η **ενοποίηση των θεοτήτων** οδηγούσε στη συγχώνευση διαφορετικών θεοτήτων σε έναν θεό **Πάνθεο** ή σε μια θεά **Πανθέα** και αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί, είτε σαν μια ξεχωριστή σύλληψη, είτε σαν μια νέα θεότητα, ανάλογα με την κάθε παγανιστική θεολογία. Συνήθως μία θεότητα επιλεγόταν για τα εξαιρετικά της προσόντα, κατά την εκτίμηση του λατρευτή της και δίπλα στο προσωπικό όνομα πρόσθεταν και το επίθετο **«πάνθεο»**, το οποίο αντιπροσώπευε το σύνολο της θεότητας. Τέτοια περίπτωση έχουμε τον **«Σέραπι Πάνθεο»** (Λατινική ονομασία: Serapis Pantheus).

Με αυτό τον τρόπο ξεκίνησε η μείξη του Χριστιανισμού με το παγανιστικό δόγμα της τριάδας, όπου μέρος της εκκλησίας άρχισε επίσημα με το Σύμβολο της Νικαίας το 325 μ.Χ να το αγκαλιάζει, σε μια περίοδο που ο ΝεοΠλατωνισμός ήταν σε άνοδο και επηρέαζε τον τρόπο ζωής και σκέψης σε όλη την αυτοκρατορία. Άλλωστε, ο ίδιος ο ειδωλολάτρης αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, που συγκάλεσε την Σύνοδο της Νίκαιας και πίεσε την πλειοψηφία των Χριστιανών επισκόπων για την τελική τριαδική τους απόφαση, περιβαλλόταν από ΝεοΠλατωνικούς φιλόσοφους, που μεγάλος κύκλος από αυτούς ήταν στην αυλή του. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο **Σόπατρος**, κορυφαίος μεταξύ των ΝεοΠλατωνικών, αύξησε τόσο πολύ την επιρροή του, που οι άλλοι αυλικοί σχεδίαζαν να τον εξαφανίσουν.

Ο **Αλέξανδρος**, επίσκοπος Αλεξάνδρειας, 7 χρόνια πριν την Σύνοδο της Νίκαιας (περίπου το 318 μ.Χ.), έκανε ένα μυστικό κήρυγμα στους πρεσβυτέρους του με θέμα **«Η ενότητα της αγίας τριάδας»**. Η διδασκαλία αυτή δημιούργησε προστριβές με

τον πρεσβύτερο **Άρειο**, που κατέληξαν στην καταδίκη του από τον Αλέξανδρο. Ο **Σωζομένης**, ιστορικός στις αρχές του 5ου αιώνα, παρουσιάζει τον Αλέξανδρο σαν αδιάφορο, μέτριο, ακόμη και αδαή, στην αρχή της διαμάχης, ενώ ο **Σωκράτης**, ιστορικός της πρώτης κρατικής Ρωμαϊκής Εκκλησίας, 380-450 μ.Χ., αποδίδει την αρχή της φιλονικίας στην ανωφελή περιέργεια του Αλέξανδρου για θεολογικούς συλλογισμούς.

Το κεντρικό θέμα σ' αυτή τη διαμάχη που ξεκίνησε ανάμεσα στον Αλέξανδρο και στον Άρειο, ήταν ο Χριστός σαν «ενσαρκωθείς Λόγος». Αυτό το ζήτημα ήταν καθοριστικός παράγοντας για την ερμηνεία του Ελληνικού όρου «**γεννητός**» που εφαρμόστηκε στον Υιό, αν και παραδοσιακά στην Ελληνική φιλοσοφική ορολογία μεταφραζόταν «**γεννήθηκε**» και είχε μια ευρύτερη ασαφή έννοια. Φανέρωνε κάτι που ερχόταν σε ύπαρξη με οποιοδήποτε τρόπο και ως εκ τούτου οτιδήποτε «παράγωγο», «δημιούργημα» ή «γεννημένο». Η Χριστιανική σκέψη είχε από νωρίς μάθει να εκφράζει τον μονοθεϊσμό της, επιμένοντας ότι ο Θεός είναι ο μοναδικός αγέννητος, άναρχος, δηλαδή, η μοναδική και απόλυτη πρώτη αρχή. Αντίθετα με τον Θεό, όλα τα άλλα που υπάρχουν χαρακτηριζόταν σαν δημιουργήματα.

Η πλειοψηφία των επισκόπων της Ασίας, που τους καθοδηγούσαν ο **Ευσέβιος Καισαρείας** και ο **Ευσέβιος της Νικομήδειας**, φάνηκε να στηρίζει ή να πρόσκειται με τη θέση του Άρειου. Υπήρχαν σύνοδοι με αντικρουόμενες αποφάσεις, όπως ήταν η Σύνοδος της Παλαιστίνης και η Σύνοδος της Βιθυνίας, όπου ήταν σε αντίθεση με την Σύνοδο της Αλεξάνδρειας. Υπήρχε τότε και υπάρχει μέχρι σήμερα μεγάλη διάσταση απόψεων ανάμεσα στη «**θεολογία των υποστάσεων**» της σχολής της Αλεξάνδρειας και στη γνήσια «**αποστολική μονοθεϊστική θεολογία**» που διατηρούσε ακόμη ερείσματα όχι μόνο στην Δύση, αλλά, στην Ασία και σε άλλα μέρη του τότε κόσμου.

Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, ενδιαφέρθηκε για την υπάρχουσα διαμάχη, επειδή δεν τον απασχολούσε, τόσο η θρησκευτική αλήθεια, όσο τον απασχολούσε η ενότητα της απέρα-

ντης αυτοκρατορίας του. Ο στόχος του ήταν **να συμπτύξει** τις διάφορες εκκλησιαστικές ομάδες σε ένα ενιαίο κρατικό μόρφωμα. Επειδή «απεχθανόταν τον Ιουδαϊσμό» και κατά συνέπεια και τον Θεό, το οποίο λάτρευαν οι Εβραίοι και οι πρώτοι Χριστιανοί, ζήτησε να γίνει μια Σύνοδος επισκόπων της εκκλησίας για να μπορέσουν να επεξεργαστούν μια λύση, η οποία θα ωφελούσε ολόκληρη την αυτοκρατορία του.

Ορίστηκε αρχικά να γίνει η Σύνοδος στην Άγκυρα, όπου επίσκοπος ήταν ο **Μάρκελλος**, αλλά τελικά αυτό δεν έγινε, καθώς οι Αρειανοί είδαν την πόλη σαν εχθρικό έδαφος προς αυτούς, γιατί η εκεί κρατούσα μερίδα ήταν η αποστολική (μονοθεϊστική) και η προσέλευσή τους κινδύνευε με ματαίωση. Άλλωστε οι μονοθεϊστές Μονταλιστές, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ομάδες, δεν είχαν δώσει δείγματα συνδιαλλαγής με την κοσμική εξουσία. Για τον λόγο αυτό ο Κωνσταντίνος μετέβαλλε τον τόπο της συνάντησης και ορίστηκε η σύνοδος να γίνει στην Νίκαια.

3. ΟΙ 4 ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΑΤΡΙΕΣ: Στην Σύνοδο που συνήλθε στη Νίκαια στις αρχές του θέρους του έτους 325 μ.Χ. παρόντες ήταν 270 επίσκοποι της εκκλησίας και πρόεδρος ήταν ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, ο οποίος ακόμα εμφορείτο από ειδωλολατρικές πεποιθήσεις και γι' αυτό προήδρευε **και με τον τίτλο του «Μεγάλου Αρχιερέα» (Pontifex Maximus)**. Στην πραγματικότητα προήδρευε ο προσωπικός του σύμβουλος για θρησκευτικά θέματα επίσκοπος **Όσιος της Κόρδοβας** και είναι αυτός που πλήρωσε όλα τα έξοδα της Συνόδου.

Ο αυτοκράτορας πρόσφερε κατάλυμα για τους επισκόπους στο παλάτι του και εκεί έγιναν παρουσία του όλες οι συζητήσεις, αφού λόγω των πολλών καθηκόντων του, δεν μπορούσε πάντα να είναι προσωπικά παρών σε όλες τις συνεδριάσεις. Πολλοί επίσκοποι για να δείξουν την ευγνωμοσύνη τους, έκαναν πολλές φιλότιμες προσπάθειες για να τον "εξυπηρετήσουν". Θεωρείται ότι για πρώτη φορά η εκκλησία βρέθηκε **να κυριαρχείται** από την πολιτική ηγεσία του αρχηγού του κράτους.

Το πραγματικό ερώτημα που έπρεπε να αποφασιστεί σ'

αυτή την Σύνοδο ήταν μόνο το πρώτο βήμα που έκαναν οι Αλεξανδρινοί φιλοσοφούντες και οι Ρωμαίοι συμπαθούντες για την ίδρυση ενός νέου δόγματος σχετικά με τον Θεό. Το ερώτημα ήταν ένα: **«Είναι ο Ιησούς απόλυτα ίσος με τον Πατέρα, δηλαδή παντοδύναμος, άναρχος, ομοούσιος, ή όχι;»** Ακόμα δεν επιχειρήθηκε αναφορά **3ου** πρόσωπου, ίσο με τον Θεό, τουλάχιστον επίσημα. Εκείνο που ήταν χαρακτηριστικό στην Σύνοδο ήταν ότι είχαν δημιουργηθεί **4 εξουσιαστικές φατρίες**, που η κάθε μια προσπαθούσε να περάσει και να επιβάλλει τη θέση της:

(1) Οι οπαδοί του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ο τότε διάκονος Αθανάσιος από την Αλεξάνδρεια, που εξελίχθηκε σε υπέρμαχο της τριάδας, υποστήριξε ότι **«...ο Ιησούς είναι απόλυτα ίσος με τον Πατέρα. Είναι προϋπάρχον πρόσωπο και υπήρχε πάντοτε "παρά τω Πατρί". Είναι ακριβώς από την ίδια ουσία (ομοούσιος) με τον Πατέρα»**. Υπήρχε μια πολύ μικρή μειονότητα των Δυτικών επισκόπων στην Σύνοδο, η οποία συμφώνησε μαζί του, καθόσον αυτοί ήταν επηρεασμένοι από την Αλεξάνδρεια και τον ΝεοΠλατωνισμό, συμπεριλαμβανομένου και του τριαδικού επίσκοπου Όσιου της Κόρδοβας.

(2) Οι οπαδοί του ΑΡΕΙΟΥ

Οι επίσκοποι που ακολουθούσαν τον Άρειο στην σύνοδο ήταν μια μικρή μειοψηφία. Ο Άρειος διατύπωσε την άποψη ότι **«...ο Ιησούς δεν είναι Θεός, παρόλο που θα μπορούσε να ονομαστεί "θείος". Είναι δημιούργημα του Θεού (του Πατέρα μόνο), άρα υπήρξε εποχή που δεν υπήρχε! Δημιουργήθηκε από το τίποτα και είναι, επομένως, μια διαφορετική υπόσταση ή ουσία από εκείνη του Θεού»**. Ο Άρειος πίστευε επίσης στην ουράνια προϋπαρξη του Ιησού. Είχαν προηγηθεί αντίστοιχες ομάδες που πίστευαν ότι ο Ιησούς ήταν "αιώνιος" (κάποιου είδους θείο όν), ή ότι ήταν το υψηλότερο αγγελικό δημιούργημα, ο άγγελος του Γιάχβε, μια φανέρωση του Χριστού πριν την ενσάρκωση σαν ο αγγελιοφόρος (δούλος) του Θεού, κάτι σχετικό που δέχονται σήμερα οι Μάρτυρες του Ιεχωβά (πηγή: Gen.16:7 footnote, *NIV Study Bible*, Zondervan, 1985). Βέβαια, όπως έχει ήδη αναφερθεί για την α-

κριβή διδασκαλία του Άρειου υπάρχει αμφισβήτηση, καθόσον δεν έχουν σωθεί γραπτά κείμενα του ίδιου και των οπαδών του.

(3) Οι οπαδοί του ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Οι επίσκοποι που ακολουθούσαν τον Ευσέβιο, ήταν επίσης μειοψηφία στην Σύνοδο, όπως ήταν και οι οπαδοί του Άρειου. Αυτοί πλησίαζαν θεολογικά περισσότερο προς τη διδασκαλία του Άρειου, δεχόμενοι ότι ο Ιησούς δεν ήταν Θεός και ότι δεν υπήρχε πάντοτε, έλεγαν: «...**Ο Θεός Πατέρας δημιούργησε τον Ιησού όχι από το τίποτα (όπως πίστευε ο Άρειος,) αλλά από μια ουσία παρόμοια (ομοούσια) με την δική Του. Δεν είναι ίσος με τον Θεό, αλλά υποδεέστερος, ακόμη κι αν είναι πάνω απ' όλη την υπόλοιπη δημιουργία**» (πηγή: *The American People's Encyclopedia*, έκδοση 1954).

(4) Οι οπαδοί του ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ

Από τους υπόλοιπους που συμμετείχαν στην Σύνοδο, μια μικρή μερίδα γνωστή ως "αποστολική" είχε Μονταλιστικές (μονοθεϊστικές) αντιλήψεις, με επικεφαλής τον επίσκοπο Άγκυρας Μάρκελλο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μεγάλη πλειοψηφία, που ήταν οι περισσότεροι από τους μισούς, **δεν είχαν καταλάβει την πραγματική θεολογική διαμάχη**, για την οποία συγκλήθηκε η Σύνοδος της Νίκαιας, πιθανολογείται ότι είχαν αντιλήψεις μονοαρχιανισμού, αλλά οι υπάρχουσες ιστορικές πηγές δεν είναι αρκετά επαρκείς για να το επιβεβαιώσουν.

Οι **3** πρώτες εξουσιαστικές φατρίες - ομάδες (Αθανασίου, Άρειου, Ευσέβιου) απαίτησαν ο Χριστιανισμός να **"εκσυγχρονίζεται"** με αδιαφάνεια. Ειδικά ο Αθανάσιος θεωρούσε ότι ο Ιουδαϊσμός ήταν μια απεχθής αντιχριστιανική πίστη. Αυτός ο "εκσυγχρονισμός" ήταν ο βασικός αγωγός εισόδου μέσα στον Χριστιανισμό κάθε μορφής ξένων λατρειών, έξω από την υγιαίνουσα διδασκαλία της Βίβλου.

Ο μεγαλύτερος εκσυγχρονιστής και μεταρρυθμιστής της Βίβλου είναι ο **«άρχων του κόσμου τούτου, ο Διάβολος»** και ένα από τα ονόματά του είναι **"Πονηρός"**. Από αιώνες εργάζεται και με τέχνη και πονηριά κατάφερε να ξεγελά τον άνθρωπο και να τον οδηγεί εκεί που αυτός θέλει.

4. ΘΕΣΕΙΣ και ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΩΝ: Η μεγάλη πλειοψηφία των επισκόπων στην Σύνοδο δεν κατανοούσε την τριαδική αντίληψη του Θεού, αλλά αυτό βασικά δεν ήταν πρόβλημα για τον αυτοκράτορα, ο οποίος υποστηριζόταν από τους Αλεξανδρινούς, οι οποίοι (όπως έχουμε αναφέρει) είχαν επηρεαστεί από τον ΝεοΠλατωνισμό, επιδεικνύοντας δύναμη και αποφασιστικότητα, επικράτησε μετά από μήνες συζητήσεων. Αρχικά ο Ευσέβιος Καισαρείας που είχε την αυτοκρατορική εύνοια παρουσίασε στην Σύνοδο την ομολογία πίστης της ομάδας του, αλλά δεν έγινε αποδεκτή.

Μετά από εισήγηση του επισκόπου Όσιου, ο Κωνσταντίνος και η δική του φατρία πήραν ένα άλλο δόγμα, που έμοιαζε πολύ με αυτό του Ευσέβιου και αφού μετέβαλαν το κείμενό του, ώστε να εξυπηρετεί τους σκοπούς τους, στην πορεία δημιούργησαν μια νέα, μη λειτουργικού τύπου ομολογία, ένα κείμενο το οποίο περιείχε πολλές ασάφειες. Στο κείμενο που κατάρτισαν έπαιξαν "πολιτική" και "διπλωματία" για να πάρουν με το μέρος τους όλες τις ομάδες. **Προς τούτο:**

- (1) Πρόσθεσαν τη σημαντική έκφραση **«Θεός αληθινός εκ Θεού αληθινού»**, για να ικανοποιηθούν ο Άρειος και οι οπαδοί του, που «πίστευαν» τον Ιησού σαν κατώτερο θεό.
- (2) Πρόσθεσαν **«γεννηθέντα, ου ποιηθέντα»**, για να ικανοποιηθούν οι τριαδικοί του Συνεδρίου που αντιπροσωπεύονταν από τον Αθανάσιο και την ομάδα του και που αντιτίθεντο στα περι «κτίσματος».
- (3) Πρόσθεσαν και το **«ομοούσιος τω Πατρί»** προκειμένου να εξασφαλίσουν την ψήφο της αποστολικής ομάδας των

Μαρκελλιανών, οι οποίοι με τον όρο αυτό εννοούσαν ότι Πατήρ και Υιός ήταν **«ταυτούσιοι»**, ήταν δηλαδή ΕΝΑ πρόσωπο και ΜΙΑ υπόσταση. Αντίθετα οι τριαδικοί και μια μερίδα οπαδών του Αρείου με τον όρο αυτό εννοούσαν **«ομοιούσιος»**.

Η αποστολική μερίδα, με επικεφαλείς τους επισκόπους Ευστάθιο και Μάρκελλο, υπερψήφισε τις προτεινόμενες διατυπώσεις, **είτε** επειδή οι συμμετέχοντες εξαπατήθηκαν από την ορολογία, **είτε** φοβούμενοι την επικράτηση του Ευσέβιου και ειδικά του Αρείου, καθόσον η μητέρα του Κωνσταντίνου και μέλη της βασιλικής οικογένειας εννοούσαν τη διδασκαλία του Άρειου.

Μετά την Σύνοδο ο Ευσέβιος Καισαρείας διατύπωσε αμφιβολίες σχετικά με το **«ομοούσιο»**, ο οποίος ήταν ένας αόριστος και μη τεχνικός όρος, που ήταν ικανός να αναπτύξει ένα αρκετά ευρύ φάσμα νοημάτων, μπορούσε δηλαδή ο καθένας να τον ερμηνεύσει "κατά το δοκούν". Σύμφωνα με τον γνωστό ιστορικό Γίβωνα ήταν ένας όρος μυστηριώδης **«τον οποίο κάθε μέρος ήταν ελεύθερο να τον ερμηνεύσει σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του δόγματός του»** (Βικπαίδεια: "Random House" Gibbon). Θα μπορούσε να ερμηνεύει κάποιος τον όρο αυτό, ώστε να σημαίνει *«...ακριβή ομοιότητα της ύπαρξης»*, αλλά θα μπορούσε επίσης να ερμηνευτεί ότι *«...δεν υπονοεί κάτι περισσότερο από ένα σημαντικό βαθμό ομοιότητας μεταξύ του Πατρός και του Υιού»*. Τον όρο είχε χρησιμοποιήσει και ο Ωριγένης στο σύγγραμμά του "Lohse" για να δείξει απλά μια ενότητα στο θέλω μεταξύ του Πατρός και του Υιού.

Εκείνο που ήταν εξαιρετικά σημαντικό και το γνώριζαν όλοι οι συμμετέχοντες του Συνεδρίου ήταν ότι **ο όρος αυτός είναι αντί Γραφικός, καθόσον δεν αναφέρεται ούτε μία φορά μέσα σε ολόκληρη την Βίβλο**, ούτε και υπάρχουν περιθώρια για να υπονοηθεί κάτι τέτοιο. Επειδή υπήρχε διάσταση απόψεων για το ποια είναι η πραγματική ερμηνεία του όρους «ομοούσιος», οι συνέδροι της κάθε ομάδας προσπαθούσαν να βρουν κάποια χρυσή τομή που να ικανοποιεί όλους. Ο όρος αυτός είχε πολύ

αμφίβολη θεολογική προέλευση και ήταν πράγματι ευαίσθητος, για επικίνδυνες παρερμηνείες. Οι τριαδικοί του Αθανασίου διαβεβαίωσαν τον Ευσέβιο ότι ο όρος «ομοούσιο» σε αυτό το νέο δόγμα **δεν θα ερμηνευθεί** με τη σημασία που του απέδιδαν οι ονομαζόμενοι μοναρχιανοί-μονοθεϊστές (πηγή, Βικιπαίδεια: "A History of the Christian Church" Williston Walker έκδοση 1985).

5. ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΥΠΟΤΑΣΣΕΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, έχοντας τον τελευταίο λόγο ως πρόεδρος του Συνεδρίου και εκμεταλλευόμενος το αξίωμά του που του έδινε ισχύ, **ενέκρινε** την διατύπωση «ομοούσιος», σαν την μόνη συμβιβαστική λύση ανάμεσα και στις 4 ορατές τάσεις (Ευσεβίου, Αθανασίου, Αρείου και Μάρκελλου) και τις υποδιαίρεσεις τους αναφορικά με την «ουσία» ή την «υπόσταση» **και απαίτησε** από την πλειοψηφία των επισκόπων που ήταν παρόντες, να υπογράψουν το συνταχθέν κείμενο - δόγμα, διαφορετικά θα εξορίζονταν και θα αντιμετωπιζόνταν ως αιρετικοί.

Με απλά λόγια ο προεδρεύων «Μέγας Αρχιερέας» Κωνσταντίνος ενήργησε σαν **απόλυτος αυταρχικός μονάρχης**, προβαίνοντας σε καταναγκασμό και σκληρές απειλές στους αντιφρονούντες, μη επιδεχόμενος διαφορετική άποψη από την δική του. Ο Άρειος δεν υπέγραψε και αρχικά εξορίστηκε. Η πλειοψηφία από τους συμμετέχοντες υπέγραψαν, λόγω φόβου να αντιπαχθούν στον αυτοκράτορα, αλλά μόλις έφυγαν από την παρουσία του αυτοκράτορα και γύρισαν στις έδρες τους, παρέμειναν πιστοί ο καθένας στις πεποιθήσεις του.

Το νέο, αντί Γραφικό «Σύμβολο της Νίκαιας» (προϊόν ιντρίγκων και εξαναγκασμού) που περιείχε αρχικά 7 άρθρα, απέκλεισε μόνο μια μερίδα οπαδών του Άρειου και εισήγαγε μια δογματική φόρμουλα με την οποία όλοι θα μπορούσαν να συναινέσουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, λόγω των πολλών διαφορετικών εννοιών που μπορούσαν να δοθούν στον όρο «ομοούσιος». Υπήρξαν πολλοί τριαδικοί οπαδοί του Αθανασίου και οπαδοί του Αρείου που θεώρησαν τον όρο αυτό ότι είναι "αντί Γραφικός και πρωτάκουστος" (πηγή Βικιπαίδεια: Documents of the Christian

Church, Bettenson, Oxford University Press 1967). Η διατύπωση του Συμβόλου της Νίκαιας, σχετικά με την ομοιότητα του Υιού με τον Πατέρα (**ομο/ούσιος = ομοιο/ούσιος**) άργησε να κερδίσει την γενική αποδοχή, παρά τις προσπάθειες του Κωνσταντίνου να την επιβάλει (John McManners: The Oxford Illustrated History of Christianity, Oxford University Press 1992).

Το «Σύμβολο της Πίστεως» που καταρτίστηκε στην Σύνοδο της Νίκαιας, δεν ήταν καθολικό. Όταν λέμε "**καθολικό**", δεν εννοούμε την σημερινή Καθολική Δυτική εκκλησία, αλλά το ότι δεν είχε γίνει αποδεκτό από όλες τις παρατάξεις, δεν είχε καθολική αποδοχή, δεν ήταν οικουμενικού χαρακτήρα. Παρόλα αυτά, σήμερα και από τα **2** μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης, Ορθόδοξο και Καθολικό, θεωρείται σαν το πρώτο οικουμενικό Σύμβολο στην ιστορία της εκκλησίας. Μετά τη Σύνοδο της Νίκαιας το 325 μ.Χ. που έχει πλέον χαρακτηριστεί ως η **Α'** Οικουμενική Σύνοδος και πριν από τη **Β'** Οικουμενική Σύνοδο της Κωνσταντινουπόλεως το έτος 381 μ.Χ., όπου προστέθηκαν και τα υπόλοιπα 5 άρθρα του σημερινού «Συμβόλου της Πίστεως», έγιναν από τις επί μέρους ομάδες πολλές Σύνοδοι, προσπαθώντας να θεωρηθούν σαν «οικουμενικές» και το δόγμα τους σαν «καθολικό». Μία ιστορικά γνωστή είναι η **Σύνοδος του Ρίμινι-Σελευκείας**, η οποία συγκλήθηκε το έτος 359 μ.Χ και κατά την οποία υιοθετήθηκε και πάλι το δόγμα του Άρειου.

Σύνοδοι των οποίων τα αποτελέσματα αργότερα θεωρήθηκαν ανορθόδοξα, δεν έχασαν μόνο την ετικέτα «οικουμενική», αλλά σχεδόν εξαφανίστηκαν από την επίσημη ιστορία της εκκλησίας. Ακόμα και τα πλήρη αρχεία των συζητήσεων κατά την Σύ-

νοδο της Νίκαιας καταστράφηκαν από τους επικρατούντες οπαδούς του Αθανασίου, καθόσον εικάζεται από τους εκκλησιαστικούς ιστορικούς **ότι ήθελαν να εξαφανίσουν στοιχεία που ήταν αρνητικά**, τόσο για τις θεολογικές απόψεις τους, όσο και για τις διάφορες απαράδεκτες καταστάσεις και συμπεριφορές μεταξύ των συμμετασχόντων επισκόπων στο Συνέδριο (When Jesus Became God, Harcourt, 1999).

Ιστορικά αξιοσημείωτο είναι ότι μερίδα οπαδών του Άρειου, που δεχόντουσαν το «**ομοιοούσιος**» συμβιβάστηκε με τους τριαδικούς οπαδούς του Αθανασίου και αργότερα τα δύο δόγματα συγχωνεύτηκαν απόλυτα. Η Σύνοδος της Νίκαιας κόστισε στην εκκλησία την ανεξαρτησία της, καθόσον από εδώ και στο εξής έγινε αυτοκρατορική και εξαρτάτο όλο και περισσότερο από τη βούληση και τις επιταγές του αυτοκράτορα. Ανάλογα με το ποιος ήταν στον αυτοκρατορικό θρόνο και ποιες ήταν κάθε φορά οι πεποιθήσεις του, αντίστοιχα ανέβαινε και στον επισκοπικό θρόνο, ή ο οπαδός του Αθανασίου με τις τριαδικές θέσεις του, ή ο οπαδός του Αρείου με τις δικές του θέσεις, κλπ. εξοντώνοντας κάθε φορά τον προκάτοχό του και τους οπαδούς του, όταν επικρατούσε. Αργότερα, με την εικονομαχία και την εικονολατρία, συνέβαινε η ακριβώς ίδια θλιβερή εικόνα. Όταν στο θρόνο ήταν εικονολάτρης αυτοκράτορας, τοποθετούσε και πατριάρχη εικονολάτρη στον πατριαρχικό θρόνο, ή και το αντίθετο, εικονομάχος αυτοκράτορας τοποθετούσε και εικονομάχο πατριάρχη.

Η ενοποίηση κράτους και εκκλησίας, αρχής γενομένης από τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Κωνσταντίνο, δεν έβρισκε σύμφωνους όλους και δεν ικανοποιούσε πνευματικά όλους, γιατί αυτή η ενοποίηση απαιτούσε μια διανοητική και πνευματική μεταστροφή της εκκλησίας, δηλαδή αντί η εκκλησία **να μην έχει καμία σχέση με το πολιτικό σύστημα**, συνέβη το εντελώς αντίθετο, ήταν κατευθυνόμενη και οικονομικά επιδοτούμενη από την άρχουσα εξουσία υπό την καθοδήγηση του αυτοκράτορα. Είναι η αρχή του διωγμού της αποστολικής μερίδας από το εκχριστιανισμένο Ρωμαϊκό καθεστώς, που αργότερα συστηματοποιήθηκε επί βασιλείας του Ιουστινιανού με την νομοθεσία που θέσπισε.

Οι αναφορές του Ιησού, αλλά και τον αποστόλων για τους διωγμούς των γνησίων πιστών, δεν ήταν μόνο για την εποχή εκείνη, αλλά είναι για όλες τις εποχές, όπου υπάρχει ο ανόθευτος από ειδωλολατρικές προσμείξεις Λόγος του Κυρίου. Ο Παύλος γράφει: «*Και πάντες δε οι θέλοντες να ζουν ευσεβώς εν Χριστώ Ιησού θέλουν διωχθεί*» (Β' Τιμόθεου Γ/3:12). Ο Ιησούς πάντα τόνιζε ότι ο κόσμος αγαπά το δικό του και μισεί το φως της αλήθειας και εφόσον Αυτόν έδιωξαν και τα αγίους Του θα μισήσουν και θα διώξουν: «*Εάν είσθε εκ του κόσμου, ο κόσμος ήθελεν αγαπά το ιδιόν του· επειδή όμως δεν είσθε εκ του κόσμου, αλλ' Εγώ σας εξέλεξα εκ του κόσμου, διά τούτο σας μισεί ο κόσμος. Ενθυμείσθε τον λόγον, τον οποίον εγώ είπον προς εσάς· Δεν είναι δούλος μεγαλύτερος του κυρίου αυτού. Εάν Εμέ εδίωξαν, και εσάς θέλουν διώξει· εάν τον λόγον Μου εφύλαξαν, και τον ιδιόν σας (λόγον) θέλουν φυλάξει*» (Ιωάννης ΙΕ/15:19-20).

07. ΔΥΤΙΚΗ (ΡΩΜΑΪΚΗ) ΕΚΚΛΗΣΙΑ

1. Αυτά που θα αναφερθούν για την Δυτική Ρωμαϊκή εκκλησία είναι συνυφασμένα με αυτά που ήδη αναφέραμε και για την Ανατολική Ρωμαϊκή εκκλησία, γιατί και στις 2 περιπτώσεις, κυρίαρχο και καθοριστικό ρόλο είχε ο αυτοκράτορας του ενιαίου Ρωμαϊκού κράτους σε ανατολή και δύση.

Στην Σύνοδο της Νίκαιας οι ομάδες που προέρχονταν από το Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος και που πρόσκειντο στις 2 πιο μεγάλες τάσεις της Συνόδου (τριαδικούς και αρειανιστές), εναγκαλίστηκαν το κράτος και τις πρακτικές της κοσμικής εξουσίας. Στον επίσκοπο Ρώμης (πάπα) δόθηκε το βασιλικό παλάτι του Λατερανού και νέες εκκλησίες. Η λειτουργία δανείστηκε τον επιβλητικό χαρακτήρα των επίσημων δημόσιων τελετών στα γήπεδα και στις αρένες. Ακόμα τα λεγόμενα «επισκοπικά» δικαστήρια είχαν δικαιοδοσία σε αστικές υποθέσεις.

Πολύ πριν από την αναγνώριση της εκκλησίας, ως επίσημη (κρατική) θρησκεία, πολλοί Χριστιανοί συγγραφείς ένωσαν έκδηλα αποστροφή, όχι μόνο για το Ρωμαϊκό κράτος, αλλά και για την Ελληνορωμαϊκή φιλοσοφική κουλτούρα με την οποία οι Αλεξαν-

δρινοί και άλλοι απολογητές είχαν προσπαθήσει να ντύσουν τις διδασκαλίες του Χριστιανισμού. Αυτοί που τώρα ήταν πλήρως ταυτισμένοι με αυτό τον κόσμο, σίγουρα δεν ήταν οι ίδιοι που ο Ιησούς Χριστός είχε πει ότι δεν ήταν εκ του κόσμου: «*Εκ του κόσμου δεν είναι, καθώς Εγώ δεν είμαι εκ του κόσμου*» (Ιωάννης ΙΖ/17:16). Ο απόστολος Ιωάννης προχωρεί ακόμα πιο βαθιά στο θέμα αυτό και μας προτρέπει να αποχωριστούμε από τον κόσμο, που πιστεύω ότι σήμερα, στον 21ο αιώνα, τα λόγια του είναι πολύ επίκαιρα, καθόσον βλέπουμε πλέον πολύ καθαρά ότι ο κόσμος με τις ιδέες του και τα συστήματά του να "μπαινεί" συνέχεια μέσα στις αναγεννημένες εκκλησίες: «*Μη αγαπάτε τον κόσμο μηδέ τα εν τω κόσμω. Εάν κάποιος αγαπά τον κόσμο, η αγάπη του Πατρός δεν είναι εν αυτώ· διότι παν το εν τω κόσμω, η επιθυμία της ΣΑΡΚΟΣ και η επιθυμία των ΟΦΘΑΛΜΩΝ και η ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ του βίου δεν είναι εκ του Πατρός, αλλ' είναι εκ του κόσμου. Και ο κόσμος παρέρχεται και η επιθυμία αυτού· όποιος όμως πράττει το θέλημα του Θεού μένει εις τον αιώνα*» (Α' Ιωάννου Β/2:15-17). Το ανακάτεμα της εκκλησίας με τον κόσμο, είχε σαν αποτέλεσμα και μάλιστα ορατό, η εκκλησία να χάσει την καθαρότητα και την αγιότητα και ενώ φαινόταν σαν κατάκτηση του κόσμου από την εκκλησία, συνέβηκε το εντελώς αντίθετο, η εκκλησία κατακτήθηκε από τον κόσμο, έχοντας **συμβιβαστεί** πλήρως με το σύστημά του.

2. Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΒΙΡΑΣ: Από τους Δυτικούς επισκόπους, αυτός που επηρέασε περισσότερο την Σύνοδο της Νίκαιας ήταν ο αντιπρόσωπος του επισκόπου της Ρώμης, ο **Όσιος της Κόρδοβα**, γιατί ως έμπιστος σύμβουλος του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, αυτός ουσιαστικά προήδρευσε στα περισσότερα τμήματα της Συνόδου, καθόσον δεν ήταν δυνατόν να είναι παρών σε όλες τις συνεδριάσεις ο Κωνσταντίνος. Ο Όσιος ήταν προσηλωμένος απόλυτα στην τριαδική ιδέα, έχοντας προς τούτο έναν πολύ ισχυρό σύμμαχο, τον Αθανάσιο της Αλεξανδρείας, αν και από πολλούς ιστορικούς αμφισβητείται η στενή τους σχέση, λόγω αξιώματος, ο Όσιος ήταν **επίσκοπος**, ενώ ο Αθανάσιος ήταν **διάκονος**, αργότερα ανήλθε στην ιεραρχία και ακόμα πολύ μεταγενέστερα του έδωσαν και τον τίτλο του "Μέγα", όπως είναι

γνωστός σήμερα ως "Μέγας Αθανάσιος".

Ο Όσιος είναι αυτός, ο οποίος ουσιαστικά έπεισε τον αυτόκράτορα να αποφασίσει υπέρ του τελικού κειμένου της Συνόδου, αν και κατά τους ιστορικούς, ο Κωνσταντίνος στηρίχθηκε σχεδόν αποκλειστικά σε αυτόν και δεν ενδιαφέρθηκε σχεδόν καθόλου για τις πραγματικές αποφάσεις της Συνόδου αυτής, εκτός από το ότι θα έπρεπε να επιλυθούν οριστικά οι θρησκευτικές διαφωνίες στην αυτοκρατορία του, γεγονός που σημαίνει ότι ο Όσιος ενεργούσε **"εξ ονόματος του αυτοκράτορα"** και φυσικά σε τέτοιες περιπτώσεις τα άτομα που έχουν υπερεξουσίες και στήριξη από τον ανώτατο άρχοντα της χώρας, παρουσιάζουν δικές τους απόψεις σαν απόψεις της κρατικής εξουσίας. Άλλωστε ο Κωνσταντίνος δεν είχε ουσιαστικά καμία απολύτως κατανόηση ή γνώσεις για τα ερωτήματα που είχαν τεθεί στο Συνέδριο και αφορούσαν την Χριστιανική θεολογία

Το έτος **306 μ.Χ.** είχε συνέλθει στην Δύση η **Σύνοδος της Ελβίρας**, όπου ο επίσκοπος Όσιος της Κόρδοβα ήταν το «ηγετικό πνεύμα» της. Η Καθολική Εγκυκλοπαίδεια γράφει ότι **«...είναι σημαντικό ότι ο εν τη Ελβίρα επίσκοπος Όσιος προήδρευε και εις την Οικουμενικήν της Νίκαιας Σύνοδον, εν έτει 325»**. Είναι πράγματι σημαντικό και ταυτόχρονα είναι τραγικό το γεγονός αυτό, γιατί οι αποφάσεις της Συνόδου αυτής ήσαν **προσθήκες ανθρωπίνων διατάξεων** στον Λόγο του Θεού. Αυτό το «ηγετικό πνεύμα», ο Όσιος, κάθε άλλο, παρά το ότι οδηγείτο από το άγιο Πνεύμα και στηριζόταν στην Αγία Γραφή, όπως ισχυριζόταν. Ο Ιησούς Χριστός μας προειδοποίησε ότι **«από των καρπών αυτών, θέλετε γνωρίσει αυτούς»** (Ματθαίος Ζ7:16).

Οι καρποί, τα αποτελέσματα της Συνόδου της Ελβίρα περιγράφονται από την Καθολική Εγκυκλοπαίδεια: **«Η Σύνοδος της Ελβίρα εξέδωσε τον αρχαιότερο γνωστό νόμο περί αγαμίας του κλήρου»** (σελ. 185). Σύμφωνα με την ίδια εγκυκλοπαίδεια **«...αγαμία είναι ο εκκλησιαστικός νόμος εις την Δυτική Καθολική εκκλησία, η οποία επιβλήθηκε εις κληρικούς, απαγορεύοντάς τους τον γάμο»** (σελ. 100). Η Βίβλος όμως αναφέρει κάτι άλλο για το θέμα

αυτό: «*Το δε Πνεύμα ρητώς λέγει ότι εν υστέροις καιροίς θέλουν αποστατήσκει μερικοί από της πίστεως, προσέχοντες εις ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΠΛΑΝΗΣ και εις ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, διά της υποκρίσεως ψευδολόγων, έχόντων την εαυτών συνείδησιν κεκαυτηριασμένην, εμποδιζόντων τον γάμον, προσταζόντων αποχήν βρωμάτων, τα οποία ο Θεός έκτισε διά να μεταλαμβάνουν μετά ευχαριστίας οι πιστοί και οι γνωρίσαντες την αλήθειαν*» (Α' Τιμόθεου Δ/4:1-3). Οι άνθρωποι θα αποστατήσουν από την αληθινή πίστη και θα ακολουθούν διδασκαλίες δαιμονίων, θα ακολουθούν πνεύματα (δαιμόνια) πλάνης, που θα εκφράζονται μέσα από ανθρώπους.

Εδώ ο Λόγος του Θεού αναφέρει ότι αυτά τα δαιμονικά πνεύματα πλάνης, που προέρχονται από την αρχαία Βαβυλώνα θα διδάσκουν «απαγόρευση από το γάμο» και «αποχή από τις τροφές». Μέσα στην ιστορία του λαού Ισραήλ βλέπουμε ότι ο Θεός επέτρεψε στους ιερείς και αρχιερείς να νυμφεύονται. Ο θεσμός του γάμου θεσπίστηκε από τον ίδιο το Θεό μέσα στον κήπο της Εδέμ και είναι ευλογημένος. Η ενότητα του άνδρα και της γυναίκας στο γάμο συμβολίζει προφητικά την ενότητα του Νυμφίου Χριστού με την Νύμφη εκκλησία. Κανείς δεν έχει δικαίωμα να προσθέτει ή να αφαιρεί από τον Λόγο του Θεού. Βλέπουμε μέσα στην Βίβλο ότι και ο πατέρας του Ιωάννη του πρόδρομου, ο Ζαχαρίας, ήταν έγγαμος ιερέας, είχε νυμφευτεί την Ελισάβετ (βλ. Λουκάς, κεφ.Α'). Το ίδιο αναφέρεται και στα γραπτά της Καινής Διαθήκης για τους Χριστιανούς υπηρέτες του Κυρίου, έχουν το δικαίωμα να νυμφεύονται και να παραμένουν έγγαμοι: «*Πρέπει λοιπόν ο επίσκοπος να είναι άμεμπτος, μιας γυναικός ανήρ, άγρυπνος, σώφρων, κόσμιος, φιλόξενος, διδακτικός, ουχί μέθυσος, ουχί πλήκτης, ουχί αισχροκερδής, αλλ' επιεικής, άμαχος, αφιλάργυρος, κυβερνών καλώς τον εαυτού οίκον, έχων τα τέκνα αυτού εις υποταγήν μετά πάσης σεμνότητος*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:2-4).

Όλα αυτά που αναφέρει η Βίβλος ήταν αποδεκτά από την Δυτική εκκλησία, μέχρι τον καιρό του επίσκοπου Όσιου, μετά όμως από την Σύνοδο της Ελβίρα, όλα άλλαξαν. Η Ανατολική εκκλησία ακολούθησε το δρόμο που χάραξε ο Όσιος, αλλά με κάποιες διαφοροποιήσεις, που ήταν να επιτρέπει στους κατώτε-

ρους ιερωμένους να νυμφεύονται, αλλά το απαγόρευε ρητά σε όσους ήθελαν να ακολουθήσουν το ιερατικό αξίωμα μετά τον βαθμό του απλού ιερέα και επιθυμούσαν να φθάσουν στα ανώτερα και ανώτατα κλιμάκια της εκκλησιαστικής ιεραρχίας.

3. Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ: Αυτό που ενέπνευσε τον επίσκοπο Όσιο να συμπεριλάβει στα διατάγματα της τότε Δυτικής εκκλησίας, εντολές που αντιτίθενται στον Λόγο του Θεού, **απαγορεύοντας το γάμο**, δείχνει καθαρά και την πηγή αυτού του πνεύματος, που είναι απευθείας από τον εχθρό της ψυχής μας, τον Διάβολο. Στην Σύνοδο όμως της Ελβίρα, ο πραγματικός εκπρόσωπος αυτού του πνεύματος ήταν οι πολύ δημοφιλείς και με μεγάλη επιρροή ειδωλολατρικές μυστηριακές θρησκείες και φιλοσοφίες. Ο Όσιος και οι επηρεαζόμενοι από την Αλεξανδρεία σύμμαχοι, δανείστηκαν πολλά πράγματα από την Αλεξανδρινή λατρεία της τριαδικής Αιγυπτιακής θεότητας "Σέραπτις- Ίσις- Ωρος".

Οι συνεισφορές της Αλεξανδρινής λατρείας στην «Χριστιανική» σκέψη και τις πρακτικές ήταν ακόμη περισσότερες στην πορεία των αιώνων. **Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε όπως:** Το τελετουργικό κάψιμο των κεριών, το οποίο ήταν ένα μέρος της λατρείας του Σεράπιου. Τις εικόνες της Ίσιδας που βρισκόταν στο ναό και η Ίσιδα ήταν η εστεμμένη «Βασίλισσα των ουρανών», κρατώντας στην αγκαλιά της το βρέφος Ωρος, όπου τα κεριά καίγονταν και έσταζαν μπροστά της και πολλές άλλες περιπτώσεις. Μεταγενέστερα, στην μετά Χριστό εποχή, ο δόκιμος μοναχός περνούσε από μακρά και προσεκτική προετοιμασία, έπαιρνε τους όρκους αγαμίας και όταν ξεκινούσε, το κεφάλι του

ήταν ξυρισμένο και ήταν ντυμένος με ένα λινό ένδυμα. Τα τελετουργικά ενδύματα και τα σύμβολα, τα οποία ο «Χριστιανισμός» έχει φορέσει (και σε πολλές χώρες φοράει ακόμα μέχρι σήμερα) ήταν από τη λατρεία και τους ναούς του Δία-Σέραπι και της Ίσιδας, μία λατρεία που εξαπλώθηκε από την Αλεξάνδρεια σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο.

Η ίδια η Ρώμη είχε σημαντικά επηρεαστεί από τους δικούς της άγαμους ειδωλολάτρες ιερείς, εκτός εκείνων που είχε εισαγάγει από την Βαβυλωνιακή λατρεία. Όταν η λατρεία της Βαβυλώνας θεάς, της Κυβέλης, εισήχθη στην ειδωλολατρική Ρώμη, εισήχθη στην πρωτόγονη μορφή της, με τους άγαμους κληρικούς (πηγή: ΟΙ 2 ΒΑΒΥΛΩΝΕΣ - Alexander Hislop).

Ο Κωνσταντίνος είχε ευνοήσει τη θρησκεία του Μιθραϊσμού, πολύ δημοφιλής στην εποχή του και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της ήταν **η αγαμία των ιερέων της**. Παρατηρούμε ότι παντού, σε Ανατολή και Δύση, σε Αλεξάνδρεια και Ρώμη, η συνήθης αντίληψη του ιερέα περιλάμβανε την αντί Βιβλική παγανιστική έννοια της **αγαμίας**. Ο άνθρωπος που έχει επίγνωση του Λόγου του Θεού και έχει κάνει τον Ιησού Χριστό προσωπικό του σωτήρα, δεν έχει καμιά αμφιβολία ότι το **«ηγετικό πνεύμα»** που κινούσε τον Όσιο στην Σύνοδο της Ελβίρα ήταν **«πνεύμα πλάνης»**, που έδωσε και το κίνητρο στην Ρωμαϊκή κρατική εκκλησία να αποδεχτεί τις παγανιστικές δοξασίες που υποστήριζε. Όσοι εγκατέλειπαν την υγιαίνουσα πίστη άρχιζαν να σκέφτονται και να υιοθετούν αντί Βιβλικές διδασκαλίες, εμπνευσμένες από πνεύματα πλάνης και διδασκαλίες δαιμονίων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των διδασκαλιών που απαγόρευαν το γάμο και διέτασσαν αποχή από ορισμένες τροφές.

4. ΝΗΣΤΕΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ: Η αποχή από τροφές έχει καθιερωθεί πλέον στην εποχή μας και από την Ορθόδοξη και από την Καθολική εκκλησία με τη θέσπιση και καθιέρωση συγκεκριμένων ημερών νηστείας, όπου ο πιστός πρέπει να απέχει από **ορισμένες τροφές**. Στην πραγματικότητα δεν νηστεύει, αλλά έχει μετατρέψει τη "νηστεία" σε **"αλλαγοφαγία"**,

εμπαιζοντας έτσι τον Θεό και εξαπατώντας τον εαυτό του ότι νηστεύει. Ο Ιησούς δεν καθιέρωσε τακτές ημέρες νηστείας, ο ίδιος και οι μαθητές Του νήστευαν μυστικά, ή δεν νήστευαν όταν οι άλλοι νήστευαν, γι' αυτό και οι γραμματείς και οι Φαρισαίοι συχνά τους κατηγορούσαν (βλ. Μάρκος Β/2:18-20, Ματθαίος ΙΑ/11:16-19 και Θ/9:14-15, Λουκάς Ε/5:33-35, κλπ).

Ο πιστός στην περίοδο της Καινής Διαθήκης δεν έχει συγκεκριμένες ημέρες, κατά τις οποίες πρέπει να νηστεύει, έχει την ελευθερία να κρίνει ποια ημέρα της εβδομάδας θα αφιερώσει στον Κύριο Ιησού για να Τον λατρέψει με νηστεία και προσευχή. Σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού μπορεί να νηστέψει, χωρίς να φάει τίποτα από οποιοδήποτε είδος, όποια ημέρα αυτός κρίνει: *«Ας μη σας κρίνει λοιπόν μηδείς διά φαγητόν ή διά ποτόν ή διά λόγον εορτής ή νεομηνίας ή σαββάτων, τα οποία είναι σκιών των μελλόντων ...»* (Κολοσσαείς Β/2:16-17).

Όταν η Σύνοδος της Νίκαιας είχε ως αναπληρωτή πρόεδρο ένα τέτοιο «ηγετικό πνεύμα», όπως ήταν ο Δυτικός επίσκοπος Όσιος της Κόρδοβα, **όταν** αυτός ενεργούσε ως αντιπρόσωπος του αυτοκράτορα, αντικαθιστώντας τον τις περισσότερες φορές στην Σύνοδο, **όταν** αυτός είχε επηρεαστεί από τις αρχαίες παγανιστικές δοξασίες, τις οποίες προσπαθούσε να τις «προσαρμόσει» στην Χριστιανική πίστη, «εκσυγχρονίζοντας» τον Χριστιανισμό και **όταν** γενικά θεωρείτο ο πιο ισχυρός σύνοδος, μετά τον αυτοκράτορα, είναι πλέον φανερό ότι η επιρροή του στις τελικές αποφάσεις του Συνεδρίου της Νίκαιας ήταν καθοριστικές και καταλυτικές.

Αυτός ήταν και ένας από τους λόγους, που οι οπαδοί του Αθανάσιου δεν ακολούθησαν τη διδασκαλία της Βίβλου, αλλά υποστήριξαν έναν πολυπρόσωπο θεό, άλλωστε αυτό εξυπηρέτούσε και τις δικές τους τριαδικές απόψεις, κάτι που ήταν φανερό και στην Σύνοδο. Δεν πρέπει επίσης να μας διαφεύγει το γεγονός ότι και ο Αθανάσιος για τους Ανατολικούς ήταν επίσης μια ισχυρή προσωπικότητα και αυτό φάνηκε στο εγγύς μέλλον, όταν ανήλθε στα ανώτατα ιεραρχικά αξιώματα. Οι Δυτικοί «Χριστιανοί» που συμμετείχαν στην Σύνοδο και ήταν επηρεασμένοι από την Αλε-

ξάνδρεια, ήταν κάτι το σύνθηες να δανείζονται παγανιστικές πρακτικές, είχαν συμβιβαστεί και αγνοώντας την Βίβλο για πολύ καιρό, τους έγινε αυτό πλέον εδραιωμένη συνήθεια. Έπρεπε να αγνοούν την Αγία Γραφή, προκειμένου να υιοθετήσουν τα δημοφιλή παγανιστικά ήθη. Αυτοί είναι οι «καρποί» όλων αυτών που συμμετείχαν στη Συνόδου της Νίκαιας.

5. ΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ: Ένα ερώτημα που απασχολεί πολλούς ιστορικούς, μελετητές της Βίβλου, αλλά και απλούς πιστούς είναι: *«Ο Κωνσταντίνος ήταν πράγματι τριαδικός Χριστιανός; Μήπως ποτέ του δεν υπήρξε οπαδός της νέας θρησκείας, την οποία ο ίδιος καθιέρωσε σαν επίσημη θρησκεία του κράτους, αρχής γενομένης με το διάταγμα των Μεδιολάνων περί ανεξιθρησκείας; Μπορεί κάποιος να μην είναι οπαδός της εκκλησίας, όταν ο ίδιος έχει αποφασίσει τους "κανόνες" λειτουργίας της;»*. Εκείνο το οποίο δεν αμφισβητείται από έγκυρους και αξιόπιστους ιστορικούς είναι ότι ο Κωνσταντίνος σε όλη τη διάρκεια της βασιλείας του, περισσότερο ενεργούσε σαν ειδωλολάτρης παρά σαν Χριστιανός.

Ο Κωνσταντίνος, προς το τέλος της ζωής του τάχθηκε υπέρ της κίνησης των Αρειανών και τους βοήθησε να πάρουν τον έλεγχο της εκκλησίας. Επηρεασμένος από αυτούς εξόρισε, όχι μόνο τους μονοθεϊστές αντιπάλους τους, αλλά και πολλούς τριαδικούς επισκόπους. Κατά το έτος **337 μ.Χ.** αρρώστησε, βαφτίστηκε και πέθανε μετά από βασιλεία 31 χρόνων. Ο Κωνσταντίνος, που μετά από τις εισηγήσεις του επίσκοπου Όσιου, είχε επι-

βάλει τις τριαδικές θέσεις του Αθανάσιου και των Αλεξανδρινών, λίγο αργότερα άρχισε να αποκαθιστά τους Αρειανούς και Ημι-αρειανούς και επανέφερε αυτές τις εξουσιαστικές ομάδες στην ηγεσία της εκκλησίας.

Όσον αφορά τη "βάπτισή" του, πολλοί πιστεύουν ότι ο Κωνσταντίνος έκανε ένα σοβαρό ατόπημα, καθώς ήταν επάνω στο κρεβάτι του θανάτου του, όπου λίγο πριν πεθάνει, ζήτησε να βαπτιστεί από επίσκοπο, οπαδό της διδασκαλίας του Αρειου. Το ατόπημά του ήταν ότι, αντί να καλέσει τον παλιό του φίλο και σύμβουλο, επίσκοπο **Όσιο της Κόρδοβα** ή ακόμα και τον **Αθανάσιο** για να τον βαπτίσει, κάλεσε τον **Ευσέβιο της Νικομήδειας**, ηγέτη της Αρειανικής εκκλησίας, ο οποίος βάπτισε τον Κωνσταντίνο το 337 και πιο αργότερα το έτος **339** μ.Χ. ο ίδιος έγινε πατριάρχης της Νέας Ρώμης (μετέπειτα Κωνσταντινούπολης).

Συνοπτικά, η σχέση του Κωνσταντίνου με την **ειδωλολατρεία** δεν έπαψε ποτέ να υπάρχει, αφού μέχρι το θάνατό του διατήρησε τον τίτλο του «Pontifex Maximus», του Μεγάλου Αρχιερέα, όπως προκύπτει από τις παρακάτω ιστορικές πηγές, οι οποίες θεωρούνται αξιόπιστες:

(1) Με διατάγματα που εκδόθηκαν τα έτη **319** και **321** μ.Χ. αναγνωρίζει τη **θρησκεία των ειδώλων** ως νόμιμη. Βέβαια, πολλοί ιστορικοί χαρακτηρίζουν την κίνηση αυτή, ως μία διορατική «πολιτική» ενέργεια του Κωνσταντίνου, ώστε να μην υπάρχουν διαμάχες μεταξύ Χριστιανών και ειδωλολατρών και να εδραιώσει το αίσθημα της ασφάλειας και της ειρήνης στους υπηκόους του, άλλωστε έτσι υλοποιούσε στην πράξη και το διάταγμα των Μεδιολάνων, το οποίο ο ίδιος είχε εκδώσει το έτος **313** μ.Χ. περί ανεξιθρησκείας.

(2) Με σχετικό διάταγμα που εξέδωσε το **321** μ.Χ. καθιερώνει ως επίσημη εβδομαδιαία αργία την «Σεβαστή ημέρα του Ήλιου» (Λατινικά "**Die Dominica**"), που ήταν η Πρώτη ημέρα της εβδομάδας, η σημερινή Κυριακή. Στο διάταγμα αναγραφόταν: **«Όλοι οι δικαστές, ο λαός και οι λοιπές εργασίες οφείλουν να καταπαύουν κατά την αξιοσέβαστον ημέρα του Ηλίου»** (C111, 112

in Corpus Juris Civilis, t.II, Codex Justinianus, Berlin 1927).

(3) Το έτος **325** μ.Χ. αφιερώνει ένα ναό στον **Περσικό θεό Μίθρα**. Ήδη αναφέραμε ότι ο Κωνσταντίνος είχε ευνοήσει το Μιθραϊσμό, ο οποίος στην εποχή του ήταν μια πολύ δημοφιλής θρησκεία. Η εγκυκλοπαίδεια **«Microsoft Encarta Premium»** στο λήμμα "Μιθραϊσμός" γράφει: *«Ο Μιθραϊσμός ομοιάζε με τον Χριστιανισμό εις πολλές πτυχές, όπως εις τα ιδανικά της ταπεινότητας και της αδελφικής αγάπης, εις το βάπτισμα και το τελετουργικό της κοινωνίας, εις την χρήση του άγιου ύδατος, εις την λατρεία των ποιμένων οι οποίοι ήσαν παρόντες εις την γέννηση του Μίθρα, εις την υιοθέτηση της Die Dominica (της Κυριακής) και της γενέθλιας ημέρας του Μίθρα (25^η Δεκεμβρίου) ως ημερών αγίων και εις τα δόγματα της αθανασίας της ψυχής, της τελικής κρίσης και της ανάστασης».*

(4) Το έτος **326** μ.Χ. κυκλοφόρησε στην απέραντη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία **νόμισμα**, που επάνω έφερε την **Ίσιδα**, μια από τις θεότητες της Αιγυπτιακής τριάδας.

(5) Το έτος **331** μ.Χ. η Ρωμαϊκή Σύγκλητος με έγκριση του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου ανέλαβε την οικοδόμηση του αρχαίου ναού της Ομόνοιας.

(6) Στα τελευταία χρόνια της ζωής του έδωσε εντολή να στηθεί **δικό του άγαλμα**, φτιαγμένο από πορφυρίτη, που τον εικόνιζε ως τον **"θεό Ήλιο"** ταυτίζοντας τον εαυτό του με τη θεότητα αυτή (πηγές: Σωκράτης, Εκκλησιαστική Ιστορία, I,17 - Ζωναράς Χρονικών XII,3 - Νικηφόρος Κάλλιστος Ξανθόπουλος - Εκκλησιαστική Ιστορία VII,49).

(7) Πριν το θάνατό του ορίζει με νόμο **να τιμώνται οι ιερείς των αρχαίων ναών**, να παραμένουν ελεύθεροι και να μην κάνουν ταπεινές εργασίες (βλ. Κυριάκου Σιμόπουλου **«Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ "ΜΕΓΑΛΩΝ" ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»**). Επίσης την ίδια περίοδο, έλαβε μέτρα προστασίας υπέρ των **Φλαμινίων** (flamines), που ήταν μια ειδωλολατρική αίρεση. Εδώ οι ιστορικοί πάλι βλέπουν πολιτικό ελιγμό του Κωνσταντίνου, ώστε να προστατέψει τους υπηκόους τους από τις συχνές θρησκευτικές διαμάχες.

Τέλος, ένα πολύ σοβαρό ερώτημα, το οποίο απασχολεί τους ιστορικούς είναι: *«Γιατί η Ορθόδοξη εκκλησία, που έχει απορρίψει τις διδασκαλίες του ΑΡΕΙΟΥ, ως πλανεμένες και αιρετικές, ενώ η ίδια ακολουθεί τις διδασκαλίες του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ και του συνταχθέντος Συμβόλου της Πίστεως, "αγιοποίησε" τον Κωνσταντίνο και τον τιμά ως ισαπόστολο, όταν αυτός βαπτίστηκε από αιρετικούς, αποκομμένους από την εκκλησία;»* Αυτό όμως είναι μόνο ένα ερώτημα από τα πολλά που υπάρχουν για τον Κωνσταντίνο, όταν τον βαρύνουν οι παρακάτω πράξεις.

6. ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΝΟΣ «ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΑ»: Υπάρχουν πράξεις και ενέργειες ενός «Μεγάλου» της ιστορίας, που αμαυρώνουν την εικόνα του, όπως ακριβώς έχει συμβεί και με τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Φλάβιο Βαλέριο Κωνσταντίνο. Ο Κωνσταντίνος είχε νυμφευθεί την **Φαύστα**, ο πατέρας της οποίας **Μαξιμιανός** προσπάθησε να σκοτώσει τον γαμπρό του Κωνσταντίνο, ενώ αυτός κοιμόταν. Συνελήφθηκε στην **Μασσαλία** και μερικές ημέρες αργότερα βρέθηκε απαγχονισμένος στο δωμάτιό του (310 μ.Χ.). Ο Κωνσταντίνος υποστήριξε ότι αυτοκτόνησε.

Ο **Μαξέντιος**, γιος του Μαξιμιανού κατηγορήσε τον Κωνσταντίνο για τον θάνατο του πατέρα του, αλλά και ο Μαξέντιος έπεσε θύμα της οργής του Κωνσταντίνου. Όταν ο Μαξέντιος σκοτώθηκε στη μάχη της **Μιλβίας** γέφυρας (312 μ.Χ.), ανασύρθηκε το πτώμα του από τον Τίβερη και κατά διαταγή του Κωνσταντίνου αποκεφαλίστηκε και καρφώθηκε το κεφάλι του επάνω σε ένα κοντάρι και το περιέφεραν στους δρόμους της Ρώμης, δείχνοντας έτσι την αλαζονεία του νικητή.

Ο Κωνσταντίνος είχε παντρέψει την 18χρονη κόρη του **Κωνσταντία** με το 45χρονο συναυτοκράτορά του **Λικίνιο**. Μετά την μάχη που έγινε το 325 μ.Χ. μεταξύ των δύο αντιπάλων, ο Κωνσταντίνος αρχικά χάρισε τη ζωή στον ηττηθέντα Λικίνιο για χάρη της κόρης του. Αργότερα όμως, όταν ο Λικίνιος είχε κατάφυγει στην Θεσσαλονίκη, ο Κωνσταντίνος διέταξε τη σύλληψή του και την εκτέλεσή του μαζί με τον 11χρονο γιο του **Λικινιανό**.

Ο Κωνσταντίνος από την παλλακίδα **Μινερβίνη** (κατ' άλ-

λους νόμιμη σύζυγό του) είχε αποκτήσει το 299 μ.Χ. έναν γιο, τον **Κρίσπο**, τον οποίο ο Κωνσταντίνος εκτέλεσε, πιστεύοντας ότι είχε σχέσεις με την μητριά του Φαύστα, δηλαδή την γυναίκα του και αυτοκράτειρα, την οποία επίσης εκτέλεσε το 327 μ.Χ.. Εδώ υπάρχει μια τραγική ιστορία, που ιστορικά θεωρείται σκοτεινή, καθόσον υπάρχουν αντικρουόμενες μαρτυρίες για το τι ακριβώς είχε συμβεί. Οι ιστορικοί **Ζωσιμάς και Ζωναράς**, που έζησαν τον 6^ο και τον 12^ο αιώνα, αντίστοιχα, αναφέρουν ότι η Φαύστα κατηγορήσε τον Κρίσπο στον πατέρα του ότι προσπάθησε να την βιάσει, φοβούμενη ότι ο Κωνσταντίνος θα παραγκωνίζε τους δικούς της γιους εξαιτίας της αδυναμίας που είχε στον Κρίσπο. Το τέλος της αυτοκράτειρας Φαύστας ήταν τραγικό, καθόσον ο Κωνσταντίνος την δολοφόνησε πετώντας την μέσα σε λουτρό με καυτό νερό και κατά μία μη επιβεβαιωμένη μαρτυρία, το έγκλημα το τέλεσε με την σύμφωνη γνώμη της μητέρας του Ελένης, την οποία μετά το θάνατο της το ιερατείο την «αγιοποίησε».

Μπορεί κάποιος να φανταστεί τη σκληρότητα ενός ανθρώπου, του Κωνσταντίνου, ο οποίος σκότωσε τη γυναίκα του και το γιο του; Και μάλιστα την Φαύστα την δολοφόνησε ο ίδιος 2 έτη μετά την Σύνοδο της Νίκαιας, στην οποία προήδρευε; Εμείς σήμερα, πρέπει να δεχόμαστε ένα κείμενο, που επέβαλε ένας «αρχιερέας ειδωλολάτρης» και δολοφόνος;

Κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει ιστορικά τα παραπάνω γεγονότα, ούτε και η ίδια η εκκλησία που εκ των υστέρων τον «αγιοποίησε». **Το επιχείρημα της εκκλησίας ήταν ότι όλα αυτά τα εγκλήματα τα έκανε ο Κωνσταντίνος σαν ειδωλολάτρης.** Αυτό το επιχείρημα όμως είναι μπούμεραγκ κατά της ίδιας της εκκλησίας, γιατί ο Κωνσταντίνος δεν τα έκανε αυτά μόνο στην αρχή της βασιλείας του, αλλά μέχρι το θάνατό του, το έτος 337 μ.Χ. έχουν καταγραφεί ιστορικά πολλά σχετικά γεγονότα, που αμαυρώνουν την εικόνα του, σαν ενός ιδιοφυούς πολιτικού και στρατιωτικού ηγέτη, ο οποίος είχε γίνει απόλυτος κύριος της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Αυτό σημαίνει (κατά την εκκλησία), αφού τα έκανε σαν ειδω-

λολάτρης, ΤΟΤΕ **σαν ειδωλολάτρης** γνήσιος προήδρευε της Συνόδου της Νικαίας, **σαν ειδωλολάτρης** εξεβίαζε τους συνέδρους να προσυπογράψουν το κείμενο που συνέταξε ο απεσταλμένος του Όσιος της Κόρντοβα, **σαν ειδωλολάτρης** διόριζε επισκόπους σύμφωνα με τα δικά του συμφέροντα και **σαν ειδωλολάτρης** είχε υποτάξει την εκκλησιαστική ηγεσία στην πολιτική του εξουσία.

Άρα εμείς σήμερα καλούμαστε να θεωρήσουμε αξιόπιστο θεολογικά ένα κείμενο, το Σύμβολο της Πίστεως, που το συνέταξε το καταργημένο από τον Ιησού ιερατείο και ο ειδωλολάτρης αυτοκράτορας, που ήταν ο πρόεδρος τους και για να τον τιμήσουν, μετά τον θάνατό του τον **«αγιοποίησαν»**, προβαίνοντας σε μία παράλληλη ενέργεια που έκανε και η Ρωμαϊκή Σύγκλητος, η οποία τον «θεοποίησε». Αξίζει να αναφερθεί ότι η Καθολική εκκλησία δεν τον αναγνωρίζει ως «άγιο».

Κωνσταντίνος Α' (Flavius Valerius Aurelius Constantinus) 274 - 337 μ.Χ.

08. Η ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΕΠΟΧΗ

1. Επανερχόμαστε στα γεγονότα της Συνόδου της Νικαίας. Ο Άρειος, που αρνήθηκε να υπογράψει το τελικό κείμενο της Συνόδου εξορίστηκε. Αργότερα, ανακλήθηκε από την εξορία με εντολή του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου και αποκαταστάθηκε από το Ρωμαϊκό καθεστώς. Η επάνοδός του χαρακτηρίστηκε θριαμβευτική, γιατί έγινε επίσημα δεκτός σε τελετή στον καθεδρικό ναό της τότε Νέας Ρώμης, όπως ονομαζόταν η πρωτεύουσα του Ανατολικού Ρωμαϊκού κράτους (Κωνσταντινούπολη, ονομάστηκε παρά πολύ αργότερα). Την ίδια ημέρα που οι οπαδοί του Αρείου είχαν σχεδιάσει την θριαμβευτική τους επικράτηση στην πρωτεύουσα του κράτους, ο **Άρειος δηλητηριάστηκε**, πέφτοντας θύμα του άγριου αγώνα επικράτησης που είχε ξεσπάσει ανάμεσα στις εξουσιαστικές ομάδες. Κατά τους χρονικογράφους της εποχής εκείνης, στην ενέργεια αυτή ήταν ενεργά αναμειγμένοι οι οπαδοί του (Μεγάλου) Αθανασίου.

Οι οπαδοί του Αρείου, μετά την επικράτηση τους στην εκκλησιαστική εξουσία, διώκουν με ιδιαίτερο μένος τους μονοθεϊστές, ενώ εξορίζονται ακόμα και οι τριαδικοί ηγέτες. Την περίοδο εκείνοι, μετά την Σύνοδο της Νίκαιας, είχαν παγιωθεί βασικά **3** ομάδες, οι **τριαδικοί**, οι **μονοθεϊστές** και οι **Αρειανοί** με την ιδιαιτερότητα στη διδασκαλία τους. Υπήρχαν συνεχείς και έντονες διαμάχες μεταξύ των οπαδών και των **3** ομάδων. Οι Αρειανοί κατά βάση μάχονταν και τις 2 άλλες ομάδες, ενώ οι τριαδικοί και οι μονοθεϊστές αγνοούσαν τους οπαδούς του Αρείου και αντιμάχονταν μεταξύ τους. Δυστυχώς η εκκλησιαστική κατάσταση ήταν τελείως αποκαρδιωτική και όσο περνούσε ο καιρός χειρότερη..

Όπως αναφέρθηκε, ο Κωνσταντίνος προς το τέλος της ζωής του βαπτίζεται «Χριστιανός» από τους Αρειανούς. Την τελετή της βάπτισης του Κωνσταντίνου ανέλαβε ο Ευσέβιος της Νικομήδειας. Μετά τον θάνατό του Κωνσταντίνου ο άγριος αγώνας επικράτησης συνεχίστηκε, αλλά περισσότερο ήταν ανάμεσα στις επί μέρους θεολογικές φατρίες των οπαδών του Αρείου, που εί-

χαν χαρακτηριστεί ως «**Ομοιανοί**», «**Ανομοιανοί**» και «**Ομοουσιανοί**». Οι διάδοχοι του Κωνσταντίνου υποστήριξαν τους Αρειανούς, αλλά άρχισαν να επικρατούν σταδιακά οι επονομαζόμενοι «**Ευνομιανοί**», οι οποίοι ήταν μια ακραία ομάδα που προερχόταν από τους «Ανομοιανούς» και ονομάστηκαν από το όνομα του ηγέτη τους του **Ευνόμιου Κυζίκου**. Όταν οι Ευνομιανοί ισχυροποιήθηκαν, άρχισαν τις διώξεις κατά των μονοθεϊστών, οι οποίες πήραν μορφή γενοκτονίας.

2. ΘΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΜΑΧΕΣ

Τους οπαδούς του Αθανασίου επαναφέρει στην εξουσία ο αυτοκράτορας **Θεοδόσιος Α'**. Οι τριαδικοί αρχίζουν να αυτοαποκαλούνται «**ορθόδοξοι**», τίτλο τον οποίον «κατείχαν» (άτυπα) για 50 χρόνια οι Αρειανοί και οι Ημιαρειανοί. Οι διώξεις των μονοθεϊστών συνεχίζονται και θα ενταθούν επί του **Ιουστινιανού** (482 - 565 μ.Χ.) με το νόμο που θέσπισε περί των αναβαπτιστών. Οι Αρειανοί βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και επικρατούν στις Γερμανικές χώρες και ειδικά σε όσες περιοχές δεν είχε το έλεγχο το Ρωμαϊκό κράτος. Η διάδοση του Αρειανισμού όπως και στην περίπτωση της Νέας Ρώμης (Κωνσταντινούπολης) δεν γίνεται με ευαγγελισμό του λαού, αλλά μέσω του προσηλυτισμού των τοπικών ηγεμόνων.

Το Σύμβολο της Πίστεως, που θεσπίστηκε στην Σύνοδο της Νίκαιας ήταν μόνο το **πρώτο βήμα της Αλεξανδρινής Σχολής** για να καθιερώσει επίσημα την τριάδα στον Χριστιανισμό. Στην Β' Οικουμενική Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης (381 μ.Χ.) ήταν η πρώτη επίσημη απόφαση σχετικά με την χωριστή προσωπικότητα του «**Αγίου Πνεύματος**». Στην Σύνοδο αυτή ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος κάλεσε περίπου 150 επιλεγμένους επισκόπους της Ανατολής για να λάβουν μέρος στην Σύνοδο. Η Σύνοδος όρισε το "Άγιο Πνεύμα" **ως πρόσωπο ΙΣΟ με τον Πατέρα και τον Υιό** και έτσι ολοκλήρωσε την επίσημη αποδοχή αυτού του παγανιστικού δόγματος από την καθεστωτική εκκλησία.

Στην Σύνοδο αυτή η ομάδα του Αθανασίου που είχε συγ-

χωνευτεί με την «Ομοουσιανή» ομάδα των Αρειανιστών, διασπάστηκε σε 2 νέες ομάδες, στους **«τριαδικούς»** και στους **«δουαδικούς»**, που αντίστοιχα αποτελούσαν τους **«Απολιναριστές»** και στους **«Μακεδονιανούς»** (από τον αρχηγό τους Μακεδόσιο). Οι 2 αυτές νέες ομάδες ονομάστηκαν **«πνευματομάχοι»** επειδή δεν αναγνώριζαν το Πνεύμα σαν «πρόσωπο στην θεότητα», αλλά το θεωρούσαν «απρόσωπη θεία ενέργεια».

Αντίθετα οι μονοθεϊστές (που δεν κλήθηκαν στην Σύνοδο) θεωρούσαν το άγιο Πνεύμα, ως τον ίδιο τον Θεό και το ταύτιζαν με το Πνεύμα του Πατρός, αφού κατά την Γραφή ο «Πατέρας Θεός είναι Πνεύμα» (Ιωάννης Δ/4:24, κλπ). Ο Πατέρας, ο Υιός και το Πνεύμα το άγιο ήταν φανερώσεις του Ενός προσώπου και δεν αποτελούσαν υποστατικές (ξεχωριστές) προσωπικότητες.

Ήταν η πρώτη φορά που επιχειρούνταν επίσημα το τόλμημα της εισαγωγής της χωριστής προσωπικότητας του "Αγίου Πνεύματος". Ο τριαδικός ιστορικός Neander σημειώνει: **«Αν και ο Βασίλειος Καισαρείας φημισμένος τριαδικός επίσκοπος στα τέλη του 4ου αιώνα** (ένας από τους τρεις Ιεράρχες Καππαδόκες οι οποίοι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην περαιτέρω ανάπτυξη του δόγματος της τριάδας στην τελική του μορφή) **επιθυμούσε να διδάξει την προσωπικότητα του Αγίου Πνεύματος στην εκκλησία του, το μόνο που τόλμησε ήταν να την εισαγάγει σταδιακά»**.

Πρωταγωνιστικό ρόλο σε όλες τις ενέργειες της εκκλησίας, για την «επιβολή» του τριαδικού δόγματος από την Β' Οικουμενική Σύνοδο, είχε ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Θεοδοσίος, που η πολιτική του στα εκκλησιαστικά ζητήματα ήταν απόλυτα αυταρχική. Για το θέμα αυτό θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες παρακάτω.

Ο Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός, ένας ακόμα από τους τρεις Καππαδόκες, σχετικά με την υπόσταση του "Αγίου Πνεύματος" σαν το 3ο μέλος της τριάδας είχε γράψει ότι **«ήτο το πεπρωμένο της εποχής του να φέρει εις πλήρη σαφήνεια το μυστήριο το οποίο εις την Καινή Διαθήκη είχε μόνο αμυδρά εννοηθεί»**.

Το 348 μ.Χ. ο πατριάρχης Αντιοχείας Φλαβιανός συγκάλεσε μια ομάδα μοναχών και τους κάλεσε εφεξής να χρησιμοποι-

ούν στις δημόσιες λειτουργίες τη φράση «*δόξα Πατρί και Υιό και Αγίω Πνεύματι*», σε αντίθεση με την αντίστοιχη φράση που χρησιμοποιούσαν οι Αρειανοί «*δόξα τω Θεώ και Πατρί δια του Υιού εν τω Αγίω Πνεύματι*». Με την τροποποίηση αυτή του Φλαβιανού, η δόξα αποδίδεται πλέον και στο "Άγιο Πνεύμα" (ως ισότιμο μέλος της αγίας Τριάδος), πράγμα που δεν συναντάται σαν διδασκαλία μέσα στην Αγία Γραφή, η οποία προσδιορίζει ότι όλη δόξα πρέπει να αποδίδεται μόνο στον Θεό Πατέρα εν Χριστώ Ιησού, ποτέ οι μαθητές δεν προσευχόντουσαν στο Πνεύμα.

Όταν από τους Χριστιανούς και των 2 μεγάλων δογμάτων (Ορθοδόξους και Καθολικούς) γίνεται το σημείο του **σταυρού** με το χέρι και ακούγεται η δοξολογία προς τον τριαδικό Θεό «*δόξα Πατρί και Υιό και Αγίω Πνεύματι*», αυτό έχει έναν συμβολισμό. Πρέπει να επισημάνουμε ότι τίποτα μέσα στο λατρευτικό της εκκλησίας δεν αρχίζει, δεν πραγματοποιείται και δεν ολοκληρώνεται χωρίς να γίνει το σημείο του σταυρού.

Στην "Καθολική Πίστη" διαβάζουμε: «**Όταν λέμε "...ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ..." εκφράζουμε την αλήθεια ότι υπάρχει μόνον ένας Θεός. Όταν συνεχίζουμε "...του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος..." εκφράζουμε την αλήθεια ότι υπάρχουν 3 διακριτά πρόσωπα στον Θεό. Όταν κάνουμε το σημείο του Σταυρού πάνω στους εαυτούς μας, εκφράζουμε την αλήθεια ότι ο Υιός του Θεού που ενανθρωπίστηκε μας λύτρωσε με το θάνατό Του και μας λύτρωσε με το σταυρικό Του θάνατο....»** (My Catholic Faith, Louis LaRavoie Morrow p.392).

3. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΙΝΗΣΕΩΝ

Οι συνεχιζόμενες θεολογικές διαμάχες μεταξύ των διαφόρων ομάδων, τόσο πριν, όσο και μετά την Σύνοδο της Νίκαιας, είχαν δημιουργήσει την περίοδο εκείνη έκρυθμες καταστάσεις, όπου με μια μικρή αφορμή προκαλούνταν συχνά ταραχές και εξεγέρσεις. Μεταξύ του λαού υπήρχε μεγάλη αμάθεια και άγνοια και αυτό έκανε την κατάσταση ακόμα πιο δύσκολη. Δεν γνώριζαν τι έπρεπε να πιστέψουν και τι να απορρίψουν, πολλές φορές παρασύρονταν από διάφορες ισχυρές προσωπικότητες, στις οποίες

προσκολλούνταν και τις ακολουθούσαν, χωρίς οι ίδιοι να γνωρίζουν τις βαθύτερες θεολογικές θέσεις αυτών που ακολουθούσαν. Το φαινόμενο να αλλάζουν στρατόπεδο ήταν κάτι το σύνηθες, όπως λέγει και η σημερινή παροιμία πηγαιναν "**όπου φυσούσε ο άνεμος**", φυσικά αυτό δεν ήταν ο κανόνας και δεν παρατηρείτο συχνά σε άτομα που είχαν κάποια μόρφωση.

Για να έχουμε και εμείς σήμερα μια σαφή εικόνα των διαφορών τάσεων και ομάδων που είχαν δημιουργηθεί τότε, αλλά και που εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα, ίσως κάτω από διαφοροποίηση των ονομασιών τους, θα κάνουμε παρακάτω μια σύντομη παράθεση ορισμένων βασικών όρων και εννοιών:

Από τις μεγαλύτερες θρησκείες του κόσμου, μονοθεϊστικές θεωρούνται μόνο τρεις, ο Ιουδαϊσμός, ο Ισλαμισμός και ο Χριστιανισμός. Όσοι δεν αποδέχονται τον μονοθεϊσμό μπορούν να ταξινομηθούν σε 4 μεγάλες κατηγορίες, οι οποίες μπορεί και διακρίνονται και σε υποκατηγορίες: Αθεϊστές, Αγνωστικιστές, Πανθειστές και Πολυθειστές (διθεισμός και τριθεισμός).

1) ΑΘΕΪΣΜΟΣ: Στην κατηγορία αυτή, ανήκουν όσοι αρνούνται την ύπαρξη του Θεού. Αυτοί είναι αθεϊστές ή άθεοι.

2) ΑΓΝΩΣΤΙΚΙΣΜΟΣ: Με τον όρο "αγνωστικιστές" χαρακτηρίζονται αυτοί που δεν γνωρίζουν εάν υπάρχει Θεός και επειδή τα πάντα τα κρίνουν με τη **λογική**, πιστεύουν ότι ίσως να μη το μάθουν ποτέ, αλλά και δεν κάνουν κάποια προσπάθεια γι' αυτό.

3) ΠΑΝΘΕΪΣΜΟΣ: «Όλα είναι ο Θεός». Με τη φράση αυτή οι ακολουθούντες την άποψη του Πανθεισμού, ταυτίζουν τον Θεό με τη φύση ή τις δυνάμεις του σύμπαντος.

4) ΠΟΛΥΘΕΪΣΜΟΣ: Είναι μια σύνθετη λέξη, δηλ. Πολύ+Θεός (πολλοί θεοί). Πολυθειστές είναι αυτοί που πιστεύουν σε περισσότερους του ενός θεού, ξεκινώντας από 2 και πάνω. Συνήθως στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι **διθειστές** και οι **τριθειστές**.

- **Διθειστές** είναι αυτοί που πιστεύουν σε 2 θεούς, που και αυτό είναι μια μορφή πολυθεισμού.
- **Τριθειστές** είναι αυτοί που πιστεύουν σε 3 θεούς, αλλά δεν

είναι υποχρεωτικό να κατατάσσονται και όσοι ανήκουν αποκλειστικά στο τριαδικό δόγμα, για τους οποίους θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

5) ΜΟΝΟΘΕΪΣΜΟΣ: Είναι ακριβώς αυτό που λέγει η λέξη, είναι η πίστη σε έναν και μόνο Θεό. Προέρχεται από τις λέξεις «μόνος» και «Θεός». "Μόνος" σημαίνει "μοναδικός - μονήρης - ένας". Ανάμεσα στους μονοθεϊστές Χριστιανούς έχουν αναπτυχθεί 2 κατηγορίες που έχουν σχέση με το «*εάν μέσα στον Ιησού κατοικούσε ή όχι όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα*» και είναι οι ακόλουθες:

Η 1η κατηγορία διακηρύσσει ότι υπάρχει ένας και μοναδικός Θεός, αλλά αρνείται ότι μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού κατοικούσε **όλο** το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα. Αυτή η άποψη εκφράστηκε κατά την πρώτη εκκλησιαστική περίοδο από τους δυναμικούς **μοναρχιακούς** και από τον **Άρειο** και τους οπαδούς του. Αυτές οι ομάδες υποβίβαζαν τον Ιησού στη θέση ενός θεού που δημιουργήθηκε, ή ενός κατώτερου θεού, ή ενός μικρού θεού ή ημίθεου.

Η 2η κατηγορία στην οποία ανήκουν οι αληθινοί μονοθεϊστές, πιστεύουν σ' έναν Θεό που φανερώθηκε «εν Χριστώ», που φανερώθηκε μέσα στον κεχρισμένο Του Υιό, κατοικώντας μέσα σε Αυτόν με όλο το πλήρωμα του Πνεύματος Του, χωρίς μέτρο. Οι ακολουθούντες αυτή τη θέση δέχονται ότι «Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα» δεν είναι 3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα, αλλά είναι τίτλοι και φανερώσεις του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, του Πατέρα, ο Λόγος του οποίου «*έγινε σαρξ και εσκήνωσεν εν ημίν*» (Ιωάννης Α/1:14) και όχι ότι ενσαρκώθηκε ο προϋπάρχων «θεός Υιός», κατά το τριαδικό δόγμα και τους ακολουθούντες την «κενωτική» διδαχή (βλ. 9^ο κεφάλαιο).

6) ΤΡΙΑΔΙΚΟΙ: Ανάμεσα σε αυτούς που ονομάζονται Χριστιανοί και των **3 δογμάτων** της Χριστιανοσύνης, υπάρχουν αρκετές αποκλίνουσες απόψεις για τη φύση της θεότητας, από τις οποίες οι πιο βασικές κατηγορίες τριαδικών είναι τρεις, για τις οποίες έχουμε ήδη αναφερθεί με λεπτομέρειες στο 6^ο κεφάλαιο:

- **Η 1η άποψη** είναι αυτοί που δέχονται απλά ότι τριάδα είναι «Πατέρας, Υιός και Άγιο Πνεύμα», χωρίς να προχωρούν παραπέρα σε δογματική ανάλυση, γιατί δεν γνωρίζουν. Δέχονται απλά επιφανειακά αυτό που υποστηρίζουν.
- **Η 2η άποψη** δέχεται ότι ο Θεός είναι ένας με 3 θείες υποστάσεις, αλλά δεν αποτελούν 3 Θεούς, είναι ένας Θεός με 3 θεία πρόσωπα.
- **Η 3η άποψη** δέχεται ότι υπάρχουν 3 ξεχωριστά πρόσωπα, 3 θείες υποστάσεις μέσα στη θεότητα: Ο Θεός Πατέρας, ο Θεός Υιός και ο Θεός Άγιο Πνεύμα.

7) ΔΙΘΕΪΣΜΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ: Εκτός από το δόγμα της τριάδας υπάρχει και το δόγμα του **διθεϊσμού**, το οποίο δεν θεωρεί ότι το «Άγιο Πνεύμα» είναι ένα ξεχωριστό πρόσωπο και διδάσκει πίστη σε **2** πρόσωπα, σε **2** Θεούς, στον Πατέρα και στον Υιό. Εδώ πάλι υπάρχει μία διαφοροποίηση στο πιστεύω: **Άλλοι δέχονται** ότι μέσα στον Ιησού κατοικούσε η θεότητα του Πατέρα, αλλά **όχι με πληρότητα**, είχε διασπαστεί και μέρος αυτής κατοικούσε μέσα στον Υιό και **άλλοι δέχονται** ότι μέσα στον Ιησού κατοικούσε η θεότητα του προϋπάρχοντα **Θεού Υιού**.

Περιληπτικά, μετά από την παραπάνω παρουσίαση, μέσα στον Χριστιανικό κόσμο, έχουν διαμορφωθεί 4 βασικές απόψεις για την θεότητα, οι οποίες ξεκίνησαν από τους πρώτους μ.Χ. αιώνες και υπάρχουν και σήμερα:

- Η **τριαδικότητα** του Θεού.
- Η **δυσιαδικότητα** του Θεού.
- Ο απόλυτος μονοθεϊσμός **με άρνηση** της τέλει θεότητας του Ιησού Χριστού.
- Ο απόλυτος μονοθεϊσμός **με αποδοχή** της τέλει θεότητας του Ιησού Χριστού (ή μονότητα του Θεού).

4. ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ο ΜΕΓΑΣ (Flavius Theodosius Augustus)

Ο Φλάβιος Θεοδόσιος Αύγουστος, γνωστός ως Θεοδόσιος Α' (347 - 395 μ.Χ.), είναι ο τελευταίος Ρωμαίος αυτοκράτορας της ενιαίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, καθόσον μετά τον θάνατό του

διασπάστηκε οριστικά σε **Ανατολικό Ρωμαϊκό κράτος** (με έδρα τη Νέα Ρώμη, μετέπειτα Κωνσταντινούπολη) και σε **Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος** (με έδρα την Ρώμη) και η εξουσία μοιράστηκε στους 2 γιους του Αρκάδιο και Ονώριο, αντίστοιχα. Λόγω της στρατιωτικής ιδιοφυΐας του και των νικηφόρων πολέμων κατά των εξωτερικών εχθρών, ο Θεοδόσιος έλαβε μεν τον τίτλο του **«Μεγάλου»** (όπως και ο Κωνσταντίνος), αλλά στον εκκλησιαστικό τομέα η πολιτική του ήταν αυταρχική και σκληρή. Ότι έκαναν οι προκάτοχοί του Ρωμαίοι αυτοκράτορες, οι οποίοι εδίωκαν και εξόντωναν του οπαδούς της «νέας θρησκείας» του Ναζωραίου, το ίδιο έκανε και ο Θεοδόσιος με σειρά διαταγμάτων, αλλά από την αντίθετη πλευρά. Εδίωκε και φόνευε τους ειδωλολάτρες, που αρνούσαν να ασπασθούν τον Χριστιανισμό, αλλά και όλους τους θρησκευτικά αντιφρονούντες Χριστιανούς.

Ήταν υπέρμαχος του τριαδικού δόγματος και για τον λόγο αυτό, για να αντιμετωπίσει τους αιρετικούς αντιφρονούντας που δεν δέχονταν τις αποφάσεις της Α' Οικουμενικής Συνόδου της Νίκαιας, συγκάλεσε το **381 μ.Χ.** την Β' Οικουμενική Σύνοδο στην Κωνσταντινούπολη (Νέα Ρώμη), στην οποία συμπλήρωσε το Σύμβολο της Πίστεως με την προσθήκη 5 ακόμα άρθρων (σύνολο 12) και στα οποία άρθρα υιοθετείτο επίσημα πλέον το δόγμα της πίστης σε 3 πρόσωπα, για τα οποία έγινε **ρητή διατύπωση** ότι είναι **«ΣΥΜπροσκυνούμενα και ΣΥΝδοξαζόμενα»**.

Ο Θεοδόσιος, προκειμένου να επιβάλλει τις θεολογικές θέσεις του, εξέδωσε τουλάχιστον **15** αυστηρά διατάγματα εναντίον όσων απέρριπταν το δόγμα της τριαδικότητας. Η διαμάχη σχετικά με την τριαδικότητα συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια, έως τον **6ο** αιώνα, ωστόσο από την Σύνοδο της Νίκαιας και μετά αποτελούσε επίσημο δόγμα της Ανατολικής και Δυτικής εκκλησίας. Ο Θεοδόσιος που, όπως και όλοι οι προηγούμενοι αυτοκράτορες επέβαλλε τις προτιμήσεις του στην κρατική εκκλησία, ήταν ο ίδιος που το **390 μ.Χ.** διέταξε τη σφαγή του λαού της Θεσσαλονίκης (τουλάχιστον 7.000 άνδρες, γυναίκες και παιδιά).

Ο Θεοδόσιος ήταν ο απόλυτος **κύριος** της εκκλησίας, τα

πάντα πήγαζαν από αυτόν και τίποτα δεν γινόταν χωρίς την δική του έγκριση. Τον Φεβρουάριο του έτους **380** αναγνώρισε τον Χριστιανισμό ως την επίσημη θρησκεία της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, δηλώνοντας **«...επιθυμούμε όλα τα διάφορα υπήκοα έθνη ...να ακολουθούν την θρησκεία, η οποία παραδόθηκε εις τους Ρωμαίους από τον άγιο απόστολο Πέτρο».**

Τον Μάιο του **381** εξέδωσε το λεγόμενο **«έδικτο κατά των αποστατών»**, με το οποίο τιμωρούσε με πλήρη στέρση δικαιωμάτων δικαιοπραξίας όλους τους πρώην Χριστιανούς, οι οποίοι επέστρεφαν στην αρχαία «Εθνική Θρησκεία».

Τον Δεκέμβριο του **382** απαγόρευσε με ποινή θανάτου και δήμευση της περιουσίας των ενόχων εθνικών (τους οποίους χαρακτήριζε **«παράφρονες»** και **«ιερόσυλους»**), κάθε μορφής θυσίας, ή μαντικής, ή ψαλμωδιών προς τιμήν των θεών τους ή να κάνουν απλές επισκέψεις σε αρχαίους ναούς.

Μετά από δύο έτη, το **384**, εκδίδει διάταγμα για την κατεδάφιση ή το σφράγισμα ειδωλολατρικών ιερών, καθώς και νέο διάταγμα για απαγόρευση θυσιών. Τον Φεβρουάριο του **391** εκδίδει νέο διάταγμα για **πλήρη απαγόρευση** των θυσιών και των επισκέψεων σε ειδωλολατρικούς λαούς. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα, με την υποκίνηση των Χριστιανών μοναχών, να αυξηθεί η οχλοκρατική βία εναντίον των αρχαίων ναών και να προβαίνουν σε καταστροφές ναών, όπως συνέβηκε το έτος **392** και με τον μεγάλο ναό του Σέραπι στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Κατά τον ιστορικό Σωκράτη, καταστράφηκαν πολλοί ειδωλολατρικοί ναοί, κυρίως σε Αίγυπτο και Συρία, ενώ πολλοί άλλοι ναοί μετατράπηκαν σε Χριστιανικούς ναούς.

Μετά από όλα τα παραπάνω, ο Θεοδοσίος συνεχίζει την πολιτική των εκκαθαρίσεων και τον **Νοέμβριο του 392**, εκδίδει νέο διάταγμα με το οποίο θέτει **«εκτός νόμου»** τις αρχαίες θρησκείες, γεγονός που σήμαινε ότι για τους αντιφρονούντες θα άρχιζαν ακόμα πιο σκληρές διώξεις, φυλακίσεις και θανατώσεις.

Στις 5 και 6 Σεπτεμβρίου του **394** οι δυνάμεις του Θεοδοσίου εξουδετέρωσαν τα Ρωμαϊκά στρατεύματα τα οποία οδηγού-

ντο από τους Βίριο Νικομάχο Φλαβιανό και Αρβογάστη και είχαν την υποστήριξη της ειδωλολατρικής πλειοψηφίας της Ρωμαϊκής Συγκλήτου, νικώντας τον στρατό στη φονική μάχη του **Φρίγδου** και εξοντώνοντας (αφού τους συνέλαβαν) όλους τους πρωτεργάτες της ανταρσίας. Τα Χριστιανικά στρατεύματα του Θεοδοσίου θεώρησαν ότι με τη νίκη τους αυτή, ο Θεός είχε εκδηλώσει την οργή Του κατά των παγανιστών.

Είναι διαδεδομένη η άποψη ότι ο Θεοδόσιος απαγόρευσε και την τέλεση των **Ολυμπιακών αγώνων**, με την αιτιολογία ότι τα παρουσιαζόμενα θεάματα, όπως επιδείξεις μονομάχων, τσίρκων και άλλων, δεν συμβιβάζονται με την Χριστιανική νοοτροπία. Σύμφωνα με νεότερους ιστορικούς Βυζαντινολόγους, πιστεύεται ότι ο Θεοδόσιος δεν απαγόρευσε την τέλεση των αγώνων, αλλά απαγόρευσε την **τέλεση των θυσιών** κατά την διάρκεια των αγώνων, γι' αυτό και οι αγώνες συνεχίστηκαν για τα επόμενα 30 χρόνια και σιγά - σιγά έσβησαν, λόγω διαφόρων καταστάσεων, όπως ήταν η πυρκαγιά στο ναό της Ολυμπίας.

Μετά απ' όσα αναφέρθηκαν για τους δύο «Μεγάλους» της ιστορίας, τον Κωνσταντίνο και τον Θεοδόσιο, οι οποίοι είχαν τον απόλυτο πρωταγωνιστικό ρόλο στις δύο Συνόδους της Νίκαιας (325 μ.Χ) και Νέας Ρώμης (381 μ.Χ.), οι οποίες καθιέρωσαν το τριαδικό δόγμα, εμείς καλούμαστε σήμερα να δεχτούμε το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως των Συνόδων αυτών και να το θέσουμε, ή ισότιμο με τον Λόγο του Θεού, ή ακόμα και ανώτερο της Βίβλου, καθόσον σε αντίθετη περίπτωση όσοι δεν το κάνουν χαρακτηρίζονται πλάνοι και αιρετικοί.

Πως λοιπόν μπορούμε να δεχθούμε ένα ανθρώπινο κείμενο....

- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ δεν είναι θεόπνευστο**, καθόσον δεν περιέχεται μέσα στην θεόπνευστη Καινή Διαθήκη;
- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ συνέταξε το ιερατείο**, που ο Ιησούς Χριστός το κατήγγησε με τη μοναδική θυσία του στον Γολγοθά;
- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ είναι προϊόν βίας και εξαναγκασμού**, από αυτοκράτορες (προέδρων των Συνόδων) που είχαν βάψει τα χέρια τους με αίμα χιλιάδων ανθρώπων και των οικείων τους;

- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ** επέβαλαν 2 αυτοκράτορες που **δεν είχαν αναγέννηση**, άρα ήσαν κάτω από την εξουσία του άρχοντα του κόσμου τούτου;
- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ** δεν συμφωνεί με τον Λόγο του Θεού, καθόσον υιοθετεί **με ρητή διακήρυξη 3** διακριτά μεταξύ τους πρόσωπα, συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα, κατά τα πρότυπα των αρχαίων τριαδικών θεοτήτων;
- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ** στηρίχθηκε στο προγενέστερο κείμενο του Αθανασίου των 42 άρθρων και το οποίο χαρακτηρίζεται για την τέλεια ασάφειά του;
- **ΤΟ ΟΠΟΙΟ** χρησιμοποιεί το ιερατείο της κατεστημένης Ελλαδικής εκκλησίας για να στηρίξει την ανύπαρκτη διαδοχή του από τους αποστόλους, αφού έχει τη δύναμη και την εξουσία να συγκαλεί Συνόδους και να επιβάλει τις εκάστοτε αποφάσεις ότι είναι από το άγιο Πνεύμα;

09. ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ και ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Η αριθμολογία των αρχαίων μυστηριακών λατρειών, καθώς και η αριθμολογία του Μεσαίωνα με τις πολλές δεισιδαιμονικές δοξασίες τους, έχει δημιουργήσει βαθιές ρίζες στον Χριστιανισμό, μέσα στην πορεία των αιώνων, με αποτέλεσμα και στη σημερινή ηλεκτρονική εποχή η θρησκευτική πίστη των ανθρώπων, αναγεννημένων και μη, να εξαρτάται από τους αριθμούς, σε μικρό ή σε μεγάλο αριθμό. Επειδή και τα **3** μεγάλα δόγμα της Χριστιανισμής δέχονται το Σύμβολο της Πίστεως και πρεσβεύουν τριαδικό Θεό, ο κυρίαρχος αριθμός είναι το **3** και υπάρχει η βαθιά πεποίθηση μέσα στις καρδιές των πιστών ότι αυτός είναι ο **«αριθμός του Θεού»**, αφού (κατά το δόγμα τους) ο Θεός είναι τριαδικός, θεωρείται από τους πιστούς έναςευλογημένος αριθμός.

Η Αγία Γραφή είναι πράγματι ένα βιβλίο γεμάτο τυπολογίες και με **αριθμητικούς συμβολισμούς**, που κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. Όλα αυτά όμως είναι **«σκιά μελλόντων γεγονότων»**. Με τη θυσία του Ιησού και την ανάστασή Του όλος το **τυπολογικός νόμος** της Παλαιάς Διαθήκης έχει καταργηθεί, ενώ ο

ηθικός νόμος εξακολουθεί να ισχύει. Μέσα σε ολόκληρη την Βίβλο βλέπουμε το αντίθετο, όσον αφορά τους αριθμητικούς συμβολισμούς, από αυτό που πιστεύουν, οι ακολουθούντες την τριαδική διδασκαλία.

Ο κατεξοχήν αριθμός του Θεού είναι το 7, ενώ του ανθρώπου είναι ο αριθμός **6** και μάλιστα **3** φορές ο αριθμός αυτός αποτελεί τον αριθμό του Αντίχριστου (**666**). Αντίθετα ο αριθμός **3**, που επικαλούνται οι οπαδοί του Συμβόλου της Πίστεως είναι **«αριθμός κρίσης»**, σε όλες τις περιπτώσεις που συναντούμε μέσα στην Αγία Γραφή.

Με σύντομο τρόπο θα δούμε μερικούς συμβολισμούς των αριθμών, όπως η Αγία Γραφή μας τους αποκαλύπτει, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους αριθμούς **3**, **6** και **7**. Τους υπόλοιπους αριθμούς (αν και είναι εκτός θέματος), τους παρουσιάζουμε, για να μη μείνει κανένα κενό και ερωτηματικό στον αναγνώστη:

Αριθμός 1. Συμβολίζει την **ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ** του Θεού, σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις (Δευτερονόμιο 5/6:4, Μάρκος 16/12:29, Ζαχαρίας 14/14:9, Α' Τιμόθεου 2/2:5, κλπ).

Αριθμός 2. Συμβολίζει την **ΕΝΟΤΗΤΑ**: Μέσα στην Βίβλο διαβάζουμε «...Εάν 2 συμφωνήσουν περί παντός πράγματα επί της γης θα γίνει», «...Μπορούν να περιπατήσουν 2 μαζί εάν δεν είναι σύμφωνοι;», «...ο ΠΑΤΗΡ εν τω ΥΙΩ» (πλήρη ταύτιση και ενότητα της ανθρώπινης φύσης και της θείας φύσης). Ο Ιησούς έστειλε τους μαθητές Του πάντοτε δύο - δύο, ποτέ δεν τους έστειλε έναν - έναν. Ενότητα άνδρα και γυναίκας, σύμβολο της ενότητας του Ιησού και της εκκλησίας.

Αριθμός 3. Συμβολίζει την **ΚΡΙΣΗ - ΘΛΙΨΗ** του Θεού:

- **3** παιδιά στην κάμινο, θλίψη γι' αυτούς και κρίση εναντίον των κατηγορών τους (κεφ.Γ/3^ο).
- **3** ήταν οι πειρασμοί του Ιησού στην έρημο.
- **3** ημέρες έμεινε στον τάφο ο Ιησούς.
- **3** είναι τα εξάρια του αριθμού του Αντίχριστου (666).
- **3** ακάθαρτα πνεύματα βγήκαν από το στόμα του Δράκοντα.

- Η ουρά του δράκοντα έσυρε το **3^ο** των αστέρων του ουρανού (Αποκάλυψη ΙΒ/12^ο).
- Η μεγάλη θλίψη θα είναι **3,5** χρόνια, λίγο περισσότερο από **3**, σύμβολο υπερβολικής θλίψης.
- **3** είναι οι φορείς του κακού στον κόσμο, ο Διάβολος που ήδη υπάρχει και τα 2 όργανά του (Αντίχριστος και Ψευδοπροφήτης), που πρόκειται να εμφανιστούν.
- **3** είναι οι **τίτλοι** (όχι πρόσωπα) του ΕΝΟΣ και ΜΟΝΟΥ αληθινού Θεού που υπάρχει, δηλαδή, Πατέρας - Υιός - Πνεύμα άγιο: Ο Πατέρας από αγάπη στον άνθρωπο, **έριξε την ΚΡΙΣΗ Του επάνω στον Υιό Του** και όποιος δέχεται τη θυσία αυτή τον αναγεννά και τον βαπτίζει με το άγιο Πνεύμα Του, σε αντίθετη περίπτωση περιμένει τον απειθούτα η αιώνια **κρίση**. Η βάση του θρόνου του Θεού, δεν είναι αγάπη και έλεος, αλλά **«δικαιοσύνη και κρίση»** (Ψαλμός 97:2).

Αριθμός 4. Συμβολίζει την **ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΤΗΤΑ** του Θεού και έχει σχέση με τους 4 ορίζοντες της Γης (Βορράς, Νότος, Ανατολή, Δύση). **4** ήταν τα θηρία στην όραση του Δανιήλ, που αντιπροσώπευαν 4 παγκόσμιες αυτοκρατορίες (κεφ.Ζ/7^ο). Ο Θεός είναι ο Κύριος της Γης και του Ουρανού.

Αριθμός 5. Συμβολίζει τη **ΧΑΡΗ** του Θεού, αλλά και τις **5 ΔΙΑΚΟΝΙΕΣ** του Θεού προς τους χρισμένους αγίους Του (βλ. Εφεσίους Δ/4:11). Στους Κριτές Ζ/7:3-7 έχουμε την περίπτωση που οι 300 του Γεδεών βάζουν το ένα χέρι στο ΝΕΡΟ (σύμβολο του Λόγου και του Πνεύματος) και με το άλλο χέρι κρατούν το ΟΠΛΟ. Το χέρι έχει **5** δάχτυλα, σύμβολα των **5** χαρισμάτων διακονιών, που ο Κύριος «ντύνει» το λαό Του για να έχει νίκη στον πνευματικό πόλεμο.

Αριθμός 6. Είναι αριθμός **ΑΝΘΡΩΠΟΥ**, συμβολίζει την ατελή φύση του. Ο αριθμός του Αντίχριστου έχει **3** εξάρια. Το **3**, ως **«σύμβολο κρίσης»** και το **6** ως **«σύμβολο του ανθρώπου»**, φανερώνει την κρίση της διεφθαρμένης ανθρώπινης φύσης και ειδικά εδώ την προσπάθεια του Αντίχριστου να παρουσιάσει ένα ψεύτικο «τέλειο» σύστημα διακυβέρνησης, που θα επιφέρει τελι-

κά την κρίση του Θεού επάνω σε αυτόν, στο όργανό του τον Ψευδοπροφήτη και σε όσους θα τους ακολουθήσουν.

Αριθμός 7. Αυτός είναι ο κατεξοχήν αριθμός του Θεού και όπου τον συναντάμε στην Βίβλο συμβολίζει την **ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ** του Θεού, είτε πρόκειται για **ευλογία**, είτε πρόκειται για **κρίση**:

- **7** ήσαν οι "ημέρες" της δημιουργίας του Θεού.
- Την **7^η** ημέρα αναπαύθηκε ο Θεός απ' όλα τα έργα Του.
- Το όνειρο του Ιωσήφ για τις **7** παχιές και τις **7** ισχνές αγελάδες (ευλογία και κρίση του Θεού).
- **7** φορές διέταξε ο προφήτης του Θεού να βουτήξει ο Σύρος Νεεμάν στα νερά του Ιορδάνη για να θεραπευτεί από τη λέπρα (Β΄ Βασιλέων Ε/5).
- **7** ετήσιες εορτές είχε θεσπίσει ο Θεός στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης (οικονομία του Νόμου).
- **7** ημέρες ήσαν οι εορτές των Αζύμων και της Σκηνοπηγίας.
- **7** φορές οι Ισραηλίτες γύρω από τα τείχη στην Ιεριχώ.
- **7**φωτη ήταν η λυχνία στη Σκηνή του Μαρτυρίου.
- **7** προφητικές εβδομάδες του Δανιήλ (κεφ.Θ/9^ο).
- **7** ήταν η ημέρες της Εβραϊκής εβδομάδας, κλπ.
- **Ειδικά στην Αποκάλυψη ο αριθμός 7 αναφέρεται πολλές φορές: 7** εκκλησίες, **7** αστέρες, **7** πνεύματα του Θεού, **7** σφραγίδες **7** σάλπιγγες, **7** φιάλες, ο Δράκος είχε **7** κεφάλια και **7** διαδήματα, κλπ.

Αριθμός 8. Συμβολίζει τη **ΝΕΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ** ή συμβολίζει μια **ΝΕΑ ΑΡΧΗ** σε όλε τις περιπτώσεις: **8** άτομα σώθηκαν από τον κατακλυσμό, το **8^ο** έτος ήταν το Ιωβηλαίον, **8^η** ημέρα ήταν η εορτή της Σκηνοπηγίας, ο Ιησούς αναστήθηκε την 1^η ημέρα της εβδομάδας, που ήταν η **8^η** κατά σειρά της προηγούμενης εβδομάδας, η Πεντηκοστή ήταν και αυτή την **8^η** ημέρα, κλπ.

Αριθμός 12. Συμβολίζει την πληρότητα **ΕΞΟΥΣΙΑΣ** και **ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ** του Θεού: **12** φυλές του Ισραήλ, **12** απόστολοι, **12**

αστέρες (βλ. IB/12ο κεφ. Αποκάλυψης) **12** πυλώνες, **24** πρεσβύτεροι στον ουρανό, δηλαδή 2 φορές επί 12, κλπ.

10. Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 3 στην ΜΕΤΑ ΧΡΙΣΤΟ ΕΠΟΧΗ

Η πορεία του **ιερού αριθμού τρία**, που χρησιμοποιήθηκε στην αρχαιότητα για τη «λατρεία των θεών» και που σήμερα, λόγω άγνοιας, θεωρείται «ευλογημένος» από εκατομμύρια οπαδούς του Συμβόλου της Πίστεως, ξεκίνησε από την **Βαβυλώνα**. Στη συνέχεια, μέσω της **Αιγύπτου** και της **Ινδίας** και μέσα από την εξαιρετικά μεγάλη επιρροή του **Πυθαγόρα** ήρθε και στην **αρχαία Ελλάδα** και έγινε αναπόσπαστο μέρος των μυστηριακών τελετών. Από τους Πυθαγόρειους φιλοσόφους και τους Πλατωνιστές μεταδόθηκε αργότερα στους **ΝεοΠυθαγόρειους**, οι οποίοι κατά τον 1ο π.Χ αιώνα τον μετέφεραν αρχικά στην **Ρώμη** και πιο μετά στην **Αλεξάνδρεια**, που ήταν το κατεξοχήν κέντρο της λατρευτικής δοξασίας του ιερού αριθμού **3** και κατά τον 3ο μ.Χ αιώνα υιοθετήθηκε και από τους **ΝεοΠλατωνιστές**.

Ο **Αριστοτέλης** χαρακτήριζε το **3** ως τον αριθμό του Παντός και οι **Πυθαγόρειοι** πίστευαν στο τριγωνικό (πρωταρχικό) σχήμα της γήινης επιφάνειας γι' αυτό και οι Ναοί και οι Πόλεις κτιζόνταν στις γωνίες ισοσκελών τριγώνων όπως, η Ακρόπολη των Αθηνών, ο ναός της Αφαίας στην Αίγινα και ο ναός του Ποσειδώνα στο Σούνιο. Το **Ορφικό Τρίπτυχο** συντίθετο από τις έννοιες της Ύπαρξης, της Ζωής και της Διάνοιας ενώ στην **Αλχημεία** τα αιθερικά στοιχεία ήταν **3**, **αλάτι**, **υδράργυρος** και **θείο**.

Βρισκόμαστε ήδη στο χρονικό σημείο, όπου οι κρίκοι της **τριαδικής αλυσίδας** (από την ειδωλολατρική **Βαβυλώνα** στην παγανιστική **Ινδία** και στην ειδωλολατρική **Ελλάδα**) έχουν γίνει πάρα πολύ ισχυροί καθώς πλέον ενώνονται με τον Χριστιανισμό. Οι κρίκοι της Αλεξανδρινής θεολογικής σχολής και του ΝεοΠλατωνισμού ήταν οι κρίσιμες επιρροές που οδήγησαν άμεσα την τότε Ρωμαϊκή εκκλησία (Ανατολική και Δυτική) στην επίσημη θέσπιση του δόγματος των «ομοούσιων προσώπων» το 325 μ.Χ. στην Σύνοδο της Νίκαιας. Μετά από 300 περίπου χρόνια από το θάνατο του Ιησού, η έννοια της «τριάδας» αναπτύχθηκε πλήρως,

καλλιεργήθηκε και επίσημα έγινε αποδεκτή από τον Χριστιανισμό με τη θέσπιση του Συμβόλου της Πίστεως από τις Οικουμενικές Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινουπόλεως. Τελικά, μέχρι το τέλος του 4ου μ.Χ. αιώνα, η ιδέα της τριάδας είχε αναπτυχθεί και υιοθετηθεί πλήρως.

Συνοπτικά η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ της τριάδας, όπως έφθασε μέχρι τις ημέρες μας, είχε τους εξής μεγάλους σταθμούς: **Βαβυλώνα, Αίγυπτος/Αλεξάνδρεια, Ινδία, Ελλάδα/Πυθαγόρας, Πλάτωνας, Αριστοτέλης, Ρώμη, ΝεοΠλατωνισμός, Τερτυλλιανός, Σύνοδος Νικαίας/Μ.Αθανάσιος, Ανατολική/Ορθό-δοξη εκκλησία, Δυτική/Καθολική εκκλησία, Διαμαρτυρόμενη Κίνηση.**

❖ Τα βασικά χαρακτηριστικά των περισσότερων τριάδων, όλων των περιόδων και των **«αρχαίων ειδωλολατρικών τριάδων»** και της **«Χριστιανικής τριάδας»**, είναι τα παρακάτω:

- (1) Ο τριαδικός θεός αποτελείται από **3 ξεχωριστά πρόσωπα**, τα οποία λατρεύονται ως "θεοί". Στις περισσότερες φορές οι "τρεις θεοί" ονομάζονται ως "ένας θεός", ή είναι ένας θεός με τρεις μορφές, ή είναι τρεις σε έναν. Κάθε ένα πρόσωπο είναι αιώνιο, παντοδύναμο και παντογνώστης, δεν προηγείται ή ακολουθεί χρονικά του άλλου και κανένα δεν είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο του άλλου.
- (2) Την τριάδα συνήθως την αποτελούν **ο Πατέρας, η Μητέρα και ο Υιός**. Η λατρεία της Μητέρας, ως ένα από τα πρόσωπα της τριαδικής θεότητας έχει κυρίαρχη θέση. Αυτό γίνεται και στα 2 μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης, Ορθόδοξο και Καθολικό, όπου έχει θεοποιηθεί η μητέρα του Ιησού και έχει τον τίτλο της «Βασίλισσας των Ουρανών», είναι η Πλατυτέρα των ουρανών, είναι η αγία των Πάντων (=ΠανΑΓΙΑ) και τις έχουν δώσει εκατοντάδες προσωνύμια.
- (3) **Ο Υιός** έχει κυρίαρχη θέση στην τριάδα, γιατί εμφανίζεται ως σύζυγος της Μητέρας (βλ. ο Ώρος με την Ίσιδα), ή είναι η ενσάρκωση του Πατέρα (βλ. ο Θαμμούδ με τον Νεβρώδ).
- (4) Υπάρχουν περιπτώσεις που ο Πατέρας ή δεν αναφέρεται,

ή του δίνουν υποδεέστερη λατρεία. Αντ' αυτού λατρεύεται η Μητέρα και ο Υιός, που η χαρακτηριστική τους εμφάνιση είναι «**η Μητέρα και το Βρέφος**». Αυτό το βρίσκουμε στην Βαβυλωνιακή θρησκεία (Σεμίραμις με τον Θαμμούζ) και στην Χριστιανική θρησκεία, όπου το ρόλο της μητέρας δεν είναι ένα από τα 3 πρόσωπα της «αγίας Τριάδας», αλλά η Μητέρα του Υιού, η οποία συνήθως εικονίζεται πάντα να κρατά στην αγκαλιά της το μικρό γιό της, τον "Χριστούλη".

- (5) Μερικές φορές η ειδωλολατρική τριάδα εμφανίζεται ως **ένας θεός** παρουσιαζόμενος με **τρία κεφάλια**, έχοντας αναλάβει να εκτελέσει τρεις ρόλους. Άλλες φορές ο ένας θεός απεικονίζεται με **ένα κεφάλι και τρία πρόσωπα**. Αυτό όμως δεν είναι αποκλειστικότητα των αρχαίων ειδωλολατρικών τριάδων, αλλά απαντάται και σε αγάλματα και εικόνες της **Χριστιανικής τριάδας**. Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε: Άγαλμα της "αγίας Τριάδας" με 3 κεφάλια στην **Ιταλία** (15ος αιώνας), άγαλμα με ένα κεφάλι και 3 πρόσωπα στην **Νορβηγία** (13ος αιώνας), εικόνα με ένα κεφάλι και 3 πρόσωπα στην **Γερμανία** (9ος αιώνας). Σε αυτές τις περιπτώσεις αποκαλύπτεται πολύ καθαρά ο ειδωλολατρικός χαρακτήρας της Χριστιανικής αγίας Τριάδας.
- (6) Σε ορισμένες θρησκείες το 3ο πρόσωπο της τριάδας θεωρείται κακό, καταστροφικό. Στις θρησκείες αυτές το **1°** πρόσωπο είναι ο **Δημιουργός**, το **2°** πρόσωπο είναι ο **Συντηρητής** και το **3°** πρόσωπο είναι ο **καταστροφέας**.

Στις δύο από τις τρεις μονοθεϊστικές θρησκείες (Ιουδαϊσμό και Ισλάμ) η τριαδική θεότητα καταργήθηκε πλήρως, ενώ στον Χριστιανισμό προσέλαβε τη μορφή της "αγίας Τριάδας" με τις όποιες δογματικές - θεολογικές ιδιομορφίες της. Αυτό όμως που φαινομενικά φάνηκε (τουλάχιστον στην αρχή) ήταν ότι το **θηλυκό στοιχείο**, το οποίο υπήρχε πάντα στις αρχαίες τριαδικές θεότητες, διαφοροποιήθηκε πλήρως στην Χριστιανική αντίληψη της θεότητας και του δόθηκε ένας τελείως διαφορετικός ρόλος με

την αναγνώριση της μητέρας του Ιησού ως «Θεοτόκου», ή «Παναγίας», ή «αιειπαρθένου», ή «μεσολαβήτριας», ή «Βασίλισσας και Πλατυτέρας των ουρανών» και πολλών άλλων ονομασιών (ο κατάλογος δεν έχει ...τέλος), ενός ρόλου που δεν ανήκει φανερά μέσα στα πρόσωπα της τριαδικής θεότητας, αλλά στην πραγματικότητα, ως **"ΥΠΕΡΑΓΙΑ"**, μέσα στις καρδιές των πιστών βρίσκεται και πάνω από την "Αγία Τριάδα", εφόσον η λατρεία της επισκιάζει τη λατρεία όλων των άλλων προσώπων της τριαδικής θεότητας. Εδώ βέβαια, αναφερόμαστε μόνο στα **2** δόγματα, Καθολικό και Ορθόδοξο και όχι στο Διαμαρτυρόμενο δόγμα, που αποδίδει την οφειλόμενη τιμή και σεβασμό στη αγία μητέρα του Ιησού, σύμφωνα με τη θέση που της δίνει ο Λόγος του Θεού.

Οι Ορθόδοξοι και οι Καθολικοί, που είναι εγκλωβισμένοι μέσα στις επιταγές ενός θρησκευτικού ιερατείου, καταργημένου από τον Ιησού, έχουν υπέρΥΨΩΣΕΙ τη νέα «μεσίτρια» μεταξύ Θεού και ανθρώπων, η οποία είναι **«αγία πάντων, πάνω από όλους»** (εξ' ού και "ΠΑΝαγία") και αυτή την ανωτερότητά της, την βλέπουμε σε πολλές παραστάσεις και απεικονίσεις, όπου η "αγία Τριάδα" **να την στεφανώνει**.

Οι ακολουθούντες το Διαμαρτυρόμενο δόγμα (όλων των ομολογιών και των κινήσεων) καυχώνται ότι **"έχουν"** την αλήθεια, ότι **"ακολουθούν"** την αλήθεια και ότι **"μένουν"** στην αλήθεια, καθόσον δέχονται τον Ιησού ως τον μόνο μεσίτη μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Παραβλέπουν όμως ή εθελοτυφλούν πως, όταν δέχονται το τριαδικό δόγμα, δημιούργημα της Ανατολικής και Δυτικής εκκλησίας, **δέχονται (έστω και έμμεσα) και τα απότέλεσματα που απορρέουν από την αποδοχή αυτή**.

Έτσι έχουμε, **από τη μία μεριά** την "αγία Τριάδα" των Ορθοδόξων και των Καθολικών να στεφανώνει την "Θεομήτορα" και **από την άλλη μεριά** την "αγία Τριάδα" των Διαμαρτυρομένων να έχει περιβάλλει με ένα φωτοστέφανο "αλήθειας" το κείμενο της Συνόδου της Νίκαιας και να το στεφανώνει με δόξα και τιμή, έχοντάς το τοποθετήσει μέσα στη συνειδηση των πιστών ως το σταθερό δογματικό τους θεμέλιο που πρέπει να στηρίζονται, για να μην ξεφύγουν από την "αλήθεια" (βλ. **ΦΩΤΟ** επόμενη σελίδα).

Οι ίδιοι βέβαια με τα λόγια τους ισχυρίζονται ότι ο θεμέλιος λίθος επάνω στον οποίο στηρίζονται είναι μόνον ο Ιησούς Χριστός. Όταν όμως τους τεθεί το θέμα ότι πρέπει να απορρίψουν το Σύμβολο της Πίστεως των Οικουμενικών Συνόδων, γιατί είναι δημιούργημα ενός κατεστημένου θρησκευτικού ιερατείου και μιας σκοτεινής πνευματικά περιόδου, ενός ιερατείου που έχει επιβάλει με Χριστιανικό μανδύα τις αρχαίες τριαδικές θεότητες, τράζονται και έρχονται σε σύγχυση και αμηχανία, επειδή μέσα τους είναι βαθιά ριζωμένη η πίστη για το **αλάθητο** του κειμένου της Συνόδου της Νίκαιας, το οποίο έχει επισκιάσει και την Αγία Γραφή. Υπάρχουν πολλοί αναγεννημένοι που θεωρούν «πλανεμένους», όσους δεν δέχονται το Σύμβολο της Πίστεως, καθόσον το θεωρούν ως σημείο αναφοράς ορθότητας της πίστης. Είναι γι' αυτούς το κριτήριο εάν κάποιος ακολουθεί την αλήθεια και όχι πλέον ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, σε σημείο να χύνουν αδελφικό αίμα, πολεμώντας αδελφούς που προτάσσουν μόνο την Βίβλο και απορρίπτουν τον κείμενο των Οικουμενικών Συνόδων.

Ο αριθμός **3** δεν είναι ο «αριθμός του Θεού», όπως πολλοί πιστοί έχουν την λανθασμένη άποψη. Σύμφωνα με την Βίβλο είναι **αριθμός κρίσης** και σύμφωνα με τον αποκρυφισμό είναι **αριθμός πλάνης**, είναι ο αριθμός που χρησιμοποιεί ο Διάβολος σε όλες τις περιπτώσεις. Εκτός από τις φανερές περιπτώσεις που ο Πονηρός χρησιμοποιεί τον αριθμό **3**, επειδή είναι "πονηρός" (όπως είναι και το όνομά του), τον χρησιμοποιεί και για "καλούς" σκοπούς, ώστε να περάσει στη συνείδηση των ανθρώπων ότι είναι, **(1) ή** ένας κοινός αριθμός που δεν σημαίνει τίποτα,

(2) ή είναι ένας ευλογημένος από τον Θεό αριθμός, όχι όμως ότι συμβολίζει κάτι το κακό, **ώστε ο ίδιος να εργάζεται ανενόχλητος για να επιβάλλει το δικό του σύστημα επικυριαρχίας επάνω στον κόσμο**, τον οποίο κυριολεκτικά έχει γεμίσει με τα δικά του αποκρυφιστικά και δαιμονικά σύμβολα, από τα οποία κυρίαρχα είναι 3 βασικά σύμβολά του: Η **πεντάλφα**, το **ισόπλευρο τρίγωνο** και ο **αριθμός 3**.

Μια ματιά γύρω μας και αυτό θα το διαπιστώσουμε πάρα πολύ εύκολα, όπως και θα εκπλαγούμε εάν διαπιστώσουμε πόσο οικεία και προσιτά έχουν γίνει τα σύμβολα αυτά στην καθημερινή μας ζωή και με την αποκρυφιστική τους έννοια. Ειδικά, τον αριθμό **3**, τον συναντάμε σε όλους τομείς και τις εκβάσεις της ζωής μας, κοινωνικής, πολιτικής, ιστορικά, κλπ. Για παράδειγμα, ένας αθλητής θέλει να καταλάβει στο αγώνισμά του μία από τις **3** πρώτες θέσεις, κάτι που είναι μια επιθυμητή επιδίωξη και δεν έχει τίποτα το επιλήψιμο. Όταν κάποιος θέλει να αγοράσει ένα καλό ποιοτικό προϊόν θέλει η ποιότητά του να είναι εξαιρετική **3Α**, όπως την αποκαλούν, κάτι που πολύ σωστά όλοι μας επιδιώκουμε. Ο σπουδαστής θέλει να πρωτεύσει και να καταλάβει μία από **3** πρώτες θέσεις για να αποκτήσει την χορηγούμενη υποτροφία. Σε κληρώσεις που κάνουν διάφορες επιχειρήσεις κερδίζουν διάφορα δώρα πάντα οι **3** πρώτοι.

Διαβάζοντας την παγκόσμια ιστορία, συναντούμε συχνά διάφορες **τριάδες**, χωρίς να έχουν καμιά απολύτως σχέση με τον αποκρυφισμό, όπως στην Ρώμη υπήρχαν κατά καιρούς οι «**τριανδρίες**», **3** ισχυροί άνδρες, που ασκούσαν την εξουσία, όπως οι Πομπήιος - Κράσσοι - Ιούλιος Καίσαρ (60 π.Χ.) ή οι Αντώνιος - Οκταβιανός - Λέπιδος (43 π.Χ) ή στην μετά αποστολική περίοδο ξεχώρισαν **3 ιεράρχες**, από την πληθώρα των λειτουργών της τότε κατεστημένης Ρωμαϊκής εκκλησίας σε Ανατολή και Δύση (Μέγας Βασίλειος, Ιωάννης Χρυσόστομος, Γρηγόριος Ναζιανζηνός). Στη ναυμαχία του Ναυαρίνου, που έκρινε την έκβαση της Ελληνικής επανάστασης (08.10.1827), **3** ήταν οι προστάτιδες δυνάμεις, Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία, με ισάριθμους αρχηγούς (Κόδρινγκτον, Δεριγνύ, Χέυδεν).

Παντού βλέπουμε ότι ο αριθμός 3 έχει πρωτεύοντα ρόλο, χωρίς όμως να έχει καμιά απολύτως σχέση με αποκρυφιστικά σύμβολα. **Πίσω όμως από την καλή πλευρά του αριθμού, την "αθώα" του πλευρά, υπάρχει και η αποκρυφιστική πλευρά του αριθμού,** την οποία εισαγάγει ο Διάβολος με έντεχνο τρόπο και εφόσον ο άνθρωπος έχει συνηθίσει τον αριθμό αυτό από την καθημερινότητά του, πέφτει στην παγίδα του χωρίς να το καταλάβει. Το να εισαγάγει τον τριαδικό θεό, κατά το πρότυπο των αρχαίων λατριών, ήταν ο βασικός στόχος του εχθρού της ψυχής μας από την αρχή της ίδρυσης της εκκλησίας. Δεν μπόρεσε όμως να επιτύχει το σκοπό του, κατά τους 2 πρώτους αιώνες, γιατί η εκκλησία του Ιησού ήταν γεμάτη από τη δόξα και την παρουσία του Κυρίου της και στο όνομά Του μεγαλουργούσε.

Μετά, μέσα από τους σκληρούς διωγμούς φάνηκε μία ακόμα πλευρά του μεγαλείου της εκκλησίας, έναν σκότωναν μέσα στους ιππόδρομους της Ρώμης, δέκα έδιναν την καρδιά τους στον Ιησού. Για τον λόγο αυτό, άλλαξε σχέδιο ο Πονηρός που είναι ο πλανών την οικουμένη όλη, σταμάτησε τους διωγμούς, "αγκάλιασε" τη νέα θρησκεία, έδωσε τίτλους, εξουσίες, οφίτσια και κοσμική δύναμη στους λειτουργούς της, **επανέφερε το ιερατείο,** που δεν είχε η αποστολική εκκλησία, αφού ο Ιησούς Χριστός το κατήργησε και από εκεί και μετά όλα ήταν πιο εύκολα.

Μέσα από την Σύνοδο της Νίκαιας αρχικά και μεταγενέστερα από τις λοιπές Συνόδους, επέβαλε μαζί με το ιερατείο και την τριαδικότητα του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, διέσπασε τη λατρεία από 1 σε 3 πρόσωπα και έφερε σύγχυση στον άνθρωπο. Το πνεύμα του Θεού έφυγε από την "εκκλησία", λύκοι βαρείς μπήκαν μέσα της και άρχισαν να την διοικούν. Στόχος του Διαβόλου είναι μια άλλη τριάδα στο μέλλον, η Σατανική τριάδα που θα ασκήσει πλήρη κυριαρχία επάνω στον κόσμο και για ένα διάστημα θα το επιτύχει και τον Αντίχριστο, μέσα στον οποίο θα κατοικεί ο Εωσφόρος, θα τον ακολουθήσει και η Χριστιανική εκκλησία, που θα ακολουθεί το σύστημα της Βαβυλώνας.

... /// ...

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 42 - 5

Α' έκδοση: 01/2001 - Β' έκδοση: 02/2023 - Σελίδες 288

Το βιβλίο αποτελείται από τρία μέρη:

Μέρος 1ο - ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ
"ξεσκεπάζοντας τον εχθρό"

Μέρος 2ο - ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ
"συντρίβοντας τον εχθρό"

Μέρος 3ο - ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ
"σπάζοντας τα δεσμά του εχθρού"

❖ Μια θαυμαστή αποκάλυψη του Κυρίου Ιησού Χριστού στην εκκλησία των τελευταίων καιρών, για να ξεσκεπαστούν και να συντριφτούν τα έργα του Διαβόλου και των πονηρών σκοτεινών δυνάμεών του και για να ετοιμαστεί η νύμφη Του για τον ένδοξο ερχομό Του.

❖ Πρόκειται για διασκευή του βιβλίου «**ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ ΣΤΟ ΣΑΛΟΝΙ**» των Φράνκ και **Άιντα Μακ Χάμοντ**, στο οποίο έχουν προστεθεί από τον συγγραφέα **Αλκιβιάδη Τζελέπη** πλήθος νέων στοιχείων, απόψεων και πληροφοριών, με αποτέλεσμα η ανάλυση να γίνεται με λεπτομερή τρόπο. **3 κεφάλαια** έχουν προστεθεί εξ ολοκλήρου από τον Έλληνα συγγραφέα.

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

BABYΛΩΝΑ

Η ΕΔΡΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑΣ

1. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ: "BABYΛΩΝ Η ΜΕΓΑΛΗ"

Ο Ιωάννης, στο βιβλίο της Αποκάλυψης περιγράφει μια εικόνα συγκλονιστική, μέσα από μία όραση που του έδειξε ο Κύριος Ιησούς, όταν ήταν εξόριστος στο νησί της Πάτμου. **Είδε μια ΓΥΝΑΙΚΑ να κάθεται επάνω σε ένα ΘΗΡΙΟ ΚΟΚΚΙΝΟ**, το οποίο ήταν γεμάτο με ονόματα βλασφημίας και είχε 7 κεφάλια και 10 κέρατα. Ήταν ντυμένη με πορφύρα και κόκκινο, στολισμένη με χρυσάφι, πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια. Στο χέρι της είχε ένα **ΧΡΥΣΟ ΠΟΤΗΡΙ**, το οποίο ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της και έπινε με ευχαρίστηση από το ποτήρι αυτό. **Μαζί με το κόκκινο θηρίο σκότωνε ανθρώπους**, οι οποίοι είχαν τον τίτλο του "άγιου", έπινε και μεθούσε από το αίμα τους (βλ. Αποκάλυψη ΙΖ/17:3-4). Η όραση ήταν φοβερά τρομακτική και αποκρουστική. Ένας που δεν είναι εξοικειωμένος με τους συμβολισμούς της Βίβλου, ίσως να θεωρήσει το σκηνικό σαν ένα σενάριο επιστημονικής φαντασίας τρόμου.

Δεν θα κάνουμε ανάλυση για την όραση, την οποία είδε ο Ιωάννης, γιατί το θέμα μας δεν είναι αυτό καθ' εαυτό, αλλά μας ενδιαφέρει ένα όνομα που ήταν γραμμένο επάνω στο μέτωπο της γυναίκας και αυτό το όνομα έχει άμεση σχέση με το θέμα που εξετάζουμε. **Επάνω στο μέτωπό της έγραφε: «Μυστήριο, BABYΛΩΝΑ η μεγάλη, η μήτηρ των πορνών και των βδελυμάτων της γης»** (Αποκάλυψη ΙΖ/17:5).

Ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, δεν χρησιμοποιεί τυχαία τον όρο **«Βαβυλώνα»** για να δείξει ποιο είναι το βδελυρό πρόσωπο της ειδωλολατρίας. Τίποτα δεν είναι "τυχαίο" μέσα στην Βίβλο, άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ΤΥΧΗ ήταν θεά των αρχαίων Ελλήνων και των Ρωμαίων και για τους πιστούς δεν υ-

πάρχει **τύχη**, αλλά υπάρχει η **πρόνοια** και η σοφία του Θεού. Κάθε λέξη μέσα στην θεόπνευστη Βίβλο είναι για να μας αποκαλύψει αιώνιες αλήθειες και για να μας προφυλάξει από ολισθηρούς και επικίνδυνους δρόμους. Το Πνεύμα του Θεού χρησιμοποιεί την λέξη «Βαβυλώνα» για να μας αποκαλύψει την πηγή της ειδωλο**Λατρείας** και την **επίγεια έδρα του Σατανά και των σκοτεινών δυνάμεών του**. Άλλωστε αυτό το φανερώνει και το όνομά της, γιατί «Βαβυλώνα» σημαίνει «Πύλη του Θεού», όπως θα δούμε στη συνέχεια με περισσότερες λεπτομέρειες. Από την Βαβυλώνα έχουν ξεκινήσει όλες οι παγανιστικές λατρείες και σήμερα στις πρώτες δεκαετίες του 21ού αιώνα είναι οι ίδιες που ήσαν τότε, απλά έχουν αλλάξει μανδύα για να εξαπατήσουν τον πολιτισμένο, τον διανοούμενο και τον θρησκευόμενο άνθρωπο, ακόμα και οι εκλεκτοί έχουν εξαπατηθεί και βρίσκονται κάτω από το πνεύμα της αρχαίας Βαβυλώνας.

2. ΝΕΒΡΩΔ, Ο ΠΡΩΤΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

Γεωγραφικά το σημερινό Ιράκ είναι η αρχαία Βαβυλώνα. Γυρνώντας πίσω στο χρόνο, στην περίοδο αμέσως μετά τον κατακλυσμό επί Νώε, βλέπουμε ότι οι άνθρωποι άρχισαν να μεταναστεύουν από την Ανατολή: *«Και ότε εκίνησαν από της ανατολής, εύρον πεδιάδα εις την γη Σενναάρ, και κατώκησαν εκεί...»*

(βλ. Γένεσις ΙΑ/11:2). Σ' αυτή τη γη ήταν που χτίστηκε η πόλη της Βαβυλώνας (ή Βαβέλ) και ολόκληρη η περιοχή αυτή ήταν γνωστή στην αρχή ως **Βαβυλωνία** και αργότερα και ως **Μεσοποταμία**, καθόσον βρισκόταν ανάμεσα από τους ποταμούς Τίγρη και Ευφράτη. Ιδρυτής της Βαβυλώνας ήταν ο **Νεβρώδ**, γιος του Χους και εγγονός του Χαμ (ο Χαμ ήταν ένας από τους τρεις γιους του Νώε). Στη Γένεση Ι΄/10:8-9 γράφει: *«Και ο Χους εγέννησε τον ΝΕΒΡΩΔ. Ούτος άρχισε να είναι ισχυρός επί της γης. Αυτός ήτο ΙΣΧΥ-*

ΡΟΣ ΚΥΝΗΓΟΣ ενώπιον του **Κυρίου**, δια τούτο λέγεται, **Ως Νεβρώδ**, **ισχυρός κυνηγός ενώπιον του Κυρίου...**». Η επιτυχία του Νεβρώδ στο κυνήγι τον έκανε “ισχυρό” (παντοδύναμο) και διάσημο επάνω στη γη. Κερδίζοντας αυτή τη φήμη επινόησε καλύτερους τρόπους **προστασίας** του ανθρώπου από τα άγρια ζώα τα οποία αποτελούσαν μόνιμη απειλή της ησυχίας και της ασφάλειας των κατοίκων (Έξοδος ΚΓ/23:29-30). Αντί να κυνηγά συνέχεια τα άγρια θηρία, οργάνωσε το λαό σε πόλεις που τις προφύλασσαν τείχη. Η Βαβυλώνα θεωρείται ότι είναι η πρώτη πόλη που κτίσθηκε επάνω στη Γη και το βασίλειο του Νεβρώδ είναι το πρώτο που αναφέρεται στην Βίβλο: «...**Και η αρχή της βασιλείας αυτού (του Νεβρώδ) εστάθη ΒΑΒΥΛΩΝ, και Ερέχ, και Αχάδ, και Χαλνέ, εις την γη Σενναάρ**» (Γένεσις Ι΄/10:11).

Όποιες προόδους και αν έκανε ο Νεβρώδ θα ήταν καλές, αν δεν ήταν ένας **άθεος ηγέτης**. Η έκφραση «**ισχυρός ενώπιον του Θεού**» στα Εβραϊκά έχει εχθρικό νόημα, γιατί η λέξη «**ΕΝΩΠΙΟΝ**» χρησιμοποιείται αρκετές φορές με τη σημασία του «**ΕΝΑΝΤΙΟΝ**». Το όνομα “**Νεβρώδ**” προέρχεται από τη ρίζα Marad που σημαίνει “**επανάστατησε**”. Ο Αλεξάντερ Χίσλοπ στο έργο του «**ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΒΥΛΩΝΕΣ**» (εκδόσεις ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ) έγραψε με λεπτομέρειες πως εξελίχθηκε η Βαβυλωνιακή θρησκεία με τη βοήθεια των παραδόσεων που αφορούσαν τον **Νεβρώδ**, την σύζυγό του **Σεμίραμις** και το γιο της **Θαμμούζ** (ή Ταμμούζ).

Όταν πέθανε ο Νεβρώδ το σώμα του διαμελίστηκε, κήκε και στάλθηκε σε διάφορες περιοχές. Μετά τον θάνατό του, η σύζυγός του Σεμίραμις ισχυρίστηκε πως τώρα ήταν ο Θεός-Ήλιος ή ο Βάαλ, όπως είναι πιο γνωστός στην αρχαιότητα και όταν αργότερα γέννησε το γιο της, τον Θαμμούζ, ισχυρίστηκε ότι μέσα του κατοικούσε ο αναγεννημένος Νεβρώδ. Διακήρυττε πως το γιο της

τον συνέλαβε υπερφυσικά και πως αυτός ήταν ο «Λυτρωτής» που ανέμεναν. Έτσι άρχισαν να λατρεύουν «τη **Μητέρα και το Γιο**», δηλ. την Σεμίραμις και τον Θαμμούζ, μία λατρεία που μεταφέρθηκε από τον 3^ο αιώνα μ.Χ. και στον Χριστιανισμό και αποτελεί πλέον αναπόσπαστο μέρος της σύγχρονης λατρείας του.

Σύμφωνα με την Βαβυλωνιακή παράδοση, το παιδί πέθανε με άγριο θάνατο, κατασπαράχθηκε από θηρίο, αλλά αργότερα όμως **αναστήθηκε**. Δεν πρέπει να μας προκαλεί εντύπωση, πως η Σεμίραμις και όλοι οι αρχαίοι λαοί γνώριζαν για τον επερχόμενο Μεσσία, για την σύλληψή του από παρθένα, για την ανάστασή του και για τις υπόλοιπες προφητείες της Αγίας Γραφής, γιατί όλες οι ανθρώπινες φυλές προέρχονται από τους απογόνους των τριών γιων του Νώε (Σημ, Χαμ και Ιάφεθ), οι οποίοι είχαν διδαχτεί από τον πατέρα τους τις αλήθειες του Θεού, πλην όμως αργότερα αποστάτησαν από την πίστη στον αληθινό Θεό και ο Διάβολος διαστρέβλωσε τις αλήθειες αυτές για να εξαπατήσει τον άνθρωπο και να επιτύχει λατρεία στο πρόσωπό του.

Η Σεμίραμις, που έφερε τον τίτλο «η **βασίλισσα των ουραίων**» και αυτό το βλέπουμε και μέσα στην Αγία Γραφή (βλ. Ιερεμίας ΜΔ/44:17-19), ήταν η πρώτη ιέρεια των Βαβυλωνιακών μυστηρίων, μέσα από τα οποία ο άνθρωπος λάτρευε τις διάφορες θεότητες και πίσω από αυτές τις θεότητες λάτρευε τις δαιμο-

νικές δυνάμεις. Τη Σεμίραμις την βρίσκουμε ανάμεσα στους αρχαίους λαούς με διάφορα ονόματα, και συνήθως την βρίσκουμε να εικονίζεται μαζί με το γιο της («Η ΜΗΤΕΡΑ και ΤΟ ΠΑΙΔΙ»), στην **Μικρά Ασία** σαν Κυβέλη και Άττις, στην **Έφεσο** σαν Άρτεμις (Διάνα), όπου ο εκεί ναός της εθεωρείτο ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας (βλ. Πράξεις ΙΘ/19:27), στην **Αίγυπτο** σαν Ίσιδα και Ώρος, στην **Ινδία** σαν Ίσι και Ισβάρα, καθώς και σαν Ντιβάκι και Κρίσνα, στην **Ρώμη** σαν Βένους ή Φορτούνα και Γιούπιτερ (δηλ. Τύχη και Δίας), στην **Ελευσίνα** σαν Δήμητρα, στην **Κύπρο** σαν Αφροδίτη, στην **Ελλάδα** σαν Ειρήνη και Πλούτος, αλλά και Παλλάδα Αθηνά, στην **Κρήτη** σαν Ρέα, στην **Σπάρτη** σαν Ορθία, στους **Σκανδιναυούς** σαν Ντίσα, στους **Ετρούσκους** σαν Νούτρια, στους **Σουμέριους** σαν Νανά, στους **Δρυΐδες** είναι η Βίργκο-Παπιπούρα και τέλος σε **Θιβέτ, Κίνα και Ιαπωνία** είναι γνωστή σαν **Σινγκ Μου**. Στους Εβραίους η Σεμίραμις ήταν γνωστή ως Ασταρώθ (ή Αστωρέθ) και στους Φοίνικες και Σιδώνιους σαν Αστάρτη. Στους Κριτές Β/2:13 διαβάζουμε ότι οι Ιουδαίοι *«εγκατέλειπον τον Κύριον, και ελάτρευσαν τον ΒΑΑΛ και τας ΑΣΤΑΡΘΩ»* (βλ. Α' Σαμουήλ Ζ/7:3-4, Α' Βασιλέων ΙΑ/11:5-6, Β' Βασιλέων ΚΓ/23:13). Οι πλέον γνωστές ονομασίες της αρχαίας «Βασίλισσας των ουρανών» είναι ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ και ΑΣΤΑΡΤΗ.

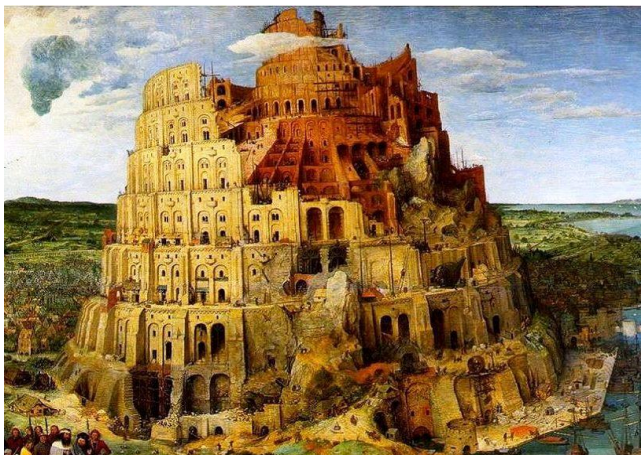
Βαβυλώνα, σημαίνει *«Πύλη του Θεού»*, όχι βέβαια του Ενόσ και Μόνου Αληθινού Θεού που υπάρχει, αλλά *«του θεού του κόσμου τούτου, ο οποίος ενεργεί επάνω εις τους υιούς της απευθείας, του Διαβόλου»* και η Βαβυλωνιακή λατρεία διαδόθηκε από την Βαβυλώνα προς όλα τα έθνη που δημιουργήθηκαν, όταν ο Θεός σύγχυσε τις γλώσσες των ανθρώπων με την κατασκευή του πύργου της Βαβέλ (Γένεσις ΙΑ/11:9). **Από την Βαβυλώνα** προήλθε η πρώτη ομαδική ανταρσία κατά του Θεού, **από την Βαβυλώνα** προήλθε η λατρεία της **«Μητέρας και του Γιου»**, που απαντάται σε όλες τις θρησκείες του κόσμου και στον Χριστιανισμό (*είναι μια εικόνα ή ένα άγαλμα που δείχνει τη Μητέρα να κρατάει ένα Μικρό Παιδί στην αγκαλιά της*), **από την Βαβυλώνα** προήλθε η ειδωλολατρεία, **από την Βαβυλώνα** προήλθε η αθεΐα, **από την Βαβυλώνα** προήλθαν τα κεριά και οι τελετουργικές φωτιές, που άναβαν

προς τιμήν του θεού-Ήλιου, **από την Βαβυλώνα** προέρχεται κάθε τι, το οποίο είναι αντίθετο προς το άγιο θέλημα του Θεού, **από την Βαβυλώνα** προήλθε το σύγχρονο ειδωλολατρικό πνεύμα καλυμμένο με θρησκευτικό μανδύα.

3. BABEL και ΤΡΙΑΔΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Όλες οι ενέργειες του Νεβρώδ ήταν εναντίον του αληθινού Θεού, οδηγούσε το λαό σε επανάσταση εναντίον Του και η βάση της επανάστασής του ήταν να επιβάλει ένα ψεύτικο σύστημα λατρείας, αρχίζοντας να υλοποιεί τα άνομα σχέδιά του με το χτίσιμο ενός ναού, που ήθελε να φθάνει μέχρι τον ουρανό. Ο Θεός όμως δεν συμφώνησε να γίνει κάτι τέτοιο και έτσι έστειλε τους αγγέλους Του και σύγχυσε τις γλώσσες τους, τους διασκόρπισε σε όλη τη γη και ο ναός, ο "πύργος της Βαβέλ" όπως είναι γνωστός, σταμάτησε να οικοδομείται (βλ Γένεσις ΙΑ/11:1-9). Αξίζει να σημειωθεί ότι ναός αυτός σταμάτησε όταν είχαν φτιάξει **6** επίπεδα (ορόφους, θα λέγαμε σήμερα). Ο αριθμός **6** μέσα στην Βίβλο είναι αριθμός ανθρώπου και δείχνει την ατέλειά του και την ανωριότητα του ενώπιον του Θεού.

Η ιστορία της παλαιάς Βαβυλώνας μας αποκαλύπτει ένα πολύ ενδιαφέρον χαρακτηριστικό της λατρείας που επικρατούσε την εποχή εκείνη. Ο ιστορικός και ερευνητής Alexander Hislop στο βιβλίο του «ΟΙ 2 BABYΛΩΝΕΣ» αναφέρει τα εξής: **«Ο πύργος της Βαβέλ ήταν στην πραγματικότητα λατρεία προς τον Σατανά με τη μορφή της ΦΩΤΙΑΣ, του ΗΛΙΟΥ και του ΦΙΔΙΟΥ (3 μορφές). Όμως λατρεία προς τον Σατανά δεν μπορούσε να αποδοθεί ανοιχτά επειδή πολλοί πίστευαν στον αληθινό Θεό του Νώε. Για τον λόγο αυτό, μια θρησκεία - μυστήριο ξεκίνησε στη Βαβέλ, μέσω της οποίας ο Σατανάς μπορούσε να λατρεύεται μυστικά...»**. Δημιουργήθηκε στην Βαβυλώνα μια **μυστηριακή θρησκεία**, μέσω της οποίας λατρευόταν ο Σατανάς με τρόπο μυστικό. Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει και στις ημέρες μας και όσο πλησιάζουμε προς την ένδοξη ημέρα της αρπαγής της εκκλησίας και πιο μετά της Β' έλευσης του Ιησού, το φαινόμενο της **Σατανολατρείας** θα λάβει ακόμα μεγαλύτερες διαστάσεις.

Ο Σατανάς μεταχειρίζεται την απάτη και τα μυστήρια για να πλανήσει τους ανθρώπους να πιστέψουν ότι λατρεύουν τον αληθινό Θεό, ενώ στην πραγματικότητα λατρεύουν αυτόν. Ο Νεβρώδ μετά την εγκαθίδρυση της λατρείας του Σατανά μέσω του μυστηριακού συστήματός του, πέθανε. Μετά το θάνατό του, η γυναίκα του Σεμίραμις, προώθησε την ιδέα που αυτός άρχισε. Είπε ότι όταν ο σύζυγός της πέθανε πήγε στον **ήλιο** και έτσι ο ήλιος έγινε το βασικό σύμβολο του Νεβρώδ. Μετά από αυτά η Σεμίραμις έμεινε έγκυος. Το ερώτημα είναι: **«Πως έμεινε έγκυος αφού ο σύζυγός της ήταν νεκρός;»** Η ίδια είπε ότι μια "αχτίδα από τον ήλιο" ήρθε πάνω της και έτσι το παιδί αυτό ήταν ο Νεβρώδ που επέστρεψε, ή αλλιώς ήταν η μετεμψύχωση του θεού Ήλιου. Όταν γεννήθηκε το παιδί ονομάστηκε Θαμμούζ, ο οποίος αναφέρεται μέσα στην Αγία Γραφή, όταν ο Κύριος αποκαλύπτει τα βδελύγματα που οι πρεσβύτεροι του Ισραήλ κάνουν κρυφά:

«Και είπε προς εμέ, Υιέ ανθρώπου, είδες τι κάμνουν εις το σκότος οι πρεσβύτεροι του οίκου Ισραήλ, έκαστος εις τον κρυπτόν οίκημαι των εικόνων αυτού; Διότι είπον, Ο Κύριος δεν μας βλέπει· ο Κύριος εγκατέλιπε την γην. Και είπε προς εμέ, Στρέψον ακόμη· θέλεις ιδεί μεγαλύτερα βδελύγματα, τα οποία ούτοι κάμνουν. Και με έφερον εις τα πρόθυρα της πόλης του οίκου του Κυρίου της προς βορράν, και ιδού, εκεί εκάθοντο γυναίκες θρηνούσαι τον **ΘΑΜΜΟΥΖ...» (Ιεζεκιήλ Η/8:12-15).**

Για την τριαδική Βαβυλωνιακή θεότητα ήδη αναφερθήκαμε παραπάνω, αλλά θα πρέπει να θίξουμε ότι αυτοί οι τρεις (Νεβρώδ, Σεμίραμις και Θαμμούζ) λατρεύονταν από τους ανθρώπους, ως η προσωποποίηση του **θεού Ήλιου**, μέσω αυτής της μυστηριακής θρησκείας και πίσω από τη λατρεία αυτή ήταν ο ίδιος ο **Σατανάς**. Αυτό μας επιβεβαιώνει και η ιστορία, καθώς διαβάζουμε σε αξιόπιστες πηγές από την πλούσια βιβλιογραφία που υπάρχει. Ο Alexander Hislop στο ίδιο βιβλίο αναφέρει: **«Οι ρίζες της αγίας τριάδας βρίσκονται στην αρχαία Βαβυλώνα με τον Νεβρώδ, τον Θαμμούζ και την Σεμίραμις. Η Σεμίραμις απαιτούσε να λατρεύουν τον ΑΝΔΡΑ της, τον ΥΙΟ της αλλά και την ΙΔΙΑ. Ισχυριζόταν ότι ο υιός της ήταν και πατέρας και υιός (αυτός που πήγε επάνω, ο ίδιος επέστρεψε). Ναι ήταν ο "θεός πατέρας" και ο "θεός υιός", ήταν μια ακατανόητη θεϊκή τριάδα»**.

Το πρότυπο υπόδειγμα του τριαδικού θεού έχεις τις ρίζες του στην Βαβυλώνα. Ήταν πρώτη τριαδική θεότητα με **3** ξεχωριστά πρόσωπα που λατρεύονταν σαν ένα, ως ο θεός Ήλιος. Αυτό όμως ερχόταν ενάντια στη βουλή και στα σχέδια του Θεού, γι' αυτό τον λόγο και παρενέβη, φέρνοντας εμπόδιο στην επικοινωνία τους, αφού πρώτα τους σύγχυσε τις γλώσσες και μετά στους διασκόρπισε σε όλα τα μέρη της γης. Ο Θεός μέσα στην πανσοφία Του γνώριζε πως, εάν τους άφηνε να υλοποιήσουν το σκοπό τους, τότε το θρησκευτικό και πολιτειακό σύστημα που θα δημιουργούσαν θα αποκτούσε ισχυρή εξουσία και θα έλεγχε όλο τον κόσμο. Θα εξελισσόταν σε μια παγκόσμια κυβέρνηση με κεντρικό έλεγχο από τον πύργο της Βαβέλ. Ο Θεός είδε ότι αυτό θα εξαφάνιζε την αλήθεια Του και έτσι παρενέβη για το καλό όλης της ανθρωπότητας.

Όταν όμως ο Θεός παρενέβη, παρατηρούμε ότι συνέβη ένα γεγονός, κοινό σε όλους τους ανθρώπους που διασκορπίστηκαν. Η λατρεία του Σατανά (ή η λατρεία του θεού-Ήλιου), που ξεκίνησε στην Βαβυλώνα αντιπροσωπευόταν από τους ιδρυτές αυτής της θρησκείας, τον Νεβρώδ, την Σεμίραμις και τον Θαμμούζ. Αυτή η πρώτη τριάδα, η λατρεία των **3** προσώπων, βλέπουμε ότι **συνεχίζεται σε όλες τις παραδόσεις των λαών που**

διασκορπίστηκαν μετά την Βαβέλ. Εφόσον οι γλώσσες συγχύστηκαν και άλλαξαν, ήταν φυσική συνέπεια να αλλάξουν και τα ονόματα της αρχικής τριάδας της Βαβέλ (Νεβρώδ, Σεμίραμις, Θαμμούζ) και να χρησιμοποιηθούν νέοι όροι στην καινούρια γλώσσα των λαών. Το **ίδιο** τριαδικό πρότυπο, οι **ίδιες** λατρευτικές έννοιες και οι **ίδιες** αρχές που υπήρχαν στην Βαβυλώνα, ταξίδεψαν με τους διάφορους λαούς σε όλα τα μέρη του τότε γνωστού κόσμου και πήραν **διαφορετικά ονόματα**, αφού οι άνθρωποι πλέον μιλούσαν διαφορετικές γλώσσες. Για παράδειγμα, όπως προαναφέραμε, στην Αίγυπτο η λατρεία εστιαζόταν σε μια τριάδα που την αποτελούσαν ο Όσιρις, ο Ώρο και η Ισιδα.

Ο κοινός παρανομαστής όλων των ειδωλολατρικών θρησκειών είναι ότι όλες άρχισαν στο ίδιο μέρος, στην Βαβυλώνα. Οι θεοί τους όμως είχαν διαφορετικά ονόματα, διότι μιλούσαν διαφορετικές γλώσσες. Όταν πέθανε ο Νεβρώδ, η Σεμίραμις είπε ότι ο Νεβρώδ πήγε πάνω στον ήλιο. Λόγω του ότι λάτρευαν τον θεό Ήλιο, παρατήρησαν ότι ο ηλιακός δίσκος ήταν ένα ταιριαστό σύμβολο του θεού που λάτρευαν, του Σατανά. Είδαν ότι λάμβαναν ζεστασιά, φως και ότι η ζωή εξαρτιόταν άμεσα από τον ήλιο και έτσι ο ηλιακός δίσκος έγινε το σημαντικότερο σύμβολο του θεού που λάτρευαν, θεωρούσαν ότι ήταν ο ευεργέτης τους. Παρατήρησαν επίσης ότι **ο ήλιος, στον ουρανό, λάμβανε τρεις διακριτές θέσεις**, πράγμα που ταίριαζε με την πίστη τους, γιατί ήδη λάτρευαν **3** πρόσωπα. Το στοιχείο αυτό συμπεριελήφθη μέσα στη μυστηριακή τους θρησκεία, τη λατρεία του Σατανά.

Στη "Νέα Διεθνή Εγκυκλοπαίδεια" διαβάζουμε: «**Η τριάδα έγινε ο πιο διαδεδομένος στον κόσμο αριθμός της θεότητας... Η λατρεία του ήλιου είναι μια από τις αρχαιότερες μορφές θρησκείας και ο αρχαίος άνθρωπος κάποιες φορές διέκρινε μεταξύ του ανατέλλοντος, του μεσουρανούντος και του δύοντος ήλιου. Οι Αιγύπτιοι για παράδειγμα διαχώριζαν τον ηλιακό θεό σε 3 θεότητες: Τον Ώρο: ο ανατέλλον ήλιος, τον Ρα: ο μεσουρανών ήλιος και τον Όσιρι: ο δύων ήλιος**» (New International Encyclopedia Αιγυπτιακές θεότητες).

Ο Αλέξαντερ Χίσλοπ στο βιβλίο του «**Οι Δύο Βαβυλώ-**

νες», το οποίο αποτελεί ένα από τα πλέον ιστορικά αξιόπιστα έργα της Χριστιανικής απολογητικής, ταυτίζει την Δυτική Ρωμαιο-καθολική εκκλησία με την «**Βαβυλώνα, την πόρνην την μεγάλην**» που αναφέρεται στο βιβλίο της Αποκάλυψης (κεφ. ΙΖ' - ΙΘ'), η οποία είναι η μητέρα όλων των πορνών και των βδελυγμάτων της γης. Παρουσιάζει πλήθος στοιχείων αναφορικά με κοινές θρησκευτικές απόψεις και πρακτικές, τα οποία στοιχεία επιτρέπουν να διαφανεί καθαρά πόσα πολλά δανείστηκε η Καθολική εκκλησία από την αρχαία Βα-βυλώνα. Ο πλήρης τίτλος του βιβλίου είναι «**Οι Δύο Βαβυλώνες ή Η Παπική Λατρεία Αποδεικνύεται ότι Είναι η Λατρεία του Νεβρώδ και της Σεμίραμις**» (The Two Babylons or The Papal Worship, Proved to be the Worship of Nimrod and His Wife). Ο Χίσλοπ, ως Δυτικός και έχοντας ανατραφεί και ζήσει μέσα σε Καθολικές χώρες είναι φυσικό να αναφέρεται κατά πρώτο λόγο στην Δυτική εκκλησία και να μην ασχολείται ιδιαίτερα με την Ανατολική Ορθόδοξη εκκλησία, η οποία επίσης υιοθέτησε τις αρχαίες λατρείες της Βαβυλώνας, όπως ακριβώς έκανε και η Καθολική εκκλησία. Στον τομέα αυτό και τα 2 μεγάλα Χριστιανικά δόγματα έχουν ακολουθήσει παράλληλη πορεία και ταυτόσημες ενέργειες. Επιγραμματικά ο Χίσλοπ αναφέρει τα ακόλουθα:

- **Ιεροτελεστίες** που υπάρχουν μέσα σε Χριστιανικές θρησκείες πηγάζουν από την **ειδωλολατρεία**.
- Η λατρεία της **παρθένου Μαρίας** είναι το σύγχρονο αντίστοιχο της λατρείας θηλυκών θεοτήτων, η οποία ανάγεται στην Βαβυλωνιακή λατρεία της **Αστάρτης/Σεμίραμις**.
- Έθιμα επίσημων εορτασμών, όπως τα **Χριστούγεννα** και το **Πάσχα** έχουν υιοθετήσει στοιχεία Βαβυλωνιακής λατρείας.
- Η παπική λατρεία αποτελεί τη λατρεία του βασιλιά της Βαβυλώνας **Νεβρώδ** και της συζύγου του **Σεμίραμις**.
- Ο Πάπας αποτελεί αντίστοιχο του αρχιερέα-βασιλιά της Βαβυλώνας. Σήμερα όμως αυτό αντιπροσωπεύει και τον Καθολικό Πάπα και τον Ορθόδοξο Πατριάρχη.
- Το ειδωλολατρικό σύμβολο του **σταυρού** "εισχώρησε" στη Χριστιανική λατρεία προερχόμενο από τις αρχαίες μυστηριακές θρησκείες των Χαλδαίων και των Αιγυπτίων.

- Βασικά χαρακτηριστικά της λατρείας που αφορούν για παράδειγμα τα λατρευτικά αντικείμενα (εικόνες, ομοιώματα, κλπ), τις γιορτές, τις διδασκαλίες, τις τελετουργίες, τη λατρεία λειψάνων, το ιερατείο κ.α. των παραδοσιακών Χριστιανικών εκκλησιών, πηγάζουν απευθείας από την αρχαία Βαβυλώνα.
- Οι **τριάδες θεοτήτων** προϋπήρχαν του Χριστιανισμού στις αρχαίες θρησκείες παγκόσμια και παρουσιάζονταν με ειδωλολατρικές απεικονίσεις.

Το τελευταίο που αναφέρει ο Χίσλοπ για τις "τριάδες θεοτήτων", έχει πολύ μεγάλη σημασία, γιατί ο ίδιος που έζησε τον 19ο αιώνα, προφανώς δεν ήταν μονοθεϊστής, καθόσον μέσα στο βιβλίο του δεν κάνει ρητή αναφορά ότι απορρίπτει «το δόγμα της Τριάδας», αντίθετα το αποκαλεί ως το «έξοχο μυστήριο της πίστης» και «πανάρχαιη διδασκαλία» και κατακρίνει την βλάσφημη απεικόνισή της από την «παγανιστική ειδωλολατρεία» (**Σημείωση:** Το βιβλίο του Χίσλοπ εκδόθηκε για πρώτη φορά στο Εδιμβούργο το 1853. Στην Ελλάδα κυκλοφόρησε το 1983 από τις εκδόσεις Ε.Γιαννίκος).

Όλα λοιπόν ξεκίνησαν από την Βαβυλώνα. Ο κάθε λαός διατήρησε τα ίδια πρότυπα, τους έδωσε όμως διαφορετικά ονόματα. Είναι πολύ σημαντικό να το γνωρίζουμε και να θυμόμαστε ότι τα ίδια πρότυπα που προήλθαν από την Βαβυλώνα, ταξίδεψαν μέσα στα διάφορα ήθη και έθιμα των λαών και έλαβαν διαφορετικά ονόματα. Μάλιστα οι διάφοροι λαοί, απεικόνισαν αυτά τα πιστεύω μέσω της τέχνης τους και αυτό διότι ήταν μια κρυφή και μυστηριακή θρησκεία. **Δεν γνώριζαν** όλοι ποιος λατρευόταν στην πραγματικότητα, **δεν γνώριζαν** όλοι ότι ο Σατανάς ήταν αυτός που λατρευόταν, όπως και στην Ελλάδα οι αναγεννημένοι πιστοί αδυνατούν να εννοήσουν ότι το σχέδιο του Σατανά είναι να μειώσει τη λατρεία του Ενός και Μόνου αληθινού Θεού και να την διασπάσει σε 3 κομμάτια, φέρνοντας πλήρη σύγχυση στον πιστό, αφού ο ίδιος ο πιστός ομολογεί ότι δεν ξέρει σε "**ποιον**" πρέπει να προσευχηθεί, γι' αυτό και στην προσευχή αναφέρει και τον Πατέρα και τον Υιό και το άγιο Πνεύμα, **μήπως κάποιος από τους 3 δυσαρεστηθεί.**

Εδώ αποκαλύπτεται ακόμα μια τραγική κατάσταση της

πνευματικής άγνοιας του πιστού, ο οποίος ενώ δέχεται το δόγμα της "αγίας Τριάδας" που επιβλήθηκε από την τότε κρατούσα Ρωμαϊκή εκκλησία, με πάθος υποστηρίζει ότι δεν δέχεται πως ο "τριαδικός Θεός" που πιστεύει και προσεύχεται είναι **3** ξεχωριστά πρόσωπα. Το πολύ απλό ερώτημα είναι: **«Αφού ο τριαδικός Θεός που δέχεται και ακολουθεί, δεν είναι 3 ξεχωριστά πρόσωπα, όπως λέγει, τότε γιατί βρίσκεται σε αμφιβολία και πλήρη σύγχυση, εάν κάποιο από τα θεία πρόσωπα δυσαρεστηθεί, εάν δεν το αναφέρει στην προσευχή του;»** Προσωπικά, έχω γίνει μάρτυρας πολλών ομολογιών πιστών ανθρώπων, οι οποίοι έχουν αναφερθεί σε αυτό και πιστεύω ότι αυτή την εμπειρία την έχουν και πολλοί άλλοι, ή και οι ίδιοι να βρίσκονται σε αυτή τη σύγχυση. Εύχομαι μετά την ανάγνωση του βιβλίου αυτού, να εννοήσει το πανούργο σχέδιο του Διαβόλου από τα βάθη των αιώνων και πως εργάζεται για να το επιτύχει.

Σήμερα οι θρησκευόμενοι συμπατριώτες μας (αναφέρομαι τώρα στους **μη** αναγεννημένους), χωρίς να το γνωρίζουν, χωρίς να έχουν επίγνωση τι κάνουν, λατρεύουν την Σεμίραμις, ή την Αστάρτη, ή όποια άλλη αρχαία ονομασία έχει, στο πρόσωπο της υποτιθέμενης μητέρας του Κυρίου Ιησού, στο πρόσωπο της «Παναγίας». Γράφω "**υποτιθέμενης μητέρας**", γιατί χωρίς να το γνωρίζουν η ονομασία «Παναγία» δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με την Μαριάμ, πίσω από την ονομασία αυτή κρύβεται μια αρχαία δαιμονική θεότητα. Η Βίβλος για το θέμα αυτό, κάνει πολλές συγκλονιστικές αποκαλύψεις και μία από αυτές είναι ότι ο Διάβολος, ή Εωσφόρος, ή Σατανάς, ή Πονηρός είναι **«ο πλανών την οικουμένην ΟΛΗΝ»** (βλ. Αποκάλυψη ΙΒ/12:9).

Στη φωτογραφία της επόμενης σελίδας έχουμε μία παράλληλη παρουσίαση και ταύτιση της Βαβυλωνιακής και της Χριστιανικής τριάδας. Στην μία περίπτωση η Χριστιανική αγία Τριάδα **στεφανώνει** την Πλατυτέρα των ουρανών, την Παναγία και στην άλλη περίπτωση τα **2** μέλη της Βαβυλωνιακής τριάδας, ο Θαμμούζ και ο Νεβρωδ να στεφανώνουν το 3ο μέλος της τριάδας, τη Σεμίραμις. Ο **φωτοστέφανος** που υπάρχει γύρω και από τα 3 πρόσωπα, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο **ηλιακός δίσκος**, που

υπήρχε σε όλες τις απεικονίσεις των αρχαίων ειδωλολατρικών θεών (Βαβυλωνίων, Αιγυπτίων, κλπ) και όπως έχουμε ήδη αναφέρει οι κύκλοι αυτοί αντιπροσωπεύουν την αρχαία υπέρτατη θεότητα, τον θεό Ήλιο.

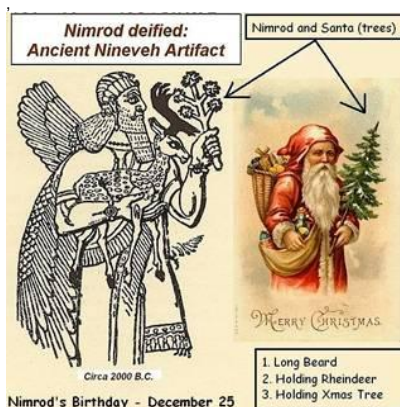

Αντί η Μαριάμ, η αγνή κόρη της Βηθλεέμ, η αγία μητέρα του Κυρίου μας Ιησού, η κεχαριτωμένη και ευλογημένη μεταξύ όλων των γυναικών, να λαμβάνει την πρέπουσα τιμή και σεβασμό, όπως πρέπει και σε όλους του αγίους, την έχουν αντικαταστήσει με μια αρχαία θεότητα. Ο τίτλος και μόνον που της αποδίδουν «Παν-αγία», δηλαδή «αγία πάντων», είναι τίτλος ανώτερος και από τον τίτλο που έχει ο ίδιος ο Θεός, ο παντοκράτωρ, ο Κύριος των δυνάμεων, αυτός που δημιούργησε το σύμπαν ολόκληρο, ο οποίος μέσα στην Βίβλο δεν αποκαλείται ούτε μία φορά «πανάγιος», αλλά παντού βλέπουμε να έχει τον τίτλο «άγιος» (βλ. Ησαΐας ζ´/6:3). Εδώ οι άνθρωποι έδωσαν στο δημιούργημα του Θεού τίτλο ανώτερο του ίδιου και λάτρευσαν το δημιούργημα και κτίσμα «παρά τον κτίσαντα ο οποίος είναι ευλογητός εις τους αιώνας» (Ρωμαίους Α/1:25). Η Παλαιά Διαθήκη αναφέρει ότι ο Θεός είναι «Θεός ΖΗΛΟΥΠΟΣ» και δεν θα δώσει τη δόξα Του σε άλλον (βλ. Ησαΐας ΜΒ/42:8, ΜΓ/43:10-11, ΜΕ/45:5-6,18, κλπ).

Τελειώνοντας το κεφάλαιο για την αρχαία Βαβυλώνα, αναφέρουμε και λίγα ιστορικά στοιχεία για να είναι πλήρης η εικόνα του αναγνώστη. Η πόλη της Βαβυλώνας είχε χτιστεί δεξιά και αριστερά του ποταμού Ευφράτη, ο οποίος την διέσχιζε. Τα

δύο τμήματα της πόλης επικοινωνούσαν μεταξύ τους με θαυμάσιες γέφυρες. Το σχήμα της πόλης ήταν ένα τεράστιο τετράγωνο, με 15 χιλιόμετρα μήκος η κάθε μια πλευρά του, το τείχος της ήταν ύψους 126 μέτρων και πλάτους 32 μέτρων. Στην Βαβυλώνα υπήρχαν και οι περίφημοι «κρεμαστοί κήποι», που ήταν επίσης ένα από τα 7 θεωρούμενα θαύματα της αρχαιότητας. Υπήρχαν μεγαλοπρεπή κτίρια, λαμπροί κατάφυτοι κήποι, σύγχρονες δεξαμενές νερού, κλπ. Η Βαβυλώνα υπήρξε τεράστιο εμπορικό κέντρο και έφθασε στον κολοφώνα της δόξας της, επί της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορα. Φημιζόταν για την ανάπτυξή της στα γράμματα, τέχνες, αστρονομία, ταπητουργία, εριουργία, αρώματα, κοσμήματα, κλπ.

Οι αρχαίοι συγγραφείς Ηρόδοτος, Ξενοφώντας, Στράβωνας και άλλοι, μας δίνουν στα συγγράμματά τους πολύτιμες πληροφορίες για την Βαβυλώνα, την πρόοδο της οποίας την αποδίδουν στην Σεμίραμις. Ονομαζόταν «πόλις εμπόρων» (Ιεζεκιήλ ΙΖ/17:4), «πόλις η Μεγάλη» (Δανιήλ Δ/4:30), «το ένδοξο καύχημα των Χαλδαίων» και «η δόξα των βασιλέων» (βλ. Ησαΐας ΙΓ/13:19, ΜΖ/47:1-8). Ο τελευταίος βασιλιάς της ήταν ο Βαλτάσαρ, όταν το έτος 539-538 π.Χ. η Βαβυλώνα καταλήφθηκε από τον Πέρση βασιλέα Κύρο (βλ. Δανιήλ κεφ. Ε/5). Αυτή η πόλη ήταν η κοιτίδα όλων των μετέπειτα τριαδικών θεοτήτων και γενικότερα της ειδωλολατρίας.

Στη φωτογραφία φαίνονται πολύ καθαρά οι **κοινές ομοιότητες** του Βαβυλωνιακού θεού **Νεβρώδ** με τον σημερινό άγιο της Ορθόδοξης εκκλησίας "**άγιο Βασίλειο**", ή τον "**Σάντα Κλάους**" που είναι ο αντίστοιχος άγιος της Καθολικής εκκλησίας. Κατά πολλούς η λέξη **SanTa** είναι αναγραμματισμός της λέξης **Satan** (Το γράμμα "N" πηγαίνει στο τέλος..)

Στο κάτω μέρος της εικόνας (με ψιλά γράμματα) φαίνεται η ημερομηνία γέννησης του Νεβρώδ, η οποία είναι 25 Δεκεμβρίου, ημερομηνία την οποία όρισαν και ως ημερομηνία γέννησης του Ιησού, ενώ όλοι γνωρίζουν ότι αυτό ιστορικά δεν ευσταθεί.

4. ΚΑΤΩΤΕΡΕΣ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

Αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια οι πιο γνωστές και οι μεγαλύτερες τριαδικές αρχαίες θεότητες, έγινε λεπτομερή ιστορική αναδρομή για το λατρευτικό τους πιστεύω και για το πως επεκράτησαν και ασχοληθήκαμε ιδιαίτερα για το πως επεκράτησε ιστορικά και το τριαδικό δόγμα μέσα στο Χριστιανισμό. Μέσα όμως στο πάνθεον των τριαδικών θεοτήτων, τόσο στην προ Χριστού εποχή, όσο και μετά Χριστό, υπάρχει πληθώρα άλλων τριαδικών θεοτήτων, οι οποίες θεωρούνται **κατώτερες** και δεν είναι πολύ γνωστές. Εκείνο όμως, το οποίο είναι το κύριο χαρακτηριστικό σε όλες τις περιπτώσεις είναι η άμεση και στενή σχέση που έχουν στο λατρευτικό τους χαρακτήρα με τις γνωστές τριαδικές θεότητες και στο αποτέλεσμα που αποσκοπούν.

Εάν θα γινόταν μια καταγραφή όλων των υπαρχουσών τριαδικών θεοτήτων θα υπήρχε πρόβλημα για μια αντικειμενική και αξιόπιστη παρουσίαση, καθόσον για να γίνει σωστή κατάγραφή θα έπρεπε κάποιος να ασχοληθεί επί χρόνια για τη συλλογή επαρκών και στοιχείων και φυσικά θα χρειαζόνταν πολλοί τόμοι για να καταγραφούν. Στην παρούσα μελέτη μας θα γίνει ενδεικτικά (συνοπτική) παρουσίαση αρκετών **κατωτέρων τριαδικών θεοτήτων**, ώστε ο αναγνώστης να γνωρίζει και αυτές τις περιπτώσεις, για να μην υπάρχουν κενά και να μπορεί να σχηματίσει ορθή και σαφή αντίληψη για το θέμα που εξετάζουμε.

Άλλωστε εδώ, δεν δίνουμε "αξία" στις υπάρχουσες αρχαίες τριαδικές θεότητες, αλλά και στις θεότητες στην μετά Χριστό εποχή, δεν τις προβάλλουμε, αλλά όσες περισσότερες περιπτώσεις αναφερθούν, τόσο περισσότερο γίνεται κατανοητό από τον αναγνώστη στο πως εργάστηκε ο Διάβολος μέσα στην πάροδο των αιώνων, **ώστε οι αρχαίες τριαδικές θεότητες να ντυθούν με τον Χριστιανικό μανδύα**, να αποτρέψει τους πιστούς να έ-

χουν επίγνωση **ποιος** είναι ο Θεός που λατρεύουν, υψώνουν και δοξάζουν, να τους γεμίσει με πλήθος αρχαίων δοξασιών με σύγχρονο μοντέρνο ένδυμα και να προετοιμάσει το δρόμο για την παγκόσμια επικράτηση του Αντίχριστου, ο οποίος μαζί με τον Ψευδοπροφήτη και τον ίδιο τον Σατανά, θα αποτελέσουν μια πραγματική τριαδική υπόσταση, που θα απαιτήσει από τους ανθρώπους λατρεία και προσκύνηση.

01. ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΕΣ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

(α) Τριάδα της Μέμφιδας: Πτα - Σεκχμέτ - Νεφερτέμ

Ο Πτα ή Φθα ήταν κύρια θεότητα της Αιγυπτιακής μυθολογίας, θεός της δημιουργίας και προστάτης των τεχνιτών. Λατρευτικό του κέντρο ήταν η Μέμφιδα, η οποία ήταν πρωτεύουσα κατά το Αρχαίο Βασίλειο. Ο μεγάλος ναός του **Αμπού Σίμπελ** ήταν αφιερωμένος μεταξύ άλλων και στον Πτα. Οι ιερείς της πόλης υποστήριζαν ότι ο **Πτα** ήταν ο υπέρτατος θεός που δημιούργησε τους άλλους θεούς προφέροντας απλά το όνομά τους. Λατρευόταν μαζί με την θεά **Σεκχμέτ** και τον **Νεφερτέμ** ως η «τριάδα της Μέμφιδας». Στο Νέο Βασίλειο, ο Πτα αναδείχθηκε θεός της επίσημης κρατικής θρησκείας. Λεγόταν ότι ο θεός **Ιμχοτέπ** ήταν γιος του και του μετέδωσε το χάρισμα θεραπείας των ασθενών.

(β) Τριάδα των Θηβών: Άμων - Μουτ - Κχονσού

Η τριάδα των Θηβών αποτελούσε Αιγυπτιακή θεϊκή οικογένεια, η οποία λατρευόταν στην ευρύτερη περιοχή των Θηβών. Κέντρα της λατρείας αυτής ήταν οι ναοί του Λούξορ και του Καρνάκ. Υπέρτατος θεός και δημιουργός του κόσμου θεωρούνταν ο Άμων. Σύζυγός του ήταν η Μουτ, θεά του πολέμου, ενώ είχαν αποκτήσει και τον σεληνιακό θεό Κχονσού.

(γ) Τριάδα της Ελεφαντίνης: Κνουμ - Σατέτ - Ανουκέτ

Ο **Κνουμ** αποτελεί έναν από τους παλαιότερους θεούς του Αιγυπτιακού πανθέου και ταυτίζεται με τον φύλακα των πηγών του Νείλου. Μαζί με την **Σατέτ** και την κόρη της **Ανουκέτ**, αποτελούν την «τριάδα της Ελεφαντίνης», που πήρε το όνομά της από τον ομώνυμο νομό της Αιγύπτου, όπου λατρευόταν. Κυρίαρχο

ρόλο στην τριάδα αυτή είχε η Σατέτ (ή Σάτις, Σατζίτ, Σάτες και Σάτι), ήταν η θεοποίηση των πλημμυρών του Νείλου. Το όνομά της σημαίνει «*Αυτή που πετάει μπροστά*» και αναφέρεται στην ετήσια πλημμύρα του ποταμού. Στην αρχή ήταν θεότητα του πολέμου, του κυνηγιού και της γονιμότητας και θεωρείτο προστάτης της νότιας Αιγύπτου. Ένας από τους τίτλους της ήταν «*Αυτή που τρέχει σαν βέλος*», που θεωρείται ότι αναφέρεται στο ρεύμα του ποταμού, και τα σύμβολά της ήταν το βέλος και το τρεχούμενο ποτάμι. Η Σασέτ απεικονίζεται σαν γυναίκα που φοράει κωνικό στέμμα της Άνω Αιγύπτου Χεντ-ζέτ, με κέρατα γαζέλας ή αντιλόπης, ή σαν αντιλόπη, ενώ σε λίγες παραστάσεις απεικονίζεται με τόξο και βέλη. Είχε επίσης το ρόλο της θεάς της γονιμότητας, εκπληρώνοντας έτσι τις επιθυμίες αυτών που αναζητούσαν την αγάπη και περιγράφεται να προσφέρει βάζα νερό για εξαγνισμό.

(δ) Εννεάδα (3 τριάδες) της Ηλιούπολης

Στην περιοχή της Αιγυπτιακής Ηλιούπολης λατρεύονταν 3 τριάδες, τις οποίες είχαν συμπτύξει για συντομία σε μία εννεάδα και ήσαν: Ατούμ - Σου - Τεφνούτ, Γκεμπ - Νουτ - Όσιρις, Ίσις - Σετ - Νέφθυς. Στις 2 από τις 3 τριάδες συμμετέχουν και 2 από τα μέλη της μεγάλης Αιγυπτιακής τριάδας, που αποτελούσαν οι Όσιρις - Ίσις - Ωρος (δεν συμμετείχε ο Ωρος).

02. ΡΩΜΑΪΚΕΣ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

(α) Προ-Καπιτωλιανή τριάδα: Ο **Κουϊρίνος** ήταν αρχικά θεός των **Σαβινών**, οι οποίοι είχαν έναν οικισμό κοντά στην τελική τοποθεσία της Ρώμης και εκεί είχαν ανεγείρει βωμό του Κουϊρίνου στον Λόφο Κουϊρινάλις (Collis Quirinalis), που ήταν ένας από τους Επτά Λόφους της Ρώμης. Όταν οι Ρωμαίοι εγκαταστάθηκαν στην περιοχή, απορρόφησαν την λατρεία του Κουϊρίνου στο δικό τους λατρευτικό σύστημα και θεωρήθηκε ως ο θεοποιημένος **Ρωμύλος**. Σύντομα έγινε σημαντικός θεός της Ρωμαϊκής πολιτείας και συμπεριελήφθη στους πρώιμους προδρόμους της «Καπιτωλιανής τριάδας», μαζί με τον **Μαρς** (θεό της γεωργίας την εποχή εκείνη) και τον **Γιούπιτερ**. Στη μεταγενέστερη εποχή ωστόσο, ο Κουϊρίνος έγινε λιγότερο σημαντικός, παραχωρώντας

τη θέση του στην μετέπειτα, περισσότερο γνωστή «Καπιτωλιανή τριάδα» (η Γιούνο και η Μινέρβα πήραν τη θέση αυτού και του Μαρς).

(β) **Τριάδα του Καπιτωλίου:** Η **Γιούνο** (λατ. Luno) ήταν κύρια Ρωμαϊκή θεότητα, αντίστοιχη με την Ήρα της Ελληνικής μυθολογίας. Η Γιούνο ήταν σύζυγος του άρχοντα των θεών **Γιούπιτερ** και μητέρα του **Μαρς**. Αποτελούσε την «τριάδα του Καπιτωλίου», μαζί με το Γιούπιτερ και τη **Μινέρβα**. Στην Ετρουσκική μυθολογία, αντίστοιχη θεότητα της Γιούνο είναι η Ούνι.

03. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΣΟΥΜΕΡΙΩΝ

(α) **Νινούρτα - Ενλίλ - Νινλίλ:** Στην Ακκαδική και Σουμεριακή μυθολογία, ο Νινούρτα είναι ο θεός της πόλης Νιππούρ, που συχνά ταυτίζεται με τον **Νινγκίρσου**, ενώ λατρευόταν ως τριάδα μαζί με τους θεούς **Ενλίλ** και **Νινλίλ**, τους γονείς του. Ο Νινούρτα είναι θεός της βροχής και της αστραπής, της γονιμότητας και της γεωργίας. Το όνομά του σημαίνει «**Κύριος της Γης**». Όταν οι "Πινακίδες του Πετρωμένου" κλάπηκαν από το πλάσμα Ανζού, κατάφερε να τις επανακτήσει.

(β) **Ανού - Ενλίλ - Ένκι:** Για τους Σουμερίους και αργότερα για τους Ασσύριους και τους Βαβυλώνιους, ο Άνου (ή Αν) ήταν θεός

του ουρανού και των αστερισμών, **άρχοντας των θεών, των πνευμάτων και των δαιμόνων**. Ο Άνου θεωρείτο ότι είχε την εξουσία να δικάσει όσους είχαν διαπράξει εγκλήματα, ήταν πατέρας των **Ανουάκι** και στην τέχνη απεικονίζεται συνήθως ως **τσακάλι**. Βασικό σύμβολο του Άνου είναι το στέμμα με κέρατα. Ο Άνου ήταν ο γηραιότερος θεός στο πάνθεον της Σουμεριακής μυθολογίας, ενώ αποτελούσε τριάδα μαζί με τον **Ενλίλ**, θεό του ουρανού και τον **Ένκι**, θεό των υδάτων. Ο Άνου συσχετίζεται συχνά με την πόλη Ουρούκ, την αντίστοιχη Βιβλική **Ερέχ** και κατά συνέπεια, πιστεύεται ότι αποτελούσε το αρχικό κέντρο της λατρείας του. Η θεότητα **Ινάννα-Ιστάρ**, που επίσης λατρευόταν στην Ουρούκ, θεωρούνταν σύντροφός του γι' αυτό τον λόγο.

04. ΣΛΑΒΙΚΕΣ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

(α) **ΤΡΙΓΚΛΑΒ: Σβαρόγ - Περούν - Νταζβόγ:** Ο Τρίγκλαβ στη μυθολογία των Σλάβων είναι ένας θεός ή σύμπλεγμα θεοτήτων, αντίστοιχος με τα μοτίβα της Χριστιανικής αγίας Τριάδας και της Ινδουιστικής Τριμούρτι. Ο Τρίγκλαβ είναι η ένωση **3 θεών**, τα μέλη της οποίας ποικίλουν ανά περιοχή και χρονική περίοδο. Αρχικά αποτελούνταν από τον Σβαρόγ, τον Περούν και τον Νταζβόγ, ο οποίος αργότερα αντικαταστάθηκε από τον **Σβάντεβιτ** ή **τον Βέλες**. Συνήθως περιγράφεται ως μια μείξη των άνωθεν θεοτήτων ή ως απόγονός τους. Σύμφωνα με ένα μύθο, ο Τρίγκλαβ καλύπτεται από ένα πέπλο, τόσο ιερός και απρόσιτος που δεν μπορεί να διακρίνει τις κακίες των ανθρώπων και δεν εμφανίζεται ποτέ σε θνητούς. Απεικονίζεται ως άνδρας που έχει **3 κεφάλια** και χρυσές λωρίδες να καλύπτουν τα μάτια του, ενώ πολλές φορές και τα 3 κεφάλια του είναι **ζωόμορφα**.

(β) **Η τριάδα ΖΟΡΙΑ:** Με το όνομα **Ζόρια** ή **Ζάρια** ή **Ζβέζντα** (διαφορετικές από την θεότητα Ζάρια) στη Σλαβική μυθολογία, αποκαλούνται οι **3** θεές-φύλακες, που ταυτίζονταν με την "Αουρόρα". Εκπροσωπούν το «Άστρο της Αυγής», το «Άστρο του Εσπερινού» και το «Άστρο του Μεσονυχτίου», αν και η τελευταία συχνά παραλείπεται. Σχετίζονται με το γάμο, την προστασία και τους

εξορκισμούς. Προσέχουν και φυλάσσουν το λαγωνικό του ουρανού να μην καταβροχθίσει τον αστερισμό της Μικρής Άρκτου. Αν σπάσει η αλυσίδα και χαθεί ο αστερισμός, σύμφωνα με το θρύλο θα έρθει το **τέλος του σύμπαντος**. Σε κάποιους μύθους, η Ζόρια της Αυγής ήταν σύζυγος του **Μιέσιατς**, του θεού της Σελήνης, και ήταν κύρια θεότητα στο πάνθεον. Κατ' άλλους μύθους, οι **3 Ζόρια** είναι παρθένες θεότητες που πλευροκοπούν τον ήλιο.

05. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΕΤΡΟΥΣΚΩΝ

Τίνια - Μένρβα - Ούνι: Στη μυθολογία των Ετρούσκων ο **Τίνια** ήταν ο μεγαλύτερος θεός των ουρανών, σύζυγος της Θάλνα ή της **Ούνι**, η οποία είναι η υπέρτατη θεά και προστάτιδα της πόλης Περούτζια. Ο Τίνια μαζί με τις θεότητες **Μένρβα και Ούνι** αποτελούσε την ισχυρή τριάδα, που ήταν αντίστοιχη της Ρωμαϊκής τριάδας του Γιούπιτερ, της Μινέρβα και της Γιούνο. Σαν θεότητα, είναι αντίστοιχη με τον άρχοντα των θεών Δία της Ελληνικής μυθολογίας. Με την Ούνι απέκτησε ένα γιο, τον **Χέρκλε**.

06. Η "ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΗ" ΤΡΙΑΔΑ ΤΟΥ ΗΣΙΟΔΟΥ

Χάος - Γαία - Έρωσ: Στη Θεογονία του Ησίοδου, το Χάος, η Γαία και ο Έρωσ αποτέλεσαν την «πρωταρχική» τριάδα απ' την οποία γεννήθηκαν οι θεοί της μυθολογίας. Η **Νύχτα** άφησε στους κόλπους του Ερέβους το **Κοσμικό Αυγό** οπότε και δημιουργήθηκαν το **Χάος**, η **Γαία**, ο **Τάρταρος** (τα σπλάχνα της Γαίας) και ο **Έρωτας**. Κατά άλλες εκδοχές, το Χάος προϋπήρχε όλων και από αυτό δημιουργήθηκαν τα παιδιά του, η Γαία, ο Τάρταρος, ο Έρωσ ή Φάνης, η Νύχτα και ο Έρεβος.

07. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΙΡΛΑΝΔΩΝ

(α) **Μόρριγκαν - Μπαβ - Μάχα:** Η Μόρριγκαν (Ιρλ. Mórríghan ή Mór-Ríogain) είναι μια φιγούρα της Ιρλανδικής μυθολογίας, είναι η Μαύρη θεά της μάχης, της γονιμότητας και του αγώνα. Το όνομά της σημαίνει «**Τρόμος**» ή «**Μεγάλη Βασίλισσα**» ή «**Βασίλισσα Φάντασμα**», επίθετα που ταιριάζουν απόλυτα σε αυτήν. Αποτελεί μέρος μιας τριαδικής θεότητας, μαζί με την **Μπαβ** (Badb) και

την **Μάχα** (Macha), άλλες φορές και με την **Άνανν**. Εμφανίζεται ως "απλή θεά", ή ως μια ισχυρή "τριπλή θεά", που αποτελείται από τη νεαρή **Μάχα**, τη μητέρα **Μπαβ** και τη σοφή γριά **Μάχα**.

Αντιστοιχεί με την **Αληκτώ** από τις Ερινύες ή το τέρας **Λάμια** της Ελληνικής μυθολογίας. Συσχετίζεται με τον πόλεμο και το θάνατο στο πεδίο της μάχης, σαν τις Γερμανικές Βαλκυρίες, ενώ κάποιες φορές εμφανίζεται σαν κοράκι, οiwνός ολέθρου, ο δε συσχετισμός της με τη βοσκή βοοειδών υποδηλώνει μια θεότητα της γονιμότητας της γης. Πάλευε η ίδια σε μάχες ή άλλες φορές πετούσε με μορφή κορακιού πάνω από τους πολεμιστές και η κραυγή της ήταν πολύ πιο δυνατή από τις κραυγές 1000 ανδρών.

(β) **Γκρέιν - Έιν - Φέννελ:** Η Ιρλανδική θεότητα Grainne είναι η «Βασίλισσα του χειμώνα», είναι **θεά του Σκότους**, φυτεύοντας σπόρους κατά τη διάρκεια του χειμώνα, αλλά είναι και **Ηλιακή Θεά**, καλωσορίζοντας την αναγέννηση της άνοιξης. Την τιμούσαν κατά το θερινό ηλιοστάσιο και στον πρώτο θερισμό στις αρχές Αυγούστου με φωτιές και λιτανείες πυρσών στην κορφή του ιερού της λόφου στο **Λάινστερ** της Ιρλανδίας. Κατάλοιπα αυτών των γιορτών υπάρχουν ακόμα και σήμερα σε παραδοσιακές τελετουργίες. Ως Ηλιακή Θεά και ειδική των βοτάνων, είναι κυρίαρχος στα βότανα, στη γνώση, στον ήλιο και στη φωτιά. Είναι μέρος της τριαδικής θεότητας ή της «**τριπλής θεάς**», που αποτελείται από την **ίδια** και τις αδελφές της, **Έιν** και **Φέννελ**. Οι δύο πρώτες εμφανίζονται ως θεές που επισκέπτονταν τα λιβάδια και τις κορφές των λόφων για να προστατέψουν και να θρέψουν

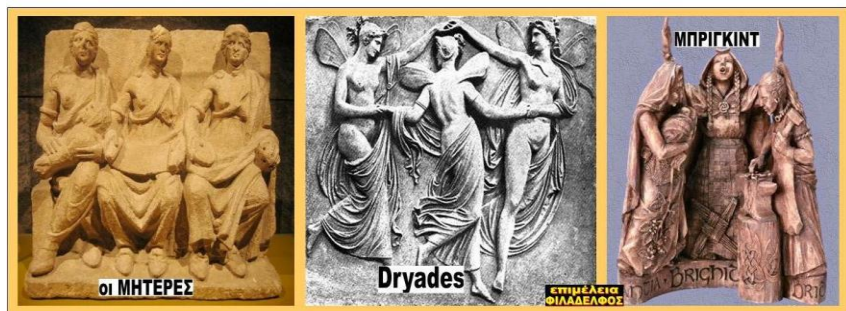
τη γη, τους ανθρώπους και τα ζώα. Προσέξτε στη φωτογραφία, πάνω από το κεφάλι της Γκρέιν υπάρχει το σύμβολο "**τραϊκούέ-τρα**", το οποίο είναι η τομή από την ταύτιση 3 ηλιακών δίσκων που αντιπροσωπεύουν την τριαδική θεότητα.

08. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΚΕΛΤΩΝ

(α) **ΜΠΡΙΓΚΙΝΤ**: Η Μπρίγκιντ είναι μια κλασική **Κελτική** τριαδική θεότητα, η οποία σχετίζεται με τη φωτιά και οι 3 εκφάνσεις της είναι οι ακόλουθες:

- **Η φωτιά της έμπνευσης**, σαν προστάτρια της ποίησης.
- **Η φωτιά της σπιτικής εστίας**, σαν προστάτρια της ίασης και της γονιμότητας.
- **Η φωτιά των καμινιών**, σαν προστάτρια της σιδηρουργίας και των πολεμικών τεχνών.

Η Μπρίγκιντ είναι η θεά της **Ιερής Φωτιάς** του Κίλντερ και συχνά θεωρείται η **Λευκή Κόρη** της τριαδικής θεότητας. Λόγω της Φλόγας της Έμπνευσης και της σχέσης της με τα δένδρα βελανιδιάς, θεωρείται προστάτρια των **Δρυϊδων**. Στις 2 Φεβρουαρίου γινόταν η γιορτή **Ίμπολκ**, προς τιμήν της Μπρίγκιντ, που αναγγέλλει τον ερχομό της άνοιξης μετά το χειμώνα της Κάλιαχ Βερ. **Το φίδι της Μπρίγκιντ** έβγαινε από το λοφίσκο του, όπου βρισκόταν σε χειμερία νάρκη και η συμπεριφορά του καθόριζε τη διάρκεια που απέμενε για το τέλος του χειμώνα. Την περίοδο αυτή, η Μπρίγκιντ ενσαρκώνει τη νύφη, παρθένο ή αγνή κοπέλα και προστατεύει τις ετοιμόγεννες γυναίκες.

(β) **ΟΙ 3 ΜΗΤΕΡΕΣ:** Πρόκειται για **θηλυκές** θεότητες των Κελτών οι οποίες λατρεύτηκαν στη βόρειο-δυτική Ευρώπη, από τον 1ο έως τον 5ο αιώνα μ.Χ. **Αποτελούσαν ομάδα τριών θεοτήτων και θεωρούνται προστάτριες της οικογένειας.** Σημαντικό στοιχείο παραμένει για την Κελτική θρησκεία το θέμα της **τριάδας**. Οι Κελτικοί θεοί παρουσιάζονται σε τριάδες και η Κελτική λογική για την αντίληψη των θεοτήτων επικεντρώνεται σε τριάδες. Αναμφίβολα, αυτή η τριαδική λογική επέδρασε ευμενώς για την πρόσληψη του Χριστιανισμού από τα βόρειο-ευρωπαϊκά πολιτισμικά μοντέλα.

09. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ

Ταράνγκα, Μάουι και Τίκι-τίκι:

Στη Νέα Ζηλανδία, η φυλή των Μαορί έχουν την δική τους τριάδα, που αποτελείται από τους Ταράνγκα, Μάουι και Τίκι-τίκι.

10. «Δ Ε Κ Α Ν Ο Ι» ΔΩΔΕΚΑ ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΑΣΤΡΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ

Ίσως πολλοί να μην έχουν ακούσει ποτέ και να μην γνωρίζουν τι είναι οι «**Δεκανοί**». Πίσω από την ονομασία αυτή κρύβονται **αρχαίες τριαδικές θεότητες**, οι οποίες και σήμερα είναι αποδεκτές, λόγω του ότι είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την **αστρολογία** και τα **ζώδια**, τα οποία έχουν σε ολόκληρο τον κόσμο πλήθος φανατικών "πιστών". Για τον λόγο αυτό θα ασχοληθούμε στο παρόν κεφάλαιο και με τους **τριαδικούς Δεκανούς**, που αποτελούν πλέον αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής μας ζωής. Πρόκειται για μία ακόμα αναβίωση ειδωλολατρικής λατρείας μέσα στον Χριστιανισμό και αυτή τη φορά περιβάλλεται και με **ένδυμα επιστημονικό**, άλλωστε δεν είναι η πρώτη φορά που ο Διάβολος χρησιμοποιεί τη μέθοδο αυτή για να εξαπατήσει τον σύγχρονο πολιτισμένο άνθρωπο, που με περισσή υπερηφάνεια καυχιέται ότι έχει πλέον απορρίψει τα είδωλα!

Οι **Δεκανοί** (Αιγυπτιακά "bakiu") είναι **36 αστέρες**, που αποτελούν **ομάδες** (πρόκειται για μικρούς αστερισμούς), που ανατέλλουν διαδοχικά στον ορίζοντα, κατά την περιστροφή της Γης.

Η ανατολή κάθε Δεκανού όριζε την **αρχή μιας δεκανικής ώρας της νύχτας** για τους αρχαίους ΑΙΓΥΠΤΙΟΥΣ και αυτοί χρησιμοποιούνταν σαν ΑΣΤΡΙΚΟ ΡΟΛΟΪ, τουλάχιστον από την 9η ή 10η Δυναστεία (περ. 2100 π.Χ.). Η αρχαίοι Έλληνες τους ονόμαζαν Δεκανούς ή Δέκατα, γιατί η ηλιακή ανατολή τους ήταν κάθε 10 ημέρες (δηλαδή κάθε 10 ημέρες μια νέα ομάδα Δεκανών αστέρων εμφανιζόταν στον ανατολικό ορίζοντα την αυγή, λίγο πριν την ανατολή του ήλιου, μετά από μια περίοδο που δεν ήταν ορατοί) και όταν αυτή η έννοια μεταφέρθηκε στην Ινδία ονομαζόταν **drekanna** στα Σανσκριτικά. Τελικά αυτό το σύστημα οδήγησε σε σύστημα 12 ωρών ημέρας και 12 ωρών νύχτας, που είχαν διαφορετική διάρκεια ανάλογα με την εποχή.

Μετά την εισαγωγή της **Ελληνιστικής αστρολογίας** στην Αίγυπτο, εμφανίστηκαν διάφορα συστήματα, που απέδιδαν αστρολογική σημασία στους Δεκανούς, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να είναι γεμάτοι από προλήψεις και δεισιδαιμονίες. Για παράδειγμα, συνδέθηκαν οι πλανήτες με διάφορες αρρώστιες και την κατάλληλη χρονική περίοδο έπρεπε να φτιαχτούν **φυλαχτά για τη θεραπεία τους**. Με τις "όψεις" (ή τις "φάσεις") των Δεκανών, ένα σύστημα από **3 Δεκανούς** αντιστοιχούσαν σε ένα ζώδιο και στις αρχαίες λατρείες αντιπροσώπευαν **3 θεότητες** ξεχωριστά ή μία τριαδική θεότητα στο σύνολο. Οι Δεκανοί συνέχιζαν να χρησιμοποιούνται και κατά την **Αναγέννηση** στην αστρολογία και τη μαγεία και πολλοί υποστηρίζουν ότι από τους σύγχρονους αστρολόγους δεν λαμβάνονται υπόψη.

Η Αίγυπτος είναι η χώρα που γέννησε του Δεκανούς, οι οποίοι εμφανίστηκαν για πρώτη φορά κατά τη 10η Δυναστεία σε καλύμματα φέρετρων. Η ακολουθία άρχιζε με τον **Σώθι** (Σείριο) και κάθε Δεκανός αποτελούνταν από ομάδα 3 αστέρων, που αντιπροσώπευαν αντίστοιχες **τριαδικές θεότητες**. Ως μέτρο χρόνου, η ανατολή και η δύση των Δεκανών όριζε τις «ώρες» και τα «10ήμερα», που αποτελούσαν το Αιγυπτιακό έτος. Υπάρχουν 36 δεκανοί ($36 \times 10 = 360$ ημέρες), συν 5 μέρες που προστίθενται για να ολοκληρώσουν τις 365 ημέρες του ηλιακού έτους. Οι Δεκανοί μετράνε τον αστρικό χρόνο, το δε ηλιακό έτος

είναι 6 ώρες μεγαλύτερο. Τα έτη βασισμένα στον αστρικό χρόνο, συγχρονιζόταν με τα ηλιακά έτη στο Αιγυπτιακό ημερολόγιο κάθε 1460 χρόνια. Οι Δεκανοί, που απεικονίζονταν στα φέρετρα ύστερων Δυναστειών (για παράδειγμα του Σέτι Α΄) σε σύγκριση με παλιότερων Δυναστειών, δείχνουν αυτή τη διαφοροποίηση μεταξύ αστρικού και ηλιακού έτους.

Στον παρακάτω ΠΙΝΑΚΑ παρατηρούμε ότι υπάρχουν 12 ζώδια και ότι το κάθε ζώδιο ακολουθείται πάντα από 3 Δεκανούς, οι οποίοι ακολουθούν τη λεγόμενη Χαλδαϊκή σειρά των πλανητών. Για παράδειγμα ο Ζυγός ακολουθείται πάντα από την ίδια τριάδα Σελήνη-Κρόνος-Δίας, ή ο Τοξότης ακολουθείται από την τριάδα Ερμής-Σελήνη-Κρόνος. Αυτή είναι η πλανητική σειρά, στην οποία ο Ήλιος είναι στο κέντρο τις διαδοχής, με τους πλανήτες ανάμεσα στον Ήλιο και τη Γη στην μια πλευρά και τους εξωτερικούς πλανήτες στην άλλη.

Πίνακας ΦΑΣΕΩΝ των 36 ΔΕΚΑΝΩΝ			
Ζώδιο	Πρώτος Δεκανός	Δεύτερος Δεκανός	Τρίτος Δεκανός
Κριός	Άρης	ΗΛΙΟΣ	Αφροδίτη
Ταύρος	Ερμής	Σελήνη	Κρόνος
Δίδυμοι	Δίας	Άρης	ΗΛΙΟΣ
Καρκίνος	Αφροδίτη	Ερμής	Σελήνη
Λέων	Κρόνος	Δίας	Άρης
Παρθένος	ΗΛΙΟΣ	Αφροδίτη	Ερμής
Ζυγός	Σελήνη	Κρόνος	Δίας
Σκόρπιος	Άρης	ΗΛΙΟΣ	Αφροδίτη
Τοξότης	Ερμής	Σελήνη	Κρόνος
Αιγόκερως	Δίας	Άρης	ΗΛΙΟΣ
Υδροχόος	Αφροδίτη	Ερμής	Σελήνη
Ιχθείς	Κρόνος	Δίας	Άρης

Επειδή οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, αλλά και οι λοιποί λαοί που είχαν αναπτύξει την αστρολογία και τις απόκρυφες επιστήμες, **ταύτιζαν τους πλανήτες με θεότητες**, οι άνθρωποι ήταν πλήρως δεμένοι και εξαρτημένοι από την κίνηση ή την φάση των πλανητών. Εάν συνέβαιναν φυσικές καταστροφές, τις απέδιδαν στις θεότητες που ταύτιζαν με τους Δεκανούς (πλανήτες) και επειδή ο κάθε Δεκανός αποτελούσε μέρος μιας τριάδας πλανητών, **απέδιδαν τις ιδιότητες αυτές στο ζώδιο που αντιπροσώπευε την τριάδα των Δεκανών** (θεοτήτων). Το αποτέλεσμα ήταν πάντα να προσπαθούν να εξευμενίσουν τις τριαδικές πλανητικές θεότητες, ή το αντίθετο να καταφεύγουν σε αυτές για να ζητήσουν κάτι που θα ήταν προς όφελός τους. Κυρίαρχο ρόλο είχαν οι μάγοι και οι ιερείς της εποχής εκείνης. Κάτι αντίστοιχο γίνεται και σήμερα από τους εκατομμύρια οπαδούς της αστρολογίας, που καταφεύγουν σε κάποιον αστρολόγο ή μέντιουμ (σύγχρονο ιερέα) για να τους λύσει τα προβλήματα και για να τους υποδείξει το μέλλον τους.

5. Η ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

Φθάνοντας στο τέλος της παρουσίασης των τριαδικών θεοτήτων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, εάν θα θέλαμε να δώσουμε και ένα δεύτερο τίτλο στο βιβλίο αυτό, πιστεύω ότι ο τίτλος **«Η ΒΑΒΥΛΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ»** θα αντιπροσώπευε το θέμα μας, για την τριαδικότητα του Θεού, η οποία επιβλήθηκε μέσα από το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως και για να εννοήσουμε ότι "η Βαβυλώνα είναι ΕΔΩ", σήμερα στον 21ο αιώνα, δεν χρειάζεται να εστιάσουμε το θέμα μας μόνον στην τριαδικότητα του Θεού, αυτό θα μας έκρυβε την όλη αλήθεια και θα μας οδηγούσε πιθανόν σε επισφαλή συμπεράσματα. Σε όλα έχει βάλει τη δική του σφραγίδα **«ο άρχων, ο θεός του κόσμου τούτου, ο Διάβολος»** (βλ. Ιωάννης ΙΒ/12:31, Β' Κορινθίους Δ/4:4) επειδή είναι το "αφεντικό" αυτού του κόσμου και διεκδικεί τα δικαιώματά του, Ο κόσμος όλος **«κείται εν τω Πονηρώ»** (Α' Ιωάννου Ε/5:19) και όλες οι ενέργειές του έχουν πλήθος στοιχείων από την αρχαία Βαβυλώνα, κάτι που μπορεί κάποιος να το αντιληφθεί σε όλες της εκδηλώσεις της καθημερινότητάς του.

Εκείνο που είναι άξιο προσοχής με το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως είναι ότι αρχίζει με μια μεγαλειώδη και συγκλονιστική διακήρυξη, η οποία είναι πέρα ως πέρα αληθινή: «**Πιστεύω εις ΕΝΑΝ Θεόν, Πατέρα παντοκράτωρ, ποιητήν ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων**». Ο Θεός που δημιούργησε τον ουρανό και τη γη, τα αόρατα και τα ορατά, ο παντοκράτωρ είναι ο ΕΝΑΣ και ΜΟΝΟΣ Θεός. Αυτή τη μεγαλειώδη διακήρυξη του Λόγου του Θεού για τη μοναδικότητα του Θεού ο Διάβολος τη γνωρίζει και δεν μπορεί να την αρνηθεί: «*Συ πιστεύεις ότι ο Θεός είναι "είς"· καλώς ποιείς· και τα δαιμόνια πιστεύουν και φρίττουν*» (Ιάκωβος Β/2:19).

Από την αρχή του Συμβόλου της Πίστεως συμπεριλήφθηκε η αλήθεια αυτή, για να είναι "**το ΔΟΛΩΜΑ του Σατανά**", ώστε να εισαγάγει την αρχαία Βαβυλώνα στον Χριστιανισμό. Άλλωστε μια τέτοια μεγαλειώδη αλήθεια, ούτε ο Σατανάς μπορεί να την κρύψει, γιατί όλες οι δυνάμεις της κόλασης, γνωρίζοντας ότι ο Θεός είναι ΕΝΑΣ, ότι βδελύσσεται την **ειδωλολατρεία** και ότι απαιτεί την αποκλειστική δόξα, λατρεία και τιμή, «*φρίττουν*» και δεν το αντέχουν αυτό. Ο βασικός στόχος του Διαβόλου είναι αυτός ακριβώς, να διασπάσει τον Θεό από το να είναι "ΕΙΣ" και να τον κάνει "ΤΡΕΙΣ", **για να μειώσει** τη λατρεία προς το πρόσωπό Του και να στρέψει τον άνθρωπο να λατρεύσει τον ίδιο, μέσα από διάφορα σχήματα, τα περισσότερα από τα οποία είναι καλυμμένα και ο άνθρωπος αδυνατεί από μόνος του να τα εννοήσει.

Αρχίζει το κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως με **ΕΝΑ Θεό**, τον Πατέρα, μετά παρουσιάζει τον Υιό, τον οποίο δεν αναφέρει ως τον «*άνθρωπο Χριστό Ιησού*», μέσα στον οποίο κατοίκησε «*παντοπλήρωμα της θεότητας του Πατέρα σωματικά*», αλλά τον παρουσιάζει ως ένα **ΔΕΥΤΕΡΟ Θεό**, τον "Θεό Υιό" που προϋπήρχε και έλαβε σάρκα και οστά: «*...Κατελθόντα και εκ των ουρανών και σαρκωθέντα εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της παρθένου και ενανθρωπήσαντα*». Εφόσον προϋπήρχε ως "Θεός Υιός", άφησε τη δόξα του στον ουρανό και έλαβε ανθρώπινη μορφή. Τέλος, εισαγάγει και έναν **ΤΡΙΤΟ Θεό**, το οποίο ονομάζει "το Πνεύμα το Άγιον" και εδώ (*προσέξτε!*) είναι το σχήμα το οξύμωρο ή είναι η

μεγάλη αντίφαση, που είναι ότι, ενώ το "Πνεύμα" **εκπορεύεται** από τον Πατέρα (που σημαίνει ότι είναι ο ίδιος ο Πατέρας και το Πνεύμα Του «εκ...», βγαίνει έξω από Αυτόν) απαιτεί την ίδια προσκύνηση και λατρεία με τα άλλα 2 πρόσωπα: «...**Το συν Πατρί και Υιό ΣΥΜπροσκυνούμενον και ΣΥΝδοξαζόμενον, το λαλήσαν δια των προφητών**». Έχει πείσει τον άνθρωπο ότι ο Θεός είναι τριαδικός και σαν απόδειξη αυτού, του παρουσιάζει ότι η Βίβλος αναφέρεται και σε "Πατέρα", και σε "Υιό" και σε "Άγιον Πνεύμα". Φυσικά ο Διάβολος θα βρει ερείσματα μέσα στην Βίβλο και θα τα διαστρεβλώσει, ώστε να επιτύχει το στόχο του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι Διάβολος έχει ακόμα και την Γραμματική εκμεταλλευτεί, καθόσον έχοντας περάσει στη συνείδηση των ανθρώπων ότι το 3ο πρόσωπο του τριαδικού Θεού είναι το «Άγιον Πνεύμα», παντού η λέξη «Άγιον» γράφεται με κεφαλαίο "Α" (τουλάχιστον στα Ελληνικά κείμενα), γιατί αυτό γραμματικά έχει και την έννοια ενός διαφορετικού προσώπου και όχι κάποιας ιδιότητας, γιατί τότε θα γραφόταν με μικρό "α". Η λέξη «άγιος» με μικρό "α" σημαίνει «**ξεχωριστός**». Οι ζώντες πιστοί μέσα στην Καινή Διαθήκη αποκαλούνται «**άγιοι**», έχουν ξεχωρίσει από τον κόσμο (βλ. Ρωμαίους Α/1:7, ΙΕ/15:25-31, Α΄ Κορινθίους Α/1:2, Β΄ Κορινθίους Α/1:1, κλπ).

Το πρωτότυπο κείμενο της Καινής Διαθήκης στα αρχαία χειρόγραφα ήταν γραμμένο μόνο με **κεφαλαία** γράμματα και οι λέξεις ήταν μεταξύ τους κολλημένες, χωρίς αποστάσεις μεταξύ τους. Μετά τον 9^ο αιώνα στα χειρόγραφα ήταν και με πεζά (μικρά) γράμματα, αλλά και πάλι οι λέξεις ήταν κολλημένες μεταξύ τους. Ο ΘΕΟΣ Πατέρας, τον οποίο μας αποκαλύπτει η Βίβλος και λατρεύουμε, αναφέρεται (1) ότι είναι «**Πνεύμα**» και (2) ότι είναι «**άγιος**». Αφού ο Θεός είναι ΚΑΙ «Πνεύμα» ΚΑΙ «άγιος», **τότε το «Πνεύμα του Θεού» τι είναι;** Είναι «άγιον Πνεύμα».

Και η ψευδοδιδασκαλία προχωρά ακόμα πιο πέρα. Αναφέρει το Σύμβολο της Πίστεως ότι το Άγιον Πνεύμα (με κεφαλαίο το "Α") είναι το «**λαλήσαν διά των προφητών**», είναι αυτό που είχαν προαναγγείλει οι προφήτες. Δηλαδή, κατά τους συντάκτες του κειμένου, οι προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης διακήρυζαν ότι μια

ημέρα ο Θεός, **ο οποίος είναι «Πνεύμα»** (το **1ο** πρόσωπο της αγίας Τριάδας), θα στείλει το **3ο** πρόσωπο της αγίας Τριάδας (το άλλο «Πνεύμα») να κατοικήσει μέσα στις καρδιές των ανθρώπων. Μέσα σε όλες τις προφητικές διακηρύξεις της Παλαιάς Διαθήκης διαβάζουμε ότι ο ίδιος ο Πατέρας Θεός, θα κατοικήσει μέσα στις καρδιές των αγίων Του, δίνοντάς τους από το **δικό Του** Πνεύμα.

- Στον Ιωήλ διαβάζουμε: «...*Και μετά ταύτα θέλω εκχέει το πνεύμα **ΜΟΥ** επί πάσαν σάρκα· και θέλουν προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας· οι πρεσβύτεροί σας θέλουν ενοπνιασθεί ενύπνια, οι νεανίσκοι σας θέλουν ιδεί οράσεις*» (Ιωήλ Β/2:28).
- Ο προφήτης Ησαΐας το διακηρύττει: «...*Διότι θέλω εκχέει ύδωρ επί τον διψώντα και ποταμούς επί την ξηράν· θέλω εκχέει το πνεύμα **ΜΟΥ** επί το σπέρμα σου και την ευλογίαν μου επί τους εκγόνους σου*» (Ησαΐας ΜΔ/44:3). Το τονίζει ο Κύριος ότι "θα εκχέω από το Πνεύμα ΜΟΥ" και γνωρίζουμε ότι η προφητεία αυτή εκπληρώθηκε την ημέρα της Πεντηκοστής (βλ. Πράξεις Β/2:17-18).
- Πάλι στον Ησαΐα διαβάζουμε μία προφητεία που αναφέρεται στον Ιησού: «*Πλησιάσατε προς Εμέ, ακούσατε τούτο· απ' αρχής δεν ελάλησα εν κρυπτώ· αφότου έγεινε τούτο, εγώ ήμην εκεί και τώρα Κύριος ο Θεός απέστειλεν **ΕΜΕ** (τον άνθρωπο Χριστό Ιησού) και το **ΠΝΕΥΜΑ ΑΥΤΟΥ***» (Ησαΐας ΜΗ/48:16). Εδώ, προφητικά μιλά ο Κύριος Ιησούς και λέγει ότι ο Θεός (ο Πατέρας) έστειλε "**Εμέ**" και το "**Πνεύμα Του**".

Το Σύμβολο της Πίστης αρχίζει με μια μεγάλη διακήρυξη, ότι ο Θεός είναι ΕΝΑΣ, αλλά στη συνέχεια και μέχρι το τέλος του αρχίζει να διαφοροποιείται και εισαγάγει διδασκαλίες, αντίθετες από τον θεόπνευστο Λόγο του Θεού, αρχίζει να συστήνει 3 θεία πρόσωπα, **συμ**προσκυνούμενα και **συν**δοξαζόμενα. Οι προφίτες δεν "λάλησαν" αυτό, αλλά μίλησαν για το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων, το οποίο θα κατοικούσε χωρίς μέτρο μέσα στον κεχρισμένο Του τον Ιησού. **Είναι το ίδιο Πνεύμα που κατοικεί και μέσα στις καρδιές των πιστών.**

Το Σύμβολο της Πίστεως είναι το θεμέλιο του τριαδικού δόγματος, επάνω στο οποίο στηρίζεται όλο το σύστημα και των 3 μεγάλων δογμάτων της Χριστιανοσύνης (Ορθόδοξοι, Καθολικοί και Διαμαρτυρόμενοι). Οι μνημένοι στην "αγία Τριάδα" διακηρύττουν **3** θείες υποστάσεις, **3** θεία πρόσωπα, κάτι που οι **μη** μνημένοι τριαδικοί το αρνούνται ή έχουν μεγάλη σύγχυση για το ποια είναι η αλήθεια. Η Βίβλος αναφέρει **2** πρόσωπα, αλλά όχι **2** θεούς, μας αναφέρει τον «**ΘΕΟ Πατέρα**» και τον «**ΑΝΘΡΩΠΟ Χριστό Ιησού**», μέσα στον οποίο κατοίκησε με πληρότητα το άγιο Πνεύμα του Θεού Πατέρα, ήταν ο «**Πατήρ εν των Υιῶ**».

Ο Ιησούς ήταν η ορατή εικόνα του άορατου Θεού (Κολοσσαείς Α/1:15), ήταν η ακτινοβολία της δόξας και «**ο χαρακτήρ της υποστάσεως (όχι ΤΩΝ υποστάσεων) του Πατέρα**» (Εβραίους Α/1:3), ήταν η φανέρωση του Γιάχβε της Παλαιάς Διαθήκης (βλ. Α' Τιμόθεου Γ/3:16, Β' Κορινθίους Ε/5:19).

Ο Ιησούς δεν ήταν «**Θεός**», χωρίς το οριστικό άρθρο "ο", που σημαίνει ένας ακόμα θεός, αλλά ήταν «**ο Θεός**», ήταν η φανέρωση του ΕΝΟΣ και ΜΟΝΟΥ Θεού που υπάρχει, του Πατέρα και συνέχεια ο ίδιος το διακήρυττε, λέγοντας «**...όστις είδεν ΕΜΕ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ ...Εγώ είμαι εν (μέσα) τω Πατρί και ο Πατήρ είναι εν Εμοί**», (Ιωάννης ΙΔ/14:9-10).

Σε κάποια άλλη περίπτωση ο Ιησούς είπε «**Εγώ και Πατήρ ΕΝ είμεθα**», δεν είπε «**εγώ και Πατήρ ΕΙΣ είμεθα**» (Ιωάννης Ι'/10:30). Το "ΕΝ" σημαίνει ενότητα 2 προσώπων, αλλά όχι 2 Θεών, εδώ έχουμε ταύτιση της θείας φύσης ΠΑΤΕΡΑ, με την ανθρώπινη φύση του ΥΙΟΥ, είναι "ο Πατήρ εν τω Υιῶ", γι' αυτό ο Ιησούς δεν είναι το 2ο πρόσωπο τη αγίας Τριάδας, αλλά είναι η φανέρωση του Αληθινού Θεού: «**Εξεύρομεν δε ότι ο Υιός του Θεού ήλθε και έδωκεν εις ημάς νόησιν, διά να γνωρίζωμεν τον Αληθινόν· και είμεθα εν τω Αληθινῶ, εν τω Υιῶ αυτού Ιησοῦ Χριστώ. Ούτος (ο Ιησούς) είναι ο αληθινός Θεός και η ζωή η αιώνιος**» (Α' Ιωάννου Ε/5:20) και λέγοντας αυτά τα λόγια ο Ιωάννης κλείνει το κεφάλαιό του με μια μεγάλη και συγκλονιστική επισήμανση, την οποία πρέπει να γνωρίζουν όλα τα αναγεννημένα παιδιά του Θεού «**Τεκνία, ΦΥΛΑΞΑΤΕ εαυτούς από των ειδώλων**» (Ε/5:21).

Αυτές οι αλήθειες δεν υπάρχουν στο Σύμβολο της Πίστεως, είναι κρυμμένες, θα έρθει όμως η στιγμή που η Νύμφη εκκλησία του Ιησού, η εκκλησία των εσχάτων καιρών θα ντυθεί με δόξα και με δύναμη και πριν αρπαχτεί στον ουρανό σε συνάντηση του Κυρίου, θα διακηρύξει ότι θα κλείνει «εις το όνομα του Ιησού παν γόνυ επουρανίων, και επιγείων, και καταχθονίων, και πάσα γλώσσα να ομολογήση ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος εις δόξαν Θεού Πατρός» (βλ. Φιλιππησίους Β/2:9-11).

Η ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ:

Δεισιδαιμονίες, προλήψεις, δοξασίες, τύχη, γούρια (**ματάκια, ρόδια, πέταλα, στεφάνια, κλπ**), ιερατείο, λατρεία ανθρώπων (αγίων), λατρεία θεοτήτων με νέες ονομασίες, προσκύνηση εικόνων και αγαλμάτων, λιτανείες εικόνων, λατρεία λειψάνων, τριαδικές θεότητες, γλυπτά και εικόνες που δακρύζουν ή που κινούνται, λιβάνια, κεριά, μνημόσυνα, τάματα και δωροδοκία του Θεού, σημείο του σταυρού, τίμιο ξύλο για φυλακτό, εξομολογήσεις, γιορτές μικρές και μεγάλες, Χριστούγεννα, Πάσχα, πανάρχαια ήθη και έθιμα, απόκριες, παγανιστικά και σατανικά σύμβολα (**πεντάλφες, ισόπλευρα τρίγωνα, ηλιακοί δίσκοι, φίδια, ο αριθμός 3, το σύστημα του Σατανά 666, τραϊκουέτρα, κλπ**), μυστικές εταιρίες, ψευδοδιδασκαλίες, πλάνες, αστρολογία, ζώδια, ξεμάτιασμα, οιονοσκοπία, παραφυσικά φαινόμενα, πνευματισμός, αποκρυφισμός, μαγεία, ταρώ, χαρτομαντεία, καφεμαντεία, νεκρομαντεία, αναστενάρια ...**και ο κατάλογος δεν τελειώνει.**

Όλα αυτά είναι η «μεγάλη» κληρονομιά του συστήματος της Βαβυλώνας επάνω στους ασεβείς και επάνω σε όσους έχουν ξεφύγει και δεν ακολουθούν την υγιαίνουσα διδασκαλία της Αγίας Γραφής, που ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 45 ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ ΘΕΟΤΗΤΩΝ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΧΩΡΑ - ΣΧΟΛΙΑ
01.	Νεβρώδ, Σεμίραμις, Θαμμούζ	ΒΑΒΥΛΩΝΑ
02.	Ιστάρ, Σιν, Σαμάς	
03.	Όρισις, Ίσις, Όρος	ΑΙΓΥΠΤΟΣ Τριάδα Μέμφιδας Τριάδα Θηβών Τριάδα Ελεφαντίνης Εννεάδα Ηλιούπολης (3 τριάδες)
04.	Άμμων Ρα, Ίσις, Όσιρις	
05.	Άμμων Ρα, Ραμσή Β', Μουτ	
06.	Οι 3 από τους 10 Σεφιρώθ	
07.	Πτα, Σεκχμετ, Νεφερτέμ	
08.	Άμων, Μουτ, Κχονσου	
09.	Κνουμ, Σατέτ, Ανουκέτ	
10.	1. Ατούμ, Σου, Τεφνούτ 2. Γκεμπ, Νουτ, Όσιρις 3. Ίσις, Σετ, Νέφθυς	
11.	Σελήνη, Ουρανός, Ήλιος	ΣΥΡΙΑ
12.	Κουΐρίνος, Μαρς, Γιούπιτερ	ΡΩΜΗ Τριάδα Καπιτωλίου
13.	Γιούνο, Γιούπιτερ, Μινέρβα	
14.	Νινούρτα, Ενλίλ, Νινλίλ	ΣΟΥΜΕΡΙΟΙ
15.	Ανού, Ενλίλ, Ένκι	
16.	Εκάτη, Δήμητρα, Περσεφόνη	ΕΛΛΑΔΑ οι 3 Μοίρες οι 3 Χάριτες οι 3 Ερινύες οι 9 Μούσες (3 τριάδες) οι 3 Ώρες
17.	Κλωθώ, Λάχεσις, Άτροπος	
18.	Αγλαΐα, Ευφροσύνη, Θάλεια.....	
19.	Αληκτώ, Μέγαιρα, Τισεφόνη.....	
20.	1. Κλειώ, Ευτέρπη, Θάλεια 2. Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ερατώ 3. Πολύμνια, Ουρανία, Καλλιόπη	
21.	Θαλώ, Αυξώ, Καρπώ	
22.	Ευνομία, Δίκη, Ειρήνη	

23.	Αχούρα Μάζντα, Αριμάν, Μίθρας	ΖΩΡΟΑΣΤΡΙΣΜΟΣ
24.	Τριμούτι: Βράχμα, Βισνού, Σίβα	ΙΝΔΟΥΪΣΜΟΣ θηλυκή τριάδα
25.	Ντεβάκι, Βισνού, Κρίσνα	
26.	Σαρασουάτι, Λακσμι, Παρβάτι	
27.	Νάρα, Νάρι, Βιράντι	ΒΟΥΔΙΣΜΟΣ "3 θησαυροί"
28.	Βούδας, Νάρμα, Σάνγκα	
29.	Τρικάγια - το τριπλό σώμα	
30.	Γουανσί, Ντάοντε, Λίνγκμπάο	ΤΑΟΪΣΜΟΣ
31.	Σβαρόγ, Περούν, Νταζβόγ	ΣΛΑΒΟΙ η τριάδα Ζόρια
32.	Αυγή, Εσπερινός, Μεσονύχτιο	
33.	Μόρριγκαν, Μπαβ, Μάχα	ΙΡΛΑΝΔΙΑ
34.	Γκρέιν, Έιν, Φέννελ	
35.	1. Φωτιά της Έπνευσης 2. Φωτιά της Σπιτικής Εστίας 3. Φωτιά των Καμινιών	ΚΕΛΤΕΣ Μπρίγκιντ: τριαδική θεά
36.	Οι 3 Μητέρες	
37.	Ταράνγκα, Μάουι, Τίκι-τίκι	ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ
38.	Πατήρ, Νους - Λόγος, Πνεύμα	ΠΛΑΤΩΝΑΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
39.	Αριθμός 3, Ισόπλευρο τρίγωνο	
40.	Πεντάγωνο, Πεντάγραμμο/Πεντάλφα	
41.	Ηλιακοί δίσκοι, Τρίγωνα, Τραϊκουέτρα	
42.	Εν, Νους, Ψυχή	ΝεοΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ
43.	Πατήρ, Υιός, Άγιο Πνεύμα (3 υποστάσεις, αλλά ένας Θεός)	3 ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΔΟΓΜΑΤΑ οι ΜΗ μνημένοι
44.	Θεός Πατήρ, Θεός Υιός, Θεός Α.Π. (3 ξεχωριστά πρόσωπα - 3 θεοί)	3 ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΔΟΓΜΑΤΑ οι μνημένοι
45.	12 ζωδιακές τριάδες (θεότητες)	36 Δεκανοί

Η Αγία ΤΕΤΡΑΔΑ

Αποτέλεσμα της «Αγίας Τριάδας»
των Α' και Β' Οικουμενικών Συνόδων

**Η εστεμμένη «Βασίλισσα των ουρανών» (Σμίραμις)
πλαισιωμένη από την «Χριστιανική» Αγία Τριάδα!!**

**Οι αναγεννημένοι και βαπτισμένοι με το Πνεύμα Του Θεού,
τι σχέση μπορεί να έχουν με όλα αυτά?
Η Βίβλος διακηρύττει: «Εξέλθετε εκ μέσου αυτών...»**

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΤΟ ΒΔΕΛΥΓΜΑ ΤΗΣ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑΣ

1. ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΕΙΔΩΛΑ

Ο Θεός από τη φύση Του είναι άγιος και απείραστος κακών, η αγιότητά Του δεν μπορεί να συμβιβαστεί με την αμαρτία. Εκείνο το οποίο ιδιαίτερα σιχαίνεται ο Θεός είναι η ειδωλολατρεία, σε κάθε μορφή της, είναι Θεός ζηλότυπος και δεν δίνει τη δόξα Του σε άλλον, δεν μοιράζεται τη δόξα Του με κανέναν άλλον (Ησαΐας ΜΒ/42:8, κλπ). Για τον λόγο αυτό, θέλει ο λαός Του, όλα τα παιδιά Του, να ζουν σε συνεχή αγιότητα και καθαρότητα, θέλει να Τον λατρεύουν «εν Πνεύματι και αληθεία» και να Του δίνουν όλη τη δόξα, όλη την τιμή και όλη τη λατρεία. Αυτό ο Διάβολος το μισεί και κάνει τα πάντα, ώστε να αποτρέψει τον άνθρωπο να έχει αυτή την υπέροχη σχέση με τον δημιουργό Του, κάνει τα πάντα για να πάρει αυτός τη δόξα και τη λατρεία.

Ο Θεός για να προφυλάξει το λαό Του από την ειδωλολατρεία, του έδωσε πολλές εντολές και διατάξεις για το πως θα ενεργεί με κάθε λεπτομέρεια. Η τήρηση των εντολών Του θα έφερνε ευλογία επάνω στο λαό Του, ενώ η αθέτησή τους θα έφερνε κρίση. Η πρώτη από τις 10 εντολές, τις οποίες ο Θεός έδωσε στον Μωυσή επάνω στο όρος Σινά, αναφερόταν στη μοναδικότητά Του και στο πρόσταγμά Του να απέχει ο λαός Ισραήλ από κάθε μορφής λατρείας ειδώλων: «*Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο εξαγαγών σε εκ γης Αιγύπτου, εξ οίκου δουλείας. Μη έχεις άλλους Θεούς πλην Εμού. Μην κάμεις εις σεαυτόν ειδωλον, μηδέ ομοιωμάτινός, όσα είναι εις τον ουρανό άνω, ή όσα εις την γη κάτω, όσα (είναι) εις τα ύδατα υποκάτω της γής· μην προσκυνήσεις αυτά, μηδέ λατρεύσεις αυτά· διότι Εγώ Κύριος ο Θεός σου είμαι Θεός ΖΗΛΟΥΤΥΠΟΣ, ανταποδίδων τας αμαρτίας των πατέρων επί τα τέκνα, έως*

τρίτης και τετάρτης γενεάς των μισούντων με· και κάμνων έλεος εις χιλιάδας γενεών των αγαπώντων με και φυλαττόντων τα προστάγματά μου» (Έξοδος Κ/20:2-6).

Ρητή είναι η διακήρυξη της Βίβλου ότι η προσκύνηση και η λατρεία ανήκει μόνο στον Θεό: *«Κύριον τον Θεόν σου θέλεις φοβέσθαι και Αυτόν θέλεις λατρεύει και εις το όνομα αυτού θέλεις ομνύει. Δεν θέλετε υπάγει κατόπιν άλλων θεών, εκ των θεών των εθνών των περικυκλούντων εσάς, διότι Κύριος ο Θεός σου είναι Θεός ΖΗΛΟΥΠΟΣ εν μέσω σου, διά να μην εξαφεί ο θυμός Κυρίου του Θεού σου εναντίον σου και σε εξολοθρεύσει από προσώπου της γης»* (Δευτερονόμιο ζ'/6:13-15). Την ίδια διακήρυξη έκανε και ο Ιησούς, όταν είχε φερθεί στην έρημο και πειραζόταν από τον Διάβολο, ο οποίος του είπε ότι θα του δώσει όλα τα βασίλεια του κόσμου και τη δόξα του κόσμου εάν πέσει και τον προσκυνήσει. Στην πρόκληση αυτή του Διαβόλου ο Ιησούς απάντησε: *«Υπαγε, Σατανά· διότι είναι γεγραμμένον, Κύριον τον Θεόν σου θέλεις προσκυνήσει και Αυτόν ΜΟΝΟΝ θέλεις λατρεύσει»* (Ματθαίος Δ/4:10).

Ο Διάβολος απαιτεί από κάθε άνθρωπο τη λατρεία και την προσκύνησή του και για να το επιτύχει αυτό, μεταχειρίζεται κάθε μέσο. Η πιο προσφιλής του μέθοδος για να έχει αποτέλεσμα, είναι να τον εξαπατήσει και να τον παραπλανήσει, ώστε να πάρει ο ίδιος τη λατρεία που ανήκει στον Θεό, νομίζοντας ο πιστός ότι προσκυνά τον αληθινό Θεό. Το ίδιο έχει κάνει με τον σύγχρονο "πολιτισμένο" άνθρωπο, αλλά και με τον σύγχρονο αναγεννημένο πιστό, οποίος αυταπατάται, όταν νομίζει ότι δεν προσκυνά πλέον τα αρχαία είδωλα, ησυχάζοντας έτσι τη συνείδησή του και πιστεύοντας ότι ακολουθεί το θέλημα του Κυρίου, αλλά χωρίς όμως να το έχει καταλάβει, βρίσκεται εγκλωβισμένος μέσα στο σύστημα του Διαβόλου, έχοντας και ενεργή συμμετοχή σε αυτό, είτε λίγο ή πολύ, είτε με άμεσο ή με έμμεσο τρόπο. Ο Κύριος διά στόματος Ησαΐα διακηρύττει: *«Εγώ είμαι ο Κύριος· τούτο είναι το όνομά μου· και δεν θέλω δώσει την δόξαν μου εις άλλον, ουδέ την αίνεσίν μου εις τα γλυπτά»* (Ησαΐας ΜΒ/42:8).

Ρητή είναι και η διακήρυξη του Θεού ότι δεν πρέπει ο λαός

Του να κάνει είδωλα και να τα λατρεύει. Αυτό δεν είναι απλά μια αμαρτία, αλλά είναι **το κέντρο της αμαρτίας**, είναι η μεγάλη πτώση και η αποστασία του ανθρώπου, είναι η ανταρσία του ανθρώπου ενάντια στον δημιουργό του Θεό:

ΛΕΥΙΤΙΚΟ ΚΣ'26:1 «...Δεν θέλετε κάμει εις εαυτούς **ΕΙΔΩΛΑ**, ουδέ **ΓΛΥΠΤΑ**, ουδέ θέλετε ανεγείρει **ΑΓΑΛΜΑ** εις εαυτούς, ουδέ θέλετε στήσει λίθον εικονόγλυπτον εις την γη σας, διά να προσκυνείτε αυτόν· διότι εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ ΚΖ'27:15 «**Επικατάρατος ο άνθρωπος, ο οποίος κάμει γλυπτόν ή χωνεντόν, (το οποίο είναι) βδέλυγμα εις τον Κύριον, έργον χειρών τεχνίτου, και θέσει (αυτό) εις απόκρυφο μέρος. Και πας ο λαός θέλει αποκριθεί και ειπεί, ΑΜΗΝ**».

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟ Δ'4:15-19 «15. **Φυλάττετε λοιπόν καλώς τας ψυχάς σας, διότι δεν είδετε ουδέν ομοίωμα, εις την ημέρα κατά την οποίαν ο Κύριος ελάλησε προς εσάς εν Χωρήβ εκ μέσου του πονηρός·** 16. **μήπως διαφθαρείτε, και κάμετε εις εαυτούς είδωλον, εικόνα κάποιας μορφής, ομοίωμα αρσενικού ή θηλυκού, 17. Ομοίωμα κάποιου κτήνους το οποίον είναι επί της γης, ομοίωμα κάποιου πτερωτού ορνέου το οποίον πετά εις τον ουρανόν, 18. ομοίωμα κάποιου έρποντος επί της γης, ομοίωμα κάποιου ιχθύος ο οποίος είναι εις τα ύδατα υποκάτω της γής·** 19. **και μήπως υψώσεις τους οφθαλμούς σου εις τον ουρανόν, και ιδών τον ήλιον και την σελήνην και τα άστρα, πάσαν την στρατιάν του ουρανού, ΠΛΑΝΗΘΕΙΣ και ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΙΣ αυτά και ΛΑΤΡΕΥΣΕΙΣ αυτά, τα οποία Κύριος ο Θεός σου διεμοίρασεν εις πάντα τα έθνη...».**

ΗΣΑΪΑΣ ΜΔ'44:9-11 «...Όσοι κατασκευάζουσιν είδωλα, πάντες είναι ματαιότης· και τα πολυέραστα (πολυαγαπημένα) αυτών είδωλα δεν ωφελούν και αυτοί (οι οποίοι τα κατασκευάζουν) είναι μάρτυρες αυτών ότι ΔΕΝ ΒΛΕΠΟΥΝ, ΟΥΔΕ ΝΟΟΥΝ, διά να καταισχνηθούν. Ποιος έπλασε θεόν ή έχυσεν είδωλον, το οποίον ουδέν ωφελεί; Ιδού, πάντες οι σύντροφοι αυτού θέλουν αισχνηθεί· και οι τεχνίται, αυτοί είναι εξ ανθρώπων...».

ΩΣΗΕ Δ'4:12 «...Ο λαός Μου ερωτά τα ΞΥΛΑ αυτού, και η

ΡΑΒΔΟΣ αυτού αποκρίνεται προς αυτόν, διότι το ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΠΟΡΝΕΙΑΣ επλάνησεν αυτούς και επόρνευσαν εκκλίνοντες από του Θεού αυτών...».

Στην τελευταία περίπτωση, που ο προφήτης Ωσηέ μιλά για «πνεύμα πορνείας», θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη, εκτός την κατά γράμμα ερμηνεία και την πνευματική ερμηνεία, που σήμερα αφορά άμεσα την εκκλησία του Ιησού, που «πορνεύει» πνευματικά με τον κόσμο, που έχει συμβιβαστεί και ταυτιστεί με το σύστημα του κόσμου και έχει γίνει σε πλείστες εκδηλώσεις "φίλος του κόσμου", παρά τις αυστηρές προειδοποιήσεις του Λόγου του Θεού: «*Μοιχοί και μοιχαλίδες, δεν εξεύρετε ότι η φιλία του κόσμου είναι έχθρα του Θεού; Όποιος λοιπόν θελήσει να είναι φίλος του κόσμου, εχθρός του Θεού καθίσταται*» (1άκωβος Δ14:4).

Ίσως ο άνθρωπος Θεού να σκεφτεί και να πει «αυτά δεν αφορούν εμάς σήμερα, εμείς δεν λατρεύουμε πλέον είδωλα και αγάλματα». Αυτή όμως είναι η παγίδα του Διαβόλου, γιατί «**Η ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ**» και ο κόσμος είναι γεμάτος από "είδωλα" που τα λατρεύει και τα προσκυνά με τη σύγχρονή τους μορφή. Κανένα από τα μεγάλα δόγματα του Χριστιανισμού δεν εξαιρείται, όλα τα θρησκευτικά συστήματα έχουν βρεθεί μέσα στη αριστοτεχνικά στημένη παγίδα του εχθρού.

Η Ορθόδοξη και η Καθολική εκκλησία, έχοντας δεχτεί το ιερατείο, έχουν δεχτεί και όλο το λατρευτικό σύστημα της αρχαίας Βαβυλώνας. Κύρια έκφραση της λατρείας τους είναι η προσκύνηση και η λατρεία των ειδώλων μέσα από τις σύγχρονες εικόνες και τα γλυπτά των ονομαζόμενων "αγίων", που έχουν **αντικαταστήσει** τις αρχαίες θεότητες, αποδίδοντες ιδιαίτερη τιμή και λατρεία στη σύγχρονη "Βασίλισσα των ουρανών", έχουν υιοθετήσει όλες τις λατρευτικές δοξασίες της τριαδικής αρχαίας Βαβυλώνας και έχουν ακολουθήσει την πορεία του Νεβρώδ, μια πορεία ανοιχτής ανταρσίας κατά του θελήματος του Θεού.

Συγκρίνοντας ένας ιστορικός ερευνητής και λαογράφος τις αρχαίες λατρευτικές εκδηλώσεις στις εορτές της εποχής εκείνης και κάνοντας και έναν παραλληλισμό με τις σύγχρονες εορταστι-

κές εκδηλώσεις (Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Πάσχα, Απόκριες, εορτασμοί "Παναγίας", τοπικά ήθη και έθιμα, Πρωτομαγιά, κλπ), όχι μόνο δεν θα διαπιστώσει μεγάλες διαφορές, αλλά θα εκπλαγεί από τις πολύ μεγάλες ομοιότητες που παρουσιάζουν μεταξύ τους. **Εποχές** που τις χωρίζουν αιώνες μεταξύ τους, **εποχές** που τεχνολογικά και επιστημονικά δεν έχουν καμιά σχέση μεταξύ τους (γιατί σήμερα ο άνθρωπος κυριαρχεί και στο διάστημα), **εποχές** που σχεδόν σε όλους τους τομείς δεν μπορούν να έχουν κοινά πεδία σύγκρισης και καμιά παράλληλη πορεία, ταυτίζονται όμως (ίσως και απόλυτα) στον θρησκευτικό τομέα, στον λατρευτικό τρόπο τον οποίο οι άνθρωποι εκφράζουν και αποδίδουν τη λατρεία τους προς τον Θεό:

- **Πολυθεΐα** στην αρχαιότητα, το ίδιο και σήμερα μέσα από την πληθώρα των θεοποιημένων αγίων και οσίων, αλλά και των λειψάνων τους.
- **Λατρεία** στην Σεμίραμις και στην Ασάρτη τότε, στη δική τους **«Βασίλισσα των ουρανών»**, το ίδιο και σήμερα με την αναβαπτισμένη νεότερη Βασίλισσα των ουρανών, την «Παναγία», την οποία βλέπουμε σε πολλές παραστάσεις να στεφανώνει και η "αγία Τριάδα" της Καθολικής εκκλησίας και η "αγία Τριάδα" της Ορθόδοξης εκκλησίας. Εδώ έχουμε αναβάθμιση του τίτλου σε **«αγία Τετράδα»**.
- **Τριαδικές θεότητες** τότε, "αγία Τριάδα" και σήμερα, που επιβλήθηκε από τους πρώτους αιώνες του Χριστιανισμού με τη θέσπιση του κειμένου Οικουμενικών Συνόδων.
- **Παγανιστικές εορταστικές εκδηλώσεις** τότε, οι ίδιες και σήμερα και μάλιστα με περισσότερη φαντασία και με καθολική συμμετοχή, ακόμα και αυτών που δεν μπορούν να είναι παρόντες προσωπικά, καθόσον συμμετέχουν από τα μαζικά μέσα ενημέρωσης.
- **Τάματα** τότε στους θεούς τους, τάματα και σήμερα για να δωροδοκήσουν τους αγίους-θεούς, που έχουν πάρει τη θέση της μεσιτείας η οποία ανήκει μόνον στον Ιησού Χριστό.

- **Τελετές μύησης** τότε, το ίδιο και σήμερα μέσα από το λατρευτικό σύστημα κάθε δόγματος.
- **Αγάλματα** πλήθους θεοτήτων στην αρχαιότητα, το ίδιο γίνεται και σήμερα μέσα από την θεοποίηση των εικόνων και των γλυπτών των αγίων, αλλά και από τις προτομές διαφόρων ιστορικών, πολιτικών, κλπ προσωπικοτήτων, των συγχρόνων "ηρώων", όπου μπροστά στους ανδριάντες τους σύσσωμη η πολιτική, στρατιωτική και θρησκευτική εξουσία, μαζί με τον απλό λαό, αποδίδουν σε συγκεκριμένες ημέρες τιμές που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά λατρείας, όπως έκαναν και οι αρχαίοι με τους ανδριάντες και τα λείψανα των ηρώων τους, που πολλοί από αυτούς ήταν "ημίθεοι".
- **Ανηθικότητα και διαφθορά** (πορνεία και ομοφυλοφιλία), που ήταν συνυφασμένα με τις αρχαίες λατρευτικές εκδηλώσεις και αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος τους, το ίδιο υπάρχουν και σήμερα μέσα στους "πιστούς" της κατεστημένης εκκλησίας.
- **Τίποτα, τίποτα** σήμερα δεν είναι διαφορετικό, οι εποχές μπορεί να έχουν αλλάξει, αλλά οι ίδιες αρχαίες λατρευτικές δοξασίες που κυριαρχούσαν τότε, κυριαρχούν και σήμερα στον πολιτισμένο κόσμο μας, απλά έχουν φορέσει το ένδυμα της δικής μας σύγχρονης (μοντέρνας) εποχής.

Η Διαμαρτυρόμενη εκκλησία (Ευαγγελικοί, Πεντηκοστιανοί, κλπ) με εκατομμύρια μέλη της να είναι **αναγεννημένα** σε όλο τον κόσμο (*γιατί υπάρχουν και οι "κατ' όνομα" πιστοί της κίνησης αυτής, όπως υπάρχουν και σε όλα τα δόγματα*), έχει αποδεχτεί το σύστημα της Βαβυλώνας κάτω από άλλη μορφή. Η Βίβλος μας προειδοποιεί ότι όποιος νομίζει ότι στέκεται στο ορθό, ότι ακολουθεί το σωστό, ας προσέχει για να μην πέσει. Χρειάζεται μεγάλη επαγρύπνηση από τον πιστό, γιατί οι καιροί είναι χαλεποί, είναι καιροί πολύ δύσκολοι, οι ημέρες μας είναι πονηρές και ο Διάβολος *«ως λέων ωρνόμενος περιέρχεται ζητών ποιον να καταπιεί»* (Α' Πέτρου Ε/5:8). Ο ίδιος ο Ιησούς είπε ότι ο Διάβολος θα πλανήσει ακόμα και τους εκλεκτούς, θα πλανήσει και αυτούς

που έχουν "επίγνωση" των αληθειών του Λόγου του Θεού. Αυτό σημαίνει ότι το δόλωμά του θα είναι αποτελεσματικό και ο πιστός θα το τσιμπήσει, όταν δεν θα μένει σε ενότητα με τον Κύριο και ατονεί η πίστη του. Εκείνο που είναι πολύ έκδηλο στους αναγεννημένους πιστούς όλων των ομολογιών, των ομάδων και των κινήσεων είναι ότι φανατίζονται με **το δογματικό πιστεύω** της επί μέρους εκκλησίας στην οποία βρίσκονται και δεν μπορούν να αντιληφθούν το δόλωμα του Σατανά, που τους έχει παρασύρει με αριστοτεχνικό και "πονηρό" τρόπο στην αρχαία Βαβυλωνιακή λατρεία με σύγχρονη μορφή.

Ο Θεός είναι αγάπη και βρέχει ευλογίες *«επί δικαίους και αδίκους»*, έχει όμως ιδιαίτερη φροντίδα για τα δικά Του παιδιά και η καρδιά Του ευφραίνεται όταν ο λαός του Τον ευαρεστεί. Σαν στοργικός Πατέρας, με μακροθυμία και περισσή αγάπη δίνει ευλογίες στο λαό Του, ακόμα και όταν δεν Τον ευαρεστούν. Αυτή είναι η πιο μεγάλη παγίδα που στήνει ο Διάβολος και ο πιστοί εύκολα πέφτουν μέσα. Λέγουν *«...αφού ο Κύριος μας ευλογεί, άρα είμαστε στο σωστό»* και έτσι δεν μπορούν να αντιληφθούν τις παγίδες του εχθρού γιατί εφησυχάζουν στις ευλογίες του Κυρίου. Τα αποτελέσματα είναι τραγικά, γιατί άφησαν την Βαβυλώνα να αποκτήσει κυριαρχία επάνω στο λαό του Θεού. Η Βίβλος μας λέγει *«μη δίνετε τόπον εις τον Διάβολο»* και η κυριαρχία που έχει επάνω μας, είναι ανάλογα με το έδαφος που εμείς του παραχωρούμε μέσα στην καρδιά μας.

Έχουμε σιγουριά ότι βρισκόμαστε στο σωστό, ότι έχουμε την "αλήθεια" και ότι απολαμβάνουμε πλούσιες ευλογίες από τον Κύριο, αλλά εάν η καρδιά μας παρουσιάζει σημάδια έπαρσης και από την πνευματική ζωή μας έχει φύγει η απλότητα και η ταπεινότητα, τότε οδηγούμαστε σε επικίνδυνα και ολισθηρά μονοπάτια, που τα αποτελέσματα θα είναι τραγικά. Ο Ρικ Τζόινερ, ο παγκόσμιος γνωστός εργάτης του Θεού, στο βιβλίο του «Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ» (εκδόσεις "ΤΟ ΑΝΩΓΕΙΟ") μας δίνει μια όμορφη όραση πώς μπορεί ο πιστός να πέσει στην πονηρή παγίδα του Διαβόλου: Είδε το λαό του Θεού να είναι ένας ισχυρός στρατός, άρτια εξοπλισμένος, να έχει δύναμη και ισχύ. Η παρουσία του Πνεύμα-

τος του Θεού που κάλυπτε όλους τους πολεμιστές του Κυρίου ήταν τόσο μεγάλη, που ένα λαμπρό φως περιέβαλε όλο το στράτευμα και δεν μπορούσαν να δουν τι ήταν μπροστά τους. Ο στρατός αυτός, φαινόταν πανίσχυρος, αλλά είχε ένα πολύ τρωτό σημείο, το οποίο ήταν **η πολλή δόξα** που είχαν, δεν μπορούσαν οι πολεμιστές να δουν μπροστά τους τις παγίδες τις οποίες τους είχε στήσει ο εχθρός της ψυχής, που ήταν κρυμμένος, **εξαιτίας** του λαμπρού φωτός που τους περιέβαλε.

Αυτή είναι μια εικόνα των πιστών, που νομίζουν ότι "στέκονται" στην αλήθεια και πεισματικά αρνούνται να προχωρήσουν και σε νέες αποκαλύψεις. Τους περιβάλλει η παρουσία του Θεού, αλλά δεν μπορούν να απολαύσουν αυτή την όμορφη σχέση με τον Θεό, γιατί μπροστά τους είναι στημένες εχθρικές παγίδες, τις οποίες αδυνατούν να τις γνωρίζουν, **όταν η καρδιά τους δεν είναι ταπεινή**. Οι πιστοί καυχώνται ότι με την αναγέννησή τους, έκοψαν κάθε αμαρτία με το σύστημα κόσμου, αλλά οι καταστάσεις δείχνουν ότι ζουν μια άλλη διαφορετική εικόνα, από αυτή που περιγράφεται μέσα στην Βίβλο.

Απέριψαν το ιερατείο της Παλαιάς Διαθήκης, γιατί ο Ιησούς το κατήγγησε με τη σταυρική Του θυσία, αλλά δέχτηκαν ένα **"θρησκευτικό κατεστημένο"** που σαν μια νέα μορφή ιερατείου τους εξουσιάζει και δεν μπορούν να προχωρήσουν σε επίγνωση του θελήματος Κυρίου, γιατί μπαίνει ως φραγμός **η δογματική τους θέση**, στην οποία εμμένουν με φανατισμό και με πείσμα, χωρίς ποτέ να αναρωτιούνται «...μήπως δεν είναι έτσι τα πράγματα όπως τα διδάχτηκαν, μήπως υπάρχει και κάτι άλλο πιο πέρα από αυτά που γνωρίζουν;» Το δογματικό τους πιστεύω σε πολλές περιπτώσεις, βρίσκεται και πιο πάνω από την Βίβλο.

Απέριψαν το ιερατείο της Βαβυλώνας με τις παγανιστικές εορταστικές εκδηλώσεις, αλλά συμμετέχουν ενεργά στις **εορταστικές εκδηλώσεις** του κατεστημένου Ορθόδοξου ιερατείου και μάλιστα σε τέτοιο σημείο ταύτισης, που στις λεγόμενες "μεγάλες" εορτές να είναι πολύ δύσκολο κάποιος να ξεχωρίσει **ποιος είναι** ο Ορθόδοξος πιστός που δέχεται τις εορτές αυτές,

κατά το λατρευτικό της εκκλησίας του και **ποιος είναι** ο αναγεννημένος πιστός, που υποτίθεται ότι έχει απορρίψει τις εορτές αυτές, ως καταργηθείσες στην περίοδο της Καινής Διαθήκης.

Απέριψαν το ιερατείο της Βαβυλώνας με τις τριαδικές θεότητες και όλες τις άλλες αρχαίες τριαδικές θεότητες των γύρω λαών, ως ειδωλολατρεία την οποία βδελύσσεται ο Κύριος, αλλά **δέχτηκαν το Σύμβολο της Πίστεως**, το οποίο τους επέβαλε τον τριαδικό Θεό και το δέχτηκαν αβίαστα και χωρίς να εξετάσουν την ορθότητά του ή μη, καθόσον εκ προοιμίου το δέχτηκαν **ως αξιόπιστο**, γιατί συμφωνούσε με το δογματικό τους πιστεύω.

Απέριψαν την προσκύνηση εικόνων και αγαλμάτων, τόσο των αρχαίων θεοτήτων, όσων και των αντίστοιχων θεοτήτων (αγίων) της Ανατολικής και Δυτικής εκκλησίας και στους χώρους λατρείας τους δεν έχουν αναρτήσει εικόνες για να προσκυνούν, αφού η προσκύνηση ανήκει ΜΟΝΟ στον Θεό, αλλά έχουν αναρτήσει σε εμφανέστατο σημείο το τριαδικό Σύμβολο της Πίστεως και το "προσκυνούν" με περισσή ευλάβεια. **Οι Ορθόδοξοι πιστοί**, κατηγορούν όσους δεν προσκυνούν τις εικόνες ως αιρετικούς και πλανεμένους. **Οι αναγεννημένοι πιστοί** στη χώρα μας, Ευαγγελικοί, Πεντηκοστιανοί, κλπ, όσους δεν δέχονται (δεν "προσκυνούν") το Σύμβολο της Πίστεως, επίσης τους κατηγορούν ως αιρετικούς και πλανεμένους. Βλέπουμε ότι υπάρχει μία παράλληλη και εμφανής πορεία μεταξύ των αναγεννημένων και των κατ' όνομα "Χριστιανών" στη χώρα μας.

Απέριψαν τα ήθη και τα έθιμα των αρχαίων ειδωλολατρικών λαών, αλλά όλες οι εκδηλώσεις του είναι γεμάτες από τα ήθη αυτά, με Χριστιανικό μανδύα και το πιο τραγικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι γνωρίζουν την προέλευσή τους και το ομολογούν. Το δικαιολογούν όμως με τη φράση **"εμείς δεν τα πιστεύουμε αυτά"**, αλλά αφού δεν τα πιστεύεις, τότε γιατί τα κάνεις; Η απάντηση είναι απλή και αυτονόητη: Τα κάνεις, γιατί είσαι ακόμα δεμένος με το λατρευτικό σύστημα της Βαβυλώνας και φοβάσαι ότι θα χαρακτηριστείς ως οπισθοδρομικός, ιδιόρρυθμος, ή αντικοινωνικός και δεν έχεις τη δύναμη να πας "ενάντια

στο ρεύμα". Πρέπει να εκζητήσεις από τον Κύριο Ιησού να σε ελευθερώσει, πρέπει να πάρεις τη σταθερή απόφαση να αρέσεις στον Κύριο και όχι στους ανθρώπους. Ας θυμηθούμε τα λόγια του Ιησού: *«Πας λοιπόν ο οποίος με ομολογήσει εμπροσθεν των ανθρώπων, θέλω ομολογήσει και εγώ αυτόν εμπροσθεν του Πατρός μου του εν ουρανοίς. Όποιος δε με αρνηθεί εμπροσθεν των ανθρώπων, θέλω αρνηθεί αυτόν και Εγώ εμπροσθεν του Πατρός μου του εν ουρανοίς»*(Ματθαίος 1' /10:32-33).

Απέρριψαν τις τελετές των αρχαίων λαών, αλλά και της κατεστημένης Ελλαδικής εκκλησίας, αλλά δεν είναι λίγες φορές που έχουν ενεργό συμμετοχή στις τελετές αυτές, ενώ μπορούν να τις αποφύγουν. Για παράδειγμα, δεν πιστεύουν στο νηπιοβάπτισμα, γιατί δεν είναι σύμφωνο με τον Λόγο του Θεού, αλλά το εφαρμόζουν στα παιδιά τους και μάλιστα σε Ορθόδοξη εκκλησία (που την απορρίπτουν δογματικά) και αυτό το κάνουν για κοινωνικούς, οικογενειακούς ή άλλους λόγους, τους οποίους όλοι μας γνωρίζουμε από προσωπικές εμπειρίες.

Απέρριψαν την πολυθεία των αρχαίων ειδωλολατρικών λαών, αλλά οι ίδιοι, λατρεύουν πολλούς άλλους "θεούς", όπως το όμορφο και πλούσιο σπίτι, το ωραίο φαγητό, το ωραίο αυτόκίνητο, την τηλεόραση, τον κινηματογράφο, τη μουσική, την επιτυχημένη καριέρα, την οικονομική άνεση, τη διασκέδαση και τοσα άλλα ευχάριστα που συμβαίνουν στην καθημερινή μας πορεία, τα οποία **δεν είναι αμαρτία**, όταν γίνονται από μια καρδιά η οποία αγαπά τον Κύριο Ιησού και η οποία βάζει πάντα πρώτα τι Αυτός θέλει από τη ζωή μας.

Γίνονται όμως αμαρτία και ΕΙΔΩΛΑ, όταν η καρδιά μας είναι κολλημένη ΜΟΝΟ σε αυτά και έχει απομακρυνθεί από το θέλημα του Θεού στη ζωή μας. Είναι πιστοί άνθρωποι, που σε κάποια περίοδο της ζωής τους σταύρωσαν τη σάρκα, μαζί με τα πάθη και τις επιθυμίες τους (βλ. Γαλάτες Ε/5:24). Στην πορεία όμως οι καταστάσεις άλλαξαν και *«αφού απέφυγον ΤΑ ΜΟΛΥΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ διά της επιγνώσεως του Κυρίου και σωτήρος Ιησού Χριστού, ενεπλήχθησαν πάλιν εις ταύτα και νικούνται, έγιναν εις*

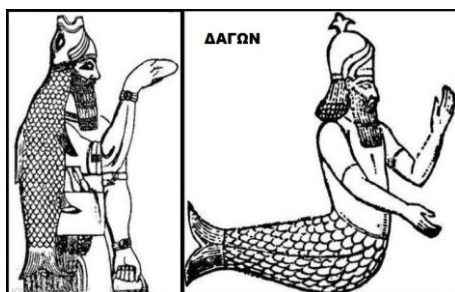
αυτούς τα έσχατα ΧΕΙΡΟΤΕΡΑ των πρώτων» (Β' Πέτρου Β/2:20-21).

Θα πρέπει να γίνει μια αναγκαία και βασική διευκρίνιση, για να μην αφήσουμε κάποιο κενό στον αναγνώστη, που είναι το εξής: Υπάρχουν πολλά πράγματα μέσα στην καθημερινή μας ζωή, που δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως αμαρτία, ότι έχουν γίνει δηλαδή είδωλα, αντίθετα υπάρχουν περιπτώσεις που είναι και αναγκαία, αλλά όταν αυτά γίνονται πάθος, **τότε μετατρέπονται σε είδωλα**. Για παράδειγμα έχουμε το φαγητό, το οποίο όχι μόνο δεν είναι αμαρτία, αλλά είναι απολύτως απαραίτητο καθημερινά να τρώμε, γιατί χωρίς φαγητό ο άνθρωπος θα πεθάνει. Το φαγητό όμως, όταν γίνει πάθος μετατρέπεται σε αμαρτία, γιατί ο άνθρωπος γίνεται λαίμαργος και κοιλιόδουλος και "δεν τρώγει για να ζήσει", αλλά "ζει μόνο για να τρώγει", έχοντας κάνει την κοιλιά του Θεό: *«...Των οποίων το τέλος είναι απώλεια, των οποίων ο Θεός είναι η κοιλιά, και η δόξα αυτών είναι εις την αισχύνη αυτών, οι οποίοι φρονούν τα επίγεια»* (Φιλιππησίους Γ/3:19 - Βλ. Ρωμαίους Ις'/16:18).

Το ίδιο ισχύει και για όλες τις περιπτώσεις στη ζωή μας, που ενώ δεν είναι αμαρτία, **όταν μετατραπούν** στη ζωή μας σε είδωλα, τότε γίνονται αμαρτία. Το να θέλουμε να αποκτήσουμε υλικά αγαθά, όχι μόνο δεν είναι αμαρτία, αλλά επιβάλλεται για μια πιο άνετη ζωή, μέσα στα πλαίσια του εφικτού και του ηθικού. Όταν όμως μας καταλάβει το πνεύμα της πλεονεξίας, τότε έχουμε ξεφύγει από τον αληθινό σκοπό της ζωής και αυτό ενώπιον του Θεού είναι βδέλυγμα, είναι μια πράξη που ο Θεός απεχθάνεται γιατί χαρακτηρίζει την πλεονεξία ως **ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ**: *«Νεκρώσατε λοιπόν τα μέλη σας τα επί της γης, πορνείαν, ακαθαρσίαν, πάθος, επιθυμίαν κακήν και την πλεονεξίαν, η οποία είναι ειδωλολατρεία»* (Κολοσσαείς Γ/3:5).

Για να αποφύγει ο αναγεννημένος πιστός να μπει στον πειρασμό να λατρεύει τα **είδωλα του κόσμου** σε κάθε τους μορφή, η προτροπή του Λόγου Θεού είναι *«...αποχωρισμός από τον κόσμο»*, όχι να φύγει από τον κόσμο, αλλά να πάψει να γίνει κομμάτι του συστήματος του κόσμου, η αποστολή του και η θέση

του είναι να δείχνει το φως που έχει μέσα του: **«Μη ομοζυγείτε με τους απίστους· διότι ποια μετοχήν έχει η δικαιοσύνη με την ανομίαν; ποια δε κοινωνίαν το φως προς το σκότος; Ποια δε συμφωνίαν ο Χριστός με τον Βελιάλ; ή ποια μερίδα ο πιστός με τον άπιστον; Ποια δε συμβίβασιν ο ναός του Θεού με τα είδωλα; διότι **σεις είσθε ναός Θεού ζώντος, καθώς είπεν ο Θεός ότι θέλω κατοικεί εν αυτοίς και περιπατεί, και θέλω είσθαι Θεός αυτών, και αυτοί θέλουν είσθαι λαός μου**» (Β' Κορινθίους ς'/6:14-16).**

Δεν πρέπει ο πιστός να έχει καμιά σχέση με τα είδωλα του κόσμου. Δεν μπορεί ο Θεός να συγκατοικεί με τα είδωλα, γιατί από τη φύση Του είναι άγιος και βδελύσσεται την κάθε μορφής **ειδωλολατρεία**. Δεν πρέπει ο πι-

στός να έχει καμιά σχέση με τα είδωλα του κόσμου. Δεν μπορεί ο Θεός να συγκατοικεί με τα είδωλα, γιατί από τη φύση Του είναι άγιος και σιχαίνεται την ειδωλολατρεία. Στην περίοδο του Νόμου, στην Παλαιά Διαθήκη, η παρουσία του Θεού ήταν μέσα στην Κιβωτό της Διαθήκης. Σε κάποια μάχη με τους Φιλισταίους οι Ισραηλίτες ηττήθηκαν και η Κιβωτός του Θεού έπεσε στα χέρια των Φιλισταίων, οι οποίοι την έφεραν στην πόλη **Αζωτον** και την τοποθέτησαν μέσα στο ναό του θεού τους **Δαγών** (άνθρωπος ψάρι) και κοντά στο άγαλμά του. Την επόμενη ημέρα που μπήκαν οι Αζώτιοι στο ναό βλέπουν τον θεό τους να είναι **«πεσμένος κατά πρόσωπον αυτού επί της γης ενώπιον της Κιβωτού του Κυρίου. Και λαβόντες τον Δαγών, κατέστησαν αυτόν εις τον τόπον αυτού»** (Α' Σαμουήλ Ε/5:1-3). Πηγαίνουν πάλι την επόμενη ημέρα, πολύ νωρίς, και αντικρίζουν ένα χειρότερο θέαμα, όχι μόνο είχε πέσει κάτω ο Δαγών, αλλά το κεφάλι του και οι παλάμες των χεριών του ήταν κομμένες και είχαν κυλίσει μέχρι το κατώφλιο της πόρτας (εδ. Ε/5:4).

Δεν μπορούσε ο Θεός **να συγκατοικεί** με τις σκοτεινές δυνάμεις του Σατανά, γιατί πίσω από το άγαλμα του Δαγών κρυ-

βόταν μια υπερβατική σατανική οντότητα, που μπροστά στην παρουσία του άγιου έπεσε «κατά πρόσωπον αυτού επί της γης ενώπιον της Κιβωτού του Κυρίου» και Τον προσκύνησε. Το ίδιο και ο πιστός σε όλους τους αιώνες και σε όλες τις εποχές δεν πρέπει να έχει καμιά σχέση με τα είδωλα, γιατί τα δύο αυτά δεν συμβιβάζονται «ποια δε συμβίβασιν (έχει) ο ναός του Θεού με τα είδωλα; διότι ΣΕΙΣ (τα παιδιά μου) είσθε ναός Θεού ζώντος». Πίσω από κάθε είδωλο που ο πιστός δέχεται στη ζωή του υπάρχουν πνεύματα πονηρίας που θα θελήσουν να αποκτήσουν εξουσία και κυριαρχία επάνω του και όταν ο πιστός δώσει τόπο στον Διάβολο, αυτό γίνεται πραγματικότητα.

Απέρριψε κάθε μορφής ειδωλολατρίας από τη ζωή σου, **απέρριψε** τα είδωλα της Βαβυλώνας, **απέρριψε** τις εορτές τις Βαβυλώνας, **απέρριψε** τους θεούς της Βαβυλώνας, **απέρριψε** και την τριάδα της Βαβυλώνας, που την έχει εισαγάγει στο Χριστιανισμό παραπλανητικά ως "αγία Τριάδα", γιατί γνώριζε πως, **πίσω από τους τίτλους "Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα"** (ως τριάδα), δεν είναι ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει και φανερώθηκε εν Χριστώ Ιησού, κατοικώντας με πληρότητα μέσα του, δια του Πνεύματός Του. Πίσω από τις ονομασίες αυτές κρύβονται 3 θεότητες με τα ονόματα "θεός ΠΑΤΕΡΑΣ", "θεός ΥΙΟΣ" και "θεός ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ", έχοντας εξαπατήσει τον πιστό και έχοντας κατορθώσει να διασπάσει τη λατρεία του ΜΟΝΟΥ αληθινού που υπάρχει, σε περισσότερα του ενός πρόσωπα, ώστε να φέρει σύγχυση και μείωση της λατρείας του Θεού.

Το έχει πετύχει αυτό ο Διάβολος και γελά, γιατί ενώ οι αναγεννημένοι πιστοί έχουν απορρίψει το ιερατείο της Βαβυλώνας, που επιβλήθηκε από τον Μέγα Κωνσταντίνο και μετά και έχουν απορρίψει όσα το ιερατείο αυτό επέβαλε στην πορεία των αιώνων, έχουν δεχτεί όμως το τριαδικό κείμενο της Νίκαιας, το Σύμβολο της Πίστεως, χωρίς να προβληματιστούν **γιατί έγινε αυτή εξαίρεση**. Γελά ο Διάβολος γιατί, ενώ έχουν δεχτεί ότι πίσω από τις ονομασίες "Βασίλισσα των ουρανών", "Πλατυτέρα των ουρανών" και "Παναγία" δεν είναι η αγία μητέρα του Κυρίου μας, αλλά αρχαίες θεότητες που ανήκαν σε τριάδες, δεν έχουν όμως δεχτεί

ότι το ίδιο γίνεται και με τις ονομασίες "Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα". Το μυστήριο της ανομίας ενεργείται από τα βάθη των αιώνων για την πλήρη επικράτηση της Σατανικής τριάδας.

Βγες έξω από το σύστημα της Βαβυλώνας και μην παίρνεις ΤΙΠΟΤΑ, ακόμα και τα καλά τους, γιατί είναι μολυσμένα: *«Εξέλθετε εκ μέσον αυτών και αποχωρίσθητε, λέγει Κύριος, και μην εγγίσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθεί»* (Β' Κορινθίους ς'6:17-18).

2. Η ΠΡΩΤΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΝΤΟΛΩΝ

Η πρώτη «πασών» (όλων) των εντολών είναι ότι υπάρχει μόνο **ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ** και αυτό το γνωρίζουν τα δαιμόνια και φρίττουν: *«Συ πιστεύεις ότι ο Θεός είναι ΕΙΣ· καλώς ποιείς· και τα δαιμόνια πιστεύουν και φρίττουν»* (Ιάκωβος Β/2:19). Γι' αυτό ο Ιωάννης στις επιστολές του προτρέπει ΝΑ ΦΥΛΑΜΕ ΤΟΥΣ ΕΑΥΤΟΥΣ ΜΑΣ από τα είδωλα: *«Τεκνία, φυλάξατε εαυτούς από των ειδώλων»* (βλέπε, Α' Ιωάννου Ε/5:20-21). Δοξασμένο το όνομά Του γι' αυτές τις αιώνιες αλήθειες που μας αποκαλύπτει μέσα στον Λόγο Του και οι αλήθειες αυτές γίνονται για μας ασπίδα κατά των επιθέσεων του Πονηρού, γίνονται για μας ασφαλή καταφύγια κατά των μεθοδειών του εχθρού της ψυχής μας.

Δεν γνωρίζω το «γιατί», αλλά εάν ρωτήσει κάποιος το 90% των αναγεννημένων πιστών που μελετούν την Βίβλο **«Ποια είναι η ΠΡΩΤΗ εντολή»**, απαντούν αυθόρμητα, χωρίς να σκεφτούν **«Να αγαπάς Κύριο τον Θεό σου με όλη την καρδιά σου, και με όλη την ψυχή σου, και με όλη τη δύναμή σου, και με όλη τη διάνοιά σου και τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου»**, ενώ όλοι οι Βιβλικοί μελετητές και διδάσκαλοι γνωρίζουν τα λόγια του ίδιου του Ιησού στο Μάρκος ΙΒ/12:29, που επαναλαμβάνει το Δευτερονόμιο ς'16:4-5 και αναφέρει ότι η πρώτη ΟΛΩΝ... (το διευκρινίζει «ΠΑΣΩΝ») των εντολών είναι: *«...Άκουε Ισραήλ, ΚΥΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ ΗΜΩΝ ΕΙΝΑΙ ΕΙΣ (ένας) ΚΥΡΙΟΣ»*. Ποιος σήμερα είναι ο πνευματικός Ισραήλ; Είναι το σώμα του Χριστού, είναι η εκκλησία Του, προς την οποία λέγει **«Άκουε ΕΚΚΛΗΣΙΑ, άκουε ΛΑΕ μου, ΚΥΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ ΣΑΣ, ΕΙΝΑΙ «ΕΙΣ» ΚΥΡΙΟΣ...»**, και επειδή ο Θεός σας είναι ΕΝΑΣ και επειδή είναι Θεός σας είναι ζηλότυπος «θα τον

αγαπάς, όχι με μισή καρδιά, αλλά ΜΕ ΟΛΗ την καρδιά σου, όχι με μισή ψυχή, αλλά ΜΕ ΟΛΗ την ψυχή σου, όχι με μισή δύναμη, αλλά ΜΕ ΟΛΗ τη δύναμή σου και ΜΕ ΟΛΗ τη διάνοιά σου...» και τελειώνοντας ο Ιησούς σφραγίζει τα λόγια Του λέγοντας «**αύτη είναι η ΠΡΩΤΗ εντολή**».

Δίνει μία εντολή που αφορά το **ΘΕΟ**, αλλά δεν μένει μόνο εκεί, δίνει και μια (δεύτερη) εντολή που αφορά τον **ΑΝΘΡΩΠΟ**, λέγοντας «*Και ΔΕΥΤΕΡΑ ομοία, αυτή· Θέλεις αγαπά τον πλησίον σου ως σεαυτόν....*». Και συνεχίζει λέοντας ότι από αυτές τις 2 εντολές άλλη (τρίτη) μεγαλύτερη δεν υπάρχει: «*...Μεγαλύτερα δε τούτων άλλη εντολή δεν είναι*».

«ΘΕΟΣ» και «ΑΝΘΡΩΠΟΣ»: Η πρώτη εντολή ανήκει στον Κύριο των δυνάμεων, στον δημιουργό του σύμπαντος, η δεύτερη εντολή αφορά τον άνθρωπο. Στις 10 εντολές που έδωσε ο Θεός στον Μωυσή πάλι η ΠΡΩΤΗ εντολή ανήκει στον Θεό και στη μοναδικότητά Του: «*Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο εξαγαγών σε εκ γης Αιγύπτου, εξ οίκου δουλείας. ΜΗΝ ΕΧΕΙΣ ΑΛΛΟΥΣ ΘΕΟΥΣ, πλην Εμού*» (βλέπε Έξοδος Κ/20:1-17). Στη συνέχεια προτρέπει το λαό Του να μην κάνει «ειδωλα» και «ομοιώματα» και να μην προσκυνήσει αυτά, γιατί είναι Θεός ζηλότυπος, που σημαίνει ότι ΔΕΝ ΔΙΝΕΙ ΤΗ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΣΕ ΑΛΛΟΝ (Ησαΐας ΜΓ/33:10-11, ΜΕ/45:5, κλπ).

Ενώ ο Ιησούς στο **Μάρκος ΙΒ/12:29-30**, επαναλαμβάνει την 1η εντολή του Θεού, μέσω του Μωυσή, στο **Δευτερονόμιο ς'/6:4-5** και μετά αναφέρεται στη 2η εντολή, ο Μωυσής συνεχίζει και στα επόμενα **6 - 9 εδάφια**, τα οποία είναι συνέχεια της μεγάλης εντολής και αξίζει να προσέξουμε την πολύ μεγάλη σημασία που δίνει ο ίδιος ο Θεός στη εντολή Του. Προστάζει οι λόγοι Του αυτοί: (1) Να είναι στην καρδιά κάθε πιστού, (2) Να διδάσκονται επιμελώς στα παιδιά του, (3) Όπου και αν βρίσκεται, είτε στο σπίτι του, είτε περπατώντας, είτε κοιμάται, είτε σηκώνεται, θα μιλά για τους λόγους αυτούς του Κυρίου, (4) Θα τους δέσει στο χέρι του σαν σημείο και θα τους έχει σαν προμετωπίδα στο μέτωπό του, και (5) Θα γράψει τους λόγους αυτούς επάνω στους παραστάτες και στις εισόδους του σπιτιού του: «**6/Και ούτοι οι**

λόγοι, τους οποίους Εγώ σε προστάζω σήμερα, θέλουν είσθαι εις την καρδιά σου· **7/και θέλεις διδάσκει** αυτούς επιμελώς εις τα τέκνα σου, και περί αυτών θέλεις ομιλεί καθήμενος εις την οικία σου και περιπατών εις την οδόν και πλαγιάζων και εγειρόμενος. **8/Και θέλεις δέσει** αυτούς διά σημείον επί της χειρός σου και θέλουν είσθαι ως προμετωπίδια μεταξύ των οφθαλμών σου. **9/Και θέλεις γράψει** αυτούς επί τους παραστάτας της οικίας σου και επί τας πύλας σου».

Στην παραπάνω πρώτη εντολή ο Θεός, ο Κύριος των δυνάμεων, ο Κύριος του ουρανού και της γης, δίνει μεγάλη έμφαση στη μοναδικότητά Του. Όλη η Παλαιά Διαθήκη επιβεβαιώνει τη μοναδικότητα του Θεού και σε κάθε περίπτωση ο Θεός το θυμίζει στο λαό Του, για να μην πέσει στην ειδωλολατρεία:

- «**Ίδετε τώρα ότι Εγώ, Εγώ είμαι, και δεν είναι Θεός πλην Εμού· Εγώ θανατώνω και ζωοποιώ· Εγώ πληγώνω και ιατρούω· και δεν υπάρχει ο ελευθερώνων εκ της χειρός μου...**» (Δευτερονόμιο ΛΒ/32:39).
- «**Διά τούτο μέγας είσαι, Κύριε Θεέ· διότι δεν είναι όμοιός Σου· ουδέ είναι Θεός εκτός Σου, κατά πάντα όσα ηκούσαμεν με τα ότα ημών**» (Β' Σαμουήλ Ζ/7:22).
- «**Κύριε, δεν είναι όμοιός σου, ουδέ είναι Θεός εκτός σου κατά πάντα όσα ηκούσαμεν με τα ότα ημών**» (Α' Χρονικών ΙΖ/17:20).

❖ Ο προφήτης Ησαΐας τη μοναδικότητα του Θεού την διακηρύττει συνέχεια και συνέχεια και την παρουσιάζει με πολύ γλαφυρά στοιχεία, δίνοντας μεγάλη έμφαση όχι μόνο στη μοναδικότητά Του, ως ΘΕΟΣ, αλλά και στη μοναδικότητά Του ως ΣΩΤΗΡΑΣ. Διαβάστε προσεκτικά τα παρακάτω εδάφια:

- «**Προ εμού άλλος Θεός δεν υπήρξεν, ουδέ θέλει υπάρχει μετ' εμέ. Εγώ, Εγώ είμαι ο Κύριος και εκτός εμού ΣΩΤΗΡ δεν υπάρχει**» (Ησαΐας ΜΓ/43:10-11).
- «**Εγώ είμαι ο πρώτος, και Εγώ ο έσχατος και εκτός Εμού δεν υπάρχει Θεός ...Εκτός Εμού υπάρχει Θεός; Βεβαίως δεν υπάρχει βράχος, δεν γνωρίζω ουδένα**» (Ησαΐας ΜΔ/44:6-8).

- «Εγώ είμαι ο ΚΥΡΙΟΣ, ο ποιήσας τα πάντα, ο μόνος εκτείνας τους ουρανοίς, ο στερεώσας την γήν απ' εμαντού...» (Ησαΐας ΜΔ/44:24).
- «Εκτός Εμού **δεν υπάρχει ουδείς**. Εγώ είμαι ο ΚΥΡΙΟΣ και δεν υπάρχει άλλοςΔεν υπάρχει εκτός Εμού άλλος Θεός, Θεός δίκαιος και ΣΩΤΗΡ, δεν υπάρχει εκτός Εμού. Εις Εμέ βλέψατε, και σώθητε, πάντα τα πέρατα της γης, διότι Εγώ είμαι ο Θεός και **δεν υπάρχει άλλος**» (Ησαΐας ΜΕ/45:6,21-22).
- «Ενθυμήθητε τα πρότερα, τα απ' αρχής, διότι Εγώ είμαι ο Θεός, και **δεν υπάρχει άλλος**, Εγώ είμαι ο Θεός και ουδείς όμοίός μου...» (Ησαΐας ΜΣ/46:9).
- «ΚΥΡΙΕ των δυνάμεων, Θεέ του Ισραήλ, ο καθηήμενος επί των χερουβείμ, συ αυτός είσαι ο Θεός, **ο μόνος, πάντων των βασιλείων της γης**, Συ έκαμες τον ουρανό και την γήν...» (Ησαΐας ΛΖ/37:16).

Στις παραπάνω κατ' επανάληψη διακηρύξεις της Παλαιάς Διαθήκης για τη μοναδικότητα του Θεού, οι ακολουθούντες τη διδασκαλία της τριάδας, προτάσσουν 2 επιχειρήματα: **(1)** Ο Θεός ήθελε να τονίσει τη μοναδικότητά Του σε αντίθεση με την πληθώρα των ειδωλολατρικών θεοτήτων των γύρω λαών, ενώ υπήρχε από την αρχή σε ενότητα με τα άλλα δύο πρόσωπα της αγίας Τριάδας. **(2)** Η Παλαιά Διαθήκη έχει αρκετές αναφορές για την τριαδικότητα του Θεού, όπως είναι στο Γένεσις Α/1:26 ("*ας κάμωμεν άνθρωπον*"), ή Γένεσις Γ/3:22 ("*έγεινεν ο Αδάμ ως ένας εξ ημών*"), ή Γένεσις ΙΑ/11:7 ("*έλθετε, ας καταβώμεν και ας συγχύσωμεν...*"), ή ότι οι 3 άγγελοι που ήρθαν στον Αβραάμ, ήταν μια φανέρωση του τριαδικού Θεού (Γένεσις, κεφ. ΙΗ/18).

Όσον αφορά το 1ο επιχείρημα, εάν υποθέσουμε ότι αυτό ευσταθεί, τότε γιατί δεν υπάρχει μια καθαρή αποκάλυψη από τον Θεό για την τριαδικότητά Του και γιατί οι Εβραίοι ποτέ δεν το κατάλαβαν αυτό, ώστε η διδασκαλία τους να περιέχει και "πρόσωπα", αλλά με ζήλο επέμειναν στον απόλυτο μονοθεϊσμό; Η Παλαιά Διαθήκη πάντα αναφέρεται σε έναν και μοναδικό Θεό, ο οποίος πολλές φορές ονομάζεται ο μόνος «άγιος», ενώ ούτε μία

φορά δεν υπάρχει αναφορά ή κάποια νύξη για «2 άγιους», ή για «3 άγιους», ή για «πολλούς άγιους» (βλέπε: Ψαλμός ΟΑ/81:22, ΟΗ/88:41, Ησαΐας Α/1:4, Ε/5:19, 24, ζ'/6:3, κλπ).

Όσον αφορά το 2ο επιχείρημα, για την αναφορά της Παλαιάς Διαθήκης στην τριαδικότητα του Θεού, θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο, αλλά εδώ θα τονίσουμε ένα πολύ σημαντικό ερώτημα: **Πως** είναι δυνατόν να υπάρχει ενότητα με άλλα πρόσωπα, συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα, όπως διατυπώνεται στο Σύμβολο της Πίστεως, όταν ο ίδιος ο Θεός συνέχεια και συνέχεια επαναλαμβάνει ότι *«εκτός Εμού δεν υπάρχει άλλος Θεός»* (βλ. παραπάνω εδάφια) και ότι *«δεν θέλω δώσει την δόξαν μου εις άλλον;»* (Ησαΐας ΜΗ/48:11).

Στις σχετικές περικοπές από τον Ησαΐα παρατηρούμε τη χρήση κάποιων λέξεων και φράσεων, όπως **«ουδείς, ουδείς άλλος, ουδείς όμοιός Μου, ουδείς εκτός Εμού, μόνος, απ' εμαυτού»** και **«εις»**. Αυτές οι εκφράσεις και πολλές άλλες από την πληθώρα που υπάρχουν μέσα στην Βίβλο, δείχνουν με καθαρότητα και με σαφήνεια, χωρίς να αφήνουν σημεία αμφισβήτησης, ότι ο ίδιος Θεός αποκλείει να υπάρχει οποιοδήποτε είδους ενότητα μέσα στη θεότητα. Η Παλαιά Διαθήκη επιβεβαιώνει απόλυτα τη μοναδικότητα του Θεού.

❖ Η πτώση του ανθρώπου στην **ειδωλολατρεία** ξεκίνησε σε μια καταστροφική πορεία αντίστροφη. Είχε γνώση του Θεού που τον δημιούργησε, αλλά στην πορεία Τον εγκατέλειψε και στράφηκε σε άλλες πηγές λατρείας κάθε φορά πιο ολισθηρές. Την πορεία του αυτή πολύ γλαφυρά περιγράφει ο Παύλος, ο οποίος μας γνωρίζει ότι στην αρχή λάτρευε τον **Θεό**, μετά τον **άνθρωπο**, δημιούργημα του Θεού, μετά έφυγε από τον άνθρωπο πήγε στο ζωικό βασίλειο όπου στην αρχή λάτρευε τα **πετεινά** του ουρανού, μετά πήγε πιο χαμηλά λατρεύοντας τα **ζώα** και αργότερα ακόμα πιο χαμηλά άρχισε να λατρεύει τα **ερπετά**.

Μία πορεία φθίνουσα, όπου ο άνθρωπος λάτρευσε την κτίση, παρά τον κτίσαντα: **Θεός, άνθρωπος, πετεινά του ουρανού, ζώα της γης και ερπετά**. Αυτή την φθίνουσα πορεία και τον ηθι-

κό ξεπεσμό του ανθρώπου, την περιγράφει με πολύ γλαφυρά χρώματα ο απόστολος Παύλος στην επιστολή του προς Ρωμαίους Α/1:19-32 και λόγω της μεγάλης σημασίας παρατίθεται αυτούσια ολόκληρη η περικοπή, σε κείμενο Βάμβα:

(19) Επειδή ό,τι δύναται να γνωρισθεί περί Θεού είναι φανερόν εν αυτοίς (μέσα τους), διότι ο Θεός εφάνέρωσε τούτο προς αυτούς. (20) Επειδή τα άορατα αυτού βλέπονται φανερώς από κτίσεως κόσμου νοούμενα διά των ποιημάτων, και η αιώνια αυτού δύναμις και η θεϊότης, ώστε αυτοί είναι αναπολόγητοι.

(21) Διότι γνωρίσαντες τον Θεόν, δεν εδόξασαν ως Θεόν, ουδέ ευχαρίστησαν, αλλ' εματαιώθησαν εις τους διαλογισμούς αυτών, και εσκοτίσθη η ασύνετος αυτών καρδιά· (22) λέγοντες ότι είναι σοφοί εμωράνθησαν, (23) και άλλαξαν την δόξαν του αφθάρτου Θεού εις ομοίωμα εικόνας φθαρτού ανθρώπου και πετεινών και τετραπόδων και ερπετών.

(24) Διά τούτο και παρέδωκεν αυτούς ο Θεός διά των επιθυμιών των καρδιών αυτών εις ακαθαρσίαν, ώστε να ατιμάζονται τα σώματα αυτών μεταξύ αυτών. (25) Οι οποίοι μετήλλαξαν την αλήθειαν του Θεού εις το ψεύδος, και εσεβάσθησαν και ελάτρευσαν την κτίσιν μάλλον παρά τον κτίσαντα, ο οποίος είναι ευλογητός εις τους αιώνας· αμήν.

(26) Διά τούτο παρέδωκεν αυτούς ο Θεός εις πάθη ατιμίας· διότι και αι γυναίκες αυτών μετήλλαξαν την φυσικήν χρήσιν εις την παρά φύσιν· (27) ομοίως δε και οι άνδρες, αφήσαντες την φυσικήν χρήσιν της γυναικός, εξεκαύθησαν εις την επιθυμίαν αυτών προς αλλήλους, πράττοντες την ασχημοσύνην άρσενες εις άρσενας και απολαμβάνοντες εις εαυτούς την πρέπουσαν αντιμισθίαν της πλάνης αυτών.

(28) Και καθώς απεδοκίμασαν το να έχουν επίγνωσιν του Θεού, παρέδωκεν αυτούς ο Θεός εις αδόκιμον νούν, ώστε να πράττουν τα μη πρέποντα, (29) πλήρεις όντες πάσης αδικίας, πορνείας, πονηρίας, πλεονεξίας, κακίας, γέμοντες φθόνου, φόνου, έριδος, δόλου, κακοηθείας· (30) ψιθυρισταί, κατάλαλοι, μισόθεοι, υβρισταί, υπερήφανοι, αλαζόνες, εφευρεταί κακών, απειθείς εις τους γονείς, (31) ασύνετοι, παραβάται συνθηκών, άσπλαγχοι, αδιάλλακτοι, ανελεήμονες· (32) οι οποίοι, ενώ γνωρίζουν την δικαιοσύνην του

Θεού, ότι οι πράττοντες τα τοιαύτα είναι άξιοι θανάτου, ουχί μόνον πράττουν αυτά, αλλά και συνευδοκούν εις τους πράττοντας.

Η βάση, το θεμέλιο επάνω στο οποίο στηρίζεται η αρχή της πίστης του δόγματος του ΕΝΟΣ Θεού βρίσκεται στο Δευτερονόμιο ζ΄/6:4 «...**Άκουε, Ισραήλ, ΚΥΡΙΟΣ ο Θεός ημών είναι "ΕΙΣ" ΚΥΡΙΟΣ**». Αυτό το εδάφιο ήταν και είναι στις ημέρες μας η πιο χαρακτηριστική και σημαντική ομολογία της πίστης των Εβραίων για τη μοναδικότητα του Θεού. Την ομολογία τους αυτή την ονόμαζαν «**σεμά**», γιατί αυτή ήταν στα Εβραϊκά η πρώτη λέξη του εδαφίου «**Άκου, ω Ισραήλ, ΚΥΡΙΟΣ ο Θεός ημών, ΚΥΡΙΟΣ "ΕΙΣ" εστί**». Σύμφωνα με την παράδοση, κάθε ευσεβής Εβραίος έπρεπε να προσπαθήσει να κάνει αυτή την ομολογία πίστης λίγο πριν το θάνατό του.

Σήμερα οι λεγόμενοι ορθόδοξοι Εβραίοι τηρούν κατά γράμμα τις εντολές του Θεού για τη μοναδικότητά Του, δένοντας στα μπράτσα και στα μέτωπά τους τα «**τεφιλίμ**», όταν προσεύχονται και τοποθετώντας «**μεζουζάχ**» στους παραστάτες και στις εισόδους των σπιτιών τους. Τα «τεφιλίμ» είναι μικρά κουτιά που δένονται στο σώμα με δερμάτινες λωρίδες και τα «μεζουζάχ» είναι κουτάκια σε σχήμα διπλωμένου πάπυρου. Σε αυτά τα δύο περιέχονται εδάφια από την Βίβλο, γραμμένα με μαύρο μελάνι από το χέρι ενός ευσεβούς ανθρώπου, ο οποίος έχει συμμετάσχει σε συγκεκριμένες τελετές καθαρισμού. Τα σχετικά εδάφια που περιλαμβάνουν από το νόμο του Μωυσή είναι συνήθως τα εξής: Δευτερονόμιο ζ΄/6:4-9, ΙΑ/11:18-21, Έξοδος ΙΓ/13:8-10, 14-16.

Κάποιοι διηγήθηκαν το παρακάτω περιστατικό, από ένα ταξίδι τους στην Ιερουσαλήμ: Γνωρίζοντας τι είναι τα «τεφιλίμ», προσπάθησαν να τα αγοράσουν, αλλά ο Εβραίος έμπορος τους είπε ότι δεν πουλάει «τεφιλίμ» σε Χριστιανούς, γιατί δεν έχουν την πίστη και τον σεβασμό που απαιτείται γι' αυτά τα εδάφια της Γραφής. Αυτοί όμως δεν ήσαν τριαδικοί, αλλά μονοθεϊστές και του ανέφεραν το Δευτερονόμιο ζ΄/6:4 και του εξήγησαν την τέλεια προσκόλλησή τους σ' αυτή την αλήθεια. Τότε το πρόσωπό του έλαμψε και υποσχέθηκε να τους δώσει τα «τεφιλίμ» με τον όρο ότι θα τα μεταχειρίζονταν με προσοχή και με ευλάβεια. Η αρχική

άρνηση του έμπορου και η ανησυχία του ότι οι "Χριστιανοί" δεν σέβονται τα «τεφιλίμ», φανερώνει την απόλυτη προσήλωση και τη βαθιά ριζωμένη πίστη όλων των Εβραίων στην ιδέα του ΕΝΟΣ και ΜΟΝΟΥ Θεού. Φανερώνει επίσης ότι ένας πολύ βασικός λόγος που οι Εβραίοι απέρριψαν τον "Χριστιανισμό" ήταν η παραποίηση η οποία έχει γίνει με την πάροδο των αιώνων στο μήνυμα του μονοθεϊσμού, μετατρέποντας τον ΕΝΑ Θεό των πατέρων τους, σε ΤΡΕΙΣ Θεούς.

Όπως στην Παλαιά Διαθήκη η μοναδικότητα του Θεού διακηρύσσεται συνέχεια, το ίδιο γίνεται και στην **Καινή Διαθήκη**, όπου το μήνυμα της μοναδικότητας του Θεού αναφέρεται πολύ καθαρά και μάλιστα ο απόστολος Παύλος, που θεωρείται ο απόλογοιτής της Χριστιανικής πίστης, τόνιζε συχνά την αλήθεια αυτή, ως επιτακτική ανάγκη να γνωρίσουν οι πιστοί ποιος είναι ο Θεός που λατρεύουν, που δοξάζουν και που υψώνουν:

«(28) Και προσελθών εις (ένας) των γραμματέων ...ηρώτησεν Αυτόν· "ΠΟΙΑ εντολή ΕΙΝΑΙ ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΩΝ;" (29) Ο δε Ιησούς απεκρίθη προς αυτόν ότι, πρώτη πασών των εντολών είναι· "Άκουε Ισραήλ, Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ Κύριος· (30) και θέλεις αγαπά Κύριον τον Θεόν σου εξ όλης της καρδιάς σου, και εξ όλης της ψυχής σου, και εξ όλης της διανοίας σου, και εξ όλης της δυνάμεώς σου"· ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΕΝΤΟΛΗ. (31) Και δευτέρα ομοία, αυτή· Θέλεις αγαπά τον πλησίον σου ως σεαυτόν. Μεγαλητέρα τούτων άλλη εντολή δεν είναι. (32) Και είπε προς αυτόν ο γραμματέυς· Καλώς, διδάσκαλε, αληθώς είπας ότι είναι ΕΙΣ Θεός, και ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΛΟΣ εκτός Αυτού» (Μάρκος 1Β/12:28-32).

- «Επειδή **ΕΙΣ** (είναι) ο Θεός, οποίος θέλει δικαιώσει την περιτομήν εκ πίστεως και την ακροβυστίαν δια της πίστεως» (Ρωμαίους Γ/3:30).
- «**ΕΙΣ Κύριος, ΜΙΑ** πίστις, **ΕΝ** βάπτισμα· **ΕΙΣ** Θεός και Πατήρ πάντων, ο ών επί πάντων και διά πάντων...» (Εφεσίους Δ/4:6).
- «Ο δε μεσίτης δεν είναι ενός, ο Θεός όμως είναι **ΕΙΣ**...» (Γαλάτες Γ/3:20).
- «Διότι (είναι) **ΕΙΣ** ο Θεός, **ΕΙΣ** και μεσίτης Θεού και ανθρώπων,

άνθρωπος Χριστός Ιησούς» (Α΄ Τιμόθεου Β/2:5).

- «Εξεύρομεν ότι το είδωλον (είναι) ουδέν εις τον κόσμον, και ότι ΔΕΝ (υπάρχει) ΟΥΔΕΙΣ ΑΛΛΟΣ ΘΕΟΣ, ειμή **ΕΙΣ** Θεός, διότι αν και είναι λεγόμενοι θεοί...» (Α΄ Κορινθίους Η/8:4-5).
- «Αλλ' εις ημάς (είναι) **ΕΙΣ** Θεός, ο Πατήρ» (Α΄ Κορινθίους Η/8:6).
- «Συ πιστεύεις ότι ο Θεός είναι **ΕΙΣ**, καλώς ποιείς, και τα δαιμόνια πιστεύουν και φρίττουν» (Ιάκωβος Β/2:19).
- «Και ιδού, θρόνος έκειτο εν τω ουρανώ, και επί του θρόνου ήτο τις (κάποιος) καθήμενος» (Αποκάλυψη Δ/4:2). Υπάρχει ΕΝΑΣ θρόνος στον ουρανό και ΕΝΑΣ κάθεται επάνω σ' αυτόν.
- «Και ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου θέλει είσθαι εις αυτήν (την ουράνια πόλη), και οι δούλοι Αυτού θέλουν λατρεύσει Αυτόν» (Αποκάλυψη ΚΒ/22:3). Υπάρχει ΕΝΑΣ θρόνος για ΔΥΟ πρόσωπα (όχι 2 θεούς), είναι ο αναστημένος Ιησούς, είναι το ΑΡΝΙΟ το εσφαγμένο προ καταβολής κόσμου (ανθρώπινη φύση) μέσα στον οποίο κατοικεί ο ΠΑΤΕΡΑΣ (θεία φύση), ο Ιησούς Χριστός είναι το κατοικητήριο του Πατέρα, γι' αυτό είναι ΕΝΑΣ θρόνος, που αποκαλείται «ο θρόνος του **ΘΕΟΥ** και του **ΑΡΝΙΟΥ**». Και ενώ επί του θρόνου κάθονται ο Πατήρ εν τω Υιώ, δεν λέγει «οι δούλοι **ΑΥΤΩΝ** θέλουν λατρεύσει **ΑΥΤΟΥΣ**» (πληθυντικός αριθμός), αλλά λέγει «οι δούλοι **ΑΥΤΟΥ** θέλουν λατρεύσει **ΑΥΤΟΝ**» (ενικός αριθμός).

Ολόκληρη η Αγία Γραφή διδάσκει τον απόλυτο μονοθεϊσμό. Το μήνυμα για τον ΕΝΑ Θεό ήταν αναγνωριστικό σημείο του λαού του Θεού σ' όλες τις εποχές. Ο Θεός διάλεξε τον Αβραάμ χάρη στην προθυμία του να αφήσει τους θεούς του έθνους του και του πατέρα του και να λατρεύσει τον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ Αληθινό Θεό (βλ. Γένεσις ΙΒ/12:1-8). Ο Θεός έκρινε τον Ισραήλ κάθε φορά που λάτρευε άλλους θεούς και η ειδωλολατρεία ήταν ένας από τους κύριους λόγους που ο Θεός επέτρεψε τελικά να σταλεί στην αιχμαλωσία (Πράξεις Ζ/7:43). Ο σωτήρας, ο Ιησούς, ήρθε στον κόσμο μέσα από ένα έθνος, τον Ισραήλ και μέσα από την Ιουδαϊκή θρησκεία, με την οποία ο λαός αυτός καθарίστηκε

από τον πολυθεϊσμό των γύρω λαών, ο Ισραήλ ήταν λαός απόκλειστικά μονοθεϊστικός.

Εμείς σήμερα, οι αναγεννημένοι πιστοί, είμαστε ο πνευματικός λαός Ισραήλ, είμαστε οι κληρονόμοι του Αβραάμ «**δια πίστεως**» και αυτή η προνομιακή θέση μας υποχρεώνει να έχουμε την ίδια μονοθεϊστική πίστη με τον Αβραάμ (Ρωμαίους Δ/4:13-17). Ο πρωταρχικός στόχος του κάθε πιστού είναι να διακηρύσσει την αλήθεια και να υψώνει το Κύριο των κυρίων, τον ένα και μόνο Θεό που υπάρχει και φανερώθηκε εν Χριστώ Ιησού, κατοικώντας πλήρως σε Αυτόν δια του αγίου Πνεύματός Του.

3. ΤΙ ΕΦΑΡΜΟΖΕ Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Την οργάνωση και τον τρόπο λειτουργίας της πρώτης αποστολικής εκκλησίας την βλέπουμε μέσα από το βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, όπου εξιστορείται η λαμπρή πορεία της εκκλησίας του Χριστού κατά τον 1ο μ.Χ. αιώνα. Οι πρώτοι πιστοί ήταν μόνο Ιουδαίοι, οι οποίοι ακολουθούσαν αυστηρά τον μονοθεϊσμό της Παλαιάς Διαθήκης. Αργότερα, όταν το μήνυμα του ευαγγελίου του Χριστού ανοίχτηκε και στα έθνη, αρχής γενομένης από τον εκατόνταρχο Κορνήλιο και πάλι παρατηρούμε την προσήλωση των πιστών στη μοναδικότητα του Θεού, κάτω από την ηγεσία των μαθητών του Ιησού. Ήταν αδιανόητο για τους πιστούς εκείνης της περιόδου οποιαδήποτε πρόσμειξη στη λατρεία τους ειδωλολατρικών στοιχείων, για να προσελκύσουν τους γύρω ειδωλολάτρες στον Ιησού Χριστό και στο ευαγγέλιό Του, όπως ήταν αδιανόητο και για τους μονοθεϊστές Εβραίους να δεχτούν μέσα στην πίστη τους οποιαδήποτε τριάδα. Η προσήλωση ήταν να αρέσουν μόνο στον Θεό.

❖ **ΠΕΤΡΟΣ**: Στις Πράξεις διαβάζουμε την περίπτωση που ο Πέτρος επισκέφτηκε τον εκατόνταρχο Κορνήλιο στο σπίτι του, όταν αυτός μετά από όραμα, που του έδειξε ο Θεός, τον προσκάλεσε για να ακούσει το μήνυμα της σωτηρίας. Όταν Πέτρος μπήκε στο σπίτι ο Κορνήλιος «*έπεσεν εις τους πόδας αυτού και προσεκύνησεν*». Ο Πέτρος δεν το δέχτηκε αυτό, τον σήκωσε και του είπε: «*Σηκώθητι· και εγώ αυτός άνθρωπος είμαι*» (Πράξεις

Ι'/10:25-26). Είμαι άνθρωπος -του είπε ο Πέτρος- δεν είμαι Θεός, μόνον σε Αυτόν ανήκει η προσκύνηση και η λατρεία. Γνώριζε ο Πέτρος, ποια είναι η θέση του ενώπιον του άγιου Θεού και πόσο ο Θεός σιχάινεται την ειδωλολατρεία, αλλά ο Κορνήλιος ενήργησε σαν ειδωλολάτρης, δεν είχε ακόμα γνωρίσει τη χάρη του Κυρίου Ιησού στη ζωή του.

❖ **ΠΑΥΛΟΣ και ΒΑΡΝΑΒΑΣ:** Μία άλλη περίπτωση έχουμε με τον απόστολο Παύλο και τον Βαρνάβα, όπου βρέθηκαν στα Λύστρα και εκεί ήταν ένας χωλός εκ γενετής, ο οποίος δεν είχε περπατήσει ποτέ. Όταν οι απόστολοι τον θεράπευσαν με τη δύναμη του Ιησού και αυτός από χαρά άρχισε να πηδά, ο όχλος θεώρησε τον Παύλο και τον Βαρνάβα ότι είναι θεοί, και είπαν: «...*Θεοί ομοιωθέντες με ανθρώπους κατέβησαν προς ημάς. Και ωνόμαζον τον μεν Βαρνάβαν Δία, τον δε Παύλον Ερμήν, επειδή αυτός ήτο ο αρχηγός του λόγου*» (Πράξεις ΙΔ/14:11-12). Τότε ο ιερέας του Δία, έφερε ταύρους και στέμματα για να τους προσφέρει θυσία και να τους στεφανώσει. Όταν τα είδαν αυτά οι δύο απόστολοι έσκισαν τα ιμάτια τους και με θεία οργή ο Παύλος τους είπε: «*Άνδρες, τι κάμνετε ταύτα; και ημείς είμεθα άνθρωποι ομοιοπαθείς με σας, κηρύττοντες προς εσάς να επιστρέψητε από τούτων των ματαίων προς τον Θεόν τον ζώντα, ο οποίος έκαμε τον ουρανόν και την γην και την θάλασσαν και πάντα τα εν αυτοίς...*» (Πράξεις ΙΔ/14:13-15).

Ο Διάβολος προσπάθησε να πάρει ο ίδιος τη δόξα και τη λατρεία και χρησιμοποίησε τον ειδωλολάτρη ιερέα για να επιτύχει το σχέδιό του, αλλά βρήκε εμπόδιο στην πίστη των δύο δούλων του Θεού. Όταν ο Διάβολος δεν πετυχαίνει το σχέδιό του, τρίζει τα δόντια του με λύσσα και αλλάζει το σχέδιό του για να κατάστρέψει αυτούς που του εναντιώθηκαν. Ο ίδιος ο όχλος που ήθελε να θεοποιήσει τον Παύλο και τον Βαρνάβα, ήταν ο ίδιος ο όχλος που παρακινούμενος από φανατισμένους Ιουδαίους, εχθρούς του Χριστού, που ήρθαν από την Αντιόχεια και το Ικόνιο, έπιασαν τον Παύλο, τον λιθοβόλησαν και τον «*έσυραν έξω της πόλεως, νομίζαντες ότι απέθανεν*» (βλ. εδάφιο ΙΔ/14:19). Ο Παύλος, γνήσιος μονοθεϊστής Εβραίος, θεώρησε βδελυρή την ενέργεια των κατοίκων της πόλης των Λύστρων να του προσφέρουν

θεία λατρεία.

❖ **ΙΩΑΝΝΗΣ στην ΠΑΤΜΟ**: Όταν ο απόστολος Ιωάννης βρισκόταν εξόριστος στο νησί της Πάτμου και έγραφε τις αποκαλύψεις που του έδινε ο Κύριος Ιησούς, σε κάποια περίπτωση παρουσιάστηκε μπροστά του άγγελος του Κυρίου. Ο Ιωάννης γράφει την λαθος ενέργεια που ενέργεια που έκανε: «...*Ἐπεσον ἐμπροσθεν των ποδῶν αὐτοῦ, διὰ να προσκυνήσω αὐτόν. Καὶ μου λέγει: Πρόσεχε ΜΗΝ ΚΑΜΕΙΣ ΤΟΥΤΟ· ἐγὼ εἶμαι σύνδουλός σου καὶ των ἀδελφῶν σου, οἱ οποίοι ἔχουν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ· τὸν Θεόν προσκύνησον· διότι ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας*» (Αποκάλυψη ΙΘ/19:10). Ο άγγελος είπε στον Ιωάννη "εἶμαι καὶ ἐγὼ σύνδουλός σου, εἶμαι καὶ ἐγὼ δούλος τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἶσαι καὶ ἐσύ, εἶμαι δημιουργημα τοῦ ὑψίστου Θεοῦ, ὅπως καὶ ἐσύ, τὸν Θεό προσκύνησε". Δεν δέχτηκε ο άγγελος καμιά λατρεία από τον Ιωάννη.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι το γεγονός εδώ με τον άγγελο είναι διαφορετικό από τις δύο προηγούμενες περιπτώσεις που αναφέρθηκαν με τον Πέτρο και τον Παύλο, όπου έχουμε προσκύνηση **ανθρώπου σε άνθρωπο**. Στην περίπτωση με τον Ιωάννη έχουμε προσκύνηση από **άνθρωπο σε άγγελο**. Ο Ιωάννης δεν ήταν ο οποιοσδήποτε Εβραίος, ήταν ο αγαπημένος μαθητής του Ιησού, που είχε μαθητεύσει μαζί Του για τριάμισι χρόνια, σαν Εβραίος **είχε επίγνωση** του Μωυσαϊκού νόμου και γνώριζε πολύ καλά ότι η προσκύνηση ανήκει μόνο στον Θεό των πατέρων του και σε κανέναν άλλον, **είχε γράψει** το ομώνυμό του ευαγγέλιο μέσα στο οποίο κάνει θαυμαστές αποκαλύψεις για τη σχέση μεταξύ Θεού Πατέρα και Υιού, όπου παρουσιάζει τον Ιησού Χριστό ως την ορατή φανέρωση του Θεού του αοράτου (βλέπε Ιωάννης, κεφ. 14 -16), **γνώριζε** ο Ιωάννης πόσο ο Θεός βδελύσσεται την **ειδωλολατρεία**.

Παρ' όλα αυτά, ο Ιωάννης έπεσε και σε ένα δεύτερο μεγάλο ατόπημα. Όταν αργότερα παρουσιάστηκε και πάλι άγγελος Κυρίου, έπεσε να τον προσκυνήσει, το ομολογεί ο ίδιος: «*Καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ εἶδον, ἔπεσα να προσκυνήσω ἐμπροσθεν των ποδῶν τοῦ*

αγγέλου του δεικνύοντος εις εμέ ταύτα. Και λέγει προς εμέ· Πρόσεχε ΜΗΝ ΚΑΜΕΙΣ ΤΟΥΤΟ· διότι εγώ είμαι σύνδουλός σου και των αδελφών σου των προφητών και των φυλαττόντων τους λόγους του βιβλίου τούτου· τον Θεόν προσκύνησον» (Αποκάλυψη ΚΒ/22:8-9). Εάν ο Ιωάννης, με τόσο μεγάλο πλούτο αποκαλύψεων και έχοντας μεγαλώσει σαν Εβραίος σε αυστηρό μονοθεϊστικό θρησκευτικό περιβάλλον όπου η προσκύνηση των ειδώλων είχε πολύ σοβαρές συνέπειες, έπεσε σε τέτοιο ολίσθημα, δεν πρέπει να μας ξενίζει το γεγονός όταν ο Διάβολος, ως ο θεός του κόσμου τουτου, έχει εξαπατήσει τον άνθρωπο και έχει εισαγάγει καλυμμένα ή όχι τη λατρεία του μέσα στην Χριστιανική θρησκεία, πολύ δε περισσότερο να επιβάλει το τριαδικό δόγμα για να μειώσει την "εν πνεύματι και αληθεία" λατρεία που ανήκει στον μόνο Θεό που υπάρχει. Αυτό άλλωστε δεν δυσκολεύτηκε να το επιτύχει αυτό, καθόσον οι συμμετέχοντες στην Σύνοδο της Νίκαιας ενδιαφέρονταν για την πρωτοκαθεδρία και για το πως θα υπερισχύσουν των αντιπάλων τους, ώστε να αποκτήσουν ισχύ, δύναμη και επιρροή στην αυλή του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου.

❖ **ΛΑΤΡΕΙΑ ΑΓΓΕΛΩΝ**: Από τις τρεις παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν φαίνεται ποια ήταν η πορεία της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, σχετικά με την ολοκληρωτική απόρριψη κάθε μορφής ειδωλολατρείας. Ο Διάβολος όμως δεν έμεινε αδρανής και από την αρχή της ίδρυσης της εκκλησίας προσπάθησε να εισαγάγει τη λατρεία των ειδώλων. Επειδή είναι "πονηρός" (όπως και το όνομά του) και επειδή γνώριζε ότι ήταν δύσκολο ή και αδύνατον να εξαπατήσει τους μονοθεϊστές Εβραίους, που είχαν γίνει Χριστιανοί, να λατρεύσουν άλλους ανθρώπους ή ψεύτικους θεούς, να λατρεύσουν δηλαδή είδωλα, κατά τα πρότυπα των γύρω λαών, τους έστρεψε αρχικά προς τη λατρεία των αγγέλων και αυτό το βλέπουμε και από την επιστολή του Παύλου προς την εκκλησία των Κολοσσαέων, όπου τους γράφει: *«Ας μη σας στερήσει μηδείς του βραβείου με προσποίησην ταπεινοφροσύνης και με θρησκείαν των αγγέλων, εμβατεύων (ασχολούμενος) εις πράγματα τα οποία δεν είδε, ματαίως φυσιούμενος υπό του νοός της σαρκός αυτού, και μη κρατών την κεφαλήν, τον Χριστόν, εκ του ο-*

ποίον όλον το σώμα, διά των αρμών και συνδέσμων διατηρούμενον και συνδεόμενον, αυξάνει κατά την αύξησιν του Θεού...» (Κολοσσαείς Β/2:18-19).

Η **αγγελολατρεία** εμφανίστηκε από την εποχή των αποστόλων και θεωρείται **Ιουδαιογνωστική** διδασκαλία. Αρχικά είχε σαν αποδέκτες τους εξ Ιουδαίων Χριστιανούς, μεταγενέστερα, όταν εξαπλώθηκε απέκτησε πολλούς οπαδούς από τους εξ εθνών προερχόμενους Χριστιανούς, γεγονός που ανάγκασε την τότε Ρωμαϊκή (Ανατολική) εκκλησία να συγκαλέσει την Σύνοδο της Λαοδικείας το 365 μ.Χ., η οποία στον 35ο Κανόνα της ονομάζει τη λατρεία των αγγέλων **"απόκρυφη -κεκρυμμένη- ειδωλολατρεία"**. Γράφει: «...Ου δει Χριστιανούς εγκαταλείπειν την εκκλησίαν του Θεού και απιέναι, και ΑΓΓΕΛΟΥΣ ονομάζειν, και συνάξεις ποιείν, όπερ απηγορεύεται. Εί τις ουν ευρεθή ταύτη τη ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΗ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΕΙΑ σχολάζων, έστω ανάθεμα, ότι εγκατέλιπε τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν τον Υιόν του Θεού και ειδωλολατρείαν προσήλθεν».

Ο μοναχός Νικόδημος στο σύγγραμμά του **"ΠΗΔΑΛΙΟΝ"** γράφει τα εξής, σχολιάζοντας τον 35ο κανόνα της Συνόδου της Λαοδικείας: «...Δια τούτο, ο παρών κανόνας αναθεματίζει τους Χριστιανούς εκείνους, όπου αφήνουν με την εκκλησίαν του Θεού και το να επικαλούνται τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν τον Υιόν του Θεού....ΣΥΝΑΓΟΝΤΑΙ δε εις ναούς των αγγέλων (ήτο γαρ, κατά τον Θεοδώρητον, έως εις τον καιρόν του, ναός του Αρχαγγέλου Μιχαήλ εις τα μέρη εκείνα της Λαοδικείας δια τιαύτην αιτίαν) και ΕΠΙΚΑΛΟΥΝΤΑΙ αυτούς ως θεούς και ακολουθώς με τον κεκρυμμένον τούτον τρόπον γίνονται **ειδωλολάτραι και κτισματολάτραι**» (ΠΗΔΑΛΙΟΝ, σελ. 353).

Η παραπάνω μαρτυρία έχει περισσότερο βαρύνουσα αξία, γιατί γίνεται από κάποιον που είχε ξεφύγει από την υγιαίνουσα διδασκαλία της Βίβλου, καθόσον ως μοναχός ο Νικόδημος είχε αποδεχτεί το ιερατείο, το οποίο έχει καταργηθεί με τη θυσία του Ιησού και είχε ταυτιστεί με αυτό. Άλλωστε είχε προηγηθεί και η Σύνοδος της Νίκαιας το 325 μ.Χ. με την οποία εισήχθηκε επίσημα πλέον στη Χριστιανική θρησκεία το τριαδικό δόγμα, το οποίο

διέσπασε την αποκλειστική λατρεία του ενός και μόνου Θεού και την διαίρεσε σε τρία μέρη. Ολόκληρη η πρώτη αποστολική εκκλησία καταδίκασε ρητά την προσκύνηση των αγίων και των αγγέλων: «**Αλλά και τινές των διασημότερων Πατέρων της εκκλησίας διαρρήδην κατεδίκασον το και απλώς ιδρύειν ναούς επ' ονόματι αγγέλων**» (ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, Ν.Καλογερά, σελ.280-284).

4. ΤΙ ΕΦΑΡΜΟΖΕ Η ΜΕΤΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Όλοι οι πιστοί, κατά τους 3 πρώτους μ.Χ. αιώνες, τιμούσαν τους αγίους που με το αίμα τους σφράγισαν τη μαρτυρία της πίστης τους στον Ιησού μέσα στον ιππόδρομο της Ρώμης, στα λιοντάρια, κλπ. Κατά την περίοδο των διωγμών, συνήθως τους αποθανόντας πιστούς τους ενταφίαζαν μέσα στις κατακόμβες, χωρίς όμως να τους αποδίδουν θεία λατρεία και προσκύνηση. Ο συγγραφέας του μαρτυρικού θανάτου του Πολύκαρπου Σμύρνης γράφει ότι οι τότε πιστοί ζήτησαν το σώμα του αγίου μάρτυρα του Κυρίου να το ενταφιάσουν με τον πρέποντα σεβασμό, πλην όμως οι κρατούντες αυτό, αρνήθηκαν να τους το παραδώσουν, μήπως θεοποιήσουν τον μάρτυρα και τον λατρεύουν όπως τον Ιησού και αυτό θα ήταν σε βάρος της δικής τους (ειδωλολατρικής) θρησκείας.

Ο ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ γράφει για το θέμα αυτό: «*Πέραν του δέοντος ου χρη τιμάν τους αγίους, αλλά τιμάν τον αυτών δεσπότην*» (Κατά Αιρέσεων, τόμος Α', σελ.1055).

Ο ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ επίσης αναφέρει: «*Ουδέ δι' επικλήσεως αγγέλων (ή αγίων) ή επασιδών ή δι' άλλων κακών ή παραδόξων μέσων ποιεί τι η εκκλησία, αλλ' εν καθαρότητι και φανερώς απευθύνουσα προσευχάς εις τον Κύριον, τον τα πάντα ποιήσαντα και επικαλούμενη το όνομα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού*» (Κατά Αιρέσεων, τόμος Β', σελ.32).

Ο (Μέγας) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ερμηνεύοντας το εδάφιο ΙΘ/19:10 της Αποκάλυψης γράφει: «*Ο άγγελος απαγορεύει τω Ιωάννη επιθυμούντι να προσκυνήση αυτόν. Άρα το ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΘΑΙ ανήκει μόνον εις τον Θεόν, τούτο δε και οι άγγελοι γινώσκουσιν, οίτινες και περ υπερέχοντες άλλων κατά την δόξα, είναι όμως πάντες κτίσματα,*

ου προσκυνητέοι, αλλά προσκυνούντες (οι άγγελοι) **το των πάντων Κύριον»** (Λόγος Β' κατά Αρείου, Α 491).

Κατά την περίοδο των διωγμών των Χριστιανών και μετά, κατέτασαν τους πιστούς σε 3 κατηγορίες: **(1) Στους ΜΑΡΤΥΡΕΣ**, σε αυτούς που είχαν διωχθεί και είχαν χάσει τη ζωή τους. Όταν τους έθαβαν στις κατακόμβες, πολλές φορές έφτιαχναν και διάφορες απεικονίσεις που αναπαριστούσαν τα πάθη τους, αλλά οι εικόνες αυτές δεν ήταν λατρευτικά αντικείμενα, ήταν απλά για ενθύμηση. **(2) Στους ΟΜΟΛΟΓΗΤΕΣ**, σε αυτούς δηλαδή που φυλακίστηκαν και βασανίστηκαν για την πίστη τους, αλλά δε έχασαν όμως τη ζωή τους. **(3) Στους ΑΣΚΗΤΕΣ**, σε αυτούς που άφησαν τα εγκόσμια και πήγαν να ζήσουν μια ευσεβή και ασκητική ζωή.

Κάθε τοπική εκκλησία είχε το δικό της **ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟ**, για να θυμούνται οι πιστοί τους αδελφούς, που σφράγισαν τη μαρτυρία τους με το αίμα τους, χωρίς να λυγίσουν από τα μαρτύρια. Η δεισιδαιμονία όμως που επικράτησε, αλλά και οι επιρροές των ειδωλολατρικών εθίμων που είχαν φέρει οι νέοι πιστοί, τους οδήγησε, όχι να ενθυμούνται τους αποθανόντες αγίους, αλλά και να τους επικαλούνται. Επιφανείς ηγέτες της τότε εκκλησίας, όπως ο Μέγας Βασίλειος και ο Ιωάννης Ναζιανζηνός αναφέρουν ότι στο τέλος του 4ου μ.Χ. αιώνα είχε πλέον γενικευτεί η επίκληση των αποθανόντων αγίων, στους οποίους άρχισαν να δίνουν ειδικότητες και αρμοδιότητες, καθώς και άσκηση εξουσίας επάνω σε επικράτειες, των οποίων ήσαν **προστάτες**.

Είχε αρχίσει πλέον η αποστασία από την αληθινή πίστη και οι άγιοι πήραν τη θέση του μεσίτη, την οποία σύμφωνα με την Βίβλο ανήκει **ΜΟΝΟ** στον αποθανόντα και αναστάντα Ιησού: *«Διότι είναι ΕΙΣ (ένας) Θεός, ΕΙΣ (ένας) και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός, ο οποίος έδωκεν εαυτόν αντίλυτρον υπέρ πάντων, μαρτυρίαν γενομένην εις τους ορισμένους καιρούς»* (Α' Τιμόθεου Β/2:5-6).

Η Χριστιανική διδασκαλία είναι συνέχεια της Ιουδαϊκής διδασκαλίας και στην περίοδο των αποστόλων είχε **παράλληλη πορεία** με την Ιουδαϊκή, εκτός βέβαια από αυτά που με τη θυ-

σία του Ιησού εκπληρώθηκαν και καταργήθηκαν, όπως ήταν οι θυσίες των ζώων, το ιερατείο και γενικά ο τυπολογικός νόμος και που η κατάργησή τους ρητά αναφέρεται στην Βίβλο. Αργότερα όμως, αρχίζει πλέον να διαφοροποιείται και να απομακρύνεται η μία διδασκαλία από την άλλη. Ο Ιησούς Χριστός δεν ήρθε για να καταργήσει το νόμο της Παλαιάς Διαθήκης, αλλά για να τον «γεμίσει», ήρθε για να του δώσει το αληθινό πνευματικό νόημα. Ο ίδιος ο Ιησούς είπε: *«Μη νομίσητε ότι ήλθον να καταλύσω τον νόμον ή τους προφήτας· δεν ήλθον να καταλύσω, αλλά να εκπληρώσω»* (Ματθαίος Ε/5:17). Η μετάφραση του Βάμβα είναι λάθος, το αρχαίο Ελληνικό κείμενο δεν γράφει "να εκπληρώσω", αλλά "πληρώσαι", το οποίο σημαίνει "γεμίζω".

Ο Ιησούς ήρθε για να γεμίσει το νόμο του Μωυσή, ήρθε να του δώσει τη σωστή διάσταση μέσα στις καρδιές των ανθρώπων, γι' αυτό ο **γνήσιος Ιουδαϊσμός** της Παλαιάς Διαθήκης με **τον γνήσιο Χριστιανισμό** της Καινής Διαθήκης είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι και δεν μπορούν να διαχωριστούν, δεν έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους, γιατί αυτό δεν είναι απ' αρχής μέσα στο σχέδιο του Θεού.

Μέσα στην Παλαιά Διαθήκη (*Ιουδαϊσμός*) είναι κρυμμένη προφητικά ολόκληρη η Καινή Διαθήκη (*Χριστιανισμός*) και το αντίστροφο, μέσα στην Καινή Διαθήκη περιέχεται η Παλαιά Διαθήκη. Είναι ο ΝΟΜΟΣ της Παλαιά Διαθήκης, είναι και η ΧΑΡΗ της Καινής Διαθήκης, είναι οι 2 όψεις του ίδιου νομίσματος, αυτά τα 2 δεν χωρίζονται. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πολλές προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, οι οποίες αφορούν την εκκλησία του Ιησού Χριστού και τους έσχατους καιρούς, δεν έχουν ακόμα εκπληρωθεί στην περίοδο της Καινής Διαθήκης.

Ο Ιησούς μέσα στον ηθικό ΝΟΜΟ της Παλαιάς Διαθήκης, έβαλε και τη ΧΑΡΗ της αγάπης Του με τη Νέα Διαθήκη που την σφράγισε με το αίμα της θυσίας Του: *«Ο νόμος του Κυρίου είναι ΑΜΩΜΟΣ, επιστρέφων ψυχή· η μαρτυρία του Κυρίου πιστή, σοφίζουσα τον απλούν»* (Ψαλμός ΙΘ/19:7).

Οι άνθρωποι, στην πορεία των αιώνων έφεραν το διαχωρι-

σμό, μεταξύ Ιουδαϊσμού και Χριστιανισμού, που έγινε τόσο μεγάλος ο διαχωρισμός μεταξύ τους, ώστε για να γεφυρωθεί το χάσμα με ανθρώπινες πλέον ενέργειες είναι αδύνατον. Παρακάτω αναφέρουμε 4 μεγάλες αντιθέσεις, μεταξύ των δύο κατηγοριών, που είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης επέμβασης:

(1η) Ο Ιουδαϊσμός ακολουθούσε αυστηρά τον μονοθεϊσμό, στον Χριστιανισμό όμως αντικαταστάθηκε από τον τριαδικό θεό των Συνόδων της Νίκαιας και της Νέας Ρώμης. Στον **Ιουδαϊσμό** ισχύει το «*Άκουε, Ισραήλ· Κύριος ο Θεός ημών είναι εις Κύριος*», ισχύει ο Γιάχβε, ο ένας και μόνο Θεός που υπάρχει. Στον **Χριστιανισμό** και των τριών δογμάτων ισχύει το «*συμπροσκυνοόμενα και συνδοξαζόμενα*», ισχύουν ο Θεός Πατέρας, ο Θεός Υιός και ο Θεός Άγιο Πνεύμα, τα 3 θεία πρόσωπα της ομοουσίου και αδιαίρετου αγίας Τριάδας.

(2η) Ο Ιουδαϊσμός ποτέ δεν είχε θεοποιήσει τους κεχρισμένους από τον Θεό ηγέτες του, ούτε τους πατριάρχες Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ, ούτε τον Νώε ή τον Δαβίδ, ούτε τον Μωυσή. Στον **Χριστιανισμό** συνέβη το εντελώς αντίθετο, άρχισαν να θεοποιούν τους αποθανόντες αγίους και μάρτυρες, να τους αποδίδουν θείες τιμές και λατρεία και να τους επικαλούνται ως μεσίτες και προστάτες, έχοντας εξοβελίσει τον αναστημένο Ιησού, ως τον μόνο μεσίτη μεταξύ Θεού και ανθρώπων (βλέπε: Α' Τιμόθεου Β/2:5, Εφεσίους Β/2:8, Α' Πέτρου Α/1:18-20).

(3η) Ο Ιουδαϊσμός απέρριπτε τους γύρω ειδωλολατρικούς θεούς και όλες τις συνήθειες τους, ο **Χριστιανισμός** όμως υιοθέτησε όλες τις δοξασίες και τις λατρείες των αρχαίων θεοτήτων, αφού τους φόρεσε "χριστιανικό" μανδύα.

(4η) Ο Ιουδαϊσμός είχε επτά ετήσιες εορτές και μία εβδομαδιαία, που είχαν θεσπιστεί από τον ίδιο τον Θεό. Αντίθετα, ο **Χριστιανισμός** έχει καθιερώσει εκατοντάδες εορτές κατά τα πρότυπα των αρχαίων ειδωλολατρικών λαών, από τους οποίους έχει δανειστεί όλες τις λατρευτικές παγανιστικές εκδηλώσεις τους.

❖ Όταν αναφερόμαστε στον "Χριστιανισμό" δεν εξαιρείται κα-

νένα από τα 3 μεγάλα δόγματα της Χριστιανοσύνης, γιατί σε κάποια από τις παραπάνω περιπτώσεις εμπίπτει, σε μία ή σε περισσότερες ή και σε όλες. Το συμπέρασμα που βγαίνει αβίαστα είναι ότι ο παγκόσμιος Χριστιανισμός είναι ένα τριπλό κράμα δοξασιών και διδασκαλιών: **Ιουδαϊκών, Χριστιανικών και ειδωλολατρικών**. Ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει βδελύσσεται τα είδωλα και είναι Θεός ζηλότυπος, θέλει την αποκλειστική λατρεία και προσκύνηση και δεν δίνει τη δόξα Του σε άλλον:

1. **ΕΦΕΣΙΟΥΣ Ε/5:5-7** «*Διότι τούτο εξεύρετε, ότι πας πόρνος ή ακάθαρτος ή πλεονέκτης, ο οποίος είναι ειδωλολάτρης, δεν έχει κληρονομίαν εις την βασιλείαν του Χριστού και Θεού. Μηδείς ας μη σας απατά με ματαίους λόγους· επειδή διά ταύτα έρχεται η οργή του Θεού επί τους υιούς της απειθείας. Μη γίνεσθε λοιπόν συμμετοχοί αυτών...».*

2. **ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Γ/3:5-6** «*Νεκρώσατε λοιπόν τα μέλη σας τα επί της γης, πορνείαν, ακαθαρσίαν, πάθος, επιθυμίαν κακήν και την πλεονεξίαν, η οποία είναι ειδωλολατρεία, διά τα οποία έρχεται η οργή του Θεού επί τους υιούς της απειθείας».*

3. **Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Σ' /6:9-10** «*Η δεν εξεύρετε ότι οι άδικοι δεν θέλουν κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού; Μη πλανάσθε· ούτε πόρνοι, ούτε ειδωλολάτραι, ούτε μοιχοί, ούτε μαλακοί, ούτε αρσενοκοίται, ούτε κλέπται, ούτε πλεονέκται, ούτε μέθυστοι, ούτε λοιδοροί, ούτε άρπαγες, θέλουσι κληρονομήσει την βασιλείαν του Θεού».*

4. **Α' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Ι' /10:14** «*Διά τούτο, αγαπητοί μου, φεύγετε από της ειδωλολατρείας».*

5. **Α' ΙΩΑΝΝΟΥ Ε/5:20-21** «*Εξεύρομεν δε ότι ο Υιός του Θεού ήλθε και έδωκεν εις ημάς νόησιν, διά να γνωρίζωμεν τον αληθινόν· και είμεθα εις τον αληθινόν, εν τω Υιώ αυτού Ιησού Χριστώ. Ούτος είναι ο αληθινός Θεός και η ζωή η αιώνιος. Τεκνία, φυλάξατε εαυτούς από των ειδώλων· αμήν».*

6. **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑ/21:27 & ΚΒ/22:15**
«*Και δεν θέλει εισέλθει εις αυτήν (την ουράνια πόλη) ουδέν το οποίον μιάίνει και προξενεί βδέλυγμα και ψεύδος, αλλά μόνον οι*

γεγραμμένοι εις το βιβλίον της ζωής του ΑρνίουΈξω δε είναι οι κύνες και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι φονείς και οι ειδωλολάτραι και πας ο αγαπών και πράττων το ψεύδος».

❖ Εάν η αποστολική περίοδος είχε να παρουσιάσει λαμπρές σελίδες στην πορεία της εκκλησίας, στην μεταποστολική περίοδο αρχίζουν να φαίνονται τα μελανά σημάδια της πορείας του Χριστιανισμού, που μεταγενέστερα έγιναν κατάμαυρα. Η εκκλησία άρχισε να έχει μια πορεία φθίνουσα:

- **Από τη δόξα** της παρουσίας του Θεού, οδηγήθηκε στην πτώση και στην πνευματική φτώχεια.
- **Από το Πνεύμα** που κυριαρχούσε σε κάθε κίνηση των πιστών, κατέληξε στη σάρκα και στα πάθη.
- **Από το φως** της αλήθειας του Λόγου του Θεού, βρέθηκε στο σκοτάδι της πλάνης των ανθρωπίνων συγγραμμάτων και συστημάτων.
- **Από τη μοναδικότητα του Θεού**, που αποτελούσε την προμετωπίδα των πιστών, κατέληξε στην τριαδικότητα του Θεού και στη διάσπαση της "εν Πνεύματι και αληθεία" λατρείας.
- **Από την καθαρότητα** στη λατρεία, βρέθηκε να είναι γεμάτη από παγανιστικές εκδηλώσεις και να αρέσκεται σε αυτές.

Εάν περιγράψουμε ιστορικά την πορεία της εκκλησίας από την ίδρυσή της και μετά, θα δούμε την πορεία της μέσα στους αιώνες. Πρόκειται για μία σταδιακή, αλλά και σταθερή πτώση που η εκκλησία ακολούθησε, μία πτώση που μέχρι σήμερα, πρώτες δεκαετίες του 21ού αιώνα, τα σημάδια της είναι φανερά και όχι μόνο δεν δείχνουν ότι πρόκειται να επουλωθούν, αλλά η αποστασία καθημερινά αυξάνει και οδηγείται στο πλήρες, για να ετοιμάσει η «πόρνη Βαβυλώνα εκκλησία» τον ερχομό του ψευδο-Μεσσία, του Αντίχριστου:

(1) **ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ εκκλησία**: Αφορά την περίοδο των πρώτων 50 - 60 ετών, όπου η εκκλησία είχε μια νικηφόρα πορεία, αρχίζοντας από την ίδρυσή της, την ημέρα της Πεντηκοστής και τε-

λειώνοντας με την έναρξη των διωγμών από τον Ρωμαίο αυτόκράτορα Νέρωνα (64 μ.Χ.), που αργότερα εντάθηκαν.

(2) **ΔΙΩΚΟΜΕΝΗ εκκλησία**: Είναι η περίοδος που η εκκλησία μέσα από τους σκληρούς διωγμούς των Ρωμαίων ηγετών έγραφε λαμπρές σελίδες δόξας, δείχνοντας οι πιστοί εξαιρετικό μεγαλείο και θάρρος, μη δεχόμενοι να συμβιβαστούν με το ειδωλολατρικό σύστημα της ηγετίδας Ρώμης. Η περίοδος αυτή τελειώνει το έτος 313 μ.Χ. με την έκδοση του Διατάγματος των Μεδιολάων «*περί ανεξιθρησκείας*» από τον Μέγα Κωνσταντίνο.

(3) **ΣΥΜΒΙΒΑΖΟΜΕΝΗ εκκλησία**: Την περίοδο εκείνη η εκκλησία είναι ακριβώς αυτό που λέγει και το όνομά της, είναι η εκκλησία που συμβιβάστηκε με το σύστημα του κόσμου, με αποτέλεσμα να χάσει την απλότητά της, την αλήθεια, το φως και τη δύναμή της, το Πνεύμα του Θεού έφυγε μέσα από αυτή και τέλος κατάντησε μια νεκρή εκκλησία, μια εκκλησία ξερών πνευματικών τύπων. Η εκκλησία της περιόδου αυτής και των μετέπειτα περιόδων, δεν έχει καμιά σχέση και ομοιότητα με την εκκλησία των δύο προηγούμενων περιόδων. Από τον 3^ο αιώνα μ.Χ. (με το Διάταγμα των Μεδιολάνων) αρχίζει μια αυξανόμενη αποστασία, η οποία κορυφώνεται κυρίως από τον 6^ο αιώνα και μετά, οπότε αρχίζουν οι σκοτεινοί αιώνες της εκκλησίας.

(4) **Εκκλησία ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΑΙΩΝΩΝ**: Είναι η χειρότερη περίοδος που πέρασε ποτέ η εκκλησία του Ιησού Χριστού. Θεωρητικά αρχίζει από τον 6^ο αιώνα (όπου το πνευματικό σκοτάδι αρχίζει να κυριαρχεί σε Ανατολή και Δύση) και τελειώνει τον 15^ο αιώνα με τη μεταρρύθμιση στην Δύση. Εάν κάποιος πιστός ήταν αντίθετος με το θρησκευτικό κατεστημένο, τον θεωρούσαν αιρετικό και μάγο και με συνοπτικές θεατρinίστικες διαδικασίες τον οδηγούσαν κατευθείαν στο θάνατο, στην μεν Δύση διά της πυράς από την «Ιερά Εξέταση», στην δε Ανατολή με βασανισμούς, φυλακές και εξορία (π.χ. Ιωάννης Χρυσόστομος). Αμέτρητες χιλιάδες τέτοιους «αιρετικούς» πιστούς είχε στείλει στο θάνατο ανά τους αιώνες η «τριαδική Δυτική αγία εκκλησία» και η «τριαδική Ανατολική αγία εκκλησία». Αποτελεί μια μαύρη σελίδα μέσα στην ανθρώπινη

ιστορία ότι τα πιο ειδεχθή εγκλήματα έχουν γίνει στο «**όνομα της αγίας και ομοουσίου και αδιαίρετου Τριάδας**» από τα θρησκευτικά ιερατεία Ανατολής και Δύσης, τα οποία ο Ιησούς είχε καταργήσει με τη σταυρική Του θυσία.

Η αρχαία θεά Εκάτη, η προστάτιδα των μαγισσών, έγινε ο εκδικητής των αγίων του ύψιστου Θεού, που τώρα τους κατηγορούσαν ως μάγους και μάγισσες για να τους θανατώσουν. Πρόκειται για μια περίοδο που το πνεύμα της αρχαίας Βαβυλώνας κυριαρχούσε σε όλο το μεγαλείο της. Δεισιδαιμονίες, μαγείες, προλήψεις, θρησκοληψία, φόβος του Σατανά και πολλές άλλες δοξασίες, είχαν βρει πρόσφορο έδαφος μέσα στις καρδιές των ανθρώπων.

(5) Εκκλησία ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ: Είναι η Διαμαρτυρόμενη εκκλησία και αρχίζει το έτος 1517μ.Χ., όπου ο μοναχός Μαρτίνος Λούθηρος (1483 - 1546 μ.Χ.) στράφηκε κατά της διαφθοράς που υπήρχε μέσα στους κόλπους της Δυτικής Καθολικής εκκλησίας, θυροκολλώντας στην εξώπορτα του Μητροπολιτικού ναού της Βιτεμβέργης τις «**95 θέσεις**» του, που απετέλεσαν μια ανοιχτή επίθεση εναντίον του Παπισμού και ότι αυτός αντιπροσώπευε. Τον Μαρτίνο Λούθηρο χρησιμοποίησε ο Θεός για να βγάλει την εκκλησία Του από την πλάνη των σκοτεινών αιώνων και να την φέρει και πάλι στο φως και την αλήθεια. **Δεν είχε όμως πλήρη αποκάλυψη του Λόγου του Θεού, αλλά μερική αποκάλυψη**, δίδασκε θεμελιώδεις σωτηριακές αλήθειες, όπως δικαίωση διά της πίστης στη λυτρωτική θυσία του Ιησού, αναγέννηση, τη μοναδικότητα της μεσιτείας του Ιησού, κλπ. Γι' αυτό μέσα στη νέα κίνηση που γεννήθηκε, υπήρχαν πολλές **λάθος διδασκαλίες** που κληρονομήθηκαν από την Καθολική εκκλησία.

Ο Θεός όμως, αρχής γενομένης από τον Λούθηρο, άρχισε να κάνει περιοδικά αποκαλύψεις των αληθειών του Λόγου Του και να δίνει περισσότερο φως στους πιστούς, ώστε σιγά - σιγά η εκκλησία Του να βγει από το πνευματικό σκοτάδι που την κάλυπτε. **Πως το έκανε αυτό;** Ακολούθησε την παρακάτω πρακτική:

Εάν υποθέσουμε ότι η Καθολική εκκλησία (από την οποία

προερχόταν ο Λούθηρος) είχε **100 πλάνες**, ο Λούθηρος ξεκίνησε τη μεταρρύθμιση με **20 ΑΛΗΘΕΙΕΣ** και **80 ΠΛΑΝΕΣ** που πήρε από την Καθολική εκκλησία. Αργότερα, άλλοι πιστοί μέσα από την ομάδα του Λούθηρου είδαν, μελετώντας τις Γραφές, ότι ο Λούθηρος δεν ορθοτομούσε όλο τον Λόγο του Θεού. Το αποτέλεσμα ήταν να αποσπασθούν και να δημιουργήσουν μια άλλη πνευματική ομάδα που είχε περισσότερες αλήθειες, είχε π.χ. **40 ΑΛΗΘΕΙΕΣ** και **60 ΠΛΑΝΕΣ** που πήραν από τον Λούθηρο. Μέσα από την καινούρια αυτή ομάδα βγήκε αργότερα μια άλλη ομάδα που είχε **50 ΑΛΗΘΕΙΕΣ** της Βίβλου και **50 ΠΛΑΝΕΣ**. Μεταγενέστερα βγήκε κάποια άλλη ομάδα που είχε **60 ΑΛΗΘΕΙΕΣ** και **40 ΠΛΑΝΕΣ**, και ούτω καθεξής.

Για τον λόγο αυτό, στην περίοδο της εκκλησίας της Μεταρρύθμισης αναπτύχθηκαν διάφορες Χριστιανικές κινήσεις, όπως Λουθηρανοί, Βαπτιστές, Αναβαπτιστές, Επισκοπικοί, κλπ.. Δηλαδή ο Κύριος Ιησούς άρχισε να κάνει μια **περιοδική και μερική αποκάλυψη** του Λόγου Του στην εκκλησία Του, ώστε όταν θα έρθει να την παραλάβει να της έχει δώσει **πλήρη αποκάλυψη** της Αλήθειας. Γι' αυτό η εκκλησία της περιόδου αυτής είχε και τον τίτλο **«Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣΜΑΤΩΝ»**, χωρίσματα, διαιρέσεις δηλαδή, που ο Θεός επέτρεψε για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, για να μπορέσει ο λαός Του, έχοντας στην αρχή λίγο «φως», μετά λίγο «περισσότερο», μετά «πιο περισσότερο», κλπ, να ξεφύγει μέσα από το βαθύ σκοτάδι που είχε τυλιχθεί.

Μία από τις βασικές διδασκαλίες της Καθολικής εκκλησίας που διατήρησε ο Λούθηρος ήταν και η **τριαδικότητα του Θεού**. Την περίοδο εκείνη ήταν πολύ βαθιά ριζωμένη η πίστη του λαού στην τριάδα, στη λατρεία των αγίων, στην Μαριολατρεία, στο ιερατείο και στις αρχαίες δεισιδαιμονίες που τις είχαν υιοθετήσει πλήρως στον Χριστιανισμό. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο λαός ήταν αμόρφωτος και ότι ζούσε σε απαράδεκτες συνθήκες φτώχειας, ήταν αδύνατον να τα απορρίψουν όλα και να δεχτούν το καθαρό μήνυμα του ευαγγελίου. Με τα σημερινά δεδομένα, εάν κάποιος τολμούσε να εναντιωθεί και να έρθει σε ρήξη με την πανίσχυρη Καθολική εκκλησία ήταν μάταιη προσπάθεια και καθαρή "αυτο-

κτονία". Ο Λούθηρος το κατόρθωσε αυτό, γιατί **είχε έρθει η ώρα του Κυρίου** να βγάλει το λαό Του μέσα από το σκοτάδι.

Το πρώτο που ο Λούθηρος διακήρυξε ήταν ότι άνθρωπος δεν δικαιώνεται δια των έργων του, αλλά **«διά της πίστεως»**. Αποκήρυξε το ιερατείο και τη μεσιτεία των ιερατείου και διακήρυξε ότι ο μόνος μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων είναι ο Ιησούς, γι' αυτό και είναι **ειδωλολατρεία** η επίκληση και η προσκύνηση των αγίων. Αυτές ήταν οι βασικές θέσεις που ξεκίνησε η μεταρρύθμιση του Λούθηρου, γι' αυτό και στη νέα κίνηση παρέμειναν διδασκαλίες, όπως η τριαδικότητα του Θεού, το νηπιοβάπτισμα, η μη αποδοχή ότι το βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα του Θεού που είχε σαν σημείο το "λαλείν ξένας γλώσσας" ήταν για όλες τις εποχές και πολλές άλλες διδασκαλίες. Οι αλήθειες για τη μοναδικότητα του Θεού, το βάπτισμα στο νερό, το βάπτισμα με το άγιο Πνεύμα, αποκαταστάθηκαν πολύ αργότερα. Η περίοδος της εκκλησίας της Μεταρρύθμισης θεωρείται ότι τελείωσε το αρχές του 20ού αιώνα, **το έτος 1906 μ.Χ.** όπου ο Κύριος άρχισε και πάλι να βαπτίζει τους πιστούς με το άγιο Πνεύμα Του, με τη δύναμη της Πεντηκοστής και μετά από λίγα χρόνια έδωσε και αποκάλυψη για την μοναδικότητά Του.

(6) Εκκλησία ΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ ή ΤΗΣ ΑΡΠΑΓΗΣ: Είναι η χρονική περίοδος της εκκλησίας που ζούμε εμείς σήμερα και που ο Ιησούς δίνει μεγάλες αποκαλύψεις του Λόγου Του στους αγίους Του, όπως έκανε και με τους πιστούς της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, μόνο που ο Θεός υποσχέθηκε για την εκκλησία αυτή ότι έχει φυλάξει τον **«καλόν οίνον»**. Την έναρξή της, την τοποθετούμε χρονολογικά (χωρίς να υπάρχει δέσμευση γι' αυτό) το έτος 1906 μ.Χ., όταν ο Θεός στην οδό Αζούζα στο Λος Άντζελες, μετά από 19 αιώνες επανέλαβε το γεγονός της Πεντηκοστής (βλ. Πράξεις κεφ. Β/2) και βάπτισε ομαδικά με το άγιο Πνεύμα Του μια ομάδα ταπεινών και άσημων νέγων. Από τότε άρχισε και πάλι η εκκλησία να κηρύττει το ευαγγέλιο και να δίνει τη μαρτυρία της με δύναμη Πνεύματος αγίου, με θεραπείες και εκβολές δαιμονίων και με σημεία και τεράστια. Τον ίδιο καιρό, αλλά λίγο αργότερα, έδωσε ο Ιησούς στην εκκλησία Του τη θαυμαστή αποκάλυψη της **«πρώ-**

της ΠΑΣΩΝ των εντολών» η οποία είναι ότι «...Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ (ένας) ΚΥΡΙΟΣ» (βλ. Μάρκος ΙΒ/12:29-30).

Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι η **ΜΙΑ εκκλησία**, που ίδρυσε ο Ιησούς Χριστός χύνοντας το πολύτιμο αίμα Του και η οποία δεν είχε ονόματα, τίτλους και παρατσούκλια, διασπάστηκε σε δύο μεγάλες αντιμαχόμενες εκκλησιαστικές παρατάξεις, τις μετέπειτα ονομασθείσες **Ορθόδοξη εκκλησία** και **Καθολική εκκλησία**, χωρίς όμως να έχουν το φως του Ιησού Χριστού, χωρίς να κηρύττουν αναγέννηση, καθόσον είχαν πέσει στην τήρηση ξερών θρησκευτικών τύπων.

Μέσα από την Καθολική εκκλησία βγήκε η **Διαμαρτυρόμενη εκκλησία** με τα διάφορα χωρίσματά της, η οποία είχε μερική επίγνωση των αληθειών της Βίβλου και δίδασκε σωτηρία του αμαρτωλού ανθρώπου δια του αίματος του Ιησού (αναγέννηση).

Μέσα από την **Ευαγγελική** (Διαμαρτυρόμενη) εκκλησία βγήκε αργότερα η **Πεντηκοστιανή εκκλησία**, με ακόμα περισσότερες αλήθειες και αποκαλύψεις της Αγίας Γραφής και δίδασκε εκτός από την αναγέννηση, βάπτισμα του αγίου Πνεύματος, θεραπείες από τις αρρώστιες και απελευθέρωση από δαιμονικά πνεύματα.

Μέσα από την Πεντηκοστιανική (τριαδική) εκκλησία βγήκε αργότερα η **Πεντηκοστιανή μονοθεϊστική εκκλησία**, με ακόμα περισσότερο φως από τις προηγούμενες (**ΣΗΜΕΙΩΣΗ**: Όταν αναφερόμαστε στην «Πεντηκοστιανή εκκλησία», δεν εννοούμε το κατεστημένο Πεντηκοστιανό δόγμα, αλλά όσους έχουν την προσωπική εμπειρία της Πεντηκοστής, ανεξάρτητα, σε ποιο δόγμα τυπικά ανήκουν).

Μέσα από την Πεντηκοστιανή εκκλησία θα βγει και η **ΝΥΜΦΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ**, η εκκλησία που θα αρπαχθεί (*εκκλησία της Φιλαδέλφειας*), η οποία δεν θα έχει *«κηλίδα ή ρυτίδα, ή κάτι από αυτά, αλλά θα είναι άγια και άμωμη»* (Εφεσίους Ε/5:27), θα είναι εκκλησία *«τρομερά, ως στράτευμα με σημαίας»* (Ασμα Ασμάτων ς´/6:4,7). Η εκκλησία της αρπαγής τυπολογικά είναι ο *«νιός ο άρσεν»*, που αναφέρεται στην Αποκάλυψη ΙΒ/12:5 (αρχαίο κείμενο). Περισσότερες λε-

ππομέρειες για τον «**υιό τον άρσεν(α)**», συστήνουμε το βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο «**Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ**» (κωδικός 13).

Βλέπουμε ότι ο Θεός άρχισε (από την εποχή του Λούθηρου) να κάνει μία ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ του Λόγου Του και θα δώσει (ήδη δίνει) ΠΛΗΡΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ στις ημέρες μας, λίγο πριν την αρπαγή της νύμφης εκκλησίας Του, της εκκλησίας της Φιλαδέλφειας. Επίσης, αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι η προηγούμενη ομάδα, συνήθως εδίδωκε ως «αιρετική» και «πλανεμένη» την επόμενη ομάδα, η οποία είχε βγει μέσα από αυτήν, και ούτω καθεξής. Αποτελεί πλέον κανόνα, κάθε καινούρια αποκάλυψη και ό,τι αντιβαίνει με το κατεστημένο να διώκεται.

(7) Εκκλησία ΤΗΣ ΘΛΙΨΗΣ: Είναι η τωρινή **χλιαρή εκκλησία** η οποία συνυπάρχει με την εκκλησία της Φιλαδέλφειας που θα αρπαχτεί, αλλά αυτή όμως θα παραμείνει κάτω στη Γη και θα δοκιμασθεί σκληρά από το σύστημα του Αντίχριστου. Η πρώτη «διωκόμενη εκκλησία» και η «εκκλησία της θλίψης» είναι οι δύο διωκόμενες εκκλησίες, η μεν πρώτη γιατί «**άφησε την πρώτη αγάπη της για τον Ιησού**» (Αποκάλυψη Β/2:4-5), η δε δεύτερη γιατί είναι «**χλιαρή**» και βρίσκεται μεταξύ δύο φρονημάτων (Απόκάλυψη Γ/3:15-17).

Αυτή είναι με συντομία η ιστορική πορεία της εκκλησίας του Ιησού Χριστού, η οποία άρχισε πριν από 2.000 χρόνια περίπου, την ημέρα της Πεντηκοστής και θα τελειώσει **σε πρώτο στάδιο** με την αρπαγή της εκκλησίας της Φιλαδέλφειας και **σε δεύτερο στάδιο** με την ανάσταση και αρπαγή των θανατωθέντων αγίων της θλίψης, στο μέσον της επταετούς κυριαρχίας του Αντίχριστου, οι οποίοι θα είναι «**το υπόλοιπον σπέρμα**» της εκκλησίας της Φιλαδέλφειας, αυτή είναι η εκκλησία της θλίψης (βλ. Απόκάλυψη ΙΒ/12:17). Περισσότερες λεπτομέρειες για την ιστορική πορεία της εκκλησίας, διάβασε στο βιβλίο των εκδόσεών μας με τίτλο «**Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ**» (κωδικός 21).

❖ Αναφέρθηκε στην αρχή βιβλίου ότι η παρουσίαση του θέματος που θίγουμε θα είναι αντικειμενική και σε καμιά περίπτωση

η μελέτη μας, δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως «**τριαδική**» ή ως «**μονοθεϊστική**» και αυτό θα ήταν κάτι που θα το διαπίστωνε ο αναγνώστης στην πορεία, όταν θα αντιλαμβανόταν ότι καταγράφονται οι θέσεις και των δύο κατηγοριών και ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται είναι αξιόπιστα και επαρκώς τεκμηριωμένα.

Στο παρόν όμως κεφάλαιο ίσως κάποιος να διακρίνει μια "φανερή" μεροληπτική θέση **υπέρ** της «μοναδικότητας του Θεού» και **κατά** της «τριαδικής διδασκαλίας» και αυτό πιθανόν να του δημιουργεί κάποια ερωτηματικά. Αυτό δεν έχει συμβεί εσκεμμένα, αλλά είναι η φυσική απόρροια της όλης ιστορικής παρουσίασης του θέματος, είναι **το αυτονόητο συμπέρασμα**, το οποίο συνάγεται από τρεις βασικές παραμέτρους, οι οποίες είναι:

- (α) Η πανοραμική παρουσίαση των **αρχαίων τριαδικών θεοτήτων** και πως επηρέασαν ριζικά την μετέπειτα Χριστιανική πίστη και διδασκαλία, την οποία μετέτρεψαν σε «κατεστημένη» θρησκεία.
- (β) Το παρασκήνιο, το οποίο υπήρξε αρχικά στην **Σύνοδο της Νίκαιας** και αργότερα στην **Σύνοδο της Νέας Ρώμης** (μετέπειτα Κωνσταντινούπολης), για να διαμορφωθεί το τελικό αποτέλεσμα.
- (γ) Η θέση του Θεού απέναντι στο βδέλυγμα της **ειδωλολατρείας** και η διακήρυξη της Βίβλου, σε όλες τις σελίδες της, για τη **μοναδικότητα** του Θεού.

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ **ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ των ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ** **από την ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ**

Οι ακολουθούντες την τριαδική διδασκαλία ισχυρίζονται ότι ο Θεός μέσα σε ολόκληρο τον θεόπνευστο Λόγο Του, αποκαλύπτεται ως "τριαδικός Θεός" και για να στηρίξουν τις απόψεις τους αυτές, προβάλλουν εδάφια, τόσο από την **Παλαιά Διαθήκη**, όσο και από την **Καινή Διαθήκη**, στα οποία υποστηρίζουν ότι αυτά δείχνουν «καθαρά» την τριαδικότητα του Θεού. Θα παρουσιάσουμε στον παρόν κεφάλαιο τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις μέσα από την Παλαιά Διαθήκη, όπου οι ακολουθούντες το τριαδικό δόγμα τις χρησιμοποιούν ως επιχειρήματα **υπέρ της τριάδας** και θα κάνουμε ερμηνευτική ανάλυση των εδαφίων αυτών. Για να μην υπάρχει μεροληψία υπέρ ή κατά της τριάδας, στα εδάφια θα γίνει πρώτιστα **γραμματική και συντακτική ανάλυση**, ώστε ο αναγνώστης να οδηγηθεί από μόνος του, ανεπηρέαστος, στην ορθή ερμηνεία και έτσι να διαμορφώσει αντικειμενική άποψη και γνώμη.

1^ο επιχείρημα

Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΕΛΟΧΙΜ

Ένα από τα βασικά επιχειρήματα που προβάλλουν οι υποστηρικτές της τριάδας είναι ότι ο Θεός στην Παλαιά Διαθήκη αποκαλείται **«Ελοχίμ»**, που είναι σε πληθυντικό αριθμό και κατά γράμμα μεταφράζεται **«οι Θεοί»**. Θα αναφερθούμε με λεπτομέρειες στη συντακτική κυρίως ερμηνεία και έννοια της λέξης αυτής και θα δούμε **4** βασικές περιπτώσεις στις οποίες ο όρος "Ελοχίμ" εφαρμόζεται: **(1)** Στον αληθινό Θεό, **(2)** σε ψεύτικους θεούς, **(3)** σε ανθρώπους και **(4)** στον Ιησού Χριστό.

1. Στον ΑΛΗΘΙΝΟ ΘΕΟ: Η λέξη Ελοχίμ είναι μεν σε πληθυντικό αριθμό (ο ενικός είναι «ΕΛ» και «ΗΛ»), αλλά όταν χρησιμο-

ποιείται για τον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ αληθινό Θεό που υπάρχει, έχει την έννοια του ενικού αριθμού. Είναι **πληθυντικός μεγαλειότητας** και έχει την έννοια του πλήθους και της δύναμης που φανερώνεται μέσα στη θεότητα. Το ότι το «**ΕΛΟΧΙΜ**» μεταφράζεται «**Ο Θεός**» δεν είναι αυθαίρετη δική μας ερμηνεία, γιατί κάτι τέτοιο θα καθιστούσε τη μελέτη μας αναξιόπιστη και μη αντικειμενική, αλλά αυτό φαίνεται με σαφήνεια και καθαρότητα μέσα από την ίδια την Αγία Γραφή, η οποία ερμηνεύεται από μόνη της.

Στο εδάφιο Γένεσις Α/1:26 γράφει «...*Και είπεν ο ΕΛΟΧΙΜ, Ας κάμωμεν άνθρωπον*». Εδώ το Ελοχίμ, ενώ είναι σε πληθυντικό αριθμό, συντάσσεται με ρήμα ενικού αριθμού «**ΕΪΠΕΝ**», το οποίο στα Εβραϊκά είναι "**ΑΜΑΡ**" (ο πληθυντικός είναι "**ΑΜΕΡΟΥ**"). Άρα το εδάφιο γράφει: «**Και ΕΪΠΕΝ** (όχι "είπαν") **ο ΕΛΟΧΙΜ, Ας κάμωμεν άνθρωπον....**».

Η μεγαλύτερη απόδειξη ότι το Ελοχίμ, όταν αναφέρεται στον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ αληθινό Θεό, έχει την έννοια του ενικού αριθμού (σαν πληθυντικός μεγαλειότητας), είναι ότι, όσες αναφορές εδαφίων της Παλαιάς Διαθήκης έχουμε στην Καινή Διαθήκη (στο πρωτότυπο αρχαίο κείμενο), είναι πάντοτε σε ενικό αριθμό. Ο Λόγος του Θεού είναι θεόπνευστος, γι' αυτό **η Βίβλος δεν κάνει ποτέ λάθη** και οι λέξεις τις οποίες χρησιμοποιούν οι θεόπνευστοι συγγραφείς είναι αυτές που το Πνεύμα του Κυρίου τους ενέπνευσε να γράψουν.

Στο Δευτερονόμιο ζ'/6:4 αναφέρει την πρώτη "πασών" των εντολών όπως την αποκάλεσε ο Ιησούς: «*Άκουε Ισραήλ, Κύριος ο Θεός ημών, είναι "ΕΙΣ" Κύριος*». Το Εβραϊκό κείμενο γράφει κατά λέξη «**Άκουε Ισραήλ, Γιάχβε ΕΛΟΧΙΜ, Γιάχβε ΕΧΑΔ**», δηλαδή «**Κύριος ΘΕΟΣ, Κύριος ΕΙΣ**». Την μεγάλη αυτή αλήθεια την διατύπωσε και ο Ιησούς λέγοντας: «...*Απεκρίθη και είπε προς αυτόν, ότι ΠΡΩΤΗ πασών των εντολών είναι, ΑΚΟΥΕ ΙΣΡΑΗΛ, ΚΥΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ* (όχι «οι Θεοί») *ΗΜΩΝ, ΚΥΡΙΟΣ "ΕΙΣ..."* (απόλυτο αριθμητικό) *....ΕΣΤΙΝ*» (Μάρκος ΙΒ/12:29, αρχαίο κείμενο). Μήπως ο Ιησούς έκανε λάθος;

2. Σε ΨΕΥΤΙΚΟΥΣ ΘΕΟΥΣ: Η λέξη Ελοχίμ χρησιμοποιείται με την έννοια του ενικού αριθμού και για **ΨΕΥΤΙΚΟΥΣ ΘΕΟΥΣ**, οι

οιποίοι (προσέξτε!) δεν ήταν μέλη κάποιας τριαδικής θεότητας, αλλά ήταν μονοπρόσωποι θεοί, όπως ήταν ο Δαγών, ο Μολόχ και ο Ρεμφάν. Στους Κριτές 15/16:23 γράφει: *«Και Συνήχθησαν δε οι άρχοντες των Φιλισταίων, διά να προσφέρωσι θυσίαν μεγάλην εις Δαγών, τον ΕΛΟΧΙΜ (θεόν) αυτών...»*. Ο Δαγών δεν ήταν μέλος καμιάς αρχαίας τριαδικής θεότητας.

Στο βιβλίο του προφήτη Αμώς Ε/5:26 γράφει: *«...Μάλιστα ανελάβετε την σκηνήν του Μολόχ σας και τον Χιούν, τον αστέρα του ΕΛΟΧΙΜ (θεού) σας, τα είδωλα σας, τα οποία εκάμετε εις αυτούς»*. Αξίζει να σημειωθεί ότι την περίπτωση με τον Χιούν, την αναφέρει και ο πρωτομάρτυρας Στέφανος, όταν απολογείται στο Συνέδριο, λίγο πριν τον λιθοβολήσουν, τον οποίο αποκαλεί "Ρεμφάν" (σε άλλα χειρόγραφα αναφέρεται ως "Ραιφάν"): *«Μάλιστα ανελάβετε την σκηνήν του Μολόχ και το άστρον του ΘΕΟΥ σας Ρεμφάν, τους τύπους, τους οποίους εκάμετε διά να προσκυνήτε αυτούς· διά τούτο θέλω σας μετοικήσει επέκεινα της Βαβυλώνας»*. Ο Αμώς και ο Στέφανος αναφέρονται ακριβώς στο ίδιο περιστατικό, όπου ο **μεν Αμώς** χρησιμοποιεί τη λέξη Ελοχίμ (που κατά γράμμα σημαίνει "των θεών σας"), **ο δε Στέφανος** το μεταφράζει σε ενικό αριθμό "του ΘΕΟΥ σας", που φανερώνει πολύ καθαρά ότι ο Στέφανος δεν αναφερόταν στα 2 αγάλματα του Μολόχ και του Ρεμφάν, αλλά στη συγκεκριμένη θεότητα, στον Ρεμφάν.

Ίσως κάποιος να έχει την εύλογη απορία, για ποιο λόγο χρησιμοποιούσαν πληθυντικό μεγαλειότητας για ψεύτικες θεότητες. Πιστεύω ότι η απάντηση είναι αυτονόητη, γιατί γι' αυτούς **δεν ήταν ψεύτικοι θεοί**, πίστευαν ότι ήταν αληθινοί θεοί και κατά συνέπεια χρησιμοποιούσαν εκφράσεις που έδειχναν το μεγαλείο των διαφόρων θεοτήτων τους, όπως ακριβώς έκαναν και οι μονοθεϊστές Εβραίοι που αποκαλούσαν τον Γιάχβε "Ελοχίμ".

3. Σε ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ: Η λέξη Ελοχίμ χρησιμοποιείται στην Παλαιά Διαθήκη και για **ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ**. Στην Έξοδο ΚΑ/21:6 γράφει: *«Αλλ' εάν ο δούλος είπη φανερά, Αγαπώ τον κύριόν μου, την γυναίκα μου και τα τέκνα μου, δεν θέλω εξέλθει ελεύθερος· Τότε ο κύριος (Ελοχίμ) αυτού, θέλει φέρει αυτόν προς τους Κριτάς»*. Εδώ η

Βίβλος αναφέρεται σε μια σκηνή της καθημερινότητας και αφορά κάποιον δούλο με τον κύριό του (τον αφέντη του). Επειδή ο "κύριος" έχει εξουσία επάνω στον "δούλο" του, η Βίβλος χρησιμοποιεί στα Εβραϊκά τη λέξη Ελοχίμ με την έννοια του ενικού αριθμού, ενώ είναι πληθυντικός.

Στην Έξοδο Ζ/7:1 βλέπουμε τον Θεό να αποκαλεί τον Μωυσή Ελοχίμ: *«Εγώ σε κατέστησα ΕΛΟΧΙΜ (θεόν) εις τον Φαραώ, και Ααρών ο αδελφός σου θέλει είσθαι προφήτης σου»*. Εάν εδώ μεταφράζαμε το "Ελοχίμ" ως "θεοί", τότε ο Μωυσής θα έπρεπε να αποτελείτο από πολλά πρόσωπα, κάτι που εάν το ισχυριστούμε θα ήταν παράλογο. Επίσης, εφόσον ο Μωυσής είναι ένα και μοναδικό πρόσωπο, θα έπρεπε ο Θεός να χρησιμοποιεί τον ενικό αριθμό "Ηλ" (ή "Ελ"), κάτι που δεν συμβαίνει, γιατί ο Θεός ήθελε να εκφράσει το θέλημά Του προς τον Φαραώ δια μέσου του Μωυσή, ο οποίος παρουσιάστηκε στον Φαραώ **εξ ονόματος του Ελοχίμ**, εξ' ονόματος του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει, γι' αυτό και η λέξη "θεός" αποδίδεται στα Εβραϊκά ως Ελοχίμ, ενώ αφορά άνθρωπο και όχι τον αληθινό Θεό.

4. Στον ΙΗΣΟΥ: Εφόσον ο Ιησούς είναι η φανέρωση του Θεού Πατέρα, μέσα στην Βίβλο ονομάζεται και ο ίδιος «Ελοχίμ» και αυτό φαίνεται καθαρά στον προφητικό Ψαλμό ΜΕ/45:6-7, όπου γράφει: *«Ο θρόνος σου, ΘΕΕ (Ελοχίμ), είναι εις τον αιώνα του αιώνος· σκήπτρον ευθύτητος (είναι) το σκήπτρον της βασιλείας σου. Ηγάπησας δικαιοσύνην και εμίσησας αδικίαν· διά τούτο έχρισέ σε ο ΘΕΟΣ, ο Θεός σου (ο Ελοχίμ σου), έλαιον αγαλλιάσεως υπέρ τους μετόχους σου»*. Εδώ έχουμε δύο "ΕΛΟΧΙΜ", ο πρώτος είναι ο Υιός, στον οποίο αναφέρεται προφητικά η Γραφή και ο δεύτερος, ο οποίος χρίει τον πρώτο, είναι ο Πατέρας, **γιατί ο Θεός ΔΕΝ χρίεται**, ο άνθρωπος χρίεται από τον Θεό και εδώ προφητικά αναφέρεται στο ότι ο Θεός χρίει τον «άνθρωπο Χριστό Ιησού» και αυτό συνέβηκε την ημέρα της βάπτισής Του.

Το ότι πρόκειται για τον Υιό φαίνεται με σαφήνεια από την εκπλήρωση της προφητείας, η οποία αναφέρεται στην επιστολή προς Εβραίους Α/1:8-9 (όπου επαναλαμβάνονται τα λόγια του Ψαλ-

μού ΜΕ/45:6-7) και στο Ιωάννης Α/1:33, όπου ο Υιός χρίεται από τον Πατέρα: «...*Και εμαρτύρησεν ο Ιωάννης, λέγων ότι, Είδον το Πνεύμα καταβαίνον ως περιστεράν εξ ουρανού και ΕΜΕΙΝΕΝ επ' Αυτόν. Και εγώ δεν εγνώριζον Αυτόν· αλλ' ο πέμψας με διά να βαπτίζω εν ύδατι εκείνος μου είπεν· Εις όποιον ίδεις το Πνεύμα κατάβαίνον και ΜΕΝΟΝ επ' Αυτόν, ούτος είναι ο βαπτίζων εν Πνεύματι αγίω*».

Στον Ψαλμό ΜΕ/45:6-7 η φράση «Ο θρόνος σου, ο Θεός» αναφέρεται στον Υιό, ενώ το «έχρισε σε ο Θεός, ο Θεός σου» αναφέρεται στον Πατέρα, που και οι 2 στα Εβραϊκά αποκαλούνται ΕΛΟΧΙΜ. Έχουμε "**2 Ελοχιμ**", αλλά όχι "**2 Θεούς**", έχουμε τον ΘΕΟ Πατέρα και τον ΑΝΘΡΩΠΟ Χριστό Ιησού, μέσα στον οποίο κατοίκησε όλο το πλήρωμα του Πνεύματος του Πατέρα. Ο Ιησούς είναι η ορατή φανέρωση του άορατου Θεού, γι' αυτό είπε: «*Όποιος είδεν Εμέ, είδεν τον Πατέρα*» (Ιωάννης ΙΔ/14:9-11). Ο Ιησούς δεν είναι ο "Θεός Υιός", αλλά είναι η φανέρωση του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει.

Εάν ερμηνεύσουμε κατά γράμμα το "Ελοχίμ" και το δεχτούμε σύμφωνα με την τριαδική ερμηνεία ότι σημαίνει "**οι Θεοί**", εδώ θα έχουμε διπλό σοβαρό πρόβλημα: **Το 1ο πρόβλημα** είναι ότι αυτή η ερμηνεία έρχεται σε αντίθεση με την Βίβλο και πρέπει να απορριφθεί, αφού γραμματικά και συντακτικά δεν στέκει, όπως ήδη την αναλύσαμε. **Το 2ο πρόβλημα** είναι ακόμα μεγαλύτερο. Εφόσον αναφέρονται "2 Ελοχίμ", εάν τους ερμηνεύσουμε ως "οι θεοί" (πληθυντικός), τότε αναγκαστικά και ο Πατέρας και ο Υιός, ως θεοί, θα αποτελούνται από δύο ή και περισσότερα πρόσωπα. Θα έχουμε δηλαδή 2 Ελοχίμ (2 θεούς), που ο ένας Θεός χρίει τον άλλον Θεό. Εάν το δεχτούμε αυτό, τότε αναγκαστικά θα πρέπει να δεχτούμε ότι αυτός που χρίει είναι ο «μεγαλύτερος Θεός», ενώ αυτός που χρίεται είναι ο «μικρός Θεός», με απλά λόγια θα πρέπει να δεχτούμε αυτό που διδάσκουν οι Μάρτυρες του Ιεχωβά για τον Υιό, ότι δηλαδή είναι ένας κατώτερος Θεός, ένα κτίσμα. Εάν κάποιος το ισχυριστεί αυτό, είναι βλασφημία κατά του Θεού, ο οποίος είναι "ΕΙΣ".

Το ότι ο Ιησούς είναι η φανέρωση του Ελοχίμ και φέρει αυ-

τό το όνομα στην Καινή Διαθήκη, φαίνεται καθαρά και από τα λόγια που είπε ο άγγελος Κυρίου στον Ιωσήφ όταν παρουσιάστηκε σε αυτόν σε όνειρο και του είπε: «...*Και θέλουν καλέσει το όνομα αυτού Εμμανουήλ, το οποίον μεθερμηνεζόμενον είναι, Μεθ' ημών ο Θεός*» (Ματθαίος Α/1:23). Ο Ιησούς Χριστός ονομάζεται και «**Εμμανου-ΗΛ**», που μεταφράζεται «**ο ΗΛ μεθ' ημών**». Το "ΗΛ" ή "ΕΛ" είναι ο ενικός αριθμός του Ελοχίμ, άρα ο Υιός, ο Ιησούς είναι «**ο ΕΛΟΧΙΜ μαζί μας**», είναι η φανέρωση του Ελοχίμ της Παλαιάς Διαθήκης σε εμάς. Το όνομα του Υιού (ΕμμανουΗΛ) δείχνει ποια θεότητα κατοικούσε μέσα Του, όπως και το ίδιο συμβαίνει και με το κατεξοχήν όνομά Του «**ΙΗΣΟΥΣ**», το οποίο στα Εβραϊκά είναι «**ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ**» και το οποίο σημαίνει «**Ο ΓΙΑΧΒΕ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ**».

Στην Καινή Διαθήκη οι θεόπνευστοι συγγραφείς της, όπου χρησιμοποιούν εδάφια της Παλαιάς Διαθήκης τα οποία αναφέρουν το "Ελοχίμ" και αφορά τον αληθινό Θεό (όχι ψεύτικους θεούς), πάντοτε το μεταφράζουν σε ενικό αριθμό "**ΗΛ**". Σε όσες περιπτώσεις μέσα στην Αγία Γραφή έχουμε ονόματα, τα οποία περιέχουν στο τέλος το "ΗΛ", τα ονόματα αυτά δείχνουν κάποια ιδιότητα του Θεού, όπως:

- ΜιχαΗΛ = «Ποιος είναι όμοιος με τον ΗΛ»
- ΔανιΗΛ = «Ο ΗΛ είναι ο κριτής μου»
- ΒαιθΗΛ = «Οίκος του ΗΛ»
- ΕμμανουΗΛ = «Ο ΗΛ μεθ' ημών»

2° επιχείρημα

«ΑΣ ΚΑΜΩΜΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ...» (Γένεσις Α/1:26-27)

- Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ -

1. ΟΙ 3 ΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

Στα τρία πρώτα κεφάλαια του βιβλίου της Γένεσης υπάρχουν τρεις καταπληκτικές προφητείες, οι οποίες έχουν άμεση σχέση μεταξύ τους. Οι δύο πρώτες προφητείες αναφέρονται **ΠΡΙΝ την παρακοή** και την πτώση του Αδάμ στην αμαρτία και την τρίτη προφητεία την συναντάμε **ΜΕΤΑ την πτώση του**. Εδώ

θα ασχοληθούμε ιδιαίτερα με την 1^η κατά σειρά προφητεία, αλλά θα αναφερθούμε συνοπτικά και στις υπόλοιπες δύο, ώστε να μην υπάρχουν κενά και απορίες στο θέμα που εξετάζουμε και το οποίο είναι "**το προφητικό σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου προ καταβολής κόσμου**", όπως αυτό μας αποκαλύπτεται μέσα από την 1^η κατά σειρά προφητεία. Στην περιγραφή μας όμως θα ακολουθήσουμε αντίστροφη πορεία, αρχίζοντας από την 3^η προφητεία.

3^η προφητεία: Ανάμεσα στους σχολιαστές και ερμηνευτές της Αγίας Γραφής επικρατεί η άποψη ότι η πρώτη προφητεία που συναντάμε μέσα στις σελίδες της Βίβλου είναι αυτή που αναφέρεται στα λόγια του Θεού προς τον Διάβολο (τον όφη): «...*Και έχθραν θέλω στήσει αναμέσον ΣΟΥ και της ΓΥΝΑΙΚΟΣ, και αναμέσον του σπέρματός ΣΟΥ και του σπέρματος ΑΥΤΗΣ, αυτό (το σπέρμα) θέλει σου συντρίψει την κεφαλήν, και συ θέλεις κεντήσει την πτέρναν Αυτού*» (Γένεσις Γ/3:15). Πλην όμως, η θαυμαστή αυτή προφητεία δεν είναι η 1^η της Αγίας Γραφής, όπως πιστεύεται από πολλούς, αλλά είναι η 3^η κατά σειρά προφητεία, που συναντάμε στα τρία πρώτα κεφάλαια του βιβλίου της Γένεσης και είναι μία προφητεία που δόθηκε από τον ίδιο τον Θεό **μετά** την πτώση του ανθρώπου.

Με τα λόγια αυτά, ο Θεός αναφέρεται προφητικά στο θαυμαστό γεγονός της συντριβής του Διαβόλου από το σπέρμα της γυναίκας επάνω στο σταυρό του Γολγοθά. Η γυναίκα βιολογικά δεν έχει σπέρμα, αλλά ο άνδρας είναι αυτός που έχει σπέρμα και εδώ αναφέρεται ότι Αυτός που θα συντρίψει τον Διάβολο θα γεννηθεί από τον ίδιο τον Θεό (θείο σπέρμα), θα είναι «*ο έσχατος αδάμ*» (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:45), που θα γεννηθεί «*εκ Πνεύματος αγίου*» (Ματθαίος Α/10:18) και αυτό ήταν ένα μυστήριο το πώς ο Θεός «*εφανερώθη εν σαρκί*» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16).

2^η προφητεία: Όταν ο Θεός παρουσίασε στον Αδάμ την Εύα, αυτός κατάλαβε ότι η Εύα ήταν ένα κομμάτι από το δικό του σώμα, δεν ήταν κάτι το ξεχωριστό, ή κάτι το διαφορετικό, γι' αυτό είπε: «**Τούτο είναι τώρα οστούν εκ των οστέων μου και σαρξ εκ**

της σαρκός μου· αυτή θέλει ονομασθεί ανδρίς, διότι εκ του ανδρός αυτή ελήφθη. ΔΙΑ ΤΟΥΤΟ θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα αυτού, και θέλει προσκολληθεί εις την γυναίκα αυτού· και θέλουν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν» (Γένεσις Β/2:23-24). Μέσα από τα λόγια αυτά του Αδάμ η θεόπνευστη Βίβλος παρουσιάζει μια μεγάλη και θαυμαστή αποκάλυψη για την **εκκλησία του Ιησού Χριστού**.

Ο Αδάμ είναι τύπος του Ιησού και η Εύα είναι τύπος της εκκλησίας. Η εκκλησία αποτελείται από πολλά μέλη του ενός σώματος του Χριστού. Άλλος είναι τα πόδια, άλλος είναι τα χέρια, άλλος είναι τα μάτια και ούτω καθ' εξής. Όλα τα μέλη έχουν πλήρη ταύτιση και άμεση εξάρτηση με το κεφάλι, το οποίο είναι ο Ιησούς. **Αυτή είναι η τυπολογία:** Ο Αδάμ και η Εύα ήταν «μία σάρκα», ο άνδρας και η γυναίκα είναι «μία σάρκα», ο Ιησούς Χριστός και η εκκλησία Του είναι «ένα σώμα».

Αυτή την αλήθεια παρουσιάζει και ο απόστολος Παύλος όταν αναφέρεται στη σχέση άνδρα και γυναίκας, όπου στο τέλος καταλήγει: **«Διά τούτο θέλει αφήσει ο άνθρωπος τον πατέρα αυτού και την μητέρα και θέλει προσκολληθεί εις την γυναίκα αυτού, και θέλουν είσθαι οι δύο εις σάρκα μίαν. Το μυστήριον τούτο είναι μέγα, εγώ δε λέγω τούτο περί Χριστού και περί της εκκλησίας»** (Εφεσίους Ε/5:31-32). Αποκαλεί τη σχέση ΑΝΔΡΑ και ΓΥΝΑΙΚΑΣ **μεγάλο μυστήριο**, το οποίο μυστήριο το ταυτίζει με τη σχέση ΧΡΙΣΤΟΥ και ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Έτσι εξηγείται πως δύο άνθρωποι (άνδρας και γυναίκα) ταυτίζονται και γίνονται «ένα σώμα», όπως ακριβώς η εκκλησία ταυτίζεται με τον Ιησού Χριστό και γίνεται «ένα σώμα».

Το συγκλονιστικό είναι ότι και η **1^η** προφητεία, που προηγείται (Γένεσις Α/1:26-27) και η **3^η** προφητεία που ακολουθεί (Γένεσις Γ/3:14-15), έχουν άμεση σχέση με το σώμα της εκκλησίας του Χριστού και ήταν **ένα μυστήριο κρυμμένο** μέσα στους αιώνες, το οποίο μυστήριο αποκάλυψε ο Ιησούς στο άγιο σώμα Του, την εκκλησία Του: **«Το μυστήριον, το οποίον ήτο αποκεκρυμμένον από των αιώνων και από των γενεών, τώρα δε εφανερώθη εις τους αγίους αυτού, εις τους οποίους ηθέλησεν ο Θεός να φανερώσει ποιος**

(είναι) ο πλούτος της δόξης του μυστηρίου τούτου εις τα έθνη, "το ο-
ποίον (μυστήριον) είναι ο Χριστός μέσα σας" (αρχ.κείμενο), η ελπίς της
δόξης» (Κολοσσαείς Α/1:26-27). Η μετάφραση του Βάμβα γράφει
λάθος "όστις είναι ο Χριστός εις εσάς", ενώ το αρχαίο θεόπνευστο
Ελληνικό κείμενο γράφει "ό (το οποίον) έστιν Χριστός εν υμίν". Θαυ-
μαστή αποκάλυψη, η ενότητα του άνδρα και της γυναίκας, είναι ο
τύπος της ενότητας του νυμφίου Ιησού με την νύμφη εκκλησία.

1^η προφητεία: Πριν την πτώση του ανθρώπου στην α-
μαρτία, στο 1^ο κεφάλαιο της Γένεσης συναντάμε μια καταπληκτι-
κή προφητεία, η οποία αφορά το προφητικό σχέδιο του Θεού
για τη σωτηρία του ανθρώπου (μετά την πτώση του) και αναφέρε-
ται στο εδάφιο Γένεσις Α/1:26: «Και είπεν ο Θεός, Ας κάμωμεν άν-
θρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ημών, καθ' ΟΜΟΙΩΣΙΝ ημών· και ας εξουσιάζ-
ουν (αρχαίο "αρχέτωσαν") επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των
πετεινών...κλπ...». Η μετάφραση του Βάμβα γράφει λάθος "ας
εξουσιάζη" (ενικός αριθμός) και επ' αυτού θα αναφερθούμε στη
συνέχεια με λεπτομέρειες.

Έχουμε λοιπόν στις περικοπές Γένεσις Α/1:26 και Γένεσις
Γ/3:15, δύο προφητείες που έχουν άμεση σχέση με τη λυτρωτι-
κή θυσία του Υιού του Θεού, του Ιησού. Μεταξύ των δύο αυτών
προφητειών στα εδάφια Γένεσις Β/2:23-24 συναντάμε μία ακόμα
προφητεία, η οποία έχει άμεση σχέση με την ένδοξη πορεία του
σώματος της εκκλησίας του Ιησού Χριστού. **Συνοπτικά έχουμε:**

- **1^η προφητεία:** Το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του αν-
θρώπου, προ καταβολής κόσμου.
- **2^η προφητεία:** Η θαυμαστή ενότητα του σώματος της εκ-
κλησίας (των ΠΙΣΤΩΝ) με την κεφαλή του σώματος (τον ΙΗ-
ΣΟΥ), μέσα από την ενότητα του άνδρα και της γυναίκας.
- **3^η προφητεία:** Τη συντριβή του Διαβόλου από το σπέρμα
της γυναίκας, που ήταν αποτέλεσμα του σχεδίου του Θεού
για τον άνθρωπο, πριν ακόμα τον δημιουργήσει.

Φυσικά, δεν είναι μόνο οι τρεις παραπάνω προφητείες που
αναφέρονται στα τρία πρώτα κεφάλαια της Γένεσης, αλλά αυτές

είναι οι πιο αντιπροσωπευτικές. Για παράδειγμα στο εδάφιο Γένεσις Β/2:7 λέγει: **«Και έπλασε Κύριος ο Θεός τον άνθρωπον από χύματος εκ της γης...»**. Εδώ έχουμε κρυμμένη μία ακόμα προφητεία, η οποία αφορά την **ενότητα** του σώματος της εκκλησίας, την ενότητα των πιστών. Ο Θεός για να πλάσει τον άνθρωπο πήρε **χύμα** από τη γη, αλλά το χύμα αποτελείται από άπειρους **κόκκους**, που ενώθηκαν μεταξύ τους και έδωσαν το **σώμα** του πρώτου Αδάμ. Το ίδιο συμβαίνει και με την εκκλησία του Ιησού, η οποία αποτελείται από αμέτρητους πιστούς (απ' όλο τον κόσμο) που ενώνονται με το αίμα του Ιησού και γίνονται ΕΝΑ σώμα, το σώμα του έσχατου Αδάμ.

Τα **3** πρώτα κεφάλαια της Γένεσης ξεχωρίζουν για το διαφορετικό τους περιεχόμενο: Στο 1^ο κεφάλαιο έχουμε (σε γενικές γραμμές) τη δημιουργία του κόσμου μέσα σε επτά ημέρες, οι οποίες δεν είναι ημέρες με την 24ωρη σημερινή μορφή, αλλά είναι περίοδοι μεγάλης χρονικής διάρκειας. Στο 2^ο κεφάλαιο έχουμε τη δημιουργία του πρώτου ανθρώπου και το κεφάλαιο αυτό στη μελέτη μας έχει μεγάλη σημασία, γιατί ο πρώτος άνθρωπος δεν δημιουργήθηκε στο εδάφιο Γένεσις Α/1:26, όπως πιστεύεται από την πλειοψηφία των πιστών, αλλά δημιουργήθηκε στο **2^ο κεφάλαιο**, όπου έχουμε λεπτομέρειες για το πώς ο Θεός ΜΟΝΟΣ Του έπλασε τον πρώτο άνθρωπο. Στο 3^ο κεφάλαιο, όπως προαναφέρθηκε, έχουμε την πτώση του ανθρώπου από την παρουσία του Θεού.

2. ΓΕΝΕΣΙΣ Α/1:26 και ΟΙ ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

«Και είπεν ο Θεός, Ας κάμωμεν άνθρωπον καθ' ΕΙΚΟΝΑ ημών, καθ' ΟΜΟΙΩΣΙΝ ημών· και ας εξουσιάξη επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών...κλπ» (Γένεσις Α/1:26). Εδώ είναι το 1^ο προφητικό μήνυμα της Βίβλου. Ποιες αποδείξεις μπορεί να έχουμε για το θέμα αυτό; Την απάντηση, αλλά και την ερμηνεία για το θέμα αυτό, μας την δίνει η ίδια η Βίβλος από τις λέξεις – κλειδιά που χρησημοποιεί:

(1) «Και ΕΙΠΕΝ ο Θεός»: Το ρήμα «είπεν» στο Εβραϊκό κείμενο είναι **«αμάρ»**, σε ενικό αριθμό (ο πληθυντικός είναι «αμερού»).

Η λέξη «Θεός» στα Εβραϊκά είναι **«Ελοχίμ»** σε πληθυντικό αριθμό, αλλά όταν χρησιμοποιείται για τον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ αληθινό Θεό που υπάρχει, έχει την έννοια του ενικού, **είναι πληθυντικός μεγαλειότητας**, στο δε θεόπνευστο αρχαίο Ελληνικό κείμενο η λέξη «Ελοχίμ» αποδίδεται πάντοτε σε ενικό αριθμό.

(2) «Ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπον»: Το ρήμα «κάμωμεν» γραμματικά είναι: **(α) Πληθυντικός αριθμός**, που σημαίνει ότι ο Θεός, δεν θα «έκανε» μόνος Του τον άνθρωπο, έπρεπε να υπήρχε και κάποιος άλλος ή κάποιοι άλλοι. **(β) Έγκλισης υποτακτικής**, που φανερώνει κάτι το επιθυμητό και το προσδοκώμενο, δηλαδή κάτι που δεν υπήρχε εκείνη τη στιγμή, αλλά θα γινόταν στο μέλλον, και **(γ) Χρόνου αορίστου Β´**, που φανερώνει όχι κάτι το συγκεκριμένο και ειδικό, αλλά κάτι το καθαρά γενικό.

(3) «Ας κάμωμεν ΑΝΘΡΩΠΟΝ»: Η Εβραϊκή λέξη που χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τον **«άνθρωπο»** είναι **«αδάμ»**, η οποία χρησιμοποιείται εκατοντάδες φορές μέσα στην Αγία Γραφή και συνήθως αφορά τον άνθρωπο ΓΕΝΙΚΑ και όχι ΕΙΔΙΚΑ τον πρώτο άνθρωπο. Υπάρχουν όμως και μερικές καθαρές και χαρακτηριστικές περιπτώσεις που αναφέρεται σαν κύριο όνομα του πρώτου ανθρώπου, του άνδρα της Εύας, ο οποίος δεν είναι απλά **«αδάμ»**, αλλά είναι **«Αδάμ»** (με κεφαλαίο Α).

Η λέξη «αδάμ» σημαίνει «γήινος», «χοϊκός» και ο Θεός ήθελε να δημιουργήσει ένα **όν** από «χώμα», γι' αυτό είπε **«ας κάμωμεν αδάμ** (άνθρω-πον)...», όχι **«ας κάμωμεν ΤΟΝ Αδάμ** (τον πρώτο άνθρωπο) ...», που φανερώνει την πρόθεση του Θεού να κάνει όλους τους ανθρώπους και όχι απλά να κάνει τον πρώτο άνθρωπο, τον Αδάμ.

(4) «ΕΙΚΟΝΑ ημών» και «ΟΜΟΙΩΣΙΝ ημών»: Η δημιουργία του ανθρώπου θα γινόταν σε δύο φάσεις, **(1)** κατά την «εικόνα» τους, και **(2)** κατά την «ομοίωσή» τους. **«ΗΜΩΝ»:** Χρησιμοποιείται και εδώ πληθυντικός αριθμός που σημαίνει ότι Θεός ΔΕΝ ΘΑ ΕΚΑΝΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ από μόνος Του κατά την «εικόνα» **τους** και κατά την «ομοίωσή» **τους**.

(5) «Εξουσιάζη»: Εδώ είναι λάθος η μετάφραση στο κείμενο

του Ν.Βάμβα, το αρχαίο Εβραϊκό κείμενο είναι σε πληθυντικό αριθμό **«αρχέτωσαν»** (=εξουσιάζουν), που σημαίνει ότι το σχέδιο του Θεού δεν ήταν μόνο για τον πρώτο άνθρωπο, τον **Αδάμ** («να εξουσιάζει»), αλλά ήταν για όλο το **ανθρώπινο γένος** («να εξουσιάζουν»).

Σαν γενικό συμπέρασμα για το εδάφιο Γένεσις Α/1:26, βλέπουμε τον Θεό να λέει: **«Και είπεν (όχι «είπαν») ο Ελοχίμ, ας κάμωμεν άνθρωπο, κατά την εικόνα μας και κατά την ομοίωσή μας»**, να δημιουργήσουμε δηλαδή έναν άνθρωπο, ο οποίος θα έχει **τη δική μας ΕΙΚΟΝΑ και τη δική μας ΟΜΟΙΩΣΗ**. Αυτό ήταν το σχέδιο του Πατέρα, αυτό ήταν μέσα στην πρόθεσή Του. Το ερώτημα είναι: «Πέτυχε ο Θεός να κάνει, αυτό το οποίο σχεδίασε στο εδάφιο 26, γιατί στο επόμενο 27 εδάφιο, φαινομενικά δείχνει ότι ο Θεός απέτυχε;». Θα το δούμε αμέσως παρακάτω.

3. ΑΠΕΤΥΧΕ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ; (εδ. Α/1:27)

Το επόμενο εδάφιο **27** δείχνει ότι έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το εδάφιο 26: **«Και ΕΠΟΙΗΣΕΝ ο Θεός τον άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ΕΑΥΤΟΥ· κατ' εικόνα Θεού ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτόν· άρσεν και θήλυ ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτούς»**. Ο Θεός με τον ή τους συνεργάτες Του δεν «ΕΚΑΜΑΝ» (πληθυντικός) τον άνθρωπο, **αλλά μόνος Του «ΕΠΟΙΗΣΕΝ» τον άνθρωπο** και τον «εποίησεν» όχι κατά την «εικόνα ΤΟΥΣ» και κατά την «ομοίωσή ΤΟΥΣ», αλλά μόνο σύμφωνα με την πρώτη φάση (=εικόνα) και μάλιστα μόνο κατά τη **δική Του** εικόνα («εικόνα ΕΑΥΤΟΥ εποίησεν»). Το μεγάλο ερώτημα είναι: «Απέτυχε ο Θεός του αρχικού σχεδίου Του;». Στο εδάφιο αυτό έχουμε μερικές λέξεις-κλειδιά, οι οποίες μας δίνουν την απάντηση στις απορίες μας:

(1) «ΚΑΜΩ» και «ΠΟΙΩ»: Ενώ στο εδάφιο 26 ο Θεός λέγει **«Ας ΚΑΜΩΜΕΝ»**, στο αμέσως επόμενο εδάφιο 27 η Βίβλος δεν χρησιμοποιεί το ρήμα «Και ΕΚΑΜΕΝ ο Θεός», αλλά **«Και ΕΠΟΙΗΣΕΝ ο Θεός»**, ποια είναι η διαφορά των 2 λέξεων; **Το ρήμα «ΚΑΜΝΩ»** (Εβρ.«ΑΣΑ») σημαίνει «...κατασκευάζω κάτι με κόπο από ένα προϋπάρχον υλικό, ώστε να πάρει άλλο σχήμα και μορφή». **Το ρήμα «ΠΟΙΕΩ-Ω»** (Εβρ.«ΜΠΑΡΑ») σημαίνει «...δημιουργώ

κάτι εκ του μηδενός» και αυτό εφαρμόζεται μόνο στον Θεό (στον δημιουργό του κόσμου), ο οποίος είναι ο μόνος που μπορεί να «ποιεί εκ του μηδενός».

Το «**ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπο**» (εδ.26) αναφέρεται προφητικά στο **τι** είχε σχεδιάσει ο Θεός να κάνει για όλο το ανθρωπινό γένος γενικά και στο εδ. 27 βλέπουμε τον Θεό, σαν **πρώτο βήμα** υλοποίησης του σχεδίου Του ήταν να δημιουργήσει τον άνθρωπο μόνον «**κατά την ΕΙΚΟΝΑ Του**» και όχι «κατά την εικόνα ΤΟΥΣ», ούτε επίσης και «κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ Του». Αυτό θα το έκανε σε πολύ μεταγενέστερο χρόνο τον άνθρωπο σαν το **δεύτερο βήμα** του σχεδίου Του.

(2) «**Κατ' εικόνα ΕΑΥΤΟΥ**»: Εδώ βλέπουμε τη μεγάλη αντίφαση των δύο εδαφίων, όπου στο μεν εδάφιο 26 ο Θεός θέλει να κάνει τον άνθρωπο «**κατ' ΕΙΚΟΝΑ ημών και καθ' ΟΜΟΙΩΣΙΝ ημών**», δηλαδή «κατά την ΕΙΚΟΝΑ ΜΑΣ και κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ ΜΑΣ», στο δε επόμενο εδάφιο 27 ο πληθυντικός καταργείται και βλέπουμε τον Θεό ΜΟΝΟΣ Του να δημιουργεί τον άνθρωπο και όχι μόνο αυτό, αλλά να τον δημιουργεί μόνο κατά τη «ΔΙΚΗ ΤΟΥ εικόνα», παραλείποντας τελείως το «καθ' ομοίωση». **Απέτυχε ο Θεός του αρχικού Του σχεδίου;** Επειδή ο Θεός, δεν είναι δυνατόν να απέτυχε του σκοπού Του, εύκολα καταλαβαίνει κάποιος ότι το εδ.26 δεν αναφέρεται ειδικά στον **πρώτο** άνθρωπο, τον Αδάμ, αλλά αναφέρεται στο ποιος ήταν ο σκοπός και το σχέδιο του Θεού για **όλους** τους ανθρώπους γενικά.

(3) «**ΑΡΣΕΝ και ΘΗΛΥ εποίησεν ΑΥΤΟΥΣ**»: Εάν ο Θεός στο εδ.26 αναφερόταν στη δημιουργία μόνο του πρώτου ανθρώπου (του Αδάμ), όπως πολλοί ισχυρίζονται, τότε γιατί στο εδ. 27 λέγει «**αυτούς**», δηλαδή «άρσεν και θήλυ», αφού γνωρίζουμε ότι ο Θεός **ΔΕΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ ταυτόχρονα** τον Αδάμ και την Εύα, αλλά σε διαφορετικό χρονικό διάστημα, το οποίο δεν γνωρίζουμε πόσο ήταν; Άρα το 27 εδάφιο «*Και ΕΠΟΙΗΣΕΝ ο Θεός τον άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ΕΑΥΤΟΥ· κατ' εικόνα Θεού ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτόν· άρσεν και θήλυ ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτούς*», καθώς και το προηγούμενο εδ.26 αναφέρονται στη δημιουργία όλων των ανθρώπων.

Στο Ε/5^ο κεφάλαιο της Γενέσεως, όπου ο Θεός αναφέρεται στη γενεαλογία του ανθρώπου, αφού λέγει ότι *«άρσεν και θήλυ εποίησεν ΑΥΤΟΥΣ και ευλόγησεν ΑΥΤΟΥΣ...»* συνεχίζει και λέγει ότι *«εκάλεσε το όνομα ΑΥΤΩΝ αδάμ, κατά την ημέραν την οποίαν εποίησεν ΑΥΤΟΥΣ»*. Ποιους εννοεί εδώ η Βίβλος, όταν λέγει «*αυτών*» στους οποίους έδωσε το όνομα «*αδάμ*», δηλαδή «γήινος, χοϊκός; Φυσικά, δεν μπορεί να εννοεί μόνο τους δύο πρωτόπλαστους, γιατί είχαν ήδη ονόματα για να ξεχωρίζουν, αλλά εννοεί όλους τους «αδάμ», όλους τους ανθρώπους.

4. Ο ΘΕΟΣ ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΕΠΟΙΗΣΕ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟΝ

Στο εδάφιο **26** βλέπουμε ποιο ήταν το προφητικό σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου, που δεν θα το πραγματοποιούσε μόνος Του, γιατί ακόμα δεν είχε γεννηθεί ο Υιός Του. Στο εδάφιο **27** βλέπουμε την αρχή της εκπλήρωσης του σχεδίου του Θεού με το να δημιουργήσει τον άνθρωπο σε **πρώτη φάση** μόνο κατά τη «δική ΤΟΥ εικόνα» και με **απώτερο στόχο** να γίνει «κατά την εικόνα ΤΟΥΣ και κατά την ομοίωσή ΤΟΥΣ».

Αυτό φαίνεται και από το Β/2^ο κεφάλαιο της Γένεσης, όπου στο εδ.2 λέγει: *«Και είχε συντελεσμένα ο Θεός εν τη ημέρα τη εβδόμη τα έργα Αυτού, τα οποία έκαμε»*. Δηλαδή, ο Θεός στις πρώτες έξι (6) ημέρες τελείωσε όλο το δημιουργικό Του έργο. Δημιούργησε τον ουρανό, τη γη, την ατμόσφαιρα, τη θάλασσα, την ξηρά, τα δένδρα (βλάστηση), τον ήλιο και τους αστέρες, τα ζώα (ξηράς, θάλασσας και αέρα) και τέλος την έκτη ημέρα, δημιούργησε τον άνθρωπο για τον οποίο είχε ετοιμάσει ένδοξα σχέδια, όχι απλά να τον δημιουργήσει και να τον βάλει μέσα στον κήπο της Εδέμ *«δια να εργάζεται και να φυλάττει αυτόν»* (εδ. Β/2:15), αλλά για να τον κάνει **«κατά την ΕΙΚΟΝΑ Του»** και **«κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ Του»**, τον είχε προορίσει για δόξα.

Το ότι ο Θεός στο Γένεσις Α/1:26-27 αναφέρεται στο τι είχε σχεδιάσει για ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, και όχι ειδικά για τον πρώτο άνθρωπο, φαίνεται από την περιγραφή της δημιουργίας του πρώτου ανθρώπου στο Β/2^ο κεφάλαιο της Γένεσης, όπου ο Θεός Μόνος Του πήρε πηλό και έπλασε τον Αδάμ και

κατόπιν από την πλευρά του δημιούργησε και την Εύα:

- «**Και ΕΠΛΑΣΕ** Κύριος ο Θεός τον άνθρωπον από χώματος εκ της γης, και ενεφύσησεν εις τους μυκτήρας αυτού πνοήν ζωής, και έγεινεν ο άνθρωπος εις ψυχήν ζώσαν» (εδ.Β/2:7).
- «**Και ΕΙΠΕΝ** Κύριος ο Θεός, Δεν (είναι) καλόν να είναι ο άνθρωπος μόνος· θέλω κάμει εις αυτόν βοηθόν όμοιον με αυτόν» (εδ.Β/2:18).
- «**Και ΕΠΕΒΑΛΕ** Κύριος ο Θεός έκστασιν επί τον Αδάμ, και εκοιμήθη· και έλαβε μίαν εκ των πλευρών αυτού και έκλεισε με σάρκα τον τόπον αυτής» (εδ.Β/2:21).
- «**Και ΚΑΤΕΣΚΕΥΑΣΕ** Κύριος ο Θεός την πλευράν, την οποίαν έλαβεν από του Αδάμ, εις γυναίκα και έφερεν αυτήν προς τον Αδάμ» (εδ. Β/2:22).

Στα παραπάνω εδάφια η Βίβλος γράφει «Και έπλασε ...Και είπεν ...Και επέβαλε ...Και κατεσκεύασε ΚΥΡΙΟΣ ο Θεός», δεν γράφει «Και έπλασαν ...Και είπαν ...Και επέβαλαν ... Και κατεσκεύασαν ΚΥΡΙΟΙ οι Θεοί». Στο εδ. Α/1:27 τρεις φορές αναφέρεται το ρήμα «μπαρά» (ποιέω-ώ) στον ενικό αριθμό: «Και ΕΠΟΙΗΣΕΝ ο Θεός τον άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ΕΑΥΤΟΥ· κατ' εικόνα Θεού ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτόν· άρσεν και θήλυ ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτούς». Η μαρτυρία του Λόγου του Θεού ότι ο Θεός ΜΟΝΟΣ Του δημιούργησε τον άνθρωπο επιβεβαιώνεται από συνεχείς αναφορές.

5. ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Στο εδάφιο 27 βλέπουμε αυτό που ο Θεός είχε σχεδιάσει για τη σωτηρία του ανθρώπου να αρχίζει σιγά - σιγά να το πραγματοποιεί σε διάφορα στάδια:

(1) ΚΑΤ' ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ: Πρώτο στάδιο ήταν να δημιουργήσει τον άνθρωπο «κατ' εικόνα Του», κάτι που δεν έκανε με την υπόλοιπη δημιουργία Του. Έδωσε ο Θεός στον άνθρωπο τις γραμμές της θείας τελειότητάς Του, του έδωσε τα πνευματικά Του χαρακτηριστικά και όχι ότι του έδωσε τη μορφή Του (πρόσωπο, χέρια, πόδια, κλπ), γιατί ο Θεός είναι Πνεύμα και δεν έχει μορ-

φή (βλ. Ιωάννης Δ/4:24, Πράξεις ΙΖ/17:24-28, Β΄ Κορινθίους Γ/3:17, Γένεση Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, κλπ). Βέβαια ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο, κατά τη μορφή Εκείνου, τον οποίο είχε ΠΡΟΓΝΩΡΙΣΕΙ (βλ. Α΄ Πέτρου Α/1:18, Πράξεις Β/2:23, Αποκάλυψη ΙΓ/13:8, κλπ) και τον οποίο είχε μέσα την ΠΡΟΘΕΣΗ Του, σαν μέσο εξιλίωσης (βλ. Ρωμαίους Γ/3:25, Εφεσίους Γ/3:9-11, Β΄ Τιμόθεου Α/1:9-10).

(2) ΚΥΡΙΑΡΧΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: Ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο κυριαρχικά δικαιώματα επάνω σε ολόκληρη τη δημιουργία Του (βλ. Γένεση Α/1:28), δικαιώματα τα οποία αργότερα έχασε ο άνθρωπος με την παρακοή του ενώπιον του Θεού και η δοσμένη από τον Θεό εξουσία του πέρασε στον «άρχοντα του κόσμου τούτου», τον Διάβολο.

(3) ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΛΟΓΗΣ: Ο Θεός έδωσε επίσης στον άνθρωπο την ελευθερία εκλογής, την ελεύθερη δηλ. βούληση, ώστε να μπορεί να εκλέγει το καλό ή το κακό, να μπορεί να δέχεται και να απορρίπτει, ιδιότητα την οποία στερούνται τα ζώα και κάνει τον άνθρωπο να ξεχωρίζει από όλη την δημιουργία Του.

(4) ΠΝΕΥΜΑ ΘΕΟΥ: Ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο από το Πνεύμα Του, το οποίο δεν έχουν τα ζώα: *«Και ενεφύσησεν εις τους μωκθήρας αυτού ΠΝΟΗΝ ΖΩΗΣ»*. Όλος ο οργανικός κόσμος, σε ξηρά, θάλασσα και αέρα, ζει, αναπτύσσεται, πεθαίνει και **εξαφανίζεται**, ενώ ο άνθρωπος όταν πεθαίνει **δεν εξαφανίζεται**, αλλά τον μεν ΣΩΜΑ του επιστρέφει στη γη από την οποία προήλθε και στην οποία θα παραμείνει μέχρι την ανάσταση των σωμάτων των νεκρών, το δε ΠΝΕΥΜΑ του επιστρέφει στον δημιουργό Του, ο οποίος του το έδωσε.

(5) «ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΜΟΙΩΣΗ ΤΟΥ»: Το απώτερο σχέδιο του δημιουργού Θεού ήταν ο άνθρωπος να γίνει και *«κατά την ΟΜΟΙΩΣΗ Του»*, αλλά αυτό όμως θα γινόταν μελλοντικά, όταν ο Υιός Του, ο άνθρωπος Χριστός Ιησούς, που θα γεννιόταν από την παρθένο Μαρία εκ Πνεύματος αγίου, θα σταυρωνόταν, θα πέθαινε, θα ανασταίνόταν και θα έστελνε την επαγγελία του Πατρός στους ανθρώπους, οπότε θα μπορούσε χωρίς εμπόδιο να κατοικήσει μόνιμα στις καρδιές τους για να αρχίσει ο άνθρωπος να γί-

νεται και «**καθ' ΟΜΟΙΩΣΗ Του**», γεγονός το οποίο θα γίνει στον ουρανό, όταν δούμε τον Κύριο Ιησού πρόσωπο με πρόσωπο και τότε θα είμαστε ΟΜΟΙΟΙ με Αυτόν: «*Τώρα είμεθα τέκνα Θεού, και έτι δεν εφανερώθη τι θέλομεν είσθαι· εξεύρομεν όμως ότι όταν φανερωθή, θέλομεν είσθαι ΟΜΟΙΟΙ με Αυτόν, διότι θέλομεν ιδεί Αυτόν καθώς είναι*» (βλ. Α΄ Ιωάννου Γ/3:2).

6. ΠΡΟΒΛΕΨΗ και ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Άρα στο Γένεσις Α/1:26-27 έχουμε το πρώτο προφητικό μήνυμα της Βίβλου, το οποίο είναι το **σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου** από τον Θεό, ο οποίος **προέβλεψε ΠΡΙΝ** την πτώση του ανθρώπου (Ρωμαίους Γ/3:25) και **ενήργησε ΜΕΤΑ** την πτώση του (Α΄ Πέτρου Α/1:18-20, αρχαίο κείμενο), άλλωστε αυτό φαίνεται με σαφήνεια από το **Β/2^ο** κεφάλαιο της Γένεσης, όπου περιγράφεται με λεπτομέρεια η δημιουργία του πρώτου ανθρώπου από τον Θεό μόνο Του, σαν την **1^η** φάση του σχεδίου Του. Με τη μελλοντική θυσία του Υιού Του θα ακολουθούσε και η **2^η** φάση του σχεδίου Του, γι' αυτό αναφέρεται σε πληθυντικό αριθμό στο εδ.26, λέγοντας: «*Ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπον κατ' εικόνα ΗΜΩΝ, καθ' ομοίωσιν ΗΜΩΝ*».

Η Αγία Γραφή μας αποκαλύπτει δύο εκδηλώσεις της θαυμαστής και άπειρης αγάπης του Θεού για τον άνθρωπο, που είναι η «**πρόβλεψη**» σε πρώτη φάση και η «**ενέργεια**» σε δεύτερη φάση. Ειδικότερα, ο Θεός:

(1) Προέβλεψε ΠΡΙΝ από την πτώση του ανθρώπου!

«...Τον οποίον (δηλ. τον Ιησού) ο Θεός **προέθετο** μέσον εξιλώσεως διά της πίστεως εν τω αίματι Αυτού, προς φανέρωσιν της δικαιοσύνης αυτού διά την άφεςιν των προγενομένων αμαρτημάτων διά της μακροθυμίας του Θεού» (Ρωμαίους Α/1:25).

(2) Ενήργησε ΜΕΤΑ την πτώση του στην αμαρτία!

«Εξεύροντες ότι δεν ελυτρώθητε από της ματαίας πατροπαράδοτου διαγωγής σας διά φθαρτών, αργυρίου ή χρυσίου, αλλά διά του τιμίου αίματος του Χριστού, ως αμνού αμόμου και ασπίλου, όστις ήτο μεν προορισμένος/**προεγνωσμένος** (το αρχαίο κείμενο γράφει «προεγνωσμένου μεν») **προ καταβολής κόσμου, εφανερώθη δε**

εν τοις εσχάτοις καιροίς διά σας» (Α΄ Πέτρου Α/1:18-20).

Ο Θεός αγαπώντας τον αμαρτωλό άνθρωπο και μισώντας την αμαρτία, ενήργησε με τέτοιον τρόπο, ώστε η **ΑΓΑΠΗ Του** και η **ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ Του** σε μια αρμονική συνεργασία να ξευρουν το έργο της λύτρωσης, με το οποίο η **ΑΓΙΟΤΗΤΑ Του** και η **ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ Του**, θα χτυπούσαν την αμαρτία όχι επάνω στον άνθρωπο, αλλά επάνω σε κάποιον αντικαταστάτη του, επάνω σε κάποιο εξιλαστήριο Αρνίον και με αυτόν τον τρόπο η **ΑΓΑΠΗ του Θεού** θα αγκάλιαζε όλους εκείνους, οι οποίοι θα ήθελαν να επανασυνδεθούν μαζί Του, διά μέσου της μετάνοιας και της πίστης στη θυσία Εκείνου. Αυτό το νόημα έχει και ο προφητικός Ψαλμός ΠΕ/85:10-11 που λέγει: *«ΕΛΕΟΣ και ΑΛΗΘΕΙΑ συναπαντήθησαν· ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ και ΕΙΡΗΝΗ εφιλήθησαν, αλήθεια εκ της γης θέλει αναβλαστήσει, και δικαιοσύνη εξ ουρανού θέλει κύψει»*. Το Εβραϊκό κείμενο δεν γράφει «θέλει κύψει», κάτι δηλαδή που θα γίνει στο μέλλον, αλλά «διέκυψε», κάτι που ήδη έχει γίνει στο παρελθόν.

Η αγάπη του Θεού για τον αμαρτωλό άνθρωπο φανερώνεται επάνω στον Γολγοθά. Εκεί βλέπουμε τον Θεό, όχι **ως Θεό ΚΡΙΣΗΣ**, αλλά **ως Θεό ΑΓΑΠΗΣ**, γιατί την κρίση Του την έριξε επάνω στον Υιό Του. Ο άνθρωπος έξω από τον Ιησού Χριστό, πρέπει να φοβάται τον Θεό, ο οποίος στον Γολγοθά, διά μέσου του Ιησού, προσφέρει καθαρισμό, αποκατάσταση και δικαιοσύνη, γιατί από άποψη δικαιοσύνης ο άνθρωπος είναι πνευματικά ρυπαρός: *«Πάσα η δικαιοσύνη ημών (είναι) ως ρυπαρόν ιμάτιον»* (Ησαΐας ΞΔ/64:6 /ΒΛ. Β΄ Τιμόθεου Α/1:19, Τίτος Γ/3:5, Ρωμαίους Γ/3:20).

Πηγαίνοντας ο κάθε άνθρωπος στον Γολγοθά, αποδεχόμενος ότι ο Ιησούς πήρε τη δική του θέση, όχι μόνο αποκαθιστά την κομμένη σχέση του με τον Θεό, αλλά γίνεται και συμμετοχος της βασιλείας και της δόξας του Ιησού Χριστού: *«Κληρονόμοι μεν Θεού, συγκληρονόμοι δε Χριστού, εάν συμπάσχωμεν διά να γείνωμεν συμμετοχοι της δόξας Αυτού»* (Ρωμαίους Η/8:17).

Στην Εφεσίους Β/2:5-6 ο απόστολος Παύλος γράφει: *«Και ενώ είμεθα νεκροί διά τα αμαρτήματα, εξωοποίησεν ημάς μετά του Χριστού· κατά χάριν είσθε σεσωσμένοι· και συνανέστησε και συνε-*

κάθισεν εν τοις επουρανίοις διά Ιησού Χριστού». Τριπλή η ενέργεια του Κυρίου Ιησού, μας ΕΖΩΟΠΟΙΗΣΕ, μας ΣΥΝΑΝΕΣΤΗΣΕ και μας ΣΥΝΕΚΑΘΙΣΕ για έναν δοξασμένο σκοπό, ο οποίος είναι να είμαστε «...εις έπαινον της δόξης της χάριτος Αυτού, με την οποίαν εχαρίτωσεν ημάς διά του ηγαπημένου (Αυτού), διά του οποίου έχομεν την απολύτρωσιν διά του αίματος Αυτού, την άφεσιν των αμαρτημάτων, κατά τον πλούτον της χάριτος Αυτού» (Εφεσίους Α/1:6-7). Αυτό ήταν το σχέδιο του Θεού για τον άνθρωπο.

7. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ

«26. Και είπεν ο Θεός, Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ημών, καθ' ΟΜΟΙΩΣΙΝ ημών· και ας εξουσιάζη (αρχαίο: «αρχέτωσαν») επί των ιχθύων της θαλάσσης και επί των πετεινών.....κλπ....

«27. Και ΕΠΟΙΗΣΕΝ ο Θεός τον άνθρωπον κατ' ΕΙΚΟΝΑ ΕΑΥΤΟΥ· κατ' εικόνα Θεού ΕΠΟΙΗΣΕΝ αυτόν· άρσεν και θήλυ Ε-ΠΟΙΗΣΕΝ αυτούς» (Γένεσις Α/1:26-27).

Στο Γένεσις Α/1:26 ο Θεός με την πρόγνωση Του αναφέρεται στο μελλοντικό σχέδιο της συνεργασίας Του με τον Υιό Του, τον οποίο θα γεννούσε δια μέσου της παρθένου Μαρίας. Ο Θεός είπε «**Ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπον...**», ο πληθυντικός αριθμός του ρήματος «κάμωμεν» αναφέρεται (1) στον ένα και μοναδικό Θεό που υπάρχει, τον Πατέρα (θεία φύση), και (2) στον «άνθρωπο Χριστό Ιησού, ο οποίος δεν είχε γεννηθεί ακόμα (ανθρώπινη φύση), γιατί και οι δύο λαμβάνουν μέρος στο να κάνουν τον άνθρωπο να γίνει κατά την «εικόνα» και κατά την «ομοίωση» του Θεού. Πως γίνεται αυτό; Με δύο απλά λόγια γίνεται ως εξής:

- Ο μεν **ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ** πέθανε για τις αμαρτίες του ανθρώπου (ως άνθρωπος πέθανε, γιατί ο Θεός δεν πεθαίνει).
- Ο δε **ΠΑΤΕΡΑΣ ΘΕΟΣ** δέχτηκε τη θυσία του Υιού Του, συγχωρώντας τον άνθρωπο.

Το ότι λέγει «**εικόνα ημών**», δηλαδή ΜΙΑ εικόνα για ΔΥΟ πρόσωπα και δεν λέγει «**εικόνες ημών**», αυτό φανερώνει ότι ο Ιησούς θα ήταν η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου, όπως α-

ναφέρεται και στην Κολοσσαείς Α/1:15 «...όστις (ο Ιησούς) είναι **εικών του Θεού του αοράτου**». Έχουμε μία εικόνα, την εικόνα του ΘΕΟΥ και του ΑΝΘΡΩΠΟΥ. Έτσι με το σχέδιο του Θεού της εν Χριστώ Ιησού σωτηρίας, ο άνθρωπος γίνεται **«κατ' εικόνα Χριστού»**, ο οποίος είναι η **«εικόνα του Θεού»** και ο αρχικός σκοπός του Θεού να κάνει τον άνθρωπο **«κατ' εικόνα Του»** πραγματοποιείται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ο Θεός είπε **«Ας κάνουμε τον άνθρωπο κατά την εικόνα μας και κατά την ομοίωσή μας, ώστε να εξουσιάζουν επάνω σε όλη τη δημιουργία»** και το πρώτο το στάδιο της υλοποίησης του σχεδίου Του ήταν **να «ποιήσει»** μόνος Του τον άνθρωπο **κατά την δική Του εικόνα**, με απώτερο σκοπό να γίνει ο άνθρωπος και **κατά την ομοίωσή Του**, αυτό όμως ο Θεός δεν θα το έκανε μόνος Του, αλλά μαζί με τον Υιό Του, τη θυσία του οποίου θα δέχονταν ως αντίλυτρο για την αμαρτία του ανθρώπου. Πρόκειται για ένα θαυμαστό σχέδιο του Θεού **«προ καταβολής κόσμου»**, που φανερώνει την καρδιά της αγάπης Του, γιατί ο Υιός Του, ο Ιησούς Χριστός ήταν **«το (προεγνωσμένο) Αρνίον το εσφαγμένον, ΠΡΟ καταβολής κόσμου»**, πριν ακόμα ο κόσμος δημιουργηθεί.

Κατά συνέπεια, το επιχείρημα των υποστηρικτών του Συμβόλου της Πίστεως ότι το **«Ας ΚΑΜΩΜΕΝ άνθρωπον...»**, αναφέρεται στην "αγία Τριάδα" δεν έχει κανένα έρεισμα. Στο θέμα αυτό αφιερώσαμε περισσότερα στοιχεία (πιο λεπτομερή), καθόσον το Γένεσις Α/1:26, θεωρείται ένα από τα πιο βασικά επιχειρήματα της τριαδικής θεολογίας, αλλά το ότι ένα ρήμα είναι σε πληθυντικό αριθμό, δεν σημαίνει ότι αυτό είναι πάντα "τριάδα".

Η ανάλυση (γραμματική και συντακτική) που έγινε στο Γένεσις Α/1:26-27, δεν έχει καμιά σχέση με τη **μοναδικότητα** ή την **τριαδικότητα** του Θεού, ώστε αυτό να γίνεται πεδίο θεολογικής αντιπαράθεσης, καθόσον τα εδάφια αυτά αναφέρονται στο θαυμαστό **σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου**, πριν ακόμα να δημιουργηθεί ο κόσμος.

3° επιχείρημα

«ΕΓΙΝΕ Ο ΑΔΑΜ σαν ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΕΜΑΣ»

«Και είπε Κύριος ο Θεός, Ιδού, έγινε ο Αδάμ ως **ΕΙΣ** (ένας) **εξ ημών**, εις το γινώσκειν το καλόν και το κακόν· και τώρα μήπως εκτείνει την χείρα αυτού, και λάβει και από του ξύλου της ζωής, και φάγει, και ζήσει αιωνίως» (Γένεσις Γ/3:22).

Τα παραπάνω είναι λόγια, τα οποία είπε ο Θεός, όταν οι πρωτόπλαστοι, Αδάμ και Εύα, έπεσαν στην αμαρτία, παρακούοντας την εντολή Του και έφαγαν από το απαγορευμένο δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού. Πρόκειται για ένα ακόμα επιχείρημα των υποστηρικτών της τριαδικής διδασκαλίας, επειδή ο Θεός αναφέρεται σε πληθυντικό αριθμό, με τη φράση ότι **«έγινε ο Αδάμ σαν ένας από ΕΜΑΣ»**. Θα εξετάσουμε ολόκληρο το εδάφιο και θα το αναλύσουμε σύμφωνα με τους βασικούς ερμηνευτικούς κανόνες, καθόσον οι υποστηρικτές της άποψης αυτής **παραβλέπουν** τη συνέχεια του εδαφίου, το οποίο λέγει ότι ο Αδάμ έγινε σαν ένας από αυτούς, αλλά **σε τί πράγμα έγινε σαν αυτούς**; Έγινε στο «να γνωρίζει το καλό και το κακό».

(1) Το βασικό μήνυμα του εδαφίου Γένεσις Γ/3:22 είναι **Η ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ**. Μπορεί κάποιος να κατέχει τη γνώση αυτή με 2 τρόπους: **Ο ένας τρόπος** είναι να γνωρίζει το καλό και το κακό μέσα από την **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ**, χωρίς ο ίδιος να έχει πράξει το κακό. Στην περίπτωση αυτή παράδειγμα έχουμε τον ίδιο τον Θεό, ο οποίος είναι αγαθός και **«απίραστος κακού»**. **Ο άλλος τρόπος** είναι γνωρίζει το καλό και το κακό **ΕΜΠΕΙΡΙΚΑ**, δηλαδή να έχει πράξει ο ίδιος το κακό. Ο Αδάμ γνώρισε το κακό στην πράξη, εμπειρικά και αυτό το γεγονός έγινε η αιτία να τον διώξει ο Θεός μαζί με την Εύα από τον κήπο της Εδέμ, ώστε να μη φάγει και από το «δένδρο της ζωής» (βλ. Γένεσις Β/2:9).

Στο Γένεσις Γ/3:22 πολύ καθαρά αναφέρει η Γραφή ότι, εφόσον ο Αδάμ αμάρτησε, **έγινε «σαν ένας από εμάς στο ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ το καλό και το κακό»**, που σημαίνει πολύ απλά ότι, εάν εδώ ο Θεός αναφέρεται στον εαυτό Του και στα άλλα 2 μέλη της

τριάδας, υπάρχει μεγάλο, πολύ μεγάλο ηθικό πρόβλημα, γιατί τότε ο Θεός και τα υπόλοιπα "πρόσωπα" της Θεότητας έχουν διαπράξει αμαρτία, καθόσον εδώ (όπως ο Θεός εκφράζεται), δείχνει να έχει πλήρη εμπειρική γνώση του καλού και του κακού, γι' αυτό λέγει ότι ο Αδάμ έγινε σαν "ένας από εμάς", **γιατί ο Αδάμ έπραξε το κακό**, δεν το γνώρισε απλά και μόνο μέσα από την παρατήρηση. Εάν το δεχτούμε, όχι μόνο είναι παράλογο, αλλά και αποτελεί βλασφημία εναντίον του Θεού, ο οποίος μέσα στην Βίβλο αποκαλύπτεται ως **άγιος, αγαθός και τέλειος**. Αν ο Θεός αναφερόταν στον εαυτό Του και στα άλλα 2 μέλη της τριάδας θα έπρεπε να πει ότι ο Αδάμ **«έγινε ως και ΗΜΕΙΣ»** και όχι ότι **«έγινε ως ΕΙΣ ΕΞ ΗΜΩΝ»**, δηλαδή «έγινε, σαν ένας από εμάς». Το ερώτημα είναι: «Ποιους "εμάς" εννοεί εδώ ο Λόγος του Θεού;». Αυτό θα το δούμε αμέσως παρακάτω με καθαρότητα, χωρίς να αφήσει απορίες και ερωτηματικά στον αναγνώστη.

(2) Διαβάζοντας κάποιος ένα βιβλίο, αρχίζει να το διαβάζει από την αρχή του και το κρίνει με βάση αυτά που διαβάζει σε κάθε του σελίδα. Δεν μπορεί να το ξεκινήσει από το μέσον ή από το τέλος και να έχει αντικειμενική άποψη και γνώμη. Διαβάζοντας την Βίβλο από την αρχή, παρατηρούμε ότι στα 3 πρώτα κεφάλαια της Γένεσης, μέχρι και το εδάφιο Γ/3:22 που εξετάζουμε, αναφέρονται μόνο **4** πρόσωπα. Πρώτον βλέπουμε τον ίδιο τον **Θεό**, μετά τον **Αδάμ** και την **Εύα** και τέλος τον όφη, τον **Διάβολο**. Αυτά είναι τα πρόσωπα με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθούμε για να βρούμε τη σωστή ερμηνεία του εδαφίου Γ/3:22 που εξετάζουμε.

Ο Ιησούς Χριστός δεν είχε γεννηθεί ακόμα, καθόσον στο Γένεσις Α/1:26 και Γ/3:15 αναφέρεται προφητικά. Από τα 4 αυτά πρόσωπα ο **Αδάμ** και η **Εύα** γνώρισαν το καλό και το κακό εμπειρικά, ενώ αυτή τη γνώση την είχε ήδη ο **Σατανάς**, ο οποίος υπερηφανεύτηκε ενώπιον του Θεού και έχασε την εξέχουσα και υψηλή θέση που κατείχε μέσα στην παρουσία του Θεού και έτσι γνώρισε το κακό και μετά ο ίδιος είναι ο εισηγητής του κακού στον κόσμο (βλ. Ησαΐας ΙΔ/14:12-15, Ιεζεκιήλ ΚΗ/28:12-19).

Όταν ο Θεός λέγει ότι **«ο Αδάμ έγινε ως "ΕΙΣ" εξ ΗΜΩΝ»**, αναφέρεται στον εαυτό του και στον Σατανά. Ο ίδιος ο Θεός γνωρίζει το καλό και κακό μόνο από **παρατήρηση**, ενώ ο Σατανάς το γνωρίζει **εμπειρικά**.

Ο Θεός στο Γένεσις Γ/3:22 αναφέρεται στον Σατανά και με απλά λόγια μπορούμε να πούμε πως ο Θεός του λέγει: **«Ο Αδάμ έχει αμαρτήσει και έγινε σαν ένας από εμάς τους δύο, έγινε όπως εσύ Σατανά, γιατί μόνο εσύ γνωρίζεις το καλό και το κακό από εμπειρία και κατάφερες τον Αδάμ να κάνει και αυτός ο ίδιο»**. Από τότε ο άνθρωπος, ανάλογα με τον "ποιον" θα ακολουθήσει, δηλαδή τον Θεό ή τον Σατανά, γίνεται **«ως ΕΝΑΣ από αυτούς»**, ή γίνεται **«τέκνος υπακοής»** (παιδί Θεού), ή γίνεται **«τέκνο απείθειας»** (παιδί του Διαβόλου). Μέση κατάσταση δεν υπάρχει.

Ο Σατανάς εξαπάτησε τους πρωτόπλαστους, όταν τους είπε: *«Δεν θέλετε βεβαίως αποθάνει αλλ' εξεύρει ο Θεός, ότι κατά την ημέραν την οποίαν φάγετε απ' αυτού, θέλουν ανοιχθεί οι οφθαλμοί σας, και θέλετε είσθαι ως ΘΕΟΙ, γνωρίζοντες το ΚΑΛΟΝ και το ΚΑΚΟΝ»* (Γένεσις Γ/3:5-6). Τους είπε ο Σατανάς μία "αλήθεια" ότι θα γνωρίζουν το καλό και κακό, αλλά δεν τους είπε για τις συνέπειες τις οποίες θα έχουν όταν αυτό γίνει στη ζωή τους, ούτε τους διευκρίνισε ότι θα το γνωρίζουν πλέον εμπειρικά όπως και αυτός. Βλέπουμε στα λόγια του Θεού στο Γ/3:22 να υπάρχει άμεση σχέση και συνάρτηση με τα λόγια του Σατανά στο Γ/3:5-6. Και στις δύο περιπτώσεις είναι η γνώση του καλού και του κακού.

Εάν πάρουμε τα μισά λόγια του Θεού, εάν πάρουμε δηλαδή μόνο το μισό εδάφιο **«και έγινε ο Αδάμ ως "ΕΙΣ" εξ ημών...»** και εδώ σταματήσουμε, τότε αναπόφευκτα οδηγούμαστε σε λάθος συμπέρασμα, γιατί δεν γνωρίζουμε ακόμα *«σε τι πράγμα ο Αδάμ έγινε σαν αυτούς;»* Έγινε κακός ή καλός; Έγινε άδικος και απειθής; Έγινε παντογνώστης; Τι έγινε;

Εάν όμως πάρουμε όλο το εδάφιο, τότε θα μας λυθεί η απορία "σαν τι έγινε ο Αδάμ", γιατί πολύ απλά το διευκρινίζει με πολλή σαφήνεια ο Θεός, ότι έγινε **«...εις το ΓΙΝΩΣΚΕΙΝ το καλόν και το κακόν»** όπως τους είχε πει ο Σατανάς, αλλά τους

απέκρυψε τις ολέθριες συνέπειες μια τέτοιας γνώσης.

Κάποιοι για να αποδείξει ότι δεν υπάρχει Θεός, ισχυρίστηκε ότι η ίδια η Αγία Γραφή, που υποτίθεται ότι αποκαλύπτει τον Θεό, αναφέρει στους Ψαλμούς ότι δεν υπάρχει Θεός. Αυτό είναι αλήθεια, μόνο που είναι **η μισή αλήθεια**. Σε 2 Ψαλμούς διαβάζουμε: «.....**Δεν υπάρχει Θεός. Διεφθάρησαν· έγιναν βδελυροί εις τα έργα· δεν υπάρχει πράττων αγαθόν**» (βλέπε: Ψαλμός 1Δ/14:1, ΝΓ/53:1). Αυτός που ισχυρίστηκε ότι δεν υπάρχει Θεός, απέκρυψε ποιος είπε τα λόγια αυτά, απέκρυψε την αρχή του εδαφίου το οποίο λέγει «**Είπεν ο άφρων εις την καρδιά αυτού, δεν υπάρχει Θεός....**». Ο άφρονας, ο ανόητος μόνο λέγει ότι ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΟΣ. Αυτή είναι και μία από τις μεθόδους τις οποίες χρησιμοποιεί ο Διάβολος για να παραποιεί και να διαστρεβλώνει τον Λόγο του Θεού, όπως ακριβώς έχει κάνει και με το Γένεσις Γ/3:22 το οποίο εξετάζουμε, δίνει έμφαση στο **1ο** μέρος του εδαφίου («έγεινεν ο Αδάμ ως ΕΙΣ εξ ημών...») και αποκρύπτει το **2ο** μέρος («...εις το ΓΙΝΩΣΚΕΙΝ το καλόν και το κακόν») που είναι το κεντρικό θέμα, για να οδηγήσει σε πλάνη τον πιστό.

Όταν ο πιστός άνθρωπος βαδίζει προς την "ομοίωσή" του με τον Θεό, τότε θα μπορεί να γνωρίζει τέλεια το καλό και το κακό από **παρατήρηση μόνο**, χωρίς ο ίδιος να διαπράττει πλέον το κακό. Αυτό γίνεται δια μέσου του «**Δένδρου της Ζωής**», το οποίο είναι ο αναστημένος Ιησούς Χριστός. Ο φυσικός άνθρωπος που ζει μακριά από τον Θεό, δεν μπορεί να δεχτεί το Δένδρο της Ζωής και όλα αυτά τα θεωρεί ανοησίες. Αντίθετα ο πνευματικός άνθρωπος, ο οποίος έχει δεχτεί τον Ιησού Χριστό προσωπικό του σωτήρα και λυτρωτή, έχει τον "νου" του Χριστού και έτσι γνωρίζει τα βάθη της γνώσης του Θεού, γεγονός που δεν θα μπορούσε να τα γνωρίζει εάν έπαιρνε και "έτρωγε" από το δένδρο της γνώσης του καλού και του κακού.

Ο απόστολος Παύλος, αναφερόμενος στο θέμα αυτό είναι πολύ αποκαλυπτικός, λέγοντας: «**Ο ΦΥΣΙΚΟΣ όμως ΑΝΘΡΩΠΟΣ δεν δέχεται τα του Πνεύματος του Θεού· διότι είναι μωρία εις αυτόν, και ΔΕΝ ΔΥΝΑΤΑΙ να γνωρίση (αυτά), διότι πνευματικώς ανακρί-**

νονται. **Ο δε ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ** (άνθρωπος) ανακρίνει μεν πάντα, αυτός δε υπ' ουδενός ανακρίνεται. Διότι "τις εγνώρισε τον νούν του Κυρίου, ώστε να διδάξη αυτόν;" *Ημείς όμως έχομεν ΝΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΥ*» (Α' Κορινθίους Β/2:14-16, κείμενο Βάμβα).

(3) Το εδάφιο Γένεσις Γ/3:22 αρχίζει με τη φράση: «**Και ΕΙΠΕΝ Γιάχβε Ελοχίμ...**», δεν γράφει «**Και ΕΙΠΑΝ Κύριοι Ελοχίμ...**», ούτε «**Και ΕΙΠΑΝ Κύριος ο Θεός...**». Αυτός που μιλά είναι μόνον ΕΝΑΣ, είναι ο Θεός, ο Γιάχβε Ελοχίμ και βλέπουμε και στην περίπτωση αυτή (όπως και στο Γένεσις Α/1:26) να χρησιμοποιεί ρήμα ενικού αριθμού «**Και ΕΙΠΕΝ...**». Εφόσον λέγει ότι ο Αδάμ έγινε «**...ως ΕΙΣ εξ ημών**», σημαίνει ότι ο Θεός μιλάει για τον Εαυτό Του και για "κάποιον άλλον", ο οποίος γνωρίζει το καλό και το κακό που τώρα το γνωρίζει και ο Αδάμ και αυτός ο "κάποιος άλλος" ο οποίος γνωρίζει το κακό είναι ο Σατανάς, ο αποκαλούμενος Διάβολος.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι υπάρχει μία μερίδα μελετητών της Αγίας Γραφής, αλλά και πολλοί άλλοι πιστοί άνθρωποι, οι οποίοι πιστεύουν πως, όταν ο Θεός λέγει «*Ιδού, έγινε ο Αδάμ ως "ΕΙΣ" (ένας) εξ ημών, εις το γνώσκειν το καλόν και το κακόν*», εννοεί τον εαυτό Του και τους αγγέλους Του. Η άποψη αυτή είναι τελείως αυθαίρετη και αντίθετη προς την Βίβλο, γιατί όπως ο Θεός, **ούτε και οι άγγελοι του Κυρίου γνωρίζουν εμπειρικά το κακό**. Υπάρχουν βέβαια οι άγγελοι του σκότους που γνωρίζουν εμπειρικά το κακό, αλλά αυτοί είναι όσοι ακολούθησαν τον Εωσφόρο στην πτώση του και φυσικά αυτοί δεν βρίσκονται πλέον στην παρουσία του Θεού, είναι ήδη σε καταδίκη.

Άρα το συμπέρασμα, το οποίο πλέον βγαίνει από μόνο του από το εδάφιο Γένεσις Γ/3:22 είναι ότι αυτός που μιλάει είναι ο Θεός και αναφέρεται στον εαυτό Του και τον Διάβολο, ο οποίος παρέσυρε τον Αδάμ και την Εύα στην αμαρτία, γιατί μόνο αυτός γνώριζε εμπειρικά το κακό. Ο Εωσφόρος επειδή αμάρτησε εκδιώχθηκε από την παρουσία του Θεού. Το ίδιο συνέβηκε και στον Αδάμ, επειδή και αυτός αμάρτησε εκδιώχθηκε από την παρουσία του Θεού, ο οποίος φανερωνόταν στον κήπο της Εδέμ και συνομιλούσε με τον μαζί του.

4° επιχείρημα

«ΕΛΘΕΤΕ, ας ΚΑΤΑΒΩΜΕΝ...»

« (5) **Κατέβει** δε ο Κύριος διά να ιδει την πόλιν και τον πύργον, τον οποίον ωκοδόμησαν οι υιοί των ανθρώπων. (6) Και **είπεν** ο Κύριος, Ιδού, ένας λαός, και πάντες έχουν μίαν γλώσσαν, και άρχισαν να κάμνουν τούτο· και τώρα δεν θέλει εμποδισθεί εις αυτούς παν ό,τι σκοπεύουν να κάμουν· (7) ΕΛΘΕΤΕ, ας ΚΑΤΑΒΩΜΕΝ και ας ΣΥΓΧΥΣΩΜΕΝ εκεί την γλώσσαν αυτών, διά να μη εννοείς ο ένας του άλλου την γλώσσαν. (8) Και **διεσκόρπισεν** αυτούς ο Κύριος εκείθεν επί του προσώπου πάσης της γής· και έπαυσαν να οικοδομούν την πόλιν» (Γένεσις ΙΑ/11:5-8, κείμενο «vΦ»).

Αυτά ήταν τα λόγια, τα οποία είπε ο Θεός, όταν αποφάσισε να συγχύσει τη γλώσσα των ανθρώπων στην Βαβέλ και μετά να τους διασκορπίσει, εξαιτίας της μεγάλης αμαρτίας η οποία είχε κυριεύσει τις καρδιές τους εκείνες τις ημέρες.

(1) Το πρώτο πράγμα, το οποίο θα πρέπει να επισημάνουμε και το οποίο είναι αυτονόητο είναι ότι, εφόσον ο Θεός χρησιμοποιεί πληθυντικό αριθμό, λέγοντας «ΕΛΘΕΤΕ, ας ΚΑΤΑΒΩΜΕΝ και ας ΣΥΓΧΥΣΩΜΕΝ...», σημαίνει ότι αναφέρεται στον Εαυτό Του και σε κάποιον ή σε κάποιους άλλους. Το ερώτημα το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι «Ποιοι είναι αυτοί οι άλλοι; Είναι άγγελοι; Είναι τα άλλα δύο πρόσωπα της αγίας Τριάδας; Μήπως είναι κάτι άλλο που θα πρέπει να μας αποκαλυφθεί;» Την απάντηση θα την δώσουμε στη συνέχεια και πιστεύω ότι δεν θα αφήσει καθόλου αμφιβολίες και ερωτηματικά στον αναγνώστη.

(2) Το δεύτερο σημείο, το οποίο θα πρέπει να παρατηρήσουμε στην περίπτωση την οποία εξετάζουμε και το οποίο είναι πολύ σημαντικό γιατί ανατρέπει όλα τα δεδομένα είναι ότι, ενώ ο Θεός μιλώντας στο εδάφιο ΙΑ/11:7 χρησιμοποιεί πληθυντικό αριθμό, την κρίση κατά της Βαβέλ την κάνει μόνος Του:

Στη Γένεσις ΙΑ/11:5 γράφει ότι «...*ΚΑΤΕΒΕΙ* δε ο Κύριος *διά να ιδει την πόλιν και τον πύργον, τον οποίον ωκοδόμησαν οι υιοί των ανθρώπων*». Λέγει με σαφήνεια ότι «*ΚΑΤΕΒΗΚΕ* δε ο

Κύριος ΓΙΑ ΝΑ ΔΕΙ. Εάν όμως εδώ ήταν και τα άλλα 2 μέλη της τριάδας, θα έπρεπε να πει **«ΚΑΤΕΒΗΣΑΝ δε οι Κύριοι διά να ΙΔΩ-ΣΙ»**. Δεν λέγει όμως έτσι, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι εδώ μιλάει ο ένας Θεός που υπάρχει και που αναφέρεται μόνο στον Εαυτό Του και σε κάποιους άλλους, τους οποίους θα δούμε παρακάτω ποιοί είναι αυτοί οι «άλλοι».

Στη Γένεσις ΙΑ/11:6 γράφει **«Και ΕΙΠΕΝ ο Κύριος...»**, δεν γράφει **«Και ΕΙΠΑΝ ο Κύριος...»**, που δείχνει και πάλι ότι μιλάει ο ένας και μόνος Θεός που υπάρχει, ο Γιάχβε Ελοχίμ.

Στη Γένεσις ΙΑ/11:8 ο Λόγος του Θεού χρησιμοποιεί και πάλι ενικό αριθμό: **«Και ΔΙΕΣΚΟΡΠΙΣΕΝ αυτούς ο Κύριος εκείθεν επί του προσώπου πάσης της γης...»**. Ενώ στο προηγούμενο 7 εδάφιο ζητάει και από "κάποιους άλλους" βοήθεια για να συγχύσει τη γλώσσα των ανθρώπων και για να καταστρέψει τα αμαρτωλά τους έργα, λέγοντας **«...ΕΛΘΕΤΕ, ας ΚΑΤΑΒΩΜΕΝ και ας ΣΥΓΧΥΣΩΜΕΝ...»**, τώρα στο εδάφιο ΙΑ/11:8 το έργο αυτό, το κάνει ο Θεός μόνος Του.

(3) Στη Γένεσις ΙΑ/11:5 γράφει **«κατέβηκει δε ο Κύριος διά να ιδει...»**. Μία από τις ιδιότητες του Θεού είναι η πανταχού παρουσία Του και η παντογνωσία Του, κατά συνέπεια δεν χρειάζεται «να κατέβει» στη Γη για να **δει** και για να διαπιστώσει κάποιο γεγονός. Το ερώτημα είναι **«Γιατί ο Θεός μιλάει με αυτό τον τρόπο;»** Απλά ο Θεός μιλάει κατά τη συνήθεια των ανθρώπων, μιλάει μεταφορικά, προκειμένου να φανερώσει πνευματικές έννοιες και αλήθειες. Αυτό βασικά είναι "ανθρωπομορφισμός". Άρα όταν ο Θεός λέγει **«Ελθετε, ας καταβώμεν...»** είναι και αυτό ανθρωπομορφισμός, είναι μια έκφραση, η οποία δείχνει ότι ο Θεός δεν είναι αδιάφορος για την αμαρτία του ανθρώπου, αλλά πάντα ενδιαφέρεται και επεμβαίνει για να σταματήσει την εξάπλωσή της, όπως είχε κάνει και στην εποχή του Νώε.

Όταν λοιπόν ο Θεός λέγει **«...Ελθετε, ας καταβώμεν και ας συγχύσωμεν εκεί την γλώσσαν αυτών, διά να μη εννοεί ο ένας του άλλου την γλώσσαν»** (εδ. ΙΑ/11:7) μιλάει σαν δίκαιος Κριτής που κάθεται στο θρόνο Του και γύρω Του είναι οι επιτελείς Του, είναι οι

άγιοι άγγελοί Του, προς τους οποίους απευθύνεται, χρησιμοποιώντας πληθυντικό αριθμό. Αυτή η ερμηνεία βγαίνει μέσα από τον Λόγο του Θεού, όπως θα δούμε αμέσως παρακάτω.

(4) Μέσα στον Λόγο του Θεού έχουμε πολλές περιπτώσεις, όπου ο Θεός «κατεβαίνει» στη Γη για να δει και να κάνει κρίση και χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτό τους αγγέλους Του. Μια τέτοια περίπτωση περιγράφεται στο Γένεσις ΙΗ/18:20-21 και αναφέρεται στις πόλεις των Σοδόμων και των Γομόρρων: *«Είπε δε Κύριος: Η κραυγή των Σοδόμων και των Γομόρρων επλήθυνε, και η αμαρτία αυτών (είναι) βαρεία σφόδρα· θέλω λοιπόν ΚΑΤΑΒΕΙ και Θέλω ΙΔΕΙ αν έπραξαν ολοκλήρως κατά την κραυγήν την ερχομένην προς Εμέ· και θέλω γνωρίσει, αν ουχί».*

Ο Θεός «κατέβηκε» στα Σόδομα και στα Γόμορρα, «είδε» την αμαρτία τους και «έκανε» την κρίση εναντίον τους, αλλά έκρινε την αμαρτία τους δια μέσου των αγγέλων Του. Η Βίβλος αναφέρει ότι ήταν τρεις άγγελοι, ο ένας από τους οποίους συνόμιλησε με τον Αβραάμ στις δρυς Μαμβρή, ενώ οι άλλοι δύο άγγελοι πήγαν στα Σόδομα και στα Γόμορρα για να τα καταστρέψουν και αυτό το αναφέρει ο Λόγος του Θεού στο Γένεσις ΙΘ/19:1, όπου γράφει: *«Ήλθον δε οι δύο άγγελοι εις τα Σόδομα το εσπέρας· και εκάθητο ο Λωτ παρά την πύλην των Σοδόμων...».* Ο Θεός χρησιμοποίησε τους αγγέλους Του για να επιφέρει κρίση. Με την περίπτωση των 3 αγγέλων θα ασχοληθούμε ιδιαίτερα παρακάτω, καθόσον επικρατεί (σε πολλούς Βιβλικούς μελετητές) η άποψη ότι οι τρεις άγγελοι είναι φανέρωση της αγίας Τριάδας.

(5) Άλλη παρόμοια περίπτωση να «κατεβαίνει» ο Θεός από τον ουρανό στη Γη, μέσω των αγγέλων Του, έχουμε στο όρος Σινά, όταν έδωσε το νόμο Του στον Μωυσή: *«Και ΚΑΤΕΒΕΙ ο Κύριος επί το όρος Σινά, επί την κορυφήν του όρους· και εκάλεσε Κύριος τον Μωυσήν επί την κορυφήν του όρους, και ανέβη ο Μωυσής...»* (Έξοδος ΙΘ/19:1). Ίσως κάποιος ισχυριστεί ότι εδώ δεν λέγει τίποτα για αγγέλους του Θεού και ότι «κατέβηκε» ο ίδιος Θεός. Την απάντηση όμως την δίνει πάλι ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, στις Πράξεις των Αποστόλων στην περίπτωση που ο

πρωτομάρτυρας **Στέφανος** απολογείται στο Συνέδριο και ανέφερε ότι ο Μωυσή συνομιλούσε στο Σινά, όχι με τον ίδιο τον Θεό, αλλά με άγγελό Του και μάλιστα ο Στέφανος δίνει μια ακόμα πληροφορία ότι το ίδιο ακριβώς είχε συμβεί στον Μωυσή με την καιόμενη βάτο (βλ. Έξοδος, κεφ.Γ/3), όταν ο Θεός τον διέταξε να επιστρέψει στην Αίγυπτο και να ελευθερώσει τον υπόδουλο λαό Του και εκεί συνομίλησε με άγγελο Κυρίου:

- «**Τούτον τον Μωυσήν τον οποίον ηρνήθησαν ειπόντες· "Τις σε κατέστησεν άρχοντα και δικαστήν;"**» τούτον ο Θεός απέστειλεν αρχηγόν και λυτρωτήν **διά χειρός του ΑΓΓΕΛΟΥ** του φανέντος εις αυτόν **εις την βάτον**» (Πράξεις Ζ/7:35).
- «**Ούτος (ο Μωυσής) είναι ο οποίος εις την εκκλησία εν τη ερήμω εστάθη μετά του ΑΓΓΕΛΟΥ** του λαλούντος προς αυτόν **εις το όρος Σινά και μετά των πατέρων ημών, και παρέλαβε λόγια ζωοποιά διά να δώσει εις ημάς**» (Πράξεις Ζ/7:38, κείμ.νβφ).
- «**Τίνα των προφητών δεν edίωξαν οι πατέρες σας; μάλιστα εφόνευσαν εκείνους, οι οποίοι προκατήγγειλαν περί της ελευσεως του δικαίου, του οποίου εσείς εγείνατε τώρα προδόται και φονείς· οι οποίοι ελάβετε τον νόμον εκ διαταγών ΑΓΓΕΛΩΝ και δεν εφυλάξατε**» (Πράξεις Ζ/7:52-53).

Αν και η Αγία Γραφή αναφέρει σε αρκετές περιπτώσεις ότι ο Θεός «**κατέβηκε**», δεν ήταν ο ίδιος ο Θεός που ενεργούσε στις περιπτώσεις αυτές αυτοπροσώπως, αλλά ενεργούσε δια μέσου των αγίων αγγέλων Του, οι οποίοι φανέρωναν τους λόγους Του και την παρουσία Του, γιατί κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να σταθεί μπροστά στην άγια παρουσία του Θεού: «**Τον Θεόν ουδείς είδε πώποτε**» (Α' Ιωάννου Δ/4:12). Η Βίβλος αποκαλεί τους αγγέλους αυτούς ως «**...οι άγγελοι της παρουσίας του Θεού**». Στον Ησαΐα ΞΓ/63:9 γράφει: «**Κατά πάσας τας θλίψεις αυτών εθλίβετο, και ο άγγελος της παρουσίας Αυτού, έσωσεν αυτούς· εις την αγάπη Αυτού και εις την ευσπλαγχνία Αυτού, Αυτός (ο Κύριος, μέσω των αγγέλων Του) ελύτρωσεν αυτούς· και εσήκωσεν αυτούς και εβάστασεν αυτούς πάσας τας ημέρας του αιώνος**» (βλ. Έξοδος ΙΔ/14:19, ΚΓ/23:20-21, ΛΓ/33:14, κλπ).

Από πολλές περιπτώσεις που αναφέρονται στην Βίβλο, θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι άγγελοι του Κυρίου και ειδικότερα μια κατηγορία αγγέλων, τα χερουβείμ, είναι το άρμα, η άμαξα επάνω στην οποία επιβαίνει ο Θεός και τον μεταφέρει (βλέπε: Β' Σαμουήλ ΚΒ/22:10-11, Ψαλμοί ΙΗ/18:10, Π/80:1, 99/1, Ησαΐας ΛΖ/37:16, κλπ). Βέβαια, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι σήμερα η «**άμαξα**», στην οποία ο Θεός επιβαίνει είναι η **ΕΚΚΛΗΣΙΑ Του**, είναι οι πιστοί που έχουν αναγεννηθεί και βαπτισθεί με το Πνεύμα Του. Γι' αυτό, ο κάθε πιστός είναι «**ναός του Θεού του ζώντος**» (βλ. Α' Κορινθίους Γ/3:16-17, ς'/6:19-20, Β' Κορινθίους ς'/6:16, κλπ).

Στην Α' Βασιλέων ΚΒ/12:19-20 έχουμε μια άλλη περίπτωση, όπου ο Θεός κάθεται στο θρόνο Του και μιλάει με τους αγγέλους Του, οι οποίοι παρίστανται ενώπιόν Του και μάλιστα αναφέρει η Γραφή ότι, όταν τους ρώτησε ο Θεός «**Ποιος θέλει απατήσει τον Αχαάβ;**», αυτοί εξέφραζαν και τη γνώμη τους «**...Και ο μιν είπεν ούτως, ο δε είπεν ούτως**».

Όταν λοιπόν διαβάζουμε στην Αγία Γραφή ότι ο Θεός «κατέβηκε» στην Βαβέλ, ή στην καιόμενη βάτο, ή στο όρος Σινά, ή στα Σόδομα και Γόμορρα, αυτό το έκανε πάντοτε δια μέσου των αγγέλων Του, οι οποίοι ήταν φορείς της παρουσίας Του. Άλλωστε δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι ο Θεός είναι «**πυρ καταναλίσκον**» και εάν κατέβαινε αυτοπροσώπως ο ίδιος ο Θεός, τα πάντα θα εξαφανιζόντουσαν, θα έλιωναν από την άγια παρουσία Του, γιατί κανένας θνητός άνθρωπος δεν θα μπορούσε να σταθεί μπροστά Του.

(6) Άρα στα εδάφια Γένεσις ΙΑ/11:6-7 που εξετάζουμε, όταν ο Θεός λέγει «**Έλθετε, ας καταβώμεν και ας συγχύσωμεν εκεί την γλώσσαν αυτών, διά να μην εννοεί ο ένας του άλλου την γλώσσαν**» απευθύνεται στους αγγέλους Του, μέσω των οποίων θα επέφερε την κρίση Του κατά της αμαρτίας του ανθρώπου. Τα πάντα ο Θεός ενεργεί μέσω των αγίων αγγέλων Του, οι οποίοι είναι «**λειτουργικά πνεύματα εις υπηρεσίαν αποστελλόμενα διά τους μέλλοντας να κληρονομήσουν σωτηρίαν**» (Εβραίους Α/1:14).

- **Άγγελοι** του Κυρίου σύγχυσαν τη γλώσσα των κατοίκων της Βαβέλ και τους διασκόρπισαν.
- **Άγγελοι** κατέστρεψαν τα Σόδομα και τα Γόμορρα.
- **Άγγελος** έσωσε τους **3** παίδες από την καιόμενη κάμινο που τους είχε ρίξει ο Ναβουχοδονόρας.
- **Άγγελος** έφραξε τα στόματα των λεόντων και ελευθέρωσε τον Δανιήλ.
- **Άγγελος** συνομίλησε με τον Μωυσή στην καιόμενη βάτο και στο όρος Σινά.
- **Άγγελοι** πάταξαν με πληγές την Αίγυπτο.
- **Άγγελος** εξολόθρευσε τα πρωτότοκα των Αιγυπτίων.
- **Άγγελος** οδήγησε το λαό Ισραήλ μέσα στην έρημο.

Άγγελοι στρατοπεδεύουν γύρω από τους πιστούς και τους ελευθερώνουν από τις παγίδες, τις οποίες στήνει ο εχθρός της ψυχής, ο Διάβολος: **«Άγγελος Κυρίου στρατοπεδεύει κύκλω των φοβουμένων αυτόν και ελευθερώνει αυτούς»** (Ψαλμός ΛΔ/34:7). Το ίδιο αναφέρει συχνά ο Δαβίδ: **«Διότι θέλει προστάξει εις τους αγγέλους Αυτού περί σου, διά να σε διαφυλάττουν εις πάσας τας οδούς σου. Θέλουν σε σηκώνει επί των χειρών αυτών, διά να μη προσκόψεις προς λίθον τον πόδα σου»** (Ψαλμός 91:11-12).

(7) Διευκρινίζεται ότι, ενώ στο εδάφιο Γένεσις ΙΑ/11:7 ο Θεός, μιλώντας σε πληθυντικό αριθμό, απευθύνεται αποκλειστικά στους αγγέλους Του, αυτό δεν συμβαίνει στις άλλες 2 περιπτώσεις τις οποίες εξετάσαμε, όπου και εκεί ο Θεός μιλάει στον πληθυντικό αριθμό, δηλαδή στο Γένεσις Α/1:26 («ας κάμωμεν άνθρωπον») και στο Γένεσις Γ/3:22 («έγεινεν ως ΕΙΣ εξ ημών»).

Ειδικότερα θα πρέπει να εστιάσουμε την προσοχή μας στην 1η περίπτωση, στο εδάφιο Γένεσις Α/1:26, όπου μία μικρή μερίδα πιστών πιστεύει, πως όταν ο Θεός είπε **«ας κάμωμεν άνθρωπον»** εννοούσε τον Εαυτό Του και τους αγγέλους Του. Αυτή η ερμηνεία είναι εντελώς αντίθετη από την Βίβλο και αυθαίρετη, γιατί οι άγγελοι είναι δημιουργήματα του Θεού και σαν δη-

μιουργήματά Του δεν θα μπορούσαν να μετέχουν στη δημιουργία του Θεού, γιατί τότε και οι άγγελοι θα ήσαν και αυτοί «δημιουργοί», αλλά μόνο ο Θεός είναι ο δημιουργός και ο πλάστης μας. Ο Θεός στο Γένεσις Α/1:26 μιλώντας σε πληθυντικό αριθμό αναφερόταν **προφητικά** σε αυτό το οποίο είχε μέσα στην πρόθεσή Του να κάνει μελλοντικά μαζί με τον Υιό Του, τον άνθρωπο Χριστό Ιησού, όταν θα γεννιόταν, όπως ήδη έχουμε αναλύσει με λεπτομέρειες.

5° επιχείρημα

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ 3 ΑΓΓΕΛΩΝ ΣΤΟΝ ΑΒΡΑΑΜ

«Και εφάνη εις αυτόν (στον Αβραάμ) ο Κύριος εις τας δρυς **Μαμβρή**, ενώ εκάθητο εις την θύρα της σκηνής εις το καύμα της ημέρας. Και υψώσας τους οφθαλμούς αυτού, είδε· και ιδού, **τρεις άνδρες** ιστάμενοι έμπροσθεν αυτού· και ως είδεν, έδραμεν εις προϋπάντησιν αυτών από της θύρας της σκηνής, και προσεκύνησεν έως εδάφους» (Γένεσις ΙΗ/18:1-2).

1. Η παραπάνω περιγραφή αναφέρεται στην επίσκεψη 3 αγγέλων στον Αβραάμ στις δρυς Μαμβρή, από τους οποίους οι δύο άγγελοι έφυγαν και πήγαν να καταστρέψουν τα Σόδομα και τα Γόμορρα και ο τρίτος έμεινε και συνομιλούσε με τον Αβραάμ. Μία άποψη που επικρατεί από μερίδα πιστών και μελετητών της Βίβλου είναι ότι οι **3 άγγελοι** που επισκέφτηκαν τον Αβραάμ ήταν μία τριαδική φανέρωση του Θεού και μάλιστα εφόσον ήταν 3 ξεχωριστοί άγγελοι, ήταν **"3 υποστάσεις"** του Θεού με τα 3 θεία πρόσωπά Του. Η άποψη αυτή είναι πλατιά διαδεδομένη μέσα στην κρατούσα **Ορθόδοξη εκκλησία**, η οποία σε πολλές απεικονίσεις (αγιογραφίες) παρουσιάζει τους **3** αγγέλους οι οποίοι επισκέφτηκαν τον Αβραάμ ως την «αγία Τριάδα», όπως φαίνεται και στην εικόνα της επόμενης σελίδας.

Μία τέτοια παραδοχή δημιουργεί ένα μεγάλο ηθικό πρόβλημα για τη φύση του Θεού, ο οποίος διακηρύττει ότι είναι ΕΝΑΣ και εκτός αυτού, άλλος Θεός δεν υπήρξε, ούτε και θα υπάρξει (βλ. Δευτερονόμιο ζ'/6:4, ΛΒ/32:39, Α' Χρονικών ΙΖ/17:20, Ησαΐας ΜΔ/44:6-

8, ΜΕ/45:6, Μς'/46:9, κλπ). Το πρόβλημα όμως είναι πολύ πιο σοβαρό, για όσους είναι αναγεννημένοι και διακηρύττουν πίστη σε τριαδικό Θεό, εμμένοντας να υποστηρίζουν την άποψη ότι η "αγία Τριάδα" στην οποία πρεσβεύουν, σε καμιά περίπτωση **δεν είναι 3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα**, δεν είναι **3** θεοί, διακηρύττουν ότι δέχονται μόνο τρισυπόστατο Θεό, ομοούσιο και αδιαίρετο, κατά το Σύμβολο της Πίστεως, Πατήρ, Υιός και άγιο Πνεύμα, αλλά είναι **ΕΝΑΣ** Θεός. Εμμένουν σε αυτή τη θέση, καθόσον είναι πεπεισμένοι ότι η αγία Τριάδα, δεν έχει καμιά σχέση με τις αρχαίες τριαδικές θεότητες ως αναβίωση μέσα στον Χριστιανισμό.

Τότε όμως θα πρέπει να δεχθούμε ότι εδώ στην Ελλάδα (αλλά και παντού) υπάρχουν «δύο Αγίες Τριάδες» μέσα στην Χριστιανική πίστη, εφόσον υπάρχει διαφορετική διδαχή:

(α) Η «**Αγία Τριάδα των Ορθοδόξων**», η οποία αφορά αποκλειστικά την Ορθόδοξη εκκλησία που καθαρά δέχεται τρισυπόστατο Θεό με 3 ξεχωριστά πρόσωπα, όπως πολύ χαρακτηριστικά το δείχνουν και οι Ορθόδοξες αγιογραφίες.

(β) Η «**Αγία Τριάδα των αναγεννημένων**», η οποία αφορά τους αναγεννημένους πιστούς, όλων των ομολογιών (Ευαγγελικοί, Πεντηκοστιανοί, Αντβεντιστές, κλπ), που δέχονται μεν τρισυπόστατο

Θεό, αλλά όχι με 3 ξεχωριστά πρόσωπα. Το ερώτημα είναι: **«Πως είναι δυνατόν να έχουν διαφορετική διδασκαλία για την Αγία Τριά-**

δα, αφού και οι 2 κατηγορίες στηρίζονται στο Σύμβολο της Πίστεως των Οικουμενικών Συνόδων;»

Στην επίσκεψη των 3 αγγέλων στον Αβραάμ, εφόσον δεχτούμε την άποψη ότι πρόκειται για μία **τριαδική φανέρωση** του Θεού, τότε έχουμε πολύ καθαρά **3** ξεχωριστά θεία πρόσωπα, **γιατί ο κάθε ένας από τους 3 αγγέλους αντιπροσωπεύει και από ένα από τα 3 πρόσωπα της Τριάδας**. Είναι αδύνατον σε μια τέτοια περίπτωση να είναι απλά ένας τρισυπόστατος Θεός, αλλά όχι με 3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα.

Στις παραπάνω εικόνες αναγράφεται **«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»** και στη δεξιά εικόνα, γράφει με ψιλά κόκκινα γράμματα στο επάνω μέρος αναγράφεται η επιγραφή **«Η ΕΝ ΤΗ ΣΚΗΝΗ ΑΒΡΑΑΜ ΤΗΣ ΖΩΑΡΧΙΚΗΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΦΑΝΕΡΩΣΙΣ»**. Οι αναγεννημένοι πιστοί έχουν απορρίψει όλες τις κακοδοξίες που δέχεται η Ορθόδοξη εκκλησία και ιδιαίτερα την **ειδωλολατρεία** μέσα από την προσκύνηση και τη λατρεία εικόνων και λειψάνων, αλλά είναι δύσκολο να απορρίψουν την τριάδα, με 3 θεία ξεχωριστά πρόσωπα, που συνήθως είναι καλυμμένη, κατά την προσφιλή μέθοδο του Διαβόλου, μία τριάδα που αποδείξαμε ότι έχει τις ρίζες της στην αρχαία Βαβυλώνα και υιοθετήθηκε πλέον επίσημα από τον Χριστιανισμό τρεις αιώνες περίπου μετά τον ερχομό του Ιησού.

2. Όταν οι άγγελοι ήρθαν στη σκηνή του Αβραάμ, τους φιλοξένησε και κατά τη συζήτηση που είχαν, ειπώθηκε στον Αβραάμ το ευχάριστο νέο για τη γέννηση του γιου του Ισαάκ. Στην αρχή οι άγγελοι μιλούσαν όλοι μαζί στον Αβραάμ (Γένεσις 18/18:5,9) και μετά έλαβε τον λόγο μόνον ο ένας. Μετά τη συζήτηση οι 2 άγγελοι έφυγαν για τα Σόδομα και τα Γόμορρα και αυτός που έμεινε πίσω η Γραφή τον αποκαλεί **«Κύριο»**, όχι ότι ο άγγελος ήταν ο Θεός, αλλά ότι ο Θεός φανερωνόταν και μιλούσε στον Αβραάμ μέσα από αυτόν τον άγγελο, όπως ακριβώς φανερώθηκε ο Θεός μέσα από αγγέλους αργότερα και στον Μωυσή και στις άλλες περιπτώσεις που ήδη αναφέραμε.

Το ότι οι επισκέπτες του Αβραάμ ήταν άγγελοι το επιβεβαιώνει ο Λόγος του Θεού στο εδάφιο Γένεσις 18/19:1, όπου γρά-

φει: «*Ἦλθον δε οἱ δύο ἄγγελοι εἰς τὰ Σόδομα το εσπέρας· και εκά-
θητο ο Λωτ παρά την πύλην των Σοδόμων...*». Την επιβεβαίωση
την κάνει και η Καινή Διαθήκη, αναφερόμενη στο γεγονός αυτό:
«*Την φιλοξενίαν μη λησμονεῖτε· επειδή διά ταύτης τινές εφίλοξενή-
σαν αγγέλους μη γνωρίζοντες*» (Εβραίους ΙΓ/13:2).

Το ότι οι επισκέπτες στη σκηνή του Αβραάμ και αργότερα
στον Λωτ ήταν ἄγγελοι και όχι τα "πρόσωπα" της αγίας Τριάδας
φαίνεται από την καθαρή μαρτυρία των ιδίων των αγγέλων:
«*Διότι ημεῖς καταστρέφωμεν τον τόπον τούτον, επειδή η κραυγή αυ-
τῶν εμεγάλωνεν ενώπιον του Κυρίου· και απέστειλεν ημάς ο Κύ-
ριος διά να καταστρέψωμεν αυτόν*» (Γένεσις ΙΘ/19:13). Εδώ οι 2 ἄγ-
γελοι που πήγαν στον Λωτ διευκρινίζουν ότι «*απέστειλεν ημάς ο
Κύριος*», που σημαίνει πως, εάν δεχτούμε ότι είναι φανέρωση
των 2 προσώπων της αγίας Τριάδας, συμβαίνουν 3 πράγματα:

(α) Οι ἄγγελοι εἶπαν ψέματα, γιατί δεν τους απέστειλε κανέ-
νας «Κύριος», αφού πολύ απλά αυτοί ἦσαν οι 2 από τους 3 «Κύ-
ριους» της Τριάδας, μόνο που δεν γνωρίζουμε ποια από τα 3
μέλη ἦσαν. Υπάρχει η άποψη ότι οι 2 ἄγγελοι που πήγαν στον
Λώτ ἦταν ο "Υἱός" και το "Ἅγιο Πνεύμα", γιατί ο 3ος ἄγγελος που
ἔμεινε στον Αβραάμ, ἦταν ο "Πατέρας", γιατί αυτός τον αποκάλε-
σε «Κύριος» και εφόσον οι ἄγγελοι, που ἦταν πρόσωπα της Τριά-
δας εἶπαν ψέματα, τότε κάνουμε τον Θεό ψεύτη. Καταλαβαίνει
κάποιος αναγεννημένος πιστός πόσο τρομερό και φοβερό είναι
πει τον Θεό ψεύτη! «*Τον Θεόν ουδεὶς εἶδε πώποτε*» (Α' Ιωάννου
Δ/4:12), είναι αδύνατον ο ἴδιος ο δημιουργός του σύμπαντος να
ἦρθε πρόσωπο με πρόσωπο με τον Αβραάμ και ο Αβραάμ να
ζήσει, τα πάντα γύρω από την ἅγια παρουσία του Θεού θα δια-
λύονταν, γιατί ο Θεός είναι «**πυρ καταναλίσκον**».

Δύο μόνον ἄνθρωποι ἦρθαν στην παρουσία του Θεού, ο
Ενώχ ο 7ος από Αδάμ, ΠΡΙΝ τον κατακλισμό (Γένεσις Ε/5:22)
και ο προφήτης **Ἡλίας**, ΜΕΤΑ τον κατακλισμό (Β' Βασιλέων
Β/2:11), αλλά δεν βρέθηκαν στην παρουσία του Θεού με τα α-
μαρτωλά θνητά τους σώματα, βρέθηκαν με τα ἔνδοξα ουράνια
σώματα, που μια ημέρα θα πάρουν και ὅλοι οι πιστοί, όταν θα

αναστηθούν ή θα αρπαχτούν στον αέρα. Βέβαια ο Θεός, αυτό το επέτρεψε, γιατί ο Ενώχ και ο Ηλίας ήταν τύποι της αρπαγής της εκκλησίας, πριν και μετά την επερχόμενη κρίση του Θεού επάνω στον κόσμο: Ο μεν Ενώχ ήταν τύπος της «εκκλησίας της Φιλαδέλφειας», που θα αρπαχτεί πριν την κρίση και δεν θα περάσει μέσα από τη διακυβέρνηση του Αντίχριστου και ο δε Ηλίας ήταν τύπος της «εκκλησίας της Λαοδίκειας», που θα περάσει μέσα από την κρίση. Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να διαβάσει το εσχατολογικό βιβλίο, με τίτλο «**ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ**» (κωδικός 3).

(β) Εφόσον όμως, οι άγγελοι **είπαν την αλήθεια**, τότε πέφτουμε εμείς σε ένα πολύ μεγάλο ολίσθημα ενώπιον του Κυρίου, όταν προσπαθούμε να προσαρμόσουμε τη λάθος δογματική μας τοποθέτηση στην Βίβλο, για να βρούμε "αξιόπιστα" επιχειρήματα υπέρ της Τριάδας. Η ίδια η θεόπνευστη Βίβλος είναι αξιόπιστη, μέσα από την οποία αποκαλύπτεται ο Θεός στον άνθρωπο και είναι το κεντρικό πρόσωπο από την 1η σελίδα του βιβλίου της Γένεσης μέχρι και την τελευταία σελίδα της Αποκάλυψης και γίνεται χιλιάδες φορές αναφορά σε Αυτόν και στις ιδιότητές Του.

Εφόσον ο Θεός είναι τριαδικός, **ΓΙΑΤΙ** δεν αναφέρεται σε ολόκληρη την Βίβλο ούτε μία φορά ο όρος "τριάδα" ή "τριαδικός Θεός"; **Μήπως** ο τριαδικός Θεός θεώρησε ότι η τριαδικότητά του δεν ήταν κάτι το σημαντικό για να το αναφέρει και δεν θέλει να αποκαλύψει την αληθινή του ταυτότητα; **ΓΙΑΤΙ** δεν υπάρχει μία καθαρή, μη αμφισβητούμενη αναφορά στην τριαδικότητα του Θεού και πρέπει κάποιος να βάλει τη φαντασία του για να Τον βρει; **Μήπως** ο τριαδικός Θεός, αυτό το πολύ σημαντικό στοιχείο της ταυτότητάς του, θέλει να το γνωρίζουμε συγκεχυμένα, θέλει να είναι μυστήριο;

(γ) Εάν δεχτούμε ότι ο Θεός πράγματι είναι τριαδικός, το επιχείρημα με τους 3 αγγέλους που επισκέφτηκαν τον Αβραάμ **είναι τελείως άτοπον** και δεν χρειάζεται να το επικαλούνται οι τριαδικοί πιστοί, γιατί εδώ έχουμε καθαρά, **όχι** 3 φανερώσεις του

ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, **αλλά** έχουμε καθαρά **3 ξεχωριστά θεία πρόσωπα**, όπου το κάθε θείο πρόσωπο αντιπροσωπεύεται και από έναν άγγελο από τους 3 αγγέλους που παρουσιάστηκαν στον Αβραάμ. Το γεγονός αυτό, ότι είναι 3 ξεχωριστά πρόσωπα (ως 3 θεοί), η συντριπτική πλειοψηφία των αναγεννημένων πιστών τριαδικών, το απορρίπτουν σαν βλασφημία ενώπιον του Θεού, καθόσον η βασική τους διδαχή είναι **«ένας Θεός τρισυπόστατος, αλλά όχι 3 Θεοί»**, πλην όμως, όταν χρησιμοποιούν το επιχείρημα των 3 αγγέλων για να στηρίξουν ότι η Γραφή φανερώνει τριαδικό Θεό, το επιχείρημα αυτό είναι «μπούμερανγκ», που στρέφεται εναντίον τους, καθόσον η αντιπροσώπηση των 3 αγγέλων φανερώνει καθαρά 3 Θεούς.

3. Ο Θεός βλέπουμε σε πλείστες περιπτώσεις να μιλάει μέσω των αγίων αγγέλων Του και σε αυτό δεν έχει κανέναν περιορισμό. Μπορεί να στείλει μυριάδες μυριάδων αγγέλων σε ολόκληρη τη Γη και να εκτελέσουν το θέλημά Του. Αυτό δεν σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι ο Θεός έχει μυριάδες διαφορετικά πρόσωπα, είναι ένας και μοναδικός. Ο Κύριος κάνει κρίση στα Σόδομα και στα Γόμορρα και χρησιμοποιεί για το σκοπό αυτό τους 2 αγγέλους Του.

Ο Θεός **«κατέβηκε»** στα Σόδομα και στα Γόμορρα, **«είδε»** την αμαρτία τους και **«έκανε»** την κρίση εναντίον τους, αλλά έκρινε την αμαρτία τους δια μέσου των αγγέλων Του.

Οι ίδιοι οι άγγελοι μαρτυρούν ότι υπηρετούν τον Θεό και ότι Αυτός τους έστειλε για να καταστρέψουν τον τόπο, ενώ οι ίδιοι λένε ότι **«απέστειλεν ημάς ο Κύριος διά να καταστρέψωμεν αυτόν»** (Γένεσις 19:13), στο επόμενο 14 εδάφιο ο Λωτ λέγει ότι ο Κύριος καταστρέφει τον τόπον **«...Εξήλθε λοιπόν ο Λωτ και έλάλησε προς τους γαμβρούς αυτού, τους μέλλοντας να λάβουν τας θυγατέρας αυτού, και είπε, Σηκώθητε, εξέλθετε εκ του τόπου τούτου· διότι καταστρέφει ο Κύριος την πόλιν. Αλλ' εφάνη εις τους γαμβρούς αυτού ως αστεϊζόμενος»**.

Το συμπέρασμα είναι πλέον πασιφανές, ότι το περιστατικό που συνέβηκε στις δρυς Μαμβρή αφορά επίσκεψη των αγγέλων

του Κυρίου στον Αβραάμ και αργότερα στον Λώτ και όχι φανερώσεις του Θεού, ως τριαδικού, όπως πιστεύεται από μερίδα πιστών και το δέχεται καθ' ολοκληρίαν η Ορθόδοξη εκκλησία.

6° επιχείρημα

«ΠΟΙΟΣ ΘΕΛΕΙ ΥΠΑΓΕΙ ΔΙΑ ΗΜΑΣ»

«Και ήκουσα την φωνήν του Κυρίου, λέγοντος, Ποιον θέλω αποστείλει, και ποιος θέλει υπάγει διά ΗΜΑΣ; Τότε είπα, Ιδού, εγώ, απόστειλόν με. Και είπεν (ο Κύριος), Ὑπαγε και ειπέ προς τούτον τον λαόν, με την ακοήν θέλετε ακούσει και δεν θέλετε εννοήσει και βλέποντες θέλετε ιδεί και δεν θέλετε καταλάβει....» (Ησαΐας ζ'/6:8-9).

(1) Το επίμαχο εδάφιο στο οποίο πολλοί "βλέπουν" τριάδα είναι τα λόγια του Κυρίου «**ποιος θέλει υπάγει διά ΗΜΑΣ;**». Πριν προχωρήσουμε σε παραπέρα ερμηνεία τι εννοεί εδώ ο Θεός με το «**ημάς**» (πληθυντικός αριθμός) θα πρέπει να εξετάσουμε και να διευκρινίσουμε μερικές αλήθειες που μας αποκαλύπτει ο Λόγος του Θεού, μέσα από το περιστατικό αυτό:

Πρώτον: Ο Θεός μιλά και απευθύνεται αποκλειστικά στον Ησαΐα και αυτό το γνωρίζουμε από όλη τη **συνομιλία** που γίνεται σε ολόκληρο το 6ο κεφάλαιο από το ομώνυμο βιβλίο του προφήτη και αυτό φαίνεται πολύ καθαρά με μια απλή ανάγνωση που κάνει κάποιος.

Δεύτερον: Ο Ησαΐας στα πρώτα εδάφια αναφέρει ότι είδε σε όραση τη δόξα του ουρανού και είδε τον Κύριο μέσα σε όλη Του τη μεγαλοπρέπεια, την παντοδυναμία Του και την αγιότητά Του και περιγράφει γλαφυρά τη συγκλονιστική σκηνή που είδε: **«1/ Κατά το έτος εις το οποίον απέθανεν Οζίας ο βασιλεύς, είδον τον ΚΥΡΙΟΝ καθήμενον επί ΘΡΟΝΟΥ υψηλού και επηρμένου, και το κρᾶσπεδον αυτού εγένεσε τον ναόν. 2/ Ἄνωθεν αυτού ἴσταντο Σεραφεῖμ ἀνά ἕξι πτέρυγας ἔχοντα ἕκαστον, με τας δύο ἐκάλυπτε το πρόσωπον αυτού και με τας δύο ἐκάλυπτε τους πόδας αυτού και με τας δύο ἐπέτα. 3/ Και ἔκραζε το ένα προς το ἄλλο και ἔλεγεν, Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος ὁ Κύριος των δυνάμεων πάσα ἡ γῆ**

είναι πλήρης της δόξης Αυτού. 4/ Και οι παραστάται της θύρας εσείσθησαν εκ της φωνής του κράζοντος και ο οίκος επλήσθη καπνού» (Ησαΐας 5'6:1-4).

Ο Ησαΐας δεν είδε "πολλούς" Κύριους, είδε μόνο ΕΝΑΝ Κύριο, όπως επίσης δεν είδε "πολλούς" θρόνους, είδε μόνο ΕΝΑ θρόνο, γεγονός που συμφωνεί και με την όραση του ενός θρόνου που είδε ο Ιωάννης στην Πάτμο: *«Και ουδέν ανάθεμα θέλει εισθαι πλέον· και Ο ΘΡΟΝΟΣ του Θεού και του Αρνίου θέλει εισθαι εν αυτή»* (εδώ υπάρχει ΕΝΑΣ θρόνος για ΔΥΟ πρόσωπα, είναι **"ο Πατήρ εν τω Υιώ"** - Βλέπε: Αποκάλυψη ΚΒ/22:3-4).

Τρίτον: Ο προφήτης Ησαΐας βλέποντας την τέλεια αγιότητα του Θεού και συγκρίνοντας τον εαυτό του, βλέπει την τέλεια αμαρτωλότητά του, δεν μπορεί να αντέξει την άγια παρουσία του Θεού και κάνει μια συγκλονιστική μαρτυρία για τον εαυτό του: *«Τότε είπα, Ω τάλας εγώ διότι έχαθην επειδή είμαι άνθρωπος ακαθάρτων χειλέων και κατοικώ εν μέσω λαού ακαθάρτων χειλέων επειδή οι οφθαλμοί μου είδον τον Βασιλέα, τον Κύριον των δυνάμεων....»* (Ησαΐας 5'6:5).

Η καρδιά του Ησαΐα έλιωσε μπροστά στην ενδοξότητα του αγίου Θεού και ομολόγησε ότι δεν είναι μόνον αυτός ακάθατος, αλλά και ολόκληρος ο λαός του Θεού, ο Ισραήλ και η καρδιά του σπάρραξε, φλεγόμενος από τη μεγάλη επιθυμία να δει ο λαός αυτός την πραγματική δόξα του ουρανού. Ο Θεός που έβλεπε την καρδιά του Ησαΐα, ότι έχει τα ίδια αισθήματα με Αυτόν για το λαό Του, στέλνει ένα από τα Σεραφείμ και τον καθαρίζει: *«Τότε επέτασε προς εμέ εν εκ των Σεραφείμ έχον εις την χείρα αυτού άνθρακα πυρός, τον οποίον έλαβε διά της λαβίδος από του θυσιαστηρίου. Και ήγγισεν αυτόν εις το στόμα μου και είπεν, Ιδού, τούτο ήγγισε τα χείλη σου και η ανομία σου εξηλείφθη και η αμαρτία σου εκαθαρίσθη»* (Ησαΐας 5'6:6-7).

Τέταρτον: Ο Ησαΐας καθαρός πλέον, έχει ταυτίσει την καρδιά του με την καρδιά του Θεού, έχει τα ίδια αισθήματα με τον Θεό, θέλει αυτό που θέλει και ο Θεός, η καρδιά του πονά όταν βλέπει την κατάντια των συμπατριωτών του, όπως πονά

και η καρδιά του Θεού, θέλουν και οι δύο τη σωτηρία του λαού Ισραήλ. Μέσα του υπάρχει η φλόγα της υπηρεσίας και αυτό το βλέπει ο Θεός και εκεί αρχίζει η συνομιλία του Θεού με τον Ησαΐα και του λέγει πολύ απλά **«ΠΟΙΟΝ θέλω αποστείλει, ΠΟΙΟΣ θέλει υπάγει για ΕΜΑΣ;...»** (Ησαΐας 5/6:8-9).

Κατάλαβε πολύ καλά ο Ησαΐας, ποιους εννοούσε εκείνη τη στιγμή ο Κύριος, όταν του είπε «ποιος θα πάει για μας», θα μπορούσε να συνεχίσει ο Κύριος και να του πει «...θα πάω ΕΓΩ ή ΕΣΥ;» αλλά ξέροντας τη φλόγα που έκαιγε μέσα στην καρδιά του Ησαΐα, τον άφησε να εκφράσει αυτό που είχε μέσα του, χωρίς να του το ζητήσει ο ίδιος απευθείας και ο Ησαΐας αυθόρμητα απάντησε **«Ιδού, εγώ, απόστειλόν με!»** και ο Κύριος που η καρδιά Του ευαρεστήθηκε από τα λόγια του Ησαΐα, του λέγει: **«Υπαγε και ειπέ προς τούτον τον λαόν: Με την ακοήν θέλετε ακούσει και δεν θέλετε εννοήσει και βλέποντες θέλετε ιδεί και δεν θέλετε κατάλαβει, επαχύνθη η καρδια του λαού τούτου, και έγειναν βαρέα τα ότα αυτών, και έκλεισαν τους οφθαλμούς αυτών, διά να μη βλέπουν με τους οφθαλμούς αυτών και ακούουν με τα ότα αυτών και νοήσουν με την καρδιαν αυτών και επιστρέψουν και θεραπευθούν....»** (Ησαΐας 5/6:9-10).

(2) «Ποιος θέλει υπάγει διά ΗΜΑΣ;». Τα λόγια αυτά του Θεού αφορούν τον ίδιο και τον Ησαΐα. Μέσα σε ολόκληρο το 6ο κεφάλαιο διακρίνουμε 2 ομάδες διαφορετικές σε σύνθεση. **Η μία ομάδα** αποτελείται από τους πρωταγωνιστές που λαμβάνουν μέρος και που είναι **ο Θεός και ο Ησαΐας**. Θα μπορούσαμε όμως να προσθέσουμε ότι το **«ημάς»** που λέγει ο Θεός, δεν αφορά μόνον τον ίδιο και τον Ησαΐα, αλλά αφορά και τα **Σεραφείμ**, γιατί όλοι συνεργάζονται για τη σωτηρία της **άλλης ομάδας**, η οποία είναι **ο λαός Ισραήλ**, προς τον οποίο αποστέλλεται ο Ησαΐας, ο οποίος οικειοθελώς δέχτηκε να πάει. Εδώ έχουμε μια άμεση εκπλήρωση της προφητείας. Ζήτησε ο Κύριος, δέχτηκε ο Ησαΐας και η αποστολή εκπληρώθηκε.

Αυτό που συνέβηκε στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης από τον Ησαΐα, το ίδιο συνέβηκε και στην εποχή του Ιησού Χρι-

στού, ο οποίος αποστάλθηκε στο λαό Ισραήλ για να επαναλάβει το μήνυμα της σωτηρίας, ταυτισμένος τέλεια με το θέλημα του Πατέρα. Στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη ΙΒ/12:30-41 διαβάζουμε: «**37/** Αλλ' ενώ έκαμε (ο Ιησούς) τόσα θαύματα έμπροσθεν αυτών, δεν **επίστευον** εις αυτόν· **38/** διά να πληρωθεί ο λόγος του προφήτου **Ησαΐου**, τον οποίον είπε: "Κύριε, ποιος **επίστευσεν** εις το κήρυγμα ημών; και ο **βραχίων** του Κυρίου εις ποιον **απεκαλύφθη**;" **39/** Διά τούτο δεν ηδύναντο να πιστεύουν διότι **πάλιν** είπεν ο **Ησαΐας**: **40/** "Ετύφλωσε τους **οφθαλμούς** αυτών και **εσκλήρυνε** την **καρδίαν** αυτών, διά να **μη** ίδουν με τους **οφθαλμούς** και **νοήσουν** με την **καρδίαν** και **επιστρέψουν**, και **ιατρεύσω** αυτούς". **41/** Ταύτα είπεν ο **Ησαΐας**, ότε (το αρχαίο κείμενο γράφει "ότι") **είδε** την **δόξαν** Αυτού και **ελάλησε** περί Αυτού».

Λαός σκληρόκαρδος ο Ισραήλ, όπως δεν άκουσαν τον Ησαΐα, το ίδιο δεν άκουσαν και τον Ιησού, παρ' όλο τα σημεία και τα τεράστια που ενεργούσε επί τριάμισι χρόνια και όχι μόνο δεν Τον άκουσαν, αλλά και Τον θανάτωσαν με σταυρικό θάνατο. Δεν μπορούμε λοιπόν, επειδή στο Ησαΐας **ς'/6:8** λέγει «**ΠΟΙΟΣ θέλει υπάγει δια ΗΜΑΣ;**» να το χρησιμοποιήσουμε αυτό σαν επιχείρημα ότι εδώ η Βίβλος αναφέρεται σε "τριάδα". Όλη η όραση που είδε ο Ησαΐας είδε μόνον τον Κύριο, είδε **ΕΝΑΝ** Θεό και **ΕΝΑ** θρόνο, είδε τον Κύριο των δυνάμεων και το ομολογεί αυτό «**ΕΙΔΟΝ** τον **Κύριον** καθήμενον επί **θρόνου** **υψηλού** και **επηρμένου**, **ΕΙΔΟΝ** τον **Βασιλέα**, τον **Κύριον** των **δυνάμεων**» (Ησαΐας **ς'/6:1, 5**).

Ο ίδιος ο Θεός όταν μιλά στον Ησαΐα δεν χρησιμοποιεί πληθυντικό αριθμό ("είπαν"), αλλά σε όλες τις περιπτώσεις αναφέρεται «**Και ΕΙΠΕΝ...**» που είναι ενικός αριθμός. Ο Ησαΐας που έγραφε τα λόγια αυτά, κάτω από την οδηγία του Πνεύματος του Κυρίου των δυνάμεων, γνώριζε με "Ποιον" συζητούσε και γνώριζε "Ποιον" έβλεπε, είχε μπροστά σε όραση τον ένα και μοναδικό Θεό των πατέρων του, τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Εάν το «**ημάς**» αφορούσε την τριαδική φύση του Θεού, τότε θα έπρεπε γραμματικά και συντακτικά να συμφωνεί και με το υπόλοιπο κείμενο και να έχει ρήματα και αντωνυμίες πληθυντικού αριθμού, κάτι που φυσικά δεν συμβαίνει.

Ο Ησαΐας είναι γνωστός και ως ο «**5ος ευαγγελιστής**», εξαιτίας των πολλών προφητικών αναφορών, τις οποίες κάνει για τον Ιησού Χριστό, που θα γεννιόταν από μια παρθένο (βλ. κεφάλαιο Θ/9), για το λυτρωτικό έργο που θα επιτελούσε (βλ. κεφάλαιο ΝΓ/53) και γενικά γράφει με λεπτομέρεια και ακρίβεια για όλη Του την πορεία, τόσο στην 1η έλευσή Του, όσο και στην ένδοξη επάνοδό Του. Θα μπορούσαμε να δώσουμε στον Ησαΐα και έναν ακόμα χαρακτηρισμό ο οποίος είναι ο «**Πολέμιος προφήτης της ειδωλολατρείας**», εξαιτίας των υπερβολικών αναφορών του, τόσο κατά της ειδωλολατρείας, όσο και για τη μοναδικότητα του Θεού, περιπτώσεις για τις οποίες έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στο προηγούμενο κεφάλαιο. Είναι δυνατόν ο Ησαΐας να βλέπει στο «**ημάς**» κάποια τριάδα; Όχι, γνώριζε ο Ησαΐας ότι ο Κύριος με τη φράση αυτή αναφερόταν στον Εαυτό Του και στον ίδιο, αλλά και στα Σεραφείμ, γιατί όλοι μαζί συμμετείχαν για τη σωτηρία του λαού Ισραήλ.

(3) Παραπάνω αναφερθήκαμε στον Ιωάννη ΙΒ/12:37-41, όπου έχουμε την εκπλήρωση της προφητείας του Ησαΐα στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Ειδικά στο εδάφιο 41 γράφει: «**Ταύτα εἶπεν ὁ Ησαΐας, ὅτε ("ὅτι" γράφει το αρχαίο κείμενο) εἶδε τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ Αὐτοῦ**». Το κείμενο εδώ της μετάφρασης του Βάμβα έχει ένα σημαντικό λάθος, στο οποίο μερικοί ισχυρίζονται ότι ο Ησαΐας, (αν και μεγάλος πολέμιος της ειδωλολατρείας) "βλέπει" το 2ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας και αυτό το στηρίζουν στη φράση «**ὅτε εἶδε**».

Το αρχαίο Ελληνικό κριτικό κείμενο γράφει «**ὅτι εἶδε**». Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ "ότε" και "ὅτι". Η ερμηνεία του "ὅτι" είναι "διότι" και "επειδή" και αναφέρεται γενικά σε όλες τις προφητείες και τις οράσεις του Ησαΐα, ο οποίος σαν χρισμένος προφήτης του Θεού, **εἶδε** τη διακονία του Ιησού και την αναφέρει με λεπτομέρειες σε διάφορα κεφάλαια του βιβλίου του. Προκαλεί απορία πως η μικρή μερίδα των υποστηρικτών της τριαδικής διδασκαλίας χρησιμοποιεί το «ότε», ως επιχείρημα, καθόσον συντακτικά ή γραμματικά δεν παραπέμπει σε καμιά τριάδα, σε συνδυασμό με ολόκληρο το επίμαχο εδάφιο.

Το ότι ο Ιωάννης που έγραψε τα λόγια αυτά, δεν αναφέρεται μόνο στη συνομιλία του Θεού με τον Ησαΐα στο 6ο κεφάλαιο, αλλά και σε άλλες προφητείες του, φαίνεται καθαρά, γιατί 3 εδάφια πιο πριν (στο εδ.38), αναφέρει μια άλλη προφητεία του Ησαΐα από το ΝΓ/53 κεφάλαιο του βιβλίου του: «...*Διά να πληρωθεί ο λόγος του προφήτου Ησαΐα, τον οποίον είπε: "Κύριε, ποιος επίστευσεν εις το κήρυγμα ημών; Και ο βραχίων του Κυρίου εις ποίον απεκαλύφθη;"*».

❖ Συμπερασματικά, το να ισχυρίζεται κάποιος ότι στα λόγια του Θεού «**Ποιος θέλει υπάγει διά ΗΜΑΣ;**» υπάρχει τριάδα, όχι μόνο δεν έχει σοβαρά και αξιόπιστα ερείσματα από την Βίβλο, αλλά δείχνει ότι από μια μερίδα σχολιαστών γίνεται επιφανειακή αντιμετώπιση των αποκαλύψεων του Θεού για τον Λόγο Του. Εκείνο όμως που η πλειοψηφία των αναγεννημένων πιστών δεν έχουν καταλάβει είναι ότι, εφόσον βγήκαν από την "Βαβυλώνα", δεν θα πρέπει να κρατήσουν τίποτα από το σύστημα της Βαβυλώνας, πρέπει να την απορρίψουν ολοκληρωτικά για να δουν τον Κύριο να ενεργεί με δύναμη στη ζωή τους, γιατί ο Κύριος το διακηρύττει ότι είναι «**Θεός ζηλότυπος**» και δεν μοιράζεται τη δόξα Του με άλλον, κάτι που οι συμπατριώτες μας (και αναφέρονται στους αναγεννημένους), φαίνεται ότι δεν έχουν επίγνωση γι' αυτό και συμπεριφέρονται συνέχεια όπως λέγει ο απόστολος Παύλος ως νήπια πνευματικά, που ποτέ δεν ωριμάζουν.

Θεωρητικά, με την αναγέννησή τους, έχουν απορρίψει το ιερατείο, τα είδωλα, τις τελετές, τις προλήψεις, τις αρχαίες δοξασίες, τα μνημόσυνα, τα τάματα και πολλά άλλα που θα μπορούσαμε να απαριθμήσουμε. **Πρακτικά** όμως ζουν και συμμετέχουν ενεργά μέσα σε αυτά, γιατί πολλά από τα "είδωλα" της Βαβυλώνας, **δεν έχουν ξεριζωθεί από την καρδιά τους** και δύο από τα κυρίαρχα είδωλα που δεν έχουν απορρίψει και που τους κρύβουν τη δόξα του Θεού και δεν μπορεί να ενεργήσει μέσα τους, γιατί έχει εξουσία επάνω τους ο «**θεός του κόσμου τούτου, ο Διάβολος**», εφόσον αυτοί του δίνουν τόπο, είναι **(1)** οι «**παγανιστικές εορταστικές εκδηλώσεις**», που γίνονται με Χριστιανικό

μανδύα και συμμετέχουν σε αυτές και (2) η «*αναβίωση των αρχαίων τριαδικών θεοτήτων*», οι οποίες υπάρχουν πάλι με Χριστιανικό μανδύα.

Θυμάμαι πως σαν νεαρός, επειδή κατάγομαι από το Αίγιο που απέχει περίπου μισή ώρα από την Πάτρα, πήγαινα κάθε χρόνο στο καρναβάλι της Πάτρας, που θεωρείται το μεγαλύτερο της Ελλάδας. Ήταν το γεγονός της χρονιάς και όλοι περιμέναμε τότε θα έρθει για να πάμε και να "ξεφαντώσουμε". Υπήρχαν όμως ενδιάμεσα και άλλες μεγάλες γιορτές που ήταν γεμάτες από αρχαίες παγανιστικές λατρείες που συμμετείχα και σε αυτές ενεργά. Όταν όμως αναγεννήθηκα και αφιέρωσα τη ζωή μου στον Ιησού, όλα αυτά "ξεριζώθηκαν" από μέσα μου, όχι πλέον δεν ήθελα να πηγαίνω σε καρναβάλια και γιορτές, αλλά όταν γίνονται κάθε χρόνο, βαθιά μέσα μου νιώθω θλίψη και ένα μεγάλο βάρος, γιατί βλέπω όλους τους συμπατριώτες μου να είναι δοσμένοι στην απάτη, στην ψευδοθρησκεία και στις αρχαίες λατρείες. Δυστυχώς μέσα σε αυτή τη φρενίτιδα του κόσμου βρίσκονται εγκλωβισμένοι και πολλοί πιστοί.

Ο Κύριος λέγει σε σένα και σε μένα προσωπικά «**ποιος θέλει υπάγει διά ΗΜΑΣ;**» Ποιος θα πάει να βγάλει το λαό μου από τα είδωλα της Βαβυλώνας, θα πας ΕΣΥ ή ΕΓΩ, λέγει ο Κύριος. Γνώριζε πως, επειδή ο Κύριος βδελύσσεται τα είδωλα και δεν μοιράζεται τη δόξα Του με άλλον, το πρώτο είδωλο που θέλει να ξεριζώσεις είναι οι τριαδικές θεότητες. Αυτός είναι ο Κύριος των κυρίων, είναι πάνω από κάθε άλλη δύναμη, κυριότητα, αρχή και εξουσία, είναι ο Θεός ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ και σου λέγει «Μην έχεις άλλους θεούς, εκτός Εμού».

7° επιχείρημα

«ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ΕΜΕ & ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΥΤΟΥ»

«Πλησιάσατε προς Εμέ, ακούσατε τούτο· απ' αρχής δεν ελάλησα εν κρυπτώ· αφότου έγεινε τούτο, εγώ ήμουν εκεί και τώρα Κύριος ο Θεός απέστειλεν ΕΜΕ και το ΠΝΕΥΜΑ ΑΥΤΟΥ...» (Ησαΐας ΜΗ/48:16).

(1) Το παραπάνω προφητικό εδάφιο του Ησαΐα, ίσως να μην έπρεπε να συμπεριληφθεί ως ένα από τα επιχειρήματα υπέρ της τριάδας, γιατί με το εδάφιο αυτό συμβαίνει το εντελώς αντίθετο. Όπως είναι διατυπωμένο αποτελεί ένα από τα πιο ισχυρά επιχειρήματα **κατά** της τριάδας. Εδώ πολλοί βλέπουν τον Ιησού, ως τον προϋπάρχοντα Θεό Υιό, ως το 2ο πρόσωπο της «Αγίας Τριάδας», που λέγει τα λόγια αυτά, τον οποίο μαζί με το 3ο πρόσωπο της Τριάδας, τους αποστέλλει ο Πατέρας. Είναι άξιον απορίας για όσους δέχονται μια τέτοια θέση, καθόσον σοβαροί τριαδικοί μελετητές, όχι μόνο δεν το θεωρούν επιχείρημα υπέρ του τριαδικού δόγματος, αλλά επειδή λέγει **«το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ»**, δηλαδή "το Πνεύμα του Θεού Πατέρα" και δεν λέγει **«απέστειλεν ΕΜΕ και το ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ»**, δεν το σχολιάζουν και αποφεύγουν να πάρουν καθαρή θέση, γιατί γνωρίζουν πως, όταν ο Κύριος λέγει «το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ», δεν είναι το 3ο πρόσωπο της Τριάδας, αλλά είναι ο ίδιος ο Θεός Πατέρας, που είναι «Πνεύμα» και το Πνεύμα Του κατοίκησε εν πληρότητι σωματικά (χωρίς μέτρο) μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού, ο οποίος συνέχεια το διακήρυττε, λέγοντας: **«Ο Πατήρ, ο μένων εν Εμοί, ούτος εκτελεί πάντα τα έργα»** (Ιωάννης ΙΔ/14:9-10).

Το εδάφιο αυτό είναι καθαρά προφητικό και όταν έγραφε τα λόγια αυτά ο Ησαΐας δεν είχε ακόμα εκπληρωθεί, γιατί η εκπλήρωσή Του ήταν μελλοντική, όταν θα γεννιόταν ο Μεσσίας. Άλλωστε εδώ στο εδάφιο φαίνεται ότι μιλάει προφητικά ο Ισούς, ο οποίος δεν είχε ακόμα γεννηθεί, δεν είχε ακόμα αποσταλεί από τον Πατέρα. Η εκπλήρωση του εδαφίου αυτού έλαβε χώρα κατά τη βάπτιση του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό. Εδώ όμως είναι το πρόβλημα και η μεγάλη αντίφαση για τους υποστηρικτές

της τριαδικής διδασκαλίας, που τους φέρνει σε αμηχανία και αδυναμία να το αντιμετωπίσουν, γιατί τίθεται ένα εύλογο και αυτόνομο ερώτημα: «**Στη βάπτιση του Ιησού, ποιο από τα 2 μέλη της Αγίας Τριάδας κατοίκησε μέσα Του, το 1ο πρόσωπο που είναι ο Πατέρας, ή το 3ο πρόσωπο που είναι το Άγιον Πνεύμα;**»

(2) Το περιστατικό της βάπτισης του Ιησού, το αναφέρουν στα Ευαγγέλια τους οι 3 από τους 4 ευαγγελιστές, ο Ματθαίος, ο Μάρκος και ο Λουκάς, παρουσιάζοντας μεταξύ τους κάποια "επιφανειακή" διαφορά για το «ποιος κατοίκησε μέσα στον Ιησού». Ο Ματθαίος αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**» (βλ. Ματθαίος Γ/3:16-17), ο Μάρκος αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ**» (βλ. Μάρκος Α/1:10-11) και ο Λουκάς αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ**» (βλ. Λουκάς Γ/3:21-22). Η τριαδική διδασκαλία αναφέρει ότι στον Ιορδάνη ποταμό έχουμε μια καθαρή αποκάλυψη της Αγίας Τριάδας: Ο ΥΙΟΣ, ο οποίος είναι κάτω στη Γη και βαπτίζεται, ο ΠΑΤΕΡΑΣ, του οποίου ακούγεται η φωνή Του από τον ουρανό και το ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ, το οποίο με μορφή περιστεράς έρχεται και κατοικεί μέσα στον Ιησού. Αυτή όμως η ερμηνεία είναι αυθαίρετη και επιφανειακή, έχει διατυπωθεί έτσι για να "εφεύρει" μια τριαδική θεότητα και να εξυπηρετήσει την τριαδική διδασκαλία.

Για να μην υπάρχει κενό στη μελέτη μας, θα εξετάσουμε και τις 2 περιπτώσεις, εάν «το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ», αφορά το **1ο** ή το **3ο** πρόσωπο της Αγίας Τριάδας, εάν δηλαδή αφορά τον Πατέρα ή αφορά το Άγιον Πνεύμα, κατά την τριαδική διδασκαλία:

α) Στον Ησαΐα ΜΗ/48:6 προφητικά ο Ιησούς λέγει ότι «**απέστειλεν ΕΜΕ και το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ**», δηλαδή "...απέστειλε ΕΜΕΝΑ, τον κεχρισμένο Του, τον εκλεκτό Του και απέστειλε και το δικό Του ΠΝΕΥΜΑ, το Πνεύμα Αυτού". Εάν λοιπόν δεχτούμε τα λόγια του Ησαΐα, σε συνδυασμό με τα λόγια του Ματθαίου, ο οποίος αναφέρει ότι μέσα στον Ιησού κατοίκησε το «**Πνεύμα του ΘΕΟΥ**», τότε το συμπέρασμα το οποίο βγαίνει από μόνο του είναι ότι μέσα στον Ιησού Χριστό κατοίκησε το **1ο** πρόσωπο της Αγίας Τριάδας, το οποίο είναι ο Πατέρας.

β) Εάν παραβλέψουμε τα λόγια του Ησαΐα ΜΗ/48:6, ο οποίος γράφει ότι απέστειλε τον Υιό Του «...και το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ» και δεχτούμε αυτό το οποίο αναφέρει ο Λουκάς ότι στον Ιησού κατοίκησε το «**ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ**», τότε δεχόμαστε ότι μέσα στον Ιησού κατοίκησε το **3ο** πρόσωπο της Αγίας Τριάδας.

γ) Όσο για τον Μάρκο που αναφέρει απλά «**το ΠΝΕΥΜΑ**», χωρίς να βάλει κάποιον χαρακτηρισμό πριν ('Αγιον) ή μετά (Αυτού) τη λέξη «Πνεύμα», μπορούμε να το ερμηνεύσουμε όπως μας συμφέρει, κατά το δοκούν, **είτε** σαν το **1ο** πρόσωπο, **είτε** σαν το **3ο** πρόσωπο της Αγίας Τριάδας. Τελικά στον Ιησού Χριστό, ποιο από τα 2 μέλη της Αγίας Τριάδας κατοίκησε;

Η απάντηση είναι απλή. Την ημέρα της βάπτισης του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό, δεν έχουμε καμιά φανέρωση «Αγίας Τριάδας» (τριαδικού Θεού), αλλά έχουμε φανέρωση των ιδιοτήτων του Θεού. **Πρόσωπα έχουμε μόνο δύο:** Έχουμε στη ΓΗ τον άνθρωπο Χριστό Ιησού (*ανθρώπινη φύση*) και έχουμε στον ΟΥΡΑΝΟ τον Θεό Πατέρα, ο οποίος είναι Πνεύμα (*θεία φύση*) και αυτό το Πνεύμα Του (όπως λέγει και ο Ησαΐας "Το Πνεύμα Αυτού") με ορατή μορφή περιστεράς, για μαρτυρία των παρισταμένων, κατοίκησε μέσα στον Υιό Του και ταυτόχρονα ακούστηκε και η φωνή του Πατέρα που έλεγε: «*Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον ευηρεστήτην*» (Ματθαίος Γ/3:17). **Έχουμε ταύτιση της ανθρώπινης φύσης του ΥΙΟΥ με τη θεία φύση του ΠΑΤΕΡΑ**, ο Υιός έγινε η ορατή εικόνα του Θεού του αοράτου και αυτό είναι το «άγιο Πνεύμα», είναι «*ο Πατήρ εν τω Υιώ*», είναι ο Θεός που φανερώθηκε «εν σαρκι» (Α΄ Τιμόθεου Γ/3:16, κλπ).

Είτε πούμε «άγιον Πνεύμα», είτε πούμε το «Πνεύμα του Θεού», είτε πούμε το «Πνεύμα Αυτού», ή το «άγιον Πνεύμα του Θεού», αναφερόμαστε στον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ Θεό που υπάρχει, τον Πατέρα, ο οποίος είναι «Πνεύμα» (βλέπε: Ιωάννης Δ/4:24, Γένεσις Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, Ησαΐας ΜΔ/44:3, Πράξεις ΙΖ/17:24-28, κλπ) και πολύ σωστά αναφέρεται στον προφήτη Ησαΐα, «**απέστειλεν ΕΜΕ και το Πνεύμα ΑΥΤΟΥ**», απέστειλε τον Υιό Του μέσα στον οποίο κατοίκησε ο ίδιος Θεός, ως Πνεύμα που είναι.

(3) Το ότι μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού κατοίκησε ο ίδιος ο Θεός Πατέρας με το Πνεύμα Του, αυτό είναι μια πολύ ισχυρή **απόδειξη της μοναδικότητας** του Θεού, γι' αυτό ειπώθηκε στην αρχή ότι το εδάφιο Ησαΐας ΜΓ/48:16 δεν στηρίζει σε καμιά περίπτωση την τριαδική διδασκαλία. Ο Ιησούς όταν βαπτίστηκε στον Ιορδάνη, έφυγε μετά για την έρημο, όπου παρέμεινε 40 ημέρες πειραζόμενος από τον Διάβολο. Ο Λουκάς στο 4ο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του και στα εδάφια 1 και 14 μας δίνει μια λεπτομέρεια, για το πως δηλαδή έφυγε ο Ιησούς για την έρημο και για το πως γύρισε, στο δε εδάφιο 18 αναφέρει ποιο Πνεύμα κατοικούσε μέσα Του και ποια ήταν η αποστολή Του:

α) Ο Ιησούς **«πλήρης Πνεύματος αγίου, υπέστρεψεν από τον Ιορδάνην και εφέρετο διά του Πνεύματος εις την έρημον»** (Λουκάς Δ/4:1). Το **1ο** στοιχείο που έχουμε εδώ είναι ότι ο Ιησούς έφυγε για την έρημο **«ΠΛΗΡΗΣ Πνεύματος αγίου»**.

β) Ο Ιησούς **«υπέστρεψεν εν τη δυνάμει του Πνεύματος εις την Γαλιλαίαν· και εξήλθε φήμη περί αυτού καθ' όλην την περίχωρον»** (Λουκάς Δ/4:14). Το **2ο** στοιχείο που έχουμε είναι ότι ο Ιησούς γύρισε από την έρημο **«εν τη ΔΥΝΑΜΕΙ του Πνεύματος»**, καθώς εξήλθε νικητής από τους πειρασμούς του Διαβόλου.

γ) Ο Ιησούς έφυγε από τον Ιορδάνη **«πλήρης Πνεύματος αγίου»** και γύρισε από την έρημο **«εν τη ΔΥΝΑΜΕΙ του Πνεύματος»**. Όταν γύρισε, κατά τη συνήθειά Του, ημέρα Σάββατο, πήγε στη συναγωγή και του δόθηκε το βιβλίο του προφήτη Ησαΐα για να διαβάσει. Το άνοιξε στο κεφάλαιο ΞΑ/61:1-2 και διάβασε μία προφητεία η οποία αναφερόταν στην αποστολή του Μεσσία που θα ερχόταν και την προφητεία επαναλαμβάνει ο Λουκάς στο Ευαγγέλιό του: **«Πνεύμα Κυρίου είναι επ' ΕΜΕ, διά τούτο με έχρισε· με απέστειλε διά να ευαγγελίζωμαι προς τους πτωχούς, διά να ιατρεύσω τους συντετριμμένους την καρδίαν, να κηρύξω προς τους αιχμαλώτους ελευθερίαν και προς τους τυφλούς ανάβλεψιν, να αποστείλω τους συντεθλασμένους εν ελευθερία, διά να κηρύξω ευπρόσδεκτον Κυρίου ενιαυτόν»** (Λουκάς Δ/4:18-19). Στον Ησαΐα ΞΑ/61:1 γράφει **«Πνεύμα του ΓΙΑΧΒΕ ΑΔΟΝΑΪ είναι επ' Εμέ, διότι ο ΓΙΑΧΒΕ με**

έχρισε...». Μία ακόμα μαρτυρία του ίδιου του Ιησού ότι μέσα Του κατοικούσε το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων, κατοικούσε το Πνεύμα του Γιάχβε, του ενός και μόνου αληθινού που υπάρχει, του Θεού των κατά σάρκα πατέρων Του, του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ.

Το ίδιο αναφέρει ο Ησαΐας στο κεφάλαιο ΙΑ/11:1-2, όπου γράφει: «*Και θέλει εξέλθει ράβδος εκ του κορμού του Ιεσσαί, και κλάδος θέλει αναβή εκ των ριζών αυτού· και το Πνεύμα του Κυρίου θέλει αναπαυθή επ' Αυτόν (στον κεχρισμένο Μεσσία), πνεύμα σοφίας και συνέσεως, πνεύμα βουλής και δυνάμεως, πνεύμα γνώσεως και φόβου του Κυρίου*» (κείμενο Βάμβα). Στο Εβραϊκό κείμενο γράφει «**το Πνεύμα του ΓΙΑΧΒΕ**». Ο Ησαΐας και στις 3 περιπτώσεις αναφέρει το ίδιο ακριβώς γεγονός:

- Στην 1η περίπτωση (ΜΓ/48:16), ότι «*απέστειλε τον Υιό Του και το ΠΝΕΥΜΑ Του*».
- Στην 2η περίπτωση (ΞΑ/61:1) ότι «*έχρισε με το ΠΝΕΥΜΑ Του τον Υιό Του και τον απέστειλε*».
- Στην 3η περίπτωση (ΙΑ/11:2) ότι «*το ΠΝΕΥΜΑ Του αναπαύεται εις τον Υιό Του*».

Φυσικά, οι περιπτώσεις αυτές δεν είναι οι μοναδικές μέσα στην Βίβλο, αλλά είναι οι πιο χαρακτηριστικές, αλλά και γνωστές.

Έχουμε 2 πρόσωπα, αλλά όχι 2 Θεούς, έχουμε τον ΘΕΟ Πατέρα και τον ΑΝΘΡΩΠΟ Χριστό Ιησού, είναι «*ο Πατήρ εν τω Υιώ*» και αυτό είναι η κοινωνία του αγίου Πνεύματος του Θεού. Όποιος έχει τον Πατέρα, έχει και τον Υιό. Όποιος έχει τον Υιό έχει και τον Πατέρα. **Όποιος όμως έχει ΚΑΙ τον Πατέρα ΚΑΙ τον Υιό, τότε τι έχει;** Έχει αυτό που ήδη ειπώθηκε, έχει την «κοινωνία» του αγίου Πνεύματος του Θεού και αυτό είναι το Πνεύμα που κατοικεί μέσα μας και μας το διευκρινίζει πολύ καθαρά ο ίδιος ο Ιησούς, λέγοντας: «*Εάν κάποιος με αγαπά, τον λόγον Μου θέλει φυλάξει, και ο Πατήρ μου θέλει αγαπήσει αυτόν, και προς αυτόν θέλωμ εν ελθεί και εν αυτό θέλωμ κατοικήσει*» (Ιωάννης ΙΔ/14:23). Εδώ ο Ιησούς μιλάει σε πληθυντικό αριθμό και λέγει πως όποιος Τον αγαπά, τότε προς αυτόν «**θέλωμ εν λθεί**» και σε αυτόν «**θέλωμ εν**

κατοικήσει». Μέσα μας θα είναι **«ο Πατήρ εν τω Υιώ»**, αυτό είναι το άγιο Πνεύμα του Θεού μέσα μας, όταν αποκτήσουμε στη ζωή μας τη θαυμαστή εμπειρία της Πεντηκοστής.

Λίγο πριν πει τα παραπάνω λόγια ο Ιησούς Χριστός, είχε πει πάλι το ίδιο πράγμα, αλλά με διαφορετικό τρόπο: **«Εν ΕΚΕΙΝΗ ΤΗ ΗΜΕΡΑ σεις θέλετε γνωρίσει, ότι Εγώ είμαι εν τω Πατρί μου και σεις εν Εμοί και Εγώ εν υμίν (εις εσάς)»** (Ιωάννης ΙΔ/14:20). Τα εξηγεί πολύ καθαρά ο Ιησούς, **«Εγώ** θα είμαι ΜΕΣΑ στον Πατέρα», **«εσείς** θα είστε ΜΕΣΑ σε Μένα» και **«Εγώ** θα είμαι ΜΕΣΑ σε εσάς». Αυτά όμως αλλά δεν τα καταλάβαιναν οι μαθητές, γιατί τους μιλούσε **«δια παροιμιών»** (Ιωάννης Ις'/16:25). και γιατί ακόμα δεν είχε έρθει **«εκείνη η ημέρα»**, δεν είχε έρθει η ημέρα της Πεντηκοστής, όπου αυτό θα γινόταν μια πραγματικότητα. Με το βάπτισμα του αγίου Πνεύματος του Θεού, μέσα στις καρδιές των πιστών κατοικεί **«ο Πατήρ εν τω Υιώ»**.

(4) Το ότι μέσα στον αναγεννημένο πιστό, με το βάπτισμα του Πνεύματος κατοικεί **«ο Πατήρ εν τω Υιώ»**, δίνουν μία σημαντική μαρτυρία οι απόστολοι Πέτρος και Παύλος, την οποία πολλοί μελετητές της Βίβλου αγνοούν, ή επειδή ακολουθούν τριαδική διδασκαλία δεν την κατανοούν, με αποτέλεσμα αποκαλύψεις του Λόγου του Θεού οι οποίες περίτρανα φανερώνουν τη μοναδικότητα του Θεού να παραμένουν κρυμμένες.

Ο Πέτρος μετά τη θεραπεία του παραλυτικού μπροστά στην Ωραία Πύλη, μιλώντας στο συγκεντρωμένο πλήθος και αναφερόμενος στον Ιησού είπε: **«Προς εσάς πρώτον ο Θεός αναστήσας τον Υιόν ("παιδα" /αρχαίο κείμενο) Αυτού Ιησούν απέστειλεν Αυτόν διά να σας ευλογή όταν επιστρέφητε έκαστος από των πονηριών υμών»** (Πράξεις Γ/3:26 - κείμενο Βάμβα). Ο Πέτρος λέγει ότι ο Θεός "αφού ανέστησε" τον Ιησού, τότε τον "απέστειλε". Πως τον απέστειλε, αφού ο Ιησούς έχει ένα σώμα αναστημένο και είχε αναληφθεί μπροστά στα μάτια των μαθητών Του; Στον ουρανό ο Ιησούς είναι το κατοικητήριο του Πνεύματος του Πατέρα. Είναι ανάμεσά μας δια του αγίου Πνεύματος του Πατέρα που κατοικεί μέσα Του. Υπάρχει ένας θρόνος που είναι του Θεού και του Αρνίου. Τον

απέστειλε την ημέρα της Πεντηκοστής και είναι ανάμεσά μας «ως *Πνεύμα Ζωοποιούν*» (βλ. Πράξεις Β/2:1-4, Α΄ Κορινθίους ΙΕ/15:45).

Το ίδιο αναφέρει και ο απόστολος Παύλος, όταν απολογείτο μπροστά στον βασιλιά Αγρίππα. Κατά την απολογία του είπε ότι «...ο Χριστός έμελλε να πάθει, ότι **πρώτος αναστάς εκ νεκρών ΜΕΛΛΕΙ ΝΑ ΚΗΡΥΞΕΙ φως εις τον λαόν και εις τα έθνη**» (Πράξεις Κς΄/26:23 - κείμενο **νΒΦ**). Εδώ έχουμε την ίδια ακριβώς περιήγηση με αυτήν που ανέφερε και ο Πέτρος. Ο Ιησούς αφού αναστήθηκε από τους νεκρούς «*μέλλει να κηρύξει*», πρόκειται να κηρύξει στα έθνη. **Πως** θα γίνει αυτό, αφού αναλήφθηκε στους ουρανούς και δεν είναι πλέον ανάμεσά μας με το ένδοξο και αναστημένο σώμα Του; Θα το κάνει μέσω των αγίων Του, στους οποίους κατοικεί μέσα τους δια του αγίου Πνεύματος του Πατέρα, όταν αυτοί βαπτισθούν εν Πνεύματι. Ο αναστημένος Ιησούς είναι ανάμεσά μας ως «*Πνεύμα Ζωοποιούν*», ως ο «*Παράκλητος*» (βλ. Ιωάννης ΙΔ/14:16-18, Ις΄/16:7, Α΄ Ιωάννου Β/2:1).

Αυτή είναι η θαυμαστή αποκάλυψη την οποία μας δίνει ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού. Τον Ιησού τον απέστειλε ο Πατέρας Θεός, μαζί με το δικό Του Πνεύμα, το οποίο την ημέρα της βάπτισής Του στον Ιορδάνη κατέβηκε επάνω Του και «*έμεινε επ' Αυτόν*». Κατοίκησε μέσα στον κεχρισμένο Ιησού όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα, ώστε ο Θεός δι' Αυτού να ειρηνοποιήσει και να συνδιαλλάξει τα πάντα προς τον εαυτό Του. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο Θεός "ελαττώνεται", γιατί ο Θεός είναι άπειρος και το Πνεύμα Του είναι άπειρο και πληροί τα πάντα και έτσι πλήρωσε (γέμισε με τον εαυτό Του) τον Υιό Του, αλλά ταυτόχρονα πληρούσε και πληροί τα πάντα. Αυτή τη μεγάλη αλήθεια επιβεβαιώνει και ο απόστολος Παύλος, γράφοντας:

«...Και αυτός (ο Ιησούς) είναι η κεφαλή του σώματος, της εκκλησίας· ο οποίος είναι αρχή, πρωτότοκος εκ των νεκρών, διά να γίνει Αυτός πρωτεύων εις τα πάντα, **διότι εν Αυτώ** (στον Ιησού) **ηυδόκησεν ο Πατήρ να κατοικήσει παν το πλήρωμα, και δι' Αυτού να ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΞΕΙ τα πάντα προς εαυτόν, ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΗΣΑΣ** διά του αίματος του σταυρού αυτού, δι' αυτού, είτε τα επί της γης είτε τα εν τοις ουρανοίς» (Κολοσσαείς Α/1:18-20 – Βλέπε: Β/2:9).

Αυτό είναι το αποκεκρυμμένο «μυστήριο του Θεού, ΚΑΙ του Πατρός ΚΑΙ του Χριστού», στο οποίο μυστήριο είναι «κεκρυμμένοι πάντες οι θησαυροί της σοφίας και της γνώσεως» (Κολοσσαείς Β/2:2-3), είναι η φανέρωση του Θεού «εν σαρκί».

8° επιχείρημα

«ΜΕ ΕΙΧΕΝ ΕΝ ΤΗ ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΑΥΤΟΥ»

«01/ Δεν κράζει η σοφία; και δεν εκπέμπει την φωνήν αυτής η σύνεσις;

12/ Εγώ η σοφία κατοικώ μετά της φρονήσεως, και εφευρίσκω γνώσιν συνετών βουλευμάτων.....

14/ Εμού είναι η βουλή και η ασφάλεια· εγώ είμαι η σύνεσις· εμού η δύναμις.

22/ Ο Κύριος με είχεν εις την αρχή των οδών Αυτού, προ των έργων Αυτού, απ' αιώνος. 23/ Προ του αιώνος με έχρισεν, απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη.

24/ **Εγεννήθην** ότε δεν ήσαν αι άβυσσοι, ότε δεν υπήρχον αι πηγαί αι αναβρύουσαι ύδατα· 25/ Πριν τα όρη θεμελιωθούν, προ των λόφων, εγώ **εγεννήθην**, 26/ ενώ δεν είχεν ακόμη κάμει την γην, ούτε πεδιάδας, ούτε κορυφάς χωμάτων της οικουμένης.....»

(Παροιμίες Η/8:01,12, 14, 22-26)

(1) Η ΣΟΦΙΑ ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΕΙΤΑΙ: Στα παραπάνω εδάφια και γενικότερα σε ολόκληρο το Η/8 κεφάλαιο των Παροιμιών η «σοφία του Θεού» προσωποποιείται και κατά την τριαδική διδασκαλία παρουσιάζεται ως μία ιδιότητα του προϋπάρχοντα "Θεού Υιού", πλην όμως αυτή είναι η επιφανειακή ερμηνεία. Η βαθύτερη ερμηνεία και παραδοχή είναι πως πρόκειται για τον ίδιο τον Ιησού, τον οποίο ο Θεός Πατέρας (α) τον είχε στην αρχή των οδών Αυτού, (β) τον έχρισε πριν ακόμα υπάρξει η γη, και (γ) τον γέννησε όταν δεν υπήρχαν οι άβυσσοι ή οι πηγές που να βγάζουν νερά, τον γέννησε πριν ακόμα θεμελιωθούν τα όρη και όταν ακόμα δεν είχε δημιουργήσει τη γη με τις πεδιάδες και τα όρη. Ο προϋπάρχων Υιός του Θεού, κατά την τριαδική διδασχή, ως ξεχωριστή θεία προσωπικότητα από τον Πατέρα, ως "Θεός Υιός"

(και όχι ως ο "Λόγος του Θεού"), ενεργούσε ως η σοφία του Θεού.

Εδώ, θα μπορούσε, κατά μία έννοια, να χαρακτηριστεί ότι δεν είναι ένα "καθαρό" επιχείρημα υπέρ της τριάδας, καθόσον έχουμε μόνο τα δύο πρόσωπα, έχουμε τον **Πατέρα Θεό** ("*ο Κύριος με είχε...*") και τον αποκαλούμενο **Θεό Υιό** ("*ως σοφία...*"), αλλά δεν έχουμε το 3ο πρόσωπο της τριάδας το **"Άγιο Πνεύμα"**. Επίσης, κανένα από τα παραπάνω εδάφια δεν είναι σε πληθυντικό αριθμό, όπως είναι σε άλλες περιπτώσεις που ήδη εξετάσαμε ("*ας κάμωμ εν άνθρωπον*", ή "*έγεινεν ως ένας εξ ημών*", ή "*έλθετε, ας καταβώμεν*", κλπ). Παρ' όλα αυτά, η περικοπή Παροιμίες Η/8:22-26 θεωρείται ένα από τα πιο ισχυρά επιχειρήματα της τριαδικής διδασκαλίας, η οποία προϋποθέτει την προϋπαρξη του Ιησού, ως **"Θεού Υιού"** και όχι ως **"Λόγου του Θεού"**, που διδάσκει η Βίβλος.

Δέχονται ότι ο Υιός, όχι μόνο ήταν παρών στη δημιουργία, αλλά ότι και ο ίδιος δημιουργούσε **μαζί** με τον Πατέρα, καθόσον ο ίδιος το επιβεβαιώνει με **6 «ότε»** ("όταν" δημοτική), με 6 επιχειρήματα, λέγοντας ότι, Εγώ ήμουν εκεί, ΟΤΑΝ ο Πατέρας μου έκανε όλα αυτά: **«27. Ότε ητοίμαζε τους ουραμούς, εγώ ήμην εκεί ότε περιέγραφε καμάραν υπεράνω του προσώπου της αβύσσου· 28. ότε εστερέονε τον αιθέρα επάνω· ότε ωχύρονε τας πηγάς της αβύσσου· 29. ότε επέβαλλε τον νόμον Αυτού εις την θάλασσαν, να μη παραβώσι τα ύδατα το πρόσταγμα Αυτού· ότε διέτασσε τα θεμέλια της γής· 30. τότε ήμην πλησίον Αυτού δημιουργούσα· και εγώ ήμην καθ' ημέραν η τροφή Αυτού, ευφραινομένη πάντοτε ενώπιον Αυτού»** (Παροιμίες Η/8:27-30, κείμενο Βάμβα).

Επειδή η Βίβλος είναι ο θεόπνευστος και αποκαλυπτικός Λόγος του Θεού και επειδή η ίδια ερμηνεύει τον εαυτόν της, μέσα από αυτήν θα αντλήσουμε τα επιχειρήματά μας για να αποδείξουμε ότι η παραπάνω θέση της τριαδικής διδασκαλίας δεν έχει ισχυρά ερείσματα και ότι η "σοφία" **αντιπροσωπεύει** τον Κύριο Ιησού **σαν ΑΡΧΗ μέσα στην πρόθεση και τη βούληση του Πατέρα**, όχι μόνο για την ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ, αλλά και για την ΥΛΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ.

Η εκκλησία, ως το σώμα του Ιησού και ο **Υιός**, ως η κεφα-

λή του σώματος της εκκλησίας, **είχαν προγνωριστεί «προ καταβολής κόσμου»** (βλ. Ιάκωβος Α/1:18, Α' Πέτρου Α/1:20, αρχαίο), **είχαν γεννηθεί** μέσα στη σκέψη του Πατέρα και για τον Θεό όλα τα έργα Του ήταν ήδη τελειωμένα **«πριν ακόμα ο κόσμος γίνει»** (βλ. Εβραίους Δ/4:3, κλπ). Την ημέρα της Πεντηκοστής, ο απόστολος Πέτρος αυτό το διακήρυξε περίτρανα, λέγοντας στο συγκεντρωμένο πλήθος ότι ο Ιησούς, που ήταν το Αρνίο το εσφαγμένο προ καταβολής κόσμου, Τον συνέλαβαν και Τον σταύρωσαν κατά την ορισμένη από τον Θεό βουλή και πρόγνωση: **«Τούτον λαβόντες παραδεδομένον κατά την ωρισμένην βουλήν και πρόγνωσιν του Θεού, διά χειρών ανόμων σταυρώσαντες εθνατώσατε»** (Πράξεις Β/2:23).

(2) Ο ΙΗΣΟΥΣ, ΠΡΩΤΟΤΟΚΟΣ ΠΑΣΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ: Οι αναφορές της Βίβλου ότι ο Ιησούς είναι η αρχή της κτίσης του Θεού και ο πρωτότοκος όλης της δημιουργίας Του είναι συχνές και αλληπάλληλες και αυτό έχει άμεση σχέση με το κεντρικό εδάφιο που εξετάζουμε (Παροιμίες Η/8:22) και το οποίο ο Βάμβας το μεταφράζει διαφορετικά από το κείμενο της μετάφρασης των Εβδομήκοντα, αλλοιώνοντας το νόημα:

- **BAMBAΣ:** **«Ο Κύριος με είχεν εν τη αρχή των οδών Αυτού, προ των έργων Αυτού, απ' αιώνος».**
- **ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ:** **«Κύριος έκτισεν με αρχήν οδών Αυτού εις έργα Αυτού»**

Και ο Βάμβας και οι Εβδομήκοντα έχουν μεταφράσει το πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο, πλην όμως βλέπουμε εδώ να χρησιμοποιούν ορολογίες που έχουν διαφορετικές έννοιες. Ο Βάμβας γράφει **"με είχεν"**, ενώ οι Εβδομήκοντα γράφουν **"έκτισέν με"**. Σύμφωνα με τους μελετητές της Βίβλου, αλλά και του λόγιου Εβραϊστή Γεσένιου η αντίστοιχη λέξη που χρησιμοποιείται στο πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο έχει την έννοια του **"κτίζω - θέτω θεμέλιο - δίνω μορφή"**. Ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει "δεν είχε μαζί του" τη σοφία, ως πρόσωπο, ως "Θεό Υιό", αλλά την έκτισε πνευματικά, την θεμελίωσε, της έδωσε μορφή, που σημαίνει ότι έθεσε το θεμέλιο για το σχέδιο της σωτηρίας του

ανθρώπου, κέντρο της οποίας θα ήταν ο Υιός Του, τον οποίο θα έχριε για τη διακονία αυτή όταν θα γεννιόταν από παρθένα γυναίκα και τον οποίο προγνώρισε και τον έθεσε θεμέλιο και αρχή των οδών Του. Αυτό είναι μία περίπρανη αλήθεια, την οποία συναντάμε στην Καινή Διαθήκη. Διαβάστε προσεκτικά, ένα προς ένα, τα παρακάτω εδάφια (κείμενο Βάμβα):

- (1) **ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Α/1:15-16** «*Ο οποίος (Ιησούς) είναι εικών του Θεού του αοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, επειδή δι' Αυτού εκτίσθησαν τα πάντα, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα, είτε θρόνοι, είτε κυριότητες, είτε αρχαί, είτε εξουσίαι· τα πάντα δι' Αυτού και εις Αυτόν εκτίσθησαν....*».
- (2) **ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ Α/1:17-19** «*Και Αυτός (ο Ιησούς) είναι προ πάντων, και τα πάντα συντηρούνται δι' Αυτού ("εν Αυτώ συνέστηκεν", αρχαίο), και Αυτός είναι η κεφαλή του σώματος, της εκκλησίας· ο οποίος είναι αρχή, πρωτότοκος εκ των νεκρών, διά να γίνει αυτός πρωτεύων εις τα πάντα, διότι "εν αυτώ" ηυδόκησεν ο Πατήρ να κατοικήσει παν το πλήρωμα*».
- (3) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Γ/3:14** «*Και προς τον άγγελον της εκκλησίας των Λαοδικέων γράψον· Ταύτα λέγει ο Αμίν, ο μάρτυς ο πιστός και αληθινός, η αρχή της κτίσεως του Θεού*».
- (4) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Δ/4:11** «*Άξιος είσαι, Κύριε, να λάβεις την δόξαν και την τιμήν και την δύναμιν, διότι Σου έκτισας τα πάντα, και διά το θέλημά σου υπάρχουν ("ήσαν", αρχαίο) εκτίσθησαν*».
- (5) **ΕΦΕΣΙΟΥΣ Β/2:10** «*Διότι αυτού ποίημα είμεθα, κτισθέντες εν Χριστώ Ιησού προς έργα καλά, τα οποία προητοίμασεν ο Θεός διά να περιπατήσωμεν εις αυτα...*».
- (6) **ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ Η/8:22** «*Κύριος έκτισεν με αρχήν οδών Αυτού εις έργα Αυτού*» (κείμενο Εβδομήκοντα).

Από τα παραπάνω εδάφια θα πρέπει να επισημάνουμε την αποκάλυψη που υπάρχει στο εδάφιο Αποκάλυψη Δ/4:11, όπου στο αρχαίο κείμενο γράφει «*ΗΣΑΝ και ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ*», δηλαδή πρώτα "ήσαν" και μετά "εκτίσθησαν", που πολύ απλά σημαίνει

ότι υπήρχαν πριν ακόμα δημιουργηθούν (κτισθούν). Ο Θεός είχε προγνωρίσει τα πάντα και μέσα στο θέλημά Του, στη βουλή Του είναι "ήδη τετελεσμένα". Για τον Θεό, που είναι ΑΝΑΡΧΟΣ και ΑΙΩΝΙΟΣ, γι' Αυτόν δεν υπάρχει αρχή και τέλος, για τον Θεό «*ό,τι έγινε, ήδη είναι· και ό,τι θέλει γείνει, ήδη έγινε· και ο Θεός ανακαλεί τα παρελθόντα*» (Εκκλησιαστής Γ/3:15), **ο Θεός γνωρίζει το ΤΕΛΟΣ από την ΑΡΧΗ**, ο Θεός είναι η αρχή των πάντων και το τέλος των πάντων, είναι Αυτός που έχει θέσει τη σφραγίδα της τελειότητας στα σχέδιά Του, τα οποία έχει τελειώσει "προ κατάβολής κόσμου". Ο Θεός είχε "γεννήσει" (σχεδιάσει-τελειώσει) τα έργα Του, πριν ακόμα τα δημιουργήσει και προείδε ότι ήσαν "καλά λίαν", γι' αυτό και αναπαύθηκε την έβδομη ημέρα, η οποία είναι τύπος και συμβολισμός της έβδομης χιλιετηρίδας ανάπαυσης και της πνευματικής κατάπαυσης του πιστού.

Το εδάφιο Παροιμίες Η/8:22 της Παλαιάς Διαθήκης (κατά το κείμενο των Εβδομήκοντα), έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα παραπάνω εδάφια της Καινής Διαθήκης. Ο Ιησούς είναι ο πρωτότοκος της πνευματικής δημιουργίας του Θεού, είναι η αρχή της πνευματικής κτίσης: «*Εν αρχή ήν ο λόγος και ο λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν...*» (Ιωάννης Α/1:1, αρχαίο). "**Προς**" σημαίνει "μέσα", ενώ "**παρά**", όπως το μεταφράζει ο Βάμβας, σημαίνει "δίπλα". Ο "**λόγος**" είναι μία ιδιότητα, ένα χαρακτηριστικό του Θεού Πατέρα και μάλιστα είναι μια μεταφορική έννοια. Όπως ο κάθε άνθρωπος έχει "λόγο" και ο λόγος του είναι ξεχωριστός - μοναδικός και τον αντιπροσωπεύει, **έτσι και ο Θεός έχει "Λόγο", όπως έχει σοφία, φρόνηση, σύνεση, βούληση κλπ.** (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όταν αναφερόμαστε στον «λόγο» του Πατέρα, θα τίθεται για διάκριση με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα, δηλαδή «Λόγος»).

Ο Θεός με τον "Λόγο" Του δημιούργησε τα πάντα (Ψαλμός ΛΓ/33:6-9, κλπ). Αυτός ο "ΛΟΓΟΣ του Θεού" «*σαρξ έγινετο και εσκήνωσεν εν ημίν*» (Ιωάννης Α/1:14, αρχαίο). Όταν ήρθε το πλήρωμα των καιρών ο "ΛΟΓΟΣ του Θεού έγινε άνθρωπος" και δεν έγινε άνθρωπος ο υποτιθέμενος προϋπάρχων "Θεός Υιός", ούτε ο "χριστός" έγινε άνθρωπος, γιατί "**χριστός**" σημαίνει "κεχρισμένος" και ο Θεός είναι που χρίει τον άνθρωπο. Ο Θεός φανερώ-

θηκε εν σαρκί (Α' Τιμοθέου Γ/3:16) στο πρόσωπο του εκλεκτού Του, του Ιησού, μέσα στον οποίο κατοίκησε με όλο το πλήρωμα του αγίου Πνεύματός Του, κατοίκησε σ' Αυτόν χωρίς μέτρο.

Ο Ιησούς (η φανέρωση του Πατέρα, ο Λόγος του Πατέρα που έγινε άνθρωπος) είναι η κεφαλή και μετά ακολουθεί το πνευματικό Του σώμα, **η εκκλησία**, της οποίας ο ίδιος ο Ιησούς είναι ο "ακρογωνιαίος λίθος", ένα πνευματικό οικοδόμημα που θεμελιώθηκε και κτίστηκε από τους αποστόλους και τους προφήτες: «**Εποικοδομηθέντες επί το ΘΕΜΕΛΙΟΝ των αποστόλων και προφητών, όντος ακρογωνιαίου λίθου Αυτού του Ιησού Χριστού· εις τον οποίον ΠΑΣΑ Η ΟΙΚΟΔΟΜΗ συναρμολογουμένη αυξάνεται εις ναόν άγιον εν Κυρίω· εις τον οποίον και εσείς συνοικοδομείσθε εις κατοικητήριον του Θεού διά του Πνεύματος**» (Εφεσίους Β/2:20-22).

Η εκκλησία, ως άγιο σώμα του Χριστού, είναι η συνέχεια της πνευματικής κτίσης του Θεού: «**Όθεν εάν κάποιος είναι εν Χριστώ είναι νέον κτίσμα ("καινή κτίσις", αρχαίο)· τα αρχαία παρήλθον, ιδού, τα πάντα έγιναν νέα**» (Β' Κορινθίου Ε/5:17).

Το ίδιο αναφέρει για την προγνώριση ("προϋπαρξη") της εκκλησίας και ο Ιάκωβος στην ομώνυμη επιστολή του: «**Εξ ιδίας Αυτού θελήσεως εγέννησεν ημάς ("βουληθείς απεκύησεν ημάς", αρχαίο) διά του λόγου της αληθείας, διά να είμεθα ημείς κάποια ΑΠΑΡΧΗ των κτισμάτων Αυτού**» (Ιάκωβος Α/1:18).

Είναι αυθαίρετη η ερμηνεία ότι η "σοφία" στο Η/8^ο κεφάλαιο των Παροιμιών είναι ένα ξεχωριστό θείο πρόσωπο και αυτό το συμπέρασμα βγαίνει από την ερμηνεία που δίνει ο Παύλος στις επιστολές του και όταν η ίδια η Γραφή ερμηνεύει τον εαυτόν της, εμείς δεν μπορούμε να προσθέσουμε ή να αφαιρέσουμε στον Λόγο του Θεού, γιατί τότε θα θερίσουμε και τους καρπούς της απείθειάς μας: «**ΕΑΝ κάποιος ΕΠΙΘΕΣΕΙ (προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εις το βιβλίο τούτο· και ΕΑΝ κάποιος ΑΦΑΙΡΕΣΕΙ από των λόγων του βιβλίου της προφητείας ταύτης, ο Θεός θέλει αφαιρέσει το μέρος αυτού από του βιβλίου της ζωής....**» (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

Εάν δεχτούμε ότι η ΣΟΦΙΑ είναι πρόσωπο της τριάδας,

τότε θα πρέπει να δεχτούμε ότι έχει ή μια δίδυμη αδελφή, ή κάποια άλλη συγκατοικο, τη ΦΡΟΝΗΣΗ, όπως πολύ καθαρά αναφέρεται στο εδάφιο Η/8:12 «*Εγώ η σοφία κατοικώ μετά της φρονήσεως, και εφευρίσκω γνώσιν συνετών βουλευμάτων*». Η φράση "κατοικώ μετά της..." σημαίνει "συγκατοικώ με την..." Στην περίπτωση αυτή δεν έχουμε τριαδική θεότητα, αλλά τετράδα θεοτήτων, γιατί όπως προσωποποιείται η "**σοφία**", το ίδιο θα πρέπει να προσωποποιηθεί και η "**φρόνηση**", αφού συγκατοικούν. Εάν όμως προσωποποιήσουμε τη ΣΟΦΙΑ και τη ΦΡΟΝΗΣΗ, τότε θα πρέπει να προσωποποιήσουμε και τη ΣΥΝΕΣΗ που αναφέρεται στην αρχή του Η' κεφαλαίου: «Δεν κράζει η σοφία; και δεν εκπέμπει την φωνήν αυτής η σύνεσις;» (Παροιμίες Η/8:1 – βλ. και εδ.14). Εδώ βλέπουμε τη σοφία «*να κράζει*» και τη σύνεση «*να εκπέμπει τη φωνή της*», με απλά λόγια και οι 2 φωνάζουν κάτι! Εάν δεχτούμε ότι εδώ, δεν έχουμε 2 πρόσωπα (προσωποποιήσεις), αλλά ότι πρόκειται για αλληγορική, μεταφορική παρουσίαση και ότι οι ορολογίες "σοφία" και "σύνεση" είναι έννοιες οι οποίες αναφέρονται σε ιδιότητες του Θεού, τότε δεν έχουμε και **προσωποποίηση της σοφίας**, όπως το δέχεται η τριαδική διδασκαλία και κατά συνέπεια δεν μπορεί ο όρος «σοφία» να αναφέρεται στον προϋπάρχοντα Θεό Υιό.

ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ ΤΟ ΛΟΓΟ ΑΥΤΟ: Εάν δεχτούμε ότι η σοφία είναι ο προϋπάρχων "Θεός Υιός", τον οποίο ο Πατέρας "έκτισε" (όχι "με είχαν", κατά τον Βάμβα), τότε πέφτουμε και σε ένα πολύ **μεγάλο θεολογικό ατόπημα**, ότι το **1ο** πρόσωπο της θεότητας "έκτισε" το **2ο** πρόσωπο της θεότητας, δηλαδή ο ένας Θεός, δημιούργησε έναν άλλο Θεό. Αυτή η διδασκαλία αποτέλεσε και την αιτία για την οποία συγκλήθηκε η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος. Ο Άρειος, επίσκοπος της Αλεξανδρείας, δίδασκε ότι ο Υιός είναι μεν θείο πρόσωπο, αλλά ως κτίσμα του Πατέρα είναι κατώτερος από Αυτόν. Για το γεγονός αυτό έχουμε ασχοληθεί με λεπτομέρειες σε προηγούμενα κεφάλαια.

Είναι πλάνη η άποψη του Άρειου, περί ενός κατώτερου κτισθέντος "Θεού Υιού", εάν βέβαια αληθεύει ότι αυτή ήταν η διδαχή του, γιατί γραπτά του δεν υπάρχουν και υπάρχει μία σύγχυση για

το ακριβές πιστεύω του. Ο απόστολος Παύλος με μία φράση θέτει το θέμα στην ορθή του βάση: *«Διότι Αυτού ποίημα είμεθα, κτισθέντες εν Χριστώ Ιησού προς έργα καλά, τα οποία προετοίμασεν ο Θεός διά να περιπατήσωμεν εν αυτοίς»* (Εφεσίους Β/2:10). Εδώ χρησιμοποιεί το ρήμα "προ - ετοιμάζω", που η ετυμολογική του έννοια είναι πολύ καθαρή και δεν επιδέχεται παρερμηνείες, σημαίνει *"ετοιμάζω κάτι εκ των προτέρων"*. Αυτό έκανε και ο Πατέρας Θεός, προ καταβολής κόσμου, προετοίμασε μέσα στη βουλή Του τον Υιό Του, τον "έκτισε" μέσα στη σκέψη Του πρώτα Αυτόν και επάνω σε Αυτόν, σαν θεμέλιο και ακρογωνιαίο λίθο, "έκτισε" και την εκκλησία Του, έκτισε όλους τους αγίους, τους οποίους προετοίμασε να περιπατήσουν σε καλά έργα, «εν έργοις αγαθοίς» γράφει το αρχαίο κείμενο. Ο Θεός καλεί τα μη υπάρχοντα ως υπάρχοντα: *«...Του Θεού του ζωοποιούντος τους νεκρούς και καλούντος τα μη όντα ως όντα»* (Ρωμαίους Δ/4:17). Ο Θεός ως παντογνώστης γνωρίζει τα πάντα, πριν ακόμα αυτά γίνουν, **προγνώρισε και τον Υιό Του και την εκκλησία Του**. Ο απόστολος Πέτρος γράφει ότι οι πιστοί είναι εκλεκτοί *«κατά πρόγνωσιν Θεού Πατρός»* (Α' Πέτρου Α/1:2). Ο ίδιος ο Ιησούς αναφέρει ότι οι άγιοι έχουν *«ητοιμασμένην βασιλείαν από καταβολής κόσμου»* (Ματθαίος ΚΕ/25:34).

(3) ΠΟΤΕ Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΗΚΕ; Ο Ιησούς, ως άνθρωπος, δεν χρίστηκε πριν υπάρξει η γη, χρίστηκε την ημέρα της βάπτισής Του στον Ιορδάνη ποταμό, όταν το Πνεύμα του Θεού Πατέρα κατοίκησε μέσα Του. Γιατί όμως στις Παροιμίες Η/8:23, γράφει *«προ του αιώνος με έχρισεν, απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη;»*. Γνωρίζουμε ότι ο άνθρωπος χρίεται από τον Θεό και όχι ο Θεός από τον άνθρωπο. Εάν κατά την τριαδική διδασκαλία ο Ιησούς προϋπήρχε ως "Θεός Υιός", τότε τα λόγια *«προ του αιώνος με έχρισεν, απ' αρχής, πριν υπάρξει η γη»*, σημαίνει ότι ο Θεός Πατέρας χρίει τον Θεό Υιό. Αυτό είναι αδύνατον να συμβαίνει και ακούγεται παράλογο, δεν μπορεί ο ένας Θεός (ο Πατέρας) να χρίει τον άλλο Θεό (τον Υιό).

Η απάντηση είναι απλή: Ο Θεός είχε προετοιμάσει το σχέ-

διο της σωτηρίας του ανθρώπου πριν γίνει ο κόσμος και ο Θεός πριν γίνει ο κόσμος μέσα στη βουλή Του είχε "**χρίσει**" τον Υιό Του, τον είχε "**προγνωρίσει**" σαν τη βάση της πνευματικής δημιουργίας Του. Ο Ιησούς θα γεννιόταν από παρθένο, θα χριόταν από τον Πατέρα, θα διακονούσε τον Λόγο Του, θα συλλαμβανόταν, θα καταδικαζόταν σε θάνατο και 3 ημέρες μετά το θάνατό του θα ανασταίνόταν. Ο Ιησούς είχε "χριστεί" ως Μεσσίας πριν γίνει η γη, αλλά η υλοποίηση του θελήματος του Θεού, έγινε πολλούς αιώνες αργότερα από τη δημιουργία της γης.

Ο Δανιήλ στη προφητεία των 70 εβδομάδων, αναφέρει επακριβώς και την χρονική περίοδο που θα ερχόταν ο υποσχεθείς από τον Θεό Μεσσίας και που θα χριόταν: *«Εβδομήκοντα εβδομάδες διωρίσθησαν επί τον λαόν σου και επί την πόλιν την αγίαν σου, διά να συντελεσθεί η παράβασις και να τελειώσουν αι αμαρτίαι, και να γίνει εξιλέωσις περί της ανομίας και να εισαχθεί δικαιοσύνη αιώνιος και να σφραγισθεί όρασις και προφητεία και να χρισθεί ο Άγιος των αγίων»* (Δανιήλ Θ/9:24, κείμενο vΦ). Όταν δόθηκε η προφητεία, ο Μεσσίας δεν είχε ακόμα έρθει, άρα και δεν είχε χριστεί.

Ο Δαβίδ αναφέρει προφητικά για το γεγονός αυτό, σαν να είχε ήδη συμβεί: *«Ηγάπησας δικαιοσύνην και εμίσησας αδικίαν· διά τούτο ΕΧΡΙΣΕ σε ο Θεός, ο Θεός σου, έλαιον αγαλλιάσεως υπέρ τους μετόχους σου»* (Ψαλμός ΜΕ/45:7 - Βλ. Εβραίους Α/1:8).

(4) Ο ΙΗΣΟΥΣ "ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ" ΠΡΙΝ ΥΠΑΡΞΕΙ Η ΓΗ; Όπως έχουμε προαναφέρει ο Ιησούς δεν ήταν ο "Θεός Υιός", τέτοιος όρος δεν υπάρχει μέσα στον Λόγο του Θεού. Ο Ιησούς ονομαζόταν "**Υιός του Θεού**", ως προς τη θεική φύση Του, η οποία ήταν του Πατέρα και "**Υιός του ανθρώπου**", ως προς την ανθρώπινη φύση Του. Ως κατά σάρκα άνθρωπος, μέσα στις φλέβες Του έρεε το αίμα της Μαριάμ, της μητέρας Του και του ουράνιου Πατέρα Θεού, ο οποίος είναι Πνεύμα. Η Βίβλος αναφέρει ότι γεννήθηκε *«εκ Πνεύματος αγίου»* (Ματθαίος Α/1:18-20), ποτέ όμως ο Ιησούς δεν έλεγε *«το Πνεύμα το άγιο που κατοικεί μέσα μου, αυτό εκτελεί τα έργα»*, αλλά έλεγε *«ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί, αυτός εκτελεί τα έργα»* (Ιωάννης ΙΔ/14:10). Ο γεννήτωρ

ήταν ο Πατέρας που είναι ΠΝΕΥΜΑ και το Πνεύμα Του είναι ΑΓΙΟ. Ο Ιησούς κατά σάρκα, δεν γεννήθηκε πριν υπάρξει η Γη, αλλά "γεννήθηκε" μέσα στη βουλή και στην πρόθεση του Πατέρα, προγονωρίστηκε από τον Πατέρα, προ καταβολής κόσμου.

Στις παροιμίες Η/8:24-26 γράφει: «**Εγεννήθην όταν δεν ήσαν αι άβυσσοι, όταν δεν υπήρχον αι πηγαί αι αναβρύνουσαι ύδατα· Πριν τα όρη θεμελιωθούν, προ των λόφων, εγώ εγεννήθην**, ενώ δεν είχεν ακόμη κάμει την γην ούτε πεδιάδας, ούτε κορυφάς χωμάτων της οικουμένης.....». Το εδάφιο αυτό έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα λόγια του απόστολου Παύλου: «**Οστις (ο Ιησούς) είναι εικόν του Θεού του αοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, επειδή δι' Αυτού εκτίσθησαν τα ΠΑΝΤΑ, τα εν τοις ουρανοίς και τα επί της γης, τα ορατά και τα αόρατα, είτε θρόνοι είτε κυριότητες είτε αρχαί είτε εξουσίαι· τα ΠΑΝΤΑ δι' Αυτού και εις Αυτόν εκτίσθησαν**» (Κολοσσαείς Α/1:15-16). Ο Ιησούς είναι το πρώτο "κτίσμα" της πνευματικής δημιουργίας του Θεού. Ο Ιησούς "γεννήθηκε" μέσα στη σκέψη, μέσα στην πρόγνωση του Πατέρα. Στον προφήτη Μιχαία διαβάζουμε τη θαυμαστή προφητεία της κατά σάρκα γέννησης του Ιησού στη Βηθλεέμ: «**Και συ, Βηθλεέμ Εφραθά, η μικρά ώστε να είσαι μεταξύ των χιλιάδων του Ιούδα, εκ σου θέλει εξέλθει εις Εμέ ανήρ διά να είναι ηγούμενος εν τω Ισραήλ· του οποίου αι έξοδοι είναι απ' αρχής, από ημερών αιώνος**» (Μιχαίας Ε/5: 2). Σε όλες τις περιπτώσεις, θα ήταν παράλογο να μιλήσουμε για πραγματική θεϊκή γέννα, για γέννηση Θεού και όχι ανθρώπου, γιατί **ένας Θεός δεν γεννιέται**, δεν έχει αρχή και δεν έχει τέλος, δεν πεθαίνει.

Εδώ ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού αναφέρεται καθαρά σε μια **πνευματική γέννηση**. Αναφέρει ότι η σοφία γεννήθηκε όταν δεν υπήρχαν άβυσσοι, όταν δεν υπήρχαν πηγές που να δίνουν νερό, όταν τα όρη δεν είχαν θεμελιωθεί και όταν ακόμα η γη δεν είχε δημιουργηθεί. Ο Ιησούς Χριστός, ως η αντιπροσωπευση της σοφίας του Θεού, έχει την αρχή **στα πάντα** και αυτό ακριβώς είναι το νόημα, όταν Παύλος γράφει «**επειδή δι' Αυτού ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ τα πάντατα πάντα δι' Αυτού και εις Αυτόν ΕΚΤΙΣΘΗΣΑΝ**». Ο Ιησούς είναι ο "Λόγος" του Πατέρα, είναι η έκφραση"

του Πατέρα και ο Θεός διά του "Λόγου" Του δημιουργούσε συνέχεια και όταν ήρθε το πλήρωμα του χρόνου ο "Λόγος" Του έγινε σάρκα. Αυτή είναι η εξέχουσα θέση του Ιησού Χριστού, πριν τη δημιουργία, γεννήθηκε μέσα στη βουλή και στην πρόγνωση του Πατέρα, είναι Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ που δημιουργούσε, είναι Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ που δημιουργούσε! Εδώ υπάρχει μια θαυμαστή αποκάλυψη που κάνει τον πιστό να ταπεινώνεται ενώπιον του Θεού και να αναφωνεί: *«Μέγας είσαι Κύριε και κάμνεις θαυμάσια, Σὺ εἶσαι Θεός ΜΟΝΟΣ...»* (Ψαλμός Πς/86: 10), *«...Σὺ αὐτός εἶσαι Κύριος ΜΟΝΟΣ· Σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανόν, τοὺς οὐρανοὺς τῶν οὐρανῶν, καὶ πάσαν τὴν στρατιάν αὐτῶν, τὴν γῆν καὶ πάντα τὰ ἐπ' αὐτῆς, τὰς θαλάσσας καὶ πάντα τὰ ἐν αὐταῖς, καὶ σὺ ζωοποιεῖς πάντα ταῦτα· καὶ Σε προσκυνοῦν αἱ στρατιαὶ τῶν οὐρανῶν»* (Νεεμίας Θ/9:6).

(5) Η ΣΟΦΙΑ ...ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΣΑ: Μιλώντας προφητικά η ΣΟΦΙΑ λέγει *«...τότε ἤμην πλησίον Αὐτοῦ δημιουργούσα»*. Η λέξη "τότε" συνδέει προηγούμενα γεγονότα και η ΣΟΦΙΑ λέγει ότι τότε, την χρονική εκείνη περίοδο, ήταν κοντά στον Θεό και δημιουργούσε. Πότε συνέβαινε αυτό; Πότε "τότε;" **Όταν** ο Θεός ετοίμαζε τους ουρανοὺς, **όταν** περιέγραφε καμάρα από πάνω από το πρόσωπο της αβύσσου, **όταν** στερέωνε τον αιθέρα επάνω, **όταν** οχύρωνε τις πηγές της αβύσσου, **όταν** επέβαλλε τον νόμο του στη θάλασσα, να μη παραβούν τα νερά το πρόσταγμά του και **όταν** διέτασσε τα θεμέλια της γης. Και όχι μόνο ήταν μαζί Του δημιουργούσα, αλλά ήταν η καθημερινή ευχαρίστησή Του.

Εδώ, εξετάζοντας την περίπτωση επιφανειακά, κατά γράμμα, φαίνεται πως υπάρχουν 2 πρόσωπα, ο ΘΕΟΣ και η συνεργάτιδά Του ΣΟΦΙΑ, η οποία κατά την τριαδική διδασκαλία είναι ο προϋπάρχων "Θεός Υἱός", ως το 2ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας. Ο Λόγος του Θεού **πνευματικῶς ανακρίνεται** και ο ίδιος ο Ιησούς είχε πει ότι *«το γράμμα θανατώνει, το δε πνεῦμα ζωοποιεί»* (Β' Κορινθίους Γ/3:6). Σύμφωνα με όσα έχουμε αναφέρει μέχρι τώρα και ερμηνεύοντας την Βίβλο με τα στοιχεία που μας δίνει η ίδια η Βίβλος, η αλήθεια αποκαλύπτεται από μόνη της.

Μια από τις ιδιότητες του Θεού είναι η **σοφία** Του. Εάν καταγράψουμε τις περιπτώσεις, τις οποίες η Βίβλος το αναφέρει αυτό, θα χρειαζόντουσαν πολλές σελίδες. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά εδάφια, που δείχνουν ότι ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, είναι η τέλεια έκφραση της σοφίας, **είναι Αυτός που μας διδάσκει τη σοφία**, γιατί είναι η μοναδική πηγή της σοφίας:

- *«Πόσον μεγάλα είναι τα έργα σου, Κύριε· τα πάντα εν σοφία εποίησας· η γη είναι πλήρης των ποιημάτων σου...»* (Ψαλμός ΡΔ/104:24).
- *«Εν Αυτώ είναι η σοφία και η δύναμις· Αυτός έχει βουλήν και σύνεσιν...Μετ' Αυτού είναι η δύναμις και η σοφία...»* (Ιώβ ΙΒ/12:13,16).
- *«Αυτός εποίησε την γην διά της δυνάμεως αυτού, εστερέωσε την οικουμένην εν τη σοφία Αυτού, και εξέτεινε τους ουρανούς εν τη συνέσει αυτού.»* (Ιερεμίας Ι'/10:12).
- *«Ω βάθος πλούτου και σοφίας και γνώσεως Θεού. Πόσον ανεξερεύνητοι είναι αι κρίσεις αυτού και ανεξιχνίαστοι αι οδοί αυτού»* (Ρωμαίους ΙΑ/11:33).
- *«Εις δε τον βασιλέα των αιώνων, τον άφθαρτον, τον άόρατον, τον μόνον σοφόν Θεόν, είη τιμή και δόξα εις τους αιώνας των αιώνων»* (Α' Τιμόθεου Α/1:17 - Βλ. Ρωμαίους Ις'/16:27, Ιούδας Α/1:25).
- *«Ποιον θέλει διδάξει την σοφίαν; και ποιον θέλει κάμει να καταλάβει την διδασκαλίαν;»* (Ησαΐας ΚΗ/28:9).
- *«Δίδαξον ημάς να μετρώμεν ούτω τας ημέρας ημών, ώστε να προσκολλώμεν τας καρδιάς ημών εις την σοφίαν....»* (Ψαλμός 90:12).

Μια κλασική περίπτωση, που με πολύ καθαρό τρόπο δείχνει ότι ο Θεός ΕΙΝΑΙ "η" σοφία, αναφέρεται στο Α' κεφάλαιο των Παροιμιών, όπου η σοφία φωνάζει και κράζει κατά της αμαρτίας και δίνει την υπόσχεση ότι σε αυτούς που θα επιστρέψουν από τον έλεγχο της θα εκχέει το Πνεύμα της επάνω τους: **«Η σοφία φωνάζει έξω, εκπέμπει την φωνήν αυτής εις τας πλατείας· Κρά-**

ζει επί κεφαλής των αγορών, εις τας εισόδους των πυλών· απαγγέλλει τους λόγους αυτής διά της πόλεως, λέγουσα: Έως πότε, μωροί, θέλετε αγαπά την μωρίαν, και οι χλευασταί θέλουν ηδύνεσθαι εις τους χλευασμούς αυτών, και οι άφρονες θέλουν μισεί την γνώσιν; **Επιστρέψατε προς τους ελέγχους μου· ιδού, εγώ θέλω εκχέει το ΠΝΕΥΜΑ Μου εφ' υμάς, θέλω σας κάμει να νοήσετε τους λόγους Μου...** (Παροιμίες Α/1:20-23, κείμενο **νΒΦ**).

Στον Ιωήλ Β/2:28 ο Θεός δίνει την ίδια υπόσχεση: **«Και μετά ταύτα θέλω εκχέει το ΠΝΕΥΜΑ Μου επί πάσαν σάρκα· και θέλω ουσι προφητεύσει οι υιοί σας και αι θυγατέρες σας...»**. Η προφητεία αυτή εκπληρώθηκε την ημέρα της Πεντηκοστής, όταν ο Κύριος βάπτισε με το Πνεύμα Του τους 120 μαθητές, οι οποίοι ήταν συγκεντρωμένοι στο ανώγειο (βλ. Πράξεις Α/1:14-15, Β/2:1-4, 14-20, κλπ). Στις Παροιμίες Α/1:23 η ΣΟΦΙΑ λέγει "θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου", ενώ στον Ιωήλ Β/2:28 ο ΘΕΟΣ λέγει "θέλω εκχέει το Πνεύμα Μου". Δεν πρόκειται για 2 διαφορετικά πρόσωπα, αλλά πρόκειται για τον Ένα και Μόνο Θεό που υπάρχει και είναι η έκφραση της σοφίας, πρόκειται για τον Κύριο των δυνάμεων, τον δημιουργό του σύμπαντος.

Μια υπέροχη περιγραφή της σοφίας του Θεού Πατέρα έχουμε στο βιβλίο του Ιώβ. Στην ερώτηση από που έρχεται η σοφία, ποιος είναι η πηγή και ο φορέας της σοφίας και όχι μόνο της ΣΟΦΙΑΣ, αλλά και της ΣΥΝΕΣΗΣ, μας αποκαλύπτει ότι μόνο ο Θεός εννοεί το δρόμο της σοφίας και γνωρίζει ποιος είναι ο τόπος της, ταυτίζοντας πλήρως τις δύο αυτές ιδιότητες του Θεού, σύνεση και σοφία: **«Πόθεν λοιπόν έρχεται η σοφία; Και που είναι ο τόπος της συνέσεως; Είναι βεβαίως κρυμμένη από των οφθαλμών πάντων των ζώντων, και σκεπασμένη από των πτηνών του ουρανού. Η απόλεια και ο θάνατος λέγουν, Διά των ώτων ημών ακούσαμε την φήμην αυτής. Ο Θεός εννοεί την οδόν αυτής (της σοφίας), και Αυτός γνωρίζει τον τόπον αυτής...»** (Ιώβ ΚΗ/28:20-23).

Θαυμαστή αποκάλυψη! Ο Θεός πάντοτε ήταν πλήρης σοφίας, θα ήταν ανόητο να ισχυριστούμε ότι πιθανόν κάποτε να ήταν **χωρίς σοφία** και σε κάποια χρονική στιγμή να γεννήθηκε η

σοφία Του, παρερμηνεύοντας το «*εγεννήθην ότε δεν ήσαν αι άβυσσοι*». Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι κάποτε ο Θεός υπήρξε **χωρίς τον λόγο Του** και ότι ήταν "ά-λογος", χωρίς λόγο. Από όλες τις ιδιότητές Του ο Θεός ήταν πλήρης και είναι αναπόσπαστα στοιχεία της θεότητάς Του και αυτό ισχύει και για τη **ΣΟΦΙΑ**, και για τη **ΦΡΟΝΗΣΗ** και τη **ΣΥΝΕΣΗ** που αναφέρονται στο Η/8^ο κεφάλαιο των Παροιμιών. Όλες τις ιδιότητές του ο Θεός θέλει να τις βάλει μέσα μας, αποδεχόμενοι το έργο του Υιού Του επάνω στο σταυρό.

Ο Ιησούς Χριστός, που είναι η φανέρωση του Θεού, η ορατή εικόνα Του και μέσα στον οποίο κατοικούσε όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα, είχε και τις ιδιότητές Του σε πληρότητα. Ο Ιησούς έγινε η σοφία του Θεού στους αγίους Του: «*Αλλά σεις είσθε εξ αυτού εν Χριστώ Ιησού, ο οποίος εγενήθη εις ημάς σοφία από Θεού, και δικαιοσύνη και αγιασμός και απολύτρωσις*» (Α' Κορινθίους Α/1:30). Η σοφία του Θεού Πατέρα εκφράστηκε στον άνθρωπο μέσα από τον Υιό Του. Θα λέγαμε κατά μία ανθρώπινη έκφραση ότι η σοφία του Θεού πήρε "σάρκα και οστά" στο πρόσωπο του κεχρισμένου Του, γιατί ο Θεός Αυτόν **προείδε** και Αυτόν **προεγνώρισε** και Τον **προόρισε** να είναι σύμμορφος της εικόνας Του και της δόξας Του, να είναι η ακτινοβολία της δόξας Του: «*Ο οποίος ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως αυτού, και βαστάζων τα πάντα με τον λόγον της δυνάμεως αυτού*» (Εβραίους Α/1:3). Ο Ιησούς ως «ο ΛΟΓΟΣ του Θεού», ως η «ΣΟΦΙΑ του Θεού» και ως η «ΑΡΧΗ της βουλής του Θεού» είναι η αιτίας όλης της δημιουργίας του Θεού, και της πνευματικής και της υλικής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η "σοφία δημιουργούσα" είναι ο ίδιος ο Θεός, που εκφράζεται και αποκαλύπτεται "εν Χριστώ Ιησού", δεν είναι κάποια διαφορετική προϋπάρχουσα θεία υπόσταση. Στις Παροιμίες Η/8:24-13 η σοφία "προσωποποιείται" και μιλάει παραβολικά για την πνευματική δημιουργία του Θεού:

- **Οι ΑΒΥΣΣΟΙ** αναφέρονται στον Διάβολο και τους αγγέλους του, γιατί η άβυσσος στην Βίβλο είναι ο σκοτεινός τόπος και

η φυλακή των πονηρών δυνάμεων (βλ. Λουκάς Η/8:31, Ρωμαίους Ι'/10:7, Αποκάλυψη Θ/9:1-2,11, ΙΑ/11:7, ΙΖ/17:8, Κ/20:1-3).

- **Οι ΠΗΓΕΣ** που αναβρύζουν ύδατα είναι οι άγιοι, το σώμα της εκκλησίας (βλ. Ψαλμός Α/1:3, Ιερεμίας ΙΖ:/17:7-8, Ιεζεκιήλ ΜΖ/47:12, Ησαΐας ΛΕ/35:1-2,7, Ιωάννης Ζ/7:37-39, κλπ).
- **Τα ΟΡΗ και οι ΛΟΦΟΙ** είναι τα έθνη της γης, μικρά ή μεγάλα (βλ. Ησαΐας Β/2:1-3, Ιωήλ Β/2:1, Δανιήλ Β/2:44-45, κλπ).
- **Οι ΠΕΔΙΑΔΕΣ** (χαμηλά μέρη) συμβολίζουν τους σαρκικούς πιστούς, που πνευματικά βρίσκονται χαμηλά και δεν κάνουν προσπάθεια να ανέβουν πνευματικά, είτε γιατί δεν το θέλουν, είτε γιατί δεν μπορούν.
- **Οι ΚΟΡΥΦΕΣ** (ψηλά μέρη) των χωμάτων συμβολίζουν τους πνευματικούς πιστούς, αυτούς που βρίσκονται ψηλά, που θέλουν και επιδιώκουν να βρίσκονται μέσα στα ουράνια άγια των αγίων, μέσα στην παρουσία του Θεού.

Ο σκοπός όλης της δημιουργίας του Θεού, **είχε σαν κέντρο την εκκλησία Του**, η οποία αποτελείται από το ΚΕΦΑΛΙ (Ιησούς) και από το κυρίως ΣΩΜΑ (οι άγιοι). **Ο Θεός προγνώρισε την εκκλησία Του**, προγνώρισε και τον ΙΗΣΟΥΥ (κεφαλή) και τους ΑΓΙΟΥΣ Του (το σώμα), γέννησε την εκκλησία Του προ καταβολής κόσμου. Κατά συνέπεια η κεφαλή της εκκλησίας, ο Υιός, προγνωρίστηκε ως η αρχή της δημιουργίας του Θεού. Είναι ο έσχατος Αδάμ που έφερε και πάλι τον αμαρτωλό άνθρωπο σε ενότητα με τον άγιο Θεό. Ο Παύλος γράφει ότι *«ο Θεός ήτο εν τω Χριστώ διαλλάσων τον κόσμον προς εαυτόν, μη λογαριάζων εις αυτούς τα πταίσματα αυτών, και ενεπιστεύθη εις ημάς τον λόγον της διαλλαγής»* (Β' Κορινθίους Ε/5:19).

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΡΙΑΔΙΚΩΝ

από την ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρθηκαν **8** χαρακτηριστικές περιπτώσεις από την **Παλαιά Διαθήκη**, στις οποίες οι οπαδοί της τριαδικής διδασκαλίας ισχυρίζονται ότι φανερώνεται η τριαδικότητα του Θεού. Πιστεύω ότι με αντικειμενικότητα και ακολουθώντας τους ερμηνευτικούς κανόνες της Βίβλου, μέσα από τα στοιχεία, τα οποία μας δίνει ο αψευδής Λόγος του Θεού και όχι από δικές μας αυθαίρετες ερμηνείες, εξετάσαμε και αναλύσαμε όλες τις περιπτώσεις και το συμπέρασμα ήταν η περίτρανη διακήρυξη της μοναδικότητας του Θεού, του μόνου δημιουργού του σύμπαντος, του Κυρίου ουρανού και γης. Μία περίτρανη διακήρυξη που γίνεται και από την πρώτη αποστολική εκκλησία: *«Οι δε ακούσαντες, ομοθυμαδόν ύψωσαν την φωνήν προς τον Θεόν και είπον· Δέσποτα, **συ είσαι ο Θεός**, όστις έκαμες τον ουρανόν και την γην και την θάλασσαν και ΠΑΝΤΑ τα εν αυτοίς»* (Πράξεις Δ/4:24).

Στον παρόν κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με το ίδιο θέμα, αλλά με περιπτώσεις μέσα από την **Καινή Διαθήκη**, στις οποίες επίσης οι ακολουθούντες το τριαδικό δόγμα υποστηρίζουν ότι υπάρχουν εδάφια, τα οποία «επιβεβαιώνουν» την τριαδικότητα του Θεού. Οι βασικές περιπτώσεις που συνήθως χρησιμοποιούν ως μια ισχυρή επιβεβαίωση της θέσης τους είναι οι παρακάτω, οι οποίες καταγράφονται, κατά σειρά βαρύνουσας σημασίας:

01. Η εντολή του Ιησού για το βάπτισμα (Ματθαίος ΚΗ/28:19).
02. Η βάπτισμα του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό (βλ.Ματθαίος Γ/3:16-17, Μάρκος Α/1:10-11, Λουκάς Γ/3:21-22).
03. Ο χαιρετισμός του Παύλου (Α' Κορινθίους ΙΓ/13:14).

04. Οι 3 μαρτυρούντες στον ουρανό (Α' Ιωάννου Ε/5:7-8).
05. Ο Λόγος ήταν «παρά τω Θεώ» (Ιωάννης Α/1:10).
06. Η δόξα του Ιησού, πριν γίνει ο κόσμος (Ιωάννης ΙΖ/17:5).
07. Λαβών δούλου μορφή (Φιλιππησίους Β/2:5-8).
08. «Πριν γίνει ο Αβραάμ Εγώ ειμί» (Ιωάννης Η/8:58).
09. «Αναβαίνοντα όπου ήτο το πρότερον» (Ιωάννης ζ'/6:62).
10. Ο Μελχισεδέκ είναι ο προϋπάρχων «Θεός Υιός» (Εβρ.Ζ/7:1-3).
11. Ο Ιησούς κάθεται στα ΔΕΞΙΑ του Πατέρα (βλ. 19^ο κεφάλαιο).

Εκτός από τις παραπάνω 11 περιπτώσεις, υπάρχουν και άλλες που αναφέρονται στο υπό εξέταση θέμα, αλλά επειδή θεωρούνται μικρότερης σημασίας, οι περισσότεροι των σχολιαστών της Βίβλου δεν ασχολούνται ιδιαίτερα με αυτές, καθώς φρονούν ότι το θέμα καλύπτεται επαρκώς με τις παραπάνω και ειδικά με τις 5 πρώτες κατά σειρά αναφερόμενες.

Εκείνο που είναι σημαντικό και έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, αλλά το επαναλαμβάνουμε και εδώ, γιατί έχει μεγάλη σημασία είναι ότι για τις περιπτώσεις 4, 5 και 6, οι υποστηρικτές της τριαδικής διδασκαλίας δεν στηρίζονται στο πρωτότυπο αρχαίο Ελληνικό κείμενο της Καινής Διαθήκης (που είναι και το θεόπνευστο), αλλά στηρίζονται στο κείμενο της μετάφρασης του Ν.Βάμβα, στο οποίο έχουν αποδοθεί λάθος λέξεις, οι οποίες είναι "κλειδιά" για το θέμα που εξετάζουμε.

Επειδή με τις 7 πρώτες αναφερόμενες περιπτώσεις έχουμε ήδη ασχοληθεί διεξοδικά σε προηγούμενα κεφάλαια και **επειδή** έχουν παρουσιασθεί επαρκή στοιχεία, στο παρόν κεφάλαιο δεν θα γίνει κάποια επιπρόσθετη ανάλυση και ερμηνεία, απλά τα ήδη αναφερόμενα στοιχεία **ή θα επαναληφθούν**, όπου είναι δυνατόν και εφόσον το υπάρχον κείμενο είναι μικρό, **ή θα γίνονται παραπομπή** στις συγκεκριμένες σελίδες, σε όσες περιπτώσεις έχει γίνει λεπτομερή ανάλυση, όπως συμβαίνει με την 7η περίπτωση, όπου έχει αφιερωθεί ένα ολόκληρο κεφάλαιο.

Τέλος, με την 11η περίπτωση, στην οποία εξετάζουμε το θέμα όπου «ο Ιησούς κάθεται στα δεξιά του Πατέρα», δεν θα

ασχοληθούμε καθόλου στο παρόν κεφάλαιο, καθόσον θα αφιερώσουμε ολόκληρο το επόμενο 19ο κεφάλαιο.

1^ο επιχείρημα

Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ - ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΗ/28:19

«Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ αυτούς εις το ΟΝΟΜΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς να φυλάττωσι πάντα όσα παρήγγειλα εις εσάς· και ιδού, εγώ είμαι μεθ' υμών πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος. Αμήν» (Ματθαίος ΚΗ/28:19-20).

Η παραπάνω περίπτωση θεωρείται η πιο χαρακτηριστική μέσα από την Βίβλο, για τους ακολουθούντες το τριαδικό δόγμα, καθόσον θεωρούν ότι το Ματθαίος ΚΗ/28:19, είναι μια πολύ ισχυρή απόδειξη υπέρ της αγίας Τριάδας, αφού ο ίδιος ο Ιησούς κάνει λόγο για τα 3 πρόσωπα της Τριάδας: «ΠΑΤΗΡ», «ΥΙΟ» και «ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ». Αυτή η άποψη είναι καθαρά επιφανειακή, καθόσον μέσα στα λόγια του Ιησού υπάρχει μια λέξη κλειδί, η οποία ανατρέπει όλα τα δεδομένα με αποτέλεσμα το Ματθαίος ΚΗ/28:19 να μετατρέπεται ένα ισχυρό επιχείρημα, όχι υπέρ της τριαδικότητας, αλλά υπέρ της μοναδικότητας του Θεού. Και αυτή η λέξη κλειδί είναι η λέξη «**όνομα**» στον ενικό αριθμό και όχι στον πληθυντικό αριθμό («ονόματα»), για το οποίο θα αναφερθούμε αμέσως παρακάτω.

1. ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΜΑ

Το βάπτισμα στο νερό είναι μία εντολή η οποία δόθηκε από τον ίδιο τον Ιησού: *«Όποιος ΠΙΣΤΕΥΣΕΙ και βαπτισθεί θέλει σωθεί, όποιος όμως ΑΠΙΣΤΗΣΕΙ, θέλει κατακριθεί» (Μάρκος Ις'/16: 16).* Η απείθεια στην εντολή αυτή οδηγεί τον πιστό σε κατάκριση ενώπιον του Κυρίου. Το βάπτισμα στο νερό αποτελεί μέρος του σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου, είναι μια εντολή που πρέπει να εκτελεστεί, γιατί το βάπτισμα απεικονίζει τη σωτηρία μας. Το τελευταίο μήνυμα, που κηρύχθηκε από τον αναστημένο Ιησού, πριν την ανάληψή Του, κατέληξε στην εντολή αυτή: *«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς...κλπ...» (Ματθαίος ΚΗ/28:19).* Το πρώτο μήνυμα που κήρυ-

ξαν οι απόστολοι, μετά την Πεντηκοστή, περιλάμβανε και την εντολή του βαπτίσματος. Είπε ο Πέτρος στο συγκεντρωμένο πλήθος: *«Μετανοήσατε, και ας βαπτισθεί έκαστος από εσάς εις το όνομα του ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ εις άφεσιν αμαρτιών και θέλετε λάβει την δωρεά του αγίου Πνεύματος...»* (Πράξεις Β/2:38).

Το βάπτισμα στο νερό είναι μια εκούσια ενέργεια του πιστού που φανερώνει την υπακοή του στον Λόγο του Κυρίου και είναι η επισφράγιση της ομολογίας του για το έργο της σωτηρίας το οποίο έχει επιτελεσθεί μέσα του. Ο άνθρωπος για να βαπτισθεί πρέπει πρώτα να πιστέψει, να μετανοήσει και να αναγεννηθεί: **«Όποιος ΠΙΣΤΕΥΕΙ** (πρώτον) **και ΒΑΠΤΙΣΘΕΙ** (δεύτερον) **θα σωθεί...»**. Η έλλειψη πίστης και υπακοής στον Λόγο του Θεού είναι αρκετή για να μας στερήσει τη σωτηρία. Όταν όμως έχουμε πίστη, τότε πρέπει και να βαπτιστούμε στο νερό στο όνομα του Κυρίου Ιησού, για να ευαρεστήσουμε τον Κύριο.

2. ΤΙ ΕΦΑΡΜΟΖΑΝ ΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Μετά την ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ του ανθρώπου ακολουθεί το ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ, το οποίο γίνεται **στο όνομα του ΙΗΣΟΥ**, και όχι στους τίτλους των ονομάτων (Πατέρας, Υιός και άγιο Πνεύμα, δεν είναι ονόματα, αλλά τίτλοι). Όταν ο Ιησούς είπε στους μαθητές Του *«Πορευθέντες λοιπόν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ αυτούς εις το ΟΝΟΜΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»* (Ματθαίος ΚΗ/28:18-19) δεν έδωσε εντολή να βαπτίζομαστε στα **«ονόματα»** (πληθυντικός αριθμός) του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος, γιατί τότε θα έπρεπε να έχουμε **3** ονόματα, αλλά να βαπτίζομαστε στο **«...όνομα»**, να βαπτίζομαστε δηλαδή στο ΕΝΑ ΟΝΟΜΑ, το οποίο ανήκει **και** στον Πατέρα **και** στον Υιό **και** στο άγιο Πνεύμα του Θεού και στο οποίο όνομα βάπτιζε ολόκληρη η πρώτη αποστολική εκκλησία, όπως θα δούμε αμέσως παρακάτω. Ποιο είναι αυτό το όνομα;

- **ΙΣΡΑΗΛΙΤΕΣ:** *«Μετανοήσατε, και ας βαπτισθεί έκαστος από εσάς εις το όνομα του ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ...»* (Πράξεις Β/2:38).
- **ΣΑΜΑΡΕΙΤΕΣ:** *«...Αλλά μόνον ήσαν βαπτισμένοι εις το όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ...»* (Πράξεις Η/8:16).

- **ΕΘΝΙΚΟΙ:** «Και προσέταξεν (ο Πέτρος) αυτούς να βαπτισθούν εις το όνομα του ΚΥΡΙΟΥ» (Πράξεις 1'/10:48). Ποιου «Κυρίου;» Του Κυρίου ΙΗΣΟΥ.
- **ΕΦΕΣΙΟΙ:** «Ακούσαντες δε (οι Εφέσιοι μαθητές), εβαπτίσθησαν εις το όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ...» (Πράξεις 1Θ/19:5).
- **απ. ΠΑΥΛΟΣ:** «Και τώρα τι βραδύνεις; σηκωθείς βαπτίσθητι και απολούσθητι από των αμαρτιών σου, ΕΠΙΚΑΛΕΣΘΕΙΣ το όνομα του ΚΥΡΙΟΥ» (Πράξεις ΚΒ/22:16).
- **ΓΑΛΑΤΕΣ:** «...Επειδή όσοι εβαπτίσθητε εις ΧΡΙΣΤΟΝ, Χριστόν ενδύθητε» (Γαλάτες Γ/3:27).
- **ΡΩΜΑΙΟΙ:** «Ή αγνοείτε ότι, όσοι εβαπτίσθημεν εις ΧΡΙΣΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ, εις τον θάνατον Αυτού εβαπτίσθημεν; ΣΥΝΕΤΑΦΗΜΕΝ λοιπόν μετ' Αυτού ΔΙΑ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ εις τον θάνατον» (Ρωμαίους ς'/6:3).

3. ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΥΙΟΥ και ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Από τα αναφερόμενα στην Γραφή ονόματα του Θεού, το κατ' εξοχήν όνομα με το οποίο φανερώνεται είναι «Γιάχβε ΟΣΗΑ», δηλαδή «Αυτός είναι ΣΩΤΗΡΑΣ» (βλ. Έξοδος Γ/3:14-15) και το όνομά του ο Πατέρας το έδωσε στον Υιό. Η Ελληνική μετάφραση του "ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ" είναι "ΙΗΣΟΥΣ", το οποίο στην Εβραϊκή γλώσσα προφέρεται «ΓΕΣΟΥΑ» (δηλ. ΓΙΑ+ΟΣΗΑ). Άρα ο άνθρωπος Χριστός ΙΗΣΟΥΣ της Καινής Διαθήκης είναι η φανέρωση του ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ της Παλαιάς Διαθήκης.

Κατά συνέπεια, έχουμε:

- «ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ» στην Παλαιά Διαθήκη (=ΙΗΣΟΥΣ Ελληνικά).
- «ΙΗΣΟΥΣ» στην Καινή Διαθήκη (= ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ Εβραϊκά).
- «ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ» (= ΙΗΣΟΥΣ = ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ).

Ο Θεός Πατέρας, «...ός εφανέρωθη εν σαρκί» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16 αρχαίο κείμενο), ο οποίος δηλαδή φανερώθηκε («εν σαρκί») στον άνθρωπο Χριστό Ιησού, ο οποίος μίλησε «εν Υιώ» (Εβραίους Α/1:1), το όνομά Του το έδωσε στον Υιό Του, ο οποίος είναι «ο χαρακτήρ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ του Πατέρα» (Εβραίους Α/1:3) και μας

λέγει η Γραφή για τον Υιό ότι «*τοσοῦτον ανώτερος των αγγέλων γενόμενος, ὅσον ΕΞΟΧΟΤΕΡΟΝ υπέρ αυτούς ΟΝΟΜΑ εκκληρονόμησε*» (Εβραίουσ Α/1:4). Το ίδιο εἶπε και ο Ιησοῦς ὅταν προσευχόταν για τους μαθητές Του: «*Πάτερ ἅγιε, τήρησον αυτούς ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΣΟΥ, ὡ δέδωκάς μοι....*» (Ιωάννης ΙΖ/17:11, αρχ. κείμενο), δηλαδή «*Πατέρα ἅγιε, φύλαξέ τους εις ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ, το οποίο (ὄνομα) μου ἔδωσες....*».

Το ίδιο ὄνομα ἔχει και το ἅγιο Πνεῦμα του Θεοῦ, αφοῦ ο Θεός εἶναι Πνεῦμα (Ιωάννης Δ/4:24), ἄλλωστε στις Πράξεις ἔχουμε μια θαυμαστή αποκάλυψη του Λόγου του Θεοῦ για το ὄνομα του Πνεύματος: «*6. Διήλθον δε την Φρυγίαν και την Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες υπό του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ λαλήσαι τον λόγον εν τη Ασία, 7. ελθόντες δε κατά την Μυσίαν ἐπιείραζον εις την Βιθυνίαν πορευθήναι, και ουκ εἴασεν αυτούς το ΠΝΕΥΜΑ ΙΗΣΟΥ*» (Πράξεις Ις/16:6-7, αρχαίο κείμενο).

- **Στο εδάφιο 6** λέγει ὅτι ο Παῦλος και ο Σίλας ἐμποδίστηκαν ἀπὸ το ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ να κηρύξουν τον λόγο στην Ασία και το «ἅγιο Πνεῦμα», το οποίο τους ἐμπόδισε ἦταν το «Πνεῦμα του Θεοῦ».
- **Στο εδάφιο 7**, ἀντί για το «ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ», λέγει το «ΠΝΕΥΜΑ ΙΗΣΟΥ». Το ίδιο Πνεῦμα, το οποίο τους ἐμπόδισε την 1η φορά, ἦταν το ίδιο Πνεῦμα, το οποίο τους ἐμπόδισε και την 2η φορά.

Ἄρα το «ἅγιο Πνεῦμα» εἶναι το «Πνεῦμα του Ιησοῦ», εἶναι το Πνεῦμα του ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ, του Πατέρα μας, ο οποίος εἶναι «ο ΗΛ μεθ' ημῶν» στο πρόσωπο του Ιησοῦ, εἶναι «ο Πατήρ εν μέσῳ τῷ Υιῷ».

Βαπτίζομαστε λοιπὸν στο νερό στο ὄνομα του Κυρίου Ιησοῦ. Αυτό βλέπουμε να ἐφαρμόζεται σε ὅλες τις περιπτώσεις ἀπὸ την πρώτη ἀποστολική ἐκκλησία: «*Και παν ὅτι αν πράττητε εν λόγῳ ἢ εν ἔργῳ, ΠΑΝΤΑ εν τῷ ὀνόματι του Κυρίου ΙΗΣΟΥ (πράττετε)....*» (Κολοσσαεῖς Γ/3:17). Ὅλα γίνονται στο ὄνομα, το υπέρ παν ὄνομα, στο ὄνομα του ΙΗΣΟΥ.

4. Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ

Ο πιστός βαπτίζεται στο όνομα Εκείνου, ο οποίος τον έσωσε και Τον ακολουθεί συμβολικά σε όλη την πορεία του μαρτυρίου Του (σταύρωση, θάνατο, ταφή και ανάσταση): «Όσοι βαπτισθήκαμε εις ΧΡΙΣΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ, εις τον θάνατο Αυτού βαπτισθήκαμε...» Ειδικότερα ο αναγεννημένος πιστός ακολουθεί τον Κύριο Ιησού σε 7 στάδια:

- **ΣΥΝΕΣΤΑΥΡΩΘΗΚΕ** με τον Ιησού (βλ. Ρωμαίους 5/6:6, Γαλάτες Β/2:20).
- **ΣΥΝΑΠΕΘΑΝΕ** με τον Ιησού (Ρωμαίους 5/3:7-8).
- **ΣΥΝΕΤΑΦΗΚΕ** με τον Ιησού Χριστό (βλ. Ρωμαίους 5/6:4, Κολοσσαείς Β/2:12).
- **Γίνεται ΣΥΜΦΥΤΟΣ** με τον Ιησού Χριστό (βλ. Ρωμαίους 5/6:5, Φιλιππησίους Γ/3:10-11).
- **ΕΝΔΥΕΤΑΙ** τον Ιησού (βλ. Γαλάτες Γ:26-27, Ρωμαίους ΙΓ/13:14, Εφεσίους Δ/4:22-24).
- **ΣΥΝΑΝΕΣΤΗ** με τον Ιησού (βλ. Ρωμαίους 5/6:5, Κολοσσαείς Β/2:12, Εφεσίους Β/2:6).
- **ΣΥΖΕΙ** και **ΣΥΜΒΑΣΙΛΕΥΕΙ** με τον Ιησού (βλ. Ρωμαίους 5/6:18, Εφεσίους Β/2:6).

Δηλαδή, συνσταυρωνόμαστε, συναποθνήσκουμε, συνταφόμαστε και συνανασταινόμαστε με τον Ιησού Χριστό. **Άλλωστε δεν πέθανε ο Πατέρας ή το άγιο Πνεύμα Του για να βαπτισθούμε σ' αυτούς.** Το βάπτισμα του πιστού στο νερό είναι τύπος του πραγματικού θανάτου του Ιησού, ο οποίος πέθανε στη δική μας θέση για να εξιλεώσει τη θεία δικαιοσύνη και να μας αγιάσει. Επειδή «*ο μισθός της αμαρτίας είναι θάνατος*» (Ρωμαίους 5/6:23) ο αμαρτωλός ενώπιον του Θεού πρέπει να πεθάνει. Ο θάνατος του πιστού στο βάπτισμα είναι μεν συμβολικός, αλλά για τον Θεό λογίζεται σαν πραγματικός, γιατί γίνεται σαν απόδειξη της πίστης μας, γινόμαστε δηλαδή νεκροί κατά την αμαρτία. Στον υγρό τάφο θάβουμε τον παλιό (σαρκικό) άνθρωπο και ανασταίνεται ένας νέος (πνευματικός) άνθρωπος, ντυμένος με τη δικαιοσύνη του Ιησού.

Το βάπτισμα στο νερό πρέπει γίνεται με 2 προϋποθέσεις:

- (1) **Με ολοκληρωτική κατάδυση** του πιστού στο νερό, αφού ακολουθεί συμβολικά τον Ιησού Χριστό στο θάνατό Του. Κατά συνέπεια βάπτισμα με οποιονδήποτε άλλο τρόπο (π.χ. διά ραντίσματος) δεν ευαρεστεί τον Θεό.
- (2) **Με μία μόνο κατάδυση**, γιατί ο Ιησούς Χριστός *«ἀπέθανεν ΑΠΑΞ δια την αμαρτίαν»* (Ρωμαίους 5:10 - Επίσης: Εβραίους 7:27, 9:12, κλπ).

5. ΤΟ ΜΟΝΟ ΟΝΟΜΑ

Το ότι βαπτίζομαστε στο όνομα Εκείνου, ο οποίος μας έσωσε, φαίνεται καθαρά και από τα λόγια του Παύλου προς τους Κορίνθιους πιστούς: *«Διμερίσθη ο Χριστός; Μήπως ο Παύλος ΕΣΤΑΥΡΩΘΗ διά σας; ή εις το ΟΝΟΜΑ του Παύλου εβαπτίσθητε;»* (Α΄ Κορινθίους Α1:13). Εδώ ο Παύλος ελέγχει μια μερίδα από τους αγίους της εκκλησίας της Κορίνθου, οι οποίοι τον θεωρούσαν ανώτερο και από τον Ιησού. Τους υπενθυμίζει ότι αυτός, ούτε ΣΤΑΥΡΩΘΗΚΕ για αυτούς, **ούτε αυτοί ΒΑΠΤΙΣΘΗΚΑΝ στο όνομά του** για να υπερτερεί του Ιησού. Το ίδιο έκαναν και οι Ισραηλίτες στην Παλαιά Διαθήκη, βαπτίσθηκαν στον Μωυσή, γιατί αυτός ήταν ο "χριστός του Θεού" (ο κεχρισμένος, ο εκλεκτός), ο οποίος τους έσωσε από τη σκλαβιά των Αιγυπτίων: *«Πάντες εις τον ΜΩΨΣΗΝ εβαπτίσθησαν εν τη νεφέλη και εν τη θαλάσση...»* (βλ. Α΄ Κορινθίους Γ'10:2).

Το όνομα στο οποίο πρέπει να βαπτίζομαστε είναι **ΙΗΣΟΥΣ** και το οποίο σημαίνει *«Αυτός είναι σωτήρας»* (=Γιαχβε Οσήα). Η σωτηρία είναι μόνον δια της θυσίας του Ιησού και το βάπτισμα στο νερό πρέπει να γίνεται στο όνομά Του, γιατί Αυτός πέθανε για εμάς. Είναι το μόνο όνομα το οποίο ΔΟΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ: *«Και δεν υπάρχει δι' ουδενός άλλου σωτηρία, διότι ΟΥΤΕ ΟΝΟΜΑ ΑΛΛΟ είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, διά του οποίου πρέπει ΝΑ ΣΩΘΩΜΕΝ»* (Πράξεις Δ4:12) και η σωτηρία μας απεικονίζεται με το βάπτισμα. Καθαρός ο λόγος της Γραφής, γι' αυτό όλα γίνονται στο όνομα το υπέρ παν όνομα, στο όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ.

Η αποκάλυψη που μας δίνει η Γραφή και την οποία πρέπει να εννοήσει ο αναγεννημένος πιστός είναι ότι οι απόστολοι, όταν βάπτιζαν, ΔΕΝ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΑΝ **κατά λέξη** την εντολή του Κυρίου στο Ματθαίος ΚΗ/28:19, αλλά υπάκουαν στον Λόγο Του και εφαρμόζαν **το περιεχόμενο** της εντολής, γεγονός το οποίο φαίνεται σαφέστατα σε όλες τις περιπτώσεις τις οποίες προαναφέραμε από τις Πράξεις των Αποστόλων. Αφού «Πατήρ, Υιός, άγιο Πνεύμα» είναι τίτλοι των **3** εκδηλώσεων (φανερώσεων) του Θεού, οι απόστολοι βάπτιζαν στο μόνο όνομα **το οποίο δόθηκε** από τον ουρανό.

Ίσως κάποιος να αναρωτηθεί: **«Είναι λάθος όταν βαπτίζομαστε στους τίτλους και όχι στο όνομα των τίτλων;»** Ο Θεός μέσα από τον Λόγο Του μας μιλάει πολλές φορές με τύπους, γιατί θέλει να μας διδάξει κάτι. Για παράδειγμα ο Δείπνος του Κυρίου είναι ένας τύπος του «Πάσχα», της θυσίας του Ιησού.

- **Εάν** κάποιος βαπτισθεί το νερό στους ΤΙΤΛΟΥΣ του ονόματος (=Πατήρ, Υιός, άγιο Πνεύμα), βαπτίζεται γιατί **πρέπει** να εκτελέσει την εντολή του Κυρίου, χωρίς όμως να έχει βαθύτερη επίγνωση - αποκάλυψη του Λόγου του Θεού: **Γιατί** βαπτίζεται; **Τι** ακριβώς συμβολίζει το βάπτισμα; **Ποια** είναι η βαθύτερη έννοιά του βαπτίσματος στο νερό;
- **Εάν** όμως βαπτισθεί στο ΟΝΟΜΑ των τίτλων (=Ιησούς), τότε γνωρίζει και **για ποιο λόγο** βαπτίζεται, ποιος είναι ο συμβολισμός και ποια η σημασία του βαπτίσματος, ξέρει ότι πεθαίνει συμβολικά, ακολουθώντας και συμβολικά τον Ιησού στον τάφο, στην ανάστασή Του και στη δόξα Του.

❖ **Επειδή** η φράση *«...βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος»* αναφέρεται μία και μοναδική φορά μέσα στην Βίβλο και **επειδή** οι απόστολοι όταν βάπτιζαν στο νερό ουδέποτε χρησιμοποίησαν τη φράση αυτή **«κατά γράμμα»**, αλλά βάπτιζαν πάντοτε στο όνομα του Κυρίου Ιησού (βλέπε: Πράξεις Β/2:38, Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, ΚΒ/22:16, Γαλάτες Γ/3:27, Ρωμαίους ς'/6:3, κλπ), πολλοί μελετητές της Βίβλου και ιστορικοί συγκλίνουν στο γεγονός ότι το εν λόγω εδάφιο

δεν είναι αυθεντικό, αλλά νόθο, καθόσον υπάρχουν γραπτές μαρτυρίες, όπου αντί της φράσης «*βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός, και του Υιού, και του αγίου Πνεύματος*» χρησιμοποιείται η φράση «*βαπτίζοντες αυτούς EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, διδάσκοντες αυτούς τηρείν όσα ενετειλάμην υμίν....*»

Αξίζει να αναφερθεί ότι ισχυρές αρχαιολογικές μαρτυρίες για την αυθεντικότητα του εδαφίου Ματθαίος ΚΗ/28:19, δεν υπάρχουν, γιατί στα αρχαιότερα χειρόγραφα, πριν τον 4^ο μ.Χ. αιώνα, σχεδόν ολόκληρο το κεφάλαιο ΚΗ/28 του Ματθαίου **ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΔΙΑΣΩΘΕΙ**. Την πιο ισχυρή γραπτή απόδειξη, την οποία έχουμε για το θέμα αυτό είναι η μαρτυρία του Ευσέβιου Καισαρείας, ο οποίος στα γραπτά του, όταν αναφέρεται στο εδάφιο Ματθαίος ΚΗ/28:19 χρησιμοποιεί **πάντοτε** τη φράση «*βαπτίζοντες αυτούς EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ*».

Συμπερασματικά, ο Ιησούς στο Ματθαίος ΚΗ/28:19-20 είπε στους μαθητές Του να βαπτίζουν στο όνομα, το υπέρ παν όνομα, στο όνομα ΙΗΣΟΥΣ, το οποίο "όνομα" ανήκει στον Πατέρα, στον ίδιο και στο άγιο Πνεύμα του Πατέρα και στο οποίο "όνομα" βάπτιζαν οι απόστολοι, υπακούοντας στην εντολή Του. Υπάρχει ένα όνομα, το οποίο ανήκει και στις 3 φανερώσεις του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει. Πρόκειται για μια από τις πιο ισχυρές αποδείξεις του Λόγου του Θεού ότι «**ο Θεός είναι ΕΙΣ**», εφόσον βέβαια το εδάφιο αυτό είναι αυθεντικό και δεν προστέθηκε εκ των υστέρων για να στηρίξει το τριαδικό δόγμα, μόνο που η διατύπωση ήταν ατυχής για τους τριαδικούς, γιατί έπρεπε να λέγει «*βαπτίζοντες αυτούς εις ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος...*».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1η: Λεπτομέρειες για το θέμα αυτό, διάβασε το βιβλίο των εκδόσεών μας, με τίτλο «**ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ**» (κωδικός 10).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2η: Για την εντολή του Ιησού στο Ματθαίος ΚΗ/28:19-20, σχετικά με το βάπτισμα στο νερό, στο παρόν βιβλίο έχουμε ασχοληθεί στις σελίδες **101-102** (Κεφάλαιο **6ο**) και **213-216** (Κεφάλαιο **12ο**).

2° επιχείρημα

Η ΒΑΠΤΙΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ στον ΙΟΡΔΑΝΗ ΠΟΤΑΜΟ

1. Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ 3 ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΩΝ

Για τους υποστηρικτές της τριαδικής διδασκαλίας η βάπτιση του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό θεωρείται ένα από τα πιο κλασικά επιχειρήματά τους για τη φανέρωση της αγίας Τριάδας, όπου (κατά την τριαδική διδαχή) εμφανίζονται και τα 3 πρόσωπα της θεότητας: (1) Είναι ο **ΥΙΟΣ** κάτω στη γη που βαπτίζεται από τον Ιωάννη. (2) Από τον ουρανό ακούγεται η φωνή του **ΠΑΤΕΡΑ** που έλεγε «*Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον ενηρεστήθην*». (3) Ταυτόχρονα με τη φωνή του Πατέρα, το **ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ**, το οποίο φανερώθηκε ως περιστέρι, κατέβηκε και κάθισε επάνω στον βαπτιζόμενο Ιησού. Αυτή λοιπόν είναι η φανέρωση του τριαδικού Θεού.

Εξετάζοντας στο προηγούμενο κεφάλαιο τα επιχειρήματα των υποστηρικτών της Τριάδας από την Παλαιά Διαθήκη, αναφερθήκαμε στο εδάφιο από τον προφήτη Ησαΐα «...**Και τώρα Κύριος ο Θεός απέστειλεν ΕΜΕ και το ΠΝΕΥΜΑ ΑΥΤΟΥ**» (Ησαΐας ΜΗ/48:16), στο οποίο έγινε λεπτομερή ανάλυση για το ποιο «ΠΝΕΥΜΑ» κατοίκησε μέσα στον Ιησού την ημέρα της βάπτισής Του και ποιος ήταν Αυτός που Τον έχρισε. Εκείνο που θα επαναλάβουμε εδώ είναι το εξής: Το περιστατικό αυτό, το αναφέρουν στα Ευαγγέλιά τους οι Ματθαίος, Μάρκος και Λουκάς, έχοντας διαφοροποιηθεί για το «ποιος κατοίκησε μέσα στον Ιησού». Ο Ματθαίος αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**» (Ματθαίος Γ/3:16-17), ο Μάρκος αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΠΝΕΥΜΑ**» (Μάρκος Α/1:10-11) και ο Λουκάς αναφέρει ότι κατοίκησε το «**ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ**» (Λουκάς Γ/3:21-22).

Η Βίβλος διδάσκει ότι ο δημιουργός του σύμπαντος, ο Κύριος των δυνάμεων, ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει, ο Πατέρας είναι **ΠΝΕΥΜΑ** (βλέπε: Ιωάννης Δ/4:24, Γένεσις Α/1:2, Ιωήλ Β/2:28, Ησαΐας ΜΔ/44:3, Πράξεις ΙΖ/17:24-28, κλπ). Σύμφωνα με την τριαδική θεολογία ο «Πατέρας Θεός που είναι Πνεύμα» είναι το 1° πρόσωπο της αγίας Τριάδας και το «Άγιον

Πνεύμα» είναι το 3^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας. Εδώ δημιουργείται ένα σοβαρότατο πρόβλημα: **Κατά τον Ματθαίο** στον Ιησού την ημέρα της βάπτισής Του κατοίκησε το 1^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας, καθόσον πολύ καθαρά αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ». Ποιου Θεού; Φυσικά του Θεού Πατέρα. **Κατά τον Λουκά** στον Ιησού κατοίκησε το 3^ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας, καθόσον επίσης πολύ καθαρά αναφέρει ότι μέσα Του κατοίκησε το «ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ». **Το ερώτημα είναι:** «Δηλαδή μέσα στον Ιησού Χριστό κατοίκησαν και το ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΠΑΤΕΡΑ και το ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ; Κατοίκησαν το 1^ο και το 3^ο πρόσωπο της Τριάδας; **Είναι δυνατόν να συμβαίνει αυτό;»**

Φυσικά όχι, δεν μπορεί να συμβαίνει αυτό και η εξήγηση είναι πολύ απλή και μπορώ να ισχυριστώ ότι σχεδόν όλοι οι αναγεννημένοι πιστοί την γνωρίζουν (και οι τριαδικοί), αλλά απλά δεν έχουν συνειδητοποιήσει αυτή την απλή αλήθεια. Ο Θεός **είναι** ΠΝΕΥΜΑ, αλλά ο Θεός **είναι και** ΑΓΙΟΣ, τότε το Πνεύμα του αγίου Θεού, τι είναι; Είναι ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ, γι' αυτό ο πιο ακριβής ορισμός είναι να λέμε το «άγιον Πνεύμα του Θεού», που σημαίνει ότι, **είτε** πούμε «Πνεύμα» (σκέτο), όπως το αναφέρει και ο Μάρκος Α/1:10, **είτε** πούμε «άγιον Πνεύμα», **είτε** πούμε «Πνεύμα Θεού», αναφερόμαστε στον ίδιο τον Θεό, ο οποίος **ΕΙΝΑΙ** Πνεύμα. **Την ημέρα της βάπτισης του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό**, κατοίκησε μέσα Του ο Πατέρας Θεός διά του αγίου Πνεύματός Του, κάτι που ο Ιησούς συνέχεια το διακήρυττε, λέγοντας *«ο Πατήρ ο μένων εν Εμοί, ούτος εκτελεί τα έργα...»* (Ιωάννης ΙΔ/14:9-10, Ι΄/10:30, κλπ). Άρα την ημέρα της βάπτισής του Ιησού δεν έχουμε τη φανέρωση της αγίας Τριάδας, αλλά έχουμε τη φανέρωση των ιδιοτήτων του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει (ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για λεπτομέρειες για στο θέμα αυτό, βλέπετε στις σελίδες 445 - 451, κεφάλαιο 17ο).

2. ΣΤΟ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ίδια ακριβώς περίπτωση με το περιστατικό της βάπτισης του Ιησού, έχουμε και στην περίπτωση της μεταμόρφωσής Του στο όρος Θαβώρ. Ο **ΥΙΟΣ** είναι κάτω στη γη και από τον ουρανό

1^{ον}) ακούγεται η **ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (ΠΑΤΕΡΑ)**, ο οποίος έλεγε «*Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον εηρησθήθην*» (Ματθαίος ΙΖ/17:5) και 2^{ον}) φανερώνεται το **ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ**, ως νεφέλη. Εδώ η διαφορά είναι ότι η φανέρωση του αγίου Πνεύματος του Πατέρα είναι με μορφή "νεφέλης" και όχι με μορφή "περιστεριού" όπως συνέβηκε στον Ιορδάνη ποταμό. **Και εδώ έχουμε δύο πρόσωπα, αλλά όχι δύο Θεούς:** Έχουμε τον άνθρωπο Χριστό Ιησού κάτω στη γη, ο οποίος ντύνεται με τη δόξα του Πατέρα (ανθρώπινη φύση), έχουμε και τον Θεό Πατέρα του οποίου ακούστηκε η φωνή και έκανε ορατή την παρουσία του Πνεύματός του με τη μορφή νεφέλης (θεία φύση). Παρατηρούμε και εδώ την ίδια περίπτωση, που είναι «*ο Πατήρ εν τω Υιώ*», πλήρης ταύτιση της ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ φύσης του Υιού με τη ΘΕΙΑ φύση του Πατέρα.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ (βάπτισμα του Ιησού) και ΟΡΟΣ ΘΑΒΩΡ (μεταμόρφωση του Ιησού) είναι δύο παράλληλα και ταυτόσημα γεγονότα, αλλά με **διαφορετική φανέρωση** του Πνεύματος του Πατέρα:

- Στην 1^η περίπτωση έχουμε τον Υιό και τον Πατέρα, ο οποίος κάνει ορατή την παρουσία του Πνεύματός Του με μορφή ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ.
- Στην 2^η περίπτωση έχουμε τον Υιό και τον Πατέρα, ο οποίος κάνει ορατή την παρουσία του Πνεύματός Του με μορφή ΝΕΦΕΛΗΣ.

Είναι αντί Βιβλικό να ισχυριστεί κάποιος ότι στις 2 αυτές περιπτώσεις και ειδικά στον Ιορδάνη ποταμό έχουμε μία φανέρωση των 3 προσώπων της «αγίας Τριάδας», αφού όλοι οι μελετητές και οι διδάσκαλοι του Λόγου του Θεού γνωρίζουν ότι μέσα στον Ιησού **κατοίκησε ο ίδιος ο Πατέρας με το Πνεύμα Του**, με το δικό Του Πνεύμα, αφού ο Θεός ΕΙΝΑΙ Πνεύμα.

3. ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΦΑΝΕΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Όλες οι διδασκαλίες σχετικά με την "Τριάδα" οδηγούνται σε λάθος συμπεράσματα, είναι γιατί συνήθως οι Βιβλικοί μελετητές όταν ασχολούνται με το θέμα αυτό, δεν δίνουν τη βαρύνουσα ση-

μασία στο γεγονός ότι ο **Θεός ΕΙΝΑΙ Πνεύμα**. Τη διακήρυξη αυτή συχνά την έκανε ο Ιησούς, αλλά όταν συναντήθηκε με την Σαμαρείτισσα γυναίκα στο πηγάδι της πόλης Σιχάρ, έδωσε ένα σαφή ορισμό τι σημαίνει ότι "ο Θεός είναι Πνεύμα" και ταυτόχρονα αναφέρθηκε και στη μοναδικότητά Του: *«Ο Θεός είναι Πνεύμα, και οι προσκυνούντες αυτόν εν ΠΝΕΥΜΑΤΙ και ΑΛΗΘΕΙΑ πρέπει να προσκυνώσι»* (Ιωάννης Δ/4:24). Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει *«Πνεύμα ο Θεός»*.

Εφόσον ο Θεός **ΕΙΝΑΙ** Πνεύμα και εφόσον είναι στον ενικό αριθμό, αυτό σημαίνει ότι είναι **ΕΝΑ Πνεύμα** και όχι **ΠΟΛΛΑ Πνεύματα**. Εάν "ξεχωρίσουμε" το ΕΝΑ Πνεύμα του Πατέρα και το κάνουμε ένα διαφορετικό πρόσωπο από το πρόσωπο του Πατέρα, τότε κάνουμε ψεύτη τον Ιησού, ο οποίος διακήρυττε *«Πνεύμα ο Θεός...»* και δεν πίστευε σε πολλά Πνεύματα, αφού γνώριζε πολύ καλά, είχε την εμπειρία "ποιο" Πνεύμα κατοικούσε σε πληρότητα μέσα Του, ήταν το Πνεύμα του Γιάχβε Οσήα.

Αυτό το μαρτυρεί και ο απολογητής της Χριστιανικής διδασκαλίας Παύλος: *«Ένα σώμα και ένα Πνεύμα, καθώς και προσεκλήθητε με μίαν ελπίδα της προσκλήσεώς σας· ΕΙΣ (=ένας) Κύριος, μία πίστις, ένα βάπτισμα· 6. ΕΙΣ (=ένας) Θεός και Πατήρ πάντων, των επί πάντων και διά πάντων και εν πάσιν (ομίν)»* (Εφεσίους Δ/4:4-6). Η μαρτυρία του Παύλου δεν αφήνει καθόλου περιθώρια για παρερμηνείες. Με απλά λόγια μαρτυρεί ότι ο ΕΝΑΣ Θεός που είναι ο Πατέρας είναι *«επί πάντων»*, *«διά πάντων»* και *«εν πάσιν»*, που σημαίνει ότι είναι μέσα σε όλους ως "Πνεύμα". Αφού **ο** Θεός (με οριστικό άρθρο) είναι "ΕΙΣ", αφού είναι ΠΝΕΥΜΑ, άρα το Πνεύμα Αυτού είναι "ΕΝΑ", δεν έχουμε 2 Πνεύματα, από τα οποία το ένα είναι το 1ο πρόσωπο και το άλλο το 3ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας.

Θα μπορούσε ο Θεός να μη φανερώσει το Πνεύμα Του σε σωματική μορφή περιστεράς, αλλά αυτό έγινε για μια μαρτυρία για τον Ιωάννη τον Πρόδρομο ότι το Πνεύμα του Πατέρα ήρθε επάνω στον Ιησού και έμεινε μέσα σε Αυτόν. Αυτή η φανέρωση του Πατέρα, δεν σημαίνει ότι ήταν ένα άλλο πρόσωπο, **άλλωστε**

ο Θεός **ΜΕ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ** έχει κάνει πολλές παρόμοιες φανερώσεις, αλλά οι υποστηρικτές της τριάδας, δεν τις θεωρούν ότι είναι τριαδικές φανερώσεις, ενώ είναι πανομοιότυπες με τη φανέρωση Του στον Ιορδάνη ποταμό.

(α) **Στον Ιορδάνη ποταμό** έχουμε μια εικόνα που την συνθέτουν 4 χαρακτηριστικά στοιχεία, από τα οποία τα 2 είναι στη γη, ο Ιησούς και ο Ιωάννης (γήινα) και τα 2 είναι στον ουρανό, η φωνή του Θεού και το Πνεύμα Του με μορφή περιστέρας (πνευματικά). Είναι αυθαίρετη η ερμηνεία, εάν ισχυριστούμε ότι η "φωνή" και η "περιστέρα" είναι 2 ξεχωριστά πρόσωπα. Ο Θεός έδωσε σωματική μορφή (όραση) για το δικό Του Πνεύμα ειδικά για τον Ιωάννη τον Βαπτιστή (Πρόδρομο), γεγονός που το επιβεβαιώνει και ο ευαγγελιστής Ιωάννης στο ομώνυμο Ευαγγέλιό του: *«...Και εμαρτύρησεν ο Ιωάννης (ο Βαπτιστής), λέγων ότι: Είδον το Πνεύμα καταβαίνον ως περιστέραν εξ ουρανού και έμεινεν επ' Αυτόν (τον Ιησού), Και εγώ δεν εγνώριζον Αυτόν· αλλ' ο πέμψας με διά να βαπτίζω εν ύδατι, εκείνος μου είπεν· "εις όποιον ίδεις το Πνεύμα καταβαίνον και μένον επ' Αυτόν, ούτος είναι ο βαπτίζων εν Πνεύματι αγίω"....»* (Ιωάννης Α/1:32-33).

Τη μαρτυρία του Ιωάννη την επιβεβαιώνει και ο ίδιος ο Ιησούς, προσθέτοντας ότι και ο Πατέρας, ο οποίος τον απέστειλε μαρτύρησε γι' Αυτόν: *«Σεις απεστείλατε προς τον Ιωάννην (τον Βαπτιστή), και εμαρτύρησεν εις την αλήθειανΑλλ' εγώ έχω την μαρτυρίαν μεγαλητέραν της (μαρτυρίας) του Ιωάννου· διότι τα έργα, τα οποία μου έδωκεν ο Πατήρ διά να τελειώσω αυτά, αυτά τα έργα, τα οποία Εγώ πράττω, μαρτυρούν περί Εμού ότι ο Πατήρ με απέστειλε· και ο πέμψας με Πατήρ, αυτός εμαρτύρησε περί Εμού. Ούτε φωνήν Αυτού ηκούσατε πόποτε, ούτε όσπιν αυτού είδατε »* (βλ. Ιωάννης Ε/5:33, 36-37). Θαυμαστή αποκάλυψη του Λόγου του Θεού.

(β) **Στο όρος Θαβώρ** (Ματθαίος ΙΖ/17:1-5) έχουμε επίσης την ίδια εικόνα που την συνθέτουν πάλι 4 στοιχεία, από τα οποία τα 2 είναι στη γη (γήινα), ο Ιησούς και οι μαθητές Του και τα 2 στον ουρανό, η φωνή του Θεού και η παρουσία Του με μορφή νεφέλης (πνευματικά). Ο Ιησούς βρέθηκε στο όρος Θαβώρ με τους 3

αγαπημένους Του μαθητές (Πέτρο, Ιωάννη και Ιάκωβο), οι οποίοι Τον είδαν να συνομιλεί με τον Μωυσή και τον Ηλία και μετά ακούστηκε η φωνή του Θεού: *«Ενώ αυτός ελάλει ακόμη, ιδού, νεφέλη φωτεινή επεσκίασεν αυτούς, και ιδού, φωνή εκ της νεφέλης λέγουσα: Ούτος είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, εις τον οποίον ενηρηστήθην· αυτό ακούετε»*. Ούτε εδώ, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η "φωνή" και η "νεφέλη" είναι 2 ξεχωριστά πρόσωπα, γιατί δεν μας αποκαλύπτει κάτι τέτοιο η Γραφή.

Εδώ όμως είναι η αντίφαση και η απορία με την τριαδική διδασκαλία, δηλαδή: «Πως κάνει δεκτό στον Ιορδάνη ποταμό ότι η **φωνή** και η **περιστερά** είναι 2 πρόσωπα και δεν κάνει δεκτό το ίδιο και για το όρος της μεταμόρφωσης του Κυρίου, όπου και εκεί έχουμε διπλή φανέρωση του Θεού με φωνή και νεφέλη;»

(γ) **Στην καιομένη βάτο** (Εξοδος, κεφ. Γ' /3), όπου ο Θεός μίλησε στον Μωυσή έχουμε μια παρόμοια περίπτωση, έχουμε μια εικόνα που τη συνθέτουν 3 στοιχεία: Ο Μωυσής, η φωνή του Θεού (μέσω αγγέλου) και η παρουσία του Θεού μέσα από την φωτιά στη βάτο. Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η "**φωνή**" και η "**φωτιά**" του Θεού στη βάτο είναι 2 ξεχωριστά πρόσωπα.

(δ) **Στο δρόμο για την Δαμασκό** όπου πήγαινε ο Σαούλ για να συλλάβει του Χριστιανούς (Πράξεις Θ/9:3-8), έχουμε μια παρόμοια με τον Ιορδάνη ποταμό εικόνα, την οποία συνθέτουν 4 στοιχεία, από τα οποία τα 2 είναι στη γη, ο **Σαούλ** και οι **συνοδοί** του (γήινα) και τα 2 από τον ουρανό, το **φως** που άστραψε και η **φωνή** που ακούστηκε (πνευματικά): *«Ενώ δε πορευόμενος (ο Σαούλ) πλησίαζεν εις την Δαμασκόν, εξαίφνης άστραψε περί αυτόν ΦΩΣ από του ουρανού, και πεσών επί την γην, ήκουσε φωνήν λέγουσαν προς αυτόν· Σαούλ, Σαούλ, τι με διώκεις; Και είπε· Τις είσαι, Κύριε; Και ο Κύριος είπεν· Εγώ είμαι ο Ιησούς, τον οποίον συ διώκεις· σκληρόν σοι είναι να λακτίζης προς κέντρα...»*. Ο Θεός έδωσε μαρτυρία για το εκπληκτικό αυτό γεγονός και στους συνοδούς του Σαούλ, οι οποίοι άκουσαν τη φωνή, αλλά δεν είδαν κανένα: *«Οι δε άνδρες οι συνοδεύοντες αυτόν ίσταντο άφωνοι, ακούοντες μεν την φωνήν, μηδένα όμως βλέποντες»*. Δεν μπορούμε να ισχυρι-

στούμε ότι το "φως" που έλαμψε και η "φωνή" που ακούστηκε είναι 2 ξεχωριστά πρόσωπα.

(ε) **Την ημέρα της Πεντηκοστής** (Πράξεις, κεφ. Β/2), έχουμε μια εικόνα που την συνθέτουν 3 χαρακτηριστικά στοιχεία και μοιάζει πολύ με την περίπτωση στον Ιορδάνη ποταμό, μόνο που οι πρωταγωνιστές έχουν διαφορετικό ρόλο: Εδώ δεν έχουμε τον Ιησού και τον Ιωάννη το Βαπτιστή, αλλά έχουμε τους 120 συγκεντρωμένους μαθητές στο ανώγειο (γήινο στοιχείο) και 2 υπερφυσικές εκδηλώσεις από τον ουρανό, οι οποίες ήταν ο "ήχος από τον ουρανό", σαν βίαιος άνεμος, αντί της φωνής του Θεού που ακούστηκε στον Ιορδάνη και η ορατή φανέρωση "πύρινων γλώσσων", αντί της περιστεράς (πνευματικά στοιχεία). Θα είναι αυθαίρετο και παράλογο να ισχυριστούμε ότι ο "ήχος" και οι "πύρινες γλώσσες", που φάνηκαν ορατά είναι 2 ξεχωριστά πρόσωπα.

Θα πρέπει να επισημάνουμε μια ουσιώδη διαφορά μεταξύ των 2 περιστατικών που συνέβησαν στον Ιορδάνη ποταμό και στο ανώγειο της Πεντηκοστής, η οποία είναι το εξής: Όταν βαπτίστηκαν με το Πνεύμα του Θεού, όλοι οι συγκεντρωμένοι στο ανώγειο μίλησαν "ξένες γλώσσες", ενώ ο Ιησούς όταν βαπτίστηκε με το Πνεύμα του Πατέρα, που ήρθε και έμεινε "επ' Αυτόν", δεν μίλησε ξένες γλώσσες και είναι ο μοναδικός άνθρωπος που βαπτίζεται εν Πνεύματι και δεν μίλησε με ξένες γλώσσες. **Γιατί συνέβηκε αυτή η διαφορά; Ποιος ήταν ο λόγος;** Η απάντηση είναι απλή: Όταν ο άνθρωπος αμάρτησε μέσα στον κήπο της Εδέμ, δεν χώρισε από τον Θεό μόνο εξωτερικά, γιατί ο Αδάμ έπαυσε να έχει την όμορφη επικοινωνία που «*συνομιλεί*» με τον Θεό, αλλά χώρισε και μέσα του σε σαρκικό και πνευματικό άνθρωπο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εκφράσει τα βάθη του πνεύματός του προς τον Θεό, το πως και τι να προσευχηθεί δεν γνώριζε, **γιατί τον εμπόδιζε η αμαρτία**. Έπρεπε να μπει μέσα του το Πνεύμα του Θεού, να καθαρίσει την καρδιά του και έτσι να αποκατασταθεί η επικοινωνία του και η σχέση του με τον δημιουργό του: *«Ωσαύτως δε και το Πνεύμα συμβοηθεί εις τας ασθενείας ημών· επειδή το τι να προσευχηθώμεν ως πρέπει δεν εξεύρομεν, αλλ' αυτό το Πνεύμα ικετεύει υπέρ ημών διά στεναγμών αλα-*

λήτων» (Ρωμαίους Η/8:26). Το πιο μικρό μέλος του σώματος του ανθρώπου είναι γλώσσα, την οποία «*ουδείς των ανθρώπων δύναται να δαμάσει· είναι ακράτητον κακόν, μεστή θανατηφόρου φαρμάκου*» (Ιάκωβος Γ/3:6-10). Όταν ο πιστός βαπτιστεί με το Πνεύμα του Θεού, τότε δαμάζει και τη γλώσσα του και μπορεί πλέον να "λαλεί μυστήρια" προς τον Θεό.

Τέτοιο πρόβλημα με τον Ιησού δεν υπήρχε, γιατί εφόσον γεννήθηκε «*εκ Πνεύματος αγίου*» από την παρθένο Μαρία, δεν έφερε μέσα Του το σπέρμα της αμαρτίας του προπάτορα Αδάμ, ήταν αναμάρτητος και είχε τέλεια σχέση και επικοινωνία με τον Θεό, χωρίς το πνεύμα Του, ως άνθρωπος, να χρειάζεται βοήθεια για να επικοινωνεί με τον Πατέρα, γι' αυτό και δεν μίλησε ξένες γλώσσες όταν στον Ιορδάνη βαπτίστηκε και στο νερό από τον Ιωάννη και με το άγιο Πνεύμα του Πατέρα.

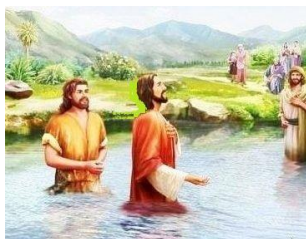
4. Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ (Α' Κορινθίους ΙΒ/12:4-7)

Πολλές ακόμα φανερώσεις του Θεού θα μπορούσαμε να αναφέρουμε μέσα από την Βίβλο (όπως και στο Σινά που έδωσε το νόμο Του, κλπ), όπου βλέπουμε τον Θεό από τον ουρανό να έχει ταυτόχρονα διπλή εκδήλωση ή φανέρωση, όπως στις περιπτώσεις που ήδη αναφέραμε. Αυτό δεν σημαίνει ότι η διπλή ταυτόχρονη φανέρωση του Θεού είναι 2 διαφορετικές φανερώσεις των προσώπων της αγίας Τριάδας. Δηλαδή στον Ιορδάνη ποταμό, η φωνή του Πατέρα και η περισσότερά, ή στο όρος της μεταμόρφωσης, η φωνή του Πατέρα και η νεφέλη, ή την ημέρα της Πεντηκοστής ο ήχος και οι πύρινες γλώσσες, ή στην καιόμενη βάτο η φωνή του Θεού και η φωτιά, κλπ. ήταν αντίστοιχα το 1ο και το 3ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας. Δεν μπορούμε να ξεχωρίζουμε τις φανερώσεις σε πρόσωπα, γιατί τα πάντα ενεργεί ένα και μόνο πρόσωπο που είναι ο Πατέρας Θεός με το Πνεύμα Του.

Ο Παύλος το επισημαίνει αυτό, λέγοντας: «*Είναι δε διαιρέσεις ΧΑΡΙΣΜΑΤΩΝ, το Πνεύμα όμως το αυτό· Είναι και διαιρέσεις ΔΙΑΚΟΝΙΩΝ, ο Κύριος όμως ο αυτός· Είναι και διαιρέσεις ΕΝΕΡΓΗΜΑΤΩΝ, ο Θεός όμως είναι ο αυτός, ο ενεργών τα πάντα εν πάσι. Δίδεται δε εις έκαστον η φανέρωσις του Πνεύματος προς το συμ-*

φέρων» (Α' Κορινθίους 1Β/12:4-7). Αυτός που ενεργεί τα πάντα σε όλους είναι το ΙΔΙΟ Πνεύμα, ο ΙΔΙΟΣ Κύριος και ο ΙΔΙΟΣ Θεός. Εδώ δεν έχουμε 3 πρόσωπα, αλλά φανερώνει τη μοναδικότητα του Θεού: **(α)** Είναι το «ίδιο ΠΝΕΥΜΑ», το οποίο είναι το **Πνεύμα του Πατέρα** και που ενεργεί μέσα μας. **(β)** Είναι ο «ίδιος ΚΥΡΙΟΣ», ο οποίος είναι ο Ιησούς, μέσα στον οποίον κατοικεί όλο το πλήρωμα του **Πνεύματος του Πατέρα** και αυτό ενεργεί μέσα μας. **(γ)** Είναι ο «ίδιος ΘΕΟΣ», ο οποίος είναι Πνεύμα και με **το Πνεύμα Του** κατοικεί μέσα μας και ενεργεί τα πάντα, είναι *«ο ενεργών τα πάντα εν πάσι»*.

Συμπερασματικά, στον Ιορδάνη ποταμό δεν έχουμε κάποια τριαδική φανέρωση του Θεού, αλλά αντίθετα βλέπουμε τον ΕΝΑ και ΜΟΝΟ Θεό που υπάρχει και είναι Πνεύμα, να κατοικεί με το Πνεύμα Του "εν πληρότητι" μέσα στον Υιό Του, τον άνθρωπο Χριστό Ιησού. Θα ήταν παράλογο να ισχυριστούμε ότι και σήμερα, στις ημέρες μας, που ο Θεός βαπτίζει χιλιάδες ανθρώπου με το Πνεύμα Του και έχουμε φανερώσεις του Θεού, ή σε φωτιά, ή σε πύρινες γλώσσες, ή σε περιστέρι, ή ακούν τη φωνή του Θεού, ή βλέπουν οράσεις, ή οτιδήποτε άλλο να ισχυριστούμε ότι όλα αυτά είναι φανερώσεις των προσώπων της αγίας Τριάδας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για τη βάπτιση του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό και για τη διδαχή της "τριαδικής" φανέρωσης, στο παρόν βιβλίο έχουμε ασχοληθεί στις σελίδες **95 - 98** (Κεφάλαιο **6ο**) και **446 - 449** (Κεφάλαιο **17ο**).

3° επιχείρημα

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ απ.ΠΑΥΛΟΥ - Β' ΚΟΡΙΝΘ.ΙΓ/13:14

1. Άλλη περίπτωση μέσα από την Βίβλο, που οι οπαδοί της Τριάδας την παρουσιάζουν σαν επιχείρημα για την τριαδικότητα του Θεού είναι ο χαιρετισμός του Παύλου προς τους Κορίνθιους πιστούς, τελειώνοντας την Β' επιστολή του: «**Η χάρις του Κυρίου ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και η αγάπη του ΘΕΟΥ και η κοινωνία του ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ εἴη μετά πάντων υμῶν· ἀμήν**» (Β' Κορινθίους ΙΓ/13:14). Εδώ έχουμε 3 λέξεις κλειδιά, που είναι ΧΑΡΙΣ, ΑΓΑΠΗ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ και που με απλό τρόπο φανερώνουν τη μοναδικότητα του Κυρίου των δυνάμεων και **το θαυμαστό σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου** μέσα σε ένα μόνο εδάφιο, το οποίο ο Παύλος το απευθύνει στους Κορίνθιους αδελφούς, σαν μια ευχή στο τέλος της επιστολής του. Η τριπλή ευχή του Παύλου δεν αποτελεί απόδειξη ύπαρξης 3 προσώπων μέσα στη θεότητα, ούτε αναφέρεται σε ιδιότητες 3 θείων προσώπων, αλλά αναφέρεται στο **σχέδιο του Θεού** για να μπορέσει ο άνθρωπος να έχει ζωντανή και αληθινή κοινωνία με το άγιο Πνεύμα Του, η οποία κοινωνία είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ» μέσα μας: «*Εκείνο, το οποίον είδομεν και ακούσαμεν, απαγγέλλομεν προς εσάς· διά να έχετε και εσείς κοινωνίαν μεθ' ημών· και η ΚΟΙΝΩΝΙΑ δε ημών είναι μετά του Πατρός και μετά του Υιού αυτού Ιησού Χριστού*» (Α' Ιωάννου Α/1:3). «ΠΑΤΗΡ», «ΥΙΟΣ» και «ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ» είναι **τίτλοι** και όχι πρόσωπα μέσα στη θεότητα.

Μέσα στην τριπλή ευχή του Παύλου στην Β' Κορινθίους ΙΓ/13:13 περικλείεται όλο το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Προτάσσεται η **ΧΑΡΙΣ** του Θεού, η οποία εκφράστηκε στο πρόσωπο του κεχρισμένου Υιού Του, του Κυρίου Ιησού, ο οποίος με τη σταυρική θυσία Του έγινε το σκέπαστρο (ιλασμός) των αμαρτιών μας και δια μέσου αυτής της χάρης εκχέεται η **ΑΓΑΠΗ** του Θεού επάνω σε μας, για να μας φέρει στη συνέχεια την **ΚΟΙΝΩΝΙΑ** του Πατέρα με τον Υιό μέσα μας, όταν εμείς βαπτισθούμε με το άγιο Πνεύμα Του.

ΧΑΡΙΣ (ή «χάρη» στη δημοτική) σημαίνει ΔΩΡΟ και ποιο εί-

ναι το δῶρο του Κυρίου Ιησού Χριστού προς τον άνθρωπο; Είναι ότι πρόσφερε τον εαυτό Του λίτρο για τις αμαρτίες μας, πέθανε Αυτός στη δική μου και στη δική σου θέση. Αυτό το «δῶρο» ήταν προσφορά **ΑΓΑΠΗΣ** από τον Πατέρα Θεό, ο οποίος δέχτηκε τη θυσία του Υιού Του: «*Διότι τόσον ΑΓΑΠΗΣΕΝ ο Θεός τον κόσμον, ὥστε ἔδωκε τον Υἱόν αὐτοῦ τον μονογενή, διὰ να μην ἀπολεσθεῖ πας ο πιστεύων εἰς Αὐτόν, ἀλλά να ἔχει ζωὴν αἰώνιον*» (Ιωάννης Γ13:16). Βλέπουμε τη **χάρη** του Κυρίου Ιησού και την **αγάπη** του Πατέρα να συνεργάζονται θαυμαστά για τη σωτηρία του αμαρτωλού ανθρώπου. Μέσα στην Βίβλο συχνά απαντούμε τη συνεργασία και την ταύτιση του Υιού με τον Πατέρα: «...*Ὅποιος εἶδεν ΕΜΕ εἶδε τον ΠΑΤΕΡΑἘν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ σεις θέλετε γνωρίσει, ὅτι Εγὼ εἶμαι ἐν (=μέσα) Τῷ ΠΑΤΡΙ μου και σεις (εἰσθε) ἐν Εμοί και Εγὼ (εἶμαι) ἐν ὑμῖν (=μέσα σας)Εγὼ και ο Πατήρ ΕΝΑ ΕΙΜΕΘΑ...*» (βλ. Ιωάννης ΙΔ/14:9,20, ΙΒ/12:44-45, κλπ).

- Ὅποιος **ἔχει τον Πατέρα** ἔχει και τον Υἱό.
- Ὅποιος **ἔχει τον Υἱό** ἔχει και τον Πατέρα.
- Ὅποιος ἔχει **ΚΑΙ** τον Πατέρα **ΚΑΙ** τον Υἱό, **τι ἔχει;**

Ἐχει την **ΚΟΙΝΩΝΙΑ** του ἁγίου Πνεύματος του Θεοῦ. Ὅταν χρησιμοποιούμε τον ὄρο «*Πνεῦμα ἅγιο*» εννοοῦμε τον «*Πατέρα ἐν (=μέσα) τῷ Υἱῷ*». Αυτό το συγκλονιστικό γεγονός γίνεται στη ζωή μας, όταν βαπτισθούμε με το ἅγιο Πνεῦμα του Θεοῦ. Αυτή είναι η απλή ερμηνεία του εδαφίου Β΄ Κορινθίους ΙΓ/13:14, στο οποίο δεν ἔχουμε 3 ξεχωριστές θείες υποστάσεις, ἀλλά βλέπουμε να ξετυλίγονται με θαυμαστό τρόπο η **χάρη** και η **αγάπη** του Θεοῦ για τον ἄνθρωπο «εν προσώπῳ Χριστῷ Ιησοῦ» και η **κοινωνία** του Θεοῦ με τον ἄνθρωπο δια του ἁγίου Πνεύματός Του, ὅπως πολὺ χαρακτηριστικά το εἶπε και ο ἴδιος ο Ιησοῦς: «*Εάν κάποιος με ἀγαπά, τον λόγον Μου θέλει φυλάζει, και ο Πατήρ μου θέλει ἀγαπήσει αὐτόν, και προς αὐτόν θέλομεν ελθεῖ και ἐν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει*» (Ιωάννης ΙΔ/14:23). Το ἀρχαῖο κείμενο δεν γράφει ἀπλά «εν αὐτῷ θέλομεν κατοικήσει», ἀλλά «**μονήν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα**», δηλαδή ο Πατέρας και ο Υἱός θα κτίσουν μέσα μας μια **μονή**, στην οποία θα κατοικούν και το σῶμα μας θα γίνει ο δικός Του ναός (Β΄ Κορινθίους ς'/6:16).

2. Μέσα στην όμορφη ευχή του Παύλου περικλείεται όλο το μήνυμα της σωτηρίας του ανθρώπου, στην οποία ευχή προτάσσεται η **χάρη του Θεού**, το δώρο του Θεού προς τον αμαρτωλό άνθρωπο, που εκφράστηκε μέσα από τη θυσία του εκλεκτού Του, του Ιησού, ο οποίος είναι ο ιλασμός (σκέπασμα) των αμαρτιών μας και δια μέσου της χάρης του Θεού φαίνεται το μεγαλείο της αγάπης Του, την οποία απολαμβάνουμε με την κοινωνία του Πνεύματός Του όταν μας βαπτίζει με το Πνεύμα Του. Τη χάρη του Θεού ο Παύλος (με εξαίρεση την επιστολή προς Ρωμαίους), την αναφέρει σαν μια όμορφη και ευλογημένη ευχή, στο τέλος σε όλες τις υπόλοιπες **13** επιστολές του, συμπεριλαμβανομένης και της επιστολής προς Εβραίους, η οποία αμφισβητείται εάν η πατρότητά της ανήκει στον Παύλο. Στις **9** επιστολές αναφέρεται στη χάρη που εκδηλώνεται μέσω του Κυρίου Ιησού και του Πατέρα ή κάνει λόγο μόνο για τον Ιησού: *«Η χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού εἴη μετὰ του πνεύματος υμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν»* (Γαλάτες 5/6: 18, κλπ). Στις υπόλοιπες **4** επιστολές (Κολοσσαείς, Α' Τιμόθεου, Τίτου και Εβραίους) στο τέλος απλά αναφέρει τη χάρη: *«Η χάρις εἴη μεθ' υμῶν»*, ή *«η χάρις εἴη μετὰ πάντων υμῶν»*.

Μέσα στους χαιρετισμούς του Παύλου, αλλά και των υπολοίπων συγγραφέων των επιστολών της Καινῆς Διαθήκης (Ιωάννη, Ιάκωβου, κλπ) δεν βλέπουμε να ξεχωρίζουν 3 πρόσωπα μέσα στη θεότητα και εάν αυτό ήθελαν να μας το διδάξουν οι θεόπνευστοι συγγραφείς, θα το έκαναν με πολύ καθαρό τρόπο. Ο Ιωάννης, ο οποίος με αποκαλυπτικό τρόπο στα 3 κεφάλαια 14, 15 και 16 του Ευαγγελίου του περιγράφει τη σχέση Πατέρα και Υιού και παρουσιάζει τον «Πατέρα εν τω Υιώ», τελειώνοντας την Α' επιστολή του, δίνει μια αποκαλυπτική μαρτυρία **για** τη μοναδικότητα του Θεού και **για** το ποια θεότητα κατοικούσε μέσα στον άνθρωπο Χριστώ Ιησού: *«...Εξεύρομεν δε ότι ο Υιός του Θεού ἦλθε και ἔδωκεν εἰς ημάς νόησιν, διά να γνωρίζωμεν τον Αληθινόν· και εἴμεθα εν τω Αληθινώ, εν τω Υιώ αὐτοῦ Ιησού Χριστώ. Οὗτος (ο Ιησούς) εἶναι ο Αληθινός Θεός και η ζωή η αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξατε εαυτοῦς ἀπό των εἰδώλων· ἀμήν»* (Α' Ιωάννου Ε/5:20-21).

Λέγει εδώ ο Ιωάννης ότι ο Ιησούς μας ἔδωσε νόηση **για**

να γνωρίζουμε τον Αληθινό» Ο ίδιος στο Ευαγγέλιό του, μας λέγει ότι "ο Αληθινός" είναι ο Πατέρας Θεός: *«Αύτη δε είναι η αιώνιος ζωή, το να γνωρίζωσι Σε τον μόνον Αληθινόν Θεόν και τον οποίον απέστειλας Ιησούν Χριστόν»* (Ιωάννης ΙΖ/17:3). Το ρήμα «γνωρίζωσι» (αρχαίο "γινώσκωσιν") είναι σε ενεστώτα χρόνο, κάτι δηλαδή που γίνεται τώρα - συνέχεια, και η «αιώνια ζωή» είναι να γνωρίζουμε **(1)** τον μόνο ΑΛΗΘΙΝΟ Θεό, και **(2)** τον ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ, τον οποίο ο ίδιος απέστειλε. Ο Ιωάννης λοιπόν γράφει στην επιστολή ότι μας έδωσε νόηση **«για να γνωρίζουμε τον Αληθινό»**, για να γνωρίζουμε τον ένα και μόνο Θεό που υπάρχει και **«είμαστε εις τον Αληθινό...»** εάν είμαστε **«...εν τω Υιώ αυτού Ιησού Χριστώ»**.

Ο Ιησούς από τον μαθητή Του Ιωάννη αποκαλείται και αυτός **"Αληθινός"** και ταυτίζεται πλήρως με τον Πατέρα, γιατί ο Αληθινός Θεός, ο Πατέρας, **κατοικεί μέσα Του χωρίς μέτρο**, κατοικεί με πληρότητα μέσα στον Υιό Του, γι' αυτό και καταλήγει ο Ιωάννης **«Ούτος (ο Ιησούς) είναι ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ Θεός και η ζωή η αιώνιος»**. Περίτρανη διακήρυξη της μοναδικότητας του Θεού, ο οποίος σιχάινεται την κάθε μορφής ειδωλολατρεία, γι' αυτό ο Ιωάννης κλείνει την επιστολή του με την προτροπή: **«Τεκνία, φωνάξατε εαυτούς από των ειδώλων· αμήν»** (Α' Ιωάννου Ε/5:20-21).

Ο Παύλος στο χαιρετισμό που δίνει στην εκκλησία της Κορίνθου στο τέλος της Β' επιστολής του δεν συνιστά κάποιον νέο Θεό, που δεν τον γνώριζαν μέχρι εκείνη τη στιγμή οι Κορίνθιοι, αλλά συνιστά τον Θεό των πατέρων του, τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, αναφέρεται στον μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει και ο οποίος είναι "ΕΙΣ": **«Διότι αν και είναι λεγόμενοι θεοί, είτε εν τω ουρανό είτε επί της γης, καθώς και είναι θεοί πολλοί και κύριοι πολλοί, αλλ' εις ημάς είναι "ΕΙΣ" Θεός ο Πατήρ, εξ ου τα πάντα και ημείς εις Αυτόν, και "ΕΙΣ" Κύριος Ιησούς Χριστός, δι' ου τα πάντα και ημείς δι' Αυτού»** (Α' Κορινθίους Η/8:5-6).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το χαιρετισμό του Παύλου στην Β' Κορινθίους ΙΓ/13:14, στο παρόν βιβλίο έχουμε ασχοληθεί στις σελίδες **102-104** (κεφάλαιο **6ο**).

4° επιχείρημα

ΟΙ 3 ΜΑΡΤΥΡΟΥΝΤΕΣ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

{Κείμενο μετάφρασης Ν.Βάμβα}

«...Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες ...εν τω ΟΥΡΑΝΩ, ο Πατήρ, ο Λόγος, και το άγιον Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν. Και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη ΓΗ..., **το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα**» (Α' Ιωάννου Ε/5:7-8).

{Αρχαίο Ελληνικό κείμενο - πρωτότυπο}

«Ότι τρεις εισίν οι μαρτυρούντες, το ΠΝΕΥΜΑ και το ΥΔΩΡ και το ΑΙΜΑ, και οι τρεις εις το έν εισίν» Α' Ιωάννου Ε/5:7-8).

1. Το μέρος με τα ψιλά γράμματα στο κείμενο του Βάμβα δεν υπάρχει, τόσο στο αρχαίο Ελληνικό κείμενο, όσο και στα πιο αξιόπιστα χειρόγραφα της Καινής Διαθήκης. Το αρχαίο πρωτότυπο κείμενο γράφει: «Ότι τρεις εισίν οι μαρτυρούντες, το ΠΝΕΥΜΑ και το ΥΔΩΡ και το ΑΙΜΑ, και οι τρεις εις το έν εισίν». Τα εδάφια Ε/5:7-8 της Α' επιστολής του Ιωάννη, όπως είναι διατυπωμένα στο κείμενο της μετάφρασης του Ν.Βάμβα είναι **το κατ' εξοχήν επιχείρημα** των υποστηρικτών της τριαδικής διδασκαλίας, το οποίο σε συνδυασμό με το Σύμβολο της Πίστεως, αποτελούν το ισχυρό δογματικό θεμέλιο της διδασκαλίας αυτής. Το ερώτημα που απασχολεί τον κάθε καλοπροαίρετο μελετητή της Βίβλου και εκζητητή της αλήθειας, είναι: «**Πώς**, το παραπάνω κείμενο με τα ψιλά γράμματα υπάρχει στις περισσότερες σύγχρονες μεταφράσεις; **Πώς** μπήκε σφήνα μέσα στο σωστό και επεκράτησε;».

Την απάντηση την έχουμε δώσει στο **8ο** κεφάλαιο, όπου εξετάσαμε μερικά από τα πλέον χαρακτηριστικά δογματικά λάθη του κειμένου της μετάφρασης του Ν. Βάμβα. Ο αναγνώστης θα ανατρέξει στις σελίδες **119 - 124**, για να διαβάσει περισσότερες λεπτομέρειες για το θέμα αυτό. **Εδώ θα αναφέρουμε μόνο για το πως, το επίμαχο αυτό εδάφιο, συμπεριλήφθηκε στο κείμενο της Καινής Διαθήκης από τον Έρασμο.**

Όταν ο Έρασμος έκανε την **1^η έκδοση** του κριτικού κειμέ-

νου της Καινής Διαθήκης (Textus Receptus), δεν είχε συμπεριλάβει το επίμαχο εδάφιο, γιατί δεν το είχε συναντήσει σε κανένα χειρόγραφο. Επειδή όμως το εδάφιο αυτό ήταν απαραίτητο για τη στήριξη της διδασκαλίας της «τριάδας», ο Πάπας παραπλάνησε με ένα τέχνασμα τον Έρασμο, παρουσιάζοντάς του ένα ψεύτικο χειρόγραφο και αυτός, όταν έκανε τη **2^η έκδοση** του κειμένου το συμπεριέλαβε. Αργότερα, όταν ο Έρασμος αντιλήφθηκε την απάτη του Πάπα, προβαίνει στην **3^η έκδοση** του κειμένου του, χωρίς το πρόσθετο εδάφιο στην επιστολή Α' Ιωάννου Ε/5:7, αλλά ήταν πλέον πολύ αργά, γιατί η τυπογραφεία είχε ανακαλυφθεί και οι αδελφοί **Ελιζεβιρ**, που είχαν τυπογραφείο, το έτος **1624** μ.Χ. τύπωσαν τη 2η έκδοση και τη διέδωσαν παντού. Αυτοί ήταν που ονόμασαν το κείμενο του Έρασμου «**Textus Receptus**», δηλαδή «κείμενο παραδεκτό από όλους».

Αξίζει να αναφερθεί ότι το πρόσθετο αυτό εδάφιο **παραλείπεται** από τα κριτικά κείμενα, τα οποία έχουν εκδώσει, κατά σειρά, οι «**U.B.S.**», «**WESTCOTT & HORT**» και «**NESTLE**» και τα οποία θεωρούνται τα πλέον αξιόπιστα κείμενα στον κόσμο. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης στην έκδοση της Καινής Διαθήκης, το έτος **1912**, αναγράφει ότι το εδάφιο Α' Ιωάννου Ε/5:7-8 με την αναφορά των τριών μαρτύρων είναι προσθήκη (νόθο), πλην όμως «**διατηρείται κατά την γνώμην της Ιεράς Συνόδου**» (Η Καινή Διαθήκη: Εν Κωνσταντινουπόλει, εκ του Πατριαρχικού τυπογραφείου 1912, σελίς ζ'). Τέλος, στο 8ο κεφάλαιο, που ασχολούμαστε με το θέμα αυτό, αναγράφονται λεπτομέρειες σε ποιες εκδόσεις της Καινής Διαθήκης η **Ελληνική Βιβλική Εταιρεία** έχει συμπεριλάβει ή όχι το επίμαχο άρθρο.

Σύμφωνα με τους κριτικούς επιστήμονες των κειμένων της Καινής Διαθήκης, το εν λόγω πρόσθετο εδάφιο βρέθηκε για πρώτη φορά σε Ελληνικό χειρόγραφο του έτους **635 μ.Χ.**, αλλά δεν ήταν γραμμένο μέσα στο κείμενο, ήταν γραμμένο με φιλάγραμμα, δίπλα στο περιθώριο της σελίδας, γεγονός που σημαίνει ότι **κάποιος το πρόσθεσε αργότερα**, όπως και αποδείχτηκε από τους κριτικούς των κειμένων της Καινής Διαθήκης.

2. Ίσως κάποιος να αναρωτηθεί γιατί παρατίθενται τόσο πολλά στοιχεία για την αυθεντικότητα ή μη των εδαφίων Α' Ιωάννου Ε/5:6-7, όταν σήμερα κανείς δεν αμφισβητεί την αξιοπιστία των γραπτών μαρτυριών ότι η προσθήκη των 3 μαρτύρων στον ουρανό (Πατήρ, Λόγος και άγιον Πνεύμα) είναι μεταγενέστερη και ότι δεν υπάρχει στο πρωτότυπο Ελληνικό κείμενο. Ο λόγος, όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενα κεφάλαια, είναι ότι η παρούσα μελέτη αποσκοπεί να αποτελέσει μια αξιόπιστη και αντικειμενική πηγή πληροφοριών για την ιστορική επικράτηση του συνταχθέντος κειμένου του **«Συμβόλου της Πίστewος»**, ώστε ο αναγνώστης στο τέλος να εξάγει τα δικά του ασφαλή συμπεράσματα, καθόσον στην παρούσα μελέτη παρουσιάζονται και τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία των εξεταζομένων περιπτώσεων.

Εκείνο που επίσης πρέπει να παρατηρήσουμε είναι το εξής: Στο επίμαχο κείμενο, όπως αναφέρεται στις περισσότερες μεταφράσεις παρουσιάζονται 3 μάρτυρες στον ΟΥΡΑΝΟ (=Πατήρ - Λόγος - άγιο Πνεύμα) και 3 μάρτυρες στη ΓΗ (=Πνεύμα - Ύδωρ - Αίμα): **«Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τω ΟΥΡΑΝΩ, ο Πατήρ, ο Λόγος, και το άγιον Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν. Και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη ΓΗ, το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα».**

Εάν υποθέσουμε ότι το εδάφιο αυτό είναι το αυθεντικό, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε με απολυτότητα ότι οι 3 μάρτυρες στον ουρανό είναι 3 πρόσωπα μέσα στη θεότητα, γιατί η άποψη αυτή **δεν έρχεται** σε καμιά αντιστοιχία, ή παραλληλισμό, ή τυπολογία με τους 3 μάρτυρες στη γη, που πολύ καλά γνωρίζουμε ότι οι δύο από αυτούς (νερό και αίμα) **δεν είναι** πρόσωπα.

Άρα στην υποθετική αυτή περίπτωση, κάποια άλλη θα έπρεπε να ήταν η ερμηνεία. Η Γραφή λέγει ότι ο Λόγος είναι η έκφραση και η φανέρωση του Πατέρα στη γη: **«Ο Λόγος σαρκά εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»**, είναι ο άνθρωπος Χριστός Ιησούς μέσα στον οποίο κατοικεί **«παν το πλήρωμα»** της θεότητας, που είναι το Πνεύμα του Πατέρα. **Το συμπέρασμα** είναι ότι δεν μπορούμε να στηρίξουμε οποιαδήποτε δογματική θέση σε ένα εδάφιο που αποδεδειγμένα είναι νόθο και αμφίβολης προέλευσης.

5° επιχείρημα

Ο ΛΟΓΟΣ ΗΤΑΝ «ΠΑΡΑ ΤΩ ΘΕΩ»

Ιωάννης, κεφ. Α/1, εδάφια 1 & 14

{Κείμενο μετάφρασης Ν.Βάμβα}

«1. *Εν αρχή ήτο ο Λόγος, και ο Λόγος ήτο ΠΑΡΑ τω Θεώ, και Θεός ήτο ο Λόγος14. Και ο Λόγος έγεινε σαρξ και ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξύ ημών...»*

{Αρχαίο Ελληνικό κείμενο - πρωτότυπο}

«1. *Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος(14) Και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν.....»*

1. Τα παραπάνω εδάφια από το Ευαγγέλιο του Ιωάννη, όπως έχουν διατυπωθεί λάθος στο κείμενο της μετάφρασης του Νεόφ. Βάμβα, αποτελούν ένα ακόμα επιχείρημα για την εδραίωση της διδασκαλίας της αγίας Τριάδας. Το πρωτότυπο αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει ότι ο ΛΟΓΟΣ ήταν **«ΠΡΟΣ τον Θεόν»**, ενώ ο Βάμβας ερμηνεύει ότι ο ΛΟΓΟΣ ήταν **«ΠΑΡΑ τω Θεώ»**. Υπάρχει μεγάλη και σαφής διαφορά στην Ελληνική γραμματική, αλλά και στο συντακτικό μεταξύ των λέξεων «παρά» και «προς». Η μετάφραση του «παρά» είναι «πλησίον, δίπλα». Το «προς» δείχνει κατεύθυνση, και συνήθως έχει την έννοια του **«μέσα»**.

Υπάρχουν και περιπτώσεις στο αρχαίο κείμενο στις οποίες το **«παρά»**, όταν συντάσσεται **με γενική** («παρά του..») έχει και τη μεταφορική έννοια του **«από»**, όπως για παράδειγμα στο Ιωάννης ΙΕ/15:26, όπου αναφέρεται **«...το Πνεύμα της Αληθείας το οποίον εκπορεύεται ΠΑΡΑ του Πατρός»**, βγαίνει δηλαδή έξω ΑΠΟ (όχι ΔΙΠΛΑ) τον Πατέρα.

Στην κατά γράμμα ερμηνεία «ΛΟΓΟΣ» σημαίνει «ΕΚΦΡΑΣΗ» και ο **έναρθρος λόγος** του κάθε ανθρώπου είναι η **έκφραση της καρδιάς του**, η εξωτερίκευση δηλαδή του εσωτερικού του κόσμου. Άρα ο ΛΟΓΟΣ που βγαίνει μέσα από τον κάθε άνθρωπο είναι αναπόσπαστο κομμάτι του εαυτού του και η ομιλία (η χροιά, ο τόνος της, κλπ), αποτελεί το ιδιαίτερο χαρακτηρι-

στικό του κάθε ανθρώπου. Δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση ΝΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΕΙ ο «λόγος» του ανθρώπου από τον «ίδιο» τον άνθρωπο. Ότι γίνεται στον φυσικό τομέα, το ίδιο γίνεται και στον πνευματικό τομέα. Ο Θεός έχει δημιουργήσει τον κόσμο (υλικό, φυτικό και ζωικό βασίλειο) με τέτοια λεπτομέρεια και σοφία, ώστε να διδασκόμαστε από τη δημιουργία Του. Ο λόγος είναι ΜΕΣΑ στον άνθρωπο και όχι ΠΑΡΑ (πλησίον) που αναφέρεται στο εδάφιο Ιωάννης Α/1:1 στη λάθος μετάφραση του Ν.Βάμβα.

Ο Ιησούς, ως Λόγος του Πατέρα δεν ήταν «ΠΑΡΑ τω Θεώ», δεν ήταν δηλαδή ΠΛΗΣΙΟΝ, ΔΙΠΛΑ, ΚΟΝΤΑ στον Πατέρα, αλλά όπως ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού, η Βίβλος, μας λέγει ήταν «ΠΡΟΣ τον Θεόν», δηλαδή ΜΕΣΑ στον Πατέρα. Άρα ο ΙΗΣΟΥΣ είναι ΕΚΦΡΑΣΗ του Πατέρα προς τον άνθρωπο, είναι ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα προς τον άνθρωπο και ο Λόγος του Πατέρα έλαβε «σάρκα». Αυτό μας το λέγει πάλι ο Ιωάννης στο Ευαγγέλιό του «...και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν....» (εδάφιο Α:14, αρχαίο κείμενο). Ο Λόγος του Πατέρα Θεού, που είναι η έκφραση του Πατέρα έγινε σαρξ και «...ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν», δηλαδή έστησε τη σκηνή Του μέσα μας. Η μετάφραση του Ν.Βάμβα πάλι εδώ είναι λάθος, αναγράφει «..Και ο Λόγος έγινε σαρξ και ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξύ ημών». Δεν αναφέρει «ΕΣΚΗΝΩΣΕ μέσα μας» («εν ημίν»), όπως λέγει το αρχαίο κείμενο, αλλά «ΚΑΤΟΙΚΗΣΕ ανάμεσά μας» («μεταξύ ημών»). Ο Ιησούς Χριστός πράγματι όταν γεννήθηκε από την Μαρία κατοίκησε και περπάτησε ανάμεσα στους ομοεθνείς Του, αλλά εδώ η Βίβλος αναφέρει ότι ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα, ο οποίος έγινε ΣΑΡΞ κατοικεί ΜΕΣΑ ΜΑΣ και όχι ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ και αυτό γίνεται με το βάπτισμα του αγίου Πνεύματος του Θεού: «Εν ΕΚΕΙΝΗ ΤΗ ΗΜΕΡΑ σεις θέλετε γνωρίσει, ότι Εγώ είμαι εν τω Πατρί μου και σεις εν Εμοί και Εγώ εν υμίν» (Ιωάννης ΙΔ/14:20). Τα εξηγεί πολύ καθαρά ο Ιησούς, «Εγώ θα είμαι ΜΕΣΑ στον Πατέρα», «εσείς θα είστε ΜΕΣΑ σε Μένα» και «Εγώ θα είμαι ΜΕΣΑ σε εσάς».

2. Ίσως εύλογα ρωτήσει κάποιος: Αφού ο Ιησούς, ως Λόγος, ήταν ΜΕΣΑ στον Θεό (προς τον Θεό) και όχι «παρά...», θα πρέπει

και ο Ίδιος αναφερόμενος στην προϋπαρξή Του αυτό να το αναφέρει με **σαφήνεια**. Υπάρχουν τέτοιες σαφείς αναφορές μέσα στον Λόγο Του Θεού; Ο Ιησούς Χριστός μιλώντας για τη θεία προέλευσή Του αναφέρει ότι **«ΕΞΗΛΘΕ από τον Θεόν»**. Δεν χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη γραμματική ερμηνεία εδώ για το ρήμα **«ΕΞ-ΕΡΧΟΜΑΙ»**, το οποίο σημαίνει «έρχομαι ΕΞΩ», ή πιο απλά «βγαίνω ΕΞΩ».

- «...Λιότι Εγώ ΕΚ του Θεού ΕΞΗΛΘΟΝ και έρχομαι· επειδή δεν ήλθον απ' εμαυτού, αλλ' Εκείνος με απέστειλε» (Ιωάννης Η/8:42).
- «...Εξεύρων ο Ιησούς ότι πάντα έδωκεν εις αυτόν ο Πατήρ εις τας χείρας, και ότι ΑΠΟ του Θεού ΕΞΗΛΘΕ και ΠΡΟΣ τον Θεόν υπάγει...» (Ιωάννης ΙΓ/13:3).

Ο Ιησούς σε άλλη περίπτωση αναφέρει ότι *«ουδείς είδε ποτέ τον Θεόν· ο μονογενής Υιός, ο ών εις τον κόλπον του Πατρός, εκείνος εφάνέρωσεν Αυτόν»* (Ιωάννης Α/1:18). Γνωρίζουμε ότι μέσα στον «κόλπο της γυναίκας» υπάρχει ΖΩΗ όταν αυτή μένει έγκυος και η ζωή αυτή είναι ΜΕΣΑ της, δεν είναι ΔΙΠΛΑ της («παρά»). Ο Ιησούς ήταν ΜΕΣΑ στον κόλπο του Πατέρα και αναφέρει ο Παύλος πως *«...ότε όμως ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ΕΞ - ΑΠΕΣΤΕΙΛΕΝ ο Θεός τον Υιόν αυτού, ο οποίος εγεννήθη εκ γυναικός και υπετάγη εις τον νόμον»* (Γαλάτες Δ/4:4), δηλαδή Τον έστειλε ΕΞΩ, που σημαίνει ότι πριν κάπου ήταν ΜΕΣΑ.

Ο Ματθαίος αναφέρει στο Ευαγγέλιό του: *«Του δε Ιησού Χριστού η γέννησις ούτως ήτο. Αφού ηρραβωνίσθη η μήτηρ αυτού Μαρία μετά του Ιωσήφ, ΠΡΙΝ συνέλθωσιν, ευρέθη εν γαστρί έχουσα ΕΚ Πνεύματος αγίου..... Ιδού, η παρθένος θέλει συλλάβει και θέλει γεννήσει υιόν, και θέλουσι καλέσει το όνομα αυτού Εμμανουήλ, το οποίον μεθερμηνευόμενον είναι, Μεθ' ημών ο Θεός»* (Ματθαίος Α/1: 18,23). Η Βίβλος αναφέρει ότι η Μαριάμ συνέλαβε *«ΕΚ Πνεύματος αγίου..»*, όχι *«ΔΙΑ Πνεύματος αγίου»*, που σημαίνει ότι ο **γεννήτωρ** ήταν ο Πατέρας, ο Ελοχίμ, ο οποίος είναι Πνεύμα.

Έχουμε εξηγήσει τη σχέση ανάμεσα στο **«ΕμμανουΗΛ»**, και στο **«Ελοχίμ»**. Σύμφωνα με την ερμηνεία της ίδιας της Γραφής **«ΕμμανουΗΛ»** σημαίνει **«ο ΗΛ (=Θεός) μεθ' ημών»**. ΗΛ (ή ΕΛ) είναι ο ενικός αριθμός του ΕΛΟΧΙΜ και όλοι γνωρίζουμε ότι

ΕΛΟΧΙΜ είναι ο ΘΕΟΣ της Παλαιάς Διαθήκης, άρα η Βίβλος μας λέγει ότι το παιδί που θα γεννηθεί θα είναι «Ο ΕΛΟΧΙΜ ΜΑΖΙ ΜΑΣ», ο Ιησούς δηλαδή είναι Ο ΛΟΓΟΣ του ΕΛΟΧΙΜ μαζί μας. Ενώ η ερμηνεία του εδαφίου αυτού είναι πάρα πολύ εύκολη, επειδή το «ΗΛ», μεταφράζεται (και σωστά) ως «ΘΕΟΣ», πολλοί ερμηνευτές δεν συνειδητοποιούν ότι η λέξη «ΘΕΟΣ» αναφέρεται στον «ΕΛΟΧΙΜ» της Παλαιάς Διαθήκης. Το όνομα, μας προσδιορίζει και την θεία προέλευση του Κυρίου Ιησού, όπως συμβαίνει και με όλα τα ονόματα που έχουν την κατάληξη «ΗΛ», για παράδειγμα «Μιχα**ΗΛ**» (ποιος είναι όμοιος με τον ΗΛ), «Δανι**ΗΛ**» (ο ΗΛ είναι κριτής μου), κλπ.

Την ίδια ακριβώς ερμηνεία έχουν και τα λόγια αγγέλου προς την Μαριάμ: «...*Και ιδού, θέλεις συλλάβει εν γαστρί και θέλεις γεννήσει υιόν και θέλεις καλέσει το όνομα αυτού ΙΗΣΟΥΝ*» (Λουκάς Α/1:31). «ΙΗΣΟΥΣ» είναι σύνθετη λέξη, αποτελείται από το «ΓΙΑ» (σύντμηση του ΓΙΑΧΒΕ) και το «ΟΣΗΑ» (=σωτήρας), που σημαίνει «Ο ΓΙΑΧΒΕ ΕΙΝΑΙ ΣΩΤΗΡΑΣ» και όλοι γνωρίζουμε ότι «ΓΙΑΧΒΕ» είναι ο ΘΕΟΣ (Ελοχίμ) της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Θεός του Ισραήλ, ο Γιαχβε, φανερώθηκε «εν Υιώ» για να μπορέσουμε να Τον γνωρίσουμε, να Τον ψηλαφίσουμε και για να δούμε τη δόξα Του. Ο Ιησούς είπε «*Όποιος είδεν ΕΜΕ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ, Εγώ και ο Πατήρ “εν” είμεθα*» (Ιωάννης ΙΔ/14:9) και όταν είπε τα λόγια αυτά οι Ιουδαίοι θέλησαν να Τον λιθοβολήσουν, γιατί **ταύτιζε** τον εαυτόν Του (ως άνθρωπος) με τον Πατέρα (βλ. Ιωάννης Ι΄/10:29-33). Ο Ιησούς είναι η **ορατή** εικόνα του Θεού του **αοράτου** (Κολοσσαείς Α/1:15), είναι ο **τύπος** από το **αντίτυπο**, είναι «*το ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ (=η ακτινοβολία) της δόξης και ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ της υποστάσεως Αυτού (του Πατέρα)...*» (Εβραίους Α/1:3).

«*Και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν ΕΝ ΗΜΙΝ....*» (Ιωάννης Α/1:14 - αρχαίο κείμενο). Το εδάφιο αυτό, ήδη το εξηγήσαμε, προσθέτουμε εδώ για επιβεβαίωση και συμμαρτυρία και τα λόγια του απ. Παύλου: «*...Και ανατιρρήτως το ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ είναι μέγα· ο Θεός εφανέρωθη ΕΝ ΣΑΡΚΙ...*» (Α΄

Τιμόθεου Γ/3:16). Αναφερόμενος ο Παύλος στο προηγούμενο εδάφιο 15 για τον Θεό, αναφέρεται στον Πατέρα. Άρα στο επόμενο 16 εδάφιο, το οποίο αναφέρει ο **«ΘΕΟΣ εμφανερώθη ΕΝ ΣΑΡΚΙ»**, δεν είναι ότι ο ΠΑΤΕΡΑΣ φανερώθηκε στη σάρκα, αλλά ότι ο Λόγος του Πατέρα **«σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»**. Γι' αυτό όταν ο Φίλιππος είπε στον Ιησού Χριστό «δείξε μας τον Πατέρα», Αυτός απάντησε: **«Όποιος είδεν ΕΜΕ είδε τον ΠΑΤΕΡΑ και πως εσύ λέγεις, Δείξον εις ημάς τον Πατέρα; Δεν πιστεύεις ότι Εγώ είμαι εν τω Πατρί και ο Πατήρ είναι εν Εμοί;»**.

Ο Λόγος του Πατέρα εξήλθε και **«σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»**. Ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα «ενσαρκώθηκε» και είναι λάθος η έκφραση ότι ενσαρκώθηκε ο ΙΗΣΟΥΣ. Ο Υιός **γεννήθηκε** από τον Πατέρα και **χρίστηκε** από τον Πατέρα, ο οποίος Πατέρας κατοικεί μέσα στον Υιό **χωρίς μέτρο** και αυτό είναι το μυστήριο της ευσεβείας. Δηλαδή πως ο παντοδύναμος Θεός, που πληροί το σύμπαν, τους ουρανοί των ουρανών, κατοίκησε χωρίς μέτρο μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού.

Το συμπέρασμα λοιπόν είναι ότι ο Ιησούς ως ο ΛΟΓΟΣ του Πατέρα ήταν «προς» (μέσα) στον Θεό, μέσα στον «κόλπο» Του, γι' αυτό και ο Ιωάννης αρχίζει το Ευαγγέλιό του: **«Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος.....και ο ΛΟΓΟΣ σαρξ εγένετο και ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν....»**. Είναι αυθαίρετο και παράλογο να στηρίζουμε δογματικές θέσεις σε εδάφια που έχουν μεταφραστεί λάθος και έχει διαστρεβλωθεί η θεόπνευστη έννοιά τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το παραπάνω θέμα που εξετάζουμε, εάν ο Ιησούς ήταν «ΠΑΡΑ» ή «ΠΡΟΣ» τον Θεό, έχουμε αναφερθεί με λεπτομέρειες στις σελίδες **115 - 117** (Κεφάλαιο **8ο**) και **173 - 176** (Κεφάλαιο **10ο**).

6° επιχείρημα

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ, ΠΡΙΝ ΓΙΝΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

{Κείμενο μετάφρασης Ν.Βάμβα}

«...Και τώρα δόξασόν με Σν, Πάτερ, πλησίον Σου με την ΔΟΞΑΝ, την οποίαν είχαν παρά Σοι πριν γείνη ο κόσμος» (Ιωάννης ΙΖ/17:5)

{Αρχαίο Ελληνικό κείμενο - πρωτότυπο}

«...Και νυν δόξασόν με Σν Πάτερ παρά Σεαυτώ, τη δόξη ή (=την οποία) είχαν προ του τον κόσμον είναι παρά Σοι» (Ιωάννης ΙΖ/17:5)

1. Τα παραπάνω λόγια του Ιησού, στο κείμενο της μετάφρασης του Ν.Βάμβα, αποτελούν ένα από τα πιο ισχυρά επιχειρήματα υπέρ της τριαδικότητας του Θεού και μάλιστα όπως ακριβώς έχει αποδοθεί συντακτικώς, αποτελεί ίσως την πιο περίτρανη απόδειξη της προϋπαρξης του "Θεού Υιού" και κατά συνέπεια ότι υπάρχουν πολλά πρόσωπα μέσα στη θεότητα. Η μεγάλη πλειοψηφία των τριαδικών πιστών, που χρησιμοποιούν το παραπάνω εδάφιο ως επιχείρημα, το χρησιμοποιούν συνήθως καλοπροαίρετα, καθόσον **αγνοούν παντελώς το αρχαίο κείμενο**, όταν όμως ανακαλύψουν ποια είναι η πραγματικότητα, ανατρέπονται όλα τα επιχειρήματά τους στα οποία στηρίζονταν μέχρι τώρα.

Ο Βάμβα στο κείμενό του γράφει: «...Και τώρα δόξασόν με συ, Πάτερ, πλησίον σου με την ΔΟΞΑΝ, την οποίαν είχαν παρά Σοι πριν γείνη ο κόσμος». Εδώ αναφέρεται πολύ καθαρά ότι ο Ιησούς ήταν «δίπλα» στον Πατέρα (**«παρά Σοι»**), πριν γίνει ο κόσμος. Λέγει δηλαδή στον Πατέρα **«δόξασέ με Εσύ, με τη δόξα την οποία είχα ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΟΥ (=παρά Σοι) πριν γίνει ο κόσμος»**.

Το εδάφιο αυτό, όπως είναι μεταφρασμένο, διαστρεβλώνει τελείως το μήνυμα που αναφέρεται στο θεόπνευστο αρχαίο κείμενο, το οποίο λέγει: **«Και νυν δόξασόν με Σν Πάτερ παρά σεαυτώ, τη δόξη ή (=την οποία) είχαν προ του τον κόσμον είναι παρά Σοι»**. Το «παρά Σοι» αλλάζοντας συντακτική θέση, αλλάζει ριζικά το νόημα του εδαφίου. Στη μετάφραση του Βάμβα ο Ιησούς λέγει **«με τη δόξα την οποία είχα ΠΛΗΣΙΟΝ Σου πριν γίνει ο κόσμος»**, όπου το «πλησίον Σου» έχει άμεση σχέση με τον ίδιο τον Ιησού, ότι ήταν δηλα-

δή «δίπλα» στον Πατέρα («παρά τω Πατρί»), ενώ στο αρχαίο κείμενο ο Ιησούς λέγει «**με τη δόξα που είχα, πριν να είναι ο ΚΟΣΜΟΣ πλησίον Σου**», όπου φαίνεται καθαρά πως το «πλησίον Σου» (=παρά Σοι) έχει άμεση σχέση με τον ΚΟΣΜΟ και όχι με τον Ιησού, ως Λόγο του Πατέρα.

Ίσως ρωτήσει κάποιος «Ποια δόξα είχε ο Ιησούς, πριν ακόμα ο Θεός να δημιουργήσει τον κόσμο, αφού ο Ιησούς ΔΕΝ είχε γεννηθεί, **γιατί** δεν είχε έρθει ακόμα το "πλήρωμα του χρόνου" σύμφωνα με το θείο σχέδιο;» Το έργο της σταυρικής θυσίας του Ιησού, ο Θεός το είχε **προγνωρίσει** και το είχε σχεδιάσει «**προ καταβολής κόσμου**» (βλ. Α' Πέτρου Α/1:18-19, Ρωμαίους Ις'/16:25-26, Πράξεις Β/2:23, Εφεσίους Γ/3:9-11), γι' αυτό βλέπουμε την Γραφή να μας φανερώνει τον Ιησού ως το «*Αρνίον το εσφαγμένον ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ κόσμου*» (Αποκάλυψη ΙΓ/13:8) και ότι «*έπρεπε πολλάκις να πάθη ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ κόσμου*» (Εβραίους Θ/9:26). Ο Ιησούς είχε **προγνωρισθεί** και **προορισθεί** για δόξα, όπως ακριβώς ο Θεός είχε **προγνωρίσει** «*προ καταβολής κόσμου*» και τη νύμφη εκκλησία Του (βλ. Εφεσίους Α/1:4, Κολοσσαείς Α/1:26, κλπ). Αυτή τη δόξα είχε ο Ιησούς «*προ του τον κόσμο είναι ΠΑΡΑ ΣΟΙ*».

2. Σύμφωνα με την τριαδική διδασκαλία, η οποία έχει ισχυρά ερείσματα στο κείμενο του Βάμβα, ο Ιησούς Χριστός ζητάει από τον Πατέρα να Τον δοξάσει με τη δόξα «**που είχε πλησίον Του**» πριν γίνει ο κόσμος. Η Βίβλος δεν αναφέρει για την προϋπαρξη του "Θεού Υιού" (τέτοιος όρος δεν υπάρχει στην Γραφή), αλλά αναφέρει για την προϋπαρξη του "Λόγου" του Θεού, που είναι τελείως διαφορετικό, όπως ήδη έχουμε σχολιάσει και ερμηνεύσει.

Ο Ιωάννης αρχίζει το Ευαγγέλιό του με τα λόγια: «*Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος. Ούτος ήν εν αρχή ΠΡΟΣ τον Θεόν...*» (Ιωάννης Α/1:1-2, αρχαίο κείμενο). Πιο κάτω στο εδάφιο 14 μιλάει δια την "δόξα" του Λόγου του Θεού: «*Και ο Λόγος έγινε σαρξ και "ΕΣΚΗΝΩΣΕΝ εν ημίν"* (αρχαίο), *και είδομεν την δόξαν Αυτού, δόξαν ως μονογενούς παρά του Πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας*». Εδώ ο Ιωάννης με τον θεόπνευστο τρόπο ερμηνεύει την προϋπαρξη του Ιησού, δεν τον

ονομάζει ούτε "Υιό", ή "Χριστό", ή "Ιησού", αλλά τον ονομάζει "Λόγο" και ο Λόγος ήταν **«προς τον Θεό, και Θεός ήταν ο Λόγος, αυτός ήταν στην αρχή προς τον Θεό»**. Εδώ ο Ιωάννης δεν αναφέρεται σε 2 πρόσωπα, αλλά στον ΕΝΑ Θεό που υπάρχει και στον Λόγο Του, **δεν ξεχωρίζει τον Θεό από τον Λόγο Του**, είναι σαν προσπαθούμε να αφαιρέσουμε από έναν άνθρωπο τον λόγο του, αυτό δεν γίνεται, γιατί ο λόγος του κάθε ανθρώπου είναι αναπόσπαστο μέρος της έκφρασής του.

Ο Ιωάννης μιλώντας για τον "Λόγο" του Πατέρα, λέγει ότι είδε τη δόξα του Λόγου **«δόξαν ως μονογενοῦς παρά του Πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας»** Η δόξα αυτή έχει να κάνει με τον αμαρτωλό άνθρωπο, ο οποίος είναι το αντικείμενο της αγάπης του Θεού Πατέρα και γι' αυτό γέννησε και έστειλε το Υιό Του, τον οποίο «προ καταβολής κόσμου» είχε προγνωρίσει και «προ καταβολής κόσμου» είχε προετοιμάσει το σχέδιο της σωτηρίας του ανθρώπου, το οποίο με λεπτομέρειες αναλύσαμε όταν εξετάσαμε τα εδάφια Γένεσις Α/1:26-27 **«Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημών, καθ' ομοίωσιν ημών...κλπ...»**

Συμπερασματικά, δεν μπορούμε να στηρίξουμε ένα δογματικό πιστεύω επάνω, **ή σε φράσεις** κειμένων, οι οποίες έχουν μεταφραστεί λάθος και αλλοιώνουν παντελώς το αρχικό νόημα του πρωτότυπου κειμένου της Καινής Διαθήκης, **ή σε φράσεις** κειμένων, οι οποίες έχουν προστεθεί εκ των υστέρων στο πρωτότυπο θεόπνευστο κείμενο. Άλλωστε μια τέτοια ενέργεια θεωρείται αντιθεοντολογική και αντιβαίνει σε κάθε ηθική αρχή που επιδιώκει την αλήθεια και μόνο την αλήθεια. Ήδη στο παρόν κεφάλαιο αναφέρθηκαν και εξετάστηκαν **3** τέτοιες περιπτώσεις, όπου στις 2 έχουμε **λάθος μετάφραση** και την 3η **προσθήκη κειμένου**, οι οποίες (σαν συνοπτική παρουσίαση) είναι οι ακόλουθες:

- **«Εν αρχή ήτο ο Λόγος, και ο Λόγος ήτο ΠΑΠΑ τω Θεώ, και Θεός ήτο ο ΛόγοςΚαι ο Λόγος έγινε σαρξ και ΚΑΤΩΚΗΣΕ μεταξύ ημών»** (Ιωάννης Α/1:1,14). Και στα 2 εδώ εδάφια έχουμε λάθος μετάφραση.
- **«Και τώρα δόξασόν με συ, Πάτερ, πλησίον σου με την ΔΟΞΑΝ,**

την οποίαν είχαν παρά Σοι πριν γείνη ο ΚΟΣΜΟΣ» (Ιωάννης ΙΖ /17:5). Εδώ έχουμε καταφανή αλλαγή της συντακτικής και γραμματικής σύνταξης. Το "παρά Σοι" συντάσσεται μετά τη λέξη ΚΟΣΜΟΣ (σωστό) και όχι μετά τη λέξη ΔΟΞΑΝ (λάθος).

- «**Διότι τρεις είναι οι μαρτυρούντες (εν τω ΟΥΡΑΝΩ, ο Πατήρ, ο Λόγος, και το άγιον Πνεύμα, και ούτοι οι τρεις είναι έν. Και τρεις είναι οι μαρτυρούντες εν τη ΓΗ), το Πνεύμα και το ύδωρ και το αίμα**». (Α' Ιωάννου Ε/5:7). Το κείμενο μέσα σε παρένθεση είναι μεταγενέστερη προσθήκη, καθόσον δεν υπάρχει στο πρωτότυπο θεόπνευστο αρχαίο κείμενο.

7° επιχείρημα

ΕΑΥΤΟΝ ΕΚΕΝΩΣΕ ΛΑΒΩΝ ΔΟΥΛΟΥ ΜΟΡΦΗΝ

«ΤΟ ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ» - Βλέπε Κεφάλαιο 9ο

{Κείμενο μετάφρασης Ν.Βάμβα}

«(5) Το αυτό δε φρόνημα έστω εν υμίν, το οποίον ήτο και εν τω Χριστώ Ιησού, (6) όστις εν μορφή Θεού υπάρχων, δεν ενόμισεν αρπαγήν το να είναι ίσα με τον Θεόν, (7) **ΑΛΛ' ΕΑΥΤΟΝ ΕΚΕΝΩΣΕ ΛΑΒΩΝ ΔΟΥΛΟΥ ΜΟΡΦΗΝ, γενόμενος** όμοιος με τους ανθρώπους, (8) και **ευρεθείς** κατά το σχήμα ως άνθρωπος, εταπείνωσεν εαυτόν **γενόμενος** υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού».

{Αρχαίο Ελληνικό κείμενο - πρωτότυπο}

«(5) Τούτο φρονείτε εν υμίν, ό και εν Χριστώ Ιησού, (6) ός εν μορφή Θεού υπάρχων ουχ αρπαγμόν ηγήσατο το είναι ίσα Θεώ, (7) αλλά εαυτόν εκένωσεν μορφήν δούλου **λαβών**, εν ομοιώματι ανθρώπων **γενόμενος**, και σχήματι **ευρεθείς** ως άνθρωπος, (8) εταπείνωσεν εαυτόν **γενόμενος** υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού» (Φιλιππησίους Β/2:5-8).

1. Τα παραπάνω λόγια του απόστολου Παύλου και ειδικά η φράση «*αλλ' εαυτόν εκένωσεν λαβών δούλου μορφήν*», έχουν γίνει σημείο αντιλεγόμενο και πολλών αντιπαραθέσεων μεταξύ των διαφόρων σχολιαστών και ερμηνευτών της Βίβλου. Οι ακολουθούντες την τριαδική διδασκαλία, **σε εκείνο που συμφωνούν** και δεν υπάρχει πεδίο διαφωνίας είναι ότι το Φιλιππησίους Β/2:5-8

είναι μια ισχυρή απόδειξη της προϋπαρξης του "Θεού Υιού" και κατά συνέπεια μια απόδειξη της ύπαρξης περισσοτέρων προσώπων μέσα στη θεότητα. **Σε εκείνο όμως που υπάρχει θεολογική διαφωνία** είναι, εάν ο Ιησούς, ως "προϋπάρχων Θεός", άφησε τη δόξα Του, άδειασε δηλαδή τον εαυτό Του από τη θεότητά Του στον ουρανό και μετά ήρθε στη Γη, ή άδειασε τον εαυτό Του από τη δόξα Του ενώ ήταν εδώ στη Γη. Ποια από τις 2 απόψεις είναι η σωστή; Συγκριτικά, την τελευταία άποψη, ότι ο Ιησούς άδειασε τον εαυτό Του εδώ στη Γη, την ακολουθούν πολλοί λίγοι τριαδικοί, καθόσον δίνουν μεγάλη έμφαση στο γεγονός ότι ο Ιησούς κατά την επίγεια διακονία Του αποτέλεσε παράδειγμα προς μίμηση για να έχει ο πιστός ταπεινό φρόνημα, γι' αυτό και ο Παύλος, προτρέποντας τους πιστούς της εκκλησίας των Φιλιππών, αρχίζει με τα λόγια **«το ίδιο φρόνημα ας είναι και σε σας, το οποίο ήταν και στον Ιησού....»** και τελειώνει ότι ο Ιησούς ως άνθρωπος **«...ταπείνωσε τον εαυτό Του και έγινε υπήκοος μέχρι θανάτου σταυρικού».**

Αντίθετα, οι ακολουθούντες τη μονοθεϊστική διδασκαλία, μη δεχόμενοι την προϋπαρξη του 2ου προσώπου της αγίας Τριάδας, ως «Θεού Υιού», αλλά δεχόμενοι ότι ο Ιησούς προϋπήρχε ως ο «Λόγος του Πατέρα» μέσα σ' Αυτόν, σύμφωνα με τα λόγια του Ιωάννη **«*Εν αρχή ήν (=ήτο) ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος*»**, ισχυρίζονται ότι τα λόγια του Παύλου στα εδάφια αυτά έχουν εφαρμογή μόνο κατά την επίγεια διακονία του Ιησού Χριστού. Άλλωστε, το να αφήσει τη δόξα Του στο ουρανό και να έρθει στη Γη καταρρίπτεται και η τριαδική άποψη, καθόσον η αγία Τριάδα «*διαιρέθηκε*», ενώ σύμφωνα με το Σύμβολο της Πίστεως και τα 3 πρόσωπα της αγίας Τριάδας είναι **«συμπροσκυνούμενα και συνδοξαζόμενα»**, στα δε λειτουργικά βιβλία της κατεστημένης Ορθοδόξου εκκλησίας, η οποία είχε λάβει μέρος στην Σύνοδο της Νίκαιας (ως Ανατολική Ρωμαϊκή εκκλησία) και η οποία στο θέμα αυτό μαζί τους ταυτίζονται πολλές ομάδες και κινήσεις αναγεννημένων πιστών, ορίζεται με σαφήνεια ότι η αγία Τριάδα είναι «ομοούσια και αδιαίρετη».

Εδώ οι αναγεννημένοι τριαδικοί πιστοί, όλων των ομολο-

γιών (Ευαγγελικοί, Πεντηκοστιανοί, κλπ), ίσως να ισχυριστούν ότι είναι λάθος να τους ταυτίζουμε δογματικά με την Ορθόδοξη εκκλησία, καθόσον, είναι γνωστό ότι δογματικά έχουν απορρίψει το ιερατείο, την απόδοση λατρείας και προσκύνησης σε αγίους, εικόνες, λείψανα και ιερά κειμήλια, έχουν απορρίψει τις τελετές και γενικά ότι δεν υπάρχουν κοινά λατρευτικά σημεία προσέγγισης. Αυτός ο ισχυρισμός τους είναι πράγματι αληθής, αλλά μόνο **κατά ένα μέρος**, γιατί υπάρχουν 2 ακόμα θέματα που έχουν ταυτισθεί με την επίσημη Ορθόδοξη εκκλησία, στο ένα καθ' ολοκληρία "δογματικά" και στο άλλο ως το ονομάσουμε "κοινωνικά".

(α) ΔΟΓΜΑΤΙΚΑ, έχουν ταυτιστεί πλήρως με την κατεστημένη Ελλαδική εκκλησία στο τριαδικό δόγμα. Ότι πιστεύει και διακηρύττει η Ορθόδοξη εκκλησία για την «αγία Τριάδα», το ίδιο ακριβώς πιστεύουν και διακηρύττουν οι αναγεννημένοι τριαδικοί πιστοί. Πίστη σε 3 θεία πρόσωπα, αιώνια, προϋπάρχοντα, παντοδύναμα, ομοούσια, αδιαίρετα, συμπροσκυνούμενα. Κατά συνέπεια, στο θέμα που εξετάζουμε, **κοινή είναι η παραδοχή** της Ορθόδοξης εκκλησίας και των διαφόρων ομολογιών της Διαμαρτυρόμενης κίνησης στη χώρα μας **για την προϋπαρξη του "Θεού Υιού"**, ότι άδειασε τον εαυτόν Του από τη θεότητά Του ενώ ήταν στον ουρανό, σύμφωνα με την ερμηνεία την οποία οι ίδιοι δίνουν στα εδάφια Φιλιππησίους Β/2:5-8, αφήνοντας ένα μεγάλο δογματικό κενό, για το πως «διαιρέθηκε» η Τριάδα, αφού επίσημα διακηρύττουν ότι είναι «αδιαίρετη».

Η πίστη σε μια «αδιαίρετη Τριάδα» είναι βαθιά ριζωμένη σε όλους τους οπαδούς του Συμβόλου της Πίστεως και αυτό εκφράζεται σε όλα τα επίπεδα, όχι μόνο της θρησκευτικής ζωής, αλλά και της κοινωνικής, πολιτικής, κλπ. ζωής. Στο άρθρο 3 παρ.1 του ισχύοντος Συντάγματος της Ελλάδας γράφει: «**Η επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού....**». Στο άρθρο 59, παρ. 1 αναφέρεται ο επίσημος θρησκευτικός όρκος που δίνει η πολιτειακή ηγεσία (βουλευτές, κλπ) και που είναι ο εξής: «**Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοουσίας και Αδιαίρετης Τριάδας να είμαι πιστός στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα**

και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου». Μία ακόμα ισχυρή απόδειξη για το πως οι αρχαίες τριαδικές θεότητες, εξακολουθούν να κυριαρχούν και σήμερα σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής μας, με το θρησκευτικό μανδύα ενός μοντέρνου Χριστιανισμού.

(β) ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ, οι αναγεννημένοι πιστοί της χώρας μας, έχουν ταυτιστεί με την κατεστημένη Ορθόδοξη εκκλησία και έχουν αφομοιωθεί πλήρως από το σύστημά της, όσον αφορά την αποδοχή των αρχαίων εορταστικών εκδηλώσεων, που σήμερα βρίσκονται κάτω από διάφορες ονομασίες. Πλήρης ταύτισης μεταξύ Ορθοδόξων και αναγεννημένων πιστών των διαφόρων ομολογιών, υπάρχει στον τρόπο εορτασμού της **ονομαστικής εορτής** τους, όπου η ημέρα είναι αφιερωμένη σε κάποιον "άγιο" της Ορθοδοξίας, στον οποίο η Ορθόδοξη εκκλησία αποδίδει θεία λατρεία και προσκύνηση και δέχεται ότι μεσιτεύει υπέρ των "πιστών".

Η συντριπτικά μεγάλη πλειοψηφία των αναγεννημένων πιστών (ελάχιστες είναι οι εξαιρέσεις) κατά την ημέρα της ονομαστικής τους (Ορθόδοξης) εορτής, εφαρμόζουν ότι και οι μη αναγεννημένοι, όπως είναι οι κοινωνικές ή οικογενειακές συγκεντρώσεις, τα γλέντια, οι δεξιώσεις, κλπ. Σε αρκετές περιπτώσεις έχουν δεθεί, τόσο ολοκληρωτικά με τις εορτές αυτές, που φθάνουν σε σημείο να "παρεξηγούνται" πολύ άσχημα εάν κάποιος αδελφός εν Χριστώ δεν τους πάρει τηλέφωνο να τους ευχηθεί **"χρόνια πολλά"**. Οι πιστοί πρέπει να χρησιμοποιούν τις εορτές αυτές σαν μια θαυμάσια ευκαιρία για να εξαγγείλουν το μήνυμα της σωτηρίας του Ιησού στον πλησίον τους. Όταν μας εύχομαι για την εορτή μας, με ευγένεια τους ευχαριστούμε, αλλά όταν μας ερωτούν για το **"πως θα το γιορτάσουμε"** μπορούμε να τους πούμε τι λέγει ο Λόγος του Θεού για το θέμα αυτό.

Φυσικά δεν είναι μόνο οι ονομαστικές εορτές, αλλά είναι και όλες οι μεγάλες εορταστικές εκδηλώσεις (Χριστούγεννα, Πάσχα, Απόκριες, Πρωτομαγιά, κλπ), όπου πολλοί αναγεννημένοι πιστοί έχουν αφομοιωθεί τόσο πολύ από το σύστημα του άρχοντα του κόσμου τούτου, που δεν ξεχωρίζουν σε τίποτα από τους "μη πι-

στους" (ή "κοσμικούς", όπως τους αποκαλούν). Τέτοιες περιπτώσεις έχουμε για παράδειγμα: Ο στολισμός του **Χριστουγεννιάτικου δένδρου**, του οποίου ο στολισμός έχει γίνει πλέον "ιεροτελεστία" και στην κορυφή του συνήθως υπάρχει και η μασονική (σατανική) πεντάλφα, που υποτίθεται είναι το αστέρι το οποίο οδήγησε τους σοφούς της Ανατολής για να προσκυνήσουν τον μικρό Χριστό. Ή η μεγάλη αγάπη για **τις φιγούρες του Αϊ-Βασίλη**, ο οποίος αντιπροσωπεύει το "πνεύμα" των Χριστουγέννων και φυσικά όταν λέμε "πνεύμα", εννοούμε το πονηρό πνεύμα που κρύβεται πίσω από την καλοκάγαθη και καλοσυνάτη μορφή του ευτραφή κοκκινοφορεμένου χοντρούλη που έχει στην πλάτη του πάντα μια σακούλα με "δώρα", μόνο που τα δώρα του εχθρού της ψυχής μας είναι να μας απομακρύνει από την αλήθεια και από τον αληθινό Θεό. Ή η **κοπή της βασιλόπιτας** και πολλά άλλα ειδωλολατρικά ήθη και έθιμα με τα οποία ο πιστός είναι δεμένος με το κοσμικό σύστημα της αρχαίας Βαβυλώνας.

Φυσικά, δεν είναι μόνο οι εορταστικές εκδηλώσεις που ο πιστός, έχει ταυτισθεί με το λατρευτικό σύστημα της κατεστημένης τριαδικής εκκλησίας, αλλά είναι και σε πολλές **προλήψεις**. Όλοι γνωρίζουμε πιστούς ανθρώπους στο περιβάλλον μας οι οποίοι είναι "προληπτικοί" και μόλις ειπωθεί κάτι κακό, ή λένουν τη φράση "φτου - φτου", ή κτυπούν "ξύλο" (κούφια η ώρα που το ακούει), ή σηκώνονται όρθιοι και κάνουν κύκλους γύρω από τον εαυτό τους, ή γυρίζουν τα ρούχα τους ανάποδα για να μην τους πιάνει το "κακό" μάτι, ή θέλουν να τους κάνουν ποδαρικό με το δεξί πόδι και ο κατάλογος δεν τελειώνει. Έχω συναντήσει στη ζωή μου και περίπτωση, όπου γυναίκα πιστή, την οποία στο περιβάλλον της, την θεωρούσαν πνευματικά ώριμη να κάνει "ξεμάτιασμα" σε άλλη πιστή, κατά τα πρότυπα των Ορθοδόξων πιστών.

Ίσως κάποιος αναγνώστης να νομίζει ότι έχουμε ξεφύγει από το θέμα μας που είναι τα λόγια του Παύλου η φράση «**αλλ' εαυτόν εκένωσεν λαβών δούλου μορφήν**». Αντίθετα, τα γραφόμενα μας έχουν άμεση σχέση και συνάρτηση με την αναβίωση των αρχαίων λατρειών και ιδιαίτερα των τριαδικών ειδωλολατρικών θεοτήτων, καθόσον η διδασκαλία της "αγίας Τριάδας" προϋποθέτει

έναν **προϋπάρχοντα** "Θεό Υιό", όπου εδώ κατά βάση εξετάζουμε, εάν άφησε την θεότητα Του, πριν γεννηθεί ή μετά.

2. Από το ρήμα το οποίο χρησιμοποιεί ο Παύλος *«εαυτόν ΕΚΕΝΩΣΕ»*, ονομάστηκε η άποψη αυτή **«ΚΕΝΩΤΙΚΗ»**, δηλαδή ότι ο Ιησούς, πριν γεννηθεί ως άνθρωπος, ενώ βρισκόταν στον ουρανό **«ΑΔΕΙΑΣΕ τον εαυτό Του»** από τη θεότητα Του και έλαβε «μορφή δούλου», έλαβε ανθρώπινη μορφή: **«ΕΑΥΤΟΝ ΚΕΝΩΣΕ ΛΑΒΩΝ ΔΟΥΛΟΥ ΜΟΡΦΗΝ»**. Η τριαδική αυτή ερμηνεία, την οποία δίνουν οι υποστηρικτές της, είναι καθαρά επιφανειακή και λανθασμένη, γιατί απλούστατα δεν γίνεται σωστή ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ και ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ανάλυση του εδαφίου, αφού αυτό είναι γραμμένο στην αρχαία Ελληνική γλώσσα: **«...ΑΛΛ' εαυτόν εκένωσεν μορφήν δούλου ΛΑΒΩΝ εν ομοιώματι ανθρώπων ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ και σχήματι ΕΥΡΕΘΕΙΣ ως άνθρωπος εταπείνωσεν εαυτόν»** (αρχαίο κείμενο). Η συντακτική ερμηνεία και ανάλυση του κειμένου, μας παραπέμπει αβίαστα ότι ο Ιησούς «εκένωσε» τον εαυτό Του, ενώ ήταν εδώ στη Γη, ως άνθρωπος και όχι ότι αυτό έγινε στον ουρανό «πριν γεννηθεί» και όταν ερμηνεύσουμε σωστά το αρχαίο θεόπνευστο κείμενο, η αλήθεια του κειμένου βγαίνει πλέον πασιφανής και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί.

Το κλειδί βρίσκεται στη σωστή μετάφραση των λέξεων, οι οποίες είναι **μετοχή** χρόνου ενεστώτα, δηλαδή των λέξεων *«λαβών, γενόμενος, ευρεθείς»*, οι οποίες μεταφράζονται σύμφωνα με τους κανόνες της αρχαίας Ελληνικής γλώσσας: **«ΑΦΟΥ ΕΛΑΒΕ δούλου μορφή... ΑΦΟΥ ΕΓΙΝΕ όμοιος με τους ανθρώπουςκαι ΑΦΟΥ ΕΥΡΕΘΗ κατά το σχήμα ως άνθρωπος»**, **τότε** ταπείνωσε τον εαυτόν Του και άδειασε τη δόξα Του, γιατί μέσα Του κατοικούσε *«παν το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα σωματικά»* και με ένα λόγο Του υπάκουε η φύση και τα κύματα σταματούσαν και με ένα λόγο Του έβγαινε έξω από τον τάφο ο Λάζαρος, ο οποίος ήταν ήδη νεκρός για 4 ημέρες.

Ο Ιησούς άδειασε εδώ στη Γη (όχι στον ουρανό) τον εαυτό Του από τη δόξα του Πατέρα με την οποία ήταν ντυμένος. Ο απ. Παύλος το λέγει καθαρά *«...όστις εν μορφή Θεού ΥΠΑΡΧΩΝ»*, η

λέξη «υπάρχων» είναι σε **ενεστώτα** χρόνο και όχι σε **παρελθόντα** χρόνο όπως λάθος μεταφράζεται, δηλαδή «*όστις εν μορφή Θεού ΥΠΗΡΧΕ*», γι' αυτό ο Παύλος μας προτρέπει να έχουμε **το ίδιο φρόνημα με τον Ιησού**, «*...το αυτό δε φρόνημα έστω εν υμίν, το οποίον ήτο και εν τω Χριστώ Ιησού...*», να είμαστε ταπεινοί, όπως ήταν ο Ιησούς, ο οποίος δεν νόμισε ότι είναι «*ίσα με τον Θεό*», αν και ήταν φορές, που αυτό το φανέρωνε καθαρά, λέγοντας «*όποιοι είδεν Εμέ, τον Πατέρα είδε, Εγώ και ο Πατήρ ΕΝ είμεθα*». Το «ΕΝ είμεθα» υποδηλώνει τέλεια ταύτιση και ενότητα. Ο ΑΝ-ΘΡΩΠΟΣ Χριστός Ιησούς (ο ταπεινός) και ο ΘΕΟΣ Πατέρας σε μία τέλεια ενότητα (η ΘΕΙΑ με την ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ φύση).

Το βασικό μήνυμα που ο Λόγος του Θεού, δια του Παύλου, θέλει να μας διδάξει είναι η **ταπεινοφροσύνη**, την οποία πρέπει να έχουμε και μας δίνει παράδειγμα προς μίμηση τον Ιησού Χριστό κατά την επίγεια διακονία Του και μάλιστα από την περίοδο που ο Ιησούς «*χρίστηκε*» με το άγιο Πνεύμα του Θεού κατά τη βάπτισή Του στον Ιορδάνη ποταμό και μετά. Το αρχαίο κείμενο αναφέρει: «*Τούτο φρονείτε εν υμίν, ό και εν ΧΡΙΣΤΩ Ιησού...*» (αρχαίο). Δεν αναφέρει απλά «*Ιησούς*» ή «*Υιός Θεού*», αλλά ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού χρησιμοποιεί και τον τίτλο του Ιησού που είναι «**χριστός**», που σημαίνει «**κεχρισμένος**».

Το φρόνημα της ταπείνωσης, το οποίο ήταν στον «*κεχρισμένο Ιησού*», αυτό το φρόνημα πρέπει να έχει και ο λαός του Κυρίου, γιατί και εμείς είμαστε «*χρισμένοι*» με το ίδιο Πνεύμα, όταν βαπτισθήκαμε εν Πνεύματι. Αναφέρει ο Παύλος ότι ο Ιησούς είχε ντυθεί την ταπεινοφροσύνη και «*δεν ενόμισεν αρπαγήν το να είναι ίσα με τον Θεόν*». Μέσα στον «*άνθρωπο Χριστό Ιησού*» κατοικούσε όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα (Κολοσσαείς Β/2:9), ο Ιησούς ήταν ντυμένος με όλη τη δόξα του Πατέρα και μέσα Του κατοικούσε το Πνεύμα του Θεού «**χωρίς μέτρο**». Είχε τη δύναμη και την εξουσία με ένα Του λόγο να διατάζει τα στοιχεία της φύσης, να ανασταίνει νεκρούς, να θεραπεύει χωλούς, λεπρούς και κάθε αρρώστια, να περπατά επάνω στα κύματα, να γνωρίζει τις καρδιές των ανθρώπων, να συντρίβει τις λεγώνες των δαιμονικών δυνάμεων. Ο «*χρισμένος*» Ιησούς, είχε τη

δύναμη και την εξουσία να κάνει όλα τα έργα του Πατρός Του, ήταν *το «απαύγασμα (=ακτινοβολία) της δόξης και ο χαρακτήρ της υποστάσεως του Θεού, και βαστάζων τα πάντα με τον λόγον της δυνάμεως Αυτού....»* (Εβραίους Α/1:3).

Αυτό σημαίνει ότι ο Ιησούς ως άνθρωπος ήταν **«ίσα με τον Θεόν»** και αυτό είναι το οποίο θέλει να μας διδάξει ο απόστολος Παύλος, ότι δηλαδή, ενώ είχε τη δύναμη να χρησιμοποιήσει την εξουσία Του αυτή για ιδιοτελείς και προσωπικούς σκοπούς, δεν το έκανε, αλλά ταπεινώσε τον εαυτό Του και άδειασε τον εαυτό Του από κάθε προσωπική φιλοδοξία και η μοναδική Του φιλοδοξία ήταν να κάνει το θέλημα «του πέμψαντος Πατρός Του». Είχε την εξουσία να κάνει τα πάντα, αλλά δεν το έκανε, εάν αυτό δεν ήταν μέσα στο θέλημα και στο σχέδιο του Πατέρα για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Ο Ιησούς Χριστός ήταν **«ίσα με τον Θεόν»**, («ίσα Θεώ» αρχαίο κείμενο) σε όλη τη διάρκεια της επίγειας διακονίας Του, είχε ντυθεί όλη την εξουσία του Πατέρα και μπορούσε να την χρησιμοποιήσει, **αλλά δεν έκανε τίποτα για τον εαυτό Του**. Ο Παύλος δεν θέτει το «ίσα Θεώ» χρονικά με την προ του Χριστού γέννηση, πριν τη δημιουργία της Γης. Εάν θέσουμε το «ίσα Θεώ» στην προϋπαρξη του Ιησού ως «Θεού Υιός», κατά την άποψη της κενωτικής διδασκαλίας, τότε το «εαυτόν εκένωσεν» θα σημαίνει πολύ απλά ότι δεν θα ήταν πλέον «ίσα με τον Θεόν», αφού κατά τη διδασκαλία αυτή, πρώτα άδειασε τον εαυτό Του στον ουρανό από τη θεότητά Του και τις ιδιότητές Του και μετά ήρθε στη Γη. Άρα, εφόσον άδειασε από την υποτιθέμενη θεϊκή ιδιότητα, δεν μπορούσε εδώ στη Γη να είναι «ίσα με τον Θεό». Κατά συνέπεια, η άποψη αυτή δεν μπορεί να σταθεί, όποια ερμηνεία και αν της δώσουμε, αφού ο ίδιος ο Ιησούς, όταν ήταν εδώ στη Γη έλεγε στους Ιουδαίους ότι ήταν «ίσα με τον Θεό»: *«Διά τούτο λοιπόν μάλλον εξήτουν οι Ιουδαίοι να θανατώσουν Αυτόν, διότι ουχί μόνον παρέβαινε το "σάββατον", αλλά και Πατέρα εαυτού έλεγε τον Θεόν, ίσον με τον Θεόν κάμνων εαυτόν»* (Ιωάννης Ε/5:18).

Εφόσον ο Ιησούς ήταν ντυμένος με τη δόξα του Πατέρα, το Πνεύμα του οποίου κατοικούσε μέσα στον Υιό Του με πληρότη-

τα, η έννοια της «κένωσης», δεν έχει καμιά σχέση με αυτό που κηρύττουν σήμερα οι υποστηρικτές της άποψης αυτής. Η «κένωση» την οποία αναφέρει ο Παύλος («*εαυτὸν ἐκένωσεν*») δεν αφορά τη θεότητά Του, αλλά έχει άμεση σχέση με την **ταπεινή συμπεριφορά** του Ιησού εδώ στη Γη.

Ο Λουκάς αναφέρει ότι, ο Ιησούς όταν βαπτίσθηκε στο νερό στον Ιορδάνη ποταμό και ταυτόχρονα βαπτίσθηκε και με το άγιο Πνεύμα του Θεού Πατέρα ήταν **«ΠΛΗΡΗΣ Πνεύματος αγίου»** και όταν επέστρεψε από την έρημο, μετά από τους πειρασμούς τους οποίους είχε από τον ίδιο τον Διάβολο, τον Εωσφόρο, ήταν **«εν τη ΔΥΝΑΜΕΙ του Πνεύματος»** (βλ. Λουκάς Δ/4:1, 14). Όλη η δόξα του Θεού Πατέρα κατοικούσε μέσα Του και ο Ιησούς ήταν **«πλήρης και εν δυνάμει»** από το Πνεύμα του Κυρίου των δυνάμεων.

«Κένωση» λοιπόν σημαίνει το φρόνημα της ταπείνωσης το οποίο υπήρχε στον Ιησού στην επίγεια διακονία Του. Ενώ ήταν **«ο Θεός εν σαρκί»**, **«ο Θεός εν Χριστώ»**, δεν έκανε διαφήμιση στον εαυτό Του, δεν αυτοπροβλήθηκε, **άδειασε** τον εαυτό Του και έγινε δούλος του Θεού και των ανθρώπων, **ζούσε** σαν απλός άνθρωπος ανάμεσα σε ανθρώπους, **βάδιζε** με τα πόδια, **έκανε** χειρονακτική εργασία του μαραγκού, βοηθώντας τον θετό πατέρα Του Ιωσήφ, **έζησε** μέσα σε απλότητα, **βρισκόταν** πάντα κοντά σε αυτούς που είχαν ανάγκη, **έγινε** ένα με τους ταπεινούς της γης, ένα με το λαό Του, ένα με τους μαθητές Του.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Για το **«ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ»**, έχουμε αναφερθεί με πολλές λεπτομέρειες σε ολόκληρο το Κεφάλαιο **9ο** (σελίδες **133-146**), στο οποίο θα πρέπει ο αναγνώστης να ανατρέξει.

8° επιχείρημα

ΠΡΙΝ ΓΙΝΕΙ Ο ΑΒΡΑΑΜ «ΕΓΩ ΕΙΜΙ»

« (56) Ο Αβραάμ ο πατήρ σας είχεν αγαλλίασιν να ίδη την ημέραν την εμήν και είδε και εχάρη. (57) Είπον λοιπόν οι Ιουδαίοι προς αυτόν· Πεντήκοντα έτη δεν έχεις ακόμη, και είδες τον Αβραάμ; (58) Είπε προς αυτούς ο Ιησούς· Αληθώς, αληθώς σας λέγω· **Πριν γείνη ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ.** (59) Εσήκωσαν λοιπόν λίθους διά να ρίψωσι κατ' Αυτού· πλην ο Ιησούς εκρύβη και εξήλθεν εκ του ιερού περάσας διά μέσον αυτών, και ούτως ανεχώρησε...»

(Ιωάννης Η/8:56-59)

1. Στα παραπάνω λόγια του Ιησού Χριστού, οι υποστηρικτές της τριαδικής διδασκαλίας, βρίσκουν ένα "ακόμα" επιχείρημα για να στηρίξουν τη θέση τους σχετικά με την προϋπαρξη του "Θεού Υιού", ως το 2ο πρόσωπο της αγίας Τριάδας μέσα στη θεότητα. Αυτή η ερμηνεία, όπως έχουμε ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, είναι λανθασμένη και αντιβαίνει προς τη φύση του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, ο οποίος βδελύσσεται την ειδωλολατρεία. Η προϋπαρξη ενός "**Θεού Υιού**" και η συνυπαρξή του με έναν "**άλλο Θεό**", τον Πατέρα, μας εισαγάγει σε αρχαίες παγανιστικές λατρείες με **πολλά πρόσωπα** μέσα στη θεότητα. Ο Ιησούς λέγοντας «**πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ**», για μια ακόμα φορά επιβεβαίωνε τη θεία καταγωγή Του και **ποια θεότητα κατοικούσε μέσα Του**, καθώς και το ότι παρέμενε πάντοτε προσκολλημένος στη μόνη μαρτυρία των προφητών της Παλαιάς Διαθήκης και στη μαρτυρία ενός ολόκληρου λαού, του Ισραήλ, ότι ο Θεός είναι "ΕΙΣ", μια μαρτυρία, η οποία αποτελούσε το θεμέλιο της πίστης στη μοναδικότητα του Θεού.

Με τη φράση «**Εγώ ΕΙΜΑΙ**», πριν γίνει ο Αβραάμ, ο Ιησούς φανέρωνε τη θεία προέλευσή Του, ότι είναι ο απεσταλμένος του Πατέρα, ότι είναι ο «**Υιός του Θεού**» και όχι ότι είναι ο "**Θεός Υιός**", ότι είναι ο «Θεός που φανερώθηκε εν σαρκί», ότι είναι «ο Πατέρας εν (μέσα) τω Υιώ».

Τα ονόματα που δόθηκαν στον Μεσσία, "ΙΗΣΟΥΣ" και "ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ", αυτό το φανερώνουν πολύ καθαρά. Εδώ ο Ιησούς διακηρύττει ότι είναι ο **«Εγώ Ειμί»**, που με αυτό το όνομα φανερώθηκε ο Θεός στον Μωυσή στην καιόμενη βάτο.

Στην Έξοδο Γ/3:13-14 λέγει: **«Και είπεν ο Μωυσής προς τον Θεόν, Ιδού (όταν) εγώ υπάγω προς τους υιούς Ισραήλ και είπω προς αυτούς, "ο Θεός των πατέρων σας με απέστειλεν προς εσάς", και εκείνοι μ' ερωτήσουν "Τι (ΕΙΝΑΙ) ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ; Τι θέλω ειπέ προς αυτούς;" Και είπεν ο Θεός προς τον Μωυσήν, "Εγώ είμαι ο ΩΝ" (=ΕΧΓΙΕ), και είπεν, Ούτω θέλεις ειπέ προς τους υιούς Ισραήλ, "ο ΩΝ (=ΓΙΑΧΒΕ) με απέστειλε προς εσάς"....»** Εδώ το όνομα του Πατέρα αναφέρεται ως **«ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΩΝ»**, επειδή είναι δύσκολη η έννοιά του στην Ελληνική γλώσσα, θα το αναλύσουμε στην Εβραϊκή.

Ο Θεός είπε στον Μωυσή **«ΕΧΓΙΕ ΑΣΕΡ ΑΧΓΙΕ»**, που κατά γράμμα σημαίνει **«Εγώ ΕΙΜΑΙ αυτός που ΕΙΜΑΙ»**. Το «ΕΧΓΙΕ» είναι το 1^ο πρόσωπο του ρήματος «ΧΑΓΟΥΑ» και σημαίνει «ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ». Όταν αργότερα ο Μωυσής πήγε στους Ισραηλίτες, στην Αίγυπτο, τους είπε ότι τον απέστειλε ο **«ΓΙΑΧΒΕ»**. Χρησιμοποίησε το ίδιο ρήμα (ΧΑΓΟΥΑ) στο 3^ο ενικό πρόσωπο, αντί για το 1^ο που είναι ΕΧΓΙΕ. Τους είπε ότι τον απέστειλε **«Αυτός που ΕΙΝΑΙ»**, και αυτό είναι το κύριο όνομα με το οποίο ο Θεός αποκαλύπτεται στην Παλαιά Διαθήκη, το οποίο στη μετάφραση των **Εβδομήκοντα** (Ο') αναφέρεται ως **«Εγώ ΕΙΜΙ Ο ΩΝ»** και στο θεόπνευστο αρχαίο Ελληνικό κείμενο της Καινής Διαθήκης μεταφράζεται ως ο **«ΩΝ»**.

Η Αγία Γραφή διδάσκει ότι ο **«ΙΗΣΟΥΣ της Καινής Διαθήκης»** είναι η φανέρωση του **«ΓΙΑΧΒΕ της Παλαιάς Διαθήκης»**. Ο ένας και μόνος αληθινός Θεός που υπάρχει, στις έσχατες ημέρες «εφανερώθη εν σαρκί» (βλ. Α' Τιμόθεου Γ/3:16, Εβραίου Α/1:1). Ο ίδιος ο Ιησούς το διακήρυξε λέγοντας **«...Όποιος είδε ΕΜΕΝΑ, είδε τον ΠΑΤΕΡΑ, εγώ και Πατήρ ΕΝ (=ένα) είμαστε»** (Ιωάννης ΙΔ/14:6). Η λέξη **«ΙΗΣΟΥΣ»** είναι σύνθετη, αποτελείται από τις λέξεις **«ΑΥΣΗΣ»** ή **«ΟΣΗΑ»** (=σωτήρας) και **«ΓΙΑ»** (σύντμηση του ΓΙΑΧΒΕ) και σημαίνει **«Ο ΓΙΑΧΒΕ είναι ΣΩΤΗΡΑΣ»**, ή **«ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ αυτός που ΕΙΝΑΙ»**, ή **«ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΩΝ»** (ΓΙΑΧΒΕ = ΙΗΣΟΥΣ = ΕΓΩ ΕΙΜΙ ΩΝ).

2. Λέγοντας ο Ιησούς στους συγκεντρωμένους Ιουδαίους «**πριν Αβραάμ γενέσθαι, ΕΓΩ ΕΙΜΙ**» (αρχαίο κείμενο), ταύτιζε τον εαυτό Του με τον Γιάχβε της Παλαιάς Διαθήκης, με τον ένα και μόνο Θεό των πατέρων τους, του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Δεν τους έλεγε ότι ο ίδιος ήταν ένας "άλλος Θεός", αλλά ότι ήταν **η φανέρωση** του Θεού των πατέρων τους και αυτό οι Ιουδαίοι το κατάλαβαν πολύ καλά, το θεώρησαν μεγάλη βλασφημία και γι' αυτό «...*εσήκωσαν λίθους διά να ρίψουν κατ' Αυτού· πλην ο Ιησούς εκρύβη και εξήλθεν εκ του ιεροῦ περάσας διά μέσον αυτών, και ούτως ανεχώρησε*» (Ιωάννης Η/8:58).

Οι Ισραηλίτες ήθελαν να Τον λιθοβολήσουν για βλασφημία, γιατί, όταν ο Ιησούς μιλούσε για τη σχέση Του με τον Πατέρα, ήταν τόσο καθαρός στον λόγο Του, που δεν άφηνε περιθώρια για να το παρανοήσουν οι συμπατριώτες Του. Αυτό συνέβηκε και κάποια άλλη φορά, που επίσης ήθελαν να Τον λιθοβολήσουν για βλασφημία στον Θεό των Πατέρων τους, όταν τους είπε «...*Εγώ και ο Πατήρ "εν"*(ένα) *είμεθα. Επίασαν λοιπόν πάλιν οι Ιουδαίοι λίθους, διά να λιθοβολήσουν Αυτόν. Απεκρίθη προς αυτούς ο Ιησούς· Πολλά καλά έργα έδειξα εις εσάς εκ του Πατρός μου· διά ποίον έργον εξ αυτών με λιθοβολείτε; Απεκρίθησαν προς αυτόν οι Ιουδαίοι, λέγοντες· Περί καλού έργου δεν σε λιθοβολούμεν, αλλά περί βλασφημίας, και διότι **συ άνθρωπος ων, κάμνεις σεαυτόν Θεόν...**» (Ιωάννης Ι'/10:30-33).*

Οι δύο παραπάνω περιπτώσεις, όπου οι Ιουδαίοι επιχείρησαν να λιθοβολήσουν τον Ιησού για βλασφημία, είναι μια ισχυρή μαρτυρία για τη μοναδικότητα του Θεού, την οποία θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τους, όσοι επιμένουν στην τριαδική αποδοχή του προϋπάρχοντα "Θεού Υιού" και να αναθεωρήσουν, όταν μάλιστα η Βίβλος έχει συνέχεια μαρτυρίες ότι **η θεότητα που κατοικούσε μέσα στον Ιησού ήταν του Πατέρα** και όχι ότι ήταν του υποτιθέμενου προϋπάρχοντα "Θεού Υιού", που και εδώ πάλι υπάρχει πρόβλημα με την τριαδική διδασκαλία, **γιατί** "εάν δεχτούμε την προϋπαρξη του Ιησού ως "Θεού Υιού", αφού άδειασε τον εαυτό Του από τη θεότητα Του όταν ήταν στον ουρανό (πριν γεννηθεί), **τότε** ποια θεότητα είχε εδώ στη Γη;"

Υπήρχε όμως και περίπτωση που ο Ιησούς Χριστός φανέρωνε τον εαυτό Του στους Ιουδαίους ως το «**ΕΓΩ ΕΙΜΙ**» της Παλαιάς Διαθήκης, πλην όμως αυτοί δεν μπορούσαν να το καταλάβουν, δεν μπορούσαν να εννοήσουν ότι τους μιλούσε για τον Θεό των πατέρων τους, τον οποίο αυτοί "λάτρευαν":

« (24) Σας είπον λοιπόν ότι θέλετε αποθάνει (μέσα) εις τας αμαρτίας σας· διότι εάν δεν πιστεύσετε ότι **Εγώ ΕΙΜΑΙ**, θέλετε αποθάνει (μέσα) εις τας αμαρτίας σας. (25) Έλεγον λοιπόν προς αυτόν· **Συ ποιος είσαι; Και** είπε προς αυτούς ο Ιησούς· **ό,τι σας λέγω απ' αρχής. (26) Πολλά έχω να λέγω και να κρίνω διά εσάς· αλλ' ο πέμψας με είναι αληθής, και Εγώ όσα άκουσα παρ' Αυτού, ταύτα λέγω εις τον κόσμον. (27) δεν ενόησαν ότι έλεγε προς αυτούς περί του Πατρός. (28) Είπε λοιπόν προς αυτούς ο Ιησούς· Όταν υψώσετε τον Υιόν του ανθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ότι **Εγώ ΕΙΜΑΙ**, και απ' εμαυτού δεν κάμνω ουδέν, αλλά καθώς με edίδασεν ο Πατήρ μου, ταύτα λαλώ» (Ιωάννης Η/8:24-28).**

Ο Ιησούς είναι η φανέρωση του «**ΕΓΩ ΕΙΜΙ**» της Παλαιάς Διαθήκης, είναι ο Θεός Πατέρας «...ός εμφανερώθη εν σαρκί» (Α' Τιμόθεου Γ/3:16, αρχαίο κείμενο), ο οποίος δηλαδή φανερώθηκε («εν σαρκί») στον άνθρωπο Χριστό Ιησού, ο οποίος μίλησε «εν Υιώ» (Εβραίους Α/1:1). Το όνομά Του ο Πατέρας Θεός, το έδωσε στον Υιό Του, ο οποίος είναι «ο χαρακτήρ της ΥΠΟΣΤΑΣΕΩΣ του Πατέρα» (Εβραίους Α/1:3) και μας λέγει η Γραφή για τον Υιό, ότι «*τοσούτον ανώτερος των αγγέλων γενόμενος, όσον ΕΞΟΧΟΤΕΡΟΝ υπέρ αυτούς ΟΝΟΜΑ εκκληρονόμησε*» (Εβραίους Α/1:4).

Το ίδιο είπε και ο Ιησούς όταν προσευχόταν για τους μαθητές Του: «*Πάτερ άγιε, τήρησον αυτούς EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΣΟΥ, ώ δέδωκάς μοι...*» (Ιωάννης ΙΖ/17:11, αρχ. κείμενο), δηλαδή «Πατέρα άγιε, φύλαξέ τους ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ, το οποίο (όνομα) μου έδωσες...». Ο ΥΙΟΣ της Καινής Διαθήκης είναι η φανέρωση του ΠΑΤΕΡΑ της Παλαιάς Διαθήκης: «*Ο Θεός (ο Πατέρας) ήτο εν Χριστώ, διαλλάσων τον κόσμον προς εμαυτόν...*» (Β' Κορινθίους Ε/5:18), γ'

αυτό το όνομα και του Πατέρα και του Υιού είναι «ΙΗΣΟΥΣ» (=ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ). Όταν ήρθε ο Ιησούς Χριστός άρχισε να φανερώνεται ως ο «ΕΧΓΙΕ», δηλαδή ως ο «ΕΓΩ ΕΙΜΙ Ο ΩΝ» και να διακηρύττει ανοιχτά το θαυμαστό όνομά Του (βλέπε: Μάρκος ΙΓ/13:6, Λουκάς ΚΑ/21:6, Ιωάννης Η/8:24, 28, 58, κλπ).

3. «Πριν Αβραάμ γενέσθαι, ΕΓΩ ΕΙΜΙ» (αρχαίο κείμενο). Μέσα στην Καινή Διαθήκη πολλές φορές ο Ιησούς Χριστός αποκαλύπτεται ως ο «ΕΓΩ ΕΙΜΙ», από τις οποίες οι πιο χαρακτηριστικές είναι οι ακόλουθες:

ΜΑΡΚΟΣ ΙΓ/13:6

«Διότι πολλοί θέλουν ελθεί "εν τω ονόματί Μου", λέγοντες ότι Εγώ ΕΙΜΑΙ, και πολλούς θέλουν πλανήσει».

ΛΟΥΚΑΣ ΚΑ/21:8

«Ο δε είπε· Βλέπετε μη πλανηθείτε· διότι πολλοί θέλουν ελθεί "εν τω ονόματί Μου", λέγοντες ότι Εγώ ΕΙΜΑΙ και ο καιρός επλησίασε. Μην υπάγετε λοιπόν οπίσω αυτών».

ΙΩΑΝΝΗΣ Η/8:28

«Όταν υψώσετε τον Υιόν του ανθρώπου, τότε θέλετε γνωρίσει ότι Εγώ ΕΙΜΑΙ, και απ' Εμαυτού δεν κάμνω ουδέν, αλλά καθώς με edίδαζεν ο Πατήρ μου, ταύτα λαλώ».

ΙΩΑΝΝΗΣ Η/8:58

«Είπε προς αυτούς ο Ιησούς· Αληθώς, αληθώς σας λέγω· Πριν γίνει ο Αβραάμ, Εγώ ΕΙΜΑΙ»

ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΓ/13:19

«Από τώρα σας λέγω τούτο πριν γίνει, διά να πιστεύσετε όταν (τούτο) γίνει, ότι Εγώ ΕΙΜΑΙ».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΗ/18:4-6

«Ο δε Ιησούς, εξεύρων πάντα τα ερχόμενα επ' αυτόν, εξήλθε και είπε προς αυτούς· Τίνα ζητείτε; Απεκρίθησαν προς Αυτόν· Ιησούν τον Ναζωραίον. Λέγει προς αυτούς ο Ιησούς· Εγώ ΕΙΜΑΙ. Ίστατο δε μετ' αυτών και Ιούδας ο παραδίδων αυτόν. Καθώς λοιπόν είπε προς αυτούς ότι Εγώ ΕΙΜΑΙ απεσύρθησαν εις τα οπίσω και έπεσον χαμαί».

ΡΩΜΑΙΟΥΣ Θ/9:5

«...Των οποίων είναι οι πατέρες, και εκ των οποίων εγεννήθη ο Χριστός το κατά σάρκα, ο ΩΝ επί πάντων Θεός ευλογητός εις τους αιώνας· αμήν».

ΕΦΕΣΙΟΥΣ Δ/4:4-6

«ΕΝΑ σώμα και ΕΝΑ Πνεύμα, καθώς και προσεκλήθητε με ΜΙΑΝ ελπίδα της προσκλήσεώς σας· ΕΝΑΣ Κύριος, ΜΙΑ πίστις, ΕΝΑ βάπτισμα· ΕΝΑΣ Θεός και Πατήρ πάντων, ο ΩΝ επί πάντων και διά πάντων και "εν πάσιν υμίν" (=μέσα σε όλους εσάς)».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Α/1:4

«Ο Ιωάννης προς τας επτά εκκλησίας τας εν τη Ασία· χάρις εις εσάς και ειρήνη από του ο ΩΝ και ο Ην και ο Ερχόμενος· και από των επτά πνευμάτων, τα οποία είναι ενώπιον του θρόνου Αυτού».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Α/1:8

«Εγώ είμαι το Α και το Ω, αρχή και τέλος, λέγει ο Κύριος, ο ΩΝ και ο Ην και ο Ερχόμενος, ο Παντοκράτωρ».

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Δ/4:8

«Και τα τέσσαρα ζώα είχαν έκαστον χωριστά ανά έξι πτέρυγας κυκλόθεν και έσωθεν ήσαν γέμοντα οφθαλμών, και δεν παύουν ημέραν και νύκτα λέγοντα· Άγιος, άγιος, άγιος Κύριος ο Θεός ο παντοκράτωρ, ο ΩΝ και ο Ην και ο Ερχόμενος».

Από τα παραπάνω εδάφια, βλέπουμε τον Ιησού Χριστό να ταυτίζει τον εαυτό Του (την ανθρώπινη φύση), όχι με κάποια άλλη ανύπαρκτη ή άγνωστη μέχρι τότε θεότητα, με τον "Θεό Υιό", αλλά να ταυτίζει τον εαυτό Του με τη θεία φύση του Πατέρα. Ο Θεός κατοίκησε μέσα στον κεχρισμένο Του και μίλησε στους έσχατους καιρούς μέσα από Αυτόν: *«Ο Θεός, αφού ελάλησε το πά-λαι προς τους πατέρας ημών διά των προφητών πολλάκις και πολυ-τρόπως, εν ταις εσχάταις ταύταις ημέραις ελάλησε προς ημάς διά του Υιού ("ΕΝ ΥΙΩ" λέγει το αρχαίο κείμενο, δηλ. "μέσα από τον Υιό"), τον οποίον έθεσε κληρονόμον πάντων.....»* (Εβραίους Α/1:1-2). Ο Ιησούς είναι η φανέρωση του «Γιάχβε», του «Εγώ Ειμί» της Παλαιάς Διαθήκης και θα πρέπει να επισημάνουμε ότι μέσα στο πρωτότυ-

πο θεόπνευστο αρχαίο Ελληνικό κείμενο αναφέρεται το «Εγώ Ειμί» σε ενικό αριθμό, γιατί έχουμε **ένα** «Εγώ Ειμί» και όχι πολλά, αλλιώς θα έλεγε «Εμείς Είμαστε».

4. Ο Ιησούς είναι η ορατή εικόνα του αοράτου Θεού, λέγοντας «**πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ**», μιλούσε ως ο Θεός Πατέρας, με τη θεία φύση Του. Τέτοιες περιπτώσεις μέσα στην Καινή Διαθήκη έχουμε πολλές. Σε κάποια περίπτωση οι Ιουδαίοι ρώτησαν τον Ιησού, ποιο σημείο δείχνει για επιβεβαίωση όλων, όσων έλεγε και Αυτός τους απάντησε: «**Χαλάσατε τον ναόν τούτον, και διά τριών ημερών θέλω εγειρεί αυτόν. Και οι Ιουδαίοι είπον· Εις τεσσαράκοντα και έξι έτη ωκοδομήθη ο ναός ούτος, και συ θέλεις εγειρεί αυτόν εις τρεις ημέρας; Εκείνος όμως έλεγε περί του ναού του σώματος αυτού**» (Ιωάννης Β/2:19-21).

Ο Ιησούς έλεγε ότι **ο ίδιος** θα αναστήσει τον εαυτό Του, ενώ ο απ. Παύλος γράφει ότι τον ανάστησε ο Πατέρας: «**Παύλος απόστολος ουχι από ανθρώπων, ουδέ δι' ανθρώπου, αλλά διά Ιησού Χριστού και Θεού Πατρός του αναστήσαντος αυτόν εκ νεκρών, σώμα Του**» (Γαλάτες Α/1:1). Άρα ο Θεός Πατέρας ανάστησε τον Ιησού, που σημαίνει ότι ο Ιησούς στο Ιωάννης Β/2:19-21, μιλούσε με τη θείκη ιδιότητά Του, μιλούσε ως ο Θεός Πατέρας.

Έχουμε πολλές περιπτώσεις μέσα από την Καινή Διαθήκη όπου βλέπουμε τον Ιησού, άλλοτε να μιλάει ως άνθρωπος, ως ο «**Υιός του ανθρώπου**» (ανθρώπινη φύση) και άλλοτε να μιλάει ως η φανέρωση του Θεού Πατέρα, ως ο «**Υιός του Θεού**» (θεία φύση).

Σαν άνθρωπος ο Ιησούς πειράσθηκε κατά πάντα, έκλαψε, πόνεσε, υπέφερε, σταυρώθηκε, πέθανε και τάφηκε. Σαν άνθρωπος είναι κατώτερος από τον Πατέρα και σαν άνθρωπος υποτάσσεται σε Αυτόν για να είναι ο Θεός τα «**πάντα εν πάσιν**» (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:28). Σαν άνθρωπος, τον βλέπουμε να μιλά και να ενεργεί στις ακόλουθες περιπτώσεις: **Ματθαίος** Γ/3:14, ΙΑ/11:19, ΙΖ/17:22-23, ΙΘ/19:17, Κ/20:28, Κς'/26:11-12, 26-28, κλπ - **Μάρκος** Α/1:38, ΙΓ/13:32, κλπ - **Λουκάς** Δ/4:18, Θ/9:58, Ι'/10:22, ΚΒ/22:8,15, κλπ - **Ιωάννης** Γ/3:14, Δ/4:7, Ε/5:17, Η/8:37, ΙΑ/11:41, Κ/20:27, κλπ.

Σαν η φανέρωση του Θεού του ενός και μόνου Θεού που

υπάρχει, **είναι** ο Ελοχίμ, που φανερώθηκε στη σάρκα, **είναι** ο Εμμανου-ΗΛ (ο "ΗΛ" μεθ' υμών), **είναι** ο Γιάχβε, ο Θεός που φανερώθηκε εν σαρκί. Γι' αυτό σε πολλές περιπτώσεις ο Ιησούς μιλούσε, τόσο τους Ιουδαίους, όσο και στους μαθητές Του, με τη θεία ιδιότητά Του, ως ο "Υιός του Θεού" (θεία φύση Του) και εκφραζόταν ως ο Θεός Πατέρας, όπως στις παρακάτω περιπτώσεις, οι οποίες είναι χαρακτηριστικές:

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΙΗ/18:20, ΚΗ/28:20

«Διότι, όπου είναι δύο ή τρεις συνηγμένοι εις το όνομά Μου, εκεί είμαι Εγώ εν τω μέσω αυτών».

«...Και ιδού, Εγώ είμαι μεθ' υμών πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος. Αμήν».

Εδώ ο Ιησούς (ο Υιός του ανθρώπου) παρουσιάζεται ως **ΠΑΝΤΑΧΟΥΝ ΠΑΡΩΝ**, ιδιότητα, η οποία ανήκει μόνο στον Πατέρα Θεό (βλ. Ψαλμός ΡΛΘ/139:7-8, Παροιμίες ΙΕ/15:3, Ησαΐας Ξς'/66:1, Δευτερονόμιο Δ/4:39, κλπ). Ο Ιησούς βρίσκεται παντού ως «Πνεύμα Ζωοποιοούν» (Α' Κορινθίους ΙΕ/15:45).

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΚΓ/23:37

«Ιερουσαλήμ, Ιερουσαλήμ, η φονεύουσα τους προφήτας και λιθοβολούσα τους απεσταλμένους προς σέ· ποσάκις ΗΘΕΛΗΣΑ ΝΑ ΣΥΝΤΑΞΩ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΣΟΥ, κατά τον τρόπον τον οποίον συνάγει η όρνις τα ορνίθια εαυτής υπό τας πτέρυγας, και ΔΕΝ ΗΘΕΛΗΣΑΤΕ...».

Αυτός που καλούσε συνέχεια τους Ισραηλίτες, σε όλες τις εποχές, κάτω από την αγάπη Του και την προστασία Του, ήταν ο Πατέρας. Στο παραπάνω εδάφιο, ο Πατέρας στους έσχατους καιρούς μιλάει στο λαό Του **«εν Υιώ»**, μέσα από τον κεχρισμένο Υιό Του, όπως έκανε και στους παλιούς καιρούς όταν τους μιλούσε **«διά των προφητών Του»**.

ΜΑΡΚΟΣ Β/2:5-7

«Ιδών δε ο Ιησούς την πίστιν αυτών, λέγει προς τον παραλυτικόν· Τέκνον, συγκεχωρημένοι είναι εις σε αι αμαρτίαι σου. Ήσαν δε μερικοί των γραμματέων εκεί καθήμενοι και διαλογιζόμενοι εις τας καρδίας αυτών· Διά τι, ούτος λαλεί τοιαύτας βλασφημίας; Ποιος δύ-

ναται να συγχωρεί αμαρτίας ειμή ΕΙΣ, ο Θεός;»

Ο μόνος ο οποίος μπορεί να συγχωρεί τις αμαρτίες είναι ΜΟΝΟΝ ο Θεός και κανένας άλλος. Αυτό οι μονοθεϊστές Ιουδαίοι το γνώριζαν πολύ καλά, γι' αυτό, όταν ο Ιησούς Χριστός ταύτιζε τον εαυτό Του με τον Θεό των πατέρων τους, οι Ιουδαίοι ήθελαν να Τον λιθοβολήσουν.

ΛΟΥΚΑΣ Γ'/10:18

*«Είπε δε προς αυτούς· **Εθεώρουν τον Σατανάν ως αστραπήν εκ του ουρανού πεσόντα...**»*

Αυτός που είχε δει την αποστασία και την πτώση του Σατανά ήταν ο Θεός, ο Κύριος και δημιουργός των πάντων.

ΙΩΑΝΝΗΣ Η/8:58

*«Είπε προς αυτούς ο Ιησούς· **Αληθώς, αληθώς σας λέγω· Πριν γίνει ο Αβραάμ, Εγώ είμαι.**»*

Ο Γιάχβε, ο Θεός της Παλαιάς Διαθήκης, είναι ο Θεός του Αβραάμ, του Ισαάκ, του Ιακώβ, ο Θεός του Ηλία και του Μωυσή και αυτή τη διακήρυξη κάνει ο Θεός «εν Υιώ».

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ'/10:30, ΙΖ/17:22

*«Εγώ και ο Πατήρ **ΕΝΑ** είμεθα.....».*

*«Και εγώ την δόξαν την οποίαν μου έδωκας έδωκα εις αυτούς, **διά να είναι ένα καθώς ημείς είμεθα ΕΝΑ.**»*

Εδώ είναι περίπτωση, που αναφέραμε παραπάνω και που οι Ιουδαίοι ήθελαν να λιθοβολήσουν τον Ιησού για βλασφημία, γιατί ως άνθρωπος ταύτιζε τον εαυτό Του με τον Θεό των πατέρων τους, με τον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ. Δεν μπορούσαν να φανταστούν οι συμπατριώτες Του Ιουδαίοι ότι, **Αυτός που τους μιλούσε**, ήταν η ορατή ΦΑΝΕΡΩΣΗ του Γιάχβε Οσήα, του αοράτου Θεού τους, γεγονός το οποίο ο Ιησούς το ξεκαθάρισε όταν Τον ρώτησε ο Φίλιππος (βλ. παρακάτω):

ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΔ/14:8-10

*«8. Λέγει προς αυτόν ο Φίλιππος· **Κύριε, δείξον εις ημάς τον Πατέρα και αρκεί εις ημάς.**»*

9. Λέγει προς αυτόν ο Ιησούς· Τόσον καιρόν είμαι μεθ' υμών (μαζί σας), και δεν με εγνώρισας, Φίλιππε; όποιος είδεν Εμέ, είδε τον Πατέρα· και πως εσύ λέγεις, Δείξον εις ημάς τον Πατέρα;

10. Δεν πιστεύεις ότι Εγώ είμαι εν (=μέσα) τω Πατρί και ο Πατήρ είναι εν (=μέσα) Εμοί; Τους λόγους, τους οποίους εγώ λαλώ προς εσάς, απ' εμαυτού δεν λαλώ· αλλ' ο Πατήρ ο μένων εν (=μέσα) Εμοί Αυτός εκτελεί τα έργα».

Ο λόγος του Ιησού είναι πολύ καθαρός, όπου δεν μπορεί κανένας αξιόπιστος Βιβλικός μελετητής να τον παρερμηνεύσει ή να τον διαστρεβλώσει. Εδώ λέγει πολύ απλά: «Όποιος είδε Εμένα, τον άνθρωπο Ιησού, είδε τον Θεό των πατέρων σας». Είναι μια ΞΕΚΑΘΑΡΗ διακήρυξη, ότι ο Ιησούς είναι η ΟΡΑΤΗ φανέρωση του ΕΝΟΣ και ΜΟΝΟΥ Θεού που υπάρχει και όχι ενός ανύπαρκτου ή άγνωστου προϋπάρχοντα "Θεού Υιού".

Εάν ενώσουμε τα τρία εδάφια (1) «Πριν γίνει ο Αβραάμ, Εγώ Είμαι», (2) «Εγώ και ο Πατήρ ΕΝΑ είμεθα» και (3) «Όποιος είδεν Εμέ, είδε τον Πατέρα», μέσα σε αυτά περικλείεται συνοπτικά όλη η μοναδικότητα του Θεού και η θεότητα του Ιησού.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Α/1:8

«Εγώ είμαι το Α και το Ω, αρχή και τέλος, λέγει ο Κύριος, ο ΩΝ και ο ΗΝ και ο Ερχόμενος, ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ...».

Εδώ έχουμε μία από τις πιο περίτρανες διακηρύξεις της Αγίας Γραφής ότι ο Ιησούς είναι ο ίδιος ο Πατέρας «εν Υιώ», είναι η φανέρωση του Πατέρα. Ο Ιησούς είναι ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ και όλοι γνωρίζουμε ότι ο «παντοκράτορας είναι ΜΟΝΟΝ Ένας, ο Πατέρας Θεός». Σαφής λοιπόν η διακήρυξη της Βίβλου ότι ο Θεός είναι ΕΝΑΣ, με ΜΙΑ υπόσταση και ότι μέσα στον άνθρωπο Χριστό Ιησού κατοικούσε με πληρότητα η θεότητα του Πατέρα.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Α/1:17

«Και όταν είδον Αυτόν, έπεσα προς τους πόδας Αυτού ως νεκρός, και επέθηκε την δεξιάν Αυτού χείρα επ' εμέ; λέγων μου· Μη φοβού· εγώ είμαι ο ΠΡΩΤΟΣ και ο ΕΣΧΑΤΟΣ.....»

Εδώ έχουμε μία ακόμα περίπτωση, όπου ο Υιός, ο Ιησούς

της **Καινής Διαθήκης** ταυτίζει τον εαυτό Του με τον Πατέρα, τον **Ιησού** (=Γιάχβε Οσήα) της **Παλαιάς Διαθήκης**, ο οποίος είναι ο ΠΡΩΤΟΣ και ο ΕΣΧΑΤΟΣ και εκτός αυτού άλλος Θεός δεν υπάρχει: *«Οὕτω λέγει Κύριος ο Βασιλεύς του Ισραήλ και ο Ανθρωπότης αυτού, ο Κύριος των δυνάμεων· Εγώ είμαι ο ΠΡΩΤΟΣ και Εγώ ο ΕΣΧΑΤΟΣ· και εκτός εμού δεν υπάρχει Θεός»* (Ησαΐας ΜΔ/44:6 - Βλ. ΜΑ/41:4, ΜΗ/48:12).

5. «Πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ» Ο Θεός Πατέρας είναι ο «**Εγώ Είμαι ο ΩΝ**» και μίλησε στον άνθρωπο «**εν Υιώ**», γι' αυτό και ο Ιησούς είναι η φανέρωση του «**Εγώ Είμαι**» και συχνά το διακήρυττε. Παρακάτω, παραθέτουμε ένα κατάλογο από τα «**Εγώ Είμαι**» ("Εγώ Ειμι") του Κυρίου Ιησού:

- «**Εγώ ΕΙΜΙ ο λαλών σοι...**» (Ιωάννης Δ/4:26).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ ο άρτος της ζωήςο άρτος ο καταβάς εκ του ουρανού**» (Ιωάννης ς'/6:35,41).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ ο άρτος ο ζων...**» (Ιωάννης ς'/6:51).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ το ΦΩΣ του κόσμου...**» (Ιωάννης Η/8:12).
- «**Εγώ εκ των άνω ΕΙΜΙ...**» (Ιωάννης Η/8:23).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ η ΘΥΡΑ των προβάτων...**» (Ιωάννης Ι'/10:7,9).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ ο ΠΟΙΜΗΝ ο καλός...**» (Ιωάννης Ι'/10:11).
- «**Πριν ο Αβραάμ γενέσθαι Εγώ ΕΙΜΙ...**» (Ιωάννης Η/8:12).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ η Ανάστασις και η Ζωή...**» (Ιωάννης ΙΑ/11:25).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ η Οδός και η Αλήθεια και η Ζωή...**» (Ιωάννης ΙΔ/14:6).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ η Αμπελος η αληθινή...**» (Ιωάννης ΙΕ/15:1,5).
- «**Εγώ ΕΙΜΙ εν μέσω αυτών...**» (Ματθαίος ΙΗ/18:20).
Εβραϊκά: ΓΙΑΧΒΕ ΣΑΜΑ = Ο ΓΙΑΧΒΕ ΕΚΕΙ = ΕΚΕΙ ΕΙΜΙ.
- «**Εγώ μεθ' υμών ΕΙΜΙ πάσας τας ημέρας...**» (Ματθαίος ΙΗ/18:20).
Βλέπτε: «**Εμμανου-ΗΛ**», δηλαδή «**ο ΗΛ μεθ' ημών**» (Ματθαίος Α/1:23).

- **«Εγώ ΕΙΜΙ το Α και το Ω...»** (Αποκάλυψη Α/1:8).
- **«Εγώ ΕΙΜΙ ο Πρώτος και ο Έσχατος...»** (Αποκάλυψη Α/1:17).
- **«Εγώ ΕΙΜΙ ο ερευνών νεφρούς και καρδιάς...»**
(Αποκάλυψη Β/2:23).
- **«Εγώ ΕΙΜΙ η Ρίζα και το Γένος Δαβίδ...»** (Αποκάλυψη ΚΒ/22:16).

Συμπερασματικά, στα λόγια του Ιησού **«Πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ»** ο Ιησούς μιλά ως η φανέρωση του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει, κάτι που το έκανε συχνά, φανερώνοντας τη σχέση Του με τον Πατέρα και δείχνοντας τη θεία αποστολή Του. Το να θέλει κάποιος στα λόγια αυτά του Ιησού, να προσπαθεί με το "ζόρι" να στηρίξει το τριαδικό δογματικό πιστεύω του Συμβόλου της Πίστεως, δημιουργήμα μιας σκοτεινής περιόδου και από ένα καταργημένο από τον Ιησού ιερατείο, αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να "προσθέτει" στον Λόγο του Θεού, παραβλέποντας τις φοβερές συνέπειες που έχει μια τέτοια ενέργεια, σύμφωνα με τα λόγια του αναστημένου και ένδοξου Ιησού: **«Διότι μαρτύρομαι εις πάντα ακούοντα τους λόγους της προφητείας του βιβλίου τούτου· Εάν κάποιος επιθέσει (προσθέσει) εις ταύτα, ο Θεός θέλει επιθέσει εις αυτόν τας πληγάς τας γεγραμμένας εν τω βιβλίο τούτω»** (Αποκάλυψη ΚΒ/22:18-19).

9° επιχείρημα

ΑΝΑΒΑΙΝΟΝΤΑ ΟΠΟΥ ΗΤΟ «ΤΟ ΠΡΟΤΕΡΟΝ»

« (61) Νοήσας δε ο Ιησούς εν εαυτώ ότι γογγύζουσι περί τούτου οι μαθηταί αυτού, είπε προς αυτούς· "Τούτο σας σκανδαλίζει; (62) εάν λοιπόν θεωρήτε τον Υιόν του ανθρώπου **αναβαίνοντα όπου ήτο το πρότερον;** (63) το πνεύμα είναι εκείνο το οποίον ζωοποιεί, η σαρξ δεν ωφελεί ουδέν· οι λόγοι, τους οποίους εγώ λαλώ προς εσάς, πνεύμα είναι και ζωή είναι"....» (Ιωάννης 5'6:61-63).

1. Υπάρχουν τρεις χαρακτηριστικές φράσεις (εδάφια) της Βίβλου, οι οποίες από τους οπαδούς του Συμβόλου της Πίστewς παρερμηνεύονται και οδηγούν σε καθαρά αντί Βιβλικές διδασκαλίες, καθόσον δεν έχουν καθόλου ερείσματα μέσα στην Βίβλο, απλά στηρίζονται σε αυθαίρετες ερμηνείες. Αυτές οι φράσεις (μία του Παύλου και δύο του Ιησού) είναι οι παρακάτω:

- «...Αλλ' εαυτόν ΕΚΕΝΩΣΣΕΝ, λαβών δούλου μορφήν».
- «Πριν γίνει ο Αβραάμ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ».
- «Εάν λοιπόν θεωρήτε τον Υιόν του ανθρώπου **ΑΝΑΒΑΙΝΟΝΤΑ όπου ήτο το πρότερον;** » (Ιωάννης 5'6:62).

Στα παραπάνω εδάφια, τα οποία οι ακολουθούντες το τρι-αδικό δόγμα τα έχουν κάνει σημαία, "βλέπουν" την προϋπαρξη του "Θεού Υιού", βλέπουν πολλά πρόσωπα μέσα στη θεότητα. Τα 2 πρώτα εδάφια ήδη τα έχουμε εξετάσει, αλλά και το 3ο που εξετάζουμε εδώ (Ιωάννης 5'6:62), έχουμε ασχοληθεί, κατά την ερμηνεία του Ιωάννη Α/1:1 «*Εν αρχή ήν ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος*».

Ο Ιησούς μιλώντας στους μαθητές Του, όταν αυτοί γόγγυζαν, τους είπε: «**Σας σκανδαλίζει το γεγονός, εάν θα δείτε το Υιόν του ανθρώπου να ανεβαίνει εκεί όπου ήταν το πρότερον;**». Το που ήταν ο Ιησούς "το πρότερον" το έχουμε αναλύσει με λεπτομέρειες. Ο Ιησούς ήταν ο Λόγος μέσα στον Πατέρα, αλλά έχει σημασία να δούμε γιατί είπε τα λόγια αυτά ο Ιησούς, που ήταν

τόσο σκληρά και οι μαθητές σκανδαλίστηκαν. Ο Ιωάννης στο 6ο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του, περιγράφει ένα συγκλονιστικό θαύμα που είχε γίνει. Ο Ιησούς ευλόγησε 5 άρτους (ψωμιά) και 2 ψάρια που είχε ένα παιδί και έφαγαν περισσότεροι από 5000 άνθρωποι που είχαν συγκεντρωθεί να Τον ακούσουν επάνω στο όρος και στο τέλος περίσσεψαν και 12 κοφίνια. Την επομένη ημέρα έγινε μια συνομιλία του Ιησού με τους συγκεντρωμένους Ιουδαίους και με τους μαθητές Του, στους οποίους παρουσίασε τον εαυτό Του ότι είναι ο **"άρτος της ζωής"** που κατέβηκε από τον ουρανό: *«...Διότι ο άρτος του Θεού είναι ο καταβαίνων εκ του ουρανού και δίδων ζωήν εις τον κόσμον»*. Τα λόγια αυτά τα είπε ο Ιησούς, όταν του είπαν *«οι πατέρες ημών έφαγον το μάννα εις την έρημον, καθώς είναι γεγραμμένον· Άρτον εκ του ουρανού έδωκεν εις αυτούς να φάγωσιν»* (βλ. Ιωάννης 5'/6:31-33).

Εδώ έχουμε τον **τύπο** και το **αντίτυπο**. Στην 1η περίπτωση έχουμε τον "ΤΥΠΟ" της Παλαιάς Διαθήκης, έχουμε τον άρτο, το μάννα, που έφαγαν οι Ισραηλίτες στην έρημο και ήρθε από τον ουρανό. Στη 2η περίπτωση έχουμε το "ΑΝΤΙΤΥΠΟ" της Καινής Διαθήκης, την εκπλήρωση του τύπου, έχουμε τον πνευματικό άρτο, που επίσης "κατέβηκε" από τον ουρανό. Ο Ιησούς είπε στους Ιουδαίους που γόγγυζαν *«Εγώ είμαι ο άρτος ο καταβάς εκ του ουρανού»* (εδ. 41).

Τους εξήγησε ότι οι πατέρες τους έφαγαν από το μάννα στην έρημο και πέθαναν όλοι, αλλά όποιος φάει από τον άρτο που κατέβηκε από τον ουρανό θα ζήσει αιώνια: *«Ούτος είναι ο άρτος ο καταβαίνων εκ του ουρανού, διά να φάγει κάποιος εξ αυτού και να μην αποθάνει ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΑΡΤΟΣ Ο ΖΩΝ, ο καταβάς εκ του ουρανού. Εάν κάποιος φάγει εκ τούτου του άρτου, θέλει ζήσει εις τον αιώνα. Και ο άρτος δε τον οποίον Εγώ θέλω δώσει, είναι η σαρκ μου την οποίαν Εγώ θέλω δώσει υπέρ της ζωής του κόσμου»* (Ιωάννης 5'/6:50-51).

Στη συνέχεια τα λόγια του Ιησού ήσαν πιο σκληρά, τους έλεγε ότι για να έχουν αιώνια ζωή, θα πρέπει να φάγουν από τη σάρκα Του και να πιουν από το αίμα Του: *«Εάν δεν φάγητε τη*

σάρκα του υιού του ανθρώπου και πήτε το αίμα αυτού, δεν έχετε ζωήν εν εαυτοίς. Όποιος τρώγει την σάρκα Μου και πίνει το αίμα Μου εν εμοί μένει, και Εγώ εν αυτώΟύτος είναι ο άρτος ο καταβάς εκ του ουρανού, ουχί καθώς οι πατέρες σας έφαγον το μάννα και απέθανον· όποιος τρώγει τούτον τον άρτον θέλει ζήσει εις τον αιώνα» (βλ. Ιωάννης 6:53-58).

Η σάρκα και το αίμα είναι 2 βασικά στοιχεία από τα οποία αποτελείται ο άνθρωπος και χωρίς αυτά δεν μπορεί να υπάρξει. Μόνο που εδώ ο Ιησούς Χριστός δεν αναφέρεται στον **φυσικό** άνθρωπο, αλλά στον **πνευματικό** άνθρωπο, ο οποίος πρέπει "να φάγει" τη σάρκα και "να πιεί" το αίμα του Υιού του ανθρώπου, που είναι οι λόγοι Του και αυτοί οι λόγοι είναι ΠΝΕΥΜΑ και ΖΩΗ. Μας φανερώνει εδώ ο Ιησούς ότι ο μόνος τρόπος που μπορεί ο άνθρωπος να έχει αιώνια ζωή είναι **να γίνει μέτοχος** του Λόγου του Θεού.

Έχουμε **3** στοιχεία τα οποία φανερώνουν ακριβώς το ίδιο γεγονός: «**Σάρκα και αίμα**» του Υιού του ανθρώπου = **Οι «λόγοι» Του = «Πνεύμα και Ζωή»**, που δίνουν οι Λόγοι Του. Εδώ είναι που ο Ιησούς φανερώνει τη θεία προέλευση Του, που ήτο "το πρότερον", μας φανερώνει ότι είναι **ο ζωντανός Λόγος του Θεού**, που ήταν **«προς (μέσα) τον Θεόν ...και σαρξ εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν»**.

Μιλώντας εδώ ο Ιησούς, ταυτίζει τον εαυτό Του με τον άρτο **που κατέβηκε** από τον ουρανό και λέγει πιο μετά στους μαθητές Του, γιατί **«σας σκανδαλίζει το γεγονός, εάν θα δείτε το Υιόν του ανθρώπου να ανεβαίνει εκεί όπου ήταν το πρότερον;»**.

Ο Ιησούς με τα λόγια αυτά, αναφερόταν στη θέση την οποία είχε πριν έλθει εδώ στη γη και δεν ήταν, **ούτε** ως ο "Θεός Υιός", **ούτε** ως ένας άγγελος, όπως διδάσκουν οι Μάρτυρες του Ιεχωβά, **ούτε** κάποια άλλη ξεχωριστή θεότητα από τον Πατέρα, αλλά ήταν ο "Λόγος" του Πατέρα, διά του οποίου Λόγου ο Πατέρας έκανε τα πάντα. **Αυτός ο Λόγος έγινε σαρξ**, έγινε ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ανθρώπινη φύση), έγινε ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (θεία φύση του Πατέρα) και όποιος δεν δεχτεί τους Λόγους του Υιού του

Θεού, δεν δέχεται ούτε και τους Λόγους του Πατέρα. Πρέπει ο πιστός «να φάγει τη σάρκα και να πιεί το αίμα του Υιού», **να φάγει δηλ. τους ΛΟΓΟΥΣ Του** για να έχει ζωή αιώνια μαζί Του.

2. Αυτή είναι η θαυμαστή αποκάλυψη της Βίβλου για το ποια ήταν η θέση του ανθρώπου Ιησού Χριστού, του Υιού του Θεού «το πρότερον». Ο Ιωάννης, από το 1ο εδάφιο του Ευαγγελίου του, το λέγει απλά, καθαρά και με σαφήνεια, η θέση του Ιησού ήταν ο Λόγος ΜΕΣΑ στον Θεό Πατέρα: «*Εν αρχή ήν ο Λόγος και ο Λόγος ήν ΠΡΟΣ τον Θεόν και Θεός ήν ο Λόγος*» (αρχαίο κείμενο).

Δεν σταματά όμως εδώ ο Ιωάννης, αλλά το ίδιο κάνει και στο 1ο εδάφιο της Α' επιστολής του, όπου γράφει: «*Εκείνο, το οποίο ήτο απ' αρχής, το οποίο ηκούσαμεν, το οποίο είδομεν με τους οφθαλμούς ημών, το οποίο εθεωρήσαμεν και αι χείρες ημών εψηλάφησαν, περί του Λόγου της ζωής· και η ζωή εφανερώθη, και είδομεν και μαρτυρούμεν και απαγγέλλομεν προς εσάς την ζωήν την αιώνιον, ήτις ήτο "παρά" τω Πατρί και εφανερώθη εις ημάς*» (Α' Ιωάννου Α/1:1-2).

Η τελευταία φράση επίσης έχει μεταφραστεί λάθος στο κείμενο του Βάμβα. Το αρχαίο Ελληνικό κείμενο γράφει «...ήτις (=αιώνια ζωή) ήν ΠΡΟΣ (όχι "ΠΑΡΑ") τον Πατέρα και εφανερώθη ημίν». Ο Ιωάννης στην αρχή της επιστολής του διακηρύσσει και πάλι τη θέση του Ιησού ΜΕΣΑ στον Πατέρα.

Ο Ιησούς "το πρότερον", ήταν ως ο Λόγος του Πατέρα, ήταν ως Αμνός άμωμος και άσπιλος «*ο οποίος ήτο μεν προωρισμένος ("προεγνωσμένου", αρχαίο κείμενο) προ καταβολής κόσμου, εφανερώθη δε εν τοις εσχάτοις καιροίς διά σας*» (Α' Πέτρου Α/1:19-20, βλ. και Αποκάλυψη ΙΓ/13:8).

Ο Ιησούς ήταν το «αρνίον το εσφαγμένον, προ καταβολής κόσμου». Ο Θεός Πατέρας είχε σχεδιάσει το έργο της σωτηρίας του αμαρτωλού ανθρώπου "προ καταβολής κόσμου", το οποίο θα εκτελούσε όταν θα γεννιόταν ο Λόγος Του, όταν ο Λόγος Του "θα γινόταν σαρξ". Ο Ιησούς Χριστός ήταν "προγνωρισμένος" (όχι προορισμένος) προ καταβολής κόσμου ως ο Αμνός της θυσίας, που θα πρόσφερε τη ΣΑΡΚΑ Του και το ΑΙΜΑ Του για να

σωθεί ο αμαρτωλός άνθρωπος, ο οποίος θα δεχόταν τους ΛΟΓΟΥΣ Του, οι οποίοι είναι Πνεύμα και ζωή αιώνια.

Στα λόγια του Παύλου «*διότι είναι ΕΙΣ Θεός, ΕΙΣ και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός*» (Α' Τιμόθεου Β/2: 5), θα πρέπει να δώσουμε βαρύτητα στις λέξεις "μεσίτης" και "άνθρωπος". Η θέση του Υιού στον ουρανό είναι η θέση του ΜΕΣΙΤΗ και μεσίτης δεν είναι κάποιος "Θεός Υιός" για να μεσιτεύει μεταξύ Θεού και ανθρώπων, αλλά είναι ο αναστημένος **άνθρωπος Ιησούς** ο οποίος έχει τη μοναδικότητα της μεσιτείας και χωρίς Αυτόν δεν έχουμε συγχώρηση των αμαρτιών. Αυτή λοιπόν ήταν η θέση του Ιησού "**το πρότερον**" και αυτή είναι η θέση Του "**τώρα**" στον ουρανό.

10° επιχείρημα

Ο ΜΕΛΧΙΣΕΔΕΚ ΕΙΝΑΙ

Ο ΠΡΟΨΠΑΡΧΩΝ «ΘΕΟΣ ΥΙΟΣ»

«(1) Διότι ούτος ο Μελχισεδέκ, βασιλεύς Σαλήμ, ιερέυς του Θεού του Υψίστου, ο οποίος συνάντησε τον Αβραάμ επιστρέφοντα από της καταστροφής των βασιλέων και ηυλόγησεν αυτόν, (2) εις τον οποίον ο Αβραάμ εχώρισε και δέκατον από πάντων των λαφύρων, ο οποίος πρώτον μεν ερμηνεύεται βασιλεύς δικαιοσύνης, έπειτα δε βασιλεύς Σαλήμ, το οποίον είναι βασιλεύς ειρήνης, (3) απάτωρ, αμήτωρ, αγενεαλόγητος, μη έχων μήτε αρχήν ημερών μήτε τέλος ζωής, αλλ' αφωμοιωμένος με τον Υιόν του Θεού, μένει ιερέυς πάντοτε» (Εβραίους Ζ/7:1-3).

1. Μέσα στην Βίβλο ο μόνος, ο οποίος είναι απάτωρ, αμήτωρ, αγενεαλόγητος, ο οποίος δεν έχει αρχή και τέλος ζωής είναι ο Θεός, ο Κύριος του ουρανού και της γης, ο δημιουργός του σύμπαντος. Στην προς Εβραίους επιστολή βλέπουμε ότι και ο ιερέας Μελχισεδέκ, ο οποίος συνάντησε ο Αβραάμ και τον ευλόγησε, είχε τις ίδιες ιδιότητες με τον Θεό και μάλιστα όπως το ερμηνεύει ο Βάμβας "φαίνεται" ότι τον ταυτίζει με τον Υιό Του.

Ο Μελχισεδέκ στην Παλαιά Διαθήκη αναφέρεται μόνο σε 2 περιπτώσεις: Στην 1η περίπτωση είναι όταν συναντήθηκε με τον Αβραάμ και αυτό αναφέρεται στα εδάφια Γένεσις ΙΔ/14:18-20, όπου γράφει: «*Και ο Μελχισεδέκ βασιλεύς Σαλήμ, έφερεν έξω άρτον και οίνον· ήτο δε ιερέυς του Θεού του Υψίστου. Και ευλόγησεν αυτόν και είπεν, Ευλογημένος ο Άβραμ παρά του Θεού του Υψίστου, ο οποίος έκτισε τον ουρανόν και την γην· και ευλογητός ο Θεός ο Ύψιστος ο οποίος παρέδωκε τους εχθρούς σου εις την χείρα σου. Και Αβραμ έδωκεν εις αυτόν δέκατον από πάντων*». Ο Μελχισεδέκ ήταν ιερέας του ύψιστου Θεού και βασιλιάς της πόλης Σαλήμ, η οποία είναι η Ιερουσαλήμ. Ο Αβραάμ όταν συναντήθηκε με τον ιερέα και βασιλιά Μελχισεδέκ, αυτός ως ιερέας τον ευλόγησε και ο Αβραάμ του πρόσφερε το δέκατο από όλα τα υπάρχοντά του.

Στην 2η περίπτωση αναφέρεται στον Ψαλμό ΡΙ/110:4 «Ω-

μοσεν ο Κύριος και δεν θέλει μεταμεληθεί, συ είσαι ιερέυς εις τον αιώνα κατά την τάξιν Μελχισεδέκ». Εδώ αναφέρεται στην προφητική διακονία του Μεσσία, γιατί στο 1ο εδάφιο του ίδιου Ψαλμού λέγει: «*Είπεν ο Κύριος (Γιάχβε) προς τον Κύριόν μου (Αδονάι), Κάθου εκ δεξιών μου, εωσού θέσω τους εχθρούς σου υποπόδιον των ποδών σου*». Ο πρώτος Κύριος, ο οποίος μιλάει είναι ο Πατέρας Θεός, ο **Γιάχβε** και ο δεύτερος Κύριος στον οποίο αναφέρεται προφητικά είναι ο Υιός Του, ο **Αδονάι**.

Στο 4ο εδάφιο λέγει ο Πατέρας στον Υιό «...*συ είσαι ιερέυς εις τον αιώνα κατά την τάξιν Μελχισεδέκ*». Αυτό σημαίνει πως όταν ο Ιησούς θα γεννιόταν, θα εκτελούσε την αποστολή για την οποία θα ερχόταν και όταν θα ανασταινόταν, θριαμβευτής πλέον, θα γινόταν ο ΜΟΝΟΣ ΜΕΣΙΤΗΣ μεταξύ Θεού και ανθρώπων. "**Μεσίτης**" σημαίνει ότι θα ήταν "**ιερέας**", θα ασκούσε το ιερατικό λειτουργήμα και θα ήταν ιερέας του ύψιστου Θεού κατά την τάξη το Μελχισεδέκ (Εβραίους, κεφ.Ε/5) και όχι κατά την τάξη του Ααρών, την Λευιτική ιεροσύνη, η οποία καταργήθηκε με τη δική Του θυσία, όταν επάνω στο σταυρό του Γολγοθά είπε το «*τετέλεσται*» και το καταπέτασμα του επίγειου ναού σχίστηκε από πάνω προς τα κάτω (Ματθαίος ΚΖ/27:51).

2. Όπως είναι διατυπωμένο το Εβραίους Ζ/7:1-3 και χωρίς να γίνει συσχετισμός και με τα άλλα εδάφια, τα οποία αναφέρονται στον Μελχισεδέκ, πολύ εύκολα κάποιος μπορεί να παρανοήσει και να ερμηνεύσει λάθος μια πολύ απλή αλήθεια την οποία μας αποκαλύπτει ο Λόγος του Θεού και την οποία ήδη εξηγήσαμε παραπάνω για το αρχιερατικό έργο του αναστημένου Ιησού. Εδώ οι οπαδοί του Συμβόλου της Πίστεως με τη φράση «*απάτωρ, αμήτωρ, αγενεαλόγητος, μη έχων μήτε αρχήν ημερών μήτε τέλος ζωής, αλλ' αφωμοιωμένος με τον Υιόν του Θεού, μένει ιερέυς πάντοτε...*» προσπαθούν για μια ακόμα φορά να στηρίξουν την προϋπαρξη του "**Θεού Υιού**", σαν ξεχωριστό πρόσωπο από τον Πατέρα μέσα στη θεότητα και ένας από τους ισχυρισμούς μεγάλης μερίδας τριαδικών συγγραφέων είναι ότι ο «Μελχισεδέκ» είναι ο «Υιός του Θεού».

Ίσως είναι από τις ελάχιστες περιπτώσεις (ίσως και η μοναδική φορά) όπου οι ακολουθούντες το Σύμβολο της Νίκαιας να αποκαλούν τον Ιησού ως προϋπάρχοντα "Υιό του Θεού" και όχι ως "Θεό Υιό". Εδώ ο Λόγος του Θεού δεν μας αποκαλύπτει, ούτε κανέναν προϋπάρχοντα "Υιό του Θεού", ούτε κανέναν προϋπάρχοντα "Θεό Υιό", αλλά μας αποκαλύπτει ότι **ο Υιός του Θεού ΕΙΝΑΙ ΙΕΡΕΑΣ ΣΤΟΝ ΑΙΩΝΑ, κατά την τάξη του Μελχισεδέκ** και έχει τον αμετάθετο της ιεροσύνης.

Για να μην υπάρξει η παραμικρή αμφιβολία ότι πρόκειται για λάθος διδαχή της τριαδικής διδασκαλίας, θα πρέπει να αναφερθούμε στη διαφορά μεταξύ της **"ιερατικής τάξης του Μελχισεδέκ"** και της **"ιερατικής τάξης του Ααρών"**, του Λευιτικού δηλαδή ιερατείου.

Μετά τον κατακλυσμό που συνέβηκε στην εποχή του Νώε, **ο ίδιος ο Θεός ήταν που έχριε τους ιερείς**, μέχρι που αργότερα έγινε η **Λευιτική ιεροσύνη**, αφού ο Θεός έδωσε στον Μωυσή το νόμο Του επάνω στο όρος Σινά. Ιερέας, κατά την τάξη Μελχισεδέκ, ήταν και ο Ιοθόρ, ο πενθερός του Μωυσή: *«Ο δε Μωυσής έβασκε τα πρόβατα του Ιοθόρ, πενθερού αυτού, ιερέως της Μαδιάμ και έφερε τα πρόβατα εις το όπισθεν μέρος της ερήμου και ήλθεν εις το όρος του Θεού, το Χωρήβ»* (Έξοδος Γ/3:1).

Στο Λευιτικό ιερατείο για να γίνει κάποιος ιερέας, έπρεπε να έχει σχέση με τις ρίζες της οικογένειας, να είναι δηλαδή **γεννημένος σε Λευιτική οικογένεια**, αλλιώς δεν μπορούσε να γίνει ιερέας, θα λέγαμε σήμερα ότι υπήρχε κληρονομική διαδοχή. Αντίθετα, η ιερατική τάξη του Μελχισεδέκ δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με τις γενεαλογίες, γι' αυτό και οι ιερείς κατά την τάξη του Μελχισεδέκ, έχουν το χαρακτηριστικό του *«...απάτωρ, αμήτωρ, αγενεαλόγητος»*.

Ο Ιησούς κατά σάρκα, καταγόταν από τη **φυλή του Ιούδα**, από το γένος και τη ρίζα του Δαβίδ και εφόσον δεν καταγόταν από την ιερατική **φυλή του Λευί**, για τους Ιουδαίους συμπατριώτες Του ήταν ένας απλός (λαϊκός) άνθρωπος, που δεν μπορούσε σε καμιά περίπτωση να ασκήσει το ιερατικό λειτούργημα: *«Επει-*

δή είναι πρόδηλον ότι **εξ Ιούδα** ανέτειλεν ο Κύριος ημών, εις την οποίαν φυλήν ο Μωυσής ουδέν περί ιεροσύνης ελάλησε. Και περισσότερον ακόμη κατάδηλον είναι, διότι κατά την ομοιότητα του Μελχισεδέκ εγείρεται άλλος ιερεύς...» (Εβραίους Ζ/7:14-15). Ο Θεός κατήργησε την Λευιτική ιεροσύνη, στην οποία δεν υπήρχε "τελειότης", για να συστήσει μια ανώτερη ιεροσύνη, η οποία να μοιάζει με την ιεροσύνη κατά την τάξη του Μελχισεδέκ και ο Ιησούς σαν αρχιερέας να είναι «**ανωτέρας διαθήκης εγγυητής**». Οι βασικές διαφορές ανάμεσα στις 2 ιεροσύνες είναι οι ακόλουθες:

(α) Οι Λευίτες ιερείς **δεν ορκίζονταν** για να αναλάβουν τα ιερατικά τους καθήκοντά, ενώ ο Ιησούς έγινε ιερέας για πάντα με ορκωμοσία: «**Διότι εκείνοι** (οι Λευίτες) **έγιναν ιερείς χωρίς ορκωμοσίας, ούτος δε** (ο Ιησούς, έγινε) **μετά ορκωμοσίας διά του λέγοντος προς αυτόν: Ωμοσε Κύριος, και δεν θέλει μεταμεληθεί· Συ είσαι ιερεύς εις τον αιώνα κατά την τάξιν Μελχισεδέκ...**» (Εβραίους Ζ/7:21).

(β) Η Λευιτική ιεροσύνη, έπρεπε να έχει πολλούς ιερείς, γιατί **εμποδιζόντουσαν από το θάνατο**, ο αναστημένος Ιησούς Χριστός όμως έχει για πάντα το αμετάθετο της ιεροσύνης: «...**Και εκείνοι μεν** (οι Λευίτες) **έγιναν πολλοί ιερείς, επειδή εμποδιζόντο υπό του θανάτου να παραμένουν· Εκείνος όμως** (ο Ιησούς), **επειδή μένει εις τον αιώνα, έχει αμετάθετον την ιεροσύνη, όθεν δύναται και να σώζει εντελώς τους προσερχομένους εις τον Θεόν δι' αυτού, ζων πάντοτε διά να μεσιτεύσει υπέρ αυτών**» (Εβραίους Ζ/7:23-25).

(γ) Οι Λευίτες ιερείς, επειδή και οι ίδιοι ενώπιον του Θεού, ήσαν αμαρτωλοί, έπρεπε **να προσφέρουν θυσία και για τον εαυτό τους**, πριν μπουν μέσα στα επίγεια άγια των αγίων. Ο Ιησούς όμως, όσιος και αναμάρτητος, δεν είχε ανάγκη να προσφέρει κάθε ημέρα θυσία, γιατί πρόσφερε "άπαξ" τον εαυτό Του δικαίος υπέρ των αδίκων, όπου μπήκε μέσα στα επουράνια αχειροποίητα άγια των αγίων: «...**Διότι τοιούτος αρχιερεύς έπρεπεν εις ημάς, όσιος, άκακος, αμίαντος, κεχωρισμένος από των αμαρτωλών και υψηλότερος των ουρανών γενόμενος, ο οποίος δεν έχει καθ' ημέραν ανάγκην, ως οι αρχιερείς να προσφέρει πρότερον θυσίας υπέρ των ιδίων αυτού αμαρτιών, έπειτα υπέρ των του λαού· διότι άπαξ**

έκαμε τούτο, ότε προσέφερεν εαυτόν» (Εβραίους Ζ/7:26-27).

(δ) Οι Λευίτες ιερείς ελάμβαναν το ιερατικό αξίωμα **κληρονομικά** και έπρεπε να ανήκουν στη φυλή του Λευί. Ο Ιησούς, ανήκε στη φυλή του Ιούδα, για την οποία ο Μωυσής τίποτε δεν είπε για ιεροσύνη και έγινε ιερέας κατά την τάξη του Μελχισεδέκ με τη δική Του θυσία: *«Διότι κατά την ομοιότητα του Μελχισεδέκ εγείρεται "άλλος" ιερεύς...»* (Εβραίους Ζ/7:15). Η λέξη "άλλος" στο αρχαίο θεόπνευστο κείμενο είναι "έτερος", που σημαίνει ότι θα είναι **"έτερος ιερέας"**, ο οποίος δεν θα έχει καμιά σχέση με το Λευιτικό ιερατείο.

Συμπερασματικά, στο εδάφιο Εβραίους Ζ/7:3 δεν έχουμε καμιά προϋπαρξη του Υιού του Θεού, αλλά αναφέρεται σε ένα υπαρκτό πρόσωπο, τον Μελχισεδέκ, τον οποίο το Πνεύμα του Θεού παίρνει σαν "τύπο" για να αποκαλύψει προφητικά το αμετάθετο της ιεροσύνης του επερχόμενου Μεσσία. Ο Μελχισεδέκ είναι ο "τύπος" και σαν τύπος **είναι αφωμοιωμένος με τον Υιό του Θεού** (που είναι το "αντίτυπο") **και μένει ιερέας για πάντα**.

Φυσικά ο Μελχισεδέκ, ως θνητός άνθρωπος πέθανε, αλλά επειδή είναι τύπος της αμετάθετης ιεροσύνης του Μεσσία, δεν καταγράφεται ο θάνατός του μέσα στην Βίβλο, για να ταιριάζει στην τυπολογία. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι η Παλαιά Διαθήκη (*περίοδος ΠΡΟ Χριστού*) είναι γεμάτη από τύπους, μέσα στους οποίους κρύβεται η εκπλήρωσή τους στην Καινή Διαθήκη (*περίοδος ΜΕΤΑ Χριστό*), όπου ο Θεός μίλησε *«εν Υιώ»*, μίλησε μέσα από τον Υιό Του:

«Ο Θεός, αφού ελάλησε το πάλαι προς τους πατέρας ημών διά των προφητών πολλάκις και πολυτρόπως, εν ταις ΕΣΧΑΤΑΙΣ ταύταις ΗΜΕΡΑΙΣ ελάλησε προς ημάς "ΕΝ ΥΙΩ" (αρχαίο), **τον οποίον έθεσε κληρονόμον πάντων, δια του οποίου έκαμε και τους αιώνας· ο οποίος ών απαύγασμα της δόξης και χαρακτήρ της υποστάσεως Αυτού (όχι "των" υποστάσεων)....»** (Εβραίους Α/1:1-3).

Εφόσον ο Πατέρας στις έσχατες ημέρες (οι οποίες τυπολογικά αρχίζουν από την εποχή του Χριστού), μίλησε **«εν Υιώ»**, μέσα από τον Υιό Του, αυτό σημαίνει ότι τις προηγούμενες φορές δεν

το είχε κάνει καμιά άλλη φορά, ήταν η πρώτη φορά που μιλούσε "μέσα" από τον Υιό Του. Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, στην οικονομία του Νόμου, μιλούσε μέσω των προφητών Του, άρα και στον καιρό που ζούσε ο ιερέας Μελχισεδέκ, ο βασιλιάς της Σαλήμ, δεν μίλησε ο Πατέρας "εν Υιώ", όπως ισχυρίζονται οι οπαδοί του Συμβόλου της Πίστεως.

Ο Λόγος τους Θεού είναι αληθής και δοκιμασμένος: *«Πας λόγος Θεού είναι δεδοκιμασμένος· είναι ασπίς εις τους πεποιθότας επ' αυτόν. Μην προσθέσεις εις τους λόγους αυτού· μήποτε σε εξελέγξει, και ευρεθείς ψεύστης»* (Παροιμίες Λ/30:5-6).

Κεφάλαιο ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

«Η ΔΕΞΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ» ΚΑΙ «Ο ΘΡΟΝΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ»

Μέρος ΠΡΩΤΟ

ΙΗΣΟΥΣ: Η «ΔΕΞΙΑ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Υπάρχει η λανθασμένη άποψη από διάφορες ομάδες ή κινήσεις πιστών ότι στον ουρανό θα υπάρχουν **ΔΥΟ θρόνοι**, ο ΕΝΑΣ θρόνος είναι για τον Πατέρα και ο ΑΛΛΟΣ θρόνος είναι για τον Υιό, ο οποίος κάθεται «*εκ δεξιών του Πατρός*». Ο ίδιος ο αναστημένος Ιησούς διακηρύττει ότι δεν κάθεται στα «δεξιά», αλλά κάθεται **μέσα** στο θρόνο του Πατέρα: «*Οποιος νικά, θέλω δώσει εις αυτόν να καθίσει μετ' Εμού ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΜΟΥ, καθώς και Εγώ ενίκησα και εκάθισα μετά του Πατρός μου εις τον θρόνο ΑΥΤΟΥ*» (Αποκάλυψη Γ/3:21). Στο τέλος του βιβλίου της Αποκάλυψης ο Ιωάννης αναφέρεται μόνο σε ΕΝΑ θρόνο, που είναι ο «*θρόνος του ΘΕΟΥ και του ΑΡΝΙΟΥ*» και για τον οποίο θα αναφερθούμε στη συνέχεια (Αποκάλυψη ΚΒ/22:3-4).

Ο Θεός είναι άπειρος, Πνεύμα, βρίσκεται πανταχού και δεν είναι δυνατόν να κάθεται σε κάποια πολυτελή πολυθρόνα και δίπλα Του να υπάρχει μια μικρότερη πολυθρόνα για να κάθεται κάποιος άλλος, ο Υιός Του. **Η αναφορά της Βίβλου ότι ο Ιησούς «κάθεται εις τα δεξιά του Πατρός» είναι μεταφορική**, αφού, όπως προαναφέρθηκε, ο ίδιος ο Ιησούς, που δίνει την αποκάλυψη στον Ιωάννη, το ξεκαθαρίζει ρητά, ότι δεν κάθισε στα «δεξιά» του θρόνου του Θεού, αλλά κάθισε «**μέσα**» στο θρόνο του Πατέρα (Αποκάλυψη Γ/3:21).

Η εύλογη απορία που μπορεί να έχει κάποιος είναι: «Γιατί ο Λόγος του Θεού μας αναφέρει για τον αναστημένο και ένδοξο Ιησού, ότι άλλοτε κάθεται στα ΔΕΞΙΑ του Πατέρα και άλλοτε κάθεται ΜΕΣΑ στο θρόνο του Πατέρα; Υπάρχει αντίφαση; Μήπως

εδώ υπάρχει κάποια αποκάλυψη της Βίβλου;»

«**ΘΡΟΝΟΣ**» σημαίνει «**ΕΞΟΥΣΙΑ**» και στον Κύριο Ιησού δόθηκε από τον Πατέρα «*πάσα εξουσία εν ουρανών και επί γης*» (Ματθαίος ΚΗ/28:18, **Βλέπε:** Ιωάννης Γ/3:35, Ε/5:22, ΙΓ/13:3, ΙΖ/17:2, Πράξεις Β/2:36, Ρωμαίους ΙΔ/14:9, Α΄ Κορινθίους ΙΕ/15:27, Εφεσίους Α/1:10,20-21, Φιλιππησίους Β/2:9-10, Α΄ Πέτρου Γ/3:22, κλπ).

Μέσα στην Βίβλο παρατηρούμε τον Θεό να ενεργεί πάντοτε με τη «**δεξιά**» και ποτέ με την «**αριστερά**» χείρα, γιατί; Γιατί πρόκειται για ένα καθαρά μεταφορικό λόγο, που δείχνει ότι το «δεξί χέρι» του Θεού είναι το «χέρι» της ΔΥΝΑΜΗΣ, της ΕΞΟΥΣΙΑΣ και της ΙΣΧΥΟΣ (βλέπε: Έξοδος ΙΕ/15:6, Δευτερονόμιο ΛΓ/33:2, Πράξεις Ζ/7:38, Εβραίους Β/2:2, **Ψαλμοί:** ΙΗ/18:35, Κ/20:6, ΚΑ/21:8, ΚΔ/24:3, ΚΕ/25:4, ΚΗ/28:10, ΟΖ/77:10, ΟΗ/78:54, κλπ).

Το ότι πρόκειται η αναφορά της Βίβλου «εκ δεξιών» για καθαρά μεταφορική έννοια και όχι ότι εννοεί δύο θρόνους (ένα μεγάλο θρόνο για τον Πατέρα και ένα μικρότερο για τον Υιό), φαίνεται με απόλυτη σαφήνεια, γιατί η Βίβλος **ρητά** αναφέρει ότι δεν κάθεται μόνον ο Υιός στα «δεξιά» του Πατέρα, **αλλά και ο Πατέρας κάθεται στα «δεξιά» του Υιού**, μια αποκάλυψη ελάχιστα γνωστή στους πολλούς, είναι μία αποκάλυψη για την εκκλησία των εσχάτων καιρών, για την εκκλησία της αρπαγής.

Παρακάτω αναφέρονται μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις, που δείχνουν τον Πατέρα Θεό να κάθεται στα «δεξιά» του Υιού Του, τον οποίο η Βίβλος Τον χαρακτηρίζει και ως τον «άνδρα της δεξιάς του Θεού»:

(1) ΨΑΛΜΟΣ ΡΓ΄/110.

Στο 1^ο εδάφιο του Ψαλμού αυτού βλέπουμε τον ΥΙΟ να κάθεται στα δεξιά του ΠΑΤΕΡΑ: «*Είπεν ο ΚΥΡΙΟΣ* (Εβρ.ΓΙΑΧΒΕ, ο Πατέρας) *προς τον ΚΥΡΙΟΝ μου* (Εβρ. ΑΔΟΝΑΪ, ο Υιός), *Κάθου ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ μου, εωσού θέσω τους εχθρούς σου υποπόδιον των ποδών σου*». Στο 5^ο εδάφιο του ίδιου Ψαλμού, βλέπουμε το αντίθετο, τον ΠΑΤΕΡΑ να κάθεται στα δεξιά του ΥΙΟΥ: «*Ο Κύριος* (ο ΓΙΑΧΒΕ) *ο ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ ΣΟΥ, θέλει συντρίψει βασιλείς εν τη ημέρα της οργής*

Αυτού». Στο εδ.5 ο Πατέρας βρίσκεται στα «δεξιά» του Υιού.

«*Είπεν ο ΚΥΡΙΟΣ προς τον ΚΥΡΙΟΝ μου...*», είπε δηλαδή ο ΓΙΑΧΒΕ προς τον ΑΔΩΝΑΪ. Εδώ βλέπουμε «δύο» Κυρίουσ, αλλά η Βίβλος στον Ησαΐα ΜΒ/42:8 και σε πολλά άλλα σημεία μας αναφέρει ΕΝΑ Κύριο, ΕΝΑ Θεό, **που δεν δίνει τη δόξα Του σε άλλον**. Έχουμε τον Θεό ΠΑΤΕΡΑ (Γιάχβε) και τον άνθρωπο ΧΡΙΣΤΟ ΙΗΣΟΥ (Αδονάι). Σε ολόκληρο τον Ψαλμό ΡΙ'/110 μιλάει προφητικά ο Πατέρας προς τον Υιό Του και μεταξύ άλλων στο εδάφιο 5, του λέγει ότι **«ο Κύριος που είναι στα ΔΕΞΙΑ σου, θα συντρίψει βασιλείς...»** και αναφέρεται σε ένα μελλοντικό γεγονός (βλέπε: Πράξεις Β/2:33-34, Α' Κορινθίους ΙΕ/15:25, Εβραίους Α/1:13, Α' Πέτρου Γ/3:22, κλπ).

(2) ΨΑΛΜΟΣ Ις'/16.

Το ίδιο αναφέρεται και στον Ψαλμό Ις'/16:8, δηλαδή ο ΠΑΤΕΡΑΣ να κάθεται στα «δεξιά» του ΥΙΟΥ. Στον Ψαλμό αυτό, προφητικά μιλάει ο Ιησούς και λέγει: «*Ενώπιόν μου είχαν τον ΚΥΡΙΟΝ (Γιάχβε) διαπαντός, διότι (είναι) ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ ΜΟΥ δια να μη σαλευθώ*». Το ότι πράγματι μιλάει ο Υιός προφητικά και όχι ο Δαβίδ ή ο Πατέρας, φαίνεται πολύ καθαρά από την εκπλήρωση του Ψαλμού αυτού, την οποία εξηγεί ο απόστολος Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής, λέγοντας στο συγκεντρωμένο πλήθος:

«Επειδή ο Δαβίδ λέγει περί Αυτού· {Έβλεπον τον Κύριον ενώπιόν μου διαπαντός, διότι είναι εκ δεξιών μου διά να μη σαλευθώ. Διά τούτο ευφράνθηκε η καρδιά μου και αγαλλίασε η γλώσσα μου· ακόμα δε και η σαρξ μου θέλει αναπαυθεί επ' ελπίδι. Διότι δεν θέλεις εγκαταλείψει την ψυχή μου εις τον Άδη, ουδέ θέλεις αφήσει τον όσιό σου να ίδει διαφθορά. Εφανέρωσας εις εμέ οδούς ζωής, θέλεις με χορτάσει από ευφροσύνης διά του προσώπου σου}.

Άνδρες αδελφοί, δύναμαι να σας είπω μετά παρρησίας περί του πατριάρχου Δαβίδ ότι και ΕΤΕΛΕΥΤΗΣΕ και ΕΤΑΦΗ, και το μήνμα αυτού είναι παρ' ημίν μέχρι της ημέρας ταύτης. Επειδή λοιπόν ήτο προφήτης και ήξευρεν ότι μεθ' όρκου ώμοσε προς αυτόν ο

Θεός, ότι εκ του καρπού της οσφύος αυτού θέλει αναστήσει κατά σάρκα τον Χριστόν διά να καθίσει Αυτόν επί του ΘΡΟΝΟΥ Αυτού, προϊδών ελάλησε περί της αναστάσεως του Χριστού ότι δεν εγκατελείφθη η ψυχή Αυτού εις τον Άδη, ουδέ η σαρξ Αυτού είδε διαφθοράν» (Πράξεις Β/2:25-31).

(3) ΨΑΛΜΟΣ Π΄/80.

Ο Ψαλμός αυτός παρουσιάζει προφητικά τον Ιησού σαν τον *«άνδρα της ΔΕΞΙΑΣ του Θεού»*, δια του οποίου ο Πατέρας ενεργεί τα θαυμάσια και τα μεγαλεία Του: *«Ας είναι η χειρ Σου επί τον ΑΝΔΡΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ ΣΟΥ, επί τον Υιόν του Ανθρώπου»*. Ο όρος «Υιός του Ανθρώπου» αναφέρεται στην ανθρώπινη φύση του Ιησού και ο «άνθρωπος Χριστός Ιησούς» είναι το ΔΕΞΙ ΧΕΡΙ του παντοδύναμου Θεού Πατέρα, μέσω του οποίου ενεργεί τα ΠΑΝΤΑ. **Ο αναστημένος Ιησούς είναι ο ΑΝΔΡΑΣ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ του Θεού Πατέρα.**

(4) ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Γ΄/3:20.

Την πιο χαρακτηριστική περίπτωση ότι «δεξιά» σημαίνει «εξουσία» έχουμε στην Αποκάλυψη Γ΄/3:21, όπου ο ίδιος ο Ιησούς αναφέρει ότι δεν κάθεται στα ΔΕΞΙΑ, αλλά κάθεται ΜΕΣΑ στο θρόνο του Θεού Πατέρα, όπου μία ημέρα θα καθίσει μαζί Του και η ένδοξη νύμφη εκκλησία Του: *«Όποιος νικά, θέλω δώσει εις αυτόν να καθίσει μετ' Εμού εις τον θρόνο μου, καθώς και εγώ ενίκησα και εκάθισα ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ εις τον θρόνο Αυτού»*. Το ίδιο ακριβώς είπε και ο απόστολος Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής, αναφερόμενος στον προφητικό Ψαλμό Ις΄/16: *«Επειδή λοιπόν (ο Δαβίδ) ήτο προφήτης και ήξευρεν ότι μεθ' όρκου ώμοσε προς αυτόν ο Θεός, ότι εκ του καρπού της οσφύος Αυτού θέλει αναστήσει κατά σάρκα τον Χριστόν διά να καθίσει Αυτόν (τον Ιησού) επί (επάνω) του θρόνου Αυτού...»* (Πράξεις Β/2:30).

Ο Πέτρος το αναφέρει ρητά και πολύ καθαρά ότι ο Θεός ανέστησε τον Ιησού για να Τον καθίσει, όχι δίπλα Του, αλλά ΕΠΑΝΩ στο θρόνο Του (**«επί του θρόνου Αυτού»**). Ο αναστημένος Ιησούς δεν κάθεται στα «δεξιά», αλλά κάθεται «μέσα» στο θρόνο του Πατέρα και ασκεί όλη την εξουσία που έχει δοθεί από

τον Πατέρα. Έχουμε ΕΝΑ θρόνο και όχι ΠΟΛΛΟΥΣ και «θρόνος» σημαίνει «δύναμη» και «εξουσία». Αυτά τα εδάφια (Αποκάλυψη Γ/3:21 και Πράξεις Β/2:25-31), καθώς και ο Ψαλμός ΡΙ΄/110, ίσως είναι από τις πιο γνωστές περικοπές της Βίβλου και για τις οποίες έχουν γίνει πολλές ερμηνείες και σχόλια, πλην όμως το τόσο απλό γεγονός, που εξετάζουμε και που είναι εύκολο στην ερμηνεία του (δεν είναι καθόλου δυσνόητο) παραβλέπεται από τους Βιβλικούς σχολιαστές.

(5) ΠΡΑΞΕΙΣ Β΄/2:33-36 και Ε΄/5:31.

Ο Ιησούς Χριστός, πήρε τη θέση της εξουσίας, της δόξας και του μεγαλείου ενώπιον του Θεού, γι' αυτό, λίγο πριν αναληφθεί, είπε στους μαθητές Του: *«Εδόθη εις Εμέ ΠΑΣΑ ΕΞΟΥΣΙΑ εν ουρανών και επί γης»* (Ματθαίος ΚΗ/28:18). Τα πάντα (όχι «μερικά», ή «λίγο») δόθηκαν από τον Πατέρα στον Υιό, *«τον οποίον έθεσε ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΝ πάντων»* (Εβραίους Α/1:2). Αυτό διακήρυξε ο απόστολος Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής: *«Αφού λοιπόν υψώθη (ο Ιησούς) ΔΙΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ του Θεού και έλαβε παρά του Πατρός την επαγγελίαν του αγίου Πνεύματος, εξέχεε τούτο, το οποίον τώρα σεις βλέπετε και ακούετε.... Βεβαίως λοιπόν ας εξεύρει πας ο οίκος του Ισραήλ ότι ο Θεός Κύριον και χριστόν έκαμεν αυτόν τούτον τον Ιησούν, τον οποίον εσείς εσταυρώσατε»* (βλ. Πράξεις Β/2:33-36).

Το ίδιο ακριβώς ανέφερε αργότερα ο Πέτρος, όταν απολογείτο μπροστά στο συνέδριο των αρχιερέων, μετά την απελευθέρωση των αποστόλων από τον άγγελο του Κυρίου: *«...Τούτον (τον Ιησού) ο Θεός ύψωσε ΔΙΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ ΑΥΤΟΥ αρχηγόν και σωτήρα, διά να δώσει μετάνοιαν εις τον Ισραήλ και άφεσιν αμαρτιών»* (Πράξεις Ε/5:31).

Εδώ ο απόστολος Πέτρος και στις δύο περιπτώσεις, χρησιμοποιεί την ίδια ορολογία **«διά της ΔΕΞΙΑΣ Αυτού, του Θεού»**, έχοντας πλήρη επίγνωση και αποκάλυψη **τι σημαίνει «δεξιά»**, ή **ποιος είναι «η δεξιά του Θεού»**. Ο Πατέρας, αφού ανάστησε τον Υιό, τον έκανε **«Κύριον»** και **«χριστόν»**, δηλαδή του έδωσε όλη την κυριότητά Του, όλη τη χρηστότητά Του, όλη τη δύναμή Του και όλη την εξουσία Του.

(6) ΠΡΑΞΕΙΣ Ζ΄/7:55-59.

«ΔΕΞΙΑ» σημαίνει «εξουσία» και «δύναμη» και ο Ιησούς είναι ο άνδρας της **«δεξιάς του Θεού»**, είναι ντυμένος με τη δόξα, τη δύναμη και την εξουσία του Πατέρα. Έτσι είδε τον Ιησού και ο Στέφανος όταν τον λιθοβολούσαν, Τον είδε ντυμένο με τη δόξα του Πατέρα: **«Ο δε Στέφανος, πλήρης ών Πνεύματος αγίου, απενίσσας εις τον ουρανόν, είδε την ΔΟΞΑΝ του Θεού** (ο Θεός είναι Πνεύμα, δεν φαίνεται, μόνο τη δόξα Του είδε ο Στέφανος! **Πως** την είδε;) **και τον Ιησούν ιστάμενον ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ του Θεού...**». Στον Ιησού απευθύνθηκε ο Στέφανος, λέγοντας: **«Κύριε Ιησού, δέξαι το πνεύμα μου»** (βλ. Πράξεις Ζ/7:55-59). Ο Ιησούς "σηκώθηκε" από το θρόνο Του, που ήταν πλήρης της δόξας του Πατέρα για να υποδεχθεί τον πιστό Του δούλο, που δεν Τον αρνήθηκε μέχρι θανάτου.

Η Βίβλος αναφέρει ότι ο Στέφανος είδε δύο πράγματα: **(1)** Είδε **«την ΔΟΞΑΝ του Θεού»**, και **(2)** Είδε **«τον Ιησούν ιστάμενον ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ του Θεού»**. Δεν μπορούσε να δει τον Πατέρα, αφού ο Θεός είναι Πνεύμα, παρά μόνο τη «δόξα Του», την οποία είδε στο πρόσωπο του Ιησού. Το **«εκ ΔΕΞΙΩΝ του Θεού»**, σημαίνει ότι Ιησούς **είχε ντυθεί ΟΛΗ τη δόξα του Πατέρα** και καθόταν μέσα στον ΕΝΑ και ΜΟΝΑΔΙΚΟ θρόνο που υπάρχει, μόνο που τώρα, σε μια μεγαλόπρεπη ενέργεια, σηκώθηκε από το θρόνο της δόξας, για υποδεχθεί τον Στέφανο.

Μέρος ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο «ΘΡΟΝΟΣ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Στον ουρανό υπάρχει μόνο **ΕΝΑΣ ΘΡΟΝΟΣ** και ονομάζεται ο *«θρόνος του ΘΕΟΥ και του ΑΡΝΙΟΥ»* (Αποκάλυψη ΚΒ/22:3). Είναι ο **«ένας»** θρόνος που ανήκει και στον ΘΕΟ (θεία φύση) και στο ΑΡΝΙΟ, τον Ιησού Χριστό (ανθρώπινη φύση). **Έχουμε ταύτιση της θείας φύσης του ΠΑΤΕΡΑ με την ανθρώπινη φύση του ΥΙΟΥ.** Στην προς Εβραίους Α/1:8-9 γράφει: *«Περί δε του Υιού· ο ΘΡΟΝΟΣ, ΣΟΥ, ω Θεέ, (είναι) εις τον αιώνα του αιώνος· σκήπτρον ευθύτητος (είναι) το σκήπτρον της βασιλείας σου. Ηγάπησας δικαιοσύνην και εμίσησας ανομίαν, **διά τούτο ΕΧΡΙΣΕ σε, ο Θεός, ο Θεός σου, έλαιον αγαλλιάσεως υπέρ τους μετόχους σου**».* Εδώ ο Λόγος του Θεού αναφέρεται στον Υιό (*«δια τούτο, έχρισε σε»*, ο άνθρωπος χρίεται, ο Θεός δεν χρίεται) που αναστήθηκε, αναλήφθηκε και κάθισε **μέσα** στο θρόνο του Πατέρα και μέσα στον ίδιο θρόνο θα καθίσουν και οι πιστοί: *«Οποιοι νικά, θέλω δώσει εις αυτόν να καθίσει μετ' Εμού ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΜΟΥ, καθώς και εγώ ενίκησα και εκάθισα μετά του Πατρός μου εις τον θρόνο ΑΥΤΟΥ»* (Αποκάλυψη Γ/3:21). Στο αρχαίο κείμενο λέγει **«ο θρόνος σου, Ο ΘΕΟΣ»**, ονομάζει τον Υιό με το οριστικό άρθρο **«ο»**, γιατί βλέπει στο πρόσωπό Του ΟΛΗ τη θεότητα του Πατέρα.

Ο θρόνος λοιπόν του Υιού δεν είναι κάποιος «δεύτερος» θρόνος μέσα στον οποίο κάθεται, αλλά είναι **ο ΕΝΑΣ και ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ θρόνος** που υπάρχει στον ουρανό, ο οποίος είναι του Θεού Πατέρα και μέσα στον οποίο θρόνο κάθεται **και ο Υιός**, αφού μέσα Του κατοικεί ο Πατέρας (*«ο Πατήρ εν τω Υιώ»*). Ο αναστημένος Υιός ντύθηκε τον Πατέρα και ο Πατέρας ντύθηκε τον Υιό και έτσι ο Ιησούς έγινε η «μονή», το κατοικητήριο του Πνεύματος του Θεού. Ο απόστολος Ιωάννης στην όρασή του είδε τον Πατέρα Θεό **"ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου"**, είδε τον Πατέρα Θεό **ντυμένο** τον μεσίτη, ντυμένο τον αρχιερέα της πίστης μας, είδε τον Πατέρα Θεό ντυμένο τον Αμνό της θυσίας, τον Ιησού (Αποκάλυψη Α/1:13-18).

Στον ουρανό οι πιστοί θα δουν τον Κύριο Ιησού πρόσωπο

προς πρόσωπο: «*Αγαπητοί, τώρα είμεθα τέκνα Θεού, και ακόμη δεν εφανερώθη τι θέλομεν είσθαι· ΕΞΕΥΡΟΜΕΝ όμως ότι, όταν (αυτό) φανερωθεί, (τότε) θέλομεν είσθαι όμοιοι με αυτόν, διότι ΘΕΛΟΜΕΝ ΙΔΕΙ ΑΥΤΟΝ καθώς είναι*» (Α΄ Ιωάννου Γ/3:2). Η εκπλήρωση αυτού του εδαφίου βρίσκεται στην Αποκάλυψη ΚΒ/22:3-4 που μας αποκαλύπτει ότι στον ουρανό θα λατρεύουμε ΕΝΑ πρόσωπο: «Και ουδέν ανάθεμα θέλει είσθαι πλέον· και Ο ΘΡΟΝΟΣ του Θεού και του Αρνίου» (εδώ υπάρχει ΕΝΑΣ θρόνος για ΔΥΟ πρόσωπα) θέλει είσθαι εις αυτήν, και οι δούλοι ΑΥΤΟΥ (ενώ έχουμε 2 πρόσωπα, δεν λέγει «δούλοι ΑΥΤΩΝ», πληθυντικός αριθμός) θέλουν λατρεύσει ΑΥΤΟΝ, και θέλουν ιδεί το πρόσωπον ΑΥΤΟΥ, και το όνομα ΑΥΤΟΥ θέλει είσθαι επί των μετώπων αυτών». Εδώ η Βίβλος αναφέρεται μόνο σε ΕΝΑ θρόνο, που ανήκει και στον Θεό (Πατέρα) και στο Αρνίον (Υιό), είναι «ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου». Έχουμε ΕΝΑ θρόνο για ΔΥΟ πρόσωπα.

Ενώ όμως έχουμε «δύο» πρόσωπα, ο θεόπνευστος Λόγος του Θεού δεν λέγει «θέλουν λατρεύσει ΑΥΤΟΥΣ» (σε πληθυντικό αριθμό), αλλά λέγει «θέλουν λατρεύσει ΑΥΤΟΝ» (σε ενικό αριθμό). Ούτε επίσης λέγει ότι θα δούμε «τα πρόσωπα ΑΥΤΩΝ», ή όπως λάθος διδάσκεται από διάφορες ομολογίες «τα πρόσωπα ΑΥΤΟΥ», αλλά λέγει «και θέλουν ιδεί ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ Αυτού». Το ίδιο αναφέρει και στην Εβραϊούς Θ/9:24 «...νν εμφανισθήναι ΤΩ ΠΡΟΣΩΠΩ του Θεού υπέρ ημών» (αρχαίο κείμενο). Θα πρέπει να επισημάνουμε κάτι που είναι σε όλους γνωστό ότι ο Θεός είναι Πνεύμα και ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΡΟΣΩΠΟ, αλλά η Αγία Γραφή αναφέρεται μεταφορικά για να μπορέσουμε να καταλάβουμε τον άπειρο και ανεξιχνίαστο Θεό (βλ. Ησαΐας ΝΘ/59:1-2, ο Θεός δεν έχει ΧΕΡΙΑ, ΑΥΤΙΑ, κλπ).

Όταν λοιπόν η Γραφή λέγει «το πρόσωπον ΑΥΤΟΥ» αναφέρεται στο «*πρόσωπο του ΘΕΟΥ*» και στο «*πρόσωπο του ΥΙΟΥ*», έχουμε πλήρη ταύτιση και αφομοίωση της θείας φύσης του Πατέρα ΘΕΟΥ με την ανθρώπινη φύση ΑΝΘΡΩΠΟΥ Ιησού. Άρα, στον ουρανό θα έχουμε:

- ΕΝΑ θρόνο, που θα είναι «...ο θρόνος του Θεού και του

Αρνίου», ένας θρόνος για δύο πρόσωπα.

- **ΕΝΑ πρόσωπο**, που θα είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ».
- **ΕΝΑΝ Κύριο** και όχι «πολλούς», γιατί ο Πατέρας Θεός ο οποίος είναι Πνεύμα (βλ. Ιωάννης Δ/4:24, Ιωήλ Β/2:28, κλπ) κατοικεί και διαμένει παντοτινά μέσα στο αναστημένο και ένδοξο σώμα του Υιού Του, και
- **ΕΝΑ όνομα**, το όνομα το ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ που είναι, «ΙΗΣΟΥΣ» (=ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ).

Στην Α' Ιωάννου Ε/5:20 γράφει: «*Εξέβρομεν δε ότι ο Υιός του Θεού ήλθε και έδωκεν εις ημάς νόησιν, διά να γνωρίζωμεν **ΤΟΝ Αληθινόν** και είμεθα εν τω Αληθινώ, εν τω Υιώ Αυτού Ιησού Χριστώ. Ούτος (ο Ιησούς) είναι ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ ΘΕΟΣ και η ΖΩΗ Η ΑΙΩΝΙΟΣ*». Ο Ιησούς Χριστός αποκαλείται «Αληθινός Θεός» και «Ζωή αιώνιος», γιατί **είναι** η φανέρωση του Αληθινού, **είναι** ο κεχρισμένος του Πατέρα, **είναι** ο Πρώτος και ο Έσχατος, **είναι** το «Α» και το «Ω», **είναι** η Αρχή και το Τέλος, **είναι** ο Ων, ο Ην και ο Ερχόμενος, **είναι** ο Παντοκράτωρ (δεν υπάρχουν πολλοί παντοκράτορες), **είναι** Ο ΠΑΤΗΡ ΕΝ ΤΩ ΥΙΩ.

Εδώ όμως δημιουργείται ένα μεγάλο κενό με την **Ορθόδοξη τριαδική θεολογία**, που καθιερώθηκε από τους 318 «πατέρες» της τότε Ανατολικής εκκλησίας το έτος 325 μ.Χ. στην Α' Οικουμενική Σύνοδο και που στα επίσημα δογματικά της βιβλία, δεν υπάρχει καθαρή θέση, για το που βρίσκεται στον ουρανό το 3^ο πρόσωπο της «αγίας Τριάδας», το επονομαζόμενο «**ΘΕΟΣ άγιο Πνεύμα**», το **συμπροσκυνούμενο** και **συνδοξαζόμενο** με τα άλλα δύο πρόσωπα, αφού σε ολόκληρο το βιβλίο της Αποκάλυψης, όχι μόνο δεν γίνεται καμιά απολύτως μνεία, αντίθετα, όταν αναφέρεται στον Θεό, μας αποκαλύπτει:

- **Ή** ότι το Πνεύμα του Πατέρα Θεού κατοικεί μέσα στον αναστημένο Ιησού, το σώμα του οποίου είναι η «σκηνή» (το κατοικητήριο) του Πατέρα.
- **Ή** αναφέρεται στα «**επτά πνεύματα του Θεού**» (Αποκάλυψη Α/1:4, Γ/3:1, Δ/4:5, Ε/5:6), όχι βέβαια ότι ο Θεός που είναι

«Πνεύμα» έχει «επτά πνεύματα», αλλά ο αριθμός **«επτά»** είναι ο (κατ' εξοχήν) αριθμός του Θεού και φανερώνει την τελειότητα και την πληρότητα του Πνεύματος του Θεού.

Πολλοί σοβαροί και αξιόλογοι μελετητές και σχολιαστές της Βίβλου, οι οποίοι ακολουθούν την τριαδική θεολογία και στα συγγράμματά τους ασχολούνται πολύ συχνά με την «τριάδα», **τόσο**, όταν ο Ιησούς Χριστός ήταν εδώ στη γη, **όσο** και με την προϋπαρξη της «τριάδας» πριν τη γέννηση του Ιησού, παρατηρούμε πως, όταν πρόκειται να αναφερθούν για το τι αναφέρει η Αποκάλυψη για το θέμα αυτό, επιμελώς το αποφεύγουν **ή** το παραβλέπουν, **ή** ακόμα (ακολουθώντας τις κατεστημένες παραδοσιακές διδασκαλίες), να μην έχουν συνειδητοποιήσει ότι στον ουρανό θα υπάρχει μόνο ΕΝΑΣ θρόνος και θα είναι ΕΝΑΣ Κύριος.

Προσωπικά πιστεύω ότι η απάντηση για το θέμα αυτό, δηλαδή ποια θα είναι η θέση του «Πατέρα», του «Υιού» και του «αγίου Πνεύματος» στον ουρανό, είναι πάρα πολλή απλή και καθαρή. Η αποκάλυψη που έδωσε ο Κύριος Ιησούς στον Ιωάννη δεν αφήνει κενά για το θέμα αυτό. Αναφέρει ο ίδιος ο Ιωάννης στις επιστολές του (και αυτό είναι σημαντικό, αφού αυτός είναι ο θεόπνευστος συγγραφέας της Αποκάλυψης), ότι **«όποιος έχει τον ΠΑΤΕΡΑ, έχει και τον Υιό, και όποιος έχει τον ΥΙΟ έχει και τον Πατέρα»** (βλέπε: Α΄ Ιωάννου Β/2:23, Δ/4:15 και Β΄ Ιωάννου εδ.9). Το ερώτημα είναι: **«Άρα, όποιος έχει τον ΠΑΤΕΡΑ και τον ΥΙΟ, τότε τι έχει;» Έχει την ΚΟΙΝΩΝΙΑ του αγίου Πνεύματος**, γιατί όταν λέμε «Πνεύμα άγιο», είναι ο **«Πατήρ εν τω Υιώ»** και αυτό στο ουρανό φαίνεται πολύ καθαρά. Ο Πατέρας Θεός, που είναι ΠΝΕΥΜΑ και που το Πνεύμα Του είναι ΑΓΙΟ (αφού ο ίδιος ο Θεός από τη φύση Του είναι «άγιος»), κατοικεί μέσα στο ένδοξο και αναστημένο σώμα του Υιού Του και κατοικεί μέσα Του **«εν πληρότητι»**, γι' αυτό η Αποκάλυψη μας μιλά για τα «επτά πνεύματα» του Θεού.

Η Βίβλος αναφέρει ότι η Μαριάμ συνέλαβε **«ΕΚ Πνεύματος αγίου»** (Ματθαίος Α/1:18) και όχι **«ΔΙΑ Πνεύματος αγίου»**, που σημαίνει ότι ο **γεννήτωρ** ήταν το «άγιο Πνεύμα», αλλά ο Ιησούς όταν προσευχόταν ποτέ δεν έλεγε «Πνεύμα άγιο ζητώ να

με δοξάσεις επί της γης, κλπ», αλλά πάντα απευθυνόταν στον Πατέρα Θεό, γιατί Αυτός είναι ο «γεννήτωρ», **ο Πατέρα Θεός ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΝΕΥΜΑ, γέννησε τον Υιό Του**, ο «Λόγος» του Πατέρα έγινε «σαρξ» και κατοίκησε χωρίς μέτρο μέσα Του.

Στον αναστημένο Ιησού, που βρίσκεται στον ουρανό, δεν κατοικεί απλά το «*άγιο Πνεύμα*», αλλά το «*άγιο Πνεύμα ΤΟΥ Θεού Πατέρα*», κατοικεί μέσα Του σε πληρότητα ο ΙΔΙΟΣ ο Θεός που είναι Πνεύμα, κατοικούν μέσα Του **τυπολογικά** τα «επτά πνεύματα» του Θεού, ο οποίος έχει δώσει στον Υιό Του, ΟΛΗ τη δόξα Του, ΟΛΗ τη δύναμή Του και ΟΛΗ την εξουσία Του. Άρα όταν λέμε «Πνεύμα άγιο», εννοούμε το άγιο Πνεύμα του ενός και μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, του Πατέρα, όχι ένα ξεχωριστό άλλο «Άγιο Πνεύμα»: «Και τώρα Κύριος ο Θεός απέστειλεν ΕΜΕ (τον Υιό Του) και το ΠΝΕΥΜΑ Αυτού» (Ησαΐας ΜΗ/48:16). Εδώ μιλά προφητικά ο Ιησούς και λέγει ότι ο Πατέρας έστειλε «ΕΜΕ» και το «Πνεύμα ΑΥΤΟΥ», το δικό Του Πνεύμα έστειλε ο Θεός, όχι κάποιο άλλο άγιο Πνεύμα. Γι' αυτό στον ουρανό θα υπάρχει ΕΝΑΣ θρόνος, που θα είναι ο «θρόνος του ΘΕΟΥ και του ΑΡΝΙΟΥ» και μέσα στο θρόνο αυτό θα κάθεται ο «**Πατήρ εν τω Υιώ**» και μια ημέρα θα καθίσει και η εκλεκτή νύμφη του Αρνίου (η εκκλησία Του) και όταν τα «πάντα» υποταχθούν στον Ιησού, τότε θα παραδώσει τη εξουσία και πάλι στον Πατέρα για να είναι ο Θεός «**τα πάντα εν πάσιν**», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στην Α΄ Κορινθίους ΙΕ/15:24-28:

«Υστερον θέλει εΐσθαι το τέλος, όταν (ο Υιός) ΠΑΡΑΔΩΣΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝ εις τον Θεόν και Πατέρα, όταν καταργήσει πάσαν αρχήν και πάσαν εξουσίαν και δύναμιν. Διότι πρέπει να βασιλεύει **εωσού** θέσει πάντας τους εχθρούς υπό τους πόδας Αυτού. Έσχατος εχθρός καταργείται ο θάνατος...»

Όταν δε υποταχθούν εις Αυτόν τα πάντα, τότε και Αυτός ο Υιός **θέλει υποταχθεί** εις τον υποτάξαντα εις αυτόν τα πάντα, διότι να είναι ο Θεός **τα πάντα εν πάσιν** (τα πάντα σε όλα)...».

Το ότι στον ουρανό θα δούμε τον Θεό Πατέρα «εν προσώπω» του Ιησού Χριστού, ο Λόγος του Θεού, η Βίβλος, το αναφέρει συχνά και πολύ καθαρά:

- (1) **Β' ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Δ/4:6** «Διότι ο Θεός ο ειπών να λάμψει φως εκ του σκότους, (είναι) ο οποίος έλαμπεν εις τας καρδίας ημών προς φωτισμόν της γνώσεως της δόξης του Θεού **δια του προσώπου του Ιησού Χριστού...**».

Το αρχαίο κείμενο λέγει «**εν** προσώπω», δηλαδή «μέσα» από το πρόσωπο του Ιησού. Βλέπουμε λοιπόν εδώ τη δόξα του Θεού ΠΑΤΕΡΑ μέσα («εν») από το πρόσωπο του αναστημένου και δοξασμένου ΥΙΟΥ, που κάθεται μέσα στο θρόνο του Πατέρα.

- (2) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑ/21:22-23** «Και ναόν δεν είδον εις αυτήν (δηλ. την ουράνια πόλη): διότι ναός αυτής είναι ο ΚΥΡΙΟΣ Ο ΘΕΟΣ Ο ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ και το ΑΡΝΙΟΝ. Και η πόλις δεν έχει χρείαν του ηλίου, ουδέ της σελήνης, διά να φέγγουν εις αυτήν· διότι Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ εφώτισεν αυτήν, και ο **λύχνος αυτής** (είναι) το Αρνίον».

Ο «**ΛΥΧΝΟΣ**» είναι το σκεύος το ανθρώπινο (η ανθρώπινη φύση του Ιησού) και **διά μέσου** του «λύχνου Ιησού» βλέπουμε στην αιωνιότητα να φανερώνεται και να φωτίζεται **Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ** επάνω μας.

- (3) **ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ Α/1:13-14** «...Και εις το μέσον των επτά λυχνιών (είδον έναν) ΟΜΟΙΟΝ με **υιόν ανθρώπου**, ενδεδυμένον (ποδήρη) χιτώνα και περιεζωσμένον πλησίον των μαστών ζώνην χρυσήν. Η δε κεφαλή αυτού και αι τρίχες (ήσαν) λευκαί και ως μαλλίον λευκόν, ως χιών· και οι οφθαλμοί αυτού ως φλόξ πυρός...».

Ο απόστολος Ιωάννης περιγράφει ότι είδε τον Ιησού ντυμένο με τη δόξα και τα χαρακτηριστικά του Πατέρα Θεού. Η ονομασία "**υιός του ανθρώπου**" αναφέρεται στην ανθρώπινη φύση του Ιησού, στον μεσίτη, στον Αμνό της θυσίας. Την ίδια ακριβώς περιγραφή του Ιωάννη για τον Ιησού, την κάνει και ο Δαβιήλ για τον Πατέρα: «**Εθεώρουν έως ότου οι θρόνοι ετέθησαν και**

ο Παλαιός των ημερών εκάθησε, του οποίου το ένδυμα (ήτο) λευκόν ως χιών και αι τρίχες της κεφαλής αυτού ως μαλλίων καθαρών· ο θρόνος αυτού (ήτο ως) φλόξ πυρός, οι τροχοί αυτού ως πυρ καταφλέγον» (Δανιήλ Ζ/7:9).

Ο "Παλαιός των ημερών" είναι ο Πατέρας, αλλά ο Ιωάννης βλέπει στην όραση κάποιον "**ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου**", ο οποίος έχει επάνω του όλα τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά του Πατέρα. Στην όραση που είδε ο Ιωάννης είδε τον Πατέρα Θεό "**ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου**", είδε τον Πατέρα Θεό **ντυμένο** τον μεσίτη, ντυμένο τον αρχιερέα της πίστης μας, είδε τον Πατέρα Θεό ντυμένο τον Αμνό της θυσίας, τον Ιησού. Συγκλονιστική αλήθεια και αποκάλυψη!

(4) **ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΔ/14:9** «Και ο Κύριος θέλει είσθαι βασιλεύς εφ' όλην την γήν· εν τη ημέρα εκείνη θέλει είσθαι Κύριος **ΕΙΣ** (ένας) και το όνομα αυτού **ΕΝ** (ένα)...».

Ο Ιησούς αναφέρεται προφητικά ότι την ημέρα εκείνη θα είναι «**Κύριος ΕΙΣ**» και το «**όνομα Αυτού ΕΝ**». Η μετάφραση του κειμένου του Ν.Βάμβα δεν είναι απόλυτα ακριβής, γιατί στο πρωτότυπο Εβραϊκό κείμενο το «**ΕΙΣ**» και το «**ΕΝ**» είναι «**ΕΧΑΔ**», που είναι απόλυτο αριθμητικό («**ΕΙΣ**»). Ο Ιησούς Χριστός θα είναι ο ΕΝΑΣ και ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ Θεός που θα βλέπουμε στον ουρανό, θα είναι το ΑΡΝΙΟΝ το αναστημένο μέσα στο οποίο θα έχει στήσει τη σκηνή Του ο Πατέρας Θεός (Αποκάλυψη ΚΑ/21:3 και Ζ/7:15).

Ο ενδιαφερόμενος αναγνώστης για το θέμα που εξετάζουμε μπορεί να διαβάσει και τις ακόλουθες περικοπές από την Αγία Γραφή: Ιώβ ΙΘ/19:26, Ψαλμός Ις'/16:11, Ματθαίος Ε/5:8, Α' Κορινθίους ΙΓ/13:12, Β' Κορινθίους Ε/5:7-10, Α' Ιωάννου Γ/3:2.

. . . / / / . . .

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

για «το ΘΡΟΝΟ του Θεού» και για «τη ΔΕΞΙΑ του Θεού»

- Στον ουρανό υπάρχει **ΜΟΝΟΝ** ένας θρόνος, που είναι ο «θρόνος του Θεού και του Αρνίου».
- **Ο Ιησούς**, ο Υιός κάθεται στα «δεξιά» του Πατέρα, αλλά και ο **Πατέρας** κάθεται στα «δεξιά» του Υιού».
- **Ο Ιησούς** κάθεται «μέσα» στο θρόνο του Πατέρα και μια ημέρα μέσα στον ίδιο θρόνο θα καθίσει και η νύμφη εκκλησία που θα την παραστήσει άμωμη στον Πατέρα.
- Στον Ιησού δόθηκε «ΟΛΗ η εξουσία σε ουρανό και γη».
- Ο Ιησούς είναι ο «**άνδρας της δεξιάς**» του Πατέρα.
- Ο Ιησούς είναι η «**σκηνή**», το «**κατοικητήριο**» του Θεού, μέσα Του κατοικούν τυπολογικά τα «επτά πνεύματα» του μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει, δηλαδή ο Θεός που είναι Πνεύμα κατοικεί σε πληρότητα μέσα στον Υιό Του.

Άρα: «Δεξιά» σημαίνει «δύναμη» και «εξουσία» και ο αναστημένος Ιησούς είναι **ντυμένος με τη δόξα του Πατέρα**, είναι ντυμένος με τη δύναμη και την εξουσία που του έχει δώσει ο Πατέρας και με την ίδια δόξα ο Ιησούς, που είναι η κεφαλή του σώματος, περιβάλλει και όλο το άγιο σώμα Του, την «εκκλησία».

Κεφάλαιο ΕΙΚΟΣΤΟ

ΤΟ ΟΝΟΜΑ, ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ (Ε Π Ι Λ Ο Γ Ο Σ)

❖ Αναφέρθηκε στον ΠΡΟΛΟΓΟ ότι το βιβλίο αυτό απευθύνεται ειδικά σε άτομα που έχουν προσωπική σχέση με τον Ιησού Χριστό, σε άτομα που έχουν την εμπειρία της αναγέννησης. Γενικά όμως απευθύνεται και στο ευρύ κοινό, καθόσον το βιβλίο αυτό αποτελεί μια «ιστορική εκκλησιαστική πραγματεία», μια μοναδική έκδοση που αλλάζει όλα τα δεδομένα στο θρησκευτικό τοπίο με τα συγκλονιστικά ντοκουμέντα και την παρουσίαση αξιόπιστων ιστορικών στοιχείων.

Το παρόν όμως κεφάλαιο, που είναι σαν ΕΠΙΛΟΓΟΣ, απευθύνεται αποκλειστικά σε αναγεννημένους πιστούς και μάλιστα σε ώριμους πνευματικά πιστούς και δεν αφορά το ευρύ αναγνωστικό κοινό, άτομα δηλαδή τα οποία δεν είναι εξοικειωμένα με τον Λόγο του Θεού, την Βίβλο και τα οποία δεν έχουν προσωπική σχέση και εμπειρία με τον Ιησού. Για τον λόγο αυτό, αλλάζει και η μορφή του λόγου, αλλάζει ο τρόπος έκφρασης, γιατί το μήνυμα του παρόντος κεφαλαίου απευθύνεται σαν ένα μήνυμα προς την **εκκλησία των εσχάτων καιρών**, απευθύνεται σε κάθε πνευματικό αδελφό ή αδελφή εν Χριστώ που εκζητεί την "αλήθεια" και επιποθεί η δόξα της παρουσίας του Ιησού να καλύψει τον άγιο λαό Του, το σώμα της εκκλησίας Του. Προτροπή μου είναι, όσοι διαβάσουν το κεφάλαιο αυτό, ανεξάρτητα ποια είναι η προσωπική τους θέση ενώπιον του Θεού, να ζητήσουν από τον Κύριο Ιησού να τους δώσει αποκάλυψη του Λόγου Του.

1. ΤΟ «ΝΕΟΝ ΠΡΑΓΜΑ» ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

Άκουσε λαέ του Θεού το μήνυμα του Λόγου του Θεού και βάλε το βαθιά μέσα στην καρδιά σου: Κύριος ο Θεός σου είναι ΕΝΑΣ Κύριος, γι' αυτό μην έχεις άλλους Θεούς, εκτός από Αυ-

τόν. Ο Θεός τον οποίο υψώνεις, λατρεύεις και δοξάζεις, είναι "Θεός ζηλότυπος" και δεν δίνει τη δόξα Του σε άλλον. Φύγε τώρα από τα είδωλα του κόσμου και διέλυσε με το φως της αλήθειας το πνευματικό σκοτάδι του κυβερνά τη χώρα μας. Ύψωσε τον ΜΟΝΟ Κύριο που υπάρχει και φανερώθηκε εν Χριστώ Ιησού και ύψωσε το ΜΟΝΟ όνομα που δόθηκε από τον ουρανό.

- **Τώρα είναι η ώρα** να πάρεις στο χέρι σου τη μάχαιρα του Πνεύματος του Θεού και να μπεις στην πρώτη γραμμή της μάχης, συντρίβοντας τις δυνάμεις του σκότους.
- **Τώρα είναι η ώρα** να δοξαστεί ο λαός του Θεού και να πάψει η εκκλησία να είναι ένας πνευματικός επαίτης.
- **Τώρα είναι η ώρα** να σαλπίσεις το μεγάλο σάλπισμα της νίκης και να διακηρύξεις όπως έκαναν και οι προφήτες του Κυρίου ότι «ο Κύριος θέλει είσθαι βασιλεύς εφ' όλην την γήν·και θέλει είσθαι Κύριος ΕΙΣ (ένας) και το όνομα αυτού ΕΝ (ένα)» (Ζαχαρίας ΙΔ/14:9).
- **Τώρα είναι η ώρα** να φανερωθεί η δόξα του Θεού στη ζωή σου και να μεγαλυθεί το όνομα το υπέρ παν όνομα, το όνομα του ΙΗΣΟΥ, ένα όνομα που ανήκει ΚΑΙ στον Πατέρα ΚΑΙ στον Υιό που το κληρονόμησε από τον Πατέρα, ένα όνομα που όταν το επικαλείται ο πιστός όλες οι δυνάμεις της κόλασης σείονται και τρέμουν!!!

Αυτό διακήρυτταν οι απόστολοι και οι μαθητές του Κυρίου Ιησού, αυτό ήταν το μήνυμα ολόκληρης της πρώτης αποστολικής εκκλησίας. Ο Πέτρος δεν δίστασε μπροστά σε άρχοντες και ηγέτες να υψώσει τη φωνή του και να διακηρύξει με θάρρος και παρρησία ότι: «...Δεν υπάρχει δι' ουδενός άλλου η σωτηρία· διότι ούτε όνομα άλλο είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, διά του οποίου πρέπει να σωθώμεν» (Πράξεις Δ/4:12). Μεγαλειώδης και περιτράνη διακήρυξη, ΔΕΝ υπάρχει «δι' ουδενός άλλου η σωτηρία», παρά μόνον από τον κεχρισμένο του Πατέρα, από τον Λόγο του Πατέρα που έγινε σαρξ και εσκήνωσε μέσα μας, ΟΥΤΕ υπάρχει «όνομα άλλο είναι υπό τον ουρανόν δεδομένον» με το

οποίο εμείς μπορούμε να σωθούμε. Και σήμερα ο Διάβολος κάτω από διάφορες ονομασίες "έκρυψε" αυτό το όνομα και ο πιστός έπεσε στην παγίδα του. Ήρθε όμως η ώρα ο γίγαντας που κοιμάται να ξυπνήσει και να υψώσει ένα **λάβαρο νίκης** και επάνω στο λάβαρο αυτό θα υπάρχει ένα όνομα, το όνομα το υπέρπαν όνομα, το όνομα του ΠΑΤΕΡΑ και του ΥΙΟΥ, το όνομα «ΙΗΣΟΥΣ». Ο λαός του Θεού, η εκκλησία Του θα είναι ο ισχυρός πολεμιστής των εσχάτων καιρών, θα είναι η νύμφη του Ιησού *«τρομερά ως στράτευμα με σημαίας»* (Άσμα Ασμάτων ζ'6:4,10).

Ο καιρός της ταπείνωσης της εκκλησίας τελείωσε, ήρθε η ώρα να φανερωθεί η δόξα της, ήρθε η ώρα να υψώσει την κεφαλή της, τον Κύριο των δυνάμεων, τον αναστημένο Ιησού, ήρθε η ώρα να χρίσει την κεφαλή της και όταν Αυτός υψωθεί, θα ελκύσει με την αλήθειά του Λόγου Του όλους προς τον εαυτό Του. Από τα βάθη των αιώνων τα προφητικά λόγια του Ησαΐα είναι επίκαιρα στις ημέρες μας περισσότερο παρά ποτέ: *«Παρηγορείτε, παρηγορείτε τον λαόν μου, λέγει ο Θεός σας. Λαλήσατε παρηγορητικά προς την Ιερουσαλήμ (=προς την εκκλησία μου), και φωνήσατε προς αυτήν, ότι ο καιρός της ταπεινώσεως αυτής επληρώθη, ότι η ανομία αυτής συνεχωρήθη· διότι έλαβεν εκ της χειρός Κυρίου διπλάσιον διά πάσας τας αμαρτίας αυτής.και η δόξα του Κυρίου θέλει φανερωθή και πάσα σαρξ ομού θέλει ιδεί· διότι το στόμα του Κυρίου ελάλησε...»* (Ησαΐας Μ/40:1-5).

Αυτή είναι η μεγάλη υπόσχεση του Κυρίου και αυτή θα είναι η δόξα της εκκλησίας, όταν θα λατρεύει τον ένα και μόνο αληθινό Θεό που υπάρχει εν Πνεύματι και με την αλήθεια του Λόγου Του, γιατί τέτοιους λατρευτές θέλει ο Θεός. Αυτή είναι μια συγκλονιστική αποκάλυψη που έκανε ο ίδιος ο Ιησούς σε μια αμαρτωλή γυναίκα, όταν διέκρινε την ταπεινή και απλή καρδιά της και είδε τη δίψα της για να μάθει την αλήθεια: *«Πλην έρχεται ώρα, και ήδη είναι, ότε οι αληθινοί προσκνηταί θέλουσι προσκνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία· διότι ο Πατήρ τοιούτους ζητεί τους προσκυνούντας αυτόν. Ο Θεός είναι Πνεύμα, και οι προσκυνούντες αυτόν εν πνεύματι και αληθεία πρέπει να προσκυνώσι»* (βλ. Ιωάννης

Δ/4:24-25). Είναι αδύνατον ο πιστός να λατρεύει τον Θεό "πνευματικά" και με "αλήθεια", όταν δεν έχει απορρίψει τα είδωλα **κάθε μορφής**, ο Θεός βδελύσσεται, σιχαίνεται τα είδωλα και σε καλεί τώρα να βγεις έξω από την σύγχρονη Βαβυλώνα και να απορρίψεις τις λατρείες της και τα έργα της. Όταν όμως με πείσμα επιμένεις στο λάθος σου και απειθείς στον άγιο Λόγο Του, τότε γνώριζε ότι δεν θα είσαι μέτοχος στη μεγάλη έκχυση του Πνεύματός Του την οποία έχει υποσχεθεί για τους έσχατους καιρούς και δεν θα είσαι μέτοχος της μεγάλης δόξας η οποία θα πλημμυρίσει το λαό του Θεού, γιατί **«η απειθεία είναι καθώς το αμάρτημα της μαγείας· και το πείσμα (είναι) καθώς η ασέβεια και ειδωλολατρεία· επειδή συ απέρριψας τον λόγον του Κυρίου, διά τούτο και Αυτός απέρριψε σε»** (Α' Σαμουήλ ΙΕ/15:23).

Ο Διάβολος και οι πονηρές του δυνάμεις προσπαθούν με λύσσα να αποτρέψουν την εκκλησία να ντυθεί με τη δύναμη και την εξουσία του Πνεύματος του Κυρίου των δυνάμεων, αλλά ο Κύριος έχει ένδοξα σχέδια για το λαό Του, για την εκλεκτή Του νύμφη, όπου η επερχόμενη δόξα της εκκλησίας των εσχάτων καιρών δεν θα μπορεί να συγκριθεί με τη δόξα της πρώτης εκκλησίας: **«Η δόξα του ΕΣΧΑΤΟΥ τούτου ΟΙΚΟΥ (της εκκλησίας των εσχάτων καιρών), θέλει είσθαι μεγαλύτερα της δόξας του ΠΡΩΤΟΥ ΟΙΚΟΥ (της πρώτης εκκλησίας), λέγει ο Κύριος των δυνάμεων»** (Αγγαίος Β/2:9). Ο Θεός υποσχέθηκε ότι στους τελευταίους καιρούς θα δώσει στην εκκλησία Του **«τον καλόν οίνον»**. Το σώμα του Ιησού Χριστού (η εκκλησία) θα μοιάζει σαν ένα μεγάλο ορμητικό ποτάμι, το οποίο θα υπερχειλίζει και θα συμπαρασύρει τα πάντα στο διάβα του, θα σαρώνει κάθε αμαρτία.

Αυτό που ο Κύριος θα κάνει θα είναι **«νέον πράγμα»**, θα γίνει δηλαδή για πρώτη φορά, δεν θα είναι **«καινούριο πράγμα»**, αλλά θα είναι κάτι το ασυνήθιστο, κάτι που δεν θα έχει υπάρξει προηγούμενο μέσα στην ανθρώπινη ιστορία. Αυτό σημαίνει **«νέον»**, δεν θα είναι **«καινούριο»**, γιατί υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των 2 αυτών εννοιών. Καινούριο είναι κάτι που γίνεται από προηγούμενο υλικό, από προϋπάρχον υλικό, δηλαδή κάτι

που είναι παλιό και τώρα ανακαινίζεται. Ο Κύριος στους έσχατους καιρούς δεν θα "ανακαινίσει" την εκκλησία Του, αλλά θα κάνει κάτι το ξεχωριστό για πρώτη φορά, θα είναι κάτι που θα γίνει "εκ του μηδενός" και αυτό μόνο ο Θεός μπορεί να το κάνει και αυτό είναι που υποσχέθηκε μέσα στον Λόγο Του: *«Μη ενθουμήσθε τα πρότερα και μη συλλογίζεσθε τα παλαιά. Ιδού, εγώ θέλω κάμει ΝΕΟΝ ΠΡΑΓΜΑ· τώρα θέλει ανατείλει· δεν θέλετε γνωρίσει αυτό; θέλω βεβαίως κάμει οδόν εν τη ερήμω, ποταμούς εν τη ανύδρω...»* (Ησαΐας ΜΓ/43:18-19).

2. Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ «ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ»

Εάν θέλεις να βλέπεις καθημερινά τη δόξα του αναστημένου Ιησού επάνω στο λαό Του, ύψωνε παντού και πάντοτε το όνομα το υπέρ παν όνομα, ύψωνε το ΜΟΝΑΔΙΚΟ όνομα του Ιησού. Υπάκουσε στην εντολή του ίδιου Ιησού ότι τα πάντα θα γίνονται *«εν τω ονόματί Του»*. **Μην αφήνεις** τον Διάβολο, τον εχθρό της ψυχής σου, να σου κρύβει την αλήθεια και να σου στερεί τη νίκη. **Μην τον αφήνεις** να σου μειώνει τη λατρεία του ενός και μόνου αληθινού Θεού και να την διασπά σε τρία ή και σε τέσσερα, όταν ακόμα, σαν αναγεννημένος, είσαι δεμένος κοινωνικά και εθιμικά με τις εορτές της "Παναγίας" (αγία Τετράδα). **Μην τον αφήνεις** να σου διαστρεβλώνει τι σημαίνει το να ζητάς τα πάντα *«εν τω ονόματι του Ιησού»*, γιατί μην ξεχνάς ότι ο Διάβολος είναι ο μεγάλος πλάνος και ο εχθρός του Θεού.

Εάν ζητάς από τον Ιησού, όπως αποκαλύπτεται στον Λόγο Του, εάν ζητάς *«εις το όνομά Του»*, γνώριζε ότι καμιά, καμιά, καμιά δύναμη της κόλασης δεν θα μπορεί να αντισταθεί στο όνομα το υπέρ παν όνομα, η νίκη σου, η νίκη της εκκλησίας είναι προδιαγεγραμμένη. Άσκησε την εξουσία που σου δίνει το θαυμαστό αυτό όνομα, το οποίο είναι πάνω από κάθε άλλο όνομα, πάνω από κάθε αρχή, πάνω από κάθε εξουσία και πάνω από κάθε δύναμη. Ζήτησε τα πάντα ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ από τον Ιησού *«εν τω ονόματί Του»* και ο ουρανός ολόκληρος θα κινηθεί για σένα.

Τι σημαίνουν τα λόγια του Ιησού *«εν τω ονόματι Μου;»* Εάν δεν καταλάβεις τον παρακάτω αποκαλυπτικό λόγο, ζήτησε

με απλή και ταπεινή καρδιά από τον Ιησού να σου το αποκαλύψει. Την απάντηση στο ερώτημα την δίνει ο ίδιος ο Ιησούς: *«Και εν εκείνη τη ημέρα δεν θέλετε ζητήσει παρ' Εμού ουδέν. Αληθώς, αληθώς σας λέγω ότι, όσα αν αιτήσητε παρά του Πατρός EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, θέλει σας δώσει»* (Ιωάννης Ις'/16:23). Η λέξη «όνομα» σημαίνει «ιδιότητα» και ο Ιησούς ήρθε με την ιδιότητα του ΜΕΣΙΤΗ, του ΣΩΤΗΡΑ μας. Αυτό σημαίνει πως, όταν θέλουμε κάτι από τον Πατέρα, θα πρέπει να απευθυνόμαστε **αποκλειστικά** στον μεσίτη Ιησού, γιατί σε Αυτόν δόθηκε *«ΠΑΣΑ ΕΞΟΥΣΙΑ εν ουρανών και επί γης»* (Ματθαίος ΚΗ/28:19). Αυτό είναι το περιεχόμενο της παραπάνω εντολής του Ιησού, άλλωστε ο ίδιος έδωσε την ερμηνεία αυτή στους μαθητές Του, πιο πριν, όταν τους είπε: *«Και ό,τι αν ζητήσητε EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, θέλω κάμει τούτο, διά να δοξασθή ο Πατήρ εν τω Υιώ. Εάν ζητήσητέ τι EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ, Εγώ θέλω κάμει αυτό»* (Ιωάννης ΙΔ/14:13-14).

Ενώ στο εδάφιο Ις'/16:23 λέγει ο Πατέρας «θέλει σας δώσει», στο εδάφιο ΙΔ/14:14 λέγει κάτι το "διαφορετικό", λέγει «Εγώ θέλω κάμει τούτο...Εγώ θέλω κάμει αυτό», μήπως υπάρχει αντίφαση στα εδάφια αυτά; Όχι, δεν υπάρχει καμιά απολύτως αντίφαση, εάν εφαρμόσουμε το περιεχόμενο της εντολής (και το "γράμμα) και ζητήσουμε κάτι «εν τω ονόματί Του», δηλαδή να ζητήσουμε από Αυτόν με την ιδιότητά Του ως ΜΕΣΙΤΗ. Το διευκρινίζει ο Ιησούς **«Εγώ θα το κάνω αυτό»** και θα το κάνει για να δοξασθεί ο Πατέρας που κατοικεί χωρίς μέτρο μέσα Του, είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ».

Στο Μάρκος Ις'/16:16-18 ο Ιησούς έδωσε τη γενική εντολή προς όλη την εκκλησία Του, λέγοντας: *«Εν τω ονόματί ΜΟΥ θέλουσι εκβάλλει δαιμόνια· θέλουσι λαλεί νέας γλώσσας....»* και οι απόστολοι είχαν επίγνωση τι σήμαιναν αυτά τα λόγια του Ιησού και εφαρμόζαν την εντολή την οποία ο Ιησούς τους έδωσε.

Σε πολλές περιπτώσεις ο Ιησούς μας προτρέπει να ενεργούμε **«EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ»**. Δυστυχώς όμως σήμερα γίνεται από τους πιστούς μία **κατά γράμμα** εφαρμογή του Ιωάννης Ις'/16:23 και αντί να προσεύχονται με δύναμη και εξουσία ΑΠΕΥ-

ΘΕΙΑΣ στο όνομα του ΙΗΣΟΥ και ο Διάβολος να συντρίβεται, προσεύχονται με τη στερεότυπη φράση **«Πατέρα ουράνιε, στο όνομα του Ιησού ζητώ ...κλπ...»**. Οι μαθητές του Ιησού και γενικά η πρώτη αποστολική εκκλησία είχαν αποκάλυψη τι σήμαινε η εντολή του Ιησού **«εν τω ονόματί Μου»** και εφάρμοζαν σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο της εντολής και όχι την κατά γράμμα **επανάληψη** της φράσης, όπως θα δούμε στα παρακάτω παραδείγματα που ακολουθούν. Η πρώτη εκκλησία ασκούσε την εξουσία την οποία της έδινε το παντοδύναμο όνομα του Ιησού και οι μαθητές γνώριζαν σε **ποιον** και **πως** να προσευχηθούν, δεν προσευχόντουσαν τυπικά και δεν χρησιμοποιούσαν λάθος εκφράσεις. Όταν οι μαθητές έλεγαν **«εν τω ονόματί του Κυρίου Ιησού»**, είχαν επίγνωση και αποκάλυψη για τη δύναμη και την εξουσία του ονόματος αυτού.

3. ΤΙ ΕΦΑΡΜΟΖΕ Η ΠΡΩΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μέσα στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, το οποίο περιγράφει τη λαμπρή και ένδοξη πορεία της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, βλέπουμε τι ήταν αυτό που έκανε τους αποστόλους και τους υπόλοιπους μαθητές να συντρίβουν τις πονηρές δυνάμεις και να είναι άφοβοι σε διωγμούς, σε απειλές, σε φυλακίσεις, σε ξυλοδαρμούς και σε κάθε είδους πίεσης που ασκούσαν επάνω τους οι διώκτες τους, προκειμένου να κάμψουν το πνευματικό φρόνημά τους, να τους κάνουν να σιωπήσουν και να μην διακηρύττουν τα καλά νέα του ευαγγελίου του Ιησού.

Από την πληθώρα των περιπτώσεων που υπάρχουν μέσα στην πρακτική εφαρμογή της πρώτης αποστολικής εκκλησίας, θα αναφέρουμε ενδεικτικά 4 περιπτώσεις:

(1) **ΠΡΑΞΕΙΣ Γ/3:6** *«...Ο δε Πέτρος είπε· Αργύριον και χρυσίον εγώ δεν έχω· αλλ' ό,τι έχω, τούτο σου δίδω· εν τω ονόματι του Ιησού Χριστού του Ναζωραίου σηκώθητι και περιπάτει»*. Μετά την Πεντηκοστή, ο Πέτρος και ο Ιωάννης, όταν συνάντησαν τον εκ γενετής χλωμό μπροστά στην Ωραία Πύλη, δεν του είπαν **«ουράνιε Πατέρα, στο όνομα του Ιησού, ας γίνει υγιής αυτός ο άνθρωπος...»**, αλλά με θάρρος τον διέταξαν ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στο όνομα του Ιησού

να σηκωθεί και να περπατήσει. Εφάρμοσαν το περιεχόμενο της εντολής του Ιησού.

(2) **ΠΡΑΞΕΙΣ 2/7:59** *«Και λιθοβολούν τον Στέφανον, επικαλούμενον και λέγοντα· Κύριε ΙΗΣΟΥ, δέξαι το πνεύμα μου».* Όταν λιθοβολούσαν τον Στέφανο, αυτός επικαλέστηκε ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ τον Ιησού, δεν είπε «Πατέρα ουράνιε, στο όνομα του Ιησού, δέξαι το πνεύμα μου», παρ' όλο που η Γραφή αναφέρει ότι είδε *«την δόξαν του Θεού, και τον Ιησούν ιστάμενον εκ δεξιών του Θεού».* Ο Στέφανος ήξερε σε ποιον απευθυνόταν και είχε επίγνωση τι σημαίνει «εκ δεξιών», αφού η Βίβλος σε πολλά σημεία της αναφέρει ότι **δεν κάθεται ΜΟΝΟΝ ο Υιός στα «δεξιά» του Πατέρα, αλλά και ο ΠΑΤΕΡΑΣ κάθεται στα «δεξιά» του Υιού,** μία απόκρυψη την οποία σήμερα αγνοεί η εκκλησία του ένδοξου Ιησού (βλέπε: Ψαλμός Ρ1'/110, Ψαλμός Ις'/16:8, Ψαλμός Π/80:17, κλπ). Το θέμα αυτό, για τη «δεξιά του Θεού», το αναλύσαμε με λεπτομέρειες στο προηγούμενο 19ο κεφάλαιο.

(3) **ΠΡΑΞΕΙΣ 9/9:1-18** Όταν ο πρώην διώκτης Σαούλ πήγαινε στην Δαμασκό για να συλλάβει και να φυλακίσει τους χριστιανούς, δεν του μίλησε ο Πατέρας, αλλά ο ίδιος ο Ιησούς, ο ΜΕΣΙΤΗΣ μας, λέγοντάς του *«Εγώ είμαι ο ΙΗΣΟΥΣ, τον οποίον συ διώκεις»*, όταν ο Παύλος Τον ρώτησε *«Τις είσαι Κύριε;»*. Ο Σαύλος δεν δίδωκε τους σπαδούς του Θεού (το οποίο και ο ίδιος λάτρευε), αλλά διώκε τους σπαδούς του Ιησού, του αιρετικού γιου της Μαρίας και του Ιωσήφ, αλλά του φανερώθηκε όμως ο Ιησούς, σαν ΜΕΣΙΤΗΣ μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Αργότερα, όταν πήγε ο Ανανίας στο σπίτι του, είπε στον Παύλο: *«Σαούλ αδελφέ, ο Κύριος με απέστειλεν, ο ΙΗΣΟΥΣ, ο οποίος εφάνη εις σε εις την οδόν κατά την οποίαν ερχόσουν, διά να αναβλέψεις και να πλησθείς Πνεύματος αγίου»* (Πράξεις 9/9:17). Δεν του είπε ο Ανανίας **«Με έστειλε ο ουράνιος Πατέρας, στο όνομα του Ιησού, για να ξαναδείς και να γεμίσεις με το άγιο Πνεύμα Του;»**

(4) **ΠΡΑΞΕΙΣ Ις'/16:18** *«Βαρυνθείς δε ο Παύλος και στραφείς, είπε προς το πνεύμα, Προστάζω σε, εν τω ονόματι του Ιησού Χριστού να εξέλθεις απ' αυτής. Και εξήλθε (το πονηρόν πνεύμα) την αυτήν*

ώραν». Ο Παύλος διέταξε το «πνεύμα πύθωνος» ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στο όνομα του Ιησού Χριστού, δεν είπε «Ουράνιε Πατέρα, στο όνομα του Ιησού, θεράπευσέ τη ...κλπ».

4. ΠΡΟΣΕΥΧΗ «ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ» ΣΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ

Μέσα στο βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων, στο οποίο περιγράφεται τι ακολουθούσαν οι απόστολοι και τι εφαρμόζε γενικά η πρώτη εκκλησία αναφέρεται **μία μοναδική περίπτωση**, όπου η πρώτη εκκλησία προσευχήθηκε απευθείας στον Πατέρα και όχι στον Υιό. Αυτό αναφέρεται στις Πράξεις Δ/4:24-30, όταν οι πιστοί ευχαρίστησαν τον Θεό, για την θαυμαστή απελευθέρωση του Πέτρου και του Ιωάννη, λέγοντας: *«Δέσποτα, Σὺ εἶσαι Θεός, ο οποίος ἔκαμες τον ουρανόν και την γην...»*. Εδώ "δέσποτας" είναι ο Πατέρας, γιατί παρακάτω στην προσευχή τους μιλούν για τον *«ἅγιο παῖδα Του»*, τον Ιησού.

Ούτε και εδώ μπορούμε να στηρίξουμε τον συγκεκριμένο τρόπο προσευχής, που σήμερα εφαρμόζεται (ως ο μόνος σωστός τρόπος προσευχής), γιατί οι πιστοί προσευχήθηκαν μεν στον Πατέρα, αλλά δεν είπαν *«...Δέσποτα ουράνιε, ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ, ερχόμαστε ενώπιόν Σου, Σὺ εἶσαι Θεός ο οποίος ἔκαμες τον ουρανόν και γην...»*. Αλλά και εάν είχαν προσευχηθεί με αυτόν τον τρόπο, εμείς δεν μπορούμε αυτό να το κάνουμε κανόνα, αφού αυτό ήταν **μόνο μία φορά**, ενώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η προσευχή γίνεται ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στο όνομα του Κυρίου Ιησού. Το απλό ερώτημα είναι: «Ακολουθούμε την ΜΙΑ περίπτωση και την κάνουμε σημαία φανατισμού και δογματισμού, ή ακολουθούμε τις ΠΟΛΕΣ περιπτώσεις, που είναι ο γενικός κανόνας; Ποιο το είναι το ασφαλές;»

Άλλωστε στην προσευχή εδώ των πιστών υπάρχει και αποκάλυψη της θεότητας του Ιησού, γιατί **«δεσπότης»** δεν αναφέρεται μόνον ο Πατέρας, αλλά και ο Υιός, αφού *«εν Αυτῷ ηυδόκησεν ο Πατήρ να κατοικήσει ΠΑΝ το πλήρωμα»* (Κολοσσαείς Α/1: 19-20, Β/2:9) Ο Παύλος αναφερόμενος στον Ιησού, λέγει ότι είναι *«ο μακάριος και ΜΟΝΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ, ο βασιλεύς των βασιλευόντων και Κύριος των κυριενόντων»* (Α' Τιμόθεου ζ'/6:15).

Ο απόστολος Παύλος, που είναι ο δογματικός της χριστιανικής πίστης και διδασκαλίας, στις επιστολές του συχνά διακηρύττει τη μοναδικότητα του ενός Θεού, του ΠΑΤΕΡΑ, που Τον πλησιάζουμε και Τον ευχαριστούμε «ΔΙΑ Ιησού Χριστού....», δηλαδή «**δια μέσου**» του Ιησού, με την ιδιότητά Του ως μεσίτη:

- «*Εις ημάς είναι ΕΙΣ (ένας) ΘΕΟΣ, ο Πατήρ, εξ ου τα πάντα και ημείς εις Αυτόν, και είναι ΕΙΣ (ένας) ΚΥΡΙΟΣ Ιησούς Χριστός, δι' ου τα πάντα και ημείς δι' Αυτού*» (Α΄ Κορινθίους Η/8:6).
- «*Πρώτον μεν ευχαριστώ τον Θεόν μου ΔΙΑ Ιησού Χριστού υπέρ πάντων υμών....*» (Ρωμαίους Α/1:8).
- «*Διά τούτο κάμπτω τα γόνατά μου προς τον Πατέρα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού...*» (Εφεσίους Γ/3:14).
- «*Ευχαριστούντες πάντοτε υπέρ πάντων εις τον Θεόν και Πατέρα ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, υποτασσόμενοι εις αλλήλους εν φόβω Θεού*» (Εφεσίους Ε/5:20).

Πολλοί ισχυρίζονται ότι στα παραπάνω εδάφια ο Παύλος μας αναφέρει με καθαρό τρόπο, όχι ότι «**μπορούμε**» (εάν θέλουμε), αλλά ότι «**πρέπει**» να προσευχόμαστε απευθείας ΜΟΝΟ στον Πατέρα. Το «μπορούμε» είναι δυνητικό, ενώ το «πρέπει» είναι καταναγκαστικό. Προσέξτε! Εδώ ο Παύλος ΔΕΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ, αλλά ερμηνεύει τον Λόγο και η ερμηνεία του έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τα λόγια του Ιησού στο Ιωάννης ΙΔ/14:13-14, ΙΕ/15:16 και Ις'/16:23, όπου ο Ιησούς στη μία περίπτωση έλεγε ο ΠΑΤΕΡΑΣ «**θέλει σας δώσει**» (ΙΕ/15:16 και Ις'/16:23) και στην άλλη περίπτωση έλεγε ΕΓΩ «**...θέλω κάμει τούτο....Εγώ θέλω κάμει αυτό**» (ΙΔ/14:13-14).

Στην επιστολή Κολοσσαείς Γ/3:17 ο Παύλος γράφει: «*Και παν ό,τι αν πράτтите εν λόγω ή εν έργω, πάντα ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ του Κυρίου Ιησού πράττετε, ευχαριστούντες δι' Αυτού τον Θεόν και Πατέρα*». Αυτό έρχεται σε πλήρη σε συμφωνία με το Μάρκος Ις'/16:17-18, όπου ο Ιησούς λέγει: «*Σημεία δε εις τους πιστεύσαντας θέλουν παρακολουθεί ταύτα, ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ θέλουν εκβάλλει δαιμόνια· θέλουν λαλεί νέας γλώσσας· όφεις θέλουν πιάνει*

και εάν κάτι θανάσιμο πιούν, δεν θέλει βλάψει αυτούς· επί αρρώστων θέλουν επιθέσει τας χείρας (αυτών), και θέλουν ιατρεύεσθαι». Από τις Πράξεις γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά, **πώς** οι απόστολοι και η πρώτη εκκλησία ερμήνευσαν το «εν τω ονόματί Μου» και **πώς** εφάρμοσαν τα λόγια αυτά του Ιησού. Τα εφάρμοσαν προσευχόμενοι και ενεργώντας ενάντια στις πονηρές δυνάμεις **απευθείας** στο παντοδύναμο όνομα του Ιησού.

Η εύλογη απορία που μπορεί να έχει κάποιος είναι: «Υπάρχει αντίφαση στα λόγια του Παύλου όταν από στη ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ λέγει «ευχαριστώ τον Θεόν...», «κάμπτω τα γόνατά μου προς τον Πατέρα...», «ευχαριστούντες πάντοτε εις τον Θεόν και Πατέρα» (βλ. Ρωμαίους Α/1:8, Εφεσίους Γ/3:14, Ε/5:20) και στην ΑΛΛΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ να προτρέπει το λαό του Θεού, λέγοντας «...Και ΠΑΝ ό,τι αν πράττητε εν λόγω ή εν έργω, πάντα **ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ του Κυρίου Ιησού πράττετε;**» (Κολοσσαείς Γ/3:17).

Σύμφωνα με όσα ήδη αναφέραμε για το θέμα αυτό η απάντηση είναι «όχι, δεν υπάρχει καμιά αντίφαση», γιατί ο Παύλος είχε αποκαλυπτική γνώση και επίγνωση **τι σημαίνει** το «εν τω ονόματί Μου», **τι σημαίνει** «διά του Ιησού Χριστού», **τι σημαίνει** «ευχαριστούντες δι' Αυτού (του Ιησού) τον Θεό και Πατέρα». **Προσέξτε!** Αυτό το οποίο μισεί ο Διάβολος είναι ότι ο Παύλος φανερώνει στα γραπτά του επίγνωση για το **τι σημαίνει** να εξασκεί ο πιστός εξουσία απευθείας στο παντοδύναμο όνομα του Κυρίου ΙΗΣΟΥ και να κάνει τις δυνάμεις της κόλασης να σείονται και να ταράσσονται και ότι αυτό ο Παύλος το διδάσκει στο λαό του Θεού με τις επιστολές του!

Είχε αποκάλυψη η πρώτη εκκλησία τι σήμαινε να ζητήσει ο πιστός από τον Πατέρα «**ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ**» και πως τελικά **Ο ΙΗΣΟΥΣ ΘΑ ΤΟ ΕΚΑΝΕ ΑΥΤΟ. Γι' αυτό** οι απόστολοι και γενικά η πρώτη εκκλησία δεν χρησιμοποιούσαν τη στερεότυπη φράση «**Πατέρα ουράνιε στο όνομα του Ιησού....**», αλλά χρησιμοποιούσαν απευθείας το παντοδύναμο όνομα του Κυρίου Ιησού. **Γι' αυτό** και Πέτρος (μαζί με τον Ιωάννη) διέταξε το χωλό να σηκωθεί επικαλούμενος **απευθείας** το όνομα του Ιησού, αφού

στον Ιησού δόθηκε από τον Πατέρα «*πάσα η εξουσία*» στον ουρανό και στη γη και όταν θέλουμε να ζητήσουμε κάτι από τον Θεό, πηγαίνουμε σε Αυτόν ΠΟΥ ΕΧΕΙ την εξουσία.

Όταν η προσευχή γίνεται απευθείας προς τον Πατέρα, πρέπει να γίνεται **με επίγνωση του προσώπου Του**, δηλαδή «εν Πνεύματι και αληθεία», **επίγνωση** για το «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ**» και για το «**ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ**». Η πρώτη εκκλησία είχε αποκάλυψη και γνώριζε τι σήμαινε να ζητήσει από τον Πατέρα «**εν τω ονόματι του Ιησού**». Δεν είναι λοιπόν λάθος να προσεύχεται κάποιος απευθείας στον Πατέρα, αφού και οι πιστοί της πρώτης εκκλησίας είχαν προσευχηθεί με αυτόν τον τρόπο, έστω και αν αυτό αναφέρεται μόνο μία φορά στις Πράξεις (βλ. Πράξεις Δ/4:24-30). **Λάθος είναι να διδάσκουμε και να επιβάλλουμε σαν τον ΜΟΝΟ σωστό τρόπο προσευχής αυτόν**, παραβλέποντας όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι απόστολοι και οι λοιποί πιστοί προσεύχονταν απευθείας στον Ιησού, εξασκώντας εξουσία στο όνομά Του.

Κλείνω το θέμα αυτό με το εδάφιο Πράξεις Γ/3:26 «*Προς εσάς πρώτον ο Θεός αναστήσας* (αφού ανέστησε/μετοχή) *τον Υιόν αυτού Ιησούν απέστειλεν ΑΥΤΟΝ διά να σας ευλογεί όταν επιστρέψετε έκαστος από των πονηριών υμών*». Εδώ λέγει ότι ο Πατέρας ΑΦΟΥ ΑΝΕΣΤΗΣΕ τον Υιό, τον ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ για να μας ευλογεί. Το ίδιο αναφέρει και στις Πράξεις Κς'/26:23. **Πως γίνεται αυτό;** Ο Θεός τον απέστειλε «ως Πνεύμα Ζωοποιούν» και είναι ανάμεσά μας για να μας ευλογεί. Ας ζητούμε λοιπόν από τον Κύριο της δόξας να μας δίνει αποκάλυψη, «επίγνωση» του Λόγου Του και να λατρεύουμε τον Πατέρα Θεό εν Χριστώ Ιησού «εν Πνεύματι και αληθεία», πνευματικά και με ΑΛΗΘΕΙΑ.

5. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ «ΠΑΤΕΡ ΗΜΩΝ» ΣΗΜΕΡΑ

Η προσευχή που διδάξε ο Ιησούς στους μαθητές Του (Ματθαίος ζ'/6:9-13), το λεγόμενο «**Πάτερ ημών**» (δηλαδή "Πατέρα μας") δεν αφορά την εκκλησία, γιατί ο Ιησούς έζησε και διδάξε **κάτω από την περίοδο του ΝΟΜΟΥ** και όχι στην περίοδο της ΧΑΡΙΤΟΣ, η οποία άρχισε μετά την Πεντηκοστή και προσευχό-

μαστε πλέον απευθείας στο όνομά Του. Οι περιγραφές και των 4 Ευαγγελίων για τη ζωή του Ιησού αφορούν την "περίοδο του Νόμου", ενώ οι Πράξεις των Αποστόλων αφορούν την πορεία της εκκλησίας του Ιησού που βρισκόταν στην "περίοδο της Χάρης", της Καινής Διαθήκης.

Ο Ιησούς με το λεγόμενο «Πάτερ ημών» έδωσε στους μαθητές Του τον ΤΥΠΟ, τον ΣΚΕΛΕΤΟ της προσευχής, πάνω στον οποίο έπρεπε να προσευχηθούν και φυσικά οι Ιουδαίοι στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, προσεύχονταν στον Θεό των πατέρων τους, στον Θεό του Αβραάμ, του Ισαάκ και του Ιακώβ, προσεύχονταν στον «**Γιάχβε Οσήα**» (=Αυτός είναι σωτήρας), δεν προσεύχονταν σε άλλον Θεό, ούτε φυσικά πίστευαν ότι ο υιός της Μαρίας και του Ιωσήφ ήταν ο Μεσσίας.

Άλλωστε το περιεχόμενο του «Πάτερ ημών» σε μερικά σημεία δεν ισχύει πλέον για την περίοδο της Καινής Διαθήκης. Για παράδειγμα λέγει «...και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών...» (αρχαίο κείμενο /Ματθαίος 5'/6:9), δηλαδή «και συγχώρησε εις εμάς τας αμαρτίας ημών, καθώς και εμείς συγχωρούμε εις τους αμαρτάνοντας εις εμάς». Ο Θεός δεν μας δέχεται πλέον (στην περίοδο της Χάρης, της Καινής Διαθήκης) επειδή εμείς συγχωρούμε τους άλλους, αλλά μας δέχεται επειδή ο Ιησούς με τη σταυρική Του θυσία ΑΠΑΞ θυσιάσθηκε, δίκαιος υπέρ αδίκων και το έργο Του είναι ΤΕΛΕΙΟ, καθένas που Τον εκζητεί πλέον με συντριβή καρδιάς τον δέχεται.

Αν ήταν να μας συγχωρεί ο Κύριος, επειδή και εμείς συγχωρούμε τους άλλους, ποτέ δεν θα είχαμε σωθεί, γιατί «...η καρδιά του ανθρώπου είναι απατηλή και σφόδρα διεφθαρμένη, ποιος μπορεί να την γνωρίσει;» και πάντα μέσα μας υπερισχύει η σάρκα. Ευχαριστούμε όμως τον Κύριο Ιησού που πήρε τη θέση μας επάνω στο σταυρό, πήρε τη δική μου προσωπικά θέση, έπρεπε εγώ να είχα πεθάνει για τις δικές μου αμαρτίες, αλλά πλήρωσε ο Ιησούς τις αμαρτίες μου και του ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ και του ΠΑΡΟΝΤΟΣ και του ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ.

Ο Ιησούς έκανε για μένα και για σένα επάνω στο σταυρό

ένα ΤΕΛΕΙΟ ΕΡΓΟ ΣΩΤΗΡΙΑΣ και τώρα στην οικονομία της Χάρης, στην περίοδο της Καινής Διαθήκης, αναστημένος και νικητής, είναι ο ΜΟΝΟΣ μεσίτης μας προς τον Πατέρα και αυτό το γνώριζε η πρώτη εκκλησία, γι' αυτό και ήξεραν οι πρώτοι πιστοί **πώς** να προσεύχονται και **σε ποιον** να απευθύνονται, κάτι που δεν έκαναν στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης.

6. Ο ΠΑΤΕΡΑΣ «ΝΤΥΘΗΚΕ» ΤΟΝ ΥΙΟ

Μετά απ' όλα όσα αναφέραμε για το πως πρέπει να προσευχόμαστε, τώρα προχωράμε σε μια πιο βαθύτερη αποκάλυψη του προσώπου του Θεού και έτσι θα εννοήσουμε όταν λέμε "Πατέρα", ή "Κύριέ μου", ή "Ιησού", σε ΠΟΙΟΝ απευθυνόμαστε. Θα δούμε την τέλεια **ταύτιση** και **ενότητα** του αναστημένου Υιού με τον Θεό Πατέρα, ώστε "χωρίς αποκάλυψη" να μην μπορούμε να ξεχωρίσουμε "**ποιος είναι ποιος**", με αποκάλυψη όμως του Λόγου Του θα οδηγηθούμε σε βαθύτερα μονοπάτια επίγνωσης του προσώπου του Θεού.

Ο απόστολος Ιωάννης στο βιβλίο της Αποκάλυψης περιγράφει ότι είδε τον Ιησού ντυμένο με τη δόξα και τα χαρακτηριστικά του Πατέρα Θεού: «...*Και εις τον μέσον των επτά λυχνιών (είδον έναν) ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου, ενδεδυμένον (ποδήρη) χιτώνα και περιεζωσμένον πλησίον των μαστών ζώνην χρυσήν. Η δε κεφαλή αυτού και αι τρίχες (ήσαν) λευκαί και ως μαλλίων λευκόν, ως χιών· και οι οφθαλμοί αυτού ως φλόξ πυρός...*» (Αποκάλυψη Α/1:13-14). Η ονομασία "υιός του ανθρώπου" αναφέρεται στην ανθρωπινή φύση του Ιησού, στον μεσίτη, στον Αμνό της θυσίας.

Την ίδια ακριβώς περιγραφή του Ιωάννη για τον Ιησού, την κάνει και ο Δανιήλ για τον Πατέρα: «*Εθεώρουν έως ότου οι θρόνοι ετέθησαν και ο Παλαιός των ημερών εκάθησε, του οποίου το ένδυμα (ήτο) λευκόν ως χιών και αι τρίχες της κεφαλής αυτού ως μαλλίων καθαρόν· ο θρόνος αυτού (ήτο ως) φλόξ πυρός, οι τροχοί αυτού ως πυρ καταφλέγον*» (Δανιήλ Ζ/7:9). Ο "Παλαιός των ημερών" είναι ο Πατέρας, αλλά ο Ιωάννης βλέπει στην όρασή του κάποιον "**ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου**", ο οποίος έχει επάνω του όλα τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά του Πατέρα. Φυσικά η περιγραφή αυ-

τή είναι μεταφορική-συμβολική, γιατί **ο Θεός είναι Πνεύμα** και δεν έχει μαλλιά ή άλλα ανθρώπινα φυσικά χαρακτηριστικά. Η περιγραφή του Δανιήλ ότι οι τρίχες της κεφαλής του ήταν σαν λευκό καθαρό μαλλί, αναφέρεται συμβολικά στον Θεό ότι είναι ο "Παλαιός των ημερών", ότι δηλαδή είναι ΑΙΩΝΙΟΣ, δεν έχει ούτε αρχή, ούτε τέλος.

Το στοιχείο όμως αυτό της αιωνιότητας το βλέπουμε και στον αναστημένο και ένδοξο Ιησού, γι' αυτό και ο Ιωάννης στην όραση, μπροστά σε αυτή τη μεγαλειώδη και συγκλονιστική εμφάνιση του Ιησού πέφτει και Τον προσκυνά. Δεν προσκυνά τον διδάσκαλό Του που γνώριζε επί γης, τον "άνθρωπο Χριστό Ιησού", αλλά προσκυνά Αυτόν που κατοικούσε μέσα Του και τον οποίο ο Ιησούς του αποκάλυψε **ποιος ήταν μέσα Του**: «...Και ότε είδον Αυτόν, έπεσα προς τους πόδας Αυτού ως νεκρός, και επέθηκε την δεξιάν αυτού χείρα επ' εμέ, λέγων μοι· Μη φοβού· **εγώ είμαι ο ΠΡΩΤΟΣ και ο ΕΣΧΑΤΟΣ, και ο ΖΩΝ, και ΕΓΕΙΝΑ ΝΕΚΡΟΣ, και ιδού, είμαι ζων εις τους αιώνας των αιώνων, αμήν, και έχω τα κλειδιά του άδου και του θανάτου.....**» (Αποκάλυψη Α/1:17-18).

Θα πρέπει να προσέξουμε ότι ενώ εδώ στην όραση είναι «ο Πατήρ εν τω Υιώ», δεν λέγει ο Ιησούς στον Ιωάννη "ΕΜΕΙΣ είμαστε", αλλά του λέγει «**ΕΓΩ ειμί ο πρώτος και ο έσχατος.....**». Στον Ησαΐα με σαφήνεια και καθαρότητα διακηρύττεται ότι "ο Πρώτος και ο Έσχατος" είναι ο Πατέρας Θεός: «**Όττω λέγει Κύριος ο βασιλεύς του Ισραήλ και ο λυτρωτής αυτού, ο Κύριος των δυνάμεων· Εγώ είμαι ο ΠΡΩΤΟΣ και Εγώ (είμαι) ο ΕΣΧΑΤΟΣ· και εκτός Εμού δεν υπάρχει Θεός.....**» (Ησαΐας ΜΔ/44:6 /Βλέπε επίσης ΜΑ/41:4, ΜΗ/48:12, κλπ).

Ποιον βλέπει εδώ ο Ιωάννης, τον Πατέρα ή τον Υιό; Γιατί, στη συνέχεια του λέγει «...και ο ζων, και **εγενόμην ΝΕΚΡΟΣ και ιδού ζων ειμί εις τους αιώνας των αιώνων**» (αρχαίο κείμενο). Εδώ γεννιέται ένα φοβερό και εύλογο ερώτημα: «**Πως μπορεί ο Πατέρας να γίνει νεκρός, αφού είναι Πνεύμα και είναι αθάνατος, αναλλοίωτος και αιώνιος;**» Όχι, δεν πέθανε ο Πατέρας Θεός, αλλά ο άνθρωπος Ιησούς Χριστός, πέθανε ο Υιός που ήταν ορα-

τή φανέρωση του Θεού του αοράτου.

Εδώ είναι η θαυμαστή αποκάλυψη: Στην όραση που είδε ο απόστολος Ιωάννης είδε τον Πατέρα Θεό **"ΟΜΟΙΟΝ με υιόν ανθρώπου"**, είδε τον Πατέρα Θεό **ντυμένο** τον μεσίτη, ντυμένο τον αρχιερέα της πίστης μας, είδε τον Πατέρα Θεό ντυμένο τον Αμνό της θυσίας, τον Ιησού. Συγκλονιστική αλήθεια και αποκάλυψη, η οποία μας οδηγεί στην δόξα του θρόνου του Θεού!

Ο Ιησούς είπε στους μαθητές Του ότι θα είμαι **"μεθ' υμών"** (μαζί σας) όλες τις ημέρες και αυτό έρχεται σε πλήρη συμφωνία με το όνομά Του **"Εμμανουήλ"** (Ματθαίος Α/1:23), το οποίο όνομα επακριβώς σημαίνει **«ο ΗΛ μεθ' ημών»** και μεταφράζεται **«ο Θεός μαζί μας»**. Το ΗΛ (ή και ΕΛ) είναι ο ενικός αριθμός του Ελοχίμ και Ελοχίμ είναι ο Θεός της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Θεός, ο ένας και μόνος που υπάρχει, είναι **"μεθ' υμών"** και **"μεθ' ημών"**. ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΥΤΟ; Είναι μαζί μας ως Πνεύμα στο πρόσωπο του αναστημένου Ιησού Χριστού, ο οποίος όταν αναλήφθηκε, **Τον ντύθηκε ο Πατέρας**, έγινε το κατοικητήριό Του, όπως είχε κάνει με τον Ιησού Χριστό όταν ήταν εδώ στη Γη, μέσα στον οποίο κατοικούσε ο Πατέρας **χωρίς μέτρο**, με όλο το πλήρωμα της θεότητάς Του (βλ. Ιωάννης Γ/3:34, Κολοσσαείς Β/2:9).

Πως λοιπόν θα είναι ο Ιησούς **για πάντα** μαζί μας (μεθ' ημών);" Ο Ιησούς, όταν μιλούσε στους μαθητές Του για τη σχέση Του με τον Πατέρα στα κεφάλαια ΙΔ/14 και Ις'/16 του Ιωάννη, τους μιλούσε "δια παροιμιών" και εκεί ήταν που τους μίλησε για **"άλλον" παράκλητο**, και ότι δεν θα τους αφήσει **"ορφανούς"**, κάτι που τότε δεν μπορούσαν να το καταλάβουν:

- *«Και εγώ θέλω παρακαλέσει τον Πατέρα, και θέλει σας δώσει **ΑΛΛΟΝ παράκλητον**, διά να μένει **"μεθ' υμών"** (μαζί σας) εις τον αιώνα, το Πνεύμα της αληθείας, το οποίον ο κόσμος δεν δύναται να λάβει, διότι δεν βλέπει αυτό, ουδέ γνωρίζει αυτό· σεις όμως γνωρίζετε αυτό, διότι μένει **"μεθ' υμών"** (μαζί σας) και **"εν υμίν"** (μέσα σας) θέλει είσθαι. Δεν θέλω σας αφήσει **ΟΡΦΑΝΟΥΣ**· έρχομαι προς εσάς...»* (Ιωάννης ΙΔ/14:16-18 /Βλ. επίσης ΙΕ/15:26).

- *«Εγώ όμως την αλήθειαν σας λέγω· συμφέρει εις εσάς να απέλθω Εγώ. Διότι εάν δεν απέλθω, ο παράκλητος δεν θέλει ελθεί προς εσάς· αλλ' αφού απέλθω, θέλω πέμψει αυτόν προς εσάς...»* (Ιωάννης Ις'/16:7).

Όταν ο Ιησούς μιλούσε για "άλλον" **παράκλητο**, για διαφορετικό **μεσίτη** (αυτό σημαίνει "παράκλητος"), εννοούσε τον παράκλητο, όπως ακριβώς τον είδε ο Ιωάννης στην όραση, **είδε τον Ιησού ντυμένο τον Πατέρα και τον Πατέρα ντυμένο τον αναστημένο Υιό Του**. Έπρεπε να φύγει ο κατά σάρκα Ιησούς και να έρθει πάλι ο ίδιος ως "Πνεύμα ζωοποιούν", για να είναι "μεθ' ημών", όπως του υποσχέθηκε.

Αυτό αναφέρει πάλι ο ίδιος ο Ιωάννης στην επιστολή του: *«Τεκνία μου, ταύτα σας γράφω διά να μην αμαρτήσετε. Και εάν κάποιος αμαρτήσει, έχομεν ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΝ προς τον Πατέρα, τον Ιησούν Χριστόν τον δίκαιον· και αυτός είναι ιλασμός περί των αμαρτιών ημών, και ουχί μόνον περί των ημετέρων, αλλά και περί όλου του κόσμου»* (Α' Ιωάννου Β/2:1-2).

"Παράκλητος" σημαίνει "μεσίτης" και μεταξύ Θεού και ανθρώπων υπάρχει μόνο ένας μεσίτης, ένας παράκλητος, δεν υπάρχουν πολλοί: *«Διότι είναι ΕΙΣ (ένας) Θεός, ΕΙΣ (ένας) και ΜΕΣΙΤΗΣ Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Ιησούς Χριστός»* (Α' Τιμόθεου Β/2:5). Ο Ιησούς είπε στους μαθητές Του, όταν πάλι τους μιλούσε "διά παροιμιών", ότι δεν θα τους αφήσει **ορφανούς**. Γνωρίζουμε όμως ότι ορφανούς αφήνει μόνο ο πατέρας όταν πεθάνει και όχι ο γιος, τι εννοούσε εδώ ο Ιησούς; Εκείνη τη στιγμή, δεν τους μιλούσε ο Ιησούς, **ως** "ο Υιός του ανθρώπου", με την κατά σάρκα ανθρώπινη φύση Του, αλλά τους μιλούσε **ως** "ο Υιός του Θεού", με τη θεία φύση που κατοικούσε μέσα Του και αυτή η θεότητα που κατοικούσε μέσα Του, σε πληρότητα, χωρίς μέτρο, ήταν του Πατέρα, του ενός και μόνου Θεού που υπάρχει.

Αυτόν τον "παράκλητο" είδε ο Ιωάννης στην όραση και τον περιγράφει. Ο Ιησούς, αφού αναλήφθηκε, ντύθηκε τον Πατέρα και άρχισε να ενεργεί **ως** ο παράκλητος, **ως ο μεσιτεύων** μέσα στο σώμα της εκκλησίας Του. Ο Ιησούς είναι ο έσχατος αδάμ,

που ενεργεί ως "**Πνεύμα ζωοποιούν**" (βλ. Α' Κορινθίους ΙΕ/15:48, Ιωάννης Ε/5:21,26,κλπ).

Σήμερα, μέσα στους πιστούς, μέσα στο σώμα της εκκλησίας κατοικεί ο **ΥΙΟΣ**, ο αναστημένος Ιησούς και ο **ΠΑΤΕΡΑΣ** δια του αγίου **ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ** Του. Έχουμε δηλαδή τον **αόρατο** Πατέρα Θεό, ντυμένο την **ορατή** εικόνα Του, που είναι ο αναστημένος Ιησούς, τον οποίο ο Θεός αφού **πρώτα** τον ανέστησε (ας το προσέξουμε αυτό, "πρώτα τον ανέστησε") και **μετά** Τον απέστειλε για να μας ευλογεί. Αυτή την διακήρυξε την έκανε ο Πέτρος την ημέρα της Πεντηκοστής στο συγκεντρωμένο πλήθος, λέγοντας: *«Προς εσάς πρώτον ο Θεός αναστήσας τον Υιόν (αρχ. "τον παιδα") αυτού Ιησούν απέστειλεν αυτόν διά να σας ευλογεί, όταν επιστρέψετε έκαστος από των πονηριών υμών»* (Πράξεις Γ/3:26).

Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης, δεν μπορούσε να υπάρξει ο "παράκλητος" (ο μεσιτεύων), γιατί ο Θεός δεν είχε ντυθεί ακόμα τον μεσίτη και αυτό γιατί δεν είχε γεννηθεί ο έσχατος αδάμ, ο άνθρωπος Ιησούς Χριστός. Μετά τη γέννηση του Ιησού, τη θυσία Του και την ανάστασή Του και μετά την Πεντηκοστή, ο παράκλητος είναι μέσα στις καρδιές μας, είναι *«ο Πατήρ εν τω Υιώ»*, είναι ο Θεός Πατέρας ντυμένος τον μεσίτη Ιησού.

Ότι θέλουμε πλέον πηγαίνουμε στον Ιησού, γιατί **Αυτός** μεσιτεύει για μας, γιατί είναι ο παράκλητός μας, το Πνεύμα της αλήθειας (Α' Τιμόθεου Β/2:5, Α' Ιωάννου Β/2:1). **Αυτός** είναι ο αρχιερέας μας, γιατί σχίστηκε το καταπέτασμα της σαρκός Αυτού και μπήκε μέσα σε αχειροποίητα άγια των αγίων (Εβραίους Δ/4:14). **Αυτός** μας βαπτίζει με το άγιο Πνεύμα, γιατί μέσα Του κατοικεί όλο το πλήρωμα της θεότητας του Πατέρα (Ματθαίος Γ/3:11, Κολοσσαείς Α/1:19, Β/2:9). **Αυτός** μας θεραπεύει, γιατί είναι η φανέρωση του Γιάχβε Ραφά, είναι ο Κύριος ο θεραπεύων (Ματθαίος Η/8:17, Α' Πέτρου Β/2:24). **Αυτός** είναι που ενεργεί τα πάντα μέσα στη ζωή μας.

Άρα, όταν προσευχόμαστε γνωρίζουμε σε "ποιον" απευθυνόμαστε. Δεν έχουμε σύγχυση, γιατί γνωρίζουμε ποιος είναι ο μεσίτης, ο παράκλητος, ο Πατέρας, ο Υιός, ο αρχιερέας, ο σωτήρ

ρας μας. Στο πρόσωπο του Ιησού "βλέπουμε" τον Πατέρα, είναι ο Πατέρας "ντυμένος" τον μεσίτη. **Γνωρίζουμε σε "ποιο" όνομα προσευχόμαστε.** ΙΗΣΟΥΣ (Εβρ. "Γιάχβε Οσήα") είναι το όνομα και του Υιού και του Πατέρα, γιατί ο Υιός το κληρονόμησε από τον Πατέρα (Εβραίους Α/1:4).

7. ΙΗΣΟΥΣ: ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ

Εάν θέλεις να ανήκεις στην ένδοξη εκκλησία των εσχάτων καιρών, στην εκκλησία που δεν θα έχει κηλίδα ή ρυτίδα αμαρτίας, αλλά θα είναι άγια και άμωμη (Εφεσίους Ε/5:27), η προτροπή του Λόγου του Θεού, δια του στόματος του Παύλου είναι: «...**Σεις είσθε ναός Θεού ζώντος ...Διά τούτο, Εξέλθετε εκ μέσου αυτών και αποχωρίσθητε, λέγει Κύριος, και μη εγγίσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθεί και θέλω είσθαι Πατήρ σας, και σεις θέλετε είσθαι υιοί μου και θυγατέρες, λέγει Κύριος παντοκράτωρ**» (Β' Κορινθίους ς'/6:16-18). Εδώ ο Κύριος δεν μας "προτρέπει" απλά, αλλά μας "διατάσσει" και όταν μια διαταγή δεν εκτελείται, υπάρχουν και οι συνέπειες της ανυπακοής.

Η διαταγή προς τους αγίους είναι: Βγείτε τώρα έξω από το σύστημα της "Βαβυλώνας" του κόσμου, αποχωριστείτε και μην αγγίξετε τίποτα από τα ακάθαρτα έργα της Βαβυλώνας. Ο Λόγος του Θεού δεν μένει μόνο σε αυτό, αλλά συνεχίζει ένα βήμα ακόμα πιο πέρα: «...**Ας καθαρίσωμεν εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος, εκπληρώντες αγιωσύνην εν φόβω Θεού**» (Β' Κορινθίους Ζ/7:1).

Όταν ο Θεός σε προτρέπει να απορρίψεις τα είδωλα και να Τον λατρεύεις "εν Πνεύματι και αληθεία", όταν σου λέγει να βγεις έξω από τη Βαβυλώνα του κόσμου αυτού, όταν σου έχει δώσει αποκάλυψη των αληθειών Του και συ εξακολουθείς να εφαρμόζεις ανθρώπινα συστήματα, αυτό είναι **απειθεία** προς το άγιο θέλημά Του. Είναι καιρός πλέον το φως που έχεις να μην το κρύβεις κάτω από το μόδιο, αλλά να φωτίζεις με αυτό το γύρω περιβάλλον σου και να διαλύεις τα σκοτάδια της αμαρτίας. Ο Κύριος ετοιμάζει το «**νέον πράγμα**» και θέλει να είσαι μέσα σε αυτό, θέλει να είσαι μέρος της δόξας του οίκου Του, θέλει να είσαι μέρος της

μεγάλης αναζωπύρωσης η οποία θα γίνει στους έσχατους καιρούς και θα συγκλονίσει τον κόσμο ολόκληρο.

Η νίκη σου στηρίζεται στην "αλήθεια" και ο Ιησούς διακήρυξε «Εγώ είμαι η ΑΛΗΘΕΙΑ», ο Ιησούς είναι το «Πνεύμα της ΑΛΗΘΕΙΑΣ» (βλ. Ιωάννης ΙΔ/14:6, Ις'/16:13, κλπ), «η χάρις και η ΑΛΗΘΕΙΑ έγινε δια Ιησού Χριστού» και όταν γνωρίσουμε την αλήθεια, τότε η αλήθεια θα μας ελευθερώσει (βλ. Ιωάννης Α/1:17, Η/8:32). **Άφησε** Αυτόν που είναι "η" Αλήθεια να σε οδηγήσει σε όλη την αλήθεια του Λόγου Του. **Ύψωσε** το όνομα το υπέρ παν όνομα και η νίκη θα είναι δεδομένη στη ζωή σου, γιατί είναι το μόνο όνομα που δόθηκε από τον ουρανό, με αυτό το όνομα παρουσιάστηκε ο Θεός στον Μωυσή στην καιόμενη βάτο, όπου του αποκαλύφθηκε ως ο "ΓΙΑΧΒΕ" (ο "ΩΝ") και αυτό το όνομα το κληρονόμησε και ο Υιός (ΙΗΣΟΥΣ = ΓΙΑΧΒΕ ΟΣΗΑ), ο οποίος υπάκουσε κατά πάντα στο θέλημα του Πατέρα και ταπεινώσε τον εαυτό Του μέχρι θανάτου σταυρικού: *«Διά τούτο και ο Θεός υπερύψωσεν Αυτόν και εχάρισεν εις αυτόν όνομα ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ, διά να κλίνει εις το όνομα του Ιησού παν γόνυ επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων, και πάσα γλώσσα να ομολογήσει ότι ο Ιησούς Χριστός είναι Κύριος εις δόξαν Θεού Πατρός»* (Φιλιππησιους Β/2:9-11). Αυτό είναι το όνομα που τρέμει ο Διάβολος και οι πονηρές δυνάμεις του, γιατί είναι όνομα σωτηρίας, όνομα θεραπείας, όνομα ελευθερίας από δαιμονικά δεσμά, όνομα που βαπτιζόμαστε με το άγιο Πνεύμα Του, είναι το όνομα στο οποίο ενεργούμε τα πάντα.

Ο Λόγος του Θεού λέγει **«Πας όστις επικαλεσθεί ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ θέλει σωθεί»** (Ρωμαίους Ι'/10:13, Πράξεις Β/2:21, Θ/9:24) και «ποιο είναι το όνομα του Κυρίου, το οποίο πρέπει να επικαλεστούμε;» Είναι ΙΗΣΟΥΣ:

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ λαμβάνουμε ΣΩΤΗΡΙΑ: *«Και δεν υπάρχει δι' ουδενός άλλο σωτηρία, διότι ΟΥΤΕ ΟΝΟΜΑ άλλο είναι υπό τον ουρανό δεδομένον μεταξύ των ανθρώπων, δια του οποίου πρέπει να σωθούμε»* (Πράξεις Δ/4:12 /βλέπε: Ις'/16:31, ΚΒ/22:16). Είναι το μόνο όνομα που δόθηκε από τον ουρανό και που μπορεί να επικαλεσθεί ο κάθε άνθρωπος για να σωθεί.

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ λαμβάνουμε ΘΕΡΑΠΕΙΑ: Ο Πέτρος και ο Ιωάννης, είπαν σε έναν εκ γενετής χωλό: «*Αργύριον και χρυσίον δεν έχω, αλλ' ό,τι έχω, τούτο σοι δίδω, EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΝΑΖΩΡΑΙΟΥ, σηκώθητι και περιπάτει*» (Πράξεις Γ/3:6). Όταν επίσης βρισκόταν στην πόλη Λύδδα είπε σ' έναν παραλυτικό «*Αινέα, σε ιατρεύει Ιησούς ο Χριστός, σηκώθητι...*» (Πράξεις Θ/9:34).

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ εκβάλλουμε ΔΑΙΜΟΝΙΑ: Ο Ιησούς πριν αναληφτεί είπε: «*ΣΗΜΕΙΑ εις τους πιστεύσαντας θέλουν παρακολουθεί ταύτα, EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥ θέλουν εκβάλλει δαιμόνια, θέλουν λαλεί νέας γλώσσαςεπί αρρώστους θέλουν επιθέσει τας χείρας, και θέλουν ιατρεύεσθαι*» (Μάρκος Ις'/16:17-18). Ο απόστολος Παύλος όταν βρισκόταν στην πόλη των Φιλίππων, είπε σε κάποια δούλη που είχε πνεύμα πύθωνος (δαιμόνιο μαρτυρίας): «*Σε προστάζω σε EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, να εξέλθεις απ' αυτής*» (Πράξεις Ις'/16:18).

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ βαπτίζομαστε με ΠΝΕΥΜΑ ΑΓΙΟ: Ο Ιησούς είπε: «*EN ΤΩ ΟΝΟΜΑΤΙ ΜΟΥθέλουν λαλεί νέας γλώσσας*» (Μάρκος Ις'/16:17-18). Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής είπε: «*Ο δε οπίσω μου ερχόμενοςαυτός θέλει σας βαπτίσει εν Πνεύματι αγίω και πυρί*» (Ματθαίος Γ/3:11). Επίσης «*...Ούτος (ο Ιησούς) είναι ο βαπτίζων εν Πνεύματι αγίω*» (Ιωάννης Α/1:3).

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ βαπτίζομαστε στο ΝΕΡΟ: Την ημέρα της Πεντηκοστής ο Πέτρος είπε: «*Μετανοήσατε, και ας βαπτισθεί έκαστος από εσάς ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ, εις άφεσιν αμαρτιών...*» (Πράξεις Β/2:38). Αυτό εφαρμόζε η πρώτη εκκλησία (βλέπε: Πράξεις Η/8:16, Ι'/10:48, ΙΘ/19:5, ΚΒ/22:16, Γαλάτες Γ/3:27, Ρωμαίους ς'/6:3, Α' Κορινθ.Α/1:13) γι' αυτό το όνομα «*του Πατέρα και του Υιού και του αγίου Πνεύματος*» είναι «*ΙΗΣΟΥΣ*» (Ματθαίος ΚΗ/28:19). Το μόνο όνομα που δόθηκε από τον ουρανό είναι «*ΙΗΣΟΥΣ*», η σωτηρία είναι δια του Ιησού και απεικονίζεται με το βάπτισμα στο νερό στο όνομα του Ιησού, που πέθανε για μας.

Στο όνομα του ΙΗΣΟΥ ενεργούμε τα ΠΑΝΤΑ: «*Και παν ό,τι αν πράττητε εν λόγω ή εν έργω, ΠΑΝΤΑ εν τω ονόματι του Κυ-*

*ρίον ΙΗΣΟΥ (πράττετε)...» (Κολοσσαείς Γ/3:17). Ότι και να κάνουμε, τρώμε, εργαζόμαστε, ψάλλουμε, προσευχόμαστε, κλπ. ΟΛΑ γίνονται στο όνομα του Ιησού. Είναι εντολή του Λόγου του Θεού και εάν δεν την τηρούμε, σημαίνει ότι δεν έχουμε γνωρίσει προσωπικά τον Κύριό μας: «Όποιος λέγει **εγνώρισα Αυτόν, και τα εντολάς Αυτού ΔΕΝ ΦΥΛΛΑΤΕΙ, ψεύτης είναι και εν τούτω αλήθεια δεν υπάρχει»** (Α΄ Ιωάννου Β/2:4).*

Το όνομα του Ιησού, το **ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ**, είναι το όνομα που τρέμουν ο Διάβολος και οι πονηρές δυνάμεις του και το πολεμούν με φοβερή μανία, είναι το όνομα που δίνει εξουσία και δύναμη στον πιστό, είναι το όνομα που μας παρέχει ασφάλεια από κάθε καταιγίδα, είναι όνομα νίκης, θριάμβου και αλαλαγμού, και μια ημέρα θα κλίνει «εις το όνομα του ΙΗΣΟΥ παν γόνυ επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων, και ΠΑΣΑ ΓΛΩΣΣΑ θα ομολογήσει ότι ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ (είναι) Κύριος, εις δόξαν Θεού Πατρός» (Φιλιππησίους Β/2:9-10). Οι πιστοί της πρώτης εκκλησίας είχαν επίγνωση και αποκάλυψη των **5** παρακάτω σημείων:

(1) Όλη Η ΕΞΟΥΣΙΑ στον ουρανό και στη γη ΔΟΘΗΚΕ από τον Πατέρα στον Υιό Του. Αυτό σημαίνει ότι πηγαίνουμε να ζητήσουμε οτιδήποτε **από Αυτόν, ο οποίος ΕΧΕΙ την εξουσία.**

(2) Ο Ιησούς είναι ο μόνος ΜΕΣΙΤΗΣ μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Άρα πηγαίνουμε για τα αιτήματά μας, **απευθείας** στο μεσίτη μας, γιατί σε αντίθετη περίπτωση, εάν πηγαίνουμε απευθείας στον Πατέρα, τότε Τον παραμερίζουμε σαν μεσίτη και Τον καταργούμε από αυτή την αρχιερατική θέση.

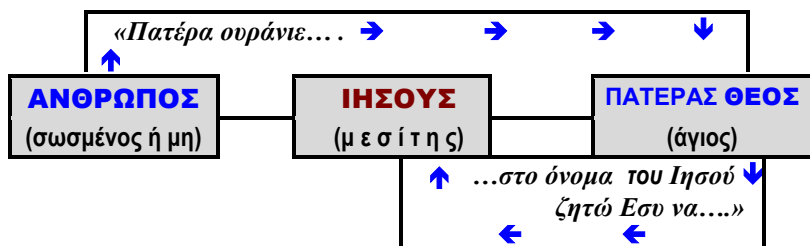
(3) Ότι και εάν «ΠΡΑΤΤΟΥΜΕ ΕΝ ΛΟΓΩ ή ΕΝ ΕΡΓΩ» πρέπει να το κάνουμε πάντοτε «**εν τω ονόματι**» του Ιησού. Εάν αυτό δεν το κάνουμε, τότε παραβαίνουμε την εντολή Του.

(4) Το όνομα του ΙΗΣΟΥ τρέμει και φοβάται ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ, γι' αυτό και προσπαθεί **να σβήσει το όνομα αυτό από τον τρόπο προσευχής μας**, ώστε να μη γίνεται ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στον Ιησού, γιατί αυτό είναι η νίκη μας.

(5) Το όνομα του ΙΗΣΟΥ είναι το «**όνομα το υπέρ παν όνο-**

μα» και είναι: Η ΣΩΤΗΡΙΑ μας από την αιώνια απώλεια, η ΘΕΡΑΠΕΙΑ του σώματός μας από αρρώστιες και η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ μας από τα δεσμά των πονηρών δυνάμεων.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, σαν βασικά στοιχεία που πρέπει να διέπουν τη σχέση μας με τον Πατέρα και τον Υιό, θα πρέπει να αναλογιστούμε ότι εάν **προσευχόμαστε απευθείας στον Πατέρα**, τότε όχι μόνο ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΜΕ τη μεσιτική διακονία του Υιού, αλλά ΚΑΝΟΥΜΕ (αθέλητα) τον Πατέρα μεσίτη προς Υιό, λέγοντας: «**Πατέρα ουράνιε** (Συ που είσαι ο μεσίτης μας), **στο όνομα του Ιησού Χριστού** (που είναι ο Κύριός μας) **ζητούμε να μας ευλογήσεις...κλπ..**». Αυτό φαίνεται με παραστατικό τρόπο στο παρακάτω σχεδιάγραμμα:

Ίσως μερικοί να θεωρούν το παραπάνω σχεδιάγραμμα πολύ "ακραίο", αλλά ο βασικός λόγος που παρατίθεται είναι να μπορέσει ο πιστός να αντιληφθεί τις μεθοδείες του Διαβόλου για να υποβιβάσει και να μειώσει τη δύναμη ονόματος του Ιησού, ώστε να καταστήσει τον πιστό πνευματικά αδύναμο.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, αντί να πάει κατευθείαν στο μόνο μεσίτη, τον ΙΗΣΟΥ, τον παρακάμπτει και πηγαίνει στον άγιο ΘΕΟ, **επικαλούμενος** απλά το όνομα του Ιησού, οπότε **θεωρητικά** ο ΠΑΤΕΡΑΣ μετατρέπεται σε μεσίτη μεταξύ ΑΝΘΡΩΠΟΥ και ΥΙΟΥ, **γι' αυτό η εκκλησία σήμερα στερείται από θρίαμβο και νίκη, γιατί μειώνει και κρύβει το όνομα το υπέρ παν όνομα**. Όταν δεν προσευχόμαστε ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στο όνομα του Κυρίου Ιησού, θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι **δεν εξασκούμε τη ΔΥΝΑΜΗ και την ΕΞΟΥΣΙΑ την οποία μας έχει δώσει ο Κύριος ενάντια στις πονηρές δυνάμεις**. Αυτός είναι και ένας λόγος που δεν

υπάρχει πάντα απάντηση στην προσευχή μας. Φυσικά, ο Κύριος που είναι γεμάτος αγάπη, έλεος και μακρόθυμος, πάρα πολλές φορές έχει απαντήσει στην προσευχή μας όταν ερχόμαστε ενώπιόν Του με τη φράση «**Πατέρα ουράνιε στο όνομα του Ιησού....**», αλλά υπάρχουν και πολλές άλλες περιπτώσεις που η προσευχή έμεινε αναπάντητη, χωρίς βέβαια να παραβλέπουμε το γεγονός ότι μπορεί να οφείλεται και σε άλλους λόγους.

Γνωρίζω όμως, και από την προσωπική μου εμπειρία, καθώς και από τις μαρτυρίες εκατοντάδων άλλων πιστών πως, όταν εξασκούμε εξουσία και δύναμη ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ στο όνομα του Ιησού, έχουμε άμεσα και θαυμαστά αποτελέσματα. Το όνομα του Κυρίου Ιησού είναι το πιο ισχυρό **«υπέρ όπλο»** του κάθε πιστού στον καθημερινό του πνευματικό πόλεμο και θα πρέπει να μάθει να το χειρίζεται και να το χρησιμοποιεί, χωρίς φόβο και χωρίς δειλία. Καμία δύναμη της κόλασης δεν μπορεί να αντισταθεί στο όνομα αυτό!

- ❖ **Λαέ του Θεού**, γνώριζε ότι ο Διάβολος, ο εχθρός σου. . .
- **ΔΕΝ ΦΟΒΑΤΑΙ** όταν λέγεις στην προσευχή σου **«Θεέ μου...»** γιατί και ο ίδιος είναι "θεός του κόσμου τούτου" και γι' αυτόν η λέξη αυτή, είναι ένας τίτλος που τον έχει υιοθετήσει!
- **ΔΕΝ ΦΟΒΑΤΑΙ** όταν λέγεις στην προσευχή σου **«Πατέρα μου...»** γιατί και ο ίδιος είναι "πατέρας" και μάλιστα είναι "ο ΠΑΤΕΡΑΣ του ψεύδους και της απάτης", του αρέσει και αυτή η λέξη, γιατί εξαπατά τους μη γνωρίζοντες τον Λόγο!
- **ΔΕΝ ΦΟΒΑΤΑΙ** όταν λέγεις στην προσευχή σου **«Κύριέ μου»**, γιατί και ο ίδιος είναι "κύριος και άρχοντας του αιώνα τούτου" και θέλει να τον προσκυνάς σαν "κύριο"!
- **Ο Διάβολος ΦΟΒΑΤΑΙ και ΤΡΕΜΕΙ** όταν εσύ προσεύχεσαι απευθείας στο μόνο παντοδύναμο όνομα, στο μόνο όνομα που δόθηκε από τον ουρανό, που είναι το όνομα το υπέρ πάν όνομα, που είναι το όνομα "**Ι Η Σ Ο Υ Σ**" και τότε όλες οι δυνάμεις της κόλασης σείονται.

❖ **Λαέ του Θεού**, καιρός της ταπείνωσης της εκκλησίας έληξε και η δόξα του Κυρίου θα φανερωθεί στις έσχατες ημέρες που ζούμε. Ο Ιησούς θα αρχίσει να γκρεμίζει τα στεγανά δογματικά τείχη μέσα στο λαό Του και καθώς τα τείχη αυτά θα γκρεμίζονται, ολόκληρο το σώμα της εκκλησίας του Ιησού θα αρχίσει να ρέει όλο μαζί. Ο ένδοξος Ιησούς θέλει να υψωθεί πάνω από τις διαφορές, για να μπορεί ο λαός Του να Τον λατρεύει με αληθινή ενότητα και τότε είναι που θα επιθέσει μεγάλη δόξα επάνω στο λαό Του, ώστε να τον προετοιμάσει για να έρθει να τον παραλάβει, θα έρθει να παραλάβει την εκλεκτή νύμφη Του για να την *«παραστήσει εις τον εαυτόν Του ΕΝΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ, μη έχουσα κηλίδα ή ρυτίδα ή κάτι των τοιούτων, αλλά διά να είναι αγία και άμωμος»* (Εφεσίους Ε/5:27).

- **Ήρθε η ώρα** να φανερωθεί η δύναμη του Κυρίου με σημεία και τεράστια μέσα στο λαό Του.
- **Ήρθε η ώρα** ο ισχυρός πολεμιστής να βγει έξω από τα οχυρώματά του και να μπει στη πρώτη γραμμή της μάχης.
- **Ήρθε η ώρα** να μπει και εσύ προσωπικά στη μάχη, ντυμένος με την πανίσχυρη πνευματική πανοπλία, που ο Κύριος, ο αρχιστράτηγος των δυνάμεων σε έχει ντύσει.
- **Ήρθε η ώρα** να ξεκαθαρίσεις τη θέση σου με τον κόσμο και να απορρίψεις τα είδωλά του και να μην είσαι ανάμεσα σε δύο φρονήματα.
- **Ήρθε η ώρα** να βγεις έξω από τη θρησκευτική Βαβυλώνα που είσαι παγιδευμένος και να λατρεύεις τον Κύριο «εν Πνεύματι και αληθεία» και να υψώνεις το όνομά Του.
- **Ήρθε η ώρα** να γονατίσεις και να δώσεις μια υπόσχεση στον Κύριο, λέγοντας:

«Κύριε Ιησού, σε Σένα ανήκει όλη η δόξα, η λατρεία και η τιμή. Είσαι ο προσωπικός μου σωτήρας και λυτρωτής. Πέθανες Εσύ, ο αναμάρτητος, στη δική μου θέση και μου έδωσες αιώνια ζωή, έγινες Εσύ ο μόνος μεσίτης μου προς τον Θεό Πατέρα .

Εσύ είσαι η ορατή φανέρωση του Θεού του αοράτου, του μόνου αληθινού Θεού που υπάρχει. Σε Σένα δόθηκε όλη η εξουσία στον ουρανό και στη γη. Σε ευχαριστώ γιατί αυτή την εξουσία δίνεις και στο λαό Σου για να έχουμε νίκη ενάντια στις σκοτεινές πονηρές δυνάμεις.

ΕΙΣΑΙ ο Κύριος των κυρίων, ΕΙΣΑΙ το Α και το Ω, ΕΙΣΑΙ ο Πρώτος και ο Έσχατος, ΕΙΣΑΙ η Αρχή και το Τέλος, ΕΙΣΑΙ ο Παντοκράτωρ. Σου δίνω την υπόσχεση ότι παντού, όπου και εάν βρίσκομαι, θα υψώνω το παντοδύναμο όνομά Σου, που κληρονόμησες από τον Πατέρα και θα διακηρύττω ότι μια ημέρα στο όνομα αυτό, το υπέρ παν όνομα, θα κλίνει κάθε γόνατο επουρανίων, επιγείων και καταχθονίων και κάθε γλώσσα θα ομολογήσει ότι Εσύ είσαι Κύριος, εις δόξαν Θεού Πατρός.

Θέλω να δω τη δόξα Σου Κύριε Ιησού επάνω στο λαό Σου, χρησιμοποίησέ με γι' αυτό τον ένδοξο σκοπό, κάνοντάς με ένα εύχρηστο εργαλείο στα χέρια Σου. Σε ευχαριστώ Κύριε Ιησού. ΑΜΗΝ».

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

1. ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ: Αλκιβιάδης Τζελέπης: Γεννήθηκε στο χωριό Σελινούντας (Κρόκοβα) του Αιγίου - Ν. Αχαΐας. Πέρασε δύσκολα παιδικά χρόνια, γιατί σε ηλικία 9 ετών πεθαίνει ο πατέρας του και αφήνει τη μητέρα του χήρα με 6 παιδιά (το μεγαλύτερο τότε ήταν 11 ετών και το μικρότερο ενός έτους). Ο πατέρας του ήταν ψάλτης στην εκκλησία του χωριού του, γεγονός που τον επηρέασε θετικά στο να σέβεται και να αγαπά τον Θεό. Κατά την περίοδο που πήγαινε Γυμνάσιο (εξατάξιο) ήταν από τα τακτικά μέλη του κατηχητικού σχολείου στη Χριστιανική Ένωση του Αιγίου. Όταν βρισκόταν στη Β΄ Τάξη είχαν δωρίσει σε όλους τους μαθητές από μία Καινή Διαθήκη σε απλή δημοτική γλώσσα (έκδοση «ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ») Άρχισε να την διαβάζει και του δημιουργήθηκαν πολλές απορίες, αλλά οι υπεύθυνοι της κατεστημένης εκκλησίας που εκπροσωπούσαν την Χριστιανική Ένωση, στα ερωτήματα που είχε, του έδιναν πάντα στερεότυπες απαντήσεις, όπως «...πήγαινε στην εκκλησία ...**Αναψε κανένα κεράκι ...Φίλησε το χέρι του παπά, κλπ, κλπ**». Επειδή όλες αυτές οι προτροπές που του έδιναν, δεν είχαν καμιά σχέση με το Ευαγγέλιο που διάβαζε, ήθελε ο ίδιος να φάξει και να βρει το αληθινό νόημα της χριστιανικής πίστης και διδασκαλίας, γιατί στο χώρο αυτό δεν μπορούσαν να του λύσουν τις πνευματικές αναζητήσεις που είχε, αφού και οι ίδιοι δεν γνώριζαν.

2. ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ: Τον Σεπτέμβριο του 1975 έρχεται στην Αθήνα για να φοιτήσει στο Πολιτικό Τμήμα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η επιθυμία στην καρδιά του για να γνωρίσει την αλήθεια συνέχιζε να καίει, αλλά ο εχθρός της ψυχής, του παρουσίασε άλλα ενδιαφέροντα, όπως πολιτική, διασκέδαση, κλπ, τα οποία όχι μόνο δεν μπορούσαν να γεμίσουν το κενό της καρδιάς του, αλλά αυτό συνέχεια μεγάλωνε. Για ένα χρόνο ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την πολιτική, έχοντας ενταχθεί σε κάποιο πολιτικό φορέα. Καμιά όμως δραστηριότητα δεν γέμιζε το κενό της καρδιάς του και μέσα στο πνεύμα του υπήρχε μια ανεξήγητη θλίψη και μια μεγάλη απογοήτευση, με αποτέλεσμα να αναρωτιέται: «**Εάν πράγματι αυτός ήταν ο σκοπός της ζωής του; Και εάν αυτός ήταν, τότε γιατί δεν τον ευχαριστούσε τίποτα;**». Στην κραυγή αυτή της καρδιάς του, ο ουρανός δεν έμεινε ασυγκίνητος, γιατί ο Ιησούς αποκαλύπτει σ' όποιον με θέρμη Τον εκζητεί.

3. ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ: Το έτος 1976 και ενώ βρισκόταν στο Β΄ έτος των σπουδών του, εργαζόταν σε μια ιδιωτική επιχείρηση στην περιοχή Μεταμόρφωση Αττικής. Εκεί εργαζόταν και ένας νεαρός άνδρας, ονόματι Νί-

κος, που αγαπούσε τον Θεό και η συμπεριφορά του και ο τρόπος του διέφερε όλων των άλλων. Κάποια ημέρα είχε μαζί του ένα άρθρο από μια ημερήσια εφημερίδα, που παρουσίαζε μία κινηματογραφική ταινία με θέμα τον Αντίχριστο (**The Omen**). Το πήρε, το διάβασε και ένωσε τη μεγαλύτερη έκπληξη στη ζωή του. Δεν μπορούσε να καταλάβει πως, ενώ είχε διαβάσει πολλά χριστιανικά βιβλία και επί χρόνια πήγαινε στο κατηχητικό σχολείο, δεν γνώριζε τίποτα για τον «άνθρωπο της αμαρτίας», τον Αντίχριστο και τώρα μια πολιτική εφημερίδα να ασχολείται ιδιαίτερα με το θέμα αυτό, λόγω της ταινίας. Αυτό ήταν το κίνητρο για να αρχίσει να μελετά τον Λόγο του Θεού με ζήλο. **Όλα τα άλλα ενδιαφέροντά του παραμερίστηκαν.**

Μελετώντας συστηματικά τον Λόγο του Θεού άρχισαν τα πνευματικά του μάτια να ανοίγουν και να κατανοεί πράγματα για τα οποία πριν είχε απορίες και ερωτηματικά. Η ζωή του άρχισε να αποκτά νόημα και σκοπό. Κατάλαβε πλέον, **γιατί** υπάρχει, **γιατί** ο Ιησούς σταυρώθηκε, **γιατί** ο κόσμος βρίσκεται μακριά από τον Θεό, **τι** πρέπει να πιστεύει και να ακολουθεί, **πώς μπορεί** να σωθεί από τις αμαρτίες του και **τι** ήθελε από αυτόν ο Ιησούς. Γνώριζε πολλά ΓΙΑ τον Ιησού Χριστό, αλλά ακόμα του έλειπε το πιο σημαντικό, δεν είχε γνωρίσει προσωπικά ΤΟΝ ΙΔΙΟ τον Ιησού. Ήξερε με το **νου** ποια είναι η αλήθεια, αλλά με την **καρδιά** δεν είχε γνωρίσει Αυτόν που είναι η Αλήθεια. Αυτό συνέβηκε τον **Απρίλιο του 1977**, κάποιο πρωινό που δεν εργαζόταν και ήταν μόνος σπίτι. Καθώς μελετούσε τον Λόγο του Θεού, ένωσε την επιθυμία να αφιερώσει τη ζωή του στον Ιησού και να αναλάβει Αυτός το τιμόνι της ζωής του. Γονάτισε και με απλά λόγια ζήτησε από τον Κύριο Ιησού να έρθει το Πνεύμα Του να κατοικήσει μέσα στην καρδιά του και να αναλάβει Αυτός τη ζωή του. Τότε, έγινε μάρτυρας μιας θαυμαστής εμπειρίας, κάτι σαν ουράνιο φως τον γέμισε και η ζωή του σε δευτερόλεπτα άλλαξε ριζικά. Μια νέα πνευματική γέννηση έγινε εκείνη τη στιγμή, αναγεννήθηκε από το άγιο Πνεύμα του Θεού. ΠΡΙΝ ήταν ένας **χαμένος αμαρτωλός** με προορισμό την αιώνια καταδίκη, ΤΩΡΑ ήταν ένας **σωσμένος αμαρτωλός** με ουράνια και αιώνια κληρονομιά.

Τον Σεπτέμβριο του **1980** κατατάχθηκε στην Πολεμική Αεροπορία, όπου εκπλήρωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, υπηρετώντας το μεγαλύτερο μέρος της θητείας του στην Λήμνο. Ένα μήνα μετά την απόλυσή του από το στρατό, νυμφεύεται και από τον Νοέμβριο του **1982**, αρχίζει μαζί με τη σύζυγό του να εργάζονται για τον Κύριο Ιησού στη χριστιανική συνάθροιση που είχε πάει όταν ο Κύριος τον αναγέννησε. Ο Κύριος τον ευλόγησε και στον τομέα της εργασίας του, όπου με θαυμαστό τρόπο άνοιξε δρόμο και τον Μάρτιο του **1984** διορίζεται σε Υπηρεσία του

δημόσιου τομέα, στην οποία παρέμεινε μέχρι το **2013**, όπου υπέβαλε παραίτηση, λόγω συμπλήρωσης των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας.

4. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΜΕ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ: Στις **9 Νοεμβρίου 1987**, ημέρα Δευτέρα, ο Κύριος Ιησούς τον βαπτίζει με το άγιο Πνεύμα Του. Όπως ο ίδιος ομολογεί στη βιογραφία του, ήταν γι' αυτόν μια συγκλονιστική εμπειρία. Καθώς προσευχόταν μαζί με άλλους πιστούς και δόξαζε τον Κύριο Ιησού, Αυτός τον γέμισε με το Πνεύμα Του, όπως ακριβώς γεμίζει ένα δοχείο με νερό και ταυτόχρονα ένας χείμαρρος δοξολογίας έβγαινε από μέσα του **σε ξένες γλώσσες**, όπως συνέβηκε για πρώτη φορά στους αποστόλους την ημέρα της Πεντηκοστής και όπως συνέβηκε και συμβαίνει σε εκατομμύρια πιστούς σε όλους τους αιώνες και σ' ολόκληρο τον κόσμο (βλ. Πράξεις Β/2:1-4). Με την **«αναγέννησή»** του το Πνεύμα του Θεού καθάρισε τη ζωή του από κάθε αμαρτία, γιατί ο Ιησούς επάνω στο σταυρό του Γολγοθά πλήρωσε τις δικές του αμαρτίες και τις δικές του αρρώστιες, πέθανε ο Ιησούς ΑΝΤΙ γι' αυτόν. Με το **«βάπτισμα του αγίου Πνεύματος»** ο Κύριος κατοίκησε μόνιμα μέσα του και το σώμα του έγινε ο ζωντανός ναός του αγίου Πνεύματος του Θεού.

5. ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιήθηκε σχεδόν αμέσως από τα πρώτα χρόνια της αναγέννησής του και αυτή ήταν η κύρια κλήση του από τον Θεό ήταν η **διακονία του Λόγου Θεού** και σαν ομιλητής (κήρυκας και διδάσκαλος) έχει μεταφέρει τα καλά νέα του ευαγγελίου του Ιησού, σ' όλη την Ελλάδα, με αποτέλεσμα πολλοί άνθρωποι να έχουν ευλογηθεί, καθώς εκζητούν τον Ιησού Χριστό στη ζωή τους και στρέφονται με δίψα στον άγιο Λόγο Του, την Βίβλο, που αποτελεί ύψιστη τιμή για τη χώρα μας (όπως συχνά τονίζει), καθόσον η Καινή Διαθήκη έχει γραφτεί απευθείας στην Ελληνική γλώσσα, ένα προνόμιο μοναδικό για εμάς, που ο Θεός δεν το έδωσε σε κανένα άλλο έθνος.

Κατά καιρούς έχει αναλάβει ως υπεύθυνος την **ποιίμανση διαφορών συναθροίσεων ή χριστιανικών ομάδων** σε Αθήνα και επαρχία που λειτουργούσαν, είτε κατ' οίκον, είτε σε δημόσιους χώρους (κτίρια), έχοντας συνεργαστεί με όλες σχεδόν τις αναγεννημένες ομάδες, ομολογίες και συναθροίσεις, που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας, Ελληνόφωνες και Αγγλόφωνες. Τα μηνύματά του, αρχικά μέσω κασετών και αργότερα μέσω CD και DVD έχουν μεταφερθεί σε ολόκληρη την Ελλάδα και το εξωτερικό. Με τη χρήση του ιντερνετ (facebook, youtube, site, κλπ) τα μηνύματά του μεταδίδονται και σε ολόκληρο τον κόσμο, με αποτέλεσμα πολλοί να έχουν ευλογηθεί, σύμφωνα με τις δικές τους μαρτυρίες.

6. ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ: Σε ηλικία 19 ετών συνέγραψε δύο κοινωνικά διηγήματα, από τα οποία το ένα απέσπασε μια πολύ καλή κριτική από εκδοτικό οίκο. Όταν αργότερα αφιέρωσε τη ζωή του στον Ιησού Χριστό, αποφάσισε να αφιερώσει το ταλέντο του στη δική Του υπηρεσία. Μέχρι τέλος του έτους 2022: **(1) Έχει συγγράψει** συνολικά **44** βιβλία με ποικίλη ύλη, όπως ερμηνευτικά, απολογητικά, εσχατολογικά, κλπ. **(2) Έχει δημιουργήσει 3** υμνολόγια. **(3) Έχει κάνει** πολλές ολιγοσέλιδες μελέτες, μέχρι **30** σελίδες περίπου. **(4) Έχει εκδώσει** δεκάδες φυλλάδια με ποικίλα θέματα, **3 ή 8** σελίδων. Θεωρείται, ίσως ο πιο πολυγραφώτατος συγγραφέας στη σύγχρονη Ελληνική χριστιανική βιβλιογραφία. Επειδή, ένα από τα χαρίσματά του είναι του **διδασκάλου**, όλα σχεδόν τα βιβλία του απευθύνονται σε συγκεκριμένο αναγνωστικό κοινό, απευθύνονται σε άτομα που είναι εξοικειωμένα με τον Λόγο του Θεού. Πολλά από τα βιβλία του έχουν αποσταλεί σε διάφορες πολιτικές και κοινωνικές προσωπικότητες, καθώς και σε διάφορους φορείς και έχουν αποσπάσει ευμενή σχόλια και κριτικές. Τοπικές εφημερίδες της γενέτειράς του συχνά έχουν προβάλλει τα βιβλία του, με εξαιρετικές κριτικές.

7. ΔΙΑΚΟΝΙΑ "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ": Στην όλη διακονία του έχει δώσει την άτυπη επωνυμία «**ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ**», γιατί πιστεύει ότι μόνο με ειλικρινή αγάπη και φιλαδέλφεια μπορεί κάποιος να υπηρετήσει και τους αδελφούς και τον πλησίον του, μια γνήσια φιλαδέλφεια που να έχει τα σπλάχνα του Ιησού Χριστού και την καρδιά της αγάπης του Πατέρα. Είναι ένας από τους ελάχιστους πρωτεργάτες που έχει εργαστεί επί δεκαετίες για την αληθινή ενότητα της εκκλησίας, με διαφορετικές δογματικές θέσεις, γι' αυτό και είχε πολεμική εναντίον του, καθόσον όσοι μιλούσαν για "φιλαδέλφεια" και "ενότητα" την εννοούσαν μέσα σε στενά δογματικά πλαίσια. Η πίστη του είναι ότι ο Κύριος στις έσχατες ημέρες που ζούμε, ετοιμάζει το λαό Του για κάτι θαυμαστό, ετοιμάζει το **«νέον πράγμα»** που αναφέρεται στον Ησαΐα ΜΓ/43:18 και για το σκοπό αυτό φέρνει σε επαφή αδελφούς, άγνωστους μεταξύ τους και με διαφορετικές δογματικές τοποθετήσεις, αλλά με ένα κοινό στόχο και οραματισμό: Να χρίσουν τη κεφαλή του σώματος, να χρίσουν τον αναστημένο και ένδοξο Ιησού, γιατί Αυτός είπε **«Όταν εγώ υψωθώ, θα ελκύσω πάντας προς εμαυτόν»** και όταν συμβεί αυτό, τότε η εκκλησία θα έρθει σε αληθινή ενότητα πνεύματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Λεπτομέρειες για την πνευματική πορεία του συγγραφέα, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να διαβάσει την αυτοβιογραφία του που κυκλοφορεί με τίτλο **«ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ»** (κωδικός 11). Όλα τα βιβλία έχουν αναρτηθεί σε αρχεία PDF στην ιστο-σελίδα (site): **www.AlkiviadisFiladelfos.com** και όλα τα μηνύματα έχουν αναρτηθεί στο κανάλι **Filadelfos Channel 1** στο YouTube.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 01. ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ** - Κείμενο μετάφρασης του Αρχιμ. Νεόφυτου Βάμβα
Έκδοση «ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ»
- 02. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ** - Κείμενο UBS - Αρχαίο Ελληνικό κείμενο.
Έκδοση «ΒΙΒΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ»
- 03. Η ΜΑΥΡΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΒΛΟΣ** - Στυλιανού Ι. Χαραλαμπάκη
- 04. Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΙΕΡΓΗΜΕΝΟ ΨΕΥΔΟΣ**
Στυλιανού Ι. Χαραλαμπάκη
- 05. ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΟΙ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ** - Γ.Α.Χατζηαντωνίου
Εκδόσεις «Ο ΛΟΓΟΣ»
- 06. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ** - Αρχιμ. Βασιλείου Κ.Στεφανίδη
Εκδόσεις «ΑΣΤΕΡΟΣ»
- 07. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ**- /Κωνστ.Παπαρρηγόπουλου
Τόμος 2^{ος}
- 08. Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ «ΜΕΓΑΛΩΝ» ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**
Κυριάκου Σιμόπουλου - Έκδοση 1995
- 09. ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΒΥΛΩΝΕΣ** - Alexander Hislop (Αλέξανδρος Χίσλοπ)
Εκδόσεις «ΓΙΑΝΝΙΚΟΣ»
- 10. ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΚΗ ΜΥΣΤΗΡΙΑΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ και ΒΑΤΙΚΑΝΟ**
Ralf Woodrow, εκδόσεις «ΣΤΕΡΕΩΜΑ - ΜΠΙΜΠΗΣ».
- 11. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ**
Αλκιβιάδη Τζελέπη - Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 10)
- 12. Ο ΙΗΣΟΥΣ, Ο ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ & Ο ΜΕΣΙΤΗΣ ΜΑΣ** - Αλκ. Τζελέπη
Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 19)
- 13. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ** - Αλκιβιάδη Τζελέπη
Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 20)

14. **Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ** - Αλκιβιάδη Τζελέπη
Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 21)
15. **ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ** - Αλκιβιάδη Τζελέπη
Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 23)
16. **ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ** - Αλκιβιάδη Τζελέπη
Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 33)
17. **ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**
Αλκιβιάδη Τζελέπη - Εκδόσεις «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ» (κωδικός 34)
18. **ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ** - Θεμιστοκλή Κουλούρη
Ηράκλειο Κρήτης - Έκδοση 1992
19. **ΤΟ ΔΟΓΜΑ ΤΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ**
Βασίλη Χριστόφλου - Δημήτρη Μεγάλου
20. Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια «ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ»
<http://el.wikipedia.org/wiki/> (Ελληνικά)
21. **ΚΑΤΟΧΗΚΑ ΝΕΑ**
Ηλεκτρονική σελίδα (www.katohika.gr)

Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"

Συγγραφέας: Αλκιβιάδης Τζελέπης

01. ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ (συγκλονιστικές μαρτυρίες)
02. ΤΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (31 Βιβλικά θέματα - 5η έκδοση 2022)
03. ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ εσχατολογικό (7η έκδοση 2021)
04. ΟΙ 3 ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (συνοπτική ανάλυση)
05. ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (Αντίχριστος και Μασονία)
06. Η ΑΠΟΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ (χάνεται ή όχι η σωτηρία του πιστού;)
07. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Γένεση Α:26-27)
08. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ (Βιβλική μελέτη)
09. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (ΒΙΒΛΟΣ και ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ)
10. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
11. ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ (ομολογία Αλκιβιάδη Τζελέπη)
12. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (Βιβλική μελέτη)
13. Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ
14. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗ (προφητικά μηνύματα)
15. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (σχολιάζοντας την επικαιρότητα)
16. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ (με σκίτσα)
17. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ (Ξεσκεπάζοντας τον Εχθρό)
18. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ (το 3ο μέρος του βιβλίου 17)
19. ΤΟ ΣΚΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ και Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ
20. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ (ιστορικές - αρχαιολογικές αποδείξεις)
21. Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ (η εκκλήσια των Εσχάτων Καιρών)
22. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ - Η ημέρα του Κυρίου (έκδοση βελτιωμένη)
23. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ - Η Θεότητά του Ιησού Χριστού
24. ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΜΑ (ο Θεός της Διαθήκης)
25. «Ψάλτε ΑΣΜΑ ΝΕΟΝ» (υμνολόγιο - 240 ύμνοι)
26. «ΜΕΛΩΔΙΕΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ» (υμνολόγιο - 1390 ύμνοι - έκδοση 2023)
27. Η ΟΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (προφητικό)
28. ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΗ ΓΗ, ΔΟΞΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (προφητικό)
29. ΟΤΑΝ Η ΓΗ ΚΟΙΛΟΠΟΝΕΙ (εσχατολογική - προφητική μελέτη)
30. ΦΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΟ (μικρό εγχειρίδιο βεολογίας - 16 θέματα)
31. ΥΜΝΟΙ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΙΗΣΟΥ - Τραγούδια και Ύμνοι (υμνολόγιο - 100 ύμνοι)
32. ΦΩΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ (αληθινές ιστορίες)
33. ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (δημοσιεύσεις στο facebook)
34. ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (δογματικές διαφορές και ενότητα)
35. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 50 ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (συνοπτική παρουσίαση)
36. Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
37. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ
- 37Α. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ από την ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ μέχρι ΣΗΜΕΡΑ /ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ
38. ΘΕΣΕΙΣ και ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ και ΜΟΝΟΘΕΪΣΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
39. ΖΩΟΦΙΛΙΑ και ΖΩΟΛΑΤΡΕΙΑ - Φιλόζωος ή Φιλάνθρωπος;
40. ΟΙ 7 ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - προφητική & ερμηνευτική μελέτη
41. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ;
42. ΠΑΝΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΧΗ ΩΔΙΝΩΝ (μηνύματα - προφητικές - οράσεις)
43. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
44. ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Δέκατα και προσφορές (1η έκδοση 2022)
45. ΑΟΡΑΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - Επιθανάτιες εμπειρίες (Γ. Γαρδέλης - 2η έκδοση)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ - ΒΙΒΛΟΥ -

♦ Πρόκειται για ένα βιβλίο το οποίο αποτελεί σημαντικό σταθμό στην **ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ**, καθόσον γίνεται μια αντικειμενική ιστορική καταγραφή των γεγονότων και των συνθηκών που συνετέλεσαν στην καθιέρωση του «Συμβόλου της Πίστεως». Παράλληλα γίνεται και **ΔΟΓΜΑΤΙΚΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ** του, για να είναι τεκμηριωμένη από κάθε άποψη η παρουσίαση του όλου θέματος.

♦ **ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ** ότι το «Σύμβολο της Πίστεως» (σύνολο 12 άρθρα) έχει καθιερωθεί από τις Οικουμενικές Συνόδους της Νίκαιας και της Κωνσταντινούπολης (325 μ.Χ. και 381 μ.Χ.), που την περίοδο εκείνη οι Σύνοδοι δεν γίνονταν για να λύσουν τα πραγματικά πνευματικά προβλήματα τα οποία υπήρχαν, αλλά για να διορίζουν και να καθαιρούν ιεράρχες κατά τις προτιμήσεις των τότε αυτοκρατόρων της απέραντης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (μετέπειτα Βυζαντινής).

♦ **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ** στην πλειοψηφία ότι το «Σύμβολο της Πίστεως» με τη μορφή που εμείς το γνωρίζουμε σήμερα, προήλθε από ένα άλλο «προγενέστερο» Σύμβολο Πίστεως, δημιουργός του οποίου θεωρείται ο Μέγας Αθανάσιος, ένας από τους συμμετέχοντες στην Α' Οικουμενική Σύνοδο (διάκονος τότε) και έχει μείνει γνωστό στην ιστορία ως το «Σύμβολο της Πίστεως του Αθανασίου» ή το «Δόγμα του Αθανασίου» και περιλαμβάνει συνολικά 42 άρθρα.

♦ Το βιβλίο πρωτοτυπεί από κάθε άλλη σχετική έκδοση στο γεγονός ότι γίνεται μια μοναδική στην Ελληνική βιβλιογραφία παρουσίαση όλων των **αρχαίων τριαδικών θεοτήτων** και πως στη συνέχεια υιοθετήθηκαν από τον Χριστιανισμό, καθόσον το Σύμβολο της Πίστεως αποτελεί τη βάση του τριαδικού δόγματος του Χριστιανισμού.

♦ Η παρούσα μελέτη, σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «τριαδική» ή ως «μονοθεϊστική», καθόσον με αντικειμενικότητα και με ιστορική αξιοπιστία καταγράφονται οι θέσεις και των δύο κατηγοριών. Ο δόκιμος όρος που θα μπορούσε να αποδοθεί στο παρόν βιβλίο είναι ότι αποτελεί μια **«ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ»**, που με τεκμηριωμένα στοιχεία δείχνει την ανωτερότητα της θεόπνευστης Βίβλου απέναντι σ' ένα ανθρώπινο θρησκευτικό σύγγραμμα, όπως είναι το Σύμβολο της Πίστεως.

Ένα σπάνιο **ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ** βιβλίο,
μοναδικό στο είδος του και στην Ελληνική βιβλιογραφία

"ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - βιβλιοθήκη - "FILADELFOS"
Site: www.AlkiviadisFiladelfos.com
Facebook: Alkiviadis Tzelepis (filadelfos)
E-mail: filadelfos02@hotmail.com